Sırlar kitabı

Kendini Anlamanın Anahtarı

OSHO

OMEGA

Sırlar Kitabı -2 - Kendini Anlamanın Anahtarı

“Bu kitapta sunulan teknikler size dini törenlerden söz etmez. Bu teknikleri uygulamak için bir tapınağa ihtiyacınız yok, tapınak sizsiniz. Laboratuvar sizsiniz, deney sizin içinizde gerçekleşecek. Bu bir din değil, bir bilimdir. İnanca gerek yoktur. Yalnızca deneyimleme cüretkârlığına, cesarete gerek var.

Bu kitapta sunulan yöntemler tüm insanlık ve tüm zamanlar içindir. Tüm yöntemleri her yönüyle, ayrıntısıyla açıklayacağım. Hoşunuza giderse üç gün boyunca deneyin. Size uygun olduğunu düşünüyorsanız, içinizde bir şeylerin harekete geçtiğine inanıyorsanız üç ay boyunca devam edin. Hayat bir mucizedir. Gizemini çözemediyseniz, bu yalnızca hangi teknikle yaklaşacağınızı bilmediğinizi gösterir.”

—Osho

Osho

Osho'nun öğretileri, hiçbir kategoriye sokulamamaktadır; bireysel anlam arayışından, toplumun bugün karşı karşıya kaldığı sosyal ve politik en acil konulara birçok şeyi kapsar. Osho, kitap yazmamıştır; onun adıyla yayımlanan kitaplar, 35 yıl boyunca uluslararası nitelikte bir dinleyici topluluğuna yaptığı konuşmaların ses ve video kayıtlarının deşifre edilmiş halidir. Osho, Londra'da yayımlanan Sunday Times tarafından 20. yy'ın 1000 önemli isminden biri olarak kabul edilmiş, Amerikalı yazar Tom Robbins tarafından da "İsa'dan sonra gelen en tehlikeli adam" olarak tanımlanmıştır,. Osho çalışmalarıyla ilgili olarak, kendisinin yeni bir insan türünün doğumu için koşulları hazırlamaya yardımcı olduğunu söylemiştir. Bu insanı çoğunlukla "Zorba Buda" olarak tanımlamıştır. Hem bir Yunanlı Zorba gibi dünyevi zevklerin hem de bir Gautama Buda'nın sessiz dinginliğinin tadını çıkaran... Osho'nun çalışmalarının tüm yönlerinden bir iplik gibi geçmek, hem Doğu'nun zamansız bilgeliğini hem de Batı'nın teknoloji ve biliminin en yüksek potansiyelini kucaklayan bir vizyondur.

Osho, aynı zamanda, modern yaşamın baş döndürücü hızını kabul eden bir yaklaşımla, içsel dönüşüm bilimine yaptığı yenilikçi katkılarıyla tanınmıştır. Benzersiz "Aktif Meditasyonlar"ı, bedenin ve zihnin birikmiş streslerini salıvermek için tasarlanmıştır. Zira, bu şekilde düşüncelerden kurtulup rahat bir meditasyon yapmak daha kolay hale gelmiştir.

Yazarın Omega Yayınları'ndan çıkan diğer kitapları:

Sırlar Kitabı (1. Kitap)

Meditasyonun Kehaneti
Meditasyon - İlk ve Son
Özgürlük Provokatör Mistik
Tantra, Spiritüalizm ve
Cinsellik Zen Tarot (Karton
Kutulu, Tarot Kartlı)

Zen Ruhunda Tarot

Yoga - Bireyin Doğuşu (I. Kitap)

Yoga - Zamanın, Mekânın ve Arzunun Ötesinde (II. Kitap)

Aydınlanmanın ABC'si

OSHO

Sırlar Kitabı

Kendini Anlamanın Anahtarı

2. *Kitap*

Vigyan Bhairav Tantra'da Tarif Edilen 112 Meditasyona Çağdaş Bir Yaklaşım

İngilizceden çeviren:

Miran Elçi

1.baskı: Omega Yayınları, İstanbul 2007

2.baskı: Omega Yayınları, İstanbul 2010

OMEGA

OSHO

Sırlar Kitabı

Kendini Anlamanın Anahtarı

2.***Kitap***

ISBN 978-975-468-699-9

Sertifika No: 10962

İngilizceden Çeviren: Niran Elçi Kapak tasarımında Selim İleri'nin *"Hatırlıyorum"* adlı kitabından esinlenilmiştir.

Baskı: Kurtiş Matbaası Topkapı/İstanbul Tel.: (0212) 613 68 94

Eserin Orijinal Adı: The Book of Secrets

Bu kitabın içeriği Osho'nun dinleyici karşısında yaptığı konuşmalardan derlenmiştir. Osho'nun bütün konuşmaları kitap olarak yayımlanmıştır ve ayrıca ses kayıtları halinde de bulunabilir. Ses kayıtları ve tam metin arşivine, www.osho.com adresindeki OSHO Library'den ulaşılabilir.

Daha fazla bilgi için:

www.osho.com

Çeşitli dillerde sunulan bu kapsamlı web sitesi aracılığıyla meditasyon beldesinde online gezinti yapabilir, ulaşım bilgileri bulabilir, kitap ve kasetler hakkında bilgi alabilir, dünya çapındaki Osho Bilgi Merkezleri'ne ulaşabilir ve Osho'nun konuşmalarından seçmeler dinleyebilirsiniz.

Osho International, New York E-mail: oshointernational@oshointemational.com
www.osho.com/oshointemational

Ankara Cad. 54/12 • TR-34410 Sirkeci-İstanbul Telefon: (O 212) 512 21 58 • Faks: (O 212) 512 50 80 www.omegayayincilik.com • omega@omegayayincilik.com

Genel Dağıtım: Say Dağıtım Ltd. Şti.

Ankara Cad. 54/4 • TR-34410 Sirkeci-İstanbul Telefon: (O 212) 528 17 54 • Faks: (O 212) 512 50 80 online satış: www.saykitap.com

e-posta: dagitim@saykitap.com

2. KİTAP

İçindekiler

41. BÖLÜM -Yargıç Değil Tanık Ol

- S U T R A L A R -

64

Hapşırmanın başlangıcında, korku esnasında, endişede, bir uçurumun üzerinde, savaşta uçarken, aşırı merak durumunda, açlığın başlangıcında, açlığın sonunda, kesintisiz farkında ol.

65

Başka öğretilerin saflığı bizim için kirliliktir. Gerçekte, saf ya da kirli olan hiçbir şeyi tanıma.

> Yaşam bir paradokstur. Yaklaşmak için uzaklara gitmek zorundasın ve zaten başarılmış olanı yeniden başarmak zorundasın. Hiçbir şey kaybedilmez. İnsan doğalkalır, insan saf kalır, insan masum kalır; yalnızca bunu unutur. Saflık bozulmaz, masumluk yok edilmez. Yalnızca derin bir unutkanlık vardır.

Sen zaten başarılması gerekensin. Özünde, yeni bir şeyin başarılması gerekmez. Yalnızca keşfetmen, açığa çıkarman, zaten öyle olanı ortaya koyman gerekir; dolayısıyla, hem tinsel gayretin güçlüğü, hem de basitlik vardır. "İkisi birden" diyorum... Anlayabilirsen çok basittir, ama çok güçtür; çünkü tamamen unutmuş olduğun, asla fark etmediğin kadar açıktır. Tıpkı nefes alıp vermek gibi olan bir şeyi anlaman gereklidir. O kesintisiz sürer ama devamlı, kesintisiz sürdüğü için senin farkına varman gerekmez. Farkındalığına ihtiyaç duyulmaz; temel bir gereklilik değildir. Onu unutabilirsin ya da hatırlayabilirsin: Bu bir seçimdir.

Sansara ile ***nirvana,*** dünya ile bilincin özgürleşmiş durumu iki farklı şey değildir. Yalnızca iki tavırdır, iki seçimdir. İkisini de seçebilirsin. Belirli bir tavır yüzünden dünyada olabilirsin ve aynı dünya nirvana olabilir, sırf tavır değişikliği ile aynı dünya mutlak mutluluk olur. Sen aynı kalırsın, her şey aynı kalır; yalnızca odak değişimi, vurgu değişimi, seçim değişimi gerekir. Kolaydır. Bir kez mutlak mutluluğa kavuşulunca, buna gülersin. Bir kez o bilinince, neden şimdiye dek ıskaladığını, nasıl ıskalayabildiğim anlayamazsın. Hep oradaydı, bakılmayı bekliyordu ve sana aitti.

Bir Buda kahkaha atar. O noktaya kavuşan herkes kahkaha atar çünkü her şey saçma görünür. Sen aslında hiç kaybetmediğin bir şey arıyordun. Tüm çaba saçmadır. Ama bu ancak sen eriştiğin zaman gerçekleşir, bu yüzden erişenler hep çok basit olduğunu söylerler. Ama erişmemiş olanlar, en zahmetli, en zor şey olduğunu söylerler. Aslında yalnızca zor değildir, imkânsızdır.

Tartışacağımız yöntemler erişmiş kişiler tarafından anlatılmıştır. Bunu hatırla. Çok basit görünürler ve öyledirler de. Bizim zihinlerimize böylesine basit şeyler çekici gelmez... Çünkü eğer teknikler bu kadar basitse ve

ikametgâh çok yakınsa, eğer sen zaten içindeysen, eğer teknikler bu kadar basitse ve ev çok yakınsa, kendi kendine aptal gibi görünürsün. O zaman neden ıskalıyorsun? Kendi egonun saçmalığını hissetmektense, böylesine basit tekniklerin faydası olmayacağını düşünmeyi tercih edersin.

Bu kendini aldatmaktır. Zihnin sana bu basit yöntemlerin hiçbir faydası olmayacağını söyler... Öylesine basittirler ki hiçbir şey başaramazlar. İlahi varoluşa erişmek için, mutlak olana ve nihai olana erişmek için nasıl böylesine basit yöntemler kullanılabilir? Bunların nasıl faydaları olabilir? Egon bir faydası olmayacağını söyler.

Bir şeyi daha hatırla: Ego daima zor olanla ilgilenir, çünkü bir şey zorsa bir meydan okuma vardır ve güçlüğü aşabilirsen egon tatmin olur. Ego asla basit olan şeyleri cazip bulmaz... Asla! Egona bir meydan okuma sunmak istiyorsan, o zaman güç bir şey ayarlaman gerekir. Eğer bir şey basitse, cazibesi yoktur, çünkü onu fethetsen bile ego tatmin olmaz. Zaten fethedilecek hiçbir şey yoktu, o şey çok basitti. Ego güçlük ister. Aşılacak engeller, fethedilecek zirveler. Zirveye varmak ne kadar güçse, ego o kadar rahat hisseder.

Bu teknikler çok basit olduğundan zihnine cazip gelmez. Hatırla, egoya cazip gelen senin tinsel büyümene yardımcı olamaz. Sana dönüşme konusunda ancak egona cazip gelmeyen şeyler yardımcı olabilir. Ama olan şudur: Bir öğretmen şunun ya da bunun zor olduğunu, zahmetli olduğunu, ancak ömürler sonra görme olasılığın olacağını söylerse, egon iyi hisseder.

Bu teknikler o kadar basittir ki şu anda, burada, şimdi, o şey mümkündür. Ama o zaman egonla bağlantı yoktur. Şu anda, burada, şimdi insanın erişmesinin mümkün olduğu her şeye erişebileceğini, hemen, şu an, tek saniye kaybetmeden Buda, İsa ya da Krishna olabileceğini söylesem, o zaman egonla bağlantı olmaz. Dersin ki: "Bu imkânsız. Aramak için başka bir yere gitmeliyim." Bu teknikler o kadar basittir ki, insan bilinci açısından mümkün olan her şeye, erişmeye karar verdiğin an erişebilirsin.

Bu teknikler basit derken, pek çok şey kastediyorum. İlk olarak, tinsel patlama herhangi bir şeyden kaynaklanmaz; sebepsel bir olgu değildir. Bir

şey yüzünden gerçekleşiyor olsaydı, o zaman zamana ihtiyaç olurdu, çünkü sebebin gerçekleşmesi için zaman gereklidir. Zaman gerekiyorsa, o zaman bu teknikler olamazdı, hemen, şu an gerçekleşemezdi. O zaman yarını ya da bir başka ömrü beklemen gerekirdi. Bir sonraki ana ihtiyaç vardır. Eğer bir şey sebepselse, o zaman sebebin gerçekleşmesi gerekir. Sebepten sonra etki gelir ve sebep olmadan etkiyi hemen, şu an üretemezsin; zaman gerekir. Ama tinsel oluş sebepsel bir olgu değildir. Sen zaten o durumdasın; yalnızca hatırlamaya ihtiyacın var. Sebepsel bir olguya değil.

Tıpkı şöyledir: Sabah biri seni aniden uyandırdı ve nerede olduğunu hatırlayamadın. Bir an kim olduğunu bile hatırlayamayabilirsin. Derin uykudan ani uyanışta, mekânı, zamanı hatırlayamayabilirsin, ama bir an sonra hatırlarsın. Daha uyanık olursun, kim olduğunu, nerede olduğunu, ne olduğunu daha fazla fark edersin. Bu sebepsel bir şey değildir... Yalnızca uyanıklık meselesidir. Gittikçe artan bir uyanıklıkla hatırlarsın.

Bütün bu teknikler uyanıklığı artırmak içindir. Sen zaten olmayı özlediğin kişisin, sen zaten ulaşmak istediğin yerdesin. Zaten yuvaya kavuştun. Zaten oradan ayrılmamıştın. Hep oradaydın; ama uyuyordun, düş görüyordun. Burada uykuya dalabilirsin; sonra düş görebilirsin ve düşünde herhangi bir yere gidebilirsin; cennete, cehenneme, herhangi bir yere gidebilirsin.

Hiç gözlemledin mi, ne zaman düş görsen, bir şey kesindir: Asla uykuya daldığın odayı görmezsin. Bu gerçeği hiç gözlemledin mi? Herhangi bir yerde olabilirsin, ama asla aynı odada, yattığın aynı yatakta olmazsın. Zaten orada olduğun için, o konuda düş görmeye gerek yoktur. Düş, uzaklara gideceğin anlamına gelir.

Bu odada uyuyabilirsin, ama bu odayı asla düşünde görmezsin. Gerek yoktur, zaten buradasındır. Zihin olmayan bir şeyi arzular, bu yüzden zihin hareket eder. Londra'ya, New York'a, Kalküta'ya, Himalayalar'a, Tibet'e, herhangi bir yere gidebilir. Herhangi bir yere gidebilir, ama asla burada olmaz. Herhangi bir yerde olabilir, ama asla burada değil... Ama sen buradasın. Durum budur. Sen düş görüyorsun. İlahi varoluşun burada; sen

osun. Ama uzaklara gidiyorsun... Ve her düş yeni bir düş dizisi yaratır. Her düş yeni düşler yaratır ve sen düşler, düşler, düşler durursun.

Tüm bu teknikler yalnızca seni uyanık kılmak, böylece düşlerinden hep olduğun yere dönmeni, aslında hiç ıskalamadığın duruma dönmeni sağlamak içindir. Bunu ıskalayamazsın, bu senin doğandır... Swabhav'dır. Senin kendi benliğindir; bu yüzden nasıl ıskalayabilirsin ki? Bu teknikler yalnızca uyanıklığının artmasına yardımcı olmak içindir, onun daha yoğun olmasına yardımcı olmak içindir. Farkındalık yoğunlaştıkça, her şey değişir. Farkındalık ne kadar yoğun olursa, düş görme olasılığı o kadar az olur; gerçeklik konusunda gittikçe daha uyanık olursun. Farkındalığın yoğunluğu azaldıkça, düşlere daha çok dalarsın. Bu yüzden, uyanık olmayan zihin durumu dünya, uyanık zihin durumu nirvanadır. Uyanık değilken, göründüğün gibi olursun. Uyanıkken, olduğun gibisin.

Bu yüzden tüm sorun, uyanık olmayan zihin durumunu nasıl uyanık zihin durumuna dönüştüreceğindir. Nasıl daha fazla farkında olacağın, nasıl uykudan ve düşten sıyrılacağındır. İşte bu yüzden tekniklerin faydası olabilir. Bir çalar saat bile faydalı olabilir... Yalnızca yapay bir alet, yalnızca bir çalar saat. Ama saat çaldığında, seni düşten sıyırmaya yarımcı olabilir. Ama sen onu da aldatabilirsin; o konuda bile düş görebilirsin ve o zaman her şey sahteleşir. Saat çaldığında, düş görürsün, çalar saatin çevresinde bir düş yaratırsın. Bir tapınağa girdiğini ve çanların çaldığını düşleyebilirsin. Artık çalar saati aldatmışsındır. Uykunu bölebilir, ama sen bunu da bir düşe çevirebilirsin; onu düşlerinin bir parçası yapabilirsin.

Eğer onu düşlerinin bir parçası yaparsan, düş görme sürecine çekilebilirse, o zaman sana yardımcı olamaz. Herhangi bir şey düşleyebilirsin ve o zaman çalar saate benzemez. Başka bir şey olmuştur. Bir tapınağa girmişsindir ve çanlar... Artık uyanmaya gerek yoktur. Çalar saati, asıl şeyi, bir düşe dönüştürmüşsündür ve bir düş bir başka düş ile yok edilemez, ancak destek olur.

Bu teknikler bir açıdan tamamen yapaydır. Bunlar yalnızca seni düş durumundan çıkarmak için araçlardır, ama sen onları da düşün bir parçası kılabilirsin. O zaman asıl noktayı kaçırırsın! Bunu anlamaya çalış, çünkü

bu temeldir. Bir kez anlaşılınca, faydalı olur; aksi halde kendini kandırmaya devam edersin.

Örneğin, "Sannyas'a bir sıçrama yap" derim. Bu yalnızca bir araçtır. Eski kimliğin kırılır; eski ismin başka birine aitmiş gibi olur. Geçmişine daha uzaktan bakabilirsin. Tanık olabilirsin. Uzaksın, bir mesafe yaratılır. Ben, sırf mesafe yaratmak için sana yeni bir isim ve yeni bir cüppe veririm. Ama sen bunu düşün bir parçası kılabilirsin; o zaman asıl noktayı kaçırırsın. Eskinin terimleri ile düşünmeye devam edebilirsin... Eski adam, A, ***sannyası*** almıştır. "Ben ***sannyası*** aldım" diye hissedersin. 'Ben' eski olarak kalır. 'Ben' cübbemi değiştirdim, ismimi değiştirdim, ama 'ben' eski kalır ve eski sürer. Artık bu yeni ***sannyas*** yalnızca eskiye eklenen bir şey olmuştur. Süreksiz değildir, süreklidir. Eğer sürekliyse, eğer ***sannyası*** sen almışsan, eski olan sen; eğer cüppeni ve ismini değiştirdiysen, asıl noktayı kaçırmışsındır.

Sen ölü olmalısın, artık sen eski olan olmamalısın. Eskinin öldüğünü, bunun hiç tanımadığın yeni biri olduğunu, bunun eskiden büyüyen bir şey olmadığını hissetmelisin. Bu eski ile süreksizliktir. O zaman araç yardımcı olmuştur. O zaman çalar saat işe yaramıştır ve teknik faydalıdır. Asıl noktayı kaçırmıyorsun. Bütün bu teknikler böyledir: ya ıskalarsın ya onları kullanabilirsin; sana bağlıdır. Ama şunu iyi hatırla, teknikler yalnızca tekniktir. Ruhu anlarsan, tekniksiz de uyanık olabilirsin.

Örneğin, çalar saate ihtiyaç olmayabilir. Onun derinlerine git. Neden bir çalar saate ihtiyaç duyuyorsun? Sabah erkenden, saat üçte kalkmak istiyorsan, neden bir çalar saate ihtiyaç duyuyorsun? Derinlerde, kendini aldatabileceğini biliyorsun. Derinlerde gerçekten saat üçte kalkmak istiyorsan, saat üçte kalkabileceğini ve bir saate gerek olmadığını biliyorsun. Ama saat varken sorumluluktan sıyrılırsın. Artık sen sorumlu olmazsın. Artık yolunda gitmeyen bir şey olursa, sorumlusu saattir. Artık rahatça uyuyabilirsin. Artık saat vardır; rahatsız olmadan uyuyabilirsin.

Ama gerçekten erkenden, saat üçte kalkmak istiyorsan, erkenden, saat üçte kalkarsın. Saate gerek olmaz. Bu derin kalkma yoğunluğu oluşu getirir. Bu, saat üçte kalkma iradesi öylesine yoğundur ki hiç

uyuyamayabilirsin ve kalkmaya gerek kalmaz; bütün gece zaten uyanık kalırsın. Ama iyi uyumak için saate ihtiyaç vardır. O zaman uykuya dalabilirsin. Ama aldatabilirsin de. Saat çaldığı zaman, aldatabilirsin; o konuda düş görebilirsin.

Bu teknikler yalnızca senin yoğunluğun düşük olduğu için faydalıdır. Gerçekten yoğunsan, herhangi bir tekniğe gerek olmaz; uyanık olabilirsin. Ama senin yoğunluğun öyle değildir. Teknik kullanırken bile düş görmeye başlayabilirsin. Pek çok olasılık vardır, ilk olasılık: Böylesine basit tekniklerin bir faydası olacağına inanmazsın. İlki budur. O zaman bağlantı olmaz. İkinci olarak, çok, çok uzun bir sürece ihtiyaç olduğunu, o şeyin ağır ağır geleceğini düşünebilirsin. Ama ancak aniden olan, asla yavaş yavaş gelmeyen belirli şeyler vardır.

Aklıma Nasreddin Hoca geldi. Komşularından biri, oğlunun doğum gününde ondan hayır duasını sunması istemiş. O da şöyle demiş: "Oğul, umarım yüz yirmi sene ve üç ay yaşarsın." Herkes bu "ve üç ay" meselesini merak etmiş.

Oğlan sormuş: "Bir şey anlamadım. Yüz yirmi sene. Tamam... Peki, bu üç ay ne?"

Nasreddin Hoca şöyle demiş: "Ben olsam öyle aniden ölmek istemem. Yüz yirmi sene ve sonra aniden ölüyorsun. İşte bu yüzden üç ay ekledim."

Ama "ve üç ay" olsa bile yine de aniden ölürsün. Her ne zaman öleceksen, aniden ölürsün. Her ölüm ani ölümdür. Hiçbir ölüm ağır ağır olmaz, çünkü ya canlısındır ya da ölü. Ağır ağır olan bir süreç yoktur. Bir an canlısındır, bir sonraki an ölü. Zaman süreci yoktur.

Ölüm anidir; ***samadhi*** de anidir. Tinsel patlama da anidir. Ölüm gibidir. Yaşamdan çok ölüme benzer; anidir. Her an olabilir. Sen hazırsan, bu tekniklerin faydası olabilir. Onu ağır ağır getirmezler; aslında, seni ağır ağır, ani oluşa hazır hale getirirler. Bu ayrımı hatırla: Onlar seni, ani ***samadhi***nin olması için hazırlıyor.

Bu teknikler ***samadhi*** için değildir; onlar seni hazırlamak için tekniklerdir ve sonra ***samadhi*** olur. Bu yüzden bu teknikleri nasıl kullandığın sana bağlıdır. Bunun uzun bir süre gerektireceğini düşünme, çünkü bu yalnızca bir hile olabilir. Zihin, ertelemeni sağlamak için çok uzun bir sürece ihtiyaç olduğunu söyler. Şöyle diyebilirsin: "Yarın ya da ertesi gün yaparım." Böylece sonsuza dek erteler durursun. Erteleyen zihin hep erteler durur. Bu, bunu yarın yapman meselesi değildir; yalnızca bugün yapmayacağın meselesidir, o kadar. Yarın yine bugün olacaktır ve aynı zihin, "Tamam!" diyecektir. "Yarın yapacağım."

Unutma, asla seneler ötesine ertelemezsin. Bir gün ertelersin, çünkü seneler ötesine ertelersen kendini kandıramazsın. Şöyle dersin: "Yalnızca bir gün. Bugün yapmıyorum; yarın yapacağım." Zaman aralığı o kadar kısadır ki asla sonsuza dek ertelediğini hissetmezsin.

Yarın asla gelmez, hep bugün vardır. Yarın diye düşünen bu zihin daima yarın terimleri ile düşünecektir ve yarın asla gelmez, asla gelmemiştir, asla gelmeyecektir. Tek sahip olduğun şu andır, bu yüzden erteleyip durma.

Şimdi tekniklere bakacağız.

64. Teknik

Hapşırmanın başlangıcında, korku esnasında, endişede, bir uçurumun üzerinde, savaşta uçarken, aşırı merak durumunda, açlığın başlangıcında, açlığın sonunda, kesintisiz farkında ol.

Çok basit görünür: ***Hapşırmanın başlangıcında, korku esnasında, endişede ya da açlıktan önce ya da açlıktan sonra, kesintisiz farkında ol.*** Pek çok şeyin anlaşılması gerekir. Hapşırma gibi çok basit eylemler araç olarak kullanılabilir, çünkü ne kadar basit görünürlerse görünsünler, çok karmaşıktırlar ve içsel mekanizma çok hassas bir şeydir. Ne zaman hapşırmanın geldiğini hissetsen uyanık ol, o zaman hapşırma hiç gelmeyebilir. Kaybolup gidebilir çünkü hapşırma istemsiz birşeydir... Bilinçsiz, istemsiz.

İstemli olarak hapşıramazsın: Onu iradeyle getiremezsin. Nasıl yapabilirsin ki? İnsan ne kadar da çaresiz! Tek bir hapşırma bile getiremiyorsun. Ne kadar denersen dene, getiremezsin. Tek bir hapşırık... Böylesine küçük bir şey, ama getiremezsin. İstemsizdir; iradeye gerek yoktur. Zihnin yüzünden olmaz; bütün organizman, bütün bedenin yüzünden olur.

İkincisi: Uyanık olduğunda, hapşırma gelirken (sen getiremezsin, o kendisi gelirken) uyanık olursan, gelmeyebilir, çünkü sen sürece yepyeni bir şey getiriyorsun: Uyanıklık. Hapşırma kaybolabilir ama hapşırık sona erip tekrar uyanık hale geldiğinde üçüncü bir şey vardır. İlk olarak, hapşırma istemsizdir. Sen yeni bir şey getiriyorsun... Uyanıklık. Uyanıklık geldiğinde hapşırma gelmeyebilir. Eğer gerçekten uyanıksan, gelmez; hiç olmayabilir. Sonra üçüncü şey olur. Hapşırma aracılığı ile salıverilecek olan enerji, o nereye gider? Senin uyanıklığına gider. Aniden bir çakma, bir şimşek olur. Uyanık olursun. Hapşırma ile atılacak olan enerji uyanıklığa gider. Aniden daha uyanık olursun.

O çakmada, o şimşekte, aydınlanma bile mümkündür. İşte bu yüzden bu konuların saçma görünecek kadar basit olduğunu söylüyorum. Çok şey vaat ediyor gibi görünürler. Sırf hapşırma aracılığı ile insan nasıl aydınlanır? Ama hapşırma yalnızca hapşırma değildir; sen tamamen işe karışıyorsun. Ne yaparsan yap, sana her ne oluyorsa, bu tamamen ilgilidir. Yine gözlemle: Ne zaman hapşırma gerçekleşse, sen bütün bedeninle, bütün zihninle işe karışırsın. Hapşırma yalnızca burnuna olmaz; her lif, bedenindeki her hücre işe karışır. İnce bir titreme, ince bir sallanma tüm bedenden geçer ve bununla beraber tüm beden yoğunlaşır. Hapşırdığında tüm beden gevşer. Ama buna uyanıklık getirmek güçtür. Eğer uyanıklık getirirsen, gerçekleşmez ve eğer gerçekleşirse bilirsin ki uyanıklık yoktu. İşte bu yüzden uyanık olmalısın.

Hapşırmanın başlangıcında... Çünkü eğer başlamışsa, hiçbir şey yapılamaz. Ok yaydan çıkmıştır, artık değiştiremezsin. Mekanizma başlamıştır. Enerji salıverilme yolundadır, durdurulamaz. Bir hapşırmayı ortasında durdurabilir misin? Nasıl durdurabilirsin ki... Sen hazırlanana kadar olur biter. Ortada durduramazsın.

Tam başlangıçta, uyanık ol. Geldiğini hisseder hissetmez uyanık ol. Gözlerini kapa ve meditasyon dolu ol. Tüm bilincini, gelen hapşırma duygusunu hissettiğin yerde odakla. Tam başlangıçta, uyanık ol. Hapşırma kaybolacaktır ve enerji daha fazla uyanıklığa aktarılacaktır. Tüm beden hapşırmaya katıldığı için, tüm mekanizma ilgilidir... Bu bir gevşeme mekanizmasıdır ve sen şu anda uyanıksın... Zihin, düşünce, meditasyon olmayacaktır.

Hapşırmada düşünce durur. İşte bu yüzden insanlar enfiyeden hoşlanır. Onların yükünü alır, bir anlığına düşünce durduğu için daha gevşemiş hissederler. Enfiye düşüncesizliğe kısa bir bakış sunar. Enfiye sayesinde, hapşırma geldiğinde, artık zihin olmazlar, beden olurlar. Tek bir an için baş kaybolur, ama bu güzel bir his verir.

Eğer enfiyeye alışmışsan, bırakmak çok güçtür. Sigara içmekten daha içe işleyen bir alışkanlıktır; onun yanında sigara içmek hiçbir şeydir. O daha derinlere işler, çünkü sigara içmek bilinçlidir oysa hapşırmak bilinçsizdir. Enfiyeyi bırakmak sigara içmeyi bırakmaktan daha güçtür. Sigara içme değiştirilebilir, yerine başka bir şey konabilir... Ama enfiyenin yerine konacak bir şey yoktur, çünkü aslında hapşırma bedendeki çok benzersiz bir olgudur.

Bununla karşılaştırılabilecek tek şey cinsel eylemdir. Fizyoloji terimleriyle düşünenler cinsel eylemin cinsel organ aracılığı ile hapşırmak gibi olduğunu söylerler... Bir benzerlik vardır gerçekten. Cinsellikte çok daha fazlası söz konusudur, büyük şeyler söz konusudur. Ama başlangıçta, tam başlangıçta, bir benzerlik vardır.

Burundan bir şey dışarı atılır ve sen rahatlamış hissedersin. Cinsel organdan bir şey atılır ve sen rahatlamış hissedersin. İkisi de istemsizdir. Cinsellik içinde irade ile hareket edemezsin. Denersen, başarısız olursun... Özellikle de erkekler, çünkü erkeğin cinsel organının bir şey yapması gerekir. O etkendir. Onun eylemini 'irade' ile getiremezsin. Denersen, ne kadar çok denersen o kadar imkânsız olur. Olabilir, ama sen olmasını sağlayamazsın. Bu yüzden, Batı'da cinsellik sorun olmuştur. Batı'da, cinsel

bilgi bu son yarım yüzyılda gelişmiştir ve herkes bu konuda o kadar bilinçli olmuştur ki cinsel eylem gittikçe daha imkânsızlaşmıştır.

Eğer uyanıksan, cinsellik imkânsız olur. Eğer erkek sevişirken uyanıksa, ne kadar uyanıksa o kadar zor olur. Ereksiyon olamayabilir. Bu iradeyle getirilemez ve eğer iradeyle getirmeye çalışırsan kaybedersin Aynı yöntem, aynı teknik cinsellikte de kullanılabilir. Tam başlangıçta, ereksiyonun gelmek üzere olduğunu hissettiğinde, ama daha gelmediğinde, tam o titreşimleri hissettiğinde, uyanık ol. Titreşim kaybolacak ve aynı enerji uyanıklığa gidecek.

Tantra bunu kullanmıştır. Pek çok şekilde denemiştir. Meditasyon konusu olarak güzel, çıplak bir kadın bulunur ve arayan, meditasyon yapar; çıplak kadının önünde oturarak onun bedeni, biçimi, oranları üzerine meditasyon yapar, cinsel merkezin ilk duygularını bekler. Duygu geldiği an, gözlerini kapatır. Kadını unutur. Gözlerini kapatır ve duygunun farkında olur. O zaman cinsel enerji uyanıklığa dönüşür.

Çıplak kadın üzerine, ancak duygunun hissedildiği noktaya kadar meditasyon yapmasına izin verilir. Gözlerini kapattığında, kendi duygularına gittiğinde, orada uyanık olduğunda, hapşırmada olan şey olur. Bu çakma neden olmaktadır? Çünkü zihin orada değildir. Temel şey şudur: Zihin orada değilse ve sen uyanıksan, ***satori*** olur, ilk kez ***samadhiyi*** görürsün.

Düşünce bir engeldir. Bu yüzden düşünce bir şekilde kaybolursa, o şey olur. Düşünce kaybolmalıdır, ancak o zaman uyanıklık olur. Düşünce uykuda bile kaybolabilir; düşünce sen baygınken kaybolabilir; düşünce sen uyuşturucu aldığında kaybolabilir. Düşünce kaybolur, ama o zaman düşüncenin arkasında gizli olan olgunun farkına varacak uyanıklık olmaz. Bu yüzden ben meditasyonu düşüncesiz bilinç olarak tanımlıyorum. Düşüncesiz ve bilinçsiz olabilirsin; o zaman bir anlamı olmaz. Düşünce ile bilinçli olabilirsin; sen zaten öylesin.

Bu iki şeyi bir araya getir... Bilinci ve düşüncesizliği. Birleştikleri zaman meditasyon olur, meditasyon doğar.

Çok küçük şeylerle deneyebilirsin, çünkü aslında hiçbir şey küçük değildir. Hapşırma bile kozmik bir olgudur. Varoluşta, hiçbir şey küçük, hiçbir şey büyük değildir. Minicik bir atım bile tüm dünyayı yok edebilir ve bir hapşırma bile, çok atomik bir olgu bile seni dönüştürebilir.

Bu yüzden şeyleri küçük ya da büyük olarak görme. Küçük ya da büyük şeyler yoktur. Eğer keskin gözlerin varsa, o zaman çok küçük şeyler bile yaşamsal öneme sahiptir. Atomların arasında evrenler gizlidir ve evren ile atom arasında, hangisinin küçük, hangisinin büyük olduğunu bilemezsin. Tek bir atom bile kendi içinde bir evrendir ve en büyük evren atomlardan başka bir şey değildir. Bu yüzden büyük ve küçük terimlerini düşünme. Yalnızca dene. "Bir hapşırmada ne olabilir? Bütün hayatım boyunca hapşırdım durdum ve hiçbir şey olmadı" deme.

Bu tekniği getir: ***Tam hapşırmanın başlangıcında, korku esnasında...*** Korku hissettiğinde, korku geldiğinde, tam korkunun geldiğini hissettiğinde, farkına var, o zaman korku kaybolacaktır. Uyanıklık ile korku birlikte var olamaz. Uyanıkken nasıl korkabilirsin? Ancak uyanıklığı kaybettiğinde korkabilirsin. Gerçekten de, korkak insan korkan insan değildir; korkak insan uykudaki insandır ve cesur insan korku anlarına uyanıklık getirebilen insandır. Bu yüzden korku kaybolur.

Japonya'da, savaşçılara uyanıklık eğitimi verirler. Temel eğitim uyanıklık eğitimidir ve başka her şey ikincil öneme sahiptir: Kılıç ustalığı, okçuluk, her şey ikinci sırada gelir. Büyük Zen ustası Rinzai'nin okçulukta hiç başarılı olamadığı, asla doğru noktaya, doğru hedefe isabet ettiremediği söylenir. Okları hep ıskalarmış; asla doğru noktaya ulaşmazmış. Ve o en büyük okçulardan biri olarak bilinirmiş. Bu yüzden biri sormuş: "Hiç hedefi tutturamazken, hep ıskalarken Rinzai nasıl en büyük okçu olarak biliniyor? Okları asla doğru noktaya ulaşmıyor, o zaman nasıl en büyük okçulardan biri olarak biliniyor?"

Rinzai'nin takipçileri şöyle demiş: "Bu son değil, başlangıç. Biz okun hedefe ulaşması ile ilgilenmiyoruz, biz okun yolculuğuna başlaması ile ilgileniyoruz. Biz Rinzai ile ilgileniyoruz. Ok yayı terk ederken, o uyanık; işte bu kadar. Sonuç önemli değil, sonuç anlamsız."

Rinzai'nin müridi olan bir adam varmış. Kendisi büyük bir okçuymuş, asla hedefini ıskalamazmış. Öğrenmek için Rinzai'ye gelmiş, bu yüzden biri şöyle demiş: "Sen öğrenmek için kime gidiyorsun? O bir usta değil; mürit bile değil. O başarısız biri. Sen büyük bir ustasın ve öğrenmek için Rinzai'ye gidiyorsun, öyle mi?"

Okçu demiş ki: "Evet, çünkü ben teknik olarak başarılı oldum. Ama bilincim konusunda başarısız biriyim. O teknik olarak başarısız, ama bilinç konusunda usta bir okçu... Çünkü oku yaydan çıkarken uyanık ve asıl önemli olan da bu."

Teknik olarak usta olan bu okçunun yıllarca Rinzai'den ders alması gerekmiş ve her gün hedefleri yüzde yüz tutturuyormuş. Rinzai, "Hayır. Başarısız oldun. Teknik olarak okun doğru çıkıyor. Ama sen orada değilsin, uyanık değilsin. Onu uykunda kaybediyorsun" diyormuş.

Japonya'da savaşçıları ilk önce uyanık olmak konusunda eğitiyorlarmış ve başka her şey arkasından geliyormuş. Bir savaşçı, uyanıksa cesur bir adamdır. İkinci Dünya Savaşı'nda, Japon savaşçılarına ayak uydurulamadığı hissedilmiş; cesaretleri rakip tanımazmış. Bu nereden geliyor? Fiziksel olarak o kadar güçlü değiller, ama bilinçlilik içinde, uyanıklık içinde, korku gelemez. Onlar korkmuyorlar ve korku geldiğinde Zen yöntemlerini deniyorlar.

Bu sutra, ***korku esnasında, endişede*** diyor... Endişe hissettiğinde, çok endişelendiğinde, dene. Ne yapmalı? Endişe geldiğinde normalde ne yaparsın? Sahi, ne yaparsın? Onu çözmeye çalışırsın. Seçenekler denersin ve gittikçe daha çok içine girersin. Daha da büyük bir karmaşa yaratırsın, çünkü endişe düşünerek çözülemez. Düşünerek çözülemez, çünkü düşünmenin kendisi bir tür endişedir. Bu yüzden onun daha fazla büyümesine yardımcı olursun. Düşünce aracılığı ile ondan çıkamazsın; daha derinlerine gidersin. Bu teknik, endişe konusunda hiçbir şey yapma, diyor. Yalnızca uyanık ol. Yalnızca uyanık ol!

Sana bir başka Zen ustası olan Bokuju hakkında eski bir hikâye anlatacağım. Yalnız başına bir mağarada yaşıyormuş, yapayalnız, ama bir

gün ya da gece, zaman zaman yüksek sesle "Bokuju!" diyormuş... Kendi ismi. Sonra "Evet efendim, buradayım!" diyormuş. Ve orada başka kimse olmuyormuş.

Müritleri ona soruyormuş: "Neden 'Bokuju!' diyorsun, kendi ismini söylüyorsun ve sonra, 'Evet efendim, buradayım!' diyorsun?"

Demiş ki: "Ne zaman düşünmeye başlasam, uyanık olmayı hatırlamam gerekiyor ve bu yüzden kendi ismimi söylüyorum: 'Bokuju!' Ve 'Evet efendim, buradayım!' dediğim an düşünce, endişe kayboluyor."

Sonra, son günlerinde, iki, üç sene boyunca hiç "Bokuju!" dememiş ve hiç "Evet efendim, buradayım!" diye yanıt vermemiş.

Müritleri sormuş: "Usta, neden artık bunu hiç yapmıyorsun?"

O da demiş ki "Artık Bokuju daima var. O daima var ve gerek yok. Daha önce yokluğunu hissediyordum. Zaman zaman endişeye kapılıyordum, endişeyle boğuluyordum ve Bokuju orada olmuyordu. Bu yüzden Bokujul'yu hatırlamam gerekiyordu, hatırladığımda da endişe kayboluyordu."

Kendi ismini dene. Derin bir endişe hissettiğinde, kendine seslen. Bunu dene. Bu güzel bir şeydir. İsmini dene. Derin endişe hissettiğinde, kendine seslen... İsminle seslen... "Bokuju" ya da herhangi bir isim, ama kendi ismin... Ve sonra yanıt ver: "Evet efendim, buradayım!" Farkı hisset. Endişe kaybolacaktır. En azından, tek bir an için, bulutların ötesini göreceksin ve o görüş derinleşebilir. Bir kez uyanık olduğunda, endişenin olmadığını öğrenince, endişe kaybolur; kendi benliğin ve içsel mekanizmanın işleyişi hakkında derin bir bilişe gelirsin.

...Bir uçurumun üzerinde, savaşta uçarken, aşın merak durumunda, açlığın başlangıcında, açlığın sonunda, kesintisiz farkında ol.

Herhangi bir şeyi kullanabilirsin. Açlık duyduysan, uyanık ol. Açlık hissederken ne yapmalı? Ne oldu? Aç hissettiğinde asla onu başına gelen bir şey olarak görmezsin. Sen açlık olursun. "Açım" diye hissedersin. Asıl

his, "Ben açlığım"dır; ama sen açlık değilsin, yalnızca onun bilincindesin. O sınırda olan bir şey. Sen merkezsin, onun farkına vardın. O bir nesne. Sen özne olarak kalıyorsun, sen tanıksın. Sen açlık değilsin; açlık senin başına geliyor. Açlık yokken de vardın ve açlık yok olduğu zaman da olacaksın. Bu yüzden açlık bir tesadüftür; o senin başına geliyor.

Uyanık ol, o zaman onunla özdeşleşmezsin. Açlık hissediyorsan, açlığın varlığı konusunda uyanık ol. Ona bak, onunla karşılaş, yüzleş. Ne olacak? Ne kadar çok uyanık olursan, açlık o kadar uzakta hissedilecek; ne kadar az uyanık hissedersen, o kadar yakın olacak. Uyanık değilsen, tam merkezde, "Ben açlığım" diye hissedeceksin. Uyanık olursan, açlık fırlatılıp atılacak. Açlık orada, sen buradasın. Açlık bir nesne, sen tanıksın.

Oruç sırf bu yüzden, bu teknik için kullanılmıştır. Orucun kendi başına bir faydası yoktur. Eğer açlıkla bu tekniği yapmıyorsan, oruç aptalcadır... Yalnızca aptalca, faydasız. Mahavira orucu bu teknikle kullanıyordu ve Caynalar orucu bu teknik olmadan kullanıyorlar. O zaman aptalcadır. Bu durumda yalnızca yıkıcı olursun ve bunun bir faydası olmaz. Aylarca aç kalabilir, açlıkla özdeşleşebilir, "Ben açım" diye hissedebilirsin. Bu faydasızdır, zararlıdır. Oruç tutmaya gerek yoktur. Bunu her gün hissedersin, ama sorunlar vardır. İşte bu yüzden oruç faydalı olabilir.

Normalde, biz açlık hissetmeden midemizi yiyecekle doldururuz. Çağdaş dünyada açlık hissetmeye gerek yoktur. Yemeklerin için belirli zamanların vardır ve yersin. Bedenin kendini aç hissedip hissetmediğini hiç sormazsın; belirli bir saatte yemek yersin. Açlık hissedilmez. "Hayır, saat birde aç hissediyorum" diyebilirsin. Bu sahte bir açlık olabilir; böyle hissediyorsun, çünkü saat bir, senin zamanın. Bir gün bir hile hazırla. Karına ya da kocana saati değiştirmesini söyle. Saat on ikide, saat biri göstersin. Açlık hissedeceksin. Ya da bir saatlik oruç olsun: Saat tam ikide, saat biri göstersin, ancak o zaman aç hissedeceksin. Saate bakıyorsun ve açlık hissediyorsun. Bu yapaydır, sahtedir, gerçek değildir.

Bu yüzden oruç faydalı olabilir. Oruç tutarsan, o zaman iki, üç gün sahte açlık hissedersin. Ancak üçüncü ya da dördüncü günden sonra gerçek açlık hissedilir; bedenin talep eder, zihnin değil. Zihin talep ettiğinde, bu

sahtedir. Beden talep ettiğinde gerçektir. Ve gerçek olduğunda, sen uyanıkken, bedeninden tamamen farklı olursun. Açlık bedensel bir olgudur. Bir kez o açlığın senden farklı olduğunu ve senin ona tanık olduğunu hissetmeyi başarınca, bedeni aşmış olursun.

Ama herhangi bir şeyi kullanabilirsin, bunlar yalnızca örnektir. Bu teknik pek çok şekilde kullanılabilir; sen kendi şeklini düzenleyebilirsin. Ama bir konuda ısrar et: Açlıkla deniyorsan, o zaman en az üç ay aç kal. Ancak o zaman, bir gün bedenle özdeşleşmeyi bırakırsın. Her gün araç değiştirme, çünkü her teknikte bir derinleşmeye ihtiyaç duyulur.

Bu yüzden üç ay boyunca tek bir şeyi seç. Ona bağlı kal, tekniği uygula, onun üzerinde çalışmaya devam et ve daima, başlangıçta farkında olmayı hatırla. Ortada zor olacaktır, çünkü bir kez senin açlık olduğun kimliği hissedilince, bunu değiştiremezsin. Zihinsel olarak değişebilirsin. "Hayır, ben açlık değilim, ben tanığım" diyebilirsin. Bu sahtedir. Konuşan zihindir, bu hissedilen bir deneyim değildir. Başlangıçta farkında olmaya çalış ve hatırla, "Ben açlık değilim" demeyeceksin. Zihin bu şekilde aldatabilir. "Açlık var, ama ben aç değilim. Ben beden değilim, ben ***brahman***ım" diyebilirsin. Hiçbir şey söylemeyeceksin. Ne dersen de sahte olacaktır, çünkü sen sahtesin.

"Ben beden değilim" diye tekrarlamak yardımcı olmaz. "Ben beden değilim" der durursun, çünkü beden olduğunu biliyorsun. Beden olmadığını gerçekten biliyorsan, "Ben beden değilim" demenin ne faydası var? Hiç faydası yok, aptalca görünür. Farkında olduğun zaman, "Ben beden değilim" hissi gelecektir. Bu bir düşünce olmayacaktır, bir his olacaktır. Bu başta hissedilmeyecektir, bu tüm benliğinde hissedilecektir. Mesafeyi hissedeceksin... Bedenin çok uzakta olduğunu, "Ben tamamen farklıyım"ı. İkisini karıştırma olasılığı bile yoktur. Yapamazsın. Beden bedendir; o maddedir ve sen bilinçsin. Birlikte yaşayabilirsin, ama asla karışmazlar. Asla karışık olamazlar.

65. Teknik

Başka öğretilerin saflığı bizim için kirliliktir. Saf ya da kirli olan hiçbir şeyi tanıma.

Bu Tantra'nın temel mesajlarından biridir. Bunu kavramak çok güçtür, çünkü tamamen etik dışıdır. Ahlaksız demiyorum, çünkü Tantra ahlak ya da ahlaksızlıkla ilgilenmez. Tantra bunun anlamsız olduğunu söyler. Bu mesaj senin saflık ve kirliliğin ötesine, aslında bölünmenin ötesine, ikiliğin ötesine büyümen içindir. Tantra der ki, varoluş ikili değildir, birdir ve tüm ayrımlar insan eliyle yaratılmıştır... Tüm ayrımlar... Ayrımlar bu halleriyle insan yaratımıdırlar. İyi-kötü, saf-kirli, ahlaklı-ahlaksız, erdem-günah: Bütün bu kavramlar insan yaratımıdır. Bunlar insanın tavırlarıdır; gerçek değillerdir. Kirli nedir, saf nedir? Senin yorumuna bağlıdır. Ahlaksız nedir, ahlaklı nedir? Senin yorumuna bağlıdır.

Nietzsche bir yerlerde, ahlakın tamamen yorum olduğunu söylemiş.

Bu yüzden bu ülkede bir şey ahlaklı olabilir, komşu ülkede ahlaksız olabilir, bir şey bir Müslümana ahlaklı gelebilir, bir Hinduya ahlaksız gelebilir, bir Hıristiyana ahlaklı, bir Caynaya ahlaksız gelebilir. Ya da bir şey eski nesil için ahlaklı olabilir, yeni nesil için ahlaksız olabilir. Duruma bağlıdır; bu bir tavırdır. Temel olarak, bir kurgudur. Gerçek, basit gerçektir. Çıplak gerçek, basit gerçektir; ne ahlaklı, ne ahlaksızdır, ne saf, ne kirlidir.

Yeryüzünü insansız hayal et. O zaman ne saf, ne kirli olacaktı. Her şey olacaktı... Yalnızca "olacaktı". Hiçbir şey saf olmayacaktı, hiçbir şey kirli olmayacaktı; hiçbir şey iyi olmayacaktı, hiçbir şey kötü olmayacaktı. İnsan ile, zihin işe karışıyor. Zihin bölüyor. 'Bu' iyi, o' kötü diyor. Bu bölünme yalnızca dünyanın bölünmesine sebep olmuyor; bu bölünme bölende de bölünme yaratıyor. Bölersen, o bölünme ile sen de bölünürsün ve dışsal bölünmelerini unutmadığın sürece içsel bölünmüşlüğünü aşamazsın. Dünyada ne yaparsan yap, kendine de yapmışsındır.

Siddha Yoga nın en büyük ustalarından biri olan Naropa şöyle demiş: "Bir santim bölünme ve cennet ile cehennem ayrılır." Bir santim bölünme! Ama biz bölüp duruyoruz; etiketliyoruz, kınıyoruz, yargılıyoruz. Varoluşun çıplak gerçekliğine bak ve etiketleme. Ancak o zaman Tantra'nın öğretileri

anlaşılabilir. İyi ya da kötü deme; gerçeğe zihnini getirme. Zihnini gerçeğe getirdiğin an, bir kurgu yaratmış olursun. Artık o bir gerçek değildir, bir gerçeklik değildir: Senin yansıtmandır. Bu sutra diyor ki:

Başka öğretilerin saflığı bizim için kirliliktir. Gerçekte, saf ya da kirli olan hiçbir şeyi tanıma.

Başka öğretilerin saflığı bizim için kirliliktir. Tantra diyor ki: "Başka öğretiler için çok saf olan, bir erdem olan, bizim için günahtır, çünkü onların saflık kavramı böler. Onlar için bir şey kirli olur."

Bir adama aziz dersen, bir günahkâr yaratmış olursun. Artık bir yerlerde, bir başkasını kınamak zorundasın, çünkü günahkâr olmadan aziz var olamaz. Ve tüm çabalarımızın saçmalığına bak: Günahkârları yok edip duruyoruz ve hiç günahkâr olmayan bir dünya hayal ediyoruz, diliyoruz... Yalnızca azizlerden oluşan bir dünya. Bu saçmadır, çünkü günahkârlar olmadan azizler var olamaz. Onlar aynı madalyonun diğer yüzüdür. Madalyonun bir yüzünü yok edemezsin, ikisi birden var olur. Günahkârlar ve azizler tek bir şeyin parçasıdırlar. Günahkârları yok edersen, azizler de dünyadan silinir Ama korkma; bırak yok olsunlar, çünkü bir kıymetleri olduğunu kanıtlayamamışlardır.

Günahkârlar ve azizler tek bir yorumun, dünyaya karşı, "Bu iyi, bu kötü!" denen tek bir tavrın parçasıdırlar. "Bu kötü!" demediğin sürece "Bu iyi!" diyemezsin. İyiyi tanımlamak için kötüye ihtiyaç vardır. Bu yüzden iyi kötüye bağımlıdır, erdem günaha bağımlıdır ve azizlerin günahkârlar olmadan var olmaları imkânsızdır. Bu yüzden günahkârlara minnet duymalıdırlar; onlarsız var olamazlar. Onlarla karşılaştırma içindedirler, onlarla ilişki içindedirler, bu yüzden günahkârları ne kadar kınarlarsa kınasınlar, aynı olgunun parçasıdırlar. Günahkârlar dünyadan, ancak azizler kaybolduğunda kaybolabilirler... Bundan önce değil. Ve erdem kavramı olmadığında günah da olmaz.

Tantra der ki asıl olan gerçektir ve yorum gerçekdışıdır. Yorumlama.

Saf ya da Kirli olan hiçbir şeyi tanıma.

Neden? Çünkü saflık ve kirlilik, bizim gerçekliğe dayattığımız yaklaşımlarımızdır. Şunu dene. Bu teknik zahmetlidir, basit değildir... Çünkü biz ikili düşünceye öyle yönelmişiz ki, ikili düşünceye öyle kök salmışız ki, kendi kınamalarımızın ve haklı çıkarmalarımızın bile farkında değiliz. Biri burada sigara içmeye başlasa, bilinçli olarak hiçbir şey hissetmemiş olabilirsin, ama kınarsın. İçinde, derinliklerde, kınarsın. Bakışların kınar ya da bakmayışın kınar. O kişiye bakmamış olabilirsin ve onu kınamışşındır.

Bu zor olacaktır, çünkü alışkanlık derinlere kök salmıştır. Kınar durursun, kendini haklı çıkarır durursun... Jestlerinle, oturuşunla, ayakta duruşunla... Ne yaptığının farkına bile varmadan. Birine gülümsediğinde ya da birine gülümsemediğinde, birine baktığında ya da bakmadığında, birini görmezden geldiğinde, ne yapıyorsun? Kendi yaklaşımlarını dayatıyorsun. Bir şeyin güzel olduğunu söylüyorsun; o zaman başka bir şeyi çirkin olarak kınamış oluyorsun. Bu ikili tavır aynı zamanda seni de bölüyor, bu yüzden içinde iki kişi oluyor.

Biri öfkelendiğinde ve sen ona öfkenin kötü olduğunu söylediğinde, kendin öfkelenirsen ne yapacaksın? Bunun kötü olduğunu söyleyeceksin ve o zaman sorun çıkacak, çünkü şöyle diyeceksin: "Bu kötü: içimdeki bu öfke kötü." O zaman kendini iki kişiye bölmeye başlamış olacaksın... Kötü bir insan, şeytani biri ve iyi bir insan, bir aziz. Elbette, içerideki azizle özdeşleşme eğiliminde olacaksın, bu yüzden şeytan, içindeki şeytani kişilik kınanacak. İkiye bölünmüşsün. Artık daimi bir çatışma, bir çelişki olacak. Artık bir birey olamazsın; bir kalabalık olursun, kendine karşı bölünmüş bir ev. Artık huzur, sessizlik olmaz. Yalnızca gerilim ve ıstırap hissedersin. İşte hissettiğin de bu, ama neden olduğunu bilmiyorsun.

Bölünmüş bir insan huzur bulamaz. Nasıl bulabilir ki? Şeytanı nereye koyacak? Onu yok etmen gerek ve o sensin; onu yok edemezsin. Sen iki değilsin. Gerçeklik birdir, ama senin bölen tavrın yüzünden dışsal gerçekliği bölmüşsün. Sonra buna uygun şekilde içsel olan da bölünmüş... Bu yüzden herkes kendisi ile çatışma halinde. Sanki bir ele karşı savaşıyormuşsun gibi... Sağ el sol elle savaşıyor ve enerji aslında bir. Sağ elimde ve sol elimde, ben varım; ikisinde de ben akıyorum. Ama biri ile

diğerine karşı çıkabilirim, sağ elim sol elime karşı... Böylece bir çelişki, sahte bir savaş yaratabilirim. Zaman zaman sağ elimin kazandığını, sol elimin yenildiğini söyleyerek kendimi kandırırım. Ama bu bir aldatmaca olur; çünkü ikisinin içinde de benim olduğumu ve her an solu kaldırıp sağı indirebileceğimi biliyorum. Ben ikisi birdenim; iki el de benim.

Bu yüzden, azizi yücelttiğini, şeytanı ezdiğini ne kadar düşünürsen düşün, bil ki her an konumlarını değiştirebilirsin ve aziz düşer, şeytan yükselir. Bu korku güvensizlik yaratır; çünkü hiçbir şeyin kesin olmadığını bilirsin. Şu anda öylesine sevgi dolu olduğunu, nefretini ezdiğini biliyorsun; ama korkuyorsun, çünkü her an nefret yükselebilir ve sevgi ezilebilir. Her an olabilir, çünkü her ikisinde de sen varsın.

Tantra der ki bölme, bölünmemiş ol, ancak o zaman muzaffer çıkabilirsin. Nasıl bölünmemiş olmalı? Kınama, "Bu iyi!", "Bu kötü!" deme. Saflık ve kirlilik konusundaki bütün kavramları geri çek. Dünyaya bak, ama ne olduğunu söyleme. Cahil ol, fazla bilge olma. Etiketleme, sessiz kal, kınama, haklı çıkarma. Dünya hakkında sessiz kalabilirsen, yavaş yavaş bu sessizlik içe işler. Ve eğer dışsal olarak bölünme yoksa, içsel bilinçteki bölünme de yok olur çünkü ikisi birlikte var olabilir.

Ama bu toplum için tehlikelidir. İşte bu yüzden Tantra baskılanmıştır. Bu tehlikelidir! Hiçbir şey ahlaksız değildir, hiçbir şey ahlaklı değildir; hiçbir şey saf değildir; hiçbir şey kirli değildir, her şey olduğu gibidir. Gerçek bir tantrika bir hırsızın kötü olduğunu söylemez; onun bir hırsız olduğunu söyler, o kadar. Ve 'hırsız' sözcüğünü kullanırken, zihninde kınama yoktur. Bu 'hırsız' yalnızca bir gerçektir, bir kınama değil. Eğer biri, "İşte büyük bir aziz" derse, o "Tamam! O bir aziz" der. Ama içinde bir değerlendirme yoktur. "O iyi" demez, "Tamam! Bu bir aziz, o bir hırsız" der. Tıpkı bu bir gül, o bir gül değil, bu ağaç yüksek, o ağaç alçak, gece karanlık, gündüz aydınlık der gibi... Ama karşılaştırma olmadan.

Ama bu tehlikelidir. Bir şey kınanmadan, başka bir şey takdir edilmeden toplum var olamaz... Toplum var olamaz! Toplum ikilik temelinde var olur. İşte bu yüzden Tantra baskılanmıştır. Antisosyal olduğu düşünülmüştür, ama değildir. Değildir! Ama bu ikilik olmayışı tavrı

transandantaldır, aşkındır. Toplum karşıtı değildir, aşkındır; toplumun ötesindedir.

Şunu dene. Herhangi bir değer olmadan, yalnızca doğal gerçeklerle dünyada hareket et: Biri şu, biri o. Ve o zaman, yavaş yavaş, kendi içinde bir bölünmemiştik hissedeceksin. Kutupsallıkların bir araya gelecek, 'iyi'n ve 'kötü n bir araya gelecek. Bir olacaklar, bir birlik halini alacaklar. Saf olan, kirli olan hiçbir şey kalmayacak. Gerçekliği bil.

Diğer öğretilerdeki saflık bizim için kirliliktir.

Tantra der ki: "Diğerlerinde temel olan bizim için zehirlidir." Örneğin, şiddetsizliğe dayalı öğretiler vardır. Şiddetin kötü, şiddetsizliğin iyi olduğunu söylerler. Tantra şiddetsizliğin şiddetsizlik, şiddetin şiddet olduğunu söyler; hiçbir şey iyi değildir, hiçbir şey kötü değildir.

Cinsellikten kaçınmaya dayalı öğretiler vardır... ***Brahmacharya***'nın iyi, cinselliğin kötü olduğunu söylerler. Tantra cinselliğin cinsellik, brahmacharya'nın brahmacharya olduğunu söyler. Biri brahmachari'dir, diğeri değildir. Ama bunlar basit gerçeklerdir, onlara yapışık değerler yoktur. Ve Tantra brahmacharya'nın iyi olduğunu asla söylemez, cinsellikten kaçınmanın kötü olduğunu, cinsellik yaşayanın kötü olduğunu asla söylemez. Tantra bunu söylemez. Tantra her şeyi olduğu gibi kabul eder. Neden? İçinde bir birlik yaratmak için.

Bu, içinde bir birlik yaratmak için, içinde bütün, bölünmemiş, çelişkisiz, karşıtlıklar barındırmayan bir varoluş olması için bir tekniktir. Ancak o zaman sessizlik mümkündür. Bir şeye karşı çıkarak bir yere gelmeye çalışan biri asla huzur bulamaz. Nasıl bulabilir ki? Ve kendi içinde bölünmüş, kendi içinde savaşan biri nasıl kazanabilir? İmkânsızdır. Sen ikisi birdensin, o zaman kazanan kim olacak? Kimse kazanmayacak ve sen kaybedeceksin, çünkü boş yere savaşarak enerjini harcayacaksın. Bu, kendi içinde bir birlik yaratmak için bir tekniktir. Vadilerin yok olmasına izin ver; yargılama.

İsa bir yerlerde, "Yargılama ki yargılanmayasın!" demiştir. Ama Yahudilerin bunu anlaması imkânsızdır, çünkü tüm Yahudi düşüncesi ahlak yönelimlidir: "Bu iyi, bu iyi değil." İsa "Yargılama!" öğretisinde, Tantra terimleri ile konuşur. Eğer öldürülmüşse, çarmıha gerilmişse, bunun yüzündendir. Onun bir Tantra yaklaşımı vardı: "Yargılama!"

Bu yüzden bir fahişenin kötü olduğunu söyleme... Kim bilir? Ve bir püritenin iyi olduğunu söyleme. Kim bilir? Ve nihai olarak ikisi bir oyunun parçalarıdır. Onlar birbirlerine dayalıdır... Müşterek bir varoluşa. Bu yüz den İsa, "Yargılama!" der ve bu sutranın anlamı budur: "Yargılama ki yargılanmayasın!"

Yargılamıyorsan, ahlakçı bir açıdan bakmıyorsan, yalnızca gerçekleri oldukları gibi gözlemliyorsan, onları kendine göre yorumlamıyorsan, o zaman sen de yargılanamazsın. Tamamen dönüşmüş olursun. Artık senin herhangi bir ilahi güç tarafından yargılanman gerekmez... Gerek yoktur! Sen, kendin ilahi olmuşsundur; sen, kendin Tanrı olmuşsundur. Tanık ol, yargıç değil.

42. BÖLÜM -İlkeler Değil, Tantra Aracılığıyla Uyanıklık

SORULAR

Ahlaksız bir yaşam meditasyon için engel oluşturmaz mı?

İnsan yaşamın bazı kurallarını izler ve bunlara ahlak derse, Tantra'nın buna bir itirazı olur mu?

Hiçbir şey kirli değilse, başkalarının öğretileri nasıl kirli olur?

İfade edilmeyen bir arzu kaynağa dönüp insana enerji verir mi?

Baskılamayı ve teslimiyeti engellemek için çaba göstermek baskılama değil midir?

Soru:

Osho,

ahlaksız bir hayatın meditasyona engel oluşturacağı doğru değil mi?

Meditasyon nedir? Senin Karakterin değildir, yaptıkların değildir. Senin ne olduğundur. Karakter değildir, her yaptığına getirdiğin farkındalıktır. Yapmak önemsizdir. Ahlaklı da olsa ahlaksız da, sorun, bilinçli olarak yapıp yapmadığındır. Uyanık mısın? Uyanıksan, meditasyon gerçekleşir. Uyanık değilsen, uykuda yaşarsın.

Tamamen uykudayken ahlaklı olabilirsin, sorun olmaz. Tersine, tamamen uykuda olmak istiyorsan ahlaklı olmak daha iyidir, çünkü o zaman toplum seni rahatsız etmez. O zaman kimse sana karşı olmaz. Rahatça uyuyabilirsin. Toplum sana yardımcı olur.

Meditasyon doluyken ahlaklı olabilirsin, ama ahlaksızlık hep hemen arkanda olur. Tıpkı bir gölge gibi seni takip eder ve ahlaklılığın çok yüzeysel olur, çünkü ahlaklılığın ancak sen uykudayken dışarıdan dayatılabilir. Sahte olabilir, yalan olabilir, yalnızca takındığın bir yüz olabilir, senin benliğin olamaz. Dışsal olarak ahlaklı olabilirsin, ama içten içe ahlaksız olarak kalırsın. Ve dışsal olarak ne kadar ahlaklı olursan, içten içe o kadar ahlaksız olursun... Aynı orandadır; çünkü ahlaklılığın aslında derin bir baskılamadan başka bir şey değildir. Uykudayken başka hiçbir şey yapamazsın; ancak baskılayabilirsin.

Bu ahlaklılık aracılığı ile sen de sahte olursun. Bir kişi olmazsın, yalnızca bir 'kişilik' olursun... Yalnızca sahte bir varlık. Ardından acı gelir ve sonuç olarak patlama eşiğine gelirsin... Baskıladığın her şeyin patlaması. Orada, seni bekliyor. Ve eğer uykudaki ahlaklılığın gerçekten dürüstse, delirirsin. Ancak dürüst olmayan biri delirmeden ahlaklı kalabilir. İkiyüzlülüğün anlamı budur. İkiyüzlüler yalnızca ahlaklıymış gibi yaparlar. Ahlaksız olmanın yollarını ve yöntemlerini bulurlarken daima yüzeyde ahlaklı kalırlar ya da ahlaklıymış gibi yaparlar. Ancak o zaman insanın aklı başında kalır; aksi halde delirirsin.

Bu sözde ahlaklılık yalnızca iki seçenek bırakır. Dürüstsen delirirsin; dürüst değilsen ikiyüzlü olursun. Bu yüzden akıllı, kurnaz olanlar ikiyüzlüdürler. Basit, masum olanlar, bu tür öğretilerin Kurbanları olanlar delirirler.

Uykudayken, gerçek ahlaklılık başına gelmez. Hem, "gerçek ahlak" ile neyi Kastediyorsun? Sana dışarıdan dayatılmış bir şey değil, Kendiliğinden benliğinden çiçeklenen bir şey. Gerçek ahlak ahlaksızlığın karşıtı değildir; gerçek ahlak yalnızca bir ahlaksızlık eksikliğidir, Karşıt değildir. Örneğin, Komşularını, her şeyi sevmen, sevgi dolu olman öğretilebilir. Bu ahlaki bir tavır haline gelir, ama nefret içinde Kalır. Kendini sevgi dolu olmaya zorlarsın ve zorlama bir sevgi gerçek olamaz. Seni ya da sevdiğin insanı tatmin etmez. Bu sahte sevgi ile hiç kimse tatmin olamaz.

Tıpkı sahte su gibidir. Kimsenin susuzluğu giderilmez onunla. Nefret oradadır ve nefret kendini göstermeye çalışmaktadır. Sahte bir sevgi onu engellemekten başka işe yaramaz. Tersine, nefret sahte sevginin içine de işler, onu bile zehirler ve sevgin yalnızca bir tür nefret halini alır. Çok hileli ve sinsidir.

Gerçek ahlak, kendi derinliklerine gitmiş birindedir. Ne kadar derine gidersen, o kadar sevgi dolu olursun. Nefrete karşı dayatılan bir şey değildir; nefrete düşman bir şey değildir. Ne kadar derine gidersen, sevgi içinden dışarı o kadar çok akar. Nefretle hiç ilgisi yoktur; nefretle hiç ilgili değildir. Merkezine ulaştığın an, hiçbir ahlaki dayama olmadan sevgi dolu olursun. Sevgi dolu olduğunun farkına varmayabilirsin bile. Nasıl farkına varabilirsin ki? Bu sevgi o kadar doğaldır ki, tıpkı nefes almak gibi olacaktır, tıpkı gölgenin seni takip etmesi gibi olacaktır. Basitçe sevgi dolu olacaksın.

Tantra içsel yolculuğu öğretir. Ahlak olur, ama bu bir sonuç olur, bir ön şart değil. Bu ayrımı açıkça anla. Tantra der ki, ahlak ve ahlaksızlık kavramlarına fazla dolaşma. Onlar dışsal kavramlardır. Tersine, sen içe dön. Bu yüzden teknikler nasıl içeri gidileceği konusundadır. Ve ahlak ya da ahlaksızlık, saflık ya da kirlilik ile ilgilenme; ayrımlarla ilgilenme. Sen yalnızca içe dön. Dışsal olanı unut... Dışsal dünyayı, toplumu ve toplumun sana öğrettiği her şeyi. Toplumun öğrettiği her şey ikilikçi olacaktır; baskılayıcı olacaktır; içinde bir çelişki olacaktır. Eğer orada çelişki varsa, içeriye gidemezsin.

Bu yüzden çelişkiyi unut, çelişki yaratan her şeyi unut. Yalnızca içe dön. Ne kadar derine gidersen, o kadar ahlaklı olursun, ama o ahlak toplumun ahlakı olmayacaktır. Sen 'ahlaklı olmak'tan kaçınarak ahlaklı olacaksın... Ahlaklı olduğunun farkına varmadan, çünkü içinde ona karşı olan hiçbir şey yoktur. Basitçe sevgi dolusun, çünkü sevgi doluyken mutlu hissediyorsun. O, başlı başına bir mutluluk. Sonu yok; sonuca gerek yok. Seversen Tanrı'nın krallığına gireceğinden değil. Bu bir alışveriş değil. Toplumun ve sözde dinlerin vaaz ettiği ahlak bir alışveriştir: "Şunu yap, bunu alırsın. Bunu yapmazsan onu elde edemezsin. Hatta cezalandırılırsın." Bu bir alışveriştir.

Tantra'nın ahlakı bir pazarlık değildir, bir oluştur. Ne kadar derine gidersen, anı o kadar çok yaşamaya başlarsın. Sevmenin mutluluk olduğunu hissetmeye başlarsın. Bu, başka bir şeye ulaşmak için bir adım, bir koşul, bir pazarlık değildir; kendi kendine yeterlidir. Seversin, çünkü severken mutlu hissedersin. Komşun için hiçbir şey yapmamaktasındır; kimseye yardım etmiyorsun. Sevmek bir zevktir. Şimdi, burada senin için iyidir. Gelecekte bir cennet ya da cehennem yoktur. Şimdi cenneti yaratır ve Tanrının krallığı içine girer. Ve tüm erdemlerde de aynısı olur; kendiliğinden çiçeklenirler.

Şimdi soruya bak: Ahlaksız bir hayatın meditasyona engel oluşturacağı doğru değil mi? Aslında doğru olan tam tersidir. Meditasyon dolu bir yaşam ahlaksız bir yaşama engel oluşturur. Ahlaksız bir yaşam herhangi bir engel oluşturamaz. Ahlaksız bir yaşam, meditasyon değilsin demektir... Derin uykudasın. İşte bu yüzden kendine zarar veriyorsun.

Tantra için, temel şey meditasyondur, uyanıklıktır, farkındalıktır. Bundan daha temel hiçbir şey yoktur. İnsan ahlaksızsa, bu onun uyanık olmadığını gösterir. Bu yalnızca bir semptomdur. Ahlaksız yaşam yalnızca, uyanık olmadığının semptomudur. Sıradan öğreti ne yapar? Sıradan öğretmenler bu uyuyan, ahlaksız adama ahlaklı olmasını söyler. Adam ahlaksızlıktan ahlaklılığa geçebilir, ama uyku devam eder.

Bu yüzden tüm çaba boşa harcanır, çünkü asıl hastalık ahlaksızlık değildir; ahlaksızlık yalnızca bir semptomdu. Hastalık uyanık olmamaktı,

meditasyon dolu olmamaktı. İşte bu yüzden adam ahlaksızdı. Onu ahlaka döndürebilirsin. Korku yaratabilirsin ve yalnızca uykuda olan birini korkutabilirsin; aksi halde korku yaratamazsın.

Cehennem hakkında korku yaratabilirsin, cennet konusunda bir kâr motivasyonu yaratabilirsin. Bunların ikisi de ancak sen uykudaysan mümkün olur. Uykuda değilsen tehdit edilemezsin, kâr kullanılarak motive edilemezsin. Bu iki şey ancak zihin uykudaysa anlamlı olur.

Bu yüzden ceza korkusu yaratırsan insan ahlaksızlıktan ahlaka geçer... Korku yüzünden. Kâr motivasyonu yaratırsan ahlaksızlıktan ahlaka geçer... Şehvet, açgözlülük, kâr motivasyonu yüzünden. Açgözlülük ve korku uyuyan zihnin parçasıdırlar. Adam uykuda kalır, temelde hiçbir şey değişmez.

Adam toplum için iyidir; sorun değildir. Toplum için ahlaksız insan sorundur, ama ahlaklı insan sorun değildir. Böylece toplum sorunlarını çözmüş olur, ama adam yine uykuda kalır. Onun için hiçbir şey çözülmüş değildir; artık toplum için daha uygundur. Önceden uygun değildi. Bu gerçeği görmeye çalış: Ahlaksız insan toplum için uygunsuzdur, ama kendisi için uygundur. Ahlaklı insan toplum için uygun olur, ama kendisi için uygunsuz olur.

Yani yalnızca madalyon ters çevrilmiş olur. İşte bu yüzden ahlaksız insan daha mutlu ve neşeli görünür, ahlaklı insan ise ciddi, hüzünlü, sıkıntılıdır. Ahlaksız insan toplumla mücadele etmektedir ve ahlaklı insan kendi kendisiyle mücadele halindedir. Ahlaksız insan yalnızca yakalanma korkusu olduğu için endişe hisseder. Yakalanmaktan korkar, ama zevk almaktadır. Kimse onu yakalayamazsa, yakalanma korkusu yoksa, sorun yoktur.

Ahlaklı insan kendi içindeki bir mücadelede kısılı kalır. Onda hiçbir şey yolunda değildir; yalnızca toplum için uygundur. Ahlak bir kayganlaştırıcıdır, diğerlerinin yanında rahat hareket etmeni sağlar. Ama sonra kendi kendin hakkında huzursuz olursun. Toplumla birlikteyken de,

kendi başınayken de huzursuzluk kalır. Ancak uyandığın zaman huzursuzluktan kurtulursun.

Tantra temel hastalık ile ilgilenir, semptomlarla değil. Ahlak semptomları ortadan kaldırır. Bu yüzden Tantra der ki, ahlak ya da ahlaksızlık kavramları ile ilgilenme. Bu Tantra'nın, ahlaksız ol dediği anlamına gelmez. Tantra sana ahlaklı olmanı bile söyleyemezken nasıl sana ahlaksız olmanı söyler? Tantra der ki, bütün bunlar anlamsızdır: Ahlak ve ahlaksızlıktan bahsetme; köke in. Ahlaklı ya da ahlaksız olabilirsin, ama bu yalnızca semptomdur. Köke in! Kök şudur: Sen uykudasın... Derin uykuda.

Bu uyku düzenini nasıl kırmalı? Nasıl farkında olmalı, nasıl tekrar tekrar uykuya dalmaktan kaçınmalı? İşte Tantra bununla ilgilenir... Ve bir kez uyanık olunca karakterin değişir. Ama bu yalnızca bir sonuçtur. Tantra der ki, sen bu konuda endişelenme; bu yalnızca bir sonuçtur. Kaçınılmaz olarak gerçekleşir, bu yüzden senin bu konuda endişelenmene gerek yoktur. Onu sen oldurmayacaksın, o kendiliğinden olacak. Sen yalnızca daha, daha fazla uyanık ol. O zaman daha, daha az ahlaksız olacaksın. Ama bu ahlaksızlık zorlama olmayacak; senin başardığın bir şey olmayacak. Sen yalnızca uyanık olmaya çalışacaksın ve o olacak.

Uyanık bir insan nasıl şiddet dolu olabilir? Uyanık bir insan nasıl nefret ve öfke hissedebilir? Çelişkili görünebilir, ama öyledir. Ancak uykuda biri nefretsiz yapamaz. İmkânsızdır. Ancak öfke yokmuş, nefret yokmuş gibi davranabilir. Sevgi, sevecenlik, iyilik, duygudaşlık hissediyormuş gibi yapabilir. Bütün bunlar sahtedir. Uyanmış olanın başına tam tersi gelir. Öfkeye gerek varsa, yalnızca numara yapabilir. Öfkeli olamaz; yalnızca rol yapar! Öfkeye gerek varsa... Bazen gerek olur... Yalnızca rol yapar. Üzüntülü olamaz, ama eğer gerekiyorsa üzüntülüymüş gibi yapabilir. Artık bunlar imkânsızdır.

Artık sevgi doğaldır, tıpkı önceden nefretin doğal oluşu gibi. Önceden sevgi yalnızca bir roldü. Artık nefret yalnızca bir rol olabilir... Eğer gerekirse. Büyük tapınaktaki para değiştirenlerle kavga eden İsa yalnızca rol yapıyordu. O öfkeli olamaz, ama rol yapmayı seçti. Gerçekten öfkeli

olamaz. Öfkeli olamaz, ama öfkeyi kullanabilir... Tıpkı senin sevgiyi kullandığın ve sevgi dolu olamadığın gibi.

Sen sevgiyi belirli amaçlar için kullanırsın. Senin sevgin yalnızca başka bir şeyi elde etmek için bir araç; o asla gerçek sevgi değil. Para elde etmeye çalışıyor olabilirsin, cinsellik, herhangi bir şey elde etmeye çalışıyor olabilirsin... Egonun tatmin edilmesi, zafer, çok güçlü olduğun duygusu. Başka herhangi bir şey elde etmeye çalışıyor olabilirsin ama bu asla sevgi değildir.

Bir buda, eğer bunun işe yarayacağını düşünürse öfkelenebilir. Sevgisi yüzünden zaman zaman öfkelenebilir, ama bu yalnızca bir roldür ve yalnızca budalalar aldanır buna. Bilenler kahkaha atmaya başlar. Meditasyon derinleştikçe, der Tantra, sen değişmeye başlarsın. Ve değişmen güzeldir. Eğer onu "yaparsan", asla çok derin olamaz, çünkü yapmak yüzeydedir. Bu yüzden Tantra der ki onun benlikten, tam merkezden olmasına izin ver. Bırak merkezden çepere aksın; çeperden merkeze dayatma onu. Bu imkânsızdır.

Tantra ahlaklı ya da ahlaksız demez. Tek önemli şey şudur: Uykudaysan bunu değiştirmeye çalış. Her neredeysen, kendine daha, daha fazla uyanık olma izni ver. Ahlaksızsan, der Tantra, sorun değil. Biz senin ahlaksızlığınla ilgilenmiyoruz, biz senin uykunla ve onu nasıl uyanıklığa dönüştüreceğinle ilgileniyoruz. Ahlaksızlıkla mücadele etme. Yalnızca uykunu dönüştürmeye çalış.

Ahlaklıysan, sorun değil. Tantra sana, ilk önce ahlaksız olup, sonra denemeni söylemez. Meditasyona girmek için ahlaksız birinin de kendini ahlaklı birine dönüştürmesi gerekmez, ahlaklı birinin kendini ahlaksız birine dönüştürmesi de gerekmez. Tek gereken bilinç niteliğini değiştirmeleridir. Bu yüzden her neredeysen, günahkâr da olsan aziz de, Tantra için ayrım yoktur. Uykudaysan, o zaman uyanıklık tekniklerini dene. Semptomları değiştirmeye çalışma. Günahkâr da hastadır sözde aziz de hastadır, çünkü ikisi de uykudadır.

Hastalık uykudur, senin karakterin değil. Senin karakterin yalnızca bir yan üründür. Ve uykudayken ne yaparsan yap, temel bir değişim yaratmayacaktır. Yalnızca tek bir şey seni değiştirebilir, bir dönüşüm yaratabilir: uyanıklık. Sorun, nasıl daha, daha fazla uyanık olunacağıdır. Ahlaksız bir eylemde bulunacaksan, meditasyon içinde yap. Fazla zaman geçmeden eylem kendi kendine çözülecek ve yok olacaktır. Sonra onu bir daha yapamayacaksın... Ona karşı bir zırh yarattığından değil, artık daha uyanık olduğundan. Bir önkoşul olarak uyku gerektiren bir şeyi nasıl yapabilirsin? Yapamazsın.

Tantra ile diğerlerinin öğretileri arasındaki bu temel ayrımı iyi anla. Tantra daha bilimseldir. Sorunun köküne iner, senin benliğini dönüştürür. Dışsal karakter, ahlak ve ahlaksızlık, eylemler ve yapışlarından değil. Ne yaparsan yap bu yalnızca çeperdedir; her ne isen, asla çeperde değildir. Tantra için anlamlı olan eylemin kendisi değil niteliğidir.

Örneğin, Nan-in'e bir kasap gelmiş. Adam kasapmış ve Nan-in şiddetsizliğe inanan bir Budist keşişiymiş. Adamın mesleği şiddete dayalıymış. Bütün gün hayvanları kesip duruyormuş. Kasap, Nan-in'e geldiğinde sormuş: "Ben ne yapacağım? Mesleğim şiddet gerektiriyor. İlk önce mesleğimi mi bırakmalıyım, ancak o zaman mı yeni bir insan olurum, yoksa tersi mi doğru?"

Nan-in şöyle demiş: "Biz senin ne yaptığınla ilgilenmiyoruz. Biz senin ne olduğunla ilgileniyoruz. Bu yüzden sen ne yapıyorsan onu yapmaya devam et, ama daha uyanık ol. Keserken uyanık, meditasyon dolu ol ve her ne yapıyorsan yapmaya devam et. Bizi ne yaptığın ilgilendirmiyor."

Nan-in'in takipçileri rahatsız olmuş. Çünkü Buda'nın takipçisi olan, şiddetsizliğe inanan biri, kasabın işine devam etmesine izin veriyormuş. Bir mürit şöyle demiş: "Bu iyi değil. Biz senin gibi birinin bir kasabın kasap kalmasına izin vermesini hiç beklemezdik. Adam sorduğunda, işini bırakmasını söylemeliydin. Adam hazırdı buna."

Nan-in'in şöyle dediği anlatılır: "Kasabın mesleğini kolayca değiştirebilirsin; o da hazırdı zaten. Ama bu şekilde bilincinin niteliğini

değiştiremezsin. O hâlâ kasap olarak kalır."

Adam aziz olabilir ama zihninin niteliği hep kasap olarak kalır. Bu diğerlerini ve kendini aldatmak olur. Git, sözde azizlere bak. Çoğu kasap olarak kalmıştır. Nitelikleri, tavırları, şiddetleri, sana bakışları kınayıcıdır, şiddet doludur. Sen günahkârsın ve onlar azizdir. Seni gördüklerinde, kınayarak bakarlar, seni cehenneme atarlar.

Nan-in şöyle demiş: "Bu yüzden onun dışsal yaşamını değiştirmek iyi değil; zihnine yeni bir nitelik getirmek daha iyi. Ve onun kasap olarak kalmasına izin vermek de iyi, çünkü kasaplığı ve şiddeti onu rahatsız ediyor. Aziz olursa kasap olarak kalır, ama o zaman rahatsız olmaz. Egosu güçlenir. Bu yüzden, bu iyi. Şiddet olmasından rahatsız ve en azından bu kadarının farkına varmış... Bunun iyi olmadığının farkına varmış. Değişmeye hazır, ama sırf değişmeye hazır olmak işe yaramaz. Yeni bir zihin niteliği gelişmeli. Bırak meditasyon yapsın."

Bir sene geçmiş ve adam gelmiş. Tamamen farklı bir adam olmuş, hâlâ bir katilmiş, ama yaptığı aynı kalsa da adam değişmiş. Yine Nan-in'e gelmiş: "Artık farklı biriyim. Meditasyon yaptım durdum ve sen bana her ne yapıyorsam meditasyon dolu yapmamı söylediğin için tüm hayatım *meditasyon oldu.* ***Hayvanları kesiyorum, ama bütün gün meditasyon yapıyorum.*** Şimdi bana ne yapmamı söyleyeceksin?"

Nan-in demiş ki: "Artık bana gelme. Bırak farkındalığın sana bir yol çizsin. Artık bana gelmene gerek yok."

Kasap: "Artık, ancak sen mesleğini bırakma dersen oradaymış gibi yapacağım. Ama beni ilgilendirdiği kadarıyla***. artık orada değilim. Bu yüzden, eğer bana izin veriyorsan, geri*** dönmeyeceğim. Eğer git dersen, giderim ve rol yaparım, bunu sürdürürüm."

İşte böyle, niteliğin değiştiği zaman (bilincinin niteliği) tamamen farklı biri olursun. Ve Tantra seninle ilgilenir, senin ne yaptığınla değil.

İkinci Soru:

Osho, insan, hayatın bazı kurallarını takip ederse ve buna ahlaklı derse, Tantra'nın buna bir itirazı olur mu?

Tantra'nın itirazı yoktur. Tantra'nın hiç itirazı yoktur; Tantra hiçbir şekilde kınayıcı değildir. Sana, "Şunu yap!" ve "Bunu yapma!" demekle ilgilenmez. Bazı ilkeleri takip ederken iyi hissediyorsan, mutlu hissediyorsan, o zaman takip et. Ama bazı ilkeleri takip etmek asla seni mutluluğa götürmez, çünkü ilkeler aracılığı ile,onları takip ederken sen değişmeyeceksin. Sen aynı kalacaksın.

İlkeler her zaman ödünç alınmış şeylerdir, idealler her zaman ödünç alınmış şeylerdir. Onları sana başka biri vermiştir. Onlar senin, kendinin değildir; senin kendi deneyimlerinden doğmamıştır. Kökleri yoktur. İçine doğduğun toplum, din, yakınında yaşadığın öğretmenler vermiştir onları sana. Onları takip edebilirsin ve kendini onlara uymaya zorlayabilirsin, ama o zaman sen ölü biri olursun. Canlı değil. Çevrende belirli bir huzur yaratabilirsin, ama bu bir mezarlık huzuru olacaktır... Ölü bir huzur. Rahatsızlıklara karşı daha az kırılgan olabilirsin, ilkeler yüzünden daha içe kapalı olabilirsin, ama aynı zamanda daha az duyarlı, daha az canlı olursun. Bu yüzden sözde ilkeli adamlar hep ölüdür.

Bir bak onlara: Sessiz, kıpırtısız, huzurlu, rahat görünürler, ama çevrelerinde hep belli bir ölülük vardır. Ölüm halesi hep oradadır. Çevrelerinde yaşam bayramını, canlı olmanın neşesini, yaşamanın kutlandığını hissedemezsin. Bunu onların çevresinde asla hissedemezsin. Çevrelerinde bir zırh yaratmışlardır... Bir güvenlik zırhı. Hiçbir şey içlerine işleyemez. ilkelerinin ve karakterlerinin duvarları her şeyi durdurur, ama o zaman kendileri de duvarlar arkasında olurlar, hapsedilmiş, kendi tutsakları

olurlar. Bunu seçersen, Tantra'nın bir itirazı yoktur. Aslında hiç de yaşam olmayan bir yaşam seçmekte özgürsün.

Bir gün Nasreddin Hoca bir mezarlığı ziyaret etmiş. Çok güzel, mermer bir mezar görmüş. Üzerine "Rothschild"[1] ismi kazılıymış. Molla'nın şöyle dediği anlatılır: "Aha! Ahhh! İşte ben yaşam diye buna derim. İşte yaşama diye buna derim... Güzel, mermer bir mezar." Ama ne kadar güzel olursa olsun, bu yaşam değildir. Mermer... Güzel, zengin... Ama yaşam değil. İlkeler, idealler, dayatmalar aracılığı ile yaşamından bir mezar yaratabilirsin, ama o zaman ölü olursun, ama daha az kırılgan olursun çünkü ölüm kırılgan değildir.

Ölüm bir güvenliktir; yaşam her zaman güvensizdir. Canlı birinin başına her şey gelebilir; ölü birinin başına hiçbir şey gelemez. O güvendedir. Gelecek yoktur, değişim olasılığı yoktur. Olacak olan son şey onun başına gelmiştir... Ölüm. Artık hiçbir şey olamaz.

İlkeli kişilikler ölü kişiliklerdir. Tantra onlarla ilgilenmez. Tantra'nın bir itirazı yoktur... Eğer ölü iken kendini iyi hissedeceksen, bu senin seçimindir. İntihar edebilirsin. Ve bu bir intihardır. Ama Tantra daha canlı olmak isteyenler içindir ve gerçek, nihai olan ölüm değil, yaşamdır. Şunu hatırla: nihai olan ölüm değildir. Yaşamdır... Daha fazla yaşam. İsa demiş ki: "Bol bol yaşam, sonsuz yaşam."

Bu yüzden, ölü olarak asla nihai olana erişemezsin. Eğer bu yaşamsa ve 'bol bol yaşam'sa, o zaman ölü iken asla onunla iletişim kuramazsın. Ancak daha canlı, daha kırılgan, daha duyarlı, daha az ilkeli, daha fazla uyanık olarak ona erişebilirsin. Neden ilke arıyorsun? Neden olduğunu düşünmemiş olabilirsin. Çünkü ilkeler varken uyanık olman gerekmez. Uyanık olman gerekmez! İlkeler aracılığı ile yaşıyorsan uyanık olman gerekmez.

Diyelim ki ben şiddetsizliği ilke edindim ve sonra ona bağlı kaldım ya da doğru söylemeyi ilke edindim ve ona bağlı kaldım; o zaman bu bir alışkanlık olur. Doğru söylemeyi, dürüst olmayı bir alışkanlık haline getirmiş olurum. Mekanik bir alışkanlık olur; artık uyanık olmaya gerek

yoktur. Yalan söyleyemem,çünkü bir ilke, bir alışkanlık hep engel oluşturur. Toplum ilkelere, öğretilere ve çocuklara ilkeleri öğretmeye dayalıdır. O zaman aslında, aksini yapmaktan aciz hale gelirler. Aciz hale gelmiş insan ölüdür.

Dürüstlüğün, ancak ilkelerden değil, uyanıklıktan gelirse canlıdır. Dürüst olmak için her an uyanık olman gerekir. Dürüstlük bir ilke değildir; uyanıklığından doğan bir şeydir. Şiddetsizlik bir ilke değildir; eğer uyanıksan şiddet dolu olamazsın. Ama bu zor ve zahmetlidir. Kendini tamamen değiştirmen gerekir. İlkeler, kurallar ve düzenlemelere göre bir yaşam yaratmak kolaydır. O zaman endişelenmen gerekmez. Daha uyanık, daha farkında olmak konusunda endişelenmen gerekmez; ilkeleri takip edebilirsin.

O zaman tıpkı demiryolu üzerinde giden bir tren gibi olursun. O raylar senin ilkelerindir. Korkmazsın, çünkü yoldan sapman imkânsızdır. Aslında, senin yolun yoktur; yalnızca trenin gittiği mekanik raylar vardır. Hedefe ulaşacaksındır, korkmana gerek yoktur. Sen uyursun ve tren ulaşır. Ölü yollarda gitmektedir; o yollar canlı değildir.

Ama Tantra hayatın böyle olmadığını, daha çok bir ırmak gibi olduğunu söyler. Demiryolunda, raylar üzerinde gitmemektedir; aslında bir ırmak gibidir. Önceden çizilmiş bir rota bile yoktur. Irmak aktıkça yol yaratılır. Irmak hareket ettikçe yol yaratılır. Irmak denize ulaşacaktır ve eğer Tantra'nın yolunu anlıyorsan, işte yaşam da böyle olmalıdır.

Yaşam bir ırmak gibidir. Rotası belirlenmiş yol yoktur; takip edilecek, sana verilecek haritalar yoktur. Yalnızca canlı ve uyanık ol ve sonra yaşam seni nereye götürürse tüm güveninle git. Tantra güvendir... Yaşam gücüne güven. Bırak o sana yol göstersin, onu zorlama. Ona teslim ol ve bırak seni denize götürsün. Sen yalnızca uyanık ol, o kadar. Yaşam seni denize götürürken, sen uyanık ol ki hiçbir şeyi kaçırmayasın.

Tantra'nın yalnızca son ile ilgilenmediğini hatırlamak önemlidir; o, yöntemle de ilgilenir. O yolla da ilgilenir, yalnızca hedefle değil. Eğer uyanıksan, bu yaşam bile bir mutluluk olabilir. Irmağın hareketi başlı

başına bir mutluluk olur. Vadilerden, kayaların arasından geçmek, tepelerden dökülmek, bilinmeyene gitmek başlı başına bir mutluluktur.

Burada da uyanık ol, çünkü okyanus, nihai olan yalnızca sonda olan bir şey olamaz. Olamaz. O bir büyümedir. Irmak denize doğru 'büyümektedir'. Yalnızca denizle buluşmaya gitmemektedir, denize doğru "büyümektedir" ve bu ancak zengin deneyimlerle, uyanık deneyimlerle, hareket etmek ve güvenmekle mümkün olabilir. İşte Tantra arayışa böyle bakar... İnsani arayışa. Elbette tehlikelidir. Irmaklar önceden belirlenmiş yollarda akıtılabilirse, daha az tehlike, daha az hata olur. Ama canlı olmanın tüm güzelliği kaybedilir.

Bu yüzden ilkelerin takipçisi olma. Yalnızca daha, daha fazla bilinç yaratan ol. O ilkeler senin başına da gelecek, ama sen asla onların tutsağı olduğunu hissetmeyeceksin.

Üçüncü Soru:

Osho,

dün konuşulan ikinci sutra şöyle diyor: “Diğer öğretilerin saflığı bizim için kirliliktir. Gerçeklikte saflık ya da kirlilik diye bir şey bilme.” Eğer hiçbir şey kirli değilse, o zaman başkalarının öğretileri nasıl kirli olabilir?

Aslında hiçbir şey kirli değildir, ama bir şeyin saf, bir şeyin Kirli olduğu öğretisi bir kenara atılmalıdır. Bu sutra yalnızca bu anlamda, "Başka öğretilerin saflığı bizim için kirliliktir" demektir. Hiçbir şey saf değildir, hiçbir şey kirli değildir, ama eğer biri bir şeyin saf, bir şeyin kirli olduğunu öğretiyorsa, Tantra bundan kurtulunması gerektiğini söyler. Bu sutra ancak bu anlamda, "Başka öğretilerin saflığı bizim için kirliliktir" der. Bu yalnızca, "ayrım yapma, masum kal" demektir.

Ama hayatın karmaşıklığına bak. Eğer ben masum kal diyorsam ve eğer sen sonra masum olmaya çabalarsan, o masumluk masum olmaz. Nasıl olabilir ki? 'Çabalamışsan' o zaman hesaplı bir şey olmuştur. O zaman masum olamaz. Çabalarsan olamaz! O zaman ne yapmalı? Sinsilik yaratan şeylerden kurtul. Masumluk yaratmaya çalışma; yapamazsın. Yalnızca zihninde sinsilik yaratan şeylerden kurtul. Bu olumsuzdur. Sinsiliğe sebep olan kökten kurtulduğun zaman, masumluk olmuştur bile. Hiçbir şey saf ya da kirli değildir. Ama o zaman ne yapılmalı? Zihnin ayrımlarla doludur: "Bu saf, o kirli." Bu yüzden Tantra der ki: "Bizim için tek kirlilik budur. Tek kirlilik, saflık ve kirlilik kavramları ile dolu bu zihindir.

Eğer ondan kurtulursan, saf olursun."

Bu sutra bir başka açıdan da anlamlıdır. Çok katı kuralları olan öğretiler vardır. Örneğin Katolik Hıristiyan öğretileri ya da Hindistan'daki Cayna öğretileri cinselliğe karşıdır; cinselliğin kirli, çirkin, günah olduğunu söylerler. Tantra hiçbir şeyin çirkin olmadığını, hiçbir şeyin kirli olmadığını, hiçbir şeyin günah olmadığını söyler. Cinsellik bile bir yol olabilir; cinsellik bile kurtuluşa giden bir yol olabilir. Sana bağlıdır. Onun niteliğini belirleyen cinsellik değil sensin.

Dua bile bir günah olabilir... Ve cinsellik bir erdem olabilir. Sana bağlıdır. Değer nesnede değildir, senin ona getirdiğin niteliktedir. Ona, bu olguya farklı bir açıdan bak. Tantra der ki, cinsellik bir kurtuluş olabilir, ama o zaman cinselliğe saflık ve kirlilik, iyi ya da kötü, ahlaklılık ya da ahlaksızlık fikirleri olmadan gelirsin. Cinselliğe saf enerji olarak, yalnızca enerji olarak gel. O enerjinin içinde, sanki bilinmeyende hareket ediyormuş gibi hareket et. Uykuya dalma: Uyanık ol! Cinsellik seni benliğinin köklerine getirdiğinde, uyanık ol. Yolda uykuya dalma. Uyanık ol ve her şeyi tecrübe et, her ne oluyorsa... Gelen gevşemeyi, gerçekleşen gerilimi, gelen zirveyi ve geri fırlatıldığın vadiyi.

Egon bir anlığına çözülür; sevgilin ya da eşinle bir olursun. Bir anlığına, iki kişi olmazsın. Bedenler iki tanedir, ama derinliklerde bir birlik vardır, bir olmuşlardır. Uyanık ol! Uykuda bu anı ıskalama. Uyanık ol; neler olduğunu gör. Cinsel eylemde gizli olan bu birliktir. Cinsellik yalnızca dışsal nüvedir. Anlam budur... Merkezi nokta. Hep özlediğin budur, hep arzuladığın budur. Aradığın budur... Bu birlik, bu egonun çözülüşü, bu birlik duygusu, bu gerilimsizlik esrikliği, bu gevşeme esrikliği. Anlam, hedef budur ve şu ya da bu kadında, şu ya da bu adamda arayıp durduğun budur. Sen arıyor, arıyorsun ve hiçbir kadın onu tatmin edemez, hiçbir erkek onu sana veremez.

Ancak derin tantrik farkındalık aracılığı ile cinsel eylem tamamen kaybolur ve derin bir esriklik açığa çıkar. Bu yüzden Tantra sana şöyle der: Sevgine, cinselliğine meditasyon getirebilirsen, cinsellik dönüşür. Bu yüzden Tantra bu saf, şu kirli demez. Ve sen eski saflık ve kirlilik terminolojisini kullanmak istiyorsan, o zaman sana Tantra için uykunun kirli, uyanıklığın saf olduğunu, başka her şeyin anlamsız olduğunu söylerim.

Dördüncü Soru:

Duygusal bir arzu ya da ruh hali bizim için heyecan verici olursa ve eğer biz onu dışsal olarak ifade etmezsek, bu enerji mutlaka kaynağa dönüp insanı taze ve enerji dolu kılar mı?

Şart değil! Ama eğer farkındaysan, o zaman öyle olur. Her enerji, evet her enerji gidecek köklere ihtiyaç duyar ve hiçbir enerji yok edilemez. Enerji yok edilemezdir. Ancak farklı biçimlere dönüşebilir; asla hiçlik olamaz. Bu yüzden herhangi bir enerjiyi baskılamaya çalıştığında,kendi kendine tamamen saçma bir şey yapıyor olursun. Enerji baskılanamaz: Ancak dönüştürülebilir. Baskılanmış enerji kanser olur. Öfkeli hissediyorsan, iki sıradan yol vardır: İfade etmek ya da baskılamak. İfade edersen, o zaman bu bir zincir olur, çünkü o zaman diğer insanda öfke yaratırsın ve o da ifade eder... Ve bunun sonu yoktur. Sonra sen ifade

edersin ve bu seneler boyunca sürebilir. Sürer! İşte herkes böyle yaşamaktadır. Sürer durur.

Derinlemesine bilenler, bunun ömürler boyunca da sürüp durduğunu söylerler. Geçmiş yaşamındaki birine kızmıştın ve bu yaşamda hâlâ, aynı kişiye karşı aynı düzeni devam ettiriyorsun. Farkında değilsin, mutluluk içinde ve bihabersin. Yeni bir şey olduğunu düşünmen iyidir. Yüzde doksan dokuzunda yeni bir şey olmamaktadır; eski düzen tekrarlanıp durmaktadır.

Bazen aniden bir yabancı görürsün ve öfkelenirsin. O hiçbir şey yapmamıştır... Onunla daha önce karşılaşmamışındır bile... Ama kendini depresif, öfkeli, şiddet dolu hissedersin ya da ondan kaçmak istersin. Kendini kötü hissedersin. Neden? Eski bir düzen yüzünden. Enerji asla ölmez, kalıcıdır, bu yüzden onu ifade edersen ebedi bir zincire bağlanırsın. Bir gün ondan çıkman gerekir. Ve bu tamamen faydasızdır, boşunadır. Zinciri başlatma.

Diğer sıradan seçenek de onu baskılamaktır ve baskıladığın zaman kendi içinde bir yara yaratmış olursun. Bu bir acı kaynağı olur. Bu sorunlar yaratır. Öfke baskılanmaya devam eder ve sen bir öfke volkanı halini alırsın.

Yani artık öfkeni ifade ediyor olmazsın, artık tüm kişiliğin öfkeli olur. Patlamalar olmaz, kimse senin birini dövdüğünü, şiddete başvurduğunu görmez, ama artık tüm kişiliğin öfkelidir, çünkü içindeki bunca öfke seni zehirler. Artık ne yaparsan yap öfkeli kısım oradadır. Birini severken bile öfkeli kısım oradadır... Her şeyde. Yemek yiyorsan, öfkeli kısım oradadır. Yemeğine karşı şiddet dolu olursun, sevgi dolu olmazsın. Kapı ararken öfkeli kısım oradadır. Kapıya karşı şiddet dolu olursun.

Bir gün, sabah, Nasreddin Hoca küfürler savurarak, bağırarak sokaktan geçiyormuş ve öfkeyle şöyle diyormuş: "Şeytan ruhunu ele geçirsin, karnında pancar büyüsün." Bu tür şeyler.

Bir adam ona bakıp şöyle demiş: "hoca, sabahın bu saatinde kime küfrediyorsun?"

Hoca demiş ki: "Kime mi? Bilmiyorum. Ama endişelenme, eninde sonunda biri çıkar."

Eğer öfke doluysan bu olur: Sen yalnızca beklersin ve eninde sonunda biri çıkar. İçten içe ateşle kaynıyorsun, bazı hedefler, bir ortam, yükünü atmana yardım edecek birini bekliyorsun. O zaman tüm kişiliğin öfkeli, şiddet dolu ya da cinsel olur. Cinselliği baskılayabilirsin ve sonra baskılanmış cinsellik senin tüm kişiliğin olur. O zaman nereye bakarsan bak cinsellik görürsün, neye dokunursan dokun cinsellik görürsün, ne yaparsan yap cinsel eylem içinde olursun. Cinselliği çok kolay baskılayabilirsin; zor değildir. Ama o zaman cinsellik her yerine yayılır. Her lifin, her hücren cinsel olur.

Cinsellikten kaçınanlara bak. Zihinleri tamamen cinsel olmuştur; cinselliği düşlerler, cinsellikle savaşırlar; durmaksızın cinsel fanteziler kurarlar. Takıntılıdırlar. Doğal olabilecek bir şey sapkınlaşmıştır. Onu ifade edersen bir zincir yaratırsın, onu baskılarsan bir yara yaratırsın, bu yüzden ikisi de iyi değildir. Bu yüzden Tantra der ki ne yaparsan yap (örneğin, öfkeliysen, öfkenin geldiğini hissettiğinde) kesintisiz farkında ol. Onu baskılama, ifade etme. Üçüncü bir şey yap, üçüncü seçeneği seç: Aniden öfkenin gelişinin farkına var. Bu farkındalık, öfke olarak hareket eden enerjiyi farklı bir enerjiye dönüştürür. Öfke olarak bilinen enerji sevecenlik olur. Uyanıklık aracılığı ile dönüşüm gerçekleşir.

Farkındalık aracılığı ile, cinsellik olarak bilinen aynı enerji ***brahmacharya,*** tinsellik olur. Uyanıklık simyadır. Onun aracılığı ile her şey değişir. Dene, anlarsın. Herhangi bir ruh haline, herhangi bir duyguya, enerjiye uyanıklık getirdiğin zaman, doğası ve niteliği değişir. Bir daha asla aynı olmaz, yeni bir yol açılır. Eskiden olduğu, geldiği eski yere dönmemektedir; dışa gitmemektedir. Yatay hareket durmuştur. Bu farklı bir boyuttur. Bir öküz arabası yatay olarak hareket eder; bir uçak dikey olarak hareket eder.

Bir masal anlatmak istiyorum. Bir fakir, bir sûfi şöyle anlatırmış. Bir adama büyük bir kral olan arkadaşı tarafından küçük bir uçak hediye edilmiş. Ama adam fakirmiş. Uçakları duymuş, ama hiç görmemişmiş.

Yalnızca öküz arabalarını biliyormuş, bu yüzden bunun yeni bir araç olduğunu düşünmüş... Yeni bir öküz arabası türü. Uçağı eve getirmek için iki öküz kullanmış ve sonra uçağı öküz arabası olarak kullanmış. Çok mutluymuş. Elbette, küçük uçak öküz arabası olarak işe yarıyormuş. Ama sonra, yavaş yavaş, sırf meraktan onu incelemeye başlamış. Uçağın bir motoru varmış ve kendi kendine gidebiliyormuş, bu yüzden ona yakıt doldurmuş ve onu araba olarak kullanmaya başlamış.

Ama sonra yavaş yavaş kanatların farkına varmış ve "Bunlar neden burada?" diye düşünmüş. Bu makineyi tasarlayan adamın çok zeki olduğunu, bir dâhi olduğunu düşünüyormuş; yani boş yere bir şey eklemiş olamazmış. Kanatlar makinenin uçabildiğim gösteriyormuş. Böylece denemiş. O zaman uçak kendine dönmüş; dikey olmuş.

Sen sahip olduğun zihni öküz arabası olarak kullanıyorsun. Aynı zihin araba da olabilir; o zaman öküzlere gerek olmaz. İçinde bir mekanizma vardır, ama o zaman da yatay olarak hareket ediyor olur. Bununla beraber, aynı zihninin kanatları da vardır. Sen gözlemlememiş olabilirsin, işte bu yüzden kanatları olduğunu bilmiyorsun. O uçabilir! Yükselebilir! Bir kez yükselmeye başlayınca, bir kez enerjilerin yükselmeye başlayınca, tüm dünya değişir. Eski sorunların geride kalır, eski sorunların artık yoktur, çünkü sen artık dikey olarak hareket ediyorsundur.

Bütün o sorunlar sen yatay olarak hareket ettiğin için vardı. Öküz arabasının sorunları uçak için geçerli değildir. Yol bozuktu, bu yüzden sorun vardı. Yol tıkanmıştı, bu yüzden sorun vardı. Artık bu sorun değil, çünkü yol hiç kullanılmıyor. Tıkanmış ya da değil, bozuk ya da değil, hiç önemi yok.

Ahlaki öğretiler öküz arabası öğretileridir; Tantra'nın öğretileri dikeydir. İşte bu yüzden tüm o sorunlar Tantra açısından önemsizdir. Senin öfke, cinsellik, açgözlülük ya da başka herhangi bir şey olarak bildiğin enerji yatay olarak hareket eder. Bir kez ona uyanıklık getirince, yeni bir boyut getirmiş olursun. Sırf uyanık olarak, yükselirsin.

Neden? Şu gerçeği gözlemle: Sen uyanıkken, hep gerçeğin üzerinde olursun. Bir konuda uyanık ol, o zaman hep gerçeğin üzerinde olursun. Gerçek aşağıda bir yerdedir ve sen ona yukarıdan, bir zirveden bakmaktasın. Ne zaman bir şeye tanık olsan yükselirsin ve o şey aşağıda kalır. Bu dikkat gerçekse ve sen kesintisiz farkında olabilirsen, o zaman öfke, cinsellik şeklinde yatay olarak hareket eden enerji bu yeni boyuta girer. Sana, tanığa yaklaşır. O zaman uçmaya başlarsın. Ömürlerdir uçmak için kullanılan bir aracı sen öküz arabası olarak kullanıyordun, sırf senin için nelerin mümkün olduğunu bilmediğinden boş yere sorunlar yaratıyordun.

Beşinci Soru:

İnsanın öfkeyi baskılamaması ya da ona teslim olmaması gerektiğini, insanın edilgen olarak uyanık ve meditasyon dolu olması gerektiğini söyledin. Açık ki baskılama ya da teslimiyetten kaçınmak için bir tür içsel çaba gerekecek, ama o zaman bu da bir tür baskılama olmaz mı?

Hayır! Bu bir çaba, ama "bir tür baskılama" değil. Her çaba baskılama değildir. Üç tür çaba vardır. Biri baskılama çabasıdır. Öfkeni ifade ettiğinde, bu bir çabadır. İkinci tür çaba, onu baskılamaktır. Yaptığın şeyi ifade ettiğin zaman, enerjiyi dışarı, kişiye, hedefe gitmeye zorlarsın, enerjini dışarı atarsın ve diğeri hedeftir. Enerji diğerine gider; bu bir çabadır. Baskıladığın zaman, enerjiyi orijinal kaynağına, kendi yüreğine döndürürsün. Onu geri dönmeye zorlarsın. Bu bir çabadır ama yönü farklıdır. İfadede senden uzaklaşır; baskılamada sana yaklaşır.

Üçüncü şey, uyanıklık, edilgen uyanıklık da bir çabadır, ama boyutu farklıdır. Enerji yükselir. Başlangıçta bir çabadır. Ben edilgen olarak uyanık ol dediğimde, başlangıçta edilgenlik bile çaba gerektirecektir. Ancak yavaş yavaş, sen onu tanıdıkça çaba olmaktan çıkacaktır. Çaba olmadığı zaman, daha da edilgen olur... Ne kadar edilgen olursa o kadar manyetik olur. Enerjiyi yukarı çeker.

Ama başlangıçta her şey için çaba gerekir, bu yüzden sözcüklerin kurbanı olma. Bu sorun yaratır. Gizemciler hep çabasızlıktan bahseder dururlar. Çaba gösterme derler. Ama başlangıçta bu bile çaba gerektirir. Çabasız ol dediğimizde, yalnızca çaba göstermek için zorlanma demek istiyoruz. Bırak farkındalık aracılığıyla gelsin. Zorlarsan, gergin olursun. Gergin olursan öfke yukarı hareket edemez. Gerilim yataydır; ancak gergin olmayan bir zihin yukarıda olabilir, bir bulut gibi süzülebilir.

Çabasızca süzülen bulutlara bak. Tanıklığını süzülen bir bulut gibi getir. Başlangıçta çaba gerektirecektir, ama sen onun çabasız olacağını hatırla. Sen onu zorluyor olacaksın, ona gittikçe daha fazla izin veriyor olacaksın.

Bu zordur çünkü dil güçlük yaratır. Sana gevşemeni söylesem ne yaparsın? Bir tür çaba gösterirsin. Ama sonra sana çaba gösterme desem, çaba gösterme çünkü her çaba gerilim yaratır ve gevşeyemezsin desem, yalnızca gevşe desem, ne yapacağını bilemezsin ve sorarsın: "Ne demek istiyorsun? Eğer hiç çaba göstermeyeceksem, ne yapmam gerekiyor?"

Hiçbir şey yapman gerekmiyor, ama başlangıçta o yapmayış yapış olarak görünür. Bu yüzden şöyle derim: "Tamam! Birazcık çaba göster, ama unutma, çaba arkada bırakılacak. Onu yalnızca başlangıçta kullan. Sen yapmayışı anlayamazsın; yalnızca yapışı anlayabilirsin. Bu yüzden yapma ve eylem dilini kullanırsın. Başla, ama çabayı yalnızca başlamak için kullan. Ve unutma, çabayı ne kadar erken arkada bırakırsan o kadar iyi olur.

Nasreddin Hoca yaşlanmış ve uykusuzluk çekmeye başlamış. Her şeyi denemiş (sıcak banyo, ilaç, yatıştırıcı, şurup) ama hiçbirinin faydası olmamış. Hiçbir şey işe yaramamış. Ve çocukları rahatsız olmuş, çünkü Hoca uyuyamadığı zaman evdeki kimseyi de uyutmuyormuş. Gece tüm aile için kâbus oluyormuş.

Çaresizce, her yöntemi araştırmışlar, Hoca'nın uyumasını sağlayacak her ilacı, çünkü tüm aile deliye dönüyormuş. Sonunda bir hipnozcu bulmuşlar. Çocuklar mutluluk içinde gelmişler ve Hoca'ya şöyle demişler: "Artık endişelenmene gerek yok, baba. Bu mucizeler yaratan bir adam.

Dakikalar içinde uyku getiriyor. İşin büyüsünü biliyor, bu yüzden sen hiç endişelenme. Artık korku yok, uyuyacaksın."

Hipnozcu, Nasreddin'e zincirli bir saat göstermiş ve demiş ki: "Birazcık inanç mucize yaratır. Bana birazcık güvenmen gerek. Bana güven, o zaman bebek gibi uykuya dalacaksın. Bu saate bak."

Adam saati sağa sola sallamaya başlamış. "Sol-sağ, sol-sağ. Gözlerin yoruluyor, yoruluyor, yoruluyor. Uyuyorsun, uyuyorsun, uyuyorsun."

Herkes coşku içindeymiş. Mutluymuş. Hoca'nın gözleri kapanmış, başı eğilmiş, bebek gibi derin bir uykuya dalmış. Düzenli nefesler almaya başlamış. Hipnozcu ücretini almış, çocuklarına artık onu rahatsız etmemeleri gerektiğini anlatmak için parmağını dudaklarına götürmüş. Sonra sessizce dışarı çıkmış. O çıkar çıkmaz Hoca tek gözünü açmış ve demiş ki: "Gitti mi o deli?"

Gevşemek için çaba gösteriyormuş ve bu yüzden 'bir bebek gibi'

gevşemiş. Düzenli nefes almaya başlamış, gözlerini kapatmış, ama hepsi çabayla olmuş. O, hipnozcuya yardım ediyordu. Hipnozcuya yardım ettiğini düşünüyordu. Ama onun açısından çaba gerektiriyordu, bu yüzden hiçbir şey olmadı. Hiçbir şey olamazdı. Uyanıktı. Edilgen olmakla yetinseydi, söylenilenleri duyabilseydi, gösterilen şeye baksaydı, uyku gelirdi. Onun çaba göstermesi gerekmiyordu; yalnızca edilgen kabulleniş gerekiyordu. Ama zihnini edilgen kabullenişe getirmen için bile, başlangıçta bir çaba gerekli olur.

Bu yüzden çabadan korkma. Çabayla başla ve çabanın arkada bırakılması gerektiğini, çabanın ötesine geçmen gerektiğini hatırla. Ancak öteye geçtiğin zaman edilgen olursun ve bu edilgen farkındalık mucizeyi getirir.

Edilgen farkındalık ile, zihin artık yoktur. İlk defa benliğinin içsel merkezi ortaya çıkar ve bunun bir sebebi vardır. Dünyada herhangi bir şeyin yapılması için çaba gereklidir. Dünyada bir şey, herhangi bir şey yapmak istersen, çabaya gerek vardır. Ama içsel olanda bir şey yapmak

istersen, çabaya gerek yoktur. Yalnızca gevşemeye ihtiyaç vardır. Nasıl dışsal olanda, dışarıdaki dünyada yapmak sanatsa, oradaki sanat da yapmamaktır.

Anahtar bu edilgen uyanıklıktır. Ama dil seni rahatsız etmesin. Çabayla başla. Yalnız, onu terk etmen, terk etmeye devam etmen gerektiğini aklında tut. Terk etmek bile çaba gerektirecektir... Ama bir an gelir, her şey gider. O zaman sen orada, hiçbir şey yapmıyor olursun... Yalnızca orada, var olarak. O "varoluş" ***samadhi'dir*** ve bilmeye değer, sahip olmaya değer, olmaya değer her şey o durumda başına gelir.

43. BÖLÜM -Değişim Aracılığıyla Değişmeyeni Bulmak

- S U T R A L A R -

66

Saygıda ve saygısızlıkta, dosta ve yabancıya farklı şekilde aynı ol.

67

Burası bir değişim, değişim, değişim dünyası. Değişim aracılığıyla değişimi tüket.

Northrope, bir yerlerde, Batılı zihnin durmaksızın varoluşun teorik unsurunu aradığını söyler... Olayların nasıl olduğu konusundaki sebepsel bağlantıyı, sebebin ne olduğunu, etkinin nasıl kontrol edilebileceğini, insanın doğayı nasıl kullanabileceğini. Ve Doğu zihni, der Northrope, farklı bir maceraya atılmıştır. Onun arayışı gerçeklikteki estetik unsuru bulmak içindir... Teorik değil estetik olanı.

Doğu zihni doğanın nasıl kullanılacağını bilme arayışı ile fazla ilgilenmez, doğa ile nasıl bir olunacağı ile ilgilenir. Onun nasıl fethedileceği değil, nasıl onunla derin bir dostluk, derin bir paylaşım içinde

olunacağı. Batı zihni çelişki ve mücadele içindedir; Doğu zihni gizemli, sevgi dolu bir ilişkidedir. Northrope bana katılır mıydı, bilmiyorum, ama ben bilimin bir nefret olduğunu, doğa ile bir nefret ilişkisi olduğunu hissediyorum; bu yüzden bilim bir mücadele, savaş, fetih, zafer dili.

Din bir sevgi dili; çatışma yok, mücadele yok. Başka bir deyişle, bilim eril yaklaşım din dişil yaklaşım. Bilim saldırgan, din alıcı. Doğu zihni dindardır. Ya da şu şekilde ifade etmeme izin verirsen, her nerede dindar zihin varsa, Doğu'dadır, derim. Bilimsel zihin Batı'dadır. İnsanın Doğu'da ya da Batı'da doğmuş olmasının bir önemi yoktur. Doğu ve Batı'yı iki ayrı tavır, iki ayrı yaklaşım olarak kullanıyorum, iki coğrafi isim olarak değil. Batı'da doğmuş olabilirsin, ama oraya ait olmayabilirsin; aynı şey Doğu'da doğmuş biri için de doğru olabilir. Doğu'da doğmuş olabilirsin, ama oraya ait olmayabilirsin; bilimsel olabilirsin, yaklaşımın matematiksel, düşünsel olabilir.

Tantra kesinlikle Doğuludur. O bir gerçeklikle paylaşım yoludur... Onunla nasıl bir olunacağının, sınırların nasıl çözüleceğinin, ayrımsız bir âlemde nasıl hareket edileceğinin yolu. Zihin ayrım yapar, sınırlar, tanımlar yaratır, çünkü zihin tanımlar ve sınırlar olmadan çalışamaz. Sınırlar ne kadar belirliyse, zihnin çalışma olasılığı o kadar yüksektir. Bu yüzden zihin her şeyi keser, böler, doğrar.

Din, tanımların olmadığı, hiçbir şeyin sınırının olmadığı, her şeyin başka her şeyin içinde hareket ettiği, her şeyin başka her şey olduğu ayrımsızlığa gitmek için sınırların çözülmesidir. Varoluşu bölemezsin, doğrayamazsın. Her yaklaşımda sonuçlar farklıdır. Bilimsel yaklaşımla, bölerek, doğrayarak, ancak ölü partiküller, atomlar bulursun, çünkü yaşam ayrımlara bölünemeyecek bir şeydir. Ve onu kestiğin anda, artık yoktur. Bu tıpkı bir senfoniyi incelemek için ayrı ayrı her notaya bakmak gibidir. Her nota senfoninin parçasıdır, ama bir senfoni değildir. Senfoni birbiri içine karışan pek çok notadan oluşur. Notaları inceleyerek bir senfoniyi inceleyemezsin.

Parçalarını inceleyerek seni inceleyemem. Sen parçaların toplamından ibaret değilsin, bundan daha fazlasısın. Böldüğün, kestiğin, analiz ettiğin

zaman yaşam kaybolur; geriye yalnızca ölü parçalar kalır. İşte bu yüzden bilim asla yaşamın ne olduğunu anlayamayacaktır ve bilim aracılığı ile her ne bilinebiliyorsa, ölüm (madde) hakkında olacaktır, asla yaşam hakkında olmayacaktır. Bilim yaşamı kullanmayı, parçalan, ölü parçaları bilmeyi başarabilir. Yaşamı kullanabilir, ama yine de YAŞAM bilinmez, ona dokunulamaz bile. Yaşam bilim için bilinmeyen olarak kalır. Teknolojinin yöntemleriyle, metodolojisi ile, yaklaşımı ile yaşam bilinemez.

işte bu yüzden bilim inkâr eder... Madde dışında kalan her şeyi inkâr eder. Yaklaşımı, yaşam olan herhangi bir şeyle ilişki kurmasını engeller. Ve tersi de olur: Dinin derinliklerine gidersen maddeyi reddetmeye başlarsın. Shankara maddenin yanılsama olduğunu, aslında var olmadığını söyler; yalnızca varmış gibi görünür. Doğu yaklaşımlarının tamamı dünyayı, maddeyi, maddesel olan her şeyi inkâr eder. Neden? Bilim yaşamı, ilahi olanı, bilinci inkâr eder durur. Derin dini deneyimler maddeyi, maddesel olan her şeyi inkâr eder durur. Neden? Yaklaşımları yüzünden. Yaşama ayrımsız bakarsan, madde kaybolur. Madde bölünmüş, ayrılmış yaşamdır. Madde tanımlanmış, analiz edilmiş, parçalara ayrılmış yaşam demektir.

Bu yüzden, elbette, yaşama ayrımsız bakarsan ve onun parçası olursan, onunla derin bir paylaşım kurarsan, iki âşığın bir olduğu gibi varoluşla bir olursan, madde kaybolur. İşte bu yüzden Shankara maddenin yanılsama olduğunu söyler. Varoluşa katılırsan, öyledir. Ama Marx bilincin yalnızca bir yan ürün olduğunu, maddesel olmadığını söyler; o yalnızca maddenin bir fonksiyonudur. Yaşamı bölersen bilinç kaybolur, yanılsama olur. O zaman yalnızca madde vardır.

Sana anlatmaya çalıştığım şu: Varoluş birdir. Ona analiz yoluyla yaklaşırsan maddesel, ölü görünür. Ona paylaşım yoluyla yaklaşırsan yaşam, ilahi, bilinç olarak görünür. Ona bilim aracılığı ile yaklaşırsan derin bir mutluluk yaşaman olasılığı yoktur, çünkü ölü madde mutluluğu imkânsızdır. En fazla, yanılsama olarak olabilir. Ancak derin bir paylaşımla mutluluk mümkün olabilir.

Tantra bir sevgi tekniğidir. Çabası seni varoluşla bir kılmaktır. Bu yüzden oraya girebilmen için pek çok şeyi kaybetmen gerekir. Her şeyi

analiz etme alışkanlığını yitirmelisin; derinlere kök salmış mücadele tavrını, fetih terimleri ile düşünme tavrını yitirmelisin.

Hillary Himalayalar'ın en yüksek zirvesine, Everest Dağı'na ulaştığında, Batı dünyasının tamamı bunu bir fetih olarak raporladı... Everest'in fethi. Yalnızca Japonya'daki bir Zen manastırında, bir duvar gazetesinde, "Everest ile dostluk kuruldu" dendi... Fetih değil! Fark budur... "Everest ile dostluk kuruldu" artık insanlık onunla dost oldu. Everest Hillary'nin ona gitmesine izin verdi. Bu bir fetih değildi. 'Fetih' sözcüğü bayağıdır, şiddet doludur. Fetih terimleri ile düşünmek saldırganlık işaretidir. Everest Hillary'yi kabul etti, onu hoş karşıladı ve artık insanla dost oldu; artık uçurum aşıldı. Artık yabancı değiliz. İçimizden biri Everest tarafından kabul edildi. Artık Everest insan bilincinin bir parçası oldu. Bu bir köprüydü.

O zaman her şey tamamen farklı oluyor. Ona nasıl baktığına bağlı. Tekniklere başlamadan önce şunu hatırla. Şunu hatırla: Tantra varoluşa karşı bir sevgi çabasıdır. İşte bu yüzden Tantra'da cinsellik çok kullanılır: Çünkü o bir sevgi tekniğidir. Yalnızca bir erkek ve bir kadın arasındaki sevgi değil; seninle varoluş arasındaki sevgi ve bir kadın aracılığı ile ilk defa varoluş senin için anlam kazanır. Bir kadınsan, o zaman bir erkek aracılığı ile ilk defa varoluş senin için anlam kazanır.

İşte bu yüzden Tantra'da cinsellik çok tartışılır ve kullanılır. Tamamen aseksüel olduğunu düşün. Sanki doğduğun gün tüm cinselliğin yok edilmiş gibi. Bir düşün: Doğduğun gün tüm cinselliğin yok edildi. Sevemezsin; hiç kimseye yakınlık duyamazsın. Kendinden çıkman güç olur. Kapalı kalırsın, yaklaşamazsın, dışarı çıkıp biri ile buluşamazsın. Orada, varoluşta ölü, her şeye karşı kapalı bir şey olursun.

Cinsellik dışarı uzanma çabasıdır. Kendinden uzaklaşma çabasıdır. Başka biri merkez olur. Egonu arkada bırakırsın, ondan uzaklaşıp biri ile buluşursun. Gerçekten buluşmak istiyorsan teslim olman gerekir ve eğer diğeri de seninle buluşmak istiyorsa onun da dışarı çıkması gerekir. Aşktaki mucizeye bak... Neler olduğuna. Sen diğerine gidiyorsun, diğeri sana geliyor. O senin içine giriyor ve sen onun içine giriyorsun. Yer değiştirmiş

oluyorsun. Artık o senin ruhun oluyor, sen onun ruhu oluyorsun. Bu bir paylaşımdır. Artık sen buluştun. Artık bir çember oldun. Egoya kapalı olmadığın ilk buluşma bu. Bu buluşma, evrenle, varoluşla, gerçeklikle daha büyük bir buluşmaya giden ilk basamak olabilir.

Tantra zekâya değil yüreğe dayanır. Bir düşünsel çaba değildir, bir duygu çabasıdır. Bunu hatırla, çünkü teknikleri anlamana yardımcı olacaktır. Şimdi tekniklere başlayalım.

66. Teknik

Saygıda ve ***saygısızlıkta, dosta ve yabancıya farklı şekilde aynı ol.***

Farklı şekilde aynı - temel budur. Sana neler oluyor? İki şey oluyor. İçinde bir şey hep aynı kalıyor, asla değişmiyor. Sen gözlemlememiş olabilirsin, henüz onunla karşılaşmamış olabilirsin, ama gözlemlersen içinde bir şeyin hep aynı kaldığını anlayacaksın. Bu aynılık yüzünden bir kimliğin olabiliyor. Bu aynılık yüzünden merkeze odaklanmış hissediyorsun; aksi halde kaos içinde olurdun. "Çocukluğum" diyorsun. Artık ondan ne kaldı? "Çocukluğum" diyen kim? Bu "ben" kim?

Çocukluğundan hiçbir şey kalmadı. Çocukluğuna dair fotoğrafları ilk defa görsen onları tanıyamazsın. Her şey değişti. Artık bedenin aynı değil; tek bir hücren aynı kalmadı. Fizyologlar bedenin ırmak gibi bir akış olduğunu söylüyor. Her an pek çok hücre ölüyor ve pek çok başkası doğuyor. Yedi sene içinde bedenin tamamen değişmiş olacak. Bu yüzden, eğer yetmiş sene yaşayacaksan, bedenin on kez kendini baştan aşağı yenileyecek.

Her an bedenin ve zihnin değişiyor. Çocukluğuna dair bir fotoğrafı tanıyamazsın ve sana zihninin, çocuk zihninin bir fotoğrafını verebilecek olsak, onu tanıman da imkânsız olur. Zihnin bedeninden daha da akışkan. Her an her şey değişiyor. Tek bir an bile aynı kalmıyor. Zihnin söz konusu olduğunda sabah farklıydın. Akşam tamamen farklı biri olacaksın.

Biri Buda ile görüşmeye geldiğinde, adam gitmeden önce veda ederken Buda şöyle dermiş: "Unutma, benimle görüşmeye gelen adam geri giden adam değil. Artık tamamen farklısın. Zihnin değişti." Elbette Buda ile görüşmek zihnini iyiye ya da kötüye doğru değiştirir, aynı kalamazsın.

Buraya farklı bir zihinle geldin; farklı bir zihinle gideceksin. Bir şey değişti. Yeni bir şey eklendi, bir şey çıkarıldı. Ve kimseyle görüşmesen bile, yalnız başına kalsan bile, o zaman da aynı kalmazsın. Irmak her an değişiyor.

Herakleitos, "Aynı ırmağa iki kez giremezsin" demiş. Aynısı insanlar için de söylenebilir: Aynı adamla iki kez görüşemezsin... İmkânsızdır! Ve bu gerçek yüzünden ve bunu bilmeyişimiz yüzünden yaşam acı dolu olur. Çünkü sen hep karşındakinin aynı olmasını beklersin. Bir kızla evlenirsin ve onun hep aynı olmasını beklersin. Olamaz! Bekârken farklıydı; evliyken tamamen farklı. Bir âşık başka şeydir, koca tamamen farklı bir şey. Âşığının kocan aracılığı ile seninle buluşmasını bekleyemezsin. Bu imkânsızdır. Âşık âşıktır; koca kocadır. Âşık, koca olduğu an her şey değişmiş olur. Ama sen yine de beklersin. Bu acı yaratır... Boşuna acı. Zihnin durmaksızın hareket ettiği, değiştiği gerçeğini anlasak, pek çok acıdan bedelsiz kurtuluruz. Tek gereken zihnin değiştiğini fark etmektir.

Biri sana âşık olur ve sonra sen aşk bekler durursun. Ama bir sonraki an senden nefret eder; o zaman rahatsız olursun... Nefret yüzünden değil, beklentin yüzünden. O değişmiştir. Canlıdır, bu yüzden değişecektir. Ama sen gerçekliği olduğu haliyle görebilsen rahatsız olmazsın. Biraz önce âşık olan, bir sonraki anda nefret dolu olabilir, ama bekle! Biraz sonra yine âşık olacaktır. Bu yüzden acele etme, sabırlı ol. Ve diğeri de bu değişim düzenini görebilirse, o zaman değişim düzeni yüzünden savaşmaz. İnsanlar değişir; bu doğaldır.

Eğer bedenine bakarsan, onun değiştiğini görürsün. Zihnini anlamaya çalışırsan, onun değiştiğini görürsün. Asla aynı kalmaz. Birbiri ardından gelen iki saniyede bile hiçbir şey aynı değildir. Kişiliğin bir akış gibidir. Eğer her şey buysa ve her an, sonsuza dek, zamansızca hiçbir şey aynı kalmıyorsa, o zaman bu "çocukluğum"u kim hatırlayacak? Çocukluk

değişti, beden değişti, zihin değişti. O zaman hatırlayan kim? O zaman çocukluğu, gençliği, yaşlılığı bilen kim? Kim biliyor?

Bu bilen aynı kalıyor olmalı; bu tanık aynı kalıyor olmalı. Ancak o zaman tanığın bir perspektifi olabilir. Tanık şöyle diyebilir: "Bu benim çocukluğumdu, bu gençliğimdi, bu yaşlılığımdı. Bu an âşıktım ve bu an aşk nefrete dönüştü." Bu tanık olan bilinç, bu bilen hep aynıdır.

Bu yüzden içinde aynı anda var olan iki âlem ya da iki boyut var. Sen ikisisin... Daima değişen bir değişen ve hep değişmeden kalan değişmeyen. Bu iki âlemin farkına varırsan, o zaman bu teknik faydalı olabilir: ***Farklı şekilde aynı ol.*** Şunu hatırla: ***Farklı şekilde aynı ol.*** Çeperde farklı' olacaksın, ama merkezde aynı kalacaksın.

Aynı olanı hatırla. Hatırlamak yeterli olacaktır; başka hiçbir şey yapman gerekmez. O değişmeyendir. Onu değiştiremezsin, ama onu unutabilirsin. Çevrende değişen dünyaya, bedenine, zihnine dalabilir, ona takılabilirsin ve merkezi tamamen unutabilirsin. Merkez değişen akışla öylesine bulutlanır... Elbette, sorunlar vardır: Hep aynı olanı hatırlamak zordur, çünkü değişim sorunlar yaratır.

Örneğin, çevrende daimi bir gürültü varsa, onun farkında olmazsın. Duvardaki saat bütün gün, tik-tak, tik-tak diye ses çıkarıp durursa, asla farkında olmazsın. Ama aniden durursa hemen farkına varırsın. Bir şey hep aynıysa, dikkat etmek için sebep yoktur. Bir şey değiştiği zaman zihnin dikkat etmesi gerekir. Bu bir boşluk yaratır ve düzen titreşir. Onu hep duyuyordun, bu yüzden işitmene gerek yoktur. Oradaydı, fonun bir parçası olmuştu. Ama saat aniden durduğunda farkına varırsın. Bilincin aniden boşluğa gelir.

Dişlerinden birinin düşmesi gibidir; o zaman dilin durmaksızın boş yere gider. Diş oradayken dil ona dokunmaya hiç çalışmıyordu. Artık diş orada değil, yalnızca bir boşluk var, o zaman bütün gün, ne kadar uğraşırsan uğraş, elinde değildir, dilin boşluğa gider. Neden? Çünkü eksik bir şey var.

Ne zaman yeni bir şey girse sen bilincine varırsın... Pek çok sebepten dolayı. Bu bir güvenlik önlemi. Yaşamın için önemli... Hayatta kalmak için. Bir şey değiştiği zaman farkına varmak zorundasın. Tehlikeli olabilir. Fark etmek zorundasın ve ortaya çıkan yeni duruma uyum sağlamak zorundasın. Ama eğer her şey eskisi gibiyse, buna gerek yoktur. Farkında olmasan da olur. İçindeki bu aynı unsur, Hindular'ın ***atma,*** ruh dediği, en baştan itibaren oradaydı, eğer bir başlangıç varsa. Ve sonuna dek orada olacak, eğer bir son olacaksa. O ezelden beri aynıydı, bu yüzden nasıl farkına varabilirsin ki...

O hep aynı olduğundan, ezelden beri aynı olduğundan, sen onu ıskalıyorsun. Bedenin farkına varıyorsun, zihnin farkına varıyorsun, çünkü onlar değişiyor. Ve sen onların farkına vardığından, onların sen olduğunu düşünmeye başlıyorsun. Onları tanıyorsun; onlarla özdeşleşiyorsun.

Tüm tinsel çaba farklının ortasındaki aynıyı bulmak içindir... Değişenin içindeki ebediyi bulmak için, hep aynı olanı bulmak için. O senin merkezindir ve eğer o merkezi hatırlayabilirsen, ancak o zaman bu teknik kolay olur... Ya da bu tekniği yaparsan hatırlamak kolaylaşır. İki uçtan da yola çıkabilirsin.

Bu tekniği dene. Teknik, dosta ve yabancıya farklı şekilde aynı olmaktır. Dosta ve düşmana ya da yabancıya karşı farklı şekilde aynı' ol. Bu ne anlama gelir? Çelişkili görünür. Bir açıdan değişmek zorundasın, çünkü dostun seninle buluşmaya geldiğinde onu farklı karşılarsın ve bir yabancı yanına gelse onu farklı karşılarsın. Bir yabancıyı nasıl onu tanıyormuş gibi karşılayabilirsin ki? Yapamazsın. Fark orada olacaktır, ama yine de, derinliklerde, aynı kal. Tavır aynı kalmalı, ama davranış 'farklı' olmalı. Bilmediğin birini biliyormuşsun gibi karşılayamazsın. Nasıl yapabilirsin ki? En fazla rol yapabilirsin, ama rol yapmak işe yaramaz. Fark orada olacaktır.

Bir dostun yanında, o dostmuş gibi rol yapmanın gereği yoktur. Yabancı birinin yanında, o dostmuş gibi yapsan bile, bu rol olacaktır... Yeni bir şey. Sen aynı olamazsın; farklılık gerekli olur. Davranışların farklı olacak, ama bilincin aynı kalacak. Dostuna yabancıymış gibi bakabilirsin.

Zor olur. Duymuş olabilirsin, "Yabancıya dostunmuş gibi bak" ama benim söylediğim mümkün değilse bu da mümkün olamaz. İlk önce dostuna yabancıymış gibi bak; ancak o zaman yabancıya dostunmuş gibi bakabilirsin. Bu ikisi ilişkilidir.

Dostlarına hiç yabancıymış gibi baktın mı? Bakmadıysan, o zaman hiç bakmamışsın demektir. Karına bak: Onu gerçekten tanıyor musun? Onunla yirmi sene, hatta daha fazla birlikte yaşamış olabilirsin ve onunla ne kadar çok yaşarsan, onun bir yabancı olduğunu unutma olasılığın o kadar artar. Ve o hep yabancı olarak kalır. Onu ne kadar seviyor olursan ol, hiç fark etmez.

Aslında, onu ne kadar seviyorsan o kadar yabancı gelecektir. Çünkü ne kadar çok seversen, ne kadar derine işlersen, nasıl ırmak gibi olduğunu, hareket ettiğini, değiştiğini, canlı olduğunu, her an farklı olduğunu o kadar çok bilirsin. Derinlemesine bakmazsan, onun senin karın olduğu, adının şu ya da bu olduğu düzeyine bağlı kalırsan, o zaman belirli bir parçayı seçmiş olursun ve o belirli parçanın karın olduğunu düşünürsün. Ve o ne zaman değişse, değişimlerini saklaması gerekir. Sevgi dolu bir ruh hali içinde olmayabilir, ama sen karından sevgi beklediğin için rol yapması gerekir.

O zaman her şey sahteleşir. Onun değişmesine izin yoktur; kendisi olmasına izin yoktur. O zaman bir şey dayatılmaktadır. O zaman tüm ilişki ölür. Ne kadar çok seversen, değişen düzeni o kadar çok hissedersin. O zaman her an bir yabancı olursun. Öngöremezsin; kocanın yarın sabah nasıl davranacağını bilemezsin. Ancak ölü bir kocan varsa öngörebilirsin: O zaman öngörebilirsin. Öngörüler ancak nesnelerde mümkün olabilirler, insanlarda değil. Eğer biri öngörülebiliyorsa, bil ki o ölüdür; ölmüştür. Yaşaması sahtedir, bu yüzden öngörebilirsin. Değişim yüzünden insanlar konusunda hiçbir şey öngörülebilir değildir.

Dostuna bir yabancıymış gibi bak; yabancıdır zaten! Korkma. Biz yabancılardan korkarız, bu yüzden bir dostun bile yabancı olduğunu unutur dururuz. Dostundaki yabancıya da bakabilirsen asla hayal kırıklığına uğramazsın, çünkü bir yabancıdan hiçbir şey beklemezsin. Dostunu hiç düşünmeden kabul edersin; sonuç olarak beklentiler ve sonra hayal

kırıklıkları... Çünkü hiç kimse senin beklentilerini karşılayamaz, senin beklentilerini karşılayacak hiç kimse yoktur. Herkes kendi beklentilerini karşılama peşindedir; seni tatmin edecek kimse yoktur. Herkes kendini tatmin etmek peşindedir. Sen başkalarının seni tatmin etmesini beklersin ve başkaları senin onları tatmin etmeni bekler. O zaman çelişki, şiddet, mücadele ve acı olur.

Yabancıyı hep hatırla. Unutma, en yakın dostun bile bir yabancıdır... Senden olabildiğince uzaktır. Bu duygu, bu bilişe sahip olursan, o zaman yabancıya bakar, orada da bir dost bulabilirsin. Bir dost yabancı olabiliyorsa, o zaman bir yabancı bir dost olabilir.

Yabancıya bak: Dilini bilmiyor, ülkene ait değil, dinine mensup değil, senin renginden değil. Sen beyazsın o siyah ya da sen siyahsın ve o beyaz. Dil aracılığı ile iletişim kuramıyorsun; aynı kiliseye gitmiyorsun. Bu yüzden uluslarda, dinde, ırkta ya da renkte ortak zemin yok... Hiç ortak zemin yok! O tamamen yabancı. Ama gözlerinin içine bak, orada aynı insanlık var ve ortak zemin bu; aynı yaşam var, ortak zemin bu; aynı varoluş var, dostluğunun kökü bu.

Dilini anlamayabilirsin, ama onu anlayabilirsin. Sessizlik bile iletişim sağlayabilir. Gözlerinin derinliklerine bakarsan, dostu görürsün. Ve nasıl bakacağını biliyorsan, o zaman bir düşman bile seni aldatamaz. İçindeki dosta bakabilirsin. Senin dostun olmadığını sana kanıtlayamaz. Ne kadar uzaklaşmış olursa olsun sana yakındır, çünkü aynı varoluşsal akışa, onun ait olduğu aynı ırmağa aksindir. Aynı varlıklar dünyasına aitsin.

Bu olursa, o zaman bir ağaç bile senden uzak olamaz, o zaman bir taş bile senden uzak olamaz. Bir taş çok tuhaftır. Hiç ortak zemin yoktur, hiç iletişim olasılığı yoktur... Ama orada aynı varoluş vardır. Taş da vardır, taş da varlığa katılır. Oradadır, o da mekân kaplar, o da zamanda var olur. Güneş onun için de doğar... Senin için doğduğu gibi. Bir gün yoktu, tıpkı senin de olmadığın gibi ve bir gün sen öleceksin, o da ölecek. Taş yok olacak. Varoluşta buluşuyoruz. Dostluk o buluşma işte. Kişiliklerimiz farklı, biçimlerimiz farklı; özümüzde biriz.

Biçimlerimize bakarak yabancıyız, bu yüzden ne kadar yaklaşırsak yaklaşalım hep uzak kalıyoruz. Yakın oturabilirsiniz, birbirinizi kucaklayabilirsiniz, ama daha da yaklaşma olasılığınız yoktur. Durmadan değişen kişiliklerin yüzünden asla aynı değilsin. Asla benzer değilsin; hep yabancısın. Orada buluşamazsın, çünkü sen daha buluşmadan değişmiş oluyorsun. Buluşma olasılığı yok. Bedenler ve zihinler söz konusu olduğunda, buluşma yok, çünkü sen daha buluşamadan çoktan değişmiş olursun.

Hiç gözlemledin mi? Birine karşı aşk hissediyorsun. Çok derin bir kabarma. Onunla dolusun ve gidip, "Seni seviyorum" dediğin anda yok oluyor. Hiç gözlemledin mi? Artık orada olmayabiliyor, yalnızca bir anı olabiliyor. Oradaydı, ama artık yok. Onu ifade etmiş, açığa vurmuş olman onun değişim âlemine girmesine sebep oldu. Onu hissettiğinde, özünün derinliklerinde olabilir, ama onu açığa vurduğunda, onu bir zaman ve değişim düzenine getirmiş oluyorsun, o ırmağa giriyor. Sen "Seni seviyorum" dediğinde tamamen kaybolabilir. Çok zor, ama eğer gözlemlersen, bu bir gerçek olur. O zaman bakabilirsin. Dostta bir yabancı, yabancıda bir dost vardır. O zaman farklı şekilde aynı olabilirsin. Çeperinde değişirsin; özünde, merkezde aynı kalırsın.

Saygı ve saygısızlıkta... Saygı duyulan kim, duyulmayan kim? Sen mi? Asla! Yalnızca değişen öyle, sen değilsin. Biri sana saygı duyuyor; bunu onun sana saygı duyduğu biçiminde anlarsan güçlük çekersin. O içindeki belirli bir tezahüre saygı duyuyor, sana değil. Seni nasıl tanıyabilir ki? Sen bile kendini tanımıyorsun. O belirli bir tezahüre saygı duyuyor; senin değişen kişiliğinde olan bir şeye saygı duyuyor. Sen nazik ve sevgi dolusun; o buna saygı duyuyor. Ama bu naziklik ve bu sevgi yalnızca çeperde. Bir sonraki an sevgi dolu olmayacaksın, nefret dolu olabilirsin. Hiç çiçek olmayabilir... Yalnızca dikenler olabilir. O kadar mutlu olmayabilirsin. Hüzünlü, depresyonda olabilirsin. Zalim, öfkeli olabilirsin. O zaman sana saygı duymaz. O zaman, yine, sevgi belirtisi. Diğerleri seninle değil, senin değişik parçalarınla iletişime geçiyor.

Şunu hatırla, sana saygı duymuyorlar, sana saygısız da değiller. İkisini de yapamazlar, çünkü seni tanımıyorlar; seni tanıyamazlar. Sen bile

kendinin farkında değilsen, onlar nasıl olabilir? Onların kendi formülleri var, kendi teorileri var, kendi ölçütleri ve kriterleri var. Kendi mihenk taşları var ve şöyle diyorlar: "Bir adam böyle böyleyse, ona saygı duyarız ve bir adam şöyle şöyleyse ona saygı duymayız." Bu yüzden kendi kriterlerine göre hareket ediyorlar ve sen asla onların mihenk taşlarına yaklaşmıyorsun... Yalnızca tezahürlerin yaklaşıyor.

Sana bir gün günahkâr, bir başka gün aziz diyebilirler. Sana bugün aziz diyebilirler ve bir sonraki gün sana karşı çıkabilir, seni taşlayarak öldürebilirler. Neler oluyor? Senin çeperinle iletişim kuruyorlar, asla seninle iletişim kurmuyorlar. Şunu hatırla, ne derlerse desinler, senin hakkında değil. Sen ötede kalıyorsun; sen dışarıda kalıyorsun. Kınamaları, takdirleri, ne yaparlarsa yapsınlar, aslında seninle ilgili değil, yalnızca zamandaki tezahürlerinle ilgili.

Sana bir Zen hikâyesi anlatayım. Kyoto yakınlarında genç bir keşiş yaşarmış. Yakışıklı ve gençmiş ve tüm kasaba ondan memnunmuş. Ona saygı duyuyorlarmış. Onun büyük bir aziz olduğuna inanıyorlarmış. Sonra bir gün her şey tersyüz olmuş. Bir kız hamile kalmış ve anne babasına sorumlusunun bu keşiş olduğunu söylemiş. Böylece tüm kasaba onun aleyhine dönmüş. Gelmişler, kulübesini yakmışlar. Sabahmış, çok soğuk bir sabah, bir kış sabahı ve bebeği keşişe atmışlar.

Kızın babası demiş ki: "Bu senin çocuğun, bu yüzden sorumluluğunu üstlen."

Keşiş yalnızca, "Öyle mi?" demiş. Çocuk ağlamaya başlamış ve keşiş kalabalığı unutup çocukla ilgilenmeye başlamış.

Kalabalık gidip kulübeyi tamamen yok etmiş, yakmış. Sonra çocuk acıkmış. Keşişin parası yokmuş, bu yüzden çocuk için dilenmek üzere şehre gitmiş. Ona kim bir şey verecekmiş ki? Birkaç dakika önce büyük bir azizken şimdi büyük bir günahkâr olmuş. Nereye giderse gitsin kapılar yüzüne kapanmış. Onu kınamışlar.

Sonra aynı eve dönmüş... Kızın evine. Kız çok huzursuzmuş ve çocuğun ağladığını, bağırdığını duymuş. Keşiş orada durmuş. "Bana bir

şey verme, ben günahkârım. Ama çocuk günahkâr değil; ona süt verebilirsin" demiş. O zaman kız, çocuğun gerçek babasını gizlemek için keşişin ismini verdiğini itiraf etmiş. Keşiş tamamen masummuş.

Böylece tüm kasaba yine fikrini değiştirmiş. Keşişin ayaklarına kapanmışlar, af dilemişler. Ve kızın babası gelmiş, yaşlı gözlerle çocuğu geri almış. "Ama neden daha önce söylemedin? Neden sabah reddetmedin? Çocuk senden değil" demiş.

Keşişin yine, "Öyle mi?" dediği anlatılır. Sabah, "Öyle mi? Bu çocuk bana mı ait?" demişti. Ve akşam, "Öyle mi? Bu çocuk bana ait değil mi?" diyor.

İşte bu sutra hayata böyle uygulanır. Saygı ve saygısızlıkta, farklı şekilde aynı kalmalısın. En içteki merkez, çeperde ne olursa olsun aynı kalmalı. Çeper hep değişir, ama sen değişmemelisin. Ve iki ayrı varlık, çeper ve merkez olduğundan, işte bu yüzden zıt ve çelişkili terimler kullanılmaktadır: Farklı şekilde aynı kal... Bu tekniği tüm zıtlara uygulayabilirsin: Sevgiye ve nefrete, fakirliğe ve zenginliğe, rahata ve rahatsızlığa; herhangi bir şeyde, farklı şekilde aynı kal.

Değişimin yalnızca çeperde olduğunu bil; senin başına gelemez, imkânsızdır. Bu yüzden sen uzak kalabilirsin ve bu uzaklık zorlama değildir. Yalnızca öyle olduğunu bilirsin. Bu zorlama bir uzaklık değildir; bu senin gösterdiğin uzak kalma çabası değildir. Uzak kalmaya çalışırsan, hâlâ çeperde olursun; merkezi tanımazsın. Merkez uzaktır; hep öyle olmuştur. O aşkındır. O hep ötededir. Aşağıda ne olursa olsun, ona asla olmaz.

Şu kutupsal durumları dene. İçinde aynı olan bir şey hissetmeye çalış. Biri sana hakaret ederken, yalnızca onu dinlediğin noktaya odaklan... Hiçbir şey yapmadığın, tepki vermediğin, yalnızca dinlediğin. O sana hakaret ediyor ve sonra biri seni övüyor. Yalnızca dinle. Hakaret-övgü, saygı-saygısızlık: Yalnızca dinle. Çeperin rahatsız olacak. Ona da bak; değiştirme. Bak, merkezinin derinliklerinde kal, oradan bak. Zorlama olmayan bir uzaklık olacak, kendiliğinden, doğal.

Ve bir kez doğal uzaklık duygusunu öğrenince, hiçbir şey seni rahatsız edemez. Sessiz kalırsın. Dünyada ne olursa olsun, sen etkilenmeden kalırsın. Biri seni öldürüyor bile olsa, yalnızca bedenin etkilenir. Etkilenen sen değilsin. Sen ötede kalırsın. Bu 'ötedelik' seni varoluşa, mutluluğa, ebedi olana, doğru olana, daimi olana, ölümsüz olana, yaşamın kendisine götürür. Sen ona Tanrı diyebilirsin ya da kendi terimini seçebilirsin. Ona ***nirvana*** diyebilirsin, ne dilersen, ama çeperden merkeze gitmediğin sürece, içindeki ebedi ve ezeli olanın farkına varmadığın sürece, din başına gelmemiş olur, yaşam başına gelmemiş olur. Iskalıyorsun, her şeyi ıskalıyorsun. Bu mümkündür... Hayatın esrikliğini ıskalamak.

Shankara şöyle der: "Ben neyin değiştiğini, neyin değişmediğini, neyin hareket ettiğini, neyin hareket etmediğini bilen adama ***sannyasin*** derim." Bu, Hint felsefesinde, ayrım olarak bilinir... ***Vivek.*** Bu ikisi arasında, değişim âlemi ile değişmeyenin âlemi arasında ayrım yapmak... Buna ***vivek,*** ayrım, farkındalık denir.

Bu sutra çok, çok derinlemesine... Her ne yapıyor olursan ol, büyük kolaylıkla kullanılabilir. Acıktın mı? İki âlemi hatırla. Açlık yalnızca çeperde hissedilebilir, çünkü çeperin yiyeceğe, yakıta ihtiyacı vardır. Senin yiyeceğe ihtiyacın yok, senin yakıta ihtiyacın yok, ama bedeninin var. Unutma, açlık geldiği zaman çeperde oluyor; sen yalnızca onu bilensin. Sen orada olmasaydın, bilinmeyecekti. Beden orada olmasaydı, olmayacaktı. Senin eksikliğinle yalnızca bilgi olmayacak, çünkü beden bilemez. Bedene ait olabilir, ama o bilemez. Sen bilirsin; ama sana ait değil.

Bu yüzden asla "Ben açım" deme. Hep içten içe, "Bedenimin aç olduğunu biliyorum" de. Bilişi vurgula. O zaman ayrım orada olur. Yaşlanıyorsun; asla, "Yaşlanıyorum" deme. Yalnızca, "Bedenim yaşlanıyor" de. O zaman ölüm anında da bileceksin: "Ben ölmüyorum; bedenim ölüyor. Ben beden değiştiriyorum, yalnızca evi değiştiriyorum." Bu ayrım derinleşirse, bir gün, aniden, aydınlanma olacak.

67. Teknik

Burası bir değişim, değişim, değişim dünyası. Değişim aracılığı ile değişimi tüket.

Anlaşılması gereken ilk şey, senin bildiğin her şeyin değişim olduğudur; sen, bilen dışında, her şey değişimdir. Değişim olmayan herhangi bir şey gördün mü? Tüm dünya bir değişim olgusu. Himalayalar bile değişiyor. O konuda çalışan bilim adamları onun büyüdüğünü söylüyor; bu Himalayalar dünyadaki en genç dağlar, daha çocuk, hâlâ büyüyor. Henüz olgunlaşmadılar; düşüşe geçecekleri noktaya erişmediler. Hâlâ yükseliyorlar.

Onları bir başka dağ olan Vindhyachal ile karşılaştırırsan, onlar yalnızca çocuk. Vindhyachal en yaşlı dağlardan biri... Bazıları dünyadaki en yaşlı dağ diyor. Öyle yaşlı ki, küçülüyor... Alçalıyor. Yüzyıllardır alçalıyor... Yaşlılıktan ölüyor. Yani durağan, değişmez, kıpırtısız görünen bir Himalaya bile değişiyor. O yalnızca bir ırmağın taşlarıdır. Taşlar bir fark yaratmaz; onlar da ırmak gibi, akıyorlar. Göreceli olarak her şey değişiyor. Bir şey daha fazla, bir şey daha az değişiyor gibi görünüyor, ama bu yalnızca göreceli olarak böyle.

Bilebildiğin, değişmeyen hiçbir şey yok. Söylediğimi unutma: Bilebildiğin, değişmeyen hiçbir şey yok. Bilen dışında değişmeden kalan hiçbir şey yok. Ama o hep arkada. O hep 'bilir'; asla gerçekten bilinmez. Asla nesne olamaz; o hep özne. Ne yaparsan yap ya da bil, o hep arkada. Onu bilemezsin. Bunu söylediğimde rahatsız olma. Onu bilemezsin dediğimde, kastettiğim onu bir nesne olarak bilemeyeceğin. Sana bakabilirim, ama nasıl kendime de aynı şekilde bakabilirim? İmkânsızdır, çünkü biliş ilişkisi içinde olmak için iki şeye ihtiyaç vardır... Bilen ve bilinen.

Yani, sana baktığımda, sen bilinensin ve ben bilenim ve bilgi bir köprü olarak var olabilir. Ama kendime baktığımda, kendimi bilmeye çalıştığımda köprüyü nereye kurmalı? Yalnızca ben varım, yalnız... Tamamen yalnız. Diğer kıyı eksik, bu yüzden köprüyü nereye kurabilirim? Kendimi nasıl bilebilirim?

Bu yüzden kendini bilmek olumsuz bir süreçtir. Kendini doğrudan bilemezsin; yalnızca bilgi nesnelerini eleyebilirsin. Bilgi nesnelerini ele. Hiç bilgi nesnesi kalmadığında, artık hiçbir şey bilemezken, boşluk dışında hiçbir şey kalmamışken (ve meditasyon budur işte: tüm bilgi nesnelerini elemek) o zaman bir an gelir, bilinç var olur, ama bilincinde olunacak hiçbir şey kalmaz; biliş var olur, ama bilecek hiçbir şey kalmaz. Basit, saf biliş enerjisi kalır ve bilinecek hiçbir şey kalmaz. Nesne yoktur.

Bilinecek hiçbir şeyin olmadığı bu durumda, kendini bir anlamda bildiğin söylenir. Ama o bilgi tüm diğer bilgilerden tamamen farklıdır. İkisi için aynı sözcüğü kullanmak yanıltıcıdır. Kendini bilmenin çelişkili olduğunu, terimin kendisinin çelişkili olduğunu söyleyen gizemciler vardır. Bilgi hep diğeri üzerinedir; kendini bilmek imkânsızdır. Ama diğeri olmadığında, bir şey olur. Buna "kendini bilmek" diyebilirsin, ama sözcük yanıltıcıdır.

Her neyi biliyorsan değişir. Her yer, bu duvarlar bile durmaksızın değişmektedir. Artık fizik de bu görüşü desteklemektedir. Böylesine durağan, değişmez görünen duvar bile her an değişmektedir. Büyük bir akış sürmektedir. Her atom hareket etmektedir, her elektron hareket etmektedir. Her şey hızla hareket etmektedir ve hareket öyle hızlıdır ki sen onu fark edemezsin. İşte bu yüzden duvarlar böyle kalıcı görünür. Sabah da böyleydi, akşam da böyleydi, gece de böyleydi, dün de böyleydi, yarın da böyle olacak. Sen ona, o aynıymış gibi bakıyorsun, ama değil. Gözlerin böylesine büyük bir hareketi görme yeteneğine sahip değil.

Buradaki pervane. Pervane çok hızlı hareket ediyorsa, kanatları arasındaki boşluğu göremezsin, tek bir daire gibi görünür. Hareket çok hızlı olduğundan boşluk görülemez ve eğer hareket çok hızlıysa (hareket eden elektronlar kadar hızlıysa) pervanenin hareket ettiğini hiç göremezsin. Hareketi fark edemezsin. Pervane durağan görünür; hatta ona dokunabilirsin. Durağan olur ve elin boşluklara giremez, çünkü elin boşluklara girecek kadar hızlı hareket edemez. Sen hareket etmeden, bir başka kanat gelmiş olur. Sen hep kanada dokunursun ve hareket o kadar hızlı olur ki pervane hareket etmiyormuş gibi görünür. Yani, hareket

etmeyen nesneler aslında çok hızlı hareket etmektedir: İşte bu yüzden durağan görünürler.

Bu sutra her şeyin değişim olduğunu söylüyor: Burası bir değişim, değişim, değişim dünyası... Buda'nın tüm felsefesi bu sutra temelinde durmaktadır. Buda her şeyin bir akış olduğunu, değiştiğini, kalıcı olmadığını ve insanın bunu bilmesi gerektiğini söylüyor. Buda bu noktayı özellikle vurguluyor. Tüm görüşleri buna dayalı. "Değişim, değişim, değişim: Bunu hep hatırla" diyor. Neden? Eğer değişimi hatırlayabilirsen, uzaklık gerçekleşir. Her şey değişirken nasıl tutunabilirsin ki...

Bir yüze bakıyorsun; güzel bir yüz. Çok güzel bir yüze baktığında, bunun kalıcı olacağı duygusunu hissedersin. Derinlemesine anla. Asla kalıcı olmasını bekleme. Ama hızla değiştiğini bilirsen, bir an güzel, bir sonraki an çirkin olacağını bilirsen, nasıl bağlılık hissedebilirsin? İmkânsızdır. Bir bedene bak: Canlıdır; bir sonraki an ölü olacaktır. Değişimi hissedersen her şey boşunadır.

Buda sarayını, ailesini (güzel karısını, çocuğunu) terk etmiş ve biri ona, "Neden?" diye sorduğunda demiş ki: "Hiçbir şeyin kalıcı olmadığı yerde, ne faydası var? Çocuk ölecek." Buda'nın gideceği gece çocuk doğmuş. Doğalı yalnızca birkaç saat olmuş. Buda son bir kez bakmak için karısının odasına gitmiş. Karısının sırtı kapıya dönükmüş. Uykusunda çocuğu kollarında tutuyormuş. Buda veda etmek istemiş, ama sonra direnmiş. "Ne faydası var?" demiş.

Sonra bir an gelmiş, aklından bir düşünce geçmiş: "Çocuk daha bir günlük, birkaç saatlik ve bir bakmalıyım." Ama sonra demiş ki: "Ne faydası var? Her şey değişiyor. Bugün çocuk doğdu, bir sonraki gün ölecek. Ve bir gün önce burada değildi.

Şimdi burada ve bir gün yine olmayacak. O zaman ne faydası var? Her şey değişiyor." Gitmiş... Sırtını dönmüş ve gitmiş.

Biri, "Neden bütün bunları terk ettin?" diye sorduğunda demiş ki: "Ben hiç değişmeyeni arıyorum, çünkü değişene tutunursam hayal kırıklığı olacak. Değişene tutunursam aptalın tekiyim, çünkü o değişecek, aynı

kalmayacak. O zaman hayal kırıklığına uğrayacağım. Bu yüzden ben hiç değişmeyeni arıyorum. Hiç değişmeyen bir şey varsa, ancak o zaman hayatın bir kıymeti ve anlamı vardır. Aksi halde her şey boşuna." Tüm öğretisini değişime dayandırmış.

Bu sutra çok güzeldir. Bu sutra, değişim aracılığı ile değişimi tüket, diyor. Buda bu ikinci kısmı asla söylemezdi. İkinci kısım temel olarak tantriktir. Buda her şeyin değişim olduğunu söyler; onu hisset, o zaman ona tutunmazsın. Ve ona tutunmadığın zaman, yavaş yavaş, değişen her şeyi bırakarak, kendi içine, hiç değişim olmayan merkeze düşersin. Değişeni elemeye devam et, sonunda hareket etmeyene, merkeze geleceksin... Çarkın merkezine. İşte bu yüzden Buda çark sözcüğünü dininin simgesi olarak seçmiştir: Çünkü çark hareket eder, ama çevresinde hareket ettiği merkez kıpırtısız kalır. ***Sansara,*** dünya çark gibi hareket eder. Kişiliğin çark gibi hareket eder ve en içteki öz çarkın çevresinde döndüğü merkez olur. Kıpırtısız kalır.

Buda yaşamın değişim olduğunu söyler. İlk kısma katılır. İkinci kısım temel olarak tantriktir. Değişim aracılığı ile değişimi tüket. Tantra der ki değişeni terk etme; onun içine gir. Ona tutunma, hareket et. Neden korkasın? İçine gir, onu yaşa. Olmasına izin ver ve onun içine gir. Onu kendi aracılığı ile tüket. Korkma, kaçma.

Nereye kaçacaksın? Nasıl kaçabilirsin? Her yerde değişim vardır. Tantra, her yerin değişim olduğunu söyler. Nereye kaçacaksın? Nereye gidebilirsin?

Nereye gidersen git değişim olacaktır. Her tür kaçış boşunadır, bu yüzden kaçmaya çalışma. O zaman ne yapmalı? Tutunma. Değişimi yaşa, değişim ol. Ona karşı bir mücadele yaratma. İçinde hareket et. Irmak akıyor; sen de onunla ak. Yüzme bile; bırak ırmak seni götürsün. Onunla mücadele etme, onunla mücadele etmek için enerji harcama; gevşe. Salıver ve ırmakla hareket et.

Ne olacak? Çatışma olmadan, kendine has bir yönün olmadan ırmakla hareket edebilirsen, ırmağın yönü senin yönünse, aniden senin ırmak

olmadığının farkına varacaksın. Irmak olmadığının farkına varacaksın! Hisset. Bir gün bir ırmakta dene. Oraya git, gevşe ve bırak ırmak seni götürsün. Savaşma; ırmak ol. Aniden ırmağın çepeçevre her yerde olduğunu, ama senin ırmak olmadığını hissedeceksin.

Savaşırken bunu unutuyorsun. İşte bu yüzden Tantra, "Değişim aracılığı ile değişimi tüket" diyor. Savaşma. Gerek yok, çünkü değişim senin içine giremez. Bu yüzden korkma. Dünyada yaşa. Korkma, çünkü dünya senin içine giremez. Yaşa. Şu ya da bu yolu seçme.

İki tür insan vardır: Bir türü, değişim dünyasına tutunur ve diğeri kaçar. Ama Tantra der ki, bu değişimdir, bu yüzden tutunmak da, kaçmak da boşunadır. Ne faydası var? Buda, "Değişim dünyasında kalmanın ne faydası var?" diyor. Tantra, "Ondan kaçmanın ne faydası var?" diyor.

İkisi de boşunadır. Bırak olsun. Sen onunla ilgili değilsin; o oluyor, bunun için sana ihtiyaç yok. Sen yoktun ve dünya değişiyordu, sen olmayacaksın ve dünya değişmeye devam edecek... O zaman neden endişe edesin?

Değişim aracılığı ile değişimi tüket. Bu çok derin bir mesajdır. Öfke aracılığı ile öfkeyi tüket, cinsellik aracılığı ile cinselliği tüket, açgözlülük aracılığı ile açgözlülüğü tüket, ***sansara*** aracılığı ile ***sansarayı*** tüket. Onunla savaşma, gevşe; çünkü savaşmak gerilimler yaratır, savaşmak endişe, acı yaratır ve boş yere rahatsız olursun. Bırak dünya olduğu gibi olsun.

İki tür insan vardır. Bir tür, dünyanın olduğu gibi olmasına izin veremeyenlerdir. Onlara devrimci adı verilir. Onu değiştirirler, onu değiştirmek için mücadele ederler. Onu değiştirirken tüm yaşamlarını yok ederler. Üstelik o zaten değişmektedir. Onlara gerek yoktur, kendilerini tüketmekten başka şey yapmazlar. Dünyayı değiştirirken tükenirler ve o zaten değişmektedir. Hiçbir devrime gerek yoktur. Dünya bir devrimdir; değişmektedir.

Hindistan'ın neden büyük devrimciler üretmediğini merak etmiş olabilirsin. Bu, her şeyin değiştiği görüşü yüzündendir. Neden onu değiştirmek için rahatsız oluyorsun? Ne onu değiştirebilirsin, ne de değişimi durdurabilirsin. O ***zaten*** değişiyor. Neden kendini boşa harcıyorsun?

Bir tür kişilik durmaksızın dünyayı değiştirmeye çalışır. Dini bakış açısına göre o nevrotiktir. Gerçekten de, kendine gelmeye korkar, bu yüzden devam eder ve dünyaya takıntılı olur. Devletin değiştirilmesi gereklidir, hükümetin, toplumun, yapının, ekonominin, her şeyin değiştirilmesi gereklidir ve o ölür ve ne olduğunu bildiği tek bir esriklik anı yaşamamıştır ve dünya devam eder ve çark döner durur. O pek çok devrimci görmüştür ve o hareket etmeye devam eder. Onu ne durdurabilirsin, ne de değişimi hızlandırabilirsin.

Bir gizemcinin tavrı budur: Gizemciler dünyayı değiştirmeye gerek olmadığını söylerler. Ama gizemciler de ikiye ayrılırlar. Biri dünyayı değiştirmeye gerek olmadığını, ama insanın kendini değiştirmesi gerektiğini söyler. Ki bu da değişime inanmaktır... Dünyayı değil kendini değiştirmeye.

Ama Tantra hiç kimseyi değiştirmeye gerek olmadığını söyler... Ne dünyayı, ne kendini. Mistisizmin en derin özü budur. Dünyayı değiştirmene gerek yok ve kendini değiştirmene de gerek yok. Yalnızca her şeyin değiştiğini bil yeter, değişimle süzül, değişimde gevşe, yeter.

Ve herhangi bir değişim yaratma çabası olmadığı an, tamamen gevşeyebilirsin... Çünkü çaba varsa rahatlayamazsın. O zaman gerilim olur, çünkü gelecekte değerli bir şey olacaktır: Dünya değişecektir. Dünya komünist olacaktır ya da dünyevi cennet gelecektir ya da gelecekte bir ütopya gerçekleşecektir ya da Tanrı'nın Krallığı'na ya da ***mokşaya***[2] gireceksindir. Cennette bir yerde melekler seni karşılamak için beklemektedir... Ama gelecekte 'bir yerde'. Bu tavırla gerilirsin.

Tantra der ki, unut bunu. Dünya zaten değişiyor ve sen de zaten değişiyorsun. Değişim varoluştur, bu yüzden o konuda endişelenme. O

sensen de oluyor zaten; sana gerek yok. Sen, gelecek için endişelenmeden, onunla süzül, o zaman, aniden, değişimin ortasında, içinde hiç değişmeyen bir merkezin farkına varacaksın, hep olduğu gibi kalan bir merkez... Hep aynı.

Bu neden oluyor? Çünkü gevşemişken, değişip duran fon bir karşıtlık sağlıyor ve onun sayesinde değişmeyeni hissedebiliyorsun. Dünyayı ya da kendini değiştirme çabası içindeyken, içindeki küçük, hareket etmeyen merkeze bakamıyorsun. Değişime öyle saplantı hissediyorsun ki, zaten olana bakmayı başaramıyorsun.

Değişim her yerde. Değişim fon, karşıtlık oluyor ve sen gevşemişsin. Bu yüzden zihninde gelecek yok... Geleceğe ilişkin düşünceler yok. Şimdi, şu andasın, her şey şu an. Her şey değişiyor ve aniden içinde hiç değişmemiş bir noktanın farkına varıyorsun. Değişim aracılığı ile değişimi tüket. İşte bu deyişle kastedilen bu: Değişim aracılığı ile değişimi tüket.

Savaşma. Ölüm aracılığı ile ölümsüz ol; ölüm aracılığı ile ölümün ölmesine izin ver. Onunla savaşma. Tantra'nın tavrını kavramak zordur, çünkü bizim zihinlerimiz bir şeyler yapmak ister ve bu yapmayıştır. Bu yalnızca gevşemektir, yapmamaktır, ama bu en gizli sırlardan biridir. Bunu hissedebilirsen, başka hiçbir şey için endişelenmen gerekmez. Bu tek teknik sana her şeyi verebilir.

O zaman hiçbir şey yapman gerekmez, çünkü değişim aracılığı ile değişimin, ölüm aracılığı ile ölümün, cinsellik aracılığı ile cinselliğin, öfke aracılığı ile öfkenin tüketildiğini bilirsin. Artık zehir aracılığı ile zehrin tüketildiği sırrını biliyorsun.

44. BÖLÜM -Tantra'nın Aşk ve Özgürleşme Sırları

SORULAR

Modern insan neden sevemez oldu?

Merkezi fark etmek için çeper hareketinin durması mı gerek?

Kaygı ve hayal kırıklığı yaşamadan değişimi değişimle çözmek zor değil mi?

Gerilimli ve gayret gerektiren, modern şehir yaşamıyla başa çıkma konusunda Tantra'nın tavrı nedir?

İlk Soru:

Osho,

Tantra'nın bir aşk tekniği olduğunu söylemene dayanarak, lütfen neden çağdaş erkek ve kadının sevemediğini açıklar mısın?

Aşk kendiliğindendir. Kontrol altına alınamaz. 'Aşk' yapamazsın; o konuda hiçbir şey yapamazsın. Ne kadar çok yaparsan, onu o kadar çok ıskalarsın. Onun olmasına izin vermelisin. Onun için sana gerek yok. Senin varlığın bir engel. Ne kadar yoksan o kadar iyi. Sen olmadığında aşk

gerçekleşir. Yok olma beceriksizlikleri yüzünden çağdaş erkek ve kadın âşık olamıyor.

Onlar bir şeyler yapmayı başarabiliyorlar. Çağdaş zihin tamamen yapmaya dayanır. Her ne yapılabiliyorsa, çağdaş insan var olmuş tüm diğer insanlardan çok daha verimli bir şekilde yapabiliyor. Her ne yapılabiliyorsa, biz daha verimli bir şekilde yapıyoruz. Biz en verimli yüzyılız; her şeyi teknolojiye dönüştürdük... Nasıl 'yapılacağı' sorununa. Tek bir boyut geliştirdik, yapma boyutu; ama bu boyutu geliştirirken çok şey kaybettik.

Benlik kaybederek bir şeyleri nasıl yapacağımızı öğrendik, böylece yapılabileni biz herkesten daha iyi yapabiliyoruz... Yeryüzünde var olmuş tüm diğer toplumlardan daha iyi. Ama aşk konusuna sıra geldiğinde sorun çıkıyor, çünkü aşk yapılamaz. Ve bu yalnızca aşk için geçerli değil; yapılmayan türden her şeyi başaramaz olduk.

Örneğin meditasyon: Onu başaramaz olduk; çünkü meditasyon yapılamaz. Ya da oyun: Onu başaramaz olduk; çünkü o yapılamaz. Ya da coşku, mutluluk: Onları başaramıyoruz, çünkü onlar yapılamaz. Onlar eylem değil; onları kullanamazsın. Tam tersine, kendini salıvermen gerekir. O zaman coşku başına gelir, o zaman mutluluk başına gelir, o zaman aşk içine girer, o zaman aşk seni sahiplenir. Ve bu sahiplenme yüzünden biz korkuyoruz.

Çağdaş insan, çağdaş zihin her şeyi sahiplenmek ve hiçbir şey tarafından sahiplenilmemek ister. Çağdaş insan her şeyin efendisi olmak ister ve yalnızca şeylerin efendisi olabilirsin... Olayların değil. Bir evin efendisi olabilirsin, mekanik bir aletin efendisi olabilirsin; canlı olan hiçbir şeyin efendisi olamazsın. Yaşam kontrol altına alınamaz; ona sahip olamazsın. Tam tersine, sen onun tarafından sahiplenilirsin. Ancak o zaman onunla iletişim mümkün olur.

Aşk yaşamdır ve senden büyüktür. Ona sahip olamazsın. Tekrarlamak istiyorum: Aşk senden büyüktür; ona sahip olamazsın. Yalnızca onun eline geçmeye bırakırsın kendini; o kontrol altına alınamaz. Çağdaş ego her şeyi

kontrol altına almak ister ve sen kontrol altına alamadığın her şeyden korkuyorsun. Korkuyorsun; kapıyı kapatıyorsun. Korktuğun için o boyutu tamamen kapatıyorsun. Kontrol sahibi olan sen olmayacaksın. Aşkta kontrol sende olamaz. Bu yüzyıla yol açan eğilim tamamen nasıl kontrol altına alınacağı üzerine idi. Dünyanın her yerinde ve özellikle de Batı'da, eğilim doğanın nasıl kontrol edileceği, her şeyin nasıl kontrol edileceği, enerjilerin nasıl kontrol edileceği üzerineydi.

İnsan efendi olmalı ve sen de efendi olmalısın. Elbette, ancak sahip olunabilecek şeylerin efendisi... Sahip olunamayacak şeyler konusunda bir beceriksizlik geliştiriyorsun. Paraya sahip olabilirsin; ama aşka sahip olamazsın. Bu yüzden biz her şeyi nesnelere dönüştürüyoruz. Hatta insanları şeylere dönüştürüyorsun, çünkü o zaman onlara sahip olabiliyorsun. Birini seviyorsan, efendi sen değilsin; kimse efendi değil. İki insan birbirini seviyor ve hiçbiri efendi değil. Ne sevgili, ne âşık. Tersine, efendi olan aşktır ve iki insan da kendilerinden daha büyük bir gücün iyeliği altında, daha büyük bir güç tarafından, bir hortum fırtınası tarafından çevrilmiş. Birbirlerini sahiplenmeye çalışırlarsa, ıskalarlar. Birbirlerini sahiplenebilirler; ama o zaman âşığın, sevgilinin bir eşe, karı ve kocaya dönüştüğü görülür. Eşler bir 'şey'dir; kişi değildirler. Onlara sahip olabilirsin. Onlar ölü varlıklardır, yasal etiketler... Canlı değildirler.

Biz, sırf sahiplenebilmek için, kişileri şeylere dönüştürüyoruz ve sonra hayal kırıklığına uğruyoruz. Çünkü biz kişiye sahip olmak istiyorduk; oysa kişiye sahip olunamaz. Bir kişiye sahip olduğunda, o artık bir kişi değildir; o, ölü bir "şey'dir ve sen ölü bir şeyden tatmin olamazsın. Bu çelişkiye bak: Ancak kişiler seni tatmin edebilir, asla şeyler değil; ama zihnin sahiplenmek ister... Bu yüzden sen onları şeylere dönüştürürsün. O zaman da tatmin olamazsın. O zaman hayal kırıklığı çöker.

Sahiplenmek, sahip olma tavrı sevme yeteneğini öldürmüştür. Sahiplenme terimleri ile düşünme; tersine, sahiplenilme terimleri ile düşün. İşte teslimiyet bu anlama gelir... Sahiplenilmek: Senden daha büyük bir şeyin seni sahiplenmesine izin ver. O zaman kontrol sahibi sen olmayacaksın. O zaman daha büyük bir güç seni ele geçirecek. O zaman yön sana ait olmayacak. O zaman hedefi sen seçmeyeceksin. O zaman

gelecek bilinemeyecek; artık güvende olamazsın. Kendinden daha büyük bir güçle hareket ederken, güvensizsin, korkuyorsun.

Korkuyorsan ve güvensizsen, daha büyük güçlerle hareket etmemek daha iyidir. Senden daha küçük güçlerle çalış; o zaman sen efendi olabilirsin ve hedefe önceden karar verebilirsin. O zaman hedefe ulaşabilirsin, ama ondan hiçbir şey elde edemezsin. Yalnızca hayatını boşa harcamış olursun.

Aşkın sırrı, duanın sırrı, seni tatmin edebilecek her şeyin sırrı teslimiyettir. Sahiplenilme yeteneği. Aşkta sorun var, çünkü bu yetenek orada değil. Başka sebepler de var, ama temeli bu. İlk sebep zekâyı, mantığı aşırı vurgulamak. Bu yüzden insan dengesizdir. Başın büyümüştür ve yüreğin tamamen ihmal edilmiştir. Ve aşk zekânın yeteneklerinden değildir. Onun farklı bir merkezi vardır; farklı bir odağı, kaynağı vardır. O senin yüreğindedir; o senin duygularındır, mantığın değildir. Ama çağdaş eğitim tamamen mantıktan, akıl yürütmekten, zekâdan ve zihinden oluşur. Yürekten bahsedilmez bile. Aslında o inkâr edilir; o yalnızca şiirsel bir kurgu'dur.

Değildir! O gerçekliktir! Şu şekilde bak: Çocuk daha başlangıçtan itibaren zihin ya da akıl yürütme eğitimi almadan, herhangi bir düşünsel eğitim almadan yetiştirilirse, akıl sahibi olur mu? Olamaz!

Bu tür vakalar olmuştur. Kurtların bir çocuğu büyüttüğü olmuştur. Daha on sene önce ormanda bir çocuk yakalanmıştı. Onu kurtlar büyütmüştü. On dört yaşındaydı. İki bacak üzerinde duramıyordu; dört ayak üzerinde koşuyordu. Tek bir sözcük söyleyemiyordu; bir kurt gibi hırlıyordu. Her açıdan bir kurttu. On dört yaşındaydı. Onu yakalayanlar ona Ram ismini verdi. Çocuğun ismi öğrenmesi altı ay aldı. Çocuk bir sene içinde öldü ve onu inceleyen fizyologlar aklı üzerinde çok gerilim olduğu için öldüğünü tahmin ettiler. Bu zorlama, onu iki ayak üzerinde durdurmak için verilen bu eğitim, ismini hatırlamasını sağlamak için verilen hafıza eğitimi, onu bir insan yapma çabası onu öldürmüştü.

Yakalandığı zaman sağlığı yerindeydi. Tüm insanlardan daha sağlıklı. Tıpkı bir hayvan gibiydi. Ama bu eğitim onu öldürdü. "Adın ne?" diye sorulduğu zaman "Ram" diyebilmesi için her çaba gösterildi. Tüm aklı bundan oluşuyordu. Altı ay süren daimi eğitim, ceza ve içinde ödül motivasyonu yaratma çabasından sonra, çocuğun aklı üzerine verebileceği tek kanıt bundan ibaretti: "Ram" diyebiliyordu. Ne oldu? Mars'tan gelmiş biri bu çocuğu ele geçirse, insanlığın zihni, zekâsı, mantığı olmadığını düşünecekti.

Yürek konusunda da aynısı oldu. Eğitilmediğinden, sanki yok gibi. Tamamen ihmal edildi, öyle ki tüm yaşam enerjin başa gitmeye zorlandı, yüreğe değil. Oysa sevgi yürek merkezinde işlev gösterir. İşte bu yüzden çağdaş insan sevemez: Çağdaş insan yüreğini kullanamaz. Çağdaş insan hesaplar ve aşk bir hesap değildir. Çağdaş insan aritmetik bilir ve aşk aritmetik değildir. O mantık terimleri ile düşünür ve aşk mantıksızdır. O her şeyi akla uydurmaya çalışır. Ne yaparsa yapsın, mantığı bunu desteklemelidir ve mantık aşkı desteklemez.

Gerçekten de, âşık olduğun zaman mantığı tamamen bir kenara atarsın. İşte bu yüzden aşka 'düşmek' deriz. Nereden düşüyor? Baştan yüreğe düşüyor. Bu, 'aşka düşme' terimini kınamak için kullanırız; çünkü baş, akıl ona kınamadan bakamaz. Bu bir düşüştür. Aslında aşk bir düşüş müdür, yoksa bir yükselme mi? Onunla daha da fazlalaşır mısın, yoksa azalır mısın? Onunla genişler misin, yoksa küçülür müsün? Aşkla fazlalaşırsın! Bilincin fazlalaşır, duyguların fazlalaşır; esrik duyguların fazlalaşır, duyarlılığın fazlalaşır. Daha canlı olursun, ama bir şey daha az olur: Mantığın daha az olur. Aşkı mantığa vuramazsın; o kördür. Mantık söz konusu olduğunda kördür. Yüreğin kendi mantığı vardır, bu da başka bir şeydir. Yüreğin kendi gözleri vardır, ama bu da başka bir şeydir. Mantığın gözleri orada değildir, bu yüzden mantık buna düşüş adını verir; düşmüşsündür.

Yürek merkezi yeniden işlemeye başlamadığı sürece insan sevmeyi beceremeyecektir ve çağdaş hayatın tüm acısının sebebi, sevmediği zaman insanın hayatında bir anlam hissedemiyor olmasıdır. Yaşam anlamsız görünür. Aşk ona anlam verir; aşk tek anlamdır. Sevmeyi beceremediğin

sürece anlamsız olursun ve anlamsız, boşuna var olduğunu hissedersin ve intihar çekici gelmeye başlar. O zaman kendini öldürmek, kendi işini bitirmek, sona erdirmek istersin, çünkü var olmanın ne faydası vardır ki...

Yalnızca var olmak tahammül edilemezdir. Varoluşun bir anlamı olmalıdır; aksi halde, ne faydası vardır? Neden boş yere ömrünü uzatıp duracaksın? Neden her gün aynı düzeni tekrarlayıp duracaksın? Yataktan çıkmak ve aynı şeyi yapmak, yine uykuya dalmak ve ertesi gün aynı düzeni tekrarlamak: Neden?

Şimdiye dek yaptın da ne oldu? Ve ölüm gelip seni bedeninden kurtarana dek yapacaksın. O zaman ne faydası var? Aşk bir anlam veriyor. Aşk aracılığı ile varlığa bir sonuç ya da bir hedef geldiğinden değil... Hayır! Aşk aracılığı ile insan her an kendine has bir değer kazanıyor. O zaman bunu asla sormuyorsun. Biri hayatın ne anlamı olduğunu sorduğunda, bir aşk deneyiminde çiçeklenemediği için soruyor. İnsan âşık olduğunda, hayatın ne anlamı olduğunu asla sormaz. Anlamı bilir; sormasına gerek kalmaz. Anlamı bilir! Anlam oradadır: Hayatın anlamı aşktır.

Ve aşk aracılığı ile dua mümkündür, çünkü dua da bir aşk ilişkisidir. İki birey arasında değil, bir birey ile varoluşun kendisi arasında. O zaman tüm varoluş sevgilin ya da âşığın olur. Ama ancak aşk deneyimi ile dua ya da meditasyonda büyürsün ve nihai esriklik tıpkı aşk gibidir. İşte bu yüzden İsa, "Tanrı aşktır" der; "Tanrı sevgi doludur" değil.

Hıristiyanlar bunu bu şekilde yorumlarlar... Tanrı iyidir, sevgi doludur. Anlamı bu değildir. İsa, Tanrının aşk olduğunu söyler. O basitçe Tanrı'yı aşka eş tutar. "Aşk" da diyebilirsin, "Tanrı" da; ikisinin anlamı da aynıdır. Tanrı sevgi dolu değildir; Tanrı sevginin kendisidir. Sevebiliyorsan, ilahi olana girmişsin demektir. Ve aşkın öylesine bir sonsuzluğa büyüse ki, özel olarak hiç kimseyle ilgili olmasa... Tersine, dağılmış bir olgu olsa; senin için âşık olmasa... Tersine, tüm varoluş, var olan her şey sevgili ya da âşık olsa, o zaman bu dua olmuş demektir.

Ve Tantra bir aşk yöntemidir. Bu yüzden ilk şey nasıl sevileceğidir ve sonra ikinci şey aşkta nasıl büyüneceği, böylece aşkın nasıl dua olacağıdır. Ama insan aşkla başlamalıdır. Ve aşktan korkma, çünkü korkmak senin yürekten korktuğunu gösterir. Baş sinsidir; yürek masumdur. Başla korunduğunu hissedersin; yürekle' zarar görmeye açıksındır. Her şey olabilir.

İşte bu yüzden biz kapanmışız. Korku orada: Zarar görmeye açıksan, başına her şey gelebilir; biri seni aldatabilir. Zihin olduğunda kimse seni aldatamaz; sen başkalarını aldatırsın. Ama ben sana, aldanmaya hazır ol, yüreği kapatma, diyorum. Aldanmaya hazır ol, ama yüreği kapatma! O aldanmaya açıklık değerlidir, çünkü bununla hiçbir şey kaybetmeyeceksin. Ve eğer sonsuz ölçüde aldanmaya hazırsan, ancak o zaman yüreğe inanabilirsin. Hesapçı, sinsi, akıllı, fazla akıllı isen, o zaman yüreği ıskalarsın ve çağdaş insan öylesine eğitimli, öylesine sofistike, öylesine akıllıdır; işte bu yüzden sevme yetisini kaybetmiştir.

Kadınlar böyle değildir, ama onlar da çağdaş erkeğin peşinden gidiyorlar, çağdaş erkeği taklit ediyorlar. Eninde sonunda onlar da tıpkı erkek gibi olacak, hatta onların önüne geçecekler. Artık onlar da sevme yetilerini kaybediyorlar, çünkü aynı baş yönelimliliği, aynı sinsi ve akıllı olma çabası artık onlarda da var. Bir "Kadın Özgürleşmesi Hareketi" ya da öyle bir şey oluşturabilirler, ama bu yürek yönelimli değildir. Yalnızca erkeğin kendi kendine yaptığı aynı aptallığın taklididir. Diğer aşırı uca gidebilirsin, ama tepki gösterirsen, tepkinde bile takip ediyor olursun.

Büyük bir kriz vardır. Artık dünyanın her yerindeki kadınların erkeği ve onun saçmalıklarını taklit etmesini önlemek güçtür, çünkü erkek çok başarılı olmuş görünmektedir. Bir açıdan başarılıdır da; şeylerin efendisi olmuştur. Artık tüm dünyaya sahiptir. Artık doğayı fethettiğini hissetmektedir. "Başarı başarır; hiçbir şey başarı gibi başarılı olamaz."

Artık kadınlar, erkek başarılı oldu ve efendi oldu, bu yüzden onu kontrol etmeliyim, diye düşünüyor. Ama bir de erkeğin tamamen başarısız olduğu şeye bak. Erkek yüreğini kaybetti; sevemiyor. Tek başına mantık yeterli değil ve mantığın kontrolü ele geçirmesi tehlikeli. Yürek mantıktan

daha yüksek olmalı, çünkü mantık yalnızca bir araç ve yürek sensin. Yüreğe mantığı kullanma izni verilmeli... Tersi değil. Ama sen hep bunu yapıyordun. Başın hâkimiyeti ele geçirmesine izin verildi; o hâkimiyet içinde, baş yüreği öldürdü.

Ve üçüncü olarak, çağdaş insanın neden sevemediği konusunda bir şey daha hatırlanmalı. Aşk temel olarak bir tür deliliktir, doğa ile bir tür derin paylaşımdır, egonun bir tür çözülüşüdür. İlkeldir. Sen aşktan doğdun; bedeninin her hücresi bir aşk hücresi. Enerjin, yaşam enerjin bir aşk enerjisi. Sen onda varsın, ama o enerjide ego yok. "Ben" diye hissedemezsin. O enerji bilinçsizdir ve aşkta hareket ederken sen bilincini kaybedersin. Yalnızca zihninin bir parçası bilinçli kalır ve ego zihnin o parçasında vardır.

Zihnin üç katmanı vardır. İlki bilinçsiz olanıdır: Düşsüz, derin bir uykudayken oradasın. Annesinin rahmindeki çocuk tamamen bilinçsizdir, annesinin bir parçasından ibarettir. Çocuk "Ben ayrıyım"ın farkında değildir; yalnızca annenin parçasıdır. Bir ayrım yoktur, tanımlanmış bir varoluş yoktur. O, anneden ve varoluşun kendisinden farksızdır. Korku yoktur, çünkü korku ancak sen kendinin farkındayken gelir. Çocuk tamamen rahattır; bilinçsizdir.

Ve ikinci katman bilinçtir. Bu çok küçük bir parçadır. Bilincin onda biri eğitim, terbiye, toplum, aile aracılığı ile bilinç halini almıştır. Bu hayatta kalmak için gerekliydi, bu yüzden bir parçan bilinçli oldu. Ama o parça da kısa sürede yoruluyor; işte bu yüzden uykuya ihtiyaç duyuyorsun. Uykuda yine rahimdeki çocuk oluyorsun. Geri dönüyorsun, bilinç artık olmuyor. Bilinçsizliğin bir parçası oluyor. İşte bu yüzden uyku tazeleyicidir. Sabah yine canlı, taze hissedersin; çünkü ana rahmine geri dönmüşsündür.

Bunu gözlemlememiş olabilirsin. Derin uykudaki birini gözle. Üç aşağı beş yukarı, ana rahmindeki pozisyonunu alacaktır. Ve doğru pozisyonu alabilirsen, uykun daha kolay gelir. Uykuya dalmakta güçlük çekiyorsan, annenin rahmini hisset, onun içindeymiş gibi hisset. Hayal et ve ana rahmindeki pozisyonu al. O pozisyonda derin uykuya dalacaksın. Aynı

sıcaklığa ihtiyacın olacak; aksi halde uykun bölünür. Ana rahmindeki sıcaklığın aynısına ihtiyacın olacak.

İşte bu yüzden sıcak süt iyi geliyor. Uykuya dalmadan önce sıcak süt yudumlarsan iyi gelir çünkü bu seni yine çocuk yapar. Süt çocuğun besinidir ve sıcaksa yine annenin memesine dönmüş olursun. Sıcak sütün uykuya iyi gelmesinin tek sebebi varır: Çocukluğuna geri dönersin, çocuğa indirgenmiş olursun. Uyku seni tazeler. Neden? Çünkü bilinçli zihin yorulur. O yalnızca bir parça ve bütün bilinçsiz. Canlanmak için bütüne geri dönmesi gerekiyor. Diriliyor. İşte bu yüzden sabah iyi hissedersin ve sabah güzel gelir... Yalnızca sabah güzel olduğundan değil, bir kez daha bir çocuğun bakışına sahip olduğundan. Akşam o kadar güzel değildir. Dünya aynıdır, ama sen o masum bakışları yeniden kaybetmişsindir. Ve gece çirkin gelir, çünkü yorgunsundur.

Bilinçte çok fazla yaşadın. Bu bilincin merkezi egodur. Bu iki sıradan durumu biliyoruz. Üçüncü durum, Tantra ile Yoga'nın ilgilendikleri durumlar, bilinçüstüdür. 'Bilinçüstü', tüm bilinçsizliğinin bilinç haline gelmesi demektir. Bilinçsizlikte ego yoktur; bütünsündür. Bilinçüstünde, yine ego yoktur; bütünsündür. Ama bu ikisinin arasında bilinçli zihnin bir merkezi vardır: Ego. Ego sorundur, bu ego sorunlar yaratır. Âşık olamazsın, çünkü o zaman bilinçsiz olman gerekir, uykuda olduğun kadar bilinçsiz. Ya da eğer dua ile yükselmek istiyorsan, bir Buda ya da bir Meera gibi tamamen bilinçli olman gerekir. Yani aşk tamamen imkânsız olur, dua imkânsız olur.

Ego engel yaratır. Kendini kaybedemezsin ve aşk kaybetmektir, dağılmaktır, çözülmektir, erimektir. Bilinçsizlikte erirsen, bu aşktır; bilinçüstünde erirsen, bu duadır... Ama ikisi de erimektir. O zaman ne yapmalı? Şunu hatırla: Bu konuda hiçbir şey yapamazsın. Bırak derinlemesine anlaşılsın: Aşk konusunda, dua konusunda hiçbir şey yapılamaz. Bilinçli zihnin kudretsizdir; hiçbir şey yapamaz. Onun kaybedilmesi, bir kenara konması gerekir. Ve sonra teslimiyeti hatırla: Ne zaman kendi ötene geçmek istesen, yolu teslimiyettir.. Aşkta da, duada da.

Ne zaman öteye, olmadığın başka bir yere geçmeye can atsan, yolu teslim olmak, salıvermektir. Sana bir şeyler olmasına izin ver; sen yönlendirme. Ve bir kez nasıl izin vereceğini öğrenince, pek çok şey olmaya başlayacak. Senin için nelerin mümkün olduğunun, içinde patlama ve sonra esriklik haline gelme potansiyeli taşıyan ne kadar büyük, ne kadar muazzam bir enerji bulunduğunun farkında bile olmayabilirsin. Tüm yaşamın bilinçle, ışık ve mutlulukla dolar; ama sen bilmiyorsun. Sanki her atomun bir atom bombasıymış gibi: Tek bir atom patlasa, muazzam miktarda enerji açığa çıkar. Ve her yürek de bir atom bombasıdır. Aşkta ya da duada patlasa, muazzam miktarda enerji açığa çıkar.

Ama patlaman ve kendini kaybetmen gerekir. Tohumun kendini kaybetmesi gerekir; ancak o zaman ağaç doğar. Eğer tohum direnirse ve "hayır, hayatta kalmalıyım" derse, o zaman tohum hayatta kalabilir, ama ağaç asla doğamaz. Ve ağaç doğmadığı sürece tohum hayal kırıklığı hisseder, çünkü anlam ağaçtır. Tohum hayal kırıklığı hisseder! Tohum ancak ağaç oradayken, çiçeklenirken tatmin hissedebilir. Ama o zaman tohumun kendini kaybetmesi, ölmesi gerekir.

Çağdaş insan sevemez olmuştur, çünkü ölemez olmuştur. Hiçbir şeye ölemez. hayata tutunur; hiçbir şeye ölemez.

Eski İngilizcede, üç, dört yüz sene önce, bu sıradan bir ifade idi. Âşık sevgilisine, "Sende ölmek istiyorum" diyebilirdi. Bu bir aşk ifadesi idi. Çok güzel! "Sende ölmek istiyorum." Aşk bir ölümdür... Egonun ölümü. Ancak o zaman gerçek benliğin doğabilir.

Ne Ki, çağdaş insan ölümden çok, çok korkar. Her açıdan, teslimiyet ölümdür, aşk ölümdür ve yaşam da daimi bir ölümdür. Korkuyorsan, yaşamın kendisini ıskalarsın.

Her an ölmeye hazır ol. Geçmişe öl, geleceğe öl, şu ana öl. Tutunma ve direnme. Yaşam için herhangi bir çaba gösterme, o zaman bol bol yaşamın olur. Ölmeye hazırsan yaşam başına gelir. Bu çelişkili görünür, ama kanun budur. İsa der ki: kaybetmeye hazır olan kazanacaktır ve tutunan her şeyi kaybedecektir.

İkinci Soru:

Osho,

dün gece çeperin durmaksızın değiştiğini, buna karşın en içteki merkezin her zaman kıpırtısız kaldığını söyledin. Merkezi fark etmek için çeper hareketinin durması şart mıdır? Bu olabilir mi? Nasıl ve ne zaman?

Asıl noktayı kaçırmışsın. Asıl nokta çeperi değiştirmek için çaba göstermemek idi. Bırak çeper olduğu gibi kalsın. Sen onu değiştiremezsin. Hareket etmek ve değişmek çeperin doğasında vardır. Sen onu durağan kılamazsın. Doğa bir akıştır. Öyledir; sen onu durağan kılamazsın. Onu durağan kılmaya çalışarak zamanını ve yaşam fırsatını boşa harcama. Yalnızca onu değişim olarak tanı. Onun tanığı
ol, o zaman değişmeyen en iç merkezi hissedebilirsin. Dünya bir değişimdir, kişiliğin değişimdir, beden-zihnin değişimdir, ama sen değilsin; sen değişim değilsin. Değişimle mücadele etmenin ne faydası var? Gereği yok!

Tantra diyor ki, lütfen merkezine yeniden yerleş, kıpırdamayan merkezin farkında ol ve tüm varoluşun hareket etmesine izin ver. Bu hiç de rahatsızlık değildir. Ancak ona tutunursan ya da onu kıpırtısızlık haline getirmeye çalışırsan rahatsızlık çıkar. O zaman saçma, aptalca çabalara girişmiş olursun. Başaramazsın; başarısız olursun. İyi bil ki yaşam bir değişimdir, ama bu değişimin içinde bir yerde kıpırtısız bir merkez de vardır. Sen yalnızca onun farkına var. Bu farkındalık seni özgürleştirmeye yeterlidir. 'Ben kıpırtısızım' duygusu özgürleştirir. Gerçek budur. Bunu bil, farklı olursun.

Gölgelerle savaşma! Yaşam tamamen bir gölgedir, çünkü değişim gölgeden başka bir şey değildir. Gerçek değişmeyendir; değişen gerçekdışıdır. Bu yüzden, merkezi fark etmek için çeperdeki değişimin ve

hareketin durmaya zorlanmasının gerekip gerekmediğini sorma. Gerek yoktur ve zorlayamazsın da. Duramaz! Dünya devam eder; yalnız, senin içinde sürmez. Sen dünyada kalabilirsin ve dünyanın içinde olmasına gerek yoktur. Dünya rahatsızlık değildir. Onunla meşgul olursan, değişim olursan, değişim olduğunu hissedersen, o zaman bu sorun yaratır.

Sorunları yalnızca değişen çeper yaratmaz. "Ben bu değişimim" özdeşleşmesi de yaratır. Hasta oldun; asıl rahatsızlık hastalık değildir. "Ben hasta oldum" diye hissedersen, bu rahatsızlık yaratır. O hastalığa tanık olabilirsen, o hastalığın çeperde bir yerde olduğunu hissedebilirsen... Senin başına gelmediğini, başka birinin başına geldiğini ve senin yalnızca tanık olduğunu... O zaman ölüm de olabilir ve sen yalnızca bir tanık olursun.

İskender Hindistan'dan dönüyormuş. Bazı arkadaşları Hindistan'dan bir ***sannyasin*** getirmesini istemiş. Demişler ki: "Fethettiğin mallarla birlikte dönerken unutma: Bir de ***sannyasin*** getir. Bir ***sannyasin***'in ne olduğunu görmek istiyoruz, nasıl bir adam dünyadan vazgeçer. Tüm arzularından vazgeçmiş birine ne olduğunu, tüm özlemlerini, gelecek açlığını ve susuzluğunu, mal ve eşya açlığını terk eden birinin ne tür bir mutluluk yaşadığını bilmek istiyoruz."

İskender son anda hatırlamış. Ülkesine dönmek üzere Hindistan'dan çıkarken son kasabada askerlerine gidip bir ***sannyasin*** bulmalarını söylemiş. Askerler kasabaya gitmişler ve kasabanın yaşlılarından birine sormuşlar. Adam demiş ki: "Evet, bir ***sannyasin*** var, büyük bir ***sannyasin,*** ama zor olacak. Onu İskender'le Atina'ya gitmeye ikna etmek çok zor olacak." Ama onlar askermiş. "Sen hiç endişelenme. Biz herkesi zorlayabiliriz. Sen yalnızca nerede olduğunu söyle. Biz onu nasıl zorlayacağımızı biliyoruz, bu yüzden ikna etmeye gerek yok. İskender tüm kasabanın peşinden gelmesini emretse bile, izlemek zorundalar, tek bir ***sannyasin*** ne yapabilir?"

Ama yaşlı adam gülmüş. Askerler anlayamamış, çünkü daha önce hiçbir ***sannyasin***le karşılaşmamışlar. ***Sannyasine*** ulaşmışlar. Adam ırmağın kıyısında çıplak duruyormuş. Askerler ona şöyle demişler: "İskender bizimle gelmeni emretti. Her ihtiyacın giderilecek, hiç sıkıntı

çekmeyeceksin; kraliyet konuğu olacaksın. Ama bizimle Atina'ya gelmen gerek."

Sannyasin gülmüş: "Senin İskender'inin beni yanında götürmesi çok zor olacak. Bu dünyadaki hiçbir güç beni takip etmeye zorlayamaz. Sen anlayamazsın, İskender'i getirsen daha iyi olacak belki."

İskender rahatsız olmuş. Hakarete uğradığını hissetmiş, ama bu adamı görmeyi istiyormuş. Yalınkılıç gelmiş ve demiş ki: "Hayır dersen, o anda hayatını kaybedersin. Kafanı keserim." ***Sannyasinin*** ismi (İskender' in kayıtlarına göre) Dandami imiş.

Sannyasin gülmüş ve demiş ki: "Biraz geç kaldın. Artık beni öldüremezsin, çünkü ben çoktan kendimi öldürdüm. Biraz geç kaldın. Kafamı kesebilirsin, ama beni kesemezsin; çünkü ben tanık oldum. Bu yüzden bu kafa yere düştüğünde, sen onun yere düştüğünü göreceksin ve ben de onun yere düştüğünü göreceğim. Ama sen beni kesemezsin; bana dokunamazsın bile. Bu yüzden zamanını boşa harcama, kesebilirsin. Kılıcını kaldır ve kafamı kes."

İskender bu adamı öldürememiş. İmkânsızmış, çünkü faydasızmış. Adam ölümün öyle ötesine geçmiş ki, onu öldürmek imkânsızmış. Ancak hayata tutunursan öldürülebilirsin. Değişen düzene tutunmak seni ölümlü kılar. Tutunmazsan, her zaman olduğun gibi olursun: Ölümsüz. Ölümsüzlük senin doğum hakkındır; hep oradaydı. Ancak tutunursan ölümlü olabilirsin. Bu yüzden soru yoktur, değişen çeperi durağan olmaya zorlamaya gerek yoktur. Gerek yoktur ve onu durağan yapamazsın da. O sürer gider, çark döner durur. Tek yapabileceğin senin çark olmadığını bilmektir. Sen eksensin, çark değil.

Üçüncü Soru:

Osho,

insanın bu hali düşünülünce, bağlılıklar olmadan, onların sonucu olan endişe ve hayal kırıklığı olmadan değişimi değişim, cinselliği cinsellik vesaire aracılığı ile çözmesi güç olmaz mı?

Olduğu haliyle insan bunu ***yapabilir*** ve bu ***yalnızca*** olduğu haliyle insan için önerilmektedir. Tantra ***senin*** için bir ilaçtır... Hasta olanlar için. Bu yüzden senin için olmadığını düşünme. Senin içindir ve yapabilirsin, ama bağlılıklar ve onların sonuçları ve hayal kırıklığına kurban gitme olasılığı olduğunu söylediğinde neyin kastedildiğini anlaman gerekir. Anlamamışsın. "Değişimi değişim aracılığı ile tüket" demek, bağlılık olsa bile onunla mücadele etme demektir. Bağlı ol, ama aynı zamanda bir tanık ol.

Bırak bağlılık orada olsun; onunla savaşma. Tantra bir savaşmama sürecidir. Savaşma! Hayal kırıklığı gelecektir, elbette, o zaman hayal kırıklığına uğra. Ama aynı zamanda tanık ol. Sen bağlanmıştın ve tanıktın. Şimdi hayal kırıklığı geldi. Bunun gelmesi gerektiğini çok iyi biliyordun. Şimdi hayal kırıklığına uğra, ama tanık ol. O zaman, bağlılık aracılığı ile bağlılık tüketilir ve hayal kırıklığı aracılığı ile hayal kırıklığı tüketilir.

Bunu kendini kötü hissettiğinde dene. Kötü hisset; onunla savaşma. Bunu dene, harikadır. Acı olduğunda ve sen kendini kötü hissettiğinde, kapılarını kapat ve kötü hisset. Şimdi ne yapabilirsin? Acı içindesin, o zaman acı içinde ol. Şimdi tamamen acı içinde ol. Aniden acının farkında olursun. Ve onu değiştirmeye çalışırsan asla farkına varmazsın, çünkü çaban, enerjin, bilincin değişime, bu acıyı nasıl değiştireceğine yönlendirilmiştir. O zaman onun nasıl geldiğini, onu değiştirmek için ne yapacağını düşünmeye başlarsın. O zaman çok güzel bir deneyimi kaçırmış olursun... Acının kendisini.

Şimdi sen sebepler hakkında düşünüyorsun, sonuçlar hakkında düşünüyorsun, onu nasıl unutacağının, nasıl onun ötesine geçeceğinin yöntemleri hakkında düşünüyorsun ve acının kendisini ıskalıyorsun. Acı orada ve bu özgürleştirici olabilir. Hiçbir şey yapma. Acının nasıl

yaratıldığını analiz etme; hangi sonuçların geleceğini düşünme. Onlar gelecektir, böylece ileride görebileceksin. Aceleye gerek yok. Kötü hisset, basitçe kötü hisset ve onu değiştirmeye çalışma.

Şunu dene: Kaç dakika acı içinde kalabileceğine bak. Her şeye kahkahalarla gülmeye başlayacaksın; her şey aptalca gelecek, çünkü tamamen kötü hissediyorsan, aniden merkezin acının ötesine geçer. O merkez asla kötü hissedemez, bu imkânsızdır! Acı içinde kalırsan, acı fon olur ve asla kötü hissedemeyen merkezin aniden yükselir ve o zaman hem acı içinde olursun, hem acı içinde olmazsın: "Farklı şekilde aynı." Şimdi acı aracılığı ile acıyı tüketiyorsundur. Kastedilen budur. Sen hiçbir şey yapmıyorsun; yalnızca acı aracılığı ile acıyı yok ediyorsun. Bulutların kaybolması gibi acı kaybolur, gökyüzü açılır. Sen kahkahalar atarsın ve hiçbir şey yapmamışsındır. Ve hiçbir şey yapamazsın; tek yapabileceğin daha fazla kargaşa, daha fazla acı yaratmaktır.

Bu acıyı kim yarattı? Sen. Şimdi de onu değiştirmeye çalışıyorsun. Daha da kötü olur. Acının yaratıcısı sensin. Onu sen yarattın, kaynak sensin ve şimdi kaynağın kendisi onu değiştirmeye çalışıyor. Sen ne yapabilirsin? Hasta kendi kendini tedavi etmeye çalışıyor ve her şeyi kendisi yaratmış. Şimdi de ameliyat düşünüyor. Bu intihardır. Hiçbir şey yapma. İçerisi çok derindir. Bunca kez acıyı, depresyonu, şunu ya da bunu durdurmayı denedin ve hiçbir şey olmadı. Şimdi şunu dene; Hiçbir şey yapma; bırak acı tüm bütünlüğü ile orada olsun. Bırak tüm yoğunluğu ile gerçekleşsin ve sen hiçbir şey yapmadan kal. Sen onunla ol ve neler olduğunu gör.

Yaşam bir değişimdir. Himalayalar bile değişiyor, bu yüzden acın değişmeden kalamaz. Kendi kendine değişir ve sen onun değiştiğini görürsün... Kaybolduğunu, uzaklaştığını ve yükünü attığını hissedersin ve sen hiçbir şey yapmamışsındır.

Sırrını bir kez öğrenince her şeyi kendi aracılığı ile tüketebilirsin, ama işin sırrı hiçbir şey yapmadan sessiz kalmaktır. Öfke orada, bırak olsun, bırak OLSUN. Hiçbir şey yapma. Bu kadarını yapabilirsen, bu 'yapmama'yı başarabilirsen, yalnızca orada olursan (mevcut, tanık, ama herhangi bir şeyi

değiştirmek için çaba harcamadan) her şeyin kendi bildiği gibi olmasına izin verirsen, her şeyi tüketebilirsin. Her şeyi tüketebilirsin.

Son Soru:

Osho,

Tantra diyor ki mücadele etme, yüzme, salıver ve yaşam ırmağında süzül. Ama deneyimler çağdaş şehirdeki hız ve ağır teknolojinin devamlı gerilim yarattığını, fiziksel ve zihinsel çaba gerektirdiğini gösteriyor. Tantra'nın buna tavrı ne olurdu? Gereksiz çabadan kaçınmak iyi değil mi?

Çağdaş ya da ilkel, yaşam hep böyleydi. Gerilimler vardı, endişeler vardı. Nesneler değişiyor, ama insan aynı kalıyor. İki bin sene önce öküz arabası sürüyordun; şimdi otomobil sürüyorsun... Ama sürücü aynı kaldı. Öküz arabası değişti... Her şey artık farklı, sen otomobil kullanıyorsun... Ama sürücü aynı kaldı. Eskiden öküz arabası için endişeleniyordu, arabası için geriliyordu; şimdi otomobili için geriliyor, onun için endişeleniyor. Nesneler değişiyor, ama zihin aynı kalıyor.

Bu yüzden çağdaş yaşam yüzünden büyük endişe içinde olduğunu düşünme. Sebep sensin, çağdaş yaşam değil. Sen her yerde, her tür uygarlıkta endişe içinde olacaksın. Birkaç günlüğüne bir köye git; iki, üç günlüğüne. Bir süreliğine kendini iyi hissedeceksin; çünkü hastalıkların bile uyum sağlaması gerekir. Ama üç gün sonra köye alışmış olacaksın ve sonra endişeler duymaya başlayacaksın, rahatsızlıklar yine hissedilmeye başlanacak. Şimdi sebepler aynı değil, ama sen aynısın.

Bazen şehrin trafiği ve gürültüsü yüzünden rahatsız olursun; çok trafik ve gürültü olduğu için gece uyuyamadığını söylersin. O zaman bir köye git, bu sefer trafik ve gürültü olmadığı için uyuyamayacaksın. Köy ölü, donuk göründüğü için geri dönmek zorunda kalacaksın... Çünkü orada yaşam yok.

İnsanlar bana bu tür duygularını anlatıp duruyorlar. Bir dostuma Keşmir'e, Pahalgam'a gitmesini söyledim. Geri döndüğünde oradaki hayatın sıkıcı olduğunu, orada yaşam olmadığını söyledi. Bir iki gün için vadiler, tepeler hoşuna gidebilir ve sonra canın sıkılır. Adam bana burada, şehir yaşamının sinirlerini bozduğunu anlatıyordu ve şimdi de o tepelerin sıkıcı olduğunu, evini özlemeye başladığını söylüyor.

Sorun sensin; Keşmir'in bir faydası olmaz. Seni rahatsız eden Bombay, Londra ya da New York değil; sensin! Ve Londra seni yaratmadı; Sen Londra'yı yarattın. Trafik, gürültü ve çılgınca koşuşturma değil sebep: Bunu sen yarattın... Sen ve sana benzeyen diğerleri. Bak! Sebep içinde. Gürültü yüzünden gerilmiyorsun. Sen gergin olduğun için gürültü var ve sen onsuz yaşayamazsın. İşte bu yüzden gürültü var. Sen ona ihtiyaç duyuyorsun, onsuz yaşayamıyorsun. Ve köylerde insanlar sıkıntı çekiyor. Bombay, New York ya da Londra'ya gitmek istiyorlar ve fırsat bulur bulmaz da kaçıyorlar. Güzelim köy hayatı hakkında konuşup duran insanları dinliyorum, ama asla gidip orada yaşamıyorlar. Asla gidip orada yaşamıyorlar, yalnızca orada yaşamaktan bahsediyorlar.

Seni tutan kim? Neden gitmiyorsun? Ormana git... Seni tutan kim? Bundan hoşlanmayacaksın, hoşlanamazsın. Şu anda, birkaç günlüğüne hoşuna gider, çünkü bu bir değişim, ama sonra? Sonra sıkılırsın. Sıkıcı bulursun ve oradan kaçmak istersin.

Şehir hayatını yaratan senin deli zihnin. Şehirler yüzünden delirmiyorsun; bu şehirler senin deli zihnin yüzünden inşa edildi. Senin için, senin tarafından inşa edildiler ve senin için varlar. Ve bu deli zihin değişmediği sürece, şehirler yok olamaz, kalmak zorundalar. Onlar senin yan ürünlerin.

Bir şeyi hatırla: Ne zaman bir şeyin yolunda gitmediğini hissetsen, sebebi ilk önce kendi içinde bul. Hiçbir yere gitme. Yüz olayın doksan dokuzunda sebebi kendi içinde bulacaksın. Ve sebebi kendi içinde bulmuşsan, yüz olayın doksan dokuzunda, yüzüncü sebep kendiliğinden yok olacak.

Başına her ne geliyorsa sebebi sensin. Sebep sensin ve dünya yalnızca bir ayna. Ama sebebi başka yerde aramak her zaman teselli verir. O zaman asla suçlu hissetmezsin, asla kendi kendini kınamazsın. Hep işaret edip, sebep burada, diyebilirsin ve bu sebep değişmezse, "Ben nasıl değişebilirim?" dersin. Ona kaçabilirsin; hilesi budur. Bu yüzden zihin hep sebepleri başka yere yansıtıp durur. Kadın kocası yüzünden rahatsız olur; anne çocukları yüzünden rahatsız olur; çocuklar baba yüzünden rahatsız olur. Herkes başka biri yüzünden rahatsız olur ve herkes hep sebebin dışarıda olduğunu düşünür.

Nasreddin Hoca sokaktan geçiyormuş. Akşammış ve karanlık çöküyormuş. Aniden sokakta başka kimsenin olmadığını fark etmiş ve korkmuş. Bir grup insan ona doğru geliyormuş. Hoca soyguncular, katiller hakkında haberler okumuşmuş. Bu yüzden korku yaratmış, titremeye başlamış. Bu katillerin geldiğini düşünmüş. Onu öldüreceklermiş, o zaman nasıl kaçacakmış? Çevresine bakınmış.

Bir mezarlık görmüş ve mezarlık duvarından aşmış. Hazır, açılmış bir mezar görmüş ve bu mezarda ölü olmanın iyi olacağını düşünmüş. Onun ölü olduğunu düşüneceklermiş, o zaman onu öldürmelerine gerek kalmayacakmış.

Böylece Hoca uzanmış. Grup yalnızca bir düğün alayıymış, ama bu adamın titrediğini ve sıçradığını görmüşler. Bunun üzerine korkmuşlar ve sorunun ne olduğunu, bu adamın kim olduğunu merak etmişler. "Bir yaramazlık peşinde görünüyor. Burada saklanıyor" diye düşünmüşler. Böylece alay durmuş ve onlar da duvarın üzerinden atlamış. Hoca daha da korkmuş. Adamlar yaklaşmış ve sormuşlar: "Sen burada ne yapıyorsun? Neden bu mezarın içindesin?"

Hoca demiş ki: "Çok zor bir soru soruyorsun. Ben senin yüzünden buradayım ve sen de benim yüzümden buradasın."

Bu her yerde olmaktadır. Sen başka biri yüzünden rahatsız oluyorsun; o da senin yüzünden rahatsız oluyor. Çevrendeki her şeyi sen yaratıyorsun,

yansıtıyorsun ve sonra korkuyorsun, savunma çabasına giriyorsun. Ve o zaman acı, hayal kırıklığı, çelişki, depresyon ve kavga oluyor.

Bütün bunlar çok saçma ve sen tavrını değiştirmediğin sürece de öyle kalacak. Her zaman sebebi ilk önce kendi içinde bulmaya çalış. Trafik gürültüsü seni nasıl rahatsız edebilir? Nasıl? Ona karşıysan rahatsız eder. Rahatsız ettiği görüşündeysen, rahatsız eder. Ama eğer onu kabullenirsen, tepki göstermeden olmasına izin verirsen, o zaman ondan zevk almaya bile başlayabilirsin. Onun kendi ezgisi, kendi müziği vardır. Sen işitmemişsin, ama bu onun kendi müziğine sahip olmadığı anlamına gelmez. Bir gün kendini unut ve trafiğin müziğini dinle. Yalnızca dinle, bunun rahatsız edici olduğunu aklına getirme. Tavır geliştirme, yalnızca ezgiyi dinle! Başlangıçta karmaşık gelecektir. Bu da zihin yüzündendir. Tamamen gevşersen, eninde sonunda her şey ahenkli bir bütün içinde eriyecek, trafik gürültüsü bile müzik olacaktır. Ondan keyif alabilir, onun ezgisi ile dans edebilirsin. Sana bağlıdır.

Rahatsız ettiğini düşünmediğin sürece hiçbir şey rahatsız edici olmaz. Örneğin sana pek çok şeyin insanlığı rahatsız ettiğini, çünkü rahatsız edici olduklarını söyleyebilirdim. Kavram değiştiğinde şeyler aynı kalır, ama artık rahatsız edici olmazlar. Örneğin, mastürbasyon tüm dünyayı rahatsız ediyordu. Daha yarım yüzyıl önce, tüm dünya mastürbasyondan rahatsız oluyordu. Her öğretmen, her baba, her anne rahatsız oluyordu ve her çocuk rahatsız oluyordu. Ve hâlâ genel olarak cahil dünyada rahatsızlık sürüyor. Sonra fizyologlar ve psikologlar mastürbasyonun kimseyi rahatsız edemeyeceğini keşfetti; o doğaldır ve sorun değildir. Onda sorun olan hiçbir şey yoktur kesinlikle, ama eski öğreti, delirmişsen sebebinin mastürbasyon olduğu yönündeydi.

Her şey zorlanıyor, mastürbasyona indirgeniyordu. Ve hemen hemen her çocuk yapıyordu onu, her oğlan çocuğu yapıyordu, bu yüzden her oğlan çocuğu korkuyordu. Yapıyordu ve delireceğinden korkuyordu, alçalacağından, çıldıracağından, hastalanacağından, hayatının boşa harcanacağından korkuyordu. Ama direnemiyordu. Yapmak zorundaydı ve zihnine giren bu fikirler onu etkiliyordu. Onu etkiliyorlardı ve pek çok kişi

delirdi, pek çok kişi aşağılık olduğu hissine kapıldı, pek çok kişi bu yüzden aptallaştı ve aslında bununla hiç ilişkisi yoktu.

Çağdaş bilim, çağdaş araştırmalar mastürbasyonun aslında sağlıklı olduğunu söylüyor. Tıp bilimi onun iyi olduğunu, çünkü oğlan çocuklarının on üç, on dört yaşlarında, kız çocuklarının on iki, on üç yaşlarında cinsel açıdan olgunlaştığını söylüyor. Doğaya izin verilse hemen evlenirlerdi. Üremeye hazırlar, ama uygarlık onları en az on sene, hatta daha fazla bekâr kalmaya zorluyor. Ama tıp bilimi on dört yaşından yirmi yaşına kadar geçen altı senenin insanların cinsel açıdan en güçlü olduğu süre olduğunu söylüyor. Bir oğlan çocuğu bir daha asla o sürede olduğu kadar güçlü olmuyor. Enerji kabarıyor; tüm beden cinsellikte patlamaya hazır. Ama toplum 'hayır' diyor, enerjinin hareket etmesine izin verilmiyor. Bununla beraber, enerji hareket halinde ve çocuk hiçbir şey yapamıyor. Ne yaparsa yapsın, onu çevreleyen düşüncelerin etkileri olacak. Yanlış bir şey yaptığını hissedecek; suçluluk duyacak ve o suçluluk duygusu bir gölge gibi takip edecek onu. Ve eylem yüzünden değil, bu fikir yüzünden pek çok hastalık çıkacak.

Tıp bilimi bunun sağlıklı olduğunu, çünkü insanın gereksiz enerjiden kurtulduğunu söylüyor. Aksi halde o gereksiz enerji sorunlar yaratacaktı, bu yüzden mastürbasyon sağlıklı. Şimdi, özellikle fizyoloji konusunda daha fazla bilgi sahibi olan Amerika, İngiltere ve diğer Batılı, gelişmiş ülkelerde mastürbasyon cesaretlendiriliyor. Artık çocuklara gösterilmek üzere hazırlanan, nasıl mastürbasyon yapılacağı üzerine filmler var ve eninden sonunda her öğretmen nasıl doğru mastürbasyon yapılacağı konusunda ders vermeye başlayacak. Bunun sağlıklı olduğunu söylüyorlar ve artık bunun sağlıklı olduğunu düşünen insanlar o konuda çok sağlıklı hissediyorlar.

Ben ikisi de olduğunu düşünmüyorum... Ne sağlıklı, ne sağlıksız. Asıl önemli olan fikir. Sağlıklıysa ve kavram yayılırsa, sağlıklı olur. Artık Batı'da, mastürbasyonun insanın zekâsını kötü yönde etkilememekle kalmadığını, zekâ ne kadar yüksekse o kadar fazla mastürbasyon yapıldığını söylüyorlar. Yani daha fazla mastürbasyon yapan bir oğlan çocuğu yapmayan bir çocuğa göre daha yüksek IQ sahibi. Ve bunu

söylemeleri için bir sebep var, çünkü bir oğlan çocuğu için mastürbasyonu keşfetmek bile bir zekâ işareti: Bir çıkış yolu buluyor.

Toplum evliliğe kapıyı kapadı ve doğa enerjiyi zorluyor. Zeki insan bir yol bulur, zeki olmayan insansa bir yol bulamaz. Artık çalışmalar mastürbasyon yapan oğlan çocuklarının daha zeki olduğunu gösteriyor. Bu fikir yayılırsa ve yayılacak gibi görünüyor, eninde sonunda tüm dünya bu fikri edinecek. O zaman mastürbasyon sağlıklı olacak ve sen ondan bir iyilik hali edineceksin.

Şimdi her ebeveyn korkuyor, çünkü ebeveyn kendisi gençken ne yaptığını biliyor. Oğlan aynı yaşa geldiğinde baba korkuyor ve oğlanın neler yaptığına bakmaya başlıyor. Korkuyor ve oğlanı yakalayınca cezalandırıyor. Ama yeni bilgi oğlanı cezalandırma diyor... Hayır! Tersine, ona öğret. Mastürbasyon yapmıyorsa doktora git ve sorunun ne olduğunu öğren. Bu bilgi çok yayılırsa, o zaman bu olacaktır.

Oğlan mastürbasyon yaptığında, o anda çok açık düşüncelidir... Çünkü cinsel enerji salıverildiği zaman kırılgan, açık, esnek olursun. Zihnin sessizleşir. O anda belirtilen her fikir onu etkiler... Bu yüzden ona, "Bunun yüzünden hasta olacaksın" dersen kendini hasta hisseder. Ona, "Bunun yüzünden sağlıklı olacaksın" dersen sağlıklı olur. Ona, "Bunu yaparsan hayatın boyunca aptal olursun" dersen bir ahmak olur. Ona, "Bu, zekânın işareti" dersen daha yüksek bir 1Q geliştirebilir. Sen basitçe ona, en açık olduğu anda bir fikir belirtmiş oluyorsun. Her ne düşünüyorsan, o olmaya başlar.

Buda'nın her düşüncenin gerçek olacağını, bu yüzden dikkatli olmak gerektiğini söylediği anlatılır. Trafik gürültüsünün seni rahatsız ettiğini düşünüyorsan, rahatsız eder: Sen rahatsızlığa hazırsın. Aile hayatının tutsaklık olduğunu düşünüyorsan, senin için tutsaklık olur: Sen buna hazırsın. Fakirliğin seni özgür kılacağını düşünüyorsan, özgür kılar. Nihai olarak çevrendeki dünyayı yaratan sensin ve ne düşünürsen düşün, o yaşadığın ortam olur ve sen onun içinde yaşarsın.

Tantra der ki, bu sebepselliği hatırla, o hep senin içindedir. Eğer bu nu biliyorsan, o zaman sen hiçbir şeye sebep olmazsın. Bunu biliyorsan, kendin için hiçbir şeyin sebebi olmazsın. Biri hiçbir şeye sebep olmuyorsa, o özgürleşmiştir. O zaman acı içinde değildir, mutluluk içinde değildir. Mutluluk senin yaratımındır, acı da senin yaratımındır. Acını mutluluğa çevirebilirsin, çünkü o senin yaratımındır.

Özgürleşmiş kişi, aydınlanmış kişi aslında ikisinde de değildir, çünkü çevresinde herhangi bir şey yaratmayı bırakmıştır. O yalnızca vardır! İşte bu yüzden Buda asla aydınlanmış kişinin mutlu olduğunu söylemez. Ne zaman biri ona şöyle sorsa, "Bize öteye geçmiş kişi hakkında birşeyler söyle... O mükemmel mutluluk içinde mi olur?" Buda kahkaha atar ve der ki: "Sorma. Ben yalnızca şu kadarını söyleyebilirim: O acı içinde olmaz. Daha fazlasını söylemem. O acı içinde olmaz; tek söyleyebileceğim bu."

Olumsuzluk neden böyle vurgulanıyor? Çünkü Buda biliyor. Acının sebebinin sen olduğunu anladığın zaman, mutluluğun sebebinin de sen olduğunu çok iyi bilirsin. O zaman insan hiçbir şeyin sebebi olmamaya başlar. İşte ***nirvana*** budur: Çevrende herhangi bir şeye sebep olmaya son verilmesi. O zaman yalnızca var olursun... Acı yok, mutluluk yok. Anlayabiliyorsan, yalnızca bu mutluluktur. Acı ve mutluluk yok, çünkü mutluluk varsa o zaman acı da oradadır; hâlâ bir şeylere sebep oluyorsun. Mutluluğa sebep oluyorsan, o zaman acıya da sebep olursun ve mutluluktan da sıkılırsın.

Ne kadarına dayanabilirsin? Ne kadarına? Hiç düşündün mü? Yirmi dört saat mutluluk: Dayanabilir misin? Sıkılırsın, sana nasıl yine acı çekeceğini öğretecek öğretmen aramaya başlarsın. Dünya mutluluk dolsa, öğretmen olmayacağını düşünemiyorum. Öğretmenler yine olur, çünkü o zaman insanların acıya ihtiyacı olur. Sırf değişiklik olsun diye, nasıl yine acı çekileceğini söyleyecek birine ihtiyaç duyulur. Sonra mutluluğuna geri dönersin ve onu daha fazla hissedersin... Çünkü ancak o zaman, onu özlediğin zaman onu daha fazla hissedebilirsin.

Öğretmenler yine olur! Şimdi nasıl mutlu olunacağını öğretiyorlar; o zaman nasıl acı çekileceğini, cehennemin nasıl bir yer olduğunu hissetmeyi

öğretirler. Birazcık değişim faydalı olur, sağlıklı olur.

Ama sebep sensin ve içinde yaşadığın dünyanın sebebinin kendin olduğunu anladığın an aydınlanacaksın. Ona sebep olmayı bıraktığında, o yok olacak. Trafik sürecek, gürültü olacak ve her şey eskiden olduğu gibi kalacak, ama sen orada olmayacaksın, çünkü sen de sebeple birlikte kaybolmuş olacaksın.

45. BÖLÜM -Gerçekle Kalmak

- S U T R A L A R -

68

Bir tavuğun civcivlerine annelik ettiği gibi, anneye özel bilişler, eylemler, gerçeklikte.

69

Gerçekte tutsaklık ve özgürlük göreceli olduğundan, bu sözcükler ancak evren karşısında dehşete düşenler içindir. Bu evren, zihinlerin yansımasıdır. Suda tek bir güneşten yansıyan pek çok güneş gördüğün gibi, aynı şekilde tutsaklık ve özgürleşmeyi de gör.

Hui-neng[3] birine sormuş: "Sorun ne? İnsanın çözülebilmesini, insanın kim olduğunu bilebilmek için çaba harcamasını sağlayacak kökler neler?"

Neden çabasızca bilemeyesin? Neden herhangi bir sorun olsun? Sen varsın, var olduğunu biliyorsun... O zaman neden kim olduğunu bilemiyorsun? Nereyi ıskalıyorsun? Bilinçlisin. Bilinçli olduğunun bilincindesin. Orada bir yaşam var; canlısın. Neden kim olduğunun farkında değilsin? Engel olan ne? Seni bu temel kendini bilişten alıkoyan ne? Engeli anlayabilirsen, engel büyük kolaylıkla çözülebilir.

Demek ki asıl sorun insanın kendini nasıl bileceği değil. Asıl sorun nasıl olup da kendini bilemediğin, böylesine açık bir gerçekliği, sana bunca yakın böylesine temel bir gerçeği nasıl ıskaladığın, nasıl görmemeye devam ettiğin. Bir araç yaratmış olmalısın; aksi halde insanın kendinden kaçması güçtür. Duvarlar yaratmış olmalısın; bir anlamda kendini kandırıyor olmalısın.

O zaman insanın kendinden kaçmak, kendini bilmemek için kullandığı hile nedir? O hileyi anlamıyorsan, ne yaparsan yap hiçbir faydası olmaz... Çünkü hile kalır ve sen insanın kendini nasıl bileceğini, gerçeği nasıl bileceğini, gerçekliği nasıl bileceğini sormaya devam edersin ve sonuç olarak engellerin kalmasına yardımcı olursun. Engel yaratmaya devam edersin, bu yüzden ne yaparsan yap hiçbir faydası olmaz.

Aslında, insanın kendini bilmesi için olumlu hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Yalnızca olumsuz bir şeye ihtiyaç vardır. Bir açıdan, kendi inşa ettiğin engeli yıkman yeterlidir. O engel orada olmadığı an bileceksin. Biliş ortada engel olmadığı zaman gerçekleşir; bunun için olumlu bir çabada bulunamazsın. Onu nasıl ıskaladığının farkına varman yeterlidir.

Bu yüzden, onu nasıl ıskaladığın konusunda birkaç şeyin anlaşılması gerekmektedir. Bir: Sen düşlerinde yaşıyorsun ve sonra düşler engel haline geliyor. Gerçeklik bir düş değildir. Oradadır, her yerde seni çevrelemektedir. İçeride ve dışarıda vardır, onu ıskalayamazsın; ama sen düş görüyorsun. O zaman gerçeklik olmayan farklı bir boyutta hareket ediyorsun. O zaman bir düş dünyasında yaşayıp duruyorsun. O zaman düşler çevrendeki bulutlar gibi olur. Sen engel yaratırsın. Zihin düş kurmayı bırakmazsa, gerçek bilinemez. Düşlerin içinden gördüğün gerçeklik çarpıtılmıştır. Gözlerin, kulakların, ellerin düşlerle doludur.

Bu yüzden neye dokunursan dokun düşler aracılığı ile dokunursun. Ne görürsen gör düşler aracılığı ile görürsün. Ne işitirsen işit düşler aracılığı ile işitirsin. Sen her şeyi çarpıtırsın. Sana her ne ulaşıyorsa, düşler aracılığı ile ulaşıyor. Onlar her şeyi değiştiriyor, her şeyi renklendiriyor. Düşleyen zihin yüzünden sen dışarıdaki gerçekliği ve içerideki gerçekliği ıskalıyorsun. Nasıl gerçekliğe çıkılacağı konusunda yollar ve yöntemler

bulabilirsin, ama sen bunu da düşleyen zihin aracılığı ile yaparsın. Bu yüzden dindar düşler görebilirsin... Gerçeklik hakkında, gerçek hakkında, Tanrı hakkında, İsa ve Buda hakkında düşler görebilirsin, ama bu da düş olur. Düş kurmaya bir son verilmelidir ve gerçekliği bilmek için düşler kullanılamaz.

"Düş kurmak" derken neyi kastediyorum? Şu anda işitiyorsun, ama orada bir düş var ve o düş söylenenleri sürekli yorumluyor. Sen beni işitmiyorsun, sen kendini işitiyorsun; çünkü işitirken bir yandan yorumluyorsun. Öyle değil mi? Söylenenler hakkında düşünüyorsun. Düşünmeye ne gerek var? Yalnızca dinle, düşünme; çünkü düşünürsen işitemezsin ve düşünmeyi ve işitmeyi sürdürürsen, o zaman her ne işitiyorsan, kendi gürültün olur. O zaman işittiğin söylenenler olmaz. Düşünmeyi bırak; bırak işitilenler düşüncelerden kurtulsun. O zaman söylenenler işitilebilir.

Bir çiçeğe bakarken düş kurmayı bırak. Gözlerin geçmiş ve gelecek hakkında, çiçekler hakkında bildiğin düşüncelerle dolmasın. "Bu çiçek güzel" bile deme; çünkü o zaman gerçekliği ıskalıyor olursun. Bu sözcükler bir engel oluşturur. "Bu çiçek güzel" dersin ve sözcükler işe karışır: Gerçeklik sözcükler aracılığıyla yorumlanmış olur. Sözcüklerin çevreni almasına izin verme. Doğrudan bak, doğrudan işit, doğrudan dokun.

Birine dokunduğun zaman, yalnızca dokun; teninin güzel, pürüzsüz olduğunu söyleme. O zaman ıskalarsın, düşe dalmış olursun. Teni her nasılsa, o anda orada, ona dokun ve bırak ten sana görünsün. Güzel bir yüze bakıyorsun. Ona bak ve bırak yüzün kendisi olarak kalsın. Onu yorumlama, hiçbir şey söyleme. Geçmiş zihnini işe karıştırma.

İlk şey: Düşleri senin geçmiş zihnin yaratır. Çevrende sürekli hareket eden, senin geçmiş zihnindir. Geçmişin işe karışmasına izin verme, geleceğin işe karışmasına izin verme. Güzel bir yüz, güzel bir beden gördüğün an, hemen arzu yükselir. Sahip olmak istersin. Güzel bir çiçek görürsün ve onu koparmak istersin. O zaman hareket etmişsindir. Çiçek oradadır, ama sen arzuya, geleceğe dalmışsındır. Artık sen orada değilsin.

Ya artık olmayan geçmiştesin ya da henüz gelmemiş gelecektesin ve şu anda orada olanı ıskalıyorsun.

Bu yüzden, hatırlanacak ilk şey: Seninle gerçeklik arasına sözcüklerin girmesine izin vermemelisin. Daha az sözcük daha az engel demektir; sözcük olmazsa engel de olmaz. O zaman gerçeklikle doğrudan karşı karşıya kalırsın; o anda yüz yüze kalırsın. Sözcükler her şeyi yok eder; çünkü anlamı değiştirirler.

Birinin biyografisini okuyordum. Kadın yatağından çıktığından sonraki bir günü anlatıyordu. Şöyle yazmış: "Bir gün, sabah, gözlerimi açtım." Hemen sonra şöyle diyor, "Ama gözlerimi açtığımı söylemem doğru olmaz. 'Ben' hiçbir şey yapmadım. Gözler kendiliklerinden açıldı." Cümleyi değiştiriyor ve şöyle yazıyor: "Hayır, gözlerimi açtığımı söylemem iyi değil. Ben hiçbir şey yapmadım. Ben hiç çaba göstermedim; aslında bir eylem değildi." Sonra şöyle yazıyor: "Gözler kendilerini açtılar." Ama sonra bunun da saçma olduğunu hissediyor, çünkü gözler ona ait, bu yüzden nasıl kendi kendilerini açabilirler? O zaman ne yapmalı?

Dil asla ne olduğunu söylemez. "Gözlerimi açtım" dersen, bu bir yalandır. "Gözler kendilerini açtılar" dersen, bu da bir yalandır; çünkü gözler yalnızca birer parçadır. Kendi kendilerini açamazlar. Tüm organizma işin içindedir. Ve ne dersek diyelim hep böyledir. Hindistan'daki yerli toplumlara gidersen (orada pek çok yerli kabile vardır) onların farklı dil yapıları vardır. Dil yapıları daha temel, daha gerçektir; ama fazla şiir yaratamazlar. Dil yapıları düş görmeye yardımcı olmaz.

Yağmur yağıyorsa biz, "Yağmur yağıyor" deriz. Onlar sorarlar: "Yağmur yağıyor demekle neyi Kastediyorsun?" Onların yağmur için tek bir sözcüğü vardır. "Yağmur yağıyor" demekle neyi kastediyorsun? Kim yağıyor? Onlar yalnızca "Yağmur" derler. Yağmur gerçekliktir; ama biz bir şeyler ekler dururuz. Ve ne kadar sözcük eklenirse, biz o kadar kayboluruz, uzaklaşırız, gerçeklikten uzağa fırlatılırız.

Buda şöyle derdi: "Bir adam yürüyor, dediğin zaman ne kastediyorsun? Adam nerede? Yalnızca yürümek var. "Adam" derken neyi kastediyorsun?"

Biz "Bir adam yürüyor" dediğimiz zaman, bir adam ve yürüyen bir şey varmış gibi görünür... Birbirine eklenen iki şey. Buda, "Yürümek var" der.

"Irmak akıyor" dediğin zaman neyi kastediyorsun? Yalnızca akış var ve o akış ırmak. Yürüyen adam, gören adam, ayakta duran, oturan adam. Bütün bunları elersen... Yürümek, oturmak, ayakta durmak, düşünmek, düş görmek, deriye bir adam kalacak mı? Geriye adam kalmayacak. Ama dil farklı bir dünya yaratıyor ve durmaksızın sözcüklerin içinde hareket ederken uzaklaşıp duruyoruz.

Bu yüzden hatırlanacak ilk şey, nasıl boşuna sözcüklere izin verilmeyeceği. Gerek olduğunda onları kullanabilirsin, ama gerek olmadığında boş kal, sözsüz kal, ***mouna,*** sessiz kal. Durmaksızın bir şeyleri söze dökmenin gereği yoktur.

İkinci olarak: Yansıtma! Söze dökme, yansıtma. Orada olana bak. Bir şeyler ekleyip öyle bakma. Bir yüz görüyorsun. "Güzel" dediğin zaman ona bir şey eklemiş olursun ya da "Çirkin" dediğin zaman yine ona bir şey eklemiş olursun. Yüz yüzdür. Güzellik ve çirkinlik senin yorumlarındır. Onlar aslında yoktur; çünkü aynı yüz birine güzel, diğerine çirkin gelebilir ve bir başkası için ikisi de olmayabilir. O kayıtsız kalabilir; ona bakmayabilir bile... Aynı yüze. Yüz yalnızca yüzdür. Ona bir şeyler ekleme; yansıtma. Senin yansıttıkların kendi düşlerindir ve yansıtırsan ıskalarsın. Bu her gün olmaktadır.

Bir yüzün güzel olduğunu görürsün ve bir arzu yaratırsın. Arzu o yüz ya da o beden için değildir; senin kendi yorumun, kendi yansıttığın içindir. Oradaki kişi, gerçek kişi bir ekran olarak kullanılır ve sen kendini yansıtmış olursun. Hayal kırıklığı kaçınılmazdır; çünkü gerçek yüz senin yansıtmanın gerçek dışılığını takınmaya zorlanamaz. Eninde sonunda yansıtılan düşecek, gerçek yüz ortaya çıkacaktır. İşte o zaman sen kendini aldatılmış hissedeceksin. "Bu yüze ne oldu? Bu yüz çok güzeldi. Bu kişi çok güzeldi. Şimdiyse her şey çirkinleşti" diyeceksin. Yine yorumluyorsun. Kişi neyse o olarak kalır; ama senin yorumların ve yansıttıkların sürer ve sen asla enerjinin kendini ortaya koymasına izin vermezsin. Onu baskılar

durursun. Onu hem içten, hem dıştan baskılıyorsun. Asla gerçekliğin kendini göstermesine izin vermiyorsun.

Aklıma bir hikâye geldi Bir gün bir komşusu Nasreddin Hoca'ya, atını birkaç saatliğine alıp alamayacağını sormuş. Hoca demiş ki: "Atımı memnuniyetle sana verirdim; ama karım atı alıp gitti ve bütün gün gelmeyecek." Tam o anda ahırda atın kişnediği duyulmuş ve adam Nasreddin Hoca'ya bakmış. Nasreddin şöyle demiş: "Tamam, kime inanıyorsun... Bana mı, ata mı? Atın yalancılığı meşhurdur. Sen kime inanıyorsun?"

Yansıttıklarımız yüzünden çevremizde gerçek olmayan bir dünya yaratıyoruz. Gerçeklik kendini gösterse ve at ahırdan kişnese de, soruyoruz, "Kime inanıyorsun?" Biz hep kendimize inanıyoruz, kendini gösterip duran gerçekliğe değil. O her an kendini gösteriyor; ama biz yanılsamalarımızı dayatıp duruyoruz. İşte bu yüzden her insan sonunda hayal kırıklığına uğruyor. Bunun sebebi gerçeklik değil. Her erkek ve kadın sonunda hayal kırıklığına uğruyor, sanki yaşam tamamen boşa harcanmış gibi hissediyor. Ama şu anda hiçbir şey yapamazsın, geriye dönemezsin. Zaman artık senin değil. Zaman uçup gitti, ölüm yaklaştı, sen hayal kırıklığı içindesin ve artık fırsat kaybedildi.

Neden herkes hayal kırıklığı hissediyor? Yalnızca hayatta başarısız olanlar değil, başarılı olanlar da bunu hissediyor. Başarısızlar hayal kırıklığı hissetse tamam; ama başarılı olanlar bile bu şekilde hissediyor. Napolyon'lar, Hitler'ler, İskender'ler... Onlar da hayal kırıklığına uğruyor. Tüm yaşam boşa harcandı. Neden? Sebep gerçekten gerçeklik mi, yoksa sebep senin yansıttığın düşler mi? Sonra onları yansıtamaz oldun ve gerçeklik kendini gösterdi. Sonunda gerçeklik kazandı ve sen kaybettin. Ancak yansıtmadığın zaman kazanabilirsin.

Bu yüzden ikinci şeyi hatırla: Her şeye doğrudan, oldukları gibi bak. Yansıtma, yorumlama, zihnini şeylere dayatma. Ne olursa olsun, gerçekliğin kendini göstermesine izin ver. Bu her zaman iyidir. Ne kadar güzel olurlarsa olsunlar düşlerin kötüdür, çünkü sen sonu hayal kırıklığı olacak bir yolculuğa çıkmışsın. Ne kadar erken hayal kırıklığı yaşarsan o

kadar iyidir; ama bir kez bir yanılsama yok olduğunda, onun yerine hemen yeni bir tane yaratmaya başlıyorsun.

Bir boşluk olmasına izin ver. İki yanılsama arasında bir boşluk bırak. Bir aralık bırak ki gerçeklik görülebilsin. Bu çok zahmetlidir... Gerçekliğe olduğu haliyle bakmak zahmetlidir. Senin arzularına uymayabilir. Arzularına uyması gerekmez. Ama o zaman gerçeklikle, gerçekliğin içinde yaşaman gerekir... Sen onun zaten içindesin! Kendini aldatmaya devam etmektense gerçekliği kabullenmek daha iyidir. Sense nasıl yansıtıp durduğunun farkında değilsin. Biri bir şey söylüyor ve sen başka bir şey anlıyorsun. Her şeyi kendi anlayışına dayandırıyorsun. İskambil kâğıtlarından bir ev yapıyorsun, bir saray yapıyorsun. Bu asla söylenmemişti! Başka bir şey kastedilmişti!

Her zaman ne varsa onu gör. Acele etme. Bir şeyi yanlış anlamaktansa anlamamak daha iyidir. Bildiğini sanmaktansa bilinçli olarak cahil kalmak daha iyidir. İlişkilerine bak... Eşe, dosta, öğretmene, efendiye, hizmetkâra... Bak! Herkes kendi açısından düşünüyor, diğerini yorumluyor ve bir buluşma, bir iletişim yok. Sonra savaşıyorlar, daimi çatışma içinde oluyorlar. Çatışma iki insan arasında değil, çatışma sahte imgeler arasında. Uyanık ol ki sende de başkalarına dair sahte imgeler olmasın. Ne kadar zor olursa olsun, ne kadar zahmetli olursa olsun, bazen imkânsız görünse bile gerçekle kal. Ama bir kez gerçekle kalmanın güzelliğini görünce, bir daha asla düşlerin kurbanı olmayacaksın.

Ve üçüncü olarak, neden düş görüyorsun? Düş başka bir şeyin yerine konan şeydir. Gerçeklikte arzuladığın şeyi elde edemiyorsan, o zaman düşlemeye başlarsın. Örneğin, bütün gün oruç tutmuşsan gece düş kurarsın. Düşünde yer, yer, yersin. Bütün gün oruç tuttun ve şimdi, gece yiyorsun. Cinselliğini baskılamışsan, o zaman düşlerin cinsel içerikli olur. Qün boyunca neyi baskıladığın düşlerinden anlaşılabilir. Gündüz tuttuğun orucun düşünde görülür. Düşler başka şeylerin yerini alır. Psikologlar insanın bu haliyle düşler olmadan yaşamasının zor olacağını söylemektedir. Bir açıdan haklıdırlar. İnsanın olduğu haliyle düşler olmadan yaşaması zordur. Ama dönüşüm istiyorsan, o zaman düşsüz

yaşamak zorundasın. Düşler neden yaratılıyor? Arzular yüzünden. Tatmin olmamış arzular düşe dönüşüyor.

Arzularını incele; farkında ol ve incele. Sen gözlemledikçe yok olurlar. Zamanla zihninde ağlar yaratamaz olacaksın. Kendine has özel bir dünyada hareket etmeyeceksin. Düşler paylaşılamaz; iki yakın dost bile düşlerini paylaşamaz. Kimseyi düşlerine davet edemezsin. Neden? Sen ve âşığın aynı düşte olamazsınız. Düşün sana aittir; bir başkasının düşü ise o başkasına. Onlar özeldir. Gerçeklik o kadar özel değildir, yalnızca delilik özeldir. Gerçeklik evrenseldir, onu paylaşabilirsin; düşleri paylaşamazsın. Onlar senin özel deliliğindir... Kurgudurlar. O zaman ne yapmalı?

İnsan gündüz öylesine eksiksiz bir biçimde yaşayabilir ki hiçbir şey askıda kalmaz. Yemek yiyorsan, eksiksiz bir biçimde ye. Ondan öylesine eksiksiz bir keyif al ki, gece düş görmeye ihtiyacın kalmasın. Birini seviyorsan, öylesine eksiksiz bir biçimde sev ki, düşlerine hiç aşk girmesin. Gündüz her ne yapıyorsan, öylesine eksiksiz bir biçimde yap ki, zihninde hiçbir şey askıda kalmasın. Düşlerinde tamamlanması gereken bir eksiklik kalmasın. Bunu dene, birkaç ay içinde farklı nitelikte bir uykun olacak. Düşler gittikçe azalacak ve derin uyku daha da derinleşecek. Gece düşlerin azaldığında, gündüz bunları yansıtmalar da azalacak; çünkü aslında gündüz de uykun devam ediyor, düşlerin devam ediyor. Gece kapalı gözlerle, gündüz açık gözlerle, devam ediyorlar. İçeride akıntı sürüyor.

Herhangi bir an, gözlerini kapat ve bekle, filmin döndüğünü göreceksin; düşün akıyor. O hep orada, seni bekliyor. Tıpkı gündüz de yıldızların olması gibi. Onlar kaybolmadı, ama güneş ışığı yüzünden onları göremiyorsun. Onlar orada, bekliyorlar ve güneş battığında belirmeye başlayacaklar.

Düşlerin de tıpkı böyle... Sen uyanıkken bile içinde hareket ediyorlar. Bekliyorlar. Gözlerini kapattığın an işlemeye başlıyorlar. Düşler gece daha azken, gündüz farklı nitelikte bir uyanıklığın olacak. Gecen değişirse, gündüzün de değişir; uykun değişirse, uyanıklığın da değişir. Daha uyanık olursun. İçeride daha az düş akarken, sen daha az uykulu olursun. Daha doğrudan bakarsın.

Bu yüzden hiçbir şeyi askıda bırakma, bu bir şeydir. Her ne yapıyorsan, eylemle kal. Başka bir yere gitme. Duş alıyorsan orada ol. Tüm dünyayı unut. Şimdi bu duş tüm evren. Her şey yok oldu; dünya kayboldu. Yalnızca sen varsın ve duş var. Orada kal. Her eylemle öylesine eksiksiz bir biçimde hareket et ki ne arkada kal, ne ileri sıçra; eylemle ol. O zaman düşler kaybolur ve daha az düş varken gerçekliğe daha fazla girebilirsin.

Şimdi teknik. Teknik bu konu ile ilgili.

68.Teknik

Bir tavuğun civcivlerine annelik ettiği gibi, anneye özel bilişler, eylemler, gerçeklikte.

Anahtar sözcük: ***gerçeklikte.*** Sen de pek çok şeye annelik ediyorsun, ama düşlerde... Gerçeklikte değil. Sen de pek çok şey yapıyorsun, ama düşte... Gerçeklikte değil. Düşlere annelik etme, düşlerin içinde daha fazla büyümesine izin verme; enerjini düşlere verme. Kendini tüm düşlerden çek. Zor olacaktır, çünkü düşlerine çok şey yatırmışsındır. Eğer, aniden kendini düşlerinden tamamen çekersen, batıyor, ölüyor gibi hissedersin; çünkü sen hep ertelenmiş bir düşte yaşadın. Asla burada ve şu anda olmadın, hep başka bir yerde oldun. Hep umut besliyordun.

Pandora'nın kutusu hakkındaki Grek meselini duydun mu? İnsanların bir eylemini cezalandırmak için Pandora bir kutu göndermiş, kutunun içinde, şimdi insanlığı kasıp kavuran tüm hastalıklar varmış. Daha önce yokmuşlar ve kutu açıldığı zaman hastalıklar serbest kalmış. Hastalıkları görünce korkan Pandora kutuyu kapatmış. Orada yalnızca bir hastalık kalmış ve o hastalık umutmuş; aksi halde insan yok olurmuş, tüm hastalıklar onu öldürürmüş... Ama umut sayesinde yaşamaya devam etmiş.

Neden yaşıyorsun? Hiç sordun mu? Burada ve şu anda uğruna yaşanacak hiçbir şey yok. Yalnızca umut var. Sen Pandora'nın kutusunu taşıyorsun. Şu anda neden yaşıyorsun? Neden her sabah kalkıyorsun? Neden tüm güne yeniden başlıyorsun? Ve sonra yeniden, yeniden? Bu tekrar neden? Sebep ne? Şu anda, neden yaşadığına dair bir sebep

bulamıyorsun. Bir şey bulsan da geleceğe dair olacak. Bir şeyin olacağına dair bir umut: Bir gün "bir şey" olacak. O günün ne zaman geleceğini bilmiyorsun; ne olacağını bile bilmiyorsun... Ama bir gün "bir şey olacak" ve bu yüzden yaşamaya devam ediyorsun, hayatını sürdürüyorsun.

İnsan yalnızca umut içinde yaşar ve bu yaşam değildir; çünkü umut demek düş demektir. Burada ve şu anda yaşamadığın sürece canlı değilsin. Ölü bir ağırlıksın ve tüm umut ettiklerini yerine getirecek o yarın asla gelmeyecek. Ölüm geldiğinde, ancak o zaman artık yarın olmadığını, artık erteleyemeyeceğini fark edersin. O zaman hayal kırıklığı yaşarsın, aldatıldığını hissedersin... Ama kimse seni aldatmadı; bütün bu kargaşanın sahibi sensin.

Şu anda, şimdi de yaşamaya çalış ve ne nitelikte olursa olsun umut besleme. O umutlar dünyevi olabilir, diğer dünyaya dair olabilir; hiç fark etmez. Dinsel olabilir... Gelecekte bir yerde, diğer dünyada, cennette, ***nirvana***da, ölümden sonra... Ama hiç fark etmez. Umut etme. Burada ince bir umutsuzluk hissetsen bile burada kal. Burada, şimdideki andan uzaklaşma. Uzaklaşma! Acı çek, ama umudun gelmesine izin verme.

Umut aracılığı ile düş gelir. Umutsuz ol. Yaşam umutsuzsa, umutsuz ol. Bunu kabullen, ama gelecekteki bir olaya tutunma. O zaman aniden değişim olacaktır. Bir kez şu anda kalmayı başarınca düşler duracaktır... Çünkü o zaman doğamazlar. Kaynak çekildi. Sen onlarla işbirliği yapıyorsun, onlara annelik ediyorsun; işte bu yüzden doğuyorlar. Onlarla işbirliği yapma, onları besleme.

Bu sutra şöyle diyor: ***Anneye özel bilişler.*** Neden ***özel bilişler***? Sen de annelik ediyorsun, ama sen özel teorilere annelik ediyorsun, bilişlere değil; özel yazmalara, bilişlere değil; özel hipotezlere, sistemlere, felsefelere, dünya görüşlerine... Ama asla özel bilişlere değil. Bu sutra diyor ki, onları fırlatıp at. Yazmalar, teoriler... Onların faydası yok. Kendi gerçek deneyimlerin olsun, kendine has bilişlerin. Onları besle. He kadar sıradan olsa da, hep senin bildiğin gerçek, özel bilişleri düşün.

Senin bildiğin herhangi bir şey var mı? Pek çok şey biliyorsun ama hepsi ödünç alınmış. Biri onları söylemiş, biri onları sana vermiş. Öğretmenler, ebeveynler, toplum senin zihnini koşullamış. Sen Tanrı'yı "biliyorsun", aşkı "biliyorsun", meditasyonu "biliyorsun". Aslında sen hiçbir şey bilmiyorsun! Hiçbir şeyin tadını almamışsın, bütün bunlar ödünç alınmış. Başka biri tatmış, tat sana ait değil. Başka biri görmüş, ama senin de kendi gözlerin var ve sen onları kullanmamışsın. Başka biri tecrübe etmiş. Buda tecrübe etmiş, İsa tecrübe etmiş... Sen onların bilişlerini ödünç alıp duruyorsun. Onlar senin için sahte! Sana hiçbir faydalan yok. Onlar senin için cehaletten daha tehlikeli; çünkü cehalet sana ait olur, oysa bu bilgiler ödünç alınmış.

Cahil olmak daha iyi; en azından cehalet sana ait. O gerçek, dürüst ve içten! Ödünç alınmış bilgi ile yaşamaya devam etme. Aksi halde cahil olduğunu unutursun ve cahil kalırsın.

Bu sutra ne diyor: ***Anneye özel bilişler.*** Hep bir şeyi taze, doğrudan, yakın bir şekilde bilmeye çalış. Kimseye inanma. İnancın seni yoldan çıkarır. Kendine güven. Kendine güvenemiyorsan, başka birine nasıl güvenebilirsin?

Sariputta, Buda'ya gelmiş ve şöyle demiş: "Sana inanmaya başladım. Geldim! Sana olan inancını artırmama yardım et."

Buda'nın şöyle dediği anlatılır: "Sen kendine inanmıyorsan, bana nasıl inanırsın? Bu yüzden beni unut. İlk önce kendine güven duy, kendine inan. Ancak o zaman başkasına güvenebilirsin."

Bu yüzden şunu hatırla: Kendine bile güvenemiyorsan başka birine de güvenemezsin. İlk güven her zaman içeridedir. Ancak o zaman akabilir; ancak o zaman taşabilir, başkalarına ulaşabilirsin. Ama hiçbir şey bilmiyorsan nasıl güvenebilirsin? Hiç deneyimin yoksa nasıl kendine güvenebilirsin? Kendine güven. Bu, başkalarının gözleri ile bakma deneyiminin yalnızca mutlak konusunda geçerli olduğunu düşünme. Sıradan deneyimlerde de öyledir. Ama sen onların sana ait olmasına izin ver. Onlar senin büyümene yardım edecek, seni olgunlaştıracaktır.

Bu gerçekten tuhaftın Başkalarının gözleri ile bakıyorsun, başkalarının yaşamlarını yaşıyorsun. Bir güle güzel diyorsun. Gerçekte bu senin duygun mu, yoksa yalnızca çevrene yayılmış, bir gülün güzel olduğu öğretisi mi? Bu senin bilişin mi? Sen onu bildin mi? Ayışığının iyi, güzel olduğunu söylüyorsun. Bu senin bilişin mi, yoksa yalnızca şairlerin söylediklerini mi tekrarlıyorsun? Papağan gibiysen, kendi hayatını gerçek bir biçimde yaşayamazsın. Ne öne sürersen sür, ne dersen de, ilk önce kendi içine bakarak onun kendi bilgin ve deneyimin olup olmadığını kontrol et.

Sana ait olmayan her şeyi at... Hiç faydalan yok... Sana ait olanları bağrına bas, besle; çünkü ancak bu şekilde büyüyebilirsin.

Anneye özel bilişler, yapışlar, gerçeklikte.

"Gerçeklikte"yi hep hatırla. Bir şey yap. Gerçekten bir şey yaptığın oldu mu? Yoksa yalnızca başkalarını mı izliyordun? Yalnızca emirlere mi uyuyordun? "Karını sev!" Onu hiç sevdin mi? Yoksa yalnızca öyle söylendi diye, öyle öğretildiği için bir görevi mi yerine getiriyordun? "Karını sev, anneni sev, babanı sev, kardeşini sev!" Sen seviyorsun ve itaat ediyorsun! Sen hiç gerçekten sevdin mi? Hiçbir öğretinin olmadığı ve kimseyi takip etmediğin bir sefer oldu mu? Hiç gerçekten âşık oldun mu? Kendini kandırabilirsin; "Evet!" diyebilirsin. Ama bir şey söylemeden önce anla. Âşık olmuşsan, dönüşmüşsündür; özel aşk eylemi seni dönüştürmüştür. Ama aşkın sahteyse, dönüştürmemiştir seni. Tüm yaşam sahte olmuştur. Sana ait olmayan şeyler yapıp duruyorsun. Sana ait olanı gerçekleştir ve ona annelik et.

Buda iyidir ama onu takip edemezsin. İsa iyidir, güzeldir, ama onu takip edemezsin. Eğer takip edersen, sen çirkinleşirsin. Karbon kopya olursun. Sahte olursun, varoluş tarafından kabul edilmezsin. Sahte olan hiçbir şey kabul edilmez. Buda'yı sev, İsa'yı sev; ama sen onların karbon kopyaları olma. Taklit etme. Hep kendi kişiliğinin kendi yolunda gitmesine izin ver. Bir gün Buda gibi olacaksın, ama yol temel olarak senin olacak. Bir gün İsa olacaksın, ama farklı bir yolda yolculuk etmiş olacaksın, farklı deneyimler edinmiş olacaksın. Bir şey kesindir: Yol ne olursa olsun, ne tecrübe edersen et, gerçek olmalıdır ve sana ait olmalıdır. O zaman bir gün

erişirsin. Sahtelik ile gerçeğe erişemezsin; sahtelik seni daha fazla sahteliğe götürür.

Bir şey yap ve kimseyi takip etmeden, senin yaptığını çok iyi bilerek yap bunu. O zaman çok küçük bir eylem, bir gülümseme bile ***satori***nin, ***samadhinin,*** kozmik bilincin kaynağı olabilir. Evine dönüyorsun ve çocuklarına gülümsüyorsun. O gülümseme sahtedir; rol yapıyorsun. Gülümsüyorsun, çünkü bir gülümseme bekleniyor. Bu yüzüne resmedilmiş bir gülümseme. Dudaklar dışında, içinde hiçbir şey gülümsemiyor. Dudaklarını kullanıyorsun; gülümsemen mekanik. Buna öyle alışabilirsin ki, nasıl gülümseneceğini tamamen unutabilirsin. Kahkaha atabilirsin, ama kahkaha merkezinden gelmiyor olabilir.

Hep hatırla, ne yapıyor olursan ol, işin içine merkezinin de karışıp karışmadığını gözlemle; çünkü karışmıyorsa tek bir şey bile yapmamak daha iyidir. Yapma! Kimse seni bir şey yapmaya zorlamıyor. Yapma! Enerjini başına gerçek bir şeyin geleceği an için sakla; o zaman yap. Gülümseme, enerjini sakla. Gülümseme gelecektir ve o zaman seni tamamen değiştirecektir. O zaman eksiksiz olacaktır. O zaman bedenindeki her hücre gülümseyecektir. O zaman bu bir patlama olacaktır... Resmedilmiş bir şey değil.

Çocuklar anlar, onları aldatamazsın. Onları aldatabildiğin an, artık çocuk değildirler. Gülümsemenin ne zaman sahte olduğunu anlarlar, fark edebilirler; gerçek olan herkes fark edebilir. Gözyaşların sahtedir, gülümsemen sahtedir. Bunlar küçük eylemler, ama sen küçük eylemlerden oluşmuşsun. Bu yüzden büyük bir şey yapmayı düşünme... Bunu o zaman yapacağını düşünme. Küçük şeylerde sahteysen, hep sahte olacaksın.

Büyük şeylerde sahte olmak kolaydır. Küçük şeylerde sahteysen, büyük şeylerde sahte olmak da çok kolay olacaktır, çünkü hep büyük şeyler sergilenir. Onlar başkalarının görmesi içindir, bu yüzden kolaylıkla sahte olabilirsin. Azizliğe saygı duyuluyorsa aziz olabilirsin... Yalnızca sergilenen bir eser. Aziz olabilirsin, çünkü buna saygı duyuluyordur ve egoyu tatmin eden türden bir şeydir, ama hepsi sahte olacaktır. Bir düşün,

toplum Sovyet Rusya'da ya da Çin'de olduğu gibi tavırlarını değiştirirse, o anda azizler kaybolur... Çünkü onlara saygı duyulmamaktadır.

Dostlarımdan birini hatırlıyorum, Stalin'in zamanında Sovyet Rusya'ya giden bir Budist ***bhikkhu***[4] idi. Bana, ne zaman biri onunla el sıkışacak olsa, karşısındaki kişinin, "Sende burjuva elleri var" dediğini anlattı. Çok güzel elleri vardı. Bir ***bhikkhu*** olarak hiç iş yapmamıştı; bir dilenciydi, bir kraliyet dilencisi, bu yüzden hiç iş yapmamıştı. Elleri pürüzsüz, güzel, kadınsıydı. Hindistan'da, ne zaman biri ellerine dokunsa, "Çok güzel!" derdi. Rusya'da, ne zaman biri ellerine dokunsa uzaklaşıyordu ve gözlerine kınama doluyor, "Sende burjuva elleri var, sömüren birinin elleri" diyordu. Dostum geri döndü ve bana şöyle dedi: "Orada öyle kınanmış hissettim ki işçi olmaya can attım."

Rusya'da azizler yok oldu, çünkü artık onlara saygı duyulmuyor. Orada var olan onca azizlik yalnızca gösteriydi; bir vitrin nesnesiydi, resmedilmişti. Artık Rusya'da yalnızca gerçek azizler var olabilir. Gerçek olmayanlar için olasılık yoktur, çünkü orada aziz olmak için mücadele etmek zorundasın ve tüm toplum sana karşı çıkar. Hindistan'da, hayatta kalmanın ve var olmanın en kolay yolu aziz olmaktır. Herkes sana saygı duyar. Sahte olabilirsin ve sahtelik kârlıdır.

Şunu hatırla: Sabahtan itibaren, gözlerini açar açmaz, gerçek ve orijinal olmaya çalış. Sahte olan hiçbir şey yapma. Yalnızca yedi gün için, hatırla. Sahte olan hiçbir şey yapma. Her ne kaybedilirse, bırak kaybolsun. Her ne kaybedersen, kaybet. Ama gerçek kal, o zaman bu yedi günde içinde yeni bir yaşam hissedeceksin. Ölü katmanlar kırılacak ve yeni, canlı bir akım içine girecek. İlk defa, kendini yeniden canlı hissedeceksin... Bir diriliş.

Anneye özgü eylemler... Anneye özgü bilişler... Gerçeklikte... Düşte değil. Ne yapmak istersen yap, ama düşün... Aslında onu sen mi yapıyorsun, yoksa senin aracılığın ile annen mi yapıyor, baban mı yapıyor? Çünkü ölü insanlar, ölü ebeveynler, toplumlar, uzun zaman önce göçüp gitmiş eski nesiller hâlâ senin içinde işlev gösteriyor. Öyle koşullanmalar yarattılar ki sen onları tatmin edip duruyorsun... Onlar da kendi ölü anne babalarını tatmin ediyordu. Sen de kendi ölü anne babanı tatmin ediyorsun

ve kimse tatmin olmuyor. Ölü birini nasıl tatmin edebilirsin? Ama ölüler senin aracılığın ile yaşıyor.

Bir şey yaparken hep gözlemle: Senin aracılığın ile baban mı yapıyor, sonra sen mi yapıyorsun? Öfkelendiğin zaman, senin öfken mi, yoksa baban böyle mi öfkelenirdi? Sen yalnızca taklit ediyorsun. Düzenlerin sürdüğünü, tekrarlandığını gördüm. Evlenirsen, evliliğin annenin ve babanın evliliğinin aynısı olacak. Sen baban gibi davranacaksın, karın annesi gibi davranacak ve aynı kargaşayı baştan yaratacaksınız. Öfkelendiğin zaman gözlemle: Orada sen mi varsın, başkası mı? Sevdiğin zaman hatırla, sen mi konuşuyorsun, öğretmenin mi? Bir jest yaptığında hatırla, senin mi, yoksa elinde bir başkası mı var? Zor olacak, ama sadhana budur. Tinsel çaba bu anlama gelir.

Her tür sahteliği bırak. Bir süre belli bir sıkıcılık hissedebilirsin; çünkü tüm sahteliklerin geride kalacaktır ve gerçeğin gelip kendini göstermesi zaman alacaktır. Boş bir dönem olacaktır. Bırak o dönem olsun, korkma. Eninde sonunda sahte benliklerin geride kalacak, maskeler düşecek ve gerçek yüzün ortaya çıkacak. Ancak o gerçek yüz aracılığı ile Tanrı ile yüz yüze gelebilirsin. İşte bu yüzden bu sutra böyle der:

Bir tavuğun civcivlerine annelik ettiği gibi, anneye özel bilişler, eylemler, gerçeklikte.

69. Teknik

Gerçekte tutsaklık ve özgürlük ilişkili olduğundan, bu sözcükler ancak evren karşısında dehşete düşenler içindir. Bu evren zihinlerin yansımasıdır. Suda tek bir güneşten yansıyan pek çok güneş gördüğün gibi, aynı şekilde tutsaklık ve özgürleşmeyi de gör.

Bu çok derin bir tekniktir, en derin tekniklerden biridir ve yalnızca nadir zihinler onu denemiştir. Zen bu tekniğe dayalıdır. Bu teknik çok zor bir şey söylemektedir... Kavraması zor, ama tecrübe etmesi zor değil. Ama ilk önce kavraman gereklidir.

Bu sutra, dünya ve nirvananın iki ayrı şey olmadığını, bir olduklarını söyler; cennet ve cehennem iki ayrı şey değildir, birdir; tutsaklık ve özgürleşme iki ayrı şey değildir, birdir. Bu zordur, çünkü biz bir şeyi ancak kutupsal zıtlara ait terimleri ile kolayca anlayabiliriz.

Bu dünyanın tutsaklık olduğunu söyleriz, o zaman bu dünyadan nasıl çıkılıp özgürleşilecektir? O zaman özgürleşme zıt bir şeydir, tutsaklığın olmadığı birşeydir. Ama bu sutra ikisinin aynı olduğunu söylüyor, özgürleşme ve tutsaklık aynı ve ikisinden de kurtulmadığın sürece özgür kalmış sayılmazsın. Tutsaklık bağlar, özgürleşme de bağlar. Tutsaklık köleliktir, özgürleşme de köleliktir.

Bunu anlamaya çalış. Tutsaklığın ötesine geçmeye çalışan birine bak. Ne yapıyor? Evini terk ediyor, ailesini terk ediyor, servetini terk ediyor, dünyevi şeyleri terk ediyor, tutsaklıktan, dünyanın zincirlerinden kurtulmak için toplumu terk ediyor. Sonra kendisi için yeni zincirler yaratıyor. O zincirler olumsuzdur.

Paraya dokunamayan bir aziz gördüm. Saygı duyulan biri... Paraya deli olanların saygı duyduğu biri. O diğer kutba gitmiş. Eline para koysan, zehirmiş gibi ya da eline akrep koymuşsun gibi yere fırlatır onu. Onu fırlatır ve korkar. Bedenine ince bir titreme gelir. Ne oluyor? O parayla savaşıyor. Eskiden açgözlü bir adam olmalı... Çok açgözlü. Ancak bu durumda diğer aşırı uca gidebilir. Para konusunda çok saplantılı olmuş olmalı. Hâlâ saplantılı, ama şimdi zıt yönde. Bununla beraber, saplantı hâlâ orada.

Kadın yüzüne bakamayan bir sannyasin gördüm. Korkuyor. Gözlerini indiriyor, yanında bir kadın varken asla başını kaldırmıyor. Sorun ne? Eskiden cinselliğe takıntılı olmalı. Hâlâ takıntılı, ama eskiden şu ya da bu kadının peşinden koşarken, şimdi kadınlardan kaçıyor... Bütün kadınlardan. Ama hâlâ kadınlar konusunda saplantılı. Peşlerinden koşuyor da onlardan kaçıyor da olsa, takıntı hâlâ orada. O artık kadınlardan kurtulduğunu düşünüyor, ama bu yeni bir tutsaklık. Tepki ile özgürleşemezsin. Karşı çıktığın şey seni olumsuz açıdan bağlar; ondan kaçamazsın. Biri dünyaya

karşıysa ve özgürleşme taraftarıysa, özgürleşemez; dünyada kalır. Karşı olma tavrı tutsaklıktır.

Bu sutra çok derindir, der ki:

Gerçekte tutsaklık ve özgürlük göreceli olduğundan...

Zıt değiller, göreceliler. Özgürlük nedir? "Tutsak olmamaktır" dersin. O zaman tutsaklık nedir? "Özgür olmamaktır" dersin. İkisini de birbiri ile tanımlayabilirsin. Tıpkı sıcak ve soğuk gibidirler, zıt değil. Sıcak nedir ve soğuk nedir? Yalnızca aynı olgunun dereceleridir... Isı dereceleri... Ama olgu aynıdır ve onlar görecelidir. Bir kova soğuk su ve bir kova sıcak su olsa ve bir elini soğuk, bir elini sıcak suya soksan, ne hissedersin? Bir ısı farkı.

İlk önce iki elini buza koysan, sonra iki elini sıcak ve soğuk suya soksan ne olur? Yine bir fark hissedersin. Soğuk elin sıcak suda, öncekine göre daha sıcak hisseder. Ve diğer elin soğuk sudan da soğuk olmuştur, o zaman bu su da sıcak gelir; onu serin gibi hissetmezsin. Görecelidir. Yalnızca derece farkı vardır, ama olgu aynıdır.

Tantra der ki tutsaklık ve özgürleşme, ***sansara*** ve ***mokşa,*** iki ayrı şey değildir, yalnızca göreceli bir olgudur... Aynı şeyin dereceleri. Bu yüzden Tantra benzersizdir. Tantra der ki, yalnızca tutsaklığından değil, ***mokşa*** dan da kurtulman gerekir. İkisinden birden özgürleşmezsen: Özgürleşmezsen...

Bu yüzden ilk şey: Hiçbir şeye karşı çıkmaya çalışma, çünkü ona ait bir şeye geçersin. Zıt görünür, ama değildir. Cinsellikten ***brahmacharya*** ya geçme. Cinsellikten ***brahmacharyaya*** geçmeye çalışırsan, ***brahmacharyan*** cinsellikten başka bir şey olmaz. Açgözlülükten tokgözlülüğe geçme, çünkü tokgözlülük de yine ince bir açgözlülük olacaktır. İşte bu yüzden bir gelenek sana açgözlü olmamayı öğretiyorsa, bu sana bir kâr motivasyonu verir.

Bir azizle kalıyordum ve adam takipçilerine şöyle dedi: "Açgözlülüğü bırakırsan diğer dünyada çok şey elde edersin. Açgözlülüğü bırakırsan,

diğer dünyada çok şey alırsın!" Açgözlü olanlar, diğer dünyaya açgözlülükle bakanlar bu sözlerden etkilenir. Motive olabilirler ve kazanmak için pek çok şeyi bırakmaya razı olabilirler. Ama kazanç motivasyonu aynı kalır; aksi halde açgözlü bir adam nasıl tokgözlülüğe geçebilir? Açgözlülüğünü derinlemesine tatmin eden bir motivasyon olmalıdır.

Bu yüzden zıt kutuplar yaratma. Tüm zıtlar birbirleri ile ilişkilidir; aynı olgunun farklı dereceleridir. Bunun farkına varırsan, iki kutbun aynı olduğunu söylersin. Bunu hissedebilirsen, iki kutbun aynı olduğunu hissedebilirsen ve bu duygu derinleşirse, ikisinden de kurtulursun. O zaman ne ***sansarayı,*** ne ***mokşayı*** savunursun. Gerçekten de, o zaman hiçbir şey istiyor olmazsın; istemeyi bırakmış olursun. Bu bırakışta, özgürleşirsin. Bu, her şeyin aynı olduğu duygusunda gelecek bırakılmış olur. Şimdi nereye gidebilirsin? Cinsellik ve ***brahmacharya,*** ikisi de aynıdır, o zaman nereye geçilecektir? Açgözlülük ile tokgözlülük aynıysa, şiddet ve şiddetsizlik aynıysa, insan nereye gidebilir?

Gidecek hiçbir yer yok. O zaman hareket sona erer; gelecek yoktur. Hiçbir şey arzulayamazsın, çünkü tüm arzular aynı olur; yalnızca derece farkı vardır. Ne arzulayabilirsin ki? Bazen insanlara soruyorum (bana geldiklerinde soruyorum): "Gerçekten ne ar-uluyorsun?" Arzuları oldukları hale bağlı. Açgözlüyseler tokgözlülüğü arzuluyorlar; cinselliğe saplantılıysalar ***brahmacharyayı,*** cinselliğin ötesine geçmeyi arzuluyorlar; çünkü cinsellikleri içinde acı çekiyorlar.

Ama bu ***brahmacharya*** arzusu onların cinselliğine dayalı, kökleri orada. "Bu dünyadan nasıl kurtulurum?" diye soruyorlar. Dünya çok fazla üstlerinde, çok fazla yüklenmişler ve ona çok fazla tutunuyorlar. Sen ona tutunmadığın sürece dünya sana yük oluşturamaz. Yük zihninde... Yük yüzünden değil, senin yüzünden, onu sen taşıyorsun. Onlar tüm dünyayı taşıyorlar; sonra çok yüklenmiş hissediyorlar. Bu acı deneyimin zıddı konusunda yeni bir arzu yaratıyor, böylece zıddı özlemeye başlıyorlar.

Para peşinde koşuyorlardı, bu yüzden şimdi meditasyon peşinde koşuyorlar. Bu dünyadan bir şeyin peşinde koşuyorlardı; şimdi o dünyadan

bir şeyin peşinde koşuyorlar. Ama koşmaları aynı kalıyor ve sorun da koşmaları. Hedef önemli değil. Asıl sorun arzu. Arzuladığın şey anlamsız. Arzun zaten sorun olan şey ve sen hedef değiştirip duruyorsun. Bugün A'yı arzuluyorsun, yarın B'yi arzuluyorsun ve değiştiğini düşünüyorsun. Sonra ertesi gün C'yi arzulamaya başlıyorsun ve dönüştüğünü düşünüyorsun. Ama sen aynısın. A'yı, B'yi, C'yi arzuladın ve A-B-C sen değilsin. Arzun. İşte sen busun ve bu aynı kalıyor. Tutsaklık arzuluyorsun, sonra hayal kırıklığına uğruyorsun, canına tak ediyor; sonra özgürleşmeyi arzuluyorsun. Arzuluyorsun ve arzu bir tutsaklıktır.

Bu yüzden özgürleşmeyi arzulayamazsın. Arzu tutsaklıktır, bu yüzden özgürleşmeyi arzulayamazsın. Arzu sona erdiği zaman özgürleşme olur. İşte bu yüzden bu sutra şöyle der: ***Gerçekte tutsaklık ve özgürlük görecelidir.***

Bu yüzden, zıdda saplantılı olma.

"Bu sözcükler yalnızca evren karşısında dehşete düşenler içindir." Bu tutsaklık ve özgürlük sözcükleri evren karşısında dehşete düşenler içindir.

Bu evren zihinlerin yansımasıdır.

Bu evrende her ne görüyorsan, bir yansımadır. Tutsaklık gibi görünüyorsa, bu senin yansıman demektir. Özgürleşme gibi görünüyorsa, yine senin yansımandır.

Suda tek bir güneşten yansıyan pek çok güneş gördüğün gibi, aynı şekilde tutsaklık ve özgürleşmeyi de gör.

Güneş yükselir ve pek çok havuz vardır... Kirli ve temiz, büyük ve küçük, güzel ve çirkin... Tek bir güneş pek çok havuzda yansır. Yansımaları sayan biri pek çok güneş olduğunu düşünür. Yansımalara değil gerçekliğe bakan biri tek bir güneş görür. Dünyaya bakış tarzın seni yansıtır. Hırsızsan, tüm dünya aynı meslekteymiş gibi görünür.

Bir kez Nasreddin Hoca ve karısı balık tutmaya gitmiş ve gittikleri yerde yalnızca lisans sahipleri balık tutabiliyormuş. Aniden bir polis memuru belirmiş. Hoca'nın karısı şöyle demiş: "Hoca, senin lisansın var, bu yüzden sen koşarak uzaklaş. Bu arada ben de kaçayım."

Böylece Hoca koşmaya başlamış. Koşmuş, koşmuş, koşmuş... Polis memuru da takip etmiş. Elbette, Hoca karısını orada bırakıp koşunca polis onu takip etmiş. Hoca kalbi patlayacak hale gelene kadar koşmuş. Ama sonra polis memuru onu yakalamış. Polis de ter içindeymiş. "Lisansın nerede?" diye sormuş. Hoca belgelerini çıkarmış. Polis belgelere bakmış ve sormuş: "O zaman neden koşuyordun, Nasreddin? Neden benden kaçtın?"

Nasreddin, "Bir doktora gidiyorum ve o her yemekten sonra yarım mil koş dedi" demiş.

Polis memuru sormuş: "Tamam, ama peşinden koştuğumu, seni kovaladığımı gördün, bağırdığımı duydun, neden durmadın?"

Nasreddin şöyle demiş: "Senin de aynı doktora gidiyor olabileceğini düşündüm."

Çok mantıklı; olan da bu işte. Çevrende her ne görüyorsan, gerçek şeyden çok bir yansıma. Her yerde kendi yansımanı görüyorsun. Değiştiğin an yansıma da değişiyor. Tamamen sessiz olduğun an tüm dünya sessizleşiyor. Dünya bir tutsaklık değil; tutsaklık bir yansıma. Dünya bir özgürleşme de değil; özgürleşme de bir yansıma.

Buda tüm dünyayı ***nirvana*** içinde bulur. Krishna tüm dünyayı esriklik, mutluluk içinde kutlama yaparken bulur; acı yoktur. Ama Tantra der ki, her ne görüyorsan bir yansımadır, ta ki tüm görüşler kaybolana, yalnızca üzerinde hiçbir şey yansımayan ayna görülene kadar. Gerçek odur.

Bir şey görülüyorsa, yalnızca bir yansımadır. Gerçek birdir; yansımaları pek çok olabilir. Bu bir kez anlaşılınca (teorik olarak değil, varoluşsal olarak, deneyim aracılığı ile) özgürleşirsin, tutsaklığından ve özgürleşmenden kurtulursun.

Aydınlandığı zaman biri Naropa' ya sormuş: "Şimdi özgür kaldın mı?"

Naropa şöyle demiş: "Hem evet, hem hayır. Evet, tutsak değilim ve hayır, özgür değilim; çünkü o özgürleşme de tutsaklığın bir yansımasıydı. Tutsaklık yüzünden onu düşünüyordum."

Şu şekilde bak: Hastasın, o zaman sağlıklı olmayı özlersin. O sağlık özlemi hastalığının bir parçası. Gerçekten sağlıklıysan, sağlıklı olmayı özlemezsin. Nasıl yapabilesin? Gerçekten sağlıklıysan, özlem nerede? Ne gerek var? Gerçekten sağlıklıysan, asla sağlıklı olduğunu hissetmezsin. Yalnızca hasta insanlar sağlıklı olduklarını hisseder. Ne gereği var? Sağlıklı olduğunu nasıl hissedebilirsin? Sağlıklı doğduysan ve hiç hasta olmadıysan, sağlığını hissedebilir misin? Sağlık orada, ama hissedilemez. Ancak karşıtlık aracılığı ile, zıddı aracılığı ile hissedilebilir. Şeyler ancak zıddı aracılığı ile hissedilebilir. Hastaysan sağlığı hissedebilirsin... Ve sağlıklı hissediyorsan, unutma, hâlâ hastasın.

Bu yüzden Naropa diyor ki: "Hem evet, hem hayır. Evet, çünkü artık tutsaklık yok, ama tutsaklıkla birlikte özgürleşme de kayboldu; işte bu yüzden hayır. O diğerinin bir parçasıydı. Artık ikisinin de ötesindeyim... Ne tutsağım, ne özgürüm."

Dini bir arayış, bir arzu haline getirme. ***Mokşa***yı, özgürleşmeyi, ***nirvanayı*** bir arzu nesnesi haline getirme. Ancak hiç arzu olmadığında gerçekleşir.

46. BÖLÜM -Arzulardan Kurtulmanın Tantrik Yolu

SORULAR

Özgürlük güdüsü bir arzu mu yoksa yaradılıştan gelen insani bir açlık mı?

Öfke ve şiddet eylemleri içinde nasıl dönüşüm yaşanabilir?

Aydınlanmış birinin uykusunun niteliği hakkında bir şeyler söyleyebilir misin?

İlk Soru:

Osho,

*dün özgürleşme ya da **samadhi** motivasyonunun da bir gerilim ve engel olduğunu söyledin ama bunun bir arzu değil amaç olduğu, insanın kendine özgü susuzluğu olduğu doğru değil mi?*

Arzunun ne anlama geldiğini anlamalısın. Dinler bu konuda kafanı çok karıştırdı. Dünyevi bir şey arzularsan, buna arzu diyorlar. Diğer dünyadan bir şey arzularsan, buna farklı bir isim veriyorlar. Bu saçmadır. Arzu arzudur! Hedefinin ne olduğu hiç fark etmez. Hedef herhangi bir şey olabilir. Bu dünyadan, somut bir şey olabilir ya da diğer dünyadan, tinsel bir şey olabilir. Ama arzu aynı Kalır.

Her arzu bir tutsaklıktır. Tanrı'yı arzulasan bile tutsaklıktır bu; özgürleşmeyi arzulasan bile tutsaklıktır. Bu arzu tamamen yok olana Kadar özgürleşme gerçekleşemez. Bu yüzden hatırla, özgürleşmeyi arzulayamazsın, bu imkânsızdır; bu çelişkilidir. Arzusuz olabilirsin ve o zaman özgürleşme gerçekleşir. Ama bu arzunun semeresi değildir. Tersine, arzusuzluğunun sonucudur.

Bu yüzden arzunun ne olduğunu anlamaya çalış. Arzu, şu anda iyi değilsin, rahat değilsin anlamına gelir. Şu anda Kendin Konusunda rahat değilsin ve gelecekte bir şey, eğer yerine gelirse, sana huzur getirecek. Tatmin hep gelecekte; asla burada ve şu anda değil. Bu, geleceğe dair zihinsel gerilim arzudur. Arzu, şu anı yaşamıyorsun demektir ve sahip olduğun tek şey şu andır. Sen gelecekte bir yerdesin ve gelecek yok. Hiç olmadı, hiç olmayacak. Tek sahip olduğun, daima şimdidir. Şu an.

Bu, tatminin gelecekte bir yere yansıtılması arzudur. Bu yüzden o gelecekteki tatmin anlamsızdır. Bu Tanrı'nın Krallığı olabilir, cennet, nirvana, herhangi bir şey olabilir; ama gelecekteyse, bu arzudur. Şu anı arzulayamazsın, unutma; bu imkânsızdır. Şu anda yalnızca var olabilirsin, arzulayamazsın. Şu anı nasıl arzulayabilirsin?

Arzu geleceğe, fanteziye, düş görmeye yol açar, işte bu yüzden Buda arzusuzluk Konusunda bu Kadar ısrarlıdır. Çünkü ancak arzusuzlukta gerçekliğe geçersin. Arzu varsa düşler içinde yüzersin. Gelecek bir düştür ve geleceği tasarladığın zaman hayal kırıklığına uğrarsın. Gelecekteki düşler için şu andaki gerçekliği yok ediyorsun ve zihnin bu alışkanlığı seninle kalacak. Her gün güçleniyor. Geleceğin geldiği zaman şu an biçiminde gelecek ve senin zihnin yine geleceğe gidecek Tanrıya erişsen bile tatmin olmazsın. Bu halinle, imkânsız. İlahi olanın huzurunda bile, sen gelecekte bir yere gidersin.

Zihnin hep gelecekte hareket ediyor. Zihnin bu gelecekteki hareketi arzudur. Arzu herhangi bir hedefle ilgili değildir, arzuladığın cinsellik de olsa, meditasyon da... Hiç fark etmez. Asıl önemli olan arzudur. Arzuluyor olman. Bu senin burada olmadığın anlamına gelir. Gerçek anda olmadığın

anlamına gelir ve varoluşa açılan tek kapı şu andır. Geçmiş ve gelecek kapı değildir, onlar duvardır.

Bu yüzden herhangi bir arzuya tinsel diyemem. Bu haliyle arzu dünyevidir. Arzu dünyadır. Tinsel arzu yoktur; olamaz. Bu zihnin bir hilesidir, aldatmacadır. Arzulamayı bırakmak istiyorsun, bu yüzden hedefleri değiştiriyorsun. Eskiden servet, prestij, güç arzuluyordun. Şimdi arzulamadığını, bunların dünyevi şeyler olduğunu söylüyorsun. Onları kınıyorsun ve senin gözünde onları arzulayanlar da kınanmalı. Sen artık Tanrı'yı, Tanrının krallığını, ***nirvanayı, mokşa***yı, ebedi olanı, ***sat-chat-anan-***dayı, ***brahman***ı arzuluyorsun. Sen artık bunları arzuluyorsun ve kendini çok iyi hissediyorsun. Dönüştüğünü düşünüyorsun, ama sen hiçbir şey yapmadın. Aynı kaldın.

Kendi kendine oyunlar oynuyorsun ve şimdi daha da büyük bir kargaşa içindesin, çünkü bunun arzulama olmadığını düşünüyorsun. Sen aynı kaldın. Zihin aynı kaldı; zihnin işleme tarzı aynı kaldı. Sen henüz erişmedin. Arzuladığın şey değişti, ama koşman, düş görmen aynı kaldı. Düş görmek arzudur... Hedef değildir.

Bu yüzden beni anlamaya çalış. Ben her arzunun dünyevi olduğunu, çünkü arzunun dünya olduğunu söylüyorum. Bu yüzden mesele arzuyu değiştirme meselesi değildir, hedef değiştirme meselesi değildir. Bir dönüşüm meselesidir, arzudan arzusuzluğa bir devrim yapma meselesidir; arzudan arzusuzluğa, eski arzulardan yeni arzulara değil, dünyevi arzulardan diğer dünyaya dair arzulara değil, maddesel arzulardan tinsel arzulara değil... Hayır! Asıl devrim arzudan arzusuzluğa geçmektir!

Ama arzudan arzusuzluğa nasıl geçmeli? Bu ancak bir arzu varsa mümkündür. Bir kâr amacı, bir açgözlülük, bir kazanç varsa, ancak o zaman arzudan arzusuzluğa geçebilirsin. Ama o zaman hiç de hareket etmiş olmazsın. Arzusuzlukta ebedi mutluluğa ulaşacağını söylüyorum. Bu doğrudur (arzusuzlukta ebedi mutluluğun gerçekleştiği doğrudur) ama ben sana arzusuzlukla ebedi mutluluğa ulaşacağını söylediğimde sen bunu bir arzu hedefi haline getiriyorsun ve o zaman asıl noktayı tamamen kaçırıyorsun.

Bu bir semere değildir, derin bir anlayışın sonucudur. Bu yüzden arzuda acı olduğunu anlamaya çalış. Bunu zaten bildiğini düşünme. Bilmiyorsun; bilsen arzu içinde nasıl hareket edebilirsin? Henüz arzunun acı olduğunun, arzunun cehennem olduğunun farkına varmadın. Dikkatli ol. Bir şey arzularken dikkatli ol. Sonra arzunun içinde eksiksiz uyanıklık ile hareket et, o zaman cehenneme ulaşırsın.

Her arzu acıya yol açar, tatmin edilse de edilmese de. Tatmin edilirse, daha çabuk olur bu, tatmin edilmezse zaman alır... Ama her arzu acıya yol açar. Tüm süreçte uyanık ol ve onunla hareket et. Aceleye gerek yok, çünkü hiçbir şey aceleyle yapılamaz ve aceleyle tinsel büyüme mümkün değildir. Ağır ağır, sabırla hareket et. Her arzuyu izle ve sonra her arzunun nasıl cehenneme açılan bir kapı olduğunu izle. Fark ediş gerçekleştiği anda, arzu kalmayacaktır. Aniden arzular kaybolacaktır ve sen bir arzusuzluk durumu içinde kalacaksın. "Arzulamama" demiyorum, "arzusuzluk" diyorum.

Bunu uygulayamazsın, unutma; yalnızca arzular uygulanabilir. Arzusuzluğu nasıl uygulayabilirsin? Uygulayamazsın, yalnızca arzulan uygulayabilirsin. Ama eğer uyanıksan, onların acıya yol açtığının farkına varırsın. Ve her arzu acıya yol açtığı zaman, bunu fark ettiğin zaman... Yalnızca bir fikir ve bilgi olarak değil, fark edilmiş bir gerçek olduğu zaman... Arzu yok olur. İmkânsızlaşır. Kendini acıya nasıl götürebilirsin? Sen hep 'kendini mutluluğa götürüyorsun', öyle olduğunu sanıyordun ve hep acıya gidiyordun. Ömürlerdir aynı şey oluyordu. Sen hep şu ya da bu kapının cennete açıldığını düşünüyordun ve içeri girdiğin zaman oranın cehennem olduğunu fark ediyordun. Hep böyle oluyordu; hep.

Her arzunun içinde zihninle hareket et ve bırak her arzu seni acıya götürsün. Sonra, aniden, bir gün olgunluğu duyacaksın; her arzunun acı olduğunu fark edeceksin.

Bunu fark ettiğin an, arzulama yok olur. Artık herhangi bir şey yapmaya gerek yoktur; arzu geride kalır, kuruyup gider ve sen bir arzusuzluk durumunda kalırsın. Bu arzusuzluk durumunda ***nirvana*** vardır, mükemmellik vardır, mutlak mutluluk vardır. Sen buna Tanrı, Tanrının

krallığı ya da ne diliyorsan onu diyebilirsin; ama bil ki bu senin arzunun semeresi değil. Bu arzusuzlugunun sonucudur. Arzusuzluk uygulanamaz.

Arzusuzluğu 'uygulayanlar' kendilerini aldatıyor. Dünyanın her yerinde arzusuzluk uygulayanlardan çok var. Bhikkhular, sannyasinler... Arzusuzluğu uygulayamazsın; hiçbir olumsuz şey uygulanamaz. Alttan alta arzuluyorlar, Tanrıyı, gelecek olan huzuru, ölümün ötesindeki gelecekte bir yerde onları bekleyen mutluluğu özlüyorlar. Arzuluyorlar, yalnızca arzularına 'tinsel arzu' adını veriyorlar.

Kendini çok kolay kandırabilirsin. Sözcükler çok aldatıcıdır. Zehre "Tanrıların yiyeceği" diyorsun ve tanrıların yiyeceği dediğin zaman tanrıların yiyeceği gibi görünüyor. Sözcükler hipnotize ediyor; bu bir şeydir. Ama bu duygu, arzunun acı olduğunu fark ediş sana ait olmalıdır.

Mary Stevens bir yerde, bir arkadaşının evini ziyaret ettiğini yazmış. Arkadaşının kızı körmüş. Mary Stevens çok şaşırmış, çünkü kız, "O adam çirkin, ondan hoşlanmadım" diyormuş ya da "Bu elbisenin rengi çok güzel" diyormuş.

Kız kör olduğundan Mary Stevens sormuş: "Birinin çirkin, bir rengin güzel olduğunu nasıl hissediyorsun?"

Kız şöyle demiş: "Kız kardeşlerim söylüyor." İşte bu bilgidir.

Buda arzunun acı olduğunu söyledi ve sen de tekrarlıyorsun. Bu bilgidir. Sen arzuluyorsun ve arzunun acı olduğunu hiç görmedin. Sen yalnızca Buda'yı duydun. Bu işe yaramaz. Yalnızca ömrünü ve fırsatları boşa harcıyorsun. Senin kendi deneyimin seni değiştirebilir; başka hiçbir şey değiştiremez. Bilgi ödünç alınamaz. Ödünç alınırsa, sahtedir. Bilgi gibi görünür, ama değildir. Ama biz neden Buda'yı ya da İsa'yı takip ederiz... Neden? Açgözlülüğümüz yüzünden. Buda'nın gözlerine bakarız; onlar o kadar huzurludur ki içimizde bir açgözlülük doğar, buna erişme arzusu doğar. Buda öylesine mutludur... Her an esriklik içindedir. Buda gibi olma arzusu doğar. Biz de bu tür durumlar arzularız.

Sonra Buda'nın nasıl bunu başardığını, bunun nasıl olduğunu sorarız, "nasıl" pek çok sorun yaratır, çünkü o zaman Buda bunun "arzusuzluk" içinde olduğunu söyler. Ve haklıdır, gerçekten arzusuzluk içinde olmuştur. Ama biz arzusuzluk içinde olduğunu duyduğumuzda, arzusuzluk uygulamaya başlarız, arzulan terk etmeye başlarız ve tüm bu çaba usta gibi olma arzusudur.

Buda başkası gibi olmaya çalışmıyordu; o Buda olmayı istemiyordu. O yalnızca kendi acısını anlamaya çalışıyordu. Ve anlayışı ne kadar artarsa acısı o kadar azalıyordu. Sonra bir gün arzunun zehir olduğunu anladı. Arzun varsa sen kurbansın; artık mutlu olman asla mümkün değil. Ancak umut edebilirsin... Umut ve hayal kırıklığın olur, sonra daha fazla umut ve daha fazla hayal kırıklığı: Senin çemberin bu olur. Ve daha fazla hayal kırıklığına uğradığında daha fazla umut beslersin, çünkü tek teselli budur. Gelecekte hareket etmeye devam edersin, çünkü şu anda yalnızca hayal kırıklığı var ve hayal kırıklığı geçmişin yüzünden var.

Geçmişte şimdiki an gelecekti ve sen onu umut ediyordun. Şimdi bir hayal kırıklığı oldu. Sonra yine geleceği umut ediyorsun ve o gelecek de şimdi olduğunda, yine hayal kırıklığına uğrayacaksın. Sonra yine umut edeceksin. Sonra daha fazla hayal kırıklığı, daha fazla umut ve daha fazla umutla daha da fazla hayal kırıklığı. Bu bir kısır döngüdür. ***Sansara*** çemberi budur.

Ama hiçbir buda sana kendi gözlerini veremez. Ve onları sana verememesi iyidir; aksi halde sonsuza dek hep sahte kalırdın. O zaman asla gerçek olamazdın. Acı çekmek iyidir, çünkü ancak acı çekerek gerçek ve orijinal olabilirsin. Bu yüzden ilk şey: Arzularınla hareket et ki onların gerçekte ne olduğunu anlayabilesin. Orada gizli acıyı tecrübe et. Bırak sana görünsün. Yalnızca bu dünyadan kaçınmaktır... Yalnızca bu ***tapaschar***yadır.

Maropa, uyanık olabilirsen her arzunun seni nirvanaya götürdüğünü söylemiştir. Eğer uyanıksan, her arzunun acı olduğunu anlarsın. Ve arzunun her köşesini, her bucağını yokladığında, aniden durursun. Oluş o duruştadır ve o hep oradadır. O oluş hep seni beklemektedir, seninle şimdide buluşmayı beklemektedir. Ama sen asla 'şimdi'de değilsin, sen hep

düş görüyorsun. Gerçeklik seni besliyor. Gerçek sayesinde hayattasın; gerçek sayesinde varsın. Ama sen gerçekdışının içinde hareket etmeyi sürdürüyorsun. Gerçekdışı çok hipnotize edicidir.

Bir Yahudi fıkrası duydum. İki eski dost seneler sonra karşılaşmış. Biri diğerine şöyle demiş: "Seni yirmi beş senedir görmüyorum. Oğlun Harry nasıl?"

Diğeri şöyle demiş: "Bir oğlum var; büyük bir şair. Sesi tüm ülkede duyuluyor, şarkıları söyleniyor ve şiir bilenler eninde sonunda Nobel'e aday gösterileceğini söylüyor."

İlki: "Harika! Peki ikinci oğlun, Benny, o nasıl?"

Diğeri: "İkinci oğlum beni çok mutlu ediyor. O bir önder, büyük bir siyasi önder. Binlerce kişi takip ediyor onu ve eminim eninde sonunda bu ülkenin başbakanı olacak."

Sonra ilki şöyle demiş: "Tanrım! Ne kadar şanslısın! Ya üçüncü oğlun, Izzie?"

Baba çok hüzünlenmiş ve demiş ki: "Izzie mi? O hâlâ Izzie. Bir terzi. Ama sana şunu söylemeliyim, Izzie olmasa hepimiz aç kalırdık."

Ama Izzie yalnızca bir terzi olduğu için baba üzülüyor. Ve şair, büyük siyasetçi, büyük önder... Hepsi düş. Izzie gerçeklik. Terzi. "Ama Izzie olmasa hepimiz aç Kalırdık" demiş adam.

Şu an olmasa var olamazdın. O gerçektir. Ama sen asla onunla mutlu olmazsın. Sen gelecekteki Nobel adaylıkları, başbakanlıklarla mesut olursun. Şu anda, "Izzie yalnızca bir terzi." Sen ayaklarını gerçekliğine basıyorsun; o zemin düşler değil. Onlar sahte. Şu andaki gerçekliğini kabullen. Onunla yüzleş, ne olursa olsun kabullen ve zihnin geleceğe gitmesine izin verme. Gelecek arzudur. Burada ve şu anda olabilirsen, Buda'sın. Burada ve şu anda olamıyorsan, o zaman her şey yalnızca düşlerden oluşmaktadır.

Dönmen gerek, çünkü düşler seni hiçbir yere götürmez. Düşler seni ancak umut ve hayal kırıklığına götürebilir, ama onlar aracılığı ile hiçbir şey gerçek olmaz. Ama taklit edemeyeceğini söylediğimi unutma. Acını yaşaman gerek. Yol acıdır. Seni arındırır, seni uyanık kılar, seni farkında kılar. Ne kadar çok farkında olursan, o kadar az arzu dolu olursun. Tamamen farkında isen, arzusuzluk olur ve meditasyon yalnızca tamamen farkında olmaktır.

İkinci Soru:

Osho,

lütfen öfke, nefret ve şiddet eylemlerinin içinde eksiksiz biçimde bulunarak insanın tinsel dönüşümünün nasıl mümkün olduğunu açıkla.

Evet, öfken, nefretin, şiddetin aracılığı ile tamamen dönüşebilirsin. Üstelik başka yolu yok. Çünkü sen şiddet, öfke, açgözlülük, tutku içinde varsın. Yol senin var olduğun yerden, ancak oradan başlar. Açgözlülüğüne karşı tokgözlülük yaratman gerektiğini söylemeyeceğim; sana tamamen açgözlü olmanı, ama bunu tamamen uyanık bir zihinle yapmanı söyleyeceğim. Şiddet dolu ol, öfkeli ol, ki eksiksiz acı çekebilesin, ki onun tüm zehrini hissedebilesin. Bu ateşten geçmelisin. Senin adına kimse geçemez onu; vekillik mümkün değildir. Senin ateşten geçmen gerekli ve sen hep başka birinin yapacağını düşünüyorsun.

Hıristiyanlar İsa sayesinde kurtuluş olduğunu düşünürler. Henüz gerçekleşmemiştir. Dünya hep aynı. İsa'nın çarmıha gerilmesinden bu yana iki bin sene geçti, ama biz başka birinin acı çekeceğini ve mutluluğa bizim ulaşacağımızı umut edip duruyoruz. Hayır! Herkes kendi çarmıhını taşımalı. İsa çarmıha gerildi; o hedefe ulaştı. Sen ulaşamazsın. Senin bizzat çarmıha gerilmen gerek. Ve çarmıha gerilme budur; Öfke oradadır, tutku oradadır, şiddet oradadır, açgözlülük oradadır, kıskançlık oradadır.

Sen onlarla ne yapıyorsun? Toplum karşı kutbu yaratmayı öğretiyor. Açgözlülük var, o zaman baskıla ve tokgözlü bir zihin yarat. Öfke var, o zaman baskıla. Öfkelenme. Enerjiyi geri ittir ve gülümse. Ne olur? Öfke içeride birikir durur ve sen gittikçe daha çok öfkelenirsin, çünkü içeride öfke biçiminde gittikçe daha fazla enerji, baskılanmış öfke birikir. Senin bilinçsiz bir depon olur ve bu öfkeye karşı sen gülümsemeyi sürdürürsün. O gülümseme sahte olur, çünkü öfke içeride zonklarken sen nasıl gülümseyebilirsin? Gülümseyebilirsin, ama o zaman sahte bir şey olur.

Bu yüzden sen ikiye bölünmüşsün: Sahte bir gülümseme ve gerçek bir öfke. Sahte gülümseme kişiliğin olur ve gerçek öfke ruhun olarak kalır. Kendine karşı bölünmüşsün ve daimi bir çatışma var. Sen sahte gülümseme ile mutlu olamazsın. Başka kimse aldanmaz. İçinde gizli kalan, hep dışarı çıkmak için çabalayan gerçek bir öfke varken sen mutlu olamazsın. Sahte bir gülümseme ve gerçek bir öfke. Durum budur. İyi olan her şey sahtedir ve kötü olan her şey gerçektir. Gerçeği içinde taşıyorsun ve dışarıya sahteyi gösteriyorsun. Bu şizofrenik bir durumdur ve her insan şizofrenik, bölünmüş bir haldedir. Yalnızca bölünmüş de değil, daima kendisi ile çatışmaktadır. Tüm hayatı ve enerjisi bu savaşta boşa harcanmakta, dağılmaktadır. Üstelik savaş aptalcadır, ama olmaktadır.

Benim önerdiğim şu: Çevrende sahtelik yaratma. Sahte asla seni gerçeğe götürmez; sahte seni daha fazla sahteliğe götürür. Sahte olanı yapma, bırak gerçek kendini tamamen ifade etsin. Bunu söylediğim zaman korkabilirsin, çünkü orada şiddet var ve sen birini öldürmek istiyorsun. O zaman ben gidip öldür mü diyorum? Hayır! Bu konuda düşün. Odanı kapat ve bırak şiddetin açığa çıksın. Onu bir yastık, bir resim, herhangi bir şey üzerinde ifade edebilirsin. Gidip birini öldürmeye gerek yok, çünkü bu işe yaramayacak. Bu daha fazla soruna ve bir zincire sebep olacaktır.

Yastığın üzerine düşmanının ya da dostunun ismini yaz. Ve unutma, biz düşmanlarımızdan çok dostlarımıza öfkeleniriz. Yastığın üzerine karının ya da kocanın resmini koy ve şiddetini salıver. Yastığı döv, yastığı öldür ya da ne istiyorsan onu yap. Ve aptalca bir şey yaptığını hissetme. Gerçek nesneye yapmak istediğin şey bu ve gerçeğine yapmak daha aptalca olurdu. Bunun aptalca olduğunu düşünme. Sen böylesin işte: Aptalsın ve

bunu baskılayarak değişemezsin. Bu aptallığa bak: Aslında böyle olduğunu gör. Kendi kendinin tamamen ifade edilmesine izin ver; boşal. Ve eğer gerçek olabilirsen, ilk defa içinde nasıl bir öfkenin, nasıl bir şiddetin gizli olduğunu fark edersin. Sen bir volkansın ve bu volkan her an içinde patlayabilir.

Volkan herhangi bir durumda patlayabilir. Her gün patlıyor. Biri birini öldürüyor ve daha bir gün önce senin kadar normaldi. Kimse onun katil olacağını tahmin etmiyordu. Kimse senin katil olacağını tahmin etmiyor ve zihninde öldürmeye dair çok fazla düşünce var. Defalarca düşündün, planladın. Birini ya da kendini öldürme fikri aklına geldi. Tamamen ahmak değilsen oldu. Psikologlar diyor ki, zeki bir adam hayatı boyunca intihar etmeyi en az on kez düşünür. En az on kez!.. Ve on bin kez bir başkasını öldürmeyi düşünür. Asla yapmazsın, bu da başka bir şeydir. Ama yapabilirsin; olasılık daima oradadır.

Meditasyonda öfkeni eksiksiz bir eylem kıl ve sonra neler olduğunu gör. Tüm bedeninden geldiğini göreceksin. Ona izin verirsen, o zaman bedeninin her hücresi öfke içinde olacak. Bedendeki her gözenek, her lif şiddet dolu olacak. Tüm beden çılgına dönecek. Delirecek, ama bırak delirsin, tutma. Irmakla hareket et; fırtına bittiği zaman, ilk defa içinde derin bir merkez hissedeceksin. İnce bir sakinlik gelecek. Öfke gittiği zaman pişmanlık olmayacak, çünkü kimseye bir şey yapmadın. Suçluluk duygusu olmayacak. Yükünü atmış olacaksın. Öfke dışarı atıldığında ve sessizlik geldiğinde, o sessizlik gerçektir, zorlama değildir.

Padmasana içinde, yogik duruş içinde Buda gibi oturabilirsin. Kendini zorlanabilirsin, ama içindeki maymun hoplayıp zıplamaya devam eder. Şimdi yalnızca beden durağandır. Zihin öncekinden de delidir. Ne zaman meditasyon yapmaya otursan, neler olduğunu hissedersin. Meditasyon yapmazken içten içe asla o kadar gürültücü değilsin, o zaman neden her meditasyon yaptığında bunca gürültü oluyor? Neden zihin böylesine serseri oluyor? neden bunca düşünce bir bulut gibi geliyor? Çünkü bedenin durağan ve bu durağanlık sayesinde bedenin zihnin maymunluğunu daha fazla hissedebiliyor. Zıtlık oluyor.

Ama zorlama sessizliğin bir faydası yoktur. Ya başaramazsın ya da başarırsan, uykuya dalarsın. Başarılı olan zorlama bir sessizlik uykuya dönüşür. Uyku olarak iyidir; aksi halde faydasızdır. Gerçek sessizlik ancak birikmiş enerji tamamen serbest bırakıldığında gelir. Rahatsızlık o birikmiş enerji yüzündendi. O zorlanmış enerji patlamaya çalışıyor, sorun buydu, içerideki rahatsızlık buydu. Serbest bırakıldığında, sen yükünden kurtulmuş olursun.

O zaman benliğinin her lifi gevşer. O gevşeme içinde öfkesizlik durumunda olduğunu söyleyebilirsin. Öfke karşıtı değildir; yalnızca öfke yokluğudur. Hatırla, gerçek daima yokluktadır, karşıtta değil. Karşıtta değil! Daima yokluktadır. Açgözlülük yokluğunda, cinsellik yokluğunda, kıskançlık yokluğunda... Ama o yoklukta senin gerçekliğin çiçeklenir, çünkü hastalık gitmiştir. Artık içsel sağlığın çiçeklenebilir. Ve bir kez çiçeklenmeye başlayınca, sen öfke biriktirmekten vazgeçersin. Öfkeyi yalnızca kendini ıskaladığın için biriktiriyorsun.

Gerçekten de başka birine öfkelenmiyorsun, kendine öfkeleniyorsun. Ama öfkeni başkalarına yansıtıyorsun; aksi halde delirirsin, bu yüzden bahaneler bulup duruyorsun. Gerçekte, kendini ıskaladığın için, yazgını ıskaladığın için öfkeleniyorsun. Senin için mümkün olan gerçekleşmiyor, işte bu yüzden öfkelisin. Başına hiçbir şey gelmiyor ve zaman akıp duruyor. Ölüm yaklaşıyor ve sen her zamanki kadar tatminsiz kalıyorsun ve tatmin olma olasılığı yok gibi görünüyor. Bu yüzden, kendi potansiyelini gerçekleştirmediğin için, olabileceğini olamadığın için, öfkelisin, şiddet dolusun. Ve sonra bahaneler bulup duruyorsun.

Öfkeni şunun, bunun üzerine atıyorsun. Gerçekte bu bir öfke meselesi değil ve eğer sen bunu bir öfke meselesi haline getirmişsen, teşhisin yanlış. Bu bir kendini gerçekleştirme meselesi. İnsan neden şiddet dolu olur? Neden yıkıcı olur? Çünkü kendine, kendi benliğine öfkelidir. Çünkü o öyledir. Ve o zaman onu tüm dünyaya karşı hisseder.

Buda sessizdir, şiddetsizdir, ama bunu uyguladığı için değil, gerçekleştirdiği için. Artık çiçek tamamen açmıştır, bu yüzden orada salıverecek bir şey kalmamıştır. O tatmin olmuştur. Yalnızca varoluşa karşı

minnet kalmıştır. Artık şikâyet yoktur; yanlış olan hiçbir şey yoktur. Gerçekten çiçeklendiğinde her şey yolundadır; her şey iyidir. Bu yüzden Buda sorun göremez. Her şey iyidir! İşte bu yüzden Buda bir devrimci değildir. Devrimci olmak için acıyı görebilmelisin, çevrendeki tüm bu kargaşayı, cehennemi görebilmelisin. Devrimci olmak için her şeyin yanlış olduğunu hissedebilmelisin. Ancak o zaman devrimci olursun. Buda buradan, bu topraklardan çıktı, Mahavira buradan, bu topraklardan çıktı, ama onlar devrimci değildiler. Neden? Bu soru doğuyor: Neden?

İnsan kendi içinde rahatken her şey iyidir. Yıkıcı olamaz, ancak yaratıcı olabilir. Onun devrimi ancak yaratıcı bir devrim olabilir ve sen yaratıcı olan hiçbir şeyi göremezsin. Biri bir şeyi yıktığında, ancak o zaman haberin olur; ancak o zaman görebilirsin.

Lenin devrimci olarak görülür, Buda olarak değil. Bugün dünyanın her yerinde devrimciler vardır ve sayıları artmaya devam etmektedir. Peki sebep? Çünkü gittikçe daha az insan potansiyellerini gerçekleştirmektedir. Şiddet doludurlar ve yıkmak isterler... Çünkü kendi yaşamlarında hiçbir anlam yoksa, başkalarının yaşamlarında anlam olduğunu nasıl hissedebilirler? Mahavira bir böceğe, bir sivrisineğe bile zarar vermemeye dikkat eder, çünkü o kendini gerçekleştirmiştir. Artık bir sivrisinek için bile nelerin mümkün olduğunu bilir. Bir sivrisinek yalnızca bir sivrisinek değildir; o bir olasılıktır. Orada sonsuz bir olasılık vardır: Bu sivrisinek ilahi olabilir. Buda onu yok edemez, imkânsızdır. Yalnızca ona yardımcı olabilir. Yalnızca onun potansiyelinin gerçekleşmesine nasıl yardım edebileceği ile ilgilenir.

Sen yalnızca tohumsun. Büyük bir yazgı gizli, ama hiçbir şey gerçekleşmiyor. Potansiyel boşa harcanıyor; tohum tohum olarak kalıyor. Öfke hissediyorsun. Çağdaş nesil eski nesillerden çok daha öfkeli, çünkü olasılık daha fazla fark ediliyor ve daha az tatmin ediliyor. Artık yeni nesil neler mümkün olduğunu eski nesilden çok daha iyi biliyor. Bu nesil çok şeyin mümkün olduğu gerçeğine canlı. Ama hiçbir şey olmuyor ve hiçbir şey gerçekleşmiyor, bu yüzden daha fazla hayal kırıklığı oluyor. Yaratıcı olamıyorsan, en azından yıkıcı olabilirsin; yıkıcı olurken gücünü

hissediyorsun. Öfke, şiddet yıkıcı güçlerdir. Onlar vardır, çünkü yaratıcılık yoktur.

Onlara karşı çıkma. Tersine, salıverilmelerine yardımcı ol. Onları baskılama; bırak senden buharlaşsınlar. O zaman zıt olduğun şeyin yok olduğunu görürsün. Onlar buharlaştığı zaman, aniden orada sessizlik, sevgi, sevecenlik olduğunu fark edersin. Bunlar yetiştirilmez. Tıpkı kayaların içinde gizli bir kaynak gibidir. Kayaları kaldırırsın ve kaynak akmaya başlar. Kaynak kayalara karşı değildir, kayaların zıddı değildir. Yalnızca kayaların yokluğudur ve bir açıklık olunca kaynak akmaya başlar.

İçindeki sevgi tıpkı bir kaynak, içindeki öfke tıpkı bir kaya gibidir. Onu kaldır. Ama sen onu içeride kalmaya, daha da derinlere gitmeye zorluyorsun. O zaman kaynağı da daha derinlere gitmeye zorlamış oluyorsun. Bu kayayı at. Onunla birine vurmanın gereği yok. Birine vurmak istiyorsun çünkü birine vurmadan kayayı nasıl atacağını bilmiyorsun. İşte benim öğrettiğim budur: Kayayı kimseye vurmadan atmak. Birine vurmanın gereği yok. Eğer bu kayayı kimseye vurmadan atabilirsen, bundan herkes kârlı çıkacaktır. Sen onu başkalarının kafalarına atıyor olmayabilirsin, ama o hep oradadır ve başkaları onu hissediyor.

Sen öfkelendiğin zaman, nasıl baskılarsan baskıla öfken hissedilir. Sen onunla titreşirsin; çevrende ince bir mutsuzluk olur. Herkes, bir hastalığın geldiğini hissederek uyanık olur. Herkes seni terk etmek ister; itici olursun. Tavrın sana kötü bir koku verir.

Sen farkında olmayabilirsin, ama biyokimyacılar diyor ki insan âşıkken, öfkeliyken ya da cinsel istek duyuyorken, bedende farklı kokular salgılanır. Bu gerçek. Mecazi değil. Öfkelendiğinde bedeninden kötü bir koku yayılır. Âşıkken, niteliği farklı olur. Cinsel tutku halinde, farklı bir koku salgılanır.

Hayvanlar kokuyla cezp edilir. Çünkü dişi hazır olduğunda cinsel bezlerinden ince bir koku salınır ve erkek ona doğru çekilir. O koku yoksa dişi hazır değildir. İşte bu yüzden köpeklerin kokladığını görürsün: Cinselliği koklayabilirler. Cinsel istekte, sen de ince bir koku yayıyor olursun. Öfkeliysen, o zaman da... Çünkü dolaşım sisteminden farklı

kimyasallar salıverilir. İnsan bilinçli olarak fark etmeyebilir, ama bilinçsiz olarak herkes fark eder. Sen bir yük olursun; itici, yıkıcı... Bu zehri sisteminden at.

Bu yüzden şunu hatırla: Boşlukta salıvermek iyidir. Ve gökyüzü yeterince büyüktür, o sana geri dönmez. Yalnızca soğurur ve sen kurtulmuş olursun. Bu yüzden her şeyi meditasyon halinde ve eksiksiz olarak yap; öfkeyi, şiddeti, cinselliği bile. İnsanın yalnız başına nasıl öfkelenebileceğini düşünmek kolaydır, ama aynı zamanda, yalnız başınayken, meditasyon içinde cinsel orji de yaratabilirsin. Ve bundan sonra farklı bir niteliğin olur.

Yapayalnızken, odanı kapat ve cinsel eylem içindeymiş gibi davran. Bırak tüm bedenin hareket etsin. Sıçra, çığlık at; içinden ne geliyorsa yap. Eksiksiz olarak yap. Her şeyi unut. Toplumsal yasaklan, vesaire. Cinsel eylemde yalnız başına, meditasyon içinde hareket et, ama bütün cinselliğini dahil et.

Diğeri yanındayken toplum hep oradadır, çünkü diğeri vardır. Diğeri yokmuş gibi hissedeceğin kadar derin bir aşk içinde olmak çok zordur. Ancak çok derin bir aşkta, çok derin bir yakınlıkta sevgilin ya da âşığın ile birlikteyken, o yokmuş gibi hissedersin.

Yakınlığın anlamı budur: Sevgilin, âşığın ya da eşin odadayken sanki yalnızmış gibi hissediyorsan, diğerinden korkmuyorsan, o zaman cinsel eylem içinde eksiksiz olarak hareket edebilirsin; aksi halde diğeri hep engelleyici bir varlık olur. Diğeri sana bakmaktadır: "Ne düşünüyor? Ne yapıyorsun? Hayvan gibi davranıyorsun!"

Birkaç gün önce bir hanım geldi. Kocasını şikâyet etmek için gelmiş. "Buna tahammül edemiyorum. Ne zaman beni sevse, hayvan gibi davranmaya başlıyor" dedi. Diğeri varken, diğeri sana bakmaktadır: "Ne yapıyorsun?" Sana, yapabileceğin ve yapamayacağın şeyler olduğu öğretilmiştir. Bu seni engeller; eksiksiz şekilde hareket edemezsin.

Eğer aşkın gerçekten oradaysa, o zaman yalnızmış gibi hareket edebilirsin. Ve iki beden bir olduğunda, tek bir ritimleri olur. O zaman

ikilik yok olur ve cinsellik tamamen salıverilebilir. Ve bu öfkeliyken olduğu gibi değildir; öfke daima çirkindir, ama cinsellik her zaman çirkin değildir. Bazen olası en güzel şeydir. Ama yalnızca bazen. Birleşme mükemmel olduğunda, iki beden tek bir ritim olduğunda, nefesleri bir olduğunda, pranaları, enerjileri bir çember halinde akarken, iki tamamen kaybolmuşken ve iki beden bir bütün olmuşken, negatif ile pozitif, erkek ve kadın artık yokken, o zaman cinsellik olası en güzel şeydir. Ama hep böyle değildir.

Mümkün değilse, cinsel eylemini yalnızken, meditasyon halinde bir çılgınlık ve delilik zirvesine getirebilirsin. Odaya kapan, odada meditasyon yap ve bırak bedenin sen onu kontrol etmiyormuşsun gibi hareket etsin. Tüm kontrolünü yitir!

Eşler çok yardımcı olabilir, özellikle de Tantra'da: İkiniz de derinlemesine tecrübe ediyorsanız karın, kocan ya da arkadaşın çok yardımcı olabilir. Her biriniz kendinize eksiksiz kontrolsüzlüğe erişme izni verin. Uygarlığı, hiç olmamış gibi unutun; Cennet Bahçesi'ne dönün. O elmayı atın. Bilgi ağacının meyvesini. Cennet Bahçesi'nde, oradan kovulmadan önceki Âdem ve Havva olun. Geri dönün! Tıpkı masum hayvanlar gibi ol ve cinselliğini bütünlüğü içinde salıver. Bir daha asla aynı olmayacaksın.

İki şey olacak. Cinsellik kaybolacak. Seks kalacak ama cinsellik tamamen kaybolacak. Ve cinsellik kaybolduğunda seks ilahidir, Beyinsel özlem orada değilken, sen o konuda düşünmezken, yalnızca bir ilişki halini aldığında (eksiksiz bir eylem, yalnızca zihninin değil tüm benliğinin hareketi) ilahidir. İlk önce cinsellik kaybolacaktır ve sonra seks de kaybolabilir, çünkü bir kez onun derin özünü bilince, o öze seks olmadan da erişebilirsin.

Ama sen derin özü tanımadın, o zaman ona nasıl erişebilirsin? İlk bakış eksiksiz cinsellikle gelir. Bir kez bilinince, bu yoldan başka şekillerde de geçilebilir. Bir çiçeğe bakarken, eşinle zirvede buluştuğun zamanki esrikliğe ulaşabilirsin. Yıldızları seyrederken, onun içinde hareket edebilirsin.

Bir kez yolu öğrenince, onun içinde olduğunu bilirsin. Eş yalnızca onu tanımana yardımcı olur ve sen de eşinin tanımasına yardımcı olursun. O senin içindedir! Diğeri yalnızca bir kışkırtmaydı. Diğeri yalnızca hep içinde olan bir şeyi tanımana yardımcı olmak için bir meydan okuma idi.

Bir usta ile müridi arasında olan da budur. Usta, hep içinde gizli duranı göstermek için bir meydan okuma olabilir. Usta sana hiçbir şey vermemektedir. Veremez de; verecek hiçbir şey yoktur. Verebileceği her şey kıymetsizdir, çünkü verebilecekleri yalnızca "şey" olacaktır.

Verilemeyen, ama kışkırtılabilen değerlidir. Bir usta seni yalnızca kışkırtır. Zaten orada olan bir şeyi fark edebilecek noktaya gelmene yardımcı olmak için sana meydan okur. Bir kez onu tanıyınca, bir ustaya gerek kalmaz.

Seks kaybolabilir, ama ilk önce cinsellik kaybolur. O zaman seks saf, masum bir eylem olur; o zaman seks de kaybolur. O zaman ***brahmacharya,*** cinsellikten uzak olma gelir. Bu seksin zıddı değildir; yalnızca yokluğudur. Bu farkı hatırla. Senin farkındalığın bu değil.

Eski dinler öfkeyi ve seksi, ikisi aynıymış ya da ikisi de aynı kategoriye aitmiş gibi kınar dururlar. Değildirler! Öfke yıkıcıdır; seks yapıcıdır. Tüm eski dinler onları aynı şekilde kınar, sanki öfke ve seks, açgözlülük ve seks, kıskançlık ve seks benzermiş gibi. Değildirler! Kıskançlık yıkıcıdır. Her zaman! Asla yaratıcı değildir; ondan hiçbir şey çıkmaz. Öfke hep yıkıcıdır, ama seks öyle değildir! Seks yaratıcılığın kaynağıdır. İlahi olan onu yaratım için kullanmıştır. Cinsellik tıpkı kıskançlık, öfke ve açgözlülük gibidir: Daima yıkıcıdır. Seks değildir. Ama biz saf seksi bilmeyiz, biz yalnızca cinselliği biliriz.

Pornografik resimlere bakan, filme giden, cinsel orjileri gösteren bir film izleyen biri cinsellik aramaktadır. İlk önce pis dergiler, kitaplar ya da resimler görmeden karıları ile sevişemeyen insanlar tanırım. Bu resimleri gördükleri zaman heyecanlanırlar. Gerçek karıları onlar için hiçbir şeydir. Bir resim, çıplak bir resim onlar için daha heyecan vericidir. O heyecan bedenlerinde değildir; o heyecan zihinlerindedir.

Zihne aktarılan seks cinselliktir; o konuda düşünmek cinselliktir. Onu yaşamak ayrı şeydir ve eğer onu yaşayabilirsen ötesine geçebilirsin. Eksiksiz şekilde yaşanan her şey seni öteye götürür. Bu yüzden hiçbir şeyden korkma. Yaşa! Diğerleri için yıkıcı olduğunu düşünüyorsan, yalnız başına yap, diğerleri ile yapma. Yaratıcı olduğunu düşünüyorsan, o zaman bir eş, bir dost bul. Bir çift ol, tantrik bir çift ve eksiksiz biçimde içinde hareket et. Yine de diğerinin varlığının engel olduğunu düşünüyorsan, o zaman yalnız yapabilirsin.

Son Soru:

Osho, aydınlanmış biri düş görür mü? Bize aydınlanmış kişinin uykusunun niteliği ve doğası hakkında bir şeyler söyler misin?

Hayır, aydınlanmış kişi düş göremez. Eğer düşlerden çok hoşlanıyorsan, asla aydınlanma. Dikkatli ol! Düş görmek uykunun parçasıdır. Düş görmek için yapılacak ilk şey uykuya dalmaktır. Sıradan düşler için uykuya dalmalısın. Uykuda bilinçsiz olursun. Bilinçsiz olduğunda düşler gelebilir. Onlar yalnızca bilinçsizliğinde gelirler.

Aydınlanmış kişi uykusunda bile bilinçlidir. Bilinçsiz olamaz. Ona anestezi versen bile (kloroform ya da öyle bir şey) yalnızca çeperi uykuya dalar. O bilinçli kalır; onun bilinci bozulamaz.

Krishna Gita'da, herkes uyurken yoginin uyanık kaldığını söyler. Yogiler gece uyumadığından değil; onlar da uyur, ama onların uykusunun farklı bir niteliği vardır. Onların yalnızca bedenleri uyur ve o zaman uykuları güzeldir. Dinlendiricidir.

Senin uykun dinlendirici değildir. Bir çaba bile olabilir ve sabah gecekinden daha yorgun uyanabilirsin. Bütün gece uyuduktan sonra, sabah kendini daha bitkin hissedersin. Ne olmuştur? Sen bir mucizesin!

Tüm gece içsel kargaşa içinde geçmiştir. Bedenin dinlenememiştir, çünkü zihnin çok aktiftir. Ve zihnin aktivitesi beden için yorucu olur, çünkü beden olmadan zihin eyleme geçemez. Zihnin hareketliliği bedenin de hareketli olması demektir, bu yüzden bedenin bütün gece hareket etmiştir ve aktiftir. İşte bu yüzden sabah kendini daha bitkin hissedersin.

İnsanın aydınlanması ne anlama gelmektedir? Bir anlamı vardır: Artık tamamen bilinçlidir. Zihninden ne geçiyor olursa olsun, o farkındadır. Ve farkına vardığın an, bazı şeyler tamamen duracaktır. Yalnızca farkındalık sayesinde duracaklardır. Tıpkı oda karanlıkmış ve sen bir mum getirmişsin gibi: Karanlık kaybolacaktır. Her şey kaybolmayacaktır. Bu kitap dolapları burada olacaktır ve eğer hâlâ oturuyorsak biz de burada olacağız. Mum getirmekle yalnızca karanlık kaybolur.

Aydınlanan birinin artık içsel bir ışığı vardır. O içsel ışık farkındalıktır. O farkındalık sayesinde uyku kaybolur. O kadar. Ama uyku kaybolduğu için her şeyin niteliği değişir. Artık o ne yaparsa yapsın tamamen uyanıklıkla yapacaktır ve bilinçsizlik gerektiren her şey artık imkânsız olacaktır.

O öfkelenemez. Öfkelenmemeye karar verdiği için değil; öfkelenemez. Öfke ancak bilinçsizlik varsa mümkün olabilir. Artık bilinçsizlik yoktur, bu yüzden temel yoktur ve öfke imkânsızdır. Nefret edemez: Nefret yalnızca sen bilinçsizken vardır. O sevgi olur. Bu yönde bir karar verdiğinden değil. Işık varken, bilinç varken sevgi akar; bu doğaldır. Düş görmek imkânsız olur; çünkü düşler, her şeyden önce, bilinçsizlik gerektirir ve o bilinçsiz değildir.

Buda'nın müridi Ananda, onunla, Buda ile aynı odada uyuduktan ve yaşadıktan sonra şöyle demiş: "Bu bir mucize; bu çok tuhaf. Uykunda hiç hareket etmiyorsun." Buda bütün gece aynı pozisyonda kalıyormuş. Başlangıçta nasıl uykuya dalmışsa, o şekilde uyanıyormuş ve eli koyduğu yerde kalıyormuş.

Buda'yı uyurken gösteren bir resim görmüş olabilirsin. Pozisyonuna 'yatar duruş' denir. Bütün gece aynı pozisyonda kalıyormuş. Ananda

senelerce izlemiş onu. Ne zaman Buda'nın uyumasına baksa, bütün gece aynı pozisyonda oluyormuş. Bu yüzden Ananda sormuş: "Söyle bana, bütün gece ne yapıyorsun? Tek pozisyonda kalıyorsun."

Buda'nın şöyle dediği anlatılır: "Uykumda yalnızca bir kez hareket ettim, ama o zaman Buda değildim. Memen önce, aydınlanmadan birkaç gün önce uykumda hareket ettim. Ama sonra aniden farkına vardım ve merak ettim: 'Neden hareket ediyorum?' Bilinçsiz olarak, bilmeden hareket ettim. Ama aydınlandıktan sonra gerek kalmadı. İstersem hareket edebilirim, ama gerek yok. Ve bedenim çok gevşek..."

Bilinçlilik uykuya bile işler. Ama bütün gece sabit bir duruşun olabilir ve sen aydınlanmamış olabilirsin. Deneyebilirsin; zor değildir. Kendini zorlayabilirsin; o zaman birkaç gün içinde bunu yapabiliyor olmaya başlayabilirsin. Ama asıl önemli olan bu değildir. İsa'nın hareket etmesine bakarak, "Neden hareket ediyor?" diye düşünürsün. Duruma bağlıdır. İsa uykusunda hareket ediyorsa, bilinçlidir. Hareket etmek isterse eder.

Benim için tam tersi oluyor. Farkına varmadan önce bütün gece hep tek pozisyonda uyurdum. Hareket ettiğimi hiç hatırlamıyorum. Ama o zamandan bu yana bütün gece hareket ediyorum. Bir pozisyonda beş dakika bana yetiyor. Tekrar tekrar hareket etmem gerekiyor. Öylesine farkındayım ki bu aslında uyku bile değil. Bu yüzden duruma bağlıdır. Ama asla dışarıdan bakarak bir şeyler çıkarsayamazsın. Bu yalnızca içeriden bakmakla mümkün olur.

Aydınlanmış biri için farkındalık uykuda bile sürer ve o zaman düşler mümkün değildir. Onlar öncelikle bilinçsizlik gerektirir, ikinci olarak da askıya alınmış deneyimler gerektirir. Ve aydınlanmış biri için askıya alınmış deneyim yoktur. Eksik deneyim yoktur. Her şey eksiksizdir. Yemeğini yemiştir; artık yemek düşünmez. Acıktığında yine yiyecektir, ama bu arada yeme düşüncesi olmaz.

Banyosunu yapmıştır; artık yarın yapacağı banyoyu düşünmez. Zamanı geldiğinde, eğer hayattaysa, yapacaktır. Durum izin verirse olacaktır, ama düşünmek yoktur. Eylemler vardır, ama onlar hakkında düşünmek yoktur.

Sen ne yapıyorsun? Devamlı prova yapıyorsun. Durmaksızın, bir aktörmüşsün ve birine gösteri yapacakmışsın gibi yarının provasını yapıyorsun. Neden prova yapıyorsun? Zamanı geldiğinde orada olacaksın.

Aydınlanmış kişi o anda yaşar, eylemde ve öylesine eksiksiz bir biçimde yaşar ki eylem eksiksiz olur. Eksik bir şey varsa, o zaman düşte tamamlanır. Düş bir tamamlamadır. Düş olur, çünkü zihin hiçbir şeyin eksik kalmasına izin veremez. Eksik kalmış bir şey varsa, bu içsel bir huzursuzluk verir. Zihin onu nasıl tamamlayacağını merak eder. O zaman düşte bunu tamamlarsın ve huzura Kavuşursun. Düşte tamamlansa bile, zihin için bir rahatlamadır.

Sen ne düşlüyorsun? Sen yalnızca gündüz tamamlanmamış eksik eylemlerini tamamlıyorsun. Gündüz bir kadını öpmek istemiş, ama öpememiş olabilirsin. Şimdi düşünde öpebilirsin ve zihnin gevşer; gerilim yok olur.

Senin düşlerin senin eksikliğinden başka şey değildir. Aydınlanmış biri eksiksizdir. Ne yaparsa yapsın, öylesine eksiksiz, öylesine bütün bir şekilde yapar ki hiçbir şey askıda kalmaz. Düş görmeye gerek olmaz. Gece düşler kesilir ve gündüz düşünceler kesilir.

Düşünmeyi başaramayacağından değil. Gerekirse düşünür. Ona bir soru sorarsan hemen düşünür, ama provaya gerek yoktur. Sen ilk önce düşünür, sonra yanıt verirsin, ama onun yanıtı düşüncesidir. Düşünür ve yanıt verir. Bunu söylemek de iyi değildir, çünkü aslında bir aralık yoktur. Aynı anda olur. Yüksek sesle düşünür, ama prova yoktur, düşünce yoktur, düş yoktur. O hayatı yaşar. Düşünce ve düş varken, sen hayatı ıskalarsın.

47. BÖLÜM -Işık Teknikleriyle Tantrik Meditasyon

- S U T R A L A R -

70

Özünü merkezden merkeze belkemiği boyunca yükselen ışınlar olarak düşün. "Yaşamak" da içinde böyle yükselir.

71

Ya da aradaki boşluklarda, bunu şimşek gibi hisset.

72

Kozmosu her daim yaşayan yarı şeffaf bir varlık olarak hisset.

İnsan üç şekilde düşünülebilir: Normal, anormal ve normalüstü terimleri ile. Batı psikolojisi temel olarak anormal, patolojik olan ile ilgilenir, normalden düşmüş, normdan düşmüş insan ile. Doğu psikolojisi, Tantra ve Yoga insanı insanüstü açısından düşünür. Normun ötesine geçmiş biri açısından. Bunların ikisi de anormaldir. Patolojik biri anormaldir, çünkü sağlıklı değildir ve normalüstü anormaldir, çünkü herhangi bir normal insandan daha sağlıklıdır. Aralarında negatif ve pozitif fark vardır.

Batı psikolojisi psikoterapinin bir parçası olarak gelişmiştir. Freud, Jung, Adler ve diğer psikologlar anormal insanı, zihinsel olarak hasta insanı tedavi ediyorlardı. Bu yüzden insana karşı tüm Batı yaklaşımı hatalı olmuştur. Freud patolojik vakaları inceliyordu. Elbette, hiçbir sağlıklı insan ona gitmezdi. Yalnızca zihinsel olarak hasta olanlar giderdi. Freud onları inceledi ve bu inceleme ile insanı artık anladığını düşündü. Patolojik insanlar gerçekte insan değildir, hastadırlar ve onların incelenmesine dayalı her şey derinlemesine hatalı ve zararlı olacaktır. Bu zararlı olmuştur, çünkü insana patolojik bir açıdan bakılmaktadır. Özel bir zihin durumu seçilmişse ve o durum hasta ise, patolojik ise, o zaman insana dair edinilen imaj hastalık temelli olur. Bu tavır yüzünden tüm Batı toplumu yıkılmıştır. Çünkü temeli hasta insandır, sapkın insan temel olmuştur.

Yalnızca anormal olanı incelersen, normalüstü varlıkların olabileceğini hayal edemezsin. Freud için Buda imkânsızdır, kavranamazdır. Buda kurgusal olmalıdır, mitolojik olmalıdır. Buda gerçek olamaz. Freud yalnızca normal bile olmayan hasta insanlarla iletişim kurmuştu ve onun normal insan hakkında söylediği her şey anormal insanlar üzerinde yaptığı çalışmalara dayalıdır. Tıpkı araştırma yapan bir doktor gibidir. Hiçbir sağlıklı insan ona gitmez, gerek yoktur. Yalnızca sağlıksız insanlar gider. Bunca sağlıksız insanı inceleyerek, zihninde insana dair bir resim oluşturur, ama o resim insana dair olamaz. Olamaz, çünkü insan yalnızca hastalıklardan oluşmamaktadır. Ve insan kavramını hastalıklara dayandırırsan, tüm toplum acı çeker.

Doğu psikolojisi, özellikle Tantra ve Yoga da bir insan kavramına sahiptir, ama o kavram normalüstünün incelenmesine dayalıdır. Buda, Patanjali, Shankara, Nagarjuna, Kabir, Nanak gibi insanların incelenmesine... İnsan potansiyelinin ve olasılığının zirvesine ulaşmış insanların incelenmesine. En düşük olan düşünülmemiştir, yalnızca en yüksek olan düşünülmüştür. Eğer en yükseği düşünürsen zihnin bir açıklık haline gelir; büyüyebilirsin, çünkü artık en yükseklerin mümkün olduğunu bilirsin. En düşüğü düşünürsen büyüme mümkün değildir. Meydan okuma yoktur. Normalsen mutlu hissedersin. Sapkın olmaman, tımarhanede olmaman yeterlidir. İyi hissedebilirsin, ama meydan okuma yoktur.

Ama normalüstünü, olabileceğin en yüksek olasılığı ararsan, eğer biri o olasılık olmuşsa, o olasılık biri için gerçekleşmişse, o zaman bir büyüme olasılığı açılır. Büyüyebilirsin. Bir meydan okuma belirir ve kendinle tatmin olman gerekmez. Yüksek zirveler mümkündür ve seni çağırmaktadır. Bu derinlemesine anlaşılmalıdır. Ancak o zaman Tantra'nın psikolojisi kavranabilir. Her ne isen, bu son değildir. Sen yalnızca ortadasın. Düşebilirsin, yükselebilirsin. Büyümen henüz bitmedi. Nihai ürün değilsin; sen yalnızca bir geçişsin. İçinde durmaksızın büyüyen bir şey var.

Tantra bunu Kavrar ve tüm tekniklerini bu büyüme olasılığına dayandırır. Ve unutma, olabileceğin kişi olmadığın sürece tatmin olmazsın. Olabileceğin kişi olmalısın. Buna zorunlusun! Aksi halde hayal kırıklığına uğrarsın, anlamsızlık hissedersin, hayatta bir amaç olmadığını hissedersin. Yaşamına devam edebilirsin, ama bir coşku olmaz. Pek çok başka konuda başarılı olabilirsin, ama kendin konusunda başarısız olursun. Ve bu olmaktadır. Biri çok zengin olur ve herkes onun başarılı olduğunu düşünür. Kendisi dışında herkes onun başarılı olduğunu düşünür. O başarısız olduğunu bilir. Serveti vardır, ama o başarısız olmuştur. Büyük bir adam, bir önder, bir politikacısın. Herkes onların başarılı olduğunu düşünür, ama onlar başarısız olmuşlardır. Bu dünya tuhaf bir yerdir: Kendi gözün dışında herkesin gözünde başarılısın.

Her gün bana insanlar geliyor. Her şeye sahip olduklarını söylüyorlar, ama şimdi ne olacak, diyorlar. Onlar başarısız olmuş, ama nerede başarısız olmuşlar? Dışsal şeyler konusunda başarısız değiller, o zaman neden bu başarısızlığı hissediyorlar? İçsel potansiyelleri potansiyel olarak kalmış. Çiçeklenmemiş. Maslovv'un "kendini gerçekleştirme" dediği şeye erişememişler. Onlar başarısız. İçsel olarak başarısız, ama nihai olarak, başkalarının söylediği anlamsızdır. Senin ne hissettiğin anlamlıdır. Başarısız olduğunu hissediyorsan, başkaları senin Napolyon ya da Büyük İskender olduğunu düşünse de hiç fark etmez. Tersine, seni daha fazla depresyona sokar. Herkes senin başarılı olduğunu düşünmektedir ve sen artık olmadığını söyleyemezsin.

Ama olmadığını bilirsin. Kendini kandıramazsın. Kendini gerçekleştirme söz konusu olduğunda kendini kandıramazsın. Eninde sonunda kendine döneceksin ve neler olduğuna derinlemesine bakacaksın. Hayat boşa geçti. Sen bir fırsattan vazgeçtin ve hiçbir anlamı olmayan şeyler biriktirdin.

Kendini gerçekleştirme büyümenin en yüksek zirvesi demektir. Orada derin bir tatmin hissedebilirsin ve "Bu benim yazgım, ben bunun için doğdum, bu yüzden yeryüzündeyim" diyebilirsin. Tantra bu kendini gerçekleştirme ile ilgilenir. Senin daha fazla büyümene nasıl yardım edeceği ile. Unutma, Tantra seninle ilgilenir, ideallerle değil. Tantra ideallerle ilgilenmez; olduğun halinle ve olabileceğin halle ilgilenir. Aradaki fark büyüktür. Tüm öğretiler ideallerle ilgilenir. Derler ki, Buda gibi olmak için, İsa gibi olmak için şu ya da bu ol. Onların idealleri vardır ve senin o idealler gibi olman gerekir. Tantra'nın sana önereceği bir ideali yoktur. Senin bilinmeyen idealin içinde saklıdır; sana sunulamaz. Sen Buda olmayacaksın, gerek yoktur. Bir Buda yeterlidir ve tekrarın kıymeti yoktur. Varoluş her zaman benzersizdir, asla tekrarlanmaz; tekrar sıkıcıdır. Varoluş her zaman yenidir, sonsuza dek yeni, öyle ki bir usta bile tekrarlanmaz. Böylesine güzel bir olgu tekrarlanmadan kalır.

Neden? Çünkü tekrarlanan bir usta bile olsa bu can sıkıntısı yaratır. Ne faydası var ki? Yalnızca benzersizin bir anlamı vardır; kopyalar anlamlı değildir. Ancak orijinalsen yazgın yerine gelmiş olur. İkinci elsen, ıskalamışsındır.

Bu yüzden Tantra asla şu ya da bu ol demez; bir ideal yoktur. Tantra asla ideallerden bahsetmez; 'tantra' ismi buradan gelmektedir. Tantra tekniklerden bahseder. Asla ideallerden değil. Nasıl olabileceğinden bahseder; asla ne olabileceğinden değil. Tantra bu nasıl yüzünden vardır. Tantra teknik demektir; tantra sözcüğünün kendisi teknik anlamına gelir. 'Nasıl' olacağın ile ilgilenir, ne olacağın ile ilgilenmez. O 'ne'yi senin büyümen sağlayacaktır. Sen tekniği kullan, yavaş yavaş içsel potansiyelin gerçek olacaktır. Bilinmeyen olasılık açılacaktır ve o açıldıkça sen onun ne olduğunu fark edeceksin. Kimse onun ne olduğunu bilemez. Sen olmadığın sürece, kimse senin ne olabileceğini öngöremez.

Bu yüzden Tantra sana—yalnızca teknikler verir. Asla idealleri değil. İşte bu yüzden tüm ahlaki öğretilerden farklıdır. Ahlaki öğretiler sana hep idealler verir. Tekniklerden bahsetseler bile, o teknikler hep belirli idealler içindir. Tantra sana hiçbir ideal vermez; ideal sensin ve geleceğin bilinemez. Geçmişe dair hiçbir idealin faydası olmaz, çünkü hiçbir şey tekrarlanamaz ve tekrarlanırsa da anlamsız olur.

Zen keşişleri, hatırla ve uyanık ol, der. Meditasyonunda Buda ile karşılaşırsan onu hemen öldür; orada durmasına izin verme. Zen keşişleri Buda'nın takipçileridir, ama yine de meditasyonunda Buda ile karşılaşırsan onu hemen öldür, derler, çünkü Buda ideali öyle büyüleyici olabilir ki kendini unutabilirsin ve kendini unutursan yolu ıskalamışsındır. Buda ideal değildir; ideal sensin, senin bilinmeyen geleceğin. Bunun keşfedilmesi gerekir.

Tantra sana keşif tekniklerini verir. Hazine senin içindedir. Bu yüzden ikinci şeyi hatırla: İdeal olduğuna inanmak çok zordur. İnanmak senin için zordur, çünkü herkes seni kınamaktadır. Kimse seni kabullenmez, kendin bile kabullenmezsin Sen de kendini kınar durursun. Sen kendini hep başka biri olma terimleri ile düşünürsün ve bu sahtedir tehlikelidir. Böyle düşünmeye devam edersen sahte olursun ve her şey de sahte olur. İngilizce'de "phony" (sahte. Çev. n.) sözcüğünün nereden geldiğini bilir misin? Telephone' (telefon. Çev. n.) sözcüğünden gelir. Telefonun ilk günlerinde aktarım o kadar hatalı, öyle gerçekdışı olurmuş ki telefondan bir gerçek ses ve bir sahte ses duyulurmuş. Mekanik bir sahte ses. Gerçek ses kaybolurmuş. Yalnızca o başlangıç günlerinde. ***Phony*** sözcüğü buradan gelmektedir. Sen de bir başkasını taklit ediyorsan sahte olursun, gerçek olmazsın. Orada, çevrende mekanik bir alet olur ve senin gerçekliğin, gerçek sesin kaybolur. Bu yüzden sahte olma, gerçek ol.

Tantra sana inanıyor. İşte bu yüzden Tantra'nın bu kadar az inananı var. Çünkü kimse kendine inanmıyor. Tantra sana inanıyor ve senin ideal olduğunu söylüyor, bu yüzden kimseyi taklit etme. Taklit çevrende sahte bir kişilik yaratır. O sahte kişiliğin kendin olduğunu sanarak hareket etmeyi sürdürürsün, ama değildir. Bu yüzden hatırlanması gereken İkinci şey, sabit bir ideal olmadığıdır. Gelecek terimleri ile düşünemezsin; ancak şimdi

terimleri ile düşünebilirsin. Yalnızca içinde büyüyebileceğin yakın gelecek terimleri ile. Sabit bir gelecek yoktur ve sabit bir gelecek olmaması iyidir; aksi halde özgürlük olmazdı. Sabit bir gelecek olsa, insan bir robot olur.

Senin sabit bir geleceğin yok. Pek çok olasılığın var; pek çok şekillerde büyüyebilirsin. Ama sana mutlak tatmin verebilecek tek şey büyümektir. Öyle büyümelisin ki her büyüme daha fazla büyüme üretmeli. Teknikler faydalıdır, çünkü bilimseldirler. Boş yere gezinmekten, boş yere aranmaktan kurtulursun. Hiç teknik bilmiyorsan, bu pek çok ömür alabilir. Hedefe ulaşırsın, çünkü içindeki yaşam enerjisi, hiçbir hareketin mümkün olmadığı noktaya gelene kadar hareket edecektir. En yüksek zirveye gitmeye devam edecektir ve insanın tekrar tekrar doğmasının sebebi budur. Kendi haline bırakıldığın zaman erişirsin. Ama çok, çok uzun yolculuk yapmak zorunda kalacaksın ve yolculuk çok zahmetli ve sıkıcı olur.

Bir ustan varken, bilimsel tekniklerle, çok zaman, fırsat ve enerji kazanabilirsin. Bazen saniyeler içinde öyle büyürsün ki, ömürler içinde bile o kadar büyümeyebilirsin. Doğru bir teknik kullanıldığında büyüme patlar ve bu teknikler milyonlarca senedir tecrübe edilmektedir. Tek bir insan tarafından yaratılmamışlardır; pek çok arayan tarafından yaratılmıştır ve burada yalnızca onların özü verilmektedir. Bu yüz on iki teknik ile, dünyanın her yerinde kullanılan teknikler anlatılmaktadır. Bu yüz on iki tekniğin kapsamadığı tek bir teknik bulunmamaktadır; onlar tüm tinsel arayışın özüdür. Ama tüm teknikler herkes için değildir, bu yüzden onları denemen gerekir. Sana yalnızca belli teknikler faydalı olacaktır ve senin o teknikleri bulman gerekecektir. Bunun iki yolu vardır: Ya kendi deneme yanılma yönteminle, işe yarayan bir şeye rastlayana kadar dener ve ondan sonra büyür ve onun içinde hareket edersin ya da bir öğretmene teslim olursun ve sana neyin uygun olduğunu o bulur. İki yol bunlardır. Seçebilirsin. Şimdi teknik.

70. Teknik

Özünü merkezden merkeze belkemiği boyunca yükselen ışınlar olarak düşün. 'Yaşamak' da içinde böyle yükselir.

Pek çok Yoga yöntemi buna dayalıdır. İlk önce ne olduğunu anla; sonra uygula. Belkemiği, omurga, hem bedeninin, hem zihninin temelidir. Zihnin, kafan, omurganın son kısmıdır. Tüm bedenin kökü omurgadadır. Omurgan gençse, sen de gençsin. Eğer omurgan yaşlıysa, sen de yaşlısın. Omurganı genç tutabilirsen, yaşlanman güç olur, her şey omurgana bağlıdır. Omurgan canlıysa, çok parlak bir zihnin olur. Omurgan donuk ve ölü ise, çok donuk bir zihnin olur. Yoga pek çok şekilde omurganı canlı, parlak, ışık dolu, genç ve taze tutmaya çalışır.

Omurganın iki ucu vardır: Başlangıcı cinsel merkezdir ve sonu ***sahas***rardır, başının tepesindeki yedinci merkezdir. Omurganın başlangıcı toprağa bağlıdır ve cinsellik sendeki en dünyevi şeydir. Omurgandaki başlangıç merkezi sayesinde doğa ile, Sankhya'nın ***prakriti,*** yeryüzü, maddesel dediği şey ile iletişim halindesin. Kafadaki son merkezden ya da ikinci kutuptan, ***sahasrar,*** ilahi olanla iletişim içindesin. Bunlar varoluşunun iki kutbudur. İlki cinsellik, İkincisi ***sahasrardır.*** İngilizcede ***sahasrar*** sözcüğünü karşılayan bir sözcük bulunmamaktadır. İki kutup bunlardır. Yaşamın ya cinsel yönelimli ya da ***sahasrar*** yönelimli olacaktır. Enerjin ya aşağı, cinsel merkezden yeryüzüne akacaktır ya da ***sahasrardan*** kozmosa salıverilecektir. ***Sahasrardan brahmana.*** Mutlak Varoluş'a salıverilirsin. Cinsellikten aşağı, göreceli varoluşa akarsın. İki akış, iki olasılık bunlardır. Yukarı akmaya başlamadığın sürece acın asla sona ermeyecektir. Mutluluğa kısa bakışlar atabilirsin ama yalnızca kısa bakışlar olur bunlar. Hem de çok hayali bakışlar.

Enerji yukarı akmaya başladığında o bakışları gittikçe daha sık görürsün. Enerji bir kez ***sahasrara*** ulaşınca ve oradan salıverilince, mutlak mutluluğa kavuşacaksın. Bu ***nirvana***dır. O zaman başka bakış olmaz; sen mutluluğun kendisi olursun. Bu yüzden Yoga ve Tantra'nın konusu enerjinin omurgadan yukarı, omurilikten yukarı nasıl akıtılacağı, onun yerçekimine karşı hareket etmesine nasıl yardım edileceğidir. Cinsellik çok kolaydır çünkü yerçekimini takip eder. Yeryüzü her şeyi aşağı, geriye çekmektedir; cinsel enerjin yeryüzü tarafından çekilir. Sen duymamış olabilirsin, ama astronotlar bunu hissetmiştir. Yeryüzünün çekiminden kurtuldukları andan itibaren fazla cinsellik hissetmezler. Beden ağırlık kaybettikçe cinsellik çözülür, kaybolur.

Yeryüzü senin yaşam enerjini aşağı çekmektedir ve bu doğaldır, çünkü yaşam enerjisi yeryüzünden gelir. Yemek yersin ve içinde yaşam enerjisi yaratırsın; o yeryüzünden gelir ve yeryüzü onu geri çekmektedir. Her şey kaynağına gider. Ve bu şekilde hareket etmeye devam ederse, yaşam enerjisi tekrar tekrar dönecektir. Sen bir çember halinde hareket edersin ve ömürler boyunca hareket etmeyi sürdürürsün. Tıpkı astronotlar gibi bir sıçrayış yapmazsan sonsuza dek bu şekilde hareket edebilirsin. Tıpkı astronotlar gibi, sıçramalı ve çemberin dışına çıkmalısın. O zaman yeryüzünün çekim düzeni bozulur. Kırılabilir!

Onun nasıl kırılacağına dair teknikler bunlardır. Enerjinin nasıl dikey olarak hareket edeceğine ve içinde yükseleceğine, yeni merkezlere ulaşacağına dair teknikler; enerjilerin nasıl içinde ortaya çıkabileceğine, her hareket ile seni yeni biri yapabileceğine dair teknikler. Enerji ***sahas***rarından, cinselliğin karşı kutbundan salıverildiği anda, sen artık insan değilsin. Artık bu yeryüzüne ait değilsin; ilahi oldun. İşte Krishna Tanrı'dır ya da Buda Tanrı dır derken kastettiğimiz bu. Onların bedenleri de tıpkı seninki gibidir. Onların bedenleri de hastalanır, ölürdü. Bedenlerindeki her şey seninki gibidir. Onların, bedenlerinde, seninkinde olmayan tek bir şey olmaktadır: Enerji yerçekimi düzeninden kurtulmuştur.

Sen bunu göremezsin, senin gözlerine görünmez. Bazen bir ustanın yanında otururken hissedebilirsin. Aniden içinde bir enerji kabarması hissedersin ve enerjin yukarı akmaya başlar. Ancak o zaman bir şey olduğunu anlarsın. Sırf Buda ile iletişim haline geçmekle, enerjin yukarı, ***sahasrara*** akmaya başlar. Buda öyle güçlüdür ki yeryüzü bile o kadar güçlü değildir; enerjini aşağı çekemez. Bunu İsa'nın, Buda'nın, Krishna'nın yanında hissetmiş olanlar onlara Tanrı demiştir. Onların yeryüzünden daha güçlü bir enerji kaynakları vardır.

Düzen nasıl bozulabilir? Bu teknik düzeni bozmak için çok faydalıdır. İlk önce temel bir şeyi anla. Bir, eğer gözlemlemişsen, cinsel enerjinin hayal gücü ile hareket ettiğini fark etmemişsindir. Hayal gücü sayesinde cinsel merkezin işlemeye başlar. Gerçekte, hayal gücü olmadan işleyemez. İşte bu yüzden âşıksan daha iyi işler. Çünkü aşkla hayal gücü de gelir. Aşık değilsen çok güçtür. İşlev göstermez.

İşte bu yüzden eski günlerde erkek fahişe bulunmazdı, yalnızca kadın fahişe bulunurdu. Âşık olmayan bir erkek fahişe için iş çok zordur ve sırf para için nasıl âşık olabilir? Bir adama seninle ilişkiye girmesi için para verebilirsin ama seni hayal edemiyorsa işlev gösteremez. Kadınlar işlev gösterebilir, çünkü onların cinselliği edilgendir. Gerçekten de, onların işlev göstermesine hiç gerek yoktur. Onlar tamamen uzak olabilirler; hiçbir şey hissetmiyor olabilirler. Bedenleri ceset gibi olabilir. Bir fahişe ile birlikteyken, gerçek bir bedenle sevişmezsin. Yalnızca bir ceset ile sevişirsin. Ama kadınlar kolaylıkla fahişe olabilirler, çünkü onların cinselliği edilgendir.

Cinsel merkez hayal gücü sayesinde çalışır, işte bu yüzden düşlerde bile ereksiyon olabilir, boşalabilirsin. Bunlar gerçektir. Düşler yalnızca hayaldir. Gözlemlenmiştir ki, fiziksel olarak zinde bir erkek gece boyunca en az on kez ereksiyon olmaktadır. Zihnin her hareketi ile, küçük bir cinsellik düşüncesi ile ereksiyon oluşur. Zihninin pek çok enerjisi, pek çok yeteneği vardır ve bunlardan biri iradedir. Ama cinselliği irade ile getiremezsin. Cinsellik açısından irade etkisizdir. Birini sevmeye çalışırsan, kudretsiz olduğunu hissedersin. Bu yüzden hiç deneme. İrade asla cinsellikle işlev göstermez; yalnızca hayal gücü işlev gösterir. Hayal et, o zaman merkez işlemeye başlar. Bu gerçeği neden vurguluyorum? Çünkü hayal gücü enerjinin hareket etmesine yardımcı oluyorsa, o zaman enerji sırf hayal gücü ile yukarı ya da aşağı gidebilir. Hayal gücü ile kanını hareket ettiremezsin; bedende başka hiçbir şeyi hayal gücü ile yapamazsın. Ama cinsel enerji hayal gücü ile hareket ettirilebilir. Onun yönünü değiştirebilirsin.

Bu sutra şöyle diyor: Özünü ışınlar olarak düşün... Kendini, benliğini ışınlar olarak düşün... Omurga boyunca merkezden merkeze... Belkemiğinden yukarı... İçindeki 'yaşamak' da böyle yükselir.. Yoga omurganı yedi merkeze bölmüştür. İlki cinsel merkezdir ve sonuncusu ***sahasrar***dır ve bu ikisinin arasında beş merkez vardır. Bazı sistemler onu dokuza, bazıları üçe, bazıları dörde böler. Bölmek çok anlamlı değildir, sen kendi bölmeni yapabilirsin. Beş merkezle çalışmak yeterlidir; ilki cinsel merkezdir, İkincisi göbeğin hemen altındadır, üçüncüsü yüreğin

arkasındadır, dördüncüsü iki kaşının arkasında, arada, alnın ortasındadır. Ve beşincisi, ***sahasrar,*** kafanın tepesindedir. Bu beşi yeterlidir.

Bu sutra diyor ki: Kendini düşün... Kendini hayal et demek istiyor... Gözlerini kapat ve kendini ışıkmışsın gibi hayal et. Bu yalnızca hayal gücü değildir. Başlangıçta öyledir, ama gerçektir de, çünkü her şey ışıktan oluşur. Artık bilim, her şeyin elektrikten oluştuğunu söylüyor ve Tantra hep her şeyin ışık parçacıklarından oluştuğunu söylemiştir. Sen de öylesin. İşte bu yüzden ***Kuran*** Tanrı'nın ışık olduğunu söyler. Sen ışıksın! İlk önce yalnızca ışınlardan oluştuğunu hayal et; sonra hayal gücünü cinsel merkeze götür. Dikkatini oraya yoğunlaştır ve ışınların cinsel merkezinden yukarı aktığını hayal et. Sanki cinsel merkezin bir ışık kaynağı olmuş ve ışınlar yukarı doğru kabarıyor. Göbek merkezine doğru. Bölmeye gerek vardır, çünkü cinsel merkezini ***sahasrara*** bağlamak güç olacaktır. Bu yüzden küçük bölünmeler faydalı olur. Bağlayabilirsen, bölmeye gerek kalmaz. Cinsel merkezden yukarı tüm bölünmelerden kurtulursun ve enerji, yaşam gücü bir ışık gibi ***sahasrara*** gider. Ama bölünmeler daha faydalı olur, çünkü senin zihnin küçük parçaları daha kolay algılar.

Enerj'inin (ışınların) ışıktan bir ırmak gibi cinsel merkezinden göbeğine aktığını hisset. Hemen içinde bir sıcaklık yükseldiğini hissedeceksin. Kısa sürede göbeğin ısınacak. Sıcaklığı hissedebilirsin; başkaları bile hissedebilir bu sıcaklığı. Hayal gücün sayesinde cinsel merkezin yükselmeye başlamıştır. Göbekteki ikinci merkezin bir ışık kaynağı olduğunu, ışınların gelip orada toplandığını hissettiğinde, yürek merkezine akmaya başla. Işık yürek merkezine ulaştığında, ışınlar gelirken, yürek atışların değişir. Nefeslerin derinleşir ve sıcaklık yüreğine gelir. Daha da yüksel.

Özünü merkezden merkeze belkemiği boyunca yükselen ışınlar olarak düşün. 'Yaşamak' da içinde böyle yükselir.

Sıcaklığı hissettikçe, onunla birlikte bir 'yaşam' hissedeceksin, yeni bir yaşam geldiğini, içsel bir ışığın yükseldiğini hissedeceksin. Cinsel enerjinin iki kısmı vardır: Biri fiziksel, diğeri psişiktir. Bedeninde her şeyin iki kısmı vardır. Tıpkı beden ve zihin gibi, içindeki her şeyin iki kısmı vardır: Biri

maddesel, diğeri tinseldir. Cinsel enerjinin iki kısmı vardır. Maddesel kısım semendir; o yukarı yükselemez, onun geçeceği yer yoktur. Bu yüzden Batı'daki pek çok fizyolog Tantra ve Yoga yöntemlerinin saçmalık olduğunu söyler ve onları tamamen reddederler. Cinsel enerji nasıl yükselebilir? Geçeceği yer yoktur ve cinsel enerji yükselemez. Haklıdırlar, ama yine de yanılmaktadırlar. Maddesel kısım olan semen yükselemez... Ama hepsi bu değildir. Gerçekten de, o cinsel enerjinin bedenidir yalnızca, cinsel enerji değildir. Cinsel enerji onun psişik kısmıdır ve psişik kısım yükselebilir. Bu psişik kısım için geçit olarak omurga kullanılır. Omurga ve onun merkezleri. Ama bunun hissedilmesi gereklidir ve senin hislerin ölmüştür.

Bir yerde belli bir psikoterapistin bir kadın hastası hakkında yazdıklarını hatırlıyorum. Adam kadına bir şey hissetmesini söylüyormuş, ama psikoterapist kadının yaptığı şeyi hissetmediğini, hissettiğini düşündüğünü hissetmiş. Bu farklı bir şeydir. Bu yüzden terapist elini kadının elinin üzerine koymuş, bastırmış ve kadına gözlerini kapatmasını, ne hissettiğini anlatmasını söylemiş. Kadın hemen, "Elini hissediyorum" demiş.

Ama terapist şöyle demiş: "Hayır, bu hissettiğin şey değil. Bu yalnızca düşündüğün, çıkarsadığın şey. Elimi elinin üzerine koydum; elimi hissettiğini söylüyorsun. Ama hissetmiyorsun. Bu çıkarsamadır. Ne hissediyorsun?"

Kadın, "Parmaklarını hissediyorum" demiş.

Terapist yine, "Hayır!" demiş. "Bu his değil. Hiçbir şey çıkarsama. Gözlerini kapat ve elimin olduğu yere git; sonra bana ne hissettiğini söyle."

O zaman kadın demiş ki: "Ah! Her şeyi kaçırıyormuşum. Baskı ve sıcaklık hissediyorum."

El sana dokunduğunda hissettiğin bir el değildir. Baskı ve sıcaklık hissedilir. El yalnızca bir çıkarsamadır, zekâdır, his değil. Sıcaklık ve baskı, his budur. Şimdi kadın hissediyormuş. Biz duyguyu tamamen kaybetmişiz. Duyguyu geliştirmen gerekecek; ancak o zaman bu tür teknikleri

yapabilirsin. Aksi halde, işe yaramaz. Yalnızca zekânla çıkarsarsın, yalnızca hissettiğini düşünürsün ve hiçbir şey olmaz. İşte bu yüzden insanlar bana geliyor, "Bize bu tekniğin çok önemli olduğunu söyledin, ama hiçbir şey olmuyor" diyor. Denedin, ama bir boyutu gözden kaçırıyorsun. Duygu boyutunu. Bu yüzden ilk önce onu geliştirmen gerekecek. Bunun için deneyebileceğin bazı yöntemler var.

Bir şey yapabilirsin. Evde küçük bir çocuk varsa, her gün bir saat boyunca çocuğu takip et. Buda'yı takip etmekten daha iyi ve daha tatmin edici olacaktır. Bırak çocuk dört ayak üzerinde hareket etsin ve sen de dört ayak üzerinde hareket et. Çocuğun emeklemesini takip et, ilk defa içine yeni bir yaşam enerjisi geldiğini hissedeceksin. Bir kez daha çocuk olacaksın. Çocuğa bak ve onu takip et. Her köşeye gidecek; her şeye dokunacak. Yalnızca dokunmayacak, her şeyi tadacak, her şeyi koklayacak. Sen onu takip et ve o ne yapıyorsa sen de yap.

Sen de bir zamanlar çocuktun; bunu yaptın. Çocuk hissediyor. Çıkarsamıyor, düşünmüyor. Bir koku alıyor ve onun geldiği köşeye gidiyor. Bir elma görüyor ve onu tadıyor. Tıpkı bir çocuk gibi tat. Elmayı yemesine bak, onu izle: Tamamen bu işe dalar. Tüm dünyayı unutur, dünya artık yoktur. Yalnızca elma vardır. Elma bile yoktur ve çocuk da yoktur. Yalnızca yemek vardır. Bir çocuğu bir saat boyunca takip et. O saat çok zenginleştirici olacak, bir kez daha çocuk olacaksın.

Savunma mekanizmaların geride kalacak, zırhın geride kalacak ve dünyaya bir çocuğun baktığı gibi bakmaya başlayacaksın: Duygu boyutundan. Bunu hissettiğin zaman artık düşünmezsin, hissedebilirsin, üzerinde bir çocuk gibi hareket ettiğin halının dokusunun keyfini çıkarırsın; baskısının, sıcaklığının. Hem de yalnızca masum bir çocuğu takip ederek. İnsan çocuklardan çok şey öğrenebilir; eninde sonunda gerçek masumiyetin patlayacaktır. Sen de bir zamanlar çocuktun ve çocuk olmanın ne demek olduğunu biliyorsun. Yalnızca unuttun.

Duygu merkezi işlemeye başlamalı; ancak o zaman bu tekniklerin bir faydası olur. Aksi halde enerjinin yükseldiğini düşünürsün, ama duygu olmaz. Duygu yoksa, hayal gücü güçsüzdür, boşunadır. Yalnızca duygu

dolu bir hayal gücü sonuç verir. Pek çok başka şey yapabilirsin ve onları yapmak için özel bir çaba göstermeye gerek yoktur. Uykuya dalarken yatağını, yastığını hisset. Soğukluklarını. Ona dön; yastıkla oyna.

Gözlerini kapat ve klimanın sesini dinle ya da trafiğin sesini, saatin sesini, herhangi bir şeyi. Yalnızca dinle. Etiketleme, herhangi bir şey deme. Zihni kullanma. Yalnızca duyguda yaşa. Sabah, ilk uyanış anında, artık uykunun gittiğini hissettiğinde, düşünmeye başlama. Birkaç dakikalığına yine çocuk olabilirsin. Masum, taze... Düşünmeye başlama. Ne yapacağını, ne zaman ofise gideceğini, hangi trene yetişeceğini düşünme. Düşünmeye başlama. Bütün bu saçmalıklar için yeterince zamanın olacak. Bekle. Birkaç dakika için yalnızca sesleri dinle. Bir kuşun ötüşünü, rüzgârın ağaçların arasında esişini, bir çocuğun ağlamasını, sütçünün gelmesini, sütün boşaltılmasını. Olan her şeyle, hisset. Ona duyarlı ol, açık ol. Bırak senin başına gelsin, o zaman duyarlılığın büyür.

Duş alırken, suyu tüm bedeninde hisset. Sana dokunan her su damlasını hisset. Dokunuşunu, soğukluğunu, sıcaklığını hisset! Bunu bütün gün, ne zaman fırsat bulursan dene. Her yerde fırsat vardır. Her yerde!

Nefes alırken nefesi hisset. İçerideki hareketini, dışarı çıkışını... Hisset! Kendi bedenini hisset. Ki onu sen hiç hissetmedin.

Biz kendi bedenlerimizden çok korkarız. Kimse kendi bedenine sevgiyle dokunmaz. Hiç kendi bedenine sevgi gösterdin mi? Tüm uygarlık kendine dokunanlardan korkar, çünkü çocukluktan itibaren dokunmak reddedilir. İnsanın kendine sevgiyle dokunması mastürbasyon gibi gelir. Ama kendi kendine sevgiyle dokunamazsan, bedenin donuklaşır ve ölür. Ölmüştür. Avuçlarınla kendi gözlerine dokun. Dokunuşu hisset, gözlerin o anda taze ve canlı hissedecektir. Bedeninin her yerine dokun. Sevgilinin, arkadaşının bedenine dokun. Masaj iyidir. İki arkadaş birbirlerine masaj yapabilir, birbirlerinin bedenini hissedebilirler. Daha duyarlı olacaksın.

Duyarlılık ve duygu yarat. O zaman bu teknikler sana daha kolay gelecektir ve o zaman içinde 'yaşama'nın yükseldiğini hissedeceksin Bu

enerjiyi hiçbir yerde bırakma. Bırak ***sahasrara***[5] gelsin. Bunu hatırla: Ne zaman bu deneyi yapsan, onu ortada bırakma. Tamamlamalısın. Kimsenin seni rahatsız etmemesine dikkat et. Enerjiyi ortada bir yerde bırakırsan zararlı olabilir. Salıverilmesi gerekir. Bu yüzden onu başa getir ve başın bir açıklık olmuş gibi hisset.

Hindistan'da biz ***sahasrarı*** bir lotus olarak hayal ederiz: Bin taç yapraklı bir lotus. ***Sahasrar,*** bin taç yapraklı anlamına gelir... Bin taç yapraklı bir açıklık. Bin yapraklı, açılmış bir lotus hayal et ve her taç yapraktan bu ışık enerjisinin kozmosa yayıldığını hayal et. Yine, bu bir aşk eylemidir. Artık doğayla değil, nihai olanla. Yine, bu bir orgazmdır.

İki tür orgazm vardır: Biri cinseldir, diğeri tinseldir. Cinsel olan en alçak merkezden gelir, tinsel olan en yüksek merkezden gelir. En yüksekte, en yüksekle buluşursun ve en alçakta en alçakla buluşursun. Cinsel eylemde iken bu egzersizi yapabilirsin; iki eş bunu yapabilir. Enerjiyi yukarı iletin ve o zaman cinsel eylem Tantra sadhana olur; meditasyon olur.

Ama enerjiyi bedende, bir merkezde bırakma. Biri gelebilir, bir işin olabilir ya da telefon çalabilir ve durman gerekebilir. Bu yüzden öyle bir zamanda yap ki kimse seni rahatsız etmesin ve enerjiyi herhangi bir merkezde bırakma. Aksi halde enerjiyi bıraktığın merkez bir yara halini alır ve pek çok zihinsel hastalık yaratabilirsin Bu yüzden dikkatli ol; aksi halde bunu yapma. Bu yöntem mutlak mahremiyet gerektirir ve hiç rahatsız edilmemen gereklidir ve tamamlanmalıdır. Enerji başa gelmeli ve oradan salıverilmelidir.

Değişik deneyimler yaşayacaksın. Cinsel merkezden ışınlar çıkmaya başladığını hissettiğinde, cinsel merkezde ereksiyonlar ve hisler olacaktır. Pek çok insan korku içinde bana geliyor, ne zaman meditasyona başlasalar, ne zaman derine gitmeye başlasalar ereksiyon olduklarını söylüyorlar. "Bu da ne?" diye merak ediyorlar. Korkuyorlar, çünkü meditasyonda cinsellik olmaması gerektiğini düşünüyorlar. Ama yaşamın nasıl işlev gösterdiğini bilmiyorsun. Bu iyi bir işarettir. Oradaki enerjinin hâlâ canlı olduğunu gösterir. Şimdi hareket etmeye ihtiyacı vardır. Bu yüzden korkma, yolunda

gitmeyen bir şey olduğunu düşünme. Bu iyi bir işarettir. Meditasyona başladığında cinsel merkezin daha duyarlı, daha canlı ve heyecanlı olacaktır ve başlangıçta heyecan tıpkı cinsel heyecan gibi olacaktır. Ama yalnızca başlangıçta. Meditasyonun derinleştikçe, enerjinin yukarı aktığını hissedeceksin. Enerji aktıkça, cinsel merkez sessizleşir, daha az heyecanlı olur.

Enerji gerçekten ***sahasrara*** geldiğinde, cinsel merkezde hiçbir duygu olmaz. Orası tamamen kıpırtısız ve sessiz olur. Tamamen serin olması, sıcaklığın başa gitmesi gereklidir. Bu fiziksel bir şeydir. Cinsel merkez heyecanlandığı zaman ısınır; sıcaklığını hissedebilirsin, fizikseldir. Enerji hareket ettiğinde cinsel merkez gittikçe serinler ve sıcaklık başa gelir.

Başının döndüğünü hissedersin. Enerji başa geldiğinde başının döndüğünü hissedersin. Bazen midenin bulandığını bile hissedebilirsin, çünkü ilk defa enerji başa gelmiştir ve başın ona alışık değildir. Alışması gereklidir. Bu yüzden korkma. Bazen hemen bayılabilirsin, ama korkma. Bu olur. Bunca enerji aniden hareket eder ve başında patlarsa, bayılabilirsin. Ama o baygınlık bir saatten uzun süremez. Bir saat içinde enerji kendiliğinden geri akar ya da salıverilir. O durumda bir saatten fazla kalamazsın. Bir saat diyorum ama aslında tam olarak kırk sekiz dakikadır. Bundan daha fazla olamaz. Milyonlarca yıldır yapılan deneylerde hiç olmamıştır, bu yüzden korkma. Bayılırsan, bu sorun değildir. Bu baygınlıktan sonra öyle tazelenmiş hissedeceksin ki sanki ilk defa uyumuş, en derin uykuyu uyumuş gibi olacaksın.

Yoga buna özel bir isim verir. Yoga Tandra: Yogik uyku. Çok derindir; en derin merkezine gidersin. Ama korkma. Başın ısınırsa, bu iyi bir işarettir. Enerjiyi salıver. Başının tıpkı bir lotus çiçeği gibi açıldığını hisset. Sanki enerji kozmosa salıveriliyormuş gibi. Enerji salıverilirken, içine bir soğukluk dolduğunu hissedeceksin. Bu sıcaklıktan sonra gelen soğukluğu hiç hissetmedin. Ama tekniği tam yap; asla eksik bırakma.

71. Teknik

Ya da aradaki boşluklarda, bunu şimşek gibi hisset.

Bu küçük bir farkı olan çok benzer bir yöntemdir:

Ya da aradaki boşluklarda, bunu şimşek gibi hisset.

Bir merkez ile diğeri arasında, ışınlar çıkarken, onu şimşek gibi hissedebilirsin. Bir ışık sıçrayışı gibi. Bazı insanlar için İkincisi daha uygun olur ve bazılarına birincisi uygun gelir. İşte bu yüzden bir değişiklik vardır. Ağır ağır olan şeyleri hayal edemeyen insanlar vardır ve sıçramaları hayal edemeyen insanlar vardır. Eğer sen ağır ağır düşünen ve hayal edenlerdensen, o zaman ilk yöntem iyidir. Ama ilk yöntemi denersen ve aniden ışınların bir merkezden doğrudan diğerine sıçradığını hissedersen, o zaman ilk yöntemi yapma. İkincisi senin için daha iyidir. Bunu şimşek gibi hisset. Bir merkezden bir sonrakine sıçrayan bir ışık kıvılcımı gibi. Ve İkincisi daha gerçektir, çünkü ışık gerçekten de sıçrar. Ağır ağır, adım adım büyüme yoktur. Işık bir sıçrayıştır.

Elektrik ışığına bak. Sen onu daimi olarak düşünürsün, ama bu hayaldir. Boşluklar vardır, ama boşluklar o kadar küçüktür ki sen onları göremezsin. Elektrik sıçrayışlar halinde gelir. Bir sıçrayış ve sonra bir karanlık, boşluk olur. Bir sıçrayış daha ve sonra bir karanlık boşluğu olur. Ama sen boşluğu hiç hissetmezsin, çünkü sıçrayış çok hızlıdır. Aksi halde, her an karanlık olurdu. Yine bir sıçrama, ışık gelir, sonra yine karanlık. Işık sıçrar, asla yolculuk etmez. Sıçramaları kavrayabilenler için ikinci yöntem en iyisidir.

Ya da aradaki boşluklarda, bunu şimşek gibi hisset.

Sadece dene. Işınların ağır ağır gelmesi ile rahat ediyorsan, tamam. Rahat hissetmiyorsan ve ışınlar sıçrıyorsa, o zaman ışınları unut. Bunu gökyüzündeki, bulutların arasındaki bir şimşek gibi, bir yerden diğerine sıçrıyormuş gibi hisset.

Kadınlar için ilk yöntem, erkekler için İkincisi daha kolay olacaktır. Dişil zihin ağır ağır olan şeyleri daha kolay kavrar ve eril zihin daha kolay sıçrar. Eril zihin sıçrama sever; bir şeyden diğerine sıçrar. Erkek zihninde ince bir huzursuzluk vardır. Kadın zihni ağır bir süreçle işler, sıçramaları

sevmez. İşte bu yüzden erkeklerin ve kadınların mantıkları birbirlerinden çok farklıdır. Erkek bir şeyden diğerine sıçrar durur ve kadınlar için bu anlaşılamazdır. Onlar için bir büyüme olmalıdır. Ağır ağır bir büyüme. Ama sen seç. Bunları dene ve hangisi ile rahat ediyorsan onu seç.

Bu yöntem hakkında iki, üç şey daha. Şimşekle birlikte dayanılmaz gelecek ölçüde sıcaklık hissedebilirsin. Bunu hissedersen deneme. Şimşek sana büyük ısı verebilir. Bunu hissedersen, dayanılmaz olursa, o zaman bunu deneme. O zaman ilk yöntemde rahatsan, o iyidir. Aksi halde huzursuzluk içinde deneme. Bazen patlama öyle büyük olur ki korkabilirsin ve bir kez korkunca bir daha asla yapamazsın. O zaman korku başlar.

Bu yüzden insanın hiçbir zaman hiçbir şeyden korkmamaya dikkat etmesi gerekir. Korkunun geldiğini hissediyorsan ve senin için çok fazlaysa deneme. O zaman ışınlı ilk yöntem en iyisidir. Işınların bile çok fazla sıcaklık verdiğini hissediyorsan (ve insanlar farklı olduğu için bu da değişiklik gösterebilir) o zaman ışınları serin olarak düşün, serin olarak hayal et. O zaman sıcaklık yerine, her şeyde bir soğukluk hissedersin. Bu da etkili olur. Bu yüzden sen karar verebilirsin; dene ve karar ver. Unutma, bu teknikte ve diğerlerinde, eğer çok huzursuz hissediyorsan ya da tahammül edilmez oluyorsa, yapma. Başka yöntemler vardır ve senin için doğru olan bu olmayabilir. İçinde gereksiz huzursuzluk varken, çözdüğünden daha fazla sorun yaratabilirsin.

Hindistan'da, bu yüzden, ***sahaja Yoga*** adını verdiğimiz özel bir Yoga geliştirdik. ***Sahaja*** kendiliğinden, kolay, doğal anlamına gelir. ***Sahaj'ı*** her zaman hatırla. Bir tekniğin kendiliğinden sana geldiğini hissediyorsan, ona daha yakın hissediyorsan, onunla daha iyi hissediyorsan -daha sağlıklı, daha canlı, daha rahat- o zaman yöntemin odur. Onunla hareket et; ona güven. Gereksiz sorunlar yaratma. İçsel mekanizma çok karmaşıktır. Sana çok fazla gelen bir şey yaparsan, pek çok şeye zarar verebilirsin. Bu yüzden seninle uyumlu bir şeyle hareket etmek daha iyidir.

72. Teknik

Kozmosu her daim yaşayan yan şeffaf bir varlık olarak hisset.

Bu da ışıkla ilgilidir;

Kozmosu her daim yaşayan yarı şeffaf bir varlık olarak hisset.

LSD ya da benzeri uyuşturucular almışsan, çevrendeki tüm dünyanın yarı şeffaf, canlı, rengârenk ışıklardan bir olgu haline geldiğini görmüşsündür. Bunun sebebi LSD değildir. Dünya öyledir, ama senin gözlerin donuklaşmıştır. LSD çevrende renkli bir dünya yaratmaz; dünya zaten renklidir, dünyada hiçbir sorun yoktur. O bir gökkuşağıdır. Bir renkler gizemi ve yarı şeffaf ışık esrarı... Ama senin gözlerin donuklaşmıştır. İşte bu yüzden bu renkliliği asla hissedemezsin.

LSD yalnızca gözlerini açmaktadır. Dünyayı renkli kılmamaktadır; yalnızca senin donukluğunun kimyasal bir yolla kaybolmasına yardımcı olur ve sonra tüm dünya gözlerinin önünde patlar. Bu yeni bir şeydir. Sıradan bir sandalye bile harika bir olgu olur. Yerdeki bir ayakkabı yeni renkler, yeni bir gençlik kazanır. Sıradan trafik gürültüleri müzik haline gelir. Hep yanından geçtiğin ve gördüğünü bildiğin, ama hiç bakmadığın ağaçlar yeniden doğar. Bir ağacın her lifi bir mucize gibi gelmeye başlar.

Gerçeklik işte böyledir. Gerçekliği yaratan LSD değildir. LSD yalnızca senin donukluğunu, duyarsızlığını yok etmektedir ve dünyaya insanın gerçekten bakması gerektiği gibi bakarsın. Ama LSD sana yalnızca tek bir bakış verebilir ve ona bağımlı kalırsan, eninde sonunda LSD bile donukluğunu giderememeye başlar. O zaman daha büyük dozlara ihtiyacın olur ve sonra daha büyük dozlara da bağışıklık kazanırsın. Ve gerçekten de, sonra LSD ya da diğer uyuşturucuları bırakırsan, dünya öncekinden de donuk olur. O zaman daha da duyarsız olursun.

Birkaç gün önce beni görmeye bir kız geldi. Orgazm yaşayamadığını söyledi. Pek çok erkekle sevişmiş ama orgazm yaşayamamış. Zirve asla gelmiyormuş ve hayal kırıklığı içindeymiş. Ben de ondan bana tüm aşk ve cinsel hayatını anlatmasını istedim. Tüm hikâyeyi. O zaman kızın vibratör kullandığını öğrendim. Artık Batı'da bu tür şeyleri kullanıyorlar. Bir kez

vibratörü erkek penisi olarak kullanınca, artık hiçbir erkek seni tatmin edemez, çünkü vibratör, her şeyden önce, vibratördür. O zaman vajinan ve klitorisin ölür, donuklaşır ve o zaman orgazm imkânsızlaşır. O zaman orgazm olasılığı olmaz. Bu sefer daha güçlü bir vibratöre ihtiyaç duyarsın ve bu öyle bir aşırı uca gider ki, tüm cinsel mekanizman taşlaşır. Bu her duyumuza olmaktadır. Dışsal bir alet kullanırsan donuklaşırsın.

LSD seni nihai olarak donuklaştırır, çünkü onunla artık büyümez olursun. Sen büyüyorsan, o zaman farklı bir süreçtir. O zaman daha duyarlı olursun ve sen duyarlılaştıkça dünya da farklılaşır. Artık daha önce duyarlı olmadığın için hissetmediğin pek çok şeyi hissedebilirsin.

Bu teknik senin içsel duyarlılığına dayalıdır. İlk önce duyarlılığını arttır. Kapılarını kapat, odayı karart ve küçük bir mum yak. Mumun yanında sevgi dolu bir tavırla otur. Daha ziyade, minnet dolu bir tavırla. Muma dua et: "Kendini bana göster." Banyo yap, gözlerine soğuk su çarp, sonra çok minnet dolu bir ruh hali içinde mumun önüne otur. Ona bak ve başka her şeyi unut. Yalnızca küçük muma bak. Aleve ve muma. Ona bakmaya devam et. Beş dakika sonra mumda pek çok şeyin değiştiğini hissedeceksin. Mum değişmiyor, unutma; senin gözlerin değişiyor.

Sevgi dolu bir tavır içinde, tüm dünya dışarıda kalmışken, mutlak yoğunlaşma içinde, çok duygulu bir yürekle, muma ve aleve bakmaya devam et. O zaman alevin çevresinde yeni renkler, daha önce var olduğunu hiç fark etmediğin yeni tonlar keşfedeceksin. Onlar oradadır; tüm gökkuşağı oradadır. Nerede ışık varsa, gökkuşağı da vardır, çünkü ışık tüm renklerden oluşur. İnce bir duyarlılığa ihtiyacın vardır. Bunu hisset ve bakmaya devam et. Gözyaşları akmaya başlasa bile bakmaya devam et. Bu gözyaşları gözlerinin daha da tazelenmesine yardımcı olacaktır.

Bazen alevin, mumun gizemli olduğunu hissedebilirsin. Bu yanında getirdiğin sıradan mum değildir; yeni bir ışıltı kazanmıştır, ona ince bir ilahilik gelmiştir. Bunu yapmaya devam et. Bunu başka nesnelerle de yapabilirsin.

Arkadaşlarımdan biri, beş altı kişilik bir grubun taşlarla deney yaptığını söyledi. Onlara bu deneyin nasıl yapılacağını anlatmıştım ve sonra onlar bana anlattı. Issız bir ırmağın kıyısında taşlarla deney yapmışlar. Onları elleri, yüzleri ile hissetmeye çalışmışlar, taşlara dilleri ile dokunmuşlar, taşları koklamışlar. Olası her şekilde taşlan hissetmişler. Kıyıda buldukları sıradan taşları.

Bunu bir saat denemişler, her biri ayrı taşla. Sonra, arkadaşımın anlattığına göre, bir mucize olmuş. Herkes, "Bu taşı saklayabilir miyim? Ona âşık oldum!" demiş. Sıradan bir taş! Onunla duygudaş bir ilişki kurarsan, ona âşık olursun. Eğer bu duyarlılığa sahip değilsen, o zaman yanındaki güzel biri olsa bile, taştan farklı yoktur senin için; âşık olamazsın.

Duyarlılığının artması gereklidir. Her duyun canlanmalıdır. O zaman bu tekniği deneyebilirsin.

Kozmosu her daim yaşayan yan şeffaf bir varlık olarak hisset.

Işık her yerde vardır. Pek çok şekilde, biçimde, ışık her yerde olmaktadır. Bak ona! Her yerde ışık vardır, çünkü tüm olgu ışığın temeline dayalıdır. Bir yaprağa, çiçeğe ya da taşa bak, eninde sonunda ondan ışınlar çıktığını hissedeceksin. Sabırla bekle. Acele etme, çünkü sen acele ederken hiçbir şey açığa çıkmaz. Acele halindeyken donuksun. Her şeyde sessizce bekle, o zaman hep orada olan, ama senin uyanık olmadığın, farkında olmadığın yeni bir olgu keşfedeceksin.

Kozmosu her daim yaşayan yan şeffaf bir varlık olarak hisset, o zaman, sen her daim yaşayan varlığı hissederken zihnin tamamen suskunlaşacaktı. Sen de onun bir parçası olacaksın, büyük bir senfonideki tek nota. Yük yok, gerilim yok... Damla okyanusa düşmüştür. Ama başlangıçta büyük bir hayal gücüne ihtiyaç olacaktır ve eğer başka bir duyarlılık eğitimini de hissediyorsan faydalı olur.

Pek çok şekilde deneyebilirsin. Birinin elini eline al. Gözlerini kapat ve diğerinin içindeki yaşamı hisset. Hisset ve bırak o sana gelsin. Kendi

yaşamını hisset ve bırak o diğerine gitsin. Bir ağacın yanına otur ve ağacın kabuğuna dokun. Gözlerini kapat ve ağacın içinde yükselen yaşamı hisset, o zaman hemen değişirsin.

Bir deney duydum. Bir doktor, duyguların biyokimya aracılığı ile değişip değişmediğini görmek için insanlarla deney yapıyormuş. Duyguların biyokimyayı hemen değiştirdiğini raporluyor. On iki kişilik bir grupla deney yapmış. Deneyden önce idrar örneklerini almış ve örnekler sıradan, normalmiş.

Her biri farklı bir gerilime tabi tutulmuş. Birine bir korku, öfke, şiddet, zulüm filmi gösterilmiş. Yalnızca bir film... Otuz dakika boyunca bir korku filmi izlemiş. Elbette, filmle duygular değişmiş. Adam stres hissetmiş. Bir başkasına çok neşeli bir film gösterilmiş. O kendini mutlu hissetmiş. Ve bu şekilde on iki kişi ile deney yapılmış. Sonra yeniden idrar örnekleri alınmış ve analiz herkesin idrar örneğinin farklı olduğunu göstermiş. Bedenlerindeki kimyasallar değişmiş. Dehşet hisseden adam şimdi hastaymış; umut, mutluluk, coşku hisseden şimdi sağlıklıymış. İdrarı farklıymış, bedenindeki kimyasallar farklıymış.

Sen kendine ne yaptığının farkında değilsin. Bir cinayet filmi görmeye gittiğinde, ne yaptığını bilmiyorsun. Beden kimyanı değiştiriyorsun. Bir dedektiflik romanı okuyorsan, ne yaptığını bilmiyorsun. Kendini öldürüyorsun. Heyecanlanıyor, korkuyorsun, geriliyorsun. Detektif romanından bu şekilde zevk alıyorsun. Ne kadar gerilirsen, o kadar zevk alıyorsun. Neler olacağını ne kadar merak ediyorsan o kadar heyecanlanıyorsun. Ve beden kimyanı değiştiriyorsun.

Bütün bu teknikler de beden kimyanı değiştirir. Tüm dünyanın yaşam, ışık dolduğunu hissediyorsan, beden kimyanı değiştiriyorsun. Ve bu bir zincirleme reaksiyondur. Beden kimyan değiştiğinde dünyaya bakarsın ve dünya daha canlı görünür. Ve daha canlı görünüyorsa, beden kimyan yine değişir ve sonra bu bir zincir halini alır.

Bu yöntem üç ay boyunca yapılırsa, bambaşka bir dünyada yaşamaya başlarsın, çünkü artık sen farklı olursun.

48. BÖLÜM -Tohumdaki Potansiyel

SORULAR

İlhamla ideal arasındaki fark nedir ve arayan birinin başkasından esinlenmesi yanlış mıdır?

Normal nedir ve son zamanlarda neden bu kadar çok patoloji var?

İnsan farkındalığa ermeden onu nasıl "hisseder" ve henüz var olmayan

nasıl hayal edilebilir?

ilk Soru:

Osho,

dün gece Krishna'nın, İsa'nın, Buda'nın insanın taşıdığı olasılığın ve büyümenin zirvesi olduğunu söyledin. Sonra da Yogik ve Tantrik psikolojinin insanın önüne bir ideal koymadığını, bir ideal sahibi olmanın Tantra'ya göre hata olduğunu söyledin. Buna dayanarak, lütfen ilham ile ideal arasındaki farkı açıklar mısın?

Bir arayanın hayatında ilhamın önemi nedir? Lütfen söyle, bir meditasyoncunun yolunda, büyük bir adamdan ilham almak hata mıdır?

Buda, Krishna ya da İsa senin için ideal değildir; sen onları takip etmeyeceksin. Onları takip edersen onları ıskalarsın ve senin kendi Buda oluşun asla gerçekleşmez. İdeal 'Buda oluş'tur, yani Budalıktır, Buda değil. İsa Mesih ideal değildir, İsalık idealdir. Budalık Gautam Buda'dan farklıdır; İsalık İsa'dan farklıdır. İsa yalnızca »nesihlerden biriydi. Sen de bir İsa olabilirsin, ama asla İsa Mesih olamazsın. Sen de bir Buda olabilirsin, ama asla Gautam olamazsın, Gautam bir Buda oldu ve sen de bir Buda olabilirsin. Budalık bir niteliktir, bir deneyimdir! Elbette Gautam, Buda olduğunda, Gautam'ın kendi bireyselliği vardı. Senin de kendi bireyselliğin var. Sen bir Buda olduğunda, bu iki Buda aynı olmayacak. En içsel deneyim aynı olacak, ama ifadeleri farklı olacak. Tamamen farklı. Karşılaştırmak mümkün olmayacak. Yalnızca en içsel nüvede aynı olacaksın.

Neden? Çünkü en içsel nüvede bireysellik yoktur. Birey yalnızca çeperdedir. Ne kadar derine gidersen birey o kadar çözülür. En içsel nüvede sanki hiç kimsesin. En içsel nüvede sen yalnızca derin bir boşluk, bir hiçliksin. Bir ***shunya,*** yani sıfır. Bu hiçlik yüzünden fark yoktur, çünkü iki hiçlik farklı olamaz. Ama iki 'bir şey' farklı olacaktır. İki 'bir şey' asla aynı olamaz ve iki 'hiçlik' asla farklı olamaz. İnsan tamamen hiçlik olduğunda, bir sıfır noktası olduğunda, İsa, Krishna ve Buda'daki ile aynı olur. Nihai olana eriştiğin zaman bu ***shunya***ya erişmiş olursun. Yani hiçliğe.

Ama kişiliğin, o esrikliğin ifadesi farklı olacaktır. Meera dans eder; Buda asla dans etmez. Buda'nın dans ettiğini hayal etmek imkânsızdır, saçma görünür. Ama Meera'nın Buda gibi bodhi ağacının altında oturduğunu hayal etmek de saçmadır. O durumda Meera her şeyi kaybedecektir, hiç de Meera gibi olmayacaktır; taklit ediyor olacaktır. Gerçek Meera yalnızca kendi aşk çılgınlığı içinde, esriklik içinde dans ederken düşünülebilir. Onun ifadesi budur. En içsel nüvesi aynıdır. Buda bodhi ağacının altında otururken ve Meera çılgın bir esriklik içinde dans ederken, en içsel nüveleri aynıdır. Dans eden Meera'da ve sessizce, heykel gibi oturan Buda'da, en içsel nüve aynıdır, ama çeper farklıdır. Dans etme ve sessizce oturma yalnızca çeperdedir. Meera'nın içine gitsen, ne kadar derine gidersen dans etme o kadar kesilir, Meera yok olur. Buda'nın derinlerine gitsen, oturuş kesilir, bir birey olarak Buda yok olur.

Sen bir Buda olabilirsin, ama asla Gautama Buda olamazsın: Kastedilen budur. Onları senin ideallerin yapma; aksi halde onları taklit etmeye başlarsın. Peki taklit edersen ne yapabilirsin? Dışarıdan bir şey dayatabilirsin, ama bu sahte bir olgu olacaktır. Sahte olabilirsin. Yalnızca resmedilmiş bir şey. Usta gibi görünebilirsin. Buda'dan da fazlası... Görünebilirsin, ama o yalnızca bir görüntü olacaktır; derinlerde sen aynı kalacaksın. Bu bir ikilik, bir çelişki, içsel bir ıstırap yaratacaktır ve sen acı içinde yaşayacaksın.

Yalnızca kendine karşı gerçek olduğun zaman mutlu olabilirsin. Başka biri gibi davranırken asla mutluluk duyamazsın. Bu yüzden Tantra'nın mesajını hatırla: İdeal sensin. Kimseyi taklit etmeyeceksin; kendini keşfedeceksin. Buda'ya bakarken onu taklit etmenin gereği yoktur. Buda'ya bakarken, öteye dair bir şeyin olabileceğine dair bir olasılık senin derinliklerine işler. Buda yalnızca, bu adama bir şeyler olduğuna dair bir simgedir. Eğer ona olabiliyorsa, herkese olabilir. O zaman insanlığın tüm olasılığı ortaya çıkmış olur.

İsa'da, Meera'da, Chaitanya'da,[6] yalnızca bir olasılık ortaya çıkmıştır, gelecek görünmüştür. Her ne isen o halde kalman gerekmiyor. Dahası mümkün. Bu yüzden Buda yalnızca geleceğe dair bir simgedir. Onu taklit etme; daha çok, bırak onun hayatı, onun benliği olan olgu senin içinde yeni bir susuzluk olsun, o kadar. Şimdiki halinle yetinmemelisin. Bırak Buda senin için bir yetinmemezlik olsun, bir aşma, öteye geçme, bilinmeyene gitme susuzluğu olsun. Kendi benliğinin zirvesine ulaştığında, Buda'ya bodhi ağacının altında ne olduğunu ya da İsa'ya çarmıhta ne olduğunu ya da sokaklarda dans ederken, Meera'ya ne olduğunu anlayacaksın. Anlayacaksın, ama ifaden sana ait olacak. Sen bir Meera, bir Buda ya da bir İsa olmayacaksın. Sen kendin olacaksın ve bunu daha önce hiç olmadın. Sen benzersizsin.

Bu yüzden hiçbir şey söylenemez; sen öngörülemezsin. Kimse ne olacağını, senin onu nasıl ifade edeceğini söyleyemez. Şarkı mı söyleyeceksin, dans mı edeceksin, resim mi yapacaksın, sessiz mi kalacaksın, kimse söyleyemez. Ve hiçbir şeyin söylenememesi, hiçbir şeyin

öngörülememesi iyidir. Güzelliği buradadır. Öngörülebilir olsa, senin şöyle ya da böyle olacağın söylenebilse, o zaman sen mekanik bir şey olursun.

Öngörüler yalnızca mekanik aletlerde mümkündür. İnsan bilinci öngörülemezdir; özgürlüğü buradadır. Bu yüzden Tantra idealleri takip etme dediğinde, Buda'yı inkâr etmeni kastetmemektedir. Hayır, bu bir inkâr değildir. Gerçekte, bu senin kendi budalığını nasıl bulacağındır. Bir başkasını takip ederken onu ıskalarsın. Kendi yolunu takip ederken, onu kazanabilir, ona erişebilirsin.

Biri bir Zen ustası olan Bokuju'ya gelmiş. Bokuju'nun ustası çok ünlü, çok bilinen, çok büyük bir adammış ve gelen kişi sormuş: "Sen gerçekten ustanı mı takip ediyorsun?"

Bokuju, "Evet, onu takip ediyorum" demiş.

Ama soruyu soran adam rahatsız olmuş, çünkü ülkenin her yerinde, Bokuju'nun ustasını takip etmediği iyi bilinmekteymiş. Bu yüzden adam, "Beni kandırmaya mı çalışıyorsun? Ustasını takip etmediğini herkes biliyor, herkes farkında, ama sen yine de takip ettiğini söylüyorsun. Ne demek istiyorsun?" diye sormuş. Bokuju şöyle demiş: "Ustamı takip ediyorum... Çünkü benim ustam kendi ustasını hiç takip etmemiş. İşte ondan öğrendiğim bu. O kendisiydi!"

İşte bir Buda, bir İsa böyle takip edilir. İşte böyle! Onlar benzersizdir! Onları gerçekten takip ediyorsan, sen de benzersiz olmalısın.

Buda hiç kimseyi takip etmedi ve takip etmeyi tamamen bıraktığı anda aydınlanmaya erişti. Kendisi olduğunda, tüm yolları, tüm öğretileri bıraktığında, işte o zaman erişti. Onu takip edersen, onu takip etmemiş olursun. Bu çelişkili değil, yalnızca öyle görünüyor. Onu ölü bir program gibi takip edersen, onu taklit edersen, onu takip etmiş olmazsın. O asla hiç kimseyi takip etmedi ve ancak o zaman zirveye ulaştı. Onu anla, onu takip etme ve o zaman ince bir izleyiş gerçekleşecektir. Ama bu içsel bir şeydir. Taklit değil.

Nietzsche'nin ***Böyle Buyurdu Zerdüşt*** adlı büyük eserinde, Zerdüşt'ün müritlerine son mesajı şudur: "... uzaklaşın benden ve karşı koyun Zerdüşt'e. Hatta daha iyisi: utanın ondan. Belki de aldatmıştır sizi."'[7]

Tüm büyük ustaların son mesajı budur. Hiçbir büyük usta seni kukla yapmak istemez, çünkü o zaman seni öldürmüş olur. O zaman bir katil olur. O senin kendin olmana yardımcı olur. Ustanla yakınlık ve iletişim halindeyken kendin olamıyorsan, o zaman nerede kendin olacaksın?

Ustalık, senin kendin olman için bir fırsat demektir. Yalnızca ustaymış gibi davranan, ama usta olmayan küçük zihinler, dar zihinler kendilerini sana dayatmaya çalışır. Büyük ustalar senin kendi yolunda büyümene yardımcı olur ve büyük ustalar bir takip etme kurbanı olmaman için her tür engeli koyarlar. Her engeli onlar koyarlar! Buna izin vermezler, çünkü sen takip etme eğiliminde olursun. Kolaydır bu, taklit etmek kolaydır; gerçek olmak zahmetlidir. Taklit ettiğin zaman sorumluluk hissetmezsin, sorumlu ustadır. Hiçbir büyük usta taklit edilmesine izin vermemiştir. Senin onu taklit etmemen için her tür önlemi alır. Seni, olası her yolla, kendine fırlatır.

Aklıma ustanın aydınlanma gününü kutlayan bir Çin azizi geldi. Pek çok takipçisi gelmiş. Demişler ki: "Ama biz bu adamın senin ustan olduğunu hiç duymamıştık. Bu adama ait olduğunu hiç duymamıştık." O yaşlı adam ölmüşmüş. Demişler ki: "Yalnızca bugün geldiğimizde bunun senin ustanın aydınlanma günü olduğunu duyduk. Bu adam senin ustan mıydı? Ama nasıl? Seni onun yanında hiç görmedik!"

Aziz yanıt vermiş: "Onun yanındaydım, ama o reddetti. Usta olmayı reddetmişti ve bu ret sayesinde ben kendime gelebildim. Şimdi, her ne isem, onun reddi sayesindedir. Ben onun müridiyim. O beni kabul edebilirdi; o zaman tüm sorumluluğu onun omuzlarına atardım. Ama o reddetti ve son kişi oydu. Karşılaştırma mümkün değil. O reddettiği zaman, başka hiç kimseye gidemedim, çünkü tek sığınak oydu. O reddetmişse, artık herhangi bir yere gitmenin amacı, anlamı yoktu. Birilerine gitmeyi bıraktım. O sonuncusuydu. Beni kabul etse, kendimi unuturdum. Ama o reddetti, hem de çok kabaca reddetti. Reddi bir şok ve meydan okuma oldu

ve artık kimseye gitmemeye karar verdim. Bu adam reddetmişse, artık gitmeye değer kimse kalmamıştı. Sonra kendi başıma çalışmaya başladım ve ancak o zaman, yavaş yavaş, neden reddettiğini anladım. O beni kendime fırlatmıştı ve ancak o zaman beni kabul ettiğini anladım. Aksi halde neden reddedecekti ki?"

Bu çelişkili görünür, ama bilincin derin dinamizmi işte böyle işler. Ustalar gizemlidir. Onları yargılayamazsın; her şey gerçekleşene kadar ne yaptıklarından emin olamazsın. Ancak o zaman, geriye dönüp bakarak, ne yaptığını anlayabilirsin. Şimdi imkânsızdır. Yolun ortasında onun neler yaptığını, ne yapıldığını yargılayamazsın. Ama bir şey kesindir: Taklide izin verilemez.

İlham farklı bir şeydir. İlham aracılığı ile yolculuğa başlarsın, bir kopyalama çabasına değil. Sen kendi yolunda ilerlersin. İlham yalnızca bir meydan okumadır. Bir susuzluk doğar ve sonra hareket edersin.

Tantra ilham al, der, ama taklitçi olma. Senin kendi hedefin olduğunu daima hatırla. Başka kimse senin hedefin olamaz ve sen, "Yazgıma ulaştım ve artık tatmin içindeyim" diyebileceğin o noktaya erişene kadar durma. Aşmaya devam et, tatminsiz olmaya devam et, hareket etmeye devam et. Hiçbir ideal edinmezsen, o zaman herkesten beslenebilirsin. Bir ideali saplantı haline getirdiğin an, kapanırsın. Buda'ya takıntılı olursan, o zaman İsa senin için olmaz, o zaman Muhammed nasıl senin için olabilir? O zaman bir ideale saplantı duyuyor olursun; o zaman onu kopyalamaya çalışıyor olursun. O zaman tüm zıt olanlar, tüm farklı olanlar senin zihnine düşmanca gelir. Mahavira'nın takipçisi Muhammed'e açık olmayı nasıl düşünebilir? İmkânsızdır. O tamamen farklıdır. Yalnızca farklı da değil, zıttırlar. Kutupsal zıtlar gibi görünürler. Zihnine ikisini birden koyduğunda derin bir çelişkiye girersin, bu yüzden ikisini birden koyamazsın.

İşte bu yüzden takipçiler her zaman başkalarının takipçilerinin düşmanlarıdır. Dünyadaki düşmanlığı onlar yaratırlar. Bir Hindu Muhammed'in aydınlanmış olabileceğini düşünemez; bir Müslüman Mahavira'nın aydınlanmış olabileceğini düşünemez; Krishna'nın takipçisi Mahavira'nın aydınlanmış olabileceğini, İsa'nın aydınlanmış olabileceğini

düşünemez. İsa öylesine hüzünlü, Krishna öylesine mutlu görünür. Krishna'nın mutluluğu ve İsa'nın hüznü kutupsal zıtlardır. İsa'nın takipçileri Krishna'nın aydınlanmış olabileceğini hayal edemez. Dünyada bu kadar acı varken, o flütünü çalıyor, öyle mi? Bu çok bencilce görünür. Tüm dünya acı içindedir ve o gopisi ile dans ediyor, öyle mi?

İsa'nın takipçileri onun kutsal şeylere saygısızlık ettiğini düşünür.

Ama "takipçileri" diyorum. İsa, Buda, Krishna sorun yaşamadan, çelişki olmadan birlikte var olabilirler. Matta birbirlerinin varlığından büyük keyif alırlar. Ama takipçileri alamaz. Neden? Bu neden böyledir? Bu böyledir, çünkü derin, psikoloj'ik bir sebebi vardır. Takipçi Muhammed ya da Mahavira ile ilgilenmez; o kendisi ile İlgilenir. İkisinin de iyi olduğunu düşünürse güçlüğe düşer. O zaman kimi takip edecek, ne yapacaktır? Muhammed elinde kılıcı ile vardır ve Mahavira bir böceği öldürmenin bile ömürlerce acı çekecek olmak anlamına geldiğini söyler. Muhammed kılıcı ile vardır, o zaman ne yapmalı? Muhammed savaşa gider ve Mahavira yaşamdan tamamen kaçar. Öyle kaçar ki, nefes almaya bile korkar, çünkü nefes alırken pek çok yaşamı, çok, pek çok yaşamı öldürürsün. O nefes almaya korkar ve Muhammed savaşa gider.

İkisinin takipçileri nasıl zıt olanı kabullenebilirler? O zaman yürekleri bölünür ve daimi çelişki içinde olurlar. Bundan kaçınmak için başka herkesin yanıldığını ve yalnızca kendilerinin haklı olduğunu söylerler. Ama bu onun sorunudur. Bu sorun ortaya çıkar, çünkü o taklit etmeye çalışmaktadır. Buna gerek yoktur. Taklitçi değilsen pek çok ırmağın, pek çok kuyunun suyunun tadına bakarsın ve tat farklıysa hiç sorun olmaz. Tersine, çok güzel olur. Bununla zenginleşirsin. O zaman Muhammed'e, Mahavira'ya, İsa'ya, Zerdüşt'e, herkese açık olursun. Onlar sana, kendine gitmek üzere ilham verirler. Onlar ideal değildirler; hepsi senin kendin olmana yardımcı olurlar. Onlar kendilerine işaret etmemektedirler, onlar farklı biçimlerde, farklı yöntemlerle sana işaret etmektedirler. Onlar tek bir hedefe işaret etmektedirler ve o hedef sensin.

Laura Huxley bir kitap yazmış. Kitabın adı, ***You Are Not the Target*** (Hedef Sen Değilsin). Ama ben sana, hedefin sen olduğunu söylüyorum.

Buda'nın, Mahavira'nın, Krishna'nın, İsa'nın hedefi sensin. Onların hepsi sana işaret etmekte. Hedef sensin, amaç sensin. Senin aracılığın ile, yaşam benzersiz bir zirveye erişmeye çalışıyor. Bununla mutlu ol! Bunun için minnet duy! Yaşam senin aracılığın ile benzersiz bir amaca erişmeye çalışıyor ve o amaca ancak senin aracılığın ile erişilebilir. Başka kimse erişemez. Bunun için sen seçilmişsin, bu senin yazgın. Bu yüzden başkalarını takip ederek zaman harcama. Ama bu, ilham alma demek değildir. Gerçekte, hiç kimseyi takip etmiyorsan daha kolay ilham alırsın. Takip ediyorsan, ölmüşsündür. İlham almazsın. İlham açıklıktır; takip etmek kapalı olmaktır.

ikinci Soru:

Osho,

Batı psikolojisinin köklerinin Freud'un patoloji kavramlarına dayandığını ve Doğu psikolojisinin insan, değerlendirmek için normalüstünü temel aldığını söyledin. Ama çağdaş dünyada çevreme baktığım zaman, pek çok insanın Freud'un patoloji kategorilerine girdiğini görüyorum. Milyonda bir kişi normalüstü kategorisine giriyor ve aslında küçük bir grup toplumun normal fikrine uyuyor. Neden bugünlerde böylesine bir patoloji var ve sence normalin tanımı ne?

Pek çok şeyin anlaşılması gereklidir. Öyle değildir. Zirvelerine ulaşmış kişiler o kadar az değildir. Pek çok kişi vardır ama sende onları görecek göz yok. Çevrene baktığında görebildiklerini görüyorsun. Göremediklerini nasıl görebilirsin? Görme yeteneğin pek çok şeyi belirliyor. Duyabileceklerini duyuyorsun, orada olanları değil. Buda yanından geçse, sen onu tanıma yeteneğine sahip olmayabilirsin. Ve gerçekten de yanından Buda'nın geçtiği oldu, ama sen onu ıskaladın. Oradaydın! İsa hayattayken sen oradaydın, ama sen onu çarmıha gerdin. Görmek zordur, çünkü sen kendi tarzında görüyorsun. Kavramların, kategorilerin, tavırların var. Onlar aracılığı ile Buda'ya, İsa'ya bakıyorsun.

İsa sana bir suçlu gibi göründü. İsa çarmıha gerildiğinde, iki başka suçlu ile çarmıha gerildi; iki yanında birer hırsız vardı. Üç kişi birlikte çarmıha gerildi ve İsa iki hırsızın arasındaydı. Neden? Bir şekilde ahlaksız bir suçlu sayıldı. Sen oradaydın, yargıladın. Bir İsa şu anda gelse bile, sen yine bir şekilde yargılarsın, çünkü senin yargın, senin kriterlerin değişmedi.

İsa herkesle ve her yerde yaşadı ve kaldı. Bir fahişenin evinde kaldı ve tüm köy ona karşı çıktı. Ama onun değerleri farklıydı. Fahişe geldi, gözyaşları ile ayaklarını yıkadı ve şöyle dedi: "Ben suçluyum. Ben bir günahkârım ve sen benim tek umudumsun. Evime gelirsen, suçumdan kurtulurum. Bir kez daha canlı olurum. İsa evime gelirse, ben de kabul görürüm."

Bu yüzden İsa gitti. Orada kaldı, ama tüm kasaba ona karşı çıktı. Bu nasıl bir adam ki bir fahişenin evinde kalıyor? Ama İsa için değerli olan sevgidir ve kimse daha önce böylesine sevgi dolu bir davette bulunmamıştır. Hayır diyemedi. Ve İsa hayır deseydi, aydınlanmış biri sayılmazdı. O zaman sosyal saygınlık arayan biri olurdu. O saygınlık peşinde değildi.

Bir başka Köyde, tüm kasaba günah işlemiş bir kadınla İsa'ya geldi. ***Eski Ahit'te,*** bir kadın günah işlerse taşlanarak öldürüleceği yazılıdır. Bir erkek günah işlerse değil, bir kadın günah işlerse; çünkü yalnızca kadın günah işler; erkek asla günah işlemez. Çünkü bütün bu yazmalar erkekler tarafından yazılmıştır. Bu büyük bir sorundur. Bu yüzden İsa'ya sordular. Hile yapıyorlardı çünkü İsa, "Hayır, bu kadını öldürme, yargılama" dese, onlar, "Sen yazmalara karşı çıkıyorsun" diyecekti. Ve İsa, "Evet, bu kadını öldür, taşlayarak öldür" dese, bu sefer, "Senin şu Düşmanını sev' mesajına ne oldu? 'Yargılama ki yargılanmayasın' mesajına ne oldu?" diyeceklerdi.

Yani bir oyun oynuyorlardı. Bir ikilem yaratıyorlardı. Mantıksal bir ikilem. İsa ne derse desin, tuzağa düşecekti. Ama aydınlanmış birini tuzağa düşüremezsin, imkânsızdır, imkânsızdır ve onu tuzağa düşürmek için ne kadar çabalarsan, o kadar tuzağa düşersin. İsa demiş ki: "Yazman kesinlikle doğru. Ama yalnızca hiç günah işlememiş olanlar öne çıksın. Bu taşları elinize alın ve bu kadını öldürün, ama yalnızca hiç günah işlememiş

olanlar." Kalabalık dağılmaya başlamış. Önde duranlar gerilemiş. Çünkü bu kadını nasıl taşlayabilirlermiş ki?

Ama onlar İsa'nın düşmanı olmuşlar. Ve ben "onlar" derken, seni kastediyorum. Sen hep oradaydın. Tanıyamıyorsun, göremiyorsun. Sen körsün! İşte bu yüzden hep dünyanın kötü olduğunu, aydınlanma olmadığını hissediyorsun. Herkesin patolojik olduğunu hissediyorsun. Öyle değil, ama sen yalnızca patoloji görebiliyorsun, çünkü sen patolojiksin. Hastalığı anlayabiliyorsun, çünkü sen hastasın. Sağlığı anlayamıyorsun, çünkü sen hiç sağlıklı olmadın. Sağlığın dilini anlayamıyorsun.

Baal Shem adında bir Yahudi gizemcisini duydum. Biri gelmiş ve Baal Shem'e sormuş: "Hangisi daha önemli, hangisi daha kıymetli: Servet mi, bilgelik mi?"

Adamın soruyu sormasının bir sebebi varmış, bu yüzden Baal Shem gülmüş ve demiş ki: "Elbette bilgelik daha önemlidir, daha kıymetlidir."

Adam demiş ki: "O zaman, Baal Shem, ikinci soru: Bilge bir adam olan seni hep zenginleri ziyaret ederken görüyorum. Hep zengin insanların evlerine gidiyorsun. Zengin birinin seni ziyaret ettiğini görmedim, ey bilge adam ve sen bilgeliğin servetten daha kıymetli olduğunu söylüyorsun. O zaman bu olguyu bana açıkla."

Baal Shem gülmüş ve şöyle demiş: "Evet, bilge adamlar zenginlere gider, çünkü bilgedirler ve servetin değerini bilirler. Zenginler yalnızca zengindir. Yalnızca zengin, başka bir şey değil... Ve bilgeliğin kıymetini anlayamazlar. Elbette. Gidiyorum. Çünkü servetin değerini anlıyorum. Ya o zavallı aptallar? Onlar yalnızca zengin. O kadar. Bilgeliğin kıymetini anlayamıyorlar, bu yüzden bana hiç gelmiyorlar."

Bir azizin saraya gittiğini görsen, "Tamam!" dersin. "Bu adam aziz değil." İşi bitmiştir, çünkü sen kendi gözlerinle bakarsın. Senin için servetin bir anlamı vardır. Sen yalnızca servetten vazgeçen bir azizi takip edersin, çünkü servete karşı bir saplantın var. Sen kendi gözlerinle bakarsın ve her ne söylüyorsan, başkaları hakkında değil senin hakkında bilgi verir. Hep senin hakkında; referans sensin. Buda'nın aydınlanmış olmadığını

söylediğinde, kastettiğin bu değildir. Yalnızca, "Bana aydınlanmış görünmüyor" demek istiyorsun.

Ama sen Kimsin? Ve onun aydınlanması herhangi bir açıdan senin yaklaşımına, senin tavrına, senin bakış açına mı bağlı? Senin sabit düşünce kategorilerin var ve onları kullanıp duruyorsun. Senin için patoloji tanınabilir bir şey, ama aydınlanma değil. Sen senden daha yüksek olanı anlayamıyorsun. Unutma. Sen yalnızca senden daha düşük olanları ya da en fazla seninle aynı düzeyde olanları anlayabiliyorsun. Sen daha yüksek olanı anlayamıyorsun, bu imkânsız. Daha yüksek olanı anlamak için senin de daha yükseğe gitmen gerekli. Sen yalnızca daha düşük olanı anlayabiliyorsun.

Şu şekilde bak: Deli bir adam seni anlayamaz. Deli bir adam için seni anlamak imkânsızdır; o deliliğinin içinden bakar. Ama sen deli adamı anlayabilirsin. O senden daha alçaktadır. Normal insan aşağıya düşmüş, patolojik olan anormalleri anlayabilir, ama daha yüksek olanları anlayamaz. Freud bile korkar.

Jung anılarında, bir kez Freud'un düşlerini analiz etmek istediğini yazar. Jung, Freud'un en büyük müritlerinden biriydi. Birlikte, gemiyle ABD'ye gidiyorlardı, bu yüzden günlerce beraber kaldılar. Bir gün Jung cesaretini toplamış. O günlerde Freud'un en yakın müridiymiş ve ona sormuş: "Düşlerini analiz etmek isterim, bu yüzden bana bir düşünü anlat. Günlerce beraber olacağız, analiz etmek istiyorum."

Freud ne demiş? Freud demiş ki: "Ne demek istiyorsun? Düşlerimi analiz edersen yetkimi kaybederim. Sana düşlerimi anlatamam." Çok korkmuş, çünkü onun düşlerinde de aynı patoloji varmış, başkalarının düşlerinde ortaya çıkan aynı hastalık ortaya çıkacakmış. Demiş ki: "Yetkemi kaybedemem. Sana düşlerimi anlatamam."

Freud, çağının en büyük psikoloğu, başka herkesin eğilimli olduğu tüm hastalıklara eğilimlidir. Jung, "Seni terk edeceğim" dediğinde sandalyesinden düşüp bayılmış. Bayılıvermiş. Saatlerce baygın kalmış. Sırf müridi, "Seni terk edeceğim" dediği için.

Buda'ya, "Seni terk edeceğim" dersen, onun düşüp bayılacağını hayal edebiliyor musun? On bin mürit onu terk edecek olsa bile mutlu olur. Gitmenin iyi olacağını düşündüğü için çok mutlu olur. Neden? Senin psikologların da senin gibidir. Senden yüksek değillerdir. Onların da aynı sorunları vardır, bu yüzden bir psikolog analiz edilmek üzere bir başkasına gider. Bu, bir doktorun tedavi edilmek için bir başka doktora gitmesi gibi değildir. Doktorlar için sorun yoktur; onlar affedilebilirler. Ama psikologlar için saçma görünür. Analiz edilmek için bir başkasına giden bir psikolog? Bu ne demek? O sıradan biri. Psikoloji yalnızca bir meslek.

Buda herhangi bir meslekten değil, o sıradan bir adam değil. O yeni bir gerçekliğe uyanmış; yeni bir varlık durumuna erişmiş. O artık zirveden bakabilir. Seni anlayabilir, ama sen onu anlayamazsın. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın, senin onu anlayabilmeni sağlaması imkânsızdır. Sen, onun sözcüklerinin değil kendisinin, sözcüklerinin değil çekiciliğinin büyüsüne kapılmadığın sürece onu yanlış anlamaya devam edeceksin. Sen bir demir parçası olmadığın ve onun manyetizmasına kapılmadığın sürece, onu anlamayı başaramayacaksın; onu yanlış anlayacaksın. İşte bu yüzden göremiyorsun. Ama dünyada aydınlanmış insanlar hep var. Patoloji fark ediliyor, çünkü biz patolojiğiz, bu yüzden onu görebiliyor, anlayabiliyoruz.

İkinci olarak, bir kişi olsa bile, insanlık tarihi boyunca aydınlanmaya erişmiş tek bir insan olsa bile, yalnızca tek bir Buda olsa bile, bu sana olasılığı göstermek için yeterlidir. Bir insanın başına gelebiliyorsa, neden senin başına da gelmesin? Bir tohum çiçek olabiliyorsa, o zaman her tohumun içinde çiçek olma potansiyeli vardır. Sen yalnızca bir tohum olabilirsin, ama artık geleceğini biliyorsun. Artık bunun çok daha fazlasının mümkün olduğunu biliyorsun.

Ama insan zihninde tersi olmaktadır. Hep böyle olmuştur. Bir koza görürsün, sonra koza kırılır ve bir kelebek çıkar. İnsanda tam tersi olmuş gibi görünür. İnsan kelebek olarak doğmuştur ve sonra kozaya girer. Her çocuk, bir daha olacağından çok daha fazla Buda gibidir. Bir çocuğa bak, gözlerine bak. Onlar bir yetişkinin gözlerinden çok daha Buda gibidirler. Oturma tarzı, hareket etme tarzı... Zarafeti, güzelliği, o anda yaşayışı,

öfkesi bile güzeldir. Öylesine eksiksizdir... Bir şey eksiksiz olduğunda güzeldir.

Öfke içinde tepinen ve çığlık atan çocuğa bak. Bir bak! Kendinle, seni rahatsız etmesiyle ilgilenme. Yalnızca olguya bak. Öfke güzeldir... Çünkü çocuk öylesine eksiksiz bir biçimde öfke içindedir ki geriye hiçbir şey kalmamıştır. Öfke odur ve öyle gerçektir ki hiçbir şey baskılanmamaktadır. Hiçbir şeyi içinde tutmamaktadır, hareket etmiş, öfke olmuştur. Seni sevgiyle karşılayan, yanına yaklaşan çocuğa bak: Buda gibidir. Ama kısa sürede sen, toplum, onun kozasına girmesine yardım edeceksiniz ve sonra o kozanın içinde ölecek.

Beşikten hemen mezara giriyoruz. İşte bu yüzden bunca patoloji var. Çünkü kimsenin doğal olmasına izin verilmiyor. Patoloji dayatılıyor. Sen kafes içindesin, bir ölüm düzenine tutsak olmuşsun ve o zaman kendiliğindenliğin acı çekiyor ve sen bundan çıkamıyorsun. İşte bu yüzden bunca patoloji var. Bu patoloji insan yaratımı... Ve insan ne kadar uygarlaşırsa, o kadar patolojik oluyor. Yani artık bir kriter var: Ülkende daha az deli varsa, bil ki sen daha az uygarsın. Ülkendeki deliler çoğalıyorsa ve herkes deliriyorsa, herkes psikanaliste gidiyorsa, bil ki dünyadaki en uygar ülkesin.

Bir ülke optimuma ulaştığında, herkes delirir. Uygarlık seni delirtir, çünkü senin doğal benliğinde kalmana izin vermez. Her şey baskılanır ve baskılama yüzünden her şey bozulur. Doğal bir şekilde nefes bile alamazsın; başka türlüsü söz konusu olamaz. Soluman bile doğal değildir. Derin nefes alamazsın, çünkü toplum derin nefes almana izin vermez.

Derin derin nefes al, çünkü derin nefesler alırsan içgüdülerini bastıramazsın. Herhangi bir şeyi bastırmak istiyorsan, nefes almandaki değişimleri gözlemleyebilirsin. Öfkeliysen ve bunu baskılamak istiyorsan, ne yaparsın? Hemen nefes almayı bırakırsın. Öfke ile birlikte nefes derine gider, çünkü öfkenin sıcak kan akışına ihtiyacı vardır, öfkenin oksijene ihtiyacı vardır. Öfkenin içinde bazı kimyasal değişimler gerçekleşmesine ihtiyacı vardır ve soluma aracılığı ile bu değişiklikler gerçekleşir. Bu

yüzden ne zaman öfkelensen ve onu baskılamak istesen, doğal bir şekilde nefes alamazsın. Sığ nefesler alırsın.

Bir çocuğa bak ve bir şeyi yapmamasını söyle. Nefesleri hemen sığlaşacaktır. O zaman derin nefesler alamayacaktır, çünkü derin nefesler alırsa emrine uyamaz. O zaman ne dilerse onu yapar. Bu yüzden hiç kimse derin nefesler bile almamaktadır. Derin nefesler alırsan, cinsel merkezine içeriden masaj yapılmış olur ve toplum buna karşıdır. Ağır, sığ nefesler al. Derine gitme, o zaman cinsel merkezine dokunulmaz!

Gerçekten de, uygar insan derin cinsel orgazma erişemez olmuştur, çünkü derin nefes alamaz olmuştur. Aşk eyleminde nefeslerin öyle derin olmalıdır ki tüm bedenin işe karışmalıdır. Aksi halde orgazma ulaşamazsın ve o zaman hayal kırıklığına uğrarsın. Bu yüzden pek çok insan bana geliyor ve şöyle diyor: "Cinsellikte zevk yok. Mekanik bir eylemmiş gibi yapıp duruyoruz ve enerji kayboldu. Ondan sonra hayal kırıklığı, depresyon hissediyoruz." Sebep cinsellik değildir, sebep ona eksiksiz bir biçimde gitmemeleridir. Yerel bir şey olur, bu yüzden yalnızca semen salıverilir. O zaman zayıf hissederler ve onun aracılığı ile hiçbir şey kazanılmamış olur.

Bir hayvan gibi tüm beden işe karışsa, bedenin her hücresi heyecanlansa ve titremeye başlasa, tüm beden elektriksel bir güç gibi olsa ve duygular harekete geçse, egosuz, başsız olsan ve düşünce olmasa, sen bir ritimle hareket eden, bir ritimle titreşen bir beden olsan, o zaman ondan derin bir zevk alırsın. Gevşemiş hissedersin... Belirli bir anlamda, tatmin olmuş hissedersin.

Ama bu olamaz, çünkü sen derin nefesler almıyorsun. Öylesine korkuyorsun... Bedenine bir bak. Bedeninin iki kutbu var. Bir kutup, almak içindir. Başın, almak içindir. Üst kutup besin, hava, izlenim, düşünce, herhangi bir şeyi almak için. Sen üst kısımla alıyorsun; bir kutup bu. Alt beden salıvermek içindir. Almak için değildir, aşağıdan hiçbir şey alamazsın. Alt beden salıvermek, gevşemek için. Sen üstten alıyorsun ve alttan salıveriyorsun.

Ama uygar insan yalnızca alıyor. Asla salıvermiyor. O patoloji yaratıyor. Deliriyorsun. Bu tıpkı yemek yemek, sonra depolamak, asla dışkılamamak gibidir. Delirirsin. Diğer kutbun kullanılması gereklidir. Biri cimriyse, otomatik olarak kabız olur. Cimri birine bak: Kabızlıktan mustarip olacaktır. Cimrilik bir tür tinsel kabızlıktır. Bu yüzden biriktirmeye devam eder, asla hiçbir şeyi bırakmaz.

Cinselliğe karşı olanlar, ne yaptıklarını bilmeyen cimrilerdir. Yer dururlar, ama cinsel enerjiyi salıvermezler. Sonra delirirler. Yalnızca cinsel merkezden salıvermeye gerek yoktur. Bir olasılık daha vardır. ***Sahasrar***dan, başın tepesindeki en yüksek noktadan salıvermek. İşte Tantra'nın öğrettiği budur. Ama salıverilmelidir, biriktirip duramazsın. Dünyada hiçbir şey biriktirilemez. Dünya bir harekettir, ırmak gibidir. İçeri al ve dışarı ver. Hep içeri alır, asla dışarı vermezsen, delirirsin.

İşte olan da budur: Herkes almakta, kimse vermemektedir. Bir verme anı geldiği zaman korkuyorsun. Sen yalnızca almak istiyorsun. Aşkta bile. Birinin seni sevmesini istiyorsun. Temel ihtiyaç senin birini sevmen, o zaman salıverilmiş olursun. Biri seni seviyorsa bunun faydası olmaz, çünkü o zaman yine alıyor olursun. Bu iki kutbun ikisi dengede olmalıdır; o zaman sağlıklı olursun. Benim normal varlık olma dediğim budur. Normal biri alan ve paralel olarak veren biridir, dengeli biridir. O normaldir.

Ben çok fazla alan ve verişi dengesiz olan kişiye anormal diyorum. O hepsini vermemektedir. Zaman zaman verse bile, zorlamadır. Kendine ait değildir. Ondan bir şey alabilirsin, onu vermeye zorlayabilirsin, ama kendisi vermez. Onun vermesi lavman gibidir, doğal değildir. Zorlayabilirsin ve bazen bu şekilde dışkılar. Ama kendisi dışkılamamaktadır, kendisi hazır değildir. Her şeyi biriktirip durmak anormaldir. O zaman insan delirir, çünkü tüm sistemi altüst olur. Bu anormaldir ve normalüstü insan, veren ve asla almayan insandır.

Üç şey bunlardır... Hep alan, ama asla vermeyen anormal insan, alması ve vermesi dengeli olan normal insan ve asla almayan ve yalnızca veren normalüstü insan. Buda verendir; bir deli alandır. O, Buda'nın karşı

kutbundadır. İki kutup dengeli ise, normal birisin. En azından normal ol, çünkü normal olamazsan düşersin ve anormal olursun.

İşte bu yüzden ***dana,*** yani vermek, tüm dinlerde bu kadar çok vurgulanır. Ver! Ne verirsen ver ama ver ve alma terimleri ile düşünme. O zaman normalüstü olursun. Ama bu çok uzak bir şeydir. İlk önce normal ol, dengeli ol. Ne alırsan, dünyaya geri ver. Sen bir geçit olmalısın. Biriktirme. O zaman asla delirmezsin, asla nevrotik, şizofrenik, psikotik ya da her ne ad veriyorsan ondan olmazsın.

Benim normal insan tanımım, dengeli insandır. Tamamen dengeli. Hiçbir şey alıkonulmaz. Nefes alır, sonra onun dışarı çıkmasına izin verir. İçeri alınan nefes ile dışarı verilen nefes aynıdır. Dengelidir. Dengeli olmaya çalış ve aldığını vermen gerektiğini daima hatırla. O zaman canlı, sağlıklı, sessiz, huzurlu, mutlu olursun. Derin bir ritim bulursun ve bu ritim bir alma verme dengesi aracılığı ile gerçekleşir.

Ama biz hep daha, daha fazla alma terimleri ile düşünürüz. Vermeden aldığın her şey rahatsızlık, gerilim, acı yaratır. Sen bir cehennem olursun. Bir şey almadan önce, hep bir şey salıvermeyi düşün. Hep içine çektiğin nefesi vurguladığın hiç dikkatini çekti mi? Asla dışa verdiğin nefesi vurgulamazsın. Hep nefes alırsın ve sonra beden nefesi dışarı atar. Tersine çevir; Daha normal olursun. Dışa verdiğin nefesi vurgula. Nefesi becerebildiğince dışarı at ve bırak beden içeri çeksin.

Sen içe çektiğin ve salıvermediğin zaman, ciğerlerin karbondioksit ile dolar. Sonra içe çekmeye devam edersin ve asla ciğerlerini tamamen boşaltmazsın Karbondioksidi içeride kalmaya zorlarsın. O zaman nefeslerin sığlaşır ve ciğerler tamamen karbondioksit ile dolar. İlk önce dışarı at ve içe çekmeyi unut. Beden onu kendisi halleder. Bedenin kendi bilgeliği vardır ve o senden daha akıllıdır. Sen nefesi dışarı at ve almayı unut. Korkma, ölmezsin. Beden içe çeker ve ne kadar gerekiyorsa o kadar çeker. Sen ne kadarını dışarı atmışsan o kadarını çeker ve bir denge olur. Sen içeri çekersen, dengeyi bozmuş olursun, çünkü sendeki biriktirmeyi seven bir zihindir.

Çok, pek çok evde kaldım ve gördüm ki, insanlar öyle çok şey biriktiriyorlar ki yaşayamıyorlar, yaşayacak yerleri kalmıyor. Ve biriktirmeye devam ediyorlar. Biriktiriyorlar, biriktiriyorlar ve bir gün o şeylere ihtiyaçları olacağını düşünüyorlar. Gerekmeyen ne varsa biriktirme. Ve bir şeye birinin senden daha fazla ihtiyacı varsa, ona vermek daha iyidir. Veren biri ol, o zaman patolojik olmazsın. Tüm eski uygarlıklar ***dana'***ya, vermeye dayanır. Bu çağdaş uygarlık biriktirmeye dayanmaktadır. İşte bu yüzden daha fazla insan anormaldir, nevrotiktir. Herkes nereden alacağını sormaktadır ve hiç kimse nereye gidip vereceğini, kime vereceğini sormamaktadır.

Son Soru:

Osho,

her gün, her konuşmanda, farkındalıktan bahsediyorsun. Eksiksiz farkındalıktan, kesintisiz farkındalıktan vesaire. Aynı zamanda, bunun zihinle, bir düşüncenin tekrarlanması ile başarılamayacağını söyledin. Bunun hissedilmesi gerektiğini söyledin. Ama insan başarmazsa nasıl hissedebilir? Başarının habercisi olan duygu nedir? Henüz olmayan bir şey nasıl hayal edilebilir, nasıl tasarlanır? Bu da mı dışlayan zihin ile olur? Tüm süreç nedir? Nasıl mümkün kılınabilir?

Farkındalığın zihinle başarılmayacağım söylediğimde, bu konuda düşünerek başaramayacağını kastettim. Onun hakkında düşünüp durabilirsin, ama bir çember üzerinde hareket ediyor olursun. Zihinle başarılmayacağım söylediğimde, düşünceyle başarılamayacağını kastediyorum. Uygulaman, yapman gereklidir. Ancak yaparak başarılabilir, düşünülerek değil; ilk şey budur. Bu yüzden farkındalığın ne olduğu, ona nasıl erişilebileceği, sonucun ne olacağı hakkında düşünüp durma. Düşünme, yapmaya başla.

Sokakta yürürken, farkındalıkla yürü. Zordur ve unutup duracaksın, ama korkma. Hatırladığında, yeniden uyanık ol. Her adımı eksiksiz uyanıklık ile, bilerek at, adımla kal, zihnin başka bir yere gitmesine izin verme. Yemek yerken, ye; farkındalıkla çiğne. Her ne yapıyorsan, mekanik olarak yapma... O farklıdır. Ve yalnızca hissedilebilir dediğimde, anlamı şudur: Örneğin, elimi mekanik olarak kaldırabilirim, ama bir de elimi eksiksiz uyanıklık ile kaldırabilirim. Zihnim elimi kaldırdığımın bilincinde olur. Yap, dene... Bir kez mekanik olarak, sonra uyanıklıkla. Değişikliği hissedeceksin. Nitelik hemen değişir.

Uyanıklıkla yürü, o zaman farklı yürürsün; yürüyüşüne farklı bir zarafet gelir. Daha ağır, daha güzel bir biçimde yürürsün. Mekanik olarak yürürsen, yalnızca yürümeyi bildiğinden ve uyanık olma gereği olmadığından, o zaman yürüyüşün çirkin olur, onda zarafet olmaz. Her ne yapıyorsan uyanıklıkla yap ve farkı hisset. Ben "hisset" derken, gözlemle demek istiyorum. İlk önce mekanik olarak, sonra farkındalıkla yap ve farkı hisset. O zaman farkı hissedebilirsin.

Örneğin, farkındalıkla yemek yersen, bedenin ihtiyaç duyduğundan daha fazlasını yiyemezsin. İnsanlar bana geliyor ve diyorlar Ki: "Bize diyet ver. Kilom gittikçe artıyor, bedenim biriktirip duruyor. Bize diyet ver."

Onlara şöyle diyorum: "Diyeti düşünme, bilinci düşün. Diyet yaparsan hiçbir şey olmaz. Yapamazsın. Bir gün yaparsın, ertesi gün bırakırsın. Sürdüremezsin. Daha çok, farkındalıkla yemek ye."

Nitelik değişir. Farkındalıkla yemek yersen, daha fazla çiğnersin. Bilinçsiz, mekanik alışkanlıkla, yalnızca midene bir şeyler doldurursun. Hiç çiğnemezsin, yalnızca tıkıştırıyor olursun. O zaman zevk olmaz ve zevk olmadığından, zevk almak için daha fazla yiyeceğe ihtiyacın olur. Tat olmaz, bu yüzden daha fazla yiyeceğe ihtiyacın olur.

Sen uyanık ol ve neler olacağını gör. Uyanıksan, daha fazla çiğnersin, daha fazla tadarsın, yemek yemenin zevkini hissedersin ve buna daha fazla zaman harcarsın. Yemeğini yemek için yarım saat harcıyorsan, aynı miktarda yemeği eksiksiz farkındalıkla yemek için bir buçuk saate ihtiyacın

olur. Üç kat fazla zaman. Yarım saatte aynı miktarın yalnızca üçte birini yemiş olursun ve daha doygun hissedersin; yemekten daha fazla zevk alırsın. Ve beden zevk aldığında, sana ne zaman duracağını söyler. Beden hiç zevk almadığında, asla ne zaman duracağını söylemez, bu yüzden sen devam edersin. O zaman beden donuklaşır. Bedenin ne dediğini asla duymazsın.

Sen orada olmadan yemek yiyorsun; bu sorun yaratıyor. Orada ol, o zaman süreç yavaşlar. Bedenin kendisi, "Yeter!" der. Bedenin bunu söylediği an doğru andır. Farkında olursan, bedenin emrini ihlal edemezsin.

Durursun. Bu yüzden bedenin bir şeyler söylemesine izin ver. Beden her an bir şeyler söylemektedir, ama sen orada değilsin, duymuyorsun. Uyanık ol, o zaman duyarsın.

Ve ben "hisset" derken, zor olduğunu biliyorum. Farkında olmadan farkındalığı nasıl hissedebilirsin? Ben Buda'nın aydınlanmasını hissedebileceğini söylemiyorum, ama insanın bir yerlerden başlaması gereklidir. Tüm okyanusu elde edemeyebilirsin, ama bir damla, yalnızca bir damla sana tadını verebilir ve tat aynıdır. Tek bir an için farkında olsan bile, Budalığı tatmış olursun. Anlıktır, kısa bir bakıştır, ama artık daha fazlasını bilmektesindir. Bu asla düşünmekle olmaz; yalnızca hissetmekle olur.

Vurgu hissetmek üzerindedir, çünkü vurgu 'yaşanmış' bir deneyim üzerindedir. Düşünmek sahtedir, aşk üzerine düşünebilir, teoriler yaratabilirsin. Hatta aşk tezi, aşkın ne olduğu üzerine doktora bile yapabilirsin; hem de hiç âşık olmadan yapabilirsin bunu. Aşkın ne olduğunu bilmeyebilirsin; onu hiç hissetmemiş olabilirsin. Hiçbir şekilde benlikte büyümeden bilgide büyüyebilirsin. Bunlar iki ayrı boyuttur. Bilgide büyüyüp durabilirsin. Başın gittikçe büyür, büyür, ama sen aynı minik benlik olarak kalırsın.

O zaman hiçbir şey gerçekten büyüyor olmaz. Yalnızca birikiyor olur. Şeyleri hissetmeye başladığında büyürsün, benliğin büyür. İnsanın bir yerlerden başlaması gereklidir, bu yüzden başla! Hatalar olacaktır, olmak

zorundadır. Sen unutup duracaksın, bu doğaldır. Ama hayal kırıklığına uğrama, "Yapamıyorum!" diyerek çaba göstermekten vazgeçme.

Yapabilirsin! Sende, İsa'da ya da Buda'da var olan aynı olasılık var. Sen tohumsun; hiçbir eksiğin yok. Sen yalnızca bir aranjmansın, yalnızca kaotik bir bütünsün; her şeyin var. Bir Buda olabilirsin, ama niteliklerinin yeniden düzenlenmesi gerekli.

Şu anda sen kaotiksin, çünkü bir düzen yok. Sen farkında olmaya başladığın zaman düzen gelir. Yalnızca farkında olarak, her şey düzene girmeye başlar ve sendeki Bu kaos bir senfoni halini alır.

49. BÖLÜM -Bilinçle Yapmak

- S U T R A L A R -

73

Yazın tüm gökyüzünü sonsuzca berrak gördüğünde, aynı berraklığa gir.

74

Shakti, tüm uzayı, sanki kendi kafana dolmuş, o parlaklığa dalmış gibi gör.

75

Uykuda, uyanıklıkta, düş görürken kendini ışık olarak bil.

Gözlerine bakarken orada olduğunu hiç görmüyorum. Sanki yoksun. Boş boş varsın ve tüm acılarının özü bu. Hiç orada olmadan canlı olabiliyorsun ve orada değilsen kendi varoluşun can sıkıntısı oluyor. Olan da bu. Bu yüzden gözlerine baktığımda seni orada bulamıyorum. Daha gelmedin, daha olmadın. Durum orada, olasılık orada... Her an sen de orada olabilirsin... Ama henüz değilsin.

Bu yokluğun farkına varmak, meditasyona, aşkınlığa giden yolculuğa başlamaktır. Bir şekilde ıskaladığının farkındaysan... Varsın, ama neden,

bilmiyorsun; nasıl, bilmiyorsun, içinde kimin var olduğunu bile bilmiyorsun. Tüm acıları bu farkında olmamak yaratıyor, çünkü bilmeden, yaptığın her şey acı getiriyor. Temel olan ne yaptığın değil; onu varlığınla mı, yoksa yokluğunla mı yaptığın, önemli olan bu.

Her ne yaparsan, tüm varlığınla yaparsan, hayatın esrik olur; bir mutluluk olur. Bir şeyi sen orada olmadan, dalgın dalgın yaparsan, hayatın acı olur. Öyle olmak zorundadır. Cehennem senin yokluğun demektir.

Yani iki tür arayan vardır: Bir tür arayan hep ne yapacağını aramaktadır. O arayan yanlış yoldadır, çünkü asıl mesele yapma meselesi değildir. Mesele olma meselesidir... Ne olunacağı, nasıl olunacağı. Bu yüzden asla eylem ve yapma terimleri ile düşünme, çünkü her ne yaparsan, eğer sen yoksan, anlamsız olacaktır.

Dünyada da yaşasan manastırda da, kalabalığın içinde de işlev göstersen Himalayalar'daki ıssız bir noktada da, hiç fark etmez. Burada yoksan, orada da yok olacaksın ve ne yaparsan yap -kalabalıkta ya da yalnızken- sana acı getirecek. Orada değilsen, o zaman ne yaparsan yap yanlıştır.

İkinci tür ve doğru arayan türü, ne yapacağını aramaz, nasıl olacağını arar. İlk şey nasıl olmaktır.

Gautam Buda'ya bir adam gelmiş. Öylesine büyük bir tutkuyla, öylesine Çok duygudaşlıkla doluymuş ve Gautam Buda'ya sormuş: "Dünyaya yardım etmek için ne yapabilirim?"

Buda'nın güldüğü ve adama şöyle dediği anlatılır: "Hiçbir şey yapamazsın, çünkü sen yoksun. Yokken nasıl herhangi bir şey yapabilirsin ki? Dünyayı düşünme. Dünyaya nasıl hizmet edeceğini, başkalarına nasıl yardım edeceğini düşünme." Buda demiş ki: "İlk önce ol... Ve eğer varsan, o zaman ne yaparsan yap bir hizmet olur, bir duaya dönüşür, sevecenliğe dönüşür. Dönüm noktası varlığındır. Benliğin devrimdir."

İki yol şunlardır: Eylem yolu ve meditasyon yolu. Bunlar taban tabana zıttır. Eylem yolu temel olarak bir yapan olarak seninle ilgilenir. Senin

eylemlerini değiştirmeye çalışır; senin karakterini, ahlakını, ilişkilerini değiştirmeye çalışır, ama asla seni değiştirmeye çalışmaz. Meditasyon yolu tamamen farklıdır. O senin eylemlerinle ilgilenmez; doğrudan, yakınen seninle ilgilenir. Senin ne yaptığın önemli değildir. Senin ne olduğun önemlidir. Ve temel olan, birincil olan budur, çünkü tüm eylemler senden kaynaklanır.

Unutma, eylemlerin değiştirilebilir, dönüştürülebilir, hatta yerine taban tabana zıt eylemler konulabilir, ama bunlar seni değiştirmez. Hiçbir dışsal değişim içsel devrim getirmez, çünkü dışsal olan yüzeyseldir ve en içteki öz dokunulmamış kalır; ne yaptığın sonucunda, dokunulmamış kalır. Ama tersi devrim getirir: En içteki nüven değişirse, yüzey de otomatik olarak değişir. Bu yüzden temel meseleyi düşün; ancak o zaman bu meditasyon tekniklerine girebiliriz.

Ne yaptığınla ilgilenme. Bu hile olabilir, bu ***maya*** asıl sorundan kaçmak için bir araç olabilir. Örneğin, şiddet dolusun. Şiddetsiz olmak için her çabayı gösterebilir, şiddetsiz olarak dindar olduğunu düşünebilirsin; şiddetsiz olarak ilahi olana yaklaştığını düşünebilirsin. Zalimsin ve sevecen olmak için her çabayı gösterebilirsin.

Yapabilirsin ve hiçbir şey değişmez ve sen aynı kalırsın. Zalimliğin sevecenliğinin bir parçası olur. Ve bu daha tehlikelidir. Şiddetin şiddetsizliğinin bir parçası olur. Bu daha incedir. Şiddetli bir biçimde şiddetsiz olursun. Şiddetsizliğin şiddetin tüm deliliğini taşır ve sevecenliğin aracılığı ile zalim olursun.

Hatta sevecenliğin yüzünden adam öldürürsün; insanlar öldürmüştür de. Pek çok savaşçı din vardır. Sevecenlik ruhuyla savaşırlar. Çok sevecen bir şekilde, çok şiddetsiz bir biçimde öldürebilirsin; sevgiyle öldürebilirsin, çünkü öldürdüğün kişinin iyiliği için öldürmektesindir. Sen onu kendisi için öldürürsün, kendi hatırı için, ona yardım etmek için.

Eylemlerini değiştirebilirsin ve bu eylemleri değiştirme çabası yalnızca temel değişimden kaçmak için bir araç olabilir. Temel değişim şudur: İlk

önce sen olmalısın. Daha uyanık olmalısın, benliğin hakkında daha bilinçli olmalısın, ancak o zaman sana bir varlık gelir.

Sen asla kendini hissetmiyorsun, hatta bazen hissettiğinde, başkaları aracılığı ile hissediyorsun: Heyecan, uyarılma, tepki aracılığı ile. Başka birine ihtiyaç oluyor ve başka biri sayesinde sen kendini hissedebiliyorsun.

Bu saçmadır. Yalnız başına, heyecan olmadan, ayna görevi görecek kimse olmadan uykuya dalıyorsun, sıkılıyorsun. Asla kendini hissetmiyorsun. Bir varlık yok. Dalgın dalgın yaşıyorsun.

Bu dalgın varoluş dindar olmayan zihindir. Kendi varlığınla, kendi benliğinin ışığı ile dolmak dindar olmaktır. Bu yüzden ilk nokta olarak şunu hatırla: Ben eylemlerinle ilgilenmiyorum. Yaptıkların önemsizdir. Ne olduğun... Yok, mevcut, farkında, farkında değil... Benim ilgilendiğim budur. Ve konuşacağımız bu teknikler, seni daha mevcut kılacak, seni şimdiye ve buraya getirecek tekniklerdir.

Senin kendini hissetmen için ya başka birine ya da geçmişe ihtiyaç vardır. Geçmiş aracılığı ile, geçmiş anılar aracılığı ile kendi kimliğini hissedebilirsin. Ya da geleceğe ihtiyaç vardır... Düşlerini yansıtabilirsin. İdeallerini, gelecek yaşamlarını, ***mokşayı*** yansıtabilirsin.

Var olduğunu hissetmek için ya geçmiş anılara ya geleceğe yansıttıklarına ya da başka birine ihtiyacın vardır ama tek başına sen yeterli değilsin. Hastalık budur ve tek başına sen yeterli olmadığın sürece, senin için hiçbir şey yeterli olmaz. Ve bir kez tek başına sen kendin için yeterli olduğunda, muzaffer çıkmışsındır, mücadele sona ermiştir. Artık daha fazla acı olmayacaktır. Geri dönüşsüz bir nokta gelmiştir.

Bu noktanın ötesinde güzellik, ebedi mutluluk vardır. Bu noktadan önce acı çekiyordun, ama tuhaf şekilde bu acı senin kendi işindi. Kendi acını yaratıyor olman bir mucize. Eğer onu başka biri yaratıyorsa, o zaman onun ötesine geçmek zordur. Onu dünya yaratıyorsa, sen ne yapabilirsin? Ama sen bir şeyler yapabildiğine göre, bu acını başka birinin yarattığı anlamına gelir. Bu senin kâbusundur. Ve onun temel unsurları şunlardır:

İlk şey: Sen hep var olduğunu düşünür durursun, var olduğuna inanırsın. Bu yalnızca bir inanıştır. Sen hiç kendi kendinle karşılaşmadın, hiç kendinle yüz yüze gelmedin; hiç kendinle tanışmadın, bir buluşma olmadı. Sen yalnızca var olduğuna inanıyorsun. Bu inanışı tamamen unut. İyi bil ki, henüz olmadın, henüz yoksun, çünkü bu sahte inanışla asla dönüşemezsin. Bu sahte inanış yüzünden tüm yaşamın sahte oluyor.

Gurdjieff müritlerine şöyle dermiş: "Bana ne yapacağını sorma. Hiçbir şey yapamazsın, çünkü bir şey yapmak için ilk önce sana ihtiyaç var. Ve sen orada değilsin, o zaman bunu kim yapacak? Sen yapmayı düşünebilirsin, ama hiçbir şey yapamazsın."

Bu teknikler sana yardımcı olmak, seni geri getirmek içindir; senin, kendinle karşılaşacağın bir durum yaratmak için. Pek çok şeyin yok edilmesi gerekecektir. Yanlış olan, sahte olan her şeyin. Gerçek belirmeden önce sahtenin gitmesi gereklidir; yok olması gereklidir. Ve sahte fikirler şunlardır: Senin var olduğun. Sahte fikirler şunlardır: Bir ruhunun, ***atma'nın*** olduğu, senin Brahma olduğun. Olmadığından değil, ama bu fikirler sahtedir.

Gurdjieff, içinde bir ruh olmadığı üzerinde ısrar ederdi. Tüm geleneklere karşı çıkarak şunu söylerdi: "İnsanın ruhu yoktur. Ruh yalnızca bir olasılıktır... Olabilir de, olmayabilir de. Ona erişilmesi gereklidir. Sen yalnızca bir tohumsun."

Ve bu vurgu iyidir. Olasılık oradadır, potansiyel oradadır, ama henüz gerçekleşmiş değildir. Ve biz *Gita*'yı, ***Upanişadlar'***ı, ***İncil'i*** okuruz ve ruhun biz olduğumuzu hissederiz.[8] Ağaç olduğunu düşünen bir tohum gibi. Ağaç orada gizlidir, ama henüz ortaya çıkmamıştır. Ve bir tohum olarak kalabileceğini, bir tohum olarak ölebileceğim hatırlamak iyidir. Çünkü ağaç kendi başına filizlenemez. Bunun için bilinçli olarak bir şeyler yapman gereklidir, çünkü o ancak bilinç aracılığı ile büyür.

İki tür büyüme vardır. Biri bilinçsiz, doğal büyümedir: Durum varsa, şey büyür. Ama ruh, atma, en içsel benlik, içindeki ilahi olan, tamamen

farklı türden bir büyümedir. Yalnızca bilinçle büyür. Bu doğal değil doğaüstü büyümedir.

Doğaya bırakılırsa büyümez; evrime bırakılırsa asla evrimleşmez. Bilinçli olarak bir şeyler yapman gerekir, o konuda bilinçli bir çaba göstermen gerekir, çünkü ancak bilinç sayesinde büyür. Bilinç bir kez oraya odaklanınca, büyüme gerçekleşir. Bu teknikler seni daha bilinçli kılmak içindir.

Şimdi teknikleri konuşacağız.

73. Teknik

Yazın tüm gökyüzünü sonsuzca berrak gördüğünde, aynı berraklığa gir.

Yazın tüm gökyüzünü sonsuzca berrak gördüğünde, aynı berraklığa gir.

Zihin bir kargaşadır; hiç berraklık yoktur. Ve zihin daima kalabalıktır, daima bulutludur; asla açık gökyüzü değildir, bulutsuz, boş değildir. Zihin böyle olamaz. Zihnini berraklaştıramazsın; zihnin doğasında böyle olmak yoktur. Zihin berrak olmadığı durumda kalacaktır. Zihni geride bırakabilirsen, aniden zihni aşar, ondan çıkabilirsen, berraklık başına gelir. Sen berrak olabilirsin ama zihin olamaz. Berrak zihin diye bir şey yoktur; asla olmamıştır ve asla olmayacaktır. Zihin berrak olmamak, kargaşa demektir.

Zihnin yapısını anlamaya çalış ve o zaman bu teknik senin için berrak olacaktır. Zihin nedir? Daimi bir düşünce süreci, daimi bir düşünce alayı... İlgili, ilgisiz, anlamlı, anlamsız... Her yerden toplanmış pek çok çok-boyutlu izlenim. Tüm yaşam bir toplamadır, toz toplamadır. Ve bu sürer, sürer.

Bir çocuk doğar. Çocuk berraktır, çünkü zihin yoktur. Zihin belirdiği an berrak olmayış, kargaşa da başlar. Bir çocuk berraktır, bir berraklıktır, ama bilgi, kültür, din, koşullanma toplaması gereklidir. Gerekli, faydalı... Her yerden, pek çok kaynaktan pek çok şey toplaması gerekecektir... Zıt,

çelişkili kaynaklardan. Binlerce, binlerce kaynaktan toplayacaktır. O zaman zihin bir pazar yeri, bir kalabalık olacaktır ve bunca kaynak yüzünden kargaşa olacaktır. Ve ne toplarsan topla hiçbir şey kesin değildir, çünkü bilgi daima büyüyen bir iştir.

Birinin bana anlattığı bir hikâyeyi hatırlıyorum. Adam büyük bir araştırmacıydı ve bana, beş sene boyunca tıp fakültesinde ona ders veren bir profesörü anlattı. Profesör konusunda büyük bir âlimmiş. Yaptığı son şey öğrencilerini toplayıp onlara şunu söylemek olmuş: "Sana bir şey daha öğretmeliyim. Her ne öğretmişsem, yalnızca yüzde ellisi doğru, kalan yüzde elli tamamen yanlış. Ama sorun şu, hangi yüzde elli doğru, hangi yüzde elli yanlış... Bilmiyorum."

Tüm bilgi anıtı böyledir. Hiçbir şey kesin değildir, kimse bilmez, herkes el yordamı ile ilerler. El yordamı ile sistemler yaratırız ve binlerce, binlerce sistem vardır. Hindular bir şey söyler, Hıristiyanlar başka bir şey söyler, Müslümanlar bambaşka bir şey söyler. Hepsi çelişkilidir, hepsi birbiri ile çelişir; hiçbir anlaşma, hiçbir kesinlik yoktur. Ve tüm bu kaynaklar zihninin kaynaklarıdır. Toplarsın: Zihnin bir hurdalık haline gelir; orada kargaşa olur. Yalnızca fazla bilgisi olmayan insan emin olabilir. ne kadar çok bilgin olursa, o kadar kararsız olursun.

İlkel insanlar daha emindi ve daha berrak görünüyordu. Hiçbir berraklık yoktu. Yalnızca onlarla çelişecek gerçeklerin farkında değillerdi. Çağdaş zihin daha karmaşıksa, sebebi çağımızda daha çok şeyin bilinmesidir. Daha fazla biliyorsan kafan daha fazla karışır, çünkü artık daha fazla bilgin var ve ne kadar çok bilirsen o kadar kararsız olursun. Yalnızca ahmaklar emin olabilir, yalnızca ahmaklar dogmatik olabilir, yalnızca ahmaklar asla tereddüde düşmez. Ne kadar çok bilirsen, ayakların o kadar havada kalır, o kadar tereddüde düşersin. Söylemek istediğim şu, zihin ne kadar çok büyürse, zihnin doğasının kargaşa olduğunu o kadar çok bilirsin.

Yalnızca ahmaklar emin olabilir derken, bir ustanın ahmak olduğunu kastetmiyorum. Çünkü o kararsız değildir. Farkı hatırla. O emin değildir, kararsız değildir. Yalnızca berraktır. Zihin ile, kararsızlık vardır; ahmak

zihin ile, eminlik vardır. Zihinsizlikle, eminlik ve kararsızlık, ikisi de kaybolur.

Buda bir berraklık, bir uzam, boş uzaydır. O emin değildir... Emin olunacak hiçbir şey yoktur. O kararsız değildir, çünkü Kararsız olunacak hiçbir şey yoktur. Yalnızca kesinlik arayan biri kararsızlığa düşebilir. Zihin daima kararsızdır ve daima kesinlik aramaktadır; daima kargaşa içinde, daima berraklık arayan. Bir usta, zihni geride bırakandır ve zihinle her şey kargaşadır, her şey kesinliktir, her şey kararsızlıktır, her şey geride bırakılır.

Şu şekilde bak: Bilincin tıpkı gökyüzü gibidir ve zihnin tıpkı bulutlar gibidir. Bulutlar gökyüzüne dokunamaz. Onlar gelir, giderler; geride hiçbir yara izi kalmaz. Gökyüzü bakir kalır: Kayıt yok, ayak izi yok, bulutlardan kalan hiçbir şey yok, anı yok. Onlar gelirler ve giderler; gökyüzü lekesiz kalır. Sende de böyledir: Bilinç lekesiz kalır. Düşünceler gelir, giderler, zihinler evrimleşir ve kaybolur. Tek bir zihnin olduğunu düşünme; pek çok zihnin var, bir kalabalık var. Zihinlerin değişir durur.

Bir komünistsin, o zaman belirli bir zihin türün var. Komünizmi bırakıp komünizm karşıtı olabilirsin. O zaman farklı bir zihnin olur; yalnızca farklı da değil, tamamen zıt. Elbise değiştirir gibi zihinlerini değiştirip durabilirsin. Değiştirir durursun. Sen farkında olmayabilirsin. Bu bulutlar gelir, giderler. Berraklığa, ancak gökyüzünün farkına varırsan erişilebilir; eğer odağın değişirse. Gökyüzüne odaklanmamışsan bulutlara odaklanmışsındır. Bulutları bırak, gökyüzüne odaklan.

Bu teknik şöyle diyor:

Yazın tüm gökyüzünü sonsuzca berrak gördüğünde, aynı berraklığa gir.

Gökyüzü üzerine meditasyon yap; bulutsuz bir yaz göğü, sonsuzca boş ve berrak, üzerinde hareket eden hiçbir şey yok, bütün bakirliği içinde. Onun üzerine tefekküre dal, onun üzerine meditasyon yap ve bu berraklığa gir. Bu berraklık ol, bu uzay gibi berraklık ol.

Açık, bulutsuz gökyüzü üzerine meditasyon yaparsan, aniden zihnin kaybolduğunu, zihnin geride kaldığını hissedersin. Boşluklar olur. Aniden, sanki içine berrak gökyüzü girmiş gibi hissedersin. Aralıklar olur. Bir süre için, düşünceler kesilir... Tıpkı trafiğin durması, hiç kimsenin hareket etmemesi gibi.

Başlangıçta yalnızca birkaç saniyeliğine olur, ama bu anlar bile dönüştürücüdür. Yavaş yavaş zihin yavaşlar, daha büyük aralıklar belirir. Dakikalarca düşünce olmaz, bulut olmaz. Ve hiç düşünce olmadığında, bulut olmadığında, dışarıdaki gökyüzü ile içerideki gökyüzü bir olur, çünkü tek engel düşüncedir, duvarı yaratan düşüncedir; sırf düşünce yüzünden dışsal olan dışsal, içsel olan içsel olarak kalır. Düşünce yokken dışsal ile içsel arasındaki sınırlar kalkar, bir olurlar. Gerçekte sınırlar zaten yoktu. Yalnızca düşünce yüzünden, engel yüzünden öyle görünüyordu.

Gökyüzü üzerine meditasyon yapmak güzeldir. Uzan ki yeryüzünü unutabilesin; ıssız bir plajda, herhangi bir yerde sırt üstü uzan ve gökyüzüne bak. Ama berrak bir gökyüzü faydalı olur. Bulutsuz, sonsuz... Yalnızca bakarak, gökyüzünü izleyerek, onun berraklığını hisset... Bulutsuzluğunu, sınırsız boşluğunu... Ve sonra o berraklığa gir, onunla bir ol. Gökyüzü, uzay olmuşsun gibi hisset.

Başlangıçta, sırf gökyüzü üzerine meditasyon yaparak, başka hiçbir şey yapmayarak, aralıklar belirmeye başlar, çünkü her ne görüyorsan içine girer, her ne görüyorsan seni içten uyandırır; her ne görüyorsan resmedilir, yansıtılır.

Bir bina görüyorsun. Yalnızca göremezsin onu; o anda içinde bir şey olmaya başlar. Bir adam, bir kadın, bir araba görüyorsun... Herhangi bir şeyi. O yalnızca dışarıda değildir, içeride bir şey başlamıştır, yansıması başlamıştır ve sen ona tepki vermeye başlamışsındır. Bu yüzden gördüğün her şey seni şekillendirir, seni sen yapar, seni değiştirir, seni yaratır. Dışarısı daima içerisi ile ilişkilidir.

Açık gökyüzüne bakmak iyidir. Sırf boşluk güzeldir, orada sınır yoktur. Senin kendi sınırların kaybolur, çünkü sınırsız gökyüzü içinde yansır. Ve

eğer gözlerini kırpmadan bakabilirsen, bu iyi olacaktır. Gözlerini kırpmadan bakabilirsen. Çünkü gözlerini kırparsan, düşünce süreçlerin devam eder. Gözlerini kırpmadan bak. Boşluğa bak, o boşluğa git, onunla bir olduğunu hisset ve her an gökyüzü içine girecektir.

İlk önce sen gökyüzüne giriyorsun, sonra gökyüzü senin içine giriyor. Ve bir buluşma oluyor: İçsel gökyüzü dışsal gökyüzü ile buluşuyor. O buluşmada fark ediş vardır. O buluşmada zihin yoktur, çünkü buluşma yalnızca zihin orada değilken gerçekleşebilir. O buluşmada ilk defa zihinsiz olursun. Kargaşa olmaz. Kargaşa zihinsiz var olamaz. Acı olmaz, çünkü acı da zihinsiz var olamaz.

Bu gerçeği gözlemlediğin hiç oldu mu? Acının zihinsiz var olamadığını? Zihinsizken acı çekemezsin. Kaynak orada değildir. Sana bu acıyı kim sağlayacak? Kim sana acı verecek? Ve aynısı diğer yönden de doğrudur: Zihnin olmadan sen acı çekemezsin ve zihnin varken mutlu da olamazsın. Zihin asla mutluluk kaynağı da olamaz.

İçsel ve dışsal gökyüzü buluştuğunda, tek bir an için bile olsa zihin kaybolur ve sen yeni bir yaşamla dolarsın. O yaşamın niteliği tamamen farklıdır. O sonsuz, ölümle kirlenmemiş, hiçbir korku ile kirlenmemiş yaşamdır. O buluşmada sen burada ve şu anda, şimdide olursun... Çünkü geçmiş düşüncelere aittir, gelecek düşüncelere aittir. Geçmiş ve gelecek zihninin parçalarıdır. Şimdi varoluştur. Senin zihninin bir parçası değildir.

Bu an zihnine ait değildir. Geçmiş olan an ona aittir; henüz gelmemiş olan an ona aittir. Bu an asla sana ait değildir. Tersine, sen bu ana aitsin. Sen burada varsın, şu anda, burada. Zihnin başka bir yerde vardır, daima başka bir yerde.

Yükünü at.

Bir sûfi gizemciyi okuyordum. Issız bir yolda yolculuk ediyormuş, yol terk edilmişmiş ve öküz arabası ile bir çiftçi görmüş. Araba çamura saplanmışmış. Çiftçi öküz arabasında elma taşıyormuş, ama kaba yolda bir yerde arabanın arka tahtası çözülmüş ve elmalar saçılmış. Ama o bunun farkında değilmiş; çiftçi farkında değilmiş.

Arabası çamura saplanınca ilk önce bir şekilde çıkarmaya çalışmış, ama tüm çabalar boşunaymış, bu yüzden, "Şimdi arabamın yükünü boşaltmalıyım, o zaman çekip çıkartabilirim" diye düşünmüş. Arkasına bakmış. Geriye bir düzine elma bile kalmamışmış. Yük tamamen gitmiş. Acısını hissedebilirsin. Sûfi çileden çıkan çiftçinin yorumunu anlatıyor anılarında. Adam demiş ki: "Saplandı, kahrolası! Saplandı!.. Ve indirecek tek bir lanet elma bile yok!" Tek olasılık, arabayı çekebilmek için yükü indirmekmiş; ama şimdi... İndirecek yük yokmuş!

Neyse ki sen bu şekilde saplanmış değilsin. Yükünü atabilirsin...

Araban çok yüklü. Zihin yükünü atabilirsin ve zihnin orada olmadığı an uçabilirsin; uçma yeteneğine kavuşursun.

Bu teknik, gökyüzünün berraklığına bakmak ve onunla bir olmak, en çok uygulananlardan biridir. Onu pek çok gelenek kullanmıştır. Ve özellikle de çağdaş zihin için çok faydalıdır, çünkü yeryüzünde hiçbir şey kalmamıştır. Yeryüzünde üzerine meditasyon yapılacak hiçbir şey kalmamıştır. Yalnızca gökyüzü kalmıştır. Çevrene bakarsan, her şeyin insan yapımı olduğunu, her şeyin sınırlı olduğunu, bir sınırı, bir engeli olduğunu görürsün. Neyse ki yalnızca gökyüzü hâlâ üzerine meditasyon yapmaya açıktır.

Bu tekniği dene, faydalı olacaktır, ama üç şeyi hatırla. Bir: Gözlerini kırpmadan bak. Gözlerin acımaya başlasa bile, gözyaşları aksa bile, endişelenme. O gözyaşları bile yükü atmanın bir parçasıdır; faydalı olacaklardır. O gözyaşları gözlerini daha masum, daha taze kılacaktır... Yıkanmış gibi. Bakmaya devam etmelisin.

İkinci nokta: Gökyüzünü düşünme, unutma. Gökyüzü hakkında düşünmeye başlayabilirsin. Pek çok şiir hatırlayabilirsin, gökyüzü hakkında güzel şiirler... O zaman asıl noktayı ıskalarsın. O konuda düşünmeyeceksin. Ona gireceksin, onunla bir olacaksın, çünkü o konuda düşünmeye başlarsan, yine bir engel yaratılır. Gökyüzünü yine ıskalamış olursun, yine bir engel yaratılır. Gökyüzünü yine ıskalıyor olursun ve yine kendi zihnine kapanmış olursun. Gökyüzü hakkında düşünme. Gökyüzü ol. Yalnızca bak,

gökyüzüne git ve bırak gökyüzü senin içine gelsin. Sen gökyüzüne gidersen, gökyüzü hemen senin içine girecektir.

Bunu nasıl yapabilirsin? Nasıl yaparsın, bu gökyüzüne girişi? Gittikçe daha, daha uzaklara bak. Bakmaya devam et... Sanki sınırı bulmaya çalışıyormuşsun gibi. Derinlere git. Yapabildiğin kadar çok git. Bu hareket sınırı kıracaktır. Ve bu yöntem en az kırk dakika yapılmalıdır; bundan azı işe yaramaz, pek faydalı olmaz.

Gerçekten bir olduğunu hissettiğinde, o zaman gözlerini kapatabilirsin. Gökyüzü içine girdiğinde gözlerini kapatabilirsin. O zaman içeride de görebilirsin. O zaman gerek olmaz. Bu yüzden kırk dakika sonra, birliğin gerçekleştiğini, bir birlik olduğunu, onun bir parçası olduğunu, artık zihin kalmadığını hissettiğinde gözlerini kapat ve içerideki gökyüzünde kal.

Berraklık üçüncü noktaya yardımcı olacaktır: Aynı berraklığa gir. Berraklık faydalı olacaktır. Lekesiz, bulutsuz gökyüzü. Sen, çevreni saran berraklığın farkında ol. O konuda düşünme; yalnızca berraklığın, saflığın, masumluğun farkında ol. Bu sözcüklerle tekrarlanmayacak. Onları düşünmeyecek, hissedeceksin. Ve bir kez gökyüzüne bakmaya başladığında his gelecektir, çünkü bu şeyleri hayal etmek sana düşmez... Onlar zaten oradadır. Bakarsan, başına gelmeye başlarlar.

Gökyüzü saftır, var olan en saf şeydir. Hiçbir şey onu kirletemez. Dünyalar gelir gider, yeryüzü oradadır, sonra kaybolur ve gökyüzü saf kalır. Saflık oradadır. Onu yansıtman gerekmez; yalnızca hissedersin... Hissedebilmek için ona açık olmalısın... Ve berraklık oradadır. Bırak gökyüzü başına gelsin. Onu zorlayamazsın; yalnızca olmasına yardımcı olabilirsin.

Aslında tüm meditasyonlar bir şeylerin olmasına izin vermektedir. Asla saldırganlık terimleri ile düşünme, asla bir şeyleri zorlama terimleri ile düşünme. Hiçbir şeyi zorlayamazsın. Gerçekten de, sen zorlamaya çalıştığın için bunca acıyı yaratmışsındır. Hiçbir şey zorlanamaz, ama sen bir şeylerin olmasına izin verebilirsin. Dişil ol. Şeylerin olmasına izin ver. Edilgen ol. Gökyüzü tamamen edilgendir: Hiçbir şey yapmamaktadır,

yalnızca orada kalmaktadır. Yalnızca edilgen ol ve gökyüzünün altında kal... Savunmasız, açık, dişil, saldırgan tavır olmadan... İşte o zaman gökyüzü içine işleyecektir.

Yazın tüm gökyüzünü sonsuzca berrak gördüğünde, aynı berraklığa gir.

Ama yaz değilse ne yapacaksın? Gökyüzü bulutluysa, berrak değilse, o zaman gözlerini kapat ve içsel gökyüzüne gir. Gözlerini kapat ve bazı düşünceler görürsen, gökyüzünde süzülen bulutlar gibi gör onları. Fonun, gökyüzünün farkında ol ve düşüncelere karşı kayıtsız kal.

Biz düşüncelerle çok fazla ilgileniriz ve aralıkların hiç farkına varmayız. Bir düşünce geçer ve bir diğeri girmeden önce bir boşluk olur... O aralıkta gökyüzü görünür. Ne zaman düşünce olmasa, orada ne vardır? Orada boşluk vardır. Bu yüzden eğer gökyüzü bulutluysa... Yaz değilse ve gökyüzü berrak değilse... Gözlerini kapat, zihnini fona, üzerinde düşüncelerin gelip gittiği içsel gökyüzüne odakla. Düşüncelere fazla dikkat etme; üzerinde hareket ettikleri boşluğa dikkat et.

Örneğin, bu odada oturuyoruz. Bu odaya iki şekilde bakabilirim. Ya sana bakarım ve senin içinde olduğun boşluğa, içinde bulunduğun odaya kayıtsız kalırım... Sana bakarım, zihnimi senin nerede olduğuna odaklarım, senin içinde bulunduğun odaya değil... Ya da odağımı değiştiririm: Odaya bakabilirim ve sana kayıtsız kalırım. Sen oradasın, ama vurgum, odağım oda üzerinde olur. O zaman tüm perspektif değişir.

Bunu içsel dünyanda yap. Boşluğa bak. Düşünceler onun içinde hareket ediyor; onlara kayıtsız kal, onlara dikkat etme. Oradadırlar; orada olduklarını, hareket ettiklerini not et. Trafik sokakta hareket ediyor. Sokağa bak ve trafiğe kayıtsız kal. Kimin geçtiğine bakma, yalnızca bir şeyin geçtiğini bil ve onun üzerinden geçtiği boşluğun farkında ol. O zaman içeride yaz göğü belirecektir.

Yazı beklemeye gerek yoktur, çünkü zihinlerimiz öyledir ki, herhangi bir bahane bulabilirler. "Yaz gelmedi ve yaz olsa bile gökyüzü berrak

değil" derler.

74. Teknik

Shakti, tüm uzayı, sanki kendi kafana dolmuş, o parlaklığa dalmış gibi gör.

Tüm uzayı sanki kendi kafana dolmuş, o parlaklığa dalmış gibi gör. Bu teknik için gözlerini kapat. Yaparken, gözlerini kapat ve tüm uzay kafana dolmuş gibi hisset. Başlangıçta zor olacaktır. Bu en ileri tekniklerden biridir, bu yüzden adım adım ilerlemek daha iyi olacaktır. Bir şey yap. Eğer bu tekniği yapmak istiyorsan, adım adım başla.

İlk önce: Uykuya dalarken, tam uyumaya hazırlanmışken, yatağına uzan, gözlerini kapat ve ayaklarının nerede olduğunu hisset. Bir seksen boyundaysan ya da bir elli boyundaysan, ayaklarının nerede olduğunu, sınırı hisset. Sonra bir şeyi hayal et: On beş santim uzadığını hayal et. Boyun arttı, on beş santim uzadın. Bu nu gözlerin kapalı yap. Hayalinde, boyunun on beş santim uzadığını hisset.

Sonra ikinci adım: İçinden başını, nerede olduğunu hisset ve sonra başının da on beş santim uzadığını hisset. Bunu hissedebildiğin zaman her şey kolay olacaktır. O zaman daha fazlasını yapabilirsin. Üç buçuk metre olduğunu hisset ya da tüm odayı doldurduğunu. Şimdi, hayalinde duvarlara dokunuyorsun... Tüm odayı doldurdun. Sonra, adım adım, tüm evin içine dolduğunu hisset. Ve bir kez duyguyu öğrenince, çok kolay olacaktır. On beş santim uzayabiliyorsan, o zaman her şey kolay olur. Bir elli değil bir altmış beş olduğunu hissedebiliyorsan, o zaman hiçbir şey zor değildir; bu teknik kolay olacaktır.

Üç gün boyunca bunu hisset; sonra üç gün daha, tüm odayı doldurduğunu hisset. Bu yalnızca hayal gücünün eğitilmesidir. Sonra üç gün için tüm evin içini doldurduğunu hisset; sonra üç gün gökyüzü ol. O zaman bu teknik çok kolay olacaktır.

Shakti, tüm uzayı, sanki kendi kafana dolmuş, o parlaklığa dalmış gibi gör.

O zaman gözlerini kapatabilirsin ve tüm gökyüzünü, tüm uzayı kafana dolmuş gibi hissedebilirsin. Bunu hissedebildiğin an zihin yok olur çünkü zihnin çok dar bir alana ihtiyacı vardır. Zihin böyle bir enginliğin içinde var olamaz; kaybolup gider. Böyle bir enginlikte zihin imkânsızdır. Zihin ancak dar, sınırlı olabilir. Böyle sonsuz bir uzayda zihnin var olabileceği bir yer yoktur.

Bu teknik iyidir. Aniden zihin patlar ve uzay kalır. Üç ay içinde bunu hissedebilirsin. Tüm hayatın farklı olur. Ama ona doğru adım adım büyü, çünkü bazen insanlar bu teknik yüzünden delirirler, dengelerini yitirirler. Öylesine muazzamdır, etkisi öylesine muazzamdır... Aniden, tüm uzay kafana dolmuş gibi hissedersen ve sonra yıldızların ve ayın, tüm evrenin içinde hareket ettiğini görürsen, başın dönebilir. Pek çok gelenekte bu teknik büyük ihtiyatla kullanılır.

Bu yüzyılın Hintli gizemcilerinden biri, Ramateertha bu tekniği kullandı ve onu tanıyan pek çok kişi bu teknik yüzünden intihar ettiğini tahmin ediyor. Onun için bu bir intihar değildir, çünkü onun için, tüm uzayın içine dolduğunu hisseden biri için intihar imkânsızdır, olamaz. Orada intihar edecek kimse yoktur. Ama diğerleri için, onu dışarıdan izleyenler için, bu bir intihardı.

Tüm evrenin onun içinde, kafasının içinde hareket etmeye başladığını hissetti. Müritleri onun şiirsel konuştuğunu düşünüyordu. Sonra onun delirdiğini hissetmeye başladılar, çünkü o evrenin kendisi olduğunu, her şeyin onun içinde olduğunu iddia etmeye başlamıştı. Ve sonra bir gün dağdaki bir uçurumdan ırmağa atladı. Atlamadan önce güzel bir şiir yazdı: "Ben evren oldum. Artık bu bedeni gereksiz bir yük olarak hissediyorum ve onu geri veriyorum. Artık hiçbir sınıra gerek yok. Ben sınırsız Brahma oldum."

Psikiyatri eğitimi almış biri onun delirdiğini, bunun bir nevroz olduğunu düşünür, ama insan bilincinin daha derin boyutlarını bilen biri

onun bir ***mukta,*** aydınlanmış biri olduğunu söyler. Ama sıradan zihin için bu bir intihardır.

Bu tür tekniklerde tehlike vardır. İşte bu yüzden onlara doğru yavaş yavaş büyü diyorum, çünkü sen bilmiyorsun... Herşey mümkündür. Bazen sen kendi potansiyelinin farkına varmazsın, bazen ne kadar hazır olduğunu bilmezsin ve bir şeyler olabilir. Bu yüzden adım adım yap.

İlk önce hayal gücünü Küçük şeylerle sına: Yalnızca bedenin büyüdüğünü ya da küçüldüğünü hisset. İki şekilde de yapabilirsin. Diyelim ki bir altmış yedi boyundasın: Bir metre yirmi santim, doksan santim, altmış santim, otuz santim olduğunu hisset; bir tohum haline geldiğini. Bu yalnızca bir eğitimdir; her ne hissetmek istiyorsan hissedebilmen için bir eğitim yalnızca. İçsel zihin hissetmekte tamamen özgürdür; hiçbir şey onu dilediğini hissetmekten alıkoyamaz. Bu senin duygun. Büyüyebilirsin, küçülebilirsin. Aniden bunun sen olduğunu fark edersin.

Ve bunu başarabilirsen, bedeninden kolaylıkla çıkabilirsin. Hayal gücün ile büyüyebilirsen ve küçülebilirsen, bedeninden de çıkabilirsin. Bedeninin dışında durduğunu hayal et, o zaman durursun... Ama hemen değil.

İlk önce küçük adımlarla çalış ve sonra rahat olduğunu ve korkmadığını hissettiğinde, o zaman tüm odayı doldurduğunu hisset... Gerçekten de duvarlara dokunduğunu hissedeceksin. Ve sonra tüm evin içine dolduğunu hisset... İçinde hissedeceksin. Ve sonra devam et. Sonra, yavaş yavaş, bırak gökyüzü kafanda hissedilsin. Ve bir kez gökyüzünü kafanda, oraya dolmuş hissedince, zihin kayboluverir. Orada yapacak işi kalmamıştır.

Bu teknik için birinin yanında olmak daha iyidir: Bir öğretmenle ya da bir dostla olmak. Yalnız yapma. Sana göz kulak olacak, seni izleyecek biri olmalıdır. Bu bir okul yöntemidir. Bir okulda, çok kişinin çalışıyor olduğu yerde, çok kolaydır, daha az zararlıdır, daha az tehlikelidir... Çünkü bazen gökyüzü içinde patlar, günlerce bedeninin farkına varmayabilirsin. Dışarı çıkamayabilirsin, duyguya o Kadar dalarsın, çünkü zaman kaybolur; ne Kadar zaman geçtiğini hissetmeyebilirsin. Beden kaybolur, bedeni

hissedemezsin. Gökyüzü olursun. Biri bedenine göz kulak olmalıdır; çok sevgi dolu bir bakıma ihtiyaç vardır.

Bu yüzden bir ustayla ya da bir grupla, bu teknik daha az zararlı, daha az tehlikelidir. Ama nelerin mümkün olduğunu bilen bir grupla... Neler olabileceğini ve nelerin yapılması gerektiğini bilen bir grupla... Çünkü zihin bu durumdayken aniden uyandırılırsan delirebilirsin, çünkü zihninin geri dönmesi için zaman gerekecektir. Aniden bedene geri getirilirse, sinir sistemin buna dayanamaz. Bunun için yapılmamıştır. Eğitilmesi gereklidir. Bu yüzden yalnızken yapma. Bir grup içinde, birkaç dostun ile, ıssız bir yerde yapabilirsin. Ve adım adım yap, aniden değil.

75. Teknik

Uykuda, uyanıklıkta, düş görürken kendini ışık olarak bil.

Uykuda, uyanıklıkta, düş görürken, kendini ışık olarak bil. İlk önce uyanıklıkla başla. Yoga ve Tantra insan zihninin hayatını üç kısma böler. Zihnin hayatını, unutma. Zihni üç kısma bölerler: Uyanık, uykuda, düş gören. Bunlar bilincinin kısımları değildir, zihninin kısımlarıdır ve bilinç dördüncü kısımdır.

Doğu'da buna bir isim vermemişlerdir; kısaca dördüncü, ***turiya,*** derler. Diğer üçünün isimleri vardır. Bunlar bulutlardır, şöyle adlandırılabilirler: Uyanık bir bulut, uyuyan bir bulut, düş gören bir bulut. Bunların hepsi bulutlardır ve içinde hareket ettikleri uzam (gökyüzü) isimlendirilmemiş, basitçe dördüncü olarak kalmıştır.

Batı psikolojisi düş görme boyutunun farkına yeni varmıştır. Gerçekten de, yalnızca Freud sayesinde düş görme önemli olmuştur. Ama Hindular'da, bu en eski kavramlardan biridir: Düşlerinde ne yaptığını bilmediğin sürece bir insanı gerçekten tanıyamazsın. Çünkü uyanık saatlerinde her ne yapıyorsa üç aşağı beş yukarı roldür, sahtedir, çünkü zihninin uyanık durumunda pek çok şey yapmaya zorlanmaktadır.

Özgür değildir. Toplum vardır, kurallar vardır, ahlaklar vardır. İnsan daima kendi arzulan ile mücadele etmektedir: Onları baskılamaya, onları değiştirmekte, onları toplumun izin verdiği kalıba dökmektedir. Ve toplum asla senin kendi benliğin olmana izin vermez; o seçer. İşte kültürün anlamı budur... Kültür, bir seçim demektir.

Her kültür bir koşullanmadır: Belirli şeylerin seçilmesi, belirli şeylerin reddedilmesi. Senin tüm benliğin her yerde kabul edilmez; her yerde değil. Burada belirli tarafları kabul edilir, orada, o ya da bu ülkede bazı tarafları kabul edilir, ama hiçbir yerde bütün insan benliği kabul edilmez. Bu yüzden uyanık bilinç sahte, yapay, zorlama olmak zorundadır. Sen gerçek olarak var değilsin... Yalnızca aktörlersin; kendiliğinden değilsin... Yönlendiriliyorsun. Yalnızca düşlerinde özgürsün; yalnızca düşlerinde gerçekten kendinsin.

Düşlerinde ne dilersen yapabilirsin. Kimse ilgilenmez; yalnızsın. Kimse karışamaz, kimse düşlerine bakamaz. Ve kimse zahmet etmez: Düşlerinde yaptıkların seni ilgilendirir, başka kimseyi değil. Düşlerin tamamen mahremdir. Tamamen mahrem oldukları ve hiç kimseyle ilgili olmadıkları için, özgür olabilirsin. Bu yüzden düşlerin bilinmediği sürece gerçek yüzün bilinemez. Hindular bunun hep farkındaydı: Düşlere girilmelidir. Ama onlar yine de bulutlardır... Özel bulutlar, elbette, daha özgür, ama yine de bulutlar ve insanın onların da ötesine geçmesi gereklidir.

Üç durum bunlardır: Uykuda, uyanık ve düş gören. Düş görmek Freud ile öne çıkmıştır. Artık uykuya dokunuluyor. Artık uykunun ne olduğunu bilmek için, Batı'da pek çok uyku laboratuarı çalışıyor, çünkü uykunun ne olduğunu bilmememiz çok tuhaf geliyor. Uykuda gerçekte başına ne geldiği henüz bilimsel olarak bilinmiyor.

Ve uykunun ne olduğunu bilemezsen, insanın ne olduğunu bilmek güç olacaktır, çünkü hayatın üçte biri uykuda geçmektedir. Hayatının üçte biri! Altmış sene yaşıyorsan, yirmi seneyi uykuda geçiriyorsun. Böylesine büyük bir kısmını. Uykudayken ne yapıyorsun? Gizemli bir şeyler oluyor ve öyle gerekli ki onsuz yaşam mümkün değil. Derin bir şey oluyor, ama sen farkında değilsin.

Uyanıkken, farklı bir insansın; düş görürken yine farklı birisin. Derin uykuda, yine farklı biri olursun. Derin uykuda ismini bile hatırlayamazsın. Müslüman mısın, Hıristiyan mısın, yoksa Hindu musun, hatırlayamazsın. Derin uykunda kim olduğunu yanıtlayamazsın; zengin misin, fakir misin... Kimliksiz, imgesiz olursun.

Uyanık katmanda toplumla var olursun. Düş görme katmanında kendi arzularınla var olursun. Derin uykuda doğayla, doğanın derin rahminde var olursun. Ve Yoga ile Tantra Brahma'nın ancak bu üçünün ötesinde, kozmik bütünde var olduğunu söyler. Bu üçü aşılmalı, geçilmelidir.

Bir fark vardır. Batı psikolojisi artık bu üç durumu incelemekle ilgilenmektedir. Doğu'daki arayanlar bu durumlarla ilgileniyorlardı, ama onları incelemiyorlardı. Onlar yalnızca bu üç durumun nasıl aşılacağı ile ilgileniyordu. Bu teknik bir aşkınlık tekniğidir.

Uykuda, uyanıklıkta, düş görürken kendini ışık olarak bil.

Çok zor. Uyanıklıkla başlamalısın. Düşlerini nasıl hatırlayabilirsin? Bilinçli olarak düş yaratabilir misin? Bir düşü yönlendirebilir misin? Kendi dileklerine göre düş görebilir misin? Yapamazsın. İnsan ne kadar kudretsiz! Kendi düşünü bile yaratamıyorsun. Onlar da senin başına geliyor; sen çaresizsin. Ama düşlerin yaratılabileceği belirli teknikler vardır ve bu teknikler aşmak konusunda çok faydalıdır, çünkü yaratabilirsen, aşabilirsin de. Ama insanın uyanıklıkla başlaması gereklidir.

Uyanıkken (hareket ederken, yerken, çalışırken) kendini bir ışık olarak hatırla. Yüreğinde bir alev yanıyormuş gibi ve bedenin yalnızca o alevin çevresindeki haleymiş gibi. Hayal et. Yüreğinde bir alev yanıyor ve bedenin yalnızca o alevin çevresindeki hafif hale; bedenin yalnızca alevin çevresindeki ışık. Bırak bu zihninin ve bilincinin derinliklerine gitsin. Bunu özümse.

Zaman alacaktır ama bu konuda düşünmeye, bunu hissetmeye, hayal etmeye devam edersen, belirli bir süre sonra bütün gün hatırlamayı başaracaksın. Uyanıkken, sokakta yürürken, yürüyen bir alevsin.

Başlangıçta başka kimse farkına varmayacak, ama eğer sürdürürsen, üç ay sonra başkaları da farkına varacak. Ve ancak başkaları farkına vardığında sen rahat edeceksin. Kimseye söyleme. Yalnızca bir alev hayal et ve bedenini onun çevresindeki hale olarak hayal et. Fiziksel bir beden değil, elektriksel bir beden. Yapmaya devam et.

Sürdürürsen, üç ay içinde ya da yaklaşık o kadar zamanda, başkaları sana bir şey olduğunun farkına varacak. Çevrende ince bir ışık hissedecekler. Onlara yaklaştığında ince bir sıcaklık hissedecekler. Onlara dokunursan, alev alev bir dokunuş hissedecekler. Sana tuhaf bir şey olduğunu fark edecekler. Kimseye söyleme. Başkaları farkına vardığında, o zaman rahat edebilirsin ve o zaman ikinci adıma geçebilirsin, daha önce değil.

İkinci adım bunu düşlere götürmektir. Artık onu düşlerine götürebilirsin. O artık bir gerçeklik olmuştur. Artık hayal değildir. Hayal gücü sayesinde bir gerçekliği ortaya çıkardın. Bu gerçek. Her şey ışıktan oluşur. Sen ışıksın... Ama bu gerçeğin farkında değilsin... Çünkü maddenin her parçacığı ışıktır.

Biliminsanları maddenin elektronlardan oluştuğunu söyler. Aynı şeydir. Her şeyin kaynağı ışıktır. Sen de yoğunlaşmış ışıksın: Hayal gücü sayesinde bir gerçekliği açığa çıkardın yalnızca. Bu gerçeği soğur... Ve onunla iyice dolduğunda, bunu düşlerine taşıyabilirsin, daha önce değil.

Sonra, uykuya dalarken, alev düşün, onu gör, ışık olduğunu hisset. Onu hatırla... Hatırla... Hatırla... Uykuya dal. Ve hatırlama devam eder. Başlangıçta içinde bir alevin olduğu, senin ışık olduğun düşler görmeye başlayacaksın. Yavaş yavaş, düşlerde de aynı duygu ile hareket edeceksin. Ve bir kez bu duygu düşlere girince, düşler kaybolmaya başlayacak. Düşler kaybolmaya başlayacak:

Gittikçe daha az düş, gittikçe daha çok uyku olacak.

Tüm düşlerinde gerçeklik ortaya çıktığı zaman, senin bir ışık, bir alev, yanan bir alev olduğun ortaya çıktığı zaman, tüm düşler kaybolacak. Ancak düşler kaybolduğunda bu duyguyu uykuya taşıyabilirsin, daha önce değil.

Şimdi kapıdasın. Düşler kaybolduğunda ve sen kendini alev olarak hatırlarken, uykunun kapısındasın. Artık bu duyguyla girebilirsin. Ve bir kez alev olduğun duygusuyla uykuya girdiğinde, onun içinde farkında olacaksın... Artık uyku yalnızca bedeninin başına gelecek, senin değil.

Bu teknik senin bu üç durumun ötesine geçmen içindir. Bir alev, bir ışık olduğunun, uykunun senin başına gelmediğinin farkında olabilirsen, bilinçli olursun. Bilinçli bir çaba sürdürüyor olursun. Artık o alevin çevresinde kristalleşmişsin. Beden uykuda, ama sen değilsin.

Krishna Gita'da işte bunu söyler: Yogilerin asla uyumadığını söyler. Başkaları uyurken onlar uyanıktır. Bedenleri hiç uyumadığından değil. Bedenleri uyur... Ama yalnızca bedenleri. Bedenlerin dinlenmeye ihtiyacı vardır, bilincin dirilenmeye ihtiyacı yoktur; çünkü bedenler mekanizmalardır, bilinç değildir. Bedenlerin yakıta ihtiyacı vardır, dinlenmeye ihtiyacı vardır. İşte bu yüzden doğarlar, genç olurlar, yaşlanırlar ve sonra ölürler. Bilinç asla doğmaz, asla yaşlanmaz, asla ölmez. Onun yakıta, dinlenmeye ihtiyacı yoktur. O saf enerjidir, daimi, ebedi enerji.

Bu alev ve ışık imgesini uykunun kapılarından geçirebilirsen, bir daha asla uyumazsın, yalnızca beden dinlenir. Ve beden dinlenirken sen bunu bilirsin. Bu bir kez olunca, dördüncü aşamaya gelmişsindir. Artık uyanıklık, düş görme ve uyku zihninin parçalarıdır. Onlar parçalarıdır ve sen dördüncüye gelmişsindir: Hepsinden geçen, ama hiçbiri olmayan.

Gerçekte bu çok basittir. Uyanık durumdaysan ve sonra uykuya geçiyorsan, ikisi de olamazsın. Uyanık durum sensen, o zaman nasıl düş görebilirsin? Ve eğer düş görme durumuysan, nasıl düşsüz uykuya dalabilirsin? Sen bir yolcu olmalısın ve bu durumlar istasyonlar olmalı ve sen buradan oraya gidip, sonra geri dönüyor olmalısın. Sabah yine uyanık duruma geleceksin.

Bunlar durumlardır ve bu durumların arasında gezinen sensin. Ama sen dördüncüsün... Ve o dördüncü senin ruh dediğindir. O dördüncüye sen ilahi olan dersin, o dördüncüye ölümsüz unsur, ebedi yaşam dersin.

Uykuda, uyanıklıkta, düş görürken kendini ışık olarak bil.

Bu çok güzel bir tekniktir. Ama ilk önce uyanıkken dene. Ve hatırla, başkaları farkına vardığında, ancak o zaman başarmışsındır. Farkına varacaklardır. O zaman düşe girebilirsin ve sonra uykuya ve sonra olduğun şeye, dördüncüye uyanabilirsin.

50.BÖLÜM -Köklere İnmek

SORULAR

Dıştakini tamamen ihmal etmek hata değil midir?

Bütün meditasyon teknikleri "eylem" değil midir?

Zihnin gelişmesi berraklık getirmez mi?

Neden ıstırap yaratıp duruyoruz?

Osho,

dün gece dışsal olanı değiştirdiğin zaman içsel olanın değişmeden, dönüşmeden kaldığını söyledin. Ama içsel dönüşüm için doğru yiyecek, doğru iş, doğru uyku, doğru eylem ve davranışların da önemli faktörler olduğu doğru değil mi? Dışsal olanı tamamen ihmal etmek hata olmaz mı?

Dışsal olan içsel olanı değiştiremez, ama dışsal olan yardımcı olabilir ya da engelleyebilir. Dışsal olan, içsel olanın daha kolay patlamasını sağlayacak bir durum yaratabilir. Hatırlanması gereken şudur: Dışsal dönüşüm içsel dönüşüm değildir. Her şeyi yapmışsan ve durum müsaitse bile, içsel olan patlamayacaktır. Durum gereklidir, yardımcı olur, ama dönüşüm değildir. Ve dışsal olan ile çok uğraşanlar...

Dışsal engin bir olgudur. Ömürler boyunca değişip durabilirsin ve asla tatmin olmazsın ve hep bir ya da diğer şey değişmemiş kalır, çünkü içsel olan değişmediği sürece dışsal olan asla mükemmel olamaz. Onu değiştirir, cilalar, koşullar durursun. Asla tatmin hissetmezsin. Asla, "Artık alan hazır" diye hissedebileceğin bir duruma gelmezsin. Bunda kişi ömürler harcamıştır.

Zihnin dışsal olana saplantılı olursa -yemeğe, giysilere, davranışlara-... Onları ihmal et demiyorum. Hayır, benim söylediğim şu, onlara saplantı duyma. Onlar faydalı olabilir, ama zihnin saplantılı olursa büyük engeller oluşturabilirler. O zaman bu bir kaçış olur, o zaman içsel değişimi erteliyor olursun. Ve dışsal olanı değiştirip durabilirsin. İçsel olana dokunulmaz bile, içsel aynı kalır.

Eski bir Hint masalını duymuşsundur. ***Panchatantra***'da anlatılır: Bir fare kediden çok korkuyormuş; devamlı korku ve endişe içindeymiş. Uyuyamıyormuş: Rüyasında kediyi görüyor, titremeye başlıyormuş. Bir büyücü ona acımış ve fareyi kediye dönüştürmüş. Dışsal olan değişmiş, ama kedinin içindeki fare hemen köpekten korkmaya başlamış. Endişe aynıymış; yalnızca hedefi değişmiş. Daha önce kediden korkuyormuş, şimdi köpekten korkuyormuş. Titreme devam etmiş, acı devam etmiş, düşleri hâlâ korku doluymuş.

Bu yüzden büyücü kediyi köpeğe dönüştürmüş. Köpek hemen kaplandan korkmaya başlamış, çünkü içindeki fare aynı kalmışmış. Fare değişmemiş; yalnızca bedenler, dışsal olan değişmiş. Aynı endişe, aynı hastalık, aynı korku kalmış. Büyücü köpeği kaplana dönüştürmüş. Kaplanın içindeki fare hemen ayıdan korkmaya başlamış. Bu yüzden büyücü fareye şöyle demiş: "Artık yine fare ol, çünkü ben bedenleri değiştirebiliyorum, ama seni değiştiremem. Sende fare yüreği var, ben ne yapabilirim?" Fare yüreği.

Dışsal olanı değiştirip durabilirsin, ama fare yüreği aynı Kalır. Ve o yürek sorun yaratır. Şekil değişir, biçim değişir, ama malzeme aynı kalır. Ve kediden, köpekten ya da kaplandan korkman fark etmez. Mesele kimden korktuğun meselesi değildir; mesele senin korkmandır.

Vurgu şu, benim vurgum şu: Dışsal çaban içsel dönüşümün yerini almamalı. Alınabilecek her tür yardımı al. Doğru yiyecekleri yemek iyidir, ama yiyeceğe saplantılı olmak saçmalıktır, deliliktir. Doğru davranışları göstermek iyidir, ama buna saplantı duymak nevrotiktir. Hiçbir şeye deli olmamalısın.

Hindistan'da yiyeceğe saplantılı pek çok ***sannyasin*** mezhebi vardır. Bütün gün yalnızca yiyecek düşünürler: he yemeli, ne yememeli; yemeği kim hazırlamalı, kim hazırlamamalı. Bir kez bir sannyasin ile yolculuk ediyordum. Yalnızca süt içiyordu, hem de yalnızca inek sütü, hem de yalnızca beyaz ineklerin sütünü; bulamazsa besinsiz duruyordu. Bu adam deli.

Şunu hatırla: İçsel olan önemli, anlamlı. Dışsal olan faydalı, iyi, ama odağın o olmamalı. İçsel olanı unutmana sebep olacak kadar önemli olmamalı. İçsel olan içsel, merkezi kalmalı ve dışsal olan, eğer mümkünse, yardımcı olması için değiştirilmeli.

Onu tamamen ihmal etme. Onu ihmal etmene gerek yok, çünkü aslında dışsal olan içsel olanın bir parçası. Ona zıt bir şey değil, ona karşıt bir şey değil, sana dayatılan bir şey değil... O sensin. Ama merkezi olan içseldir ve dışsal yalnızca çeperdir. Bu yüzden çepere, çevreye, sınıra ihtiyacı olan önemi ver... Ama sınır ev değildir. Bu yüzden ona bak, ama ona deli olma.

Zihnimiz hep kaçış yolları bulmaya çalışır. Yiyeceğe, cinselliğe, giysilere, bedene saplantılı olursan zihnin rahat eder, çünkü artık içe doğru gitmemektesindir. Artık zihni değiştirmeye gerek yoktur. Artık zihni yok etmeye, zihnin ötesine geçmeye gerek yoktur. Aynı zihin yiyeceği değiştirirken de var olabilir. Şunu ya da bunu yiyebilirsin... Aynı zihin vardır. Ancak içe gittiğin zaman... Ne kadar içe gidersen, sahip olduğun bu zihin o kadar kaybolmalıdır. İçe giden yol zihinsizliğe giden yoldur.

Zihin korkar. Bir kaçış yolu bulmaya çalışır... Dışsal ile ilgili bir şey. O zaman zihin olduğu şekilde var olabilir. Sen ne yaparsan yap bir fark yaratmaz. Ne yaptığın önemsizdir... Bu zihin var olabilir ve bu zihin aynı kalmanın yollarını bulabilir. Ve bazen, sen doğal çıkış ile mücadele

ederken, zihnin daha tehlikeli olan bazı sapkın çıkışlar bulabilir. Bunlar yardımcı olmaz, engel olur.

Nasreddin Hoca bir gün merdivenden düşmüş. Bacağı kırılmış. Bu yüzden bacağı alçıya alınmış ve üç ay merdiven inip çıkamayacağı söylenmiş. Üç ay sonra doktora gelmiş ve alçı çıkarılmış. Hoca sormuş: "Artık merdiven inip çıkabilir miyim?"

Doktor, "Artık yapabilirsin. Tamamen iyileştin" demiş.

Hoca demiş ki: "Şimdi çok mutlu oldum doktor. Ne kadar mutlu olduğuma inanamazsın. Üç ay boyunca bütün gün su borusundan inip çıkmak... Öyle zordu ki. Tüm komşular bana gülüyordu. Ama sen bana merdiven inip çıkmamamı söyledin, bu yüzden bir yol bulmalıydım."

İşte herkesin yaptığı da budur. Bir çıkış tıkanırsa, o zaman bir sapkınlık söz konusu olur. Ve sen zihnin âdetlerini bilmezsin... Çok sinsi ve İnceliklidirler. İnsanlar sorunları ile bana gelir. Çözümleri açık görünür... Değildir. Tüm sorunların çözümleri açık, berrak görünür... Değildirler. Derinlerde bir başka şey gizlenmektedir ve o başka şey bilinmediği, ondan kurtulunmadığı, onun ötesine geçilmediği sürece sorun sürer. Yalnızca şekil değiştirir.

Biri çok sigara içmektedir ve bırakmak ister. Ama asıl sorun sigara değildir; sorun başka bir şeydir. Sigara içmeyi bırakabilirsin, ama sorun kalır ve başka bir şekilde ortaya çıkar. Ne zaman sigara içiyorsun? Endişeli, sinirli olduğunda sigara içmeye başlıyorsun ve sigara içmek sana yardımcı oluyor. Daha güvenli, daha gevşemiş hissediyorsun.

Sırf sigarayı bıraktığın için sinirliliğin değişmeyecektir. Sinirli hissediyorsun, endişeli hissediyorsun; endişe gelecektir. O zaman başka bir şey yapacaksın. Ve sigara içmenin yerine harika bir şey bulabilirsin; çok farklı görünen bir şey. Her şeyi yapabilirsin. Sigara içmek yerine bir mantra kullanabilirsin ve ne zaman sinirli hissetsen, Ram, Ram, Ram diyebilirsin... Durmaksızın tekrarlanabilecek bir şey.

Sigaranın dumanı ile ne yapıyorsun? Bu bir mantradır. İçine çekiyorsun, dışarı veriyorsun, içine çekiyorsun, dışarı veriyorsun... Tekrarlayan bir şey. Tekrarlama yüzünden gevşemiş hissediyorsun. Herhangi bir şeyi tekrarla, aynısı olacaktır. Ama bir mantra kullanıyorsan ve Ram, Ram, Ram diyorsan, kimse yaptığın şeyin yanlış olduğunu söylemeyecektir. Ve sorun aynıdır.

Sorun değişmemiştir; yalnızca sen kullandığın hileyi değiştirdin. Daha önce dumanla yapıyordun; şimdi sözcükle yapıyorsun. Tekrar işe yarar; herhangi bir saçmalık işe yarar. Durmaksızın tekrarlaman yeterlidir. Bir şeyi tekrarladığın zaman bu sana gevşeme sağlar, çünkü bu bir tür can sıkıntısı yaratır. Can sıkıntısı insanı gevşetir. Bir tür can sıkıntısı yaratan her şeyi kullanabilirsin. Can sıkıntısı insanı gevşetir. Can sıkıntısı yaratan her şeyi kullanabilirsin.

Sigara içiyorsan, herkes bunun yanlış olduğunu söyler. Ve eğer bir mantra tekrarlıyorsan, kimse sana bunun yanlış olduğunu söylemez. Ama sorun aynı kalıyorsa, ben bunun da yanlış olduğunu söylüyorum... Öncekinden de tehlikelidir, çünkü sigara içerken bunun yanlış olduğunun farkındasındır. Şimdi, bu mantrayı tekrarlarken farkında değilsin ve farkında olmadığın bu hastalık daha tehlikeli, daha zararlı.

Yüzeyde herhangi bir şeyi yapabilirsin, ama daha derindeki kökler değişmediği sürece hiçbir şey olmaz. Bu yüzden dışsal olan konusunda şunu hatırla: Onun farkında ol ve yüzeyden köklere git, kökünü bul... neden sinirlisin? Biri çok yemek yemektedir. Bırakılabilir. Kendini çok yemek yememeye zorlayabilirsin. Ama neden çok yemek yemektedir? Neden? Çünkü bu bedensel bir ihtiyaç değildir, bu yüzden bir yerlerde zihin araya girmektedir. Zihne bir şeyler yapılmalıdır; bu bedene dair bir mesele değildir. Neden mideni doldurup duruyorsun?

Yemeğe duyulan saplantı bir sevgi ihtiyacıdır. Yeterince sevilmiyorsan daha fazla yersin. Seviyor ve seviliyorsan daha az yersin. Ne zaman biri sana âşık olsa, daha fazla yiyemezsin. Aşk seni öyle doldurur ki, boş hissetmezsin. Aşk yoksa, boş hissedersin; içine bir şeyler doldurulmalıdır... Sen yiyecek tıkıştırıp durursun.

Ve bunun için sebepler, kökten sebepler vardır, çünkü çocuk başta besin ve sevgi ile aynı anda karşılaşır. Aynı memeden, aynı anneden, besin ve sevgi alır. Besin ve sevgi ilişkilenir. Anne sevgi doluysa, çocuk asla çok fazla süt içmez. Gerek yoktur. Aldığı sevgiye hep güvenir; ne zaman ihtiyaç duysa besinin geleceğini, sütün geleceğini, annenin orada olacağını bilir. Güvende hisseder. Ama anne sevgisizse, o zaman güvensiz olur. O zaman acıktığında besinin gelip gelmeyeceğini bilemez, çünkü sevgi yoktur. Daha fazla yer. Ve bu devam eder. Bilinçsiz bir kök halini alır.

Bu yüzden yemeklerini değiştirip durabilirsin... Bunu ye, onu ye, şunu yeme... Ama hiç fark etmez çünkü temel kök kalır. O zaman, mideni yemekle doldurmayı bıraktığın zaman bir başka şeyle doldurmaya başlarsın. Ve bunun için pek çok yol vardır. Çok yemeyi bıraktığın zaman para biriktirmeye başlarsın. Sonra yine bir şeylerle dolman gerekir; o zaman para biriktirir durursun.

Derinlemesine gözlemle, para biriktiren birinin hiç sevilmediğini görürsün, çünkü para biriktirme onun yerine geçmiştir. Para ile artık kendini güvende hisseder. Sevildiğin zaman güvensizlik olmaz; sevgide tüm korkular kaybolur.

Sevgide gelecek, geçmiş olmaz. Bu an yeterlidir, bu an sonsuzluktur. Kabul edilmektesindir. Gelecek endişesi yoktur, yarın ne olacağı endişesi yoktur. Sevgide yarın yoktur.

Ama sevgi yoksa yarın olur. Ne olacak? Para biriktir, çünkü hiç kimseye güvenemezsin. Bu yüzden nesnelere güven, paraya, servete güven. "Paranı bağışla. Para biriktirme. Paraya bağlanma" diyen insanlar vardır. Ama bunlar yüzeysel şeylerdir, çünkü içsel ihtiyaç aynı kalacaktır... O zaman insan başka bir şey biriktirmeye başlayacaktır.

Bir çıkışı tıkadıkça, bir başkasını yaratırsın... Kökler yok edilmediği sürece. Bu yüzden dışsal olanla fazla ilgilenme. Dışsal kişiliğin her ne ise onun farkında ol. Onun farkında ol, uyanık ol ve sebebi bulmak için daima çeperden köklere doğru git. Ne kadar rahatsız edici olursa olsun köklere git. Bir kez kökleri tanıyınca, bir kez kökler açığa çıkınca... Şu yasayı

hatırla: Kökler yalnızca karanlıkta var olabilir... Yalnızca ağaç kökleri değil, her şeyin kökleri. Onlar yalnızca karanlıkta var olabilir. Bir kez ışığa çıkarılınca ölürler.

Bu yüzden çeperinle hareket et; daha derine kaz ve köklere git ve kökleri bilince (bulunca), onları ışığa çıkar. Bir kez köke inince, kök kaybolup gider. O konuda hiçbir şey yapman gerekmez. Yalnızca sorunun ***ne*** olduğunu bilmiyorsan bir şeyler yapman gerekir. Doğru anlaşılan bir sorun kaybolur. Sorunu doğru anlamak, sorunun kökten anlaşılması onun kaybolması demektir. İlk şey budur.

İkinci şey: Ne yaparsan yap yüzeyseldir; bütünlüğün içinde sen değilsin. Bu yüzden bir insanı eylemleri ile yargılama, çünkü eylem çok atomiktir. Öfke içinde birini görürsün ve bu adamın nefret, şiddet, intikam ile dolu olduğunu düşünebilirsin. Ama bir an sonra öfke kaybolur; adam mümkün olduğunca sevgi dolu olur ve yüzüne farklı bir parfüm, farklı bir çiçeklenme gelir. Öfke atomiktir. Bütün adamı yargılama. Ama bu sevgi de atomik. Tüm adamı bu sevgi ile yargılama.

Ne yapmış olursan ol o senin bütün toplamın değildir. Eylemlerin atomik olarak kalır... Senin parçandırlar elbette, ama senin bütünlüğün onları aşar. O anda farklı olabilirsin. Ve davranışlarına, eylemlerine, yaptıklarına bakarak senin hakkında bilinen şeyler birbirleri ile çelişebilir. Bir aziz olabilirsin: Şu anda bir günahkâra dönüşebilirsin. Hiç kimse senin, bir azizin bunu yapabileceğini hayal edemez. Yapabilirsin. Bu anlaşılamazdır. Şu anda bir günahkâr olabilirsin ve bir sonraki an bundan da çıkabilirsin.

Benim söylediğim şu, içsel olanın öylesine engin, öylesine büyük ki dışsal olanına bakarak yargılanamaz. Dışsal olanın yüzeysel, tesadüfi olarak kalır. Tekrarlıyorum. Dışsal olanın tesadüfi olarak kalır, içsel olanın özündür. Bu yüzden içsel olanı ortaya çıkartmayı unutma ve dışsal olana dolaşma.

Bir şey daha: Dışsal olan hep geçmişe dairdir. Hep ölüdür, çünkü her ne yapmışsan, yapmışsındır. O hep geçmişe dairdir, asla canlı değildir. İçsel

olan hep canlıdır, burada ve şu andadır ve dışsal olan hep ölüdür. Beni tanıyorsan (yaptıklarımı ve söylediklerimi biliyorsan) geçmişimi biliyorsundur, beni bilmiyorsun. Ben buradayım, yaşıyorum. Bu benim içsel noktamdır ve benim hakkımda bildiğin her şey yalnızca dışsal olandır. Ölüdür, artık orada değildir.

Kendi bilincinde gözlemle. Her ne yapmışsan senin için tutsaklık değildir. Aslında yoktur; yalnızca bir anıdır. Ve sen bundan daha büyüksün. Sonsuz olasılıkların oradadır. Bir günahkâr ya da aziz olman yalnızca tesadüf eseridir. Hıristiyan ya da Hindu olman yalnızca tesadüf eseridir. Ama en içteki benliğin tesadüf eseri değildir; o senin özündür.

İçsel olanı vurgulamak özü vurgulamaktır. Ve içsel olan hep özgür kalır, o özgürlüktür. Dışsal olan köleliktir, çünkü sen dışsal olanı ancak olduğu zaman bilebilirsin; o zaman da o konuda hiçbir şey yapamazsın. Geçmişin hakkında ne yapabilirsin ki? Geçmiş geri çevrilemez, geriye gidemezsin. Geçmiş konusunda hiçbir şey yapamazsın; o köleliktir.

Bunu doğru anlıyorsan, o zaman karma teorisini, eylemler teorisini anlayabilirsin. Bu teoriye göre (Hindu düşünüşünün en önemli parçalarından biridir), karmaların ötesine geçmediğin sürece asla özgür olmazsın; tüm eylemlerin ötesine geçmediğin sürece tutsaklık içinde yaşarsın. Dışsal olana fazla dikkat etme, ona saplantılı olma. Onu bir yardım olarak kullan, ama içsel olanın keşfedilmesi gerektiğini daima hatırla.

Konuştuğumuz bu teknikler içsel olan içindir, onun nasıl keşfedileceği ile ilgilidir. Sana bir şeyi söyleyeceğim. Bazı gelenekler vardır... Örneğin, en önemli dini geleneklerden biri Caynacılık olmuştur. Ama Caynacılık dışsal olana çok fazla önem verir; çok fazla, öyle fazla ki meditasyon diye bir şey olduğunu. Yoga bilimi diye bir şey olduğunu tamamen unutmuşlardır. Bunu tamamen unutmuşlardır.

Onlar yiyecekle, giyecekle, uykuyla, her şeyle çok fazla ilgilenirler... Ama meditasyon için hiçbir çaba göstermezler. Geleneklerinin orijinalinde meditasyon olmadığından değil, çünkü hiçbir din onsuz doğamaz, ama

onlar bir yerlerde dışsal olana saplantılıdırlar. Bu öyle önemli olmuştur ki bu durumun yalnızca bir yardım olduğunu tamamen unutmuşlardır; hedef dışsal olan değildir.

Hedefi ne yediğin değildir. Hedef senin ne olduğun. Yeme alışkanlıkların benliğini ortaya çıkarmana yardım ediyorsa bu iyidir. İyidir. Ama eğer yemeye saplantılı olursan, hep onu düşünürsen, o zaman asıl noktayı ıskalamış olursun. O zaman yeme bağımlısı olursun. Deli, nevrotik olursun.

İkinci Soru:

Osho,

tüm meditasyon tekniklerinin aslında arayanı, benliğine götürmek üzere yapılan şeyler olduğu doğru değil mi?

Bir açıdan, evet ve daha derin bir açıdan, hayır. Meditasyon teknikleri yapılan şeylerdir çünkü sana bir şeyler yapman tavsiye edilmektedir. Meditasyon bile yapılan bir şeydir, sessizce oturmak bile yapılan bir şeydir, hiçbir şey yapmamak bile bir tür yapılan şeydir. Bu yüzden yüzeysel açıdan, tüm meditasyon teknikleri yapılan şeylerdir. Ama daha derin açıdan değillerdir, çünkü onlarda başarılı olursan, yapma kaybolur.

Yalnızca başlangıçta bir çaba gibi görünür. Eğer başarılı olursan, çaba kaybolur ve her şey kendiliğinden, çabasız olur. Başarılı olursan, bu yapılan bir şey değildir. O zaman senin çaba göstermen gerekmez. Tıpkı nefes almak gibi olur... Oradadır. Ama başlangıçta çaba gereklidir, çünkü zihin çaba olmayan hiçbir şeyi yapamaz. Sana bunu çabasız olduğunu söylesem her şey saçma görünür.

Çabasızlığın çok vurgulandığı Zen de, ustalar müritlerine şöyle der: "Yalnızca otur. Hiçbir şey yapma." Ve mürit dener. Elbette, denemekten başka ne yapabilirsin ki? Mürit yalnızca oturmaya çalışır, yalnızca oturmaya, hiçbir şey yapmamaya çalışır; sonra usta değneği ile kafasına vurur ve şöyle der: "Bunu yapma! Sana oturmaya çalış demedim, çünkü bu bir çaba haline gelir. Ve hiçbir şey yapmamaya da çalışma, çünkü bu da bir tür yapmaktır. Yalnızca otur!"

Sana yalnızca oturmanı söylesem ne yaparsın? Bir şey yaparsın ve bu da bunu yalnızca oturmak olmaktan çıkarır; bir çaba işe karışır. Sen bir çabayla oturuyor olursun; bir gerilim olur. Yalnızca oturamazsın. Tuhaf geliyor, ama yalnızca oturmaya çalıştığın an karmaşıklaşmıştır. Yalnızca oturma çabasının kendisi durumu karmaşıklaştırır. O zaman ne yapmalı?

Seneler geçer ve mürit oturmaya ve azarlanmaya, ustası tarafından kınanmaya, asıl noktayı kaçırdığını dinlemeye devam eder. Ama devam eder, devam eder, devam eder ve her gün başarısız olur, çünkü çaba göstermektedir. Ve ustasını aldatamaz. Ama bir gün, sabırla otururken, bu, yalnızca oturma bilinci bile kaybolur. Bir gün aniden oturuyor olur... Bir ağaç ya da bir kaya gibi... Hiçbir şey yapmadan. Ve o zaman usta der ki: "Doğru duruş bu. İşte şimdi eriştin. Artık bunu hatırla. Oturmanın yolu budur." Ama çabasızlığa erişmek için sabır ve uzun bir çaba gerekir.

Başlangıçta orada çaba olacaktır, orada yapmak olacaktır, ama yalnızca başlangıçta, gerekli bir kötülük olarak. Ama devamlı, onun ötesine geçmen gerektiğini hatırlamalısın. Bir an gelmeli, meditasyon hakkında hiçbir şey yapmıyor olmalısın... Sırf orada olarak gerçekleşir; yalnızca oturarak ya da ayakta durarak gerçekleşir; hiçbir şey yapmadan, yalnızca farkında olarak gerçekleşir.

Bütün bu teknikler yalnızca senin çabasız ana gelmene yardımcı olmak içindir. İçsel dönüşüm, içsel gerçekleşme çaba ile gerçekleşemez, çünkü çaba bir tür gerilimdir. Çabayla tamamen gevşeyemezsin,- çaba engel olur. Zihninde bu fon ile, eğer çaba gösterirsen, yavaş yavaş onu da geride bırakmayı başarırsın.

Tıpkı yüzmek gibidir. Yüzmeyi biliyorsan, başlangıçta çaba göstermen gerektiğini de bilirsin... Ama yalnızca başlangıçta. Bir kez nasıl bir his olduğunu öğrenince, bir kez ne olduğunu öğrenince, çaba kaybolur; çabasızca yüzebilirsin. Ve iyi bir yüzücü bile yüzmenin ne olduğunu, tam olarak ne yaptığını söyleyemez. Sana ne yaptığını açıklayamaz. Gerçekten de, hiçbir şey yapmamaktadır. Yalnızca su ile, ırmak ile derin, karşılıklı bir ilişki içinde olmasına izin vermektedir. Aslında hiçbir şey yapmamaktadır. Ve eğer hâlâ yapıyorsa, hâlâ uzman bir yüzücü değildir... Hâlâ bir amatördür, hâlâ öğrenmektedir.

Sana bir hikâye anlatacağım. Burma'da, bir Budist rahibe yeni bir tapınak, özellikle de bir dış kapı tasarlaması emredilmiş. Böylece adam pek çok tasarım yapmış. Çok yetenekli bir müridi varmış, bu yüzden müride yanında kalmasını söylemiş. O tasarım yaparken, mürit yalnızca izleyecekmiş ve hoşuna giderse tamam, doğru olduğunu söyleyecekmiş. Hoşuna gitmezse hayır diyecekmiş. Ve usta demiş ki: "Evet dediğinde, ancak o zaman tasarımı göndereceğim. Hayır demeye devam edersen, tasarımı atacağım ve yeni bir tane yaratacağım."

Bu şekilde yüzlerce tasarım atılmış. üç ay geçmiş. Usta bile korkmaya başlamış, ama söz verdiği için tutması gerekiyormuş. Mürit oradaymış, usta tasarımı yapacakmış ve sonra mürit hayır diyecekmiş. Usta yeni bir tasarıma başlamış.

Bir gün mürekkep bitmeye yüz tutmuş, bu yüzden usta, "Git, mürekkep getir" demiş. Mürit dışarı çıkmış. Usta onu, onun varlığını unutmuş ve çabasız olmuş. Müridin varlığı sorunmuş. Müridin orada, yargılıyor olduğu fikri daima zihnindeymiş. Devamlı tasarımdan hoşlanıp hoşlanmayacağını, tasarımını yine atıp atmayacağını merak ediyormuş. Bu içsel endişe yaratıyormuş ve usta kendiliğinden olamıyormuş.

Mürit dışarı çıkmış. Tasarım tamamlanmış. Mürit geri dönmüş ve demiş ki; "Harika! Ama neden daha önce yapamadın?"

Usta demiş ki: "Şimdi neden olduğunu anlıyorum. Çünkü sen buradaydın. Senin yüzünden... Senin onayını almaya çalışıyordum. Çaba

her şeyi mahvediyordu. Doğal olamıyordum, akamıyordum, senin yüzünden kendimi unutamıyordum."

Ne zaman meditasyon yapsan, onu yapma çaban, başarma fikri bir engel olur. Bunun bilincinde ol. Yapmaya devam et ve bunun bilincinde ol. Bir gün gelecek... Sırf sabır sayesinde bir gün gelecek, çaba olmayacak. Gerçekten de, sen orada olmayacaksın, yalnızca meditasyon olacak. Uzun zaman alacak. Bu öngörülemez, kimse ne zaman olacağını söyleyemez. Çünkü eğer bir şeye çabayla erişiliyorsa, öngörülebilir... Şu kadar çaba gösterirsen başarılı olacağın öngörülebilir... Ama meditasyon ancak sen çabasız olduğunda başarılı olur. İşte bu yüzden hiçbir şey öngörülemez. Ne zaman başarılacağına dair hiçbir şey söylenemez.

Şu an da başarabilirsin, ömürler boyunca başaramayabilirsin de.

Her şey tek bir şeye dayanır. Çaba geride Kaldığı ve sen kendiliğinden olduğun zaman, meditasyonun bir eylem değil varlığın olduğu zaman, meditasyonun tıpkı aşk gibi olduğu zaman...

Aşk hakkında hiçbir şey yapamazsın, yoksa yapabilir misin? Herhangi bir şey yaparsan, onu yalanlamış olursun. Aşk yapay olur. Derine gitmez. Sen içinde olmazsın. Bir rol olur. Aşk vardır... O konuda hiçbir şey yapamazsın.

Meditasyon hakkında da hiçbir şey yapamazsın. Ama hiçbir şey yapma demek istemiyorum, çünkü o zaman nasılsan öyle kalırsın. Bir şeyler yapman gereklidir, ama yalnızca yaparak erişemeyeceğinin de tamamen bilincinde olman gereklidir. Yapmaya başlangıçta ihtiyaç vardır. İnsan bunu bırakamaz; insanın bunu yaşaması gereklidir. Ama insanın bunu yaşaması ve aşması ve çabasız süzülmenin başarılması gereklidir.

Yol zahmetli ve çok çelişkilidir. Meditasyondan daha çelişkili bir şey bulamazsın. Çelişkilidir, çünkü bir çabayla başlanılması ve çabasızlıkla bitirilmesi gereklidir. Ama olur. Nasıl olduğunu mantıksal olarak kavrayamıyor olabilirsin, ama deneyimde, gerçekleşir. Bir gün gelir, gösterdiğin çaba canına tak eder. Çaba geride kalır.

Buda'ya bu şekilde olmuştur. Altı sene boyunca olası her çabayı göstermiş. Aydınlanmaya hiçbir insan bu kadar saplantı duymamış. O elinden gelen her şeyi yapmış. Bir öğretmenden diğerine gitmiş ve her ne öğretilmişse mükemmel şekilde yapmış. Sorun buymuş, çünkü hiçbir öğretmen ona, "İyi yapmıyorsun, işte bu yüzden erişemiyorsun" diyemiyormuş. Bu imkânsızmış. O tüm ustalardan daha iyi yapıyormuş, bu yüzden ustaların itiraf etmesi gerekiyormuş. "Yaptın, ama hiçbir şey olmadı. Şimdi ne olacak?" diyorlarmış.

Öğretmenler şöyle diyormuş: "Başka bir yere git. Himayalar'da bir öğretmen var... Ona git." Ya da: "Bir ormanda bir öğretmen var... Ona git. Bundan daha fazlasını bilmiyoruz."

Buda altı sene boyunca dolaşmış, dolaşmış. Yapılabilecek her şeyi yapmış, bir insan açısından mümkün olan her şeyi yapmış ve sonunda canına tak etmiş. Her şey boşuna, faydasız, anlamsız görünmeye başlamış. Bir gece tüm çabalarını bırakmış. Bodhi ağacının altında oturuyormuş ve demiş ki: "Artık her şey bitti. Dünyada hiçbir şey yok ve bu tinsel arayış'da da hiçbir şey yok. Artık benim için yapacak hiçbir şey yok. Her şey bitti. Yalnızca bu dünyada değil, diğer dünyada da." Aniden tüm çabalarını bırakmış. Boşmuş. Çünkü yapacak hiçbir şey olmadığında zihin hareket edemez. Zihin ancak yapacak bir şey olduğunda hareket edebilir... Bir motivasyon, bir hedef ister. Zihin bir şey mümkün olduğu için, bir şeye erişilebileceği için, gelecek için hareket eder. Bugün olmazsa yarın, ama insanın ona erişmesi olasılığı oradadır... Zihin hareket eder.

O gece Buda ölü noktaya gelmiş. Gerçekten de, o an ölmüş, çünkü bir gelecek yokmuş. Erişilecek hiçbir şey yokmuş ve hiçbir şeye erişilemezmiş... "Her şeyi yaptım. Tüm dünya boşuna ve bu varoluşun tamamı bir kâbus." Yalnızca maddesel dünya değil, tinsel dünya da boşuna görünmüş. Gevşemiş. Gevşemek için bir şey yaptığından değil. Anlaşılması gereken nokta budur: Gerilmek için sebep yokmuş, bu yüzden gevşemiş. Gevşemek için bir çaba göstermiyormuş.

Bodhi ağacının altında gevşemeye çalışmıyormuş. Yapacak hiçbir şey yokmuş, gerilecek hiçbir şey yokmuş, arzulayacak hiçbir şey yokmuş,

gelecek, umut yokmuş. O gece tamamen ümitsizmiş... Gevşemiş. Gevşeme gerçekleşmiş. Sen gevşeyemezsin, çünkü hâlâ erişilecek o ya da bu şey vardır. Bu zihninde kıpırdanır durur; döner durursun. Aniden dönüş durmuş, çark durmuş... Buda gevşemiş ve uykuya dalmış.

Sabah uyandığında son yıldız batıyormuş. Son yıldızın kaybolmasına bakmış ve kaybolan son yıldızla, o da tamamen kaybolmuş, aydınlanmış. Sonra insanlar sormaya başlamış: "Bunu nasıl başardın? Nasıl? Yöntemin neydi?"

Artık Buda'nın nasıl bir güçlüğe düştüğünü anlayabilirsin. Bir yöntem aracılığı ile başardığını söylese yanlış olacak, çünkü ancak hiçbir yöntem olmadığında başardı. Çabayla başardığını söylese yanlış olacak, çünkü yalnızca çaba yokken başardı. Ama "Hiçbir çaba gösterme, başarırsın" dese bu da yanlış olacak, çünkü onun çabasızlığının arkasında altı senelik çaba vardı. O çaba olmadan, o altı senelik zahmet olmadan, bu çabasızlık durumuna erişemezdi. Ancak o delice çaba sayesinde bir zirveye geldi ve gidecek başka hiçbir yer kalmadı; gevşedi ve vadiye düştü.

Pek çok sebepten dolayı bu hatırlanmalıdır. Tinsel çaba en çelişkili olgudur. Çaba gösterilmelidir, ama bu çabayla hiçbir şeye erişilemeyeceği çok iyi bilinerek yapılmalıdır. Çaba yalnızca çabasızlığa ulaşmak için gösterilmelidir, yalnızca çabasız olabilmek için. Ama sen çabalarını gevşetme, çünkü gevşersen Buda'nın eriştiği gevşemeye asla ulaşamazsın.

Sen her çabayı göstermeye devam et, böylece kendiliğinden bir an gelecek, sırf çabayla, gevşemenin başına geleceği bir noktaya ulaşacaksın.

Örneğin, bunu tamamen farklı bir açıdan ele alabilirsin. Benim gördüğüm haliyle, Batı'da, merkezi nokta ego olmuştur: Egonun tatmini, egonun geliştirilmesi, güçlü bir egoya erişilmesi Batı'nın çabasının tamamını oluşturmuştur. Doğu da, nasıl egosuzluğa erişileceği, nasıl egosuz olunacağı, insanın kendini yok olacak ölçüde nasıl unutacağı, teslim edeceği, çözeceği hedef olmuştur. Doğu egosuzluğa ulaşmaya çalışmaktadır. Batı mükemmel egoyu başarmaya çalışmaktadır.

Ama meseledeki çelişki şudur: Çok gelişmiş bir egon yoksa, teslim olamazsın. Ancak mükemmel, açık ve net bir egon varsa teslim olabilirsin. Aksi halde teslim olamazsın, çünkü teslim olacak kimdir? Bu yüzden bana göre, ikisi de yarımdır ve ikisi de acı vericidir... Hem Doğu, hem Batı. Çünkü Doğu egosuzluğu, son kısmı hedef almıştır ve başlangıç kısmı eksiktir.

Egoyu teslim edecek kimdir? Zirve orada değil, o zaman vadiyi kim yaratacak? Vadi ancak bir zirvenin çevresinde oluşabilir. Zirve ne kadar büyükse, vadi o kadar derin olur. Bir egon yoksa ya da çok ılımlı bir egon varsa, teslimiyet mümkün değildir. Ya da senin teslimiyetin ılımlı bir teslimiyet olacaktır, ortalama bir teslimiyet. Bundan hiçbir şey çıkmaz; bir patlama olmaz.

Batı'da, başlangıç kısmı vurgulanmıştır. Böylece egonu büyütüp durabilirsin. Bu gittikçe daha çok endişe yaratır. Ve sen onu gerçekten yarattığın zaman, onunla ne yapacağını bilemezsin, çünkü son kısmı yoktur.

Bana göre tinsel arayış ikisi birdendir. Çok büyük bir zirve yarat, mükemmel bir ego yarat, ama bunu yalnızca çözmek için yarat. Bu saçma görünür... Yalnızca çözmek için, yalnızca derin bir teslimiyete erişmek için, yalnızca bir yerlerde kaybetmek için. Ve sen sahip olmadığın bir şeyi kaybedemezsin. Bu yüzden benim görüşüme göre, insanlığın bu iki şey için birlikte eğitilmesi gereklidir: Herkesin mükemmel, tatmin olmuş bir ego yaratmasına yardım edilmelidir... Ama bu yolculuğun yalnızca yarısıdır... Ve sonra onların egolarını teslim etmelerine yardım edilmelidir.

Zirve ne kadar büyük olursa, vadi o kadar derin olur. Ego ne kadar yüksek olursa, teslimiyetinde o kadar derine gidersin. Ve her şey için bu böyledir. Tinsel yolda, bu daimi çelişkiyi hatırla. Onu tek bir an için bile unutma. Mükemmel egoistler ol, ki teslim olabilesin, ki çözülebilesin, eriyebilesin. Elinden gelen tüm çabayı göster, ki çabanın seni terk edeceği, senin tamamen çabasız kalacağın noktaya erişebilesin.

Üçüncü Soru:

Osho,

dün gece dedin ki zihin ne kadar büyürse, biz zihnin doğasının kargaşa olduğunu o kadar iyi anlarız. Ama zihnin bu büyümesinin de berraklığa yol açacağı doğru değil mi?

Her ne söylemişsem bununla ilgilidir.

Evet, berraklığa yol açar, çünkü ancak çok olgun bir zihnin olduğunda kargaşanın farkına varırsın. Zihnin kargaşa içinde olduğunu anlamak için bile çok gelişmiş bir zihne ihtiyaç vardır. Zihinlerinin kargaşa içinde olduğunun farkında olmayanlar aslında olgun zihinler değillerdir. Çocuksu, olgunlaşmamış, hâlâ gelişmekte olan zihinlerdir. Ancak çok olgun bir zihin zihnin niteliğinin kargaşa olduğunun farkına varabilir. Ve çok gelişmiş bir zihnin olduğunda, ancak o zaman meditasyon mümkün olur, çünkü meditasyon karşıt hedeftir.

Meditasyon zihinsizlik demektir. Ama bir zihne erişememişsen zihinsizliğe nasıl erişeceksin? Bu yüzden bir zihne eriş ki onu kaybedebilesin. Ve insan nihai olarak zihinsizliğe erişecekse, o zaman bir zihne erişmenin ne faydası olacağını düşünme... Çünkü bir zihne erişmezsen, nihai olan başına gelmeyecektir. Ancak zihin varken gerçekleşebilir. Bu yüzden ben zihne karşı değilim, zekâya karşı değilim. Gerçekte, hiçbir şeye karşı değilim. Ben her şeye taraftarım, çünkü karşı kutba erişmek için her şey kullanılabilir.

Bir kutupsallık vardır ve kutupsallık yoksa karşı kutba ulaşamazsın. Deli bir adam meditasyon yapamaz. Neden? Çünkü zihni yoktur. Ama bu zihinsizlik Buda'nın zihinsizliği değildir. Zihinsizliğin iki boyutu olabilir: Aşağı zihin ve yukarı zihin. Yukarı zihin de zihinsizliktir, aşağı zihin de zihinsizliktir. Zihinden aşağı düşebilirsin: Zihin orada değildir, ama bu meditasyon değildir. Zihnin ötesine geçmen gerekir, ancak o zaman Buda'nın zihinsizliğine erişilebilir. Ve bunu daima hatırla, çünkü

birbirlerine öyle benzerler ki her şeyi yanlış anlayabilirsin. Öylesine çok benzerler.

Örneğin, bir çocuk masumdur. Bir aziz de masumdur... Bir İsa ya da bir Krishna... Ama onların masumluğu çocuksu değildir. Çocuk gibidir, çocuksu değil; çünkü bir çocuk yalnızca cahil olduğu için masumdur. Yalnızca olumsuz bir şey olarak, yalnızca bir yokluk yüzünden masumdur. Eninde sonunda her şey patlayacaktır; o patlamayı bekleyen bir volkandır. Masumluk yalnızca volkanın patlamasından önceki sessizliktir.

Bir aziz, öteye geçmiş kişidir. Patlama gerçekleşmiştir; volkan bir kez daha sessizdir. Ama bu sessizlik farklıdır. İlk sessizlik çok birçok şeye gebeydi; orada bir şey vardı. Sessizlik yalnızca yüzeydeydi; derinlerde o çocuk rahatsız olmaya başlamıştı. Aziz o rahatsızlığı aşmıştır. Fırtına geçmiştir. Bu sessizlik, masumluk benzer görünür, ama derin bir fark vardır.

Bu yüzden bazen bir ahmak da aziz gibi görünebilir. Ve ahmaklar aziz gibidirler. Sinsi değildirler; sinsi olmak için zekâya ihtiyaç vardır. Onlar hesapçı değildirler; hesapçı olmak için zihne ihtiyaç vardır. Ahmaklar basittir, masumdur, sinsi değildir, hesapçı değildir. Kimseyi aldatamazlar. Aldatmak istemeyeceklerinden değil; yapamazlar. O yetenek yoktur.

Azizler gibi görünürler ve bazen azizler de ahmak gibi görünür, çünkü aynı şey yine olmuştur, ama farklı, tamamen farklı bir boyutta.

Zihinden aşağı düşebilirsin: O zaman da zihinsizlik gerçekleşir, ama bu meditasyon değildir. Yalnızca meditasyona doğru bir adımla o zihni de kaybetmiş olursun. Bu yüzden ben zihne karşı değilim. Zihni geliştir, zekâyı geliştir, ama iyi hatırla... Bu yalnızca bir araçtır, vazgeçilmesi, fırlatılıp atılması gereken bir araç. Bir tekne gibi kullanılmalıdır. Diğer kıyıya ulaşınca tekneyi terk edersin. Tekneyi tamamen unutursun.

Son Soru:

Osho,

sık sık kendi acılarımızı yarattığımızı hissederiz. Buna rağmen, neden onları yaratmaya devam ediyoruz? Ve insan ne zaman, nasıl kendi acılarını yaratmaktan vazgeçer?

İlk şey ve anlaşılması gereken çok temel bir şeydir, "Sık sık kendi acılarımızı yarattığımızı hissederiz" dediğinde aslında durum böyle değildir. Sen asla kendi acılarının yaratıcısı olduğunu hissetmezsin. Öyle düşünebilirsin, çünkü sana öyle öğretilmiştir; çünkü yüzyıllardır öğretmenler sana kendi acılarını yaratanın sizler olduğunu, başka hiç kimsenin sorumlu olmadığını öğretmektedir.

Bu şeyleri duymuş, bu şeyleri okumuşsundur. Bunlar senin kanın ve kemiğin olmuştur, senin bilinçsiz koşullanman haline gelmiştir, bu yüzden bazen papağan gibi tekrarlarsın: Biz kendi acılarımızı yaratırız.. Ama böyle hissetmezsin, bu senin fark edişin değildir, çünkü bunu fark edersen, o zaman diğer şey mümkün değildir. O zaman, "Buna rağmen neden yaratmaya devam ediyoruz?" diyemezsin.

Eğer gerçekten hissediyorsan ve kendi acını senin yarattığın duygusu gerçekten sana aitse, her an durabilirsin... Onu yaratmak istemiyorsan, ondan zevk almıyorsan, mazoşist değilsen durabilirsin. O zaman her şey yolundadır, o zaman mesele yoktur. "Ben acımdan zevk alıyorum" diyorsan tamam; yaratmaya devam edebilirsin. Ama "Ben acı çekiyorum ve onun ötesine geçmek istiyorum. Tamamen durmak istiyorum... Ve onu yaratanın ben olduğumu biliyorum" diyorsan o zaman yanılıyorsun. Anlamıyorsun.

Sokrates'in bilginin erdem olduğunu söylediği anlatılır. Ve Sokrates' in haklı olup olmadığı iki bin senedir tartışılmaktadır... Bilginin erdem olup olmadığı konusunda. Sokrates der ki, bir kez bir şeyi öğrenince ona karşı hareket edemezsin. Öfkenin acının kaynağı olduğunu biliyorsan, öfkelenemezsin. Sokrates'in kastettiği budur... Bilgi erdemdir. "Öfkenin kötü olduğunu biliyorum; yine de öfke içinde hareket ediyorum. Şimdi bu konuda ne yapmalıyım?" diyemezsin. Sokrates ilk şeyin yanlış olduğunu söyler. Sen öfkenin kötü olduğunu bilmiyorsun; işte bu yüzden öfke içinde

hareket etmeye devam ediyorsun. Biliyorsan, öfke içinde hareket edemezsin. Kendi bilgine karşı nasıl hareket edebilirsin?

Elimi ateşe soksam acı vereceğini biliyorum. Biliyorsam, elimi ateşe sokmam. Ama başka biri bana söylediyse, geleneklerden duyduysam, ateşin yaktığını yazmalardan okuduysam ve ateşi bilmiyorsam ve benzer bir deneyim yaşamamışsam, ancak o zaman elimi ateşe sokabilirim... Ve bu da yalnızca bir kez olur.

Kavrayabiliyor musun? Elini ateşe sokup yandıktan sonra, acı çektikten sonra, yine gidip, "Ateşin yaktığını biliyorum, ama buna rağmen elimi ateşe sokuyorum. Bu konuda ne yapabilirim?" diye soruyor musun? Bildiğine kim inanır? Ve bu ne tür bir bilgidir? Eğer kendi acı ve yanma deneyimin seni durduramıyorsa, seni hiçbir şey durduramaz. Artık olasılık yoktur, çünkü son olasılık kaçırılmıştır. Ama kimse bunu kaçıramaz; bu imkânsızdır.

Sokrates haklıdır ve bilen herkes de Sokrates'e katılır... Bu anlaşmanın içinde çok derin bir nokta vardır. Bir kez öğrenince... Ama hatırla... Bilgi sana ait olmalıdır. Ödünç alınmış bilgi işe yaramaz; ödünç alınmış bilgi faydasızdır. Senin kendi deneyimin olmadığı sürece, seni değiştirmeyecektir. Başkalarının deneyimlerinin faydası yoktur.

Kendi acını kendinin yarattığını duymuşsun, ama bu yalnızca zihindedir. Benliğine girmemiştir, senin kendi bilgin değildir. Bu yüzden tartışırken, beyninle tartışabilirsin, ama asıl olgu gerçekleştiğinde, unutursun ve bildiğin şekilde davranırsın, başkalarının bildiği şekilde değil.

Rahat, serin, kendine hâkim, sessiz bir şekilde öfkeyi tartışırken, onun bir zehir olduğunu, bir hastalık, şer olduğunu söyleyebilirsin. Ama biri seni öfkelendirdiğinde eksiksiz bir değişim gerçekleşir. Artık bu düşünsel bir tartışma değildir, artık işin içinde sen varsın. Ve senin işe karıştığın an öfkelenirsin. Daha sonra, geriye dönüp baktığında, yine serinkanlılığını kazandığında, an gelir, zihnin yine işlemeye başlar ve şöyle dersin: "Bu yanlıştı. Bunu yapmam iyi olmadı. Öfkenin yanlış olduğunu biliyorum."

Bu "ben" kim?.. Yalnızca zekâ, yalnızca yüzeysel zihin. Sen bilmiyorsun... Çünkü biri seni öfkelendirdiği zaman bu zihni fırlatıp atıyorsun. Tartışma söz konusu olduğunda faydalı, ama gerçek bir durum doğduğunda yalnızca gerçek bilginin faydası olur. Bu durum söz konusu olmadığında devam edebilirsin. Bir tartışmada bile gerçek bir durum doğabilir. Karşındaki sana öyle çok karşı çıkar ki öfkelenirsin ve sonra unutursun.

Gerçek bilgi, senin başına gelen demektir. Duymamışsın, okumamışsın, bilgi toplamamışsındır... Bu senin kendi deneyimindir. Ve o zaman soru olmaz, çünkü bundan sonra ona karşı davranamazsın. Ona karşı davranmamak için çaba göstereceğinden değil; yalnızca yapamazsın.

Nasıl yapabilirim ki? Bunun bir duvar olduğunu biliyorsam ve bu odadan çıkmak istiyorsam, nasıl duvardan geçmeye çalışırım? Bunun bir duvar olduğunu biliyorum, o zaman kapıyı açarım. Yalnızca kör bir adam duvardan geçmeye çalışır. Benim gözlerim var. Bir duvarın ne olduğunu, bir kapının ne olduğunu biliyorum.

Ama ben duvara girmeye çalışırsam ve sana, "Kapının nerede olduğunu çok iyi biliyorum ve bunun bir duvar olduğunu biliyorum, ama buna rağmen kendimi bu duvara girmeye çalışmaktan nasıl alıkoyabilirim?" desem, o zaman bu, beni ilgilendirdiği kadarıyla kapının sahte göründüğü anlamına gelir. Bunun kapı olduğunu başkaları söylemiştir, ama beni ilgilendirdiği kadarıyla bu kapı sahtedir. Ve bunun bir duvar olduğunu bana başkaları söylemiştir, ama benim görebildiğim kadarıyla ben bu duvarda kapı görüyorum ve işte bu yüzden deniyorum.

Bu durumda, neyi bildiğin ile bilgi olarak neleri topladığın arasında net bir ayrım yapman gerekir. Bilgiye güvenme. En büyük kaynaktan da gelse, en büyük kaynaktan da edinsen, bilgi bilgidir. Bir usta sana söylemiş olsa bile sana ait değildir ve sana hiçbir şekilde faydası olmayacaktır. Ama sen bunun senin bilgin olduğunu düşünmeye devam edebilirsin ve bu yanlış anlama yüzünden enerji, zaman ve ömür harcarsın.

Temel şey, acının yaratılmaması için ne yapacağını sormak değildir. Temel şey, acını senin yarattığını bilmektir. Bir sonraki sefer, gerçek bir durum doğduğunda ve sen acı çektiğinde, bunun sebebinin sen olup olmadığını bulmayı hatırla. Ve eğer sebebin sen olduğunu öğrenirsen, acı kaybolacaktır ve aynı acı bir daha ortaya çıkmayacaktır... İmkânsızdır.

Ama kendini kandırma. Kandırabilirsin... Bu yüzden söylüyorum. Acı çekerken şöyle diyebilirsin: "Evet, bu acıyı benim yarattığımı biliyorum" ama derinlerde başka birinin yarattığını bilirsin. Karın yaratmıştır, kocan yaratmıştır, başka biri yaratmıştır ve sen hiçbir şey yapamadığın için yalnızca bir tesellidir bu. Kendini teselli edersin: "Kimse yaratmadı, ben, kendim yarattım ve yavaş yavaş bırakacağım."

Ama bilgi anlık dönüşümdür; 'yavaş yavaş' diye bir şey yoktur. Onu senin yarattığını biliyorsan, hemen bırakırsın. Ve bir daha ortaya çıkmaz. Bir daha ortaya çıkarsa, bu anlayışın derine gitmediği anlamına gelir.

Bu yüzden ne yapacağını, nasıl duracağını öğrenmeye gerek yoktur. Tek gereken derine gitmek ve asıl sebebin kim olduğunu bulmaktır. Sebep başkalarıysa, o zaman durdurulamaz, çünkü sen tüm dünyayı değiştiremezsin. Sebep sensen, ancak o zaman durdurulabilir.

İşte bu yüzden insanlığı acısızlığa yalnızca dinin götürebileceği konusunda ısrar ediyorum. Başka hiçbir şey yapamaz bunu, çünkü başka herkes acının başkaları tarafından yaratıldığına inanır; yalnızca din sebebin sen olduğunu söyler. Böylece din seni kendi yazgının efendisi kılar. Acının sebebi sensin, dolayısıyla mutluluğunun sebebi de sen olabilirsin.

51.BÖLÜM -Varoluşa Geri Dön

- SUTRALAR-

76

Kara bir gecede yağmurda, o karanlığa biçimlerin biçimi olarak gir.

77

Aysız yağmurlu bir gece yokken, gözlerini kapat ve karanlığı önünde bul. Gözlerini açarak, karanlığı gör. Böylece hatalar sonsuza dek kaybolur.

78

Dikkatin her nereye konarsa, tam da bu noktada, deneyim.

Bir zamanlar bir doktor, çok tanınmış bir tarihçi ve önde gelen bir âlim bir köyde kalıyormuş. Posta şefi, köyün yaşlı posta şefi bu yaşlı adam, bu doktoru merak etmiş. Ne tür bir doktor olduğunu merak etmiş, bu yüzden bir gün sormuş: "Sen ne tür bir doktorsun, bayım?"

Adam, "Felsefe doktoru" demiş.

Yaşlı adam hiç böyle bir şey duymamış. Şaşırmış ve demiş ki: "Burada hiç böyle hastalık duymadım."

Gülme, çünkü o yaşlı posta şefi bir açıdan haklı... Felsefe bir tür hastalıktır. Elbette, felsefe doktorları doktor değildir; tersine, onlar hastalığın mükemmel kurbanlarıdır.

Felsefe belirli bir hastalık değildir, bu yüzden onu vakalarla düşünemezsin. O insanlık ya da insan zihni kadar yaşlıdır. Ve her insan biraz onun kurbanıdır... Çünkü düşünmek hiçbir yere gitmez ya da seni çemberlere, kısır çemberlere götürür. Çok ilerlersin ve uzmansan hızlı ilerlersin, ama hiçbir yere ulaşamazsın.

Bunun derinlemesine anlaşılması gerekir, çünkü bunu anlayıp hissedemezsen meditasyona sıçrayamazsın. Meditasyon çok karşıt bir yaklaşım demektir... Felsefe karşıtı. Felsefe düşünmek demektir ve meditasyon bir düşüncesizlik durumu demektir. Bu ikisi kutupsal zıtlardır.

Bu insancadır... Sorular hakkında düşünmek ve yanıtlar bulmaya çalışmak. Ama felsefe hiçbir yanıt bulamaz. Bilim bazı yanıtlar bulabilir, din bazı yanıtlar bulabilir, ama felsefe hiçbir yanıt bulamaz. Ve felsefenin bulur göründüğü tüm yanıtlar yalnızca çeperlerdir: Derinlerine kazarsan daha fazla sorudan başka şey bulamazsın. Bu yüzden her yanıt daha fazla soruya yol açar... Ve bu sürer, durur.

Bilim bazı yanıtlar bulur, çünkü bilim düşünceye değil deneylere güvenir. Düşünce yalnızca bir yardımcı olarak kullanılır, ama temel deneylerdir. İşte bu yüzden bilim bazı yanıtlar vermiştir. Filozoflar, tanınan ve tanınmayan filozoflar yüzyıllardır çalışıp durmaktadırlar, ama tek bir yanıta, tek bir sonuca varılmamıştır. Varılamaz. Düşüncenin doğası öyledir ki, onu deneye bir yardımcı olarak kullanırsan bir şeylere varılabilir; işte bu yüzden bilim bazı yanıtlara varabilir.

Ama din de bazı yanıtlara varır, çünkü din de deneyler yapar. Bilim nesne ile, din özne ile deneyler yapar, ama ikisi de deneyler yapar ve ikisi de deneylere dayanır. Felsefe bu ikisinin arasındadır... Yalnızca saf düşünce, soyut düşünce, deneysiz düşünce. Gidersin, gidersin, ama hiçbir

yere varamazsın. Soyut düşünce, spekülatif düşünce sonsuza dek düşünmektir. Bundan zevk alabilirsin, yolculuktan zevk alabilirsin, ama bir hedef yoktur.

Din ve bilim bir açıdan birbirlerine çok benzerler... İkisi de deneye inanırlar. Elbette dini deney bilimsel deneyden çok daha derindir, çünkü bilimde deney yapanın kendisi işe karışmaz. O araçlarla, şeylerle, nesnelerle çalışmaktadır; o uzak kalır, o dene dışında kalır. Din daha derin bir bilimdir, çünkü deney yapanın kendisi de deneye karışır. Kendisinden ayrı araçlar yoktur, onun dışında nesneler yoktur. O ikisidir... Kendi araçları, kendi nesneleri, kendi yöntemleri; o her şeydir. Ve kendi üzerinde çalışması gerekir.

Bu zahmetlidir. İşe sen de karıştığın için zahmetlidir. Ve sen işe karıştığın için, deney deneyim olacaktır. Bilimde, deney hep deney olarak kalır. Deney biliminsanına dokunmaz, o deney aracılığı ile dönüşmez. Biliminsanı aynı kalır. Ama dinde, deneyden geçerek, sen tamamen farklı biri olursun. Aynı kalamazsın; değişmek zorundasın. İşte bu yüzden dini deney deneyim olur.

Şunu hatırla: Tanrı hakkında, ruh hakkında, diğer dünya hakkında düşünüp durabilirsin ve yalnızca onun hakkında düşünerek Tanrı "hakkında" bir şeyler öğrenmiş gibi yapabilirsin. Bu sahte olur. Tanrı hakkındaki hiçbir şey bilemezsin... "Hakkında" sözcüğü saçmadır. Tanrı'yı bilebilirsin, ama onun "hakkında" bir şey bilemezsin... O "hakkında" felsefeyi yaratır.

Tanrı hakkında nasıl bir şeyler bilebilirsin? Ya da örneğin, aşk hakkında nasıl bir şeyler bilebilirsin? Aşkı bilebilirsin, aşk hakkında bir şeyler bilemezsin, çünkü "hakkında" demek başka biri biliyor ve sen onun bilgisine inanıyorsun demektir. Fikir topluyor, biriktiriyor olursun. "Tanrı hakkında bir şeyler biliyorum" dersin, "hakkında" tüm bilgiler sahtedir, tehlikelidir, çünkü buna aldanabilirsin.

Tanrıyı bilebilirsin, aşkı bilebilirsin, kendini bilebilirsin, ama 'hakkında'yı unut. O "hakkında" felsefedir. Upanişadlar bir şey söyler

Vedalar bir şey söyler, İncil bir şey söyler, Kuran bir şey söyler, ama senin için bütün bunlar "hakkında" halini alır. Bu senin deneyimin olmadığı sürece boşunadır, boşa harcanmıştır.

Bu nokta senin derinlerine işlemelidir, çünkü sen düşünüp durabilirsin ve zihin öyledir ki meditasyon hakkında düşünmeye başlayabilirsin. Herhangi bir şeyi meditasyon için, düşünce için bir hedef haline getirebilirsin. Meditasyon hakkında bile düşünebilirsin ve onun hakkında düşünüp durabilirsin... Ama hiçbir şey olmaz.

Bunca yöntemden bahsediyorum. Bir tehlike var: Bu yöntemler hakkında düşünmeye başlayabilir, bilgili olabilirsin. Bu işe yaramaz, bu faydalı olmaz. Yalnızca faydalı olmamakla da kalmaz, tehlikelidir... Çünkü meditasyon deneyimdir, "hakkında" bilmek kıymetsizdir.

Bu "deneyim" sözcüğünü hatırla. Hayatın sorunları, hayatın tüm sorunları varoluşsaldır, spekülatif değildir. Onları düşünerek çözemezsin; onları yalnızca yaşayarak çözebilirsin. Yaşayarak bir gelecek açılır. Düşünerek gelecek asla açılmaz. Tam tersine, şimdi bile kapanır.

Sen gözlemlememiş olabilirsin: Her düşündüğünde, ne olur? ne zaman düşünsen, kapanırsın. Şu ana dair olan her şey geride kalır. Zihninde bir düş yolunda ilerlersin. Bir sözcük diğerini yaratır, bir düşünce diğerini yaratır ve sen ilerlemeye devam edersin. Düşüncede ne kadar ilerlersen, varoluştan o kadar uzaklaşırsın. Düşünmek bir uzaklaşma yoludur. Bir düş yoludur, kavramlarla düş görmektir. Yeryüzüne geri dön. Bu anlamda dinin ayakları yere basmaktadır; dünyevi değildir, ama ayakları yere basmaktadır, sağlamdır. Varoluşa geri dön.

Hayatın sorunları ancak sen köklerini derinlemesine varoluşa salarsan çözülebilir. Düşüncelerde uçarak köklerden uzaklaşırsın ve ne kadar uzaklaşırsan, herhangi bir şeyi çözme olasılığın o kadar azalır. Tersine, her şeyi karıştırırsın ve her şey birbirine dolaşır. Ve ne kadar dolaşırsa, sen o kadar düşünürsün ve o kadar daha uzaklaşırsın. Düşünmeye karşı dikkatli ol!

Şimdi tekniklere bakalım.

76. Teknik

Kara bir gecede yağmurda, o karanlığa biçimlerin biçimi olarak gir.

Duymamış olabileceğin çok eski, ezoterik bir eko! vardır. Bu ekol Essene ekolü olarak bilinir. İsa o ekolde eğitim görmüştür; o Essene grubuna aitti. O Essene grubu tüm dünyada, Tanrı'yı mutlak karanlık olarak düşünen tek gruptur. Kuran Tanrı'nın ışık olduğunu söyler, Upanişadlar Tanrının ışık olduğunu söyler, İncil Tanrının ışık olduğunu söyler. Essene grubu dünyada, Tanrının mutlak karanlık olduğunu söyleyen tek gruptur, mutlak karanlık, yalnızca sonsuz, karanlık gece.

Bu çok güzeldir; tuhaf, ama çok güzel... Ve çok anlamlı. Anlamı anlamalısın, o zaman bu teknik çok faydalı olur, çünkü bu, Esseneler'in karanlığa girmek, onunla bir olmak için kullandıkları tekniktir.

Yansıt. Neden Tanrı her yerde ışık olarak sembolize edilir? Tanrı ışık olduğundan değil, insan karanlıktan korktuğundan. Bu insani korkudur... Biz ışığı severiz ve karanlıktan korkarız, bu yüzden Tanrıyı karanlık olarak, siyahlık olarak düşünemeyiz. Bu insani bir görüş. Biz Tanrıyı ışık olarak düşünürüz çünkü biz karanlıktan korkarız.

Tanrılarımız korkularımızdan doğmaktadır. Biz onlara şekil ve biçim veririz. O şekil ve biçim bizim tarafımızdan verilir... Bizim hakkımızda bir şeyler söyler, tanrılarımız hakkında değil. Onlar bizim yaratımımızdır. Biz karanlıktan korkarız, bu yüzden Tanrı ışıktır. Ama bu teknikler diğer ekole aittir.

Esseneler der ki, Tanrı karanlıktır ve bunda bir şey vardır. Bir şey: Karanlık ezeli ve ebedidir. Işık gelir, gider ve karanlık kalır. Sabah güneş doğar ve aydınlık olur; akşam güneş batar ve karanlık olur. Karanlık için hiçbir şey doğmaz... O hep oradadır. O asla doğmaz, asla batmaz. Işık gelir ve gider; karanlık kalır. Işığın hep bir kaynağı vardır; karanlık kaynaksızdır. Bir kaynağı olan şey sonsuz olamaz; ancak kaynaksız olan sonsuz ve ebedi olabilir. Işık belli bir şekilde rahatsız eder; işte bu yüzden ışıkta uyuyamazsın. Işık gerilim yaratır. Karanlık bir gevşemedir.

Ama neden karanlıktan korkarız? Çünkü ışık bize yaşam gibi gelir... Ki öyledir. Karanlık ölüm gibi gelir bize... Ki öyledir. Yaşam ışık sayesinde gelir ve öldüğün zaman sonsuz karanlığa düşmüşsün gibi gelir. İşte bu yüzden ölümü siyah olarak resmederiz ve siyah yas rengi olmuştur. Tanrı ışıktır ve ölüm karanlıktır. Ama bunlar bizim yansıttığımız korkularımızdır. Aslında, karanlık sonsuzdur; ışık sonludur. Karanlık her şeyin çıktığı, her şeyin düştüğü rahim gibi görünür.

Esseneler bu görüşe inanıyordu. Bu çok güzel ve faydalı bir görüştür, çünkü karanlığı seversen ölümden korkmazsın. Karanlığa girebilirsen... Ve ancak korku olmadığında girebilirsin... Eksiksiz gevşemeye erişebilirsin. Karanlıkla bir olabilirsen, çözünürsün, bu bir teslimiyet olur. Artık korku kalmaz, çünkü karanlıkla bir olursan ölümle bir olmuş olursun. Artık ölemezsin. Ölümsüz olmuşsundur. Karanlık ölümsüzdür. Işık doğar ve ölür; karanlık yalnızca vardır. O ölümsüzdür.

Bu teknikler için, ilk önce zihninde karanlık, siyahlık hakkında korku olmaması gerektiğini hatırlaman gerekir, aksi halde bu deneyi nasıl yapabilirsin? İlk önce korku geride bırakılmalıdır. Bu yüzden hazırlık olarak bir şey yap: Karanlıkta otur, ışıkları söndür, karanlığı hisset. Ona karşı sevgi dolu bir tavır takın; bırak karanlık sana dokunsun. Ona bak. Karanlık bir odada ya da karanlık bir gecede gözlerini aç; onunla bir ol, birlikte ol, bir ilişki kur. Korkacaksın... O zaman bu tekniklerin bir faydası olmaz, onları yapamazsın.

İlk önce karanlıkla derin bir dostluk gereklidir. Bazen gece, herkes uykuya daldıktan sonra, karanlıkta kal. Hiçbir şey yapma, yalnızca onunla kal. Ve yalnızca onunla kalmak sana ona karşı derin bir duygu verecektir, çünkü karanlık çok gevşeticidir. Sen korku yüzünden bilmiyordun. Uykun yoksa, ışığı hemen yakarsın, kitap okumaya ya da bir şeyler yapmaya başlarsın, ama karanlıkta kalmazsın. Onunla kal. Onunla kalabilirsen, onunla yeni açılışların, yeni bağlantıların olacak.

İnsan kendini karanlığa karşı tamamen kapatmıştır. Bunun sebepleri vardı, tarihsel sebepleri... Çünkü gece çok tehlikeliydi ve insan mağaralarda ya da ormanlarda yaşıyordu. Gündüz daha çok güvendeydi:

Çevresini görebiliyordu ve vahşi hayvanlar ona saldıramıyordu ya da bazı ayarlamalar yapabiliyor, savunmalar geliştirebiliyordu... En azından kaçabiliyordu. Ama gece her yer karanlık oluyordu ve insan savunmasız kalıyordu, bu yüzden korkuyordu... Ve o korku bilinçaltına girmiştir; biz hâlâ korkuyoruz.

Biz artık mağaralarda yaşamıyoruz ve vahşi hayvanların merhametine kalmamışız, kimse bize saldırmıyor... Ama korku hâlâ orada, derinlere gitmiş, çünkü insan zihni milyonlarca yıldır korkuyordu. Bilinçaltın sana ait değildir; o kolektiftir, kalıtsaldır, sana miras kalmıştır. Korku oradadır ve o korku yüzünden sen karanlık ile bir olamazsın.

Bir şey daha: Bu korku yüzünden insan ateşe tapınmaya başlamıştır. Ateş keşfedildiğinde, ateş tanrı olmuştur. Ateş Tanrı olduğundan değil, karanlık korkusu yüzünden. Gündüz ışık vardı ve korku yoktu... İnsan daha fazla korunuyordu. Gece karanlık vardı, bu yüzden ateş keşfedildiğinde, elbette, ateş Tanrı oldu... En büyük. Parsiler hâlâ ateşe tapar. Ateşe tapmak karanlık korkusu yüzünden çıkmıştır. Gece ateş dost, koruyucu, ilahi güvenlik halini almıştı.

O korku hâlâ var. Sen farkında olmayabilirsin, çünkü artık bunun farkına varacağın durumlar yaşanmıyor, ama bir gün gece ışıkları söndür ve otur... İlkel korku gelecektir. Kendi evinde çevreni vahşi hayvanların aldığını hissedeceksin. Bir ses gelecek ve sen vahşi hayvanlardan korkacaksın... Çevrede bir tehlike olduğundan korkacaksın. O tehlike yok; o senin bilinçaltın.

Bu yüzden ilk önce bilinçsiz korkunu alt etmen gerekir ki, bu tekniklere başlayabilesin, çünkü bu teknikler karanlıkla ilgilidir. Ve Şiva olası tüm teknikleri vermektedir.

Benim bu tekniklerle yaşadığım deneyimler çok güzeldir. Onları yapabilirsen, harikadırlar. Daha önce hiç tanımadığın kadar derin bir gevşemeye gireceksin. Ama ilk önce bilinçsiz korkularını açığa çıkartın ve karanlıkta yaşamaya, karanlığı sevmeye çalış. Çok mutluluk vericidir. Bir

kez bilince, bir kez onunla bağlantı kurunca, çok derin bir kozmik olgu ile bağlantı kurmuş olursun.

Bu yüzden ne zaman karanlıkta kalma fırsatı bulsan ve uyanık olsan... Çünkü iki şey yapabilirsin: Ya ışığı yakarsın ya da uykuya dalarsın. İkisi de karanlıktan kaçmak için numaralardır. Uyurken Korkmazsın, çünkü bilinçli olmazsın. Ya da eğer bilinçliysen ışığı yakarsın. Işığı yakma ve uykuya dalma. Karanlıkla kal.

Pek çok korku hissedilecektir. Hisset onları. Onların farkında ol. Onları bilincine çıkar. Kendiliklerinden geleceklerdir ve geldiklerinde, sen bir tanık olarak kal. Kaybolacaklardır ve kısa süre sonra öyle bir gün gelecektir ki, eksiksiz teslimiyet içinde, hiç korku olmadan karanlıkta kalabileceksin. Eksiksiz bir salıverme içinde karanlıkta kalabileceksin. O zaman çok güzel bir olgu olur. O zaman Essenelerin Tanrının karanlık, mutlak karanlık olduğu yolundaki deyişlerini takdir edebileceksin.

Kara bir gecede yağmurda, o karanlığa biçimlerin biçimi olarak gir.

Tüm biçimler karanlıktan çıkar ve karanlıkta çözünür. Dünyalar gelir, karanlıktan yaratılır ve yine karanlığa dönerler. Karanlık rahimdir, kozmik rahim. Orada kusursuz, mutlak kıpırtısızlık vardır.

Şiva diyor ki bu tekniği yağmurlu bir gecede, her şey karanlıkken, bulutlar varken ve yıldızlar görünmezken, gökyüzü tamamen karanlıkken yapmak daha iyidir. Karanlık bir gecede, ay yokken... O karanlığa biçimlerin biçimi olarak gir. O karanlığa tanık ol ve sonra onun içinde çözün. O tüm biçimlerin biçimidir. Sen bir biçimsin... Onun içinde çözünebilirsin.

Işık olduğunda, sen tanımlısın. Seni görebilirim, ışık vardır. Bedenin tanımlanabilir. Sen tanımlanırsın, sınırların vardır. Sınırlar ışık yüzünden vardır. Işık olmadığında sınırlar çözülür. Karanlıkta hiçbir şey tanımlı değildir, her şey başka şeylere karışır. Biçimler kaybolur.

Korkumuzun sebeplerinden biri bu olabilir... Çünkü o zaman sen tanımlı olmazsın, o zaman kim olduğunu bilmezsin. Yüz görülemez,

beden bilinemez. Her şey biçimsiz bir varoluşa karışır. Korkunun sebeplerinden biri bu olabilir... Çünkü sen kendi tanımlanmış varoluşunu hissedemezsin. Varoluş belirsizleşir ve korku gelir, çünkü artık kim olduğunu bilmezsin. Ego var olamaz: Tanımsızken ego olarak var olması zordur. İnsan korkar, insan ışık olsun ister.

Tefekküre dalarak, meditasyon yaparak, karışarak, karanlığa karışmak ışığa karışmaktan daha kolay olur, çünkü ışık ayrımlar verir. Karanlık her tür ayrımı yok eder. Işıkta güzel ya da çirkin, zengin ya da fakir olursun. Işık sana bir kişilik, bir ayrılık verir... Eğitimli, eğitimsiz, aziz ya da günahkâr. Işık seni ayrı bir insan olarak teşhir eder. Karanlık seni sarar, seni kabul eder... Ayrı bir insan olarak değil; seni tanımsızca kabul eder. Sarılırsın, bir olursun.

Karanlık bunu hep yapmaktadır, ama sen korktuğun için bunu anlayamazsın. Korkunu bir kenara bırak ve bir ol.

O karanlığa tüm biçimlerin biçimi olarak gir.

O karanlığa gir... Karanlığa nasıl girebilirsin? Üç şekilde. Bir: Gözlerini karanlığa dikin. Zordur. Bir aleve, herhangi bir ışık kaynağına bakmak daha kolaydır, çünkü işaretlenmiş bir nesne olur; dikkatini ona doğrultabilirsin. Karanlık bir nesne değildir; o her yerdedir, seni çepeçevre sarmıştır. Onu bir nesne olarak göremezsin. Boşluğa bak. Çepeçevre sarmıştır seni; sen ona bak. Rahat ol ve ona bak. Gözlerine girmeye başlar. Ve karanlık gözlerine girdiğinde, sen de ona girmeye başlarsın.

Karanlık bir gecede bu tekniği yaparken gözlerin açık kal. Gözlerini kapatma, çünkü kapalı gözlerle farklı bir karanlığın olur. O sana aittir, zihinseldir; gerçek değildir. Gerçek değildir. Gerçekte, o negatif bir parçadır; pozitif karanlık değildir. Burada ışık var: Gözlerini kapat, karanlığın olur, ama o karanlık yalnızca ışığın negatifidir. Pencereden bakarken gözlerini kapatınca pencerenin negatifini görmen gibi. Tüm deneyimlerimiz ışıkla ilgilidir, bu yüzden gözlerimizi kapattığımız zaman

negatif bir ışık deneyimi yaşarız ve buna karanlık deriz. O gerçek değildir; işe yaramaz.

Gözlerini aç, karanlıkta açık gözlerle kal, o zaman farklı bir karanlık olacaktır... Orada var olan pozitif karanlıktır. Ona bak. Karanlığa bakmaya devam et. Gözyaşları akmaya başlayacak, gözlerin yorulacak, yanacak. Endişelenme, devam et. Ve karanlık, orada var olan gerçek karanlık gözlerine girer ve sana çok derin, yatıştırıcı bir duygu verir. Gerçek karanlık içine girdiğinde, sen onunla dolarsın.

Ve bu karanlığın girişi seni negatif karanlıktan kurtaracaktır. Bu çok derin bir olgudur. Senin içindeki karanlık negatif bir şeydir; ışığa karşıdır.

Işık yokluğu değildir; ışığa karşıdır. Şiva'nın tüm biçimlerin biçimi olarak bahsettiği karanlık değildir... Orada var olan gerçek karanlık değildir. Biz ondan o kadar korkuyoruz ki koruma olarak pek çok ışık kaynağı yaratmışız ve aydınlanmış bir dünyada yaşıyoruz. Sonra gözlerimizi kapatıyoruz ve aydınlanmış dünya içeriye negatif olarak yansıyor. Biz orada var olan gerçek karanlıkla bağlantımızı yitirmişiz... Esseneler'in karanlığı ya da Şiva'nın karanlığı, onunla hiç iletişimimiz kalmamış. Ondan o kadar korkmuşuz ki ona tamamen sırtımızı dönmüşüz. Biz sırtımız ona dönük duruyoruz.

Bu yüzden bu zor olacaktır, ama eğer yapabilirsen, mucizevi olur, büyülü olur. Tamamen farklı bir benliğe sahip olursun. Karanlık içine girdiğinde, sen de ona girersin. Daima karşılıklıdır. Kozmik olgu senin içine girmeden sen kozmik bir olguya giremezsin. Ona tecavüz edemezsin, zorla giremezsin. Sen açıksan, savunmasızsan ve kozmik âlemin senin içine girmesi için yol açarsan, ancak o zaman ona girebilirsin. Daima karşılıklıdır. Zorlayamazsın; ancak izin verebilirsin.

Artık şehirlerde karanlık bulmak zordur; evlerimizde gerçek karanlık bulmak zordur. Gerçek olmayan ışık ile her şeyi gerçekdışı kılmışız. Karanlığımız bile kirlenmiş, saf değil. Bu yüzden sırf karanlığı hissetmek için uzak bir yere gitmek iyi olacaktır. Elektriği olmayan uzak bir köye git

ya da bir dağın zirvesine çıkın. Saf karanlık deneyimini yaşamak için bir hafta orada kal.

Bambaşka biri olarak döneceksin, çünkü o yedi günlük mutlak karanlık içinde tüm korkular, tüm ilkel korkular yüzeye çıkacak. Canavarlarla yüzleşmek zorunda kalacaksın, kendi bilinçaltınla yüzleşmek zorunda kalacaksın. Tüm insanlık... Çoktan geçmiş tüm geçişi yaşamışsın gibi olacaksın ve bilinçaltının derinliklerinden pek çok şey yüzeye çıkacak. Gerçek görünecekler. Korkuya kapılabilirsin, çünkü çok gerçek olacaklar... Onlar yalnızca senin zihin sel yaratımların.

Tımarhanelerimizdeki deliler yalnızca içlerinde patlayan ilkel korkularından mustarip. Korkular orada; deliler korkuyor, her an ölüm korkusu yaşıyorlar. Ve biz henüz o ilkel korkuların buharlaşmasına nasıl izin vereceğimizi bilmiyoruz. Delilerin karanlık üzerine meditasyon yapmasına izin verilirse, delilik kaybolur.

Ama yalnızca Japonya'da bu Konuda biraz çalışma yapılmakta. Onlar delilerine tamamen farklı davranıyorlar. Biri delirirse, psikotik ya da nevrotik, Japon yöntemi, vakaya göre onun üç ya da altı hafta yalnız yaşamasına izin vermeyi içeriyor. Adamın yalnız yaşamasına izin veriyorlar. Hiçbir doktor, hiçbir psikanalist gitmiyor yanına. Yemek veriliyor, ihtiyaçları gideriliyor ve yalnız bırakılıyor.

Gece ışık olmuyor; adam karanlıkta yalnız kalıyor... Acı çekiyor elbette, pek çok aşamadan geçiyor. Her ihtiyacı karşılanıyor, ama arkadaşlık sağlanmıyor. Kendi deliliği ile hemen, doğrudan yüzleşmesi gerekiyor. Ve üç ile altı hafta içinde delilik kaybolmaya başlıyor. Aslında hiçbir şey yapılmış olmuyor; adam yalnız bırakılıyor, o kadar. Yapılan tek şey bu.

Batılı psikiyatristler şaşkınlık içinde kalmaktalar. Bunun nasıl olduğunu anlayamamaktalar, çünkü onlar senelerce çalışırlar. Onlar psikanaliz yaparlar, tedavi ederler, her şeyi yaparlar, ama asla adamı yalnız bırakmazlar. Onu asla kendi başına içsel bilinçaltı ile yüzleşmeye bırakmazlar. Çünkü ne kadar çok yardım sağlarsan, adamı o kadar çaresiz

bırakırsın, çünkü sana o kadar çok bağımlı kalır. Ve mesele içsel karşılaşma meselesidir; aslında başka kimse yardımcı olamaz. Bilen insanlar seni onunla yüzleşmek üzere yalnız bırakırlar.

Kendi bilinçaltın ile karşı karşıya gelmen gerekir. Ve bu karanlık meditasyonu tüm deliliğini tamamen emecektir. Dene. Evinde bile deneyebilirsin. Gece, bir saat boyunca karanlıkla kal. Hiçbir şey yapma, yalnızca karanlığa bak. Bir erime duygusu hissedeceksin ve bir şeyin içine girdiğini, kendinin bir şeyin içine girdiğini hissedeceksin.

Üç ay boyunca, günde bir saat karanlıkla kalarak, karanlıkla yaşayarak, her tür bireysellik ve ayrılık duygusunu yitireceksin. O zaman bir ada olmayacaksın; okyanus olacaksın. Karanlıkla bir olacaksın. Ve karanlık öylesine okyanus gibidir: Hiçbir şey o kadar engin değildir, hiçbir şey o kadar ebedi değildir. Ve hiçbir şey sana o kadar yakın değildir ve hiçbir şeyden o kadar korkmazsın. O köşe başındadır, daima beklemektedir.

Kara bir gecede yağmurda, o karanlığa biçimlerin biçimi olarak gir.

Gözlerini dik ve o senin gözlerine girsin.

İkinci olarak; Uzan ve annene yakınmış gibi hisset. Karanlık anadır, her şeyin anasıdır. Düşün; Hiçbir şey yokken, ne vardı? Karanlıktan başka hiçbir şey düşünemezsin. Her şey kaybolursa, orada yine ne olacak? Karanlık olacak.

Karanlık anadır, rahimdir, bu yüzden uzan. Annenin karnında uzandığını hisset. Ve bu gerçek olacaktır, sıcak olacaktır ve eninde sonunda karanlığın, rallimin seni her yönden sardığını hissetmeye başlayacaksın. Sen onun içindesin.

Ve üçüncü olarak: Hareket ederken, işe giderken, konuşurken, yerken, herhangi bir şey yaparken, karanlıktan bir parçayı içinde taşı. Karanlık içine girerse, onu yanında taşı. Alev taşıma yönteminde bahsettiğimiz gibi, karanlığı taşı. Ve bir alev taşıdığında ışık olduğunu hissedeceğini, bedeninin belli, tuhaf bir ışık yaymaya başlayacağını ve buna karşı duyarlı

olanların onu hissetmeye başlayacağını söylediğim gibi, aynısı karanlıkta da olacak.

Karanlığı içinde taşırsan, tüm bedenin öyle gevşemiş, öyle sakin, öyle serin olacak ki, bu hissedilecek. Ve ışık taşırken bazı insanların sana cezp edileceği gibi, karanlığı taşıdığında bazı insanlar senden kaçacak. Korkacaklar. Bu kadar sessiz bir varlığa tahammül edemeyecekler; onlar için tahammül edilmez olacak.

Karanlığı içinde taşırsan, karanlıktan korkanlar senden kaçmaya çalışacak; sana yaklaşmayacaklar. Ve herkes karanlıktan korkar. Dostlarının seni terk ettiğini hissetmeye başlayacaksın. Sen içeri girdiğinde ailen rahatsız olacak, çünkü bir serinlik havuzu gibi gireceksin ve herkes heyecanlanacak, sinirlenecek. Gözlerine bakmakta güçlük çekecekler, çünkü gözlerin dipsiz vadiler gibi olacak. Biri gözlerine baktığında başı dönecek, orada öylesine derin bir uçurum hissedilecek.

Ama sen pek çok şey hissedeceksin. Öfkelenmen imkânsız olacak. Karanlığı içinde taşırken öfkelenemeyeceksin. Bir alev taşırken kolaylıkla öfkelenebilirsin, öncekinden de kolayca, çünkü bir alev seni heyecanlandırabilir. Bir alev taşırken her zamankinden de cinsel hissedersin, çünkü alev seni heyecanlandırır, tutku yaratır. Ama içinde karanlık taşırken başına derin bir aseksüellik geldiğini hissedersin. Cinsel hissetmezsin; kolaylıkla öfkelenemezsin. Tutku kaybolur. Erkek ya da kadın olduğunu hissetmezsin. O sözcüklerin anlamsız, önemsiz hale geldiğini hissedersin. Sen yalnızca var olursun.

Karanlığı bütün gün içinde taşımak senin için çok faydalı olur, çünkü o zaman gece karanlık üzerine tefekküre daldığında, meditasyon yaptığında, bütün gün taşıdığın içsel karanlık senin dışsal olanla buluşmana yardım eder... İçsel karanlık dışsal karanlıkla buluşur.

Ve karanlığı taşıdığını hatırlıyor ol... Karanlıkla dolusun, bedeninin her gözeneği, bedeninin her hücresi karanlıkla dolu... Öylesine gevşemiş hissedeceksin. Dene. Öylesine gevşemiş hissedeceksin. İçindeki her şey yavaşlayacak. Koşamayacaksın, yürüyeceksin ve o yürüyüş de

yavaşlayacak. Ağır ağır, hamile bir kadın gibi yürüyeceksin. Ağır ağır, büyük dikkatle yürüyeceksin. Bir şey taşıyorsun.

Ve bir alev taşırken tam tersi olacak: Yürüyüşün hızlanacak; daha çok koşmak isteyeceksin. Daha fazla hareket olacaksın, daha aktif olacaksın. Karanlığı taşırken gevşeyeceksin. Başkaları senin tembel olduğunu hissetmeye başlayacak.

Üniversitedeki günlerimde iki sene boyunca bu deneyi yaptım. Öyle tembelleştim ki sabah yataktan çıkmak bile zor geldi. Profesörlerim çok rahatsız oldu ve bende yolunda gitmeyen bir şey olduğunu düşündüler... Ya hastaydım ya da tamamen vurdumduymaz... Beni çok seven bir profesör, bölüm başkanı, öyle endişelendi ki, sınav günleri sabah gelip beni yurttan alıyor, sınav salonuna götürüyor, zamanında orada olmamı sağlıyordu. Her gün salona girdiğimi görüyordu ve ancak o zaman kendini iyi hissedip evine gidiyordu.

Dene. Rahminde karanlığı taşımak, karanlık olmak hayattaki en güzel deneyimlerden biridir. Yürürken, yerken, otururken, her ne yapıyorsan yaparken, hatırla, karanlık içini doldurmuştur; sen onunla dolusun. Ve sonra her şeyin nasıl değiştiğine bak. Heyecanlanamazsın, çok aktif olamazsın, gergin olamazsın. Uykun öyle derinleşir ki, düşler kaybolur ve bütün gün sarhoş gibi dolaşırsın.

Sufiler bu yöntemi kullanmıştır, özellikle de bir sûfi mezhebi ve o sufiler sarhoş sufiler olarak bilinir. Bu Karanlıkla sarhoş olmuşlardır. Yere delikler açarlar ve her gece bu deliklerde yatarlar, deliklerinde yatarken meditasyon yaparlar... Karanlığı düşünürler, onunla bir olurlar. Ve gözleri sarhoş olduklarım gösterir sana. Gözlerine bakarak öyle derin bir gevşeme, öyle gevşemiş bir titreşim hissedersin Ki, bu ancak derinlemesine sarhoş olduğunda ya da çok uykun geldiğinde olabilir. Ancak o zaman gözlerin bu ifadeyi gösterir. Onlar sarhoş sufiler olarak bilinirler... Ve onlar karanlıkla sarhoş olurlar.

77 . Teknik

Aysız yağmurlu bir gece yokken, gözlerini kapat ve karanlığı önünde bul. Gözlerini açarak, karanlığı gör. Böylece hatalar sonsuza dek kaybolur.

Gözlerini kapatırsan karanlığın sahte olacağını söylemiştim, o zaman aysız gece yokken, karanlık bir gece yokken ne yapmalı? Ay ve ayışığı varken? Bu sutra anahtarı veriyor.

Aysız yağmurlu bir gece yokken, gözlerini kapat ve karanlığı önünde bul.

Bu karanlık başlangıçta sahte olacaktır. Sen onu gerçek kılabilirsin ve onu gerçek kılacak yöntem şudur... Gözlerini açarak, karanlığı gör. İlk önce gözlerini kapat, karanlığı gör. Sonra gözlerini aç ve içinde gördüğün karanlığı dışarıda gör. Eğer dışarıda kaybolursa, bu içeride gördüğün karanlığın sahte olduğu anlamına gelir.

Bu biraz daha zordur. İlkinde gerçek karanlığı içeride taşırsın. İkincisinden sahteyi dışarı taşırsın... Taşımaya devam edersin. Gözlerini kapat, karanlığı hisset; gözlerini aç ve açık gözlerle dışarıdaki karanlığı gör. İçindeki sahte karanlığı işte böyle dışarı atarsın... Atmaya devam edersin. En az üç ile altı hafta gerekecektir ve sonra bir gün aniden içsel karanlığı dışarı taşımayı başaracaksın. İçsel karanlığı dışarı taşımayı başardığın gün, gerçek içsel karanlıkla karşılaşırsın. Gerçek taşınabilir; sahte taşınamaz.

Ve bu çok büyülü bir deneyimdir. İçsel karanlığı dışarıya taşıyabilirsen, aydınlık bir odada bile dışarıya taşıyabilirsin ve önüne bir karanlık parçası yayılır. Deneyim çok tuhaftır, çünkü oda aydınlıktır. Hatta güneş ışığında... İçsel karanlığa gelmişsen onu dışarı getirebilirsin. O zaman gözlerinin önüne bir parça karanlık gelir. Onu yaymaya devam edebilirsin.

Bir kez bunun olabileceğini öğrenince, tamamen güneşli bir günde karanlığın, en kara gece gibi bir karanlığın olabilir. Güneş oradadır, ama sen karanlığı yayabilirsin. Karanlık daima oradadır; güneş çıkmışken bile karanlık oradadır. Sen göremezsin; güneş ışığı tarafından örtülmüştür. Örtüyü nasıl açacağını öğrenince, açabilirsin.

Tibet'te buna benzer pek çok yöntemler vardır. İçsel dünyadan dışsal dünyaya bir şeyler getirebilirler. Çok ünlü bir tekniği duymuş olabilirsin; buna 'ısı Yogası' derler. Gece soğuktur, buz gibi soğuk, kar yağmaktadır ve Tibetli bir keşiş, bir Tibet laması, her yere kar yağarken, ısı sıfırın altındayken açık gökyüzü altında oturur ve terlemeye başlar. Bu bir tıp mucizesidir. Nasıl terler? İçsel ısıyı dışarıya getirmektedir.

Ve içsel serinlik ya da içsel soğuk da dışarı getirilebilir. Mahavira'nın hayatına dair anlatılır... Kimse şimdiye dek açıklamaya çalışmamıştır. Caynalar onun konfordan kaçındığı için yaptığını sanıyorlar, ama öyle değildir. Yazın, sıcak mevsimde, güneş alev alev yakarken, onun hep gölgesiz, ağaçsız bir yerde durduğunu anlatırlar. Yaz günlerinde, yakıcı güneş altında dururmuş ve kışın serin bir yer bulurmuş, en serin yeri... Bir ağacın altı, gölgeli bir ağacın altı ya da bir ırmağın yakını ya da sıcaklığın sıfırın altına düştüğü bir yer.

Soğuk mevsimde meditasyon yapmak için serin bir yer bulurmuş ve sıcak mevsimde meditasyon yapmak için en sıcak yeri bulurmuş. İnsanlar onun deli olduğunu düşünüyormuş ve takipçileri yalnızca konfordan kaçındığını düşünüyormuş. Öyle değildir. O aslında buna benzer içsel teknikleri deniyordu.

Hava sıcakken o içsel soğukluğunu getirmeye çalışıyordu... Ve bu ancak zıtlık içinde hissedilebilir. Dışarısı soğukken o içsel sıcaklığını getiriyordu... Ve ancak zıtlık varken hissedilebilir. O bir beden düşmanı değildir, Caynaların düşündüğü gibi kendi bedenine düşman değildi. Onlar onun kendi bedenini öldürdüğünü düşünüyorlardı, çünkü kendi bedenini öldürebilirsen arzunu öldürebilirsin. Bu tamamen saçmalıktır. O hiç de öyle bir şey yapmıyordu. O içsel olanı dışarı getiriyordu ve içsel tarafından korunuyordu. Tıpkı Tibet lamalarının ısı yarattığı ve kar yağarken terlediği gibi, Mahavira da yakıcı güneş altında duruyor ve terlemiyordu. O içsel soğukluğunu dışarı getiriyordu ve o içsel soğukluk dışarı çıkıp bedenini koruyordu.

Benzer şekilde, sen de içsel karanlığını getirebilirsin ve bu çok serin bir duygu verir. Getirebilirsen, onun tarafından korunursun: Hiçbir heyecan,

hiçbir tutku seni rahatsız edemez. Dene. Bu üç şey: Açık gözlerle karanlığa bak ve bırak karanlık içine girsin. İkinci olarak: Karanlığı seni çevreleyen ana rahim gibi hisset; onunla yaşa; kendini onun içinde gittikçe daha çok unut. Ve üçüncü olarak: Nereye gidersen git yüreğinde bir parça karanlık taşı.

Bunu yapabilirsen, karanlık ışık olacaktır. Karanlık aracılığı ile aydınlanacaksın.

Aysız yağmurlu bir gece yokken, gözlerini kapat ve karanlığı önünde bul. Gözlerini açarak, karanlığı gör.

Yöntem budur. İlk önce içeride hisset, öyle derinlemesine hisset ki dışarıda algılayabilesin. Sonra aniden gözlerini aç ve dışarıda hisset. Bu zaman alacaktır.

Böylece hatalar sonsuza dek kaybolur.

Ve içsel karanlığı dışarı getirebilirsen, hatalar sonsuza dek kaybolur, çünkü eğer içsel karanlık hissedilirse, öyle serinlersin, öyle sessizleşirsin, öyle heyecansız olursun ki hatalar seninle kalamaz.

Şunu hatırla: Hatalar ancak sen heyecanlanmaya eğilimli olursan, heyecanlanmaya açık olursan var olabilir. Kendi başlarına var olamazlar. Onlar senin heyecanlanma kapasitende var olabilir. Biri sana hakaret ediyor ve senin içinde hakareti soğuracak karanlık yok; alev alırsın, öfkelenirsin, ateşlenirsin ve o zaman her şey mümkündür. Şiddet dolu olabilirsin, öldürebilirsin, ancak bir delinin yapacağı şeyleri yapabilirsin. Her şey mümkündür... Artık sen delisin. Biri seni övüyor: Yine, bu sefer diğer aşırı uçta delirirsin.

Çevrende durumlar vardır ve sen soğurma yeteneğinden yoksunsun. Bir ustaya hakaret et: Bunu soğurabilir, yalnızca yutar, sindirir. O hakareti sindiren kimdir? İçsel bir karanlık, sessizlik havuzu. Sen herhangi bir zehirli şey atıyorsun; soğuruluyor. Hiçbir tepki gelmiyor.

Bunu dene ve biri sana hakaret ettiğinde karanlıkla dolu olduğunu hatırla, o zaman aniden tepki olmadığını hissedeceksin. Bir sokaktan geçiyorsun; güzel bir kadın ya da adam görüyorsun... Heyecanlanıyorsun. Karanlıkla dolu olduğunu hissetsen aniden tutku kaybolacaktır. Dene. Bu tamamen deneyseldir, inanmaya gerek yoktur.

Tutku, arzu ya da cinsellikle dolduğunu hissettiğin zaman içsel karanlığı hatırla. Tek bir an için gözlerini kapat, karanlığı hisset ve gör... Tutku kaybolmuştur, arzu artık orada değildir. İçsel karanlık onu soğurmuştur. Sen her şeyin içine düşebileceği ve geri dönmeyeceği sonsuz bir boşluk olmuşsundur. Artık bir uçurum gibisindir.

İşte, Şiva'nın söylediği de budur: Böylece hatalar sonsuza dek kaybolur. Bu teknikler çok basit görünür... Öyledirler. Ama çok basit göründükleri için denemeden bırakma. Egona meydan okumayabilirler, ama yine de dene. Biz asla basit şeyleri denemeyiz, çünkü doğru olamayacak kadar basit olduklarını düşünürüz. Ve doğru her zaman basittir, asla karmaşık değildir. Karmaşık olması için sebep yoktur. Yalnızca yalanlar karmaşıktır. Onlar basit olamazlar, çünkü basit olsalar hemen yakalanırlar.

Ve bir şey basit göründüğü için biz onunla bir şey olmasının mümkün olmadığını düşünürüz. Onunla bir şey olması imkânsız olduğundan değil, ama bizim egomuz ancak zor bir şey karşısında meydan okuma hisseder. Pek çok ekol, pek çok sistem senin yüzünden yöntemlerini karmaşıklaştırmışlardır. Gerek yoktur, ama onların karmaşıklık, gereksiz engel yaratması gerekmiştir. Sırf egona meydan okunsun ve sen iyi hisset diye onları güçleştirmişlerdir. Bir şey çok zorsa ve yalnızca birkaç kişi yapabiliyorsa, o zaman sen, "İşte bu yapmaya değer bir şey, çünkü yalnızca birkaç kişi yapabiliyor; nadiren yapılabiliyor" diye hissediyorsun.

Bu yöntemler kesinlikle basittir. Şiva seni hesaba katmıyor. O yalnızca yöntemi tam da olduğu haliyle anlatıyor... Mümkün olduğunca basit, mümkün olduğunca kısa, yalnızca çıplak özünü. Bu yüzden egona meydan okuyacak bir şey arama. Bu teknikler senin egonu yüceltmek için değildir. Sana meydan okumayabilirler, ama eğer deneyebilirsen, seni dönüştürürler.

Ve meydan okuma iyi değildir, çünkü meydan okuma varken hararetlenirsin, delirirsin.

78. Teknik

Dikkatin her nereye konarsa, tam da bu noktada, deneyim.

Dikkatin her nereye konarsa, tam da bu noktada, deneyim. Ne? Ne deneyimi? Bu teknikte, ilk olarak dikkati geliştirmen gerekir. Bir tür dikkatle izleme tavrı geliştirmelisin, ancak o zaman bu teknik mümkün olur, böylece, daha sonra ne zaman dikkatin konsa tecrübe edersin... Kendini tecrübe edersin. Yalnızca bir çiçeğe bakarak kendini tecrübe edersin. O zaman bir çiçeğe bakmak yalnızca bir çiçeğe bakmak olmaz, aynı zamanda bakana bakmak olur... Ama ancak dikkatin sırrını biliyorsan.

Sen de bir çiçeğe bakarsın ve çiçeğe baktığını düşünürsün, ama sen çiçekler hakkında düşünmeye başlamışsındır ve çiçek ıskalanmıştır. Sen artık orada değilsin, başka bir yere gitmişsin, uzaklaşmışsın. Dikkat ile kastedilen şudur: Çiçeğe bakarken çiçeğe bakmak dışında hiçbir şey yapmazsın... Sanki zihnin durmuştur, sanki artık düşünce yoktur, yalnızca basit bir çiçek deneyimi vardır. Sen buradasın, çiçek orada ve ikisinin arasında düşünce yok.

Aniden... Eğer bu mümkünse... Aniden, çiçekten dikkatin geri döner, sana geri sıçrar. Bir çember olur. Sen çiçeğe bakarsın ve bakış geri döner; çiçek onu yansıtır, geri fırlatır. Hiç düşünce yoksa, bu olur. O zaman yalnızca çiçeğe bakıyor olmazsın, bakana da bakıyor olursun. O zaman bakan ve çiçek iki hedef olmuştur ve sen ikisine de tanık olursun.

Ama ilk önce dikkatin eğitilmesi gerekir, çünkü senin hiç dikkatin yok. Senin dikkatin titreşiyor, şundan buna gidiyor, ondan başka bir şeye gidiyor. Tek bir an bile dikkatle izleyemiyorsun. Ben burada konuşuyor olsam bile sen asla sözlerimi duymuyorsun. Bir sözcük duyuyorsun, sonra dikkatin başka yere gidiyor; sonra geri geliyor, bir sözcük daha duyuyorsun, sonra dikkatin bambaşka bir yere gidiyor. Birkaç sözcük

duyuyorsun ve boşlukları dolduruyorsun ve sonra beni işittiğini düşünüyorsun.

Ve kendinle her ne taşıyorsan, bu seni ilgilendirir, bu senin yaratımındır. Benden duyduğun birkaç sözcükten sonra boşlukları dolduruyorsun ve boşluklara doldurdukların her şeyi değiştiriyor. Ben bir sözcük söylüyorum ve sen onun hakkında düşünmeye başlıyorsun. Sessiz kalamıyorsun. İşitirken sessiz kalabilirsen, dikkatle izliyor olursun.

Dikkat demek, araya düşünceler karışmadan sessiz uyanıklık demektir. Bunu geliştirin. Bunu ancak yaparak geliştirebilirsin; başka yolu yoktur. Daha fazla yap ve geliştirin. Her hangi bir şey yaparken, herhangi bir yerdeyken, geliştirmeye çalış.

Arabada ya da trende yolculuk ediyorsun. Orada ne yaparsın? Dikkat geliştirmeye çalış; zaman harcama. Yarım saat boyunca trende gidiyor olacaksın: Dikkat geliştirin. Yalnızca orada ol. Düşünme. Birine bak, trene bak ya da dışarı bak, ama bakış ol, hiçbir şey düşünme. Düşünmeyi bırak. Orada ol ve bak. Bakışın doğrudan, delici olacaktır ve bakışın her yerden sana yansıyacak, sen bakanın farkına varacaksındır.

Sen kendinin farkında değilsin, çünkü bir duvar var. Bir çiçeğe bakarken, ilk önce düşüncelerin bakışını değiştirir; ona kendi renklerini verirler. Sonra o bakış çiçeğe gider. Geri gelir, ama o zaman yine düşüncelerin ona farklı bir renk verir. Ve geri döndüğünde asla seni orada bulmaz. Sen başka bir yere gitmişsindir, orada değilsindir.

Her bakış geri döner; her şey yansır, yanıtlanır, ama sen almak üzere orada olmazsın. Bu yüzden orada ol ve al. Bütün gün, pek çok şey üzerinde deneyebilirsin ve yavaş yavaş dikkatle izleme tavrı geliştirirsin. Bu dikkatle şunu yap:

Dikkatin her nereye konarsa, tam da bu noktada, deneyim.

Sonra herhangi ***bir yere*** bak, ama yalnızca bak. Dikkat konmuştur... Ve sen kendini tecrübe edersin. Ama ilk şart, dikkatle izleme becerisidir. Ve

bunu uygulayabilirsin. Fazladan zaman harcamaya gerek yoktur.

Her ne yapıyorsan... Yemek yerken, banyo yaparken, duşun altında dururken... Yalnızca dikkatli ol. Ama sorun nedir? Sorun, bizim her şeyi zihinle yapmamız, durmaksızın geleceği planlamamızdır. Trende yolculuk yapıyor olabilirsin, ama zihnin başka yolculuklar ayarlıyor olabilir; programlar, planlar. Bunu bırak.

Bir Zen keşişi, Bokuju, şöyle demiş: "Benim bildiğim tek meditasyon şu. Yemek yerken, yerim. Yürürken, yürürüm. Ve uykum geldiğinde uyurum. Her ne oluyorsa, o olur. Ben asla karışmam."

Tek gereken budur... Karışma. Ve her ne oluyorsa, bırak olsun; sen yalnızca orada ol. Bu sana dikkatle izleme becerisi verecektir. Ve dikkatin geliştiğinde, bu teknik elinin altında olacaktır.

Dikkatin her nereye konarsa, tam da bu noktada, deneyim.

Tecrübe edeni tecrübe edeceksin; kendine düşeceksin. Her yerden sıçrayacaksın; her yerden yansıyacaksın. Tüm varoluş ayna olacak sen her yerden yansıyacaksın. Tüm varoluş seni yansıtacak ve ancak o zaman kendini bilebileceksin, daha önce değil.

Tüm varoluş senin için ayna olmadığı sürece, varoluşun her parçası seni ortaya sermediği sürece, her ilişki açılmadığı sürece... Sen öylesine sonsuz bir olgusun... Sıradan aynalar işe yaramaz. Senin içinde öylesine engin bir varoluş var ki, tüm varoluş senin için bir ayna olmadığı sürece göremezsin. Tüm evren ayna olduğu zaman, ancak o zaman yansırsın. İçinde ilahi olan var.

Ve varoluşu ayna kılmanın tekniği şudur: Dikkat yaratın, daha uyanık ol ve o zaman dikkatin nereye konarsa... Hangi nesneye konmuşsa... Aniden kendini tecrübe edersin. Bu mümkündür, ama şu anda imkânsızdır, çünkü sen temel şartı yerine getirmiyorsun.

Sen bir çiçeğe bakabilirsin, ama dikkat bu değildir. Sen yalnızca çiçeğin yanında, çevresinde koşuyorsun. Çiçeği koşarken gördün; tek bir an için

bile orada olmadın. O zaman tüm yaşam meditasyon dolu olur.

Dikkatin her nereye konarsa, tam da bu noktada, deneyim.

Yalnızca kendini hatırla.

Bu tekniğin faydalı olmasının derin bir sebebi vardır. Bir topu fırlatıp duvara çarpabilirsin... Top geri gelir. Bir çiçeğe ya da bir yüze baktığında, belli bir enerji fırlatılır... Bakışın enerjidir. Ve sen baktığın zaman bir enerji harcadığının, bir enerji fırlattığının farkında değilsin. Enerjinin, yaşam enerjinin belli bir kısmı fırlatılır. İşte bu yüzden bütün gün sokağa bakarsan yorulursun: Geçen insanlara, reklamlara, kalabalığa, dükkânlara bakarsın. Her şeye bakmak seni yorar ve sonra gözlerini kapatıp gevşemek istersin. Ne olmuştur? Neden bu kadar bitkin hissedersin? Enerjini atmışsındır.

Buda ve Mahavira, ikisi de keşişlerinin çok fazla bakmaması konusunda ısrar ederdi; yere yoğunlaşmalılardı. Buda, ancak yüz yirmi santim kadar ileriye bakabileceklerini söylerdi. Hiçbir yere bakma. Yalnızca gittiğin yere bak. Yüz yirmi santim ileriye bakmak yeterlidir, çünkü yüz yirmi santim ilerlediğin zaman, yine yüz yirmi santim ileriye bakıyor olacaksın. Bundan ötesine bakma, çünkü boş yere enerjini harcamaman gerekir.

Baktığın zaman, belli miktarda enerji atıyor olursun. Bekle, sessiz ol, bırak o enerji geri gelsin. Şaşıracaksın. Enerjinin geri gelmesine izin verirsen, asla bitkin hissetmezsin. Yap. Yarın sabah dene. Sessiz ol, bir şeye bak. Sessiz ol, onun hakkında düşünme ve tek bir an için sabırla bekle... Enerji geri gelecektir; aslında, canlanacaksın.

İnsanlar bana sorup duruyor... Durmaksızın okuyorum bu yüzden insanlar bana şunu soruyorlar: "Neden gözlerin hâlâ sağlam? Uzun zaman önce gözlük takmaya başlaman gerekirdi."

Okuyabilirsin, ama sessizce, düşüncesizce okuyorsan enerji geri gelir. Asla boşa harcanmaz. Asla yorulmazsın. Tüm hayatım boyunca günde on iki saat okudum, hatta bazen günde on sekiz saat, ama hiç yorgunluk hissetmedim. Gözlerimde hiçbir şey, hiçbir yorgunluk hissetmedim.

Düşünce olmadığı zaman enerji geri gelir; engel yoktur. Ve sen oradaysan onu yeniden soğurursun ve bu yeniden soğurma canlılık vericidir. Gözlerin yorulmak yerine daha gevşemiş, daha canlı, daha enerji dolu hissederler.

52.BÖLÜM -Bu Ana Gir

SORULAR

Felsefi yapılar meditasyon karşıtı mıdır?

Sorunlar düşünerek çözülebilir mi?

Bakmak nesneye göre değişir mi?

Bilimle din buluşabilir mi?

Sabırsızlığın üstesinden nasıl gelinir?

Karanlığa biraz daha ışık saçabilir misin?

İlk Soru:

Osho,

geçen gece felsefelerin meditasyon karşıtı olduklarını söyledin. Ama diğer yandan, Tantra, Yoga ve Vedanta gibi Doğu felsefelerinin aydınlanmış bilgelerin yazmaları olduğunu kabul ediyorsun. Eğer felsefeler meditasyon karşıtı ise, neden aydınlanmış bilgeler arkalarında sağlam felsefi düşünce yapıları bırakıyorlar?

Felsefe *darshan* değildir. Doğu'daki terim *darshandır. Darshan* algılama, felsefe düşünme demektir. Hermann Hesse *darshan'ı* Batı dillerine tercüme etmek için yeni bir sözcük uydurmuştur. O *darshana* 'filosia' der... 'sia' kısmı 'görmek'ten gelir.

Felsefe düşünmek demektir ve ***darshan*** görmek demektir. İkisi temel olarak farklıdır; yalnızca farklı da değil, taban tabana zıt. Çünkü düşündüğün zaman göremezsin. Düşüncelerle öyle dolarsın ki algılar bulanır, algılar bulutlanır. Düşünce sona erdiği zaman görmeyi başarabilirsin. O zaman gözlerin açılır, bulutları dağılır. Algı, ancak düşünce kesildiği zaman gerçekleşir.

Sokrates, Platon ve Aristoteles için ve tüm Batı geleneği için temel düşüncedir. Kanad, Kapil, Patanjali, Buda ve tüm Doğu geleneği için temel görmektir. Bu yüzden Buda bir filozof değildir, hiç değildir; Patanjali de değildir, Kapil ya da Kanad da değildir. Onlar filozof değildir. Onlar gerçeği görmüşlerdir; o konuda düşünmemişlerdir.

Şunu hiç unutma: Yalnızca göremediğin zaman düşünürsün. Görebiliyorsan, düşünmek için sebep yoktur. Düşünce her zaman cahilliktir. Düşünce bilgi değildir, çünkü bildiğin zaman düşünmeye gerek yoktur. Bilmediğin zaman, boşluğu düşünerek doldurursun. Düşünmek karanlıkta el yordamı ile ilerlemektir. Bu yüzden Doğulu filozoflar filozof değildir. Doğu'nun *darshan*ı için filozof sözcüğünü kullanmak kesinlikle yanlıştır. *Darshan* görmek demektir, göze erişmek, fark etmek, bilmek demektir... Memen, doğrudan, düşünce ve düşünmenin aracılığı olmadan.

Düşünmek asla bilinmeyene gidemez. Nasıl gidebilir ki? İmkânsızdır. Düşünme sürecinin anlaşılması gereklidir. Düşündüğün zaman, gerçekte ne yapıyorsun? Eski düşünceleri, anıları tekrarlayıp duruyorsun. Bir soru sorsan... Tanrı var mı?.. O konuda düşünebilirsin. Ne yaparsın? İşittiğin her şeyi, okuduğun her şeyi, Tanrı hakkında biriktirdiğin her şeyi tekrarlarsın. Yeni bir sonuca varsan bile, bunun yeniliği bile yalnızca görünürde olur,

gerçek olmaz. Yalnızca eski düşüncelerin kombinasyonu olur. Pek çok eski düşünceyi birleştirip yeni bir yapı yaratabilirsin, ama o yapı yalnızca görünürde yeni olur, aslında yeni olmaz.

Düşünce asla herhangi bir orijinal gerçeğe varamaz. Düşünce asla orijinal değildir; olamaz. O her zaman geçmişe, eskiye, bilinmeyene dairdir. Düşünce bilinmeyene dokunamaz; düşünce tekrar tekrar bilinenin çemberinde ilerlemektir. Gerçeği bilmiyorsun, Tanrı'yı bilmiyorsun. Ne yapabilirsin? Bu konuda düşünebilirsin. Çemberler halinde döner durursun. Asla herhangi bir gerçek deneyimine varamazsın.

Bu yüzden Doğu düşünceyi değil, görmeyi vurgular. Tanrı hakkında düşünemezsin, ama görebilirsin. Tanrı hakkında herhangi bir sonuca varamazsın, ama fark edebilirsin. Bu bir deneyim halini alabilir. Buna bilgi aracılığı ile, yazmalar, teoriler, felsefeler aracılığı ile varamazsın; hayır, ona varamazsın. Ona ancak her tür bilgiyi bir kenara atarsan varabilirsin. İşittiğin, okuduğun, biriktirdiğin her şey, zihninin topladığı bütün toz, tüm geçmiş bir kenara bırakılmalıdır. O zaman gözlerin taze olur, o zaman bilincin bulutsuz olur ve o zaman görebilirsin.

Burada ve şu andadır... Sen bulutsuzsun. İlahi olanı ya da gerçeği bulmak için başka bir yere gitmen gerekmez... O buradadır. Tam burada, senin olduğun yerdedir. Ve hep böyle olmuştur... Yalnız sen bulutlusun, gözlerin kapalı. Bu yüzden mesele artık düşünmemektir; mesele nasıl düşünmeyen bilince gelineceğidir. İşte bu yüzden meditasyon ile felsefenin birbirine karşıt olduğunu söylüyorum. Filozoflar düşünür, meditasyon düşünmeyen bilince gelir. Ve Doğulu filozoflar aslında filozof değildir. Batı'da filozoflar vardır; Doğu'da, yalnızca dini fark edişler vardır.

Elbette, bir usta gerçekleştiği zaman ya da bir Kanad, bir Patanjali gerçekleştiği zaman, biri mutlak olanı fark ettiği zaman, bu konuda ifadelerde bulunur. O ifadeler Aristoteles' in ifadelerinden, Batı'nın felsefi sonuçlarından farklıdır. Fark şudur: Bir Kanad, bir usta ilk önce fark eder... Fark ediş ilk şeydir... Ve sonra o konuda ifadelerde bulunur. Deneyim birincil öneme sahiptir ve sonra onu ifade eder. Aristoteles, Hegel ve Kant düşünürler ve sonra düşünce ve mantıksal tartışma aracılığı ile, diyalektik

aracılığı ile belirli sonuçlara varırlar. Bu sonuçlara düşünce aracılığı ile, zihin aracılığı ile erişilir, meditasyon uygulaması aracılığı ile değil. Sonra görüşlerini bildirirler, sonra bildirilerde bulunurlar. Kaynak farklıdır.

Bir usta için ifadeleri yalnızca iletişim kurmak için bir araçtır. Asla onun iletişimi aracılığı ile gerçeğe erişebileceğini söylemez. Buda'yı anlayabilirsen, bu gerçeğe ulaştığın anlamına gelmez; bu yalnızca bilgi topladığını anlatır. Meditasyonlardan, derin esrikliklerden, derin zihin havuzlarından geçmen gerekir, ancak o zaman gerçeğe varırsın.

Yani gerçeğe belirli varoluşsa! deneyim aracılığı ile erişilir. Varoluşsaldır, zihinsel değil. Bilmek için, olmak için değişmen gerekir. Sen aynı kalırsan ve bilgi toplamaya devam edersen, büyük bir âlim, bir filozof olursun, ama aydınlanmazsın Yine aynı kişi olursun; hiçbir dönüşüm olmamış olur.

İşte bu yüzden felsefe tek boyutludur. Meditasyon tam tersidir, tam zıddıdır, kutupsal zıt boyutudur. Bu yüzden yaşam hakkında düşünme; tersine derinlemesine yaşa onu. Ve nihai sorunlar hakkında düşünme; tersine, hemen, şu an nihai olana gir. Ve nihai olan gelecekte değildir. O hep buradadır, zamansızca buradadır.

Başka biri de benzer bir soru sordu:

Osho,

düşünerek sorunlar çözülür mü?

Evet, bazı sorunlar düşünerek çözülebilir... Yalnızca düşünerek yaratılan sorunlar düşünerek çözülebilir. Ama hiçbir gerçek sorun düşünerek çözülmez, hiçbir yaşanmış sorun düşünerek çözülmez.

Düşünerek yaratılmamıştır; o hayatın içindedir. Düşünmenin fazla faydası olmaz. Düşünmek ancak bir şekilde sana yardımcı olabilir ve o da düşünerek, düşünerek, düşünerek, düşünmenin boşuna olduğu gerçeğine vardığında. Ve varoluşsal sorunları çözmek için düşünmenin boşuna olduğunu fark ettiğin an, bu sana bir açıdan faydalı olmuş olur. Düşünmek sayesinde bu fark edişe varmışsındır.

Ama düşünülerek yaratılan sorunlar düşünce ile çözülebilir. Örneğin, bir matematik problemi: O düşünülerek çözülebilir, çünkü matematiğin tamamı düşünceyle yaratılmıştır. Örneğin, yeryüzünde hiç insan olmasa matematik olur muydu? Matematik olmazdı. İnsan türü yok olunca matematik de yok olacaktır. Yaşamda ve varoluşta matematik yoktur. Bahçe, ağaçlar vardır ama bir, iki, üç diye saysan, orada üç ağaç yoktur, çünkü üç zihinsel bir şeydir. Ağaçlar oradadır, ama rakamlar orada değildir. Üç rakamı senin zihnindedir. Sen orada yoksan, ağaçlar orada olacaktır, ama üç ağaç değil, yalnızca ağaçlar. Üç zihin tarafından atfedilen bir niteliktir, yansıtılmış bir niteliktir.

Matematiği zihin yaratır, bu yüzden herhangi bir matematik problemi zihin tarafından, düşünülerek çözülür. Unutma, matematiksel bir problemi düşünmeden çözemezsin. Meditasyonun faydası olmaz, çünkü meditasyon zihni çözer ve zihin ile birlikte matematiğin tamamı çözülür. Bu yüzden zihin tarafından yaratılan problemler vardır; onlar çözülebilir. Ama zihin tarafından yaratılmayan problemler de vardır, ama onlar varoluşsaldır. O problemler zihin tarafından çözülemez. Varoluşun derinliklerinde hareket etmen gerekir.

Örneğin, aşk. Aşk varoluşsal bir sorundur. Bunu düşünerek çözemezsin; tersine, kafan daha da çok karışır. Ne kadar çok düşünürsen, sorunun kaynağı ile o kadar az temas halinde olursun. Meditasyon faydalı olur. Sana kavrayış verir, seni sorunun bilinçaltındaki köklerine götürür. Bu konuda düşünürsen, yüzeyde kalırsın.

Bu yüzden hatırla, hayatın sorunları düşünerek çözülmez. Tersine, gerçekte, çok fazla düşünmek yüzünden sen tüm sorunları ıskalıyorsun ve daha fazla sorun çıkıyor. Örneğin, ölüm. Ölüm düşünülerek yaratılan bir

sorun değil; onu düşünerek çözemezsin. Ne düşünürsen düşün, nasıl çözebilirsin ki? Kendini teselli edebilirsin ve tesellinin çözüm olduğunu düşünebilirsin... Değildir. Kendini kandırabilirsin; düşünceyle bu mümkündür. Açıklamalar yaratabilirsin ve açıklamalar yüzünden çözdüğünü düşünebilirsin. Düşünerek sorundan kaçabilirsin, ama çözemezsin. Bu ayrımı açıkça gör.

Örneğin, ölüm var. Sevgilin ölüyor ya da arkadaşın ya da kızın... Ölüm var. Şimdi ne yapabilirsin? Bu konuda düşünebilirsin. Düşünebilir, ruhun ölümsüz olduğunu söyleyebilirsin... Çünkü bu konuda okumuşsundur. Upanişadlar'da ruhun ölümsüz olduğu, yalnızca bedenin öldüğü söylenir. Sen bunu hiç bilmiyorsun, çünkü gerçekten bilsen sorun olmaz... Yoksa bir sorun var mı? Ruhun ölümsüz olduğunu gerçekten biliyorsan, o zaman ölüm gerçekleşmemiştir; hiç sorun yoktur. Ama sorun vardır: Ölüm gerçekleşmiştir ve sen rahatsızsın, derin üzüntü içindesin. Artık bu üzüntüden kaçmak istiyorsun. Artık bir şekilde bu üzüntüyü unutmak istiyorsun.

Ruhun ölümsüz olduğu açıklamasını kabul edebilirsin... İşte bu hiledir. Ruh ölümsüz olmadığından değil... Bunu söylemiyorum... Ama senin için hiledir. Sen kendini kandırmaya çalışıyorsun. Üzüntü içindesin ve artık bu üzüntüden kaçmak istiyorsun, bu yüzden bu açıklama yardımcı oluyor.

Şimdi ruhun ölümsüz olduğunu, kimsenin ölmediğini, yalnızca bedenin öldüğünü söyleyerek kendini teselli edebilirsin... Tıpkı insanın giysi ya da ev değiştirmesi gibi beden değiştirdiğini düşünürsün... Bu şekilde ruhun bir evden diğerine gittiğini düşünürsün. Düşünmeye devam edebilirsin, ama bu konuda hiçbir şey bilmiyorsun. Duymuşsundur, bilgi toplamışsındır; ama bu açıklamalar sayesinde rahat edersin. Ölümü unutabilirsin.

Aslında sorunun çözümü bu değildir. Hiçbir şey çözülmemiştir. Bir sonraki gün bir başkası ölecek ve aynı sorun orada olacak. Yine biri ölecek ve aynı sorun olacak. Ve içten içe, derinliklerde, senin de öleceğini bilirsin... Ölümden kaçamazsın... Ve korku oradadır. Ama erteleyip

durabilirsin ve açıklamalar sayesinde kaçmaya devam edebilirsin. Bu işe yaramaz.

Ölüm varoluşsal bir sorundur. Onu düşünerek çözemezsin. Ancak sahte çözümler yaratabilirsin. O zaman ne yapmalı? O zaman bir başka boyut vardır... Meditasyon boyutu; düşünce boyutu değil, zihin süreci boyutu değil. Sen yalnızca durumla yüzleşin.

Ölüm olmuştur. Sevgilin ölmüştür. Düşünceye girme. Upanişadlar'ı, Gita'yı, İncil'i karıştırma. İsa'lara ve budalara sorma. Onları rahat bırak. Ölüm vardır; yüzleşin, karşı karşıya gel. Tamamen bu durumla ol. O konuda düşünme. Ne düşünebilirsin ki? Ancak eski saçmalıkları tekrarlayabilirsin. Ölüm öylesine yeni bir olgudur, öylesine bilinmezdir ki senin bilgin hiçbir şekilde yardımcı olmaz. Bu yüzden zihnini bir kenara koy. Ölümle derin meditasyon içinde ol.

Hiçbir şey yapma, çünkü hiç faydası olmayacak bir şey ne yapabilirsin? Bilmiyorsun. Bu yüzden cehalet içinde ol. Sahte bilgi, ödünç alınmış bilgi getirme. Ölüm oradadır; sen de onunla ol. Ölümle, tüm varlığınla yüzleşin. Düşünceye girme, çünkü o zaman durumdan kaçıyor olursun, burada olmazsın. Düşünme. Ölümle, burada ol.

Üzüntü olacaktır, hüzün olacaktır, üzerinde ağır bir yük olacaktır... Bırak olsun. O hayatın bir parçasıdır, olgunluğun bir parçasıdır ve nihai fark edişin bir parçasıdır. Onunla kal, tamamen orada ol. Bu meditasyon olacaktır ve sen ölüme dair derin bir anlayışa varacaksın. O zaman ölümün kendisi ebedi yaşam olur.

Ama zihin ve bilgiyi karıştırma. Ölümle kal; o zaman ölüm kendini sana gösterecektir, o zaman ölümün ne olduğunu bileceksin. Onun içindeki malikanelere girersin. O zaman ölüm seni hayatın merkezine götürür... Çünkü ölüm hayatın ta merkezidir. Ölüm hayata karşı değildir; o yaşam sürecinin kendisidir. Ama zihin yaşam ve ölümün karşıt olduğu zıtlığını getirir. O zaman sen düşünmeye devam edersin ve kök sahte olduğundan, karşıtlık sahte olduğundan, doğru ve gerçek bir sonuca asla varamazsın.

Ne zaman yaşanmış bir sorun olsa, zihin olmadan sorunla kal... Meditasyon derken bunu kastediyorum... Ve sırf orada, sorunla olmak onu çözecektir. Ve eğer gerçekten orada olmuşsan, ölüm bir daha başına gelmeyecektir, çünkü o zaman ölümün ne olduğunu biliyor olacaksın.

Biz bunu asla yapmayız... Ne aşkta, ne ölümde, ne de gerçek olan herhangi bir şeyde. Biz hep düşüncelerde hareket ederiz ve düşünceler yalanlayıcılardır. Onlar ödünç alınmıştır, sana ait değildirler. Onlar seni özgürleştiremez. Ancak sana ait olan gerçek senin özgürleşmen olabilir. Ve sen kendi gerçeğine ancak çok sessiz bir mevcudiyet ile varabilirsin. Herhangi bir sorunda, bu başarısız olur. Düşünmek gerçek sorunları çözmez, ama düşünmek düşüncenin kendisinin yarattığı gerçek olmayan sorunları çözebilir... Çünkü o sorunlar mantık kurallarını izler. Yaşam mantık kurallarını izlemez. Hayatın kendi gizli yasaları vardır ve sen onlara mantık dayatamazsın.

Bu konuda bir nokta daha: Ne zaman zihni getirsen, zihin böler, analiz eder. Gerçeklik birdir ve zihin daima böler. Ve sen gerçekliği böldüğünde, onu yalanlamış olursun. Artık hayatın boyunca mücadele edebilirsin... Hiçbir şey başaramazsın, çünkü temel olarak gerçeklik birdir ve zihin onu ikiye bölmüştür ve artık sen bu bölünmeyle çalışıyorsun.

Örneğin, önceden de söylediğim gibi, yaşam ve ölüm birdir, ama zihin için onlar iki ayrı şeydir ve ölüm yaşamın düşmanıdır. Değildir, çünkü ölüm olmadan yaşam var olamaz. Ölüm olmadan yaşam var olamıyorsa, ölüm nasıl yaşamın düşmanı olabilir? O temel durumdur. Hayatı mümkün kılar. Yaşam onun içinde büyür; o ruhtur. O olmadan yaşam imkânsızdır. Ama zihin düşünerek onu böler ve kutupsal bir zıt olarak ortaya koyar. O zaman sen o konuda düşünüp durabilirsin. Sen her ne düşünüyorsan sahte olacaktır, çünkü başlangıçta bir günah işlemiş olacaksın... Bölme günahı.

Meditasyon yaptığında bölünme kaybolur. Meditasyon yaptığında, bölünmeler olamaz, çünkü sessizlik içinde nasıl bölebilirsin?

Biz buradayız. Herkes kendi zihninde o ya da bu şeyi düşünüyor; demek ki farklıyız, herkes farklı, çünkü senin düşüncelerin sana ait ve

benim düşüncelerim bana ait. Benim zihnimde benim kendi düşlerim var ve senin kendi düşlerin var. Burada pek çok birey var, ama hepimiz meditasyon yapsak... Ne sen, ne ben düşünsem, düşünce kesilse... O zaman bunca çok birey olmaz. Aslında birey olmaz. Hepimiz meditasyon yapsak tüm sınırlar kaybolmuş olur.

Ben meditasyon yaparken ve sen meditasyon yaparken, iki ayrı kişi olmaz, olamaz, çünkü iki sessizlik bir olur. İki tane olamazlar, çünkü bir sessizliği diğerinden nasıl ayırabilirsin? Ayıramazsın. Bir düşünceyi diğerinden ayırabilirsin, bir zihni diğerinden ayırabilirsin, ama iki sessizlik birdir... Tıpkı iki sıfır gibi. İki sıfır iki değildir; iki sıfır birdir. 6in sıfırı yan yana getirebilirsin, ama hepsi birdir.

Meditasyon içeride bir sıfır yaratmaktır... Tüm sınırlar, tüm ayrımlar kaybolur. Ve bu sana gerçek gözü, üçüncü gözü, ***darshan***ı verir. Artık görecek gerçek gözlerin vardır. Bu gerçek gözler için gerçeklik açıktır, nettir, ortaya çıkmıştır. Ve gerçeklik ortaya serilmişken, sorun yoktur.

Üçüncü Soru:

Osho,

açık, berrak gökyüzüne bakmakla, aydınlanmış ustanın fotoğrafına bakmakla, karanlığa bakmak arasında ne fark var?

Bakma tekniği aslında nesne ile ilgili değildir; bakışın kendisi ile ilgilidir. Çünkü ne zaman gözlerini kırpmadan baksan odaklanırsın. Halbuki zihnin doğası, daima hareket halinde olmaktır. Gerçekten bakıyorsan, hiç kıpırdamıyorsan, zihin güçlük çekecektir.

Zihnin doğası bir nesneden diğerine gitmektir, durmaksızın hareket etmektir. Karanlığa ya da ışığa ya da başka bir şeye bakıyorsan, eğer gerçekten bakıyorsan, zihnin hareketi durur. Çünkü eğer zihin hareket

etmeye devam ederse, bakışların orada olmaz; sen nesneyi ıskalayıp durursun. Zihin başka bir yere gittiğinde, sen unutursun ve neye baktığını hatırlayamazsın. Nesne fiziksel olarak orada olur, ama senin için kaybolmuştur, çünkü sen orada değilsin; sen düşüncede hareket etmiş olursun.

Bakmak, ***tratak*** demek, bilincinin hareket etmesine izin vermemek demektir. Ve sen zihnin hareket etmesine izin vermediğinde, başlangıçta zihin mücadele eder, çok mücadele eder, ama eğer sen bakışı uygulamaya devam edersen, zihin yavaş yavaş mücadeleyi kaybeder. Saniyeler boyunca durur. Ve zihin durduğunda zihinsizlik olur, çünkü zihin yalnızca hareketle var olabilir, düşünce yalnızca hareketle var olabilir. Hareket olmadığında düşüncede kaybolur, düşünemezsin, çünkü düşünce demek hareket demektir... Bir düşünceden diğerine hareket etmek demektir. Düşünce bir süreçtir.

Durmaksızın bir şeye bakarsan, tamamen farkında ve uyanık olarak bakarsan... Çünkü ölü gözlerle de bakabilirsin. O zaman düşünmeye devam edebilirsin... Yalnızca gözler, ölü gözler, bakmayan gözler... Yalnızca ölü insanların gözleri ile bakabilirsin, ama zihnin hareket ediyor olur. Bunun bir faydası olmaz. Bakmak demek, yalnızca gözlerin değil, tüm zihnin gözler aracılığı ile odaklanması demektir.

Bu yüzden hedef ne olursa olsun... Duruma bağlıdır: Işıktan hoşlanıyorsan, tamam. Karanlıktan hoşlanıyorsan, güzel. Hedef ne olursa olsun, derinlerde önemsizdir. Mesele zihnini bakışlarınla tamamen durdurmak, onu odaklamak, böylece içsel hareketin, kıpırdanmanın durmasını sağlamaktır; içsel dalgalanma durur. Yalnızca bakıyor, hiçbir şey yapmıyor olursun. O derin bakış seni tamamen değiştirir. Meditasyon halini alır.

Ve iyidir; deneyebilirsin. Ama gözlerinin ve bilincinin odaklanmada buluşması gerektiğini hatırla. Sen gerçekten gözlerden bakıyor olmalısın; orada var olmalısın. Mevcudiyetine ihtiyaç vardır... Tamamen mevcut. O zaman düşünemezsin, o zaman düşünmek imkânsızdır. Tek bir tehlikesi

vardır: Bilincini yitirebilirsin, uykuya dalabilirsin. Açıkgözlerle bile uykuya dalmak mümkündür. O zaman bakışların taşsı olur.

Başlangıçta ilk sorun, bakıyor olmandır, ama sen orada olmayacaksın. İlk engel budur. Zihnin hareket eder. Gözlerin sabitlenmiş olur, zihnin hareket halindedir... Gözler ile zihin arasında bir buluşma sağlanmaz. İlk güçlük bu olacaktır. Eğer bunu aşarsan, ikinci güçlük, hareket etmeden bakarken uykuya dalman olacaktır. Oto-hipnoza girersin, kendi kendini hipnotize edersin. Bu doğaldır, çünkü bizim zihnimiz yalnızca iki durum bilir: Ya daimi hareket ya da uyku. Zihin doğal olarak yalnızca iki durum bilir: Daimi hareket, düşünce ya da uykuya dalmak. Ve meditasyon üçüncü bir durumdur.

Meditasyon denen üçüncü durum, zihninin derin uyku kadar sessiz olduğu ve düşünüyormuş gibi uyanık ve farkında olduğu anlamına gelir... İkisi de var olmalıdır. Uyanık olmalısın, tamamen uyanık ve derin uykudaymış gibi sessiz olmalısın. Patanjali'nin Yoga Sutraları der ki, meditasyon bir tür derin uykudur ve tek bir farkı vardır: Uyanıksındır... Patanjali sushupti ile samadhiyi eş tutar; derin uyku ve nihai meditasyon. Tek fark, derin uykuda farkında olmaman, meditasyonda farkında olmandır, ama ikisi de derin sessizlik niteliğine sahiptir... Dalgasız, tereddütsüz sessizlik, kıpırtısız sessizlik.

Başlangıçta bakarak uykuya dalabilirsin. Bu yüzden zihnini odaklamayı ve zihnini kıpırtısız kılmayı başarmışsan, o zaman uyanık kal, uykuya dalma. Çünkü eğer uyku gelirse, uçuruma, çukura düşmüş olursun. Bu iki çukur arasında... Daimi düşünce ve uyku arasında, meditasyonda olmanın dar köprüsü bulunmaktadır.

Dördüncü Soru:

Osho,

bilimin nesnel olanla, dinin öznel olanla deney yaptığını söyledin. Ama artık yeni büyüyen bir bilim var: 'psikoloji' ya da daha kesin söylemek

gerekirse, ‘derinlik psikolojisi’. Bu hem öznel, hem nesnel. Yani bilim ile din, derin psikolojide buluşuyor.

Buluşamazlar. Derinlik psikolojisi ya da psişik olguların incelenmesi, yine nesneldir. Ve derinlik psikolojisi yöntemi nesnel bilim yöntemidir.

Ayrımı görmeye çalış. Örneğin, meditasyonu bilimsel bir şekilde inceleyebilirsin. Meditasyon yapan birini gözlemleyebilirsin, ama o zaman bu senin için nesnel olmuştur. Sen meditasyon yaparsın ve ben gözlemlerim. Sana neler olduğunu, orada, içinde ne olduğunu gözlemlemek için tüm bilimsel aletleri getirebilirim, ama inceleme nesnel olarak kalır. Ben dışarıdayım. Meditasyon yapmıyorum. Sen meditasyon yapıyorsun; benim için sen bir nesnesin.

Sonra sana neler olduğunu anlamaya çalışabilirim. Aletler aracılığı ile bile, senin hakkında çok şey bilinebilir, ama bu nesnel ve bilimsel olarak kalır. Yani gerçekte, ben ne incelersem inceleyeyim senin başına gelen asıl şey değildir, yalnızca bedeninin kaydettiği etkilerdir.

Bir ustanın içine giremezsin, ona neler olduğunu göremezsin, çünkü aslında orada hiçbir şey olmamaktadır. Aydınlanmış birinin en derin merkezi hiçliktir. Orada hiçbir şey olmamaktadır. Ve eğer hiçbir şey olmuyorsa, bunu nasıl inceleyebilirsin? Bir şeyleri inceleyebilirsin. Alfa dalgalarını inceleyebilirsin; zihne, bedene, kimyaya neler oluyor, anlayabilirsin. Ama gerçekte, derinliklerde, biri aydınlandığında, olan bir şey yoktur. Her oluş durmuştur.

Kastedilen budur... Dünya durmuştur. Artık ***sansara,*** oluş yoktur. O kişi, sanki yok gibidir. İşte bu yüzden Buda şöyle der: "Artık ***atma***'sız oldum, benliksiz oldum. İçimde kimse yok. Ben yalnızca bir boşluğum. Alev kayboldu ve ev boş." Hiçbir şey olmamaktadır. O konuda ne kaydedebilirsin? En fazla hiçbir şeyin olmadığını kaydedebilirsin. Bir şey olsa nesnel bir şekilde kaydedilebilir.

Bilimin yöntemi her zaman nesneldir ve bilim öznel olandan çok korkar. Bunun pek çok sebebi vardır. Bilim ve bilimsel zihin öznel olana inanamaz, çünkü birinci olarak, o özel ve bireyseldir ve hiç kimse içine giremez. Halka açılamaz, kolektif olamaz ve bir şey halka açık ve kolektif olmadığı sürece o konuda hiçbir şey söylenemez. Söyleyen kişi aldatılmış olabilir ya da başkalarını aldatıyor olabilir. Bir yalancı olabilir.

Ya da yalan söylemiyor ama aldanıyor olabilir. Bunun kendi başına geldiğini düşünüyor, buna inanıyor olabilir ve bu yalnızca bir aldanma, bir kendini kandırma olabilir.

Bu yüzden bilim için gerçek nesnel olmalıdır. Başkaları da ona katılabilmelidir ve böylece onun olup olmadığını yargılayabilmeliyiz. İkinci olarak, tekrarlanabilmelidir; tekrarlanabilir olmalıdır. Bu yüzden biz tekrarlarız, tekrarlarız ve o tekrar tekrar belli bir derecede buharlaşır. Yalnızca bir kez yüz derecede buharlaşırsa, sonra bazen doksan, bazen seksen derecede buharlaşırsa, bu bilimsel bir gerçek olamaz. Tekrarlanabilir olmalıdır ve her tekrarlanan deneyde aynı sonuca varılmalıdır.

Ama öznel fark ediş tekrarlanamaz... Öngörülemez bile. Ve sen onu davet edemezsin; kendiliğinden olur. Onu zorlayamazsın. Derin meditasyona erişebilirsin, çok yüksek bir zirve deneyimi yaşayabilirsin, ama biri "Burada tekrarla" dese, tekrarlayamayabilirsin. Tersine, biri söylediği için, sen tekrarlama çabası gösterdiğinde bu çaba engel olur. Gözlemcilerin varlığı bile dikkat dağıtır. Tekrarlayamayabilirsin.

Bilim nesnel tekrarlanabilir deneylere ihtiyaç duyar. Ve psikoloji, eğer bilim olmak istiyorsa, bilimsel kurallara uymalıdır. Din özneldir. O herhangi bir gerçeği kanıtlamakla ilgilenmez; daha çok, gerçeğin bireysel olarak tecrübe edilmesi ile ilgilenir. Ve en derin şey birey olarak kalmalıdır ve nihai olan özel kalmalıdır; kolektif olmamalıdır. Çünkü herkes aydınlanmışlık statüsüne gelmediği sürece, bu kolektif olamaz. Bunu başarmak için büyümelisin.

Bu yüzden bilim ve din aslında buluşamaz, çünkü yaklaşımları farklıdır. Din tamamen özeldir... Bireyin kendisi ile ilgilidir. Bu yüzden, geçmişte diğerlerine göre daha dindar olan ülkeler bireyci olarak kalmıştır. Örneğin Hindistan. Hindistan bireycidir. Zaman zaman bencil gibi bile görünür. Herkes kendisi ile ilgilenir, kendi büyümesi, kendi aydınlanması ile; diğerleri ile ilgilenmez, diğerlerine karşı kayıtsız kalır, topluma karşı, sosyal koşullara, fakirliğe, köleliğe karşı kayıtsız kalır. Herkes kendisi ile, nihai zirveye büyümek ile ilgilenir. Bu da bencilce görünür.

Batılı ülkeler daha sosyal, daha az bireycidir. İşte bu yüzden komünizm kavramı Hint zihninde imkânsızdır. Biz bir Buda, bir Patanjali verdik, ama bir Marx veremedik. Onun Batı'dan, toplumun, kolektif bütünün bireyden daha önemli olduğu yerden gelmesi gerekti; bilimin dinden daha önemli olduğu yerden; nesnel olarak olanın senin mutlak mahremiyetin içinde olandan daha önemli olduğu yerden. Mahremiyet içinde olan, Batı için düş gibidir.

Şuna bak: Kamu önünde olana biz ***maya,*** yanılsama deriz. Shankara tüm dünyanın yanılsama olduğunu söyler; ancak içinde, derinliklerde olan, nihai olan, orada olan Brahma gerçektir ve başka her şey gerçekdışıdır. Batı'nın bilimsel yaklaşımı tam tersidir: İçinde olan yanılsamadır; dışarıda olan gerçektir. Gerçeklik orada, dışarıdadır ve düş dünyası burada, içeridedir.

Bunlar iki ayrı yaklaşımdır... Öylesine farklı, yaklaşım öyle taban tabana zıttır ki, hiçbir buluşma olamaz. Gerek de yoktur. Boyutları farklıdır, küreleri farklıdır. Asla birbirlerinin boyutunu ihlal etmezler; aralarında hiç çelişki yoktur. Ve çelişki olmasına da gerek yoktur. Bilim nesnel dünya ile çalışır ve din bireysel, öznel dünya ile çalışır. Asla birbirlerinin alanına müdahale etmezler. Herhangi bir çelişki olamaz.

Ve bana göre, dış dünya ile çalıştığında, bilimsel bir yaklaşım ile çalış. Kendin üzerinde çalışırken, dini yaklaşım ile çalış. Ve herhangi bir çelişki yaratma; gerek yoktur, içsel dünyaya bilimi getirme ve dışsal dünyaya dini getirme.

Dini dışsal dünyaya getirirsen, kaos yaratırsın. Hindistan'da biz yarattık... Tam bir kargaşa. İçsel olana bilimsel yaklaşımı getirirsen, delilik yaratırsın... Batı yarattı. Artık Batı tamamen nevrotik. Ve ikisi de aynı hatayı yaptı. İkisini karıştırma ve dışsal olanı içe, içsel olanı dışa getirmeye çalışma. Bırak nesnel nesnel olsun ve bırak öznel öznel olsun. Sen dışa doğru hareket ederken bilimsel ve nesnel ol ve içe doğru giderken dini ve öznel ol.

Herhangi bir çelişki yaratmaya gerek yoktur. Hiç yoktur. Çelişki ancak biz bir yaklaşımı her iki âleme dayatmak istediğimiz için doğar. Biz ya tamamen bilimsel ya da tamamen dindar olmak isteriz... Bu yanlıştır, nesnel dünyada öznel yaklaşım sahtedir, tehlikelidir, zararlıdır ve tersi de doğrudur.

Beşinci Soru:

Osho,

bunca yöntem ve teknikten bahsettin. Onlarda başarılı olma özlemi çok büyük. Bu büyük sabırsızlığımızın üstesinden nasıl geliriz?

İki şey hatırlanmalı. Bir: Tinsel olan, bir arzunun sonucu olamaz, çünkü arzu her tür endişe ve acının kök sebebidir. Ve arzularını tinsel âleme yöneltemezsin. Ama bu olur, doğaldır, çünkü biz yalnızca tek bir hareket biliriz... O da arzudur. Biz dünyevi şeylere arzu ederiz. Biri servet arzular, biri ün arzular, biri prestij ve güç arzular, bir başkası bir başka şeyi arzular. Biz dünyevi şeyler arzularız ve bu arzulama yüzünden hayal kırıklığına uğrarız.

Ve hayal kırıklığına uğrayacağımız kesindir... Arzunun tatmin edilip edilmediğinin önemi yoktur. Tatmin edilmezse, doğal olarak hayal

kırıklığına uğrarız. Tatmin edilirse, o zaman da hayal kırıklığına uğrarız, çünkü ne zaman bir arzu tatmin edilse, arzu tatmin edilmiş olur, ama umut, vaat tatmin edilmez. Arzuladığın kadar servet edinebilirsin, ama aslında arzu edilen servet değildir; onun aracılığı ile başka bir şey arzulanmıştır... Ve o asla tatmin edilemez.

Servete kavuşabilirsin, ama onun çevresindeki umut... Mutluluk, esrik bir yaşam düşü... İşte bu tatmin olmaz. Servete kavuşamazsan hayal kırıklığına uğrarsın. Servete kavuşursan, o zaman yine hayal kırıklığına uğrarsın, çünkü vaat gerçekleşmemiştir, düş gerçekleşmemiştir. Her şeyin vardır. Yol oradadır, ama hedef ıskalanmıştır. Hedef hep kaçar.

Arzu yüzünden insan derin bir hayal kırıklığı yaşar. Bu hayal kırıklığı geldiği zaman sen bu dünyadan tamamen farklı bir şey aramaya başlarsın... Dini bir özlem doğar, dini bir arayış, ama bir kez daha arzulamaya başlatmışsındır. Sabırsızlanırsın; şuna, buna erişmek istersin. Zihin değişmemiştir. Arzu nesnesi farklıdır: Eskiden servetti, şimdi meditasyon. Eskiden güçtü, prestijdi, şimdi sessizlik ve huzur. Eskiden başka bir şeydi, şimdi başka bir şey. Ama zihin, mekanizma, benliğinin çalışma tarzı aynı. Eskiden Aviendha'yı arzuluyordun, şimdi B'yi arzuluyorsun... Ama arzulama aynı.

Ve sorun arzulamadır, ne arzuladığın değil; sorun o değildir. Sorun ne arzuladığın değildir... Sorun arzulamandır. Şimdi yine arzuluyorsun ve yine hayal kırıklığına uğrayacaksın. Erişirsen, hayal kırıklığına uğrayacaksın. Erişmezsen, hayal kırıklığına uğrayacaksın. Aynısı başına gelecek, çünkü sen asıl noktayı göremedin, asıl noktayı ıskaladın.

Meditasyonu arzulayamazsın, çünkü meditasyon ancak hiç arzu olmadığında gerçekleşir. Özgürleşmeyi, nirvanayı arzulayamazsın, çünkü o ancak arzusuz durumda gerçekleşir. O bir arzu nesnesi yapılamaz. Bu yüzden bana ve bilen herkese göre, arzulama dünyadır; dünyevi şeyler arzulamak değildir. Arzulamak, arzulama olgusunun kendisi, dünyadır.

Ve arzuladığında, sabırsızlanman doğaldır, çünkü zihin beklemek istemez, zihin ertelemek istemez. O sabırsızdır. Sabırsızlık arzunun

gölgesidir. Arzu ne kadar yoğunsa, o kadar sabırsız olursun. Ve sabırsızlık rahatsızlık yaratır. O zaman nasıl meditasyona erişmeli? Arzu zihinde hareket yaratır ve o zaman arzulama sabırsızlık yaratır ve sabırsızlık sana daha fazla rahatsızlık verir.

Yani bu olur ve her gün gözlemliyorum, son derece dünyevi bir hayat yaşayan biri normalde o kadar rahatsız olmaz. Meditasyon yapmaya ya da dini bir boyut aramaya başladığında, her zamankinden daha rahatsız olur. Sebep, artık daha keskin bir arzusu olması, daha fazla sabırsızlanmasıdır. Ve dünyevi şeyler söz konusu olduğunda şeyler o kadar gerçek ve nesneldir ki onları bekleyebilir. Hep ulaşabileceği bir yerdedirler. Artık, tinsel âlemde şeyler o kadar uzak, o kadar kaçamaklıdır ki, asla erişebileceği bir yerde gibi görünmez. Hayat çok kısa görünür ve artık arzu nesneleri sonsuz görünür... Daha fazla sabırsızlık, daha fazla rahatsızlık gelir. Ve rahatsız bir zihinle nasıl meditasyon yapabilirsin?

Bilmece budur. Anlamaya çalış. Gerçekten hayal kırıklığı içindeysen ve dışsal olan her şeyin boşuna olduğunu hissetmeye başlamışsan... Para, cinsellik, güç ya da prestij boşuna geliyorsa... Bu fark edişe gelmişsen, o zaman daha derin bir fark edişe ihtiyaç vardır. Bu şeyler boşunaysa, o zaman arzulamak daha da boşunadır: Arzularsın, arzularsın ve hiçbir şey olmaz... Ve arzun acı yaratır.

Arzulamanın acı yarattığı gerçeğine bak. Arzulamazsan, acı olmaz. O zaman arzulamayı bırak. Ve yeni bir arzu yaratma; yalnızca arzulamayı bırak. Tinsel bir arzu yaratma. "Artık ben Tanrı'yı arayacağım. Artık şunu ya da bunu bulacağım. Artık gerçeği göreceğim" deme. Yeni bir arzu yaratma. Yaratırsan, bu senin acını anlamadığını gösterir.

Arzunun yarattığı acıya bak. O arzunun acı olduğunu hisset ve bırak. Bırakmak için hiçbir çabaya gerek yoktur. Hatırla, çaba gösterirsen yeni bir arzu yaratmış olursun. İşte bu yüzden bir başka arzuya ihtiyaç duyuyorsun, çünkü o zaman bırakabilirsin. Bir başka arzu varsa, artık ona tutunabilirsin. Yeni arzuya tutunur, eskisini bırakabilirsin. Yeni bir tane varsa eskisini bırakmak kolaydır, ama o zaman asıl noktayı gözden kaçırmış olursun. Yalnızca arzuyu bırak, çünkü acıdır ve yeni bir arzu yaratma.

O zaman sabırsızlık olmaz. O zaman meditasyon aslında uygulanmaz; başına gelmeye başlar, çünkü arzusuz zihin meditasyon içindedir. O zaman bu tekniklerle oynayabilirsin. Ve oynamak diyorum. O zaman bu tekniklerle oynayabilirsin; uygulama olmaz. Uygulama iyi bir sözcük değildir, sözcüğün kendisi yanlıştır.

O zaman bu tekniklerle oynayabilirsin ve oynamaktan zevk alırsın, çünkü bir şey başarma arzusu yoktur, bir yerlere ulaşma sabırsızlığı yoktur.

Oynayabilirsin ve oyun aracılığı ile, meditasyon bir oyunken, her şey mümkündür. Ve her şey hemen mümkündür, çünkü sen rahatsız değilsin, sabırsız değilsin, acele içinde değilsin, hiçbir yere gitmiyorsun, hiçbir yere ulaşmıyorsun. Burada ve şu andasın. Meditasyon gerçekleşirse, tamam. Gerçekleşmezse, yine tamam. Sende yolunda gitmeyen hiçbir şey yoktur, çünkü arzu, beklenti, gelecek yoktur.

Ve hatırla, meditasyon ile meditasyonsuzluk senin için benzer olduğunda, meditasyon başına gelmiştir. Erişmişsindir. Artık hedefe varmışsındır, nihai olan içine dolmuştur. Bu tuhaf görünür... Meditasyonu bir uygulama yapma, bir oyun, bir eğlence yap demem tuhaf görünebilir. Yaparken zevk al, herhangi bir sonuç için yapma.

Ama bizim zihinlerimiz çok ciddidir, ölümcül ölçüde ciddi. Oyun oynarsak, bunu ciddi bir şey haline getiririz. Bunu bir iş, bir görev haline getiririz. Tıpkı küçük çocuklar gibi oyna. Meditasyon teknikleri ile oyna ve o zaman onlar aracılığı ile çok daha fazla şey mümkün olur. Onları ciddiye alma; onları eğlence olarak kabul et. Ama biz her şeyi ciddi kılarız. Oyun oynasak bile, bunu ciddiye alırız. Ve din konusunda hep ciddi olmuşuzdur. Din asla eğlence olmamıştır, işte bu yüzden yeryüzü dinsiz kalmıştır. Din bir eğlence, bir bayram, bir kutlama olmalıdır... Anın kutlanması, her ne yapıyorsan ondan zevk almak; öylesine çok, öylesine derinlemesine zevk almak ki, zihnin durması.

Beni gerçekten anlıyorsan, bu 112 teknik sana her şeyin bir teknik haline gelebileceğini gösterir... Eğer gerçekten anlıyorsan tabii. İşte bu yüzden 112 teknik vardır. Meditasyon getiren zihnin niteliğini

anlayabiliyorsan her şey bir teknik olabilir. O zaman her ne yapıyorsan bir teknik olur. Oyuncu ol, kutla, zevk al. İçinde öylesine derinlemesine hareket et ki zaman dursun.

Ama arzu varken zaman duramaz. Gerçekte, arzu zamandır. Arzuladığın zaman geleceğe ihtiyaç vardır, çünkü arzu burada ve şu anda tatmin edilemez. Arzu ancak gelecekte bir yerde tatmin edilebilir, bu yüzden giderek bir geleceğe ihtiyaç duyarsın. Ve zaman seni yok eder. Sonsuzluğu ıskalarsın. Sonsuzluk oradadır.

Bu yüzden meditasyonu bir eğlence, bir bayram, herhangi bir şeyin kutlanması olarak kabul et. Yalnızca dışarıda, bahçeni çapalıyorsun... Bu bir teknik olabilir. Yalnızca çapala, zevk al ve bu eylemi kutla. Eylem ol ve eylemciyi unut. 'Ben' orada olmasın, yalnızca eylem kalsın ve sen eylemle mevcut ol, mutluluk içinde mevcut. O zaman esriklik olur... Sabırsızlık olmaz, arzu olmaz, motivasyon olmaz.

Meditasyona motivasyon, arzu ve sabırsızlık getirirsen, her şeyi mahvedersin. Ve o zaman ne kadar çok yaparsan, o kadar çok hayal kırıklığı hissedersin. "Çok şey yapıyorum ve hiçbir şey olmuyor" dersin. İnsanlar bana geliyor. Diyorlar ki: "Bunu yapıyorum, şunu yapıyorum ve bunca aydır, bunca senedir hiçbir şey olmadı."

Hollanda'dan bir arayan gelmişti ve günde üç yüz kez belli bir tekniği yapıyordu. Bana şöyle dedi: "İki senedir her gün üç yüz kez bu tekniği yapıyorum. Tek bir gün bile atlamadım. Her şeyi bıraktım, çünkü bunu günde üç yüz kez yapmam gerek... Ve hiçbir şey olmadı." Bu teknik yüzünden sinir krizinin eşiğindeydi.

Ben de ona şöyle dedim: "Yapman gereken ilk şey bunu bırakmak. Başka ne yaparsan yap, ama bunu yapma. Delirirsin." Bu konuda ölümcül ölçüde ciddiydi. Onun için bir ölüm kalım meselesiydi. Başarılması gerekiyordu.

Ve o dedi ki: "Kaç gün kaldığını kim bilebilir? Zaman kısa ve bunu bu ömürde başarmalıyım. Bir daha doğmak istemiyorum. Yaşam öyle acı ki!"

O tekrar, tekrar doğacak. Bu yapma tarzı ile, gittikçe daha çok delirecek. Ama bu yanlış... Tüm yaklaşım yanlış. Meditasyonu bir oyun, bir eğlence olarak kabul et ve ondan zevk al. O zaman niteliği değişir. O zaman bir sonuç elde etmek için yaptığın bir şey olmaktan çıkar. Hayır, burada ve şu anda ondan zevk almaktasındır. O hem sebep, hem sonuçtur. O başlangıç ve sondur.

Ve o zaman meditasyonu ıskalayamazsın. Iskalayamazsın, başına gelir, çünkü artık onu içine almaya hazırsın. Açıksın. Kimse meditasyonun bir eğlence olarak kabul edilmesi gerektiğini söylemedi, ama ben söylüyorum. Onu bir oyun yap. Tıpkı küçük çocuklar gibi, onunla oyna.

Son Soru:

Osho,

geçen gün karanlığın varoluş açısından daha temel olduğunu ama çoğu dinin karşıt görüşü savunduğunu söyledin. Bu sorunu, özellikle de çağdaş bilimin bu konuda ne söylediği ışığında, biraz daha aydınlatabilir misin? Bilim, maddenin son bölünebilir unsurunun elektrik enerjisi olduğunu söylemiyor mu?

Yine aynı ayrım... Işık ve karanlık. Onlara zihin aracılığı ile bakarsan iki ayrı şeydirler. Onlar üzerine meditasyon yaparsan birdirler. Işık üzerine de meditasyon yapsan karanlık üzerine de, hiç fark etmez. Meditasyon yaparsan, diğeri onun içinde çözünür. O zaman ışık yalnızca daha az karanlık olur ve karanlık da yalnızca daha az ışık olur; ancak derece farkları olur. Onlar birbirine karşıt iki şey değildir; daha çok, aynı olgunun dereceleridir. Ve o tek olgu ne ışık, ne karanlıktır. Bu ikisinin dereceleri oldukları o tek şey ne ışıktır, ne karanlıktır ya da ikisi birdendir. Işıktan da girebilirsin, karanlıktan da.

Pek çok din ışığı kullanmıştır, çünkü o daha rahat, daha kolaydır. Karanlık zordur, daha rahatsızdır ve eğer karanlık aracılığı ile girmeyi denersen, daha zahmetli bir yol seçmiş olursun. İşte bu yüzden pek çok din ışığı seçmiştir. Ama sen ikisini de seçebilirsin; sana bağlıdır. Eğer daha maceracı, daha cesur isen, karanlığı seçin. Eğer korkuyorsan, zahmetli yoldan gitmek istemiyorsan, ışığı seç. Çünkü ikisi de bir noktada ışık, diğer noktada karanlık gibi görünen, aynı olguya aittirler.

Örneğin, bu oda ışıkla dolu. Ama herkes için aynı ışıkla dolu değil, değil mi? Benim gözlerim zayıf olsa, o zaman ışık senin için olan ışıkla aynı olmaz. Ben onu biraz daha karanlık görürüm. Birinin Mars'tan ya da bir başka gezegenden geldiğini ve çok delici gözleri olduğunu düşün. O zaman senin ışık gördüğün yerde o çok daha fazla ışık görecektir, senin gördüğünden çok daha fazla ışık. Ve senin karanlık gördüğün yerde o ışık görecektir. Gece senin göremediğin yerde görebilen hayvanlar ve kuşlar vardır. Onlar için aydınlıktır, senin için ise karanlık.

O zaman ışık nedir? Karanlık nedir?.. Tek olgu. Ve sen onun içine ne kadar işleyebilirsin ve o senin içine ne kadar işleyebilir... senin ışık ya da karanlık dediğin o işleme sürecine bağlıdır. Bu kutupsal zıtlar yalnızca zıtlar gibi görünür. Değildirler, onlar tek olgunun göreceli dereceleridir. Bu yüzden bilim adamları maddenin son bölünebilir unsurunun elektrik enerjisi olduğunu söyler. Ama ışık olduğunu söylemezler; elektrik enerjisi derler. Karanlık da elektrik enerjisidir ve ışık da elektrik enerjisidir. Elektrik enerjisi ışıkla eşanlamlı değildir. Ona elektrik enerjisi adını versem, o zaman ışık bir ifade olur, karanlık bir başka ifade.

Ama bu konuda bilimsel tartışmaya girmenin gereği yoktur. Faydasızdır. Daha çok, kendi zihnin hakkında, neden hoşlandığın hakkına düşün. Işıkla rahat ediyorsan, ışık aracılığı ile gir. senin kapın odur. Karanlıkla rahat ediyorsan, karanlık aracılığı ile gir. Ve ikisi de aynı yere gidecektir.

Bu 112 yöntem arasında pek çoğu ışıkla ilgilidir; pek azı karanlıkla ilgilidir. Ve Şiva olası tüm yöntemleri açıklamaya çalışmaktadır. O belirli tiplerle konuşmaz; o her tiple konuşmaktadır. Ama karanlık aracılığı ile

girmekten hoşlanacak pek az insan vardır. Örneğin, dişil bir zihin, daha edilgendir. Daha edilgen, daha alıcı dişil bir zihin karanlık aracılığı ile girmekten hoşlanır; bu daha kabul edilebilir olur. Eril bir zihin ışıktan daha çok hoşlanır.

Geçmişin ve bugünün pek çok şairinin, pek çok filozofun ve insan zihnine dair derin görüşleri olan pek çok kişinin kadını karanlığa, erkeği ışığa benzettiği gerçeğini gözlemlememiş olabilirsin. Işık saldırgandır, eril bir unsurdur; karanlık alıcıdır, dişil bir unsurdur. Karanlık bir rahim gibidir.

Bu yüzden sana bağlı: Karanlıktan hoşlanıyorsan, güzel, onun aracılığı ile gir. Işıktan hoşlanıyorsan onun arıcılığı ile gir. Bazen zıddı bile çekici gelebilir. Bunu da deneyebilirsin. Herhangi bir şeyi denemekte tehlike yoktur, çünkü her yol aynı hedefe gider.

Ama ne seçeceğini düşünüp durma. Zaman harcama; dene. Çünkü hangisinin uygun olacağını, ne yapıp ne yapmayacağını, neden bunca dinin ışık üzerinde ısrar ettiğini ve karanlık üzerinde ısrar eden bu kadar az din olduğunu sonsuza dek düşünüp durabilirsin. Bu şeyler için endişelenme; faydası olmaz. Daha çok, kendi tipin hakkında, senin için neyin uygun olacağı hakkında, hangisinde daha rahat hissedeceğin hakkında düşün ve sonra başla.

Ve sonra tüm diğerlerini unut, çünkü bu 112 yöntemin hepsi senin için değildir. Bir yöntemi seçmek bile, senin için yeterlidir. 112 yöntemin tamamını yapman gerekmez; bir tanesi yeter. Bu yüzden alıcı ol, farkında ol, ki senin için olan yöntemi yakalayabilesin. Tüm diğer yöntemler için endişelenmen gerekmez; gereksiz olur. Birini seç, onunla oyna ve iyi hissediyorsan, bir şeyler oluyorsa, o zaman onun içine gir ve tüm diğer 111 yöntemi unut. Yanlış yöntemi seçtiğini hissedersen, o zaman onu bir kenara at, bir başkasını seç ve onunla oyna. Bunu dört, beş, altı yöntemle denersen, doğru yöntemi bulacaksın. Ama ciddi olma... Yalnızca oyna.

53. BÖLÜM -Ölümden Ölümsüzlüğe

- SUTRALAR-

79

Bedeninde, ayak parmaklarından yukarı yükselen ateşe odaklan, ta ki beden yanıp küle dönene kadar; ama sen değil.

80

Hayali dünyanın yanıp küle dönmesi üzerine meditasyon yap ve insan-üstü varlık ol.

81

Öznel olarak harflerin sözcüklere, sözcüklerin cümlelere aktığı gibi, nesnel olarak halkaların dünyalara, dünyaların ilkelere aktığı gibi, sonunda benliğine akanları bul.

Tüm aydınlanmış kişiler, tüm dinler yalnızca tek şey üzerinde hemfikirdirler. Pek çok konuda anlaşamazlar, ama hepsi bir konuda anlaşırlar; o da insanın insan olduğu, egosu yüzünden gerçekliğe kapalı olduğudur. Tek engel egodur; 'ben' duygusudur.

Buda'ların, İsa'ların ve Krishna' ların hepsi bu konuda hemfikirdir. Ve hemfikir oldukları için bana göre tüm dini çabalarda temel şey budur. Başka her şey tesadüfidir; esas olan budur: Egon yüzünden engellendiğin...

Bu ego nedir? Neden oluşur? Nasıl doğar? Ve neden bu kadar önemli olur?

Zihnine bak... Çünkü sen ego konusunu teorik olarak anlayamazsın; ancak varoluşsal olarak anlayabilirsin. Zihnine bak, onu gözlemle, o zaman derin bir anlayışa varacaksın. Ve egonun ne olduğunu anlayabilirsen, hiç sorun kalmaz; kolaylıkla geride bırakılabilir. Ya da onu geride bırakmaya gerek kalmaz. Onu anlayabilirsen, bu anlayış geride bırakış olur, çünkü ego senin anlamayışın yüzünden yaratılır, senin uykulu olman yüzünden yaratılır.

Bu konuda uyanık olursan, bilincini ona odaklarsan, kaybolur. Kaybolur... Bir odaya ışık getirdiğin zaman karanlığın kaybolması gibi. Karanlığa bakmak için, karanlığın ne olduğunu görmek için ışık getirmiş olsan bile... Işık getirdiğinde kaybolur. Ego vardır, çünkü sen kendi varoluşunun farkına hiç varmamıştın; o senin uyanık olmayışının gölgesidir. Bu yüzden aslında, onu geride bırakmaya gerek yoktur. Ona bakabilirsen, kendi kendine geride kalır.

O nedir? Herhangi bir anda, hiç ego olmadığını hissettiğin oldu mu?

Ne zaman sessiz olsan, ego yoktur. Ne zaman zihnin kargaşa içinde, gevezelik ediyor, huzursuz olsa, ego vardır. Ne zaman gevşemiş, sessiz ve sakin olsan, ego yoktur. Şu anda, sessiz olsan, ego nerede olur? Sen orada olursun, ama "ben" duygusu olmaz. Bu yüzden varoluşsal olarak anlamaya çalış.

Şu anda, ben konuşurken, sessiz, tamamen uyanık olsan, senin orada olacağını ama 'ben' duygusu olmayacağı gerçeğini gözlemleyebilirsin. Ve tam tersi olur: Huzursuzsan, çelişki, endişe içindeysen, içinde, merkeze odaklanmış bir ego hissedersin. Öfke, tutku, şiddet, saldırganlık

içindeyken, içinde kristalize olmuş bir ego hissedersin. Ne zaman aşk, sevecenlik içinde olsan, ego orada değildir.

İşte bu yüzden biz âşık olamayız, çünkü ego varken aşk imkânsızdır. İşte bu yüzden aşk hakkında bu kadar çok konuşuyoruz, ama asla âşık olmuyoruz. Ve bizim aşk adını verdiğimiz genellikle cinselliktir, aşk değildir; çünkü egonu yitiremiyorsun ve ego kaybolmadığı sürece aşk var olamaz. Aşk, meditasyon, Tanrı, hepsi bir şey gerektirir: Ego orada olmamalıdır. İşte bu yüzden İsa, Tanrının aşk olduğunu söylemekte haklıydı, çünkü iki olgu ancak ego olmadığında mümkündür.

Aşkı biliyorsan, Tanrıyı bilmene gerek yoktur... Onu zaten tanımışsındır. Aşk yalnızca onun bir başka adıdır. Aşkı biliyorsan, meditasyona girmenin gereği yoktur... Zaten girmişsindir. Aşk yalnızca onun bir başka adıdır. Bunca meditasyon tekniğine, bunca öğretmene, bunca meditasyon okuluna ihtiyaç duyulmasının tek sebebi aşk olmamasıdır. Aşk var olsa, herhangi bir şeyi uygulamak gereksiz olur, çünkü o şey çoktan olmuştur. Ve o şey egonun kaybolmasıdır.

Bu yüzden anlaşılması gereken ilk şey şudur: Ne zaman sessiz olsan, ego kaybolur. Ve bana inanma. Ben bir teori hakkında konuşmuyorum; bu bir gerçektir. Benim fikrimi alman gerekmez; kendi içinde gözlemleyebilirsin. Ve geleceğe ertelemeye de gerek yok; hemen, şu an bu gerçeği gözlemleyebilirsin: Sessizsen, varsın... Ama sınırsızca, merkezsizce. Merkezsiz varsın, kristalleşmiş 'ben' yok. Varlık orada, bilinç orada, ama 'ben' diyebilecek kimse yok.

Sen sessiz olduğunda ego olmaz. Ve sen sessiz olmadığında ego olur. Bu yüzden ego hastalıktır, bir araya gelmiş tüm hastalıklardır, egonun teslim olması vurgusu bu yüzdendir. Vurgulanan hastalığın teslim olmasıdır.

İkinci olarak: Eğer sessizlik içinde, tek bir an için bile olsa egosuz varoluşunu görürsen, o zaman onu analiz edebilirsin ve o zaman ego olgusuna, onun ne olduğuna girebilirsin. Zihin birikmiş geçmiştir. Zihin asla burada değildir, asla şimdide değildir. O hep geçmişten gelendir. O

birikimdir. Zihin hafızadır: Yaşadığın tüm deneyimler, karşına çıkan tüm bilgiler, topladığın, işittiğin, dinlediğin, okuduğun tüm bilgiler... Onlar biriktirilmiştir. Zihin durmaksızın biriktirmektedir.

En büyük biriktirici zihindir; biriktirir durur. Sen bilincinde değilken bile biriktirmeye devam eder; sen uykudayken bile zihin biriktirir. Sen farkında olmayabilirsin. Sen uyurken, yolda gürültü olsa, zihin biriktirmektedir. Sabah hipnotize edilebilirsin ve sana bu konuda soru sorulabilir ve sen her şeyi söyler, her şeyi anlatırsın... Zihin gece her ne biriktirmişse. Komaya girsen ya da bayılsan ya da nöbet geçirsen bile, zihin biriktirmektedir.

Zihin biriktirmek için senin bilincine ihtiyaç duymaz; o biriktirmeye devam eder. Sen annenin rahmindeyken zihin biriktiriyordu. Ve hipnoz aracılığı ile, annenin rahminde geçirdiğin günler uyandırılabilir. Sen doğumun hakkında hiçbir şey hatırlamazsın, ama zihin biriktiriyordu. Ve şimdi yine uyandırılabilir. Hipnoz aracılığı ile anılar yeniden odağa getirilebilir. Ve milyonlarca anı biriktirilmiştir... Bu birikim zihindir. Hafıza zihindir.

Ben, ego nasıl yaratılır? Bilinç içindedir ve bilincin çevresinde, çeperde bunca anı birikmiştir. Faydalıdırlar ve onlarsız hayatta kalamazsın, onlara ihtiyaç vardır, ama sonra bu ikisi arasında yeni bir şey olur, bir üst-olgu.

Bilinç içindedir, sen içeridesin, bensizsin. İçeride ben yoktur. Sen, merkezsiz olarak varsın. Çeperde, her an bilgi, deneyim, anılar birikir. Bu zihindir. Ve ne zaman dünyaya baksan, zihin aracılığı ile bakarsın. Ne zaman yeni bir deneyimden geçsen, anıların içinden bakarsın ve anılar aracılığı ile yorumlarsın. Her şeye geçmişten bakarsın. Geçmiş aracı olur.

Daima geçmişten baktığından onunla özdeşleşirsin... O özdeşleşme egodur. Şu şekilde anlatayım: Bilincin anılarla özdeşleşmesi egodur. "Ben bir Hinduyum" ya da "Ben bir Hıristiyanım" ya da "Ben bir Caynayım" dersin. Ne yapmaktasın? Kimse bir Hıristiyan, bir Hindu, bir Cayna olarak doğmaz. Yalnızca insan olarak doğarsın. Sonra sana öğretilir, sonra Hıristiyan, Hindu ya da Cayna olarak düşünmeye koşullanırsın. Bu

hafızadır. Sana Hıristiyan olduğun öğretilmiştir. Bu hafızadır ve artık, ne zaman bu hafızanın içinden baksan, "Ben Hıristiyanım" dersin.

Bilincin Hıristiyan değildir; olamaz. O yalnızca bilinçtir. Sana Hıristiyan olduğun öğretilmiştir. Bu öğretilen çeperde biriktirilir. Artık gözlüğün içinden bakarsın ve tüm dünyayı renkli görürsün. O gözlük sana çok fazla yapışır ve çok derinlemesine kalır ve asla ondan uzaklaşmazsın, asla onu bir kenara bırakmazsın. Ona öyle alışırsın ki onun gözlerindeki gözlük olduğunu unutursun. O zaman, "Ben bir Hıristiyanım" dersin.

Ne zaman anılarla, herhangi bir bilgiyle, deneyimle, isim ya da biçimle özdeşleşsen, ben doğar. O zaman genç olursun, yaşlı olursun; zengin olursun, fakir olursun; güzel olursun, çirkin olursun; eğitimli olursun, eğitimsiz olursun; saygı duyulan biri olursun, saygı duyulmayan biri olursun... O zaman çevrende biriken şeylerle özdeşleşir durursun ve ego doğar. Ego zihinle özdeşleşmedir.

İşte bu yüzden sessiz olduğunda ego olmaz, çünkü sen sessiz olduğunda zihin işlev göstermez. Sessizliğin anlamı budur. Ne zaman zihin işlev gösterse, sen sessiz değilsindir. Olamazsın... Zihnin işlemesi içsel gürültüdür, gevezeliktir, içindeki daimi gevezeliktir. Gevezelik durduğunda ya da olmadığında ya da onun ötesine geçtiğinde ya da içeriye gittiğinde, içeride hareket ettiğinde, sessizlik olur ve o sessizliğin içinde ego yoktur.

Ama bu yalnızca bazen olur ve yalnızca bir anlığına sessiz olursun. İşte bu yüzden bunun gerçekleştiği durumlar harika gelir. O durumları arzulamaya başlarsın. Bir tepeye çıkarsın ve sabah güneş doğarken ona bakarsın. Aniden bir coşku dalgası hissedersin. Mutlu hissedersin, üzerine bir güzellik çöker.

Gerçekte ne olmuştur? Sessiz sabah ve sessizce yükselen güneş, yeşillikler yüzünden, aniden içsel gevezeliğin durmuştur. Olgu öylesine harikadır... Çevrende bunca güzellik, bunca huzur ve dinginlik... Ki bir anlığına durmuşsundur. O duruşta egosuz durumu fark edersin... Tek bir an için elbette.

Bu pek çok durumda olabilir. Cinsellikte olur, müzikte olabilir; seni büyüleyecek, etkileyecek, daimi gevezeliğini bir kenara itecek, bir anlığına alt edecek kadar harika olan her şeyde yine gelecektir. Tesadüfen ya da bir uygulama aracılığı ile ne zaman egosuz olsan, daha önce hiç hissetmediğin ince bir mutluluk hissedersin.

Mutluluk dışarıdan gelmez. Tepelerden, doğan güneşten, güzel çiçeklerden gelmez; cinsel eylemden gelmez. O dışarıdan gelmez. Dışarısı yalnızca bir fırsat yaratmaktadır... O içeriden gelmektedir. Bu yüzden dışsal durumu tekrarladığında gelmeyecektir, çünkü sen ona karşı bağışıklık kazanacaksın, ona alışacaksın.

Aynı tepe, aynı sabah... Oraya yine gidersin ve hissetmezsin. Bir şeyin eksik olduğunu fark edersin. Çünkü ilk defasında öyle yeniydi ki, zihnini tamamen durdurdu. Şaşkınlık öyle büyük, mucize öyle yeniydi ki, geçmişin gevezeliğini sürdüremedin. Durdu... Huşu içinde duruverdi... Ama oraya bir daha gittiğinde her şeyi biliyor olursun. Huşu olmaz, gizem olmaz... Zihin devam eder. Bu her deneyimde olur. Her deneyimde, eğer bir coşku hissedersen, tekrarladığında yok olur, çünkü o zaman, tekrarlanan deneyimde, zihni bir kenara itemezsin.

Bu yüzden hatırlanması gereken ikinci şey, zihnin bir birikim olduğudur. Bilincin bu birikmiş geçmişin arkasında gizlenmektedir ve sen o geçmişle özdeşleşirsin. Ne zaman "Ben şuyum, ben buyum" desen, ego yaratmaktasın.

Üçüncü olarak: Eğer bunu anlayabilirsen, o zaman üçüncü nokta zor değildir ve o üçüncü nokta zihnin kullanılması gerektiğidir. Özdeşleşmeye gerek yoktur; onu bir araç olarak kullanabilirsin... Ve o bir araçtır. Onunla özdeşleşmeye gerek yoktur. Daima onun üzerinde kal.

Ve gerçekten de, sen daima onun üzerindesin, çünkü sen burada, şu andasın, daima şimdide. Zihin daima geçmiştedir. Sen daima onun ilerisindesin. O hep arkanda kalıyor; o bir gölge. Bu an yeni bir şeydir; zihin ona sahip olamaz. Bir an sonra o anıya dalacaktır; o zaman zihin ona sahip olabilir. Her bir an sen özgürsün.

İşte bu yüzden Buda anı böylesine vurgulamaktadır. Der ki: "Anda kal, o zaman zihin olmaz." Ama an çok atomiktir, çok İnceliklidir; onu kolayca ıskalayabilirsin. Zihin daima geçmiştedir... Her ne bilmişsen ondadır... Ve hemen, şu an olmakta olan gerçeklik zihnin bir parçası değildir. Bir an sonra zihnin bir parçası olacaktır.

Buradaki ve şu andaki gerçekliğin farkına varabilirsen, hep zihni aşmış olarak kalırsın. Ve eğer zihni aşmış olarak kalırsan... Daima üstte, asla ona dolaşmadan, onu kullanarak, ama asla ona karışmayarak, onu bir araç olarak kullanarak, asla onunla özdeşleşmeden... Ego kaybolur. Egosuz olursun ve egosuz olduğunda, başka hiçbir şeyin yapılması gerekmez. O zaman başka her şey senin başına gelir. Kırılgan olursun, açık olursun. O zaman tüm varoluş senin başına gelir, o zaman tüm esriklikler senindir, o zaman acı imkânsızdır.

Acı egoyla gelir. Mutluluk egosuzluk kapısından gelir.

Şimdi tekniklerden bahsedeceğiz... Çünkü bu teknikler egosuz olmakla ilgilidir. Çok basit teknikler, ama eğer bu arka planı anlayabilirsen, onları yapabilirsin ve onlar aracılığı ile pek çok şey mümkün olur.

79. Teknik

Bedeninde, ayak parmaklarından yukarı yükselen ateşe odaklan, ta ki beden yanıp küle dönene kadar; ama sen değil.

Bedeninde, ayak parmaklarından yukarı yükselen ateşe odaklan, ta ki beden yanıp küle dönene kadar; ama sen değil. Çok basit bir teknik ve çok harika, yapması çok kolay, ama ilk önce bazı temel gereklilikler yerine getirilmeli. Buda bu tekniği çok severdi; müritlerini bu teknikle kabul ederdi.

Buda ne zaman birinin başlangıç törenini yapacak olsa, ilk önce şunu yapardı: Ona bir ölü yakma alanına gitmesini ve bir cesedin yakılmasını izlemesini söylerdi. Üç ay boyunca başka hiçbir şey yapmayacak, orada oturup izleyecekti. Böylece arayan köyün ölü yakma alanına giderdi. Üç ay

boyunca gece gündüz orada kalırdı ve ne zaman ölü bir beden getirilse oturup meditasyon yapardı. Ölü bedene bakardı; sonra ateş yakılırdı ve beden yakılırdı. Üç ay boyunca başka hiçbir şey yapmazdı... Yalnızca cesetlerin yakılmasını izlerdi.

Buda derdi ki: "O konuda düşünme. Yalnızca bak." Ve eninden sonunda senin de bedeninin yakılacağını düşünmemek imkânsızdır. Üç ay uzun bir süredir ve durmaksızın, gece gündüz, ne zaman bir ceset yakılsa, arayan meditasyon yapmalıydı.

Eninde sonunda o cenaze ateşinin üzerinde kendi bedenini görecekti. Kendisinin yakıldığını görmeye başlayacaktı.

Bu çok faydalı olacaktır; bu tekniği yapmak istiyorsan, cenaze yakılan alana git. İzle... Üç ay boyunca değil... Ama en azından bir cesedin yakılmasını izle; gözlemle. O zaman bu tekniği kolaylıkla kendin üzerinde yapabilirsin. Düşünme: Yalnızca olguyu izle, neler olduğunu izle.

İnsanlar akrabalarının bedenlerini yakmaya gider, ama asla izlemezler. Başka şeylerden, ya da ölümden konuşmaya başlarlar; konuşurlar, tartışırlar. Pek çok şey yaparlar. Pek çok şeyden bahsederler, dedikodu yaparlar, ama asla izlemezler. Bu bir meditasyon kılınmalıdır. Orada konuşmaya izin verilmemelidir, çünkü sevdiğin birinin yakıldığını görmek çok nadir bir deneyimdir. Orada senin de yandığını hissedersin. Annenin, babanın, karının ya da kocanın yakıldığını izliyorsan, orada, alevlerin içinde kendini de görürsün. O deneyim bu tekniğe yardımcı olur... İlk şey. İkinci şey: Ölümden çok korkuyorsan bu tekniği yapamazsın, çünkü korkunun kendisi seni korur. İçine giremezsin. Ya da yalnızca yüzeyde hayal edebilirsin, ama derin benliğin içinde olmaz. O zaman sana hiçbir şey olmaz. Bu yüzden hatırla, ikinci şey: Korksan da korkmasan da, tek kesin olan ölümdür.

Korkup korkmaman fark etmez; önemsizdir. Yaşamda, ölüm dışında hiçbir şey kesin değildir. Her şey kararsızdır; yalnızca ölüm tesadüfi değildir. Bir de insan zihnine bak. Hep ölümden tesadüfi bir şeymiş gibi bahsederiz. Ne zaman biri ölse, ölümünün zamansız olduğunu söyleriz. Ne zaman biri

ölse, bir kazaymış gibi konuşmaya başlarız. Yalnızca ölüm tesadüfi değildir... Yalnızca ölüm. Başka her şey tesadüfidir. Ölüm mutlak kesinliktir. Öleceksin.

Ve 'öleceksin' dediğimde, gelecekte, çok uzakta gibi görünür. Öyle değildir... Sen zaten öldün. Doğduğun an öldün. Doğumla, ölüm sabit bir olgu oldu. Bir kısmı çoktan oldu... Doğum; şimdi yalnızca ikinci, sonraki kısım kaldı. Yani sen zaten öldün, yarı ölüsün, çünkü insan bir kez doğunca, ölüm âlemine girmiş olur. Artık bunu hiçbir şey değiştiremez, artık bunu değiştirmenin yolu yoktur. İçine girmişsindir. Doğumla yarı ölürsün.

İkinci olarak: Ölüm en sonda olmayacaktır; zaten olmaktadır. Bu bir süreçtir, nasıl yaşam bir süreçse, ölüm de bir süreçtir. Onu biz yaratırız... Ama yaşam ve ölüm tıpkı iki ayağın, iki bacağın gibidir. Yaşam ve ölüm tek bir süreçtir. Sen her an ölmektesin.

Şu şekilde anlatayım: Ne zaman nefes alsan, bu yaşamdır, ne zaman nefes versen, bu ölümdür. Bir çocuğun yaptığı ilk şey nefes almaktır. Bir çocuk nefes veremez. İlk şey nefes almaktır. Nefes veremez, çünkü göğsünde hava yoktur; nefes almak zorundadır. İlk eylem nefes almaktır. Ve yaşlı bir adam, ölürken, en son nefes verir. Ölürken nefes alamaz... Yoksa yapabilir misin? Ölürken nefes alamazsın. Son eylem nefes alma olamaz; son eylem nefes vermektir. İlk eylem nefes almak, son eylem nefes vermektir. Nefes almak doğumdur ve nefes vermek ölümdür. Ama sen her an ikisini de yapıyorsun... Nefes alıyor, nefes veriyorsun. Nefes almak yaşamdır, nefes vermek ölümdür.

Sen gözlemlememiş olabilirsin, ama gözlemlemeye çalış. Ne zaman nefes versen, daha huzurlu hissedersin. Derinlemesine nefes ver, içinde belli bir huzur hissedeceksin. Ne zaman nefes alsan gerilirsin, gergin olursun. Nefes almanın yoğunluğu gerilim yaratır. Ve normal, sıradan durumlarda hep nefes almak vurgulanır. Sana derin nefesler almanı söylesem, hep nefes alarak başlarsın.

Gerçekte biz nefes vermekten korkarız. İşte bu yüzden solumamız sığlaşmıştır. Asla nefes vermezsin, nefes alır durursun. Yalnızca beden nefes verir, çünkü beden yalnızca nefes alarak var olamaz. İkisine de ihtiyacı vardır: Hem yaşama, hem ölüme.

Bir deney yap. Bütün gün, ne zaman hatırlasan, derinlemesine nefes ver ve nefes alma. Bırak nefes alan beden olsun; sen yalnızca derinlemesine nefes ver. Ve derin bir huzur hissedeceksin, çünkü ölüm huzurdur, ölüm sessizliktir. Ve eğer nefes vermeye dikkat edebilirsen, daha çok dikkat edebilirsen, egosuz hissedersin. Nefes alarak daha egoist hissedersin; nefes vererek daha egosuz hissedersin. Nefes vermeye daha fazla dikkat et. Bütün gün, ne zaman hatırlasan, derinlemesine nefes ver ve nefes alma. Bırak beden nefes alsın; sen hiçbir şey yapma.

Bu nefes verme vurgusu bu deneyi yaparken çok işine yarayacak, çünkü ölmeye hazır olacaksın. Bir hazırlığa ihtiyaç vardır, aksi halde tekniğin fazla faydası olmaz. Ve ancak ölümü belli bir şekilde tatmışsan hazır olabilirsin. Derinlemesine nefes ver, o zaman tadarsın. Güzeldir.

Ölüm güzeldir, çünkü hiçbir şey ölüme benzemez... Öylesine sessiz, öylesine gevşetici, öylesine sakin, öylesine rahat. Ama biz ölümden korkarız. Neden ölümden korkarız? Neden bunca ölüm korkusu var? Ölümden korkarız, ama ölüm yüzünden değil... Onu tanımadığımız için korkarız. Hiç karşılaşmadığın bir şeyden nasıl korkabilirsin? Korkmak için en azından tanımak gerek. Bu yüzden sen aslında ölümden korkmazsın; başka bir şeyden korkarsın. Sen aslında hiç yaşamamışsındır... Bu ölüm korkusu yaratır.

Korku gelir, çünkü sen yaşamıyorsun, bu yüzden korkuyorsun... "Daha yaşamadım ve eğer ölüm gerçekleşirse ne olacak? Tatmin olmadan, yaşamadan öleceğim." Ölüm korkusu ancak gerçekten yaşamayanlara gelir. Yaşıyorsan, ölüme kucak açarsın. O zaman korku olmaz. Yaşamı tanımışsındır; artık ölümü de tanımak istersin. Ama biz yaşamın kendisinden öyle çok korkarız ki onu tanımayız, derinlemesine içine girmemişizdir. Bu ölüm korkusu yaratır.

Bu tekniğe girmek istiyorsan bu derin korkunun farkında olmalısın. Ve bu derin korku fırlatılıp atılmalı, arındırılmalıdır, ancak o zaman tekniğe girebilirsin. Şunun faydası olur: Nefes vermeye daha fazla dikkat et. Ve gerçekten de, nefes vermeye daha fazla dikkat edersen ve nefes almayı unutursan... Öleceğinden korkma; ölmezsin... Beden kendi kendine nefes alır. Bedenin kendi bilgeliği vardır: Derinlemesine nefes verirsen beden kendi kendine derin nefes alır. Senin işe karışman gerekmez. O zaman tüm bilincine derin bir gevşeme yayılır. Bütün gün gevşemiş hissedersin ve içsel sessizlik yaratılır.

Bir başka deney yaparsan bu duyguyu daha da derinleştirebilirsin. Günde yalnızca on beş dakika boyunca derinlemesine nefes ver. Bir sandalyede ya da yere otur, derinlemesine nefes derin ve nefes verirken gözlerini kapat. Hava dışarı çıktığında, sen içeri gir. Ve sonra bedenin nefes almasına izin ver ve hava içeri girdiğinde gözlerini aç ve sen dışarı çıkın. Tam tersi: Hava çıkarken sen giriyorsun; hava girerken sen çıkıyorsun.

Nefes verdiğinde içinde bir boşluk yaratılır, çünkü nefes yaşamdır. Derinlemesine nefes verdiğinde, boş kalırsın, yaşam dışarı çıkmıştır. Bir açıdan ölmüş olursun, bir anlığına ölü olursun. O ölüm sessizliğinde, sen içeri gir. Hava dışarı çıkıyor: Gözlerini kapat ve içeri gir. Boşluk orada ve sen kolaylıkla girebilirsin.

Hatırla, nefes alırken içeri girmek zordur, çünkü girecek yer yoktur. Nefes verirken içeri girebilirsin. Hava içeri girerken sen dışarı çık; gözlerini aç ve dışarı çık. Bu ikisi arasında bir ritim yarat. On beş dakika içinde öylesine gevşemiş hissedeceksin ki kendini, bu tekniği yapmaya hazır olacaksın.

Bu tekniği yapmadan önce, bunu on beş dakika için yap ve hazır ol... Yalnızca hazır da değil, kucak aç, alıcı ol. Ölüm korkusu kalmaz, çünkü artık ölüm bir gevşeme gibi görünür, ölüm derin bir dinlenme gibi görünür. Ölüm hayata düşman görünmez, onun kaynağı gibi görünür, yaşam enerjisi gibi görünür. Yaşam tıpkı bir gölün yüzeyindeki dalgaları gibidir ve ölüm gölün kendisidir. Dalgalar olmadığında göl hâlâ oradadır. Ve göl dalgasız da var olabilir, ama dalgalar gölsüz var olamaz. Yaşam ölümsüz var

olamaz. Ölüm yaşamsız var olabilir, çünkü kaynak odur. O zaman bu tekniği yapabilirsin.

Bedeninde, ayak parmaklarından yukarı yükselen ateşe odaklan...

Uzan. İlk önce kendini ölü olarak düşün; bir ceset gibi. Uzan ve sonra dikkatini ayak parmaklarında topla. Kapalı gözlerle içe git. Dikkatini ayak parmaklarında topla ve ateşin oradan yukarı yükseldiğini, her şeyin yandığını hisset. Ateş yükselirken, beden de kaybolur. Ayak parmaklarından başla ve yukarı doğru ilerle.

Neden ayak parmaklarından başlıyoruz? Daha kolay olur, çünkü ayak parmakları ben'den, egondan çok uzaktır. Egon kafandadır. Başından başlayamazsın, çok zor olur, bu yüzden en uzak noktadan başla. Egodan en uzak nokta ayak parmaklarıdır. Ateşi oradan başlatın. Ayak parmaklarının yandığını, yalnızca küllerin kaldığını hisset ve sonra ağır ağır, ateşin karşısına çıkan her şeyi yakarak ilerle. Her parça... Bacaklar, kalçalar... Kayboluyor.

Ve onların küle döndüğünü gör. Ateş yükseliyor ve geçtiği parçalar artık yok; kül oldu. Yükselmeye devam et ve en son baş kaybolsun. Her şey; toz; toza karışsın... Ta ki beden yanıp küle dönüşene kadar; ama sen değil.

Sen tepedeki izleyici olarak kalacaksın. Beden orada olacak... Ölü, yanmış, küle dönmüş... Ve sen izleyen olacaksın, sen tanık olacaksın. Bu tanığın egosu yoktur.

Egosuz duruma erişmek için bu teknik çok iyidir. Neden?.. Çünkü bu teknik çok şeye işaret etmektedir. Basit görünür; o kadar basit değildir. İçsel mekanizma çok karmaşıktır. İlk şey: Hafıza bedeninin bir parçasıdır. Hafıza maddedir; işte bu yüzden kaydedilebilir. Beyin hücrelerinde kaydedilir. Onlar maddeseldir, bedenin parçasıdır. Beyin hücrelerin operasyondan geçirilebilir ve belli beyin hücreleri çıkarılırsa belli anıların kaybolur. Anılar beyin hücrelerine kaydedilir. Hafıza maddedir; yok edilebilir. Ve artık bilim adamları onun yerine yenisinin yerleştirilebileceğini, transplantasyon yapılabileceğini söylüyor.

Eninde sonunda, Albert Einstein gibi biri öldüğünde, onun beyin hücrelerini saklamayı başaracağız. Ve o beyin hücreleri bir çocuğa nakledilebilecek ve o çocuk, tüm o deneyimleri yaşamadan Albert Einstein'ın tüm anılarına sahip olabilecek. Hafıza bedenin parçasıdır ve eğer tüm beden yakılıp küle çevrilirse, hafızan kalmaz.

Hatırla, anlaşılması gereken nokta şudur: Eğer hafıza hâlâ varsa, o zaman beden kalır ve sen hile yapıyor olursun. Eğer bedenin öldüğü, yandığı, ateşin onu tamamen yok ettiği duygusunu derinlemesine yaşayabilirsen, o anda hafızan olmaz. O izleme anında, zihin olmaz. Her şey durur... Düşünce hareket etmez, yalnızca izliyor, neler olduğunu görüyor olursun.

Ve bir kez bunu bilince, daima bu durumda kalabilirsin. Bir kez kendini bedenden ayırabileceğini bilince... Bu teknik kendini bedenden ayırmak, seninle beden arasında bir boşluk yaratmak, birkaç anlığına bedenden çıkmak içindir. Bunu yapabilirsen, o zaman bedende kalabilirsin ve bedende olmazsın. Önceki gibi orada yaşamaya devam edersin, ama bir daha asla aynı olmazsın.

Bu teknik en az üç ay alır. Yapmaya devam et. Bir günde olmayacaktır, ama her gün bir saat boyunca yaparsan, üç ay içinde, bir gün aniden hayal gücün işe yarar ve boşluk yaratılır ve bedeninin küle döndüğünü görürsün. O zaman izleyebilirsin.

O izleyişte derin bir olgunun farkına varırsın... Egonun sahte bir varlık olduğunun. O oradaydı, çünkü sen bedenle, düşüncelerle, zihinle özdeşleşmiştin. Sen bunların hiçbiri değilsin... Ne zihin, ne bedensin. Sen seni çevreleyen her şeyden farklısın; sen çeperinden farklısın.

Teknik görünürde basittir, ama seni derin bir değişime getirebilir.

Ama ilk önce git ve bir ölü yakma alanında meditasyon yap, bedenin nasıl yandığını, bedenin nasıl yine toza dönüştüğünü gör... Böylece kolaylıkla hayal edebilirsin. Sonra ayak parmaklarından başla ve çok yavaş ilerle. Ve bu tekniği yapmadan önce, nefes vermeye daha fazla dikkat et. Tekniğe girmeden hemen önce, on beş dakika boyunca nefes ver ve gözlerini kapa;

bedenin nefes almasına izin ver ve gözlerini aç. On beş dakika boyunca derin bir gevşeme hisset ve sonra tekniğe gir.

80. Teknik

Hayali dünyanın yanıp küle dönmesi üzerine meditasyon yap ve insanüstü varlık ol.

İlkini yapabilirsen, İkincisini çok kolay yapabilirsin. Bedeninin yandığını hayal etmeyi başarabilirsen, tüm dünyanın yandığını hayal etmek zor olmaz... Çünkü bedenin dünyadır ve beden aracılığı ile dünya ile ilişki içindesin. Gerçekten de, yalnızca bedenin için dünya ile ilişki halindesin... Dünya bedenin uzantısıdır. Bedeninin yandığını düşünebiliyor, hayal edebiliyorsan, bunu dünya için hayal etmek zor olmaz. Ve sutra bunun hayali bir dünya olduğunu söylüyor... Sırf sen inandığın için orada. Tüm dünya yanıyor, kayboluyor.

Ama ilkinin çok zor olduğunu hissedersen, İkincisine başlayamazsın bile. İlkini yapabilirsen İkincisi çok kolaydır. Ve ilkini yapmışsan aslında İkincisini yapmanın gereği yoktur. Bedeninle, her şey kendiliğinden kaybolur. Ama birincisi çok zorsa İkincisini doğrudan da yapabilirsin.

Ayak parmakları ile başla dedim, çünkü onlar başından, egondan çok uzaktır, ama sen ayak parmaklarından başlamak istemeyebilirsin. O zaman daha da uzaklaşın: Dünya ile başla ve sonra gittikçe kendine yaklaş. Dünya ile başla ve sonra yaklaş. Ve tüm dünya yanarken, senin de o yanan dünyada yanman kolay olacaktır.

İkincisi şöyle:

Hayali dünyanın yanıp küle dönmesi üzerine meditasyon yap ve insanüstü varlık ol.

Tüm dünyanın yandığını görebilirsen, insanüstüne çıkmış, insanüstü olmuşsundur. İnsanüstü bir bilinç tanımış olursun. Bunu hayal edebilirsin, ama hayal gücünün eğitilmesi gerekir. Bizim hayal güçlerimiz pek eğitimli değildir. Çok eğitimsizdirler, çünkü hayal gücü için okul yoktur. Zekâ

eğitilir, okullar ve kolejler vardır ve hayatın büyük kısmı zekânın eğitilmesi için harcanır. Hayal gücü eğitilmez. Ve hayal gücünün kendine has çok harika bir boyutu vardır. Hayal gücünü eğitebilirsen, onunla harikalar yaratabilirsin.

Küçük şeylerle başla, çünkü büyük şeylere sıçramak zordur ve başarısız olabilirsin. Örneğin: Bu, bütün dünyanın yandığı hayali... Çok derine gidemez. Her şeyden önce, bunun hayal olduğunu biliyorsun ve hayalinde alevlerin her yeri sardığını düşünsen bile, dünyanın yanmadığını, hâlâ orada olduğunu hissedersin. Çünkü bu senin hayalin. Hayalin nasıl gerçek olabileceğini bilmiyorsun. İlk önce hissetmen gerekir.

Bu tekniğe başlamadan önce çok basit bir deney yap. Ellerini biribirinin üstüne kapat, gözlerini de kapat ve ellerini açamadığını, ellerinin öldüğünü, kilitlendiğini, onları açmak için hiçbir şey yapamadığını hayal et. Başlangıçta yalnızca hayal ettiğini ve onları açabileceğini hissedersin. Ama on dakika boyunca onları açamadığını, hiçbir şey yapamadığını, ellerinin açılmadığını düşünmeye devam et. Ve on dakika sonra onları açmaya çalış.

On insanın dördü hemen başaracaktır, insanların yüzde kırkı hemen başaracaktır: On dakika sonra ellerini açamayacaklar... Hayal gerçek olmuştur. Ne kadar çabalarlarsa çabalasınlar... Ve açmak için ne kadar çabalarlarsa, o kadar zor olacaktır. Terlemeye başlarsın. Kendi ellerini görüyorsun ve onları açamıyorsun. Kilitlenmişler!

Ama korkma. Gözlerini yine kapa. Bu sefer onları açabildiğim hayal et; ancak o zaman açabileceksin onları. Yüzde kırkı hemen başarır. O yüzde kırk bu teknikte kolaylıkla ilerleyebilir; onlar için sorun olmaz.

Kalan yüzde altmış için zor olacaktır; zaman alacaktır. Çok duyarlı olanlar her şeyi hayal edebilir ve hayal ettikleri gerçekleşir. Ve bir kez hayalin gerçek olduğunu hissedince, o zaman hissedebilir ve ilerleyebilirler. O zaman hayal gücünle pek çok şey yapabilirsin. Şimdiden bilmeden yapmaktasın. Şimdiden yapıyorsun, ama farkında değilsin.

Şehre belli bir hastalık gelir... Bir Fransız gribi gelir... Ve sen yakalanırsın. Yüz vakanın yetmişinin sırf hayal gücü yüzünden olduğunu

asla düşünemezsin. Qrip geldiği için şimdi senin ona yakalanacağım hayal etmeye başlarsın... Ve yakalanırsın. Pek çok hastalığa sırf hayal gücü yüzünden yakalanılır, pek çok sorun sırf hayal gücü yüzünden çıkar. Onları yaratanın sen olduğunu bir kez anlayınca onları çözebilirsin de. Hayal gücünü biraz eğit. O zaman bu teknik çok faydalı olacaktır.

81. Teknik

Öznel olarak harflerin sözcüklere, sözcüklerin cümlelere aktığı gibi, nesnel olarak halkaların dünyalara, dünyaların ilkelere aktığı gibi, sonunda benliğine akanları bul.

Bu da bir hayal tekniğidir. Ego daima korku içindedir... Kırılgan, açık olmaktan korkar; bir şeyin girip onu yok edeceğinden korkar. Bu yüzden ego çevresine bir kale inşa eder; duvarlarla çevrili bir zindanda yaşamaya başlarsın. İçine hiçbir şeyin girmesine izin vermezsin. Korkarsın... Bir şey içeri girip seni rahatsız ederse, o zaman ne yapmalı?.. Bu yüzden hiçbir şeyin girmesine izin vermemek daha iyidir. Her tür iletişim durur. Sevdiklerin ya da sevdiğini sandıklarınla bile iletişim olmaz.

Karı kocanın konuşmasına bak. Birbirleri ile konuşmamaktadırlar; hiç iletişim yoktur. Tersine, sözcükler aracılığı ile birbirlerinden kaçınmaktadırlar. İletişimden kaçınılabilmesi için konuşmaktadırlar. Sessizlik içinde kırılgan olurlar, sessizlik içinde daha yakın olurlar, çünkü sessizlikte ego, duvar olmayacaktır. Bu yüzden karı koca asla sessiz kalmaz. Zamanı doldurmak için, birbirlerine açılmamak için bir ya da diğer şeyden bahsederler. Diğerinden bu kadar çok korkarız.

Nasreddin Hoca bir gün tam evinden çıkarken karısı ona demiş ki: "Nasreddin, bugünün ne olduğunu unuttun mu?"

Nasreddin biliyormuş... Yirmi beşinci evlilik yıldönümleriymiş... Bu yüzden, "Biliyorum. Çok iyi biliyorum" demiş.

Karısı ısrar etmiş: "O zaman nasıl kutlayacağız?"

Nasreddin demiş ki: "Sevgilim, bilmiyorum." Ve sonra şaşkın şaşkın kafasını kaşımış ve demiş ki: "Kutlamak için iki dakikalık sessizliğe ne dersin?"

Birinin karşısında sessiz kalamazsın; kendini huzursuz hissetmeye başlarsın. Sessizlik içinde, diğeri içine girer. Açık olursun, kapıların açık olur, pencerelerin açık olur. Korkarsın. Konuşup durursun, kapalı kalmak için araçlar yaratıp durursun.

Ego kapalılıktır, zindandır ve zindan kabul edilir, çünkü biz kendimizi çok güvensiz hissederiz. Zindan bize belli bir güvenlik hissi verir; korunmuş, kollanmış olursun. Bu tekniği yapmak için, bu üçüncü tekniği yapmak için, ilk ve en temel şey şudur: Hayatın güvensizlik olduğunu çok iyi bil. Onu güvenli kılmanın yolu yoktur. Ne yaparsan yap faydası olmaz. Ancak yapay bir güvenlik yaratabilirsin... Yaşam yine güvensiz kalır. Bu onun doğasıdır, çünkü ölüm vardır işin içinde, o zaman yaşam nasıl güvenli olabilir?

Ve bir an durup düşün: Yaşam gerçekten güvenli olsa, çoktan ölmüş olurdu. Tamamen güvenli bir yaşam canlı olamaz, çünkü macera kaybolmuş olur. Her tür tehlikeye karşı korunursan ölü olursun. Yaşamın kendisi maceradır, tehlikedir, güvensizliktir. İşin içinde ölüm vardır.

Seni seviyorum. Tehlikeli bir yola girdim. Artık hiçbir şey güvenli olamaz, ama ben şimdi her şeyi güvenli kılmaya çalışacağım. Yarın için, canlı olan her şeyi öldüreceğim, çünkü ancak o zaman yarın da güvende hissedebilirim. Aşk evliliğe dönüşür. Evlilik bir güvenliktir. Aşk güvensizdir. Bir sonraki an her şey değişebilir. Sen pek çok yatırım yapmışsındır ve bir sonraki an sevgili seni terk eder ya da arkadaş seni terk eder ve sen boşlukta kalırsın. Aşk güvensizdir. Geleceği belirleyemezsin, öngöremezsin. Böylece canlı olan öldürülür ve yerine güvenli bir şey konur... Ve o evliliktir.

Evlilikte güvende olabilirsin; evlilik öngörülebilirdir. Karı, bir sonraki gün de karın olacaktır; koca gelecekte de kocan olacaktır... Ama sırf sen güvene aldın diye. Ve artık tehlike yoktur. Ölüdür. Artık ilişki ölüdür,

çünkü yalnızca ölü şeyler daimi olabilir; canlı şeyler değişir. Değişim hayatın niteliğidir ve değişimde güvensizlik vardır.

Hayatın daha derin âlemlerine girmek isteyenler güvensizliğe hazır olmalıdırlar, tehlikeye hazır olmalıdırlar, bilinmeyende hareket etmeye hazır olmalıdırlar ve herhangi bir şekilde geleceği belirlemeye çalışmamalıdırlar. Bu çaba her şeyi öldürür. Ve şunu da hatırla: O güvensizlik yalnızca canlı değil, güzeldir de. Güven donuktur, çirkindir. Güvensizlik canlı ve güzeldir. Kapılarını, pencerelerini, her şeyi kapatırsan güvende olabilirsin. Ne ışık, ne hava girer; kimse giremez. Bir açıdan güvende olursun, ama artık yaşamıyorsundur, mezarına girmişsindir bile.

Bu teknik ancak kırılgansan, açıksan, korkmuyorsan mümkün olur, çünkü bu teknik tüm evrenin içine girmesine izin verir.

Öznel olarak harflerin sözcüklere, sözcüklerin cümlelere aktığı gibi, nesnel olarak halkaların dünyalara, dünyaların ilkelere aktığı gibi, sonunda benliğine akanları bul.

Her şey benliğime akıyor... Ben açık gökyüzünün altında duruyorum ve tüm varoluş, her yerde, her köşeden, her bucaktan içime akıyor... Egon var olamaz. Tüm varoluşun içine aktığı o açıklıkta, sen bir ben olarak var olamazsın. Ancak açık uzam olarak var olursun, kristalize bir ben olarak değil.

Bu tekniği yapmak için küçük bir adımla başla. Bir ağacın altında otur. Rüzgâr esiyor ve ağaçların yaprakları hışırdıyor. Rüzgâr sana dokunuyor, çevrende hareket ediyor, geçiyor. Ama onun yanından geçip gitmesine izin verme; bırak içinde hareket etsin, içinden geçsin. Gözlerini kapat ve o ağacın içinden geçerken ve yapraklarını hışırdatırken, sen de ağaçmışsın gibi açık hisset, rüzgârın içinden estiğini hisset... Yanından değil, tam içinden.

Ağacın hışırtısı içine girecektir ve bedenindeki her gözenekten hava geçtiğini hissedeceksin. Gerçekten içinden geçmektedir. Bu yalnızca hayal değildir, gerçektir. Sen unutmuşsun. Yalnızca burnundan nefes almıyorsun,

tüm bedeninden nefes alıyorsun. Her gözenekten, milyonlarca gözenekten... Yalnızca burnundan nefes almana izin verilse, ama bedeninin tüm gözenekleri kapatılsa, boyansa, üç saat içinde ölürsün. Yalnızca burnundan nefes alarak yaşayamazsın. Bedeninin her hücresi canlı bir organizmadır ve her hücre nefes almaktadır. Hava gerçekten de içinden geçmektedir, ama sen iletişimi kaybetmişsin. Bu yüzden bir ağacın altında otur ve hisset.

Başlangıçta hayal gibi görünecek, ama kısa süre sonra gerçekliğe dönecek. Bu bir gerçekliktir... Havanın içinden geçmesi gerçekliktir. Sonra yükselen güneşin altında otur ve güneşin ışınlarının sana dokunduğunu, içine girdiğini, içinden geçtiğini, senin kırılgan olduğunu, açık olduğunu hisset.

Ve bu her şeyle yapılabilir. Örneğin, ben burada konuşuyorum ve sen beni dinliyorsun. Yalnızca kulaklarınla işitebilirsin ya da tüm bedeninle dinleyebilirsin. Hemen burada, yalnızca vurguyu değiştirerek deneyebilirsin: Sözlerimi yalnızca kulaklarınla işitmiyorsun, tüm bedeninle dinliyorsun. Ve gerçekten işittiğinde, gerçekten dinlediğinde, dinleyen tüm bedendir. Dinleyen yalnızca bir kısmı değildir, yalnızca bir enerji parçası değildir, senin bütünündür. Bedeninin tümü dinleme işine katılır... O zaman sözlerim içinden geçer; her hücreden, her gözenekten geçer, sen onları içersin. Onlar her yerden soğurulur.

Şunu yapabilirsin. Git ve bir tapınakta otur. Pek çok tapınan gelip gidecektir ve tapınağın çanı tekrar tekrar çalınacaktır. Tüm bedeninle dinle. Çan çalıyor ve tüm tapınak çınlıyor; her duvar yansıtıyor. Bunu yansıtmak için, sesin sana aktığını hissetmek için, yuvarlak bir şekil yaratmışız. Bu yüzden ses her yerden geri fırlatılıyor, her yerden sana akıyor ve sen tüm bedeninle dinleyebiliyorsun... Her gözeneğin, her hücren dinliyor, içiyor, soğuruyor ve senin içinden geçiyor. Gözenekli oldun; her yerde kapı açık. Artık hiçbir şeye engel değilsin... Ne hava, ne sözler, ne ses, ne ışınlar, hiçbir şeye. Sen engel değilsin, hiçbir şeye direnmiyorsun.

Artık direnmediğini, mücadele etmediğini hissetmeye başladığında, aniden egonun orada olmadığının farkına varacaksın, çünkü ego yalnızca

mücadele edersen var olabilir. O bir dirençtir. Ne zaman 'hayır' desen ego var olur; ne zaman 'evet' desen ego yok olur. Bu yüzden bir astik, gerçek bir teist, tüm varoluşa 'evet' demiş kişidir; onun içinde 'hayır' yoktur, direnç yoktur. O her şeyi kabul eder, her şeyin olmasına izin verir. Ölüm bile gelse, kapısını kapatmaz. Kapılar açık kalır.

Bu açıklığın getirilmesi gerekir, ancak o zaman bu tekniği yapabilirsin, çünkü bu teknik tüm varoluşun düştüğünü, sana aktığını söyler... Direnç olmadan, kucak açarak, onun akmasına izin vererek. Sen kayboluverirsin, bir uzam olursun, sonsuz uzay, çünkü bu sonsuz evren ego gibi atomik bir şeye akamaz. Ancak sen onun gibi sonsuz olduğun zaman, kendin sonsuz uzay olduğun zaman akabilir. Ama bu olur. Yavaş yavaş daha, daha duyarlı olmalısın, direncinin farkına varmalısın.

Biz çok direniş gösteririz. Sana dokunsam, dokunuşa direndiğini hissedebilirsin, bir engel yaratırsın, böylece benim sıcaklığım senin içine giremez, dokunuşum senin içine giremez. Biz birbirimizin dokunmasına izin vermeyiz. Biri sana dokunsa, uyanık olursun ve diğeri "Affedersin" der. Her yerde direnç vardır. Sana baksam direnirsin, çünkü bakış içine girebilir, derinlere işleyebilir, seni harekete geçirebilir, o zaman ne yapacaksın?

Ve bu yalnızca yabancılar için geçerli değildir. Yabancılara gerek bile yoktur, çünkü kimse yabancı değildir ve herkes yabancıdır. Tek çatı altında yaşıyorsun diye yabancılık nasıl yok edilebilir? Senin doğumuna sebep olan babanın kim olduğunu biliyor musun? O bir yabancı. Anneni tanıyor musun? O da hâlâ yabancı. Bu yüzden ya herkes yabancı ya da hiç kimse yabancı değil. Ama biz korkarız ve her yerde engeller yaratırız. Bu engeller bizi duyarsız kılar; o zaman hiçbir şey içimize giremez.

İnsanlar bana geliyor ve diyor ki: "Kimse sevmiyor. Beni kimse sevmiyor." Ve o adama dokunuyorum ve dokunuştan bile korktuğunu hissediyorum. İnce bir geri çekilme oluyor.

Elini elime alıyorum ve o çekilmiş oluyor. Orada, elinde olmuyor; elimde ölü bir şey oluyor... Adam çekilmiş. Ve "Kimse beni sevmiyor" diyor.

Herhangi biri seni nasıl sevebilir? Ve tüm evren seni sevse bile sen bunu hissetmezsin, çünkü kapalısın. Aşk içine giremez; bir kapı yok. Ve sen kendi zindanında acı çekiyorsun.

Ego oradaysa, sen kapalısın... Aşka karşı, meditasyona karşı, Tanrı'ya karşı kapalısın. Bu yüzden ilk önce daha duyarlı, daha kırılgan, açık olmaya çalış, bir şeylerin başına gelmesine izin ver. Ancak o zaman ilahi olan gerçekleşebilir, çünkü son oluş budur. Sıradan şeylerin başına gelmesine izin vermezsen, nihai olana nasıl izin verebilirsin? Çünkü nihai olan başına geldiğinde, sen artık olmayacaksın. Basitçe, olmayacaksın.

Kabir şöyle demiş: "Ben seni ararken, sen orada değildin. Ve şimdi, sen oradayken, o arayan, Kabir nerede? O artık yok. O zaman bu nasıl bir buluşma?" Kabir merak ediyor: "Bu nasıl bir buluşma? Ben oradayken ilahi olan yoktu. Şimdi ilahi olan orada, ama ben yokum. Bu nasıl bir buluşma?"

Ama gerçekte tek buluşma budur, çünkü iki ayrı şey buluşamaz. Normalde biz buluşma için iki ayrı şeye ihtiyaç olduğunu düşünürüz... Yalnızca tek bir şey olursa buluşma nasıl olur? Bu yüzden sıradan mantık, buluşma için en az iki ayrı şeye, diğerine ihtiyaç olduğunu söyler. Ama gerçek bir buluşma için, bizim aşk dediğimiz buluşma için, bizim dua dediğimiz, samadhi dediğimiz, esriklik dediğimiz buluşma için bir şeye ihtiyaç vardır. Arayan oradayken, aranan yoktur ve aranan geldiğinde, arayan kaybolmuştur.

Neden bu böyle?.. Çünkü ego engeldir. Var olduğunu hissettiğinde, sen öyle çoksun ki hiçbir şey içine giremiyor. Kendi benliğinde dolu oluyorsun. Sen olmadığında, o zaman her şey içinden geçip gidebiliyor. Öyle engin oluyorsun ki ilahi olan bile içinden geçip gidebiliyor. Tüm varoluş artık içinden geçmeye hazır oluyor, çünkü sen hazır oluyorsun.

Bu yüzden tüm din sanatı nasıl olmamak, nasıl çözünmek, nasıl teslim olmak, nasıl açık uzam olmak üzerinedir.

54. BÖLÜM -Farkındalık Ateşi

SORULAR

Hassas ruh zarar veren titreşimlerden nasıl korunur?

"Ben" nasıl farkındalıkla çözülebilir?

Bütünlükte kabul edip gelişebilir miyiz?

İlk Soru:

Osho,

kırılgan, edilgen, açık ve alıcı bir meditasyoncu, çevresindeki meditasyon dolu olmayan, olumsuz ve gergin titreşimler yüzünden, bu niteliklerle acı çektiğini hissediyor. Lütfen kişinin kırılgan psikolojisini zararlı titreşimlerden nasıl koruyabileceğini açıkla.

Eğer gerçekten kırılgansan, senin için hiçbir şey olumsuz olmaz... Çünkü olumsuz senin yorumundur. Hiçbir şey senin için zararlı değildir... Çünkü zararlı senin yorumundur. Eğer gerçekten açıksan, o zaman hiçbir şey sana zarar veremez, hiçbir şey zararlı olarak hissedilemez. Sen bir şeyin olumsuz, zararlı olduğunu hissediyorsun, çünkü direniyorsun, çünkü sen ona karşısın, çünkü onu kabul etmiyorsun. Bunun derinlemesine anlaşılması gerekir.

Düşman var, çünkü sen kendini ona karşı koruyorsun. Düşman var, çünkü sen açık değilsin. Açık olsan, o zaman tüm varoluş dost olur; aksi olamaz. Gerçekte, onu dost olarak bile hissetmezsin... Yalnızca dosttur. Dost olduğu duygusu bile yoktur, çünkü o duygu ancak karşıt düşmanlık hissi ile var olur.

Şu şekilde açıklayayım: Kırılgan hissediyorsan, bu senin güvensizlik içinde yaşamaya hazır olduğun anlamına gelir. Derinlerde, ölmeye bile hazır olduğun anlamına gelir. Direnmezsin, karşı çıkmazsın, önüne dikilmezsin. Ölüm gelirse, direnç olmaz. Yalnızca olmasına izin verirsin. Varoluşu bütünlüğü içinde kabul edersin. O zaman bunu nasıl ölüm olarak hissedersin?

Reddersen, o zaman onu düşmanlık olarak hissedebilirsin. Reddetmezsen, onu nasıl düşman olarak hissedebilirsin? Düşman senin reddinle yaratılır. Ölüm sana zarar veremez, çünkü zarar senin yorumundur. Artık kimse sana zarar veremez; bu imkânsız olmuştur.

Taoist öğretinin sırrı budur. Lao Tzu'nun temel öğretisi budur: Kabul edersen, tüm varoluş seninledir. Aksi olamaz. Reddedersen, düşman yaratırsın. Ne kadar çok reddedersen, o kadar çok savunursun, o kadar çok korursun, o kadar çok düşman yaratırsın. Düşmanlar senin yaratımındır. Onlar orada, dışarıda değildir; senin yorumunda vardırlar.

Bir kez bunu anlayınca, o zaman bu soru asla ortaya çıkmaz. "Ben meditasyon doluyum, kırılganım, âşığım. Bu durumda, artık nasıl kendimi çevremdeki olumsuz titreşimlere karşı koruyacağım?" diyemezsin. Artık hiçbir şey olumsuz olamaz. Olumsuz ne anlama gelir? Olumsuz, senin

reddetmek istediğin, kabul etmek istemediğin, zararlı olduğunu düşündüğün şey demektir. O zaman açık değilsin, o zaman meditasyon dolu bir durumda değilsin.

Bu soru yalnızca düşünsel olarak doğar, bu hissedilen bir soru değildir. Sen meditasyonun tadını almadın, onu tanımadın. Yalnızca düşünüyorsun ve bu düşünce yalnızca bir varsayım. "Meditasyon yaparsam ve açık olursam, o zaman güvensizlik içinde olurum. Olumsuz titreşimler içime girer ve zararlı olurlar. O zaman kendimi nasıl savunacağım?" diye düşünürsün. Bu varsayımsal bir sorudur. Bana varsayımsal sorular getirme. Boşunadırlar, anlamsızdırlar.

Meditasyon yap, açık ol ve o zaman bana asla bu soruyu getirmezsin, çünkü açılınca olumsuz kaybolur. O zaman hiçbir şey olumsuz olmaz. Ve bir şeyin olumsuz olduğunu düşünüyorsan, o zaman açık olamazsın. Olumsuza karşı duyduğun korku kapalılık yaratır. Kapalı olursun; açık olamazsın. Bir şeyin sana zarar vereceği korkusu... Hasıl kırılgan olabilirsin? İşte bu yüzden ölüm korkusu kaybolmadığı sürece kırılgan olamayacağını, açık olamayacağını vurguluyorum. Kendi zihninde, kendi hapishanende kapalı kalırsın.

Ama bir şeyler varsayıp durabilirsin ve her ne varsayarsan yanlış olacaktır, çünkü zihin meditasyon hakkında hiçbir şey bilemez, o âleme giremez. O tamamen durduğu zaman meditasyon gerçekleşir. Bu yüzden hiçbir şey varsayamazsın, o konuda düşünemezsin. Ya bilirsin ya bilmezsin... O konuda düşünemezsin.

Açık ol!.. Ve kendini açtığında varoluşta olumsuz olan her şey kaybolur. O zaman ölüm bile olumsuz olmaz. Hiçbir şey olumsuz olmaz. Korkun olumsuzluk yaratır. Derinliklerde korkuyorsun; o korku yüzünden güvenlik önlemleri yaratıyorsun. O güvenlik önlemlerine karşı düşman var oluyor.

Şu gerçeğe bak... Düşmanı sen yaratıyorsun. Varoluş sana düşman değil. Nasıl olabilir ki? Sen ona aitsin, onun bir parçasısın, organik bir parçasısın. Varoluş sana nasıl düşman olabilir? Sen varoluşsun. Sen ayrı değilsin; seninle varoluş arasında bir boşluk yok.

He zaman olumsuzluğun, ölümün, düşmanın, nefretin var olduğunu hissetsen ve eğer açıksan, korumasızsan, varoluşun seni yok edeceğini fark etsen, kendini savunman gerektiğini hissedersin. Ve yalnızca savunma gerekliliği değil... Çünkü en iyi savunma yöntemi saldırıdır. Yalnızca savunma halinde olamazsın. Kendini savunman gerektiğini hissettiğinde saldırgan olursun, çünkü saldırgan olmak insanın kendini savunması için en iyi yoldur.

Korku düşmanı yaratır ve o zaman düşman savunma yaratır ve o zaman savunma saldırı yaratır. Şiddet dolu olursun. Daima gardını alırsın. herkese karşı olursun. Bu nokta anlaşılmalıdır: Korku içindeysen herkese karşı olursun. Dereceleri değişebilir, ama o zaman hem dostun, hem düşmanın düşman olur. Dost biraz daha az düşmandır, o kadar. O zaman kocan ya da karın da düşmanın olur. Bir ayarlama yapmışsındır, o kadar. Uyum sağlamışsındır. Ya da belki ikinin daha büyük bir ortak düşmanın vardır ve o daha büyük ortak düşmana karşı birleşmişsindir, ikin bir taraf olmuşsundur, ama düşmanlık hâlâ oradadır.

Kapalıysan, tüm varoluş sana düşmandır. Öyle olduğundan değil. Sana düşmanmış gibi gelir. Sen açıkken, tüm varoluş senin dostun olur. Şimdi, sen kapalıyken, dostun bile düşman olur. Aksi olamaz. Derinlerde, sen dostundan da korkarsın.

Bir yerlerde Henry Thoreau[9] ya da başka biri Tanrı'ya şöyle dua ettiğini yazmış: "Düşmanlarımın icabına ben bakarım, ama sen dostlarımın icabına bak. Ben düşmanlarımla savaşırım, ama sen beni dostlarımdan koru."

Dostluk yalnızca yüzeydedir; derinlerde düşmanlık vardır. Dostluğun yalnızca düşmanı saklayan bir cephe olabilir. Eğer sen kapalıysan, ancak düşman yaratabilirsin, çünkü açıkken, ancak açıkken dost ortaya çıkar. Sen birine tamamen açıkken dostluk gerçekleşir. Başka şekilde gerçekleşemez.

Kapalıyken nasıl sevebilirsin? Sen kendi zindanında yaşıyorsun, ben kendi zindanımda yaşıyorum ve ne zaman karşılaşsak yalnızca zindan duvarları birbirine dokunuyor ve biz onların arkasında saklanıyoruz.

Kapsüllerimizin içinde hareket ediyoruz: Kapsüller birbirine dokunuyor, bedenler birbirine dokunuyor, ama derinlerde yalıtılmış kalıyoruz.

Sevişirken bile, bedenlerin birbirine girdiği zaman bile, girmemiş oluyorsun. Yalnızca bedenler buluşuyor; sen yine kapsülünde, hücrende kalıyorsun. Bir birlik olduğu konusunda kendini kandırıyorsun. En derin ilişki olan cinsellikte bile, birlik olmuyor. Olamaz, çünkü kapalısın. Aşk imkânsız oldu. Ve sebep bu... Korkuyorsun.

Bu yüzden bu tür sorular sorma; sahte sorular getirme. Açıklığı bilsen, senin için zararlı bir şey olduğunu hissetmezsin. Artık hiçbir şey zararlı değildir. İşte bu yüzden ölümün bile bir nimet olduğunu söylüyorum. Yaklaşımın değişmiştir. Artık nereye bakarsan bak, açık bir yürekle bakarsın... O açık yüreklilik her şeyin niteliğini değiştirir. Ve sen bir şeyin zararlı olacağını hissedemezsin; nasıl savunacağını soramazsın... Gerek yoktur. Gereklilik sen kapalı olduğun için doğar.

Ama sen sorular varsaymaya devam edebilirsin. İnsanlar bana geliyor ve diyorlar ki: "Tamam, Tanrı'yı fark etsem, sonra ne olacak?" Bir soru ile başlıyorlar... Eğer? "Eğerler" yoktur. Varoluşta bu tür sorular soramazsın. Saçmadır, aptalcadır, çünkü sen ne dediğini bilmiyorsun. "Tanrı'yı fark etsem, sonra ne olacak?"

Bu "Sonra ne olacak?" sorusu asla doğmaz, çünkü fark ediş ile birlikte, sen artık yok olursun, yalnızca Tanrı olur. Ve fark ediş ile birlikte, gelecek olmaz, yalnızca şimdi olur. Ve fark ediş ile birlikte, endişe olmaz, çünkü sen varoluş ile bir olmuş olursun. Bu yüzden "Sonra ne olacak?" sorusu asla doğmaz. Bu soru daima endişe içinde olan, daima mücadele içinde olan, daima geleceği düşünen zihin yüzünden doğar.

ikinci Soru:

Osho,

farkındalığım arttıkça dikkatim gelişiyor ve var olduğuma, mevcut olduğuma, farkında olduğuma dair bir duygu beliriyor. Lütfen açıkla, bu duygu nasıl çözülerek yalnızca farkındalıktan oluşan egosuz bir duruma dönüşebilir?

Bu da varsayımsal bir soru: Farkındalığım arttıkça dikkatim gelişiyor ve var olduğuma, mevcut olduğuma, farkında olduğuma dair bir duygu kalıyor... Bu asla olmaz, çünkü farkındalık büyüdükçe "ben" azalır. Tam farkındalık içinde sen var olursun, ama "ben varım" duygusu olmaz. En fazla sözlerde söylenebilir bu... İnce bir varlık hissettiğin söylenebilir, ama ben olmaz.

Sen varoluşu hissedersin, onu bol bol hissedersin, tatmin dolu bir an hissedersin, ama ben orada olmaz. Ben varım diye hissedemezsin; ben mevcudum diye hissedemezsin; ben farkındayım diye hissedemezsin. O ben farkında olmayışın, dikkatsizliğin parçasıdır; senin uyku durumunun parçasıdır. Var olamaz. Sen gerçekten uyanık, farkında ve bilinçliyken var olamaz.

Varsayımsal sorular böyle doğar işte. Onlar hakkında düşünüp durabilirsin, ama hiçbir şey çözülemez. Bu olursa... Ben varım; ben farkındayım diye hissedersen... O zaman bir şeye dikkat etmen gerekir ve o da senin uyanık olmadığın, senin farkında olmadığındır. O zaman bu duygular... Ben farkındayım; ben bilinçliyim; ben varım... Bunlar düşüncedir, sen onları düşünüyorsundur. Onlar fark edilmiş anlar değildir. Ben farkındayım diye düşünebilirsin; ben farkındayım diye tekrarlayıp durabilirsin... Bu işe yaramaz. Farkındalık bu tekrarlama değildir. Ve farkında olduğunda, ben farkındayım diye tekrarlamana gerek olmaz. Yalnızca farkında olursun; ben artık yoktur.

Farkındalığı dene. Şu anda uyanık ol. Ben nerede? Sen varsın... Ya da daha yoğun varsın... Ama ben nerede, ego nerede? Bilincin yoğunluğunda,

ego artık yoktur. Daha sonra, farkındalığı yitirdiğinde ve düşünce başladığında ben varım diye hissedebilirsin, ama farkındalık anında ben yoktur. Şu anda tecrübe et. Sessizce burada varsın, varlığını hissedebilirsin, ama ben nerede? Ben asla ortaya çıkmaz. O ancak sen geriye yönelik düşündüğün zaman ortaya çıkar. Farkındalığı yitirdiğinde ben hemen ortaya çıkar.

Tek bir an için basit farkındalığı, var olduğunu, benin orada olmamasını tecrübe edebilirsin. Farkındalığı yitirdiğinde, an kayıp gittiğinde ve sen düşünürken, ben hemen geri gelir. O düşünce sürecinin parçasıdır.

Ben Kavramının kendisi bir düşüncedir, düşünceye aittir. Ben varım bir düşüncedir.

Sen uyanıkken ve düşünce yokken, ben varım diye nasıl hissedebilirsin? Varlık oradadır... Ama bu da bir düşünce değildir, düşünmek değildir. Varoluşsal olarak vardır, bir gerçektir. Ama sen gerçeği hemen düşünceye çevirebilirsin ve hiçbir benin olmadığı bu boşluk hakkında düşünebilirsin. Ve düşündüğün an ben geri gelir. Düşünce ile ego gelir... Düşünce egodur. Düşüncesizlik ile, ego yoktur.

Bu yüzden ne zaman bir soru sormak istesen, ilk önce onu varoluşsal kıl. Soruyu bana vermeden önce, her ne soruyorsan, anlamlı olup olmadığını sına. Bu tür sorular anlamlı görünür, ama yalnızca sözel olarak. Ama aslında şöyledirler: Ben ışıkların söndüğünü söylüyorum ve sonra soruyorum: "Işık söndü ve karanlık hâlâ var, o zaman karanlık konusunda ne yapmalı?" Tek mesele ışığın hâlâ sönük olmasıdır, yakılmamış olmasıdır, aksi halde karanlık nasıl kalabilirdi? Ve eğer karanlık varsa, o zaman ışık yoktur. Ve eğer ışık varsa, o zaman karanlık yoktur. İkisi birlikte var olamazlar.

Farkındalık ve ego birlikte var olamaz. Farkındalık gelmişse, eğer oradaysa, ego kaybolmuştur. Bu aynı anda olur; tek bir saniyelik gecikme bile olmaz. Işık yanar ve karanlık kaybolur. Yavaş yavaş, adım adım, derece derece kaybolmaz. Onun dışarı çıkışını göremezsin; şimdi karanlığın dışarı çıktığını söyleyemezsin.

Işık oradadır ve o anda karanlık orada değildir. Tek bir anlık gecikme yoktur, çünkü gecikme olsa o zaman karanlığın dışarı çıkışını görürsün. Ve tek bir anlık gecikme olsa, o zaman bir saatlik gecikme olmaması için sebep olmaz. Gecikme yoktur. Eylem aynı anda gerçekleşir. Gerçekte, ışığın gelişi ve karanlığın gidişi bir olgunun iki yüzüdür.

Farkındalıkta da aynısı olur: Sen farkındayken ego yoktur. Ama ego sana oyunlar oynayabilir ve ego, "Ben farkındayım" diyebilir. Ego "Ben farkındayım" diyebilir ve seni kandırabilir. O zaman soru doğar. Ve ego yalnızca servet, güç ve prestij değil, meditasyon da ister, samadhi de ister, aydınlanma da ister.

Ego her şeyi ister. Mümkün olan her şeye sahip olmalıdır. Ego her şeye sahip olmak ister... Meditasyona, samadhiye, nirvanaya bile. Bu yüzden ego şöyle diyebilir, "Artık meditasyona eriştim" ve o zaman soru doğar. Meditasyona erişilmiştir, farkındalık gelmiştir, ama ego kalır, acı kalır. Geçmişin tüm yükü kalır. Hiçbir şey değişmez.

Egonun övüngenliği çok sinsidir. Ona karşı dikkatli ol. Seni aldatabilir. Ve sözcükleri kullanabilir, her şeyi söze dökebilir. Her şeyi, hatta nirvanayı bile söze dökebilir.

İki kelebek New York kanyonlarında kanat çırpıyorlarmış. Empire State Binası'nın[{10}] yanında geçerken erkek kelebek dişiye şöyle demiş: "Biliyor musun, istesem bir darbe ile bu Empire State Binası'nın yıkılmasını sağlayabilirim."

Tesadüfen yakında bilge bir adam varmış ve bu yorumu duymuş, bu yüzden erkek kelebeği çağırmış ve sormuş: "Sen ne diyorsun? Empire State Binası nı tek bir darbe ile yıkamayacağını çok iyi biliyorsun. Çok iyi biliyorsun, bunu sana söylememe bile gerek yok, o zaman neden böyle bir şey söyledin?"

Erkek kelebek, "Beni affedin, bayım. Çok üzgünüm. Yalnızca kız arkadaşımı etkilemeye çalışıyordum" demiş.

Bilge adam, "Yapma" demiş ve kelebeği göndermiş.

Erkek kelebek kız arkadaşının yanına dönmüş. Elbette kız arkadaşı sormuş: "Bilge adam sana ne söyledi?"

Övüngen erkek demiş ki: "Bana yalvardı ve 'Yapma!' dedi." Çok korkmuştu, titriyordu, endişeliydi. Bu Empire State Binası'nı yıkacağımı duymuş, bu yüzden 'Yapma!' dedi."

Aynısı daima olmaktadır. Bilge adamın söylediği bu sözlerin çok farklı bir anlamı vardır. O, "Böyle şeyler söyleme" demek istemiştir, ama ego onu kullanmıştır. Senin egon her şeyi sömürebilir, öylesine sinsidir. Ve sinsilikte öyle deneyimlidir... Bin yılların deneyimine sahiptir... Ki sen sinsiliğin ne zaman başladığını anlayamazsın bile.

İnsanlar bana geliyor ve diyorlar ki: "Meditasyon oldu. Şimdi endişelerim hakkında ne yapacağım?" İşte ego böyle oyunlar oynar... Ve ne dediklerinin farkında bile değillerdir. "Meditasyon oldu, kundalini yükseldi... Şimdi ne yapınalı? Endişeler hâlâ sürüyor."

Zihnin bir şeylere inanmak ister, böylece hiçbir şey yapmadan inanır, aldanırsın... Dileklerin yerine gelmiş olur. Ama bununla gerçekler değişmez: Endişeler sürer. Kendini kandırabilirsin, endişeleri kandıramazsın. Onlar sen "Meditasyon geldi ve kundalini yükseldi ve artık beşinci bedene girdim" dediğin için kaybolmazlar. O endişeler senin ne dediğini duymazlar. Ama meditasyon gerçekten olmuşsa, endişeler nerede? Meditasyon dolu bir zihinde nasıl var olabilirler?

Bu yüzden şunu hatırla: Sen farkında olduğunda, sen var olursun, ama sen ego değilsin. O zaman sınırsız olursun, o zaman sonsuz boşluk olursun, ama merkezin olmaz. Odaklanmış bir ben duygusu olmaz; yalnızca odaklanmamış varoluş, hiçbir yerde başlamayan ve hiçbir yerde sona ermeyen... Yalnızca sonsuz gökyüzü. Ve bu ben kaybolduğunda, otomatik olarak sen de kaybolur, çünkü sen ancak ben ile göreceli olarak var olabilir. Ben buradayım; bu yüzden sen oradasın. Eğer bu ben benden kaybolursa, sen de artık orada olmazsın. Sen olamaz. Sen nasıl var olabilir?

Bedensel olarak, fiziksel olarak sen orada olmayacaksın demek istemiyorum. Sen olduğun halinle orada olacaksın, ama benim için sen sen

olamazsın. Bu sen ancak bendeki ben ile göreceli olarak anlamlıdır; bendeki ben seni yaratır. Bir parça kaybolur; diğeri de benim için kaybolur. O zaman yalnızca basit varoluş olur; tüm engeller çözülmüştür. Ego kaybolunca, tüm varoluş bir olur. Ego bölendir... Ve ego sen dikkatsiz olduğun için vardır. Farkındalık ateşi onu yok eder.

Daha fazla dene. Aniden uyanık ol. Sokakta yürürken, bir anda dur, derin bir nefes al, bir an için uyanık ol. Ve uyanık ol derken, her ne oluyorsa ona karşı uyanık ol demek istiyorum... Trafiğin gürültüsü, gelip geçen, konuşan insanlar, çevrendeki her şey. Yalnızca uyanık ol. Sen o anda değilsin: Varoluş ve onun güzelliği orada.

O zaman trafik gürültüsü artık gürültü gibi gelmez, bir rahatsızlık gibi gelmez, çünkü ona direnecek, onunla mücadele edecek kimse yoktur.

Yalnızca gelir ve geçer; işitilir ve artık işitilmez. Gelir ve geçer. Çarpabileceği bir engel yoktur. Sende yara açamaz, çünkü tüm yaralar egoda açılır. Geçer. Çarpabileceği engel yoktur; savaş, rahatsızlık olmaz.

Şunu hatırla: Sokaktaki gürültü rahatsızlık değildir. Sokağın gürültüsü sana karşı mücadele edince, onun bir rahatsızlık olduğu gibi sabit bir fikrin olunca, o bir rahatsızlık olur. Sen onu kabullendiğinde o gelir ve geçer. Ve sen yalnızca onunla yıkanmış olursun; daha taze olarak çıkarsın ondan. Ve o zaman seni hiçbir şey yoramaz. Tek yorucu şey, tek enerjini tüketen, bizim ego dediğimiz bu dirençtir.

Ama biz asla bu şekilde bakmayız. Ego bizim yaşamımız olmuştur, onun gisti olmuştur. Gerçekte ego yoktur. Birine şöyle desem... Pek çok defa olur. Birine, bu egoyu çöz desem, hemen bana bakar. Sanki, "Ego çözülürse, o zaman yaşam nerede? O zaman ben olmam" sorusunu, bu çıplak soruyu sorarcasına bakar.

Çok büyük bir politikacıya, bir ülkenin büyük bir önderine sormuşlar: "Yoruluyor olmalısın. Bütün gün, nereye gitsen, imza isteyen bir kalabalık oluyor."

O politikacı, o önder şöyle demiş: "Neredeyse öldürüyor beni... Ama bu gerçeğin yalnızca yarısı." Çok nadir, dürüst bir adam olmalı. Şöyle diyor: "Neredeyse öldürüyor beni... Ama neredeyse. İmzamı isteyen kimse olmasa bu beni tamamen öldürür. Bu daimi kalabalık beni neredeyse öldürüyor, ama diğer şey daha tehlikeli olurdu. İmzamı isteyen kimse olmasa bu beni tamamen öldürürdü."

Bu yüzden ego ne kadar yorucu olursa olsun, ne kadar bitkin düşürücü-olursa olsun, sen yine de onun yaşam olduğunu ve ego olmasa hayatının zihninden kaybolacağını hissedersin. Sensiz, daima ben diye bir referans noktası olmadan hayatın nasıl var olabileceğini kavrayamazsın. Bu bir açıdan mantıklıdır, çünkü biz asla onsuz yaşamamışızdır. Biz onun içinde yaşadık, onun çevresinde yaşadık; yalnızca bir tür yaşam biliyoruz ve o da egoya dayalı. Başka yaşam bilmiyoruz.

Ve biz onun içinde yaşadığımız için, gerçekte yaşayamamışız. Biz yalnızca yaşamaya çabalıyoruz ve yaşam asla başımıza gelmiyor, bizim yanımızdan gelip geçiyor. O hep elimizin uzanabileceği bir yerde, umutta... Yarın, bir sonraki an yaşıyor olacağız. Ama asla gelmiyor, asla erişilmiyor. O hep bir umutta, bir düşte kalıyor... Ama biz hareket etmeye devam ediyoruz. Ve o gelmediği için hızlı hareket ediyoruz. Bu da mantıklı: Yaşam başımıza gelmiyorsa, zihin ancak tek bir şey düşünebilir... Yeterince hızlı hareket etmediğimizi. Bu yüzden acele et, hızlı ol.

Büyük bir bilimadamı, T. H. Huxley,[{11}] Londra'da bir yerde konuşma yapacakmış. İstasyona gelmiş, banliyö istasyonuna gelmiş, ama tren gecikmiş, bu yüzden bir taksiye atlamış ve sürücüye, "Acele et! Becerebildiğince hızlı git!" demiş.

Hızla giderlerken sürücüye adresi vermediğini fark etmiş. Ama sonra adresi kendisinin de unuttuğunu fark etmiş. Bu yüzden sürücüye sormuş: "Nereye gitmem gerektiğini biliyor musun?"

Adam, "Hayır, efendim. Ama becerebildiğimce hızlı gidiyorum" demiş.

İşte, olan da bu. Becerebildiğince hızlı gidiyorsun. Nereye gidiyorsun? Neden gidiyorsun? Hedef neresi?.. Bir gün hayatın başına geleceği umudu.

Peki neden hemen, şimdi olmuyor? Hayattasın... Neden şu anda olmuyor? Neden nirvana daima gelecekte, daima yarında? Neden bugünde değil? Ve neden yarın asla gelmiyor... Ya da geldiğinde neden hep bugün oluyor ve sen yine ıskalıyorsun. Ama biz hep bu şekilde yaşamışızdır. Biz yaşama dair yalnızca bir boyut biliriz... Yaşadığımız bu sözde yaşam... Ölü, hiç canlı değil, yalnızca bir şekilde idare ederek, yalnızca bekleyerek.

Ego olduğunda hep bir bekleyiş olarak kalacak... Hem de ümitsiz bir bekleyiş. Bunu hızla yapabilirsin, acele edebilirsin, ama asla hiçbir yere ulaşamazsın: Acele ederken ener ji harcayabilirsin ve sonra yalnızca ölüm gelir, başka hiçbir şey değil. Sen yaşam için acele ediyorsun ve yalnızca ölüm geliyor, başka bir şey değil. Ama zihin, yalnızca bir boyuta alışık olduğu için, yalnızca tek bir yol bildiği için... Ki aslında o bir yol bile değil, ama yalnızca yolmuş gibi görünüyor... Ego yokken yaşam nerede, der.

Ama ben sana şunu söylüyorum: Eğer ego varsa, yaşam olasılığı yoktur, yalnızca vaatler vardır. Ego mükemmel bir vaatçidir. Sana bir şeyler vaat eder durur. Ve sen öylesine farkında değilsin... Hiçbir vaat yerine gelmez, ama sen yine de inanırsın. Yeni vaatler verildiği zaman, yine inanırsın.

Geriye dönüp bak! Ego pek çok şey vaat etti ve egoyla hiçbir şeye erişilmedi. Tüm vaatler boş çıktı. Ama sen hiç geri dönüp bakmazsın, asla karşılaştırmazsın. Çocukken gençliğine dair vaatler vardı: Gençken yaşam olacaktı. Herkes bunu söylüyordu ve sen gençken her şeyin olacağını umuyordun. Artık o günler geçti, vaat hâlâ yerine gelmedi, ama sen unuttun. Sen vaadi unuttun, onun yerine gelmediğini unuttun. Ona bakmak o kadar acı verici ki asla bakmıyorsun.

Artık yaşlılığın için umut besliyorsun... Yaşlılığında sannyasin çiçekleneceğini, meditasyonun başına geleceğini umut ediyorsun. O zaman endişeler sona erecek: Çocukların üniversiteye gidiyor olacak ve her şey yerleşecek. O zaman senin için sorumluluk olmayacak. O zaman ilahi olanı arayabileceksin. O zaman, yaşlılığında, mucize gerçekleşecek. Ve sen tatmin olmadan öleceksin.

Olmayacak, çünkü asla umutta olmaz, asla umutla olmaz. Asla egonun vaatleri ile olmaz. Şu anda olabilir. Ancak şu anda olabilir. Ama o zaman çok yoğun bir farkındalığa ihtiyaç olur, ki tüm vaatleri, tüm umutları, geleceğe dair tüm programları, tüm düşleri bir kenara atabilesin ve doğrudan burada ve şu anda ne olduğuna bakabilesin.

Bu kendine dönüşte... Bilincin ileride bir yere gitmezken, sana dönerken... Sen bir bilinç çemberi olursun. Bu an ebedi olur. Sen uyanık ve farkında olursun. O uyanıklıkta, o farkındalıkla, ben yoktur; basit varoluş, basit varlık vardır. Ve basitlik o farkındalıktan gelir.

Basitlik beline sardığın kumaş parçası değildir, basitlik fakirlik içinde yaşamak değildir, basitlik dilenci olmak değildir. Bunlar çok karmaşık ve sinsi, çok hesapçı şeylerdir. Basitlik sen hiçbir benin var olmadığı basit varoluşa eriştiğin zaman doğar. Bundan basitlik doğar; alçakgönüllü olursun. Bunu uyguladığından değil, çünkü uygulanan bir basitlik asla basitlik olamaz. Uygulanan bir basitlik yalnızca gizlenmiş egodur.

Olabilir: Eğer farkında olabilirsen, o senin içinden akmaya başlar. Alçakgönüllü olabilirsin; egoya karşı değil, çünkü egoya karşı alçakgönüllülük yine farklı türden bir egodur... Daha incelikli bir ego ve daha tehlikeli, daha zehirli. Bu ego yokluğunda alçakgönüllülüktür; egonun karşıtı değil, yalnızca yokluğu. Ego kaybolmuştur. Sen kendine gelmiş, ego olmadığını anlamışsındır: Basitlik doğar, alçakgönüllülük doğar... Akıverirler. Sen onlar için hiçbir şey yapmamışsındır; onlar yan üründür... Yoğun farkındalığın yan ürünü.

Bu yüzden bu tür bir soru aptalcadır. Farkında olduğunu hissediyorsan, ama yine de ben kalıyorsa, iyi bil ki farkında değilsin. Farkında olmak için çaba gösterin. Ve kriter şudur: Farkında olduğunda ben yoktur; farkında olduğunda ben yoktur; farkında olduğunda beni hiçbir yerde bulamazsın. Tek kriter budur.

Üçüncü Soru:

Osho,

bir gün nesne merkezli Batı kültürü ile özne merkezli Doğu kültürü arasındaki dengesizliği açıkladın ve bütünsel olarak insanın hiçbir yerde, hiçbir kültürde kabul görmediğinden bahsettin. İnsanı, hem öznel, hem nesnel olarak, kendi bütünlüğü içinde kabul edip geliştirebilecek böyle bir kültürün geleceğini hayal edebiliyor musun?

Bu tek yanlı gelişim doğal bir safsata olarak, çok doğal bir safsata olarak oluşmuştur. Doğal safsatayı anlamaya çalış, çünkü pek çok şey ona bağlıdır.

Ne zaman bir şey söylense, tersi inkâr edilmiş olur. Ne zaman bir şey söylense, aynı anda başka bir şey inkâr edilmiş olur. Ben, "Tanrı içeride" desem, "Tanrı dışarıda" inkâr edilmiş olur. Ben bundan hiç bahsetmedim. Ama "Tanrı dışarıda" desem, o zaman "Tanrı içeride" inkâr edilmiş olur. "Sessen olmak için içe gitmen gerekir" desem, dışa gidersen asla sessiz olamayacağın ima edilmiş olur. Bu yüzden dilde söylenen her şey başka bir şeyi olumsuzlar.

Bu, dilin hayatın tamamını asla kapsayamayacağı anlamına gelir. Ya da hayatın tamamını kapsamaya çalışırsan, dil mantıksız, irrasyonel olur. "Tanrı içeride ve Tanrı dışarıda" desem, bu anlamsız olur. "Her şey Tanrı'dır" desem, bu anlamsız olur. "Dışarı da gitsen, içeri de gitsen, sessizliğe erişilebilir" desem, bu hiçbir şey ifade etmez, çünkü ikisini de söylüyorum... Aynı anda iki zıddı söylüyorum. Onları bir araya getiriyorum; birbirlerini olumsuzluyorlar... Ve o zaman hiçbir şey söylenmemiş oluyor.

Bu denenmiştir. Hayatın tamamının dil kullanılarak kapsanması defalarca denenmiştir. Hiç başarılı olmamıştır ve olamaz da. Yapabilirsin, ama o zaman öne sürdüklerin gizemli olur; hiçbir anlam taşımazlar. Mantığın bazı gereklilikleri yerine getirilmelidir... Ve dil mantıktır.

Bana, "Burada mısın?" diye sorsan, ben, "Evet, bir anlamda buradayım, bir anlamda burada değilim" derim ya da "Hem evet, hem hayır" derim ve beni seviyorsan bana bir gizemci dersin; beni sevmiyorsan deli dersin... Çünkü nasıl ikisi birden olabilirim? Ya buradayımdır... O zaman evet demeliyim ya da burada değilimdir... O zaman hayır demeliyim. Ama hem evet hem hayır dersem, dilin mantıksal yapısından çıkmış olurum.

Dil daima bir seçimdir. Bu yüzden tüm kültürler, tüm toplumlar, tüm uygarlıklar tek taraflı olmuştur. Ve dil olmadan hiçbir kültür var olamaz. Gerçekten de, kültürü yaratan dildir. İnsan dil kullanan tek hayvandır; başka hiçbir hayvan kültür, toplum ya da uygarlık yaratmaz. Yalnızca insan kültür, uygarlık ve toplum yaratır. Ve dil ile, seçim işe karışır ve seçim ile, dengesizlik ile. Hiçbir hayvan dengesiz değildir, unutma. Yalnızca insan dengesizdir. Tüm hayvanlar derin bir denge içinde var olurlar: Ağaçlar, taşlar, her şey. Her şey dengelidir; yalnızca insan dengesizdir. Sorun nedir?.. İnsanın dil ile yaşaması. Dil seçim yaratır.

Ben birine hem güzel, hem çirkin olduğunu söylesem, cümle hiçbir anlam taşımaz. Hem çirkin hem güzel?.. Ne demek istiyorsun? "Güzelsin" desem anlamlı olur. "Çirkinsin" desem anlamlı olur. Ama "Sen ikisisin. Bilgesin ve aptalsın" desem, bu hiçbir anlam taşımaz. Ama gerçeklik öyledir. Gerçekten de, kimse yalnızca çirkin değildir, kimse yalnızca güzel değildir, nerede güzellik varsa, çirkinlik de vardır; nerede çirkinlik varsa, güzellik de vardır. Onlar tek bir bütünün parçalarıdır. Ve bilgelik nerede varsa, aptallık da vardır. Aynı zamanda aptal olmayan bir bilge bulamazsın ve aynı zamanda bilge olmayan bir aptal da bulamazsın.

Kavraman zor olabilir, çünkü sen ne zaman "Bu adam aptal" desen aramayı bırakırsın, kapanırsın, kapıyı kapatmışsındır. "Bu adam aptal" dersin. Artık onun bilgeliğini aramayacaksındır. Ve bilgeliği sana açıklansa bile sen dinlemezsin. "Bu adam aptal. Nasıl bilge olabilir? İmkânsız; yanlış bir şey olmuş. Aptalca bir şekilde yapmış olmalı. Tesadüfi bir şey. O bilge olamaz" dersin. Bu adamın bilge olduğuna karar versen ve sonra o aptalca bir şey yapsa, inanamazsın ya da açıklamalar yapar, rasyonalize edersin... Bunun bilgece olduğunu söylersin.

Yaşam ikisi birdendir ama dil böler. Dil bir seçimdir. Bu yüzden, her kültür kendi seçim düzenini yaratır. Doğu da teknolojiyi, bilimsel araştırmayı geliştirdiler; Batı da geliştirilmiş olan her şeyi geliştirdiler. Beş bin sene önce onlar her şeyi geliştirmişti ve sonra bunun anlamsızlığını hissettiler... Tıpkı şimdi Batı'da hissettikleri gibi. Faydasız olduğunu hissettiler.

Faydasız olduğunu hissettiklerinde, tam aksine döndüler. Dediler ki: "Şimdi içe dön. Dışarıda olan her şey yanılsama, hiçbir yere gitmiyor. İçeriye dön" Sonra bilimin büyümesi durdu, sonra teknoloji durdu. Durmakla kalmadı: İçeriye döndüklerinde dışarıda olan her şeyi kınamaya başladılar. "Yalnızca içsel olan yaşamı yaşa! Dışsal olan her şeyi bırak!" Dünyaya karşı oldular, yaşam olumsuzlayan oldular, maddesel olan her şeyi reddettiler... Yalnızca tinsel olanı, saf tinsel olanı kabul ettiler.

Yaşam ikisi birdendir. Gerçekte yaşam ikisi birdendir, demek doğru değil. Yaşam birdir. Bizim madde dediğimiz yalnızca tinsel olanın bir ifadesidir ve tinsel dediğimiz maddesel olanın bir ifadesidir. Yaşam birdir. İçsel ve dışsal iki karşıt şey değildir, yalnızca bir varoluşun iki kutbudur.

Ama ne zaman bir toplum bir seçimin en uç noktasına ulaşsa... (çünkü bir seçim sonunda uç noktasına ulaşacaktır...) Hemen diğer ucu özlemeye başlarsın ve özlediğini daha çok hissedersin. Sahip olduğunu unutabilirsin, ama özlediğini daha çok hissedersin. Bu yüzden Doğu'da, bilimsel ve teknolojik gelişimin doruğunda, bunun saçmalığı hissedildi: Saçmaydı ve onun aracılığı ile sessizliğe erişemiyordun, onun aracılığıyla mutluluğa erişemiyordun, bu yüzden atın gitsin, vazgeç, içe dön, içsel dünyaya doğru git. Ve sonra bu içsel hareket kendiliğinden dışsal olanın reddi halini aldı.

Batı da bu şimdi olmaktadır. Şimdi Batı teknolojik doruğa ulaşmıştır; artık anlamsızlık hissedilmektedir. Artık Hindistan fakirliğin derinliklerine gitmiştir. Bu olmak zorundaydı, çünkü Doğu zihni içe doğru ilerlemeye başladı. Dışsal olan pahasına içe gittiğin zaman fakirleşirsin ve esaret altında olursun ve hasta, acı içinde olursun. Öyle olmak zorundadır.

Artık Hindistan meditasyonla ilgilenmiyor, Hindistan içsel dünya ile ilgilenmiyor, Hindistan nirvana ile ilgilenmiyor. Hindistan çağdaş teknoloji ile ilgileniyor. Hintli öğrenci mühendislikle, tıp bilimi ile ilgileniyor. Hintli dahi teknoloji öğrenmek için, atom enerjisi öğrenmek için Batı'ya gidiyor. Ve Batılı dahi meditasyonun ne olduğunu, içsel uzama nasıl gidileceğini öğrenmek için Doğu'ya geliyor.

Ve bu kişiler başarılı olmuşlardır. İnsanlık tarihinde ilk defa nasıl dışsal uzama gidileceğini öğrenmişlerdir. Aya ulaşmışlardır. Ay'a bir kez ulaşınca, bu saçma olmuştur. Şimdi, "Bundan ne çıkacak? Ay'a gittik, ama ne oldu?.. İnsan yine aynı sefil insan" demektedirler. Ay'ın faydası olmaz, çünkü insanı aya nakletsen de yine aynı insan olarak kalır. Bu yüzden dış uzayda hareket faydasız görünür, boşa enerji harcamak gibi görünür. İçsel uzama nasıl gidilmelidir?

Artık Doğu'ya dönüyorlar ve Doğu Batı'ya dönüyor... Yine seçim. Batı tamamen Doğu'ya dönerse, iki, üç yüzyıl içinde Batı fakirleşecek. Hippilere bak... Bunu şimdiden yapıyorlar. Ve yeni Batı nesli tamamen hippileşirse, o zaman teknoloji için kim çalışacak, sanayi için kim çalışacak, Batı'nın eriştiği uygarlık için kim çalışacak? Bir şey başarmak için yüzyıllar gerekir; ama her şeyi bir nesil içinde kaybedebilirsin.

Nesil reddederse ve "Üniversiteye gitmiyoruz" derse, ne yapabilirsin? Eski nesil bunu daha ne kadar uzatabilir? Yirmi sene sonra her şey kaybolur, sırf yeni neslin reddi yüzünden... "Ben üniversiteye gitmiyorum." Ve ayrılıyorlar, üniversiteyi bırakıyorlar. "Aşk yokken büyük arabaların, büyük evlerin, büyük teknolojinin ne faydası var? İç huzuru yokken bütün bu servetin ne faydası var? Yaşam yokken bu yüksek yaşam standartının ne faydası var? O zaman bırak!" diyorlar.

İki yüzyıl içinde Batı fakirliğin derinliklerine gömülebilir. Doğu'da oldu. Mahabharata'nın zamanında, Doğu'da hemen hemen aynı teknoloji geliştirilmişti. Sonra faydasız olduğu keşfedildi. Ve Hintli zihni teknolojiye dönerse, iki nesil içinde din kaybolacak... Şimdiden kayboldu... Ve meditasyon' sözcüğü bile modası geçmiş görünecek. İçsel olandan

bahsetsen insanlar aklının başında olmadığını düşünecek: "Ne demek içsel? İçsel diye bir şey yok."

Bu dil yüzünden oluyor... Çünkü dil bir seçimdir ve zihin aşırı uca gider. Ve biri aşırı uca gittiğinde diğeri kaybolur. Ve diğeri ile birlikte, pek çok nitelik kaybolur ve kayboldukları zaman onların yokluğunu hissedersin. O zaman yine diğer aşırı uca gidersin. O zaman her şey kaybolur.

Bu yüzden hiç eksiksiz kültür doğmamıştır ve insan sessiz kalmayı öğrenmediği sürece, sessizlik insan zihninin özü olmadığı sürece doğamaz da. Dil değil sessizlik... Çünkü sessizlikte sen büyürsün, dilde hep bir parçasın. İnsanlık sessizlikle yaşamaya başlamadığı sürece... Dille değil, zihinle değil, benliğin bütünlüğü ile... Eksiksiz kültür mümkün değildir. Yalnızca eksiksiz insanlar eksiksiz kültür oluşturabilir.

İnsan kısmidir, parçalıdır. Her insan olabileceğinin, olması gerektiğinin yalnızca bir parçasıdır. Potansiyelinin yalnızca bir parçasıdır. Bu parçalı insanlar parçalı toplumlar yaratır. Parçalı toplumlar hep vardı. Ama artık bu, aşırı uçlara dönmenin saçmalığının farkına varmamız mümkün görünüyor. Ve eğer bu farkındalık yoğunlaşırsa ve zıdda gitmezsek, tersine, bütünü aramaya başlarsak...

Örneğin ben. Ben maddesel olana karşı değilim, tinsel olana karşı değilim. Tinsel olanı savunmuyorum, maddesel olanı savunmuyorum. Ben ikisini birden savunuyorum. Benim için madde ile tin arasında, içsel ile dışsal arasında bir seçim yok. Ben ikisini birden savunuyorum, çünkü eğer ikisini birden kabul edersen, ancak o zaman bütün ve eksiksiz olursun. Ama mirasın yüzünden bunu anlamak, kavramak zordur.

Ne zaman tinsel birini görsen, fakir mi, değil mi, görmeye çalışırsın. O fakir olmalıdır, bir kulübede yaşıyor olmalıdır, açlıktan ölüyor olmalıdır. Neden? Neden fakir olmak zorunda, neden aç kalmak zorunda?.. Çünkü dışsala karşı içsel seçilmiştir; bu mirasın bir kısmı olmuştur. Lüks içinde yaşayan birini görsen tinsel olduğuna inanamazsın. Nasıl tinsel olabilir?

Lükste yanlış olan nedir? Ve tinsellik nasıl lükse karşı olabilir? Gerçekte, tinsellik mutlak lükstür. Gerçekte, ancak tinsel biri lüks içinde olabilir. O

nasıl gevşeyeceğini bilir, nasıl zevk alacağını bilir, her gittiği yere mutluluk götürmeyi bilir. Ama miras beyin hücrelerine kadar işlemiştir. Tinsel birinin fakirlik içinde yaşadığını görsen, onun gerçek olması gerektiğini düşünürsün. Fakirliğin tinsellik ile ne ilişkisi var? Hem, neden? Biz aşırı uçları seçiyoruz. Eski bir gelenek yüzünden bunu anlamak zor... Ve sen farkında bile değilsin.

Biri gelmişti. Bana Vinoba'nın yaşadığı Wardha'nın artık bütün gün çok sıcak olduğunu anlattı... Ve adam yelpaze kullanmıyormuş, pervane kullanmıyormuş, klima kullanmıyormuş. İmkânsız! Tinsel biri nasıl klima kullanabilir? Yelpaze bile kullanamaz. Oradan gelen adam çok etkilenmişti. Dedi ki: "Gördün mü, ne kadar tinsel bir adam! Yelpaze bile kullanmıyor."

Ben sordum: "Ne yapıyor?"

Dedi ki: "Bütün gün, saat ondan beşe kadar, günde yedi saat, başına ve karnına serin bezler koyuyor."

Her gün Vinoba'nın yedi saati boşa harcanıyor!.. Hem, bir yelpaze, vantilatör ya da klimanın maliyeti ne? Ya Vinoba'nın her gün boşa harcadığı yedi saat?.. Ama bir yelpaze olsa, bu adam Vinoba'nın tinsel olduğunu hissetmezdi. Ve bir şekilde Vinoba da bu yaklaşıma katılıyor... Vinoba'nın günde yedi saati hiç önemli değil.

Hayat çok kısa ve Vinoba gibi bir dahi yedi saatini boşa harcıyor. Ama o, kendisi teknolojinin bir şekilde tinsel olmadığını hissediyor. Dışarısı ve içerisi... O içeriyi seçmiş. Ama sen içeriyi seçersen, ıslak bez koymak bile dışarısıdır. Aynı şeyi yapmaktır, ama çok ilkel bir şekilde. Ne yapmış oluyorsun? Bir tür serinleme yaratmış oluyorsun. Ve bunun için günde yedi saatini boşa harcıyorsun! İşte bu çok büyük bir maliyettir. Ama biz, "Hayır" deriz, "bu konfordan kaçmak, bu tinsellik ve bu adam çok büyük bir adam." Bu beyin hücrelerimize Kadar işlemiştir.

Ben hayatı Kendi bütünlüğü içinde Kabul ederim. Dışsal olan ve içsel olan, ikisi de oradadır ve ikisi de bana aittir. Ve dengeli olmalıdırlar. Biri pahasına diğerini seçmemelisin. Ve seçersen, Kurban olursun... Aşırı ucun Kurbanı... Ve bunun yüzünden acı çekersin.

Denge yaratın. Dışsal ve içsel olan birbirine Karşıt değildir. Onlar aynı enerjinin hareketleridir, aynı ırmağın iki kıyısıdır ve ırmak tek bir kıyı ile akamaz. Diğerini unutabilirsin, ama diğeri orada olacaktır. Ve ırmak ancak diğeri orada ise var olabilir. Onu tamamen unutabilirsin: O zaman ikiyüzlülük doğar, çünkü gereksiz yere diğerini saklamış olursun. Gerek yoktur. Irmak akamaz.

Yaşam içsel olan ile dışsal olan arasında akar ve ikisi de gereklidir. Yaşam bir tanesi ile var olamaz. Ve ikisi aslında iki ayrı şey değildir. Irmağın iki kıyısı iki ayrı şeymiş gibi görünür; ırmağın derinlerine gidersen birleştiklerini görürsün... İki ayrı Kıyı olarak görünen bir zemin. Dışsal ile içsel aynı zemindir, aynı olgudur.

Bu görüş derinlere giderse ve insanlar... Ve ben insanlarla ilgilenirim, Kültürlerle değil, toplumlarla değil, uygarlıklarla değil. Eğer insanlar bütün ve dengeli olursa, bir gün insanlığın dengeli bir toplum yaratması mümkündür. Ve ancak o zaman insan huzur içinde olacaktır. Ve ancak o zaman gereksiz güçlükler yaşamadan büyümek mümkün olacaktır.

Bugün, birinin büyümesi nadir görülür... Nadiren. Hemen hemen tüm tohumlar boşa harcanır. Milyonlarca tohum içinden bir tanesi büyür ve çiçek olur. Bu kesinlikle israftır. Ama toplum dengeli olsa... Hiçbir şey reddedilmese, hiçbir şey seçilmese, bütün derin bir ahenk içinde kabul edilse... O zaman çok kişi büyür. Aslında, tam tersi geçerli olur: nadiren büyümeyen biri görülür.

55. BÖLÜM -Yalnızca Gerçek Olmayan Çözülür

-SUTRALAR-

82

Hisset: Düşüncem, benliğim, iç organlarım... Ben.

83

Arzudan önce ve bilişten önce, nasıl ben varım diyebilirim? Düşün. Güzelliğin içinde çözül.

Bir kez bir ziyaretçi küçük bir kasabada pek çok kişiye belediye başkanlarını sormuş. "Belediye başkanın nasıl biri?"

"İşe yaramazın teki" demiş rahip.

"Serseri" demiş benzinci.

"Hayatım boyunca o kerataya bir kez bile oy vermedim" demiş berber.

Sonra ziyaretçi belediye başkanı ile, bu kötü adamla tanışmış ve sormuş: "Yaptığın iş için ne maaş alıyorsun?"

"Ne maaşı, hiç para almıyorum" demiş belediye başkanı. "Bu görevi şerefi için kabul ettim!"

Egon böyledir işte... Egon hakkında yalnızca sen düşünürsün, başka kimse düşünmez. Egonun taçlandığını yalnızca sen düşünürsün; başka herkes için öyle değildir. Senin dışında hiç kimse egonla hemfikir değildir; başka herkes ona karşıdır. Ama sen bir düşün, bir yanılsamanın içinde yaşamaya devam edersin. Kendi imgeni yaratırsın. O imgeyi hissedersin, o imgeyi korursun ve bütün dünyanın o imge için var olduğunu düşünürsün. Bu sayıklamadır, deliliktir. Gerçeklik değildir.

Dünya senin için var değildir. Kimse senin egonla ilgilenmez; hem de hiç kimse. Sen olsan da, olmasan da fark etmez. Sen yalnızca bir dalgasın. Dalga gelir ve geçer; okyanus onun için endişelenmez. Ama sen kendini çok önemli sayarsın.

Egoyu çözmek isteyenler ilk önce bu gerçeği anlamalıdırlar. Ve egoist yapını bir kenara kaldırmadığın sürece gerçekliği göremezsin, çünkü her ne görüyorsan, her ne algılıyorsan, ego onu çarpıtır. Ego her şeyi kendi çıkarına kullanmaya çalışır. Ve hiçbir şey onu savunmaz, çünkü gerçeklik sahte bir şeye yardımcı olamaz. Bunu hatırla.

Gerçeklik, olmayan hiçbir şeyi destekleyemez ve senin egon en olanaksız şeydir, en büyük sahteliktir. O yoktur; o senin yaratımındır, senin hayali yaratımındır. Gerçeklik ona yardım edemez. Gerçeklik daima onu parçalamakta, daima onu yok etmektedir. Ne zaman egon gerçeklikle temasa geçse, gerçeklik şok edici çıkar. Sırf kendini bu durmaksızın gelen, durmaksızın egonu yok eden şoklardan korumak için, yavaş yavaş gerçekliği görmekten kaçınmaya başlarsın.

Egonu yitirmek yerine, gerçekliği görmekten kaçınırsın. Ve sonra egonun çevresinde, senin gerçeklik sandığın sahte bir dünya yaratırsın. Sonra kendi dünyanda yaşarsın. Gerçek dünyayla temasın yoktur, olamaz, çünkü korkarsın. Sen egonun sırça sarayında yaşamaktasın. Korku orada: Ne zaman gerçeklik ile temasa geçsen, egon yok olabilir, bu yüzden gerçeklikle temasa geçmemek daha iyidir. Biz sırf bu imkânsız egoyu korumak, savunmak için gerçeklikten kaçar dururuz.

Neden ona imkânsız diyorum? Neden ona sahte diyorum? Şunu anlamaya çalış. Gerçeklik birdir: Gerçeklik bir bütün olarak vardır, bir bütünlük olarak. Sen tek başına var olamazsın, yoksa olabilir misin? Ağaçlar var olmasa sen de var olamazsın, çünkü onlar senin için oksijen üretiyor. Hava kaybolsa ölüverirsin, çünkü o hava sana canlılık, yaşam veriyor. Güneş sönerse sen artık var olamazsın, çünkü sıcaklık, ışınlar senin hayatın.

Yaşam kozmik bir bütünlük olarak var. Yalnız değilsin ve yalnız var olamazsın. Bir dünyada varsın. Atomik, ayrı, yalıtılmış bir varoluş olarak var değilsin; sen kozmik bütünün içinde bir dalga olarak varsın. İlişkilisin. Ve ego sana birey olduğun, yalnız, ayrı, yalıtılmış olduğun hissini veriyor. Ego sana bir adada olduğun hissini veriyor... Değilsin. İşte bu yüzden ego sahte. O gerçekdışı ve gerçeklik onu destekleyemez.

Yani yalnızca iki yol var. Gerçeklikle temasa geçersen, ona açılırsan, egon çözülür. Ya da kendi düş dünyanı yaratman ve onun içinde yaşaman gerekir. Ve sen o dünyayı yarattın. Herkes kendi düş dünyası içinde yaşıyor.

İnsanlar bana geliyor ve onlara bakıyorum ve hepsinin derin uykuda olduğunu, düş gördüklerini görüyorum. Sorunları düşlerine ait ve onlar o sorunları çözmek istiyor. Onlar çözülemez, çünkü gerçek değiller. Gerçekdışı bir sorunu nasıl çözebilirsin? Eğer varsa çözülebilir... Ama yok; çözülemez. Gerçekdışı bir sorun... Nasıl çözülebilir? Ancak gerçekdışı bir yanıtla çözülebilir. Ama o gerçekdışı yanıt, yine gerçekdışı olacak başka sorunlar yaratır. Ve sonra tiksindirici ölçüde düşersin; sonu yoktur.

Gerçeklikle buluşmak istiyorsan... Ve gerçeklikle buluşmak Tanrı ile buluşmaktır. Tanrı gökyüzünde bir yerde saklı bir şey değildir; o çevrendeki gerçekliktir. Tanrı gizli değildir; sen gerçekdışılıkta gizleniyorsun. Tanrı en yakın varlıktır, ama sen kendi gerçekdışı dünyanı oluşturan kapsüle saklanıyorsun ve onu korumaya devam ediyorsun... Ve onun merkezi egodur.

Ego gerçekdışıdır çünkü sen yalıtılmış değilsin; sen gerçeklikle birsin. Sen onun organik bir parçası olarak varsın. Ondan ayrılamazsın. Ayrılırsan, tek bir an bile canlı kalamazsın. Her nefes kozmosla aranda bir köprü olur; her an dışarı çıkıp içeri giriyorsun, gerçek ile buluşup dönüyorsun.

Sen nabız gibisin, ölü bir varlık değil ve o nabız gerçekle derin bir ahenk içinde var. Ama sen o nabızı unutmuşsun. Sen ölü bir ego, bir kavram yaratmışsın... Ben... Ve bu ben daima bütüne karşı: Kendini savunuyor, mücadele ediyor, çelişki içinde, savaş halinde. Dolayısıyla tüm dinler egonun çözülmesini vurguluyor.

İlk şey: O gerçekdışı; işte bu yüzden çözülebilir. Gerçek olan hiçbir şey çözülemez. Nasıl çözebilirsin ki? Eğer bir şey gerçekse, yok edilemez; kalır. Ve sen ne yaparsan yap kalır. Yalnızca gerçekdışı şeyler çözülebilir. Onlar kaybolabilirler, buharlaşıp hiçliğe dönüşebilirler. Egon çözülebilir çünkü o gerçekdışı. O yalnızca bir düşünce, bir fikir; içeriği yok.

İkinci olarak: Bu egoyu yirmi dört saat boyunca devamlı taşıyamazsın. Öyle gerçekdışıdır ki onu daima beslemen gerekir. Sen uyurken ego orada değildir. İşte bu yüzden sabah bu kadar tazelenmiş hissedersin, çünkü gerçeklikle derin bir temas içindeydin. Gerçeklik seni canlandırdı, gençleştirdi.

Derin uykudayken egon yoktur. İsmin, biçimin, hepsi çözülür. Kim olduğunu bilmezsin... Eğitimli ya da eğitimsiz, zengin ya da fakir, günahkâr ya da aziz... Bilmezsin. Derin uykudayken kozmik bütüne geri düşersin; orada ego yoktur. Sabah canlanmış, taze, genç hissedersin. Derin bir kaynaktan içine enerji dolmuştur. Bir kez daha canlı olursun. Ama gece düşler, düşler, düşler görmüşsen, sabah yorgun hissedersin, çünkü ego düşlerde sürer. Düşlerde ego sürer, oradadır, bu yüzden senin asıl kaynağa düşmene izin vermez. Sabah yorgun hissedersin.

Derin uykudayken ego yoktur. Derin aşktayken ego yoktur. Gevşediğinde, sessizleştiğinde ego yoktur. Bir şeye kendini unutacak kadar daldığında ego yoktur. Müzik dinlerken, var olduğunu unuttun... Ego

yoktur. Ve gerçekte, üzerine çöken huzur müzikten gelmez; sen egoyu unuttuğun için gelir. Müzik yalnızca bir araçtır.

Güzel bir gündoğumu ya da günbatımını izlerken kendini unutursun. O zaman aniden sana bir şeyler olduğunu hissedersin. Orada değilsin; senden daha büyük bir şey orada. Bu varlık çok büyük... İsa buna Tanrı diyor... Bu sözcük simgeseldir. Muhammed ona Allah diyor... Bu sözcük simgeseldir. 'Tanrı' senden daha büyük demektir... Senden daha büyük bir şeyin başına geldiğini hissettiğin bir an. Ve bunu ancak var olmadığında hissedebilirsin. Sen oradayken, daha büyük olan başına gelemez, çünkü sen engelsin.

Herhangi bir an, eğer sen yoksan, Tanrı oradadır. Senin yokluğun ilahi olanın varlığıdır. Bunu hep hatırla: Senin yokluğun ilahi olanın varlığıdır; senin varlığın ilahi olanın yokluğudur. Bu yüzden aslında sorun Tanrı'ya nasıl ulaşılacağı değildir, sorun Tanrı'ya nasıl erişileceği değildir; sorun nasıl yok olmaktır.

İlahi hakkında endişelenmen gerekmez, onu tamamen unutabilirsin. Tanrı sözcüğünü bile hatırlaman gerekmez. Önemsizdir, çünkü temel şey Tanrı değildir, temel şey senin egondur. Eğer ego orada değilse, Tanrı başına gelir. Ve eğer denersen, Tanrı'ya ulaşmak için, Tanrı'ya erişmek için, özgürleşmek için çaba gösterirsen ıskalayabilirsin, çünkü tüm çaba ego merkezli olacaktır.

Tinsel arayanın sorunu budur. Tanrı'ya erişmeyi düşünen yalnızca ego olabilir. Dünyevi başarılarınla tatmin olamazsın. Başarmışşındır; dışsal dünyada belirli bir statüye, pozisyona, prestije ulaşmışşındır. Güçlüsün, zenginsin, bilgilisin, saygınsın, ama egon tatmin olmamış. Ego asla tatmin olmaz. Sebep?.. Aynı. Gerçek bir açlık doyurulabilir. Egonun açlığı sahtedir; doyurulamaz. Ne yaparsan yap boşuna olur. Açlık sahte olduğunda hiçbir yiyecek onu doyuramaz. Açlık gerçekse doyurulabilir.

Tüm doğal açlıklar doyurulabilir... Önemsizdir, hiç sorun değildir... Ama doğal olmayan açlıklar doyurulamaz. Her şeyden önce onlar açlık değillerdir... Onları nasıl doyurabilirsin? Ve onlar gerçekdışıdır; orada yalnızca boşluk vardır. Yiyecek tıkıştırıp duruyorsun ve yiyeceği bir

uçuruma, dipsiz bir uçuruma atıyorsun. Hiçbir yere ulaşmayacak. Ego doyurulamaz.

İskender Hindistan'a gelirken biri ona şöyle demiş: "Yalnızca tek bir dünya olduğu gerçeğini hiç düşündün mü? Onu fethedersen sonra ne yapacaksın?"

Bunu duyunca İskender çok hüzünlenmiş ve demiş ki: "Hiç düşünmemiştim, ama bu beni çok, çok üzdü. Gerçekten de, yalnızca bir tek dünya var ve ben onu fethedersem, sonra ne yapacağım?"

Bütün bu dünya bile susuzluğunu doyurmaz, çünkü o susuzluk sahtedir, gerçekdışıdır.

Ego Tanrı arayışına girişebilir. Yüz vakanın doksan dokuzunda benim fikrim budur... Arayış içinde olan egodur. Ve o zaman daha baştan arayış başarısızlığa mahkûmdur, çünkü ego ilahi olanla buluşamaz ve ego ona ulaşmak için her çabayı göstermektedir. İyi hatırla, meditasyonun, duanın, tapınmanın amacı egoyu yüceltmek olmamalı. Eğer öyleyse, enerjini boşa harcıyorsun. Bu yüzden farkında ol.

Ve bu yalnızca bir farkındalık sorunudur. Sen farkındaysan, egonun nasıl hareket ettiğini, nasıl işlediğini keşfedebilirsin. Zor değildir; özel bir eğitime gerek yoktur. Gözlerini kapatabilir, arayışın ne olduğunu görebilirsin. Gerçekten ilahi olanı mı arıyorsun, yoksa yalnızca egonu mu yüceltmeye çalışıyorsun, sorabilirsin... Saygın bir şey olduğu için, insanlar seni dindar sandığı için, derinliklerde, "Tanrı'ya sahip olmazsam ben... Ben... Nasıl tatmin olurum?" diye düşündüğün için mi arıyorsun onu?

Tanrı'ya sahip mi çıkacaksın? Upanişadlar Tanrı'ya eriştiğini söyleyen kişinin erişmediğini, çünkü "Ben Tanrı'ya eriştim" ifadesinin egonun ifadesi olduğunu söyler. Upanişadlar, bildiğini iddia edenin bilmediğini söyler. İddianın kendisi bilmediğini gösterir, çünkü 'ben bildim,' iddiası egodan gelmektedir. Ve ego bilemez. Tek engel egodur.

Şimdi teknikleri konuşacağız.

82. Teknik

Hisset: Düşüncem, benliğim, iç organlarım... Ben.

Çok basit ve çok güzel bir teknik.

Hisset: Düşüncem, benliğim, iç organlarım... Ben.

ilk şey düşünmemek, hissetmektir. Bu ikisi farklı boyutlardır. Ve biz öyle zekâ yönelimli olduk ki, hissettiğimizi söylediğimiz zaman bile gerçekte hissetmiyoruz, düşünüyoruz. Hissetmek tamamen durdu; içinde ölü bir organ oldu. "Seviyorum" dediğin zaman bile bu bir duygu değil, yine bir düşünce.

Peki duygu ile düşünce arasındaki fark ne? Hissediyorsan, yüreğe odaklandığını hissedersin. "Seni seviyorum" dediğin zaman, bu aşk duygusu yürekten akar, merkez yüreğin yakınında olur. Eğer yalnızca bir düşünceyse, baştan gelir. Birini sevdiğinde, kafadan mı geliyor, yürekten mi geliyor, hissetmeye çalış.

Ne zaman derinlemesine hissetsen, başsız olursun. O anda baş olmaz; olamaz. Tüm benliğin yürek olur... Sanki baş kaybolmuş gibi. Hissederken, benliğin merkezi yürektir. Düşünürken, benliğin merkezi baştır. Ama düşünce hayatta kalmak konusunda çok faydalı olmuştur, bu yüzden biz aşka dair her şeyi bıraktık. Benliğimizin tüm diğer boyutları durdu ve kapandı. Biz yalnızca başız ve bedenimiz yalnızca başın var olabileceği bir konum. Düşünüp duruyoruz; duygular hakkında bile düşünüyoruz. Bu yüzden hissetmeye çalış. Üzerinde çalışman gerekecek, çünkü o beceri, o nitelik geri kaldı. O olasılığı yeniden açmak için bir şeyler yapman gerek.

Bir çiçeğe bakarsın ve hemen güzel olduğunu söylersin. Gerçek üzerine düşün, gerçek üzerinde oyalan. Acele yargıya varma. Bekle... Ve sonra güzel demenin kaynağı baş mı, yoksa bunu hissettin mi, gör. Bu yalnızca tekdüze bir şey mi, bir gülün güzel olduğunu bildiğin için mi, bir gül güzel sayıldığı için mi söyledin? İnsanlar onun güzel olduğunu söylüyor ve sen de defalarca onun güzel olduğunu söylemişsin.

Gülü gördüğün an, zihin söyletiyor sana; zihin onun güzel olduğunu söylüyor. Bitti. Artık gül ile hiçbir temas yok. Gerek yok; söyledin. Artık başka bir şeye geçebilirsin. Gül ile hiçbir birlik olmadan... Zihin güle bakmana bile izin vermedi. Zihin araya girdi ve yürek gülle temasa geçemedi. Ancak yürek onun güzel olup olmadığını söyleyebilir, çünkü güzellik bir duygudur, bir kavram değil.

Onun güzel olduğunu kafadan söyleyemezsin. Nasıl söyleyebilirsin ki? Güzellik matematik değildir, ölçülebilir değildir. Ve güzellik gerçekte yalnızca gülde değildir, çünkü başka biri için hiç güzel olmayabilir ve başka biri ona bakmadan geçip gidebilir ve başka biri için çirkin bile olabilir. Güzellik yalnızca gülde değil; güzellik yüreğin gülle buluşmasında. Yürek gülle buluştuğunda güzellik çiçeklenir. Yüreğin herhangi bir şeyle derin temasa geçmesi büyük bir olaydır.

Sen herhangi biri ile derin temasa geçersen, o kişi güzel olur. Temas ne kadar derinse, o kadar fazla güzellik ortaya çıkar. Ama güzellik yüreğe olan bir olgudur, zihne değil. O bir hesap değildir ve yargı kriterleri yoktur. O bir duygudur.

Bu yüzden, "Bu gül güzel değil" dersem, sen buna itiraz edemezsin, itiraz etmeye gerek yoktur. "Bu senin duygun" dersin. "Ve gül güzel... Bu da benim duygum." Tartışma söz konusu olamaz. Başlar tartışır. Yürekler tartışamaz. Bitmiştir, nokta. "Bu benim duygum" dersen, artık tartışmak söz konusu olamaz.

Baş söz konusu olduğunda tartışma sürebilir ve bir sonuca varabiliriz. Yürek söz konusu olduğunda sonuç çoktan gerçekleşmiştir. Yürek söz konusu olduğunda sonuca gidecek prosedür yoktur; sonuç o andadır, anlıktır. Baş söz konusu olduğunda, bu bir süreçtir... Konuşursun, tartışırsın, analiz edersin ve sonra öyle olup olmadığı konusunda bir sonuca varırsın. Yürek söz konusu olduğunda, anlık bir olgudur... ilk önce sonuç gelir. Bir bak: Baş söz konusu olduğunda sonuç sonda gelir. Yürek söz konusu olduğunda sonuç başta gelir ve sonra süreci bulmaya çalışabilirsin... Ama o başın işidir.

Bu yüzden bu tür teknikler uygulanırken ilk güçlük, senin duygunun ne olduğunu bilmemen olacaktır. Geliştirmeye çalış. Bir şeye dokunduğun zaman gözlerini kapat; düşünme, hisset. Örneğin, elini elime alsam ve sana, "Gözlerini kapat ve neler olduğunu hisset" desem, hemen şöyle dersin: "Elin elimde." Ama bu bir duygu değildir, bu düşüncedir.

O zaman ben sana, "Hisset. Düşünme" derim. Sonra sen, "Sevgini ifade ediyorsun" dersin. Bu da düşüncedir. Ben yine ısrar etsem, "Yalnızca hisset, başını kullanma. Şu anda ne hissediyorsun?" ancak o zaman hissedebilir, "Sıcaklık" dersin. Çünkü sevgi bir sonuçtur. "Elin elimde"... Bu da baş yönelimli bir düşüncedir.

Asıl duygu, elimden eline ya da elinden elime belirli bir sıcaklık aktığıdır. Yaşam enerjilerimiz buluşmakta, buluşma noktası ısınmaktadır. Bu duygu gerçektir. Ama biz başı kullanır dururuz. Bu bir alışkanlık olmuştur; bunun için eğitilmişizdir. Bu yüzden yüreğini yeniden açman gerekir.

Duygularla yaşamaya çalış. Bazen gündüz, belirli bir iş yapmazken... Çünkü iş yaparken, başlangıçta duyguyla yaşamak zor olacaktır. O konuda baş çok etkili olduğunu kanıtlamıştır ve sen duygularla hareket edemezsin. Evde çocuklarınla oynarken ya da karınla otururken ya da hiçbir şey yapmazken, bir sandalyede gevşerken, hisset. Sandalyenin dokusunu hisset.

Elin sandalyeye dokunuyor: Ne hissediyorsun? Rüzgâr esiyor, hava içeri doluyor. Sana dokunuyor. Ne hissediyorsun? Mutfaktan kokular geliyor. Ne hissediyorsun? Yalnızca hisset. Onlar hakkında düşünme. Bu kokunun mutfakta bir şeyler hazırlanmakta olduğunu akla getirdiğini düşünmeye başlama... O zaman o Konuda hayal Kurmaya başlarsın, hayır, yalnızca gerçek neyse onu hisset. Gerçekle kal; düşünceye gitme. Her yerden sarılmışsın. Her yerden bunca şey sana akıyor. Tüm varoluş her yerden seninle buluşmaya geliyor, tüm duyularından içine doluyor, ama sen Kafadasın ve duyuların ölmüş; hissetmiyorlar.

Bunu yapabilmen için belirli bir büyüme gerekecek, çünkü bu içsel bir deneyimdir. Dışsal olanı hissedemiyorsan, içsel olanı hissetmek çok zor

olacaktır, çünkü içsel çok İnceliklidir. Kaba olanı hissedemezsen, incelikli olanı hissedemezsin. Sesleri işitemezsen, o zaman içsel sessizliği işitmen zor olacaktır... Çok zor. Öylesine İnceliklidir.

Bahçede oturuyorsun, trafik gelip geçiyor ve pek çok ses, pek çok gürültü var. Gözlerini kapat ve çevrendeki en incelikli sesi duymaya çalış. Bir karga gaklıyor: O karganın sesine yoğunlaşın. Trafiğin gürültüsü devam ediyor. Ses çok hafif, farkındalığın) ona odaklamazsan farkına varamazsın. Ama farkındalığını odaklarsan, tüm trafik gürültüsü kaybolur ve karganın sesi merkeze gelir. Ve onu, tüm nüanslarını işitirsin... Çok hafif, ama yine de işitebilirsin.

Duyarlılığında büyü. Dokunduğun zaman, işittiğin zaman, yediğin zaman, banyo yaptığın zaman, bırak duyular açılsın. Ve düşünme... Hisset.

Duşun altında duruyorsun: Üzerine dökülen suyun serinliğini hisset. O konuda düşünme. Hemen, "Çok serin. Soğuk. Güzel" deme. Hiçbir şey söyleme. Söze dökme, çünkü söze döktüğün an duyguyu ıskalarsın. Sözler geldiği an zihin işlemeye başlamıştır. Söze dökme. Serinliği hisset ve serin olduğunu söyleme. Herhangi bir şey söylemeye gerek yoktur. Ama bizim zihinlerimiz delidir; birini ya da diğerini söyler dururuz.

Hatırlıyorum, bir üniversitede çalışıyordum ve hep bir ya da diğer şeyi söyleyip duran bir kadın profesör vardı. Herhangi bir durumda sessiz kalması imkânsızdı. Bir gün ben fakültenin verandasında duruyordum ve güneş batıyordu. Muazzam bir güzellikti. Ve o da yanımda duruyordu, bu yüzden ona, "Bak!" dedim. O yine bir ya da diğer şeyi söylüyordu, bu yüzden, "Bak!" dedim. "Öylesine güzel bir günbatımı." Bu yüzden, gönülsüzce baktı. Dedi Ki: "Evet, ama sence solda biraz fazla mor yok mu?" Bu bir resim değildi; gerçek bir günbatımıydı!

Bir şeyler söyler dururuz, ne söylediğimizin farkında bile olmayız. Söze dökmeyi bırak; ancak o zaman duygularını derinleştirebilirsin. Duygular derinleşirse, bu teknik senin için mucizeler yaratabilir.

Hisset: Düşüncem.

Gözlerini Kapat ve düşünceyi hisset. Orada daimi bir düşünce akışı, bir süreklilik, bir akım var; bir düşünceler ırmağı akıyor. Bu düşünceleri hisset, onların varlığını hisset. Ve ne kadar çok hissedersen, kendilerini sana o kadar çok göstereceklerdir... Katman katman. Yalnızca yüzeydeki düşünceler değil; arkalarında daha fazla düşünce ve onların arkasında daha fazlası vardır... Katman katman.

Ve teknik diyor ki:

Hisset: Düşüncem.

Ve biz, "Bunlar benim düşüncelerim" deriz. Ama hisset... Onlar gerçekten sana mi ait? "Benim" diyebilir misin? Ne Kadar çok hissedersen, onların sana ait olduğunu söylemen o kadar az mümkün olur. Onların hepsi ödünç alınmıştır, hepsi dışarıdan gelmiştir. Onlar sana gelmiştir, ama sana ait değildir. Hiçbir düşünce sana ait değildir... Yalnızca birikmiş toz. Bu düşüncenin sana nereden geldiğini bilmesen bile, hiçbir düşünce sana ait değildir. Çabalarsan, bu düşüncenin sana nereden geldiğini bulabilirsin.

Yalnızca içsel sessizlik sana aittir. Onu sana kimse vermemiştir. Sen onunla doğdun ve onunla öleceksin. Düşünceler sana verilmiştir; sen onlara göre koşullanmışsın. Bir Hindu isen, farklı bir tür, farklı bir dizi düşüncen var; eğer bir Müslüman isen, elbette farklı bir dizi düşüncen var; eğer bir komünist isen, yine farklı bir dizi düşüncen var. Onlar sana verilmiş ya da sen gönüllü olarak almışsın, ama hiçbir düşünce sana ait değildir.

Düşüncelerin varlığını, kalabalığını hissedersen, bunu da hissedebilirsin... Onların sana ait olmadığını. Kalabalık sana gelmiştir, senin çevrende toplanmıştır, ama sana ait değildir. Ve bu hissedilebilirse... Hiçbir düşünce bana ait değil duygusu hissedilebilirse... Ancak o zaman zihni fırlatıp atabilirsin. Onlar sana aitse onları savunursun. Ve 'bu düşünce bana ait' duygusu bağlılıktır. O zaman ben ona kendimde kök veririm. O zaman ben toprak olurum ve düşünce içimde köklenmiş olarak kalabilir. Benim olmadığını gördüğüm herhangi bir şey kökünden sökülürse, demek ki ona bağlı değilim. 'Benim' duygusu bağlılık yaratır.

Düşüncelerin için savaşabilirsin, hatta düşüncelerin için şehit olabilirsin. Ya da düşüncelerin için bir katil, bir cani olabilirsin. Ve düşünceler sana ait değildir. Bilinç senindir, ama düşünceler sana ait değildir. Peki bu neden faydalı olur?.. Çünkü düşüncelerin sana ait olmadığını görebilirsen, o zaman hiçbir şey senin değildir, çünkü düşüncelerin her şeyin köküdür. Ev bana aittir, mülk bana aittir ve aile bana aittir... Bunlar dışsal şeylerdir. Derinlerde, düşünceler bana aittir. Ancak düşünceler bana aitse bütün bu şeyler, üstyapı bana ait olabilir.

Düşünceler bana ait değilse, o zaman hiçbir şeyin önemi yoktur, çünkü bu da bir düşüncedir... Senin benim karım olman, kocam olman. Bu da bir düşüncedir. Ve eğer temel olarak düşüncenin kendisi bana ait değilse, o zaman koca nasıl bana ait olabilir? Ya da karı nasıl bana ait olabilir? Düşünceler kökünden sökülür, tüm dünya kökünden sökülür. O zaman dünyada yaşayabilirsin ve dünyada yaşamazsın.

Himalayalar'a gidebilirsin, dünyayı terk edebilirsin, ama eğer düşüncelerin sana ait olduğunu düşünüyorsan, tek bir santim ilerlememişsindir. Orada, Himalayalar'da otururken, burada olduğu kadar çok dünya içinde olursun, çünkü düşünceler dünyadır. Düşüncelerini Himalayalar'a taşırsın. Evini terk edersin... Ama gerçek içsel olandır ve gerçek ev düşünce tuğlalarından inşa edilmiştir. O dışsal ev değildir.

Bu tuhaftır ama her gün olmaktadır: Dünyayı terk etmiş, ama hâlâ bir Hindu olan birini görürüm. Adam sannyasin olmuştur, ama yine de bir Hindu ya da Cayna olarak kalır. Bu ne anlama gelir? Adam dünyadan vazgeçmiştir, ama düşüncelerinden vazgeçmemiştir. Hâlâ bir Caynadır, hâlâ bir Hindudur... Düşünce dünyası hâlâ taşınmaktadır. Ve o düşünce dünyası gerçek dünyadır.

Hiçbir düşüncenin sana ait olmadığını görebilirsen... Ve göreceksin, çünkü sen gören, düşünceler görülen olacaktır. Sessizce düşüncelere baktığında, düşünceler nesneler, sen bakan olacaksın. Sen gören, tanık olacaksın ve düşünceler önünde akıyor olacak.

Ve eğer derinlemesine bakarsan, derinlemesine hissedersen, hiçbir kök olmadığını görürsün. Düşünceler gökyüzündeki bulutlar gibi süzülmektedir; içinde kökleri yoktur. Gelir, giderler. Sen yalnızca bir kurbansın, boş yere onlarla özdeşleşmişsin. Evinin yakınından geçen her bulut hakkında, "Bu benim bulutum" dersin. Düşünceler tıpkı bulutlar gibidir: Bilincinin gökyüzünde gelir geçerler ve sen her birine tutunursun. "Bu benim" dersin... Ve bu geçen yalnızca başıboş bir buluttur. Ve geçecektir.

Çocukluğuna dön. Bazı düşüncelerin vardı ve onlara tutunurdun ve onların senin düşüncelerin olduğunu söylerdin. Sonra çocukluk kayboldu ve o çocuklukla beraber o bulutlar da kayboldu. Artık hatırlamıyorsun bile. Sonra genç oldun: O zaman genç olduğunda sana çekici gelen başka bulutlar vardı ve onlara tutunmaya başladın.

Şimdi yaşlısın: O düşünceler artık yok, onları hatırlamıyorsun bile. Ve o düşünceler o kadar önemliydi ki, onlar için ölebilirdin ve şimdi hatırlamıyorsun bile. Şimdi, bir zamanlar uğruna ölebileceğini, uğruna şehit olabileceğini düşündüğün bütün o saçmalıklara gülebiliyorsun. Şimdi onlara tek bir kuruş bile harcamazsın. Artık onlar sana ait değil. Artık o bulutlar gitti, ama başka bulutlar geldi ve sen onlara tutunuyorsun.

Bulutlar değişip duruyor, ama senin tutunman asla değişmiyor. Sorun bu. Ve yalnızca çocukluktan çıktığında değişmeyecekler; onlar her an değişiyor. Bir dakika önce belirli bulutlarla doluydun; şimdi başka bulutlarla dolusun. Buraya geldiğinde üzerinden belirli bulutlar süzülüyordu; bu odadan çıkarken üzerinden başka bulutlar süzülüyor olacak... Ve sen her buluta tutunmaya devam edeceksin. Eğer sonunda elinde hiçbir şey bulamazsan, bu doğaldır, çünkü bulutlardan hiçbir şey elde edemezsin... Ve düşünceler yalnızca bulutlardır.

Bu sutra, "Hisset" diyor. İlk önce duyguları sağlamlaştırın. Sonra "Düşüncem. Hep benim..." Benim düşüncem dediğin o düşünceye bak. Duygu sağlamlaşmışken, düşünceye bak, benim kaybolur. Ve hile benim'dedir çünkü pek çok benim'den ben evrimleşir... Bu benim, bu bana ait. Çoğu benim; onlardan ben evrimleşir.

Bu teknik işin kökünden başlar. Düşünce her şeyin köküdür. Benim duygusunu kökünden kesebilirsen, bir daha ortaya çıkmaz, bir daha hiçbir yerde görünmez. Ama onu oradan kesemezsen, herhangi bir yerden kesip durabilirsin ve her şey faydasız olur; tekrar tekrar ortaya çıkar.

Kesebilirim. "Benim karım mı?" diyebilirim. "Hayır, biz yabancıyız ve evlilik yalnızca sosyal bir formalite." Kendimi kesebilirim. "Kimse benim karım değil" diyebilirim... Ama bu çok yüzeysel olur. Sonra, "Benim dinim" derim. Sonra, "Benim mezhebim" derim. Sonra, "Bu benim din kitabım. Bu İncil. Bu Kuran. Bu benim kitabım" derim. O zaman benim bir başka alanda devam eder ve sen aynı kalırsın.

Düşüncem ve sonra benlik. İlk önce düşünce trafiğine, düşünce sürecine, düşüncelerin ırmak gibi akmasına bak ve herhangi bir düşünce sana mi ait, yoksa yalnızca gelip geçen bulutlar mı, anla. Ve hiçbir düşüncenin sana ait olmadığını, herhangi bir düşünceye benim sözcüğünü eklemenin yanılsama olduğunu hissetmeye başladığında, o zaman ikinci şey; o zaman daha derine git. O zaman benlik'in farkına var. Bu ben nerede?

Raman müritlerine bir teknik verirdi: Yalnızca "Ben kimim?" diye sormaları gerekiyordu. Tibet'de benzer bir teknik kullanırlar, ama yine de Raman'ınkinden iyidir. Onlar "Ben kimim?" diye sormazlar. "Ben nerede?" diye sorarlar... Çünkü kim sözcüğü sorun yaratabilir. "Ben kimim?" diye sorduğun zaman, var olduğunu kabullenmiş olursun; tek soru, senin kim olduğundur. Var olduğunu varsaymış olursun. Buna itiraz edilmez. Var olduğun kabul edilir. Şimdi tek soru, senin kim olduğundur. Yalnızca kimliğin bilinmesi, yüzün tanınması gerekmektedir, ama oradadır... Tanınmaz halde oradadır.

Tibet yöntemi daha derindir. Onlar sessiz ol ve içeride nerede olduğunu ara derler. İçsel uzamda derine git, her noktaya git ve "Ben neredeyim?" diye sorun. Hiçbir yerde bulamayacaksın. Ve ne kadar çok ararsan, o kadar yok olacaktır. Ve, "Ben kimim?" ya da "Ben neredeyim?" diye sorarken bir an gelecek, bir noktaya geleceksin, sen var olacaksın, ama ben

olmayacak... Başına basit bir varoluş gelmiş olacak. Ama bu ancak düşünceler sana ait değilken olur. O daha derin bir âlemdir... Benlik.

Biz onu asla hissetmeyiz. Biz ben' der dururuz. Ben sözcüğü durmaksızın kullanılır... En çok kullanılan sözcük bendir... Ama sen bunu hissetmezsin. Ben derken neyi kastediyorsun? Ben dediğin zaman ne demek istiyorsun? Bu sözcükle ne aktarılıyor? Ne ifade ediliyor? Ben bir jest yapabilirim. Sonra, "Bunu kastediyorum" diyebilirim. Bedenimi gösterebilirim... "Bunu kastediyorum." Ama o zaman şu sorulabilir: "Elini mi kastediyorsun? Bacağını mı kastediyorsun? Karnını mı kastediyorsun?" O zaman reddetmem gerekir. Hayır demem gerekir. O zaman tüm beden reddedilir. O zaman, ben derken neyi kastediyorsun? Başını mı kastediyorsun? Derinlerde, ne zaman ben desen, bu çok belirsiz bir duygudur ve bu belirsiz duygu düşüncelerine dairdir.

Duygu sağlamlaştığında, düşüncelerden kesilmiş olarak, benlik'le yüzleşin ve onunla yüzleştiğinde onun var olmadığını anlayacaksın. O yalnızca faydalı bir sözcüktür, dilsel bir simgedir... Gerekli, ama gerçek değil. Bir Buda bile kullanmıştır onu, hem de aydınlandıktan sonra. O yalnızca dilsel bir araçtır. Ama bir Buda ben dediğinde, kastettiği asla ben değildir, çünkü öyle biri yoktur.

Bu benlik'le yüzleştiğin zaman o kaybolur. Bu anda korkuya kapılabilirsin, korkabilirsin. Ve bu tür, tekniklerin derinlerine giden çok kişiye olmuştur, öyle korkarlar ki kaçıp giderler. Bu yüzden şunu hatırla: Benliğini hissettiğin, onunla yüzleştiğin zaman, öldüğün zamankiyle aynı durumda olacaksın... Aynı. Ben kaybolduğu için, başına belli bir ölüm geldiğini hissedeceksin. Bir gömülme duygusu hissedeceksin, gittikçe gömüldüğünü hissedeceksin. Ve korkarsan, yine çıkacaksın ve düşüncelerine tutunacaksın, çünkü o düşünceler yardımcı olacak. Bu bulutlar burada olacak: Onlara tutunabilirsin ve o zaman korkudan kurtulacaksın.

Hatırla, bu korku çok iyidir, çok umut verici bir işarettir. Artık derine gittiğini gösterir... Ve ölüm en derin noktadır. Ölüme girebilirsen ölümsüz olursun, çünkü ölüme girmiş biri ölemez. O zaman ölüm yalnızca çevrede

olur; asla merkezde değil, yalnızca çeperde. Benlik kaybolduğunda, sen tıpkı ölüm gibi olursun. Artık eski olmaz ve yeni oluşur.

Ortaya çıkacak bu bilinç tamamen yenidir, kirlenmemiş, genç, bakirdir. Eski artık yoktur... Ve eski ona dokunmamıştır bile. O benlik kaybolur ve sen saf bakirliğin içinde, mutlak tazeliğin içinde olursun. Benliğin en derin katmanına dokunulmuş olur.

Şu şekilde düşün: Düşünceler, sonra onların altında benlik ve üçüncü olarak:

Hisset: Düşüncem, benlik, iç organlar... Ben.

Düşünceler kaybolduğu ya da sen onlara tutunmayı bıraktığın zaman... Gelip geçiyorlarsa bu seni ilgilendirmez, sen uzaksın, ayrısın, özdeşleşmemişsin ve benlik kaybolmuş... O zaman iç organlara bakabilirsin. Bu iç organlara... Bu en derin şeylerden biridir. Biz dış organları biliriz. Ellerle ben sana dokunurum, gözlerle ben seni görürüm... Bunlar dış organlardır.

İç organlar aracılığı ile kendi benliğimi bilirim. Dış organlar başkaları içindir. Dış organlar aracılığı ile seni tanırım. Kendimi nasıl tanırım? Ben olsam bile... nereden bilirim? Bana kendi benliğim duygusunu veren kim? İç organlar. Düşünceler durduğu zaman, artık benlik yokken, ancak o zaman, o saflık, berraklık içinde, iç organlarını görebilirsin.

Bilinç, zekâ... Bunlar iç organlardır. Onlar aracılığı ile kendi benliğimin, kendi varoluşumun farkındayım. İşte bu yüzden gözlerini kapattığında bedenini tamamen unutabilirsin, ama var olduğuna dair duygu kalır. Ve anlaşılabilir ki bir insan öldüğünde... Bu bir gerçektir. Bir insan öldüğünde, bizim için ölüdür, ama onun ölü olduğu gerçeğini fark etmesi biraz zaman alır, çünkü içsel varlık duygusu aynı kalır.

Tibet'te özel ölüm egzersizleri vardır ve insanın ölmeye hazır olması gerektiğini söylerler. Egzersizlerden biri şudur: Ne zaman biri ölüyor olsa usta, rahip ya da Bardo egzersizlerini bilen biri ona devamlı şunu söyler: "Hatırla, uyanık ol, bedenden ayrılıyorsun." Çünkü bedenden ayrılırken

bile ölü olduğunu fark etmen zaman alır, çünkü içsel duygu aynı kalır; değişim olmaz.

Beden yalnızca başkalarına dokunmak, başkalarını hissetmek içindir. Onun aracılığı ile kendine hiç dokunmamışsındır, onun aracılığı ile hiç kendini bilmemişsindir. Kendini başka içsel organlar aracılığı ile bilirsin. Ama bu acı vericidir... O içsel organların farkında olmamamız ve kendi gözlerimizdeki imgenin başkaları tarafından yaratılması. Başkalarının benim hakkında söyledikleri kendim hakkındaki bilgimdir. Bana güzel olduğumu ya da çirkin olduğumu söylediklerinde, buna inanırım. Benim duyularımın başkaları aracılığı ile söyledikleri, başkaları aracılığı ile yansıyanlar, kendi hakkımda inandıklarım olur.

İç organları tanıyabilirsen toplumdan tamamen kurtulursun. Eski yazmalarda bir sannyasinin toplumun parçası olmadığı söylenirken kastedilen budur, çünkü o artık kendini kendi iç organları aracılığı ile tanımaktadır. Artık kendisi hakkındaki bilgisi başkalarının söylediklerine dayanmamaktadır, yansıtılmış bir şey değildir. Artık onun kendini bilmek için bir aynaya ihtiyacı yoktur. O içsel aynasını bulmuştur ve içsel ayna aracılığı ile bilmektedir. Ve içsel gerçeklik ancak kendi içsel organlarına rastladığın zaman bilinebilir.

İç organlar. O zaman o iç organlar aracılığı ile bakabilirsin. Ve sonra... Ben. Sözlerle ifade etmek güçtür, işte bu yüzden 'ben' kullanılır. Herhangi bir sözcük yanlış olur... Ben de yanlıştır... Ama dışsal ben kaybolmuştur. Bu yüzden hatırla, bu ben'in dışsal ben ile bir ilgisi yoktur. Düşünceler kökünden söküldüğü zaman, dışsal ben kaybolduğu zaman, iç organlar bilindiği zaman, bu ben ortaya çıkar. O zaman, ilk defa gerçek benliğim ortaya çıkar... O gerçek benliğe ben denir.

Dışsal dünya artık yoktur, düşünceler artık yoktur, ego duygusu artık yoktur ve ben kendi iç organlarımı tanıdım: Bilinç, zekâ... Ya da her ne isim verirsen... Farkındalık, uyanıklık. O zaman, bu içsel organ ışığında, ben ortaya çıkar.

Bu ben sana ait değildir. Bu ben senin en iç merkezindir, senin bilmediğin merkezdir. Bu ben ego değildir. Bu ben sana karşı değildir. Bu ben kozmiktir. Bu ben dalga değildir. Bu ben okyanustur.

Hisset: Düşüncem, benlik, iç organlar.

O zaman bir boşluk olur ve aniden ben ortaya çıkar. Bu ben ortaya çıktığında, o zaman insan bilir: "Aham Brahmasnıi. Ben Tanrı'yım." Bu biliş egonun iddiası değildir; ego artık orada değildir. Bu teknik aracılığı ile kendini dönüştürebilirsin, ama ilk önce duygunun yerleşmesine izin ver.

83. Teknik

Arzudan önce, bilişten önce, nasıl ben varım diyebilirim? Düşün. Güzelliğin içinde çöz.

Arzudan önce, bilişten önce, nasıl ben varım diyebilirim?

Bir arzu doğar: Arzu ile birlikte, ben varım duygusu doğar. Bir düşünce doğar: Düşünce ile birlikte; ben varım duygusu doğar. Kendi deneyiminde ara bunu. Arzudan önce, bilişten önce, ego yoktur.

Sessizce otur. İçe bak. Bir düşünce doğar: Sen düşünce ile özdeşleşirsin. Bir arzu doğar: Arzu ile özdeşleşirsin. Özdeşleşirken ego olursun. O zaman düşün: Arzu yok, bilgi yok, düşünce yok... Hiçbir şeyle özdeşleşemezsin. Ego doğamaz.

Buda bu tekniği kullanmış ve müritlerine bir şey dışında hiçbir şey yapmamalarını söylemiştir: Bir düşünce doğduğunda onu fark et. Buda bir düşünce doğduğunda bir düşünce doğduğunu fark etmeni söylerdi. İçeride, fark et: Şimdi bir düşünce doğuyor, şimdi bir düşünce doğdu, şimdi bir düşünce kayboldu. Şimdi düşüncenin doğuyor olduğunu, şimdi düşüncenin doğduğunu, şimdi düşüncenin kaybolduğunu hatırla ve onunla özdeşleşme.

Çok güzel ve çok basittir. Bir arzu doğar. Yolda yürüyorsun; yanından güzel bir araba geçiyor. Ona bakarsın... Ve daha bakmadan ona sahip olma

arzusu doğar. Yap. Başlangıçta söze dökün; ağır ağır söyle: "Bir araba gördüm. Çok güzel. Ona sahip olma arzusu doğdu." Söze dökün.

Başlangıçta iyidir; yüksek sesle söyleyebilirsen, çok iyidir. Yüksek sesle söyle: "Bir arabanın geçtiğini fark ediyorum, zihin onun güzel olduğunu söyledi ve şimdi bir arzu doğdu: bu arabaya sahip olmalıyım." Her şeyi söze dökün, kendi kendine yüksek sesle söyle, o anda artık ondan farklı olduğunu hissedersin. Fark et.

Fark etmekte iyi olduğunda, artık yüksek sesle söylemeye gerek kalmaz. İçeride, arzunun doğduğunu fark et. Güzel bir kadın geçiyor; arzu geldi. Fark et... Senin bir ilgin yokmuş gibi, yalnızca bir gerçeğin farkına varıyormuş gibi... Ve o zaman aniden sen o duygudan çıkarsın.

Buda der ki: "Her ne oluyorsa fark et. Yalnızca fark etmeye devam et ve kaybolduğunda, yine arzunun kaybolduğunu fark et, o zaman arzu ile düşünce ile aranda bir mesafe hissedeceksin."

Bu teknik şöyle diyor:

Arzudan önce, bilişten önce, nasıl ben varım diyebilirim?

Ve eğer arzu yoksa ve düşünce yoksa, nasıl ben varım diyebilirim? Nasıl ben varım diyebilirim? O zaman her şey sessiz olur, tek bir dalga bile olmaz. Ve dalga olmadan nasıl ben yanılsamasını yaratabilirim? Bir dalga varsa ona bağlanabilirim ve onun aracılığı ile ben varım diye hissedebilirim. Bilinçte dalga olmadığında ben olmaz.

Bu yüzden arzudan önce, hatırla; arzu geldiğinde hatırla; arzu gittiğinde hatırlamaya devam et. Bir düşünce doğuyor, hatırla. Ona bak. Bir düşüncenin doğduğunu fark et. Eninde sonunda gidecektir, çünkü her şey anlıktır, o zaman bir boşluk olacaktır. İki düşünce arasında bir boşluk olur, iki arzu arasında bir boşluk olur ve boşlukta ben olmaz.

Zihinde bir düşünceyi fark et, o zaman bir boşluk olduğunu hissedersin. Ne kadar küçük olursa olsun, bir boşluk olur. Sonra bir başka düşünce gelir; sonra yine bir boşluk olur. O boşluklarda ben yoktur... Ve o boşluklar senin

gerçek benliğindir. Düşünceler gökyüzünde hareket etmektedir. O aralıklarda iki bulut arasından bakabilirsin ve gökyüzünü görebilirsin.

Düşün. Güzellikte çöz.

Ve eğer bir arzunun doğduğunu, arzunun gittiğini düşünürsen, sen boşlukta kalırsan ve arzu seni rahatsız etmezse... Geldi ve gitti. Oradaydı ve şimdi orada değil ve sen rahatsız edilmeden kaldın, önceden olduğun gibi kaldın. Sende hiçbir değişim olmadı. Bir gölge gibi geldi ve geçti. Sana dokunmadı; sen yaralanmadan kaldın.

Arzunun bu hareketini, düşüncenin hareketini, ama senin içinde hareket olmamasını düşün. Düşün ve güzellik içinde çöz. Ve o boşluk güzeldir. O boşlukta çözün. Boşluğa düşün, boşluk ol. Bu en derin güzellik deneyimidir. Ve yalnızca güzellik de değil, iyilik ve doğruluk deneyimi. O boşlukta sen varsın.

Tüm vurgu doludan boşa gitmek üzerinedir. Bir kitap okuyorsun. Sözcükler var, cümleler var, ama sözcüklerin arasında boşluklar var, cümlelerin arasında boşluklar var. Sen o boşluklardasın. Sen kâğıdın beyazlığısın ve siyah noktalar yalnızca üzerinde hareket eden düşünce ve arzu bulutları. Vurguyu değiştirin, geştaltı değiştirin. Siyah noktalara bakma. Beyaza bak.

İçsel benliğinde boşluklara bak. Dolu kısımlara kayıtsız kal. Sen boşluklarla, aralıklarla ilgilen. O boşluklar aracılığı ile mutlak güzelliğin içinde çözünebilirsin.

56.BÖLÜM -Boşluğu Keşfetmek

SORULAR

Boşlukla yaşamak nasıl öğrenilir?

Varoluşsal olmayan egonun varoluşsal dönüşümünü açıklar mısın?

Dönüşüm süreci aynı zamanda bir hayal midir?

Manevi arayışın gerçek olup olmadığı nasıl anlaşılır?

İlk Soru:

Osho,

meditasyonda, “ben” geçici olarak geride kaldığında ve içeride bir boşluk yaratıldığında, o boşluk bilinmeyenin girişi ile doldurulmazsa bir hayal kırıklığı hissediliyor. İnsan o boşlukla yaşamayı nasıl öğrenebilir?

Boşluk bilinmeyendir. Bekleme ve boşluğu bir şeyin dolduracağını umma. Bekliyorsan, umuyorsan, arzuluyorsan, boş değilsin. O bir şeyin, bilinmeyen bir gücün üzerine çökmesini bekliyorsan, o zaman boş değilsin... Bu umut orada, bu arzu orada, bu özlem orada. Bu yüzden bir şeyin içini doldurmasını arzulama. Yalnızca boş ol. Bekleme bile.

Boşluk bilinmeyendir. Gerçekten boş olduğunda bilinmeyen üzerine çökmüştür. İlk önce boş olacağını, sonra bilinmeyenin geleceğini düşünme. Boşsan bilinmeyen gelmiştir. Tek bir anlık gecikme bile olmaz. Boşluk ve bilinmeyen birdir.

Başlangıçta sana boşluk gibi görünür; o yalnızca görünüştür, çünkü sen hep ego ile doluydun. Gerçekte sen egonun yokluğunu hissediyorsun; işte bu yüzden boş hissediyorsun. İlk önce ego kaybolur... Ama egonun artık olmadığı duygusu boşluk duygusunu yaratır. Yalnızca yokluk... Orada bir şey vardı ve şimdi yok. Ego gitti, ama egonun yokluğu hissedilir. İlk önce ego kaybolur ve sonra egonun yokluğu da kaybolur. Ancak o zaman gerçekten boş olursun. Ve gerçekten boş olmak gerçekten dolu olmaktır.

Ego yokluğu ile yaratılan o içsel boşluk ilahi olandır. İlahi olan başka bir yerden gelmez; sen zaten osun. Ego ile dolu olduğun için fark edemiyorsun, göremiyorsun, dokunamıyorsun. İnce bir ego engeli seni önlüyor.

Ego geride kaldığı zaman engel yıkılmış oluyor. Ferde artık yok. Hiçbir şey gelmeyecek; gelecek olması gereken şey zaten orada. Bunu hatırla: Sana gelecek yeni hiçbir şey yok. Mümkün olan her şey zaten orada, var. Bu yüzden mesele erişme meselesi değil; mesele keşfetme meselesi. Hazine orada, yalnızca örtülü... Sen örtüsünü açacaksın.

Fark etmiş biri olduğunda Buda'ya defalarca sorulmuş: "Ne kazandın? Neye eriştin?"

Buda'nın şöyle dediği anlatılır: "Hiçbir şeye erişmedim. Tersine, kendimi kaybettim. Ve eriştiğim şey zaten oradaydı, bu yüzden ona eriştiğimi söyleyemem. Onun farkında değildim. Artık farkına vardım. Ama ona eriştiğimi söyleyemem. Tersine, artık onu daha önce bilmiyor

olmamın nasıl mümkün olduğunu merak ediyorum. O hep oradaydı, köşe başındaydı... Dönmek yeterliydi."

İlahi olan bir gelecek değildir. Senin ilahiliğin şimdidir. Burada ve şu andadır. Şu anda sen osun... Farkında değilsin, doğru yöne bakmıyorsun ya da ona ayarlı değilsin, o kadar.

Bir radyo gibi: Dalgalar hemen, şu anda geçiyor, ama radyo belli bir dalgaya ayarlanmazsa dalga fark edilemez. Radyoyu ayarlarsın ve dalga fark edilir. Ayarlamaya ihtiyaç vardır. Meditasyon bir ayarlamadır. Sen ayarlandığın zaman, fark edilmeyen fark edilir.

Ama şunu unutma: Arzulama; çünkü arzu senin boş olmana izin vermez. Eğer boş değilsen hiçbir şey mümkün değildir, çünkü boşluk orada değildir, bu yüzden kendi fark edilmeyen doğan ortaya çıkamaz. Onun ortaya çıkması için boşluğa ihtiyaç var. Boşlukla nasıl yaşayacağını da sorma. Gerçek soru bu değil. Sen yalnız boş ol. Sen henüz boş değilsin.

Bir kez boşluğun ne olduğunu bilince, onu çok seveceksin. O esrikliktir. Zihin için, insan için, bilinç için mümkün olan en güzel deneyimdir. Boşlukla nasıl yaşayacağını sormayacaksın. Boşluk bir tür acıymış gibi soruyorsun bunu. Egoya öyle gelir. Ego boşluktan korkar, bu yüzden o bir düşmanmış gibi, onunla nasıl yaşayacağını sorarsın.

Boşluk senin en içindeki merkezdir. Tüm eylemler çeperdedir; en içteki merkez yalnızca bir sıfırdır. Tüm görünenler çeperdedir; benliğinin en derin nüvesi görünmeyen boşluktur. Buda ona bir isim vermiştir: ***shunyata.*** Bu, hiçlik ya da boşluk demektir. O senin doğandır, o senin benliğindir ve her şey o hiçlikten gelir ve her şey ona geri döner.

O boşluk kaynaktır. Onu nasıl dolduracağını sorma; çünkü ne zaman onu doldurmak istesen daha, daha fazla ego yaratırsın. Ego, boşluğu doldurma çabasıdır. Ve bu, üzerine bir şey çökmesi gerektiği arzusu bile -bir tanrı, bir ilah, ilahi bir güç, bilinmeyen bir enerji- bir düşüncedir. Tanrı hakkında düşündüğün herhangi bir şey Tanrı olmayacaktır; yalnızca bir düşünce olacaktır.

Bilinmeyen dediğin zaman onu bilinen kılarsın. Bilinmeyen hakkında ne biliyorsun? Onun bilinmeyen olduğunu söylemek için bile onun hakkında bir nitelik bilmen gerekir. Onun bilinmeyen olduğu niteliğini bilmelisin. Zihin bilinmeyeni kavrayamaz. Bilinmeyen bile bilinen olur ve zihin ne derse desin yalnızca söze dökme olur, bir düşünce süreci olur.

'Tanrı' sözcüğü Tanrı değildir. Tanrı düşüncesi Tanrı değildir. Hiç düşünce olmadığında, ancak o zaman onun ne olduğunu hissedersin, fark edersin. O konuda başka hiçbir şey söylenemez. Ancak ima edilebilir. Tüm imalar hatalıdır, çünkü hepsi dolaylıdır.

Şu kadarı söylenebilir: Sen olmadığında -sen ancak arzu olmadığında olmazsın, sen arzu ile varsın; arzu senin var olmanı sağlayan besindir, arzu yakıttır. Arzu, özlem, gelecek olmadığında ve sen olmadığında- o boşluk varoluşun doluluğu olur. O boşlukta tüm varoluş sana görünür olur. Sen o olursun.

Bu yüzden boşlukla nasıl yaşanacağını sorma, ilk önce boş ol. Onunla nasıl yaşayacağını sormanın gereği yok. Öylesine mutluluk vericidir. Var olan en derin mutluluk. Boşlukla nasıl yaşayacağını sorduğunda, aslında insanın kendi ile nasıl yaşayacağını sormuş olursun. Ama sen kendini tanımıyorsun. Ona daha, daha fazla gir.

Meditasyonda bazen bir tür boşluk hissedersin; bu gerçek boşluk değildir. Ben ona yalnızca bir tür boşluk diyorum. Meditasyon yaparken, bazı anlarda, birkaç saniye için, düşünce süreci durmuş gibi hissedersin. Başlangıçta bu boşluklar hissedilir. Ama sen düşünce süreci durmuş gibi hissettiğin için, bu da yine bir düşüncedir, ince bir düşünce süreci. Ne yapıyorsun? İçten içe, "Düşünce süreci durdu" diyorsun. Ama bu ne? Bu başlamış olan ikincil bir düşünce süreci. Ve sen, "Bu boşluk." diyorsun. "Şimdi bir şey olacak" diyorsun. Bu ne? Yine yeni bir düşünce süreci.

Bu bir daha olduğunda onun kurbanı olma. Belli bir sessizlik çöktüğünü hissettiğinde, onu söze dökme, çünkü onu yok etmiş olursun. Bekle... Bir şeyi değil... Yalnızca bekle. Hiçbir şey yapma. "Bu boşluk" deme. Söylediğin an onu yok etmiş olursun. Yalnızca ona bak, içine işle,

onunla yüzleş, ama bekle... Söze dökme. Ne bu telaş? Söze dökerken zihin yine farklı bir yönden katılmış olur ve sen aldanırsın. Zihnin bu oyununa karşı uyanık ol.

Başlangıçta bu olacaktır, bu yüzden her olduğunda yalnızca bekle. Tuzağa düşme. Hiçbir şey söyleme... Sessiz kal. O zaman girersin ve o zaman geçici olmaz, çünkü gerçek boşluğu bir kez tanıyınca onu kaybedemezsin. Gerçek kaybedilemez; niteliği budur.

Bir kez içsel hâzineyi tanıyınca, bir kez en derin özünle temasa geçince, o zaman eylem içinde hareket edebilirsin, o zaman ne dilersen yapabilirsin, o zaman sıradan, dünyevi bir yaşam yaşayabilirsin, ama boşluk seninle kalır. Onu unutamazsın. O içeride devam eder. Müziği işitilir. Her ne yapıyorsan, bu yalnızca çeperde olur; içeride sen yine boş kalırsın.

Ve eğer içeride boş kalabilirsen, yaptıkların yalnızca çeperde kalırsa, ne yaparsan yap ilahi olur, ne yaparsan yap, ilahi olanın niteliğini kazanır, çünkü artık o senden gelmemektedir. Artık o doğrudan asıl boşluktan, asıl hiçlikten gelmektedir. O zaman konuşursan, o sözler sana ait değildir. Muhammed şunları söylerken kastettiği buydu: "Bu ***Kuran*** benim tarafımdan söylenmedi. Başka biri benim aracılığımla konuşmuş gibi bana geldi." O içsel boşluktan gelmişti. Şunu söylerken Hinduların kastettiği budur: "Vedalar insan tarafından yazılmamıştır, onlar insan belgeleri değildir, onlar ilahidir, Tanrı'nın kendisi konuşmuştur."

Bunlar, çok gizemli bir şeyi söylemenin simgesel yolları. Ve gizem şu: Sen derinlemesine boş olduğunda, ne yaparsan yap, ne dersen de senden gelmez... Çünkü sen artık yoksun. O boşluktan gelir. Bütün bu varoluşun geldiği aynı kaynaktan gelir. O zaman rahme, varoluşun rahmine girmiş olursun. O zaman sözler sana ait değildir, o zaman eylemlerin sana ait değildir. Sanki sen yalnızca bir aletsin. Bütünün aleti.

Boşluk yalnızca anlık olarak hissedilirse ve bir ışık çakması gibi gelip giderse, gerçek değildir. Ve eğer o konuda düşünmeye başlarsan, gerçek olmayan bile kaybedilir. O anda düşünmemek cesaret ister. Bildiğim en

büyük kontrol budur. Zihin sessizleştiğinde ve sen boş kaldığında, düşünmemek için çok büyük cesaret gerekir, çünkü zihnin tüm geçmişi kendini dayatır. Tüm mekanizma, "Şimdi düşün!" der.

İnce şekillerde, dolaylı yollardan, geçmiş anılar seni düşünmeye zorlar. Eğer düşünürsen geri gelmiş olursun. O anda sessiz kalabilirsen, hafıza ve zihnin mekanizması yüzünden baştan çıkmazsan... Gerçekte Şeytan budur: Seni baştan çıkaran kendi zihnin. Ne zaman boş kalsan, zihin seni baştan çıkarır ve düşünecek bir şey yaratır. Düşünmeye başlarsan gerilemiş olursun.

En büyük ustalardan biri, Bodhidharma Çin'e gittiğinde pek çok mürit çevresinde toplanmış. İlk Zen ustası oymuş. Daha sonra baş müridi olacak bir mürit gelmiş ve şöyle demiş: "Şimdi tamamen boş kaldım."

Bodhidharma hemen ona tokat atmış ve demiş ki: "Şimdi git ve bu boşluğu da at! Şimdi boşlukla doldun. Bunu da at. Ancak o zaman gerçekten boş kalırsın."

Anladın mı? Boşluk fikri ile dolabilirsin. O zaman o üzerinde süzülür, bulut olur. Bodhidharma demiş ki: "Bu boşluğu da at ve bana ondan sonra gel." Boş olduğunu söylüyorsan boş değilsin. Bu 'boş' sözcüğü anlamlı olmuş ve sen onunla dolmuşsundur. Ben de aynısını sana söylüyorum: Bu boşluğu da at!

ikinci Soru:

Osho,

dönüşümden ve insan zihninin değişmesinden, insan bilincinin bilinçüstüne dönüşmesinden bahsettin ve tinselliğin varoluşsal bir deney olduğunu söyledin.

Ama dün gece egonun sahte bir varlık olduğunu, içeriği ve gerçekliği olmadığını söyledin. O zaman, bu tüm tinsel deneyim, varoluşsal

olmayan egonun varoluşsal dönüşümü olduğu anlamına mı geliyor?

Hayır. Tinsel dönüşüm egonun dönüşümü değildir; onun çözülerek kaybolmasıdır. Sen egoyu dönüştürmeyeceksin; çünkü nasıl dönüşürse dönüşsün ego yine ego olarak kalır. Daha üstün, daha rafine, daha kültürlü olabilir, ama ego yine ego olarak kalır. Ve daha kültürlü iken daha zehirli olur. Daha incelikli iken o ölçüde avucunda olursun, çünkü onun farkına varamazsın. Öylesine kaba bir egonun farkına bile varmazsın. İncelikli olduğu zaman onun farkında olmazsın; olasılık yoktur.

Egoyu rafine etmenin yolları vardır, ama o yollar tinselliğe dair değildir. O yöntemlerde ahlak vardır. Ahlak ile din arasındaki fark budur. Ahlak egoyu rafine etmenin yöntemlerinde bulunur; ahlak saygınlıkta vardır. Bu yüzden birine şöyle deriz: “Bunu yapma. Bunu yaparsan, saygınlığın tehlikeye girer. Bunu yapma. Başkaları senin hakkında ne düşünür? Bunu yapma. Şerefin kirlenir. Bunu yaparsan herkes sana saygı duyar."

Tüm ahlak senin egona, incelikli bir egoya dayanır. Din egonun dönüşümü değildir, bir aşkınlıktır. Egoyu bırakırsın yalnızca. Ve onu yanlış olduğu için bırakmazsın. Bu ayrımı hatırla. Ahlak hep şöyle der: "Yanlış olanı bırak ve doğru olanı yap." Din der ki: "Sahte olanı bırak... Yanlış olanı değil, sahte olanı. Gerçekdışı olanı bırak, gerçeğe gir." Tinsellikte değer, 'gerçek'tir, doğru' değil. Çünkü doğrunun kendisi sahte olabilir ve sahte bir dünyada bizim yanlışlara karşı çıkmak için sahte doğrulara ihtiyacımız olur.

Tinsellik egonun dönüşümü değildir, o bir aşkınlıktır. Egonun ötesine geçersin. Ve bu öteye geçiş aslında bir uyanıştır; egonun var olup olmadığını görmek için derin bir uyanıklıktır. Eğer varsa, eğer bir parçaysa, benliğinin gerçek bir parçasıysa, onun ötesine geçemezsin. Eğer sahteyse, ancak o zaman aşkınlık mümkündür. Düşten uyanabilirsin. Gerçeklikten uyanamazsın. Yoksa uyanabilir misin? Bir düşü aşabilirsin, ama gerçekliği aşamazsın.

Ego sahte bir varlıktır. Peki, ego sahte bir varlıktır derken neyi kastediyoruz? Onun sırf sen onunla yüzleşmediğin için var olduğunu kastediyoruz. Onunla yüzleşirsen, o var olmaz. O senin cehaletinde vardır; sen farkında olmadığın için vardır. Farkına varırsan orada olmayacaktır. Farkına varıyorsan ve bir varlık sırf sen farkına vardığın için kayboluyorsa, bu onun sahte olduğu anlamına gelir. Farkındalıkla gerçek açığa çıkar ve sahte kaybolur.

Bu yüzden "egonu bırak" demek de doğru değildir... Çünkü ne zaman egonu bırakman söylense, bu, egonun bir şey olduğu ve onu bırakabileceğin duygusunu verir. Egoyu atmak için mücadele etmeye bile başlayabilirsin. Tüm çaba saçma olur. Onu atamazsın, çünkü ancak bir gerçeklik atılabilir. Onunla savaşamazsın. Bir gölgeyle nasıl savaşabilirsin? Eğer savaşmaya kalkarsan, hatırla, alt edilirsin. Gölge çok güçlü olduğundan değil, gölge olmadığından; onu alt edemezsin. Kendi aptallığın seni alt eder.

Bir gölge ile savaşırsan kazanamazsın... Bu kesindir. Alt edilirsin. Bu da kesindir, çünkü savaşta sen kendi enerjini harcarsın. Gölge çok güçlü olduğundan değil, gölge olmadığından. Sen kendinle savaşıyor, enerjini boşa harcıyorsun. Sonra yorulur, düşersin. Gölgenin kazandığını ve senin yenildiğini düşünürsün... Gölge yoktu, hiç olmadı. Ego ile savaşırsan kaybedersin. Tersine, onun nerede olduğunu bulmaya çalış.

Çin imparatoru, Bodhidharma'ya, "Zihnim çok huzursuz. Daima içsel bir kargaşa içindeyim. Bana biraz huzur ver ya da bana içsel sessizliğe nasıl girebileceğimin sırrını ver" demiş.

Bodhidharma şöyle demiş: "Sabah erkenden, saat dörtte, kimse yokken gel. Ben burada, kulübemde yalnızken gel. Ve unutma, huzursuz zihnini de yanında getir. Onu evde bırakma."

Kral çok rahatsız olmuş, "Huzursuz zihnini yanında getir. Onu evde bırakma, aksi halde kimi susturacağım? Onu kıpırtısız kılacağım, ama sen getir onu! Sakın unutma" diyen bu adamın deli olduğunu düşünmüş.

İmparator gitmiş, ama öncekinden de huzursuzmuş. Bu adamın bir bilge olduğunu ve ona bir anahtar vereceğini düşünüyormuş, ama söyledikleri çok aptalca gelmiş... İnsan zihnini nasıl evde bırakırmış? Uyuyamamış. Bodhidharma'nın gözleri ve ona bakma tarzı... Hipnotize olmuş... Sanki bir mıknatıs çekiyormuş. Bütün gece uyuyamamış ve sabaha karşı dörtte hazırlanmış. Aslında gitmek istemiyormuş, çünkü bu adam deliymiş. Ve bu kadar erken bir saatte, hava daha aydınlanmadan, kimse yokken gitmek... Bu deli her şeyi yapabilirmiş.

Ama yine de öyle çekiliyormuş ki oraya, elinde olmadan gitmiş. Ve Bodhidharma'nın sorduğu ilk şey... Asası elinde, kulübesinin önünde oturuyormuş ve demiş ki: "Tamam. Demek geldin. Huzursuz zihnin nerede? Onu da getirdin mi? Onu susturmaya hazırım." İmparator, "Sen neden bahsediyorsun? İnsan zihnini nasıl unutur? O daima orada" demiş.

Bodhidharma şöyle demiş: "nerede? Nerede o? Göster bana ki susturayım, sen de geri dön."

İmparator: "Ama o nesnel bir şey değil. Onu sana gösteremem, onu elime alamam. O içimde."

Bodhidharma demiş ki: "Tamam, gözlerini kapat ve nerede olduğunu bulmaya çalış. Ve tuttuğun an gözlerini aç, bana söyle. Ben onu kıpırtısız kılayım."

O sessizlikte, bu deli adamın yanında, imparator gözlerini kapamış. Denemiş, denemiş. Korkuyormuş da, çünkü Bodhidharma asası ile oturuyormuş... Her an vurabilirmiş. Denemiş, denemiş, denemiş. Her yere bakmış, benliğinin her köşesine, her bucağına... Huzursuz olan o zihin nerede? Ne kadar çok bakarsa, huzursuzluğunun kaybolduğunun o kadar çok farkına varmış. Ne kadar aramaya çalışırsa... Tıpkı bir gölge gibi, orada değilmiş.

İki saat geçmiş, adam ne olduğunun farkında bile değilmiş. Yüzü sessizleşmiş, Buda heykeli gibi olmuş. Sonra yükselen güneşle birlikte Bodhidharma demiş ki: "Şimdi gözlerini aç. Bu yeter. İki saat olması

gerektiğinden de fazla. Şimdi bana onun nerede olduğunu söyleyebilir misin?"

İmparator gözlerini açmış. Bir insanın olabileceği kadar sessizmiş. Bodhidharma'nın önünde eğilmiş, "Sen çoktan susturdun onu" demiş.

İmparator Wu bunu biyografisinde şöyle yazmış: "Bu adam mucizevi, büyülü. Hiçbir şey yapmayarak zihnimi susturdu. Ve ben de hiçbir şey yapmadım. Yalnızca kendi içime girdim ve onun nerede olduğunu bulmaya çalıştım. O haklıydı elbette: İlk önce nerede olduğunu bul. Sırf onu bulma çabası. Sonra orada yoktu."

Egoyu bulamazsın. İçeri girersen, onu ararsan, onu orada bulamayacaksın. O hiç var olmadı. O yalnızca başka bir şeylerin yerine konan sahte bir şey. Bir faydası var, işte bu yüzden icat ettin onu. Çünkü sen gerçek benliğini, gerçek merkezini bilmiyorsun ve bir merkez olmadan işlev göstermek zor olduğundan bir kurgu, kurgusal bir merkez yarattın ve onun aracılığı ile işlev gösterdin.

Gerçek merkez gizli. Sen sahte bir merkez yarattın. Ego sahte bir merkezdir, başka bir şeyin yerine geçen bir merkezdir. Bir merkez olmadan var olmak, işlev göstermek zordur. Senin işlev göstermek için bir merkeze ihtiyacın var. Ve gerçek merkezini bilmiyorsun, bu yüzden zihin sahte bir merkez yarattı. Zihin yedekler yaratmak konusunda çok yeteneklidir. Sen gerçeği bulamazsan sana hep bir yedek verir, çünkü aksi halde delirirsin. Bir merkez olmadan delirirsin. Darmadağın olursun, paramparça olursun; birlik olmaz. Bu yüzden zihin sahte bir merkez yaratır.

Tıpkı düş görmek gibidir. Susadığını düşlersin. Bu susuzluk yoğunlaşırsa uykun bölünür, çünkü o zaman kalkıp su içmen gerekir. Bunun yerine zihnin bir şey verir: Zihin bir düş yaratır. Kalkman gerekmez, uykunun bölünmesi gerekmez... Su içtiğini düşlersin. Buzdolabından su alıp içtiğini düşlersin. Zihin gerçek su yerine bir şey vermiştir sana. İyi hissedersin. Gerçek susuzluk giderilmemiştir, yalnızca aldatılmıştır. Ama sen su içtiğini hissedersin. Artık uyuyabilirsin; uyku bölünmeden sürer.

Düşlerde zihin uykuyu korumak için durmaksızın sana bir şeyler vermektedir. Ve sen uyanıkken de aynısı olmaktadır. Zihin aklını korumak için sana bir şeyler vermektedir; aksi halde paramparça olur, dağılırsın.

Gerçek merkez bilinmediği sürece egonun işlemesi gerekir. Gerçek merkez bir kez bilinince su düşü görmeye gerek yok. Gerçek suyun varsa onu içebilirsin. Onun hakkında düş görmeye gerek yoktur. Meditasyon seni gerçek merkezine getirir. Ve bunun gerçekleşmesi ile, sahtenin faydalılığı ortadan kalkar.

Ama bu bilinçte tutulmalıdır. Ego senin gerçek merkezin değildir. Ancak o zaman gerçek arayışına başlayabilirsin. Ve tinsellik egonun dönüşümü değildir. O dönüştürülemez. O gerçekdışıdır, yoktur. Onunla hiçbir şey yapamazsın. Farkında, uyanık isen, onu kendi içinde izliyorsan, o kaybolur. Sırf farkındalık alevi sayesinde, tinsellik orada değildir. Tinsellik aşkınlıktır.

Üçüncü Soru:

Osho,

ego gerçekdışı ise, o zaman bu, bilinçsiz zihin, beyin hücrelerinde anıların birikmesi ve tinselliğin ana konusu olan dönüşüm süreci, bunların da gerçekdışı olduğu, bir düş süreci olduğu anlamına gelmez mi?

Hayır. Ego gerçekdışıdır; beyin hücreleri gerçekdışı değildir. Ego gerçekdışıdır; anılar gerçekdışı değildir. Ego gerçekdışıdır; düşünce süreci gerçekdışı değildir. Düşünce süreci bir gerçekliktir. Anılar gerçektir, beyin hücreleri gerçektir, bedenin gerçektir. Bedenin gerçektir, ruhun gerçektir.

Bunlar iki gerçekliktir. Ama ruhun bedenle özdeşleştiği zaman ego oluşur... Bu gerçekdışıdır.

Tıpkı şöyledir. Bir aynanın önünde duruyorum: Ben gerçeğim, ayna gerçek, ama aynadaki yansıma gerçek değil. Ben gerçeğim, ayna da gerçek, ama aynadaki yansıma yalnızca bir yansıma, bir gerçeklik değil. Beyin hücreleri gerçek, bilinç gerçek, ama bilinç işe karıştığı, beyin hücrelerine bağlandığı, onlarla özdeşleştiği zaman ego oluşur. O ego gerçekdışıdır.

Bu yüzden uyandığında, aydınlandığında, hafızan kaybolmaz. Hafıza orada kalır. Gerçekten de, kristal kadar berrak olur. O zaman daha doğru işler, çünkü sahte egonun yarattığı rahatsızlık olmaz. Düşünce sürecin de kaybolmaz. Tersine, ilk defa düşünmeyi başarabilirsin. Bundan önce yalnızca bir şeyler ödünç alıyordun. Sonra gerçekten düşünmeyi başarırsın. Ama o zaman sen efendi olursun, düşünce süreci değil.

Önceden, düşünce süreci efendiydi. Sen o konuda hiçbir şey yapamıyordun. O kendi başına sürüyordu; sen yalnızca bir kurbandın. Uyumak istiyordun ve zihin düşünmeye devam ediyordu. Sen onu durdurmak istiyordun, ama o durmuyordu. Gerçekten de sen onu durdurmak için ne kadar çabalarsan, o da o kadar inatçı oluyordu. O senin efendindi. Aydınlandığında da orada olacak, ama o zaman o araç olacak. Ne zaman ona ihtiyaç duysan onu kullanabileceksin. İhtiyaç duymadığında, bilincinde kalabalık yapmayacak. Çağrılabilecek ve sonra durdurulabilecek.

Zihin hücreleri orada olacak, beden orada olacak, hafıza orada olacak, düşünce süreci orada olacak. Tek bir şey orada olmayacak: Ben duygusu! Bunu anlamak güçtür.

Buda yürür, Buda yer, Buda uyur, Buda hatırlar. Hafızası vardır, beyin hücreleri harika bir şekilde işlemektedir. Ama Buda şöyle demiştir: "Ben yürüyorum, ama içimde kimse yürümüyor. Ben konuşuyorum, ama içimde kimse konuşmuyor. Ben yiyorum, ama içimde kimse yemiyor." İçsel bilinç artık ego değil. Bu yüzden Buda acıktığı zaman, senin gibi hissedemez.

Sen, "Ben açım" diye hissedersin. Buda acıktığı zaman şöyle hisseder: "Beden aç. Ben yalnızca bilenim." O 'bilen', ben duygusundan yoksundur.

Ego sahte bir varlıktır, tek sahte varlıktır... Başka her şey gerçektir. İki gerçeklik buluşabilir ve bu buluşmada üçüncü bir üst-olgu yaratılabilir. İki gerçeklik buluştuğu zaman sahte bir şey olabilir. Ama sahte ancak bilinç varsa olabilir. Bilinç yoksa, sahte olamaz. Oksijen ve hidrojen buluşur: Sahte su olamaz. Sahte ancak sen bilinçliyken olur, çünkü ancak bilinç hata yapabilir. Madde hata yapamaz, madde sahte olamaz. Madde hep doğrudur. Madde aldatamaz, aldanamaz. Yalnızca bilinç aldanabilir. Bilinç varken hata yapma olasılığı vardır.

Ama bir şeyi daha unutma: Madde her zaman gerçektir, asla sahte değildir, ama asla doğru da değildir. Madde doğrunun ne olduğunu bilemez. Hata yapamıyorsan, doğrunun ne olduğunu da bilemezsin. Aynı anda iki olasılık açılır. İnsan bilinci hata yapabilir, hata yaptığını bilebilir ve hatadan uzaklaşabilir. Güzelliği buradadır. Tehlike vardır, ama tehlike olmalıdır zaten. Her büyümede yeni tehlikeler belirir. Madde için tehlike yoktur.

Şu şekilde bak: Ne zaman yeni bir şey varoluşun içinde büyüse, yeni bir şey evrimleşse, onunla birlikte tehlike de var olur. Bir taş için tehlike yoktur. Küçük bakteriler vardır. O bakterilerde cinsellik, insan ya da hayvanlarda olduğu şekliyle bulunmaz. Onlar yalnızca bedenlerini bölerler. Bir bakteri büyüdüğü zaman, belli bir ölçüde büyüdüğü zaman, bedeni otomatik olarak ikiye bölünür. Ana beden ikiye bölünür. Artık iki bakteri vardır. O bakteriler sonsuza dek yaşayabilir... Doğum olmadığından ölüm de yoktur.

Ve tersi de olur. Besin yoksa, iki bakteri yaklaşır, yaklaşır ve bir olurlar, bedenleri bir olur. Doğum yok, ölüm yok. Cinsellikle doğum işin içine girmiştir; doğumla ölüm işin içine girmiştir; doğumla bireysellik, ego işin içine girmiştir.

Her büyümenin kendi potansiyel tehlikeleri vardır, ama onlar güzeldir. O tehlikelere düşmenin gereği olmadığını anlayabilirsin ve sen onları

aşabilirsin. Ve aştığın zaman olgunlaşırsın, daha büyük bir senteze ulaşırsın. Kurban düşersen, daha büyük senteze erişilmez.

Tinsellik zirvedir, her tür büyümenin son, nihai sentezidir. Sahte aşılır ve gerçeklik soğurulur. Yalnızca gerçek kalır; tüm sahtelikler geride kalır. Ama bedenin gerçekdışı olduğunu düşünme. Gerçektir. Beyin hücreleri gerçektir, düşünce süreçleri gerçektir. Yalnızca bilinç ile düşünce süreci arasındaki ilişki gerçekdışıdır. O bir bağdır. Çözemezsin. Ve çözdüğün an kapıyı açmışsındır.

Son Soru:

Osho,

insan, giriştiği tinsel arayışın egosunu yüceltme olmadığını, gerçek dinsel arayış olduğunu nasıl anlayabilir?

Eğer bilmiyorsan, eğer aklın karışmışsa, iyi bil ki bu egoyu yüceltmedir. Kafan karışık değilse, bunun gerçek olduğunu iyi biliyorsan, hiç kargaşa yoksa, o zaman gerçektir. Ve bu birini aldatma sorunu değildir. Bu insanın kendini aldatıp aldatmadığı sorunudur. Aklın karışmışsa, kuşku içindeysen, bu egoyu yüceltmedir, çünkü gerçek arayış oradayken kuşku olmaz. İman olur.

Başka bir şekilde anlatayım. Ne zaman bu tür sorular dile getirsen, bu kargaşa yanlış yolda olduğunu açıkça gösterir. Biri bana geliyor ve "Söyle bana. Meditasyonumun derin olup olmadığını bilmiyorum" diyor.

Ben de şöyle diyorum: "Eğer derine gidiyorsa, gelip bana sormanın hiç gereği yok. Derinlik öyle bir deneyimdir ki bilirsin. Ve eğer derinliğini bilemiyorsan, kim bilecek? Yalnızca derinliği hissetmediğin için gelip bana soruyorsun. Bir başkasının doğrulamasını istiyorsun. Eğer ben, 'Evet, meditasyonun çok derinlere gidiyor.' dersem, çok iyi hissedersin... Bu egoyu yüceltmedir."

Hasta olduğunda, hasta olduğunu bilirsin. Bazen hastalık çok çok gizli olabilir. Sen onun farkında olmayabilirsin. Ama tersi asla olmaz: Tamamen sağlıklıyken bunu bilirsin. Asla saklı değildir. Sağlıklıyken bunu bilirsin. Hastalığının farkında olmayabilirsin, ama sağlıkta -eğer sağlıklıysan- farkında olursun, çünkü sağlık olgusu bir iyilik hissidir. Sen sağlığını hissedemiyorsan, kim hissedecek? Hastalığın için, ne tür hastalığın olduğunu söyleyecek uzmanlar olabilir; sana sağlığını söyleyecek uzman yok. Gerek de yok. Ama sağlıklı olup olmadığını soruyorsan, sağlıksızsın; bu kadarı kesin. Akıl karışıklığı bunu gösterir.

Bu yüzden tinsel arayış içindeyken, bu egoyu yüceltme mi, yoksa gerçek bir arayış mı, bilirsin. Bu akıl karışıklığı bunun gerçek bir arayış olmadığını gösterir; bu bir tür ego yüceltmedir. Egoyu yüceltmek nedir? Sen gerçek olgu ile daha az ilgilenmektesindir; sen ona sahip olmakla daha fazla ilgilenirsin.

İnsanlar bana geliyor ve şöyle diyor: "Bize ***kundalini***nin yükselip yükselmediğini söyle." Onlar ***kundalini*** ile ilgilenmezler, gerçekte ilgilenmezler; onların doğrulanmaya ihtiyaçları vardır. Bazen oyun oynarım ve şöyle derim: "Evet, ***kundalinin*** yükselmiş." O kadar mutlu olurlar ki! O kişi büyük kasvet ve hüzün içinde gelmiş ve ben, "Evet, ***kundalinin*** uyanmış" dediğimde bir çocuk gibi mutlu oluyor.

Mutluluk içinde gider ve tam odamdan çıkarken onu geri çağırırım ve şöyle derim: "Ben yalnızca oyun oynuyordum. Bu gerçek değil. Sana hiçbir şey olmadı." Yine hüzünlenir.

O aslında uyanışla ilgilenmemektedir; o yalnızca Kendini iyi hissetmekle ilgilenmektedir: ***Kundalini***si uyandığı zaman başkalarından üstün olduğunu

hissedebilir.

Bunca sözde guru bu şekilde insanları sömürür durur; çünkü sen egon için varsın. Onlar sana onay verebilir, sana, "Evet, sen uyandın. Sen Buda oldun" diyebilirler. Sen bunu inkâr etmezsin. Ben bunu on kişiye söylesem, on kişinin dokuzu inkâr etmez. Yalnızca mutlu hissederler. Onlar, uyandıklarını söyleyecek bir guru arayışı içindeydiler.

Sahte gurular senin ihtiyacın yüzünden vardır, çünkü hiçbir gerçek guru bunu sana söylemez, sana onay vermez... Çünkü her onay egonun bir talebidir. Onaya gerek yok. Tecrübe ediyorsan, tecrübe ediyorsundur. Tüm dünya reddetse bile, bırak reddetsinler. Hiç fark etmez. Gerçek deneyim oradaysa, kimin eriştiğini söylediği, kimin erişmediğini söylediği ne fark eder? Önemsizdir. Ama önemsiz gelmez, çünkü senin temel arayışın egodur. Sen her şeye eriştiğine inanmak istersin.

Bu pek çok kez olur: Dünyada başarısız olduğunda, dünyada acı çektiğinde, orada başarı kazanamadığında ve hırslarının tatmin edilmediğini hissettiğinde, hayatın geçip gittiğini hissettiğinde tinselliğe dönersin. Aynı hırs, şimdi burada tatmin olmak ister. Ve burada tatmin olması kolaydır... Kolay, çünkü tinsellikte kendini kolayca kandırabilirsin. Gerçek dünyada, madde dünyasında, o kadar kolay kandıramazsın.

Fakirsen, nasıl zenginmişsin gibi yaparsın? Rol yapsan da kimse aldanmaz. Sen zengin olduğun konusunda ısrar edersen tüm toplum, çevrendeki kalabalık senin delirdiğini düşünür.

Kendisini Eğitmen Jawaharlal Nehru zanneden bir adam tanıyordum. Ailesi, dostları, herkes onu ikna etmeye çalıştı: "Böyle saçmalıklar söyleme, aksi halde delirdiğini sanacaklar."

Ama o dedi ki: "Ben saçmalamıyorum. Ben Eğitmen Jawaharlal Nehru'y um."

"Jawaharlal Nehru" diye imza atmaya başladı. Piskoposluk bölgelerine, memurlara, vergi memurlarına, komisyon üyelerine telgraflar gönderiyor, "Geliyorum... Eğitmen Jawaharlal Nehru" diyordu.

Yakalanıp evinde zincire vurulması gerekti. Onunla görüşmeye gittim. Benim köyümde yaşıyordu. Dedi ki: "Sen anlayış sahibi birisin. Sen anlayabilirsin. Bu aptallar, kimse beni anlamıyor... Ben Eğitmen Jawaharlal Nehru'yum."

Ben de, "Evet, ben de bu yüzden seninle görüşmeye geldim. Sen bu aptallardan korkma, çünkü senin gibi büyük adamlar hep acı çekmişlerdir" dedim.

"Doğru" dedi. Çok mutlu oldu. "Beni anlayabilen tek kişi sensin. Büyük adamların acı çekmesi gerekir."

Dış dünyada, sen kendini kandırmaya çalışırsan delirdiğin düşünülür, ama tinsel dünyada çok kolay olur. ***Kundalini***nin yükseldiğini söyleyebilirsin. Sırf sırtında belli bir ağrı var diye, ***kundalini***n yükselmiş olur. Sırf beynin biraz dengesiz hissediyor diye, merkezlerinin açıldığını hissedersin. Daima başın ağrıyor diye, üçüncü gözün açıldığını düşünürsün. Aldatırsın ve kimse hiçbir şey söylemez, kimse ilgilenmez. Ama sana, "Evet, yöntem bu" diyecek sahte öğretmenler vardır. Ve sen çok mutlu olursun.

Egoyu yüceltmek, senin aslında kendini dönüştürmekle ilgilenmediğin anlamına gelir; sen yalnızca iddia etmekle ilgilenirsin. İddia etmek kolaydır, onu ucuza satın alabilirsin. Ve bu karşılıklı bir şeydir. Bir guru, sözde bir guru senin uyanmış biri olduğunu söylediği zaman, elbette o seni uyandırmıştır, bu yüzden bu guruya saygı göstermen gerekir. Bu karşılıklı bir şeydir. Ona saygı gösterirsin. Ve artık bu guruyu terk edemezsin, çünkü bu guruyu terk edersen uyanışına, ***kundalinine*** ne olacak? Terk edemezsin. O guru da sana bağımlıdır, çünkü başka kimse senin uyandığını düşünmeyecektir. Terk edemezsin. Bu karşılıklı blöftür.

Eğer gerçekten arayış içindeysen bu kolay değildir. Ve herhangi bir tanığa ihtiyacın olmaz. Zor ve zahmetlidir; ömürler alabilir. Ve acı vericidir, uzun bir acıdır, çünkü çok şeyin yok edilmesi, çok şeyin aşılması, uzun süredir taşıdığın zincirlerin kırılması gerekir. Bu kolay değildir. Çocuk oyunu değildir. Zahmetlidir ve acı olacaktır, çünkü ne zaman sen

düzenini değiştirmeye başlasan, eski olan her şey geride bırakılmalıdır. Ve tüm yatırımların eski üzerinedir. Acı çekmen gerekir.

Egonu bulmak için içe baktığında ve bulamadığında, birlikte yaşadığın imgeye ne olacak? Sen hep çok iyi, ahlaklı, şöyle ya da böyle bir insan olduğunu düşünüyordun... Buna ne olacak? Kendini arayıp bulamadığında o iyi adam nerede olacak? Egon, kendin hakkında düşündüğün onca şeyi ima eder. Her şey ona dahildir. O kolayca bir kenara atabileceğin bir şey değildir. O sensin, tüm geçmişin. Onu bir kenara attığın zaman sıfır gibi olursun, sanki daha önce hiç var olmamışsın gibi. İlk defa doğarsın; hiçbir deneyim, hiçbir bilgi, hiçbir geçmiş olmadan... Tıpkı masum bir bebek gibi. Cesarete ihtiyacın vardır.

Gerçek arayış zahmetlidir. Egoyu yüceltmek çok kolaydır. Kolaylıkla yerine getirilebilir, çünkü aslında hiçbir şey yerine gelmez. İnanmaya başlarsın; sana bir şey olduğuna inanmaya başlarsın. Yalnızca boş yere zaman, enerji ve ömür harcıyor olursun. Bu yüzden, eğer gerçekten bir ustanın yanındaysan, o durmaksızın seni tribinden çekip çıkaracaktır. Delirmemen için, düşlerde düşünmeye başlamaman için izlemek zorunda kalacaktır. O seni geri çekecektir.

Bu çok, çok zor bir şeydir, çünkü ne zaman geri çekilsen ustandan intikam alırsın. "Öylesine yükselmiştim, patlamanın eşiğindeydim ve o, 'Hiçbir şey olmuyor. Yalnızca hayal görüyorsun,' dedi." Yeryüzüne geri çekilmişsindir.

Gerçek bir ustanın müridi olmak zordur. Müritler hep ustalarına karşı çıkmak ister, çünkü onlar kendi egolarını yüceltmeye dalmışlardır ve usta onları bundan çıkarmaya çalışmaktadır. İşte bu müritler sahte ustalar yaratır. Öylesine büyük bir ihtiyaç içindedirler ki, ihtiyaçlarını karşılayan herhangi biri ustaları olur. Egonun büyümesine yardımcı olmak kolaydır, çünkü sen bunu istersin. Egonun kaybolmasına yardımcı olmak çok zordur.

İyi hatırla ve her gün, her an arayışının bir egoyu yüceltme olup olmadığını kontrol et. Kontrol etmeye devam et. O çok İnceliklidir ve egonun yöntemleri çok, çok, çok sinsidir. Yüzeyde değillerdir. Ego seni

içeriden yönlendirir; derinlerden, bilinçaltından. Ama sen uyanıksan, ego seni aldatamaz. Sen uyanıksan, onun dilini öğrenirsin, onun nasıl bir his verdiğini öğrenirsin, çünkü o daima deneyim peşindedir. Anahtar sözcük budur.

Ego daima deneyim peşindedir... Cinsel ya da tinsel, hiç fark etmez. Ego şunu, bunu tecrübe etmeye can atar: ***Kundalini***yi tecrübe etmeye, yedinci bedeni tecrübe etmeye. Ego daima tecrübe peşindedir. Gerçek arayış deneyim hırsı değildir, çünkü her deneyim seni hayal kırıklığına uğratır, seni hayal kırıklığına uğratmak zorundadır... Çünkü her deneyim tekrar olacaktır. O zaman canına tak eder; o zaman yine, yeni bir deneyim istersin.

Yeni arayışı egonda kalır. Meditasyon yaparsın ve eğer yalnızca yeni bir heyecan elde etmek için meditasyon yapıyorsan, hayatın sıkıcılaştığı için meditasyon yapıyorsan -sıradan, tekdüze hayatın canına tak ettiyse ve bu yüzden biraz heyecan arıyorsan- onu elde edebilirsin; çünkü insan ne bulmaya çalışıyorsa elde eder. Acının kaynağı budur... Ne arzularsan bulursun. Ve sonra pişman olursun. Heyecanı elde edersin. Sonra? Sonra o da canına tak eder. Sonra LSD ya da başka bir şey almak istersin. Sonra, sırf yeni heyecan bulmak için bir ustadan diğerine, bir ***ashramdan*** diğerine gezer durursun.

Ego yeni deneyimler hırsıdır. Ve her yeni deneyim eskiyecektir, çünkü yeni olan her şey eskir... Sonra yine... Tinsellik aslında yeni deneyim arayışı değildir. Tinsellik insanın benliğini aramasıdır. Yeni deneyim değil... Mutluluk, esriklik arayışı bile değil... Çünkü deneyim dışsal bir şeydir; ne kadar içsel olsa da, dışsaldır.

Tinsellik içindeki gerçek benliğin aranmasıdır: Benim gerçekliğimin ne olduğunu bilmeliyim. Ve o bilişle, her tür deneyim hırsı kaybolur. Ve o bilişle, dürtü olmaz... Yeni deneyimlere açılma dürtüsü olmaz. Asıl içsel gerçekliğin bilinmesi ile, her tür arayış sona erer.

Bu yüzden deneyimler için harekete geçme. Tüm deneyimler yalnızca zihnin hileleridir, tüm deneyimler yalnızca kaçıştır. Meditasyon bir

deneyim değildir, bir fark ediştir. Meditasyon bir deneyim değildir; tersine, her tür deneyimin duruşudur. Bu yüzden, içsel oluşu gerçekten ifade etmeye çalışanlar -örneğin Buda- şöyle der: "Orada ne olduğunu sorma." Eğer ısrar edersen, şöyle derler: "Orada hiçbir şey olmuyor."

Sana meditasyonda hiçbir şey olmadığını söylesem ne yaparsın? Meditasyon yapmayı bırakırsın. Eğer orada hiçbir şey olmayacaksa, ne faydası var?.. Bu senin egonu yücelttiğini gösterir. Orada hiçbir şey olmadığını söylesem, sen şöyle dersin: "Tamam, pek çok oluş tanıdım, pek çok deneyim tanıdım ve her deneyim hayal kırıklığı yarattı..." Bunu yaşarsın ve sonra bunun hiçbir şey olmadığını anlarsın. Sonra bir tekrarlama dürtüsü hissedersin ve sonra tekrar da can sıkıntısı yaratır. Sonra başka bir şeye gidersin... Ömürlerdir bu şekilde hareket ediyordun; binlerce ömürdür deneyim için hareket ediyordun. "Deneyimi tanıdım. Artık yeni deneyim istemiyorum. Ben tecrübe edeni bilmek istiyorum." Tüm vurgu değişir.

Deneyim senin dışında bir şeydir. Tecrübe eden senin benliğindir. Ve gerçek tinsellik ile sahte tinsellik arasındaki fark budur: Eğer deneyimi savunuyorsan, tinselliğin sahtedir; eğer tecrübe edeni bilmek istiyorsan, o zaman gerçektir. Ama o zaman ***kundalini*** ile ilgilenmezsin, çakralarla ilgilenmezsin, bütün bu şeylerle ilgilenmezsin. Onlar olurlar, ama sen ilgilenmezsin, ilgi duymazsın ve bu yan yollara girmezsin. Sen, mutlak yalınlığın içinde sen dışında hiçbir şeyin kalmadığı içsel merkeze doğru ilerlemeye devam edersin. Yalnızca bilinç kalır, içeriksiz bilinç.

İçerik deneyimdir. Her ne tecrübe ediyorsan, bu içeriktir. Acı tecrübe ediyorum... O zaman bilincimin içeriği acı olur. Sonra zevk tecrübe ederim... O zaman içerik zevk olur. Sonra can sıkıntısı tecrübe ederim... O zaman içerik can sıkıntısı olur. Ve sonra sessizliği tecrübe edebilirsin... O zaman içerik sessizlik olur. Ve sonra mutluluğu tecrübe edersin... O zaman içerik mutluluk olur. Böylece içeriği değiştirir durursun. Sonsuza dek yapabilirsin bunu, ama gerçek olan bu değildir.

Gerçek olan, bu deneyimlerin başına geldiği kişidir... Can sıkıntısının, mutluluğun başına geldiği kişi. Tinsel arayış ne olduğu değil, kime

olduğudur. O zaman egonun doğması olasılığı olmaz.

57.BÖLÜM -Özgürlük Arayışı

- S U T R A L A R -

84

Beden bağlılığını bir kenara at, ben'in her yerde olduğunu fark et. Her yerde olan coşku doludur.

85

Hiçliği düşünerek, kısıtlı-benlik zincirlerinden kurtul.

Yaşlı bir doktor hakkında bir hikâye duydum. Bir gün asistanı ona telefon etmiş, çünkü büyük güçlük içindeymiş... Hastası boğuluyormuş. Hastanın boğazına bir bilardo topu kaçmış ve asistanı ne yapacağını bilemiyormuş. Bu yüzden yaşlı doktora sormuş: "Şimdi ne yapacağım?" Yaşlı doktor, "Hastayı bir tüy ile gıdıkla" demiş.

Birkaç dakika sonra asistan yine telefon etmiş, çok mutlu ve sevinçliymiş. "Tedavin mucizeler yarattı... Hasta kahkaha atmaya başladı

ve topu tükürüp attı. Ama söyle bana, bu olağanüstü tekniği nereden öğrendin?"

Yaşlı doktor şöyle demiş: "O anda uydurdum. Düsturum hep şu olmuştur: Ne yapacağını bilmiyorsan, bir şey yap."

Ama meditasyon söz konusu olduğunda bu işe yaramaz. Ne yapacağını bilmiyorsan, hiçbir şey yapma; çünkü zihin çok girift, karmaşık ve narindir. Ne yapacağını bilmiyorsan, hiçbir şey yapmamak daha iyidir; çünkü bilmeden ne yaparsan yap, çözdüğünden daha fazla kargaşa yaratır. Hatta ölümcül olabilir, intihar gibi olabilir.

Zihin hakkında hiçbir şey bilmiyorsan onu yok edebilirsin, daha sonra tersine çevrilemeyecek bir şey yapabilirsin. Gerçekte hiçbir şey bilmezsin. Zihin yalnızca bir sözcüktür. Sen onun karmaşıklığını bilmezsin. Zihin varoluştaki en karmaşık şeydir; onunla karşılaştırılabilen hiçbir şey yoktur. Ve en narin şeydir. Bu teknikler çok derin bir bilgiye, insan zihni ile çok derin bir ilişkiye dayalıdır. Her teknik uzun tecrübelere dayalıdır.

Bu yüzden şunu hatırla: Kendi başına hiçbir şey yapma ve iki tekniği birbirine karıştırma; çünkü işlevleri, yolları, temelleri farklıdır. Aynı sonuca giderler ama yöntem olarak tamamen farklıdırlar. Bazen tamamen zıt bile olabilirler. Bu yüzden iki tekniği birbirine karıştırma. Aslında, hiçbir şeyi karıştırma. Tekniği verildiği haliyle kullan.

Onu değiştirme, geliştirme; çünkü geliştiremezsin ve senin ona getireceğin her değişim ölümcül olur. Bir tekniği yapmaya başlamadan önce, onu anladığına dair tamamen uyanık ol. Aklın karışmışsa ve tekniğin ne olduğunu gerçekten anlamamışsan, yapmamak daha iyidir; çünkü her teknik sende bir devrim yaratacaktır.

Bu teknikler evrimsel değildir. Evrimle kastettiğim şudur: Herhangi bir şey yapmazsan ve yalnızca yaşamaya devam edersen, milyonlarca yıl sonra meditasyon otomatik olarak sana gelir, milyonlarca ömür sonra evrimleşirsin. Zamanın doğal akışı içinde, Buda'nın devrimle geldiği noktaya gelirsin. Bu teknikler devrimseldir. Gerçekten de, onlar kestirmedirler; doğal değildirler. Doğa seni Budalığa, aydınlanmaya

götürür... Bir gün ona gelirsin... Ama o zaman iş doğaya kalmıştır; sen, acı içinde yaşamaya devam etmek dışında o konuda hiçbir şey yapamazsın. Çok uzun zaman alır; gerçekten de, milyonlarca sene ve ömür alır.

Din devrimseldir. Uzun bir süreci kısaltacak bir teknik verilir sana ve bununla sen bir sıçrama yaparsın... Milyonlarca ömürden kaçınmanı sağlayacak bir sıçrama. Tek bir anda milyonlarca sene ilerleyebilirsin. Bu yüzden tehlikelidir. Doğru anlamadığın sürece yapma. Kendi başına bir şeyleri karıştırma. Değiştirme.

İlk önce tekniği tamamen doğru anla. Ancak anladıktan sonra dene. Ve bu eski doktorun düsturunu kullanma, ne yapacağını bilmediğin zaman bir şey yapmaya kalkma. Hayır, hiçbir şey yapma. Yapmamak, herhangi bir şeyi yapmaktan daha faydalı olacaktır. Bu böyledir, çünkü zihin o kadar narindir ki bir şeyi yanlış yaparsan onu geri çevirmek çok zor olur... Geri çevirmek çok zor olur. Bir şeyi yanlış yapmak çok kolaydır, ama yanlışı geri çevirmek çok zordur. Bunu hatırla.

84. Teknik

Beden bağlılığını bir kenara at, ben'in her yerde olduğunu fark et. Her yerde olan coşku doludur.

Beden bağlılığını bir kenara at, ben'in her yerde olduğunu fark et. her yerde olan coşku doludur. Pek çok noktanın anlaşılması gereklidir. Bir: ***Beden bağlılığını bir kenara at.*** Bedenle derin bir bağlılık vardır. Bu olmak zorundadır, bu doğaldır. Sen ta baştan beri, ömürlerdir bedende yaşıyorsun. Bedenler değişti, ama sen hep bir bedendeydin, hep bedenleşmiştin.

Bedenleşmemiş olduğun belli anlar, belli zamanlar oldu; ama sen bilincinde değildin. Bir bedenden öldüğün zaman, bilinçsiz olarak ölürsün ve sonra bilinçsiz kalırsın. Sonra bir kez daha, yeni bir bedende doğarsın; ama o zaman da bilinçsiz olursun. Bir ölüm ile diğer doğum arasındaki boşluk bilinçsizdir, bu yüzden bedensizken nasıl hissettiğini bilemezsin.

Bedensizken kim olduğunu bilmezsin. Sen yalnızca tek bir olgu bilirsin ve o da bedenleşme olgusudur; sen hep kendini bir beden olarak bildin.

Bu o kadar uzun süredir, kesintisiz olarak devam ediyor ki, bedenden farklı olduğunu unuttun. Bu bir unutkanlık... Doğal, bu koşullar altında olması zorunlu... Dolayısıyla bağlanma gerçekleşti. Beden olduğunu hissediyorsun... Bağlanma bu. Bedenden başka bir şey olmadığını, bedenden fazla bir şey olmadığını hissediyorsun. Bu noktada bana katılmayabilirsin; çünkü defalarca beden olmadığını, ruh olduğunu, benlik olduğunu düşündün. Ama bu senin bilişin değil, bu yalnızca işittiğin, okuduğun, bilmeden inandığın bir şey.

Bu yüzden yapılması gereken ilk şey, aslında senin bildiğinin bu olduğu gerçeğini fark etmek... Senin beden olman. Kendini aldatma, çünkü aldatmak işe yaramaz. Beden olmadığını zaten bildiğini düşünüyorsan, o zaman bağlılığı bir kenara atamazsın; çünkü aslında senin için bir bağlanma yok, sen zaten bilmektesin. O zaman çözülemeyecek pek çok güçlük çıkar. Daha baştan bir güçlüğün çözülmesi gerekir. Bir kez başlangıcı kaybedersen, onu asla çözemezsin; yine başa dönmen gerekir. Bu yüzden iyi hatırla ve kendini bedenden başka bir şey olarak bilmediğini iyi fark et. Bu ilk temel fark ediştir.

Bu fark ediş orada değildir. Senin zihnin işittiklerinle puslanmış; zihnin başkalarının bilgileri ile koşullanmış... Ödünç alınmış, gerçek değil... Sahte olduğundan değil... Bunu söylemiş olanlar biliyordu... Ama senin için, kendi deneyimin olmadığı sürece sahtedir. Bu yüzden ben ne zaman bir şeyin sahte olduğunu söylesem, onun senin deneyimin olmadığını kastediyorum. Başka biri için doğru olabilir, ama senin için doğru değildir. Ve bu anlamda doğru bireyseldir... O doğru ancak sen tecrübe ettiğinde doğrudur; tecrübe edilmemişse, doğru değildir. Evrensel doğrular yoktur. Her doğru, doğru olmadan önce bireyselleşmelidir.

Bilirsin, duymuşsundur; bu bilginin parçasıdır, mirasının parçasıdır...

Senin beden olmadığın... Ama senin için gerçek değildir. İlk önce bu gerçek olmayan bilgiyi bir kenara fırlat. Kendini yalnızca beden olarak

bildiğin gerçeği ile yüzleş. Bu içinde büyük bir gerilim yaratacaktır... Sırf bu gerilimi saklamak için bu bilgiyi biriktirdin. Beden olmadığına inanıp duruyorsun ve beden olarak yaşamaya devam ediyorsun, bu yüzden bölünmüşsün ve tüm benliğin gerçekdışı, sahte olmuş.

Gerçekten de bu paranoyakça bir durum. Beden olarak yaşarsın ve ruh olarak düşünür ve konuşursun... O zaman bir mücadele, bir çelişki olur ve o zaman sen daimi bir içsel kargaşa içinde, açılamayan derin bir huzursuzluk içinde yaşarsın. Bu yüzden ilk önce ruh hakkında, benlik hakkında hiçbir şey bilmediğin gerçeği ile yüzleş. Senin tek bildiğin bedendir.

Bu senin için çok huzursuzluk verici bir durum çıkaracaktır ortaya. Gizlenmiş olan her şey yüzeye çıkacaktır. Beden olduğun gerçeğini fark edince, kelimenin tam anlamıyla terlemeye başlayacaksın. Beden olduğun gerçeğini fark edince, çok huzursuz, çok tuhaf hissedeceksin; ama bu duygunun yaşanması gereklidir, ancak o zaman bedene bağlı olmanın ne demek olduğunu anlayabilirsin.

Öğretmenler bedene bağlı olmaman gerektiğini söyler dururlar, ama temel şeyi, bedene bağlı olmanın ne olduğunu bilmiyorsun. Bedene bağlılık, bedenle derin bir özdeşleşmedir, ama ilk önce özdeşleşmenin ne olduğunu fark etmen gerekir. Bu yüzden sana ruh olduğun yanılsamasını veren her tür bilgiyi bir kenara koy. Tek bir şey bildiğini ve onun da beden olduğunu fark et. Bu nasıl içinde gizli bir kargaşa ve cehennem yaratır ve serbest bırakır?

Beden olduğunu fark ettiğin an, ilk defa bağlılığı fark edersin. İlk defa bilincinde, doğmuş olan bu bedenin, ölecek olan bu bedenin sen olduğun gerçeğini kavrarsın. İlk defa bu kemiklerin sen olduğun gerçeğini kavrarsın. Sensin bu! İlk defa bu cinselliğin, bu öfkenin sen olduğunu fark edersin. Böylece tüm sahte imgeler geride kalır. Sen gerçek olursun.

Gerçeklik acı vericidir, çok acı verici... İşte bu yüzden onu saklar dururuz. Bu derin bir hiledir. Sen kendini benlik olarak düşünür durursun ve hoşlanmadığın her şeyi bedene bırakırsın. Cinselliğin bedene ait olduğunu, aşkın sana ait olduğunu söylersin. Sonra sevecenliğin sana ait

olduğunu; açgözlülüğün ve öfkenin ise bedene ait olduğunu söylersin. Sevecenlik benliğe aittir ve zulüm bedene aittir. Affedicilik benliğe aittir ve öfke bedene aittir. Böylece yanlış, çirkin bulduğun her şeyi bedene atarsın ve güzel bulduğun her şeyle özdeşleşirsin. Bir bölünme yaratırsın.

Bu bölünme senin bağlılığın ne olduğunu öğrenmene izin vermez ve bağlılığın ne olduğunu öğrenmediğin sürece, onun acısını, cehennemini çekmediğin sürece onu bir kenara bırakamazsın. Nasıl bırakabilirsin ki? Bir şeyi ancak hastalık olduğu, ağır bir yük olduğu, cehennem olduğu ortaya çıkarsa bir kenara bırakabilirsin; ancak o zaman onu bir kenara bırakırsın.

Bağlılığın henüz cehennem olduğunu göstermedi. Buda, Mahavira ne derse desin anlamsız. Onlar bağlılığın cehennem olduğunu söyleyebilirler, ama senin duygun bu değil. İşte bu yüzden tekrar tekrar nasıl bağı koparacağını, nasıl bağsız olacağını, bağlılığın ötesine nasıl geçeceğini soruyorsun. Bu 'nasıl'ı soruyorsun, çünkü sen bağlılığın ne olduğunu bilmiyorsun. Bağlılığın ne olduğunu bilsen, basitçe Kurtulursun ondan. 'Nasıl?' diye sormazsın.

Evinde yangın çıksa kimseye sormazsın, bir ustaya gidip oradan nasıl çıkacağını sormazsın. Ev yanıyor olsa çıkıp gidersin. Zaman kaybetmezsin. Öğretmen aramazsın, yazmalara danışmazsın. Oradan nasıl çıkacağına dair yol seçmeye, hangi yöntemi kullanacağını seçmeye, doğru kapıyı bulmaya çalışmazsın. Evin yanarken bütün bunlar anlamsızdır. Bağlılığın ne olduğunu anladığında, evin yanmaktadır. Bir kenara bırakabilirsin.

Bu tekniğe girmek için, ilk önce sahte benlik bilgisini atmalı, böylece beden bağlılığının bütünlüğü içinde ortaya çıkmasını sağlamalısın. Bu çok zor olacaktır; onunla yüzleşmek derin bir endişe ve ıstırap yaratacaktır. Hiç kolay olmayacaktır; zahmetli olacaktır; ama bir kez yüzleşince, onu bir kenara bırakabilirsin. Bunu nasıl yapacağını sormaya da gerek yok. O kesinlikle bir yangındır, cehennemdir. Ondan sıçrayıp çıkabilirsin.

Bu sutra şöyle diyor:

Beden bağlılığını bir kenara bırak, ben 'in her yerde olduğunu fark et.

Bağlılığı bir kenara fırlattığın anda, her yerde olduğunu fark edeceksin. Bu bağlılık yüzünden bedenle kısıtlı olduğunu hissediyorsun. Seni kısıtlayan beden değil; senin ona olan bağlılığın. Seninle gerçeklik arasında engel oluşturan beden değil; senin ona olan bağlılığın. Bir kez bağlılığın ne olduğunu öğrenince, artık orada olmaz, senin için beden olmaz. Tersine, tüm varoluş bedenin olur; bedenin tüm varoluşun parçası olur. O zaman ayrı olmaz.

Gerçekten de bedenin sana gelmiş, sana ulaşmış varoluştan başka bir şey değildir. O sana en yakın varoluştur, o kadar... Ve sonra yayılmaya devam eder. Bedenin yalnızca onun en yakın köşesidir ve tüm varoluş oradadır... Yayılır durur. Bir kez bağlılığın orada değilken, senin için beden yoktur ya da tüm varoluş bedenin olur. Sen her yerdesin.

Bedende sen bir yerdesin; beden yokken her yerdesin. Bedende belli bir uzamla sınırlanmışsın; beden yokken sınırsızsın. İşte bu yüzden bilenler bedenin hapishane olduğunu söyler. Beden hapishane olduğundan değil; aslında, bağlılık hapishanedir. Bir kez gözlerin bedene odaklanmaktan vazgeçince, her yerde olursun.

Bu saçma görünür. Zihne göre bedendeki kimdir, bu saçma görünür, delilik gibi gelir... İnsan nasıl her yerde olabilir? Gerçekten delice görünür. Nasıl bir yerde olabilirsin? Bilinç uzamsal bir kavram değildir. İşte bu yüzden gözlerini kapatırsan ve bedende nerede olduğunu bulmaya çalışırsan, bulamazsın. Nerede olduğunu bulamazsın.

Merkezde olduğunu söyleyen pek çok din, pek çok mezhep vardır. Bazıları yürekte olduğunu söyler, bazıları zihinde olduğunu söyler, bazıları şu ya da bu merkezde olduğunu söyler; ama Şiva senin hiçbir yerde olmadığını söyler. İşte bu yüzden gözlerini kapatıp nerede olduğunu bulmaya çalışsan, bilemezsin. Varsın, ama senin için bir 'nerede' yok. Yalnızca varsın.

Derin uykuda bedeninin farkında olmazsın. Varsın. Sabah uykunun çok derin, çok mutluluk verici olduğunu söylersin. İçinden geçen derin mutluluğun farkındaydın, ama bedenin farkında değildin. Derin uykuda neredeydin? Öldüğün zaman nereye gideceksin? İnsanlar devamlı soruyor: "İnsan öldüğü zaman nereye gider?" Ama soru saçmadır, aptalcadır. Bizim bedenleşmiş bilincimizle ilgilidir; çünkü bir yerlerde olduğumuzu düşünürüz, o zaman öldüğümüzde nereye gideriz? hiçbir yere.

Öldüğün zaman hiçbir yerde olmazsın, o Kadar. Belirli bir uzamla sınırlı olmazsın, o kadar. Ama sınırlı olma arzusu duyuyorsan, yine sınırlı olursun. Arzun seni yeni sınırlara götürür. Ama bedende olmadığın zaman hiçbir yerde değilsin ya da her yerdesin... Bu hangi sözcüğün sana daha cazip geldiğine bağlıdır.

Buda'ya sorarsan, o "hiçbir yerde" der. İşte bu yüzden 'nirvana' sözcüğünü seçmiştir, ***nirvana*** hiçbir yerdesin demektir. Tıpkı sönmüş bir alev gibi... O zaman alevin nerede olduğunu nasıl söyleyebilirsin? O "hiçbir yerde" der. Alev basitçe var olmayı bırakmıştır. Buda olumsuz terimi kullanır... Hiçbir yerde. İşte ***nirvana***nın anlamı budur. Bedene bağlı olmadığında nirvanadasın, hiçbir yerdesin.

Şiva olumlu terimi seçer. O, "her yerde" der. Ama iki terim de aynı anlama gelir. Her yerdeysen, belirli bir yerde olamazsın. Her yerdeysen, bu hemen hemen, hiçbir yerde olduğunu söylemekle aynı şeydir.

Ama bedene bağlıyız, sınırlı olduğumuzu hissederiz. Bu sınırlama zihinsel bir eylemdir; bu senin kendi yaptığın bir şeydir. Kendini herhangi bir şeyle sınırlayabilirsin. Sen kıymetli bir elmassın. Benliğin onunla sınırlı olabilir ve elmas çalınırsa intihar edebilirsin ya da çıldırabilirsin. Ne olmuştur? Elması olmayan bunca insan vardır: Hiçbiri intihar etmez, hiçbiri elmassız güçlük çekmez, ama sana ne olmuştur?

Bir zamanlar sen de elmassızdın; hiç sorun yoktu. Şimdi yine elmassızsın, ama bir sorun var. Bu sorun nasıl yaratıldı? Bu senin işin. Artık bağlısın, sınırlısın. Elmas senin bedenin oldu. Artık onsuz yaşayamazsın; onsuz yaşamak imkânsız.

Her nereye bağlanırsan, bu yeni bir hapis olur. Ve yaşamda her yaptığımız şudur: Gittikçe daha fazla bağlantı, içinde yaşamak için gittikçe daha fazla zindan yaratırız. Sonra o zindanları süsler, yuvaya benzetiriz ve sonra onların zindan olduğunu tamamen unuturuz.

Bu sutra diyor ki, eğer bedenle bağlantıyı bir kenara atarsan, "Ben her yerdeyim" fark edişi gerçekleşir. Bir okyanus hissi gelir, bilincin mekânsız var olur. Bilincin hiçbir yere bağlanmamış halde var olur. Tıpkı gökyüzü gibi olursun, her şeyi sararsın; her şey senin içinde olur. Bilincin sonsuz olasılığa genişlemiştir. Ve sonra sutra der ki:

Her yerle bir olan, coşku doludur.

Bir mekânla sınırlı iken acı içinde olursun, çünkü sen hep sınırlı olduğun yerden daha büyüktün. Acı budur... Sanki kendini küçük bir tasa sığmaya zorluyormuşsun gibi; okyanus küçük bir çanağa sığmaya zorlanıyor. Acı olacaktır. Acı budur ve ne zaman bu acı hissedilse, aydınlanma arayışı doğar, Brahma arayışı doğar. Brahma sonsuz olan demektir. ***Mokşa*** arayışı, özgürlük arayışı demektir. Kısıtlı bedende, özgür olamazsın; bir yerdeyken köle olursun. Hiçbir yerde ve her yerde özgür olursun.

İnsan zihnine bak: Yönü ne olursa olsun, daima özgürlüğe doğrudur, özgürlüğü aramaktadır. Bu siyasi özgürlük olabilir, ekonomik özgürlük olabilir, dini özgürlük olabilir... Her ne yönde olursa olsun, insan zihni hep özgürlük arar. Özgürlük en derin ihtiyaç gibi görünür. İnsan zihni nerede engel, kölelik, sınır bulsa, ona karşı savaşır. Tüm insanlık tarihi bir özgürlük savaşıdır.

Boyutları farklı olabilir. Bir Marx, bir Lenin, onlar ekonomik özgürlük için savaşıyorlardı. Bir Gandhi, bir Lincoln, onlar siyasi özgürlük için savaşıyorlardı. Ve binlerce, binlerce kölelik vardır ve savaş sürmektedir. Ama bir şey kesindir: Bir yerlerde, derinlerde, insan durmaksızın daha, daha fazla özgürlük aramaktadır.

Şiva der ki, tüm dinler der ki, siyasi olarak özgür olabilirsin, ama mücadele sona ermez. Yalnızca, bir tür kölelik artık olmaz, ama orada başka pek çok tür kölelik vardır ve siyasi olarak özgür olduğun zaman diğer köleliklerin farkına varırsın. Ekonomik kölelikler sona erebilir, o zaman başka köleliklerin farkına varırsın... Cinsel, psikolojik köleliklerin. Sen artık her yerde olduğunu hissetmeye ve bilmeye başlayana dek bu mücadele bitmez. Her yerde olduğunu hissettiğin an, özgürlüğe ulaşılmıştır.

Bu özgürlük siyasi değildir, bu özgürlük ekonomik değildir, sosyolojik değildir. Bu özgürlük varoluşsaldır. Bu özgürlük mutlaktır. İşte bu yüzden ona ***mokşa,*** yani mutlak özgürlük deriz. Ve ancak o zaman coşku dolu olabilirsin. Coşku ya da mutluluk, ancak sen tamamen özgür olduğunda mümkündür.

Gerçekten de tamamen özgür olmak demek coşku demektir. Coşku bir sonuç değildir, oluşun kendisidir. Tamamen özgür olduğunda coşku dolu olursun, mutlu olursun. Bu mutluluk bir etki olarak olmamaktadır. Özgürlük mutluluktur, kölelik acıdır. Kısıtlı hissettiğin an acı içinde olursun; nerede kısıtlı hissedersen, acı çekersin. Kısıtsız hissettiğinde acı kaybolur. Bu yüzden acı engellerde vardır ve mutluluk engelsiz topraklarda, engelsiz varoluşta vardır.

Ne zaman bu özgürlüğü hissetsen, coşku başına gelir. Şimdi bile, ne zaman belli bir özgürlük duygusu hissetsen, eksiksiz olmasa bile, coşku hissedersin. Birine âşık olursun: Belli bir coşku, belli bir mutluluk başına gelir. Neden olur bu? Gerçekte, ne zaman birine âşık olsan, beden bağlılığını bir kenara atmışsındır. Derin bir anlamda, artık diğerinin bedeni senin bedenin olmuştur. Artık kendi bedeninle sınırlı değilsin; başka birinin bedeni de senin bedenin olmuştur, o da senin yuvan olmuştur, senin ikametgâhın olmuştur. Bir özgürlük hissedersin. Artık diğerine gidebilirsin ve diğeri de sana gelebilir. Kısıtlı bir şekilde, bir engel yıkılmıştır. Sen öncekinden daha fazla olmuşsundur.

Birine âşık olduğunda, daha önce olduğundan daha fazla olursun; benliğin artmış, genişlemiş olur. Bilincin önceki gibi kısıtlı değildir; yeni

bir âleme ulaşmıştır. Aşkta belli bir özgürlük hissedersin. Eksiksiz değildir ve eninde sonunda yine sınırlı hissedeceksin. Genişlemiş, ama yine de sonlu kalmışsındır. Bu yüzden gerçekten âşık olanlar eninde sonunda duaya başlarlar.

Dua, daha büyük bir aşk demektir. Dua, tüm varoluşa âşık olmak demektir. Artık sırrı bilmektesin. Anahtarı, gizli anahtarı bilmektesin... Birine âşık oldun ve âşık olur olmaz bir kapı açıldı ve engeller yıkıldı ve en azından bir kişi için benliğin genişledi, arttı. Artık gizli anahtarı biliyorsun. Tüm varoluşa âşık olursan, beden olmayacaksın.

Derin aşkta bedensiz olursun. Birine âşık olduğunda kendini bir beden olarak hissetmezsin. Sevilmezken, âşık değilken, kendini daha fazla beden olarak hissedersin, bedenin daha fazla farkında olursun. Beden bir yük olur; onu taşımak zorundasındır. Sevilirken, beden ağırlık kaybetmiştir. Sever ve sevilirken, yerçekiminin üzerinde etkisi olduğunu hissetmezsin. Dans edebilirsin, gerçekten uçabilirsin. Derin bir şekilde, beden artık yoktur... Ama bu çok kısıtlı bir yoldur. Aynısı sen tüm varoluşa âşık olduğunda da olabilir.

Aşkta, üzerine bir coşku gelir. Bu zevk değildir. Hatırla, coşku zevk değildir. Zevk sana duyular aracılığı ile gelir; coşku sana duyusal olmamakla gelir. Zevk sana beden aracılığı ile gelir; coşku sana bedende olmadığında gelir. Bir anlığına beden kaybolduğunda ve sen yalnızca bilinçken, o zaman coşku sana gelir. Sen bedendeyken, zevk başına gelebilir. O hep bedendedir. Acı ve zevk, beden sayesinde mümkündür. Coşku ancak sen bedende olmadığında mümkündür.

Normalde de olur, tesadüfen de olur. Müzik dinlemektesindir ve aniden yerçekimi kaybolur. Müziğe öylesine dalarsın ki bedeni unutursun. Müzikle dolarsın ve müzikle bir olursun. Artık onun dinleyicisi değilsin: Dinleyen ve dinlenen bir olmuştur. Yalnızca müzik kalır; sen artık olmazsın. Genişlemişsindir. Artık müzik notaları ile süzülmektesin, sınırın yok. Notalar sessizliğin içinde çözülüyor ve sen de onlarla birlikte sessizliğin içinde çözülüyorsun. Beden unutulmuş.

Beden ne zaman unutulsa, bilmeden, bilinçsiz olarak bir kenara fırlatılır ve coşku başına gelir. Tantra ve Yoga aracılığı ile bunu yöntemli bir biçimde yapabilirsin. O zaman bu bir tesadüf olmaz; o zaman sen onun efendisi olursun. O zaman o senin başına geliyor olmaz; o zaman anahtar ellerinde olur ve sen dilediğin zaman kapıyı açabilirsin. Ya da kapıyı sonsuza dek açarsın ve anahtarı fırlatıp atarsın; kapıyı yine kapamanın gereği yoktur.

Coşku sıradan yaşamda da olur, ama sen bunun nasıl olacağını bilmiyorsun. Her zaman sen beden olmadığında olur... Bunu hatırla. Bu yüzden, ne zaman yine coşku anı hissetsen, o andaki beden misin, değil misin, farkına var. Beden olmayacaksın. Coşku olduğunda beden yoktur. Beden kaybolduğundan değil... Beden kalır, ama sen ona bağlı olmazsın. Ona bağlı olmazsın, ona bağlanmış olmazsın. Dışarı sıçramış olursun.

Müzik yüzünden sıçramış olabilirsin, güzel bir günbatımı yüzünden sıçramış olabilirsin, bir çocuğun kahkahası yüzünden sıçramış olabilirsin, âşık olduğun için sıçramış olabilirsin. Sebep ne olursa olsun, bir anlığına sıçramış olursun. Bedenden dışarı... Beden oradadır, ama bir kenara atılmıştır; sen ona bağlı değilsin. Kanat açmışsın.

Bu teknik aracılığı ile, her yerde olan kişinin acı çekemeyeceğini bilirsin; o coşkuludur, o coşkudur. Bu yüzden ne kadar sınırlı olursan o kadar acı içinde olursun. Genişle, sınırlarını it ve elinden geldiği her seferinde bedeni bir kenara bırak. Gökyüzüne bak, bulutlar süzülmektedir: Bulutlarla hareket et, bedeni burada, yeryüzünde bırak. Ve ay oradadır: Ayla hareket et. Her elinden geldiğinde bedeni unut, fırsatı kaçırma... Bir yolculuğa çık. O zaman beden dışında olmanın ne demek olduğuna alışırsın.

Bu bir dikkat meselesidir. Bağlılık bir dikkat meselesidir. Bedene dikkat edersen bağlı olursun. Dikkat uzaklaşmışsa, bağlı olmazsın.

Bak, örneğin: Bir spor alanında oyun oynuyorsun; hokey ya da voleybol ya da başka bir şey... Oyunun derinlerine dalmışken dikkatin bedende olmaz. Biri ayağına vurur ve kan akmaya başlar... Sen farkında olmazsın.

Acı oradadır, ama sen orada değilsin. Kan akıyor, ama sen bedenin dışındasın. Bilincin, dikkatin topla uçuyor olabilir, topla koşuyor olabilir. Dikkatin başka bir yerde. Oyun sona erer: Aniden bedene dönersin ve kan, acı oradadır. Bunun nasıl olmuş olabileceğini merak edersin... Ne zaman olmuş, nasıl olmuş, nasıl sen onun farkına varmadın...

Bedende olmak için dikkatinin orada olması gerekir. Bu yüzden hatırla: Dikkatin neredeyse, sen oradasın. Dikkatin bulutlardaysa, sen oradasın. Dikkatin çiçekteyse, sen oradasın. Dikkatin paradaysa, sen oradasın. Dikkatin benliğindir. Eğer dikkatin hiçbir yerde değilse, sen her yerdesin.

Yani tüm meditasyon süreci, dikkatin hiçbir yerde olmadığı, onun bir hedefinin olmadığı bilinç durumu içinde olmaktır. Dikkatin hedefi olmadığında, senin için beden olmaz. Senin dikkatin bedeni yaratır. Dikkatin bedenindir. Dikkatin hiçbir yerde değilken, sen her yerde olursun... Coşku başına gelir. Başına geldiğini söylemek iyi değildir... Sen osun. Artık seni terk edemez; o senin benliğindir. Özgürlük coşkudur, işte bu yüzden özgürlük bu kadar özlenir.

84. Teknik

Hiçliği düşünerek, kısıtlı-benlik kısıtlamalarından kurtulur.

Benim söylediğim de buydu. Dikkatinin hedefi yoksa, sen hiçbir yerdesin ya da sen her yerdesin, özgürsün. Sen özgürlük olmuşsun. Bu ikinci sutra şöyle diyor:

Hiçliği düşünerek -ya da hiç düşünmeyerek- kısıtlı benlik kısıtlamalarından kurtul.

Düşünmüyorsan, kısıtlı değilsindir. Düşünmek sana bir kısıtlama verir ve pek çok kısıtlama türü vardır. Bir Hindusun... Bu sana bir kısıtlama verir. Hindu, Hindu olmak, bir düşünceye, bir sisteme, bir düzene bağlı olmaktır. Bir Hıristiyansın... Yine kısıtlanmışsın. Dindar bir adam bir Hindu, bir Hıristiyan olamaz. Eğer biri Hindu ya da Hıristiyansa, o kişi dindar değildir... İmkânsız... Çünkü bunlar düşüncedir. Dindar bir adam,

düşünmüyor demektir; herhangi bir düşünce ile, herhangi bir sistem ile, herhangi bir düzen ile kısıtlanmamış demektir; zihinle kısıtlanmamış, sınırsızda yaşayan biri.

Belirli bir düşüncen olduğunda, o düşünce senin engelin olur. Güzel bir düşünce olabilir... Yine de engeldir. Güzel bir hapishane yine de hapishanedir. Altından bir düşünce olabilir, ama hiç fark etmez, yine de seni hapseder. Ve ne zaman bir düşüncen olsa ve ona bağlansan, daima bir başkasına karşı olursun; çünkü sen birine karşı olmazsan engeller var olamaz. Bir düşünce her zaman bir önyargıdır; her zaman lehinde ya da aleyhindedir.

Çok dindar bir Hıristiyan varmış. Bir çiftçiymiş. Dostlar Cemiyeti ne aitmiş, bir Quaker imiş. Quakerlar şiddetsizdir; sevgiye, dostluğa inanırlar. Adam katır arabası ile şehirden köyüne geliyormuş ve aniden, görünürde bir sebep olmadan, katır durmuş ve yerinden kıpırdamaz olmuş. Adam denemiş, katırı Hıristiyanca yollarla, çok dostça yollarla, şiddetsiz yollarla ikna etmeye çalışmış.

Adam bir Quaker'mış: Katırı dövemezmiş, kötüleyemez, paylayamazmış, ona kötü sözler kullanamazmış; öfkeyle dolmuş, ama katırı nasıl dövmeli?

Onu dövmek istemiş, bu yüzden katıra şöyle demiş: "Doğru düzgün davran, çünkü ben bir Quaker'ım... Seni dövemem, seni paylayamam, sana şiddetle davranamam... Ama hatırla, katır, seni Hıristiyan olmayan birine satabilirim!"

Hıristiyanların kendi dünyaları vardır ve Hıristiyan olmayanlar onların karşıtıdır. Hıristiyan biri Hıristiyan olmayan birinin Tanrı'nın krallığına ulaşabileceğini düşünemez. Bir Hindu, bir Cayna başkalarının mutluluk âlemine girebileceğini düşünemez... İmkânsızdır. Düşünce kısıtlama, engel, sınır yaratır ve lehine olmayan herkes aleyhine olarak kabul edilir. Benim tarafımda olmayan bana karşıdır.

Nasıl her yerde olabilirsin? Hıristiyanların yanında olabilirsin; Hıristiyan olmayanların yanında olabilirsin. Hinduların yanında olabilirsin, ama Hindu olmayanların, Müslümanların yanında da olabilirsin. Düşünce

bir yerlerde aleyhine olacaktır... Birinin ya da bir şeyin aleyhine. Eksiksiz olamaz. Hatırla: Düşünce eksiksiz olamaz; ancak düşüncesizlik eksiksiz olabilir.

İkinci olarak: Düşünce her zaman zihinden gelir, her zaman zihnin bir yan ürünüdür. O senin tavrındır, spekülasyonundur, önyargındır; o senin tepkindir, formülasyonundur, kavramındır, felsefendir, ama başlı başına varoluş değildir. O varoluş hakkında bir şeydir; varoluşun kendisi değildir.

Bir çiçek var. Onun hakkında bir şey söyleyebilirsin; bu bir düşüncedir. Onun güzel olduğunu söyleyebilirsin, onun çirkin olduğunu söyleyebilirsin, onun kutsal olduğunu söyleyebilirsin; ama çiçek hakkında ne dersen de, bu çiçek değildir. Çiçek senin düşüncelerin olmadan vardır ve sen ne zaman çiçek hakkında düşünsen, seninle çiçek arasında bir engel yaratırsın.

Çiçeğin senin düşüncelerine ihtiyacı yoktur. O vardır. Düşüncelerini bırak. O zaman kendini çiçeğe bırakabilirsin. Bir gül hakkında ne dersen de anlamsız olacaktır, ne kadar anlamlı gelirse gelsin anlamsızdır. Senin söylediklerine ihtiyaç yoktur. Bu çiçeğe herhangi bir varoluş vermez. Seninle çiçek arasında saydam bir tabaka yaratır, bir kısıtlama yaratır. Bu yüzden ne zaman düşünce olsa, sen önlenmiş olursun; varoluşa açılan kapı kapanmış olur.

Bu sutra şöyle diyor:

Hiçliği düşünerek, kısıtlı-benlik kısıtlamalarından kurtulur.

Düşünmezsen, yalnızca var olursan, tamamen uyanık, farkında olursan, düşünce bulutları olmazsa, kısıtlanmamış olursun. Beden yalnızca beden değildir... Zihin daha derin bir bedendir. Beden maddeden oluşur; zihin de maddeden oluşur... İncelikli, daha rafine. Beden dış katmandır, zihin iç katmandır. Ve bedenden ayrılmak kolaydır. Zihinden ayrılmak daha zordur, çünkü zihinde sen daha fazla kendinmiş gibi hissedersin.

Biri bedeninin hasta olduğunu söylese alınmazsın. Ona o kadar bağlı değilsin; o senden biraz uzakta. Ama biri zihninin patolojik, hasta

olduğunu söylese alınırsın. Adam sana hakaret etmiştir. Zihne daha yakınsın. Biri bedenin hakkında bir şey söylese bunu hoşgörebilirsin. Biri zihnin hakkında bir şey söylese, buna hoşgörü göstermek imkânsızdır, çünkü daha derine vurmuştur.

Zihin bedenin içsel Katmanıdır. Zihin ve beden iki ayrı şey değildir: Bedeninin dış katmanı beden, iç katmanı zihindir. Tıpkı evinde olduğu gibi: Evi dışarıdan da görebilirsin, içeriden de. Dışarıdan duvarların dış katmanları görünür; içeriden iç katman görünür. Zihin senin iç katmanındır. O sana daha yakındır, ama yine de bedendir.

Ölümde dış bedenin geride kalır, ama sen içsel, incelikli katmanı yanında götürürsün. Ona öyle bağlanmışsındır ki, ölüm bile seni zihninden ayıramaz. Zihin devam eder. İşte bu yüzden geçmiş doğumların bilinebilir, çünkü sen hâlâ tüm sahip olduğun zihinleri taşıyorsun. Onlar orada. Diyelim bir zamanlar köpektin, köpek zihni hâlâ yanında. Diyelim bir zamanlar ağaçtın, ağaç zihni hâlâ yanında. Diyelim bir zamanlar bir kadın ya da erkektin, o zihinleri de taşıyorsun. Tüm zihinleri taşıyorsun. Onlara o kadar bağlanmışsın ki, asla bırakmıyorsun.

Ölümde dış katman çözünür, ama iç katman taşınır. Bu çok incelikli, maddesel bir şeydir. Gerçekte, yalnızca enerji titreşimleridir, düşünce titreşimleridir. Onları taşırsın ve taşıdığın düşünce düzenine göre yeni bir bedene girersin. Düşünce düzenine göre, arzu düzenine göre, zihne göre, kendine yine, yeni bir beden yaratırsın. Plan zihindedir ve dış katman yine biriktirilir.

İlk sutra bedeni bir kenara bırakmak üzerinedir. İkinci sutra zihni, iç bedeni bir kenara bırakmak üzerinedir. Ölüm bile seni ayıramaz... Yalnızca meditasyon ayırabilir. İşte bu yüzden meditasyon daha büyük bir ölümdür, daha derin bir cerrahidir... Ölümün kendisinden daha derindir. İşte bu yüzden bunca korku vardır. İnsanlar meditasyon hakkında konuşur dururlar, ama asla yapmazlar. Konuşurlar, bu konuda yazarlar, bu konuda vaaz verirler, ama asla yapmazlar. Meditasyon hakkında derin bir korku vardır ve korku, ölüm korkusudur.

Meditasyon yapanlar, bir ya da öteki gün bir noktaya gelirler, korkuya kapılırlar, geriye fırlatılırlar. Bana gelirler, "Artık giremiyoruz. İmkânsız oldu" derler. Bir nokta gelir, insan ölmekte olduğunu hisseder. Ve o nokta, herhangi bir ölümden de derin bir ölüm noktasıdır; çünkü şimdi en içerideki ayrılmaktadır, en iç kimlik parçalanmaktadır. İnsan ölmekte olduğunu hisseder; insan artık varolmayışa gittiğini hisseder. Derin bir uçurum açılır, sonsuz bir boşluk açılır. İnsan korkar, geriye koşup bedene tutunur, böylece fırlatılmaktan kurtulur, çünkü ayaklarının altındaki toprak kaymaktadır, alınmaktadır. Bir vadi, bir hiçlik açılmaktadır.

Bu yüzden insanlar, deneseler bile, daima yüzeysel olarak denerler; meditasyonla oyun oynarlar. Daha derine giderlerse artık var olmayacaklarının bilinçsizce farkındadırlar. Ve bu doğrudur, haklı bir korkudur... Artık kendin olmayacaksın. Bir kez o uçurumu, o ***shunyayı,*** boşluğu tanıyınca, bir daha aynı olmayacaksın.

Geri dönersin, ama dirilmişsindir, yeni bir adam olmuşsundur. Eskisi kaybolmuştur. Onun izini bile bulamazsın, nereye gittiğini bulamazsın. Eskisi zihinle özdeşleşmekti. Artık zihinle özdeşleşemezsin. Artık zihni kullanabilirsin, bedeni kullanabilirsin, ama onlar artık araç olmuştur; sen onların üstündesin. Ne yaparsan yap, yapabilirsin, ama sen onlarla bir değilsin. Bu özgürlük verir. Ama bu ancak hiçliği düşünürken olur.

Hımm... Bu çok çelişkili... Hiçliği düşünerek. Şeyler hakkında düşünebilirsin. Şeyler hakkında düşünebilirsin. Hiçlik hakkında nasıl düşünebilirsin? Bu 'hiçlik' ne anlama geliyor? Ve onun hakkında nasıl düşünebilirsin? Ne zaman bir şey hakkında düşünsen, o bir şey olur, bir nesne olur, bir düşünce olur ve düşünceler şeylerdir. Hiçliği nasıl düşünebilirsin? Yapamazsın, ama bu çaba esnasında, hiçliği düşünme çabası esnasında düşünce kaybolur, düşünce çözülür.

Zen koanlarını duymuşsundur. Zen ustaları arayana, üzerinde düşünmesi için saçma bir bilmece verir... Ve bu düşünülemeyen bir şeydir. Bilerek, sırf düşünceyi durdurmak için verilir. Örneğin, arayana şöyle derler: "Git ve orijinal yüzünün ne olduğunu bul: Doğmadığın zamanki

yüzünü. Sahip olduğun bu yüz hakkında düşünme; doğumdan önce sahip olduğun yüzü düşün."

Onun hakkında nasıl düşünebilirsin? Doğumdan önce yüz yoktu; yüz doğumla gelir. Yüz bedenin parçasıdır. Senin yüzün yok; yalnızca bedenin yüzü var. Gözlerini kapattığında yüzün olmaz. Yüzünü ayna aracılığı ile tanırsın. Onu kendin görmedin ve onu göremezsin, bu yüzden insan nasıl orijinal yüzü hakkında düşünebilir? Ama insan deneyebilir; çabanın kendisi yardımcı olur.

Arayan dener, dener... Ve imkânsızdır. Ustaya tekrar tekrar gelir ve sorar: "Bu orijinal yüz mü?" Ve o daha ustaya söylemeden usta der ki: "Yanlış. Getirdiğin her ne ise yanlış olacak."

Arayan aylarca tekrar tekrar gelir. Bir şey bulur, bir şey hayal eder ve yüzü görür... "Orijinal yüz böyle mi?" Ve usta, "Hayır!" der. Ve her "Hayır, hayır!" dendiğinde arayanın kafası daha da karışır. Düşünemez olur. Dener, dener, dener ve başarısız olur...

Temel şey o başarısızlık. Bir gün tamamen başarısız biri olur. O başarısızlık içinde her tür düşünce durur ve adam orijinal yüzün düşünülemeyeceğini fark eder. Düşünce durur.

Ve ne zaman bu son sefer bir arayanın başına gelse, ustasına geldiğinde, ustası şöyle der: "Artık gerek yok. Orijinal yüzü görüyorum." Gözler boştur. Arayan bir şey söylemek için değil, yalnızca ustaya yakın olmak için gelmiştir. Herhangi bir yanıt bulmamıştır. Yanıt yoktur. O ilk defa yanıtsız gelmiştir. Bunun yanıtı yoktur. Arayan sessizce gelir.

Her gelişinde bir yanıt vardı. Zihin oradaydı, düşünce oradaydı... Arayan o düşünce ile kısıtlanmıştı. Bir yüz bulmuş ya da hayal etmişti... O yüzle kısıtlanmıştı. Artık orijinal oldu; artık kısıtlanma yok. Artık yüzü yok, fikri yok, düşüncesi yok. Zihinsiz geldi. Zihinsizlik durumu budur.

Bu zihinsizlik durumunda, kısıtlı benlik kısıtlamalarından kurtulur. Kısıtlamalar çözülür. Aniden her yerde olursun, aniden herkes olursun. Aniden ağaçta, taşta, gökyüzünde, dostta, düşmanda olursun... Aniden her

yerde olursun. Tüm varoluş ayna olur... Sen her yerdesin, yansıyorsun. Bu durum, mutluluk durumudur. Artık hiçbir şey seni rahatsız edemez, çünkü sen dışında hiçbir şey yok. Artık hiçbir şey sana zarar veremez; sen dışında hiçbir şey yoktur. Artık ölüm yoktur, çünkü sen ölümde bile varsın. Artık sana karşı hiçbir şey yok. Yalnızca sen varsın.

Mahavira bu yalnızlığa ***kaivalya,*** yani mutlak yalnızlık adını verir. Neden yalnız?.. Çünkü her şey karışmıştır, soğurulmuştur, sen olmuştur. Bu durumu iki şekilde ifade edebilirsin. "Yalnızca ben varım. Aham Brahmasmi... Ben Tanrı'yım, ilahi olanım, bütünüm. Her şey bana geldi; tüm ırmaklar benim okyanusuma karıştı. Yalnız başına ben varım. Başka hiçbir şey yok" diyebilirsin. Sûfi gizemcileri bunu söyler ve Müslümanlar sûfilerin neden bu tür şeyler söylediklerini hiç anlayamaz. Bir sûfi şöyle der: "Tanrı yok. Yalnızca ben varım." Ya da: "Ben Tanrı'yım."[12] Bu, artık ayrım olmadığını söylemenin olumlu yoludur. Buda olumsuz bir yol kullanır. Der ki: "Ben artık yokum. Hiçbir şey yok."

İkisi de doğrudur, çünkü her şey bana dahil olduğunda, ben demenin anlamı kalmaz. Ben her zaman senin karşıtıdır; 'ben' daima 'sen'e karşıdır. Sen ile ilişkili olarak ben anlamlıdır. Sen olmadığında ben anlamsız olur. Bu yüzden Buda ben yok, hiçbir şey yok, der. Ya her şey sen olmuştur ya da sen olmayan-benlik olmuştur ve sen her şeyin içinde çözülürsün.

İki ifade de doğrudur. Elbette, hiçbir ifade tamamen doğru değildir, işte bu yüzden zıt ifadeler de her zaman doğrudur. Her ifade kısmidir, parçadır; işte bu yüzden zıt ifadeler de doğrudur... O da bunun bir parçasıdır. Bunu hatırla. Ne ifade edersen et doğru olabilir ve zıddı da doğru olabilir... Gerçekten de, doğru olacaktır, çünkü her ifade yalnızca bir kısımdır.

Ve iki tür ifade vardır: Olumlu ya da olumsuz olanı seçebilirsin. Olumlu olanı seçersen olumsuz olan doğru değilmiş gibi görünür. Değildir; o tamamlayıcıdır. Aslında ona karşı değildir. Bu yüzden Brahma, bütün de desen, Nirvana, hiçlik de desen, aynıdır. İkisi aynı deneyimi oluşturur ve deneyim şudur: Hiçliği düşünerek onu tanımak...

Bu teknik hakkında bazı temel şeylerin anlaşılması gerekir. Bir: Düşünerek varoluştan ayrılırsın. Düşünmek bir ilişki değildir, bir köprü değildir, bir iletişim değildir... O bir engeldir. Düşünmeyerek ilişki kurarsın, köprü kurarsın; birlik içinde olursun. Biri ile konuşurken, ilişkili değilsindir. Konuşmanın kendisi bir engele dönüşür. Ne kadar çok konuşursan, o kadar uzaklaşırsın. Biri ile sessiz kalırsan, ilişkili olursun. Sessizlik gerçekten derinse ve zihninde hiç düşünce yoksa, iki zihin de tamamen sessizse, bir olmuşsundur.

İki sıfır iki olmaz. İki sıfır bir olabilir. İki sıfırı eklersen iki olmazlar, daha büyük bir sıfır olurlar: Bir... Ve gerçekte, bir sıfır daha büyük olamaz: Daha büyük, daha küçük. Sıfır yalnızca sıfırdır. Ona bir şeyler ekleyemezsin, ondan bir şeyler çıkaramazsın. Sıfır bütündür. Ne zaman biri ile sessizliğe gömülsen, bir olursun. Varoluşla birlikte sessiz kalırsan, onunla bir olursun.

Bu teknik varoluşla sessiz kalmanı söylüyor, o zaman Tanrı'nın ne olduğunu bilirsin. Varoluşla ancak bir diyalog vardır ve o da sessizliktedir. Varoluşla konuşursan, ıskalarsın. O zaman kendi düşüncelerine sarınırsın.

Bunu bir deney olarak dene. Herhangi bir şeyle, bir deney olarak dene... Hatta bir taşla. Onunla sessiz ol... Onu eline al ve sessiz ol... Ve bir birlik olacaktır. Sen taşın derinliklerine gideceksin ve taş da senin derinliklerine gidecek. Sırların taşa açılacak ve taş kendi sırlarını sana açacak. Ama ona karşı dil kullanamazsın. Taş dil bilmez. Sen dil kullandığın için, onunla ilişki kuramazsın.

Ve insan sessizliğini tamamen kaybetmiştir. Hiçbir şey yapmazken de sessiz değilsin, zihin bir şeyler yapmaya devam eder. Bu daimi içsel Konuşma yüzünden, bu daimi içsel gevezelik yüzünden sen hiçbir şeyle ilişki kurmazsın. Sevdiklerinle bile ilişki kurmazsın, çünkü bu gevezelik sürer gider.

Karınla oturuyor olabilirsin: Kendi zihninde gevezelik etmektesindir; o da kendi zihninde gevezelik etmektedir. İkisi de gevezelik etmektedir. Birbirlerinden çok uzaktırlar, kutuplar kadar uzak. Sanki biri bir yıldızda,

diğeri başka yıldızdaymış ve aralarında sonsuz uzay varmış gibi. O zaman aralarında bir yakınlık olmadığını hissederler ve sonra birbirlerini suçlarlar: "Beni sevmiyorsun."

Aslında mesele bu değildir. Aşk mümkün değildir. Aşk bir sessizlik çiçeğidir. Yalnızca sessizlik içinde çiçeklenir, çünkü birlik içinde çiçeklenir. Düşünceler olmadan duramıyorsan, âşık olamazsın. Sonra dua imkânsız olur... Ama biz dua ederken bile gevezelik ederiz. Bizim için dua Tanrı ile gevezelik etmektir.

Gevezelik etmeye o kadar koşullanmışız ki kiliseye ya da tapmağa gitsek bile orada da gevezelik etmeye devam ederiz. Tanrı ile gevezelik ederiz, Tanrı ile konuşuruz. Bu tamamen saçmadır. Tanrı, varoluş, senin dilini anlamaz. Varoluş tek bir dili anlar... O da sessizliğin dilidir. Ve sessizlik ne Sanskritçe'dir ne Arapça'dır, ne İngilizce'dir, ne de Hintçe'dir. Sessizlik evrenseldir; kimseye ait değildir.

Yeryüzünde en az dört bin dil vardır ve herkes kendi diline kapanmıştır. Onun dilini bilmiyorsan onunla ilişki kuramazsın. İlişki kuramazsın. Ben senin dilini bilmezsem, sen de benim dilimi bilmezsen, ilişki kuramayız. Birbirimize yabancı oluruz. Birbirimizin içine işleyemeyiz, birbirimizi anlayamayız, sevemeyiz. Bu yalnızca temel evrensel bir dili bilmediğimiz için oluyor. Sessizliğin dilini.

Gerçekte insan yalnızca sessizlik aracılığı ile ilişki kurabilir. Eğer sessizliğin dilini biliyorsan, o zaman her şeyle ilişki kurabilirsin; çünkü taşlar sessizdir, ağaçlar sessizdir, gökyüzü sessizdir... O varoluşsaldır. Yalnızca insani değil, varoluşsaldır. Her şey sessizliğin ne olduğunu bilir, her şey sessizlik içinde var olur.

Elinde bir taş olsa, taş kendi içinde gevezelik ediyor olmaz, sen gevezelik ediyor olursun... İşte bu yüzden taşla ilişki kuramazsın. Ve taş açıktır, kırılgandır, davetkârdır. Taş sana kucak açar, ama sen gevezelik etmektesin ve taş gevezeliği anlayamaz... Bu engel olur. Bu yüzden insanlarla bile derin ilişki kuramazsın; yakınlık olmaz. Dil, sözcükler her şeyi mahveder.

Meditasyon sessizlik demektir: Hiçbir şey hakkında düşünmemek. Hiç düşünmemek, yalnızca olmak... Açık, hazır, buluşmaya hazır, kucak açan, alıcı, sevgi dolu olmak, ama hiç düşünmemek. O zaman sonsuz aşk başına gelir ve sen asla kimsenin seni sevmediğini söylemezsin. Asla söyleyemezsin, asla hissetmezsin. Şimdi, ne yaparsan yap, bunu söyler, bunu hissedersin. Söylemeyebilirsin bile. Biri seni Seviyormuş gibi yapabilirsin, ama içten içe, derinliklerde bilirsin.

Âşıklar bile birbirlerine, "Beni seviyor musun?" diye sorar dururlar. Pek çok şekilde durmaksızın sorarlar. Herkes korku içinde, kararsız ve güvensizdir. Pek çok şekilde âşığın onları gerçekten sevip sevmediğini anlamaya çalışırlar. Ve asla emin olamazlar, çünkü âşık, "Evet, seni seviyorum" diyebilir, ama bu herhangi bir garanti vermez. Nasıl rahat olabilirsin Ki? Onun seni Kandırıp Kandırmadığını nasıl bilebilirsin? Tartışabilir, seni Kandırabilir. Seni düşünsel olarak Kandırabilir, ama yürek ikna olmaz. Bu yüzden âşıklar hep ıstırap içindedir. Diğerinin sevdiği gerçeğine ikna olamazlar. Nasıl ikna olabilirsin?

Gerçekte dil aracılığı ile ikna etmenin yolu yoktur. Ve sen dil aracılığı ile soruyorsun ve âşık yanındayken zihinde gevezelik ediyor, sorguluyor, tartışıyorsun. Asla ikna olmazsın ve hep sevilmediğini hissedersin ve bu en derin acı haline gelir. Bunun olmasının sebebi birinin seni sevmemesi değil. Bu oluyor, çünkü sen duvarlarla çevrilmişsin. Kendi düşüncelerinle çevrilmişsin; hiçbir şey içeri giremez. Onları bırakmazsan düşüncelerin ardına geçilemez. Onları bırakabilirsen, tüm varoluş içine işler.

Bu sutra şöyle diyor:

Hiçliği düşünerek*, *kısıtlı-benlik kısıtlamalarından kurtulur.

Kısıtlanmamış olursun. Bütün olursun. Evrensel olursun. Her yerde olursun. Ve sonra coşku olursun. Şu anda acıdan başka bir şey değilsin. Sinsi olanlar, acı içinde olmadıklarını söyleyerek Kendilerini aldatırlar ya da bir şeyin değişeceğini, bir şeyin olacağını ve yaşamın sonunda erişeceklerini umarlar... Ama sen acı içindesin.

Yüzler, aldatmacalar, sahte yüzler yaratabilirsin; durmaksızın gülümseyip durabilirsin, ama derinliklerde, acı içinde olduğunu biliyorsun. Bu doğaldır. Düşüncelerle sınırlanmışken acı içinde olacaksın. Sınırsızken, düşüncelerin ötesindeyken -uyanık, bilinçli farkında, ama düşünce bulutları olmadan- coşku olacaksın, mutluluk olacaksın.

58. BÖLÜM -Senin Ellerinde

SORULAR

Kestirmeler Tao'ya aykırı değil midir?

Neden aydınlanmayız?

Kestirmeler ilahi bir olasılık mıdır?

Yapmama'yı tanımlar mısın?

İlk Soru:

Osho,

teknikler kestirmedir, devrimdir, ama bunlar Tao'ya, swabhav'a,[13] doğaya karşı değil mi?

Öyledirler. Onlar Tao'ya karşıdırlar, ***swabhava*** karşıdırlar.

Her çaba ***swabhava,*** Tao'ya karşıdır; bu tür çaba Tao'ya karşıdır. Her şeyi ***swabhav***a, Tao'ya, doğaya bırakabilirsen, o zaman tekniğe ihtiyaç yoktur, çünkü nihai teknik odur. Her şeyi Tao'ya bırakabilirsen, en derin teslimiyet budur. Kendini, geleceğini, olasılıklarını teslim etmiş olursun. Zamanın kendisini, her tür çabayı teslim etmiş olursun. Bu sonsuz sabır, bekleyiş demektir.

Her şeyi doğaya bırakabilirsen, o zaman çaba yoktur, o zaman sen hiçbir şey yapmazsın. Yalnızca süzülürsün. Derin bir salıverme içinde olursun. Başına bir şeyler gelir, ama sen onlar için çaba göstermezsin... Onları aramazsın bile. Olurlarsa, tamam; olmazlarsa, yine tamam... Senin seçimin yoktur. Ne oluyorsa olur; senin beklentilerin ve elbette hayal kırıklıkların olmaz.

Yaşam akıp geçer ve sen de içinde süzülürsün. Ulaşacak bir hedefin yoktur, çünkü gidecek bir yerin varsa çaba işe karışır; bu ima edilmektedir. Gidecek hiçbir yerin, ulaşacak hiçbir yerin, hedefin, idealin yoktur; erişilecek hiçbir şey yoktur... Sen her şeye teslim olursun.

Bu teslimiyet anında, işte bu anda, her şey başına gelir. Çaba zaman gerektirir; teslimiyet zaman istemez. Teknik zaman gerektirir; teslimiyet zaman istemez. İşte bu yüzden buna nihai teknik diyorum. Aslında bu tekniksizliktir. Onu uygulayamazsın... Teslimiyeti uygulayamazsın. Uygularsan, bu teslimiyet olmaz. O zaman kendine güveniyor olursun; o zaman tamamen çaresiz olmazsın; o zaman bir şeyler yapmaya çalışıyor olursun... Bu teslimiyet olsa bile, onu yapmaya çalışıyor olursun. O zaman teknik işe karışır ve teknikle birlikte zaman işe Karışır, gelecek işe karışır.

Teslimiyet zamanla ilgili değildir; zamanın ötesindedir. Teslim olursan, şu an zamanın dışına çıkarsın ve olabilecek her şey olur. Ama o zaman sen onu aramıyor olursun; ona hırslanıyor olmazsın. O hiç zihninde olmaz: Olsa da, olmasa da, senin için aynıdır.

Tao, teslimiyet demektir. ***Swabhava,*** doğaya teslimiyet. O zaman sen olmazsın. Tantra ve Yoga tekniklerdir. Onlar aracılığı ile ***swabhava*** ulaşırsın, ama bu uzun bir süreç olur. Nihai olarak, her teknikten sonra,

teslim olman gerekir, ama tekniklerle o en sonda gelir; Tao'da, Tao ile yapıldığında, başlangıçta gelir. Şu anda teslim olabilirsen hiçbir tekniğe gerek kalmaz, ama olamazsan, bana nasıl teslim olacağını soruyorsan, o zaman bir teknik gereklidir. Bu yüzden, nadiren, milyonlarca insan içinde biri nasıl yapılacağını sormadan teslim olabilir. "Nasıl" diye soruyorsan, sen teslim olabilen doğru tip değilsin; çünkü "nasıl" diye sorman senin teknik istediğin anlamına gelir.

Bu teknikler bütün bu 'nasıl'lardan kurtulamayanlar içindir. Bu teknikler 'nasıl' hakkındaki en derin endişenden kurtulmak içindir. Nasıl yapmalı? Sormadan teslim olabiliyorsan, o zaman senin için hiçbir tekniğe gerek yoktur. Ama o zaman bana gelmezdin, her an teslim olabilirdin; çünkü teslimiyet için öğretmen gerekmez. Bir öğretmen ancak teknik öğretebilir.

Arayışa girdiğinde, teknik ararsın; her arayış bir teknik arayışıdır. Birine gidip sorduğun zaman, bir teknik, bir yöntem sormaktasın. Aksi halde bir yere gitmeye gerek yoktur. Arayışın kendisi derin bir teknik ihtiyacı içinde olduğunu gösterir. Bu teknikler senin içindir. Teknik olmadan olamayacağından değil. Olabilir, ama pek az kişiye olmuştur. Ve o pek az kişi aslında o kadar nadir değildir: Onlar da geçmiş yaşamlarında tekniklerle uğraşıyorlardı, o kadar çok teknikle uğraştılar ki artık canlarına tak etti, sıkıldılar. Tekrar tekrar, "Nasıl? Nasıl? Nasıl?" diye sorduktan sonra bir doyum noktası gelir... Ve nihai olarak nasıl' düşer. O zaman teslim olabilirsin.

Her açıdan tekniğe ihtiyaç vardır. Bir Krishnamurti, o hiçbir teknik gerekmediğini söyleyebilir... Ama bu onun ilk yaşamı değildir. Ve o bunu geçmiş yaşamında söyleyemezdi. Bu yaşamda bile ona pek çok teknik verildi ve o onlar üzerinde çalıştı. Teknikler aracılığı ile teslim olabileceğin noktaya gelebilirsin... Tüm teknikleri bir kenara fırlatıp yalnızca var olabilirsin... Ama bu da teknikler aracılığı ile olur.

Teknik Tao'ya karşıdır, çünkü sen Tao'ya karşısın. Koşullanmalarından kurtulman gerek. Tao içinde olsan tekniğe gerek kalmaz. Sağlıklıysan ilaca gerek yoktur. Her ilaç sağlığa karşıdır. Ama hastaysan ilaca ihtiyaç vardır. Bu ilaç senin hastalığını öldürecektir. Sana sağlık veremez, ama hastalık

ortadan kaldırılırsa, sağlık başına gelir. Hiçbir ilaç sana sağlık veremez. Temel olarak her ilaç bir zehirdir. Ama sen bir zehir almışsın; bir panzehire ihtiyacın var. Bu diğerini dengeleyecek ve sağlık mümkün olacaktır.

Teknik sana ilahilik vermek için değildir, sana doğanı vermek için değildir. O, doğanın çevresine topladığın her şeyi yok edecektir. Seni koşullanmalarından kurtaracaktır. Sen koşullanmışsın ve şu anda onların içinden sıçrayıp teslimiyete varamıyorsun. Bunu yapabilirsen, iyidir. Ama yapamazsın. Koşullanmaların sorar: "Nasıl?" O zaman teknikler faydalı olur.

İnsan Tao içinde yaşarsa, o zaman Yoga, Tantra, din gerekli değildir. İnsan tamamen sağlıklıdır; hiçbir ilaca gerek yoktur. Her din ilaç görevi görür. Dünya eksiksiz Tao içinde yaşadığı zaman, dinler ortadan kaybolacaktır. Hiçbir öğretmene, hiçbir Buda'ya, hiçbir İsa'ya gerek olmayacaktır, çünkü herkes bir Buda, bir İsa olacaktır. Ama şu anda, olduğun halinle, tekniklere ihtiyacın var. Bu teknikler panzehirdir.

Çevrene öyle karmaşık bir zihin toplamışsın ki, ne denirse densin, sana ne verilirse verilsin, sen onu karmaşıklaştırırsın. Onu daha karmaşık, daha güç kılarsın. Sana "Teslim ol" desem, "Nasıl?" diye sorarsın.

"Teknikleri kullan" desem, "Teknikler mi?" dersin. "Teknikler Tao'ya aykırı değil mi?" Ben sana, "Hiçbir tekniğe gerek yok; yalnızca teslim ol ve Tanrı başına gelecek" desem, hemen sorarsın: "Nasıl?" Zihnin...

Ben, "Tao hemen burada ve şu anda; hiçbir şey uygulamana gerek yok, yalnızca sıçra ve teslim ol" desem, sen, "Nasıl? Nasıl teslim olabilirim?" dersin. Ben sana bir teknik versem, senin yanıtın "Nasıl?"dır, zihnin şöyle der: "Ama bir yöntem, bir teknik, bir yol ***swabhava,*** Tao'ya karşı değil mi? İlahilik benim doğamsa, o zaman nasıl bir teknik aracılığı ile erişilebilir? Eğer zaten oradaysa, o zaman teknik boşuna, faydasızdır. Neden tekniklerle zaman harcayayım?" Şu zihne bak!

Hatırlıyorum, bir zamanlar bir adam, genç bir kızın babası, Besteci Leopold Godowsky'den evine gelmesini ve kızını dinlemesini istemiş. Kız

piyano çalmayı öğreniyormuş. Godowsky evlerine gelmiş; sabırla kızın piyano çalmasını dinlemiş. Kız bitirdiğinde baba neşeyle, mutluluk içinde Godowsky'ye sormuş: "Harika değil mi?"

Godowsky'nin şöyle dediği anlatılır. "Kız harika. Şaşırtıcı bir tekniği var. Böylesine basit parçaların böylesine büyük güçlükle çalındığını hiç duymamıştım. Şaşırtıcı bir tekniği var. Böylesine basit parçaları böylesine güçlükle çalmak, böylesini hiç görmemiştim!"

Zihninde olan da budur. Sen basit bir şeyi bile karmaşıklaştırırsın, kendin için güçleştirirsin. Bu savunma yoludur, bu savunma önlemidir; çünkü güçlük yarattığın zaman onu yapman gerekmez... Çünkü ilk önce sorun çözülmelidir, sonra yapabilirsin.

Ben 'teslim ol' desem, 'nasıl' diye sorarsın. Ben senin 'nasıl'ını yanıtlamadığım sürece nasıl teslim olabilirsin? Sana bir teknik versem zihnin hemen yeni bir sorun yaratır. "Neden teknik? Swabhav var, Tao var. Tanrı içinde, o zaman bu çaba neden?" Bu yanıtlanmadığı sürece hiçbir şey yapmaya gerek yoktur.

Unutma, sonsuza dek bu kısır döngü içinde devam edebilirsin. Bir yerlerde döngüyü kırman ve ondan çıkman gereklidir. Kararlı ol, çünkü insanlığın ancak kararlılıkla doğabilir. Ancak kararlılıkla insan olursun. Kararlı ol. Teslim olabiliyorsan ol. Teslim olamıyorsan, felsefi sorunlar yaratma; o zaman bir teknik kullan.

Her iki şekilde de teslimiyet başına gelecektir. Şu anda teslim olabiliyorsan, tamam. Teslim olamıyorsan, o zaman tekniklere geç... Eğitime ihtiyacın vardır. Eğitime ihtiyaç duymanın nedeni sensin, senin yüzünden ihtiyaç var, Swabhav yüzünden değil, Tao yüzünden değil. Tao eğitim gerektirmez. Gerekiyorsa senin yüzündendir. Teknikler seni yok edecektir. Teknikler aracılığı ile öleceksin ve en derinlerdeki doğa evrimleşecek. Senin tamamen paramparça olman gerekli. Bir sıçrayışta parçalanabiliyorsan... Teslim ol. Yapamıyorsan, o zaman parça parça... Teknikler aracılığı ile onun üzerinde çalış.

Ama bir şeyi unutma: Zihnin aslında hile olan sorunlar yaratabilir... Ertelemek için, kararı ertelemek için hileler. Zihin kararlılık kazanmadıysa, sen suçluluk duymazsın. "Ben ne yapabilirim? Bir şey mutlak, açık, saydam olmadığı sürece ben ne yapabilirim?" diye hissedersin. Zihnin çevrende bulutlar yaratabilir ve zihnin senin saydam olmana asla izin vermez. Sen karar vermediğin sürece... Karar verince bulutlar kaybolur. Zihin çok diplomatiktir, zihin siyasidir ve üzerinde siyasi oyunlar oynar durur. Zihin çok hilekârdır, sinsidir.

Nasreddin Hoca oğlunu ve gelinini ziyarete gelmiş. Üç günlüğüne gelmiş, ama sonra bir hafta kalmış. Sonra bir hafta geçmiş ve o bir ay kalmış. O zaman genç çift endişelenmeye başlamış. Yaşlı adamdan nasıl kurtulmalı? Ondan nasıl kurtulacaklarını konuşmuşlar ve bir plan yapmışlar.

Koca şöyle demiş: "Bu gece çorba yap, ben de çok tuzlu olduğunu, onu yemenin imkânsız olduğunu söyleyeyim. Sen de içinde yeterince tuz olmadığını söyle. Tartışalım, kavga etmeye başlayalım ve sonra babama fikrinin ne olduğunu, ne dediğini soralım. Bana katılırsa sen deliye dön ve ona gitmesini söyle. Sana katılırsa ben alınayım ve ona hemen gitmesini söyleyeyim."

Çorba yapılmış ve planlandığı gibi tartışmaya, kavga etmeye başlamışlar. Sonra zirve gelmiş. Tam birbirlerine vurmak üzereymişler. Nasreddin sessizce oturmuş, izliyormuş. Oğlu ona dönmüş ve şöyle demiş: "Baba, sen ne diyorsun? Çok tuzlu olmuş mu, olmamış mı?" Nasreddin kaşığını çorbaya batırmış, tatmış, bir an düşünmüş ve demiş ki: "Bana kesinlikle uyuyor." Taraf tutmamış. Tüm plan boşa çıkmış.

Zihin bu şekilde çalışır. Asla taraf tutmaz, çünkü taraf tuttuğun an eylem olmak zorundadır. Zihin taraf tutmaz; tartışmaya devam eder. Asla herhangi bir şeye karar vermez; daima ortada olur. Ne denirse densin tartışır, ama asla bir karara varmaz. Ve sonsuza dek tartışabilirsin; sonu yoktur. Ancak karar sana eylem verebilir ve ancak eylem dönüşüm olabilir.

İçindeki derin devrimle gerçekten ilgileniyorsan, o zaman karar ver. Erteleyip durma. Çok felsefi olma; bu tehlikelidir. Arayan için tehlikelidir. Felsefe gerçekte aramayan, yalnızca zaman geçiren biri için iyidir, iyi bir oyundur. Karşılığını ödeyebiliyorsan felsefe iyi bir oyundur. Ama ben onun karşılığını ödeyebilecek herhangi birini görmüyorum, çünkü felsefe zaman kaybıdır.

Bu yüzden kararlı ol. Teslim olabiliyorsan, o zaman teslim ol. O zaman nasıl' olmaz. Yapamıyorsan, o zaman bir teknik uygula, çünkü ancak teknikler aracılığı ile teslimiyetin mümkün olacağı noktaya gelebilirsin.

İkinci Soru:

Osho,

doğal yolda, milyonlarca sene ve ömürden sonra insan aydınlanır. Ama biz çoktan milyonlarca sene ve ömür geçirmiş ve hâlâ aydınlanmamış olabiliriz. Neden?

Neden diye soramazsın. Ancak bir şey yapıyorsan neden diye sorabilirsin. Doğa bir şey yapıyorsa neden diye soramazsın; bu doğaya bağlıdır. Ve doğa sorumlu değildir; sana yanıt vermez. O tamamen sessizdir. Doğa için, milyonlarca ömür hiçbir şeydir; doğa için saniyelerden farkı yoktur. Senin için milyonlarca yıl ve ömür uzun bir tarihtir; doğa için hiçbir şeydir. Doğa endişelenmez ve doğa özellikle seninle ilgilenmez. Doğa çalışmaya devam eder... Bir gün olacaktır, ama sen neden diye soramazsın, çünkü doğa sessizdir.

Neden henüz olmadığı konusunda endişeleniyorsan, o zaman bir şeyler yapmalısın. Endişe içine girmişsen, o zaman bir şeyler yapmalısın. Ancak senin yaptıkların aydınlanmanın gerçekleşebileceği bir noktaya gelmene yardımcı olabilir. Doğanın yolları çok sabırlı, çok ağırdır. Acele yoktur, çünkü doğa için zaman sınırı yoktur. O ebedidir. Başlangıç ve son yoktur. Ama insan bir noktaya gelmiştir: Bilinçlenmiş, soru sormaya başlamıştır.

Bir ağaç asla sormaz. Buda'nın altında aydınlandığı Bodhi ağacı bile. Ağaç asla şunu sormaz: "Neden ben aydınlanmadım? Çünkü ben de senin var olduğun milyonlarca sene boyunca vardım, Gautam. neden?"

Ağaç asla sormaz. Ağaç tamamen doğaldır. Sorgulama insanın doğal olmamasına sebep olur. Doğal olmayan içine girmiştir: Neden diye sorgulamaya başlamışsındır. Neden daha olmadı?

Bu sorgulama iyidir, çünkü seni kendin üzerinde çalışabileceğin karar noktasına götürebilir. İnsan işi doğaya bırakamaz, çünkü insan bilinçlenmiştir. Artık işi doğaya bırakamazsın. İşte bu yüzden insan dinleri yaratmıştır. Hiçbir hayvanın dini yoktur. Gerek de yoktur: Onlar sormuyorlar, onlar acele içinde değiller. Doğada her şey telaşsızdır... Ağır ağır, sanki hiç hareket etmiyormuş gibi hareket eder; durmaksızın aynı düzeni tekrarlayarak, aynı çemberi sonsuzca tekrarlayarak.

İnsan bilinçlenmiştir. İnsan zamanın bilincine varmıştır. Zamanın bilincine vardığın an sonsuzluktan dışarı atılmışsındır. O zaman telaşa kapılmışsındır. Yani insanın bilinci evrimleştikçe, daha telaşlı olmuştur, zamanın daha fazla bilincinde olmuştur. İlkel bir topluluğa git: Zamanın bilincinde değillerdir. Toplum ne kadar uygarlaşırsa, zamanın o kadar bilincinde olur. İlkel topluluk doğaya daha yakındır: Telaşsızca, ağır ağır hareket eder. Tıpkı doğanın hareket ettiği gibi hareket eder. Ne kadar uygarlaşırsan, zamanın o kadar bilincine varırsın. Gerçekten de zaman kriter olabilir: Bir toplumun ne kadar uygar olduğu zamanın ne kadar bilincinde olduğuna bakılarak anlaşılabilir. O zaman telaş içinde olursun, bekleyemezsin, işi doğaya bırakamazsın. İşi kendi ellerine almak zorundasındır.

İnsan işi kendi ellerine alabilir: Bir şey yapabilir ve süreç daha erken bitebilir. Tek bir anda bile bitebilir. Milyonlarca senenin yapmadığını, yapamadığını, sen tek bir anda yapabilirsin. O tek anda öyle yoğunlaşırsın ki milyonlarca sene, milyonlarca ömür tek anda aşılır.

Bu mümkündür... Mümkün olduğu için sen endişelenirsin. Endişen bir semptomdur: Mümkün olan bir şeyi sen gerçekleştirememektesindir... Endişe budur, insanın ikilemi budur. Onu yapabilirsin ve yapmıyorsun... Bu içsel endişe, ıstırap yaratır. Yapamadığın zaman soru asla doğmaz, endişe olmaz. Endişe artık sıçramanın mümkün olduğunu gösterir... Gereksiz pek çok ömrü geçebilirsin... Ve geçmiyorsun. Bilinçlendin ve doğanın üstüne çıktın.

Bilinç yeni bir kavramdır. Sen doğanın üstüne çıktın ve artık bilinçli olarak evrimleşebilirsin. Bilinçli evrim devrimdir. O konuda bir şeyler yapabilirsin. Yalnızca bir kurban değilsin, bir kukla değilsin. Kaderini ellerine alabilirsin. Bu mümkündür ve mümkün olduğu için ve sen hiçbir şey yapmadığın için, bu içsel endişe yaratır. Ve bunun mümkün olduğunun ne kadar çok farkına varırsan, o kadar fazla endişe hissedersin.

Buda çok endişelenir; sen o kadar endişelenmezsin. Buda çok endişeliydi, derin ıstırap içindeydi, acı çekiyordu. Erişmediği sürece cehennemde yaşıyor olacaktı, çünkü bir şeyin kesinlikle mümkün olduğunun, bir kol boyu uzaklıkta, köşe başında olduğunun tamamen farkındaydı ve şöyle hissediyordu: "Hâlâ ıskalıyorum. Elimi uzatsam olacak... Ve elim felç oldu. Bir adım atsam çıkacağım... Ve o adımı atamıyorum. Sıçramaktan korkuyorum."

Hedefe yakın olduğunda, onu hissedebildiğinde ve görebildiğinde, hâlâ ıskalıyorsan, o zaman ıstırap çekersin. Çok uzaktayken ve hissedemiyorken, göremiyorken, bir hedef olduğunun farkında bile değilken, yazgından tamamen habersizken, o zaman ıstırap olmaz.

Hayvanlar ıstırap çekmez. Onlar mutlu görünür. İnsandan daha mutlu. Sebep nedir? Ağaçlar hayvanlardan da mutludur. Onlar neyin olabileceğinin, neyin mümkün olduğunun, neyin bir kol boyu uzaklıkta

olduğunun hiç farkında değildirler. Onlar mutluluk içinde ve habersizdirler. Endişe yoktur. Onlar süzülürler. İnsan endişelenir ve ne kadar büyük bir insansa, o kadar çok endişe duyacaktır.

Yalnızca yaşarsan, hayvani bir varoluşu yaşamaktasındır. Dinsel ıstırap, sen bir şeylerin mümkün olduğunun farkına vardığın an doğar... Tohum orada ve ben bir şeyler yapmak zorundayım. Bir şeyler yaparsam tohum filizlenecek. Çiçekler çok uzakta değil ve ben bu ürünü kaldırabilirim... Ama hâlâ hiçbir şey olmamaktadır. Büyük bir güçsüzlük hissedilir.

Buda olmadan önce Buda'nın durumu buydu. İntiharın eşiğindeydi. Bunu yaşaman gerekir. Ve işi doğaya bırakamazsın; o konuda bir şeyler yapman gerekir. Üstelik yapabilirsin de. Hedef çok uzakta değildir.

Bu yüzden endişe hissedersen depresyona kapılma. İçinde çok yoğun bir endişe, bir ıstırap, bir acı hissediyorsan, bu konuda depresyona kapılma. Bu iyi bir işarettir. Bu senin neyin mümkün olduğunun gittikçe daha fazla farkında olduğunu ve artık gerçekleşene kadar asla rahat etmeyeceğini gösterir.

İnsan işi doğaya bırakamaz, çünkü insan bilinçlenmiştir. Benliğinin yalnızca küçük bir kısmı bilinçlenmiştir, ama bu her şeyi değiştirir. Tüm benliğin bilinçlenmediği sürece, hayvanların ve ağaçların basit mutluluğunu tadamazsın. Artık tatmanın yalnızca bir yolu vardır: Gittikçe daha fazla uyanık olmak, gittikçe daha fazla farkında olmak, gittikçe daha fazla bilinçli olmak. Gerileyemezsin. Geri dönmek için süreç yoktur; kimse geri dönemez. Ya olduğun yerde kalıp acı çekersin ya da ilerler, acıyı aşarsın. Geri dönemezsin.

Mutlak bilinçsizlik mutluluk vericidir, mutlak bilinç de mutluluk vericidir... Ve sen ikisinin arasındasın. Bir kısmın bilinçlenmiş ve büyük kısmın hâlâ bilinçsiz. Sen bölünmüşsün. İki ayrı varlık olmuşsun, bir değilsin. Entegrasyon kaybedilmiş. Hayvanlar birdir, azizler birdir. İnsan bir değildir: Bir kısmı hayvan olarak kalmış, bir kısmı aziz olmuştur. Bir mücadele, çekişme vardır ve sen ne yaparsan yap tek yürekle yapamazsın.

Bu yüzden iki yol var: Biri insanın kendini kandırmasıdır. Sarhoşken olduğu gibi. Hayvan dünyasına geri dönersin. Bilinçlenmiş kısmı uyuşturursun; tamamen bilinçsiz olursun. Ama bu geçici bir aldatmacadır; yine yükseleceksin. Kimyasal maddenin etkisi geçecek, bilincin yine belirecektir. Senin alkol, uyuşturucu ya da başka bir şeyle, zorla baskıladığın kısım yine yükselecek ve o zaman daha fazla acı duyacaksın, çünkü o zaman karşılaştırabilirsin. Daha fazla acı çekersin.

Kendini uyuşturup durabilirsin. Pek çok yöntem var. Yalnızca kimyasal yöntemler değil, dini yöntemler de var. Bir japa,[14] bir mantra kullanabilirsin: Onu tekrarlayıp durursun ve sarhoş edici etkisi olur. Seni yine bilinçsiz kılacak pek çok şey yapabilirsin, ama bu geçici olacaktır, yine çıkman gerekir... Ve çıkarken yanında daha derin bir acı olacak, çünkü o zaman karşılaştırabileceksin. Bilinçsizlikte bu mümkünse, mutlak bilinç içinde ne mümkün olabilir? Ona karşı daha büyük bir açlık çekmeye başlarsın.

Bir şeyi unutma: Bütünlük mutluluktur. Tamamen bilinçsizsen, bu da mutluluktur, ama sen bunun farkında olmazsın. Hayvanlar mutludurlar, ama onlar mutluluklarının farkında değildir. Bu yüzden boşunadır. Tıpkı uyurken mutlu olmak ve uyandığında mutsuz olmak gibidir. Bütünlük mutluluktur.

Bilinçte de bütün olabilirsin. O zaman da mutluluk olur ve sen bunun tamamen farkında olursun. Bu ***sadhana,*** yöntemler, bilincini artıran teknikler aracılığı ile mümkündür. Sen aydınlanmadın, çünkü bunun için hiçbir şey yapmadın, ama aydınlanmamış olduğunun farkına vardın. Bu eskiden doğa tarafından yapılıyordu; doğa milyonlarca sene içinde seni farkında kıldı.

İnsanın bedensel olarak büyümeyi bıraktığı gerçeğinin farkında olmayabilirsin. Milyonlarca senelik iskeletler var, ama gözle görülür bir değişim yok; bizim iskeletlerimize benziyorlar. Yani milyonlarca senedir bedende büyüme olmadı, beden aynı Kaldı. Beyin bile büyümedi, aynı kaldı. Beden söz konusu olduğunda, evrim ne yapılabiliyorsa yaptı. Bir

anlamda, artık insan kendi büyümesinden sorumlu. Ve büyüme fiziksel olmayacak; büyüme tinsel olacak.

Buda'nın iskeleti ve senin iskeletin temel olarak farklı değil, ama sen ve Buda tamamen farklısınız. Evrim yatay olarak çalışıyor; yöntemler, teknikler, dinler, onlar dikey olarak çalışıyor. Bedenin durdu: Bir noktaya, omega noktasına geldi. Artık onun için daha fazla büyüme mümkün değil. Yatay olarak, evrim durdu; artık dikey evrim başlıyor. O dikey evrim bedenin değil bilincin büyümesi olacak. Ve ondan sorumlu olan sensin.

Doğaya neden diye soramazsın, ama doğa sana neden daha aydınlanmadığını sorabilir, çünkü artık her şey verilmiş. Bedeninde gereken her şey var; sende Buda'nın bedeni var. Buda'nın başına gelmesi için tam olarak ne gerekiyorsa sende var. Yalnızca yeni bir ayarlama, sana verilmiş tüm unsurların yeni bir sentezi ile senin başına gelecek. Doğa sana neden daha aydınlanmadığını sorabilir, çünkü doğa sana her şeyi vermiş.

Doğanın sana bunu sorması anlamsız olmaz, ama senin doğaya sorman saçma olur. Senin sormana izin verilemez. Artık farkındasın ve bir şeyler yapabilirsin. Tüm unsurlar sana verilmiş. Hidrojen var, oksijen var, elektrik var; senin bazı çabaları göstermen, bazı deneyleri yapman yeterlidir, su gerçekleşir.

Senin aydınlanman için tek gereken sensin, ama o dağılmış. Onu birleştirmen, sentezlemen, ondan bir ahenk çıkarman gerekmektedir. Sonra aniden aydınlanma olacak alev yükselir. Tüm bu teknikler bunun içindir. Her şeye sahipsin; yalnızca nasıl yapılacağını, ne yapılacağını bilmek gereklidir, böylece aydınlanma başına gelir.

Üçüncü Soru:

Osho,

eksiksiz farkındalık ve eksiksiz özgürlük aracılığı ile milyonlarca ömürden ve milyonlarca senelik evrimden kaçınılabileceğini söyledin. Kestirme

yollar kullanılarak, doğal sebep sonuç güçleri ile karmanın işine karışılmaması gerektiği itirazı getirilemez mi, yoksa evrimleşen dünyanın, evrimleşen ruhun ulaşabileceği bir yere böyle bir olasılık getirmek de ilahi olanın işi mi?

Her şeye itiraz edilebilir ama itiraz hiçbir yere varmaz. İtiraz edebilirsin, ama o itiraz sana nasıl yardımcı olacak? Doğal Karma sürecine karışılmaması gerektiği itirazını getirebilirsin. O zaman karışma. Ama o zaman acının içinde mutlu ol. Ve sen mutlu değilsin. Sen işe karışmak istiyorsun. Doğal sürece güvenebiliyorsan, bu harika. Ama o zaman şikâyet etme. "Bu neden böyle?" diye sorma. Doğal karma süreci yüzünden öyle. Acı mı çekiyorsun? Doğal karma süreci yüzünden acı çekiyorsun ve aksi mümkün değil; karışma.

Kader öğretisi, kısmet budur işte... Kadere inanma öğretisi. O zaman hiçbir şey yapmayacaksın: Her ne oluyorsa oluyor. Sen bunu kabul etmelisin. O zaman bu teslimiyet olur ve hiçbir şey yapman gerekmez. Ama eksiksiz kabullenebilmek gerekir. Gerçekte karışmaya gerek yok tur, ama sen karışmadığın bir durumda olabilir misin? Sen durmaksızın her şeye karışıyorsun. İşi doğaya bırakamıyorsun. Bırakabilirsen, o zaman başka hiçbir şeye gerek yoktur, her şey başına gelebilir. Ama bırakamıyorsan, o zaman karış. Karışabilirsin, ama sürecin anlaşılması gerekir.

Gerçekte, meditasyon karma sürecine karışmak değildir; daha çok, ondan dışarı sıçramaktır. Kesinlikle işe karışmak değildir; kısır döngüden, çarktan dışarı sıçramaktır. Çember sürecek, süreç kendi kendine bir sona gelecektir. Sen ona son veremezsin, ama ondan çıkabilirsin ve bir kez çıkınca, bu yanılsama halini alır.

Örneğin Raman kanserden ölmüş. Müritler, onu tedaviye gitmesi için ikna etmeye çalışmış. O şöyle demiş: "Tamam. Sen istiyorsan, seni mutlu edecekse, o zaman beni tedavi et. Ama beni ilgilendirdiği kadarıyla sorun yok." Doktorlar şaşırmış, çünkü bedeni acı çekiyormuş, derin acı içindeymiş, ama gözlerinde acı yokmuş. Bedeni derinlemesine acı çekmekteymiş, ama o acı çekiniyormuş.

Beden karmanın parçasıdır; o mekanik bir sebep-sonuç çemberinin parçasıdır, ama bilinç onun ötesine geçebilir, onu aşabilir. Raman yalnızca tanıktı. Bedenin acı çektiğini, bedenin öleceğini görmekteydi, ama o yalnızca tanıktı. O işe karışmıyordu, hiç karışmıyordu. O yalnızca her ne oluyorsa izliyordu, ama kısır döngünün içinde değildi, onunla özdeşleşmemişti, onun içinde değildi.

Meditasyon karışmak değildir. Gerçekte, meditasyon olmadan, her an işe karışmaktasın. Meditasyona, öteye geçersin; sen tepedeki gözlemci olursun. Vadide, derinlerde, işler devam eder, sürer; ama onlar sana ait olmaz. Sen yalnızca bir izleyicisin. Başka birine oluyor gibidir ya da bir düşte oluyor gibi ya da ekrandaki bir filmde gibi. Sen işe karışmazsın. Dramanın içinde değilsin... Sen ondan çıkmışsındır. Artık sen aktör değilsin, sen izleyici olmuşsun. Tek değişim budur.

Sen yalnızca tanık olduğunda, beden bir şekilde hemen tamamlar, tamamlanmak zorundadır. Acı için pek çok karman olmuşsa ve artık tanık olduğunda bir daha doğmazsın, bedenin bu yaşamda pek çok yaşamda çekeceği acıyı çekmesi gerekecektir. Bu yüzden pek çok defa, aydınlanmış insanın pek çok bedensel hastalık çekmesi gerekmiştir, çünkü artık gelecek doğum, gelecek yaşam yoktur. Bu son beden olacaktır, bu yüzden tüm karmalar ve tüm sürecin tamamlanması, bitirilmesi gereklidir.

Yani İsa'nın hayatına Doğulu gözlerle bakınca, çarmıha gerilmesi farklı bir olgudur. Batılı zihni için art arda gelen ömürler, yeniden doğum, reenkarnasyon yoktur, bu yüzden aslında çarmıha gerilmeyi derinlemesine analiz etmemişlerdir. Onlarda, İsa'nın bizim için acı çektiği, onun çektiği acının bizim kurtuluşumuz olduğu miti vardır. Ama bu saçmadır ve bu gerçeklere de uymaz; çünkü eğer İsa'nın çektiği acı senin kurtuluşunsa, o

zaman neden insanlık hâlâ acı çekiyor? İnsanlık öncekinden de fazla acı çekiyor.

İsa'nın çarmıha gerilmesinden sonra insanlık Tanrı'nın krallığına girmemiştir. Eğer o bizim için acı çektiyse, onun çarmıha gerilmesi bizim suçlarımızdan ve günahlarımızdan pişman olmamız ise, o zaman o başarısız olmuştur; çünkü suç devam etmektedir, günah devam etmektedir, acı devam etmektedir. O zaman o boşuna acı çekmiştir, o zaman çarmıha gerilmesi başarısız olmuştur.

Hıristiyanlık yalnızca bir mite sahiptir. Ama insan yaşamının Doğu'daki analizi farklı bir yaklaşıma sahiptir. İsa'nın çarmıha gerilmesi, tüm karmaları ile biriken acısıydı. Ve bu onun son yaşamıydı, tekrar bedene girmeyecekti, bu yüzden tüm acılarının tek bir noktada kristalize edilmesi, yoğunlaşması gerekti. O tek nokta çarmıha gerilme oldu.

O başka biri için çarmıha gerilmedi. Kimse bir başkası için acı çekemez. O kendisi için, geçmiş karmaları için acı çekti. Kimse seni özgür kılamaz, çünkü sen karmalar yüzünden tutsaklık içindesin, o zaman İsa seni nasıl özgür kılabilir? O kendini köleleştirebilir, kendini özgür bir adam kılabilir, kendini özgürleştirebilir. Çarmıha gerilmesi sayesinde kendi karmalarının hesabı kapandı. İşi bitti, zincir sonuna geldi. Sebep ve sonuç... Bir sona gelmeleri gerekiyordu. Bu beden bir daha doğmayacaktı; bir başka rahme girmeyecekti. O aydınlanmış biri olmasa, bütün bunları pek çok yaşam boyunca çekmesi gerekecekti. Bir noktada, bir yaşamda yoğunlaştı.

Sen işe karışamazsın. Eğer işe karışırsan kendin için daha fazla acı yaratırsın. Karmalara karışma, öteye geç, onlara tanık ol. Onları bir düş olarak kabul et, gerçek olarak değil; onlara yalnızca bak ve kayıtsız ol. Karışma. Bedenin acı çekiyor... Acıya bak. Bedenin mutlu... Mutluluğa bak. Özdeşleşme... Meditasyonun tek anlamı budur.

Ve bahaneler bulma. Buna itiraz edilebileceğini söyleme. Herhangi bir şeye itiraz edebilirsin, bunda özgürsün, ama itirazının intihara eşdeğer olacağını unutma. Kendine itiraz edebilirsin ve sana hiç faydası

olmayacak, seni dönüştürmeyecek, daha çok bir engel oluşturacak. Biz tartışır dururuz.

Daha bugün bir kız benimle görüşmeye geldi. Bana sordu: "Söyle bana, gerçekten bir Tanrı var mı?" Tanrı olmadığını öne sürmeye hazırdı. Yüzüne, gözlerine baktım. Gergindi, itiraz doluydu; bu konuda savaşmak istiyordu. Gerçekte, derinliklerde, Tanrı olmamasını istiyordu, çünkü eğer bir Tanrı varsa başın beladadır. Tanrı varsa, o zaman olduğun gibi kalamazsın; o zaman bir meydan okuma gelir. Tanrı bir meydan okumadır. Senin kendinle tatmin olamayacağın anlamına gelir; senden daha yüksek bir şeyin mümkün olduğu anlamına gelir. Tanrının anlamı budur.

Bu yüzden tartışmaya hazırdı. "Ben bir ateistim ve Tanrı'ya inanmıyorum" dedi.

Ben de şöyle dedim: "Eğer Tanrı yoksa, ona nasıl inanmazlık edebilirsin? Ve Tanrı önemsizdir. Senin inancın ve inanmayışın, lehine ve aleyhine savın seninle ilgilidir; Tanrı ile ilgili değil. Sen neden ilgileniyorsun? Eğer Tanrı yoksa, neden bunca yoldan geldin, neden birşeyin olmadığını öne sürmek için bana geldin? Onu unut ve affet. Evine git, zamanını boşa harcama. Eğer yoksa, neden endişeleniyorsun? Olmadığını kanıtlamak için bunca çaba neden? Bu çaba senin hakkında bir şeyi gösteriyor. Sen korkuyorsun. Tanrı varsa, o zaman bu bir meydan okuma. Tanrı yoksa, olduğun gibi kalabilirsin; yaşamda meydan okuma olmaz."

Meydan okumalardan, risklerden, tehlikelerden, kendini değiştirmekten, dönüşmekten korkan biri hep Tanrı'nın varlığını inkâr edecektir. Onun zihni inkârdır; inkâr onun hakkında bir şey anlatır, Tanrı hakkında değil.

Kıza, Tanrının kanıtlanabilen ya da çürütülebilen bir şey olmadığını söyledim. Tanrı, lehine ya da aleyhine görüş sahibi olabileceğin bir nesne değildir. Tanrı senin içinde bir olasılıktır. O dışarıda bir şey değildir; senin içinde bir olasılıktır. O olasılığa gidersen, o gerçek olur. O noktaya kadar gitmezsen, o gerçekdışıdır. Ve eğer ona karşı tartışırsan, o zaman yolculuğun anlamı yoktur; sen aynı kalırsın. Bu bir kısır döngüye dönüşür.

Tanrının olmadığını öne sürüyorsun ve bu yüzden asla ona doğru gitmiyorsun. Çünkü bu bir içsel yolculuk. Sen asla yolculuk etmiyorsun, çünkü olmayan bir noktaya doğru nasıl gidebilirsin? Bu yüzden aynı kalıyorsun. Sen aynı kaldığında asla buluşmuyorsun, Tanrı ile asla karşılaşmıyorsun. ***Asla onunla ilgili bir his,*** bir titreşim almıyorsun. O zaman senin için, onun olmadığı daha da fazla kanıtlanmış oluyor. Bu ne kadar çok kanıtlanırsa, sen o kadar çok uzaklaşıyorsun, o kadar çok düşüyorsun, arandaki boşluk o kadar çok artıyor.

Yani bu Tanrının olup olmadığı meselesi değil, dedim kıza. Bu, senin büyümeyi isteyip istememen meselesi. Büyürsen, bütün büyümen buluşma olacak, bütün büyümen birlik olacak, bütün büyümen karşılaşma olacak. Ona bir hikâye anlattım.

Rüzgârlı bir sabah, ilkbaharın sonlarında, bir sümüklüböcek bir kiraz ağacından yukarı tırmanmaya başlamış. Yandaki meşe ağacındaki serçeler gülmeye başlamışlar, çünkü daha mevsimi değilmiş, ağaçta kiraz yokmuş ve bu zavallı sümüklüböcek tepeye ulaşmak için bunca çaba harcıyormuş. Sümüklüböceğe gülmüşler.

Sonra bir serçe aşağı uçmuş, sümüklüböceğe yaklaşmış ve şöyle demiş: "Hayatım, sen nereye gidiyorsun? Daha ağaçta kiraz yok."

Ama sümüklüböcek hiç durmamış; yukarıya doğru yolculuğuna devam etmiş. Durmadan konuşmuş: "Ama ben ulaştığımda orada olacaklar. Ben oraya ulaştığımda orada olacaklar. Benim tepeye ulaşmam uzun sürecek ve o zamana kadar orada kiraz olacak."

Tanrı yok, ama sen ulaştığında olacak. O zaten orada olan bir şey değil... O asla orada değil. O bir büyüme. O senin kendi büyümen. Tamamen bilinçli olduğun noktaya eriştiğinde Tanrı vardır. Ama itiraz etme. Enerjini itiraz etmek için harcamak yerine, enerjini kendini dönüştürmek için kullan.

Enerji çok değildir. Enerjini tartışmaya akıtırsan, bir tartışma dehası olabilirsin. Ama o zaman onu boşa harcamış olursun, hem de büyük bir bedel ödeyerek, çünkü aynı enerji meditasyon olabilir. Bir mantıkçı

olabilirsin: Çok mantıklı savlar öne sürebilir, çok ikna edici kanıtlar bulabilirsin, ama sen aynı kalırsın. Savların seni değiştirmez.

Bir şeyi unutma: Seni değiştiren her şey iyidir. Sana büyüme, genişleme veren, bilincini arttıran her şey iyidir. Seni durağan kılan, senin şimdiki durumunu koruyan hiçbir şey iyi değildir; ölümcüldür, intihara denktir.

Son Soru:

Osho,

bazen kendimi bir yapmama durumunda, çok edilgen hissediyorum ama çevremde olan bitenlere dair farkındalığım daha az görünüyor. Aslında, kendini çevremdeki şeylerden uzaklaşmış hissediyorum. Bu bir şekilde sahte edilgenlik demek çünkü ben yapmama durumunun farkındalığın artması ile eşanlamlı olduğunu düşünüyorum. Bu durumu açıklar mısın?

Normalde biz hararetli bir durumdayız... Aktif, ama hararetli. Edilgen olursan hararet kaybolur. Edilgen olursan, yapmama durumunda olursan, kendi içinde gevşeyebilirsen, hareketlilik kaybolur, hararet kaybolur ve hararetten gelen yoğunluk orada olmaz. Biraz donuklaşmış hissedersin, farkındalığın azalıyormuş gibi hissedersin. O azalmamaktadır; yalnızca hararetli parıltın azalmaktadır.

Ve bu iyidir, bu yüzden ondan korkma ve bu edilgenliğin gerçek olmadığını düşünme. Bunu söyleyen hararetli hareketliliğe ve hararetten gelen parıltıya ihtiyaç duyan, onu isteyen zihindir. Hararet farkındalık değildir, ama hararet halindeyken çok sağlıksız bir farkındalığın, uyanıklığın olabilir. O hastalıklıdır; ona özlem duyma. Bırak gitsin, sen edilgenliğe düş.

Başlangıçta farkındalığın artmak yerine azalıyormuş gibi görünecektir. Bırak azalsın, çünkü edilgenlikle azalan her ne ise, hararetten kaynaklanıyordu, bu yüzden azalıyor. Bırak azalsın. Bir an gelecek, dengeni kazanacaksın. O denge noktasında artış ya da azalma olmayacak. O sağlıklı bir noktadır; artık hararet kaybolmuştur.

O denge noktasında, her ne farkındalığın varsa gerçektir, hararetten kaynaklanmamaktadır. Ve eğer o anın gelmesini bekleyebilirsen... Zordur, çünkü başlangıçta kavrayışını yitiriyormuşsun, gerçekten ölü oluyormuşsun gibi gelir; hareketliliğin, uyanıklığın, her şey gidiyormuş gibi... Ölüme doğru gevşiyormuşsun gibi. Bu şekilde görünür, çünkü senin yaşam hakkında bildiğin her şey hararetlidir. Aslında yaşam değildir, yalnızca hararettir, yalnızca bir gerginlik durumudur, yalnızca bir hiperaktivite durumudur. Bu yüzden başlangıçta... Ve sen yalnızca tek bir durum bilirsin... Bu hararet durumunu. Başka hiçbir şey bilmezsin, bu yüzden nasıl karşılaştırabilirsin?

Edilgen, gevşemiş olduğunda, bir şeyin kaybolduğunu hissedersin. Bırak kaybolsun. Sen edilgenlikle kal. Kısa süre sonra bir denge noktası gelecek, sen hiç hararet bulunmayan doğru noktada olacaksın. Yalnızca kendin olacaksın... Başka biri tarafından hareketliliğe itilmiş değil, başka biri tarafından hareketliliğe çekilmiş değil. Artık hareketlilik yalnızca başına gelmektedir, ama kendiliğinden, doğal olarak. Bir şey yaparsın, ama itilip kakılmazsın.

Bu hareketliliğin sana dayatılmadığını, hararetten kaynaklanmadığını bilmenin kriteri nedir? Nokta şudur: Eğer hareketlilik kendiliğindense onun yüzünden gerilim yaşamazsın, yük hissetmezsin. Ondan zevk alırsın. Ve hareketlilik başlı başına bir amaç olur; başka amaç olmaz. Bu başka bir yere ulaşmanın yolu olmaz; yalnızca kendi enerjinin taşması olur. Ve bu taşkınlık burada ve şu andadır; gelecekte bir şey için değildir. Ondan zevk alırsın.

Her ne ise... Bahçede çukur kazmak, ağaçları budamak, yalnızca oturmak, yürümek ya da yemek yemek... Her ne yapıyorsan kendi içinde mutlak olur, eksiksiz eylem olur. Ve ondan sonra yorulmazsın; tersine,

tazelenmiş hissedersin. Hararetli bir eylem seni yorar; hastalıklıdır. Doğal bir eylem seni besler; ondan sonra daha enerji dolu, daha canlı hissedersin. Ondan sonra daha yaşam dolu hissedersin. O sana daha fazla yaşam verir.

Ama başlangıçta, edilgen olmaya ve yapmama durumuna düşmeye başladığında, farkındalık kaybettiğini hissetmen normaldir. Hayır, farkındalık kaybetmiyorsun. Yalnızca hararetli bir zihin sürecini, hararetli bir uyanıklık türünü kaybediyorsun. Edilgenliğe yerleşeceksin ve doğal bir farkındalık gelecek.

Hararetli uyanıklık ile doğal farkındalık arasındaki fark şudur: Hararetli uyanıklıkta bir yoğunlaşma vardır; her şeyi dışlar. Bir şeye yoğunlaşabilirsin. Beni dinliyorsun. Eğer bu bir hararetli uyanıklık ise, o zaman beni dinlersin ve başka hiçbir şeyin farkında olmazsın. Ama eğer edilgen farkındalıksa, hararetli değilse, dengeli ve doğalsa, o zaman bir araba geçtiğinde arabayı da duyarsın. Yalnızca farkında olursun. Her şeyin farkında olursun; çevrende her ne oluyorsa. Ve güzelliği buradadır... Araba geçer, sesi duyarsın, ama bu bir rahatsızlık değildir.

Hararet içinde dikkatliysen ve arabayı duymuşsan, beni dinlemeyi bırakırsın; bu bir rahatsızlık olur; çünkü sen olan biten her şeyin nasıl tamamen, basitçe farkında olacağını bilmiyorsun. Sen yalnızca tek bir yol biliyorsun: Başka her şey pahasına bir şeyin nasıl farkında olunur. Başka bir şeye gidersen, o zaman ilk şeyle bağlantıyı koparırsın. Beni hararetli zihinle dinliyorsan, o zaman her şey seni rahatsız edebilir. Uyanıklığın oraya gittiği için benimle bağlantın kopar. Uyanıklığın tek noktalıdır; eksiksiz değildir. Doğal, edilgen farkındalık eksiksizdir; hiçbir şey onu rahatsız edemez. O yoğunlaşma değil meditasyondur.

Yoğunlaşma her zaman hararetlidir, çünkü sen enerjini bir noktaya dayatıyorsun. Enerji kendi haline bırakıldığında her yöne akar. Gidecek belirli bir yönü yoksa, her yere akar. Biz "Bunu dinlemek iyi; bu kötü" diyerek çelişki yaratırız. Eğer dua ediyorsan ve çocuğun gülmeye başlamışsa, bu bir rahatsızlıktır... Çünkü sen duanın sürdüğü ve çocuğun gülmeye devam ettiği ve ikisinin arasında çelişki olmayan bir basit farkındalığı kavrayamazsın; ikisi de daha büyük bir bütünün parçalarıdır.

Şunu dene: Tamamen uyanık, tamamen farkında ol. Yoğunlaşma.

Her yoğunlaşma yorucudur, yorgun hissedersin, çünkü sen enerjini doğal olmayan bir şekilde zorluyorsun. Basit farkındalık her şeyi dahil eder. Edilgen ve yapmama durumunda olduğunda, o zaman her şey çevrende olur. Hiçbir şey seni rahatsız etmez ve hiçbir şey yanından geçip gitmez. Her şey olur ve sen bilirsin, tanık olursun.

Bir ses gelir: Senin çevrende hareket eder, sonra geçer ve sen olduğun gibi kalırsın. Tıpkı boş bir odaya olduğu gibi: İçinde hiç kimse olmasa da gürültüler bu odaya girer, sonra gider... Ve oda, hiçbir şey olmamış gibi, etkilenmeden kalır. Her şey olmaya devam eder; yanından geçip gider, ama sana asla dokunmaz. Sen lekesiz kalırsın. Hararetli yoğunlaşmada her şey sana dokunur, seni etkiler.

Bu konuda bir nokta daha. Doğu psikolojisinde bir sözcüğümüz var: ***Sanskar...*** Koşullanma. Bir şeye yoğunlaşırsan koşullanırsın, ***sanskar***ın olur, bir şey seni etkiler. Yalnızca farkında olursan -edilgen bir biçimde farkında, yoğunlaşmadan, kendini odaklamadan, yalnızca orada olarak- hiçbir şey seni koşullamaz. O zaman ***sanskar*** biriktirmezsin, etkiler biriktirmezsin. Bakir, saf, lekesiz kalırsın; hiçbir şey sana dokunmaz. İnsan edilgen bir şekilde farkında kalabilse, dünyadan geçebilir, ama dünya asla onun içinden geçemez.

Bir Zen keşiş, Bokuju şöyle dermiş: "Gidip dereden geç, ama suyun sana dokunmasına izin verme." Ve manastırın yanındaki derenin üzerinde köprü yokmuş.

Pek çok kişi denemiş, ama suyu geçtiklerinde, elbette su onlara dokunmuş. Bir gün bir keşiş gelip şöyle demiş: "Bize bilmeceler veriyorsun. Dereyi geçmeye çalışıyoruz; köprü yok. Bir köprü olsa, elbette dereyi geçerdik ve su bize dokunmazdı. Ama dereden geçmek zorundayız... Su dokunuyor."

Bokuju, "Gelip ben geçeceğim, sen izle" demiş. Ve Bokuju geçmiş. Elbette, su ayaklarına dokunmuş. "Bak, su sana dokundu!" demişler.

Bokuju şöyle demiş: "Benim bildiğim kadarıyla dokunmadı. Ben yalnızca bir tanıktım. Su ayaklarıma dokundu, bana değil. Ben yalnızca tanık oluyordum."

Edilgen uyanıklık ile, tanıklık ile, dünyadan geçebilirsin. Sen dünyada olursun, ama dünya senin içinde olmaz.

59.BÖLÜM -Tepelerden İzlemek

- S U T R A L A R -

86

Diyelim ki bir şey hakkında tefekküre dalmışsın, algının ötesinde, kavrayışın ötesinde, olmamanın ötesinde... Sen.

87

Ben varım. Bu benim. Bu budur. Ah, sevgili, böyle bir durum içinde bile sınırsızca bil.

İnsan Janus[15] yüzlüdür. Hem hayvandır, hem ilahidir. Hayvan onun geçmişine, ilahi olan geleceğine aittir ve güçlüğü bu yaratır. Geçmiş geçmiştir, artık yoktur; onun gölgesi kalmıştır yalnızca. Ve gelecek hâlâ gelecektedir, henüz gelmemiştir; yalnızca bir düştür, yalnızca bir olasılıktır. Ve insan bu ikisinin arasındadır: Geçmişin gölgesi ile gelecek düşü arasında. O ikisi de değildir ve her ikisi birdendir.

İkisi birdendir, çünkü geçmiş ona aittir: O hayvandı. İkisi birdendir, çünkü gelecek ona aittir: İlahi olabilir. Ve ikisi de değildir, çünkü geçmiş

artık yoktur ve gelecek henüz gelmemiştir.

İnsan bu ikisinin arasında bir gerilim olarak vardır: Eskide kalan ve gelebilecek olan. Bu bir çelişki yaratır, daimi bir gerçekleştirme, bir şey olma mücadelesi yaratır. Bir anlamda, insan yoktur. İnsan yalnızca hayvandan ilahi olana giden bir adımdır... Ve bir adım hiçbir yerde değildir. O bir yerdeydi ve bir yerde olacak, ama şu anda hiçbir yerde, yalnızca havada asılı.

Bu yüzden insan ne yapıyor olursa olsun... Ben ne dersem diyeyim... O asla tatmin olmaz, asla memnun olmaz, çünkü onda taban tabana zıt varoluşlar birleşmiştir. Hayvan tatmin olsa ilahi olan tatmin olmaz. İlahi olan tatmin olsa havyan tatminsiz kalır. Bir parçası daima tatminsizlik içindedir.

Hayvana gidersen, bir açıdan benliğinin bir parçasını tatmin etmiş olursun. Ama hemen, o tatminden tatminsizlik doğar; çünkü zıt parçan, yani geleceğin ona karşıdır. Hayvanın tatmini gelecekteki olasılığın tatminsizliğidir. İlahi olasılığını tatmin etsen hayvan isyan eder; incinir. İçinde kesin bir tatminsizlik doğar. İkisini birden tatmin edemezsin ve birini tatmin ederken diğeri tatminsiz kalır.

Bir hikâye hatırlıyorum. Bir spor araba âşığı, sedef kapılara ulaşmış ve Aziz Peter onu karşılamış. Adam Jaguar'ı ile gelmiş ve Aziz Peter'e sorduğu ilk şey şu olmuş: "Cennette iyi otoyollar var mı?"

Aziz Peter, "Evet" demiş. "En güzel otoyollar cennette, ama tek bir sorun var. Cennete otomobil sokmak yasak."

Hız düşkünü şöyle demiş: "O zaman bana göre değil. Lütfen beni diğer yere gönder. Cehenneme gitmek istiyorum. Jaguar'ımı bırakamam."

İstediği yapılmış. Adam cehenneme gelmiş, kapılara ulaşmış ve Şeytan onu karşılamış, onu gördüğüne memnun olduğunu söylemiş. "Sen de tıpkı benim gibisin; ben de Jaguarları severim" demiş.

Hız düşkünü, "Güzel, bana otoyolların haritasını ver" demiş.

Şeytan hüzünlenmiş. Demiş ki: "Bayım, burada otoyollarımız yok... Buranın cehennemliği de burada işte!"

İnsanın durumu budur. İnsan Janus yüzlüdür, ikili bir varlıktır, ikiye bölünmüştür. Bir şeyi tatmin etsen, diğer parçan için başka bir hayal kırıklığı olur. Aksini yapsan, o zaman diğer parça tatminsiz kalır. Bir şey daima eksiktir. Ve ikisini birden tatmin edemezsin, çünkü taban tabana zıttırlar.

Ve herkes bu imkânsız şeyi yapmaktadır, bunu yapmaya çalışmaktadır... Cennet ile cehennemin buluşması için bir uzlaşma aramaktadır; beden ve ruh, alçak ile yüksek, geçmiş ile gelecek bir yerlerde buluşsun, uzlaşsın diye. Biz ömürlerdir bunu yapıyoruz. Daha olmadı ve olmayacak da. Tüm çaba saçma, imkânsız.

Bu teknikler, içinde bir uzlaşma yaratmak için değil. Bu teknikler senin kendini aşman için. Bu teknikler hayvana karşı ilahi olanın tatmin olmasını sağlamak için değil. Bu imkânsız. Bu içinde daha fazla kargaşa, daha fazla şiddet, daha fazla mücadele yaratır. Bu teknikler ilahi olana karşı içindeki hayvanı tatmin etmek için de değildir. Bu teknikler yalnızca ikiliği aşmak içindir. Onlar ne hayvan için, ne ilahi olan içindir.

Unutma, diğer dinler ile Tantra arasındaki temel fark budur. Tantra bir din değildir, çünkü temelde dinin anlamı şudur: Hayvana karşı ilahi olanı savunan... Bu yüzden her din çelişkinin parçasıdır. Tantra bir mücadele tekniği değildir, o bir aşkınlık tekniğidir. O hayvanla savaşmak için değildir, ilahi olan için değildir. O her tür ikiliğe karşıdır. Gerçekten de ne lehinde, ne aleyhindedir. O yalnızca içinde üçüncü bir güç, üçüncü bir varoluş merkezi yaratmak içindir ve o üçüncü merkezde sen ne hayvan, ne ilahi olursun. Tantra için o üçüncü nokta ***advaitadır,*** o üçüncü nokta ikiliksizliktir.

Tantra der ki, ikiliğin içinde savaşarak birliğe ulaşamazsın. İkilik mücadelesinde bir tarafı seçerek ikiliksiz bir noktaya gelemezsin. Seçmek seni birliğe götürmez; ancak seçimsiz tanıklık götürür.

Tantra'nın temeli budur ve bu yüzden Tantra asla doğru anlaşılamamıştır. Uzun, yüzyıllar yaşında bir yanlış anlaşılmadan mustariptir, çünkü Tantra hayvana karşı olmadığını söylediği an, sen Tantra hayvanı savunuyormuş gibi hissetmeye başlarsın. Ve Tantra ilahi olan için olmadığını söylediği an, sen Tantra'nın ilahi olana karşı olduğunu düşünmeye başlarsın.

Gerçekte, Tantra seçimsiz tanıklık içindir. Hayvanla olma, ilahi olanla olma ve çelişki yaratma. Yalnızca gerile, uzaklaş, seninle bu ikilik arasında bir mesafe yarat ve üçüncü bir güç ol, tanık ol ve oradan hem hayvanı, hem ilahi olanı görebil.

Sana hayvanın geçmiş, ilahi olanın gelecek olduğunu ve geçmiş ile geleceğin zıt olduğunu söyledim. Tantra şu andır. O ne geçmiş, ne gelecektir. Tam şu anda, geçmişe ait olma ve geleceği özleme. Geleceğe can atma ve geçmişle koşullanma. Geçmişin seni etkilemesine izin verme ve gelecek için planlar yapma. Şu ana sadık kal, şimdi ve burasına, o zaman aşarsın. O zaman ne hayvan, ne ilahi olursun.

Tantra için böyle olmak Tanrı olmaktır. Böyle olmak, anın böyleliği içinde olmak, geçmişle ilişkisiz ve geleceğin yaratılmadığı bir durumda olmak seni özgür kılar, özgürlük olursun.

Bu teknikler bu anlamda dini değildir, çünkü din hep hayvana karşı çıkar. Din çelişki yaratır. Bu yüzden, eğer gerçekten dindarsan şizofrenik olursun, bölünürsün. Tüm dindar uygarlıklar bölünmüş uygarlıklardır. Onlar nevroz yaratır, çünkü içsel çelişki yaratırlar. Seni ikiye bölerler ve benliğinin bir kısmı düşman olur. O zaman tüm enerjin, kendine karşı yürüttüğün savaşta harcanır.

Tantra bu anlamda dindar değildir, çünkü Tantra çelişkiye, şiddete inanmaz. Ve Tantra, kendinle savaşma, der. Yalnızca farkında ol. Kendine karşı saldırgan ve şiddet dolu olma. Yalnızca tanık ol, izleyici ol. Tanıklık anında ikisi de değilsindir; iki yüz de kaybolur. O tanıklık anında insan değilsindir. Yalnızca varsın. Etiketsiz varsın. İsimsiz varsın. Kategorisiz

varsın. Özellikle biri olmadan varsın... Basit varlık, saf varlık. Bu teknikler o saf varlık içindir.

Şimdi teknikleri konuşacağız.

86. Teknik

Diyelim ki bir şey hakkında tefekküre dalmışsın, algının ötesinde, kavrayışın ötesinde, olmamanın ötesinde... Sen.

Diyelim ki bir şey hakkında tefekküre dalmışsın, algının ötesinde... Görülemeyen, algılanamayan bir şey. Ama görülemeyen bir şeyi hayal edebilir misin? Her zaman görülebilen şeyler hayal edilebilir. Algılanamayan bir şeyi nasıl hayal edebilirsin, nasıl varsayabilirsin?

Algılayamadığın şeyi hayal edemezsin. Görülemeyen ve algılanamayan bir şeyi düşleyemezsin bile. İşte bu yüzden düşlerin bile gerçekliğin gölgeleridir. Hayal gücün bile saf hayal gücü değildir, çünkü ne hayal edersen et bir şekilde tanımışsındır. Yeni kombinasyonlar yaratabilirsin, ama kombinasyonun tüm unsurlarını tanımış, algılamışsındır.

Gökyüzünde bulut gibi uçan altından bir dağı hayal edebilirsin. Hiç böyle bir şey algılamamışsındır, ama bir bulut, bir dağ ve altın algılamışsındır. Bu üç unsur birleştirilebilir. Hayal gücü orijinal değildir; daima algıladığın bir şeylerin kombinasyonudur.

Bu teknik şöyle diyor:

Diyelim ki bir şey hakkında tefekküre dalmışsın, algının ötesinde.

Bu imkânsızdır, ama bu yüzden yapmaya değer, çünkü çaba gösterirken başına bir şey gelir. Sen algılama yeteneği edineceğinden değil... Algılanamayan bir şeyi algılamaya çalışırsan, tüm algılar kaybolur. Çaba gösterirken, hiç görmediğin bir şeyi görmeye çalışırsan, gördüğün her şey kaybolur.

Çaba göstermekte ısrar edersen, sana pek çok imge gelir... Onlardan kurtulmalısın, çünkü bunu gördüğünü biliyorsun; bu algılanabilir. Aslında olduğu haliyle görmemiş olabilirsin, ama hayal edebiliyorsan algılanabilir bir şeydir. Kurtul ondan. Kurtulmaya devam et. Bu teknik, algılanamayan üzerinde ısrar edilmesi gerektiğini söylüyor.

Ne olacak? Kurtulmaya devam edersen, zahmetli bir çaba olacak, çünkü pek çok imge belirecek. Zihnin pek çok imge, pek çok düş sağlayacak; pek çok kavram, pek çok simge gelecek. Zihnin yeni kombinasyonlar yaratacak, algılanamayan bir şey olmadığı sürece kurtulmaya devam et. O nedir?

Kurtulmaya devam edersen, bir nesne olan hiçbir şey gelmeyecek, yalnızca imgesiz, simgesiz, düşsüz, resimsiz zihin ekranı olacak. O anda bir dönüşüm gerçekleşecek. Ekran oradayken, imgesizken, kendinin farkına varacaksın. Algılayanın farkına varacaksın. Algılanacak hiçbir şey yokken dikkatin yönü değişecek. Tüm bilinç yansıyacak. Görecek hiçbir şey olmadığında, ilk defa kendi benliğinin farkına varacaksın. Kendini görmeye başlayacaksın.

Bu sutra şöyle diyor:

Diyelim ki bir şey hakkında tefekküre dalmışsın, algının ötesinde, kavrayışın ötesinde, olmamanın ötesinde... Sen.

O zaman senin başına sen gelirsin. İlk defa algılayanın, kavrayanın, bilenin farkına varırsın. Ama bu özne hep nesnelerde saklıydı. Belirli şeyleri bilirsin, ama bileni hiç bilmezsin. Bilen, bilginin içinde kaybolmuştur.

Seni görüyorum, sonra bir başkasını görüyorum ve bu süreç devam ediyor. Doğumdan ölüme kadar bunu, şunu, ötekini görüyorum ve görmeye devam ediyorum. Ve gören, bu süreci gören unutuluyor; kalabalıkta kayboluyor. Kalabalık bir nesneler kalabalığı ve özne kayboluyor.

Bu sutra diyor ki algının, kavrayışın ötesinde.. Zihinle kavrayamayacağın bir şey hakkında, olmamanın ötesinde bir şey hakkında

tefekküre dalmaya çalışırsan... Zihin hemen görülemeyecek, kavranamayacak bir şeyse onun var olmadığını söyler. Zihin hemen tepki gösterir, eğer bir şey görülemiyorsa, algılanamıyorsa, kavranamıyorsa, o zaman yoktur. Zihin onun var olmadığını söyler. Zihin kurbanı olma.

Bu sutra şöyle diyor: ***Algının ötesinde, kavrayışın ötesinde, olmamanın ötesinde.*** Zihin bunun hiçbir şey olduğunu, var olamadığını, bunun olmayan bir şey olduğunu söyleyecek. Sutra diyor ki, ona inanma. Olmamanın ötesinde, var olan ve algılanamayan, kavranamayan bir şey olduğunu söylüyor: O sensin.

Kendini algılayamazsın, yoksa algılayabilir misin? Kendinle karşı karşıya geldiğin, kendini tanıdığın bir durum hayal edebiliyor musun? 'Kendini bilmek' terimini kullanıp duruyorsun, ki bu tamamen saçmadır, çünkü sen kendini bilemezsin. Benlik her zaman bilendir. Bir bilinene indirgenemez, bir nesneye indirgenemez.

Örneğin, kendini bilebileceğini düşünüyorsan, o zaman senin bildiğin benlik senin benliğin olmaz, asıl benlik kendini bilen olur. Sen daima bilen olarak kalırsın; bilinen olamazsın. Kendini kendi önüne koyamazsın; hep geri çekilirsin. Her ne biliyorsan, bu sen olamazsın... Bu senin onu bilemeyeceğin anlamına gelir. Başka şeyleri bildiğin şekilde bilemezsin onu.

Kendimi, seni gördüğüm şekilde göremem. Gören kim olur? Her ilişki bir bilgi, görme, algı ilişkisi olduğundan, en az iki şey vardır: Bilen ve bilinen. Bu anlamda kendini bilmek imkânsızdır, çünkü yalnızca bir kişi vardır. Orada bilen ve bilinen birdir; gözlenen ve gözlemleyen birdir. Kendini bir nesneye dönüştüremezsin.

Bu yüzden 'kendini bilmek' deyimi yanlıştır, ama bir şey aktarır, doğru bir şey söyler. Çok farklı bir anlamda, başka şeyleri bilmekten tamamen farklı bir anlamda kendini bilebilirsin. Bilinecek hiçbir şey olmadığında, tüm nesneler kaybolduğunda, hepsinden kurtulduğunda, aniden kendinin farkına varırsın. Ve bu farkındalık ikili değildir: Nesne ve özne yoktur. Yalnızca öznellik vardır.

Bu farkındalık farklı türden bir biliştir. Bu farkındalık sana farklı bir varoluş boyutu verir. İkiye bölünmüş olmazsın. Kendinin farkında olursun. Sen algılamıyorsun, kavramıyorsun, ama o varoluşsal... En varoluşsal Şey.

Şu şekilde düşünmeye çalış: Enerjimiz var. O enerji nesnelere gidiyor. Enerji durağan olamaz. Onu mutlak yasalardan biri olarak hatırla: Enerji durağan olamaz, o dinamiktir. Aksi olamaz. Dinamiklik onun doğasıdır... Enerji hareket eder. Seni gördüğüm zaman, enerjim sana doğru akıyor. Seni algıladığım zaman, bir çember oluşuyor. Enerjim sana doğru akıyor, sonra bana geri geliyor... Bir çember oluşuyor.

Enerjim sana doğru akıyorsa ve geri gelmiyorsa, seni bilemem. Bir çembere ihtiyaç vardır: Enerjinin gitmesi ve sonra bana dönmesi gereklidir. Geri gelişi ile seni bana getirir. Seni bilirim. Bilgi, enerji çember oluşturdu anlamına gelir. Özneden nesneye gitmiş ve sonra geri dönerek orijinal kaynağına gelmiştir. Bu şekilde yaşamaya devam edersem -diğerleri ile çemberler oluşturursam- asla kendimi bilemem, çünkü enerjim diğerlerinin enerjileri ile dolmuştur. Enerji o imgeleri getirir, o imgeleri bana nakleder. İşte böyle bilgi toplarsın.

Bu teknik, nesnenin olduğu yerden kaybolmasına izin ver, der. Bırak enerjin bir boşlukta hareket etsin. Enerji senden uzaklaşsın, ama onunla kavranacak nesne olmasın, algılanacak nesne olmasın. Enerji boşluğun içinde gitsin ve geri gelsin; nesne olmasın. Enerji sana bilgi getirmesin. Boş, saf gelsin. Hiçbir şey getirmesin. Yalnızca kendini getirsin. Bakir olarak gelsin... Ona hiçbir şey girmiş olmasın; saf kalsın.

Meditasyonun tüm süreci budur işte. Sessizce oturursun ve enerjin hareket eder. Kirlenmesine sebep olacak, dolanabileceği, etkilenebileceği, bir olabileceği nesne olmaz. Sonra onu kendine getirirsin. Nesne, düşünce, imge yoktur. Enerji hareket eder, hareket saftır ve sonra sana geri döner... Bakir olarak. Senden çıktığı haliyle geri döner; hiçbir şey taşımaz. Boş bir araç olarak sana gelir, sana çarpar. Onunla taşınan bilgi yoktur; kendi başına gelmektedir. O saf enerjinin içine işlemesinde kendinin farkına varırsın.

Enerjin başka bir şeyi getiriyorsa, o zaman o bir şeyin farkına varırsın. Bir çiçeğe bakarsın. Enerji, çiçeği sana getirmektedir: Çiçek imgesi, çiçek kokusu, çiçek rengi. Enerji, çiçeği sana getirmektedir. Seni çiçekle tanıştırmaktadır. O zaman çiçekle tanışırsın. Enerji çiçekle kaplanmıştır. Asla enerji ile, sen olan saf enerji ile tanışmazsın. Sen diğerine gitmekte ve kaynağa geri dönmektesin.

Onu etkileyecek hiçbir şey yoksa, eğer o koşullanmamış olursa, gittiği gibi gelirse, kendinden başka hiçbir şey getirmezse, sen kendinin farkına varırsın. Bu saf enerji çemberidir: Başka bir şeye gitmeyen, senin içinde bir çember yaratan enerji. O zaman başkası olmaz, yalnızca kendi içinde hareket eden sen olursun. Bu hareket kendini bilme, kendini aydınlatma olur. Temel olarak tüm meditasyon teknikleri, hepsi, bunun farklı varyasyonlarıdır.

Diyelim ki bir şey hakkında tefekküre dalmışsın, algının ötesinde, kavrayışın ötesinde, olmamanın ötesinde... Sen.

Eğer bu olabilirse, o zaman ilk defa kendinin, benliğinin, varoluşunun farkına varırsın... Öznellik.

İki tür bilgi vardır: Nesnelere dair bilgi ve öznellik bilgisi. Bilinenin, bilinebilenin bilgisi ve bilenin bilgisi. Ve bir insan milyonlarca, milyonlarca şey bilebilir, tüm dünyaya aşina olabilir, ama eğer bilenin farkında değilse cahildir. Bilgili olabilir, ama bilge değildir. Çok bilgi toplamış olabilirsin, ama insanı bilen kılan temel şey eksiktir: Kendinin farkında değildir.

Upanişadlar'da bir hikâye vardır. Bir delikanlı olan Svetketu, ustanın yanından evine dönmüş. Tüm sınavlarından geçmiş, hem de iyi derecelerle. Ustanın ona verebileceği her şeyi almış. Çok egoist olmuş.

Babasının evine ulaştığında, babasının Svetketu'ya sorduğu ilk şey şu olmuş: "Çok bilgili görünüyorsun ve bilgin seni çok egoist kılıyor... Yürüyüş tarzın, eve girerkenki halin. Sana soracak tek bir sorum var. Her

şeyi bileni bildin mi? Bilerek her şeyin bilindiği o şeyi bildin mi? Kendini bildin mi?"

Svetketu şöyle demiş: "Ama okulda bununla ilgili ders yok ve usta hiç bu konuda konuşmadı. Ben bilinebilecek her şeyi biliyorum. Bana istediğini sor, sana yanıt veririm. Ama sen nasıl bir soru soruyorsun? Bu hiç konuşulmadı."

Baba, "O zaman geri dön ve bilinerek her şeyin bilindiği o şeyi bilmeden, hakkında hiçbir şeyin bilinmediği şeyi bilmeden geri dönme. İlk önce kendini bil" demiş.

Svetketu geri dönmüş. Ustasına şöyle demiş: "Babam eve dönmeme izin vermiyor, beni oraya kabul etmiyor, çünkü ailemizdeki bireylerin yalnızca doğumları sebebiyle Brahmin olmadığını söylüyor. Biz bilenleriz, Brahma'yı bilenleriz, Brahminleriz, ama yalnızca doğum sayesinde değil, gerçek, orijinal bilgi sayesinde. Bu yüzden şöyle dedi, Gerçek bir Brahmin olmadığın sürece, yalnızca doğumun yüzünden değil, Brahma'yı bilerek Brahmin olmadığın sürece, nihai olanı bilmediğin sürece eve girme. Sen bize layık değilsin.' Bu yüzden, şimdi bana bunu öğret."

Öğretmen: "Öğretilebilecek her şeyi sana öğrettim. Ve bu öğretilemeyecek bir şey. Bu yüzden bir şey yap: Ona açık ol yeter. Doğrudan öğretilemez bu. Yalnızca alıcı ol; bir gün olur. Ashram'ın bütün ineklerini al..." Ashram'ın bir sürü ineği varmış; dört yüz kadar diyorlar. "Bütün inekleri ormana götür. İneklerle kal: Düşünmeyi bırak, söze dökmeyi bırak, inek ol. İneklerle kal, onları sev, inekler kadar sessiz ol. İnekler bin tane olduğunda geri gel."

Böylece Svetketu dört yüz inekle ormana gitmiş. Düşünmenin faydası yokmuş, konuşacak kimse yokmuş. Yavaş yavaş zihni tıpkı bir inek zihni gibi olmuş. Sessizce ağaçların altında oturuyormuş ve senelerce beklemesi gerekmiş, çünkü ancak inekler bin tane olduğunda geri dönebilecekmiş. Yavaş yavaş zihninden dil kaybolmuş. Yavaş yavaş zihninden toplum kaybolmuş. Yavaş yavaş insanlıktan çıkmış. Gözleri inek gözleri gibi olmuş.

Bu hikâye çok güzeldir. Hikâye, onun saymayı unuttuğunu söyler... Dil kaybolduğu zaman, söze dökme kaybolduğu zaman... Saymayı unutmuş, ne zaman dönmesi gerektiğini unutmuş. Hikâye güzeldir. İnekler demiş ki: "Svetketu, bin tane olduk. Artık bırak efendimizin evine geri dönelim. Bekliyor olmalı."

Svetketu geri dönmüş ve ustası diğer müritlere, "İnekleri sayın" demiş.

İnekler sayılmış ve müritler, "Evet, bin inek var" demişler.

Ustanın şöyle dediği anlatılır: "Bin değil, bin bir tane var... Bir de Svetketu."

O ineklerin ortasında duruyormuş, sessizce, yalnızca orada bulunarak, düşünce olmadan, zihin olmadan. Tıpkı inek gibi... Saf, basit, masum. Ve ustası demiş ki: "Girmene gerek yok. Artık babanın evine dön. Artık biliyorsun; senin başına geldi. Neden yine bana geldin? Senin başına geldi."

Gelir: Zihinde bilinecek nesne kalmadığında, bilen başınıza gelir. Zihin düşüncelerle dolu olmadığında, tek bir dalga olmadığında, tek bir kırışık olmadığında, sen yalnız başına orada olursun. Senden başka hiçbir şey olmaz. Doğal olarak kendi benliğinin farkına varırsın; ilk defa kendinle dolu olursun. Kendini aydınlatma gerçekleşir.

Bu sutra temel sutralardan biridir. Dene. Zahmetlidir, çünkü düşünme alışkanlığı, nesnelere tutunma alışkanlığı, algılanabilecek, kavranabilecek nesnelere tutunma alışkanlığı öyle derinlere kök salmıştır, öyle içine işlemiştir ki, nesnelerle ilgilenmemek için, yalnızca tanık olmak, onlardan kurtulmak ve, "Hayır, bu değil, bu değil!" demek için zaman ve çok ısrarlı çaba gerekecektir.

Upanişadlar'ın tüm teknikleri iki sözcükte yoğunlaştırılmıştır: Neti, neti... Bu değil, bu değil. Zihne ne gelirse gelsin, "Bu değil!" de. Demeye, kurtulmaya, tüm mobilyaları dışarı atmaya devam et. Odanın boş olması gerekir, tamamen boş. Boşluk oradayken, o zaman olur. Başka herhangi bir şey varsa, ondan etkilenmeye devam edersin ve kendini bilemezsin.

Masumluğun nesnelerde kaybolur. Düşünce dolu zihin dışa doğru hareket eder. Kendinle ilişki kuramazsın.

87. Teknik

Ben varım. Bu benim. Bu budur. Ah, sevgili, böyle bir durum içinde bile sınırsızca bil.

Ben varım. Asla bu duyguya derinlemesine girmezsin. Ben varım. Sen varsın, ama asla bu olgunun derinliklerine inmezsin. Şiva diyor ki: ***Ben varım. Bu benim. Bu budur. Ah sevgili, böyle bir durum içinde bile sınırsızca bil.***

Sana bir Zen hikâyesi anlatayım. Üç arkadaş bir yolda yürüyormuş. Karanlık çöküyormuş ve güneş batıyormuş. Tam o sırada bir tepenin yanında duran bir keşiş fark etmişler. Keşiş hakkında konuşmaya başlamışlar, adamın burada ne yaptığını merak etmişler. İçlerinden biri, "Arkadaşlarını bekliyor olmalı. Manastırdan yürüyüşe çıkmış ve arkadaşları geride kalmış olmalı, bu yüzden onların gelmesini bekliyor" demiş.

Diğeri bunu reddetmiş: "Bu doğru değil, çünkü birini bekliyor olsa arkaya bakar. Ama o arkaya bakmıyor. Bu yüzden benim varsayımım şu: Kimseyi beklemiyor. İneğini kaybetmiş olmalı. Akşam çöküyor ve güneş batıyor ve kısa süre sonra hava kararacak, bu yüzden ineğini arıyor olmalı. Orada, tepede duruyor ve ineğin ormanda nerede olduğunu arıyor."

Üçüncüsü: "Bu doğru olamaz, çünkü çok sessiz duruyor, hiç hareket etmiyor ve bence bir şey aramıyor; gözleri kapalı. Dua ediyor olmalı. Kaybolan ineğini aramıyor, geride kalmış arkadaşlarını da beklemiyor."

Karar verememişler. Tartışmışlar, tartışmışlar ve sonra, "Tepeye çıkalım ve ne yaptığını kendisine soralım."

Böylece keşişin yanına ulaşmışlar. İlk adam sormuş: "Geride kalmış arkadaşlarını mı bekliyorsun?"

Keşiş gözlerini açmış: "Kimseyi beklemiyorum. Bekleyecek ne dostlarım, ne düşmanlarım var." Gözlerini yine kapatmış.

Diğeri: "O zaman ben haklı olmalıyım. Ormanda kaybolan ineğini mi arıyorsun?"

Keşiş, "Hayır, kimseyi aramıyorum... Ne inek, ne de başka biri. Ben kendim dışında hiçbir şeyle ilgilenmiyorum" demiş.

Böylece üçüncü adam, "O zaman kesinlikle dua ediyorsun ya da meditasyon yapıyorsun" demiş.

Keşiş gözlerini kapatmış ve şöyle demiş: "Hiçbir şey yapmıyorum. Ben yalnızca burada varım. Yalnızca burada bulunuyorum, hiçbir şey yapmıyorum. Ben yalnızca buradayım."

İşte Budistler meditasyona böyle derler. Bir şey yapıyorsan, bu meditasyon değildir... Uzaklaşmışsındır. Dua edersen, bu meditasyon değildir... Gevezelik etmeye başlamışsındır. Bir sözcük kullanırsan, bu dua değildir, bu meditasyon değildir... Zihin işe karışmıştır. O adam doğru şeyi söylemiş: "Ben yalnızca burada bulunuyorum, hiçbir şey yapmıyorum."

Bu sutra şunu diyor: Ben varım. Bu duygunun derinliklerine git. Yalnızca oturarak, bu duygunun derinliklerine git... Ben varım. Bunu hisset, düşünme, çünkü zihninde "Ben varım" diyebilirsin ve bu boşuna olur. Başın senin başarısızlığındır. Başında, "Ben varım" diye tekrarlama. Boşunadır, faydasızdır. Asıl noktayı ıskalarsın.

İliklerinde hisset. Tüm bedeninde hisset. Bütün bir birim olarak hisset, başında değil. Yalnızca hisset... Ben varım. "Ben varım" sözcüklerini kullanma. Çünkü ben sana anlatırken sözcük kullanırım. "Ben varım." Ve Şiva Parvati'ye anlatıyordu, bu yüzden "Ben varım" sözcüklerini kullanması gerekti. Yapma, tekrarlama. Bu bir mantra değil. "Ben varım, ben varım!" diye tekrarlamayacaksın. Bunu tekrarlarsan uykuya dalarsın, kendi kendini hipnotize edersin.

Belli bir şeyi tekrarlar durursan, kendi kendini hipnotize edersin. İlk önce sıkılırsın, sonra uykun gelir ve sonra farkındalığın kaybolur. Ondan çok tazelenmiş, derin bir uykudan uyanır gibi çıkarsın. Sağlığın için iyidir, ama bu meditasyon değildir. Uykusuzluktan mustaripsen bir mantrayı tekrarlamayı deneyebilirsin. Bir yatıştırıcı kadar iyidir, hatta daha iyi. Belli bir sözcüğü tekrarlayıp durabilirsin: Tekdüze bir sesle tekrarlarken uykuya dalarsın.

Tekdüzelik yaratan her şey sana derin uyku verir. Bu yüzden psikanalistler ve psikologlar uykusuzluk çeken insanlara saatin tik-taklarını dinlemelerini söylerler. Dinlemeye devam et, o zaman uyursun, çünkü tik-taklar ninni olur.

Annesinin rahmindeki çocuk dokuz ay boyunca durmaksızın uyur ve annenin yüreği atar durur... Tik-tak. O bir koşullanma olur, derin bir koşullanma... Yüreğin daimi tekrarı. İşte bu yüzden biri seni yüreğine yaklaştırdığında, iyi hissedersin. Tik- tak... Uykun gelir, gevşersin. Tekdüzelik veren her şey gevşeme sağlar; uykuya dalabilirsin.

Bir köydeysen, bir şehirde olduğundan daha derin uyuyabilirsin, çünkü bir köy tekdüzedir. Şehir tekdüze değildir. Her an yeni bir şey olmaktadır; trafik gürültüleri değişir durur. Bir köyde her şey tekdüzedir, aynıdır. Gerçekten de, bir köyde haber yoktur, hiçbir şey olmaz; her şey bir çember halinde hareket eder. Bu yüzden köylüler derin uyur, çünkü çevrelerindeki hayat tekdüzedir. Bir şehirde, uyumak zordur, çünkü çevrendeki hayat çok sansasyoneldir; her şey değişir.

Herhangi bir mantrayı kullanabilirsin: Ram, Ram, Aum, Aum... Herhangi bir şeyi. İsa Mesih'in adını kullanabilirsin; Ave Maria'yı kullanabilirsin. Herhangi bir sözcüğü kullanabilir, tekdüze bir şekilde tekrarlayabilirsin; bu sana derin uyku verir. Hatta şunu yapabilirsin: Raman Maharshi "Ben kimim?" tekniğini verirdi. Ve insanlar bunu mantra olarak kullanmaya başladı. Kapalı gözlerle otururlar, "Ben kimim? Ben kimim? Ben kimim?" diye tekrarlar dururlardı. Bu bir mantra halini almıştı. Amaç bu değildi.

Bu yüzden bunu bir mantra yapma, oturup, "Ben varım" deme. Gerek yok. Herkes biliyor ve sen var olduğunu zaten biliyorsun; gerek yok, boşuna... Onu hisset: Ben varım. Hissetmek farklı bir şeydir, tamamen farklı. Düşünmek, hissetmekten kaçmak için bir hiledir. Yalnızca farklı değildir, bir aldatmacadır.

Ben varım diye hisset derken ne kastediyorum? Bu sandalyede oturuyorum. Ben varım diye hissetmeye başlarsam, pek çok şeyin farkına varırım: Sandalyenin üzerindeki baskı, kadifenin dokunuşu, odadan geçen hava, bedenime dokunan gürültü, sessizce dolaşan kan, yürek, durmaksızın süren soluma ve bedende ince bir titreşim. Çünkü beden bir dinamizmdir; durağan bir şey değildir. Sen titreşiyorsun. Daima ince bir titreşim var ve sen canlı olduğun sürece devam edecek. Bir titreşim var.

Bütün bu çok boyutlu şeylerin farkına varırsın. Ve olan biten pek çok şeyin ne kadar çok farkına varırsan -şu anda içinde ve dışında olan biten her şeyin farkına varırsan, "Ben varım" derken kastedilen budur, bu şekilde farkına varırsan- düşünce durur, çünkü var olduğunu hissettiğinde bu öylesine eksiksiz bir olgudur ki düşünce devam edemez.

Başlangıçta düşüncelerin süzüldüğünü hissedersin. Yavaş yavaş, köklerini varoluşa saldıkça, varlık duygusuna yerleştikçe, düşünceler uzaklaşır, bir mesafe hissedersin... Sanki o düşünceler senin başına gelmiyor, çok çok uzakta, bir başkasının başına geliyor gibi. Bir mesafe olur. Ve sonra, gerçekten köklendiğinde, ayaklarını benliğine bastığında, zihin kaybolur. Tek bir sözcük olmadan, tek bir zihinsel imge olmadan orada olursun.

Bu neden olur? Çünkü zihin başkaları ile iletişim kurma amaçlı özel bir eylemdir. Seninle ilişki kuracaksam zihnimi, dili, sözcükleri kullanmak zorunda kalırım. Bu sosyal bir olgudur; bir grup aktivitesidir. Bu yüzden yalnız başına konuşuyor olsan bile yalnız değilsindir... Biri ile konuşmaktasındır. Yalnız olduğunda bile, konuşurken bir başkası ile konuşuyor olursun; yalnız olmazsın. İnsan yalnız başına nasıl konuşabilir? Zihinde biri vardır ve sen onunla konuşmaktasındır.

Bir felsefe profesörünün biyografisini okuyordum. Adam bir gün beş yaşındaki kızını okuluna götürdüğünü anlatıyor. Kızını okula bıraktıktan sonra üniversiteye gidip ders verecekmiş. Bu yüzden yolda dersi hazırlıyormuş ve arabada, yanında oturan kızını unutup yüksek sesle ders anlatmaya başlamış. Kız birkaç dakika dinlemiş ve sonra sormuş: "Baba, benimle mi konuşuyorsun, betisiz mi?"

Konuştuğun zaman, konuşman asla muhatapsız değildir, daima bir muhatap vardır. O orada olmayabilir, ama senin için oradadır; senin zihnin için oradadır. Her tür düşünce bir diyalogdur. Bu haliyle düşünmek diyalogdur, sosyal bir aktivitedir. İşte bu yüzden bir çocuk toplum olmadan yetiştirilirse, dil bilmez. Söze dökemez. Sana dil veren toplumdur; toplum olmadan dil olmaz. Dil sosyal bir olgudur.

Ayaklarını kendi benliğine bastığında, toplum olmaz, kimse olmaz. Yalnız başına sen var olursun. Zihin kaybolur. Kimseyle ilişki halinde değilsindir, hayalinde bile, bu yüzden zihin kaybolur. Zihinsizce oradasındır ve meditasyon budur: Zihinsiz var olmak. Tamamen uyanık ve bilinçli, bilinçsiz değil, varoluşu bütünlüğü içinde, çok boyutluluğu içinde hissederek... Ama zihin aniden kaybolmuştur.

Ve zihinle birlikte pek çok şey kaybolur. Zihinle birlikte ismin kaybolur, zihinle birlikte biçimin kaybolur; zihinle birlikte Hindu, Müslüman ya da Parsi[16] olman kaybolur; zihinle birlikte iyi ya da kötü olman da kaybolur; zihinle birlikte aziz ya da günahkâr olman da kaybolur; zihinle birlikte çirkin ya da güzel olman da kaybolur... Her şey kaybolur. Tüm etiketlerin aniden kaybolur. Saflığın içinde sen kalırsın. Tüm masumluğun içinde sen kalırsın; bakirliğin içinde... Ayaklarını basmış olarak, süzülmeden, olana kök salmış.

Zihinle geçmişe dönebilirsin. Zihinle geleceğe gidebilirsin. Zihin yokken geçmişe ya da geleceğe gidemezsin. Zihin yokken burada ve şu andasın... Hemen şu an sonsuzluktur. Şu an dışında hiçbir şey yoktur. Mutluluk gerçekleşir. Herhangi bir arayışa girişmezsin. Köklerin şu anda, benlikte iken, mutlu olursun. Ve bu mutluluk gerçekte senin başına gelen bir şey değildir... Sen osun.

Ben varım. Dene. Bunu her yerde yapabilirsin. Otobüste giderken, tren yolculuğu yaparken, yalnızca otururken, yatağında uzanırken, varoluşu olduğu haliyle hissetmeye çalış; o konuda düşünme. Aniden devamlı başına gelen pek çok şeyi bilmediğini fark edersin. Sen bedenini hissetmiyorsun. Ellerin var, ama sen onu hiç hissetmedin: Ne dediğini, sana devamlı ne bilgi verdiğini; ne his verdiğini...

Bazen ağır ve hüzünlüdür, bazen mutlu ve hafiftir. Bazen her şey onda akar, bazen her şey ölüdür. Bazen canlı olduğunu, dans ettiğini hissedersin, bazen sanki içinde hiç can yoktur... Donmuş, ölü; sana asılan, ama canlı olmayan bir şey.

Benliğini hissetmeye başladığın zaman, ellerinin, gözlerinin, burnunun, bedeninin ruh hallerini tanırsın. Bu büyük bir olgudur; ince nüanslar vardır. Beden sana söyler durur, ama sen orada değilsin, işitmiyorsun. Çevrendeki varoluş incelikli şekillerde, pek çok şekilde, farklı şekillerde içine işler, ama sen farkında değilsin. Orada olmak üzere, ona kucak açmak üzere orada değilsin.

Varoluşu hissetmeye başladığında tüm dünya sana tamamen yeni bir şekilde canlı gelir; sen bunu bilmiyorsun. Sonra aynı sokaktan geçersin ve sokak aynı değildir, çünkü artık senin ayakların varoluşa basmaktadır. Aynı dostlarla karşılaşırsın, ama onlar aynı değildir, çünkü sen farklısın. Evine dönersin ve senelerdir birlikte yaşadığın eşin aynı değildir.

Artık sen kendi benliğinin farkındasın ve bu yüzden diğerinin benliğinin farkına varırsın. Eşin öfkelendiği zaman onun öfkesinden zevk alırsın, çünkü artık ne olduğunu hissedebilirsin. Eğer hissedebilirsen, öfke öfke gibi görünmeyebilir; aşk olabilir. Derinliklerde hissedebilirsen, o zaman öfke onun seni hâlâ sevdiğini gösterir. Aksi halde öfkelenmezdi; buna zahmet etmezdi. Hâlâ bütün gün seni bekliyor. Öfkeli, çünkü seni seviyor. Kayıtsız değil.

Hatırla, öfke ya da nefret aslında aşkın karşıtı değildir. Aşkta asıl karşıt kayıtsızlıktır. Biri sana kayıtsız kaldığında, aşk kaybedilmiştir. Biri sana öfkelenmeye bile hazır değilse, o zaman her şey kaybolmuştur. Ama

normalde, eğer eşin öfkelenirse sen daha büyük şiddetle karşılık verirsin, saldırganlaşırsın. Onun öfkesinin simgesel anlamını anlayamazsın.

Ayakların kendine basmamaktadır. Kendi öfkeni gerçekten tanımamışsındır; işte bu yüzden başkalarının öfkesini anlayamazsın.

Kendi öfkeni biliyorsan, onu kendi ruh hali içinde hissedebiliyorsan, o zaman başkalarının öfkesini de bilirsin. Ancak birini sevdiğin zaman öfkelenirsin, aksi halde gerek duyulmaz. Eşin öfke aracılığı ile seni hâlâ sevdiğini, sana karşı kayıtsız olmadığını söylemektedir. O seni bekledi, bekledi ve şimdi bütün bekleyişi öfke oldu.

Doğrudan söylemeyebilir, çünkü duygu dili doğrudan değildir. Ve bugün bu büyük bir sorun haline gelmiştir: Çünkü sen duygu dilini anlayamıyorsun, çünkü sen kendi duygularını tanımıyorsun. Ayakların kendi benliğine basmıyor. Sen yalnızca sözcükleri anlayabiliyorsun, duyguları anlayamıyorsun. Duyguların kendi ifade tarzları vardır ve onlar daha temel, daha gerçektir.

Bir kez kendi varlığınla tanışınca başkalarının varlığının da farkına varırsın. Ve herkes öylesine gizemlidir, herkes bilinecek öylesine derin bir uçurumdur... Sonsuz bir içine işlenme ve bilinme olasılığı. Ve herkes birinin içine işlemesini, derine gitmesini, yüreğini hissetmesini beklemektedir. Ama sen kendi yüreğini bilmediğin için başka birinin yüreğini bilemezsin. En yakın yürek bilinmeden kalır, o zaman başkalarının yüreklerini nasıl bilebilirsin?

Sen bir zombi gibi hareket ediyorsun ve bir zombiler kalabalığı içinde hareket ediyorsun; herkes derin uykuda. Ancak şu kadar uyanıklığın var: Derin uykudaki insanların arasından geçiyorsun ve kazaya uğramadan evine dönüyorsun, o kadar. Bu kadar uyanıklığın var. İnsan için mümkün olan en az uyanıklık bu, işte bu yüzden canın bu kadar sıkılıyor, bu kadar donuk hissediyorsun kendini. Yaşam yalnızca uzun bir ağırlık ve derinlerde herkes ölümü bekliyor, yaşamdan kurtulmayı bekliyor. Tek umut ölüm gibi görünüyor.

Bu neden oluyor? Yaşam sonsuz mutluluk olabilir. Bu neden bu kadar can sıkıcı? Senin ayakların ona basmıyor. Sen kökünden sökülmüşsün; kökünden sökülmüşsün ve minimumda yaşıyorsun. Ve yaşam sen maksimumda yaşarken gerçekleşir.

Bu sutra sana maksimum varoluş verir. Düşünce sana ancak minimum verebilir; duygu sana maksimum verebilir. Zihin aracılığı ile varoluşun yolu yoktur; tek yol yürektir.

Ben varım. Yürek aracılığı ile hisset. Ve bu varoluşun benim olduğunu hisset. Bu benim. Bu çok güzeldir: Ben varım. Hisset, ayaklarını ona bas; sonra bil: Bu benim... Bu varoluş, bu taşkın benlik benim.

Bu ev benim, bu mobilya benim der durursun. Sahip oldukların hakkında konuşur durursun ve gerçekte sahip olduklarını hiç bilmezsin. Sen bütün bir benliğe sahipsin. En derin olasılığa, içinde varoluşun en merkezi özüne sahipsin. Şiva diyor ki: Ben varım. Bunu hisset. Bu benim.

Bu da bir düşünce kılınmamalıdır; bunu her zaman hatırla. Hisset: Bu benim, bu varoluş... Ve o zaman minnet duyarsın. Tanrı'ya nasıl teşekkür edebilirsin? Minnetin yüzeyseldir, biçimseldir. Ve şu sefalete bak: Tanrıya karşı bile biçimci. Nasıl minnettar olabilirsin? Sen minnettar olunacak hiçbir şey tanımamışsın.

Köklerinin varoluşta olduğunu, ona karıştığını, onunla taştığını, hatta onunla dans ettiğini hissedersin, o zaman şöyle hissedersin; "Bu benim. Bu varoluş bana ait. Tüm bu gizemli evren bana ait. Tüm bu varoluş benim için var. Beni o yarattı. Ben onun çiçeğiyim."

Senin başına gelen bu bilinç evrende gerçekleşen en büyük çiçektir. Ve bu yeryüzü milyonlarca senedir senin var olman için hazırlanıyordu.

Bu benim... Şöyle hissetmek: "İşte yaşam bu... Böylelik. Ben boş yere endişelendim. Boş yere dilenci oldum, boş yere dilencilik terimleri ile düşündüm. Ben efendiyim."

Kök saldığında bütünle bir olursun ve varoluş senin için vardır. Sen dilenci değilsin; aniden imparator olmuşsundur.

Ah sevgili, bu durumda bile sınırsızca bil.

Ve bunu hissederken, ona bir sınır yaratma. Sınırsızca hisset. Ona sınır çekme; sınır yoktur. O hiçbir yerde sona ermez. Dünya hiçbir yerden başlamaz; dünya hiçbir yerde sona ermez. Varoluşun başı sonu yoktur. Senin de başlangıcın yok; senin de sonun yok.

Başlangıç ve son zihin yüzündendir... Zihnin bir başlangıcı ve bir sonu vardır. Geriye git, hayatında geriye doğru yolculuk et: Bir an gelir, her şey durur. Bir başlangıç vardır. Üç yaşında ya da en fazla iki yaşında olduğun zamanı hatırlayabilirsin. Bu nadirdir. Ama sonra hafıza durur. Geriye, iki yaşında olduğun zamana dönebilirsin. Bu ne anlama gelir? Sen bundan daha eski, iki yaşından daha eski hiçbir şeyi hatırlayamazsın. Aniden bir boşluk vardır, hiçbir şey bilmezsin.

Doğumun hakkında herhangi bir şey hatırlıyor musun? Annenin karnında geçirdiğin dokuz ay hakkında herhangi bir şey biliyor musun? Sen vardın, ama zihin yoktu. Zihin yaklaşık iki yaşlarında başladı; işte bu yüzden o yaşa kadar hatırlayabiliyorsun. Sonra zihin yoktur, hafıza durur. Zihnin bir başlangıcı ve bir sonu vardır, ama sen başlangıçsızsın.

Derin meditasyonda, böyle bir meditasyon içinde varoluşu hissedebilirsen, o zaman zihin de olmaz... Başlangıçsız, sonsuz bir enerji akışı, kozmik güç akışı; çevrende sonsuz bir okyanus ve sen onda yalnızca bir dalgasın. Dalganın bir başlangıcı ve bir sonu var... Okyanusun yok. Ve bir kez dalga değil okyanus olduğunu bilince, tüm acılar kaybolur.

Acının derinliklerinde ne var?.. Derinlerde ölüm var. Gelecek sondan korkuyorsun. Bu kesin; ölüm kadar kesin hiçbir şey yoktur... Korku, titreme. Ne yaparsan yap çaresizsin. Hiçbir şey yapılamaz. Ölüm gelecek. Ve bu bilinçli ve bilinçsiz zihninde sürer durur. Bazen bilinçte patlar. Ölümden korkarsın. Onu bastırırsın ve sonra bilinçaltında sürer. Her an ölümden, sondan korkmaktasın.

Zihin ölecek, sen ölmeyeceksin... Ama sen kendini bilmiyorsun. Sen yaratılmış bir şey olanı biliyorsun: Onun bir başlangıcı var ve bir sonu olacak. Başlayan bir şey sona ermeli. Benliğinin içinde asla başlamayan, yalnızca var olan, sona ermeyecek olan bir şey bulabilirsen, o zaman ölüm korkusu kaybolur. Ölüm korkusu kaybolduğu zaman, aşk içinden akar, önünden değil.

Ölüm olacağını bilirken nasıl sevebilirsin? Birine tutunabilirsin, ama sevemezsin. Birini kullanabilirsin, ama sevemezsin. Birini istismar edebilirsin, ama sevemezsin.

Korku varsa aşk mümkün değildir. Korku zehirdir. İçinde, derinliklerde korku varken aşk çiçeklenemez. Herkes ölecek. Herkes zamanını bekliyor. Nasıl sevebilesin? Her şey saçma görünür. Ölüm varsa aşk saçma görünür, çünkü ölüm her şeyi yok eder. Aşk bile ebedi değildir.

Sevgilin için, âşığın için ne yaparsan yap, Hiçbir şey yapamazsın, çünkü ölümden Kaçınamazsın. O her şeyin arkasında bekliyor.

Onu unutabilirsin, bir cephe yaratabilirsin ve gelmeyeceğine inanmaya devam edebilirsin, ama senin inancın yüzeyseldir... Derinlerde, geleceğini bilirsin. Ve ölüm gelecekse yaşam anlamsızdır. Yapay anlamlar yaratabilirsin, ama onların fazla faydası olmaz. Geçici olarak, bazı anlar için faydaları olabilir ve gerçeklik yine patlar ve anlam kaybolur. Durmaksızın kendini aldatabilirsin, o kadar... Başlangıçsız ve sonsuz bir şeyi, ölümün ötesinde bir şeyi bilmediğin sürece.

Bir kez onu bilince, o zaman aşk mümkündür, çünkü o zaman ölüm olmaz. Aşk mümkündür. Buda seni seviyor, İsa seni seviyor, ama sen o sevgiyi kesinlikle bilmiyorsun. O sevgi var, çünkü korku kayboldu. Oysa senin sevgin yalnızca korkudan kaçınmak için bir mekanizma. Bu yüzden ne zaman âşık olsan korkusuz hissedersin. Biri sana güç verir.

Ve bu karşılıklı bir olgudur: Sen birine güç verirsin ve o biri sana güç verir. İkiniz de zayıfsınızdır ve ikiniz de birini aramaktasınızdır. Sonra iki zayıf insan karşılaşır ve birbirlerinin güçlü olmasına yardım eder. Harika! nasıl olur? Bu yalnızca kendini kandırmaktır. Arkanda birinin olduğunu,

seninle olduğunu hissedersin, ama ölümde yanında kimsenin olamayacağını bilirsin. Ve biri ölümde seninle olamıyorsa, yaşamda nasıl yanında olur? O zaman bu yalnızca ertelemedir, yalnızca ölümden kaçınmadır. Ve sen korktuğun için seni korkusuz kılacak birine ihtiyaç duyarsın.

Bir yerlerde yazılıdır, Emerson en büyük savaşçının bile karısının karşısında korkak olduğunu söylemiş. Napolyon bile korkaktır, çünkü karısı onun güce ihtiyaç duyduğunu, kendisi olmak için karısına ihtiyaç duyduğunu bilmektedir. Adam kadına bağımlıdır. Savaştan döndüğünde titremektedir, korku içindedir. Kadında dinlenir, kadında gevşer. Kadın onu teselli eder; adam tıpkı bir çocuk gibi olur. Her koca karısının yanında çocuktur. Ya karısı?.. O da kocasına bağımlıdır. Onun aracılığı ile yaşar. Onsuz yaşayamaz; adam onun hayatıdır.

Bu karşılıklı bir aldatmacadır. İkisi de korkmaktadır. Ölüm var. İkisi de birbirlerini sevmeye ve ölümü unutmaya çalışır. Âşıklar korkusuz olur ya da öyle görünür. Bazen âşıklar ölümle korkusuzca yüzleşebilir, ama bu yalnızca görüntüdür.

Bizim aşkımız korkunun parçasıdır. Yalnızca ondan kaçmak içindir. Gerçek aşk korku olmadığında gerçekleşir; ölüm kaybolduğunda, sen senin hiç başlamadığını ve hiç sona ermeyeceğini bildiğinde. Düşünme. Korku yüzünden düşünemezsin. Şöyle düşünürsün. "Evet, sona ermeyeceğimi, ölüm olmadığını, ruhun ölümsüz olduğunu biliyorum." Korku yüzünden böyle düşünebilirsin; ama bunun faydası olmaz.

Meditasyonun derinliklerine gidersen olur. Korku kaybolur, çünkü sen kendini sonsuzca bilirsin. Sonsuzca yayılmaya devam edersin, geçmişe doğru, geleceğe doğru ve hemen şu anda, şimdide, onun derinliklerinde sen varsın. Sen basitçe varsın. Asla başlamazsın, asla sona ermezsin.

Bunu sınırsızca hisset... Sonsuzca.

60.BÖLÜM -Kendinden Kurtulmak

SORULAR

Özgürlük ve teslimiyet karşıt anlamlı mıdır?

Bu o, Brahma değil midir?

Tanrısallığa duyulan özlem aşkın olmak zorunda mıdır? Korkudan nasıl kurtulunur?

Bu akan suyun sesi nedir?

İlk Soru:

Osho,

dinin mutlak özgürlük ya da mokşa olduğunu söyledin ve aynı zamanda dinde teslimiyetin önemini vurguladın. Ama özgürlük ve teslimiyet birbiriyle çelişen terimler değil mi?

Çelişkili görünürler, ama değildirler. Dil yüzünden öyle görünürler; varoluşsal açıdan değildirler. İki şeyi anlamaya çalış. Bir: Olduğun halinle özgür olamazsın, çünkü olduğun halin tutsaklıktır. Egon tutsaklıktır. Ancak bu ego noktası kaybolduğu zaman özgür olabilirsin... Bu ego noktası tutsaklıktır.

Ego olmadığında, sen varoluşla bir olursun ve ancak bu birlik özgürlük olabilir. Sen ayrı olarak varken, bu ayrım sahtedir. Gerçekte sen ayrı değilsin; olamazsın. Sen varoluşun parçasısın. Hem de mekanik bir parçası değil, organik bir parçası. Varoluştan ayrı olarak tek bir an var olamazsın. Her an onu solursun; o her an seni solur. Sen kozmik bir bütün içinde yaşıyorsun.

Egon sana sahte bir ayrı varoluş hissi veriyor. O sahte his yüzünden varoluşla savaşmaya başlıyorsun. Savaştığın zaman tutsaksın. Savaştığın zaman yenilmeye mahkûmsun, çünkü parça bütüne karşı kazanamaz. Ve bu bütünle savaş yüzünden tutsaklık hissedersin; her yerde sınırlanmışsın. Ne zaman hareket etsen, bir duvar belirir. O duvar varoluşta yoktur. Egonla hareket eder, senin ayrılık hissinin parçasıdır. Sonra varoluşa karşı mücadele edersin. O mücadelede durmaksızın alt edilirsin; o alt edilişte tutsaklık, kısıtlama hissedersin.

Teslimiyetle kastedilen egoyu teslim etmen, ayrım duvarını teslim etmen, bir olmandır. Gerçeklik budur, bu yüzden sen her neyi teslim ediyorsan bu yalnızca bir düştür, bir kavramdır, sahte bir fikirdir. Sen gerçekliği teslim etmiyorsun; sen sahte bir tavrı teslim ediyorsun. Bu sahte tavrı teslim ettiğin an varoluşla bir olursun. O zaman çelişki olmaz.

Çelişki yoksa kısıtlama da olmaz; hiçbir yerde tutsaklık, sınırlama olmaz. Sen ayrı değilsin. Alt edilemezsin, çünkü alt edilecek kimse yoktur. Ölemezsin, çünkü ölecek kimse yoktur. Acı çekemezsin, çünkü acı çekecek kimse yoktur. Egoyu teslim ettiğin an, tüm saçmalık teslim olur: Acı, tutsaklık, dukkha,[17] cehennem... Her şey teslim olur. Sen varoluşla bir olursun. Bu birlik özgürlüktür.

Ayrılık tutsaklıktır. Birlik özgürlüktür. Sen özgür kaldığından değil, bunu unutma, sen artık yoksun. Bu yüzden sen özgür olamazsın. Sen artık yoksun. Gerçekte, sen yokken özgürlük vardır. Bunun nasıl ifade edileceği sorundur. Sen yokken özgürlük vardır. Buda'nın şöyle dediği anlatılır: "Sen mutluluk içinde olmayacaksın. Sen yokken mutluluk vardır. Sen özgürleşmeyeceksin. Sen kendinden özgür kalacaksın."

Bu yüzden özgürlük egonun özgürlüğü değildir. Özgürlük egodan özgürlüktür. Ve eğer bunu anlayabilirsen, özgürlüğün egodan özgür kalınması olduğunu, o zaman teslimiyet ve özgürlük bir olur, o zaman bir anlama gelirler. Ama egoyu düşüncenin temeli olarak ele alırsan, o zaman ego şöyle der: "Neden teslim olacaksın? Çünkü teslim olursan özgür olamazsın. O zaman köle olursun. Teslim olduğunda köle olursun."

Ama gerçekte hiç kimseye teslim olmuyorsun. Anlaşılması gereken ikinci nokta budur: Sen hiç kimseye teslim olmuyorsun; yalnızca teslim oluyorsun. Seni teslim alacak kimse yok. Biri olsa ve sen ona teslim olsan, o zaman bu bir tür kölelik olur. Gerçekte, teslim olduğun bir tanrı bile yoktur. Ve bir tanrıdan bahsettiğimiz zaman, bu yalnızca teslim olmana yardımcı olacak birini bulmak içindir.

Patanjali'nin Yoga Sutraları'nda, Tanrı dan yalnızca senin teslim olmana yardımcı olacak bir varlık olarak bahsedilir. Tanrı yoktur. Patanjaii, Tanrı olmadığını söyler, ama senin birliğe teslim olman güç olacaktır; senin yalnızca teslim olman güç olacaktır. Teslim olmana yardımcı olmak için Tanrı dan bahsedilir. Bu yüzden Tanrı yalnızca bir yöntemdir. Bu nadirdir, çok bilimseldir... Tanrı yalnızca senin teslim olmana yardımcı olmak için bir yöntemdir. Seni teslim alacak kimse bulunmamaktadır. Biri varsa ve sen teslim olursan, o zaman bu köleliktir, tutsaklıktır. Bu çok ince, derin bir noktadır: Bir kişi olarak Tanrı yoktur; Tanrı yalnızca bir yoldur, bir yöntemdir, bir tekniktir.

Patanjaii pek çok teknik aktarır. İçlerinden biri ***ishwara pranidhandır:*** Tanrı fikri. Teslimiyete ulaşmak için pek çok yöntem vardır; bir yöntem Tanrı fikridir. Bu zihninin teslim olmasına yardımcı olur, çünkü ben sana "Teslim ol" desem, sen, "Kime?" diye sorarsın. Ben, "Yalnızca teslim ol"

desem, senin kavraman güç olacaktır. Farklı bir şekilde anlamaya çalış. Ben sana, "Yalnızca sev" desem, "Kimi? 'Yalnızca sev' derken ne demek istiyorsun? Sevecek kimse yoksa nasıl seveyim?" diye sorarsın. Ben, "Dua et" desem, yine sorarsın: "Kime? Kime tapınayım?" Zihnin ikiliksizliği anlayamaz. Sorar, bir soru ortaya koyar: "Kimi?"

Sırf zihnine yardımcı olmak için, zihnin sorusu tatmin olsun diye, Tanrı'nın bir yol, bir teknik olduğunu söyler Patanjaii. Tapın, sev, teslim ol... Kime? Patanjaii, "Tanrı'ya" der. Çünkü eğer teslim olursan, Tanrı'nın olmadığını bilirsin. Ya da teslim olduğun kişi kendinsindir. Ama bu teslim olduğun zaman olur. Tanrı yalnızca bir hiledir.

Hiçbir yerde görülmeyen, görünmez olan bir tanrıya teslim olmak bile zor olduğu için yazmalar şöyle der: "Guruya, ustaya teslim ol." Usta görünürdür, bir 'kişi'dir, yani o zaman soru anlam kazanır. Ustaya teslim olursan bu bir köleliktir, çünkü bir kişi vardır ve sen ona teslim olmaktasındır. Ama o zaman da çok incelikli bir noktayı anlaman gerekir, Tanrı fikrinden de incelikli: Bir usta, ancak olmadığında ustadır. Eğer varsa, o zaman usta değildir. Bir usta ancak var olmadığı zaman usta olur. Olmamaya erişmiştir; kimse yoktur.

Eğer burada, bu sandalyede biri oturuyorsa, o zaman usta yoktur; o zaman bu kölelik olur. Ama eğer bu sandalyede oturan kimse yoksa, bir olmamak varsa, hiçbir yere odaklı olmayan biri varsa, teslim olmuş biri varsa -herhangi birine değil, yalnızca teslim olmuş, olmama durumuna erişmiş, kişiliksiz olmuş- yalnızca var olan biri, egoda yoğunlaşmış değil, dağılmış, hiçbir yere yoğunlaşmamış, o zaman usta olmuştur. Bu yüzden bir ustaya teslim olurken, yine kimseye teslim olmuş oluyorsun.'

Bu senin için derin bir meseledir. Teslim olurken, eğer bunun yalnızca teslimiyet olduğunu, teslim olmak değil teslimiyet olduğunu anlayabiliyorsan... Teslim olmak değil teslimiyet... insan birine teslim olur. Teslimiyet senin yaptığın bir şeydir. Bu yüzden temel şey teslimiyettir... Eylem, hedef değil. Hedef önemli olmamalıdır, teslim olan önemli olmalıdır. Hedef yalnızca bir bahanedir... Yalnızca bir bahane.

Eğer anlayabilirsen, o zaman herhangi birine teslim olmana gerek olmaz... Teslimiyet yeterlidir. O zaman birini sevmeye gerek yoktur. Yalnızca sevebilirsin. Önemli olan sensin, hedef değil. Hedef önemliyse, sen bundan tutsaklık çıkarırsın. Bu yüzden olmayan bir tanrı bile tutsaklık olur; olmayan bir usta bile tutsaklık olur. Ama o tutsaklık senin tarafından yaratılır; o bir yanlış anlaşmadır. Aksi halde teslimiyet özgürlüktür. İkisi çelişkili değildir.

ikinci Soru:

Osho,

"Bu budur", "Bu odur" ve "O Brahmadır'ı da içeriyor, o zaman bu sutra nasıl yalnızca "Bu budur"u vurguluyor?

Çok özel bir sebep yüzünden... Çünkü Tantra, derinlerde, yalnızca burası ve şu an ile ilgilenir. Bu yalnızca burada ve şu anda olan demektir. O biraz daha uzağa gider.

İkinci olarak, Tantra için bu ile o arasında ayırım yoktur. Tantra ikiliksizdir. Bu dünyadır ve o Brahma'dır. Bu dünyevidir, maddeseldir ve o bilinçtir, tinseldir. Tantra için böyle bir ayırım yoktur. Bu her şeydir... O ona dahildir. Bu dünyanın kendisi ilahidir.

Ve Tantra ayrım yapmaz, yüksek ile alçak arasında sınıf ayrımı yapmaz: Bu aşağı demektir ve o yüksek demektir; bu senin görebildiğin, dokunabildiğin ve bildiğin demektir ve o göremediğin, dokunamadığın, ancak çıkarsadığın, görünmez olan demektir. Tantra için yüksek ile alçak,

görünür ile görünmez, madde ile zihin, yaşam ile ölüm, dünya ile Brahma arasında ayrım yoktur... Hiç ayrım yoktur.

Tantra der ki: "Bu budur ve o ona dahildir." Ama bu üzerindeki vurgu güzeldir. Burada ve şu anda der, ne olursa olsun, bu her şeydir. Ve her şey onun içindedir; hiçbir şey dışlanmamıştır. Yakın, mahrem, sıradan her şeydir.

Çok iyi bilinen bir Zen gizemciliği vardır ve şöyle der: Eğer sıradan olabilirsen, sıradışı olmuşsundur. Ancak sıradanlığı konusunda rahat biri sıradışı olabilir. Herkes sıradışı olmayı özlediği için sıradışı olma arzusu sıradandır. Herkes... Bir şekilde sıradışı olmaya çalışmayan tek bir kişi bulamazsın, bu yüzden sıradışı olma arzusu, özlemi sıradan zihnin temel bir parçasıdır. Zen ustaları şöyle der: "Bu yüzden sıradan olmak dünyadaki en sıradışı şeydir. Sıradan olmak... Nadirdir. Nadiren yalnızca sıradan olan biri ile karşılaşılır."

Bir Japon imparatoru usta arıyormuş, bu yüzden bir öğretmenden diğerine gitmiş, ama hiçbiri onu tatmin edememiş, çünkü yaşlı bir adam gerçek ustanın son derece sıradan olacağını söylemişmiş. Aramaya devam etmiş, ama sıradan birini bulamamış. Yaşlı adama dönmüş. Adam ölüm döşeğindeymiş. İmparator sormuş: "Benim için büyük sorun yarattın. Ustayı tanımlama tarzın... Basit, sıradan olacağını söylemen... Benim için sorun oldu. Ülkenin dört bir köşesini aradım ve kimse beni tatmin edemedi. Bu yüzden bana bir ipucu ver, nasıl usta bulmalı?"

Ölmekte olan adam şöyle demiş: "Yanlış yerlerde aramışsın. Yanlış yerlere bakmışsın! Sen bir açıdan sıradışı insanlara gidiyorsun ve sonra sıradan birini bulmaya çalışıyorsun. Sıradan dünyaya git. Gerçekte hâlâ sıradışı olanı bulmaya çalışıyor olursun. Şimdi onu sıradan olarak tanımlıyorsun, ama hâlâ sıradışı olanı arıyorsun. Artık tanım değişti. Artık onu son derece sıradan, ama nadir, istisnai olarak tanımlıyorsun. Hâlâ arayış içindesin. Bunu yapma ve hazır olduğun an, bu şekilde aramayı bıraktığın an usta sana gelecek."

Ertesi sabah otururken yaşlı adamın söylediklerini anlamaya çalışmış ve onun haklı olduğunu hissetmiş. Arzusu yok olmuş. Bir dilenci belirmiş... Ve o ustaymış. Ve imparator bu dilenciyi hayatı boyunca tanıyormuş. Dilenci hep geliyormuş, o dilenci saraya her gün gelirmiş, bu yüzden imparator dilenciye sormuş: "Nasıl oldu da seni daha önce tanımadım?"

Dilenci şöyle demiş: "Çünkü sen sıradışı olanı arıyordun. Ben buradaydım, ama sen orada arıyordun. Beni durmaksızın ıskalıyordun."

Tantra bu der, o değil, özellikle de bu teknikte. O'dan bahsedilen teknikler vardır, ama en tantrik olanı budur... Bu, burası ve şu an, en yakın olanı. Karı, koca, dostun, dilenci... usta olabilir. Ama sen buna bakmıyorsun; sen ona, oraya, bulutlarda bir yere bakıyorsun. O varlık niteliğinin yakınında olabileceğini düşünemiyorsun bile. Düşünemiyorsun; çünkü yakın olanı zaten bildiğini düşünüyorsun, bu yüzden onu uzaklarda arıyorsun. Bunu zaten bildiğini hissediyorsun, bu yüzden artık tek bulunabilecek şey o.

Bu doğru değildir. Sen bunu bilmiyorsun, yakındakini bilmiyorsun. Yakındaki de uzaktaki kadar bilinmez kalmış. Çevrene bir bak. Kimseyi tanımıyorsun. Kimse hakkında bilgin yok. Her gün yanından geçtiğin ağacı tanıyor musun? Bütün hayatın boyunca birlikte yaşadığın arkadaşını biliyor musun? Ya da kendini, en yakındakini biliyor musun? Bedenini, durmaksızın alıp verdiğin nefesi biliyor musun? Biliyor musun? Hiçbir şeyi bilmiyorsun. Bu bile bilinmiyor, o zaman neden onun peşinden koşuyorsun?

Bu teknik diyor ki eğer bu bilinirse, otomatik olarak o da bilinir, çünkü bu onu ima eder. Uzaktaki yakındakinin, mahremdekinin içinde gizlidir. Ama insan zihni uzaktakini özler. Bu bir kaçıştır. Uzağı düşünmek bir kaçıştır, çünkü o zaman sonsuza dek düşünebilirsin ve yaşamayı hep erteleyebilirsin, çünkü yaşam budur. Bu konuda düşünürsen, bu konuda tefekküre dalarsan, kendini değiştirmen gerekir.

Aklıma bir hikâye geldi. Bir zamanlar bir Zen ustası bir tapınağa vaiz atanmış. Kimse adamın Zen ustası olduğunu bilmiyormuş. Cemaat toplanmış ve ilk vaaz verilmiş. Herkes heyecanlanmış; vaaz çok güzelmiş. Kimse daha önce bu kadar güzel bir şey duymamış. Ertesi gün tapınağa daha da büyük bir kalabalık gelmiş, ama usta aynı vaazı tekrarlamış. Bu yüzden herkes sıkılmış: "Bu nasıl bir adam?"

Sonra üçüncü gün yine gelmişler, ama önceki kadar kalabalık değilmişler, ama usta yine aynı vaazı vermiş. Bu yüzden pek çok kişi vaazın ortasında tapmaktan çıkmış; çok az kişi kalmış ve o pek az kişi de yalnızca soru sormak için kalmış. "Yalnızca bir vaazın mı var? Ve her gün aynısını mı vereceksin?" Bir sözcü kendini tutamamış ve rahibe sormuş: "Bu nasıl bir vaaz? Seni üç kez dinledik ve aynı şeyi, aynı sözlerle tekrarlayıp duruyorsun. Başka derslerin, başka vaazların yok mu?"

Rahip şöyle demiş: "Epey vaazım var, ama sen ilk vaaz hakkında hiçbir şey yapmadın. Sen ilki hakkında bir şeyler yapana kadar İkincisini vermeyeceğim. Gereksiz."

Kalabalık gelmeyi bırakmış. Kimse tapınağa yaklaşmıyormuş, çünkü ne zaman birisi gelse Zen rahibi ilk vaaza başlıyormuş. İnsanların o taraftan, tapınağın yakınından geçmeyi bıraktığı anlatılır... "O rahip orada ve yaklaşırsan sana yine aynı vaazı veriyor."

Adam insan zihnini derinlemesine biliyor olmalı. İnsan zihni düşünmek, ama hiçbir şey yapmamak ister... Eylem tehlikelidir. Düşünmek iyidir, çünkü sen aynı kalırsın. Uzaktakini düşünürsen, kendini değiştirmek için sebebin kalmaz. ***Brahma,*** mutlak, seni değiştiremez; ama komşu, dost, karı, koca... onlara bakarsan kendini değiştirmek zorunda kalırsın. Ve onlara bakmamak bir hiledir.

Sen bunu unutmak için ona bakarsın... Ve 'bu' yaşamdır ve 'o' yalnızca bir düştür. Tanrı hakkında düşünebilirsin, çünkü o düşünce güçsüzdür; hiçbir şey yapmaz. Sen Tanrı hakkında düşünmeye devam edersin ve aynı kalırsın. Bu, aynı kalmak için bir hiledir. Karın hakkında düşünürsen,

çocuğun hakkında düşünürsen, yakındakinin derinliklerine işlersen, aynı kalamazsın. 'Bu' eylem ister.

Tantra, "Uzaklara gitme. O burada, bu anda, yanı başında. Açık ol ve buna bak, o zaman o kendi başının çaresine bakar" der.

Üçüncü Soru:

Osho,

Tantra insana hem hayvani geçmişine, hem ilahi olana duyduğu özlemi aşmasını öğretir, dedin. Bu, ilahi olanın dünyanın bir parçası olduğu ve onun da aşılması gerektiği anlamına mı geliyor? Ve ikisini de aşan nedir?

Pek çok şeyi anlaman gereklidir. Bir: Arzunun doğası. Ona ilah demezsin. Senin bahsettiğin tanrı gerçekliğin tanrısı değildir; senin arzunun tanrısıdır. Bu yüzden bu, ilahi olanın dünyanın parçası olup olmadığı meselesi değildir. Mesele bu değildir. Asıl soru, sen ilahi olanı dünyanın parçası kılmadan arzulayabilir misin, budur.

Şu şekilde bak. Arzulamayı bırakmazsan ona, nihai olana erişemeyeceğin tekrar tekrar söylenmiştir. Arzulamayı bırakmazsan ilahi olana erişemezsin. Arzulamayı bırak, o zaman ona erişebilirsin. Pek çok defa işitmişsindir, ama acaba gerçekten anladın mı? Öyle ya da böyle

yanlış anlamışsındır. Bunu duyduğunda ilahi olanı arzulamaya başlarsın... Ve bu asıl noktayı ıskalamaktır.

Arzulamayı bırakırsan ilahi olan başına gelir. O zaman ilahi olanı arzulamaya başlarsın, bu yüzden senin ilahi olanın dünyanın parçasıdır. Arzulanabilen, dünyadır. Ben böyle tanımlıyorum: Arzulanabilen şey dünyadır. Bu yüzden ilahi olan arzulanamaz ve eğer onu arzularsan, dünyanın bir parçası olur.

Arzulama durduğu zaman ilahi olan gerçekleşir. Sen hiçbir şey arzulamazken ilahi olan oradadır... O zaman tüm dünya ilahidir. İlahi olanı zıtlıklarda bir yerde, dünyanın karşıtı olarak bulmayacaksın... Dünyaya karşıt. Sen arzulamazken her şey ilahidir; sen arzularken her şey dünyadır. Senin arzulaman dünyayı yaratır: Ne arzularsan arzula, o dünya olur. Bu senin görebildiğin dünya değildir... Ağaçlar, gökyüzü, deniz, ırmaklar, yeryüzü, yıldızlar. Bu dünya değildir... Senin arzuladığın dünyadır.

Bahçede bir çiçek var. Ağacın yanından geçtiğin an çiçeğe bak, çiçeğin kokusu sana geldiğinde içeriye bak. O çiçeği arzulamıyorsan, ona sahip olmak için en ufak dürtü bile yoksa, ona sahip olmak için tek bir arzu dalgası bile yoksa, o çiçek ilahi olur. İlahi olan çiçek aracılığı ile karşına çıkar. Ama ona sahip olma arzusu varsa ya da ağacın sahibini kıskanırsan, dünyayı yaratmış olursun; ilahi olan kaybolmuştur. Varoluşun niteliğini değiştiren senin arzundur; arzun onu dünya kılar. Sen arzulamazken, tüm dünya ilahi olur.

Şimdi bu soruyu tekrar okuyorum. Tantra'nın insana hem hayvani geçmişine, hem ilahi olana duyduğu özlemi aşmasını öğretir, dedin.

Tantra yalnızca özlemi aşmayı öğretir. Neyi özlediğin önemsizdir... Asıl önemli olan senin özlemendir.

Hedefleri değiştirip durabilirsin. Para özlersin, güç özlersin, prestij özlersin... Dünyayı özlersin. Sonra değiştirirsin. Canına tak eder, sıkılırsın. Ya da her ne özlüyorsan erişmişsindir ve artık tatmin hissetmiyorsundur; hayal kırıklığı hissedersin. Yeni bir özleme başlarsın.

Artık ilahi olanı özlersin. ***Mokşayı, nirvanayı,*** özgürleşmeyi özlersin... Artık tanrıyı özlersin. Hedef değişmiştir; ama sen değişmemişsindir. Özlemin aynı kalır. Eskiden prestij, güç, para peşinde koşuyordu. Şimdi ilahi güç peşinde koşuyor, nihai olanın, ***mokşa***nın, mutlak özgürlüğün peşinden koşuyor, ama özlem aynı.

Normalde dindar insanlar arzu hedeflerini değiştirip dururlar. Arzu aynı, değişmemiş kalır. Ve sorun yaratan, hedefler değildir; sorun yaratan arzudur, özlemdir. Tantra der ki, hedefleri değiştirip durmak boşunadır. Zaman, ömür ve enerji kaybıdır. Hedef değiştirmek işe yaramaz. Özlemi bırak. Özleme. Özgürlüğü özleme, çünkü özlem tutsaklıktır. İlahi olanı özleme, çünkü özlemek dünyadır. İçsel olanı özleme, çünkü özlemek dışsaldır. Bu yüzden bu, onu ya da bunu özleme meselesi değildir. Yalnızca özlemeyi bırak. Özleme, arzulama. Yalnızca kendin ol.

Arzuladığın zaman ne olur? Arzulamadığın zaman ne olur? Kıpırtısız kalırsın; her tür hareket kesilir. Herhangi bir yere ulaşmak için acele etmezsin. Ciddi olmazsın. Umut olmaz, hayal kırıklığı olmaz. Hiçbir şey beklemezsin; hiçbir şey seni hayal kırıklığına uğratamaz. Arzu yoktur; başarısızlık yoktur. Elbette, başarı da olmaz.

Özlemediğin, arzulamadığın zaman ne olur? Yalnız başına kalırsın, hiçbir yere gitmezsin. Hedef olmaz, çünkü hedefi yaratan özlemdir. Gelecek olmaz, çünkü geleceği yaratan gelecektir. Zaman olmaz, çünkü özlemin hareket etmek için zamana ihtiyacı vardır. Zaman durur. Gelecek durur. Ve özlem olmadığında zihin durur, çünkü zihin özlemden başka şey değildir ve o özlem yüzünden sen plan yaparsın, düşünürsün, düşlersin, yansıtırsın.

Özlem olmadığında her şey kaybolur. Saflığın içinde sen kalırsın. Hiçbir yere gitmeden var olursun; içeride, tüm dalgalar yok olur. Okyanus kalır, ama dalga yoktur. Tantra için ilahilik budur.

Şu şekilde bak: Özlem engeldir. Hedefi düşünme, aksi halde kendi kendini aldatırsın. Bir hedef yerine yenisini koyarsın ve zaman harcamış olursun. Yine hayal kırıklığına uğrarsın ve sonra yine hedefi değiştirirsin.

Sonsuza dek hedefleri değiştirmeye devam edebilirsin, ta ki sorunu yaratanın hedef değil senin özlemin olduğunu fark edene kadar. Ama özlem incedir ve hedef kabadır. Hedef görülebilir ve özlem ancak derinlere gidildiği, üzerine meditasyon yapıldığı zaman görülebilir; aksi halde özlem görülemez.

Bir kadınla ya da bir erkekle büyük düşler ve umutlarla evlenirsin ve düşler ne kadar büyükse, umutlar ne kadar büyükse, hayal kırıklığı da o kadar büyük olur. Sıradan, ayarlanmış bir evlilik aşk evliliği kadar büyük bir başarısızlık olmaz, çünkü sıradan, ayarlanmış evlilikte fazla umut olmaz, fazla düş olmaz. İş gibi olur; romans olmaz, şiir olmaz. Zirvesi olmaz; düz zeminde yolculuk ediyor olursun. Bu yüzden ayarlanmış evlilikler asla başarısız olmaz. Başarısız olamazlar, çünkü anlamı yoktur. Ayarlanmış bir evlilikte nasıl başarısız olabilirsin? Zaten yükselmemişim, o zaman nasıl düşebilirsin? Aşk evlilikleri başarısız olur. Yalnızca aşk evlilikleri başarısız olur, çünkü büyük bir şiirle, büyük düş gücü ile doğarlar. Yükseklere dokunurlar, dalgaların üzerinde yükselirsin ve sonra düşersin.

Bu yüzden eski ülkelerde, bilgi, deneyim sahibi olanlar ayarlanmış evliliklere razı olurlar. Aşk evliliklerinden bahsetmezler. Hindistan'da biz asla aşk evliliklerinden bahsetmeyiz. Geçmişte de denemişlerdir ve sonra aşk evliliğinin başarısız olacağını hissetmişlerdir. Çok şey beklediğin için hayal kırıklığına uğrarsın ve hayal kırıklığı oranı da aynı ölçüde çok olur. Her ne arzularsan ve düşlersen, sana beklentiler verir. Bunlar tatmin edilemez.

Bir kadınla evlenirsin; eğer bu bir aşk evliliği ise, çok şey beklersin. Sonra hayal kırıklığına uğrarsın. Hayal kırıklığına uğradığın an, hemen bir başka kadın hakkında düşünmeye başlarsın. Bu yüzden eşine, "Başka hiçbir kadınla ilgilenmiyorum" dersen ve o senin ona karşı kayıtsızlaştığını hissederse, onu ikna edemezsin. İmkânsızdır, doğal değildir. Eşine kayıtsız kaldığın an eşin içgüdüyle başka biri ile ilgilendiğini anlar.

Zihin böyle çalışır. Evlendiğin kadının farkına varırsın ve karın yüzünden hayal kırıklığı hissedersin... "Bu doğru seçim değildi." Bu

sıradan mantıktır. "Bu doğru seçim değildi. Bu kadın bana göre değil. Yanlış eş seçtim, bu yüzden çelişki doğdu." Sonra yeni bir eş bulmaya çalışırsın.

Bu şekilde sonsuza dek devam edebilirsin. Yeryüzündeki bütün kadınlarla evlenebilirsin ve yine aynı şekilde düşünüyor olursun... "Bu kadın bana göre değil." Ve tüm sorunları yaratan incelikli özlem görülmez. İnceliklidir. Kadın görünür; özlem görünmez. Seni hayal kırıklığına uğratan kadın ya da adam değildir; seni hayal kırıklığına uğratan senin özlemindir, arzundur.

Bunu anlayabilirsen, bilge olmuşsundur. Hedefleri değiştirip durursan hâlâ cahilsindir. Kendini ve her şeyi yaratan özlemi hissedebilirsen, bilgeleşmişsindir. O zaman bir hedefin yerine diğerini koymazsın; sahip olma çabasını, arzulamayı, özlemeyi bırakırsın.

Bu özlemin kaybolduğu an tüm dünya ilahi olur. Hep öyle olmuştur, oysa senin gözlerin açık değildi, göremiyordun. Gözlerin özlemle doluydu. Gözler özlemle doluyken ilahi olan dünya olarak görünür. Gözler açıkken, boşken, özlemle bulutlanmamışken, dünya ilahi olarak görünür.

Dünya ve ilahi olan iki ayrı şey değildir, iki ayrı varoluş değildir, aynı şeye bakmanın iki yoludur, aynı şeye iki yaklaşımdır, iki bakıştır, iki algılama türüdür. Bir algı özlemle bulutlanmıştır, diğer algı özlemle bulutlanmamıştır. Bulutsuz bakabilirsen ve gözlerin hayal kırıklığından kaynaklanan gözyaşları ve umut düşleri ile dolu değilse, dünya gibisi yoktur; yalnızca ilahi olan vardır... Varoluş ilahidir. Tantra'nın anlamı budur. Ve Tantra ikisini de aş dediği zaman, bu ya da o ile ilgilenmez. Tantra yalnızca aşkınlıkla, böylece özlem olmaması ile ilgilenir.

Ve ikisinin de ötesine giden nedir? Bu söylenemez, çünkü bu konuda bir şey söylendiği an, ikiliğin içine girer. Tanrı hakkında her ne söylenirse sahte olur, hem de sırf söylendiği için.

Dil ikilikçidir. İkilikçi olmayan dil yoktur; olamaz. Dil ancak ikilik sayesinde anlamlıdır. Ben 'ışık' dediğimde zihninde hemen 'karanlık' ya da 'siyah' sözcükleri belirir. Ben 'gündüz' dediğimde, zihninde hemen 'gece'

belirir. Ben 'aşk' dediğimde, 'nefret' hemen arkasında gizlidir. Ben ışık dersem ve karanlık yoksa, onu nasıl tanımlarsın?

Sözcükleri ancak zıt terimler sayesinde tanımlayabilirsin. Ben 'aydınlık' derim ve sen bana aydınlığın ne olduğunu sorarsan, ben 'karanlık olmayan' derim. Biri sana zihnin ne olduğunu sorarsa, beden olmayan dersin. Biri sana bedenin ne olduğunu sorarsa, zihin olmayan dersin. Tüm terimler dairevidir, yani, temelde anlamsızdırlar; çünkü sen ne zihin hakkında, ne beden hakkında bir şey biliyorsun. Ben sana zihni sorduğumda, bedenle tanımlıyorsun ve beden tanımsız kalıyor. Ben bedeni sorduğumda sen onu zihinle tanımlıyorsun ve zihin tanımsız kalıyor.

Bu güzel bir oyun. Dil güzel bir oyundur. Dil bir oyundur. Ama biz asla hepsinin tamamen saçma, dairevi olduğunu hissetmeyiz ve hiçbir şey tanımlı değildir, o zaman herhangi bir şeyi nasıl tanımlarsın? Ben sana zihni sorduğumda bedeni işe karıştırıyorsun. Ve beden tanımsız. Tanımsız bir terimle zihni tanımlıyorsun. Ve sonra ben, "Bedenle neyi kastediyorsun?" diye sorduğumda, onu zihinle tanımlaman gerekiyor. Bu saçmadır. Ama başka yolu yoktur.

Dil zıt sayesinde vardır, bu yüzden dil ikilikçidir. Aksi olamaz. Bu yüzden ikilikçi olmayan deneyim hakkında hiçbir şey söylenemez. Ne söylenirse söylensin yanlış olur. İma edilebilir, simgeler kullanılabilir, ama en iyisi sessizliktir. O konuda söylenebilen şey sessizliktir. Başka her şey tanımlanabilir, konuşulabilir... Ama nihai olan tanımlanabilir. Onu bilirsin, tadarsın, olabilirsin, ama o konuda hiçbir şey söylenemez. Ancak olumsuz bir şey söylenebilir, ama ancak olumsuz olarak. Onun ne olduğunu söyleyemeyiz; ancak ne olmadığını söyleyebiliriz.

Tüm mistik gelenek bu konuda yalnızca olumsuz terimler kullanır. Nihai olanın ne olduğunu sorarsan şöyle derler: "Nihai olan şu değildir, bu değildir. Yaşam değildir, ölüm değildir. Işık değildir, karanlık değildir. Yakın değildir, uzak değildir. Ben değilim, sen değilsin." Bu şekilde söylerler, ama bu hiç anlamlı gelmez.

Özlemeyi bırak, o zaman onunla yüz yüze gelirsin. Deneyim öylesine derin ve bireyseldir, sözsüzdür, dilsizdir ki onu tanıdığında onun hakkında hiçbir şey söyleyemezsin. Sessizleşirsin. Ya da en fazla, benim söylediğimi söyleyebilirsin. "O konuda hiçbir şey söylenemez" diyebilirsin.

O zaman bunca konuşmanın ne anlamı var? O zaman neden sana söylenemeyen bir şeyi söyleyip duruyorum? Sırf seni hiçbir şey söylenemeyen o noktaya getirmek için. Sırf seni dilden dışarı sıçrayabileceğin o uçuruma itmek için. O noktaya kadar dil faydalı olabilir. Sıçrayacağın o noktaya kadar dil faydalı olabilir ama sıçradığın an sessizlik olur, o dilin ötesindedir.

Bu yüzden ben dil aracılığı ile seni dünyanın sonuna dek itebilirim... Dünyanın sonuna dek... Ama dil aracılığı ile ilahi olana tek santim itemem. Ama seni sonuna dek itmek faydalı olur, çünkü o zaman ötedekinin mutluluk dolu bir uçurum olduğunu kendi gözlerinle görürsün. Ve sonra o öte seni kendisi çağırır; sonra öte seni cezp eder; sonra öte bir mıknatıs olur ve çeker. O zaman geri dönmen, gerilemen imkânsız olur. Uçurum öylesine büyüleyicidir... Sessizlik uçurumu... Ki sen anlamadan atlamış bulursun kendini.

İşte bu yüzden, söylediklerimin onu tanımana yardımcı olmayacağını bile bile konuşup duruyorum. Ama bu senin sıçramana yardımcı olacak. Bu yöntemlidir. Benim ya da gizemcilerin kullandığı dilin seni sessizlik tapınağına getirmek için olduğunu söylersem bu çelişkili görünür; seni sessizliğe zorlamak için, seni sessizliğe çağırmak için... Çelişkili görünür. O zaman neden dil kullanıyoruz? Sessizliği de kullanabilirim, ama o zaman sen anlamazsın.

Bir deli ile konuşurken deli dilini kullanmam gerekir. Senin yüzünden dil kullanıyorum. Onunla herhangi bir şey ifade edilebileceğinden değil; onunla ancak senin içsel gevezeliğin yok edilebilir. Ayağına batmış bir diken gibidir... Bir başka diken onu çekip çıkarabilir. Diğeri de dikendir. Zihnin sözcüklerle, dikenlerle doludur. Benim yapmaya çalıştığım şey o sözcükleri senin içinden çıkarmak. Ben de sözcükler kullanıyorum. Sen zehirle dolusun. Ben sana zehirden bir doz veriyorum, tıpkı panzehir gibi.

O da zehir. Ama bir diken bir başka dikenle çıkarılabilir... Sonra ikisi de atılabilir.

Seni sessiz olmaya hazır olacağın noktaya kadar getirebildiğim zaman, sana söylediğim her şeyi fırlatıp at; onlar faydasızdır, onları taşımak tehlikelidir. Dilin faydasız, tehlikeli olduğunu, içten içe söze dökmenin engel olduğunu fark ettiğin ve sessiz kalmaya hazır olduğun zaman, işte o zaman iyi hatırla... Sana söylediklerimi taşıma. Çünkü gerçek söylenemez ve söylenebilen her şey doğru olamaz. Onların yükünü at.

Zerdüşt'ün müritlerine söylediği son şey çok güzeldir. Onlara öğretmiş. Onlara kısa bakışlar vermiş. Ruhlarını harekete geçirmiş. Onları nihai maceraya atılmaya davet etmiş. Onlara söylediği son şey şu olmuş: "Şimdi yanından ayrılıyorum. Artık Zerdüşt'e karşı dikkatli ol."

Bu yüzden müritler sormuşlar: "Sen ne diyorsun? Zerdüşt'e karşı dikkatli olmak mı? Sen bizim öğretmenimizsin, ustamızsın, tek umudumuzsun."

Ve Zerdüşt demiş ki: "Sana söylediğim her şeye karşı dikkatli ol. Bana tutunma, aksi halde senin için bir tutsaklık haline gelirim."

Bir dikenle sendeki dikeni çıkardıktan sonra, ikisini birden at. Ben seni sessizliğe dalmaya hazırladıktan sonra, bana karşı dikkatli ol. Sonra ben ne demişsem atılmalı; o çöptür, faydasızdır. Ancak senin sessizliğe sıçramaya hazır olacağın noktaya kadar faydalıdır. İkisini de aşan hakkında hiçbir şey söylenemez. Ancak şu kadarı söylenebilir -ki bu da aslında çok fazladır- eğer anlayabiliyorsan, bu ona işaret etmek için yeterlidir.

Ben şunu söylüyorum: Eğer zihnin sözcüklerden tamamen temizlenirse, onu sen bilirsin. Düşüncelerin yükünü atmışsan, fark edersin, çünkü o zaten oradadır. O olacak bir şey değildir; zaten içinde olmuştur. Sen yalnızca onun bir ifadesisin. Ama düşüncelere, bulutlara o kadar dalmışsın ki anahtarı gözden kaçırıyorsun. Bulutlarla fazla ilgileniyorsun,- gökyüzünü unutmuşsun. Bırak bulutlar dağılsın. Gökyüzü daima oradaydı, seni bekliyordu. Ötesi seni bekliyor. İkiliği bırakırsan, orada olduğunu görürsün.

Dördüncü Soru:

Osho,

korku içindeki insanın sevemeyeceğini, Tanrılığa ulaşamayacağını söyledin. Peki, Tantra'ya göre insan bu korkudan nasıl kurtulur?

Neden korkudan kurtulmak istiyorsun? Yoksa korkudan mı korkuyorsun? Korkudan korkmaya başlamışsan, bu yeni bir korkudur. Zihin aynı düzeni bu şekilde tekrar tekrar yaratır. Ben sana şöyle diyorum: "Arzulama, o zaman ilahi olana erişirsin." Ve sen soruyorsun: "Gerçekten de, eğer arzulamazsak ilahi olana erişebilir miyiz?" İlahi olanı arzulamaya başlamışsın.

Ben sana, "Korku varsa aşk olamaz" diyorum ve sen korkudan korkmaya başlıyorsun. "İnsan korkudan nasıl kurtulur?" diye soruyorsun. Bu da bir korku ve ilkinden daha tehlikeli, çünkü ilki doğaldı; İkincisi doğal değil. Öyle incelikli ki sen ne sorduğunun farkında değilsin: Korkudan nasıl kurtulunur?

Mesele herhangi bir şeyden kurtulma meselesi değildir; mesele yalnızca anlama meselesidir. Korkuyu, onun ne olduğunu anla ve ondan kurtulmaya çalışma, çünkü herhangi bir şeyden kurtulmaya çalışmaya başladığın an onu anlama çabasından vazgeçmiş olursun... Çünkü ondan kurtulmayı düşünen zihin ona karşı kapalıdır. Anlamak üzere açık değildir, duygudaş değildir. Sessizce tefekküre dalamaz; çoktan kararını vermiştir. Artık korku kötü, günah olmuştur, bu yüzden ondan kurtulunması gerekmektedir. Hiçbir şeyden kurtulmaya çalışma.

Korkunun ne olduğunu anlamaya çalış. Eğer korkuyorsan, kabullen. O orada. Onu saklamaya çalışma. Zıddını yaratmaya çalışma. Korkun varsa, bırak korku olsun. Onu benliğinin bir parçası olarak kabullen. Kabullenebilirsen, çoktan kaybolmuş olur. Kabullenmek aracılığı ile korku kaybolur; inkâr aracılığı ile artar.

Bir noktaya gelirsin, korktuğunu bilirsin ve şunu anlarsın: "Bu korku yüzünden aşk başıma gelemez. O zaman tamam, ne yapabilirim? Korku orada, o zaman tek bir şey olacak: Seviyormuş gibi yapacağım. Ya da sevgilime veya âşığıma, korku yüzünden sana tutunuyorum, diyeceğim. Derinlerde korkuyorum. Bu konuda dürüst olacağım; kimseyi aldatmayacağım, kendimi de aldatmayacağım. Bu aşkmış gibi yapmayacağım. Bunun yalnızca korku olduğunu söyleyeceğim. Korku yüzünden sana tutunuyorum. Korku yüzünden tapınağa ya da kiliseye gidip dua ediyorum. Korku yüzünden Tanrı'yı hatırlıyorum. Ama o zaman bunun dua olmadığını, bunun aşk olmadığını, bunun yalnızca korku olduğunu biliyorum. Ben korkuyum, bu yüzden ne yaparsam yapayım o orada. Bu gerçeği Kabulleneceğim."

Gerçeği kabullendiğinde bir mucize olur. Bu kabulleniş seni değiştirir. Benliğinde korku olduğunu ve bu konuda hiçbir şey yapamayacağını biliyorsan ne yapabilirsin? Tek yapabileceğin rol yapmak ve rol yapmak çok aşırı uçlara, diğer aşırı uca gidebilir.

Çok korku dolu bir adam çok cesur olabilir. Çevresinde bir zırh yaratabilir. Sırf korkmadığını göstermek için bir cesaret abidesi olabilir; sırf başkalarına korkmadığını göstermek için. Ve eğer tehlikeye atılabiliyorsa, korkmadığını söyleyerek kendini aldatabilir. Ama en cesur adam bile korkar. Cesareti yalnızca çevresindedir; derinliklerde titremektedir. Bunun farkına varmamak için tehlikeye atılır. Korkunun farkına varmamak için tehlikeye bağlanır, ama korku oradadır.

Zıddını yaratabilirsin, ama bu hiçbir şeyi değiştirmez. Korkmuyormuş gibi yapabilirsin. Yine hiçbir şey değişmez. Olabilecek tek dönüşüm senin, "Ben korkuyum. Tüm benliğim titriyor ve ne yaparsam yapayım korku yüzünden" diye fark etmen. Kendine karşı dürüst olman.

O zaman korkudan korkmazsın. O oradadır, senin parçandır; o konuda hiçbir şey yapılamaz. Onu kabullenmişsindir. Artık rol yapmıyorsun, kimseyi kandırmıyorsun, kendini kandırmıyorsun. Gerçek orada ve sen ondan korkmuyorsun. Korku kaybolmaya başlar, çünkü korkusunu kabullenmekten korkmayan kişi korkusuz olur... Bu olası en derin korkusuzluktur. Zıddını yaratmış olmazsın, bu yüzden içinde ikilik olmaz. Gerçeği kabullenmişsindir. Onun önünde alçakgönüllü olmuşsundur. Ne yapılacağını bilmiyorsun -zaten kimse bilemez- ve hiçbir şey yapılamaz, ama rol yapmayı bırakmışsındır; maskeler, yüzler kullanmayı bırakmışsındır. Korkunda hakiki olmuşsundur.

Bu hakikilik, bu gerçeği kabullenmekteki korkusuzluk seni değiştirir. Ve rol yapmadığın zaman, sahte aşk yaratmadığın zaman, çevrende bir aldatmaca yaratmadığın, sahte biri olmadığın zaman hakiki olursun. Bu hakikilikten aşk doğar; korku kaybolur ve aşk doğar. Aşkın doğuşundaki içsel simya budur.

Artık sevebilirsin. Artık sevecen, duygudaş olabilirsin. Artık kimseye bağımlı olmazsın, çünkü gerek yoktur. Gerçeği kabullenmişindir. Herhangi birine bağımlı olmaya gerek yoktur; sahip olmaya ve sahip olunmaya gerek yoktur. Diğerini özlemek yoktur. Kendini kabullenirsin. Bu kabullenmeden aşk doğar. O benliğini doldurur. Korkudan korkmuyorsun, ondan kurtulmaya çalışmıyorsun. O kabullenildiği zaman kaybolup gider.

Hakiki benliğini kabullen, o zaman dönüşürsün. Unutma: Tantra'nın en gizli anahtarı kabullenme, eksiksiz kabullenmedir. Hiçbir şeyi reddetme. Reddetmek seni sakatlar. Her şeyi kabullen. Her ne ise. Kınama; kurtulmaya çalışma.

Bununla pek çok şey ima edilir. Kurtulmaya çalışırsan, benliğini kısımlara, parçalara bölmüş olursun. Sakatlanırsın. Bir şeyi attığın zaman, onunla birlikte başka bir şey daha atılır: onun diğer parçası. İşte o zaman sakatlanırsın. O zaman bütün olmazsın. Ve bütün, eksiksiz olmadığın sürece mutlu olamazsın. Bütün olmak kutsal olmaktır. Parçalı olmak hastalıklı olmaktır.

Bu yüzden korkuyu anlamaya çalış, diyorum. Onu sana varoluş verdi.

Derin bir anlamı olmalı, gizli bir hâzinesi olmalı, bu yüzden onu atma. Anlam taşımayan hiçbir şey verilmez. İçinde, daha yüksek bir senfonide, daha yüksek bir sentezde kullanılamayacak hiçbir şey yoktur.

İçinde var olan her şey, sen anlasan da anlamasan da, bir adım olabilir. Onu bir engel olarak düşünme; bırak adım olsun. Sen onu yolu tıkayan bir şey olarak görebilirsin. Değildir. Eğer onun üzerinde gidebilirsen, onu kullanabilirsen, onun üzerinde durabilirsen, daha yüksek bir düzeyde yolun yeni bir görünüşü önüne serilir. Olasılıkların, geleceğin, potansiyelin derinliklerine bakabilirsin.

Korkunun orada olmasının belli amaçları vardır. Bunu anlamaya çalış. Bir: Eğer korku yoksa, fazla egoist olursun ve geri dönüşü olmaz. Korku yoksa, olduğun halinle asla varoluşa, kozmosa karışmaya çalışmazsın. Gerçekten de, eğer korku olmasa hayatta bile kalamazsın. Bu yüzden korku senin için bir şey yapmaktadır. Her ne isen, korku onda bir rol oynuyor.

Ama eğer onu saklamaya, yok etmeye, zıddını yaratmaya çalışırsan, bölünürsün, parçalanırsın, dağılırsın. Onu kabullen ve kullan. Kabullendiğini anladığın an o kaybolur. Düşünmeye çalış: Korkunu kabullendiğinde, o nerededir?

Bir adam bana geldi, "Ölümden çok korkuyorum" dedi. Kanserdi ve ölümü yaklaşmıştı; her an olabilirdi. Onu erteleyemiyordu. Olacağını biliyordu. Aylar içinde, hatta haftalar içinde gelecekti.

Gerçekten, fiziksel olarak, kelimenin tam anlamıyla titriyordu. Şöyle dedi: "Bana bir şey ver: Bu ölüm korkusundan nasıl kurtulurum? Bana bir mantra ver ya da beni koruyacak, ölümle yüzleşirken bana cesaret verecek bir şey. Korkudan titreyerek ölmek istemiyorum. Pek çok azize gittim. Bana pek çok şey verdiler. Çok naziktiler. Biri mantra verdi, biri kutsal kül verdi, biri kendi resmini verdi, biri başka bir şey verdi, ama hiçbirinin faydası olmadı. Her şey boşuna. Son çare olarak sana geldim. Bana bir şey ver."

Ben de ona dedim ki: "Hâlâ farkına varmadın mı? Neden bir şey istiyorsun? Korkudan kurtulmak için mi? Hiçbir şeyin faydası olmaz. Sana hiçbir şey veremem, aksi halde diğerleri gibi başarısız olur. Onlar sana bir şey verdiler, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar. Ben sana tek bir şey söyleyebilirim. Kabullen. Titreme geldiyse titre... Ne yapabilirsin ki? Ölüm orada ve sen titremek istiyorsun, o zaman titre. Reddetme, baskılama. Cesur olmaya çalışma. Gerek yok. Ölüm orada. Bu doğal. Tamamen korku dolu ol."

Adam: "Sen ne diyorsun? Bana hiçbir şey vermedin. Tam tersine, kabullen dedin."

Ben, "Evet" dedim. "Kabullen. Git ve mutlak kabullenme içinde, huzur içinde öl."

Üç, dört gün sonra adam yine geldi. "İşe yaradı. Günlerdir uyuyamıyordum, ama son dört gündür derin derin uyudum, çünkü doğruydu, sen haklısın" dedi. "Sen haklısın. Korku orada, ölüm orada, hiçbir şey yapılamaz. Tüm mantralar yalnızca hokus pokustu; hiçbir şey yapılamaz."

Hiçbir doktor yardımcı olamaz, hiçbir aziz yardımcı olamaz. Ölüm orada, bir gerçek ve sen titriyorsun. Bu doğal. Fırtına geldiği zaman bütün ağaç titrer. Asla fırtına geçerken nasıl titremeyeceğini sormak için bir azize gitmez. Asla bunu değiştirmek için, korumak için mantra istemez. O titrer. Bu doğaldır; öyledir.

Adam, "Ama bir mucize oldu. Artık o kadar korkmuyorum" dedi. Kabullenirsen korku kaybolmaya başlar. Reddedersen, direnirsen, savaşırsan, korkuya enerji verirsin. O adam huzur içinde, korkmadan, korkusuzca öldü; çünkü korkuyu kabullenebildi. Korkuyu kabullenirsen korku kaybolur.

Son Soru:

Osho,

dün bahsettiğin ikinci tekniğe benzer teknikler kullanırken, bir ırmağın ya da derenin akışı gibi sesler duyuyorum. O sesin ne olduğunu bilebilir miyim? Doğru anladıysam, düşünce ya da ses olmamalı ve mutlak sessizlik olmalı. O zaman bu ses ne?

Başlangıçta, sessizlik gelmeden ses olacaktır. Yani bu iyi bir işarettir. Sözcükler, söze dökme kaybolur; ikinci katman sestir. Ama onunla savaşma; ondan zevk al. O müzik olacaktır, güzel olacaktır. Sen onun müziği ile dolacaksın ve onun sayesinde daha canlı olacaksın.

Zihin kaybolduğunda, doğal bir içsel ses belirir. Bırak olsun. Onun üzerine meditasyon yap. Onunla savaşma; yalnızca ona tanık ol... Derinleşecektir. Eğer onunla savaşmazsan ve mücadele yaratmazsan, kendiliğinden kaybolur ve kaybolduğunda, sen sessizliğe dalarsın. Sözcükler... Ses... Sessizlik. Sözcükler insanidir, sesler doğaldır, sessizlik kozmiktir.

Yani bu iyi bir işarettir. ***Nad,*** içsel ses budur. Onu işit, ondan zevk al, ona tanık ol. Kaybolacaktır. Ve rahatsız olma, onun orada olmaması gerektiğini hissetme. Orada olmaması gerektiğini söylersen ya da bir şekilde ondan kurtulmak için acele edersen, yine ilk katmana gelirsin: sözcüklere. Bunu hatırla. İkinci ses tabakası ile savaşırsan, onun hakkında düşünmeye başlamış olursun ve sözcükler işe karışır. Bu ses hakkında bir şey söylersen, ikinci derin katmanı kaybedersin ve ilk katmana geri fırlatılmış olursun. Zihne dönersin.

Hiçbir şey söyleme, bu konuda düşünme. Bunun ses olduğunu bile söyleme. Yalnızca dinle. Onun çevresinde söz yaratma. Ona isim ya da biçim verme. Bırak olduğu gibi kalsın. Bırak aksın, sen tanık ol. Dere

akıyor ve sen kıyıda oturuyorsun, yalnızca bir tanık olarak. Derenin adını bile bilmeden, nereye gittiğini, nereden geldiğini bile bilmeden...

Sesin yanında otur, eninde sonunda kaybolacaktır ve kaybolduğu zaman sessizlik olacaktır. Bu iyi bir işarettir: İkinci katmana dokunmuşsun demektir. Ama o konuda düşünmeye çalışırsan kaybedersin; ilk katmana geri fırlatılmış olursun. O konuda düşünmezsen ve tanıklıktan zevk alırsan, üçüncü katmanın derinliklerine gidersin.

61.BÖLÜM -Bütünle Bir Olma Teknikleri

-SUTRALAR-

88

Her şey biliş aracılığı ile algılanır. Benlik uzamda biliş aracılığı ile parlar.
Bir varlığı bilen ve bilinen olarak algıla.

89

Sevgili, bu anda, bırak zihnin, biliş, nefes, biçim dahil olsun.

Bir hikâye duydum. Lord Mancroft muhafazakâr parti toplantısında konuşma yapmaya davet edilmiş. Tam zamanında gelmiş, kürsüye çıkmış -biraz telaşlı görünüyormuş- ve halka şöyle demiş: "Konuşmamı kısalttığım için beni affedin, ama gerçek şu ki, evim yanıyor."

Bu gerçek herkesin gerçeğidir. Senin evin de yanıyor, ama sen hiç de telaşlı görünmüyorsun.

Herkesin evi yanıyor, ama sen farkında değilsin... Ölümün farkında değilsin, hayatının avuçlarından kayıp gittiğinin farkında değilsin. Her an ölüyorsun, her an bir fırsatı bir daha ele geçiremeyecek şekilde kaybediyorsun. Kaybolan zaman kaybolup gidiyor; onu geri almak için hiçbir şey yapılamaz ve her an hayatın kısalıyor, kısalıyor.

Senin evin de yanıyor derken kastettiğim buydu. Ama sen hiç telaşlı görünmüyorsun. Bu konuda endişeleniyor gibi bile görünmüyorsun. Evinin yanmakta olduğu gerçeğinin farkında değilsin. Gerçek orada, ama senin dikkatin orada değil. Herkes bir şey yapmak için yeterince zaman olduğunu düşünüyor. Yeterince zaman yok, çünkü yapılacak şeyler o kadar çok ki zaman asla yetmiyor.

Şeytan senelerce beklemiş, beklemiş, kimse cehenneme gelmemiş. İnsanları karşılamak için bekliyormuş, ama yeryüzü öyle iyi işliyormuş, insanlar o kadar iyiymiş ki, kimse cehenneme gelmiyormuş. Elbette şeytan çok endişelenmiş. Acil durum konseyini toplamış. En büyük müritleri durumu tartışmak için çevresini almış. Cehennem büyük bir krizden geçiyormuş ve buna tahammül edilemezmiş. Bir şeyler yapılmalıymış. Bu yüzden tavsiye istemiş: "Ne yapalım?"

Bir mürit şunu önermiş: "Ben yeryüzüne gideyim ve insanlarla konuşayım. Onları Tanrı olmadığına, dinlerin sahte olduğuna, İncil, Kuran, Vedalar her ne söylüyorsa saçmalık olduğuna ikna etmeye çalışayım."

Şeytan şöyle karşılık vermiş: "Bu işe yaramaz, çünkü biz bunu ta baştan beri yapıyoruz. Bu, insanları fazla etkilemedi. Bu tür öğretilerle ancak zaten ikna olmuş insanları ikna edebilirsin. Bu yüzden işe yaramaz."

Sonra, ilkinden daha kurnaz olan ikinci müridi konuşmuş: "Ben gidip insanlara ders vereyim, onları İncil, Kuran ve Vedalar her ne diyorsa doğru olduğuna ikna etmeye çalışayım. Cennet var, Tanrı var, ama Şeytan yok, cehennem yok, bu yüzden korkma, diyeyim. Ve eğer onların daha az

korkmasını sağlayabilirsem dine inanmak için hiç zahmet etmezler, çünkü tüm dinler korkuya dayalı."

Şeytan demiş ki: "Senin önerin biraz daha iyi. Azınlık bir grubu ikna etmeyi başarabilirsin, ama çoğunluk seni dinlemez. Cenneti istedikleri kadar çok korkmuyorlar cehennemden. Onları cehennem olmadığına ikna edebilsen bile yine de cennete gitmek isteyecekler ve bunun için iyi olmaya çalışacaklar. Bu yüzden bu da fazla işe yaramaz."

Sonra hepsinden daha kurnaz olan üçüncü mürit konuşmuş: "Benim bir fikrim var. Denemem için bir fırsat ver bana. Gidip dinler her ne diyorsa tamamen doğru olduğunu söyleyeyim: Tanrı var, şeytan var, cennet var, cehennem var... Ama acele yok."

Şeytan, "Tamam?" demiş. "Doğru sistemi buldun. Sen git!"

O zamandan bu yana cehennemde kriz olmadığı söylenir. Tersine, nüfus fazlalığından endişeleniyorlarmış.

İşte zihinlerimiz de böyle çalışır: Hep acele olmadığını düşünürüz. Bahsettiğimiz bu teknikler, eğer zihnin acele olmadığını düşünüyorsa, hiçbir işe yaramaz. O zaman erteler durursun ve ilk önce ölüm gelir. Aceleye gerek olduğunu, o anın geldiğini düşüneceğin gün asla gelmez. Erteler durursun. Ömürlerdir yaptığımız bu işte.

Bir şey yapmak için kararlı olmalısın. Sen kriz içindesin. Ev yanıyor. Yaşam daima yangın halinde, çünkü ölüm her zaman orada, arkasında gizli; her an yok olabilirsin. Ve ölümle tartışamazsın. Hiçbir şey yapamazsın. Ölüm geldiği zaman gelir. Zaman çok kısa. Yetmiş sene, yüz sene yaşasan bile çok kısa. Kendini dönüştürmek için, değiştirmek için, yeni bir varlık olmak için yapacakların büyük bir iş. Ertelemeye devam etme.

Bir acil durum, derin bir kriz hissetmediğin sürece hiçbir şey yapmazsın. Din senin için çok kritik bir süreç olmadığı ve seni dönüştürmek için bir şeyler yapılmadığı sürece, tüm hayatının boşa gitmiş olacağını hissetmediğin sürece... Bunu çok keskin, derin ve dürüst bir şekilde hissedersen, ancak o zaman bu tekniklerin faydası olur. Çünkü

onları anlayabilirsin... Bu konuda bir şey yapmadığın sürece anlamanın faydası yoktur. Gerçekten de, bir şeyler yapmadığın sürece anlamamışsındır, çünkü anlayış eyleme dönüşmelidir. Eyleme dönüşmüyorsa, bu ancak aşinalıktır, anlayış değil.

Bu ayrımı anlamaya çalış. Aşinalık anlayış değildir. Aşinalık seni eyleme zorlamaz. Seni değişime zorlamaz. Seni bir şeyler yapmaya zorlamaz. Onu zihinde toplarsın; bilgi olur. Sen daha bilgili olursun. Ama ölümde her şey durur. Pek çok şey toplar durursun, asla onlar için bir şeyler yapmazsın. Onlar senin için yalnızca birer yük olurlar.

Anlamak eylem demektir. Bir şeyi anladığın zaman, hemen onun üzerinde çalışmaya başlarsın, çünkü eğer doğruysa ve sen doğru olduğunu hissediyorsan, o konuda bir şeyler yapman gerekir. Aksi halde her şey ödünç alınmış olarak kalır ve ödünç alınmış bilgi anlayış olamaz. Onun ödünç alınmış olduğunu unutabilirsin... Ödünç alınmış olduğunu unutmak istersin, çünkü ödünç alındığını hissetmek, egonun incineceği anlamına gelir. Bu yüzden ödünç alındığını unutur durursun. Yavaş yavaş onu kendininmiş gibi hissetmeye başlarsın. Bu çok tehlikelidir.

Bir hikâye duydum. Bir kilisenin cemaati papazından çok sıkılmış. Bir nokta gelmiş, kilisenin üyeleri doğrudan papaza gitmiş ve "Artık gitmen gerek" demişler.

Papaz, "Bana bir şans daha verin, tek bir şans daha ve sonra git derseniz giderim" demiş.

Ertesi pazar tüm kasaba ona tanınan tek şansı nasıl kullanacağını görmek için kilisede toplanmış. O gün verilen vaaz gibi bir vaaz verilebileceğini hiç tahmin etmemişler, hiç hayal etmemişler. Hiç böyle bir şey duymamışlar.

Şaşkınlık ve zevk içinde dinlemişler vaazı ve vaaz bittiği zaman papazın çevresinde toplanmışlar. "Gitmene gerek yok. Burada kal. Daha önce hiç böyle bir şey duymadık. Hayatımız boyunca duymadık. Burada kal ve elbette, maaşını artırıyoruz."

demişler. Ama sonra bir adam, cemaatin en önde gelen üyesi sormuş: "Bana yalnızca bir şeyi söyle. Vaazına başlarken sol elini kaldırdın ve iki parmağını bitiştirdin. Vaazı bitirirken de sağ elini kaldırdın ve yine iki parmağını bitiştirdin. Bu simgenin anlamı nedir?"

Papaz şöyle demiş: "Anlamı kolay. O parmaklar tırnak işaretini simgeliyor. Vaaz bana ait değildi. Ödünç alınmıştı."

O tırnak işaretlerini daima hatırla. Onları unutmak çok iyi gelir, kendini iyi hissedersin, ama senin tek bildiğin tırnak işaretleri içinde; sana ait değil. Ve o tırnak işaretlerini ancak bir şey senin deneyimin olduğu zaman bırakabilirsin.

Bu teknikler bilgiyi deneyime dönüştürmek içindir. Bu teknikler aşinalığı anlayışa dönüştürmek içindir. Buda'ya, Krishna'ya ya da İsa'ya ait olan, bu teknikler sayesinde sana ait olabilir. Senin olabilir. Senin olmadığı sürece hiçbir doğru doğru değildir. Muazzam bir yalan olabilir, güzel bir yalan olabilir; ama senin deneyimin haline gelmediği sürece hiçbir doğru doğru değildir. Bireysel olarak, gerçekten senin olmalıdır.

Üç şey. Bir: Evinin yandığını daima hatırla. İki: Şeytanı dinleme. O sana daima aceleye gerek olmadığını söyleyecek. Ve üç: Unutma, aşinalık anlayış değildir.

Benim burada söylediklerim seni aşina kılar. Bu gereklidir, ama yeterli değildir. Seni bir yolculuğa çıkarır, ama son değildir. Öyle bir şey yap ki, bilgi, bilgi olarak kalmasın, hafıza olarak kalmasın, senin deneyimin, senin yaşamın olsun.

88. Teknik

her şey biliş aracılığı ile algılanır. Benlik uzamda biliş aracılığı ile parlar. Bir varlığı bilen ve bilinen olarak algıla.

Ne zaman bir şey bilsen, bu biliş aracılığı ile bilinir. Nesne zihnine bilgi yeteneği aracılığı ile gelir. Bir çiçeğe bakarsın. Bunun bir gül olduğunu bilirsin. Gül oradadır ve sen içeridesindir. Senden bir şey güle gider,

senden bir şey güle yansır. Bir enerji senden çıkar, güle gelir, onun biçimini, rengini, kokusunu alır ve geri dönerek sana bunun bir gül olduğu bilgisini verir.

Her tür bilgi, her ne biliyorsan, biliş yeteneği aracılığı ile ortaya konur. Biliş senin yeteneğindir. Bilgi bu yetenek aracılığı ile toplanır. Ama bilmek iki şeyi ortaya koyar: Bilen ve bilinen. Ne zaman bir gül bilsen, onu bileni unutursan bilgin yarımdır. Bu yüzden gülün orada olduğunu bilirken üç şey vardır: gül -yani bilinen-, sen -yani bilen- ve ikisi arasındaki ilişki -bilgi-.

Bu yüzden bilgi üç noktaya bölünebilir: Bilen, bilinen ve biliş. Biliş tıpkı iki nokta arasındaki köprü gibidir. Özne ile nesne arasındaki köprü. Normalde senin bilgin yalnızca bilineni ortaya koyar; bilen gizli kalır. Normalde senin bilgin tek okludur: Güle işaret eder, ama asla sana işaret etmez. Sana işaret etmeye başlamadığı sürece, o bilgi senin dünyayı bilmeni sağlar, ama senin kendini bilmeni sağlamaz.

Her tür meditasyon tekniği bileni ortaya çıkarmak içindir. George Gurdjieff tıpkı buna benzeyen özel bir teknik kullanıyordu. Buna "kendini hatırlama" diyordu. Ne zaman bir şeyi bilsen, daima bileni hatırla, derdi. Onu nesnede unutma. Özneyi hatırla. Şu anda beni dinliyorsun. Beni dinlerken bunu iki şekilde yapabilirsin. Bir: Zihnin bana odaklanabilir. O zaman dinleyeni unutursun. O zaman konuşan bilinir, ama dinleyen unutulur.

Gurdjieff, dinlerken konuşanı bil, dinleyeni de bil, derdi. Bilgin iki oklu olmalı, iki noktaya işaret etmeli: Bilen ve bilinen. Tek bir yöne, nesneye doğru uçmamalı. Aynı anda iki yöne uçmalı: Bilen ile bilinen. Buna "kendini hatırlama" diyordu.

Bir çiçeğe bakarken, aynı zamanda bakanı da hatırla. Zordur, çünkü denersen, bilenin farkında olmaya çalışırsan gülü unutursun. Bir yöne öyle sabitlenmişsin ki zaman alır. Bilenin farkına varırsan, o zaman bilinen unutulur. Bilinenin farkına varırsan, o zaman bilen unutulur.

Ama biraz çabayla, yavaş yavaş aynı anda ikisinin birden farkına varabilirsin. Ve ikisinin birden farkında olmayı başardığında, buna

Gurdjieff kendini hatırlama adını verir. Bu Buda'nın kullandığı en eski tekniklerden biridir ve Gurdjieff yeniden Batı dünyasında tanıtmıştır.

Buda buna ***samyak smriti*** derdi: doğru-zihinlilik. Senin zihninin, eğer tek bir noktayı biliyorsa, doğru zihinli olmadığını söylerdi. İkisini birden bilmelidir. O zaman bir mucize olur: Hem bilenin, hem bilinenin farkındaysan, aniden sen üçüncü olursun; ikisi de olmazsın. Hem bilenin, hem bilinenin farkında olmaya çalışırken sen üçüncü olursun, tanık olursun. Hemen üçüncü bir olasılık doğar: Tanık benlik var olur... Çünkü sen nasıl ikisini birden olabilirsin? Eğer sen bilensen, o zaman tek bir noktaya sabitlenirsin. Kendini hatırlamada bilen noktasından uzaklaşırsın. O zaman bilen zihnindir, bilinen dünyadır ve sen üçüncü bir nokta, bilinç, tanık benlik olursun.

Bu üçüncü nokta aşılamaz ve aşılamayan nihai olandır. Aşılabilen değerli değildir, çünkü o zaman senin doğan değildir. Onu aşabilirsin.

Bir örnek vererek açıklamaya çalışayım: Gece uyursun ve düş görürsün. Sabah uyanırsın ve düş kaybolur. Uyanıkken düş olmaz; gözlerinin önüne farklı bir dünya gelir. Sokaklarda yürürsün, fabrikada ya da ofiste çalışırsın. Sonra evine dönersin ve gece yine uyursun. O zaman uyanıkken bildiğin bu dünya kaybolur. O zaman kim olduğunu hatırlayamazsın. O zaman siyah mı beyaz mı, zengin mi fakir mi, bilge mi aptal mı olduğunu bilmezsin. Hiçbir şey bilmezsin. Genç mi yaşlı mı olduğunu bilmezsin. Erkek mi kadın mı olduğunu bilmezsin. Uyanık bilinçle ilgili her şey kaybolur; düşler dünyasına girersin. Uyanık dünyayı unutursun; o artık yoktur. Sabah, düş dünyası yine kaybolur. Sen geri dönersin.

Hangisi gerçektir? Çünkü sen düş görürken gerçek dünya, uyanıkken bildiğin dünya artık yoktur. Karşılaştıramazsın. Ve sen uyanıkken düş dünyası yoktur. Karşılaştıramazsın. Hangisi gerçektir? Neden düş dünyasına gerçekdışı diyorsun? Kriterin nedir?

"Çünkü uyandığımda kayboluyor" diyorsan, bu kriter olamaz; çünkü uyanık dünya da sen düş görürken kayboluyor. Gerçekten de, bu şekilde tartışırsan, o zaman düş dünyası daha gerçek olabilir; çünkü sen uyanıkken

bir düşü hatırlayabilirsin, ama düş görürken uyanık bilinci ve çevresindeki dünyayı hatırlayamazsın. Bu yüzden hangisi daha gerçektir, daha derindir? Düş dünyası senin gerçek dediğin dünyayı tamamen alır götürür. Senin gerçek dünyan düş dünyasını böyle eksiksiz bir şekilde yok edemez; o daha sağlam, daha gerçek görünür. O zaman kriter nedir? Nasıl bilmeli? Nasıl karşılaştırmalı?

Tantra ikisinin de gerçekdışı olduğunu söyler. O zaman gerçek ne? Tantra düş dünyasını bilen ile uyanık dünyayı bilenin gerçek olduğunu söyler. Çünkü o asla aşılamaz. O asla iptal edilemez. Düş de görsen uyanık da olsan, o oradadır.

Tantra düşü bilenin, şimdi düşün durduğunu bilenin, uyanık dünyayı bilenin, şimdi uyanık dünyanın kaybolduğunu bilenin gerçek olduğunu söyler. Çünkü o yokken anlam yoktur; o daima oradadır. Hiçbir deneyimle iptal edilemeyen gerçektir. Aşılamayan, ötesine geçilemeyen senin benliğindir. Ötesine geçebiliyorsan, o zaman benliğin değildir.

Gurdjieff'in kendini hatırlama dediği bu yöntem ya da Buda'nın doğru zihinlilik dediği yöntem ya da bu Tantra sutrası, tek bir şeye gider: içinde, ne bilen, ne bilinen olan, ikisini de bilen tanık benlik olan noktaya gider.

Bu tanık benlik nihai olandır, onun ötesine geçemezsin, çünkü artık ne yaparsan yap tanıklık olacaktır. Tanıklığın ötesinde hareket edemezsin. Bu yüzden nihai alt tabaka, temel bilinç zemini tanıklıktır. Bu sutra sana açıklar.

Her şey biliş aracılığı ile algılanır.

Benlik uzamda biliş aracılığı ile parlar.

Bir varlığı bilen ve bilinen olarak algıla.

Kendi içinde, hem bilen, hem bilinen olan bir nokta algılayabilirsen, o zaman hem nesneyi, hem özneyi aşmış olursun; o zaman hem dışsalı, hem

içseli aşmış olursun. Bilen ile bilinenin bir olduğu noktaya gelmiş olursun. Artık bölünme yoktur.

Zihin olduğunda bölünme kalır. Ancak tanık benlik ile bölünme kaybolur. Tanık benlik olduğunda kimin bilinen, kimin bilen olduğunu söyleyemezsin: ikisi birdendir. Ama bunun deneyime dayalı olması gerekir, aksi halde felsefi tartışma haline gelir. Bu yüzden dene, tecrübe et.

Bir gülün yanında oturuyorsun: Ona bak. Yapılacak ilk şey tamamen dikkatli olmak, dikkati tamamen güle vermektir, böylece tüm dünya kaybolur ve yalnızca gül kalır. Bilincin gülün benliğine tamamen odaklanmıştır. Dikkat eksiksizse, o zaman dünya kaybolur, çünkü dikkat güle ne kadar çok odaklanırsa, her şey o kadar uzaklaşır. Dünya kaybolur; yalnızca gül kalır. Gül, dünya olur.

İlk adım budur: Güle yoğunlaşmak. Güle yoğunlaşamıyorsan, bilene gitmek zor olacaktır, çünkü o zaman zihnin daima uzaklaşır. Bu yüzden meditasyonda ilk adım yoğunlaşmadır. Yalnızca gül kalır; tüm dünya kaybolmuştur. Artık içe gidebilirsin; artık gül hareket noktası halini alır. Artık gülü görürsün ve kendinin, bilenin farkına varmaya başlarsın.

Başlangıçta ıskalarsın. Bilene kaydığın zaman, gül bilincinden uzaklaşır. Solgunlaşır, uzaklaşır, uzak olur. Yine güle gelirsin ve benliği unutursun. Bu saklambaç oyunu sürer, ama eğer ısrar edersen, eninde sonunda bir an gelir, aniden arada kalırsın. Bilen, zihin ile gül orada olur ve sen tam ortada olursun, ikisine birden bakarsın. O orta nokta, o denge noktası tanıktır.

Bir kez bunu bilince, ikisi birden olmuşsundur. O zaman nesne ile özne yalnızca iki kanattır; sen ikisinin ortasısın. Onlar senin uzantılarındır. O zaman dünya ile ilahi olan senin iki uzantındır. Sen benliğin merkezi olmuşsundur. Ve bu merkez bir tanıktır.

Bir varlığı bilen ve bilinen olarak algıla.

Bir şeye yoğunlaşarak başla. Yoğunlaşma eksiksiz olduğunda içe gitmeye çalış, kendini zihninden çıkarma ve sonra dengelemeye çalış.

Zaman alacaktır; aylar, hatta seneler.

Çabalarının ne kadar yoğun olduğuna bağlıdır, çünkü ikisinin arasındaki denge en ince dengedir. Ama olur ve olduğu zaman sen varoluşun merkezine ulaşırsın. O merkezde kök salarsın, ayaklarını basarsın, sessiz, mutlu, esrik olursun ve artık ikilik kalmaz. Hinduların ***samadhi*** dediği budur. İsa'nın ***Tanrının krallığı*** dediği budur.

Yalnızca sözel olarak anlamanın fazla faydası olmaz, ama eğer denersen, en başından itibaren bir şeyler olduğunu hissedersin. Güle yoğunlaştığında dünya kaybolur. Bu bir mucizedir: Tüm dünyanın kaybolması. O zaman sen temel olanın senin dikkatin olduğunu, dikkatini nereye yöneltirsen bir dünya yaratıldığını ve dikkatini nereden alırsan dünyanın kaybolduğunu anlarsın. Böylece dikkatin aracılığı ile dünyalar yaratabilirsin.

Şu şekilde bak: Burada oturuyorsun. Birine âşıksan, o zaman aniden bu salonda tek bir kişi kalır; başka her şey kaybolur, orada değildir. Ne olur? Neden sen âşıkken tek bir kişi kalır? Gerçekten de tüm dünya kaybolur; hayalet gibidir, gölgedir. Tek bir kişi gerçektir, çünkü artık zihnin tek bir kişiye yoğunlaşmıştır, zihnin tamamen tek bir kişiye dalmıştır. Başka her şey gölge gibi olmuştur, gölge bir varoluştur... Senin için gerçek değildir.

Ne zaman yoğunlaşsan, bu yoğunlaşma varoluşunun tüm desenini, zihninin tüm desenini değiştirir. Dene... Herhangi bir şey üzerinde dene. Bir Buda heykeli, bir çiçek, bir ağaç, herhangi bir şey üzerinde deneyebilirsin. Sevgilinin ya da dostunun yüzü ile... Yüze bak.

Kolay olacaktır, çünkü eğer bir yüzü seversen yoğunlaşmak kolay olur. Gerçekten de, Buda, İsa, Krishna üzerine yoğunlaşmaya çalışanlar âşıklardır; Buda'yı seviyorlardı. Bu yüzden Sariputta için ya da Moggalayan için ya da diğer müritler için Buda'nın yüzüne yoğunlaşmak çok kolaydı. Buda'nın yüzüne baktıkları an kolaylıkla ona akıyorlardı. Aşk vardı; kapılıp gitmişlerdi.

Bu yüzden bir yüz bulmaya çalış. Sevdiğin herhangi bir yüz... Ve gözlere bak, yüze yoğunlaş. Aniden tüm dünya kaybolur; yeni bir boyut açılır. Zihnin tek bir şeye yoğunlaşır. O zaman o kişi ya da o şey tüm dünya olur.

Bunu söylediğimde, kastettiğim şudur: Eğer tüm dikkatin herhangi bir şeye tamamen yöneltilirse, o şey tüm dünya olur. Dikkatinle dünyayı yaratırsın. Kendi dikkatinle kendi dünyanı yaratırsın. Ve tamamen daldığında, nesneye doğru bir ırmak gibi akarken, aniden bu dikkatin asıl kaynağının farkına varırsın. Irmak akmaktadır; şimdi kaynağın farkına var.

Başlangıçta tekrar tekrar kaybolacaksın; kayacaksın. Kaynağa doğru gidersen, ırmağı ve nesneyi unutursun; onun aktığı denizi. Sen nesne olursan kaynağı unutursun. Bu doğaldır; çünkü zihin ya nesneye ya özneye sabitlenmiştir.

İşte bu yüzden pek çok insan geriler. Dünyadan ayrılırlar. Dünyadan ayrılmak, temel olarak nesneden ayrılmak demektir, böylece insanlar kendilerine yoğunlaşabilirler. Kolaydır. Dünyadan ayrılırsan, gözlerini kapatırsan, tüm duyularını kapatırsan, kolaylıkla kendinin farkına varabilirsin; ama o farkındalık da yine sahtedir, çünkü ikiliğin tek bir noktasını seçmiş olursun. Bu aynı hastalığın diğer aşırı ucudur.

İlk önce nesnenin yani bilinenin farkındaydın ve öznenin yani bilenin farkında değildin. Şimdi bilene sabitlendin ve bilineni unuttun. Ama ikilikte bölünmüş kalırsın. Ve bu yine yeni bir düzendeki eski zihindir. Hiçbir şey değişmemiştir.

İşte bu yüzden ben nesneler dünyasını terk etmeyi vurgulamıyorum. Nesneler dünyasını vurgulama. Daha çok, aynı anda hem nesnenin, hem öznenin, dışsal ile içselin farkına varmaya çalış. Eğer ikisi de oradaysa, ancak o zaman ikisi arasında denge kurabilirsin. Eğer biri varsa, sen ona saplantılı olursun.

Himalayalar'a gidip kendilerini kapatanlar tıpkı senin gibidir, ama ters noktada durmaktadırlar. Sen nesnelere odaklanmışsın, onlar özneye odaklanmış. Sen dışsal olana odaklanmışsın, onlar içsel olana odaklanmış.

Ne sen özgürsün, ne de onlar özgür; çünkü bir tanesi ile özgür olamazsın. Biriyle olduğun zaman özdeşleşirsin. Ancak ikisinin de farkında olduğun zaman özgür olursun. O zaman üçüncü olabilirsin ve üçüncü özgür noktadır. Biri ile özdeşleşirsin. İkisi ile hareket edebilir, kayabilirsin, bunu dengeleyebilirsin ve sen orta nokta olabilirsin, mutlak orta nokta.

Buda onun yolunun orta yol olduğunu söylerdi: ***Majjhim nikai.*** Neden buna orta yol demekte ısrar ettiği tam olarak anlaşılamamıştır. Sebep şudur: Çünkü onun tüm süreci zihin doluluktur. Bu orta yoldur. Buda şöyle diyor: "Dünyayı terk etme ve diğer dünyaya tutunma. Daha çok, arada kal. Bir aşırı ucu bırakıp diğer aşırı uca gitme; tam ortada ol, çünkü ortada ikisi de yoktur. Tam ortada özgürsün. Tam ortada ikilik yoktur. Bir olmuşsundur ve ikilik yalnızca senin uzantıların olmuştur. Yalnızca iki kanat."

Buda'nın orta yolu bu tekniğe dayalıdır. Çok güzeldir. Pek çok sebepten dolayı güzeldir. Bir: Çok bilimseldir, çünkü ancak ikisi arasında denge kurabilirsin. Eğer tek bir nokta varsa, dengesizlik olacaktır. Bu yüzden Buda der ki, dünyevi olanlar dengesizdir ve dünyadan vazgeçmiş olanlar da diğer uçta dengesizdir. Dengeli biri ne bu aşırı uçta, ne o aşırı uçtadır; o tam ortada yaşar. Ona dünyevi diyemezsin, ona diğer dünyadan da diyemezsin. O hareket etmekte özgürdür; hiçbir şeye bağlı değildir. Orta nokta olmuştur, altın orta nokta.

İki: Diğer aşırı uca gitmek çok kolaydır. Çok kolay. Çok fazla yersen kolaylıkla oruç tutarsın, ama kolaylıkla rejim yapamazsın. Çok fazla konuşursan kolaylıkla sessiz kalabilirsin, ama daha az konuşamazsın. Çok fazla yersen hiç yememek çok kolay olur. Bu diğer aşırı uçtur. Ama ılımlı olarak yemek, orta noktaya gelmek çok zordur. Birini sevmek kolaydır; birinden nefret etmek kolaydır. Basitçe kayıtsız kalmak çok zordur. Bir aşırı uçtan diğerine gidersin.

Ortada kalmak çok zordur. Neden? Çünkü ortada zihnini kaybetmen gerekir. Zihnin aşırı uçlarda vardır. Zihin aşırılık demektir. Zihin daima aşırılıkçıdır: Ya lehine ya aleyhine olursun. Basitçe tarafsız olamazsın. Zihin tarafsızlıkta var olamaz: Burada ya da orada olabilir, çünkü zihin

karşıta ihtiyaç duyar. Bir şeye karşı olmaya ihtiyaç duyar. Herhangi bir şeye karşı değilse kaybolur. O zaman işlevi olmaz; işlev gösteremez.

Şunu dene: Bir şekilde tarafsız ol, kayıtsız ol... Aniden zihin işlevsiz kalır. Eğer lehineysen, düşünebilirsin; aleyhineysen, düşünebilirsin. Ne lehine, ne aleyhineysen, düşünecek ne kalmıştır?

Buda der ki, orta yolun temeli kayıtsızlıktır. ***Upeksha,*** kayıtsızlık... Aşırı uçlara kayıtsız ol. Sadece bir şey dene: Aşırı uçlara kayıtsız Kal. Bir denge gerçekleşir.

Bu denge sana, hem bilen hem bilinen, hem dünya hem diğer dünya, bu ve şu, beden ve zihin olacağın yeni bir duygu boyutu verir. Sen ikisi birdensin ve aynı anda hiçbiri değilsin... İkisinin üzerindesin. Varoluşa bir üçgen gelmiştir.

Pek çok gizli, gizemli toplulukların üçgeni simge olarak kullandığım görmüş olabilirsin. Üçgenin üç açısı vardır. Sırf bu yüzden üçgen en eski gizemli simgelerden biridir. Normalde senin yalnızca iki açın var, üçüncüsü eksik. Henüz orada değil, evrimleşmemiş. Üçüncü açı ikisinin de ötesindedir. İkisi ona aittir, onun parçasıdır, ama yine de o ikisinin de ötesindedir, ikisinden de yüksektir.

Bu deneyi yaparsan, içinde bir üçgen yaratılmasına yardım etmiş olursun. Üçüncü açı yavaş yavaş yükselir ve geldiğinde artık acı olamaz. Bir kez tanık olunca, acı çekemezsin. Acı demek, bir şeyle özdeşleşmek demektir.

Ama incelikli bir noktanın hatırlanması gerekir: O zaman mutlulukla bile özdeşleşemezsin. İşte bu yüzden Buda şöyle der: "Ancak şu kadarını söyleyebilirim: Acı olmayacak. ***Samadhi***de, esriklikte acı olmayacak. Mutluluk olacağını söyleyemem." Buda der ki: "Bunu söyleyemem. Yalnızca acı olmayacağını söyleyebilirim."

Ve haklıdır, çünkü mutluluk demek herhangi türden bir özdeşleşme olmaması demektir; mutlulukla bile. Bu çok İnceliklidir. Mutlu olduğunu

hissediyorsan, eninde sonunda yine acı çekeceksin. Mutlu olduğunu hissediyorsan, yine acıya hazırlanıyorsundur. Hâlâ bir ruh hali ile özdeşleşiyorsun.

Mutlu hissediyorsun: Şimdi mutlulukla özdeşleşmişsin. Mutlulukla özdeşleştiğin an mutsuzluk başlamıştır. Artık ona tutunacaksın, artık karşıttan korkacaksın, artık daima onda kalmayı umacaksın. Acının gelmesi için, acının girmesi için gereken her şeyi yaratmışsın. Mutlulukla özdeşleştiğin zaman acıyla da özdeşleşirsin. Özdeşleşme hastalıktır.

Üçüncü noktada hiçbir şeyle özdeşleşmezsim Her ne gelirse geçer, gelir ve geçer; sen tanık olarak kalırsın; yalnızca bir izleyici: tarafsız, kayıtsız, özdeşleşmemiş.

Sabah gelir, güneş doğar ve sen ona tanık olursun. "Ben sabahım" demezsin. Sonra öğlen geldiğinde, "Öğlen oldum" demezsin. Tanık olursun. Ve güneş battığı, karanlık çöktüğü, gece geldiği zaman, "Ben karanlığım, geceyim" demezsin. Tanık olursun. "Sabah geldi, sonra öğlen geldi, sonra akşam geldi, şimdi de gece geldi. Ve yine sabah gelecek, çember sürecek ve ben yalnızca bir izleyiciyim. Tanık oluyorum" dersin.

Aynısı ruh halleri için de mümkün olursa -sabaha dair ruh halleri, öğlene dair ruh halleri, akşama dair ruh halleri, geceye dair ruh halleri; onların kendi çemberleri vardır, hareket eder dururlar- sen tanık olursun. Dersin ki: "Şimdi mutluluk geldi. Tıpkı sabah gibi. Ve şimdi gece geldi. Acı. Çevremde ruh halleri değişir durur ve ben kendime odaklı kalırım. Herhangi bir ruh haline bağlanmam. Herhangi bir ruh haline tutunmam. Herhangi bir şey ummam ve hayal kırıklığına uğramam. Yalnızca tanıdık olurum. Ne olursa olsun, ben görürüm. Geldiği zaman, görürüm; gittiği zaman, görürüm."

Buda bunu pek çok defa kullanmıştır. Tekrar tekrar, bir düşünce doğduğunda ona bakmamızı söyler.

Bir acı düşüncesi, bir mutluluk düşüncesi doğduğunda, bak ona. Biri zirveye gelir: Bak ona. Sonra düşmeye başlar: Bak ona. Sonra kaybolur:

Bak ona. Yükseliyor, var oluyor, ölüyor ve sen tanık olarak kalıyorsun; bakmaya devam et. Bu üçüncü nokta seni tanık, ***sakshin*** kılar ve tanık olmak bilincin en yüksek olasılığıdır.

89. Teknik

Sevgili, bu anda, bırak zihin, biliş, nefes, biçim dahil olsun.

Sevgili, bu anda, bırak zihin, biliş, nefes, biçim dahil olsun.

Bu teknik biraz zordur, ama eğer yapabilirsen, o zaman çok harikadır, güzeldir. Diyelim oturuyorsun; bölme. Meditasyonda otururken, her şeyi dahil et: bedenin, zihnin, nefesin, düşüncen, bilişin, her şeyin. Her şeyi dahil et. Bölme, parçalanma yaratma. Normalde biz parçalarız; parçalamaya devam ederiz. "Beden ben değil" dersin. Bunu da kullanan teknikler vardır, ama bu teknik tamamen farklıdır; tersidir.

Bölme. "Ben beden değilim" deme. "Ben nefes değilim" deme. "Ben zihin değilim" deme. Yalnızca, "Ben her şeyim" de... Ve her şey ol. İçinde parçalanma yaratma. Kapalı gözlerle içinde var olan her şeyi dahil et. Herhangi bir yerde odaklanma. Merkezsiz ol. Nefes gelir, gider; düşünce gelir ve gider; bedeninin biçimi değişir durur. Sen bunu gözlemlememişsindir.

Kapalı gözlerle oturursan, zaman zaman bedeninin büyük olduğunu, zaman zaman küçük olduğunu hissedersin; zaman zaman çok ağırdır, zaman zaman hafiftir, sanki uçabilirsin. Bu biçimin artışını ve azalışını hissedebilirsin. Gözlerini kapat, otur ve bazen bedenin çok büyük olduğunu, tüm odayı doldurduğunu; bazen çok küçük olduğunu, atomik olduğunu hissedersin. Bu biçim değişimi neden? Dikkatin değiştikçe, bedenin biçimi değişir. Her şeyi dahil edersen, irileşir; dışlarsan -bu ben değil, bu ben değil- o zaman çok küçük, çok minik, atomik olur.

Bu sutra şöyle diyor:

Sevgili, bu anda, bırak zihin, biliş, nefes, biçim dahil olsun.

Her şeyi benliğine dahil et ve hiçbir şeyden kurtulma. "Bu ben değil" deme, "Bu benim" de ve her şeyi dahil et. Bunu otururken yapabilirsen, harika; başına tamamen yeni oluşlar gelecektir. Merkez olmadığını hissedersin; içinde merkez yoktur. Ve merkez kaybolmuşken benlik olmaz, ego da olmaz; yalnızca bilinç kalır... Bilinç gökyüzü gibi her şeyi kaplar. Ve büyüdüğü zaman, yalnızca kendi nefesin dahil olmaz, yalnızca kendi biçimin dahil olmaz; nihai olarak tüm evreni dahil edersin.

Swami Ramateertha bu tekniği kendi ***sadhanasmda*** kullanıyordu. Bir an geliyor, şöyle diyordu: "Tüm dünya içimde ve yıldızlar içimde hareket ediyor." Biri onunla konuşurken, "Burası, Himalayalar çok güzel" demiş. Ramateertha Himalayalar'da kalıyordu ve adam ona, "Burası, Himalayalar çok güzel" demiş. Ve Ramateertha'nın şöyle dediği anlatılır: "Himalayalar mı? Onlar benim içimde."

Adam onun deli olduğunu düşünmüş olmalı. Himalayalar nasıl onun içinde olabilir? Ama bu meditasyonu çalışırsan, Himalayalar'ın içinde olduğunu hissedebilirsin. Nasıl mümkün olduğunu açıklayayım:

Gerçekte, bana baktığın zaman burada, sandalyede oturan kişiye bakmazsın. Gerçekte, benim, içindeki, zihnindeki resmime bakarsın. Burada, bu sandalyede beni nasıl bilebilirsin? Gözlerin yalnızca bir resim taşıyor. Bir resim bile değil; yalnızca ışık ışınları giriyor gözlerine. Ve sonra gözler kendileri zihne gitmiyor; gözlerden geçen ışınlar içeriye gidiyor. Ve o ışınları taşıyan sinir sistemin onları kimyasallara dönüştürüyor. Böylece yalnızca kimyasallar yolculuk ediyor, bu kimyasalların şifresi çözülüyor ve sen zihninde beni görüyorsun.

Sen zihinden hiç çıkmadın. Bildiğin tüm dünyayı zihninde çözersin, zihninde bilirsin. Tüm Himalayalar, tüm güneşler, yıldızlar, aylar; hepsi zihninde, çok incelikli bir varoluştadır. Gözlerini kapatırsan ve her şeyi dahil ettiğini hissedersen, tüm dünyanın içinde hareket ettiğini bilirsin. Tüm dünyanın içinde hareket ettiğini bir kez hissedince, tüm bireysel acın kaybolur. Artık birey olmazsın. Mutlak olmuşsundur, bireylikten çıkmışsındır. Tüm varoluş olmuşsundur.

Bu teknik bilincini genişletir. Artık Batı'da, bilinci genişletmek için pek çok uyuşturucu kullanılmaktadır; LSD, marijuana ve diğer uyuşturucular. Hindistan'da da, eski günlerde kullanılıyorlardı, çünkü sana sahte bir genişleme hissi verir. Uyuşturucu kullanan onca insan, onlar için bu teknik güzel, çok faydalı olacaktır; çünkü onlar genişlemeyi özlemektedir.

LSD aldığın zaman, artık kendinle sınırlı olmazsın, her şeyi dahil edersin. Bazı vakalar var. Bir kız ölemeyeceğini, ölümün imkânsız olduğunu hissettiği için yedi katlı bir binanın tepesinden atlamış. Uçabileceğini hissetmiş, engel olmadığını, korku olmadığını hissetmiş. Yedi katlı bir binadan atlamış ve ölmüş, paramparça olmuş. Ama zihninde, uyuşturucunun etkisiyle, kısıtlama yoktur, ölüm yoktur.

Bilincin genişlemesi bir moda olmuştur, çünkü genişlediğinde taşkınlık hissedersin. Yavaş yavaş tüm dünya içine dahil olur. Büyük olursun, sonsuzca büyük ve büyüklükle beraber, genişleme ile beraber, tüm bireysel acıların kaybolur. Ama LSD, marijuana ya da diğer uyuşturucularla geldiğinde bu sahte bir duygudur.

Bu teknik aracılığı ile, bu duygu gerçek olur... Gerçekten de tüm dünya içine dolar. Bunun iki sebebi vardır. Bir: Bizim bireysel bilincimiz gerçekte bireysel değildir; derinlerde kolektiftir. Biz adalar gibi görünürüz, ama derinlerde, tüm adalar yeryüzüne bağlıdır. Biz adalar gibi, farklı görünürüz. Ben bilincim, sen bilinçsin.; ama senin bilincin ve benim bilincim derinlerde bir yerde birdir. Yeryüzüne, temel zemine bağlıdır.

İşte bu yüzden açıklanamaz görünen pek çok şey olur. Tek başına meditasyon yaparsan içine girmek daha zor olur, ama bir grupla meditasyon yaparsan çok kolaydır, çünkü tüm grup bir birlik olarak çalışır. Meditasyon kamplarında, iki, üç gün sonra bireyselliğinin artık olmadığım hisseder, gözler; daha büyük bir bilincin parçası olursun. Çok incelikli dalgalar hissedilir, çok incelikli dalgalar hareket etmeye başlar ve grup bilinci evrimleşir.

Ve dans ettiğinde aslında dans etmiyorsun, grup bilinci dans ediyor; sen yalnızca onun bir parçasısın. Ritim yalnızca içinde değil, ritim aynı

zamanda dışında. Ritim çevrende. Bir grupta sen olmazsın. Yüzeysel ada olma olgusu unutulur ve daha derin bir birlik olma olgusu fark edilir. Bir grupta ilahi olana daha yakınsın; yalnız başınayken daha uzaksın, çünkü yine egoya yoğunlaşmışsındır, yüzeysel farka, yüzeysel ayrıma. Bu teknik faydalı olur, çünkü gerçekte sen evrenle birsin. Bu yalnızca nasıl kazılacağı, nasıl içine düşüleceği, nasıl fark edileceği meselesidir.

Bir dost grubunda olmak sana daima enerji verir. Rakip biri ile olduğun zaman hep enerjinin tükendiğini hissedersin. Neden? Bir dost grubu içindeyken, aile içindeyken ve oturur, gevşer, yalnızca birlikte olurken, enerji dolduğunu, canlandığını hissedersin. Bir dostla karşılaştığında, kendini öncekinden de canlı hissedersin. Bir düşmanın yanından geçerken biraz enerji kaybettiğini, yorulduğunu hissedersin. Ne olur?

Dost bir grupla, duygudaş bir grupla birlikteyken bireyselliğini unutursun; buluşabileceğin temel düzeye düşersin. Biri rakip ise, daha bireysel, egoist olursun; egona tutunursun. O tutunma yüzünden yorulursun. Tüm enerji köklerden gelir; tüm enerji kolektif varlık duygusu ile gelir.

Başlangıçta, bu meditasyonu yaparken kolektif bir duygunun yükseldiğini hissedeceksin ve sonra, nihai olarak kozmik bir bilinç yükselecek. Tüm farklar kaybolduğunda, tüm sınırlar kalkar ve varoluş tek parça, tek birim, tek bütün olarak kalır; o zaman her şey dahil olur. Bu, her şeyi dahil etme çabası senin bireysel varoluşundan başlar. Dahil et.

Sevgili, bu anda, bırak zihin, biliş, nefes, biçim dahil olsun.

Hatırlanacak temel nokta dahil edici olmaktır. Dışlama. Bu sutranın anahtarı budur: Dahil edicilik. Dahil et. Dahil et ve büyü. Dahil et ve genişle. Kendi bedeninle dene ve sonra dış dünya ile de dene.

Bir ağacın altında otururken, ağaca bak, sonra gözlerini kapat ve ağacın içinde olduğunu hisset. Gökyüzüne bak, sonra gözlerini kapat ve gökyüzünün içinde olduğunu hisset. Yükselen güneşe bak, sonra gözlerini kapat ve güneşin içinde yükseldiğini hisset. Daha dahil edici hisset.

Muazzam bir deneyim başına gelecek. Ağacın içinde olduğunu hissettiğinde, o anda daha genç, daha taze hissedeceksin. Ve bu hayal değildir, çünkü ağaç ve sen, ikiniz de yeryüzüne aitsiniz. İkinizin de kökleri aynı topraktadır ve nihai olarak aynı varoluşa kök salmışsındır. Bu yüzden ağacın içinde olduğunu hissettiğinde, ağaç gerçekten içinde olur. Bu hayal değildir. Ve hemen etkisini hissetmeye başlarsın. Ağacın canlılığını, yeşilliğini, tazeliğini, içinden geçen esintiyi içinde, yüreğinde hissedersin. Daha, daha fazla varoluş dahil et, dışlama.

Pek çok açıdan, pek çok dünya öğretmeni bunu öğretmiştir. İsa, "Düşmanını da kendin gibi sev" der. Bu bir dahil etme deneyimidir. Freud şöyle derdi: "Neden düşmanımı kendim gibi seveyim? O benim düşmanım, bu yüzden neden onu kendim gibi seveyim? Nasıl sevebilirim?" Sorusu anlamlı görünür, ama o İsa'nın neden düşmanını kendin gibi sevmen gerektiğini söylediğinin farkında değildir. Herhangi bir sosyal politika yüzünden değildir, toplumda bir değişim için değildir, daha iyi bir toplum yaratmak için değildir. Sana daha geniş bir benlik ve bilinç hissi vermek içindir.

Düşmanını kendi içine dahil edersen o sana zarar veremez. Bu, seni öldüremeyeceği anlamına gelmez: Seni öldürebilir, ama sana zarar veremez. Zarar, onu dışladığın zaman gelir. Onu dışladığın an sen ego olursun; ayrı, yalnız, varoluştan koparılmış olursun. Düşmanı içine dahil edebiliyorsan, neden ağaç edilmesin, neden gökyüzü edilmesin?

Düşman vurgusu şudur: Eğer düşmanı benliğine dahil edebiliyorsan, her şeyi dahil edersin; o zaman hiçbir şeyi dışlamaya gerek olmaz. Düşmanının sana dahil olduğunu hissedersen, o zaman düşmanın bile sana canlılık ve enerji verir. Sana zararlı olamaz. Seni öldürebilir, ama seni öldürürken bile sana zarar veremez. O zarar, sen dışladığın zaman senin kendi zihninden gelir“

Ama bizdeki durum tamamen zıttır: Dostlar bile dahil edilmez. Düşmanlar dışlanır ve dostlar bile dahil edilmez. Âşığın, sevgililerin bile dahil edilmez. Âşığınla birlikteyken onunla birbirinize karışmazsınız. Ayrı

kalırsınız, kendinizi kontrol edersiniz. Kimliklerinizi kaybetmek istemezsiniz. Bu yüzden aşk imkânsız olmuştur.

Kimliğini kaybetmediğin sürece nasıl sevebilirsin? Sen kendin kalmak istersin. Âşığın da kendisi olarak kalmak ister. Kimse karışmaya, dahil etmeye hazır değildir. İkisi de dışlar, ikisi de kendi içlerine kapalı kalır: Buluşma, birleşme, birlik olmaz. Âşıklar bile dahil edilmiyorsa, o zaman varoluşun olası en yoksul varoluştur. Yalnızsın, yoksulsun, dilencisin. Tüm varoluş dahil edilmişken, imparatorsun.

Bu yüzden şunu unutma: Dahil etmeyi yaşam tarzı haline getir. Yalnızca meditasyon değil, bir yaşam tarzı, bir yaşama yolu. Daha, daha fazla dahil etmeye çalış. Ne kadar çok dahil edersen, o kadar çok genişlersin, sınırların varoluşun köşelerine o kadar çok geriler. Bir gün yalnızca sen olursun; tüm varoluş dahil edilmiştir. Tüm dini deneyimin nihai noktası budur.

Sevgili, bu anda, bırak zihin, biliş, nefes, biçim dahil olsun.

62. BÖLÜM -Hedef: Şu An

SORULAR

Acele etmekle oyun oynamayı nasıl uzlaştırırsın?

Düşmanımı benliğime nasıl dahil edebilirim?

İlk Soru:

Osho,

dün, insanın hedefine ulaşmakta acele etmesi gerektiğini, çünkü sahip olduğumuz zamanın çok az olduğunu söyledin. Buna karşın, bir süre önce hedefe erişme sürecinin çabasız oyun olması gerektiğini de söylemiştin. Bu iki sözcüğü, "acele" ve "oyun" sözcüklerini nasıl uzlaştırabilirsin?.. Çünkü acele eden kişi asla oyundan zevk alamaz.

İlk şey: Farklı teknikleri uzlaştırmaya çalışma. Ben acele etme, zamanı tamamen unut, ciddi olma, çaba gösterme, teslim ol, salıver dediğimde, bu farklı bir tekniktir. Bu insanlığın yalnızca bir kısmı için uygundur. Bu tekniği herkes yapamaz. Bunu yapabilen biri karşıtını yapamaz.

Bu teknik dişil zihin içindir. Tüm kadınların dişil olması gerekmez ve tüm erkeklerin de eril olması gerekmez, bu yüzden ben dişil zihin dediğimde kadınları kastetmiyorum. Dişil zihin derken, teslim olabilen, rahim gibi alıcı olabilen, açık, edilgen olabilen bir zihni kastediyorum. İnsanlığın yarısı bu türden olabilir, diğer yarısı tamamen zıddıdır. Nasıl erkek ve kadın insanlığın iki yarısıysa, aynı şekilde dişil zihin ile eril zihin de insan zihninin iki yarısıdır.

Dişil zihin çaba gösteremez. Çaba gösterse de hiçbir yere ulaşamaz. Çaba onun başarısızlığı olur; yalnızca acı ve gerilim yaratır, başarı elde edemez. Dişil zihin bekleyerek ve bir şeylerin olmasına izin vererek çalışır.

Tıpkı bir kadın gibi: Kadın âşık olsa bile girişimde bulunan o olmaz. Bir kadın girişimde bulunuyorsa, korkup kaçmak için her tür sebebin vardır, çünkü bu yaklaşım erkek yaklaşımıdır. O zaman dişi bedeninde eril zihin var demektir ve sen güçlük yaşarsın. Eğer sen gerçekten erilsen, kadın hemen ilgisini kaybeder. Eğer sen dişilsen, -erkek bedeni, ama dişil zihin- ancak o zaman kadının girişimde bulunmasına izin verir ve mutlu olursun. Ama o zaman fiziksel olarak o kadın olur, sen erkek olursun; zihinsel olarak sen dişil olursun, o eril olur.

Bir kadın bekler. Sen söylemeden, sen bağlılığını ilan etmeden 'seni seviyorum' sözlerini asla telaffuz etmez. Dişil güç bekleyiştedir. Eril zihin saldırgandır. Bir şeyler yapmak zorundadır. Hareket etmeli, gitmeli, girişimde bulunmalıdır.

Tinsel yolda da aynısı olur. Saldırgan bir zihnin, eril zihnin varsa çaba gerekir. O zaman acele et; zaman ve fırsat kaybetme. Bir aciliyet duygusu, bir kriz yarat ki tüm benliğini çabaya verebilesin. Çaban eksiksiz olduğunda erişirsin. Zihnin dişilse, o zaman aceleye gerek yoktur. Zaman yoktur.

Kadınlarda zaman kavramı olmadığını gözlemlemiş ya da gözlemlememiş olabilirsin... Olamaz. Bu yüzden koca evin önünde durur, kornayı çalar ve "İn aşağı!" der. Ve karısı yanıt verir: "Sana iki bin kere söyledim, bir dakika içinde orada olacağım. İki saattir sana söylüyorum, bir dakika içinde orada olacağını. Bu yüzden delirme. Neden kornayı çalıyorsun?"

Dişil zihinde zaman kavramı olamaz. Zaman için endişelenen, zamanın bilincinde olan eril, saldırgan zihindir. İkisi tamamen farklıdır.

Dişil zihin telaş içinde olamaz. Aceleye gerek yoktur. Gerçekten de, ulaşacak hiçbir yer yoktur. İşte bu yüzden kadınlardan büyük önderler, büyük bilim kadınları, büyük savaşçılar çıkmaz; çıkamaz. Bazen ucube kadınlar çıkarsa, onların eril zihinleri vardır. Örneğin Jean d'Arc ya da Laxmi Bai: Onlar yalnızca bedensel olarak dişildir; zihinleri hiç de dişil değildir. Zihinleri erildir.

Dişil zihin için hedef yoktur ve dünyamız erkek yönelimlidir. Bu yüzden kadınlar erkek yönelimli bir dünyada gerçekten büyük olamazlar, çünkü büyüklük hedefle ilgilidir. Bir hedefe erişilmesi gerekir; o zaman büyük olursun. Dişil zihin herhangi bir hedef peşinde değildir. Burada ve şu anda mutludur. Burada ve şu anda mutsuzdur. Gidecek hiçbir yer yoktur.

Dişil zihin bu anda vardır. İşte bu yüzden dişil merak asla uzakta olan için değildir; o daima komşular hakkındadır. O Vietnam'da neler olduğu ile ilgilenmez. O diğer evde, yakında, burada ne olduğu ile ilgilenir. Erkek ona saçma gelir: "Nixon'ın ne yaptığı ya da Mao'nun ne yaptığı için neden endişeleniyorsun?" Kadın komşuda süren aşk ilişkileri ile ilgilenir. O yakını merak eder; uzak onun için anlamsızdır. Zaman yoktur.

Zaman erişecek bir hedefi olanlar için vardır. Hatırla, zaman ancak bir yere ulaşman gerekiyorsa vardır. Herhangi bir yere ulaşman gerekmiyorsa, zamanın ne anlamı var? O zaman aceleye gerek olmaz.

Duruma farklı bir açıdan bak. Doğu dişil, Batı erildir. Doğu zamana asla fazla ilgi duymamıştır; Batı zamana deli olur. Doğu pek ağırdır: Ağır, ağır, hiç hareket etmiyormuş gibi hareket eder; değişim olmaz, devrim

olmaz. Öylesine sessiz bir evrim olur ki hiçbir yerde gürültü yaratmaz. Batı delidir: Her gün bir devrime ihtiyaç duyulur ve her şeyin devrim olması gerekir. Her şey değişmediği sürece hiçbir yere gitmiyormuşuz gibi görünür; durağan olmuşuzdur. Her şey değişiyorsa ve her şey ayaktaysa, o zaman Batı bir şeylerin olduğunu hisseder. Doğu, ayaklanmalar varsa hastalıklı olduğumuzu düşünür. Yolunda gitmeyen bir şey vardır; işte bu yüzden değişim vardır. Her şey yolundaysa, devrime, değişime gerek olmaz.

Doğu zihni dişildir. İşte bu yüzden Doğu'da tüm dişil nitelikleri överiz: Sevecenlik, sevgi, duygudaşlık, şiddetsizlik, kabulleniş, halinden memnun olma... Tüm dişil nitelikler. Batı'da, tüm eril nitelikleri övülür: İrade, irade gücü, ego, kendine güven, bağımsızlık, isyan... Burada övülen değerler bunlardır. Doğu'da ise itaat, teslimiyet, kabulleniş. Doğu'da temel tavır dişildir ve Batı'da erildir.

Bu teknikler uzlaştırılmamalıdır, herhangi bir şekilde sentezlenmemelidir. Teslimiyet teknikleri dişil zihin içindir. Çaba, irade, mücadele teknikleri eril zihin içindir. Bunlar kutupsal zıtlardır, bu yüzden ikisi arasında sentez yapmaya çalışırsan kargaşa yaratırsın. Bu, anlamsız, saçma, hatta tehlikelidir. Kimseye faydası olmaz.

Bu yüzden şunu unutma: Pek çok defa bu teknikler çelişkili görünür, çünkü farklı zihin türleri için düşünülmüşlerdir ve sentez yapma çabası yoktur. Bu yüzden bir şeyin çelişkili olduğunu hissediyorsan, o konuda huzursuzlanma. Doğru; çelişkilidir. Yalnızca çok küçük zihinler çelişkiden korkar. Çok küçük zihinler, acınası zihinler... Onlar huzursuz olurlar, rahatsızlık hissederler. Her şeyin çelişkisiz olması veya olması gerektiğini, her şeyin tutarlı olması gerektiğini düşünürler. Bu saçmadır, çünkü yaşam tutarsızdır.

Yaşam başlı başına tutarsızdır, bu yüzden gerçek çelişkisiz olamaz; ancak yalanlar çelişkisiz olabilir, ancak yalanlar tutarlı olabilir. Gerçek, tutarsız olmak zorundadır; çünkü yaşama dahil olan her şeyi kapsamalıdır. Eksiksiz olmalıdır. Ve yaşam çelişkilidir. Erkek vardır, bir de kadın vardır: Ben ne yapabilirim, Şiva ne yapabilir? Erkek kadının kutupsal zıddıdır; işte

bu yüzden birbirlerine cazip gelirler. Aksi halde cazibe olmazdı. Gerçekten de, zıt varlık türü, fark çekimi yaratır. Kutupsal zıt manyetik güç olur. İşte bu yüzden erkek ve kadın birleştiği zaman mutluluk olur, çünkü iki kutupsal zıt birleştiği zaman birbirlerini olumsuzlarlar, çünkü onlar zıttırlar. Birbirlerini olumsuzlarlar ve tek bir an için, erkek ve kadın birleştiğinde - yalnızca bedensel olarak değil, bütünsel olarak; benlikleri aşkta birleştiğinde- tek bir an için ikisi de kaybolur. O zaman ne erkek, ne kadın kalır; yalnızca saf varoluş kalır... Ve mutluluk buradadır.

Aynısı senin içinde de olabilir, çünkü derin analiz senin içinde de bir kutupsallık olduğunu gösterir. Artık çağdaş derin psikanalitik yaklaşımlar, bilinçli zihin ile bilinçsiz zihnin senin içinde de kutupsal zıtlar olduğunu ortaya çıkarmıştır. Eğer bir erkeksen, bilinçli zihnin erildir, bilinçsiz zihnin ise dişil. Eğer bir kadınsan, bilinçli zihnin dişildir, bilinçsiz zihnin ise eril. Bilinçsiz bilinçlinin zıddıdır. Derin meditasyonda, bilincin ile bilinçdışın arasında derin bir orgazm gerçekleşir; bir birleşme, bir aşk gerçekleşir. Bir olurlar. Bir olduklarında sen mümkün olan en yüksek mutluluğa erişirsin.

Bu yüzden erkek ve kadın iki şekilde buluşabilir. Dışındaki bir kadınla birleşebilirsin: O zaman bu buluşma anlık olur, çok anlık. Tek bir saniye için bir zirve yaşanır ve sonra her şey düşmeye başlar. Erkek ile kadının birleşmesi içinde de gerçekleşebilir: Bilinçli ve bilinçsiz zihinlerin birleşir. Bu olduğu zaman, bu buluşma ebedi olabilir. Cinsel zevk tinsel zevke kısa bir bakıştır yalnızca. Anlıktır. Ama içinde gerçek buluşma gerçekleştiği zaman, o zaman bu sa***madhi*** olur, o zaman bu tinsel bir olgu olur.

Ama bilinçli zihinden başlaman gerekir, bu yüzden eğer bilinçli zihnin dişilse, teslimiyet faydalı olur. Hatırla, kadın olmak dişil zihne sahip olmakla eşanlamlı değildir. Güçlük yaratan budur. Aksi halde her şey çok kolay olurdu: O zaman kadınlar teslimiyet yolunu izlerdi ve erkekler irade yolunu izlerdi. Ama bu kolay değildir. Eril zihinlere sahip kadınlar vardır. Hayata yaklaşımları saldırgandır. Ve sayıları her gün artmaktadır.

Kadın özgürlüğü hareketi gittikçe daha fazla eril kadın yaratacaktır. Onlar gittikçe daha saldırgan olacaklar ve teslimiyet yolu onlara uygun olmayacak. Ve kadınlar erkeklerle rekabet etmeye başladığında, erkekler

saldırganlıktan vazgeçmeye başlamışlardır; artık erkek daha da fazla dişildir. Gelecekte teslimiyet yolu erkek için daha da uygun olacaktır.

Bu yüzden kendi adına karar vermen gerek. Değerlendirme terimleri ile düşünme. Erkek olduğuna göre, nasıl dişil zihne sahip olabilirim diye düşünme. Olabilirsin ve bunda yanlış olan bir şey yoktur; bu çok güzeldir. Kadınsan, nasıl eril zihne sahip olabilirim diye düşünme. Bunda yanlış olan hiçbir şey yoktur; bu çok güzeldir. Kendi zihnine karşı dürüst ol. Ne tür bir zihnin olduğunu anlamaya çalış, sonra sana uygun yolu takip et ve sentez yaratmaya çalışma.

Bana, bu ikisini nasıl uzlaştıracağımı sorma. Uzlaştırmayacağım. Ben uzlaştırma taraftarı değilim ve çelişkisiz ifadeleri de savunmam. Onlar aptalca ve çocuksudurlar. Yaşam çelişkilidir ve işte bu yüzden yaşam canlıdır. Yalnızca ölüm tutarlı ve çelişkisizdir. Yaşam zıtlıklar aracılığı ile, zıt kutupla karşılaşma aracılığı ile sürer ve bu karşıtlık, meydan okuma enerji yaratır. Enerji salıverir ve yaşam onun sayesinde hareket eder, hegelciler'in söylediği de budur: Diyalektik hareket... Tez, antitez ve sonra yine sentez bir teze dönüşür ve kendi antitezini yaratır ve bu sürer gider. Yaşam tekdüze değildir. Mantıklı değildir. Diyalektiktir.

Mantıklı ile diyalektik arasındaki farkı anlamalısın. Sorunun sebebi senin yaşamı mantıklı sanmandır; bu yüzden nasıl uzlaştıracağını sorarsın, çünkü mantık daima uzlaştırır, mantık çelişkiye tahammül edemez. Mantık çelişkiye tahammül edemez. Mantığın bir şekilde onun çelişkili olmadığını açıklaması gerekir ve eğer çelişkiliyse ikisi de doğru olamaz; o zaman biri yanlış olmalıdır. İkisi de yanlış olabilir, ama ikisi de doğru olamaz. Mantık her yerde çelişkisizlik bulmaya çalışır.

Bilim mantıklıdır. İşte bu yüzden bilim yaşama tamamen sadık değildir, olamaz. Yaşam çelişkilidir, mantıksızdır. Zıtlıklar aracılığı ile çalışır. Zıtlardan korkmaz; zıtlıkları kullanır. Zıtlar yalnızca görünürde zıttır; derinlerde birlikte çalışırlar. Diyalektiktirler, mantıklı değil. Yaşam zıtlar arasında bir diyalogdur. Daimi bir diyalog.

Bir an için düşün: Hiç çelişki olmazsa, yaşam ölü olur, çünkü o zaman meydan okuma nereden gelecek? Cazibe nereden gelecek? Enerji nereden salıverilecek? Tekdüze, ölü olacaktır. Yaşam ancak diyalektik sayesinde, zıtlıklar sayesinde mümkündür. Erkek ve kadın temel zıtlıklardır ve bu meydan okuma aşk olgusunu yaratır. Tüm yaşam aşk çevresinde döner. Âşığın ve sen öylesine eksiksiz bir biçimde bir olsanız ki hiç boşluk kalmasa, ikiniz de ölü olursunuz. O zaman var olamazsınız. İkiniz de bu diyalektik süreçten kaybolursunuz.

Bu yaşamda ancak birlik asla bütün değilse var olabilirsin ve senin yine uzaklaşman, yine yaklaşman gerekir. İşte bu yüzden âşıklar kavga eder. O kavga diyalektik yaratır. Bütün gün kavga ederler. Birbirlerinden uzaklaşırlar, birbirlerine düşman olurlar. Bu, artık onların gerçekten kutupsal zıtlar oldukları anlamına gelir; birbirlerinden olabildiğince uzaklaşmışlardır. Âşık bu kadını nasıl öldüreceğini düşünmeye başlar ve kadın bu adamdan nasıl kurtulacağını düşünmeye başlar. Olası en uzak köşelere gitmişlerdir. Ve sonra yine, gece sevişirler.

Uzakta, çok uzakta iken, cazibe yine gelir. Yine o kadar uzak bir noktadan bakarlar ki cazibe hissederler. O zaman yine yalnızca erkek ve kadın olurlar, birer âşık değil. O zaman erkek ve kadındırlar, yabancıdırlar. Yine âşık olurlar. Yaklaşırlar. Bir nokta gelir, tek bir an için bir olurlar ve bu onların mutluluğu, coşkusu olur.

Ama bir oldukları an uzaklaşma süreci yine başlar. Karı ve kocanın bir olduğu noktada, eğer buna tanık olabilirlerse, yine ayrı, olmaya başladıklarını görürler. Zirve geldiği an, farklı, ayrı, zıt olma süreci başlar. Bu hareket devam eder. Tekrar tekrar yaklaşır, uzaklaşırsın.

Kastettiğim budur. Yaşam kutupsallık aracılığı ile enerji yaratır. Kutupsallık olmadan yaşam var olamaz. Eğer iki âşık gerçekten bir olduysa, yaşamdan kaybolurlar. Gerçekten özgürleşirler. Bir daha doğmazlar; gelecekte başka yaşam olmaz. Eğer iki âşık öylesine eksiksiz bir biçimde bir olmuşlarsa, aşkları olası en derin meditasyon olmuştur. Buda'nın bodhi ağacının altında eriştiği şeye erişmişlerdir. İsa'nın çarmıhta eriştiği şeye erişmişlerdir. İkiliksizliğe ulaşmışlardır. Artık var olamazlar.

Bizim bildiğimiz şekliyle varoluş ikilidir, diyalektiktir ve bu teknikler ikilik içinde var olan sizler içindir. Bu yüzden pek çok çelişki olacaktır, çünkü bu teknikler felsefe değildir; bu teknikler yapılmak ve yaşanmak içindir. Onlar matematik formülleri değildir; onlar gerçek yaşam süreçleridir. Onlar diyalektiktir, çelişkilidir. Bu yüzden benden onları uzlaştırmamı isteme. Onlar aynı değildir, zıttırlar.

Senin türünün ne olduğunu bulmaya çalış. Gevşeyebiliyor musun? Salıverebiliyor musun? Edilgen bir an içinde, hiçbir şey yapmadan durabiliyor musun? O zaman irade gerektiren teknikler senin için değildir. Gevşeyemiyorsan ve ben sana gevşe dediğimde sen hemen nasıl gevşeneceğini soruyorsan, bu nasıl' senin zihnini gösterir. O nasıl' senin çaba göstermeden gevşeyemediğini gösterir. Gevşemek için bile çaba göstermen gerekir, bu yüzden 'nasıl' diye sorarsın. Gevşeme gevşemedir; 'nasıl'ı yoktur. Gevşeyebiliyorsan, nasıl gevşeneceğini bilirsin. Yalnızca gevşersin. Çaba yoktur, yöntem yoktur.

Tıpkı gece uykuya dalmak gibidir, nasıl uyunacağını hiç sormazsın. Ama uykusuzluk çeken insanlar vardır. Onlara, "Başımı yastığa koyar koymaz uyuyorum" dersen sana inanmazlar. Ve şüpheleri anlamlıdır. Sana inanamazlar; aldatıyorsun... Çünkü onlar da başlarını yastığa koyuyorlar. Onlar bütün gece başlarını yastığa koyuyorlar ve hiçbir şey olmuyor.

O insanlar nasıl diye sorarlar. Başını yastığa nasıl koymalı? Onlara söylemediğin bir sırrın olmalıdır. Aldatıyorsundur; bütün dünya onları aldatmaktadır. Herkes, "Biz uyuyuveriyoruz. Bu işin 'nasıl'ı yok. Teknoloji yok" der. Sana inanamazlar ve bunun için onları suçlayamazsın. Sen şunu söylüyorsun: "Biz başımızı yastığa koyuyoruz, gözlerimizi kapatıyoruz, ışığı söndürüyoruz ve uyuyoruz."

Onlar da aynı şeyleri yapıyor, aynı törenden geçiyorlar ve belki senden çok daha doğru bir şekilde yapıyorlar, ama hiçbir şey olmuyor. Işık sönüyor, gözlerini kapatıyorlar, yatakta yatıyorlar... Hiçbir şey olmuyor. Bir kez gevşeme yeteneğini kaybedince, o zaman tekniğe ihtiyaç oluyor. O zaman tekniğe ihtiyaç duyuyorlar; o zaman tekniksiz uyuyamıyorlar.

Bu yüzden gevşeyebilen bir zihnin varsa, o zaman teslimiyet sana göredir. Sorun yaratma; yalnızca teslim ol. En az yarın bunu yapabilir. Sen farkında olmayabilirsin, ama yüzde elli olasılık vardır, çünkü eril ve dişil zihinler aynı oranda bulunur. Daima, her âlemde yarı yarıyadır, hemen hemen yarı yarıya; çünkü karşıtı bir kadın olmadan bir erkek var olamaz. Doğada derin bir denge vardır.

Biliyor musun; yüz kız çocuğa karşılık yüz on beş oğlan çocuk doğar, çünkü oğlanlar kızlardan daha zayıftır. Yani cinsel açıdan olgun hale gelene kadar on beş oğlan ölmüş olur. Her yüz kıza karşılık yüz on beş oğlan doğar. Kızlar daha güçlüdür; daha dayanıklı, daha dirençlidirler. Oğlanlar zayıftır, fazla dirençli değildirler, bu yüzden her yüz kıza karşılık yüz on beş oğlan doğar. Sonra on beş oğlan ölür. Cinsel açıdan olgunlaştığı zaman, on dört yaşına geldiklerinde sayıları aynı olur. Var olan her kadına karşılık bir erkek, her erkeğe karşılık bir kadın vardır; çünkü içsel bir gerilim vardır. Onsuz var olamazlar; o kutupsal zıtlığa ihtiyaç vardır.

İçsel zihin konusunda da durum aynıdır. Varoluş, doğa bir dengeye ihtiyaç duyar, bu yüzden yarın dişildir ve kolaylıkla derinlemesine teslim olabilirsin. Ama kendin için sorun yaratabilirsin. Teslim olabileceğini hissedersin, ama "Nasıl teslim olabilirim?" diye düşünürsün. Egonun incinebileceğim hissedersin. Teslim olmaktan korkarsın, çünkü sana şu öğretilmiştir: "Bağımsız ol. Bağımsız kal. Kendini kaybetme. Kontrolü bir başkasına verme. Daima kontrol sende olsun."

Bu öğretilmiştir; bunlar öğretilmiş güçlüklerdir. Bu yüzden teslim olabileceğini hissedersin, ama sonra sana toplum, kültür ve eğitim tarafından verilen başka sorunlar çıkar. Sorunları yaratan onlardır. Eğer gerçekten teslimiyetin sana göre olmadığını düşünüyorsan, unut gitsin. Bu konuda endişelenmen gerekmez. O zaman tüm enerjini çabaya ada.

İki aşırı uç şunlardır. Bir: Eğer gerçekten dişil zihinsen, gidecek hiçbir yerin yoktur. Hedef yoktur, erişilecek Tanrı, gelecek cennet yoktur... Hiçbir şey. Acele içinde olma, şu ana sadık kal, o zaman eril zihnin acele, çaba aracılığı ile erişeceği her şeye sen burada ve şu anda, hiçbir çaba göstermeden erişirsin. Eğer gevşeyebilirsen, sen şu anda hedeftesin.

Eril zihin koşturup durmak zorundadır; sonra, sonunda tamamen yorulur ve sonra düşer; ancak o zaman gevşeyebilir. Saldırganlık, çaba, mücadele eril zihnin bitkin düşmesi için gereklidir. O bitkinlik gerçekleştiği zaman gevşeyip teslim olması mümkün olur. O teslimiyet ancak en sonra gelir; dişil zihin içinse hep en baştadır. Aynı oluşa ulaşırsın, ama ulaşma yolları farklıdır.

Bu yüzden dün, "Zaman harcama" dediğimde, bunu eril zihne söyledim. Acele et, öyle bir acil durum yarat ki tüm enerjin ve benliğin ona odaklansın, yoğunlaşsın, ancak o yoğunlaşmış çaba ile hayatın bir alev olur demişsem, bu eril zihin, erkek zihni içindir. Dişil zihin; gevşe, sen zaten alevsin.

Bu yüzden Mahavira vardır, Buda vardır, İsa, Krishna, Ram, Zerdüşt, Musa vardır, ama kadınlardan buna benzer bir liste çıkmamıştır. Kadınlar böyle bir zihin durumuna erişmediğinden değil. Erişmişlerdir, ama onların yolları farklıdır. Tarih erkekler tarafından kaydedilir ve erkekler ancak eril zihni anlayabilir. Erkekler dişil zihni anlayamaz. Sortin budur. Aslında çok zor değildir.

Bir erkek bir kadının, sırf ev kadınlığı yaparak, Buda'nın bunca güçlükle, bunca zahmetle eriştiği şeye erişebileceğini anlayamaz. Bir erkek kavrayamaz, bir kadının buna sırf ev kadınlığı yaparak erişebileceğini kavrayamaz: Anlık yaşayarak, her andan zevk alarak, yakında, burada ve şu anda ve başka hiçbir şeyle ilgilenmeyerek... Hedef olmadan, tinsellik olmadan, sırf çocukları severek, kocayı severek, sıradan bir kadın olarak, ama mutlu... Mahavira'nın gösterdiği zahmetli çabaları göstermeye hiç gerek yoktur. On iki senelik uzun, zahmetli bir çaba. Ama erkek Mahavira'yı takdir eder, çünkü o çabayı takdir eder.

Çaba göstermeden bir hedefe erişmişsen, erkek için bunun değeri yoktur. Bunu takdir edemez. Birini, Tensing'i, Hillary'yi, Everest'e ulaşmayı takdir edebilir. Everest buna değdiği için değil, bunca çaba gerektiği ve çok tehlikeli olduğu için. Sen ona senin zaten Everest'te olduğunu söylersen sana güler, çünkü Everest anlamlı değildir, ona ulaşma çabası anlamlıdır. Everest kolaylıkla ulaşılır olduğu anda, eril zihin için cazibesini yitirir.

Everest'te erişilecek hiçbir şey kalmamıştır, Hillary ile Tensing oraya ulaştıklarında, orada erişilecek hiçbir şey yoktu, ama eril zihin büyük bir zafer hisseder.

Hillary ulaştığında ben üniversitedeydim; tüm profesörler çok heyecanlanmıştı. Bir kadın profesöre sordum: "Sen Hillary ile Tensing'in Everest'e ulaşmasına ne diyorsun?"

Kadın şöyle dedi: "Deden bunca şamata koparıyorlar anlamıyorum. Ne anlamı var ki? Oraya ulaşarak ne kazandılar? Pazara ya da dükkâna ulaşmak bile daha anlamlı olurdu."

Dişil zihin için faydasızdır. Ay'a gitmek mi? Bunca tehlikeyi göze almak neden? Gerek yok. Ama eril zihin için, önemli olan hedef değildir. Gerçekte asıl önemli olan çabadır, çünkü o zaman erkek, eril olduğunu kanıtlamış olur. Çabanın kendisi, saldırganlığın kendisi, ölüm olasılığı ona heyecan verir.

Eril zihin için tehlike çok caziptir. Dişil zihin için hiçbir cazibesi yoktur. Bu yüzden aslında insanlık tarihinin yalnızca yarısı kaydedilmiştir. Diğer yarısı kaydedilmeden kalmıştır. Kaç kadının Buda olduğunu bilmiyoruz; bilmek imkânsızdır, çünkü bizim ölçütlerimiz, bizim kriterlerimiz dişil zihne uygulanamaz.

Bu yüzden ilk önce kendi zihninin ne olduğuna karar ver. İlk önce kendi zihnin konusunda düşün. Ne tür bir zihnin var? Sonra sana göre olmayan tüm yöntemleri unut. Ve onları uzlaştırmaya çalışma.

İkinci Soru:

Osho,

“Benliğine daha fazla varoluş dahil etmeyi öğren.

Tüm varoluşun kök kaynağından enerji çek. Düşmanını hile dahil et,” dedin. Bir yandan nefret duygusunu dolu dolu yaşarken nasıl düşmanımı dahil edebilirim? Bu baskılamaya yol açmaz mı?

Düşmanını dahil et dedim, ama düşmandan başla demedim. Dostundan başla. Şu anki halinle, dostunu bile dahil edemezsin. Dosttan başla. Bu bile zordur. Benliğine dostu dahil etmek, onun senin içine girmesine, içine işlemesine izin vermek, ona açık, ona karşı kırılgan olmak. Dosttan başla. Âşıktan, sevgiliden başla. Düşmana sıçrama.

Peki neden düşmana sıçrıyorsun? Çünkü o zaman şunu söyleyebilirsin: "Bu imkânsız, yapılamaz." Böylece ondan kurtulabilirsin. İlk adımdan başla. Sen sonuncusundan başlıyorsun. Bu şekilde yolculuk nasıl mümkün olur? Sen hep son adımdan başlıyorsun. Daha ilki atılmadı, bu yüzden son adım ancak hayalinde var. Sen onun imkânsız olduğunu hissediyorsun. Elbette imkânsız, nasıl sondan başlayabilirsin? Düşman dahil edilecek son nokta.

Dostunu dahil edebilirsen mümkün olur, çünkü ancak dostun düşman olur. Birini ilk önce dost kılmadan düşman kılamazsın. Yoksa yapabilir misin? Birini düşmanın yapmak istiyorsan ilk önce dostluğa ihtiyaç olur. İlk adım dostluktur.

Buda'nın şöyle dediği anlatılır: "Dost edinme, çünkü düşman edinmenin ilk adımıdır bu." Buda der ki: "Dost canlısı ol; dost edinme. Dost edinirsen ilk adımı atmışsındır; artık düşman edinmekten o kadar uzak değilsin."

Dostu dahil et. Yakından, baştan başla. Ancak o zaman mümkün olur. Güçlük hissetmezsin. Dostu dahil etmek zorunda kaldığın zaman güçtür,

çünkü bu dost düşman meselesi değildir. Bu senin açılman meselesidir. Sen dosta bile kapalısın; dosta bile gardını kaldırmışsın; dosta bile benliğini tamamen sermemişsin, o zaman onu nasıl dahil edebilirsin?

Onu ancak korku olmadığında, sen korkmazken, onun senin içinde hareket etmesine izin verdiğinde, ona karşı güvenlik önlemleri almazken dahil edebilirsin. Sen sevgiline karşı bile kapalısın; zihnini açmamışsın. Gizli, mahrem tuttuğun birkaç şey var hâlâ. Mahremiyet varsa açık olamazsın, dahil edici olamazsın, çünkü o zaman mahrem tutulanlar bilinebilir, o zaman sırların herkese açıklanabilir. Bir dostu dahil etmek bile kolay değildir, bu yüzden düşmanı dahil etmenin zor olacağını düşünme. Bu, şu anda imkânsızdır.

İşte bu yüzden İsa'nın öğretileri imkânsızlaşmıştır ve Hıristiyanlar sahteleşmiştir. Buna zorunluydular, çünkü İsa, "Düşmanını sev" der ve sen dostunu bile sevemiyorsun. İsa sana imkânsız bir hedef veriyor. İkiyüzlü ve sahte olmak zorundasın; gerçek olamazsın. Sevmekten bahsedersin. Düşmanlarını sevmek. Ve dostlarından nefret edersin. Ben bunu söylemiyorum.

Bu yüzden ilk şey: Şu anda düşmanı düşünme. Bu zihninin hilesidir. Dostu düşün. İkinci şey: Mesele birini dahil etme meselesi değildir; mesele dahil edici olma meselesidir. Bu senin bilincinin niteliğidir. Dahil edicilik yarat, niteliği yarat.

Niteliği nasıl yaratabilirsin? Teknik bunun içindir. Bir ağacın yanında oturuyorsun. Ağaca bak. O senin dışında, ama gerçekten dışında olsa onu bilemezsin. Ondan bir şey senin içine girdi; ağacın orada olduğunu böyle biliyorsun. Ağaç yeşil. Ama yeşilin ağaçta değil içinde var olduğunu biliyor musun? Gözlerini kapattığın zaman ağaç yeşil değil.

Artık bilim adamları da söylüyor bunu: Rengi senin verdiğini. Doğadaki her şey renksiz; renk yok. Renk, ışınlar özel bir nesneden çıkıp gözlerinle buluştuğunda var oluyor. O zaman renk yaratılmış oluyor. Yani rengi veren senin gözlerin. Yeşillik ağaçla sen buluştuğun zaman gerçekleşiyor. Çiçekler açmış: Koku sana geliyor ve sen kokluyorsun. Ama

o kokuyu da sen veriyorsun; doğada yok. Sana yalnızca dalgalar geliyor ve sen bunu kokuya tercüme ediyorsun. Kokuyu yaratan senin burnun. Sen olmasan koku da olmaz.

Berkeley, Nagarjuna, Shankara gibi filozoflar dünyanın gerçekdışı olduğunu, onun senin zihninde var olduğunu, çünkü dünya hakkında her ne biliyorsak bize verilmiş olduğunu söyler. Bu yüzden Alman düşünür ve filozof Immanuel Kant bir şeyin kendi içinde bilinemeyeceğini söyler. Biz her ne biliyorsak o şey değildir; bizim yansıtmamızdır.

Yüzün bana güzel görünüyor. Yüzün ne güzeldir, ne çirkin; bu benim yaklaşımımdır. Seni güzel ya da çirkin kılan benim. Bana bağlıdır: Benim duygumdur. Dünyada yalnızsan ve çirkin ya da güzel olduğunu söyleyecek kimse yoksa, ikisi de olmazsın. Yoksa olabilir misin? Yeryüzünde yalnızsan, güzel mi olursun çirkin mi? Zeki mi olursun aptal mı? Hiçbir şey olmazsın. Gerçekte yeryüzünde tek başına var olamazsın. Olamazsın.

Bir ağacın yanında oturmuş meditasyon yapıyorsun. Gözlerini aç ve ağaca bak ve sonra gözlerini kapatıp ağaca içeriden bak. Yine gözlerini aç, ağaç üzerine meditasyon yap, sonra gözlerini kapat ve ağaca içeride bak. Başta içerideki ağaç dışarıdaki ağacın solgun bir gölgesi olacaktır, ama devam edersen, yavaş yavaş aynı gerçekliğe gelecek, dışarıdaki ağaç gibi olacaktır.

Eğer devam edersen, ısrar edersen, ki bu zordur, bir an gelir, dışarıdaki ağaç içeridekinin solgun bir gölgesi olur. İçerideki daha güzel, daha canlı olur, çünkü artık onun toprağı senin içsel bilincindir. Artık o köklerini içsel bilince salmıştır. Artık aslında bilinçte beslenmektedir. Bu nadir bir şeydir.

Bu yüzden İsa ya da İsa gibi insanlar Tanrı'nın krallığından bahsettiğinde, öyle renkli bir dille konuşurlar ki biz onların ya delirdiğini ya da halüsünasyon gördüğünü düşünürüz. İkisi de değildir. Varoluşu nasıl dahil edeceklerini öğrenmişlerdir. Onların içsel bilinçleri artık yaşam veren bir olgu olmuştur. Artık içeriye ekilen her şey canlanır. Daha renkli, daha kokulu, daha canlı olur. Sanki bu dünyaya, bu dünyevi dünyaya ait değilmiş gibi; başka bir dünyaya aitmiş gibi. Şairler bunu biraz bilirler.

Gizemciler derinlemesine bilirler, ama şairler de biraz bilirler. Kısa bakışlar atmışlardır. Dünyanın içlerine dahil olduğunu hissedebilirler.

Dene... Dahil edici ol. Dahil edici ol, dediğimde Kastettiğim şudur: Bırak ağaç içeri girsin ve orada köklensin. Bırak çiçek içeri girsin, orada çiçeklensin. İnanamazsın, çünkü tecrübe etmediğin sürece yolu yoktur. Bir goncaya, gül goncasına yoğunlaş. Yoğunlaş, yoğunlaşmaya devam et ve bırak içeriye aktarılsın.

İçsel gonca deneyimin gerçekten dışsal olandan, gerçek goncadan daha gerçek olduğunda, sözde gerçek gonca onun gölgesi gibi görünür. Artık gerçek fikir içeridedir, gerçek öz içeridedir ve dışsal olan yalnızca solgun bir kopyadır. Bu noktaya geldiğinde gözlerini kapat ve içsel goncaya yoğunlaş. Hayrete düşersin, çünkü içsel gonca açılmaya başlar. Bir çiçek olur, hem de daha önce hiç bilmediğin gibi bir çiçek. Ve o çiçekle dışarıda karşılaşamazsın. Bir şeyin içinde büyümesi, açması, çiçeklenmesi nadir bir olgudur.

Bu şekilde dahil edici ol ve sonra yavaş yavaş sınırlarının genişlemesine izin ver. Sevgililerini, dostlarını, aileni dahil et, yabancıları dahil et, sonra yavaş yavaş düşmanlarını da dahil etmeyi başaracaksın. Son nokta bu olacaktır. Düşmanı dahil edebildiğin zaman, onun içine girmesine, orada kök salmasına, bilincinin bir parçası olmasına izin verebildiğin zaman hiçbir şey sana düşman olmayacaktır. O zaman tüm dünya yuvan olacaktır. O zaman hiçbir şey yabancı olmayacak, sen dünyada rahat olacaksın.

Ama sinsi zihne karşı dikkatli ol. Zihin sana daima yapamayacağın bir şey söyler ve sen yapamayınca zihin şöyle der: "Bunlar saçma şeyler. Bırak onları." Zihin ulaşılamaz bir hedef koyar. Bunu daima hatırla ve kendi zihninin kurbanı olma. Her zaman mümkün bir noktadan başla; imkânsıza sıçrama. Mümkün olanda büyüyebilirsen, imkânsız yalnızca onun diğer ucudur. Onun karşıtı değildir; yalnızca diğer uçtur. Aynı yelpazedir. Yelpazenin diğer ucu.

Bir soru daha buna dahildir:

Osho,

bir yandan nefret duygusunu dolu dolu yaşarken nasıl düşmanımı dahil edebilirim? Bu baskılamaya yol açmaz mı?

Bu, derinlemesine anlaşılması gereken incelikli bir noktadır. Sen nefret ederken, ben baskıla demiyorum, çünkü baskılanan her şey tehlikelidir. Bir şeyi baskılarsan asla açık olamazsın. O zaman senin diğerlerini dahil etmene izin vermeyen mahrem bir dünya yaratırsın. Bu baskıladığından her zaman korkarsın, çünkü her an dışarı çıkabilir. Bu yüzden ilk şey: Öfkeyi, nefreti, hiçbir şeyi baskılama. Ama onu birine ifade etmenin de gereği yok.

Sen birine ifade edersin, çünkü diğerinin sorumlu olduğunu hissedersin. Bu yanlış. Diğeri sorumlu değildir; yalnızca sen sorumlusun. Nefret hissediyorsun çünkü nefret dolusun ve diğeri yalnızca sana bir fırsat veriyor, o kadar. Sen gelip bana hakaret edersen, yalnızca içimde her ne varsa dışarı vurmam için bir fırsat vermiş olursun. İçimde nefret varsa nefret dışa vurulur. Sevgi varsa, o zaman sevgi dışarı vurulur. Sevecenlik varsa, o zaman sevecenlik dışa vurulur. Sen yalnızca benim açığa çıkmam için bir fırsatsın.

Nefret dışa vurulursa, diğerinin sorumlu olduğunu hissetme. O yalnızca bir araçtır. Sanskritçe'de bunun için çok güzel bir sözcüğümüz var: ***nimit;*** araç olan. Sebep o değildir; sebep daima senin içindedir. O yalnızca sebebi dışarı vurmak için bir araçtır. Bu yüzden ona minnettar ol. Gizli nefretinin farkına varmanı sağladığı için minnettar ol. O dostundur. Sen onu düşmana çeviriyorsun, çünkü tüm sorumluluğu onun üzerine yıkıyorsun. Nefreti onun yarattığını düşünüyorsun. Kimse içinde hiçbir şey yaratmıyor, bunu sonsuza dek hatırla.

Buda'ya gidip hakaret etsen, o senden nefret etmez, o sana öfkelenmez. Ne yaparsan yap, onu öfkelendiremezsin. Çaban daha az olduğu için değil, orada öfke olmadığı için; onu dışarı çıkaramazsın. Nefretin kaynağı diğeri değildir, bu yüzden suçu onun üzerine atma. Ona minnettar ol, şükran duy. Ve içindeki nefreti dışarıya, gökyüzüne fırlat... İlk şey.

İkinci şey: Nefret konusunda da dahil edici ol. Bu daha derin bir âlem, daha derin bir boyuttur. Nefret konusunda da dahil edici ol.

Bunu söylerken neyi kastediyorum? Ne zaman kötü bir şey olsa, ne zaman senin kötü adını verdiğin bir şey olsa, sen asla onu kendi içine dahil etmezsin. Ne zaman iyi bir şey olsa, dahil edersin. Seviyorsan, "Ben aşkım" dersin. Nefret ettiğinde asla, "Ben nefretim" demezsin. Sevecenlik hissediyorsan, "Ben sevecenliğim" dersin. Öfkelendiğin zaman asla, "Ben öfkeyim" demezsin. Hep, "Öfkeliyim" dersin... Dışarıdan olan bir şeydir bu, tesadüfi bir şey. "Ben aşkım" dediğinde, özündeki bir şeymiş gibi görünür; tesadüfi bir şey değildir sana olan, dışarıdan gelmiş bir şey değildir. İçeriden gelmiştir.

İyi olan her şeyi dahil edersin. Kötü olan hiçbir şeyi dahil etmezsin. Kötüyü de dahil et. Çünkü sen nefretsin, öfkesin ve bunu derinlemesine hissetmediğin sürece -"Ben nefretim"- onu asla aşamazsın.

"Ben öfkeyim" diye hissedebilirsen, o anda incelikli bir dönüşüm başlar. "Ben öfkeyim" dediğinde ne olur? Pek çok şey olur. Bir: "Ben öfkeyim" dediğin zaman, sen öfke dediğin enerjiden farklısındır. Bu doğru değil ve doğru olmayan bir temelden doğru olan bir şey gerçekleşemez. Bu doğru değildir. Bu öfke sensin; bu senin enerjin. Senden ayrı bir şey değildir.

Sen onu ayırırsın, çünkü kendine dair sahte bir imge yaratırsın... Asla öfkelenmediğini, asla nefret etmediğini, hep sevgi dolu olduğunu, hep nazik ve duygudaş olduğunu düşünürsün. Kendine dair sahte bir imge yaratmışsındır. Bu sahte imge senin egondur. Bu ego sana şöyle der durur: "Öfkeyi kes, nefreti kes, bunlar iyi değil." Onların iyi olmadıklarını bildiğinden değil, sana imaj vermediklerinden; onlar senin egonu ve imajını beslemezler.

Sen iyi birisin, saygın, iyi, kültürlüsün... Bir imajın var. Bazen imajdan düşüyorsun. Kaza eseri. Sonra imajını yeniden kazanıyorsun. Onlar kaza değil. Gerçekte, senin hakkında verdikleri fikir daha doğru. Öfkeli olduğun zaman gerçek benliğin, sahte sahte güldüğün zamana göre daha doğru bir

şekilde ortaya çıkıyor. Nefretini gösterdiğin zaman, Seviyormuş gibi yaptığın zamana göre daha gerçeksin.

İlk şey gerçek, doğru olmaktır. Nefreti dahil et, öfkeyi dahil et, içindeki her şeyi dahil et. Ne olacak? Her şeyi dahil edersen sahte imajın sonsuza dek düşecek. Bu çok iyidir. Sahte imajın yükünden kurtulmuş olman harikadır, çünkü o kargaşa yaratır durur. Düşen imajla birlikte egon da düşer ve bu, tinselliğe açılan bir kapıdır.

"Ben öfkeyim" dediğin zaman, nasıl egon olabilir? "Ben nefretim, ben kıskançlığım, ben zalimliğim. Ben şiddetim" dediğin zaman, nasıl ego sahibi olabilirsin? "Ben Brahma'yım. Ben yüce Tanrı'yım" dediğin zaman kolaylıkla bir ego sahibi olabilirsin. O zaman kolaydır. "Ben ***atma'***yım, yüce benliğim..." O zaman kolaydır. Ama "Ben kıskançlığım, nefretim, öfkeyim, tutkuyum, cinselliğim" dediğin zaman egon olamaz. Sahte imaj ile birlikte ego da düşer; doğru, doğal olursun. O zaman gerçekliğini anlamak mümkün olur. O zaman öfkene bir karşıtlık tavrı olmadan yaklaşabilirsin. O sensin. Onun senin enerjin olduğunu anlamalısın.

Öfken konusunda anlayışlı olabilirsen, bu anlayış onu değiştirir, dönüştürür. Öfke ve nefret sürecini tamamen anlayabilirsen, anlayış sürecinde onlar kaybolur, çünkü öfkeli ve nefret dolu olmak için temel içerik o konuda cahil olmak, farkında olmamak, uyanık olmamaktır. Bu yüzden ne zaman uyanık değilsen, öfkeli olabilirsin. Uyanık olduğun zaman öfkeli olamazsın. Uyanıklık öfke haline gelecek tüm enerjiyi soğurur.

Buda keşişlerine tekrar tekrar şöyle demiştir: "Öfkelenme demiyorum. Öfkelendiğin zaman uyanık ol diyorum." Gerçekten de bu dönüşümün temellerindendir. "Öfkelenme demiyorum. Şöyle diyorum: Öfkelendiğin zaman uyanık ol." Dene. Öfke geldiği zaman uyanık ol. Ona bak. Onu gözlemle. Onun bilincinde ol. Uykulu olma. Ne kadar çok uyanık olursan, öfke o kadar az olur. Gerçekten uyanık olduğun bir anda öfke var olmaz... Aynı enerji uyanıklık olur.

Enerji tarafsızdır. Aynı enerji öfke olabilir. Aynı enerji nefret olabilir. Aynı enerji aşk olabilir. Aynı enerji sevecenlik olabilir. Enerji birdir; bütün bunlar ifadelerdir. Ve enerjinin belli bir ruh hali olabileceği temel durumlar vardır. Uyanık değilsen enerji öfke olabilir, cinsellik olabilir, şiddet olabilir. Uyanıksan olamaz... Uyanıklık, farkındalık, bilinçlilik enerjinin bu ruh hallerinde hareket etmesine izin vermez. Enerji farklı bir düzlemde hareket eder. Aynı enerji.

Buda şöyle der: "Yürü, ye, otur. Ne yapıyorsan yap, ama tamamen bilinçli, zihin dolu, farkında olarak yap."

Bir defasında Buda yürüyormuş ve bir sinek gelip kafasına, alnına oturmuş. Bazı keşişlerle konuşuyormuş ve sineğe dikkat etmeden elini sallamış ve sinek alnından uçmuş. Sonra Buda tamamen farkında olmadan bir şey yaptığının farkına varmış, çünkü farkındalığını konuştuğu keşişlere yöneltmiş, bu yüzden keşişlere demiş ki: "Beni bir dakikalığına affedin." Gözlerini kapamış ve elini yine kaldırmış. Keşişler bu yaptığına şaşırmışlar, çünkü şimdi sinek yokmuş. Buda elini yeniden kaldırmış, biraz önce sineğin olduğu noktanın yakınına sallamış. Sinek artık orada değilmiş. Elini indirmiş, gözlerini açmış ve şöyle demiş: "Şimdi sorabilirsiniz."

Ama keşişler şöyle demişler: "Ne soracağımızı unuttuk. Şimdi ne yaptığını sormak istiyoruz. Sinek yoktu... Daha önce vardı... Sen ne yaptın?"

Buda demiş ki: "Önceden yapmam gerekeni yaptım. Elimi tamamen bilinçli olarak kaldırdım. Benim için iyi değildi. Bilinçsiz olarak, otomatik olarak, robot gibi elimi kaldırmıştım."

Böyle bir uyanıklık öfke halini alamaz, böyle bir uyanıklık nefret halini alamaz. İmkânsızdır. Bu yüzden ilk önce nefreti, öfkeyi, kötü olduğu düşünülen her şeyi dahil et. Kendi içine, imajına dahil et, ki egon geride kalsın. Gökyüzünden yere in. Gerçek ol.

Başka birinin üzerine atma. Bırak orada olsun; onu gökyüzüne ifade et. Tamamen uyanık ol. Öfkeliysen, bir odaya git, yalnız kal ve öfkeli ol, öfkeni ifade et. Ve uyanık ol. Araç olan kişiye ne yapmayı istemişsen onu

yap. Resmini oraya götürebilirsin ya da bir yastık koyup, "Sen babamsın" deyip, yastığı bir güzel dövebilirsin. Tamamen uyanık ol. Ne yaptığın hakkında tamamen uyanık ol ve yap.

Bu derin bir fark ediş olacak. Öfke ifade edilecek ve sen uyanık olacaksın. Ve kahkaha atacaksın; ne aptalca şeyler yaptığını anlayacaksın. Ama bunu babana yapabilirdin. Şimdi yalnızca yastığa yapıyorsun. Eğer böyle yaparsan, babana karşı çok iyi, çok sevgi dolu hissedersin. Odadan çıktığın zaman, babanın yüzüne baktığın zaman çok duygudaş, çok sevgi dolu hissedersin. Hatta ondan af dilemek istersin.

Dahil edici olmak derken kastettiğim budur. Kastedilen şey baskılama değildir. Baskılama her zaman tehlikeli ve zehirlidir. Her ne baskılıyorsan, onunla birlikte içsel kompleksler yaratmış oluyorsun ve bunlar devam eder, seni tamamen delirtir. Baskılama deliliğe dönüşür. İfade et, ama herhangi birine ifade etme. Buna gerek yok. Bu aptalcadır ve bir kısır döngü yaratır. Yalnız başına, meditasyonla ifade et ve ifade ederken uyanık ol.

63. BÖLÜM -Takip Edilecek Harita Yok

- S U T R A L A R -

90

Gözlerine bir tüy gibi dokunursan, aralarındaki hafiflik yüreğe açılır ve orada kozmosa nüfuz eder.

91

Nazik Devi, biçiminin çok yukarılarını ve aşağılarını saran semavi varlığa gir.

Bir Kilisede, çok uzun ve Kuru bir vaazın ardından, papaz takdisten sonra çok kısa bir kurul toplantısı olacağını ilan etmiş. Ayinden sonra bir yabancı, papaza yaklaşmış; ilk gelen oymuş. Papaz şöyle düşünmüş: "Bir yanlış anlama oldu." Çünkü adam tamamen yabancıymış. Hıristiyana bile benzemiyormuş; Müslüman gibi görünüyormuş, bu yüzden papaz, "Bildiriyi yanlış anladın herhalde. Kurul toplantısı olacak" demiş.

Yabancı şöyle demiş: "Ben de öyle duydum. Burada benden daha çok sıkılmış biri varsa onunla tanışmak isterim."

Ama herkeste durum böyle görünüyor. İnsanların yüzlerine ya da aynada kendi yüzüne bak, en çok sıkılanın sen olduğunu, senden daha fazla sıkılmış biri bulunmasının imkânsız olduğunu hissedeceksin. Tüm yaşam uzun bir can sıkıntısı gibi görünür; kuru, kasvetli, anlamsız; her nasılsa onu bir yük gibi taşıyorsun.

Bu neden oldu? Yaşam can sıkıntısı olmak için yaratılmadı. Yaşam acı olmak için yaratılmadı. Yaşam bir bayramdır, bir kutlamadır, bir coşku zirvesidir... Ama bu şiirde, düşlerde, felsefelerdedir. Bazen Buda, Krishna derin kutlama halinde görünür, ama onlar istisna gibidirler. Gerçekte inanılmazdır; gerçek değildir, yalnızca idealdirler. Onların yaşadıkları asla gerçekleşmezmiş gibi gelir. Onlar bizim dileklerimizin yerine gelmiş halidir, mittirler, düştürler, umutturlar, ama gerçeklik değildirler. Gerçeklik bizim yüzümüz gibi görünür; sıkılmış, acı içinde ve üzerinde bırakılan etkinin acısı ile... Tüm yaşam yalnızca saçma sapan bir harekettir.

Bu neden olmuştur? Hayatın temel gerçekliği bu olmamalıdır, olamaz, çünkü bu yalnızca insanın başına gelmektedir. Ağaçlar, yıldızlar, hayvanlar, kuşlar... Başka hiçbir yerde bu olmaz. İnsan dışında kimse sıkılmaz. Ve zaman zaman acı olsa bile, anlıktır; asla ıstıraba dönüşmez. Asla daimi bir saplantıya dönüşmez; her zaman zihinde değildir. Anlık bir şey, bir kazadır; ileriye taşınmaz.

Hayvanlar da acı çeker, ama ıstırap içinde değildirler. Acı bir kaza gibi görünür; atlatırlar. Taşımazlar. Bir yara halini almaz. Unutulur ve affedilir. Geçmişe gider; asla geleceğin bir parçası olmaz. Acı daimi bir şey halini, bir yara halini aldığında, kaza değil bir gerçeklik olduğunda, sanki sen onsuz hiç varolmamışsın gibi göründüğünde, işte o zaman sorun olur... Ve o sorun yalnızca insan zihni için doğmuştur.

Ağaçlar ıstırap çekmez. Onlar için ıstırap yok gibidir. Ölüm onların da başına gelmediğinden değil; ölüm gelir, ama sorun değildir. Acı verici deneyimler olmadığından değil; vardır, ama hayatın kendisi olmazlar. Yalnızca çeperde olurlar ve kaybolurlar. Derinlerde içsel öz, yaşam, kutlama olarak kalır.

Bir ağaç kutlar durur. Ölüm olur, ama yalnızca bir kez olur. Durmaksızın taşınmaz. İnsan dışında her şey bayram havası içindedir. Yalnızca insan sıkılır. Can sıkıntısı insani bir olgudur. Yolunda gitmeyen nedir? Yolunda gitmeyen bir şey olmalıdır.

Bir açıdan bu iyi bir işaret de olabilir. Can sıkıntısı insanidir. İnsanı can sıkıntısı ile tanımlayabilirsin. Aristoteles insanı mantıklı bir varlık olarak tanımladı. Bu tam olarak doğru olmayabilir; yüzde yüz doğru değildir, çünkü yalnızca derece farkı vardır. Hayvanlar da mantıklıdır. Daha az mantıklı, ama tamamen mantıksız değil. İnsan zihninin hemen altında olan hayvanlar vardır. Onlar da kendi tarzlarında mantıklıdırlar; insan Kadar değil, ama tamamen mantıktan yoksun da değil. Aralarında yalnızca derece farkı vardır ve insan yalnızca mantıkla tanımlanamaz. Ama onu can sıkıntısı aracılığı ile tanımlayabilirsin: Tek canı sıkılan hayvan insandır.

Bu can sıkıntısı öyle bir zirveye gelebilir ki insan intihar edebilir. Yalnızca insan intihar edebilir; hiçbir hayvan intihar etmez. Bu tamamen insani bir olgudur. Can sıkıntısı, umudun imkânsız olduğu bir noktaya geldiğinde, kendi kendine düşüp ölebilirsin, çünkü o zaman bütün bunları sürdürmenin anlamı kalmaz. Bu can sıkıntısını, bu acıyı taşıyabilirsin, çünkü bir yerlerde yarın hâlâ umut vericidir. Bugün kötüdür, ama yarın bir şey olacaktır. O umut sayesinde sürdürebilirsin.

Bir Çin imparatoru başbakanını ölüme mahkûm etmiş. Başbakanın asılacağı gün imparator ona veda etmeye gelmiş. Adam uzun seneler boyunca sadık kuluymuş, ama yaptığı şey imparatoru öyle sinirlendirmiş ki adamı ölüme mahkûm etmiş. Ama bunun onun son günü olduğunu hatırlayarak onunla görüşmeye gitmiş.

İmparator içeri girdiğinde başbakanın ağladığını görmüş, adamın gözlerinden yaşlar akıyormuş. Sebebin ölüm olduğunu düşünememiş, çünkü çok cesur bir adammış, bu yüzden sormuş: "Bu akşam öleceğin için ağladığını düşünmek imkânsız. Kavramak imkânsız. Sen cesur bir adamsın, hep cesaretini gördüm, o zaman başka bir şey olmalı. Nedir? Elimden gelen bir şey varsa yaparım."

Başbakan şöyle demiş: "Artık hiçbir şey yapılamaz. Sana söylemenin de faydası yok, ama ısrar edersen, hâlâ hizmetkârınım. Sana itaat edeceğim ve söyleyeceğim."

İmparator ısrar etmiş ve başbakan söylemiş: "Kendi ölümüm yüzünden değil, çünkü onun fazla önemi yok. İnsan bir gün ölmeli; ölüm her an gelebilir. Ağlıyorum, çünkü atının dışarıda durduğunu gördüm."

İmparator sormuş: "Atım yüzünden mi? Neden?"

Başbakan şöyle demiş: "Hayatım boyunca böyle bir at aradım, çünkü kadim bir sır öğrendim: Atlara uçmayı öğretebilirim. Ama yalnızca özel bir türe. Tür bu ve bu benim son günüm. Ölümüm için endişelenmiyorum, ama bu kadim sanat benimle birlikte yok olup gidecek. İşte bu yüzden ağlıyorum."

İmparator heyecanlanmış. Eğer at uçabiliyorsa, bu önemli bir şey olurmuş. Bu yüzden sormuş: "Öğretmen kaç gün alır?"

Başbakan, "En az bir yıl... Ve sonra bu at uçmaya başlar" demiş.

İmparator, "Tamam" demiş. "Seni bir yıllığına özgür bırakıyorum, ama unutma, bir sene sonra at uçuyor olmazsa yine asılacaksın. Ama at uçuyorsa affedileceksin. Ve yalnızca affedilmekle de kalmayacaksın, sana krallığımın yarısını vereceğim, çünkü tarihte uçan atı olan ilk imparator ben olacağım. Bu yüzden hapishaneden çık ve ağlama."

Başbakan ata atlamış ve mutluluk içinde, gülerek evine gitmiş. Ama karısı hâlâ ağlıyormuş: "Duydum, haber senden önce geldi. Yalnızca bir yıl mı? Hem, sen öyle bir sanat bilmiyorsun ve bu at uçamaz. Bu yalnızca bir hile, bir aldatmaca, neden yalnızca bir yıl istedin, neden on yıl istemedin?"

Başbakan şöyle demiş: "Bu çok fazla olurdu. Bu haliyle bile çok fazla. Atın uçması şimdiden çok fazla.

On sene istesem hile olduğu belli olurdu. Ama ağlama."

Karısı, "Şimdi seninle yaşıyor olmam ve bir sene sonra asılacak olman beni daha da fazla üzüyor. Bu bir sene ıstırap olacak" demiş.

Başbakan şöyle karşılık vermiş: "Şimdi sana senin bilmediğin çok eski bir sır söyleyeceğim. Bu bir sene içinde kral ölebilir, at ölebilir, ben ölebilirim. Ya da kim bilir... At uçmayı öğrenebilir! Bir sene!"

Yalnızca umut... İnsan umut sayesinde yaşar, çünkü canı sıkılmaktadır. Can sıkıntısı senin umut beslemeni engelleyecek noktaya geldiğinde, can sıkıntısı mutlak olduğunda, intihar edersin. Can sıkıntısı ve intihar, ikisi de insanidir. Hiçbir hayvan intihar etmez, hiçbir ağaç intihar etmez.

Bu neden olmuştur? Arkasındaki sebep nedir? İnsan nasıl yaşanacağını, nasıl kutlama yapılacağını, nasıl bayram yapılacağını tamamen unutmuş mudur? Tüm varoluş bayram halindeyken, insan nasıl bundan uzaklaşmış ve çevresinde hüzünlü bir ortam yaratmıştır?

Bu olmuştur. Hayvanlar içgüdüyle yaşarlar; farkındalık ile yaşamazlar. Onlar içgüdüyle, mekanik olarak yaşarlar. Hiçbir şeyin öğrenilmesi gerekmez. Onlar ne bilmeleri gerekiyorsa onunla doğarlar. Onların hayatı pürüzsüz, içgüdüsel bir düzlemde devam eder; öğrenme yoktur. Onların kendilerine has bir programları vardır, hücrelerinde bulunan, yaşamak ve mutlu olmak için neye ihtiyaç duyuyorlarsa onu içeren genel bir plan gibi, böylece mekanik olarak yaşar giderler.

İnsan içgüdüyü kaybetmiştir; artık bir yaşama planı yoktur. Sen plansız, programsız doğmuşsun. Artık yaşamayı sürdürebilmen için mekanik yollar yok. Senin kendi yolunu yaratman gerek. İçgüdünün yerine içgüdü olmayan bir şey koyman gerek, çünkü içgüdü arkada kaldı. İçgüdünün yerine zekâyı, farkındalığı koyman gerek. Mekanik olarak yaşayamazsın. Mekanik hayatın mümkün olduğu o aşamayı aştın. Bu artık senin için imkânsız. Hayvanlar gibi yaşayamazsın ve sen başka şekilde yaşamayı bilmiyorsun. Sorun da bu.

Takip edecek, doğuştan gelen doğal bir programın yok. Bir program olmadan varoluşla yüzleşmen gerekiyor. Ve öyle bir farkındalık yaratmalısın ki içgüdü yerine o farkındalık aracılığı ile yaşayabilmelisin,

aksi halde can sıkıntısı ve ıstırap olacaktır. Her şeyi öğrenmen gerekiyor. Sorun bu. Hiçbir hayvanın hiçbir şey öğrenmesi gerekmiyor. Senin her şeyi öğrenmen gerekiyor ve öğrenmediğin takdirde yaşayamıyorsun. Senin nasıl yaşanacağını öğrenmen gerekiyor. Hiçbir hayvanın buna ihtiyacı yok.

Sorun bu öğrenme. Sen pek çok şey öğreniyorsun: Nasıl para kazanılacağını öğreniyorsun, matematik öğreniyorsun, tarih öğreniyorsun, bilim öğreniyorsun, ama asla nasıl yaşanacağını öğrenmiyorsun. Bu can sıkıntısı yaratıyor. Tüm insanlığın canı sıkılıyor, çünkü temel bir şey dokunulmadan kalıyor. Ve içgüdüye bırakılamıyor, çünkü artık yaşamayı sağlayacak içgüdü yok. İnsan için içgüdü geride kaldı; o kapı kapandı. Senin kendi programını yapman gerek. Sen haritasız doğmuşsun.

Bu iyidir, çünkü varoluş seni kendi haritanı yaratacak kadar sorumluluk sahibi sanır. Bu bir zaferdir. Bu muhteşemdir. Bu insanı en yüksek kılar, varoluşun zirvesi, çünkü varoluş seni serbest bırakmıştır. Hiçbir hayvan özgür değildir: Onun yaşaması, varoluşun verdiği belli bir programı izlemesi gerekir. O doğduğu zaman, bir programla doğar... Onu izlemelidir. Yoldan sapamaz, seçemez. Ona verilmiş alternatifler yoktur. İnsan için tüm alternatifler açıktır ve uyulması gereken bir harita yoktur.

Nasıl yaşanacağını öğrenmezsen hayatın kasvetli bir iş olur. Bu olmuştur. O zaman pek çok şey yapar durursun ve yine yaşadığını hissetmezsin. Ölümü hissedersin. İçinde, derinliklerde bir şey ölmüştür, canlı değildir. Bir şeyler yapmaya devam edersin, çünkü yapmak zorundasındır. Sırf yaşamak için bir şeyler yapmaya devam edersin, ama o 'sırf yaşamak' hayat değildir. İçinde dans yoktur, şarkı yoktur. Bir işe dönüşmüştür. İçinde oyun yoktur ve doğal olarak zevk alamazsın. Bu Tantra teknikleri sana nasıl yaşanacağını öğretmek içindir. Hayvan içgüdüsüne bağımlı kalmamayı öğretmek içindir, çünkü o içgüdü artık yoktur. Öyle solmuştur ki senin için iş göremez, işlev gösteremez.

Şu gözlenmiştir: İnsan yavrusu annesi olmadan yetiştirilirse, sevmeyi öğrenemez, asla sevemez. Hayatı boyunca sevgisiz kalır, çünkü artık içgüdü yoktur; öğrenmesi gerekir. Sevginin bile öğrenilmesi gerekir. Sevgisiz büyütülmüş bir insan yavrusu sevgiyi öğrenemez. Sevemez.

Annesi yoksa, annesi bir mutluluk, esriklik kaynağı olmazsa, o zaman çocuk için hiçbir kadın mutluluk ve esriklik kaynağı olamaz. Olgunlaştığı zaman, büyüdüğü zaman, kadınlar onu cezp etmez, çünkü artık içgüdü işlememektedir.

Bu, hayvanlarda olmaz: Doğru anda işlev göstermeye başlarlar. Karşı cinse yaklaşırlar... Bu içgüdüseldir, mekaniktir. İnsanda hiçbir şey mekanik değildir. İnsan yavrusuna dil öğretmezsen, kendi başına öğrenmez. Öğretmezsen bir dili olmaz. Dil doğal değildir; bunun için bir içgüdü yoktur. Sen her ne yapıyorsan, öğrendiklerin sayesinde yapıyorsun. İnsan daha az doğa, daha fazla kültürdür. Hayvanlar yalnızca doğadır.

İnsan daha az doğa, daha fazla kültürdür, ama bir boyut, temel ve en esas boyut kültürsüz kalır: canlı olma boyutu. Sen, sanki ona zaten sahipmişsin gibi kabul edersin... Bu yanlıştır. Sen nasıl yaşanacağını bilmiyorsun, çünkü sırf nefes alıp vermek yaşamakla eşanlamlı değildir. Sırf yemek, uyumak ve bedensel işlere devam etmek yaşamakla eşanlamlı değildir. Sen varsın, bu doğru, ama canlı değilsin.

Buda canlıdır, yalnızca var değildir. O canlılık ancak öğrenirsen, farkında olursan, onu ararsan, içinde evrimleşebileceği durumlar yaratırsan gelir. Şunu unutma: İnsan için mekanik evrim yoktur. Bilinçli evrim gerçekleşmiştir ve artık onsuz hiçbir şey yapamazsın... Bilinçli evrimde hareket etmek zorundasın. Geri dönemezsin. Olduğun yerde kalabilirsin; o zaman da sıkılırsın.

İşte olan da budur. Sen hareket etmiyorsun. Sen fiziksel şeyler biriktirip duruyorsun, bu yüzden hareket eden şeyler oluyor, sen değil. Servetin birikip duruyor, büyüyor... Banka hesabın büyüyor, sen değil. Sen hiç artmıyorsun. Tam tersine, sen küçülüyor, azalıyorsun, artmıyorsun. Bilinçli olarak bir şeyler yapmadığın sürece kaybolmuşsun. Bilinçli bir çabaya ihtiyaç vardır. Bu hayvanlardan istenmez, çünkü onlar sorumluluk sahibi değildir. Bu yüzden çok temel bir şeyi anlaman gerekir: Özgürlükle birlikte sorumluluk gelir. Ve ancak sorumluluk sahibi olursan özgür olabilirsin.

Hayvanlar sorumluluk sahibi değildir, ama onlar özgür de değildir. Onlar özgür değildir; belli bir düzeni izlemeleri gerekir. Onlar mutludur, çünkü yolunda gitmeyen hiçbir şey olamaz. Onlar önceden belirlenmiş bir yolu takip etmektedir. Onlar binlerce yıldır, evrimin yüzyılları boyunca işe yaramış bir düzeni izlemektedir. Onların yolları denenmiş ve sınanmıştır. Onlar bunu takip etmektedir. Yolunda gitmemesi olasılığı yoktur.

Senin için yolunda gitmemesi olasılığı vardır, çünkü plan yoktur, harita yoktur, düzen yoktur. İlerideki hayatın belirlenmiş değildir. Sen özgürsün. Ama bu yüzden üzerine büyük sorumluluk düşer ve o sorumluluk doğru seçim yapma, doğru çalışma, çabanla geleceğini yaratma sorumluluğudur. Gerçekten de, insan kendi çabasıyla kendisini yaratmak zorundadır.

Batı'daki varoluşçuların söyledikleri doğrudur, insanın özsüz doğduğunu söylerler ya da sen ruhsuz doğduğunu söyleyebilirsin. Sartre, Marcel, Heidegger, onlar insanın özsüz doğduğunu söyler. İnsan bir varoluş olarak doğar ve sonra kendi çabası ile özü yaratır. O yalnızca bir olasılık olarak doğar ve sonra kendi çabası ile ruhu yaratır. İnsan yalnızca bir biçim olarak doğar ve sonra kendi bilinçli çabası ile maddeyi yaratır.

Doğanın geri kalanı için tam tersi geçerlidir: Her hayvan, her bitki bir özle, bir ruhla, bir programla, belirli bir yazgıyla doğar. İnsan belirli bir yazgısı olmayan bir açıklık olarak doğar. Bu yük yaratır, bu sorumluluk yaratır. Bu korku, ıstırap, endişe verir. Ve sonra nereye gidersen git, hiçbir şey yapmazsan takılır kalırsın. O takılma can sıkıntısı yaratır.

Canlı, mutlu, kutlama dolu, coşkulu olabilirsin, ama ancak hareket ederken, büyürken, artarken, ruhu yaratırken; gerçekte, ilahi olana hamile iken, ilahi olan rahminde büyürken, sen doğuracakken.

Tantra için Tanrı başlangıç değildir, Tanrı sondadır. Tanrı yaratıcı değildir, nihai zirvedir, evrimin omega noktasıdır. O sondur, ilk değildir; alfa değil omegadır. Ve sen hamile kalmadığın sürece, içinde bir çocuk taşımadığın sürece canın sıkılır, çünkü o zaman yaşam boşuna gelir. Ondan hiçbir şey çıkmayacaktır; ondan hiçbir meyve gelmeyecektir. Bu can sıkıntısı yaratır.

Bu fırsatı bir evrim kaynağı haline getirebilirsin ya da fırsatı kaçırıp bir intihar meselesi yapabilirsin. Sana bağlıdır.

İnsan intihar edebildiği için, tinsel olarak büyüyebilir. Hiçbir hayvan tinsel olarak büyüyemez. İnsan kendini yok edebildiği gibi aynı zamanda yaratabilir. Unutma, her iki olasılık aynı anda hareket eder. Hiçbir hayvan kendini yok edemez. Bu imkânsızdır. Bir aslanın intihar düşündüğünü, uçurumdan atlayıp her şeye son vermeyi düşündüğünü hayal edemezsin... Hayır, imkânsızdır. Hiçbir hayvan bunu düşünemez. Ne kadar cesur olursa olsun, hiçbir aslan kendi sonunu getirmeyi, kendini yok etmeyi düşünemez. O özgür değildir.

Sen kendini yok etmeyi düşünebilirsin. İntihar etmeyi düşünmemiş bir insan bulabilirsen, o insan ya hayvandır ya da Tanrı. Bu çok temel olarak insani bir olgudur. Yok etme olasılığı. Ama bu aynı zamanda bir başka kapıyı açar; aynı anda iki kapı açılır. Aynı zamanda yaratabilirsin de. Kendini yaratabilirsin, çünkü kendini yok edebilirsin.

Hiçbir hayvan kendini yaratamaz. Sen kendini yaratabilirsin ve yaratmaya başlamadığın sürece yok edici olursun. Kendini yaratmamışsan, yaratmaya başla. Kendini yaratmak bir şey değildir, bir süreçtir. Yaratmaya devam etmelisin. Nihai olana erişmediğin sürece, yaratmaya devam etmelisin. Tanrı içinde doğmadığı sürece, yaratmaya devam etmelisin. Yaratmıyorsan canın sıkılır. Yaratıcı olmayan hayat can sıkıntısıdır. Bütün bu teknikler senin yaratmana, yeniden doğmana, hamile kalmana yardımcı olmak içindir. Şimdi teknikleri ele alacağım.

İlk teknik. Bu teknik çok kolaydır ve gerçekten harikadır. Yapabilirsin, herkes yapabilir. Bu tekniği herkes yapabilir ve herkes için faydalı olur. Derinlerine dalamasan bile, yine de faydalı olur. Seni tazeler.

Ne zaman canın sıkılsa, seni hemen tazeler. Ne zaman kendini yorgun hissetsen, seni hemen canlandırır. Ne zaman her şeyin canına tak ettiğini hissetsen, hemen yeni bir enerji dalgasının içine dolduğunu hissedersin. Bu yüzden herkes içindir, bu konuda meditasyon yapmasan bile faydalı olur,

tıbbi bir yardımdır. Sana sağlık verir. Ve yapması çok kolaydır; ön şartı yoktur.

Sutra şu:

90. Teknik

Gözlerine bir tüy gibi dokunursan, aralarındaki hafiflik yüreğe açılır ve orada kozmosa nüfuz eder.

Tekniğe girmeden önce, bazı yorumlar. İlk olarak, göz hakkında bir şeyin anlaşılması gerekir, çünkü tüm teknik buna bağlıdır.

İlk şey: Ne olursan ol, dışarıdan nasıl görünürsen görün, gözleri kandıramazsın. Sahte gözler yaratamazsın. Sahte bir yüz yaratabilirsin; gözlerini sahteleştiremezsin. Bu imkânsızdır... Gurdjieff gibi mükemmel bir usta olmadığın sürece imkânsızdır. Tüm enerjilerinin efendisi olmadığın sürece gözlerini sahteleştiremezsin. Hiçbir sıradan insan yapamaz bunu. Gözlerini sahteleştiremezsin.

İşte bu yüzden biri gözlerine baktığında, gözlerini gözlerine diktiğinde alınırsın, çünkü o gerçek şeyi bulmaya çalışmaktadır. O noktada sen hiçbir şey yapamazsın. Gözlerin gerçek benliği ortaya serer. Bu yüzden gözlerini birinin gözlerine dikmek görgü kurallarına aykırıdır. Konuşurken bile gözlerden kaçınırsın. Birine âşık olmadığın sürece, biri sana karşı gerçek olmaya hazır olmadığı sürece gözlerini dikemezsin. Bir sınır vardır.

Psikologlar sınırın otuz saniye olduğunu gözlemlemiştir. Bir yabancıya otuz saniye bakabilirsin, daha fazla değil. Daha fazla bakarsan saldırgan olmaya başlamışsındır ve diğeri hemen huzursuz olur. Uzak bir noktadan bakabilirsin, çünkü o zaman kimse fark etmez. Otuz metre ötedeysen bakmaya devam edebilirsin, ama altmış santim ötedeysen imkânsız olur.

Kalabalık bir trende ya da kalabalık bir asansörde, yan yana otururken ya da ayakta dururken, asla birbirinizin gözlerine bakmazsınız. Bedenler dokunabilir. Bu incitici değildir. Ama asla birbirinizin gözlerine bakmazsınız, çünkü bu çok fazla, çok yakın olur. Karşındakinin

gerçekliğine işlemiş olursun. Hatırlanacak ilk şey: Gözlerin kişiliği yoktur. Onlar saf doğadır. Kişilikleri yoktur.

Hatırlanacak ikinci şey: Dünyaya hemen hemen yalnızca gözlerle girersin; yaklaşık yüzde seksen diyorlar. Gözlerle çalışanlar, psikologlar diyor ki, dünya ile iletişimin yüzde sekseni gözler aracılığı ile gerçekleşmektedir. Hayatının yüzde sekseni gözlerden geçer.

İşte bu yüzden kör birini gördüğünde ona acırsın. Sağır birini gördüğünde asla o kadar acımaz, onunla duygudaşlık hissetmezsin, ama kör birini gördüğünde aniden duygudaşlık ve sevecenlik hissedersin. Neden? Çünkü o kişi yüzde seksen oranında canlı değildir. Sağır bir adam için böyle değil. Ayakların kesilse bile, ellerin kesilse bile o kadar az canlı olamazsın, ama kör bir adam yüzde seksen kapalıdır; yalnızca yüzde yirmi yaşar.

Gözlerin aracılığı ile enerjinin yüzde sekseni dışarı gider. Sen dünyaya gözlerin aracılığı ile gidiyorsun. Bu yüzden yorulduğunda, ilk yorulan gözlerin oluyor. Daha sonra, bedenin diğer tarafları etkilenir; enerjisi ilk tükenen gözler olur. Gözleri tazeleyebilirsen, tüm bedeni tazeleyebilirsin, çünkü onlar senin enerjinin yüzde seksenidir. Gözlerini yeniden canlandırabilirsen, kendini yeniden canlandırmış olursun.

Doğal bir çevrede iken, doğal olmayan bir şehirde olduğu kadar yorgun hissetmezsin, çünkü doğal bir çevrede gözlerin durmaksızın beslenir. Yeşillik, taze hava... Her şey gözlerini rahatlatır ve gevşetir. Çağdaş bir şehirde her şey gözlerini sömürür ve hiçbir şey onları beslemez. Bu yüzden uzak bir köye ya da çevresinde yapay bir şey olmayan bir tepeye gidersen, farklı türden gözler görürsün. Pırıltıları, nitelikleri farklı olur: taze, hayvan gibi, delici, canlı, dans eden.

Çağdaş bir şehirde gözler ölüdür; minimumda yaşamaktadır. Kutlamanın ne olduğunu bilmezler. Tazeliğin ne olduğunu bilmezler. Gözler içlerinden geçen hayatın farkında değildirler; onlar yalnızca sömürülmektedir. Enerjinin yüzde sekseni gözlerinden gider, bu yüzden

tamamen farkında olmalısın ve bu hareket, bu enerji, gözlerdeki bu olasılık hakkında bir sanat öğrenmelisin.

Hindistan'da biz kör adamlara ***prajna-chakshu*** adını veririz: bilge- göz. Bunun özel bir sebebi vardır, çünkü her talihsizlik büyük bir fırsata dönüştürülebilir. Enerjinin yüzde sekseni gözlerde hareket eder ve bir insan kör olduğunda yüzde seksen canlı değildir; dünya ile bağlantısının yüzde sekseni kopmuştur.

Kör bir adam dış dünya söz konusu olduğunda çok yoksuldur, ama eğer bu fırsatı, kör olma fırsatını kullanabilirse, o zaman enerjisinin bu yüzde sekseni iç dünyası için kullanabilir. Bu yüzden enerjisinin yüzde sekseni onda kalmıştır, rezervdir ve normalde dışarıda hareket eden bu enerji içeride hareket edebilir. Onun içeride nasıl hareket edebileceğini biliyorsa, bilge-göz olabilir.

Kör bir adam sırf kör olduğu için ***prajna-chakshu,*** bilge-göz değildir, ama olabilir. Onun sıradan gözleri yoktur, ama bilgelik gözlerini edinebilir. Olasılık oradadır. Biz, gözleri yok diye üzülmesinin gerekmediğini anlatmak için ona ***prajna-chakshu*** adını verdik. O insan içsel göz yaratabilir ve gözleri olan insanların sahip olmadığı yüzde seksen enerji onda vardır. Onu hareket ettirebilir. Onu kullanabilir.

Kör insan farkında olmasa bile, yine de senden daha sessiz olur. Daha gevşemiş olur. Kör birine bak. Daha sessizdir. Yüzü daha gevşemiştir. Kendi halinde rahat görünür; tatminsizlik yoktur. Sağır birinde aynısı olmaz. O senden daha huzursuz olur ve daha sinsileşir. Ama kör bir adam asla sinsi, asla huzursuz, asla hesapçı değildir; temel olarak güven doludur, varoluşa karşı derin bir güven beslemektedir.

Bu neden olur? Çünkü enerjinin yüzde sekseni, o bu konuda hiçbir şey bilmese bile, onun içinde hareket etmektedir. Bu daimi bir düşüş olur, tıpkı bir çağlayan gibi. Farkında olmasa bile, yüreğine yağmaya devam eder. Dışarı çıkan aynı enerji yüreğine yağar. Bu o insanın benliğinin niteliğini değiştirir. Eski Hindistan' da, kör insanlara çok büyük bir saygı gösterilirdi.

Aynısını kendi gözlerinle de yapabilirsin. Bu teknik bunun içindir: Dışarı giden enerjinin kendi üzerine, kendi yürek merkezine yağması için. Eğer yüreğe yağarsa, mümkün olduğunca hafiflersin. Tüm beden bir tüy olmuş gibi hissedersin; sanki yerçekiminin senin üzerinde hiç etkisi yokmuş gibi. O anda benliğinin en derin kaynağı ile bağlantı kurarsın ve bu seni yeniden canlandırır.

Tantra'ya göre, derin uykunun seni yeniden canlandırmasının sebebi uyku değildir, dışarı çıkan enerjinin içeride hareket etmesidir. Eğer sırrını biliyorsan, o zaman sıradan birinin günde altı, sekiz saat uyku ile yaptığını sen dakikalar içinde yaparsın. O doğanın bir şey yapmasına izin vermektedir, gerçekte kendisi bir şey yapmamaktadır. Uykunda gizemli bir süreç sürmektedir. En temel şeylerden biri, enerjinin dışarı çıkmaması, yüreğine yağmasıdır ve bu seni yeniden canlandırır. Kendi enerjinle derin bir banyo yaparsın.

Bu hareket eden enerji hakkında bir şey daha. Nerede baskın biri olsa, hep gözlerine baktığını gözlemlemiş olabilirsin. Nerede baskı altına alınmış biri olsa, hep bakışlarını yere indirir. Köleler, hizmetkârlar ya da birinden aşağı durumda olan herhangi biri, asla üstünün gözlerine bakmaz. Ama üst bakabilir. Krallar bakabilir, ama bir kralın önünde dururken, bir kralın huzurunda dururken senin bakmaman gerekir. Bu suç olur. Bakışlarını indirmelisin.

Gerçekten de, gözlerinle birlikte enerjin de hareket eder. İncelikli bir şiddet halini alabilir. Yalnızca insanlarda değil, hayvanlarda bile. İki yabancı, iki hayvan karşı karşıya geldiği zaman, kimin üstün olacağına, aşağı rolü kimin üsteleneceğine karar vermek için gözlerini birbirlerinin gözlerine dikerler. Bir hayvan bakışlarını indirdiği zaman karar verilmiş olur. O zaman savaşmazlar; savaş sona ermiştir. Artık kimin üstün olacağı konusunda anlaşmışlardır.

Çocuklar bile birbirlerinin gözlerine baktıkları bir oyun oynarlar ve gözlerini kaçıran yenilir. Haklıdırlar. İki çocuk birbirlerinin gözlerine baktığında, kim ilk önce huzursuz olursa, kıpırdanmaya başlarsa, bakışlarını kaçırmaya, diğerine bakmaktan kaçınmaya başlarsa, o yenilir.

Bakmaya devam edebilen daha güçlüdür. Gözlerin karşındakinin gözlerini yenebiliyorsa, bu senin ondan daha güçlü olduğuna dair ince bir işarettir.

Sahnede konuşmaya ya da rol yapmaya çıkanlar korkar, büyük bir titreme gerçekleşir. Uzun zamandır bu meslekte olanlar, eski aktörler bile... Sahneye çıktıklarında korkuya kapılırlar, çünkü bunca göz bakmaktadır; çok fazla saldırgan enerji vardır. Onlara bakan binlerce insandan kaynaklanan bunca enerji vardır ve onlar aniden içten içe, derinliklerde titremeye başlarlar. Bir korkuya kapılırlar. Gözlerden ince bir enerji akmaktadır, çok ince bir enerji. Fiziksel güçlerin en incesi, en rafine olanı gözlerden akmaktadır. Ve sende enerjinin niteliği değişiktir.

Buda'nın gözlerinden çok farklı türden bir enerji akmaktadır. Hitler'in gözlerinden tamamen farklı türden bir enerji. Buda'nın gözlerine bakarsan, onlar seni kabullenirler, sana kucak açarlar, bir kapı olurlar, Hitler'in gözlerine bakarsan, onlar seni reddederler, seni kınarlar, seni ittirirler, seni fırlatıp atarlar, Hitler için gözler tıpkı silah gibidir; Buda için gözler sevecenliktir. Gözlerin niteliği değişir. Eninde sonunda göz- enerjisini ölçmeyi başaracağız ve o zaman insan hakkında çok bilgimiz olması gerekmeyecek. Sırf göz-enerjisi ve onun niteliği arkasında ne tür birinin gizli olduğunu gösterecek. Eninde sonunda bu mümkün olacak.

Bu sutra, bu teknik:

Gözlerine bir tüy gibi dokunursan, aralarındaki hafiflik yüreğe açılır ve orada kozmosa nüfuz eder.

Gözlerine bir tüy gibi dokunursan... İki avucunu kullanarak; ama tıpkı tüy gibi, hiç baskı uygulamadan. Bastırırsan asıl noktayı kaçırırsın, tüm tekniği ıskalarsın. Bastırma; tıpkı tüy gibi dokun. Alışman gerekir, çünkü başta bastıracaksın. Baskıyı gittikçe azalt, ta ki hiç baskı uygulamadan dokunmaya başlayana kadar... Avuçların gözyuvalarına yalnızca dokunsun. Yalnızca bir dokunuş, baskı olmadan bir buluşma, çünkü baskı olursa, o zaman teknik işe yaramaz. Bu yüzden, bir tüy gibi...

Neden? Çünkü bir iğne bir kılıcın yapamadığı şeyi yapabilir. Bastırırsan, nitelik değişir. Saldırgan olursun. Gözlerden akan enerji çok İnceliklidir: Küçük bir baskı üzerine savaşmaya başlar, bir direnç yaratılır. Bastırırsan, o zaman gözlerden akan enerji direnmeye, savaşmaya başlar; bir mücadele başlar. Bu yüzden bastırma; hafif bir baskı bile göz-enerjisinin yargılamaya başlamasına yeter.

Çok İnceliklidir, çok narindir. Bastırma... Tüy gibi, avucun dokunuyor, ama dokunmuyor gibi. Dokunmuyor gibi dokunarak, baskı olmadan; yalnızca bir dokunuş, hafif bir avucun gözyuvarına dokunması hissi ile o kadar.

Ne olur? Hiç baskı olmadan, yalnızca dokunduğun zaman, enerji içeride akmaya başlar. Bastırırsan, elle, avuçla savaşmaya başlar ve enerji dışarı çıkar. Basit bir dokunuşla enerji içeride hareket etmeye başlar. Kapı kapanmıştır; kapı basitçe kapanmıştır ve enerji geri döner. Enerji geri döndüğü an yüzüne, başına bir hafiflik geldiğini hissedersin. Geri dönen enerji seni hafifletir.

İki gözün tam arasında üçüncü göz, bilgelik gözü, ***prajna-chakshu*** vardır. Üçüncü göz iki gözün tam arasındadır. Gözlerden geri dönen enerji üçüncü göze çarpar. İşte bu yüzden insan hafiflemiş, uçuyormuş, yerçekimi yokmuş gibi hisseder. Ve enerji üçüncü gözden yüreğe dökülür. Bu fiziksel bir süreçtir: Tıp, tıp, tıp diye dökülür ve sen yüreğine çok hafif bir duygu geldiğini hissedersin. Yürek atışları yavaşlar, nefes yavaşlar. Tüm bedenin gevşer.

Derin meditasyona dalmasan bile, bu fiziksel olarak faydalı olur sana. Gündüz herhangi bir zaman, bir sandalyede gevşe... Trende otururken de yapabilirsin... Gözlerini kapa, bedeninin tamamında bir gevşeme duygusu hisset, sonra avuçlarını gözlerine koy. Ama bastırma... Bu çok önemlidir. Bir tüy gibi dokun.

Dokunduğun, ama bastırmadığın zaman, düşüncelerin hemen duracaktır. Gevşemiş bir zihinde düşünceler hareket edemez; donarlar. Düşüncelerin çılgınlığa, hararete ihtiyacı vardır, hareket etmek için

gerilime ihtiyaçları vardır. Onlar gerilim aracılığı ile yaşar. Gözler sessiz, gevşemiş olduğunda ve enerji geri akarken, düşünceler durur. Belli bir iyilik duygusu hissedersin ve bu her gün derinleşir.

Bu yüzden günde pek çok defa yap. Tek bir an için bile olsa, dokunmak iyi gelir. Ne zaman gözlerin yorulsa, enerjileri tükense, sömürülseler; bir şeyler okuduktan, bir film ya da televizyon izledikten sonra; ne zaman bunu hissetsen gözlerini kapa ve onlara dokun. Etkisini hemen gösterecektir. Ama bunu bir meditasyon kılmak istiyorsan, o zaman en az kırk dakika boyunca yap. Asıl önemli olan bastırmamaktır. Çünkü tek bir an için tüy gibi dokunmak kolaydır; bunu kırk dakika sürdürmek zordur. Defalarca unutacaksın ve bastırmaya başlayacaksın.

Bastırma. Kırk dakika boyunca, ellerinin ağırlıksız olduğunun farkında ol; yalnızca dokunuyorlar. Bastırmadığının, yalnızca dokunduğunun farkında ol. Bu derin bir farkındalık halini alacaktır, tıpkı nefes almak gibi. Buda'nın, tam farkındalık ile nefes al, dediği gibi, aynısı dokunurken de olacaktır, çünkü bastırmadığının daima farkında olmalısın. Elin bir tüy gibi olmalı, ağırlıksız birşey, yalnızca dokunuyor.

Zihnin tamamen orada, uyanık, gözlerin yakınında olacak ve enerji durmaksızın akmaya başlayacak. Başlangıçta damlaların düşmesi gibi olacak. Aylar içinde ırmak gibi bir şey haline dönüştüğünü hissedeceksin ve bir sene içinde sel olacak. Bu olduğu zaman... Gözlerine bir tüyle dokunur gibi dokunursan, aralarında bir hafiflik... Dokunduğun zaman hafiflik hissedeceksin. Şu an da hissedebilirsin. Hemen, dokunduğun an, hafiflik gelir. Gözlerin arasındaki o hafiflik yüreğe açılır; o hafiflik yüreğe işler, yüreğe açılır. Yüreğe yalnızca hafiflik girebilir; ağır bir şey giremez. Yürekte yalnızca çok hafif şeyler olabilir.

İki göz arasındaki bu hafiflik yüreğe damlamaya başlar ve yürek onu almak üzere açılır... Ve oradan kozmosa yayılır. Ve akan enerji dere, sonra ırmak, sonra sel olduğunda, sen tamamen süpürülür götürülürsün. Varmışsın gibi hissetmezsin. Yalnızca kozmos varmış gibi hissedersin. nefes alıp verirken, kozmos haline geldiğini hissedersin. Kozmos içeri girer ve kozmos dışarı çıkar. Hep olduğun varlık, ego, orada olmaz.

Bu teknik çok basittir, tehlikesizdir, bu yüzden dilediğin gibi deney yapabilirsin onunla. Ama çok kolay olduğu için, yapamayabilirsin. Her şey baskısız dokunmaya bağlıdır, bu yüzden öğrenmen gerekir. Dene. Bir hafta içinde olur. Aniden, bir gün, sen baskısız dokunurken, hemen söylediklerimi hissedeceksin... Bir hafiflik, yüreğin açılması ve baştan yüreğe bir şeylerin yağması.

91. Teknik

Nazik Devi, biçiminin çok yukarılarını ve aşağılarını saran semavi varlığa gir.

Nazik Devi, biçiminin çok yukarılarını ve aşağılarını saran semavi varlığa gir. Ancak ilkini yapmışsan İkincisini yapabilirsin. Ayrı olarak da yapılabilir, ama o zaman çok zor olur. Ama ilkini yaparsan, o zaman İkincisini yapmak iyidir ve çok kolaydır.

Bu ne zaman olsa -kendini hafif, uçuyormuş gibi, uçabilecekmişsin gibi hissettiğinde- aniden bedeninin çevresinde mavimsi bir ışık olduğunu fark edersin. Ama bunu ancak havalanabileceğini, bedeninin uçabileceğini, hafiflediğini, her tür yükten kurtulduğunu, yerçekiminden tamamen kurtulduğunu hissettiğinde görebilirsin.

Gerçekten uçabileceğinden değil; asıl nokta bu değildir. Bazen olur. Bazen öyle bir denge noktasına gelirsin ki bedenin havalanır. Ama hedef bu değildir ve bunu hiç düşünme. Şu kadarı yeterlidir: Kapalı gözlerle, bedeninin yükseldiğini hisset. Gözlerini açtığında yerde oturduğunu göreceksin, bu yüzden bu konuda endişelenme. Kapalı gözlerle bedeninin yükseldiğini hissediyorsan, ağırlıksız kaldığını hissediyorsan, bu yeterlidir.

Meditasyon için bu yeterlidir. Ama eğer havalanmayı öğrenmeye çalışıyorsan, o zaman yeterli değildir. Ama ben bununla ilgilenmiyorum ve sana bu konuda hiçbir şey anlatmayacağım. Şu kadarı yeterlidir... Bedeninin ağırlıksız hissetmesi, ağırlıksız kalması.

Ne zaman bu ağırlıksızlığı hissetsen, kapalı gözlerle bedeninin biçiminin farkına var. Kapalı gözlerle, ayak parmaklarını ve onların biçimini, bacaklarını ve onların biçimini, sonra tüm bedenin biçimini hisset. Siddhasana'da oturuyorsan, tıpkı buda gibi oturuyorsan, o zaman buda gibi otururken biçimi hisset. İçeride, bedeninin biçimini hissetmeye çalış. Görünür olacaktır, önünde belirecektir ve aynı anda, biçimin çevresinde mavimsi bir ışık olduğunu fark edeceksin.

Başlangıçta kapalı gözlerle yap. Ve bu ışık yayılmaya devam ettiğinde ve biçiminin çevresinde bir hale, mavimsi bir hale hissettiğinde, bu durumda zaman zaman gece, karanlık bir odada, ışık olmadan yaparken, gözlerini aç; o zaman bedeninin çevresinde göreceksin... Mavimsi bir biçim, yalnızca ışık, mavi ışık, bedeninin her yerinde. Gerçekten görmek istiyorsan, kapalı gözlerle değil açık gözlerle yapmak istiyorsan, hiç ışık almayan karanlık bir odada yap.

Bu mavimsi biçim, bu mavimsi ışık semavi bedenin varlığıdır. Senin pek çok bedenin var. Bu teknik semavi bedenle ilgilidir ve semavi beden aracılığı ile en yüksek esrikliğe dalabilirsin. Yedi beden vardır ve her beden ilahi olana girmek için kullanılabilir; her beden yalnızca bir kapıdır.

Bu teknik semavi bedeni kullanır ve semavi beden fark etmesi en kolay olandır. Beden ne kadar derindeyse o kadar güçtür; ama semavi beden senin yanı başındadır, fiziksel bedenin yakınındadır. Yanı başındadır. İkinci biçim semavidir... Çevrende, bedenin etrafında. Bedenine girer ve aynı zamanda puslu bir ışık gibi, mavi bir ışık gibi çevrendedir, boş bir cübbe gibi üzerine asılmaktadır.

Nazik Devi, biçiminin çok yukarılarını ve aşağılarını saran semavi varlığa gir.

Çok yukarılarını ve aşağılarını... Biçiminin her yerini. Çevrende o mavi ışığı görebilirsen, düşünce hemen duracaktır, çünkü semavi beden için düşünceye ihtiyaç yoktur. Ve mavi ışık öylesine sakinleştirici, yatıştırıcı, gevşeticidir. Normal mavi ışık bile öylesine yatıştırıcıdır. Neden?.. Çünkü o

semavi bedeninin ışığıdır. Mavi ışık öylesine yatıştırıcıdır. Neden?.. Çünkü o semavi bedeninin rengidir. Ve semavi beden çok yatıştırıcıdır.

Ne zaman biri seni sevse, ne zaman biri derin bir sevgiyle sana dokunsa, senin semavi bedenine dokunur. İşte bu yüzden öylesine yatıştırıcı bir şey olarak hissedersin. Matta bu fotoğraflanmıştır. Derin aşk içinde, sevişen iki âşık: Birleşmeleri belli bir süre, kırk dakikanın üzerinde sürerse ve boşalma olmazsa, derin aşk içindeki iki bedenin çevresinde mavi bir ışık belirir. Bu fotoğraflanmıştır.

Ve bazen çok tuhaf şeyler olur, çünkü bu ışık çok ince bir elektrik gücüdür. Dünyanın her yerinde, pek çok defa olmuştur, halaylarında yeni bir odada kalan yeni evli bir çift birbirlerinin bedenlerini tanımadıkları, nelerin mümkün olduğunu bilmedikleri ilk gecelerinde -İki beden de belli bir aşk, cazibe, derin ilgi ve bağlılık titreşimi halindeyse- açık, birbirlerine karşı kırılgan, bir uzam olmaya hazırsa, o zaman bazen kazara bedenleri öyle elektriklenir ki, semavi beden öyle canlanır ki, odadaki eşyalar düşmeye başlar.

Çok tuhaf olaylar: Masada bir heykel vardır. Aniden düşer. Masadaki bardak aniden kırılır. Odada başka kimse yoktur, yalnızca sevişen çift vardır ve onlar da bardağa dokunmamıştır. Ya da aniden bir şey alev alır. Dünyanın her yerindeki polis karakollarına böyle vakalar raporlanmıştır ve pek çok araştırma yapılmıştır ve sonra derin aşk halindeki iki kişinin çevrelerindeki eşyaları etkileyecek kadar büyük bir elektrik gücü yaratabildikleri anlaşılmıştır.

Bu güç de semavi bedenden gelir. Semavi bedenin senin elektriksel bedenindir. Ne zaman enerji ile taşsan, semavi bedeninin kapsamı daha da genişler. Ne zaman üzülsen, depresyona girsen, bedeninin yakınında semavi bedenin olmaz. Bedenine çekilir. Bu yüzden hüzünlü bir insan, depresyonda bir insan ile birlikteyken sen de hüzünlü hissedersin. Bu odaya gerçekten hüzünlü biri girse, yolunda gitmeyen bir şey olduğunu hissedersin, çünkü o kişinin semavi bedeni seni hemen etkiler. O sömürmeye başlar, çünkü kendi semavi bedenleri öyle depresyondadır ki başkalarından beslenmeye başlar.

Hüzünlü biri seni hüzünlendirir, depresyondaki biri seni depresyona sokar, hasta biri seni hasta eder, çünkü yalnızca gördüğün hali yoktur; gizli bir şey durmaksızın çalışmaktadır. Hiçbir şey söylemese bile, dışsal olarak gülümsese bile, eğer depresyondaysa seni sömürür. Semavi bedenin enerji kaybeder. O sömürmektedir, senden beslenmektedir. Mutlu biri içeri girdiğinde hemen çevrende bir mutluluk hissedersin, çünkü o kişi bol bol semavi güç saçmaktadır. Gerçekten de, sana ziyafet vermektedir; seni beslemektedir. Onda o kadar çok vardır ki taşmaktadır.

Bir Buda, bir İsa ya da bir Krishna ortalarda dolanırken, durmaksızın sana ziyafet verirler, sen hep onların konuğu olursun. Ve bir Buda'yı görmekten döndüğünde tazelenmiş, canlı, canlanmış hissedersin kendini. Ne olmuştur? Buda hiçbir şey söylememiş olabilir. Bir ***darshan*** bile, sırf bir bakış bile, içinde bir şeyin değiştiğini, içine bir şeyin girdiğini hissetmeni sağlar.

Giren nedir? O kişi enerjisi ile taşmaktadır... Ve kendisi ile barış halindeki biri daima taşmaktadır, çünkü enerjisi, senin enerjini harcadığın gereksiz saçmalıklarla harcanmamaktadır. O hep taşmaktadır ve kim gelirse alabilir. İsa der ki: "Bana gel. Ağır yük altındaysan bana gel. Ben seni yükünden kurtarırım." Gerçekte hiçbir şey yapmamaktadır; varlığı yeter.

Denir ki ne zaman bir tanrı-adam, bir ***tirthankara,*** bir avatar, bir İsa yeryüzünde dolaşsa, çevresinde özel bir ortam yaratılır. Cayna yogileri bunu ölçmüştür. Otuz sekiz buçuk kilometre derler. Bir ***tirthankaranın*** yarattığı ortamın yarıçapı otuz sekiz buçuk kilometredir ve otuz sekiz buçuk kilometre dahilindeki herkes onun enerjisi ile dolar: Bilerek ya da bilmeyerek, dost ya da düşman, onu takip eden ya da ona karşı çıkan, hiç fark etmez.

Eğer takip ediyorsan, daha fazla dolarsın, çünkü daha açıksın; karşı çıkıyorsan, yine de dolarsın, ama kapalı olduğun için o kadar fazla değil... Ama enerji dolmaktadır. Tek bir adam öylesine büyük bir rezervdir; tek bir adam, eğer rahatsız değilse, sessizse, rahatsa, yuvasındaysa, öylesine

büyük bir rezerv oluşturur ki her yönde, otuz sekiz buçuk kilometre dahilinde bir ortam oluşur. Ve o ortamda daima ziyafettesin.

Bu astral beden aracılığı ile olur. Astral beden senin elektriksel bedenindir. Bizim gördüğümüz beden fiziksel, maddesel bedendir. Bu gerçek yaşam değildir. Yaşam bu bedene elektriksel, semavi beden sayesinde gelir. O senin pranandır, o senin canlılığındır.

Bu yüzden Şiva der ki:

Nazik Devi... Semavi varlığa gir.

İlk önce fiziksel biçimini saran biçimin farkına varmalısın ve farkına vardığında, onun büyümesine, artmasına, genişlemesine yardım etmelisin. Ne yapabilirsin?

Sessizce oturarak ona bak; hiçbir şey yapmadan, yalnızca çevrendeki mavimsi biçime bakarak; hiçbir şey yapmadan, yalnızca bakarak, onun arttığını, yayıldığını, büyüdüğünü, büyüdüğünü hissedeceksin. Sen hiçbir şey yapmadığın için, tüm enerji semavi olur. Bunu unutma. Sen hiçbir şey yapmazken, semavi olandan enerji alınır.

Lao Tzu der ki: "Yapmazken, kimse benden güçlü değildir. Hiçbir şey yapmazken, benden güçlüsü yoktur. Yaparak güçlü olanlar alt edilebilir" Lao Tzu der ki: "Ben alt edilemem, çünkü benim enerjim yapmamaktan geliyor." Yani işin sırrı hiçbir şey yapmamaktadır.

Buda, Bodhi ağacının altında ne yapıyordu?., Hiçbir şey yapmıyordu. O anda yapmıyordu. O yoktu. Yalnızca oturarak nihai olana erişmişti. Bu kafa karıştırıcı görünür. Biz bunca çaba gösteriyoruz ve hiçbir şeye erişmiyoruz ve Buda Bodhi ağacının altında hiçbir şey yapmıyordu ve nihai olana erişti.

Sen bir şey yapmazken, enerjin dışarı çıkmaz. Semavi olana gider. Orada birikir. Semavi bedenin bir elektrik rezervi halini alır. Ve ne kadar çok büyürse, sen o kadar sessiz olursun. Sen ne kadar sessiz olursan, o, o kadar büyür. Ve bir kez semavi bedene nasıl enerji vereceğini, onu boş

yere harcamaktan nasıl kaçınacağını öğrenince, gizli bir anahtarı öğrenmiş olursun.

O zaman bayram yapabilirsin. Gerçekten de, ancak o zaman bayram yapabilirsin. Şu anki halinle nasıl bayram yapabilirsin? Nasıl kutlayabilirsin? Nasıl çiçeklenebilirsin? Çiçekler lüksün bir parçasıdır. Ağaç enerji ile taşarken çiçekler gelir. Çiçekler daima bir lükstür.

Ağaç aç kalmışsa, çiçekler gelmez, çünkü yapraklar için bile yeterince besin yoktur. Bir hiyerarşi vardır: İlk önce kökler beslenir, çünkü en temel olan onlardır. Onlar kaybolursa, o zaman çiçek olasılığı olmaz. Sonra gövde beslenir, sonra dallar beslenir. Her şey yolunda giderse ve hâlâ enerji kalmışsa, o zaman yapraklar beslenir ve yine besin varsa ve ağaç tamamen doymuşsa, besine ihtiyacı yoksa, var olması ve hayatta kalması için enerji gerekmiyorsa, aniden çiçeklenir. Taşan enerji çiçeklere dönüşür. Çiçekler başkaları için ziyafettir. Bir sunudur. Ağaçtan sana bir armağandır.

Ve aynısı insanda da olur. Bir Buda çiçeklenmiş bir ağaçtır. Artık enerji öyle taşmaktadır ki herkesi gelip paylaşmaya davet etmektedir.

Önce ilk tekniği, sonra İkincisini dene. Ayrı ayrı da yapabilirsin, ama semavi bedenin mavimsi biçimini fark etmek daha güç olur.

64. BÖLÜM -Seçimsizlik Mutluluktur

SORULAR

Neden çoğu insan ıstırabı seçer?

Aydınlanmış toplumu nasıl umut edebiliriz?

İlk Soru:

Osho,

insanın önünde yalnızca iki alternatif mi var?.. Üzüntü dolu bir yaşam ve bir ilahilik, mutluluk hayatı... Ve seçim ona mı aittir? Nasıl oluyor da çoğunluk üzüntü ve acı yolunu seçiyor?

Bu çok anlamlı bir sorudur ama aynı zamanda çok hassas bir sorudur. Anlaşılması gereken ilk şey, hayatın çok çelişkili olduğu ve bu yüzden pek çok şeyin olduğudur. İki alternatif şunlardır: İnsan ya cennette olur ya da

cehennemde. Ve üçüncü bir olasılık yoktur. Ya derin acı içinde olursun ya da derin mutluluk içinde. Yegâne iki olasılık, iki açıklık, iki kapı, iki varlık şekli bunlardır.

Sonra insanın aklına, insanın neden acı içinde olmayı tercih ettiği gelir. İnsan asla acı içinde olmayı seçmez, insan hep mutluluğu seçer... Ve çelişki burada işe karışır. Mutluluk içinde olmayı seçersen acı çekersin, çünkü mutluluk içinde olmak demek seçimsiz olmak demektir. Sorun budur. Mutluluk içinde olmayı seçersen acı içinde olursun. Seçmezsen, yalnızca tanık olarak, seçimsiz kalırsan, o zaman mutluluk içinde olursun. Yani bu mutluluk ile acı arasında seçim yapma meselesi değildir; derinlerde, seçme ile seçmeme arasında seçim yapma meselesidir.

Ne zaman seçsen sonuç neden acı olur?.. Çünkü seçmek hayatı böler: Bir şeyin kesilip atılması gerekir. Bütünü kabullenmezsin. Bütünün içinde bir şeyi kabul eder, diğerini reddedersin, seçimin anlamı budur. Ve yaşam bir bütünlüktür. Bir şeyi seçip diğerini reddedersen, reddettiğin sana döner, çünkü yaşam bölünemez. Ve senin reddettiğin, sırf reddettiğin için, üzerinde büyük güç sahibi bir şey olur. Ondan gerçekten korkarsın.

Hiçbir şey reddedilemez. Ancak ona karşı gözlerini kapatabilirsin. Yalnızca kaçabilirsin. Ona dikkat etmekten kaçınabilirsin, ama o daima orada gizlidir, kendini göstermeyi beklemektedir. Bu yüzden, eğer acıyı reddedersen... Acıyı seçmeyeceğini söylersen... O zaman incelikli bir şekilde seçmiş olursun onu. Artık o hep çevrende olur... İlk şey.

Yaşam bir bütündür... İlk şey ve yaşam bir değişimdir... İkinci şey. Bunlar temel gerçeklerdir. Hayatı bölemezsin. İkinci olarak: Hiçbir şey durağan değildir, hiçbir şey olamaz. Bu yüzden, "Acı çekmeyeceğim. Mutlu bir yaşam tarzı seçeceğim" dediğinde mutluluğa tutunursun. Ve bir şeye tutunduğun zaman, onu istediğin zaman, onun kalıcı olmasını dilersin. Ve hayatta hiçbir şey kalıcı olamaz. Yaşam bir akıştır.

Bu yüzden mutluluğa tutunduğun zaman yine acı yaratırsın, çünkü bu mutluluk geçecektir; hiçbir şey kalıcı değildir. Yaşam bir ırmaktır ve sen ırmağa tutunduğun an, hayal kırıklığına uğrayacağın bir durum yaratmış

olursun, çünkü ırmak hareket edecektir. Eninde sonunda ırmağın çok uzaklara gittiğini göreceksin. Artık seninle değildir: Ellerin boştur ve yüreğin hayal kırıklığı doludur.

Mutluluğa tutunursan, mutluluk anları olur, ama onlar gelip geçer. Yaşam bir akıştır. Burada, senin dışında hiçbir şey kalıcı olamaz. Burada, senin dışında hiçbir şey ebedi değildir ve eğer değişen bir şeye tutunursan, gittiği zaman acı çekersin. Ve yalnızca gittiği zaman acı çekmezsin; eğer zihninde tutunma varsa, o buradayken de zevk alamazsın, çünkü daima onu kaybetmekten korkuyor olursun.

Tutunursan fırsatları da kaçırırsın. Daha sonra acı çekeceksin ve şu anda zevk alamıyorsun, çünkü korku hemen köşe başında... Eninde sonunda gidecek. Evine gelen bir konuk gibi: Onun konuk olduğunu ve yarın sabah gideceğini biliyorsun. Gelecek yüzünden acı çekmeye başlarsın... Yarın sabah gidecek... Ve o acı, o ıstırap şu anda gelir. Konuk evindeyken mutlu olamazsın. Konuk seninleyken mutlu olamazsın, çünkü sen şimdiden, yarın sabah gideceğini düşünerek endişe ve acı yaşıyorsun. Bu yüzden o buradayken mutlu olmuyorsun ve gittiği zaman mutsuz olacaksın. Olan da budur işte.

İlk şey: Yaşam bölünemez. Bölersen, ancak o zaman seçebilirsin. Ve seçtiğin şey bir akıştır... Eninde sonunda gidecektir... Ve inkâr ettiğin sana dönecektir; ondan kaçamazsın. "Ben yalnızca gündüzleri yaşayacağım ve gecelerden kaçınacağım" diyemezsin. "Ben yalnızca içime çektiğim nefesle yaşayacağım ve nefes vermekten kaçınacağım" diyemezsin.

Yaşam zıtların ritmidir. Nefes alır, nefes verirsin: Bu iki zıt arasında... Aldığın ve verdiğin... Sen var olursun. Acı vardır, mutluluk vardır. Mutluluk tıpkı aldığın nefes gibidir, acı tıpkı verdiğin nefes gibidir ya da gündüz ve gece gibi... Zıtların ritmi. "Ben yalnızca mutluyken yaşayacağım. Mutlu değilken yaşamayacağım" diyemezsin. Bu tavrı takınabilirsin, ama bu tavır senin daha da fazla acı çekmene sebep olur.

Kimse acıyı seçmez, unutma, insanın neden acı çekmeyi seçtiğini soruyorsun. Kimse acı çekmeyi seçmez. Sen acı çekmeyi seçmedin, mutlu

olmayı seçtin, hem de kuvvetle seçtin. Mutlu olmak için her şeyi yapıyorsun ve acı çekmenin, mutlu olmamanın sebebi de bu.

O zaman ne yapmalı? Hayatın bütün olduğunu hatırla. Seçemezsin... Yaşamın tamamı yaşanmalıdır. Mutluluk anları olacaktır ve acı anları olacaktır ve ikisi de yaşanmalıdır; seçemezsin. Çünkü yaşam ikisi birdendir... Aksi halde ritim kaybolur ve ritimsiz yaşam olmaz.

Müzik gibidir. Bir müzik duyarsın: Notalar, sesler var ve her sesten sonra bir sessizlik, bir boşluk var. O boşluk sayesinde, o sessizlik ve ses sayesinde... Çünkü ikisi birbirine zıttır... Müzik yaratılır. "Ben yalnızca sesleri seçeceğim, boşlukları istemiyorum" dersen müzik olmaz. Tekdüze bir şey olur, ölü olur. O boşluklar sese yaşam verir. Hayatın güzelliği budur işte... Yaşam zıtlıklarla var olur. Ses ve sessizlik, ses ve sessizlik... Bu müzik yaratır, ritim yaratır. Yaşamda da aynısı geçerlidir. Acı ve mutluluk iki zıt olgudur. Seçemezsin.

Seçersen kurban olursun; acı çekersin. Bu zıtların bütünlüğünün ve hayatın nasıl işlediğinin farkına varırsan seçmezsin... İlk şey. Ve seçmediğin zaman tutunmaya gerek olmaz, tutunmanın anlamı olmaz. Acı geldiği zaman acıdan zevk alırsın ve mutluluk geldiği zaman mutluluktan zevk alırsın. Konuk evdeyken ondan zevk alırsın, gittiği zaman acıdan, yokluktan, ıstıraptan zevk alırsın. Ben, ikisinden de zevk al diyorum. Bilgelik yolu budur: İkisinden de zevk al, seçme, ne gelirse kabullenin. Bu senin kaderindir, hayat böyledir ve bu konuda hiçbir şey yapılamaz.

Bu tavrı takınırsan, seçim olmaz. Seçimsiz olursun. Ve seçimsiz olduğunda kendinin farkına varırsın, çünkü artık mutluluğun ne olacağı hakkında endişelenmezsin, bu yüzden dışa gitmezsin. Çevrende ne olacağı hakkında endişelenmezsin. Ne olursa olsun zevk alırsın, onu yaşarsın, ondan geçersin, onu tecrübe edersin ve ondan bir şey kazanırsın, çünkü her deneyim bilincin genişlemesidir.

Hiç acı olmasa, fakirleşmiş sayılırsın, çünkü acı sana derinlik verir. Acı çekmemiş bir adam hep yüzeyde kalır. Acı sana derinlik verir. Gerçekten de, hiç acı olmasa tuzsuz olursun. Bir hiç olursun, yalnızca can sıkıcı bir

olgu olursun. Acı sana bir ton, bir keskinlik verir. Sana, ancak acının verebileceği, mutluluğun veremeyeceği bir nitelik gelir. Daima mutluluk içinde, rahat içinde kalmış, hiç acı çekmemiş birinin tonu olmaz. Yalnızca bir varlık yığını. Derinliği olmazdı. Gerçekte, yüreği olmazdı. Yürek acıyla yaratılır; acıyla evrimleşirsin.

Bir insan yalnızca acı çekmişse, hiç mutluluğu tanımamışsa, o zaman da zengin olmaz, çünkü zenginlik zıtlardan gelir. Zıtlar arasında ne kadar hareket edersen, o kadar yükseğe, o kadar derine evrimleşirsin. Yalnızca acı çekmiş biri köle olur. Hiçbir mutlu an tanımamış biri gerçekte canlı olmaz. Hayvan olur; yalnızca bir şekilde var oluyor olur. Şiir olmaz, yüreğinde şarkı olmaz, gözlerinde umut olmaz. Kötümserlik varoluşunda yerleşir. Mücadele olmaz, macera olmaz. Hareket etmez. Yalnızca durgun bir bilinç göleti olur ve durgun bir bilinç göleti bilinç değildir... Yavaş yavaş bilinçsiz olur. İşte bu yüzden, eğer çok fazla acı varsa bilincini kaybedersin.

Yani yalnızca mutluluğun fazla faydası olmaz, çünkü meydan okuma olmaz. Yalnızca acı fazla büyüme sağlamaz, çünkü mücadele edecek, umacak, düşleyecek hiçbir şey olmaz; fantazi olmaz. İkisine de ihtiyaç vardır ve yaşam ikisinin arasında çok narin bir gerilim, çok ince bir gerilim olarak vardır.

Bunu anlıyorsan seçme. O zaman hayatın nasıl işlediğini, hayatın nasıl olduğunu bilirsin. Yolu budur, yaşam böyledir... Mutluluktan geçer, acıdan geçer ve sana bir ton verir, sana anlam, derinlik verir. Bu yüzden ikisi de iyidir.

İkisi de iyidir, diyorum. İkisi arasında seçim yap demiyorum... İkisi de iyidir, seçim yapma diyorum. Daha çok, ikisinden de zevk al; daha çok, ikisinin olmasına da izin ver. Dirençsizce var ol. Birine tutunma, diğerine direnme.

Bırak düsturun dirençsizlik olsun: Hayata direnmeyeceğim. Hayat bana ne verirse versin almaya hazır olacağım, açık olacağım ve ondan zevk alacağım. Geceler de iyi ve güzeldir ve acının kendine has bir güzelliği

vardır. Hiçbir mutlulukta o güzellik olamaz. Karanlığın kendi güzelliği, gündüzün kendi güzelliği vardır. Karşılaştırmak mümkün değildir ve seçim yoktur. İkisi de kendi boyutları içinde çalışır.

Bu bilinç içinde doğduğu an, seçmezsin. Sen yalnızca tanık olursun ve zevk alırsın... Bu seçimsizlik mutluluk olur. Bu seçimsizlik mutluluk olur. Mutluluk acının tersi değildir; mutluluk her şeye senin getirebileceğin bir niteliktir... Acıya bile.

Bir buda acı çekemez ama bu acının onun başına gelmediği anlamına gelmez. Hatırla, senin başına ne kadar acı geliyorsa Buda'nın başına da o kadar acı gelir, ama o acı çekemez, çünkü o acıdan zevk alma sanatını bilir. O acı çekemez, çünkü mutlu kalır. Acıda bile bayram halinde, meditasyon halinde, canlı, zevk alır durumda, açık, dirençsiz kalır. Acı onun başına gelir, ama ona dokunamaz. Acı gelir ve gider, tıpkı alınıp verilen nefes gibi. O kendisi olarak kalır. Acı onu bir kenara itemez. Acı onu deviremez. Hiçbir şey deviremez onu... Ne acı, ne mutluluk. Sen bir sarkaç gibi varsın: Her şey seni ittiriyor... Her şey. Gerçekten mutlu bile olamıyorsun, çünkü mutluluk da seni öldürebilir. Öylesine dalıyorsun ona.

Hatırlıyorum, bir kez fakir bir okul öğretmenine oldu... Çok yaşlı, fakir, emekli olmuş bir adammış ve piyangoyu kazanmış. Karısı korkmuş, şöyle düşünmüş: "Bu yaşlı adama çok fazla gelir. Beş bin dolar ona çok fazla. Beş dolar bile çok mutluluk veriyor, bu yüzden beş bin dolar onu öldürebilir."

Yakındaki kiliseye koşmuş ve rahibe gidip olanları anlatmış. Demiş ki: "Yaşlı adam dışarıda, ama geri gelecek ve dönme zamanı yaklaştı, bu yüzden bir şeyler yap... Haber bile onu öldürmeye yeter!"

Rahip demiş ki: "Korkma. Ben insan zihnini ve nasıl işlediğini bilirim. Psikolojisini bilirim. Ben gelirim."

Böylece rahip eve gelmiş. O geldiği an yaşlı adam da gelmiş ve rahip konuşmaya başlamış. Demiş ki: "Diyelim ki piyangodan beş bin dolar kazandın... Ne yapardın?"

Yaşlı adam düşünmüş, taşınmış ve yanıt vermiş: "Paranın yarısını kiliseye verirdim."

Rahip düşüp ölmüş. Ona fazla gelmiş.

Mutluluk bile seni öldürebilir, çünkü işin içine o kadar çok dahil olursun ki... Hiçbir şeyin dışında kalamazsın. Acı ya da mutluluk, kapına ne gelirse, sen kendini öyle verirsin ki ayakların yerden kesilir. Artık orada olmazsın. Eve bir esinti girer ve sen orada olmazsın.

Benim söylediğim şu: Eğer seçmezsen, eğer uyanık ve farkında kalırsan, yaşam böyledir... Günler ve geceler gelir ve gider, acı ve mutluluk... Sen yalnızca tanık olursun. Mutluluğa tutunmak olmaz, mutluluğu özlemek olmaz, acıdan kaçmak olmaz. Kendinde kal... Odaklanmış, kök salmış. Mutluluk budur.

Bu yüzden unutma... Mutluluk acının karşıtı değildir. Mutlu olduğunda acı olmayacağını düşünme... Saçmalık. Acı hayatın parçasıdır. Ancak sen var olmadığında o da var olmaz. Sen bedenden tamamen kaybolduğun zaman acı kesilir. Doğum olmadığı zaman acı yok olur. Ama o zaman sen de bütünde kaybolmuş olursun, o zaman artık sen olmazsın... Bir damla okyanusa düşmüştür ve artık yoktur.

Sen var olduğun sürece acı sürecektir. O hayatın bir parçasıdır. Ama sen farkına varabilirsin: O zaman acı çevrende bir yerde olur, ama asla senin başına gelmez. Ama o zaman mutluluk asla başına gelmez. Mutluluğun başına gelip duracağını, ama acının gelmeyeceğini düşünme... İkisi de başına gelmeyecektir. Onlar çevrede, çeperde olacaktır ve sen kendine odaklı olacaksın. Onların oluşunu göreceksin, onların oluşundan zevk alacaksın, ama onlar senin çevrende olacaklar; sana olmayacaklar.

Eğer seçmezsen bu mümkün olur. İşte bu yüzden narin, incelikli olduğunu söyledim. Hayatın çelişkili olması yüzünden sen mutluluğu seçersin ve acıya düşersin. Acıdan kaçmaya çalışırsın ve daha fazla acı davet edilmiş olur. Bu yüzden bunu mutlak bir yasa olarak kabul edebilirsin: Ne seçersen, kaderin tersi olacaktır. Bunu mutlak bir yasa olarak söylüyorum: Ne seçersen seç, kaderin tersi olacaktır.

Bu yüzden kaderin ne olursa olsun, unutma tersini seçerek sen seçtin onu. Acı çekiyorsan, mutluluğu seçerek seçtin acını. Mutluluğu seçmezsen acı kaybolur, hiç seçme. O zaman başına hiçbir şey gelemez ve sen dışında her şey bir akıştır. Bunun çok derinlemesine anlaşılması gerekir.

Varoluştaki tek sabit faktör sensin, başka bir şey değil. Yalnızca sen sonsuzluksun, başka bir şey değil. Senin farkındalığın asla bir akış değil. Acı gelir, ona tanık olursun. Sonra mutluluk gelir, ona tanık olursun. Sonra hiçbir şey gelmez, ona tanık olursun. Tek bir şey sabit kalır: Tanıklık... Ve tanık olan sen.

Eskiden çocuktun... Ya da daha da geriye gidersen, eskiden yalnızca atomik bir hücre idin. Hayal bile edemezsin... Annenin rahminde yalnızca atomik bir hücre, çıplak gözle görülemiyordun. O hücre önüne gelse, onunla karşı karşıya gelsen, bir zamanlar o olduğunu anlayamazsın. Sonra çocuk oldun, sonra genç oldun, şimdi yaşlısın ya da ölüm döşeğinde yatıyorsun. Pek çok şey oldu. Tüm hayatın bir akıştı; iki saniye için bile hiçbir şey aynı kalmadı.

Herakleitos aynı ırmağa iki kere giremeyeceğini söyler. Ve bunu yaşam ırmağı için söyler. Birbirine eş iki anın olamaz. Geçen an tekrarlanamaz. Sonsuza gitmiştir; ona bir daha sahip olamazsın. Aynısı var olamaz. Öylesine büyük bir akıştır ki, sende tek bir şey aynı kalır: Tanıklık.

Annenin rahmine tanık olabilsen, bilincin niteliği aynıydı. Çocukluğuna tanık olabilsen, tanıklık niteliği aynı olurdu. Gençken ya da ölürken, yatağında yatarken, tanık olabilirsen, bilincin niteliği aynıdır.

İçinde, derinliklerdeki tek şey senin tanık benliğin, bilincindir. O aynı kalır; başka her şey değişir. Ve eğer değişim dünyasındaki herhangi bir şeye tutunursan, acı çekersin. Bu konuda hiçbir şey yapılamaz. Sen imkânsızı yapmaya çalışıyorsun, işte bu yüzden acı çekiyorsun. Asla seçmediğini biliyorsun, ama asıl önemli olan bu değil. Acı çekiyorsan, bunu dolaylı olarak seçmişsin.

Bir kez yaşamdaki bu dolaylılığın, yaşamın bu çelişkili niteliğinin farkına varınca, seçmeyi bırakırsın. Seçim yok olduğu zaman dünya

kaybolur. Seçim yok olduğu zaman mutlak olana girmiş olursun.

Ama bu ancak seçen zihin tamamen kaybolduğu zaman mümkün olur. Seçimsiz bir farkındalığa ihtiyaç vardır ve o zaman mutluluk içinde olursun. Ya da mutluluk sen olursun. Ve tekrar söylüyorum: Acı olmaya devam eder, ama artık hiçbir şey sana acı çektiremez. Aniden cehenneme atılsan bile, sırf oradaki varlığın sayesinde, artık senin için cehennem olmaz.

Biri Sokrates'e nereye gitmek istediğini sormuş ve Sokrates demiş ki: "Cennet ya da cehennem var mı, bilmiyorum. Oradalar mı, değiller mi bilmiyorum ama aralarından seçim yapmayacağım. Tek duam şu: Her neredeysem uyanık olayım. Her nerede isem uyanık olayım. Cehennem ya da cennette olmanın önemi yok." Çünkü tamamen uyanık isen cehennem kaybolur... Cehennem senin farkında olmamandır. Eğer tamamen farkındaysan, cennet gerçekleşir... Cennet senin tamamen farkında olmandır.

Gerçekte, cennet ya da cehennem diye coğrafi mekânlar yoktur. Ve bir gün öleceğin ve Tanrı'nın seni, yaptığın işlere göre, cennete ya da cehenneme göndereceği gibi çocuksu şeyler düşünme. Hayır, sen kendi cennetini ya da cehennemini içinde taşırsın. Nereye gidersen git, kendi cennetini ya da cehennemini yanında taşırsın.

Tanrı bile hiçbir şey yapamaz. Aniden onunla karşı karşıya gelsen, o sana cehennem gibi görünür. Sen kendi cehennemini içinde taşıyorsun; onu her neredeysen oraya yansıtıyorsun. Acı çekiyorsun. Karşılaşma tıpkı ölüm gibi, tahammül edilmez olur. Bilincini kaybedebilirsin. Sana her ne oluyorsa, onu içinde taşıyorsun. Bilincin tohumu tüm varoluşun tohumudur.

Bu yüzden unutma, açı çekiyorsan bunu sen seçtin: Bilinçli olarak, bilinçsiz olarak, doğrudan ya da dolaylı olarak, sen seçtin. Bu senin seçimin ve sorumlusu sensin. Başka kimse sorumlu değil.

Ama zihinlerimizde, o karmakarışık zihinlerinde, her şey tam tersi. Acı çektiğin zaman başkaları yüzünden acı çektiğini düşünüyorsun. Sen kendin

yüzünden acı çekiyorsun. Kimse sana acı çektiremez. Bu imkânsızdır. Ve biri sana acı çektirse bile, onun aracılığı ile acı çekme seçimi sana ait. Sen onu seçtin ve onun aracılığı ile belli bir tür acıyı seçtin. Kimse sana acı çektiremez... Bu senin seçimin. Ama sen hep başkaları değişirse ya da başkaları başka bir şey yapsa acı çekmeyeceğini düşünürsün.

Bir hikâye duydum. Nasreddin Hoca, arabası park etmiş bir başka arabaya çarptığı için tutanak dolduruyormuş. Tutanakta pek çok şey soruluyormuş. Diğer aracın sürücüsünün kazadan kaçınmak için ne yapabileceğinin sorulduğu kısma gelince şöyle yazmış: "Arabayı başka yere park edebilirdi. Araba oraya park edilmişti; başka bir yere park etmeliydi... Kaza onun yüzünden oldu."

Ve senin yaptığın da budur. Hep diğeri sorumludur: Başka bir şey yapmalıydı, o zaman acı olmazdı. Hayır, diğeri sorumlu falan değildir. Sen sorumlusun ve bilinçli olarak bu sorumluluğu üzerine almazsan değişmezsin. Sorumluluğun sende olduğunu fark ettiğin an değişim mümkün olur, kolaylıkla mümkün.

Acı çekmişsen, bu senin seçimindi. Karma yasası budur, başka bir şey değil: Tüm sorumluluk sende. Ne olursa olsun... Acı ya da mutluluk, cennet ya da cehennem... Ne olursa olsun, nihai olarak tek sorumlu sensin. Karma yasası budur: Tüm sorumluluk şendedir.

Ama korkma, korkuya kapılma, çünkü eğer tüm sorumluluk sendeyse, aniden bir özgürlük kapısı açılır... Çünkü eğer acının sebebi sensen, sen değişebilirsin. Sebep başkaları ise, o zaman sen değişemezsin. O zaman nasıl değişebilirsin? Tüm dünya değişmediği sürece acı çekersin. Ve başkalarını değiştirmenin yolu yok gibi görünmektedir... O zaman acı sona eremez.

Ama biz o kadar kötümseriz ki, karma yasası gibi güzel öğretileri bile bizi özgürleştiremeyecek şekilde yorumlarız. Tam tersine, bize daha fazla yük olurlar. Hindistan'da karma yasası en az beş bin senedir, hatta daha fazla zamandır biliniyor, ama biz ne yaptık? Kendi sorumluluğumuzu üstlenmedik; tüm sorumluluğu karma yasasına attık... Karma yasası

yüzünden oluyor ve biz hiçbir şey yapamayız, hiçbir şey yapılamaz; hayatın böyle olmasının sebebi geçmiş yaşamlar.

Karma yasası seni özgürleştirir. Kendine yönelik eksiksiz bir özgürlük verir. Kimse sana acı veremez... Mesaj buydu. Acı çekiyorsan, onu sen yarattın. Kaderinin efendisi sensin ve eğer onu değiştirmek istiyorsan, hemen değiştirebilirsin ve hayat farklı olur. Ama tavır...

Bir hikâye duydum. İki arkadaş konuşuyorlarmış. Biri hep iyimser, biri hep kötümsermiş. İyimser bile durumdan çok mutlu değilmiş. İyimser demiş ki: "Eğer bu ekonomik kriz sürerse ve bu siyasi felaketler devam ederse ve dünya her zamanki gibi ahlaksız kalırsa, kısa sürede dilenirken bulacağız kendimizi."

O bile çok umutlu değilmiş... İyimser olanı. O, "Sonunda kendimizi dilenirken bulacağız" deyince kötümser demiş ki: "Kimden? Bu durum devam ederse kimden dileneceksin?"

Bir zihnin var, onu her konuya getiriyorsun. Gerçekten de, her öğretinin niteliğini değiştiriyorsun. Budalan ve Krishnaları kolaylıkla alt ediyorsun, çünkü her şeyi dönüştürüyorsun; kendi tarzında renklendiriyorsun.

Her ne isen, nasıl bir dünyada yaşıyorsan, tek sorumlusu sensin. Bu senin yaratımın. Bu içine, derinlere giderse, her şeyi değiştirebilirsin. Acı çekmen gerekmez. Seçme, tanık ol, o zaman mutluluk başına gelir. Mutluluk ölü bir durum değildir. Acı çevrende sürecek. Bu yüzden başına ne geldiği meselesi değil; senin nasıl olduğun meselesi, nihai anlam senden gelir, olanlardan değil.

İkinci Soru:

Osho,

dün gece can sıkıntısından bahsettin. Toplu yaşamı sürdürebilmek için insanlar can sıkıcı, tekdüze, birbirini tekrarlayan işler yapmak

zorundayken, aydınlanmış bir toplum yaratılmasını nasıl umabiliriz?

Yine: Hiçbir şey can sıkıcı değildir, hiçbir şey birbirini tekrarlayan, tekdüze bir şey değildir... Sen öylesin ve yaptığın her şeye kendi niteliğini getiriyorsun. Hiçbir eylem kendi içinde can sıkıcı değildir, hiçbir eylem kendi içinde can sıkıcı olmayan bir eylem de değildir... Onu can sıkıcı ya da tersi kılan sensin. Ve aynı eylem sana bu an can sıkıcı gelebilir, bir sonraki an mutluluk verici olabilir. Eylem değiştiğinden değil; senin ruh halin, eyleme getirdiğin ruh hali değişmiştir. Bu yüzden unutma, tekrarlayan işler yaptığın için sıkılmıyorsun. Tersine, sen sıkıldın... Bu yüzden iş tekrarlıyormuş gibi geliyor.

Örneğin, çocuklar eylemleri tekrarlamak ister. Aynı oyunu tekrar tekrar oynarlar. Sen sıkılırsın. Ne yapıyorlar? Tekrar tekrar aynı oyun? Tekrar tekrar aynı hikâyeyi isterler. Tekrar tekrar zevk alırlar ve "O hikâyeyi bana yine anlat" derler.

Sorun nedir? Kavrayamazsın. Aptalca görünür. Değildir. Onlar öyle canlıdır ki hiçbir şey onlar için tekrar değildir. Sen ölüsün ve senin için her şey tekrar. Onlar aynı oyunu tekrarlar durur. Bütün gün devam edebilirler ve onları durdurursan ağlayıp bağırırlar, sana direnirler, "Oyunu bozma" derler. Ve sen bütün gün ne yaptıklarını anlayamazsın.

Onların farklı nitelikte bilinçleri vardır. Onlar için hiçbir şey tekrar değildir. Öyle çok zevk alırlar ki bu zevk niteliği değiştirir ve sonra yine zevk alırlar... Hem de daha fazla zevk alırlar, çünkü artık nasıl oynanacağını bilmektedirler. Üçüncü seferde daha da fazla zevk alırlar, çünkü artık her şeyle aşinadırlar. Zevk almaya devam ederler; zevkleri hep artar. Senin aldığın zevk hep azalır.

Sorun nedir? Eylemin kendisi can sıkıcı mıdır, yoksa senin varlık tarzında, bilinç tarzında bir sorun mu vardır.

Bir başka açıdan bak. İki âşık her gün aynı eylemleri tekrarlarlar. Öpüşürler, kucaklaşırlar... Hep aynı eylemler. Ve bunu sonsuza dek yapmaya devam etmek isterler. Onlara zaman versen, varoluşun sonuna dek tekrarlarlar bunları. İki âşığa bak, hiç sıkılmazlar. Ne yapıyorlar?.. Her gün aynı şeyi mi? Ve onlara bütün günü versen, kucaklaşmaya, sevişmeye, öpüşmeye devam ederler. Ne yapıyorlar?

Âşıklar yine çocuk olmuşlardır. İşte bu yüzden aşk bu kadar masumdur... Seni yine çocuk kılar. Artık oyundan zevk almaktadırlar. Yine çocuk olmuşlardır. Olgunluğun tüm saçmalığını bir kenara atmışlardır. Birbirlerinin bedenleri ile oynamaktadırlar ve onlar için hiçbir şey tekrar değildir. Her öpücük tamamen yeni, benzersiz bir şeydir. Hiç de önceki gibi değildir ve bir daha aynı olmayacaktır. Aşkın her anının kendi bireysel, tekrarlamayan varlığı vardır; işte bu yüzden zevk almaya devam ederler.

Ekonomideki azalan kâr yasası bu konuda geçerli değildir. Aşk konusunda azalan kâr yasası yoktur; tersine, artan kâr yasası vardır. İşte bu yüzden ekonomistler aşkı anlamaz, matematikçiler aşkı anlamaz. Hesap konusundan anlayanlar aşkı anlayamaz, çünkü aşk saçmadır; tüm yasalara, her tür matematiğe meydan okur... Artar durur.

Ben öğrenciyken ekonomi öğretmenim bize azalan kâr yasasını açıkladığı zaman ben ona aşkı sordum: "Aşka ne diyorsun?" Adam çok rahatsız oldu ve ben aşk için tam tersinin -artan kar yasasının- geçerli olduğunun söyleyince, bana şöyle dedi: "Sınıftan çık. Ekonomiden anlamıyorsun." Dedi ki: "Bu yasa evrenseldir." Ben dedim ki: "Evrensel deme, peki o zaman aşka ne diyeceksin?"

İki âşık bize bir şeyleri tekrarlıyormuş gibi görünür. Onlar için, bu tekrar değildir. Ama ekonomik yasa bir fahişe için geçerlidir, çünkü onun için aşk aşk değildir, bir maldır... Satılacak, satın alınabilecek bir şey. Bu yüzden gidip bir fahişeyi öpersen, onun için bu can sıkıntısıdır, tekrardır ve

bir gün şöyle diyecektir: "Bu saçmalık. Bütün gün öpülüp durmaktan sıkıldım. Tahammül edilmez bir şey bu." Bunu tekrarlayan bir eylem olduğunu söyleyecektir.

İşte, sana göstermek istediğim de bu: Ayrım. Bir âşık için tekrar değil; bir fahişe için tekrar. Bu yüzden, gerçekte, eylemin kendisi tekrar değil; senin ona getirdiğin nitelik tekrar. Ne yaparsan yap, eğer seviyorsan asla tekrar olmaz. Yaptıklarını, eylemlerini seviyorsan, can sıkıntısı olmaz. Ama sen sevmiyorsun.

Her gün seninle konuşuyorum. Sonsuza dek yapabilirim bunu. Konuşmayı seviyorum. Benim için tekrar değil. Sonsuza dek seninle konuşabilirim. İletişim, yüreğinle iletişim benim için bir aşk. Tekrarlayan bir eylem değil, aksi halde sıkılırdım.

Bir hikâye duydum. Küçük bir çocuk bir pazar günü babası ve annesiyle kiliseye gitmiş, sonra ertesi pazar yine, ertesi pazar yine. Üçüncü pazar günü bu küçük çocuk babasına sormuş: "Tanrı'nın canı sıkılıyor olmalı, çünkü her gün Kilise'de aynı yüzler var. Üç pazardır buraya geliyorum... Aynı yüzler! Her pazar aynı kişiler geldiğini gördükçe Tanrı'nın canı sıkılıyor olmalı."

Ama Tanrı'nın canı sıkılmaz. Tüm varoluş durmaksızın tekrarlamaktadır. Bize tekrar gibi görünür, ama bir varlık, mutlak bir varlık, Tanrı gibi bir şey varsa, onun canı sıkılmaz. Canı sıkılırsa devam etmeye gerek kalmaz. Durabilir. "Yeter artık!" diyebilir. "Bitti!" diyebilir. Ama onun canı sıkılmaz. Neden?

O seviyor... Her ne oluyorsa bu onun aşkı. O yaratıcı, bir işçi değil. O yaratıcı.

Picasso sıkılmaz, çünkü o bir yaratıcı. Eylemin bir yaratım halini alırsa, canın sıkılmaz. Ve sen seversen eylemin yaratım halini alır. Ama temel güçlük şudur, sen yaptıklarını sevmiyorsun, çünkü kendinden nefret ediyorsun... Sorun bu. Bu yüzden ne yaparsan yap nefret ediyorsun, çünkü temel olarak kendinden nefret ediyorsun.

Sen henüz kendini kabullenemedin, henüz varlığın için varoluşa teşekkür etmedin. Tanrı'ya doğru yürekten bir teşekkür yok. Gerçekte, garez besliyorsun... "Beni neden yarattın?" Derinlerde sorup duruyorsun. "Neden varoluşa fırlatılıp atıldım? Amaç ne?" Düşün, aniden Tanrı ile karşılaşsan ona soracağın ilk soru ne olur? Şöyle sorarsın: "Beni neden yarattın? Acı çekmem için mi? Istırap içinde olmam için mi? Boş yere ömürler boyunca gezinip durmam için mi? Yanıt ver!"

Sen kendini kabullenmemişsin, eylemlerini nasıl kabullenebilirsin? Kendini sev. Kendini olduğun gibi kabul et. Çünkü eylem ikinci sırada gelir... O zaman benliğinden akar. Kendimi seversem, o zaman ne yaparsam yapayım, onu da severim. Ve eğer sevmezsem, dururum. Devam etmeye ne gerek var ki?

Ama sen sevmiyorsun ve kaynak sevilmezken o kaynağın ürünleri nasıl sevilebilir? Ne yaparsan yap... Bir mühendis olabilirsin, bir doktor, kimyacı, biliminsanı olabilirsin... Ne yaparsan yap nefretini getiriyorsun ona. Nefretin onu tekrar kılıyor. Nefret ediyorsun ve neden yaptığın konusunda bahaneler buluyorsun. "Karım için, çocuklarım için yapıyorum" diyorsun. Ve baban da senin için yapıyordu ve onun babası onun için yapıyordu, senin çocukların senin için yapacak ve kimse yaşamdan zevk almayacak.

Bunlar hiledir. Sen yalnızca korkaksın. Ondan kaçamazsın, çünkü sana güvenlik, gelir, banka hesabı veriyor. Sen korkak olduğun için yapmayı bırakamıyorsun ve sevdiğin şeyi yapmaya başlayamıyorsun. Sonra her şeyi çocuklarının, karının üzerine yıkıyorsun ve onlar da aynısını yapıyor.

Çocuğa sor. Okula gidiyor ve canı sıkılıyor. Diyor ki: "Babam için gidiyorum. O mutlu hissediyor. Gitmezsem çok üzülür" Ya karın?.. O da her şeyi sen ve çocuklar için yapıyor. Aslında kimse kendisi için var olmuyor. Kimse kendini, kendi için var olacak kadar çok sevmiyor. O zaman hiçbir şey yolunda gitmiyor. Kaynak zehirlenmiş ve sonra kaynaktan çıkan her şey zehirlenmiş.

Ve işini değiştirirsen onu seveceğini düşünme. Hayır, niteliğini yeni işe de getirirsin. Başlangıçta bir heyecan olabilir, yeni bir şey olabilir, ama eninde sonunda yerleşecek ve aynı olacaktır. Kendini değiştir, kendini sev, ne yaparsan yap, sev; ne kadar ufak olursa olsun, fark etmez.

Aklıma bir hikâye geldi. Abraham Lincoln Başkan olduğunda, senatonun açılış günü onun gücünü, prestijini, başarısını çok kıskanan biri ayağa kalkmış ve Abraham Lincoln'a şöyle demiş: "Lincoln, unutma, baban bir ayakkabıcıydı."

Tamamen saçma ve ilgisizmiş ve bunu söyleyen adam eklemiş: "Baban ayakkabıcıydı ve ailem için ayakkabı yapardı. Onu unutma."

Sırf ona hakaret etmek için söylemiş ve tüm senato gülmüş, çünkü herkes kıskançmış. Derinlerde, herkeste aynı his varmış: "Bu koltuk bana ait ve bu adam onu ele geçirdi." Elbette, ne zaman biri başarılı olsa sinsi bir şekilde başarmıştır; yalnızca sen adil bir biçimde başarılı olursun. Başkalarının başarılarını bu şekilde uyarlarız... Sinsilikle, yanlış bir teknikle ulaşmıştır başarıya. İşte bu şekilde tahammül ederiz ve kendimizi teselli ederiz. Bu yüzden tüm senato gülmüş.

Ama Abraham Lincoln çok güzel bir şey söylemiş. Demiş ki: "Bana babamı hatırlatman çok güzel. Onun bir ayakkabıcı olduğunu biliyorum... Ama ben hiç öyle ayakkabıcı görmedim. Benzersizdi, yaratıcıydı, çünkü ayakkabı yapmayı çok seviyordu. Ve onun kadar başarılı olacağımı hayal edemiyorum, çünkü bu başkanlığı onun ayakkabı yapmayı sevdiği kadar sevmiyorum. O zevk alıyordu, mutluydu. Ben bu başkanlıkta, onun ayakkabıcılıkta olduğu kadar mutlu olamayacağım."

"Ama bu anda onu neden hatırladın? Biliyorum" demiş Abraham Lincoln. "Babam ailen için ayakkabı yapıyordu, ama onlar hiç şikâyet etmedi, bu yüzden umarım ayakkabılar iyidir. Ama sen şu anda, hiçbir ilgisi olmadan onu hatırlıyorsun... Sanırım ayakkabın hâlâ vuruyor. Ben onun oğluyum, onarabilirim."

Kendini seviyorsan, yaptığın işi seviyorsan, farklı bir ortamda yaşarsın. O ortamda hiçbir şey tekrarlanmaz. Tekrar ancak sıkıntılı zihne görünür.

Tekrarlayan eylemler yüzünden sıkıldığını söyleme. Eylem tekrar gibi görünüyor, çünkü sen sıkılıyorsun... O zaman ne yaparsan yap tekrar olur.

Ama hayata bak... Yaşam tekrardan zevk alır. Mevsimler bir çember şeklinde hareket eder. Güneş bir çember üzerinde hareket eder... Her gün, her sabah doğar. Ve yaz gelir, kış gelir, yağmurlar gelir, tekrarlar dururlar. Tüm varoluş derin bir şekilde, tekrarlayarak hareket etmektedir. Yaratım tıpkı bir çocuk oyunu gibidir. Ağaçların canı sıkılmaz, gökyüzünün canı sıkılmaz. Gökyüzü asla, "Yine mi bulutlar?" demez. Gökyüzünün bulut gördüğü bunca bin yıldan sonra... Her yağmur mevsiminde bulutlar gelir ve hareket etmeye başlarlar. Hayata bak. Hayat tekrardır.

Sözcük iyi değildir; 'tekrar' sözcüğü iyi değildir. Hayatın aynı oyunu oynamaya devam ettiğini söylemek daha iyidir. Oyundan o kadar zevk alır ki tekrarlamak ister. Ve aldığı zevk artar durur; bir zirveye doğru gider. İnsan neden tekrardan sıkılır? Tekrar sıkıcı olduğundan değil, çünkü sen öyle sıkılıyorsun ki her şey can sıkıcı geliyor.

Sigmund Freud bir hastaya sorular soruyormuş; psikanaliz başlamadan önce temel soruları soruyormuş. Demiş ki: "Kütüphaneye bak, aklına ne getiriyor?"

Adam kitaplara bakmış, ama aslında pek bakmamış ve demiş ki: "Aklıma bir kadını getiriyor, güzel bir kadını." Freud için bu iyiymiş, çünkü onun, her şeyin cinsel olduğu teorisine uyuyormuş, bu yüzden, "Tamam" demiş. Sonra mendilini çıkarmış. "Buna bak. Aklına ne getiriyor? Aklına ilk gelen ne?"

Adam gülmüş ve demiş ki: "Güzel bir kadın."

Freud çok sevinmiş. Gerçekten de bu onun teorisiymiş... Her erkeğin temel olarak cinsellikle ilgilendiği, başka bir şeyle ilgilenmediği teorisi. Erkek kadın düşünür, kadın erkek düşünür ve tek düşündükleri budur. Bu yüzden, "Kapıya bak" demiş. Kapıda kimse yokmuş, sokakta bile kimse yokmuş. Demiş ki: "Bak, kimse yok. Bu yokluk... Ne hissediyorsun? İlk hatırladığın ne?"

Adam, "Güzel bir kadın" demiş.

Bu sefer Freud biraz rahatsız olmuş, bu adamın onu kandırıp kandırmadığını merak etmeye başlamış, bu yüzden demiş ki: "Bu çok fazla. Her şey sana kadınları hatırlatıyor."

Adam demiş ki: "Mesele bu değil. Mesele kütüphane ya da mendil ya da boş bir kapı değil. Gerçekte, ben kadınlar dışında bir şeyi asla düşünmem. Asla başka bir şey düşünmem, bu yüzden sen ne dersen de önemsiz. Ben yalnızca kadınları düşünürüm. Her şey bana onları hatırlattığından değil; yalnızca kadınları düşündüğümden böyle... Bu bir hatırlatma meselesi değil."

Yani aslında mesele, şu ya da bu eylemin canını sıkması ya da tekrarlayan, tekdüze, usandırıcı işlerin canını sıkması meselesi değildir. Asıl şey, bir şey yapsan da, yapmasan da senin canının sıkılmasıdır. Yalnızca bir sandalyede gevşiyor olsan, yine canın sıkılır. Hiçbir şey yapmazken canın sıkılır. "Yapacak hiçbir şey yok ve canım sıkılıyor. Yapacak hiçbir şey yok... Sıkılıyorum" dersin. Bütün hafta usandırıcı işler yüzünden sıkılırsın ve haftasonu yapacak hiçbir şey olmadığı için sıkılırsın. Bütün hayatın boyunca, fabrikada, ofiste ya da dükkânda tekrarlayan bir iş yaptığın için sıkıldın. Sonra emekli olduğunda sıkılıyorsun, çünkü artık yapacak hiçbir şey yok.

Bu başka bir şeyin meselesi değil. Bir şey içinde can sıkıntısı yaratmamış; sen sıkılıyorsun ve can sıkıntını dokunduğun her şeye bulaştırıyorsun. Kral Midas'ı duymuşsundur... Her dokunduğu altın olurmuş. Sen de bir Kral Midas'sın... Her dokunduğun can sıkıntısı oluyor. Simyasal bir dokunuşun var: Her şeyi bir can sıkıntısına dönüştürebiliyorsun; her şey, diyorum.

İş, eylem değiştirmeyi düşünme; bilincinin niteliğini değiştirmeyi düşün. Kendine karşı daha sevgi dolu ol. Hatırlanacak ilk şey, kendine karşı daha sevgi dolu olman gerektiğidir. Ahlakçılar tüm dünyayı zehirlemiştir. "Kendini sevme. Bu bencillik" derler. "Başkalarını sev, kendini sevme. Kendini sevmek günahtır" derler.

Ve ben bunun tamamen saçmalık olduğunu söylüyorum... Yalnızca saçmalık da değil; tehlikeli bir saçmalık. Kendini sevmediğin sürece kimseyi sevemezsin; imkânsızdır, çünkü kendine âşık olmayan bir adam başkasına âşık olamaz. Kendine âşıksan, ancak o zaman taşan aşkın başka birine ulaşabilir.

Kendini sevmeyen biri kendinden nefret eder ve eğer sen kendinden nefret ediyorsan, nasıl başka birini sevebilirsin? Diğerlerinden de nefret edersin. Ancak rol yapabilirsin. Ve kendini sevemediğin zaman, nasıl başkalarından seni sevmelerini bekleyebilirsin? Kendi gözlerinde herkes kınanır. Tüm ahlak öğreticileri sana tek bir şey verir: Kendi kendini kınama teknikleri... Kendini nasıl kınarsın, nasıl kötü, suçlu, günahkâr olursun.

Hıristiyanlık, günahkâr olmanın ne yaptığınla ilgisi olmadığını söyler... Sen günahkâr olarak doğmuşsun. Bu, bir günah işleyip işlemediğin meselesi değildir; hayır, sen günahkâr olarak doğmuşsun. İnsan günah içinde doğar. Âdem, ilk insan günahı işledi ve sen onun varislerin. Günah işlendi, hiçbir şey yapılamaz. Artık geri çevrilemez ve sen günaha doğuyorsun... Âdem'in günahına.

Eğer günah içinde doğuyorsan, nasıl kendini sevebilirsin? Eğer varlığın günahsa, nasıl kendini sevebilirsin? Ve eğer kendini sevemiyorsan, başka kimseyi sevemezsin. Sevgi ilk önce yuvada gerçekleşmelidir... Sen yuvasın... Ve sevgi ancak taştığı zaman başkalarına ulaşır. Ve taştığı zaman, eylemlerine taşar, yaptıklarına taşar. Resim de yapsan, ayakkabı da yapsan başka bir şey de... Sokağı temizlerken bile... Ne yaparsan yap, eğer derin aşk içinde isen, eğer kendine karşı derin bir aşk besliyorsan, bu yaptığın her şeye taşar. Sen hiçbir şey yapmazken bile akar. Akmaya devam eder, senin varoluşun halini alır, o zaman hiçbir şey can sıkıcı gelmez.

İnsanlar bana geliyor; bazen bazı dostlar büyük duygudaşlıkla bana soruyorlar: "Bütün gün bir odada oturuyorsun, pencereden dışarı bile bakmıyorsun. Sıkılmıyor musun?" Ben kendimleyim. Neden sıkılayım ki? "Yalnız başına otururken sıkılmıyor musun?" diyorlar.

Kendimden nefret etsem sıkılırım, çünkü nefret ettiğin biriyle yaşayamazsın. Sen kendinden sıkılıyorsun. Yalnız yaşayamıyorsun. Birkaç dakika yalnız kalsan kıpır kıpır oluyorsun, rahatsız oluyorsun, benliğine bir huzursuzluk geliyor. Biri ile birlikte olmaya can atıyorsun, çünkü kendinle kalamıyorsun. Arkadaşın o kadar sıkıcı... Kendi arkadaşlığın. Kendi yüzüne bakamıyorsun. Kendi eline sevgiyle dokunamıyorsun... İmkânsız.

Bana soruyorlar... Ve sormaları kendilerine göre haklı, çünkü onlar yalnız kaldıklarında sıkılıyorlar... Bana soruyorlar: "Bazen dışarı çıkmıyor musun?" Gerek yok. Bazen bana soruyorlar: "İnsanlar aynı sorunla tekrar tekrar sana geliyorlar. Sıkılmıyor musun?"

Çünkü herkeste aynı sorun var. O kadar az orijinalsin ki orijinal bir sorun bile yaratamıyorsun. Herkeste aynı sorun var. Bazılarının aşkla, bazılarının cinsellikle, zihin huzuru ile, kafa karışıklığı ile ya da başka bir şeyle... Bir psikoloji, bir patoloji, bir şey... İlgili, ama insanlar kolaylıkla yedi kategoriye bölünebilir ve hep aynı sorular, aynı yedi temel soru var ve insanlar aynılarını sorup duruyor.

Bu yüzden dostlar bana soruyor: "Sıkılmıyor musun?"

Asla sıkılmıyorum, çünkü benim için her birey benzersiz ve birey yüzünden, onun getirdiği sorun da bir tekrar değil, çünkü bağlam farklı, birey farklı. Sen aşk sorununla geliyorsun, bir başkası kendi aşk sorunuyla geliyor: İkisi benzer görünüyor, ama değiller, çünkü iki birey birbirinden çok farklıdır... Farklılıkları sorunun niteliğini değiştirir.

Bu yüzden, eğer kategorize edersen, yedi kategoriye ayırabilirsin, ama ben asla kategorize etmem. Her birey o kadar benzersizdir ki, başka biri ile aynı kategoriye konamaz. Hiçbir kategori yapılamaz. Ama o zaman, her bireyin benzersiz olduğu sorunun köklerine inebilmek için çok keskin bir farkındalığın olmalı. Aksi halde, yüzeyde herkes birbirinin aynıdır.

Yüzeyde herkes birbirine benzer, aynı sorunlara sahiptir, ama derinlere gidersen, uyanıksan ve kişinin benliğinin derinlerine gitmeye hazırsan, ne kadar derine gidersen o kadar orijinal, o kadar bireysel ve benzersiz bir olgu ortaya çıkar. En merkezi görebilirsen, önündeki bu kişi

tekrarlanamazdır. Daha önce asla var olmamıştır, asla var olmayacaktır. Benzersizdir. Ve o zaman gizem içini doldurur... Benzersiz insanın gizemi.

Nasıl içe işleneceğini, nasıl sevgi dolu ve uyanık olunacağını biliyorsan hiçbir şey tekrar değildir. Aksi halde her şey tekrardır. Sen sıkılıyorsun, çünkü can sıkıntısı yaratan bir bilincin var. Bilinci değiştir, o zaman sıkıntı olmaz. Ama sen nesneleri değiştirip duruyorsun... Bu hiç fark yaratmaz.

65. BÖLÜM -Yaşam Sorun Değil Bir Gizemdir

- S U T R A L A R -

92

Zihin maddesini, ifade edilemez bir incelik içinde, yüreğinin altına, üstüne ve içine öylesine koy.

93

Mevcut biçiminin herhangi bir alanını sınırsızca geniş olarak düşün.

Yaşam bir sorun değil, bir gizemdir. Bilim için yaşam bir sorundur, ama din için bir gizemdir. Bir sorun çözülebilir, bir gizem çözülemez... Yaşanabilir, ama çözülemez. Din çözüm, yanıt önermez. Bilim yanıt önerir; dinin yanıtı yoktur.

Temel fark budur ve dinin ne olduğunu anlamak için herhangi bir çaba göstermeden önce, dindar zihin ile bilimsel zihnin yaklaşımları arasındaki bu temel fark derinlemesine anlaşılmalıdır.

Bilim hayata bir sorun olarak, çözülebilecek bir şey olarak bakar, dediğim zaman, tüm yaklaşım düşünsel olur. O zaman zihin işe karışır, sen değil. Sen meseleden çıkarsın. Zihin yönlendirir, zihin ele alır, zihin içine işler ve analiz eder. Zihin tartışır, şüphe eder, deney yapar, ama bir bütünlük olarak sen işin içinde olmazsın. Dolayısıyla çok kafa karıştırıcı bir olgu olur: Bir biliminsanı, kendi araştırma bölümü söz konusu olduğunda, düşünsel olarak çok keskin olabilir, ama sıradan hayatta başka herkes kadar sıradan bir insandır... Özel hiçbir şey yoktur, son derece sıradandır. Kendi bilgi dalında deha olabilir, ama yaşamda sıradandır.

Bilim yalnızca zekânı işe karıştırır, bütünlüğünü değil. Zekâ şiddet doludur, saldırgandır. İşte bu yüzden pek az kadın bilim kadını olabilir... Onlar için saldırganlık doğal değildir. Zekâ erildir, saldırgandır, şiddet doludur: İşte bu yüzden erkekler daha bilimsel, kadınlar daha dindardır. Zekâ bölmeye, ayırmaya, analiz etmeye çalışır ve canlı bir şeyi böldüğün zaman yaşam kaybolur. Ellerinde yalnızca ölü parçalar kalır.

İşte bu yüzden bilim asla hayata dokunmaz. Gerçekten de, neye dokunursa dokunsun ölür. Bilim 'ruh yok', Tanrı yok' dediğinde bu anlamlıdır, ama ruh ya da Tanrı olmadığından değil. Anlamlıdır, çünkü bu bilimsel zihnin yaklaşımını, onun hiçbir şekilde hayata dokunamadığını gösterir. Bilim nereye dokunursa, ölüm gerçekleşir. Yöntemin, yolun kendisi, bölme, ayırma, analiz yaklaşımı ile yaşam dışarıda bırakılır.

Bir şey: Zekâ şiddet doludur, saldırgandır, bu yüzden zekâ aracılığı ile elde edilecek nihai sonuç ancak ölüm olabilir, yaşam değil. O bilgi kısmidir, bütün değildir ve parçalar ölüdür. Yaşam organik bir birliktir. Hayatı sentez aracılığı ile tanıyabilirsin, analiz aracılığı ile değil. Sentez ne kadar büyük olursa, evrimleşen yaşam biçimleri o kadar yüksek olur. Tanrı nihai sentezdir, eksiksiz birliktir, varoluşun bütünlüğüdür. Tanrı bir yap-boz değildir, var olan her şeyin nihai sentezidir... Madde, var olan her şeyin nihai analizidir.

Bu yüzden bilim atomik maddeselliğe varır ve din kozmik bilince varır. Bilim son, en düşük paydaya gider ve din yukarı, en yüksek paydaya gider. İkisi zıt yönlerde ilerlerler. Bu yüzden bilim her şeyi bir soruna dönüştürür, çünkü onu bilimsel olarak ele alacaksan, ilk önce bir sorun olup olmadığına karar vermen gerekir. Din temel olarak gizemi alır. Sorun yoktur, yaşam bir sorun değildir. Vurgusu, onun çözülemeyeceğidir. Bir sorun çözülebilir bir şey demektir, bilinebilen bir şey, bilinebilir bir şey. Şu anda biliniyor olmayabilir, ama bilinebilirdir. En fazla, bilinmeyebilir, ama o bilinmeme kaybolacak, o bilinen bir şeye dönüşecektir.

Bu yüzden din asla "Yaşam nedir?" gibi bir soru soramaz. Bu saçmadır. Din "Tanrı nedir?" gibi bir soru soramaz. Bu anlamsızdır. Dinin yaklaşımı sorun yaratmamaktır. Din nasıl daha canlı olunabileceğini, hayatın akışına nasıl kapılınacağını, nasıl bol bol yaşanabileceğini sorabilir; din nasıl Tanrı olunabileceğini sorabilir... Ama Tanrı'nın ne olduğunu soramaz.

Biz gizemleri yaşayabiliriz, onlarla bir olabiliriz, kendimizi onların içinde kaybedebiliriz, tamamen farklı bir varoluşa sahip olabiliriz, nitelik değişir... Ama hiçbir şey çözülmez, çünkü hiçbir şey çözülemez. Ve çözülebilir görünen her şey, bilinebilir görünen her şey, ancak biz onu parça parça ele aldığımız için öyle görünür. Bütüne bakarsak, yine hiçbir şey bilinebilir değildir, biz yalnızca gizemi geri iteriz. Tüm sorularımız geçicidir, yalnızca tembel zihnimize soruymuş gibi görünür. Delici bir zihnin varsa, yine aynı gizeme dönersin, yalnız itilmiştir, bir adım gerilemiştir. Yanıtların hemen arkasında soru gizlidir. Sen yalnızca bir yanıt cephesi yaratmışsındır, yalnızca gizemin üzerine bir perde germişsindir.

Ayrımı hissedebilirsen, o zaman en baştan itibaren din farklı bir şekil, farklı bir renk, farklı bir görünüş alır Tüm perspektif değişir. Konuştuğumuz bu teknikler herhangi bir şeyi çözmek için değildir... Onlar hayatı bir sorun olarak kabul etmez. Yaşam oradadır. Yaşam hep bir gizemdi ve bir gizem olarak kalacak. Ne yaparsak yapalım üzerindeki gizemi kaldıramayız, çünkü gizemli olmak hayatın kendi niteliği. Hayatın gizemli olması tesadüfi bir şey değil, ayrılabilen bir şey değil, o hayatın kendisi. Bu yüzden bana göre, gizeme ne kadar girersen, o kadar dindar olursun.

Gerçekten dindar bir adam Tanrı'ya inandığını söylemez; o Tanrı'nın var olduğunu söylemez. Bunlar yüzeysel görünür, belli sorulara verilen yanıtlar gibi görünür. Dindar bir adam böyle saygısızca şeyler telaffuz etmez... Tanrı'nın var olduğunu söylemez. Bu öyle derin bir olgudur, öyle gizemli bir şeydir ki, herhangi bir şey söylemek saygısızca olur. Bu yüzden ne zaman biri Buda'ya Tanrı'nın var olup olmadığını sorsa, o sessiz kalırdı. Öyle bir şey soruyorsun ki yanıt verilemez. Tanrı olmadığından değil, ama böyle bir şeye yanıt vermek onu yanıt verilebilir kılar. O zaman yaşam yanıt verilebilir bir sorun olur. O zaman gizem kaybolur. Bu yüzden Buda, "Bana metafizikse! soru sorma" demiştir.

Sorular ancak fiziksel olabilir, fizik onlara yanıt verebilir. Metafizikse! sorular yoktur, olamaz, çünkü metafizik demek gizem demektir.

Bu teknikler senin bilginin değil gizemin derinliklerinde hareket etmen içindir.

Ya da farklı bir şekilde bakabilirsin: Bu teknikler seni bilginin yükünden kurtarmak içindir. Onlar senin 'bilgililiğini' artırmak için değildir, çünkü 'bilgililik' engeldir. O zaman kapı gizeme kapatılır. Ne kadar çok bilirsen, hayatın derinlerine işleme yeteneğin o kadar azalır. Baştaki hayret yeniden yakalanmalıdır, çünkü çocuksu bir hayret duygusunda hiçbir şey bilinmez ve her şey gizem olur. Ve gizemin içlerine gidersen, ne kadar derinde hareket edersen, gizem o kadar derinleşir. Sonra bir an gelir, hiçbir şey bilmediğini söyleyebilirsin. Doğru an odur.

Artık meditasyon dolu olmuşsundur. Derin bir cehalet hissettiğinde, hiçbir şey bilmediğini fark ettiğinde, kapının gizeme açılabileceği doğru denge noktasına gelmişsindir. Eğer biliyorsan, kapı kapanır; eğer cahilsen, hiçbir şey bilmediğinin tamamen farkındaysan, kapı aniden açılır. Bu, bilmediğin duygusu kapıyı açar.

Bu yüzden bu teknikleri bilgi olarak alma, seni daha masum kılacak yardım olarak al. Cehalet masumluktur, bilgi hep bir tür kurnazlık, akıllılıktır. Bilgini yine cahil olmak için kullanabilirsen, doğru kullanmış

olursun. Tüm yazmaların, tüm bilgilerin, tüm Vedaların tek doğru kullanımı budur... Seni yeniden çocuk yapmak.

92. Teknik

Zihin maddesini, ifade edilemez bir incelik içinde, yüreğinin altına, üstüne ve içine öylesine koy.

Üç şey: Bir, eğer bilgi önemliyse, o zaman baş merkezdir; eğer çocuksu masumluk önemliyse, o zaman yürek merkezdir. Çocuk yürekte yaşar; biz başta yaşarız. Çocuk hisseder; biz düşünürüz. Hissettiğimizi söylediğimiz zaman bile, hissettiğimizi düşünürüz. Bizim için ilk başta düşünmek gelir, hissetmek ikinci sıradadır. Düşünmek bilimin aracıdır, hissetmek dinin aracıdır.

Yine hisseden bir organizma olmaya başlamalısın. Ve iki boyut birbirinden farklıdır. Düşündüğün zaman ayrı kalırsın; hissettiğin zaman erirsin.

Bir çiçeği, bir gülü düşün. Düşündüğün zaman, ayrı olursun, bir boşluk, bir mesafe, bir uzam olur. Düşünce için uzama ihtiyaç vardır; düşüncelerin hareket etmesi için mesafe gerekir. Çiçeği hissedersen boşluk kaybolur, mesafe yok olur. Çünkü hisler için mesafe engeldir. Ne kadar yaklaşırsan, o kadar fazla hissedersin. Bir an gelir, yakınlık bile bir tür mesafe gibi görünür... Ve o zaman erime gerçekleşir. O zaman sınırları hissedemezsin, senin nerede olduğunu, çiçeğin nerede olduğunu hissedemezsin, senin nerede bittiğini, çiçeğin nerede başladığını hissedemezsin. O zaman sınırlar birbirinin içinde erir: Çiçek bir açıdan senin içine girer, sen bir açıdan çiçeğin içine girersin. Hissetmek, sınırların kaybolmasıdır; düşünce sınır yaratmaktır. İşte bu yüzden düşünce hep tanımlar üzerinde ısrar eder, çünkü tanımlar olmadan sınır yaratamazsın.

Düşünce, ilk önce 'tanımla' der, duygu 'tanımlama' der. Tanımlarsan, duygu biter.

Çocuk hisseder; biz düşünürüz. Çocuk varoluşa yaklaşır, erir ve varoluşun da kendi içinde erimesine izin verir. Biz yalıtılmışız, kafada tutsak olmuşuz. Biz adalar gibiyiz.

Bu sutra, yürek merkezine dön, der. Şeyleri hissetmeyi başla. Şeyleri hissetmeye başlarsan bu büyük bir deneyim olur. Ne yaparsan yap, zamanının ve enerjinin belli bir kısmını hissetmeye ayır. Burada oturuyorsun, beni dinleyebilirsin... Ama o düşünmenin parçası olur. Aynı zamanda beni burada hissedebilirsin, ama o düşünmenin bir parçası olmaz. Varlığımı hissedebilirsen, o zaman tanımlar kaybolur. O zaman, gerçekten, eğer bir duygu anına gelirsen, kimin konuştuğunu ve kimin dinlediğini bilemezsin. Bu hemen, şu anda olabilir. O zaman konuşan dinleyici olur ve dinleyici konuşan olur. O zaman gerçekte iki ayrı varlık olmazlar, daha çok, bir olgunun iki kutbu olurlar: Bir kutup konuşandır ve diğer kutup dinleyendir. Ama bunlar yalnızca kutuptur, yalıtılmıştır. Gerçek değillerdir. Gerçek olan bu ikisinin arasındakidir... Yaşam, akış. Her hissettiğinde, egondan başka bir şey önemli hale gelir. Nesne ve özne tanımlarının kaybederler. Bir akış, bir dalga var olur... Bir kutupta konuşan, diğer kutupta dinleyen, ama yaşam dalgasıdır.

Baş sana berraklık verir ve bu berraklık yüzünden benliğin çok karışır, çünkü baş açık açık tanımlar, sınırları belirler, haritalar çizer. Mantıkla, her şey açık seçiktir: Belirsizlik yoktur, gizeme izin verilmez. Belirsiz olan her şey reddedilir, yalnızca berrak olan gerçektir. Mantık sana bir berraklık verir ve bu berraklık yüzünden büyük bir yanlış anlama doğar. Berraklık gerçeklik değildir. Gerçeklik daima belirsizdir, bulanıktır. Kavramlar berraktır, gerçeklik gizemlidir; kavramlar mantıklıdır, gerçeklik mantıksızdır.

Sözcükler berraktır, mantık berraktır, yaşam berrak değildir. Yürek sana eriyen bir belirsizlik verir. Gerçekliğe daha mahrem bir şekilde ulaşır, ama berrak değildir. Ve biz hedef olarak berraklığı seçtiğimizden, gerçekliği ıskalamaktayız. Gerçekliğe yeniden girmek için berrak olmayan gözlere ihtiyacın var. Belirsiz olmalısın, kavramsallaştırılamayacak bir şeye, mantık olmayan bir şeye, sallantıda ve gerçek olan, sallantıda ve canlı olan bir şeye girmeye hazır olmalısın.

Berraklık ölüdür. Sabit kalır. Yaşam bir akıştır, hiçbir şey sabit değildir, bir sonraki an hiçbir şey aynı kalmaz. O konuda nasıl berrak olabilirsin? Berraklık üzerinde çok fazla ısrar edersen, onunla bağlantını kaybedersin. Olan da budur işte.

Bu sutra der ki, temel olan yürek merkezine dönmektir... Ama nasıl dönmeli?

Zihin maddesini, ifade edilemez bir incelik içinde, yüreğinin altına, üstüne ve içine öylesine koy.

"Zihin maddesi" orijinal Sanskritçe sözcüğün, chittanın iyi bir tercümesi değildir. Ama İngilizce'de başka dengi yoktur. Bu yüzden bir açıdan iyidir, 'zihin' değil, 'zihin maddesi' anlamını taşır.

Zihin, zihne vurmak, düşünmek, düşünce demektir ve zihin maddesi bütün bu düşüncelerin üzerinde yüzdüğü fon demektir... Tıpkı üzerinde bulutların süzüldüğü gökyüzü gibi. Bulutlar düşüncelerdir ve gökyüzü onların üzerinde yüzdüğü fondur. O gökyüzü, bilinç, zihin maddesi olarak adlandırılır. Zihnin düşüncesiz olabilir; o zaman chitta olur, o zaman saf zihin olur. Düşünceler olduğunda saf olmayan zihindir.

Zihnin düşüncesiz olabiliyorsa, o zaman bu çok İnceliklidir, varoluşta mümkün olan en incelikli şeydir. Daha incelikli bir olasılık hayal edemezsin. Bilinç en incelikli şeydir. Bu yüzden zihinde düşünce olmadığında, saf bir zihnin olur. Saf zihin yüreğe doğru gidebilir, saf olmayan zihin gidemez. Saf olmamakla, zihinde ahlaksız düşünceler olduğunu kastetmiyorum, saf olmamakla tüm düşünceleri kastediyorum... Bu haliyle düşünce saf değildir.

Tanrı'yı düşünüyor olsan bile bu saf değildir, çünkü bulut hareket etmektedir. Bulut çok beyazdır, ama bulut oradadır ve mekân saflığı yoktur. Bulutsuz bir gökyüzü yoktur. Bulut, kara bir bulut olabilir, zihinde cinsel bir düşünce hareket edebilir ya da bulut beyaz, güzel bir bulut olabilir, zihinde hareket eden bir dua olabilir, ama her iki durumda da, saf zihin yoktur. Saf değildir, bulutludur. Ve eğer zihin bulutluysa, yürekte hareket edemezsin.

Bunun anlaşılması gerekir, çünkü düşünceler varken başa tutunursun. Düşünceler köklerdir ve kökler kesilmediği sürece yüreğe düşemezsin.

Çocuk ancak düşüncelerin kristalleştiği ana kadar yürekte kalır, sonra kafasında düşünceler süzülmeye başlar. Sonra kök salarlar; sonra eğitim, kültür, yetiştirme yoluyla köklenirler; sonra, yavaş yavaş bilinç yürekten başa gider. Bilinç ancak düşünceler varsa başta kalabilir. Bu temeldir. Düşünce yoksa, bilinç hemen yürekteki orijinal masumluğuna döner.

Meditasyon bu yüzden bu kadar vurgulanmaktadır, düşünmemek, düşüncesiz farkındalık, seçimsiz farkındalık ya da Buda'nın 'doğru zihinliliği', ki bu herhangi bir düşünce olmadan zihin sahibi olmaktır, yalnızca farkında olmak bu yüzden bu kadar vurgulanmaktadır. O zaman ne olur? Çok büyük bir olgu gerçekleşir, çünkü kökler kesildiği zaman, bilinç hemen yüreğe, eskiden olduğu yere düşer. Yine çocuk olursun.

İsa demiş ki; "Ancak çocuklar gibi olanlar Tanrı'nın krallığına girebilir." Bilinçleri yüreğe dönen insanlardan bahsetmektedir. Onlar masum, çocuk gibi olmuşlardır.

Ama ilk gereken, zihin maddesini, öylesine ifade edilemez bir incelik içinde... Koymaktır.

Düşünceler ifade edilebilir. İfade edilemeyen tek bir düşünce yoktur, olamaz da. Eğer ifade edilemiyorsa, onu düşünemezsin; eğer düşünebiliyorsan, o zaman ifade edilebilirdir. İfade edilemez olduğunu söyleyebileceğin tek bir düşünce yoktur. Düşündüğün an ifade edilebilir olmuştur... Çoktan kendi kendine ifade etmişsindir.

Bilinç, saf bilinç ifade edilemez. İşte bu yüzden gizemciler bildiklerini ifade edemeyeceklerini söyler dururlar. Mantıkçılar hep, biliyorsan, o zaman neden ifade edemediğin sorusunu sorarlar. Ve savları anlamlıdır, önemlidir. Gerçekten bildiğini söylüyorsan, neden ifade edemiyorsun?

Bir mantıkçı için, bilgi ifade edilebilir olmalıdır... Bilinebilen şey başkalarına da bildirilebilir, sorun yoktur. Sen bilmişsen, o zaman sorun nerededir? Onu başkalarına bildirebilirsin. Ama gizemcinin bilgisi

düşüncelere dair değildir. Onu bir düşünce olarak bitmemiştir, bir duygu olarak bilmiştir. Bu yüzden gerçekten de, "Tanrıyı biliyorum" demek iyi değildir. "Hissediyorum" demek daha iyidir. "Tanrıyı tanıdım" demek iyi değildir. "Onu hissettim" demek daha iyidir. Bu, olguyu daha doğru tanımlar, çünkü yürekten geçen 'bilgi' bilgi gibi değil, duygu gibidir.

Zihin maddesini öylesine ifade edilemez bir incelik içinde... Koy. Zihin maddesi, bilinç, chitta ifade edilemezdir. Tek bir düşünce hareket etse, ifade edilebilir olur. Bu yüzden zihin maddesini öylesine ifade edilemez bir incelik içinde koymak demek, senin bilinç olduğun, ama herhangi bir düşüncenin bilincinde olmadığın bir noktaya gelmen demektir; daha uyanık olduğun, ama zihinde hareket eden düşünce olmayan bir yer. Bu çok narin bir noktadır ve çok zordur... Kolaylıkla ıskalayabilirsin.

Biz iki zihin durumu biliriz. Biri düşüncelerin olduğu durumdur. Düşünceler varken yüreğe gidemezsin. Sonra bir başka zihin durumu biliriz... Düşüncelerin olmadığı durum. Düşünceler yokken uyuyakalırsın. O zaman da yüreğe gidemezsin. Her gece, birkaç dakika için, birkaç saat için düşünceden düşersin. Düşünceler kesilir, ama sen yüreğe erişemezsin, çünkü bilinçsizsin. Bu yüzden çok hassas bir dengeye ihtiyaç vardır. Düşünceler uykuda olduğu gibi, düş olmadığı zamanki gibi kesilmelidir... Ve sen uyanıkken olduğun gibi uyanık olmalısın. Bu iki nokta birleşmelidir. Zihin derin uykudaki kadar düşüncesiz olmalıdır, ama sen uykuda olmamalısın, tamamen uyanık, farkında olmalısın.

Farkındalık ve bu düşüncesizlik birleştiği zaman, meditasyon olur. İşte bu yüzden Patanjali ***samadhinin sushupti*** olduğunu söyler. En yüksek esriklik, ***samadhi,*** derin uyku gibidir ve tek bir farkı vardır: Onun içindeyken uykuda değilsindir. Ama nitelik aynıdır... Düşüncesiz, düşsüz, rahatsız olmamış, tek bir dalga olmadan, tamamen sakin ve sessiz, ama uyanık. Farkında olduğunda ve düşünce olmadığında, bilincinde ani bir dönüşüm hissedersin. Merkez değişir. Sen geri fırlatılırsın. Yüreğe fırlatılırsın. Ve yürekten dünyaya baktığın zaman dünyevilik yoktur, yalnızca Tanrı vardır. Baştan varoluşa baktığın zaman tanrı yoktur, yalnızca maddesel varoluş vardır.

Madde, maddesel varoluş, dünya ve Tanrı iki ayrı şey, iki bakış tarzı, iki bakış açısı değildir. Onlar benliğin iki merkezinden bakılan aynı olgudurlar.

Zihin maddesini, ifade edilemez bir incelik içinde, yüreğinin altına, üstüne ve içine öylesine koy. Tamamen onun içinde ol, karışın, boğulun. Yüreğin üzerinde, altında, içinde, yalnızca bilinç ol; tüm yürek basit bilinçle sarılsın; özellikle hiçbir şey düşünmeden, yalnızca farkında olarak, sözsüzce, söze dökmeden, hiç düşünmeden, yalnızca var olarak.

Zihin maddesini yüreğinin altına, üstüne, içine koyarsan, senin için her şey mümkün olur. Algının tüm kapılan temizlenir ve gizemin tüm kapıları açılır. Aniden sorun kalmaz ve aniden acı olmaz... Sanki karanlık tamamen kaybolmuştur. Bir kez bunu bilince, başa dönebilirsin, ama aynı olmazsın. Artık başı bir araç olarak kullanabilirsin. Onunla çalışabilirsin, ama artık onunla özdeşleşmezsin ve onunla çalışırken, dünyaya onun aracılığı ile bakarken bile her ne görüyorsan zekâ yüzünden olduğunu bilirsin. Artık daha yüksek bir nokta, daha derin bir görüşle tanışıksın... Ve dilediğin her an geri düşebilirsin.

Bir kez geçişi ve bilincin nasıl düştüğünü bilince; yaşının, geçmişinin, hafızanın, bilginin nasıl kaybolacağını ve senin yine yeni doğmuş bir bebek olacağını... Bir kez bu sırrı, bu geçişi bilince, o noktaya dilediğin kadar çok gidebilirsin ve tekrar tekrar tazelenirsin. Başa gidersen, onu kullanabilirsin; sıradan dünyada hareket edebilirsin, çalışabilirsin, ama ona karışmazsın, çünkü derinlerde, zekânın bildiğinin kısmi olduğunu bilirsin. Ve kısmi bir doğru bir yalandan daha tehlikelidir, çünkü doğru görünür ve sen aldanabilirsin.

Birkaç nokta daha. Yüreğe gittiğin zaman, varoluşa bütün bir varlık olarak bakarsın. Yürek parçalı değildir, yürek senin bir parçan değildir, yürek, tüm bütünlüğün içinde sen demektir. Zihin bir parçadır, el bir parçadır, bacak bir parçadır, mide bir parçadır, parça parça ele alınan tüm beden parçalıdır. Yürek bir parça değildir. İşte bu yüzden elim kesilse bile yaşayabilirim. Beynim çıkarılsa bile yaşayabilirim, ama yüreğim giderse, ben de giderim.

Gerçekten de, tüm bedenim kesilip atılabilir, ama eğer yüreğim atıyorsa canlıyımdır. Yürek demek senin bütünlüğün demektir, bu yüzden yürek durduğunda sen artık var olmazsın. Tüm diğer şeyler yalnızca parçadır, elden çıkarılabilirdir. Yürek atıyorsa sağlam kalırsın. Yürek merkezi varoluşunun özüdür. Sana elimle dokunabilirim. O dokunuş bana senin hakkında, senin tenin hakkında, onun pürüzsüz olup olmadığı hakkında belli bilgiler verir. El bana belli bilgiler verir, ama o bilgi kısmidir, çünkü el benim bütünlüğüm değildir. Seni görebilirim. Gözlerim farklı bir açıdan belli bilgiler verir, ama bu da bütün olmaz. Seni düşünebilirim... Yine aynı şey. Ama seni kısmen hissedemem. Seni hissedersem, bütünlüğün içinde hissederim. İşte bu yüzden, aşk aracılığı ile tanımadığın sürece hiçbir insanın bütünlüğünü tanıyamazsın.

Ancak aşk tüm kişiliği, tüm benliği, özü, bütünü sana sergileyebilir. Çünkü aşk demek, yürekle bilmek, yürek aracılığı ile hissetmek demektir. Bu yüzden bana göre hissetmek ve bilmek benliğinin iki ayrı parçası değildir. Hissetmek tüm benliğindir ve bilmek onun yalnızca bir parçasıdır.

Din için aşk en yüksek bilgidir. İşte bu yüzden din bilimsel konulardan daha şiirsel bir dille ifade edilebilir. Bilimsel terimler kullanılamaz, onlar biliş âlemine aittir. Şiir kullanılabilir. Ve gerçekliği aşk aracılığı ile tanımış olanlar, ne derlerse desinler şiir olur. Upanişadlar, Vedalar, İsa'nın, Buda'nın ya da Krishna'nın deyişleri, hepsi şiirsel bildirilerdir.

Tüm eski dini yazmaların şiir dilinde yazılması tesadüf değildir. Bunun bir anlamı vardır. Şiir dünyası ile gizemcinin dünyası arasında bir yakınlık olduğunu gösterir. Gizemci de yürek dilini kullanır.

Şair yalnızca belli uçuş anlarındaki gizemcidir, tıpkı sıçradığında yeryüzünün çekiminden kurtulduğun zaman olduğu gibi, ama sen yine geri dönersin. Bir şair, birkaç saniye için gizemcilerinin dünyasına uçmuş biri demektir. Bazı kısa bakışlar atmıştır. Bir gizemci, yerçekimini tamamen aşmış, aşk dünyasında yaşayan, yürek aracılığı ile yaşayan kişi demektir. Onun ikametgâhı bu olmuştur. Şiirsel biri için o yalnızca kısa bir bakıştır: Bazen baştan yüreğine düşer. Ama bu yalnızca bir süreliğinedir... Yine başa dönecektir. Bu yüzden güzel bir şiir görürsen, onu yazan şairle

tanışmaya çalışma, çünkü aynı kişi ile tanışmazsın. Hayal kırıklığına uğrarsın, çünkü çok sıradan biri ile tanışırsın. O kısa bir bakış fırlatmıştır. Belli anlar için gerçeklik ona sergilenmiş ve o yüreğe inmiştir. Ama geçişi bilmez. Efendisi değildir. Kendiliğinden olmuştur ve o kendi iradesi ile hareket edemez.

Coleridge öldüğü zaman ardında yaklaşık kırk bin tamamlanmamış şiir bırakmış. Gerçekten de, tüm hayatı boyunca yalnızca yedi şiir tamamlamış. Büyük bir şair olmuş, dünyadaki en büyük şairlerden biri, ama ona pek çok kez, "Neden tamamlanmamış şiirler biriktirip duruyorsun, neden onları tamamlamıyorsun?" diye sorulduğunda yanıtı şu olmuş: "Hiçbir şey yapamıyorum. Bazen aklıma birkaç dize geliyor ve sonra kesiliyor. Bu yüzden onları nasıl tamamlayabilirim? Bekliyorum. Beklemek zorundayım. Yine gelirse, o bakış bana gelirse, dünya, gerçeklik yine bana sergilenir ve o zaman tamamlarım. Ama kendi başıma hiçbir şey yapamam." Çok içten bir şair olmalı. Böylesine içten şairler bulmak güçtür, çünkü zihin bir tamamlama eğilimi duyar. Üç dize gelmişse, sen dördüncüsünü sağlarsın ve dördüncüsü diğer üçünü öldürür, çünkü zihnin çok aşağı bir durumundan gelir...

Sıçrayıp birkaç an için yerçekiminden kurtulduğunda çok farklı bir benlik boyutun olur.

Bir şair yeryüzünde hareket eder, ama zaman zaman sıçrar. O sıçrayışlarda kısa bakışlar atar. Bir gizemci yürekte yaşar. Yeryüzünde hareket etmez, onun ikametgâhı yürek olmuştur. Bu yüzden gerçekte o şiir yaratmaz, ama o ne yaparsa yapsın şiir olur, ne derse desin şiir olur. Gerçekten de, bir gizemci düzyazı kullanamaz, çünkü onun düzyazısı da şiirdir... Yürekten gelmektedir, aşktan gelmektedir.

Zihin maddesini, ifade edilemez bir incelik içinde, yüreğinin altına, üstüne ve içine öylesine koy.

Yürek senin bütün benliğindir ve ancak bütün olduğunda bütünü tanıyabilirsin... Bunu unutma. Ancak benzer benzeri tanıyabilir. Sen parçalı iken bütünü tanıyamazsın. İçeride nasılsa, dışarıda da öyledir. Sen içeride

bütün olduğunda, dışarıdaki bütün gerçeklik sana sergilenir; sen onu bilme yeteneğine sahip olursun, onu bilme hakkına sahip olursun. Sen içeride parçalı iken, dışarıdaki gerçeklik de parçalı olur. Bu yüzden içten içe her ne isen, senin için dışarısı da o olacaktır.

Yüreğin derinliklerinde tüm dünya farklıdır, geştalt farklıdır. Sana bakıyorum. Eğer sana baş, zekâ aracılığı ile, biliş parçalarımdan biri aracılığı ile bakıyorsam, o zaman burada birkaç dost, birey, ego var... Ayrı. Ama sana yürek aracılığı ile bakıyorsam, o zaman burada birey yok. O zaman burada yalnızca okyanus gibi bir bilinç var ve bireyler yalnızca dalga. Eğer sana yürekten bakıyorsam, o zaman sen ve komşun iki ayrı varlık değilsiniz, o zaman gerçeklik seninle komşun arasında. Sen yalnızca iki kutupsun ve gerçek tam arada. O zaman burada, senin içinde dalgalar olarak var olduğun bir bilinç okyanusu var. Ama dalgalar ayrı değil, birbirine bağlı. Ve biliyor olsan da, olmasan da, siz her an birbirinizin içinde eriyorsunuz.

Bir saniye önce senin içinde olan nefes senden çıktı.. Şimdi komşunun içinde hareket ediyor. Bir saniye önce o senin yaşamındı ve onsuz ölürdün ve şimdi komşunun içinde hareket ediyor. Şimdi onun yaşamı. Bedenin durmaksızın titreşimler yayıyor, bu yüzden yaşam enerjin durmaksızın komşuna gidiyor ve onun yaşam enerjisi de sana giriyor.

Sana yürekten bakarsam, sana sevgi dolu gözlerle bakarsam, sana bütünsel olarak bakarsam, o zaman sen yalnızca titreşim yayan noktalarsın ve yaşam durmaksızın senden diğerlerine, diğerlerinden sana akıyor...

Ve bu yalnızca bu odada olmuyor, tüm evren daimi bir yaşam enerjisi akışıdır. Hareket eder durur. Bireysel birimler yoktur, o kozmik bir bütündür. Ama kozmik olan zekâ aracılığı ile asla belirmez, yalnızca parçalar, atomik parçalar belirir. Ve bu zekâ aracılığı ile neyin kavranabileceği meselesi değildir. Zekâ aracılığı ile kavramaya çalışırsan kavramak imkânsız olur. Tamamen farklı bir bakış, tamamen farklı bir varoluş noktasıdır.

Eğer içeride bütünsen, dışarıda bütünlük sana sergilenir. Bazıları buna vahiy, Tanrı'yı fark ediş der: Bazıları buna ***mokşa,*** özgürleşme der; bazıları ***nirvana,*** kesilme der. Farklı sözcükler, tamamen farklı sözcükler, ama aynı özü, aynı nüveyi ifade ederler.

Tüm bu ifadelerde tek bir şey temeldir: Birey kaybolur. Ona Tanrı'yı fark ediş diyebilirsin, o zaman sen artık birey olmazsın; ona özgürleşme diyebilirsin, o zaman artık bir benlik olmazsın; ona 'kesilme' diyebilirsin - Buda'nın dediği gibi- o zaman, tıpkı bir lambanın, bir alevin var olmayı bırakması, kaybolması, dağılması gibi, sen de onu hiçbir yerde bulamazsın, yerini bulamazsın, olmamaya gitmiştir, bu yüzden birey kaybolur. Ama bu noktanın üzerinde düşünülmesi gerekir. Neden tüm dinler doğruyu fark ettiğin zaman bireyin, benliğin, egonun yok olduğunu söylerler? Eğer tüm dinler bunu vurguluyorsa, bu benliğin yanılsama olduğu anlamına geliyor olmalıdır... Aksi halde nasıl kaybolabilir? Benlik aslında var olmamalıdır, ancak o zaman kaybolabilir. Bu çelişkili görünebilir, ama öyledir; ancak o zaman kaybolabilir. Var olan, var olmakta ısrar eder, kaybolamaz.

Sırf baş yüzünden sahte bir varlık var olmuştur: Birey. Yüreğe inersen, sahte varlık kaybolur. O başının yaratımıydı. Yürekte kozmik olan vardır, birey yoktur; bütün vardır, parçalar yoktur. Ve unutma, sen olmadığında cehennemi yaratamazsın; olmadığında, acı içinde olamazsın; olmadığında, endişe, ıstırap olamaz. Tüm endişeler, tüm ıstıraplar senin yüzünden var... Gölgenin gölgesi. Benlik gerçekdışıdır, ego gerçekdışıdır ve bu gerçekdışı benlik yüzünden pek çok gerçekdışı gölgeler yaratılmıştır. Onlar seni takip ederler, sen onlarla savaşmaya devam edersin, ama asla muzaffer çıkmazsın, çünkü temel içinde saklanmaya devam eder.

Swami Ramateertha bir yerlerde anlatır. Bir evde, fakir bir köylünün evinde kalıyormuş. Köylünün küçük çocuğu kulübenin önünde oynuyormuş ve güneş yükseliyormuş, çocuk kendi gölgesini görmüş. Onu yakalamaya çalışmış, ama ne kadar çok hareket ederse, gölge o kadar ileri gidiyormuş. Çocuk ağlamaya başlamış. Başarısız olmuşmuş. Gölgeyi yakalamak için her yolu denemiş, ama imkânsızmış. Bir gölgeyi yakalamak imkânsızdır... Gölge yakalaması zor bir şey olduğundan değil, imkânsızdır. Çocuk onu yakalamak için hareket etmektedir. O hareket

ettiği zaman gölge de ileri kaymaktadır. Bir gölgeyi yakalayamazsın, çünkü bir gölge maddesel değildir ve ancak maddesel bir şey yakalanabilir.

Ramateertha orada oturuyormuş. O gülüyormuş, çocuk ağlıyormuş ve anne ne yapacağını şaşırıyormuş. Çocuğu nasıl teselli etmeli? Bu yüzden Ramateertha'ya demiş ki: "Swamiji, bana yardım edebilir misin?" Ramateertha çocuğa gitmiş, çocuğun elini yakalamış ve başına koymuş. Gölge yakalanmış. Çocuk elini başına koyunca gölge yakalanmış. Çocuk gülmeye başlamış. Şimdi elinin gölgeyi yakaladığını görebiliyormuş.

Bir gölgeyi yakalayamazsın, ama kendini yakalayabilirsin. Ve kendini yakaladığın an, gölge de yakalanmış olur.

Acı yalnızca egonun gölgesidir. Hepimiz o çocuk gibiyiz, acıyla, endişeyle, ıstırapla savaşıyoruz ve onları dağıtmaya çalışıyoruz. Asla zafer kazanamayız. Bu bir güç meselesi değil. Tüm çaba saçma, imkânsız. Benliği, egoyu yakalamalısın ve bir kez yakalayınca, acı aniden kaybolur. O yalnızca bir gölgedir.

Benlikle savaşmaya başlayan insanlar vardır. "Benliği dağıt, egosuz ol, o zaman mutlu olursun" diye öğretilmiştir, bu yüzden benlikle, egoyla savaşmaya başlarlar. Ama savaşırsan yine benliğin var olduğuna inanıyor olursun. Savaşın ona besin verir, ona enerji veren bir şey olur, onu beslersin. Bu teknik egoyu düşünme, yalnızca baştan yüreğe git, o zaman ego kaybolur, der. Ego başın yansımasıdır. Onunla savaşma. Ömürlerce savaşabilirsin, ama başta kalırsan kazanamazsın.

Durduğun noktayı değiştir, baştan farklı bir noktaya, benliğinde daha derin bir noktaya git, o zaman her şey değişir, çünkü artık farklı bir açıdan bakabilirsin. Yürekten baktığında ego yoktur. Bu yüzden biz yürekten çok korkarız. Asla onun dilediğini yapmasına izin vermeyiz, hep ona karışırız, hep ona zihni getiririz. Yüreği zihinle kontrol etmeye çalışırız, çünkü korkarız... Yüreğe gidersen kendini kaybedersin. Ve bu kaybediş tıpkı ölüm gibidir. Dolayısıyla sevme yeteneksizliği doğar, dolayısıyla âşık olma korkusu doğar. Kendini kaybettiğin için kontrol sende değildir. Senden daha büyük bir şey seni yakalar ve hâkimiyeti ele geçirir. O zaman emin

zeminde olmazsın, nereye hareket ettiğini bilmezsin. Bu yüzden zihin der ki: "Aptallaşma, mantıkla hareket et. Deli olma."

Ne zaman biri âşık olsa, herkes onun delirdiğini düşünür. Kendisi de delirdiğini düşünür: "Kendimde değilim!" Bu neden olur? Çünkü artık kontrol yoktur. Kontrol edemediği, idare edemediği, yönlendiremediği bir şey olmaktadır. Tersine kendisi yönlendirilmektedir, daha büyük bir güç onu ele geçirmiştir. Hâkimiyet altına alınmıştır...

Ama ele geçmeye hazır olmadığın sürece senin için Tanrı olamaz. Sen ele geçmeye hazır olmadığın sürece senin için gizem yoktur, mutluluk yoktur, takdis yoktur. Aşkın, duanın, kozmosun hâkimiyeti altına girmeye hazır biri, bir ego olarak ölmeye hazır demektir. Ancak o insan hayatın gerçekte ne olduğunu, hayatın ne verebileceğini bilir. Mümkün olan gerçekleşir, ama sen kendini ortaya koymalısın.

Bu teknik güzeldir. Egon hakkında hiçbir şey söylemez. O konuda hiçbir şey söylemez. Yalnızca sana bir teknik verir ve eğer tekniği takip edersen, ego kaybolur.

93. Teknik

Mevcut biçiminin herhangi bir alanını sınırsızca geniş olarak düşün.

Bu da aynıdır, ama farklı bir kapı kullanır. Temel esas aynıdır, sınırları yok etmektir. Zihin sınırlar yaratır. Düşünmezsen, sınırsıza açılırsın. Ya da farklı bir kapıdan, sınırsızı deneyebilir, zihinden düşebilirsin. Zihin kısıtsızla, tanımlanmamışla, sınırsızla, sonsuzla aynı anda var olamaz. Zihin sınırlanmamışla varolamaz, bu yüzden sınırsız bir şey denersen zihin kaybolur.

Bu teknik şöyle diyor:

Mevcut biçiminin herhangi bir alanını sınırsızca geniş olarak düşün.

Herhangi bir alan. Gözlerini kapatıp başının sonsuz olduğunu hayal edebilirsin. Artık onun sınırları yoktur. Devam eder, eder, eder ve sınırı

yoktur. Başın tüm kozmos olmuştur, sınırsızdır. Bunu hayal edebilirsen, aniden düşünceler durur. Başını sonsuz olarak hayal edebilirsen, düşünce olmaz. Düşünce ancak çok dar bir zihinde var olabilir. Ne kadar darsa, düşünce için o kadar iyidir. Zihin ne kadar büyükse, düşünce o kadar azdır ve zihin bütün uzay olduğunda, hiç düşünce kalmaz.

Buda Bodhi ağacının altında oturuyor. Ne düşündüğünü hayal edebilir misin? Hiç düşünmüyor. Başı tüm kozmos olmuş. Geniş olmuş, sonsuzca geniş. Bu teknik hayal edebilenler için iyidir, herkes için iyi değildir. Hayal edebilenler için, hayal gücünün gerçek olduğu ve hayal ya da gerçek olduğunu ayıramayan insanlar için işe yarar. Aksi halde fazla faydası olmaz. Ama korkma, çünkü insanların en az yüzde otuzu için böyle bir hayal gücü imkânsızdır. Bu insanlar çok güçlüdür.

Zihnin çok eğitimli değilse, hayal kurman kolay olur. Eğer eğitimliyse yaratıcılık kaybolmuştur, o zaman zihnin yalnızca bir depolama boşluğudur, bir bankadır. Ve tüm eğitim sistemi bir banka sistemidir. Sana bir şeyler yığar, biriktirir dururlar. Her ne hissediyorlarsa sana yığılmalıdır ve yığarlar da. Senin zihnini ego olarak kullanırlar, o zaman hayal edemezsin. O zaman ne yaparsan yap, yalnızca sana öğretilenleri tekrarlıyor olursun.

Eğitimsiz olanlar bu tekniği büyük kolaylıkla kullanabilirler. Ve üniversiteden eğitimle çarpıtılmadan çıkmış olanlar da kullanabilir. Onca eğitime rağmen hâlâ gerçekten canlı olanlar yapabilirler. Kadınlar erkeklerden daha kolay yapabilir. Hayal gücü güçlü olanlar, düş görenler, onlar da kolaylıkla yapabilir.

Ama yapıp yapamayacağını nasıl bilebilirsin?

Tekniğe girmeden önce küçük bir deney yap. İki elini birbirine kenetle ve gözlerini kapat. Beş dakika boyunca, her an, sandalyede gevşe, iki elini kenetle ve ellerinin öylesine kenetlendiğini ki onları açamadığını hayal et. Sana saçma gelecek, çünkü onlar kilitlenmiş değil, ama sen öyle olduklarını hayal et.

Beş dakika boyunca düşündükten sonra, zihninde üç sefer şunu tekrarla: "Şimdi ellerimi açmaya çalışacağım, ama imkânsız olduğunu biliyorum. Ellerim kilitlendi ve onları açamam."

Sonra ellerini açmaya çalış. Yüzde otuzunuz ellerini açamayacak. Gerçekten kilitlenecekler ve ne kadar çok uğraşırsan, imkânsız olduğunu o kadar fazla hissedeceksin. Terlemeye başlayacaksın... Kendi ellerini açamıyorsun. O zaman bu yöntem sana göredir. O zaman bu yöntemi deneyebilirsin.

Eğer ellerini kolaylıkla açabiliyorsan ve hiçbir şey olmadıysa, bu yöntem sana göre değildir. Yapamazsın. Ama ellerin açılmazsa korkma ve çok fazla uğraşma, çünkü ne kadar çok uğraşırsan o kadar zor olacaktır. Yalnızca gözlerini yine kapat ve artık ellerinin kilitli olmadığını hayal et. Yine beş dakikaya ihtiyacın olacak; açmaya çalıştığın zaman hemen açılacaklarını hayal et.

Sırf hayal gücü kullanarak, ellerini kilitlediğin şekilde kilitlerini aç. Ve eğer bu mümkünse, ellerin hayal gücü ile kilitlenmişse ve kendin açamamışsan, o zaman bu teknik senin için mucizeler yaratacaktır. Ve bu yüz on iki teknik arasında hayal gücü ile çalışan pek çok teknik vardır. Bütün o teknikler için bu el kilitleme deneyi iyidir. Ama unutma, tekniğin sana göre olup olmadığını dene.

Mevcut biçiminin herhangi bir alanını sınırsızca geniş olarak düşün.

Herhangi bir alan... Tüm bedeni düşünebilirsin. Gözlerini kapat ve tüm bedenin yayıldığını, yayıldığını, yayıldığını, sonra sınırların kaybolduğunu düşün. Bedenin sonsuz oldu. Ne olacak? Ne olacağını hayal bile edemezsin. Kozmos olduğunu hayal edebilirsen... Anlamı budur, sonsuzdur... Egona bağlı olan her şey yok olacaktır, ismin, kimliğin, hepsi yok olacaktır. Fakirliğin ya da zenginliğin, sağlıklılığın ya da hastalığın, acıların... Hepsi kaybolacaktır, çünkü onlar sonlu bedenin parçasıdırlar. Sonsuz bedenle var olamazlar. Ve bir kez bunu bilince, sonlu bedenine geri dön. Ama artık gülebilirsin. Ve sonlu bedenin içinde bile sonsuz olanı sezebilirsin, hissedebilirsin. O zaman onu taşıyabilirsin.

Dene. Ve baştan denersen iyi olacaktır, çünkü tüm hastalıkların temeli odur. Gözlerini kapat, yere uzanın ya da bir sandalyeye oturup gevşe. Başın içine bak. Başının duvarlarının yayıldığını, genişlediğini hisset. Çok sarsıcı olduğunu hissedersen ağır ağır dene. İlk önce başının tüm odayı kapladığını düşün. Derinin duvarlara dokunduğunu hissedeceksin. Ellerini kilitleyebiliyorsan, bu olacaktır. Derine dokunan duvarların serinliğini hissedeceksin. Baskıyı hissedeceksin.

Hareket etmeye devam et. Başın öteye geçti... Artık ev başının içinde, sonra tüm kasaba başının içine geldi. Yayılmaya devam et. Üç ay içinde, ağır ağır, güneşin başının içinde doğduğu, noktaya geleceksin, güneş başının içinde hareket edecek. Başın sonsuz oldu. Bu sana, daha önce benzerini hiç tanımadığın derin bir özgürlük verecek. Ve tüm acılar, kaybolacak olan bu dar zihne aittir. Böyle bir durumda, Upanişadik görücüler, şöyle diyebilir: "Aham brahmasmi. / Ben İlahi Olan'ım, Ben Mutlak'ım." Böyle bir esriklik içinde, "Ene'l Hak" denebilir.

Mansur esriklik içinde haykırmıştır: "Ene'l Hak, Ene'l Hak... Ben Tanrı'yım." Müslümanlar onu anlayamazlar. Gerçekten de, böyle şeyleri hiçbir mezhep anlayamaz. Onlar adamın delirdiğini düşünmüşlerdir, ama o deli değildi, mümkün olan en aklı- başında insandı. Onun egoist olduğunu düşündüler. "Ben Tanrı'yım," diyordu, bu yüzden onu öldürdüler. O öldürülürken, elleri kesilirken, kahkaha atıyor ve "Ene'l Hak, Aham Brahmasmi... Ben Tanrı'yım" diyordu. Biri sordu: "Mansur, neden gülüyorsun? Seni öldürüyorlar." O dedi ki: "Beni öldüremezler. Ben bütünüm."

Ancak bir parçayı öldürebilirsin. Bütünü nasıl öldürebilirsin? Ona ne yaparsan yap fark etmez.

Mansur'un şöyle dediği anlatılır: "Eğer gerçekten beni öldürmek istiyorsan, en az on sene önce gelmeliydin. O zaman ben vardım. O zaman beni öldürebilirdin, ama artık beni öldüremezsin, çünkü ben artık yokum. Senin öldürebileceğin egoyu ben, kendim öldürdüm."

Mansur bu türden belli sûfi yöntemlerini uyguluyordu. Genişleyen, sonunda genişlemenin sonsuz olduğu ve insanın artık var olmadığı teknikler. O zaman bütün vardır ve birey yoktur. Son birkaç on yıl içinde, Batı'da son yirmi, otuz sene içinde, psikedelik uyuşturucular çok önem kazanmıştır. Aslında cazibeleri genişlemenin cazibesidir, çünkü uyuşturucunun etkisi altında darlığın, sınırlılığın kaybolur. Ama bu kimyasal bir değişimdir, onlardan tinsel bir şey çıkmaz. Yalnızca sisteme tecavüzdür... Sistemi kırılmaya zorlarsın.

Kısa bir an artık hiçbir şeyle kısıtlı olmadığını, sonsuz, özgürleşmiş olduğunu görürsün. Ama bu kimyasal zorlama sayesindedir. Bir kere dönünce, yine dar bedende olursun ve artık bu beden öncekinden de dar gelir sana. Yine aynı hapishaneye kapatılmışındır, ama artık hapishane daha tahammül edilmez haldedir, çünkü kısa bir an özgürleştiğini görmüşsündür. Ve o an, kimyasal sayesinde olduğundan, sen onun efendisi olmazsın, Köle olursun, bağımlı olursun. Artık daha, daha fazlasına ihtiyaç duyarsın.

Bu teknik tinsel bir psikedeliktir.{18} Uygularsan, kimyasal olmayan, senin hâkim olabileceğin tinsel bir değişim gerçekleşir.

Şunu kriter olarak al: Eğer sen efendi isen, o zaman şey tinseldir. Eğer sen köleysen, dikkatli ol... Tinsel görünebilir, ama olamaz. Bağımlılık yaratan, güçlü köle edici, hapsedici her şey seni daha fazla köleliğe, daha fazla 'özgürlüksüzlüğe' götürür... Nasıl görünürse görünsün.

Her yaptığın şeyde şunu kriter olarak al, hâkimiyetin onun aracılığı ile büyümelidir. Sen ona daha, daha fazla hâkim olmalısın. Meditasyon gerçekten başına gelmişse, artık yapmana gerek kalmayacağı tekrar tekrar söylenmiştir. Eğer hâlâ yapmaya ihtiyaç duyuyorsan, henüz olmamıştır. Çünkü o da bir kölelik olmuştur. Meditasyon bile kaybolmalıdır. Bir an hiçbir şey yapmamalısın. O zaman olduğun halinle ilahi olursun; olduğun halinle mutluluk, esriklik olursun.

Ama bu teknik genişleme için, bilincin genişlemesi için iyidir. Denemeden önce, el kilitlemeyi dene, ki hissedebilesin. Ellerin

kilitleniyorsa, çok yaratıcı bir hayal gücün var demektir, güçsüz değildir. O zaman bu teknikle mucizeler yaratabilirsin.

66.BÖLÜM -Aydınlanma... En Sıradan

SORULAR

Gizem derken neyi kastediyorsun?

Kendimi sıradan, fakat dönüşmemiş hissediyorum. İyi ve kötü diye bir şey var mıdır?

Hayali tersine çevirebilir miyiz?

İlk Soru:

Osho,

dün gece dedin ki zihinde düşünce olmadığında, zihin boş olur ve tüm gizemlerin kapıları açılır. Bu içsel boşluğu derinlemesine ve açıkça hissediyorum ama gizem olarak hissettiğim özel bir şey yok. Gizem derken neyi kastettiğini ve bunun nasıl hissedildiğini açıklar mısın?

İçsel boşluğun Kendisi gizemdir. Onu hissedemezsin, onu bilemezsin. O olabilirsin. Sen osun. İçsel boşluk oradayken, o zaman sen yoksun. Onu gözlemleyemezsin. Eğer gözlemliyorsan, o zaman içsel boşluğun henüz belirmemiştir. Onu kim gözlemleyecek? Eğer sen gözlemliyorsan, ondan ayrısın, bu yüzden içsel değildir, dışsaldır. Sana göre 'dışarısıdır'. İçerisi henüz boş değildir, doludur. Ego oradadır... Çok incelikli bir biçimde; bir gözlemci ya da izleyici olarak oradadır. İçsel olan henüz boş değildir, çünkü içsel boş olduğunda sen olmazsın.

Bu yüzden hatırlanması gereken ilk şey, senin gizeme tanık olmayacağın, senin gizem olacağındır. Onu gözlemleyemeyeceksin, çünkü sen ayrı olamazsın, bir ikilik olamaz.

Bir şey... İçsel olan gerçekten boş olduğunda sen olmazsın, çünkü sen içseli dolduran şeysin. O, senin yüzünden boş değildir; senin yüzünden boşluk kaplanmış, işgal edilmiştir. Sen çözüldüğün zaman, basitçe kaybolduğun zaman, ancak o zaman içsel boşluk olur. Bu yüzden sen gizeme tanık olmayacaksın. Sen yok olana kadar gizem ortaya çıkmayacak; sen olmadığında, gizem ortaya çıkacak. Bu yüzden içsel boşluğu hissettiğini söylüyorsan, bu senin boşluk olmadığın anlamına gelir; boşluk sana olan, senin çevrende olan bir şey, ama sen boş değilsin. Bu yüzden gerçekte bu boşluk yalnızca bir boşluk 'düşüncesi'... İşte bu yüzden artık içsel uzamının boş olduğunu söyleyebiliyorsun. Bu bir düşüncedir: Bu boşluk gerçek değildir, bu boşluk yalnızca zihnin parçasıdır. Gözlemci oradadır, bu yüzden nesne de orada olmalıdır. Boşluğu bir nesne, bir düşünce kılabilirsin.

Bokuju'nun bu şekilde boş olduğu anlatılır. Bu boşluk türüne rastlamış olmalı. Ustasına gitmiş ve demiş ki: "Artık hiçbir şey yok, boş oldum." Usta demiş ki: "Dışarı çık ve bu hiçliği de at. Bu hiçlik hâlâ bir şey, neden onu taşıyorsun? Eğer gerçekten hiçlik olsaydın bunu raporlayamazdın. Kim taşıyacak onu? Belirli bir başarıda kim hissedecek?" Usta, Bokuju'ya şöyle demiş: "İyi iş başardın, boş oldun, şimdi git ve bu boşluğu da at."

Boşlukla dolabilirsin. Sorun budur. Ve eğer boşlukla dolarsan boş değilsin.

İkinci şey. Gizemle ne kastediyorum? Sen her ne anlıyorsan onu kastetmiyorum, çünkü sen gizemin çok hayret verici, sarsıcı, şok edici olduğunu, ayaklarını yerden keseceğini düşünüyorsun. Mesele bu değildir. Gizem basit, saf varoluştur, hayret verici, sarsıcı hiçbir şeyi yoktur. Sen bir kenara itilmeyeceksin fırlatılmayacaksın, şok olmayacaksın, şaşırmayacaksın. Gizem aslında gizemli bir şey değildir. Bu çok sıradan bir deneyimdir... Onu olduğu gibi, sorunsuzca kabullen. Sorun yaratmadığın zaman bu varoluş gizemdir; sorun yarattığın zaman gizemi yok etmiş olursun. Artık bir çözüm, bir yanıt arayışında olursun. Aynı zihin devam eder. Gizem hakkında konuştuğumu duyduğunda onu çok özel bir şey sanıyorsun. Varoluşta özel bir şey yoktur. 'Özel' sözcüğü yalnızca ego için vardır.

Anlatılır ki, Lin Chi aydınlanmaya eriştiğinde kahkaha atmış. Müritleri sormuş: "Neden gülüyorsun?" Demiş ki: "Şunun için gülüyorum. Binlerce ömürdür bunun için çabalıyordum... Çok sıradanmış."

Gizem budur... Özel hiçbir şey yoktur.

Denir ki bir başka Zen ustası olan Dozen aydınlanmaya eriştiğinde müritleri sormuş: "Ondan sonra yapmak istediğin ilk şey neydi?" Dozen şöyle demiş: "Bir fincan çay istedim."

Bu kadar sıradandır. Ama ego için bu şeyler cazip değildir. Aydınlanmanın çok sıradan olduğunu, ondan sonra bir fincan çay isteyeceğini söylesem, o zaman bütün bunların saçma olduğunu hissedersin... Bunca çaba neden? O zaman ego işe karışır. Ego özel bir şey, nadir bir şey, normalde olmayan bir şey, yalnızca senin başına gelen bir şey, herkesin başına gelmeyen bir şey ister. Ego özel, sıradışı bir şey ister.

Gerçeklik sıradışı değildir; her yerde olmaktadır. Ve eğer senin başına gelmemişse, o zaman özel bir şeydir! Çünkü oradadır, daima vardır. Tek bir an için bile yok değildir. Aydınlanma her an olmaktadır, varoluşun özüdür... Ama sen kör ve sağırsın. Özel bir şey değildir.

Buda olmak, aydınlanmış olmak son derece sıradan bir olgudur. 'Sıradan' dediğimde kastettiğim şudur: Öyle olmalıdır. Çok sıradışı

görünüyorsa bunun sebebi sensin, çünkü sen bir sürü engel yaratıyorsun... Ve onlara bayılıyorsun. İlk önce engelleri yaratıyorsun ve sonra onlardan kurtulmaya çalışıyorsun. Ve sonra çok seviniyorsun. En baştan engel yoktu. Ama o zaman egon kendini iyi hissetmez... En yakın, en mahrem noktaya gelmek için en uzun yolu yaratman gerekir. Ve sen hiç ıskalamamıştın!

Bu yüzden gizemli bir şey arama. Yalnızca basit ve masum ol. O zaman tüm varoluş sana açılır. Delirmezsin, bu kadar yakın olan, ama senin erişemediğin tüm bu şeyin saçmalığına gülümsersin yalnızca. Ve engel yoktur. Bir anlamda, o daima senin içindeydi. Iskalayıp durman bir mucizeydi.

Eğer boşluk gerçekse, orada olan her şey, tamamı, gerçeklik sana açılır. Şu anda kapalı olduğundan değil, açıktır. Sen kapalısın. Zihnin meşgul. Zihnin boş olduğunda, işgal edilmemiş olduğunda, sen ona açık olursun ve bir buluşma gerçekleşir. Ve o zaman her şey, bütün sıradanlığı içinde güzel olur. Dolayısıyla bilen insanın tamamen sıradan olduğu söylenir. O gerçeklikle birdir. Özel olanı özlemek egonun tarzıdır ve egonun yarattığı bütün yollar seninle gerçek arasında boşluklar, mesafeler yaratır. Boş ol, o zaman her şey başına gelir.

Raporlanması gereken bir şeye sahip olacağından değil: Raporlanacak hiçbir şey yoktur. Buda'ların, Krishna'ların, nihai olana erişmiş olanların, çok karmaşık olduğu için aydınlatmayı açıklayamadıkları düşünülür. Hayır açıklayamazlar, çünkü çok basittir. Karmaşık şeyler açıklanabilir, unutma. Basit şeyler açıklanamaz. Bir şey ne kadar karmaşıksa, tanımı o kadar kolay olur, çünkü karmaşıklık içinde bölebilir, karşılaştırabilirsin. Basit bir şeyde hiçbir şey yapamazsın.

Örneğin sana "Sarı nedir?" diye sorsam ne dersin? Sarı öylesine basittir ki, onun hakkında karmaşık hiçbir şey yoktur. "Su nedir?" diye sorsam, "H_20" diyebilirsin. Su karmaşıktır: Hidrojen vardır, oksijen vardır, bu yüzden onu tanımlayabilirsin. Ama sana, "Sarı nedir?" diye sorsam, en fazla sarı sarıdır, diyebilirsin. "Sarı nedir?" desem ne dersin? Sarı bir çiçeği, yükselen sarı güneşi gösterebilirsin, ama hiçbir şey söylemiş olmazsın, işaret ediyor olursun.

Basit bir şey ancak gösterilebilir; karmaşık bir şey tanımlanabilir, bölünebilir, analiz edilebilir. Budalar sessizdir, ama bunun sebebi çok karmaşık bir gerçeklikle karşı karşıya gelmeleri değildir, onlar sessizdir, çünkü olgu o kadar basittir ki ancak işaret edilebilir, tanımlanamaz. Bu yüzden seni ona götürebilirler, ama o konuda hiçbir şey söyleyemezler.

O gizem karmaşık bir şey değildir, çok basittir, mümkün olan en basit şeydir. Ama sen onunla ancak sen de basit olursan karşılaşabilirsin. Eğer karmaşıksan, onunla karşılaşamazsın. Bir buluşma zemini yoktur. Ancak sen basit, tamamen basit, masum, boş olduğunda gerçeklik ve sen buluşursun. O zaman içinde onun yansıması olur. O sende yankılanır. O senin içine girer.

Ama özel bir şey bekleme, *n**irvana*** özel bir şey değildir. Bunu söylediğim zaman zihnine ne oluyor? ***Nirvananın*** özel bir şey olmadığını söylediğimde ne hissediyorsun? Kendini nasıl hissediyorsun? Biraz hayal kırıklığına uğramış hissediyorsun. Zihinde bir soru doğuyor olmalı... O zaman çabalamak niye? O zaman bunca çaba neden? O zaman neden meditasyon yapmalı? O zaman bu teknikler niye?

O zihne bak, o zihin sorundur. Zihin özel bir şey ister. Ve bu arzu yüzünden zihin özel şeyler yaratır durur. Gerçeklikte özel bir şey yoktur: Ya tüm gerçeklik özeldir ya da hiçbir şey özel değildir.

Bu arzu yüzünden zihin cennetler yaratmıştır. Ve bir tane ile yetinmemiş, pek çok cennet yaratmıştır. Hıristiyanların bir cenneti var, Hinduların yedi cenneti var... Çünkü bunca iyi insan olduğuna göre, bir hiyerarşi olmalıdır. En üstün iyiler nereye gidecek? Bunun sonu yoktur. Buda'nın günlerinde yedi yüz cennete inanan bir mezhep vardı. Egolara bir yer bulmalısın: En yüksek ego en yüksek cennete gitmeli.

Radhaswamis'in kitabına bakıyordum. Pek çok bölünme olduğunu söylüyor. On dört bölüm. Sonuncusuna ancak kendi guruları ulaşıyor. Buda yedincide bir yerde, Krishna beşincide bir yerde, Muhammed üçüncüde bir yerde. On dördüncüye yalnızca guruları erişiyor. Ve başka

herkese bir yer veriliyor, herkes kategorize ediliyor. Yalnızca guruları özel. Özel olma arzusu budur. Ve herkes kendi arzusuna göre vardır.

Bir hikâye duydum. Bir pazar okulunda rahip mahallenin küçük oğlan çocuklarına bir din dersi veriyormuş. İyi insanların neler başarabileceği hakkında epey konuşmuş. Zafer taçları, semavi ödüller... İyi olanlar cennette taçlanacakmış. Sonra, konuşmasının sonunda demiş ki: "En büyük tacı kim alacak?" Bir süre sessizlik olmuş, sonra küçük bir oğlan, şapkacının oğlu güvenle ayağa kalkmış ve şöyle demiş: "Kafası en büyük olan."

Bizim yaptığımız da budur. En büyük kafa tanımımız değişebilir, ama en sonda özel bir şey alacağımız düşüncesi vardır bizde ve o 'özel' yüzünden devam ederiz. Ama unutma, o 'özel' yüzünden sen hiçbir yere gitmiyorsun, sen arzuların içinde hareket ediyorsun. Ve arzuda hareket ilerleme değildir, daireseldir.

Eğer hâlâ meditasyon yapabiliyorsan... Özel bir şey olmayacağını, sıradan gerçeklikle bir uzlaşmaya varacağını, bu sıradan gerçeklikle ahenk içinde olacağını çok iyi bilerek... Eğer bu zihinle meditasyon yapabiliyorsan, meditasyon yapmak içinden gelmez... "Özel bir şey olmayacaksa her şeyi bırak," dersin.

İnsanlar bana geliyor ve diyor ki: "Üç aydır meditasyon yapıyorum ve daha hiçbir şey olmadı." Bir arzu... Ve o arzu engeldir. Arzu orada olmazsa tek bir anda olabilir.

Bu yüzden gizemi arzulama. Gerçekte, hiçbir şeyi arzulama. Yalnızca rahat ol, bu haliyle gerçeklikle yuvanda ol. Sıradan ol... Sıradan olmak harikadır. Çünkü o zaman gerilim olmaz, ıstırap olmaz. Sıradan olmak çok gizemlidir, çünkü çok basittir. Bana göre meditasyon bir oyundur; iş değildir. Ama senin için iş olmaya devam ediyor, sen iş terimleri ile düşünüyorsun.

İş ile oyun arasındaki ayrımı anlamak iyidir. İş hedef yönelimlidir, olduğu haliyle yeterli değildir. Bir yere, bir mutluluğa, bir hedefe, bir sona

gitmelidir. O bir köprüdür, bir araçtır. Kendi içinde anlamsızdır. Anlam hedefte gizlidir.

Oyun tamamen farklıdır. Hedefi yoktur ya da olduğu haliyle hedeftir. Mutluluk onun ötesinde, dışında değildir; onun içinde olmak mutluluktur. Kendi dışında mutluluk vermez sana, ötesinde hiç anlam yoktur... Var olan her şey içindedir, ona hastır. Oynarsın, ama bir sebep için değil, şu anda ondan zevk aldığın için. Amaçsızdır.

İşte bu yüzden yalnızca çocuklar gerçekten oynayabilir; ne kadar büyürsen, oynama yeteneğin o kadar azalır. Daha, daha fazla amaç yüzünden, neden, neden oynayayım diye daha, daha fazla sorarsın. Daha fazla hedef yönelimli olursun: Onun aracılığı ile bir şeye erişilmelidir, olduğu haliyle anlamlı değildir. Kendine has değer senin için anlamını yitirir. Yalnızca çocuklar oynayabilir, çünkü onlar geleceği düşünmez. Onlar zamansızca burada olabilir.

İş zamandır; oyun zamansızdır. Meditasyon oyun gibi olmalıdır, hedef yönelimli olmamalıdır. Bir şeye erişmek için meditasyon yapmamalısın, çünkü o zaman meditasyonun tüm anlamı kaybolur. Bir şey için meditasyon yapıyorsan hiç meditasyon yapamazsın. Ancak meditasyonla oyun oynuyorsan, ondan zevk alıyorsan, onun aracılığı ile bir şeye erişilmiyorsa, kendi içinde güzelse meditasyon yapabilirsin. Meditasyon aşkına meditasyon... O zaman zamansız olur. Ve o zaman ego doğamaz.

Arzu olmadan, kendini geleceğe yansıtamazsın, arzu olmadan beklentilere başlayamazsın ve arzu olmadan asla hayal Kırıklığına uğramazsın. Arzu olmadan, zaman gerçekten kaybolur: Sonsuzluğun bir anından diğer anına gidersin. Sıra olmaz... Ve o zaman asla neden özel bir şey olmadığını sormazsın.

Kendi adıma, ben henüz gizemi tanımadım. Oyunun kendisi gizemdir; zamansız olmak, arzusuz olmak gizemdir. Ve sıradan olmak, eğer bu sözcüğü kullanmama izin verirsen, 'hedef'tir. Sıradan olmak hedeftir. Eğer sıradan olabiliyorsan özgürleşirsin, o zaman senin için ***sansara*** olmaz, dünya olmaz.

Bu dünya tamamen bir sıradışı olma mücadelesidir. Bazıları politikada dener, bazıları ekonomide dener, bazıları dinde dener. Ama arzu aynı kalır.

ikinci Soru:

Osho,

yalnızca meditasyonda değil sıradan hayatta da daima varoluşla birlik hissediyorum, egosuzluk, zamansızlık hissediyorum. Ama kendimi sıradan hissediyorum.

Ve içimde, senin sık sık bahsettiğin eksiksiz dönüşümü bulamıyorum.

Bu iyidir. Hedef budur. Bundan sorun yapmamalısın. Gevşemeli ve sıradan olmalısın.

Ama bunu neden hissediyorsun? Neden sıradan Kaldığını hissediyorsun? Bir yerlerde sıradışı olma, sıradan olmama arzusu olmalı. Ancak bununla karşılaştırıldığında kendini sıradan hissedersin ve o zaman ardından belli bir hüzün gelir. Ama neden sıradan olmalı? "Sıradan ol," dediğimde ne kastediyorum? Durum her ne ise onu kastediyorum... Ol.

Birkaç gün önce genç bir adam geldi ve dedi ki: "Ben bir egoistim ve ne zaman seni dinlesem yanlış yaptığımı hissediyorum. Bu yüzden, nasıl egosuz olmalı?" Ona dedim ki: "Yalnızca egoist ol ve öyle olduğun gerçeğini kabullen ve mücadele etme. Egosuz olmaya çalışma. Sen bir egoistsin, bunu hisset, bu ol."

Büyük hayal kırıklığına uğradı, çünkü aslında ego için yeni bir yol arıyordu. Egosuzluğu arıyordu. Ve ben dedim ki, "Nasılsan öyle ol", bu yüzden o arzu kesildi ve ego hareket edemedi. Ve ona dedim ki: "Üç ay

boyunca bana gelme ve ego ile savaşma... Onu kabullen, ego var. O senin bir parçan, sen böylesin.

Onunla savaşma ve zıddı olan terimleri ile düşünme, nasıl egosuz olacağını düşünme, çünkü egonun yolu budur. Onu kabullen. Kabullenmek ölümdür."

Ama genç adam dedi ki: "Ama her din egosuz ol diyor ve ben egosuz olmak istiyorum." Egosuzluğu isteyen bu 'ben' kim? Egonun yolları çok İnceliklidir. Onunla konuşurken beni dinlemediğini hissettim. Ona egosuz olmak için yapacağı bir teknik versem, hemen kabul edecekti, alıcıydı, çünkü o zaman ego çalışmaya başlayabilirdi. Ama ben şöyle diyordum: "Egosuzluktan bahsetme, yalnızca her ne isen o ol. Ve üç ay boyunca mücadele etme, sonra bana gel."

Denedi. Üç ay sonra yine geldi ve dedi ki: "Kabullenmek çok zor oldu, ama sen söylediğin için denedim. Şimdi bana bir teknik ver, bana bu egonun ötesine geçmek için bir anahtar ver." Tüm çaba sahtedir, çünkü kabullensen öteye geçme arzusu olmaz.

Ne zaman kendini sıradan hissetsen, bir şekilde sıradışı olmaya çalışırsın. Ama herkes sıradandır: Sıradan olmak gerçek olmaktır. Biri sana, onu kendinle karşılaştırdığın için sıradışı gelebilir, ama bir deha, kendi haliyle, herkes kadar sıradandır ve o kendini sıradan hisseder. Bir gül sıradandır, bir lotus çiçeği sıradandır, ama gül karşılaştırmaya başlarsa, nasıl lotus çiçeği olunacağını düşünürse, o zaman sorunlar çıkar. Ve eğer lotus gülden yayılan güzel kokuyu düşünmeye başlarsa, o zaman gül sıradışı olur.

Karşılaştırırsan, bu karşılaştırmadan sıradışılık çıkar... Aksi halde her şey sıradandır. Her şey kendi haliyle olduğu gibidir. Karşılaştırma, özleme. Özlersen, o zaman meditasyon seni hayal kırıklığına uğratır, çünkü meditasyon seni tüm sıradanlığını hissedeceğin bir noktaya getirir. Ona karşı alıcı ol, ona kucak aç. Bu iyidir. Meditasyonun ilerlediğini, derinleştiğini gösterir. Ama bir yerlerde hâlâ sıradışılık arzusu vardır ve bu engel yaratmaktadır.

Arzu kaybolursa, kendini sıradan olarak hissetmezsin. Yalnızca var olursun. Sıradan olduğunu nasıl hissedebilirsin? Yalnızca var olursun ve olmak, öylesine basit olmak ki sıradan ya da sıradışı hissetmemek, erişmektir.

İyidir, bunun yüzünden hayal kırıklığı yaşama. Hayal kırıklığı yaşarsan, o zaman bir arzu taşıdığını ve o arzunun zehir yarattığını hatırla. Bu delilik neden var? Neden geliyor, neden herkesin başına geliyor? Tüm bu dünya deli ve sebebi şu: Herkes özel bir şey, birisi olmaya çalışıyor.

Yaşam başına ancak kimse olmadığında gelir. Öylesine boş olduğunda, ki kimse olmadığında, o zaman tüm yaşam engelsizce içinden akar. O zaman akış eksiksizdir, tamdır.

Sen birisi iken, taş olursun, akışı bozarsın... Yaşam içinden geçemez. Bir mücadele, bir direnç olur ve elbette çok gürültü yaratırsın. Ve bunca gürültü yaptığın için sıradışı bir şey olduğunu düşünebilirsin.

Boş bir kap ol, geçit ol, dirençsiz ol, ki yaşam içinden kolaylıkla akabilsin. O zaman hiç gürültü çıkmaz. Var olduğunu hissedemeyebilirsin, çünkü sen ancak savaşırken var olduğunu hissedebiliyorsun. Ne kadar çok savaşırsan, o kadar çok hissediyorsun.

Yaşam içinden öyle rahatça akar ki var olduğunu bile tamamen unutabilirsin. Engel, direnç, ret, olumsuzlama yoktur. Ve sen öyle kucak açarsın ki, var olduğunu bile unutabilirsin.

Bir Zen ustası gün boyunca defalarca kendi ismini sesleniyormuş. Sabah, "Bokuju?" diyormuş ve sona, "Evet efendim, buradayım," diyormuş. Ve müritleri bunu neden yaptığını sormuş. Bokuju demiş ki: "Unutup duruyorum. Öyle pürüzsüz oldum ki kendi kendime hatırlatmam gerekiyor... 'Bokuju?' Ve sonra 'Evet efendim, buradayım,' diyorum."

Yaşam öylesine rahat bir akış, öylesine sessiz bir ırmaktır ki, hiçbir gürültü çıkmaz. Ama eğer bir şey, birisi, sıradışı, özel olmaya çaba gösterirsen, o zaman yaşam senin İçinden akamaz. O zaman yaşam ile

senin aranda, senin küçük egon ile kozmos arasında daimi bir mücadele olur.

Bu, delilik yaratmaktadır. Tüm yeryüzü deli bir gezegen olmuştur. Ve bu deliliğe tedavilerin, terapilerin faydası olmaz, çünkü öylesine temel bir yaşam tarzıdır ki bir patoloji değildir. Biz böyle yaşarız. Tüm yaşam tarzımız delicedir. Bu yüzden tüm yaşam tarzın değişmediği sürece sana yardım edilemez.

Yalnızca iki yaşam tarzı vardır: Ego yönelimli ve egosuzluk yönelimli. Biri olmalısın... Bir yaşam tarzı budur. O zaman sonuç deliliktir. Gerçekten de, en sıradışı adam deli adamdır. Sıradışılığa erişmiştir, çünkü artık gerçeklikten tamamen kopmuştur, gerçeklikle hiç ilgilenmez. Artık kendi içinde yalıtılmış olarak yaşar, kendi dünyasını yaratmıştır. Artık düş gerçektir ve gerçek yalnızca *bir düş olmuştur. Her şey tersyüz olmuştur.*

Deli bir adamı yanıldığına ikna edemezsin, çünkü o çok mantıklıdır. Deliler son derece rasyonel ve mantıklıdır.

Bir deli her gün, sabah evinden çıkardı, bazı mantralar söyler, jestler yapardı. Bu yüzden, doğal olarak her geçen ona ne yaptığını sorardı. Ve deli adam şöyle derdi: "Bu mahalleyi hayaletlerden koruyorum." Böylece soran adam derdi ki: "Ama bu mahallede hayalet yok." Ve adam şöyle yanıt verirdi: "Gördün mü, mantralar söylemem yüzünden hayalet yok.

O rasyoneldir, onu ikna edemezsin... Hayaletler onun mantra söylemesi yüzünden yok. Ama o artık kendi öznel düş dünyasında yaşar ve onu çekip çıkaramazsın.

Kendini biri sanıyorsan... Kimse ***şeylerin doğasında olmayan biri olamaz... Ama sen kendini biri sanıyorsan,*** o zaman bir parçan delirmiştir. O birilik senin deliliğindir. Ve bu birilik kanseri ne kadar büyürse, sen gerçeklikten o kadar fazla koparsın.

Bir buda hiç kimsedir. Onun tüm kapıları açıktır. Rüzgâr gelir ve eser, yağmurlar gelir ve eser, güneş ışınları gelir ve geçer, yaşam akar, ama o

orada değildir. Meditasyonun başına gelmesinden bahsederken kastettiğim budur. Ve bu çok sıradan, doğal, gerçektir.

Üçüncü Soru:

Osho,

sık sık bu iyi, bu kötü, bu doğru, bu yanlış diyorsun. Bu, biz her şeydeki birliği fark edemediğimiz için, sırf bize hitaben kullandığın bir dil mi, yoksa iyi ve kötü diye bir şey var mı?

Hayır, yalnızca bir dil. Benim için hiçbir şey iyi değildir, hiçbir şey Kötü değildir. Ama bu senin için tehlikeli olur. Doğru tehlikeli olabilir. Gerçekten de, yalnızca doğru tehlikeli olabilir... Yalanlar asla o kadar tehlikeli değildir, çünkü onlar potansiyel değildir. Onların içinde hiçbir güç yoktur.

Doğru çok yıkıcı olabilir. İyi ya da kötü, doğru ya da yanlış yoktur. Her şey olduğu gibidir, kınama, bölme boşunadır... Ama bu senin için tehlikeli olur. Bu sana çok fazla gelir, sen yanlış anlarsın. Anlayamazsın; iyi olmadığında, kötü olmadığında, sen bunu anlayamazsın ve sen kendi yorumunu yaparsın.

Ben iyi ya da kötü olan hiçbir şey yok derken, sen şimdiye dek kötü olarak düşündüğün her ne varsa, artık öyle düşünmeye gerek olmadığını düşünürsün. Bu yüzden bu senin için bir bahane olur ve sen ikili

düşünmeye başlarsın. Kendin için iyi ya da kötü bir şey olmadığını düşünürsün, ama başkaları için de öyle olabileceğini düşünmezsin. Başkaları için de öyle olabileceğini düşünürsen, o zaman anlamışsındır; o zaman bu bir bahane olmaz, özgürlük olur. Ama zihin bir olmalıdır; çifte standart olmamalıdır.

Neden iyi ya da kötü diye bir şey olmadığını söylüyorum? Çünkü iyilik ve kötülük yalnızca yorumdur, gerçeklik değildir.

Dışarıda, bahçede bir çiçek varsa, biri ona güzel diyebilir ve bir başkası çirkin diyebilir. Çiçek ikisi de değildir. Çiçek orada, kendi orijinalliği içinde vardır. Ve senin yorumlarınla ilgilenmez. Ama senin için ya güzeldir ya değildir. O güzellik ve çirkinlik yorumdur, gerçeklik değildir. Ona güzel ya da çirkin diyen senin zihnindir. Çiçek bundan etkilenmez, ama sen etkilenirsin. Onun güzel olduğunu söylersen davranışın tek çeşit olur; çirkin olduğunu söylersen davranışın değişir. Kendi yorumundan etkilenirsin.

Ve ben seninle konuşuyorum, bu yüzden ne dersem diyeyim, senin davranışlarının etkileneceğini daima hatırlamalıyım. Sen tüm vurgunun yapmaktan olmaya değiştiği, senin artık yapmakla ilgilenmediğin, yalnızca olmakla ilgilendiğin noktaya gelene kadar, iyi ya da kötü diye bir şey yok derken neyi kastettiğimi anlayamazsın. Her şey olduğu gibidir.

Ama bunu ancak derinlemesine benliğe odaklandığın zaman anlayabilirsin. Ve eğer benliğe odaklanmışsan, o zaman ne yaparsan yap iyi olacaktır. O zaman tehlike yoktur. Ama şu anda sen benliğe odaklanmış değilsin, sen çepere odaklanmışsın. Durmaksızın ne yapacağını, ne yapmayacağını seçiyorsun.

Gerçekte, sen, "Ne olmalı?" sorusunu sormamışsın. Sen hep ne yapacağını ve ne yapmayacağını, onun iyi mi, kötü mü olacağını soruyorsun. Asla, "Ne olmalı?" diye sormuyorsun. Ve olmak yapmaktan daha önemli olmadığı sürece, senin için iyi ve kötü vardır... Senin için. O zaman bir şey yapılmalı, bir şey yapılmamalıdır.

Bu ayrımı nasıl yapmalı ve neden? Eğer gerçekten iyi ve kötü diye bir şey yoksa, o zaman bu ayrım nasıl ve neden yapılır?

Bana göre, bu yine senin için yaptığım bir ayrımdır: Senin olmana gidiyorsa bir şeye iyi diyorum, o zaman her şey iyi oluyor ve eğer seni olmaktan uzaklaştırıyorsa ona kötü diyorum. Kendinden uzaklaşmaya devam edersen, her şey kötüleşir.

Senin kendine, yuvana gelmen için, bir şeye iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış diyorum. 'İyi' ve 'kötü' sözcükleri yerine 'doğru' ve 'yanlış' sözcüklerini kullanmak daha iyidir, çünkü ben senin kendini varlığına getirmen için gerekli olan tekniklerle daha çok ilgileniyorum. Bu yüzden, bir teknik seni benliğine getirebiliyorsa doğrudur; seni benliğine getirmiyorsa ya da bir engel oluyorsa, seni yan yollara götürüyorsa ya da sana seni çıkmaz sokaklara götürüyorsa, seni hiçbir yere götürmüyorsa, o zaman yanlıştır.

Ama bana sorarsan, nihai olarak iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış diye bir şey yoktur. Ve eğer bunu hemen, şu anda anlayabiliyorsan, o zaman hiçbir şeyin doğru ya da yanlış olmadığı bir şekilde yaşamaya başla... Ve bu, başkalarını ilgilendirdiği kadarıyla senin içindir ve seni ilgilendirdiği kadarıyla başkaları içindir.

İsa der ki: "Kendine nasıl davranılmasını istiyorsan başkalarına öyle davran." Bu 'tek standardın' temel ilkesidir ve senin kendine gelmeni isteyen herkesin tüm öğretisidir... İyi ya da kötünün olmadığı tek bir standart vardır, hem senin için, hem başka herkes için.

Hırsızlık yapıyorsan hırsızlığın kötü olmadığını söylemek kolaydır, ama eğer bir başkası senden çalıyorsa, o zaman hırsızlığın kötü olmadığını söylemek güçleşir.

Bir hırsızın hikâyesini duydum. Dördüncü kez yakalanmış ve yargıç sormuş: "Tekrar tekrar yakalandın, sorun ne? Eğer beceremiyorsan neden yapıyorsun?" Adam demiş ki: "Bu bir beceri meselesi değil. Ben yalnızım ve çok iş var." Yargıç demiş ki: "O zaman neden kendine bir arkadaş, bir

ortak bulmuyorsun?" Hırsız demiş ki: "Ahlak o kadar bozuldu ki ortağına güvenemiyorsun."

Hırsız bile, başkaları söz konusu olduğunda ahlak terimleri ile düşünüyor... "Ahlak o kadar bozuldu ki ortağına güvenemiyorsun. Bu yüzden tüm işi tek başıma yapmak zorunda kalıyorum ve yapılacak çok fazla iş var."

Tüm bilenlerin en derin öğretisi budur: Seçecek bir şey yoktur. Her şey kabullenilmektedir. Onu bütünlüğü içinde kabullenebilirsen, dönüşmüş olursun. Ama sinsiysen ve kendini kandırmak istiyorsan, o zaman bu eksiksiz kabullenme tehlikeli olur.

Yani pek çok şeyi senin için söylüyorum. Ve arada, aynı zamanda sana gerçekten aktarmak istediklerimi söylüyorum. Ama bu ancak çok dolaylı şekilde verilebilir. Sen öylesine tehlikeli, öylesine intihara eğilimlisin ki, kendin için zararlı olacak bir şey yapabilirsin.

Ben daha yüksek bir doğrudan bahsediyorum... Yalnızca daha yüksek bir doğru da değil, nihai doğru. Naropa, şarkısında cennet ile cehennem arasında bir parmak mesafe olduğunu söyler, iyi ile kötü arasındaki bir parmak mesafe cennet ile cehennemi ayırmaktadır.

Ve sen, bölünme yarattığın için ıstırap içinde yaşamak zorundasın. Tüm ikilikleri yaklaştır ve bırak karışsınlar. Bırak iyi ile kötü birbirine karışsın, karanlık ve aydınlık birbirine karışsın, yaşam ve ölüm birbirine karışsın. Sonra ***advaita*** olur, birlik olur. O birlik özgürlük ve dönüşüm getirir.

Dördüncü Soru:

Osho,

bizi, kendi kendimize telkin ettiğimiz fikirler aracılığı ile sonlunun dünyasına, isimler ve biçimler dünyasına, acılar ve zevkler dünyasına yerleştiren, kendi hayal gücümüz. Sonsuza, mutlaka, mutluluğa

erişmek için aynı araç kullanılabilir mi? Aynı araç, aksi yönde kullanılabilir mi?

Bu eve geldin, kısa süre sonra geri gideceksin ve aynı yol yine kullanılacak... Ama aksi yönde. Buraya gelirken yüzün bana dönüktü ve geri dönerken sırtın bana dönük olacak. Ama yol aynı olacak. Eve dönmek için başka yola ihtiyaç yoktur. Yalnızca yön değişir.

Senin karanlığa gelmek için kullandığın yol tek yoldur. O yoldan geri dönmen gerekir. Seni acı ve ıstıraba getiren yol, seni mutluluk ve esrikliğe götüren yol olacaktır. Başka yol yoktur, gerek de yoktur. Ve unutma, başka yolu takip etme, aksi halde asla eve dönemezsin.

Aynı yolu yine kullanmaya dikkat etmelisin. Tek değişiklik yöndedir... Bu tam bir geri dönüştür. Hipnoz, kendi kendine telkin bu dünyayı yaratır; hipnozdan dönüş kendi kendine telkinden dönüş seni gerçek olana götürür. Sonlu dünya yoktur, dünya sonsuzdur. Onu sonlu gösteren senin varsayımın, senin hipnozundur. Hipnozunu geri çekersen, dünya sonsuzdur... Hep öyle olmuştur.

Tüm meditasyon teknikleri hipnoza benzer. Bu sorun yaratır. İnsanlar hipnoz ile meditasyon arasındaki farkı sorduğu zaman bu, sorun yaratır. Fark yoktur. Yol aynıdır, ama yön farklıdır.

Hipnozda daha fazla uykuya dalarsın, farkındalığını yitirirsin; meditasyonda uykudan çıkarsın, farkındalık kazanırsın. Aynı yoldur. Hipnozda kendini koşulluyorsun, meditasyonda koşullanmadan kurtuluyorsun... Ama süreç aynıdır. Meditasyon hipnozun tersidir. Bu yüzden kendine ne yapmışsan, bozman gerekir. O kadar.

Çok basit bir deney yapmak açıklayıcı olacaktır: Kendi kendini hipnotize edebilirsin. Odana kapan ve odayı iyice karart, sonra gözlerinin önüne küçük bir mum koy. Sonra, gözlerini kırpmadan aleve bak ve uykuya daldığını, uykuya daldığını düşün. Üzerine derin bir uyku çöküyor... Bırak bu düşünce orada, içeride süzülsün. Muma bakmaya devam et ve bırak bu düşünce bir bulut gibi üzerinde asılı dursun. Uykuya dalıyorsun, uykuya dalıyorsun. Yaparken, "Uykuya dalıyorum. Uyku çöküyor, Kollarım ve bacaklarım gevşiyor," demelisin.

Hemen ince bir değişim hissedeceksin ve üç dakika içinde bedeninin ağırlaştığını hissedeceksin. Her an düşebilirsin. Gözkapakların ağırlaşıyor ve artık aleve bakmak güç geliyor. Gözler kapanmak istiyor. Her şey uyuştu.

Artık hipnozun bu olduğunu hissedebilirsin: Daha uykulu olmak, farkındalıktan çıkmak, daha bilinçsiz olmak. Nasıl bir his verdiğini hisset, neler olduğunu, zihninin nasıl bulutlandığını hisset. Berraklık gitti, canlılık gitti, ölüleştin. Bedenin daha ağırlaştı. Bu sana bilincinin nasıl bilinçsizleşebildiğini gösterir.

Bunu yedi gün için dene ve ne olduğunu, kuyuya nasıl indiğini eksiksiz olarak hisset. Daha, daha fazla karanlık, daha fazla uyku, daha fazla bilinçsizlikle, son anda aniden sen orada olmayacaksın ve alev kaybolmuş olacak. Derin uykudasın. Mezarı hissedebilirsin.

Sonra, bir hafta sonra diğer deneyi dene. Aynı odada, aynı alevle, aynı bakış tarzı ile, ama zihinde farklı bir düşünce ile: "Daha uyanık olacağım, daha, daha uyanık oluyorum, daha canlı, daha uyanık. Bedenim gittikçe hafifliyor." Bırak bu düşünce orada olsun ve aleve bakmaya devam et... Ani bir yaşam, farkındalık, bilinç dalgasının kabardığını hissedeceksin.

Yedi gün içinde öyle bir noktaya gelebilirsin, kendini öylesine uyanık hissedersin ki, beden yokmuş gibi hissedersin. Tüm yelpazenin bir kutbunda kendini tamamen unuttuğun derin uyku vardır; diğer kutupta, her şeyin unutulduğu, yalnızca kendini hatırladığın derin farkındalık vardır.

Bir de ara aşamalar vardır. Bizim bulunduğumuz aşama tam ortadadır... Yarı uykuda, yarı uyanık. Bu yüzden ne yaparsan yap, yarı uykuda, yarı uyanık yapıyorsun. Her iki süreç aynıdır, aynı süreçlerdir.

Düşünce yoğun durumda gerçeklik olur; düşünce yoğunlaşınca bir şey olur. Bir düşünce durmaksızın bilinçte tutulursa seni dönüştürür, bir tohum olur. Bu yüzden eğer daha, daha fazla uyanık olmaya çalışıyorsan, koşullanmanı bozuyor, diğer yöne gidiyorsundur. Gurdjieff buna "kendini hatırlama" der... "Daima kendini hatırla," der. Buda der ki: "Her ne yapıyorsan, kendini unutma; onu yapanın sen olduğunu durmaksızın kendine hatırlat." Ve öyle titizdir ki keşişlerine şöyle der: "Yürürken ve sol ayağının kalkarken, sol ayağın kalktığını hatırla: Şimdi ayak iniyor, şimdi sağ ayak kalkıyor, şimdi sağ ayak iniyor. Nefes aldığını, nefes verdiğini hatırla. Daima hatırla, her ne oluyorsa, her oluşu hatırlamak için kullan. Bilinçsiz olarak, uykulu halde hiçbir şey yapma." Ve Buda bunun yeterli olduğunu söyler. Yirmi dört saat boyunca bu şekilde çalışırsan, eninde sonunda hipnozunu bozarsın. Farkında, uyanık olursun.

Hipnoz ve meditasyon tamamen zıt yönlerde, aynı süreçtir. Hipnozu kendini uyandırmak için kullanabilirsin; hipnozu derin uykuya dalmak için kullanabilirsin. Ve hipnoz sanatının ustası olursan, hayatın tüm kapılarını açan anahtara sahip olursun.

Hipnoz anahtarının efendisi sen olmazsan, o zaman çok, pek çok gücün kurbanı olursun. Bunu anlamaya değer: Eğer hipnozun ne olduğunu bilmiyorsan, o zaman kurbansın. Herkes seni hipnotize etmeye çalışmaktadır... Herkes diyorum! Bilerek yapıyor olmayabilirler, ama herkes denemektedir. Farklı yolları, yöntemleri vardır. Tüm dünya hipnoz numaraları ile doludur: Gazetede, televizyonda, radyoda aynı reklam. Tekrarlar durur, hipnotize edici bir şey olur.

Zihinde, "En iyi sabun Lüks'tür," diye tekrarlarsın. Tekrarlamaya devam edersin. Nereye gidersen git duvarlarda yazılıdır; filmlerde görürsün, televizyon ekranında görürsün, radyoda duyarsın, dergilerde, gazetelerde, her şeyin üzerinde: "Lüks Tuvalet Sabunu." Tekrarlar durur. Hipnotize olursun. Sonra dükkâna gidersin ve tezgâhın arkasındaki adam sorar:

"Hangi sabuna ihtiyacın var?" "Lüks Tuvalet Sabunu," dersin. Uykudasın. Bilinçsizce söylüyorsun, kafana çakıldı.

Sırf seni hipnotize etmek için reklama yüz milyonlarca rupi harcanır. O reklamların durmaksızın tekrarlanması gerekir. Tekrar gereklidir. O zaman kafana yazılır ve sen bilincinde olmazsın; sonra aniden ağzından çıkar: "Lüks Tuvalet Sabunu." Ve sen seçtiğini düşünürsün. Seçen sen değilsin.

Tüm eğitim sistemi hipnoz kullanır. İşte bu yüzden öğretmen için yüksek bir yere ihtiyaç duyulur. Bilimsel olarak ölçülmüş olmalıdır, çünkü özel bir nokta vardır... Burada oturduğum yer yanlış noktadır, doğru değildir. Gözlerin bana bakarken gerilim içinde olmalıdır, büyük gerilim içinde, gevşemiş olmamalıdır... O zaman kolaylıkla hipnotize edilirsin.

Hitler her yolu kullandı. Seyirci ile arasında ne kadar mesafe olmalı, gözlerde doğru gerilim olsun ve seyirci kolaylıkla hipnotize olsun, uyusun diye ne kadar yükseklik gerekli. Ve bunları ölçmek için bir uzmanlar komitesi kullanıyordu. Ve sonra tüm ışıklar söndürülüyordu... Hitler'in ders salonunda yanan tek ışık Hitler'in üzerinde oluyordu. Kimse başka kimseyi göremiyordu, bu yüzden ona bakmaya zorlanıyorlardı. Özel bir durumda, belirli bir gerilim yaratılıyordu. Bu gerilim içinde bir süre bir şey söylüyordu. Senin kafana girmesini istediği şeyleri daha sonra, tüm seyirciler uykulu olduğunda söylüyordu. Sonra sözcükler bilinçaltına gidiyor ve işlev göstermeye başlıyordu.

Artık filmlerde bilinçdışı reklamları icat ettiler. Bir film izlerken, iki sahne arasında, bir saniyenin küçük bir kısmı için, bir reklam çakıyor. Sen okuyamıyorsun, ne olduğunu bile anlamıyorsun. Sen filmi izlerken aniden birkaç saniye için reklam görünüyor... Ama sen devamlı farkında olmuyorsun.

Yalnızca yüz kişide iki kişi bir şey olduğunu hissedebiliyor. Yalnızca çok keskin gözleri olanlar arada bir şey olduğunu hissedebiliyor. İnsanların yüzde doksan sekizi hissetmiyor, ama bilinçaltı okumuş oluyor. İçine giriyor.

Bir Amerikan filminde bu konuda bir deney vardı. Ekrana belirli bir soğuk içecek markasını yansıttılar, yeni bir marka. İnsanların yalnızca yüzde ikisi reklam olduğunu fark etti, yüzde doksan sekizi hiç farkına varmadı, ama arada pek çok kişi gidip o içeceği sordu. Çok hızlı geçtiği için reklam olduğunun farkında değillerdi.

Hipnoz her yerde. Eğitim kullanıyor onu, politika kullanıyor, pazar kullanıyor... Herkes kullanıyor. Ve eğer farkına varmazsan kurban oluyorsun. Farkında ol. Farkında olursan, sen onu kullanabilirsin; başkalarını hipnotize etmek için değil, kendi üzerindeki hipnozu bozmak için. Ve eğer hipnozu tamamen bozabilirsen, özgür olursun, özgürleşirsin.

Ve meditasyon ile hipnoz arasında bir çelişki yoktur. Çelişki yönlerdedir... Süreç aynıdır.

67.BÖLÜM -Ne Zihin Ne Madde

-SUTRALAR-

94

Maddenin, kemiklerinin, etinin, kanının kozmik öze karıştığını hisset.

95

Yaratıcılığın güzel niteliklerinin göğüslerine nüfuz ettiğini ve narin biçimler aldığını hisset.

Dünyanın her yerindeki filozoflar yüzyıllardır evrenin oluştuğu temel maddenin, malzemenin ne olduğunu tartışır durur. Maddenin temel gerçeklik olduğunu ve zihnin yalnızca onun uzantısı olduğunu, maddenin temel olduğunu ve zihnin yalnızca bir yan ürün olduğunu, zihnin de madde olduğunu, ama incelikli olduğunu söyleyen pek çok sav, sistem vardır. Charuvak bunu Hindistan'da, Epikür Yunanistan'da öne sürmüştür ve

bugün Marksistler ve diğer materyalistler madde terimleri ile konuşur. Bunun tam karşısında ikinci bir düşünce sistemi vardır ve temel olanın madde değil zihin olduğunu, maddenin yalnızca zihnin bir biçimi olduğunu söyler. Vedanta ile dünyanın diğer idealist felsefeleri her şeyi zihne indirgemiştir.

Bu yüzyılın başında, materyalistlerin muzaffer çıktığı düşünülüyordu, çünkü fizik ve diğer bilimsel araştırmalar temel malzemenin madde olduğunu kanıtlar gibi görünüyordu. Ama yirmi, otuz yıl önce her şey tamamen değişti. Bu çağın en büyük bilim adamlarından biri olan Eddington şöyle dedi: "Artık evrenin bir şeyden çok bir düşünce gibi göründüğünü söyleyebiliriz." Ve fizikçi Max Planck ve Einstein daha derin çalıştı ve insan, maddenin ne kadar derinine inerse, maddenin o kadar kaybolacağını fark etti. Maddeden fazla bir şey, maddenin ötesinde bir şey vardı orada. Ona maddeden çok zihin diyebilirsin, çünkü o bir enerji biçimidir. Bir şey kesindir: Eski anlayışla madde değildir.

Tantra için, Yoga için, seçim yoktur. Tantra temel gerçeklik maddedir ya da zihindir demez. Tantra'nın üçüncü bir görüşü vardır ve bence sonunda o görüş kazanacaktır. Tantra der ki, zihin ve madde bizim 'X' diyebileceğimiz bir şeyin biçimleridir. ne madde, ne zihin temeldir, ikisinde de var olan, ama ikisi ile de sınırlı olmayan üçüncü bir varlık gerçektir. Bu ikisi yalnızca onun görünümleridir. Madde ve zihin gerçeklik değildir, saklı kalan üçüncü gerçekliğin, temel gerçekliğin biçimleridir. O ne zaman kendini gösterse ya madde ya da zihin olarak gösterir.

Bu yüzden zihin ile madde arasındaki ve onların takipçileri arasındaki çelişki temelsizdir, çünkü fiziğin artık vardığı nihai düzeyde, ne madde, ne de zihin gibi olan bir varlık biçimi keşfedilmiştir. Bölünme kaybolmuştur, ikilik kaybolmuştur. Temel varlığın davranışı çok belirsizdir: Bazen madde gibi davranır, bazen zihin gibi davranır. Fiziğin bireysel olarak atomlar hakkında hiçbir şey söyleyemediğini duyunca şaşıracaksın... Onlar öngörülemezdir, tıpkı herhangi bir insan gibi. Bireysel atom ve onun nasıl davranacağı hakkında hiçbir şey söylenemez. Belirli bir bağımsızlığı var gibidir; bireysel bir atomun nasıl davranacağı hakkında hiçbir sebepsellik bir şey öngöremez. Kitlesel davranışı öngörebiliriz, ama bireysel bir

atomun davranışını öngöremeyiz. Bazen madde gibi sebep sonuç ilişkileri ile davranır ve bazen zihin gibi, kendine özgü bir iradesi varmış, seçimleri varmış gibi davranır.

Fiziğin bu fikri Tantra'ya çok iyi uyar. Ama neden Tantra temel gerçekliğin üçüncü, bilinmeyen, 'X' olduğunu söyler? Tantra gerçeklik hakkında herhangi bir teori ortaya atmakla ilgilendiği için değil, hayır. Yalnızca ***sadhanaya***[{19}] yardım olarak, tinsel büyümeye yardım olarak öne sürülmüştür. Eğer öyleyse –gerçeklik üçüncüyse ve zihin ile madde yalnızca onun görünümleri ise- o zaman gerçekliğe iki kapıdan girebilirsin: Ya maddeden ya zihinden. Maddeden girmeye çalışırsan kullanacak belli teknikler vardır. Hatha Yoga gerçekliğe maddeden, bedenden girmek için bir tekniktir. Bedenle bir şey yapman gerekir, bedeni dönüştürmen, bedendeki bazı kimyasal olguları kristalleştirmen gerekir ve sonra gerçekliğe girersin.

Ya da doğrudan zihinden girebilirsin. Raja Yoga ve diğer yöntemler zihinden girmek için kullanılır. Tantra içinse ikisi de geçerlidir.

Tantra'ya şöyle diyemezsin: "Bir beden duruşu, belli bir beden duruşu nasıl gerçekliğe girmekte yardımcı olur?" Tantra faydalı olduğunu söyler. Belli bir beden duruşu yalnızca bir beden duruşu değildir, çünkü beden gerçekliğin görünümüdür. Bu yüzden bedenine belli bir duruş verdiğin zaman, gerçekliğe belli bir biçim vermiş olursun. Ve kolaylıkla kendi içine girmek için kullanabileceğin duruşlar vardır. Bazı yiyecekler faydalı olabilir. Bazı nefes egzersizleri faydalı olabilir. Yiyecek, nefes, beden; bunlar maddesel şeylerdir... Ama onlar aracılığı ile girebilirsin.

Zihinde de durum aynıdır: Zihinle çalışarak da girebilirsin. Pek çok sefer, Şiva'nın Parvati'ye hayali görünen bazı teknikler anlatması konusunda sorular belirmiştir zihninde. Soruların doğması doğaldır: Hayal gücü nasıl faydalı olabilir?

Hayal gücü bile gerçekliğin bir şeklidir, çünkü zihin gerçekliğin görünümüdür. Ve zihindeki hayali değiştirdiğin zaman gerçekliğin biçimini değiştirmiş olursun. Tantra için hiçbir şey gerçekdışı değildir. Bir

düşün bile kendi gerçekliği vardır ve seni etkiler. Bu yüzden bir düş yalnızca bir düş değildir. Bir düş başka her şey kadar gerçektir, çünkü seni etkiler, seni değiştirir. Onu düşlediğin için farklı olursun; belli bir düş yüzünden bir daha asla aynı olmayabilirsin. Bu yüzden bir hırsız olduğunu düşlersen, sabah fark etmez, yalnızca bir düştü, dersin. Ama Tantra için öyle değildir. Bir hırsızlık düşü seni değiştirmiştir. Sabah gerçekliğin farklı olur; aynı olamazsın. Sen fark etsen de, fark etmesen de, seni değiştirmiştir. Davranışlarını, geleceğini etkiler. Bir tohum olur.

Bir düş bile önemsiz değildir. Ve sen düşlerin yalnızca düş olduğunu düşünürsün. Öyle değildir, çünkü bilinçli olarak düş göremezsin, düşünü seçemezsin. Başka her şey gibi düş de senin başına gelir. Bir düşü seçebilir misin? Bu gece göreceğin düşü düşünebiliyor musun? Seçebilir misin? İrade ile getirebilir misin? İrade ile getiremezsin, çünkü bir düşü irade ile getirmek için gerçekliğinde pek çok değişim yapman gerekir. Ancak o zaman düş gelir. Bir düş tıpkı bir çiçek gibidir. Gül, gül çalısından gelir ve sen tohumdan itibaren tüm süreci değiştirmezsen çiçeği değiştiremezsin. Yalnızca çiçeği değiştiremezsin. Bir düş bir çiçeklenmedir. Düşü değiştirebiliyorsan, gerçekliği de değiştirebilirsin.

Bu yüzden, pek çok sefer, pek çok teknik hayali görünür. Ama aynı zamanda gerçektir. Ve Tantra senin hayal gücünü değiştirmeye çalışmaktadır. Hayal gücü değiştirilebilirse, o zaman onun arkasındaki gizli gerçeklik de otomatik olarak değişir.

Bugün konuşacağımız teknikler senin hayal gücünden, düşlerinden, zihninden başlar. Üç şey hatırlanmalıdır. Bir: Zihnine ne olursa olsun, yüzeysel değildir. Senin yüzünden olmaktadır, sen belirli durumlarda olduğun için olmaktadır. Bu yüzden iki şey yapılmalıdır: Ya durumu değiştir, sonra bedenden başla, çünkü artık durum bedendir ya da durumla başlamak zorundaysan, o zaman oluşu değiştir. Israr edecektir, onu değiştirmek kolay olmayacaktır, ama çaba gösterirsen ve çaba göstermeyi sürdürürsen, inatçı olursan ve alt edilmezsen, o zaman çabanın kendisi onu değiştirecektir.

Bir şey kesindir: Düşündüğün hedefe erişemeyebilirsin, ama bu çabayı gösterdiğin gerçeği bir değişim getirecektir. Sen farklı olacaksın: Başarılı da olsan başarısız da, farklı olacaksın. Çabanın kendisi etkili olacak.

Üçüncü olarak, zihni yalnızca zihin olarak düşünme ve düşü yalnızca düş olarak görme. Düşlerini yönlendirebilirsen -Batı'da 'Yönlendirilmiş Gündüz Düşü' adı verilen bir terapi vardır- evet düşlerini yönlendirebilirsen, kendini yönlendirirsin. Ve pek çok şey değişir.

'Aslanın Kükreyişi' denen eski bir Tibet tekniği vardır. Öfkeli, cinsel istekli, nefret dolu, kıskançsan, o zaman Tibetli usta sana bu tekniği, 'Aslanın Kükreyişi'ni verir. Bir aynanın önünde oturmalı, insan değil aslan olduğunu hayal etmelisin. Yüzünü aslan gibi yapmalı, dilini çıkarmalı, kükremelisin. Ve egzersiz yapmalı, böylece hayal gücünün gerçekleşmesini sağlamalı, aslan olduğunu hayal eden bir insan olduğunu unutmalısın. Gerçekten kendi hayal gücüne kurban gittiğin, aslan olduğun, senden gerçek bir kükreme çıktığı noktada, aniden dönüşürsün. O kükremede, tüm nefret, öfke, cinsellik kaybolur ve sen daha önce hiç tanımadığın türden derin bir sessizliğe gömülürsün. Eski Tibet manastırlarında pek çok aynası olan özel bir oda vardır. Ne zaman öfke, nefret, kıskançlık gibi şeylerden mustarip biri gelse, aynalı odaya gönderilir ve zirveye gelene kadar orada kalması gerekir. Zirveye ulaştığında, tüm manastır anlar, çünkü orada gerçek bir aslan kükremektedir. Bize göre, o delirmiştir. Tüm manastır toplanır ve adamı karşılarlar ve o tamamen farklı biri olarak çıkar. Üç gün alabilir, yedi gün alabilir. Ona yiyecek verilir, ama dışarı çıkmasına izin verilmez. Aslan olduğunu hayal etmekte direnmelidir, ta ki bilinçaltının köklerinden bir kükreme gelene kadar. Tüm beden işe karışır, her hücresi; bedendeki her hücre kükrer ve o kükremede her şey dışarı atılır. Bu olası en büyük arınmadır. Bir daha o adamı öfkeli göremezsin, çünkü artık zehir orada değildir. Yüzü ilk defa insani olur.

Senin yüzün insani olamaz, çünkü orada baskılanmış çok şey vardır. Baskıladığın kıskançlık, nefret, öfke oradadır... Katman katman derinin altında gizlidir. Onlar senin yüzündedir. Ama salıverilebilirler. Sırf bu gündüz düşü, yönlendirilmiş gündüz düşü sayesinde.

Batı'da, artık psikodrama dedikleri bir başka teknik vardır. Bu da en eski Budist yöntemlerinden biridir. Bir dramın parçası olmak, öylesine eksiksiz bir biçimde rol yapmak ki yalnızca rol yapmakta olduğunu unutmak. Rol eyleme dönüşür ve sen aktör olmazsın, onu yapan gerçek kişi olursun. O seni değiştirir.

Tantra der ki, düşü, hayal gücünü değiştirebilirsen, zihnini ve onun düzenini değiştirebilirsen, arkasındaki gerçeklik farklı olur. Köklerini gerçekliğin derinlerine saldığından, zihin aracılığı ile hareket edebilirsin. Bu teknikler yalnızca zihninin şimdiye kadarki davranış tarzını değiştirmek içindir.

94. Teknik

Maddenin, kemiklerinin, etinin, kanının kozmik öze karıştığını hisset.

Basit deneylerle tecrübe et. Yedi gün boyunca şu basit deneyi yap: Kanını, kemiklerini, etini, bedenini hüzünle dolu olarak hisset... Bedeninin her hücresi hüzünlü; çevreni kara gece almış; çok ağır, karamsar; tek bir ışık yok; umut yok, kasvetli, sanki öleceksin. Yaşam içinde zonklamıyor; yalnızca ölümü bekliyorsun. Sanki ölüm yerleşti ya da yerleşiyor. Yedi gün boyunca bedenin her yerine ölümün yerleştiğini düşünerek tefekküre dal; kemiklerinin derinliklerine, iliklerine işledi. Bu şekilde düşünmeye devam et, bu ruh halini bozma. Ve sonra, yedi gün sonra, nasıl hissettiğine bak.

Ölü bir ağırlık olacaksın. Her tür duygu kaybolacak, beden canlıymış gibi hissedilmeyecek. Ne yaptın? Yemek yiyordun, her şeyi yapıyordun, her şey her zamanki gibiydi; tek değişen hayal gücüydü... Çevrende yeni bir hayal gücü düzeni var.

Başarılı olursan... Başarılı olacaksın. Gerçekte, zaten başarılı oluyorsun; bunu yapıyorsun, bilmeden bunu yapmakta uzman olmuşsun. İşte bu yüzden hüzünle başla diyorum. Mutlulukla dol desem, bu çok zor olur. Sen hayal edemezsin. Ama hüzünle başlayabilirsen, o zaman hüzün başına gelebiliyorsa, neden mutluluk gelmesin, diye düşünürsün. Çevrende hüzünlü bir ortam yaratabiliyorsan ve o ortamın içinde ölü bir şey

olabiliyorsan, o zaman neden çevrende canlı bir ortam yaratmayasın ve canlı, dans ediyor olamayasın? Diğeri hayal edilebilir olur.

İkinci olarak, her ne üzüntüden mustaripsen, bunun gerçek olmadığının farkına varırsın. Onun yaratıcısı sensin, yazarı sensin; bilmeden bunu yapıyordun. Hüznünün senin hayal gücün olduğuna inanmak güç gelir, çünkü o zaman tüm sorumluluk senin omuzlarına yıkılır. O zaman başka hiç kimse sorumlu olmaz, o zaman sorumluluğu Tanrı'ya, kadere, diğerlerine, topluma, karına, kocana atamazsın... Hiçbir yere atamazsın. Yaratıcı sensin ve başına her ne geliyorsa, onu sen yaratıyorsun.

Yedi gün için, bilinçli olarak dene. Ve sonra, diyorum ki, bir daha hüzünlü olmayacaksın... Çünkü artık anahtarı biliyorsun.

Sonra, yedi gün boyunca bir mutluluk akışı içinde olmayı dene... Onun içinde süzülerek, her nefesten esriklik alarak: Hisset. Yedi gün için hüzünle başla, sonra yedi gün için karşıtına git. Ve doğrudan karşıta gittiğinde, daha iyi hissedeceksin, çünkü zıtlık orada olacak.

Ancak o zaman bu deneyi yapabilirsin. Çünkü hüzün mutluluktan daha derindir. Hüzün yüzeydedir, mutluluk ortadadır ve bu son nüvedir, en içteki nüve, kozmik öz. ***Maddenin, kemiklerinin, etinin, kanının kozmik öze karıştığını hisset, ebedi yaşama, ilahi enerjiye, kozmik öze karıştığını.*** Ama doğrudan başlama, çünkü o zaman dokunamazsın. Hüzünden başla, sonra mutluluğa git ve sonra kaynağı dene, hayatın kaynağını: Kozmik özü. Ve onunla dolduğunu hisset.

Başlangıçta yalnızca hayal ettiğinin tekrar tekrar farkına varacaksın, ama durma. Hayal gücü bile iyidir. Değerli bir şeyi hayal etmek bile iyidir. Hayal ediyorsun ve hayal ederek değişiyorsun. Hayal eden sensin. Hayal etmeye devam et ve yavaş yavaş onu hayal ettiğini unutacaksın. O bir gerçeklik olacak.

Yazılmış en büyük kitaplardan biri bir Budist yazmasıdır, ***Lankavatara Sutra.*** Buda, müridi Mahamati'ye tekrar tekrar şunu söyler: "Mahamati, bu yalnızca zihin. Cehennem zihindir. Cennet zihindir. Dünya zihindir.

Aydınlanma zihindir." Mahamati tekrar tekrar sorar: "Yalnızca zihin mi? Yalnızca zihin mi? Nirvana bile, aydınlanma bile yalnızca zihin mi?" Ve Buda der ki: "Yalnızca zihin, Mahamati."

Her şeyin yalnızca zihin olduğunu anladığında özgür kalırsın. O zaman tutsaklık olmaz, arzu olmaz. ***Lankavatara Sutra'***da, Buda tüm dünyanın tıpkı büyülü bir dünya gibi, bir Gandharva şehri gibi, büyücülerin yarattığı bir dünya gibi olduğunu söyler. Her şey orada varmış gibi görünür, ama yalnızca düşünce biçimi yüzünden vardır.

Ama dışsal gerçeklikle başlama, o çok uzaktır. O da zihindir, ama senden çok uzaktır. Çok yakından, kendi ruh hallerinden başla ve senin kendi yaratımın olduğunu hissedebilirsen, bilirsen, onun efendisi olursun.

Ne zaman hüzün terimleri ile düşünmeye başlasan hüzünlenirsin ve çevrendeki tüm hüzünlü şeylere açık olursun. O zaman herkes senin hüzünlü olmana yardımcı olur. Herkes yardımcı olur, ne yaparsan yap tüm dünya sana yardım etmeye hazırdır. Sen hüzünlü olmak istediğinde tüm dünya yardımcı olur, işbirliği yapar. Sen alıcı olmuşsundur. Gerçekten de, yalnızca hüznün alındığı belli bir dalga boyuna düşmüşsündür. Bu yüzden, biri seni neşelendirmek için gelse bile seni daha da hüzünlendirir. Dost canlısı görünmez, anlayışlı görünmez; onun sana hakaret ettiğini hissedersin, çünkü sen öylesine hüzünlüsündür ve o seni neşelendirmeye çalışmaktadır. O senin hüznünün yüzeysel olduğunu düşünmektedir. O seni ciddiye almamaktadır.

Ve sen mutlu olmaya hazır olduğunda, farklı bir dalga boyunda olursun. Artık bu dünyanın verebileceği tüm mutluluğa ayarlısındır, artık her yerde çiçekler açmaya başlar, artık her ses, her gürültü müzik olur... Aslında hiçbir şey olmamıştır. Tüm dünya aynı kalır, ama sen farklı olursun. Farklı bir bakışın, farklı bir yaklaşımın, farklı bir bakış açın olur; o bakış açısından sana farklı bir dünya gelir.

Ama hüzünle başla, çünkü sen bunda uzmansın. Eski bir Hassid[20] gizemcisinin cümlesini okudum. Çok hoşuma gitti. Diyor ki, tüm yaşam bir gül yatağı olsa, güllere karşı alerji geliştirene kadar mutlu olmayacak

insanlar vardır. Güller onları mutlu kılamaz. Ancak alerji olduklarında kendilerini canlı hissetmeye başlarlar. Onlar yalnızca hüzne, hastalığa uyum sağlarlar, başka hiçbir şeyin farkına varamazlar. Onlar hep hüzün bulur. Onlar yanlışı arar: Yanlış bir şey, hüzünlü, depresyon veren, karanlık bir şey. Onlar ölüm yönelimlidir.

Yüzlerce, yüzlerce insanla derinlemesine, yakından, özel olarak tanıştım. Hüzünlerinden bahsetmeye başladıkları zaman ciddi olmak zorundayım. Aksi halde benim duygudaş olmadığımı hissediyorlar, bu konuda iyi hissetmiyorlar. Sonra bir daha asla bana dönmüyorlar. Hüzünleri ile hüzünlenmem, ciddiyetleri ile ciddileşmem, böylece onları o ruh halinden çıkarmam gerekiyor. Oysa bu onların kendi yaratımı ve onlar onu yaratmak için her çabayı gösteriyor. Ve ben onları çıkarmaya çalışırsam, her tür engeli yaratıyorlar. Bilerek değil elbette, çünkü kimse bilerek yapmaz.

Bu ***Upanişadlar'ın*** cehalet dediği şeydir. Bilmeden kendi hayatında rahatsızlık yaratırsın, daha fazla sorun ve endişe yaratırsın ve ne olursa olsun fark yaratmaz, çünkü senin bir düzenin var. Ne olursa olsun... Bana gelip, "Yalnızım," diyen insanlar var. Bu yüzden mutsuzlar. Ve bir sonraki an biri geliyor ve yalnız kalabileceği yer bulamadığını söylüyor. Bu yüzden mutsuz. Bir de, zihinlerinde çok fazla iş olan, bu yüzden mutsuz olan insanlar var ve bir de hiç işi olmayan ve bu yüzden mutsuz olan insanlar var. Evlenmiş olan mutsuz, evlenmemiş olan mutsuz. İnsanın mutlu olması imkânsız görünüyor. Senin uzman olduğunu söylerken kastettiğim bu. Mutsuz olmanın yollarını, yöntemlerini bulmakta çok etkilisin. Ve hep başarılı oluyorsun.

Hüzünle başla ve yedi gün boyunca, ilk defa tamamen mutsuz ol. Bu seni tamamen dönüştürecektir. Çünkü bir kez bilinçli olarak mutsuz olabileceğini bilince, ne zaman mutsuz olsan bilincinde olursun. O zaman ne yaptığını anlarsın: Bu senin kendi yaptığın bir şey. Ve eğer kendi zihninle mutsuz olabiliyorsan, neden mutlu olamayasın? Hiç fark yoktur, düzen aynıdır. Ve sonra şunu dene.

Maddenin, kemiklerinin, etinin, kanının kozmik öze karıştığını hisset.

İlahi olan senin içinde akıyormuş gibi hisset: Sen yoksun, ama kozmik öz içinde, Tanrı senin içinde. Aç hissettiğinde, o aç hissetmekte... O zaman bedene yiyecek vermek tapınma halini alır. Susadığında, o susamış oluyor... İçindeki kozmik öz. Uykun geldiğinde, onun uykusu geliyor, dinlenmek, gevşemek istiyor. Sen gençken, o da içinde genç. Sen âşık olduğunda, o âşık oluyor. Ona karış, onun içine tamamen karış. Ayrım yapma. İyi ya da kötü, her ne oluyorsa ona da oluyor. Sen çekil, sen artık orada değilsin, yalnızca o var. Bu yüzden iyi ya da kötü, cennet ya da cehennem, her ne oluyorsa, ona oluyor. Tüm sorumluluk onun üzerine atılmış ve sen artık yoksun. Bu tekniğin sana getirebileceği 'yokluk' dinde nihai olandır.

Ama ona karışman gerekir. Sen karışmayı bilmiyorsun, bedeninin gözenekli olduğunu hissetmiyorsun, bedeninde bir yaşam enerjisi aktığını bilmiyorsun. Kendini katı, ölü, kapalı bir şey olarak düşünüyorsun. Yaşam ancak sen açıksan, kırılgansan, kapalı değilsen olabilir. Yaşam içinden geçer ve ne olursa olsun, yaşam enerjisine olmaktadır, sana değil... Sen yalnızca bir parçasın. Ve senin çevrende yarattığın tüm sınırlar sahtedir, gerçek değildir.

Sen tek başına var olamazsın. Yeryüzünde yalnız kalsan var olabilir misin? Yalnız başına var olamazsın. Yıldızlar olmadan var olamazsın. Eddington bir yerlerde, tüm varoluşun bir örümcek ağı gibi olduğunu söylemiş. Tüm varoluş bir örümcek ağıdır. Ağa herhangi bir yerden dokunursan, bütün titreşir; varoluşa herhangi bir yerden dokunsan, bütün titreşir. O birdir. Bir çiçeğe dokunursan, tüm kozmosa dokunmuş olursun; komşunun gözlerine bakarsan, kozmosa bakmış olursun. Çünkü tüm ağ birdir. Bütüne dokunmadan herhangi bir parçaya dokunamazsın ve hiçbir parça bütün olmadan var olamaz.

Bunu hissetmeye başladığında ego kaybolur. Ego ancak sen belli bir kısmı bütün olarak kabul ettiğinde var olur. Sen parçayı bütün kıldığında, ego var olur. Sen doğru oranı, parçanın parça olduğunu, bütünün bütün olduğunu bildiğinde ego kaybolur. Ego yalnızca bir yanlış anlamadır.

Ve bu teknik, insanın kozmik olana karıştığını hissetmesi, harikadır!

Sabahın erken saatlerinden itibaren, hayatın uyandığını hissettiğinde, uykunun kaybolduğunu hissettiğinde, ilk düşüncen bu karışma olmalıdır... Artık sen değil ilahi olan açılmaktadır, uykudan çıkmaktadır. Bu yüzden, dünyadaki en anlayışlı ırklardan biri olan Hindular ilk nefeslerine Tanrı'nın adı ile başlarlar. Bu, artık bir formalite olmuştur ve özü kaybolmuştur, ama kökü buydu. Sabah uyandığın anda kendini değil ilahi olanı hatırlamalısın. İlk aklına gelen ilahi olan olmalı... Ve gece, uykuya dalarken son aklında olan, ilahi olan hatırlanmalıdır: O ilk ve son olmalıdır. Ve eğer gerçekten sabah ilk, gece son hatırlanan olursa, bütün gün, ortada da seninle olur.

Ona karışmış olarak uykuya dalmalısın. Şaşıracaksın, çünkü uykunun niteliği farklı olacak. Bu gece uykuya dalarken, lütfen sen dalma, bırak ilahi olan uykuya dalsın. Sen yatağı hazırlarken, onu ilahi olan için hazırla... Konuk geliyor. Sen yatakta uyanık yatarken, bırak ilahi olan orada olsun, sen değil... Kendine konuk gibi davran. Ve uykuya dalarken, ilahi olan varmış, her nefesle karışıyormuş, kanda akıyormuş, yürekte atıyormuş gibi hisset. Bütün gün çalıştıktan sonra yoruldu ve artık uyumak istiyor.

Sabah, farklı bir şekilde uyuduğunu hissedeceksin. Uykunun niteliği kozmik olacak, çünkü buluşma kaynakta, derinlerde olacak.

Kendini ilahi hissettiğinde, uçuruma düşersin, çünkü artık korku yoktur. Aksi halde, gece uyurken bile derine dalmaktan korkarsın. Pek çok insan uykusuzluktan mustariptir. Herhangi bir gerilim yüzünden değil, uykuya dalmaktan korktukları için, uyku bir uçurum, dipsiz bir şey gibi göründüğü için. Korkan birkaç insan tanıdım.

Yaşlı bir adam bana geldi ve korktuğu için uyuyamadığını söyledi. Sordum: "Neden korkuyorsun?" Dedi ki: "Korkuyorum, çünkü gerçekten uyursam ölürüm, bilinçli, uyanık olmam. Ve ölebilirim, çünkü artık yaşlandım... Ve uykumda ölmek fikrinden hoşlanmıyorum. En azından ne olduğunun farkında, uyanık olayım."

Uykuya dalmamak için bir şeylere tutunursun, ama ilahi olanın orada olduğunu hissettiğin zaman kabullenmiş olursun. O zaman uçurum da

ilahidir. O zaman benliğinin kaynağına, derinlere dalarsın. Ve nitelik farklı olur. Sabah kalktığında ve uykunun gittiğini hissettiğinde, ilahinin kalktığını hatırla. Bütün gün farklı olacaktır.

Ve karış... Ne yaparsan yap ya da yapma, bırak yapan ilahi olsun... Sen yapılmasına izin ver. Ye, uyu, çalış, ama bırak ilahi yapsın. Ancak o zaman karışırsın, ancak o zaman onunla bir olursun. Ve bir kez, tek bir an için bile olsa, hissedince... Tek bir an için bile olsa, diyorum... O zirve gelmiştir, sen yoksun, ilahi olan sana tamamen karışmıştır, aydınlanmışındır. O tek anda, o zamansız anda, hayatın tüm gizeminin farkına varırsın. O zaman korku olmaz, o zaman ölüm olmaz. Artık hayatın kendisi olmuşsundur. O sürer, sürer; asla sona ermez, asla başlamaz. O zaman yaşam esrikliktir.

Ve ***mokşa*** kavramı cennet kavramı, çocuksudurlar, çünkü onlar herhangi bir coğrafi yer değillerdir. Onlar bu nihai varlık durumunun simgeleridir: Birey kozmosa karıştığı zaman ya da birey kozmosun, içinde erimesine izin verdiği zaman; iki bir olduğu zaman, zihin ile madde, iki görünüm orijinal kaynağa, üçüncüye döndüğü zaman. Tüm arayış bunun içindir. Tek arayış budur ve sen buna erişene kadar tatmin olmazsın. Hiçbir şey onun yerini tutamaz. Ömürlerce hareket edersin, ama bu başarılana kadar arayışın daima peşinden gelir. Dinlenemezsin.

Bu teknik çok faydalı olabilir ve hiç tehlikesi yoktur; bir usta olmadan uygulayabilirsin. Bunu unutma; Bedenle başlayan tüm teknikler usta olmadan tehlikelidir. Çünkü beden çok karmaşık bir olgudur, çok karmaşık. O bir mekanizmadır ve neler olduğunu çok iyi bilen biri olmadan başlamak tehlikelidir... Mekanizmaya zarar verebilirsin ve sonra onarmak zor olur. Doğrudan zihinle başlayan tüm teknikler hayal gücüne dayalıdır ve tehlikeli değillerdir, çünkü bedene hiç dokunulmaz. Bir usta olmadan yapılabilirler. Ama zor olur, çünkü sen kendine güvenmiyorsun. Aslında bir usta hiçbir şey yapmaz, ama bir katalizör olur. O hiçbir şey yapmaz. Aslında hiçbir şey yapılamaz... Ama sırf varlığı sayesinde senin özgüvenine dokunulur ve bunun faydası olur. Ustanın orada olduğu duygusu ile, kendine güvenerek hareket edebilirsin. O orada olduğu için korkmazsın; o yanında olduğu için bilinmeyene, haritalanmamış olana

gidebilirsin. Ama beden tekniklerinde usta çok gereklidir, çünkü beden bir mekanizmadır ve sen kolay kolay düzeltilemeyecek bir şey yapabilirsin. Kendine zarar verebilirsin.

Bir adam bana geldi, ***sirshasana*** yapıyordu, saatlerce başının üzerinde duruyordu. Başlangıçta çok iyiymiş ve bütün gün çok gevşemiş, kendisini çok serin hissediyormuş. Ama sonra sorunlar çıkmış ve serinlik kaybolduğunda adam çok rahatsız olmuş, her yerini sıcak basmış. Neredeyse deliriyormuş. Ve başlangıçta ***sirshasananın*** faydalı olduğunu düşündüğünden, başlangıçta kendisini çok serin, çok kendine hâkim, sessiz gevşemiş hissettiğinden, daha fazla yapmaya başlamış, çünkü artık kendisini çok rahatsız hissediyormuş. Daha fazla ***sirshasananın*** ona faydalı olacağını düşünmüş - Ama asıl sebep ***sirshasana*** idi.

Zihin mekanizması, beyin, içinde yalnızca belli miktarda kanın dolaşmasına ihtiyaç duyar; daha az kan dolaşırsa güçlük çeker. Ve bu, herkeste farklıdır. Kişiye bağlıdır. İşte bu yüzden yastık olmadan uyuyamazsın. Yastık olmadan uyumaya çalışırsan, uyuyamazsın ya da daha az uyursun, çünkü başa daha fazla kan gider. O yastıklar sana yardımcı olur. Başın daha yüksekte olur, bu yüzden daha az kan akar ve uyku için daha az kana ihtiyaç vardır. Daha fazla kan akarsa, o zaman beyin uyanık olur, gevşeyemez. Çok fazla ***sirshasana*** yaparsan, uykunu tamamen kaybedebilirsin. Hiç uyuyamayabilirsin. Ve tehlikeler vardır. Uykusuz en fazla yedi gün geçirilebileceği kaydedilmiştir. Yalnızca yedi gün, bundan sonra delirirsin, çünkü beyindeki çok ince dokular kırılır ve kolaylıkla yenilenemezler. ***Sirshasana*** da başının üzerinde dururken tüm kan aşağı, kafaya doğru akar. Bu yüzden çok zeki olup da ***sirshasana*** yapan kimseyi görmedim. Bir insan çok fazla ***sirshasana*** yapıyorsa aptallaşır, çünkü beyindeki çok ince dokular yok olur. Bunca kan geçerken, narin dokular var olamaz.

Bu yüzden, ne kadarının sana faydalı olacağına bir usta karar vermelidir. Birkaç saniye ya da birkaç dakika. Ve bu yalnızca bir örnektir. Tüm bedensel duruşlar, ***asana***lar, teknikler, bir ustayla yapılmalıdır. Asla yalnız yapılmamalıdırlar, çünkü sen bedenini tanımıyorsun. Bedenin öyle büyük bir şey ki, hayal bile edemiyorsun. Küçük kafada, senin kafanda

yedi yüz milyon hücre vardır. Ve o yedi yüz milyon hücre birbiriyle ilişkilidir. Bilim adamları bu ilişkinin tüm evren kadar karmaşık olduğunu söylüyor.

Eski Hindu görücüler, tüm kozmosun minyatür olarak kafanda var olduğunu söylemiştir. Evrenin tüm karmaşıklığı minyatür halde oradadır. Tüm hücrelerin tüm ilişkileri anlaşılabilse, evrenin tüm karmaşıklığını anlamış olursun. Sen hücrelerin farkında değilsin ve herhangi bir ilişkinin de farkında değilsin. Farkında olmaman iyidir, aksi halde böylesine büyük bir savaş sürerken delirirdin. Ancak sen bilinçsizken sürebilir. Kan dolaşır, ama sen onun farkında olmazsın.

Kanın bedende dolaştığı daha üç yüz sene önce keşfedilmiştir. Ondan önce kanın durağan olduğu, dolaşmadığı sanılıyordu. Dolaşım çok yeni bir kavramdır. Ve insan milyonlarca senedir vardır, ama kimse kanın dolaştığını hissetmemiştir. Sen hissedemezsin. Orada bunca hız, bunca iş sürmektedir. Bedenin büyük bir fabrikadır, hem de en narinlerinden biri. Daima kendini onarmakta, daima kendini yenilemektedir. Yetmiş sene boyunca, eğer sen onun için sorun yaratmazsan, rahatça çalışır. Şimdiye dek biz yetmiş sene boyunca kendi bakımını yapabilecek mekanizma yaratamadık. Bu yüzden bedenin üzerinde çalışmaya başladığında, ne yapacağın hakkında söylediklerini bilen bir ustanın yanında olman gerektiğini hatırla. Aksi halde yapma.

Ama hayal gücünde sorun yoktur. O basit bir olgudur. Sen başlayabilirsin.

95. Teknik

Yaratıcılığın güzel niteliklerinin göğüslerine nüfuz ettiğini ve narin biçimler aldığını hisset.

Buna başlamadan önce birkaç önemli nokta...

Şiva Parvati ile, Devi ile, eşi ile konuşmaktadır, bu yüzden bu teknik özellikle kadınlar içindir. Anlaşılması gereken birkaç nokta vardır. Bir:

Erkek bedeni ile kadın bedeni birbirine benzer, ama yine de çok, pek çok açıdan farklıdırlar. Ve fark daima birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Erkek bedenindeki her olumlu şeyin karşılığı, kadın bedeninde olumsuz olacaktır ve kadın bedenindeki her olumlu şeyin karşılığı erkek bedeninde olumsuz olacaktır. İşte bu yüzden derin orgazmda birleştiklerinde, bir organizma olurlar. Olumlu olumsuzla birleşir, olumsuz olumluyla birleşir ve ikisi bir olur... Bir elektrik devresi. Cinselliğin çekiciliği, cazibesi bu yüzdendir. Bu cazibe insan günahkâr olduğundan, ahlaksız olduğundan değildir, çağdaş dünya fazla serbest olduğundan değildir, müstehcen filmler ve edebiyat yüzünden değildir... Çok derinlere kök salmıştır, çok kozmiktir.

Cazibenin sebebi, hem erkek hem kadının yarım devre olması ve varoluşta eksik kalan her şeyin kendini tamamlama eğiliminde olmasıdır. Bu mutlak yasalardan biridir...

Tamamlanma eğilimi. Ne zaman bir şeyin eksik olduğunu hissetsen, onu doldurmak, tamamlamak istersin. Doğa eksiklikten, her tür eksiklikten nefret eder. Erkek eksiktir, kadın eksiktir ve ancak tek bir an için tamam olabilirler... Elektrik devreleri bir olduğunda, ikisi çözüldüğünde. İşte bu yüzden tüm dillerdeki en önemli iki sözcük aşk ve duadır. Aşkta tek bir birey ile bir olursun; duada tüm kozmosla bir olursun. Ve aşk ile dua, içsel çalışmaları söz konusu olduğunda, benzerdir.

Erkek ve kadın bedenleri benzerdir, ama pozitif ve negatif kutupları farklıdır. Bir çocuk, annesinin rahmine düştüğünde, sanırım en az altı hafta boyunca nötrdür... Ne erkek ne dişidir. Eğilimi vardır, ama beden hâlâ ortadadır. Altı haftadan sonra beden ya erkek ya dişi olur. Dişi olursa, o zaman cinsel enerjinin kutupsallığı göğüslerin yakınında olur: Pozitif kutup... Çünkü kadının vajinası negatif kutuptur. Çocuk erkekse, cinsel merkez, penis, pozitif kutup olur ve orada da göğüsler vardır... Tüm mekanizma oradadır... Ama onlar negatiftir. Kadın bedeninde penise karşılık klitoris vardır, ama işlevsel değildir... İşlevi yoktur.

Fizyologlar, neden gerekmediği halde, çocuk beslemeyeceği halde erkeklerin memeleri olduğunu sormaktadırlar. Ne gereği vardır? Onlar negatif kutuplardır. İşte bu yüzden erkek zihnine kadınların göğüsleri çok

cazip gelir... Onlar pozitif elektriktir. Bunca şiir, edebiyat, resim, heykel, her şey, kadın göğüsleri ile ilgilidir. Gerçekten de, sanki erkek tüm kadın bedeni ile daha az, göğüsler ile daha fazla ilgilenmektedir. Ve bu yeni bir şey değildir. Mağaralardaki en eski ilkel resimler göğüsler hakkındadır, göğüsler öyle vurgulanmıştır ki tüm beden onların çevresindedir. Göğüsler temeldir.

Bu teknik kadınlar içindir, çünkü onların pozitif kutbu göğüslerdedir. Gerçekten de, vajina hemen hemen duyarsızdır. En duyarlı kısımlar göğüslerdir ve kadın bedeninin tüm yaratıcılığı göğüsler çevresinde oluşmuştur.

İşte bu yüzden Hindular, anne olmadığı sürece bir kadının tatmin olamayacağını söyler. Aynısı erkekler için geçerli değildir... Kimse bir erkeğin baba olmadığı sürece tatmin olamayacağını söylemez. Baba olmak tesadüfidir. Olabilir de, olmayabilir de. Çok temel değildir ve bir erkek baba olmadığı zaman hiçbir şey kaybetmez. Ama bir kadın bir şey kaybeder, çünkü tüm yaratıcılığı, tüm işlevi ancak anne olduğu zaman gelir. Göğüsleri benliğinin merkezi olduğunda bütün olur. Ve çağıracak bir çocuk olmadığı zaman kadın göğüslere gelemez. Bu yüzden erkekler eş edinmek için kadınlarla evlenirler ve kadınlar anne olmak için erkeklerle evlenirler. Koca edinmek için değil. Onların tek ilgilendiği, kadınlıklarını çağıracak bir çocuk edinmektir. Bu yüzden gerçekte, kocalar hep korkar, çünkü çocuk doğduğu an onlar kadının ilgi alanının çeperine giderler. Çocuk merkez olur. Bu yüzden babalar hep kıskanır, çünkü çocuk araya girer. Ve artık kadın çocukların babasından çok, çocukla ilgilenmektedir. Baba çevresel bir varoluş olmuştur... Hayatta kalmak için gerekli, ama şart değil. Artık temel ihtiyaç tatmin edilmiştir.

Batı'da artık çocukları doğrudan göğüslerden beslememe eğilimi, modası çıkmıştır. Bu çok tehlikelidir, çünkü kadının benliğinin yaratıcı merkezi olmaması anlamına gelir.

Bir erkek bir kadını sevdiğinde, kadının göğüslerini sever, ama onlara anne diyemez. Ancak küçük bir çocuk onlara anne diyebilir. Ya da eğer aşk çok derinse... Öyle derinse ki koca tıpkı bir çocuk gibi olsa... O zaman

mümkündür. O zaman kadın yalnızca bir eş olduğunu tamamen unutur, âşığının annesi olur. O zaman çocuğa gerek olmaz; kadın anne olabilir ve benlik merkezi göğüslerin yakınında gerçekleşir.

Bu teknik diyor ki:

Yaratıcılığın güzel niteliklerinin göğüslerine nüfuz ettiğini ve narin biçimler aldığını hisset.

Kadın varoluşunun tüm yaratıcılığı anneliğe dayalıdır. İşte bu yüzden kadınlar herhangi türden bir yaratıcılık ile ilgilenmezler. Erkek yaratıcıdır; kadın yaratıcı değildir. Kadın resim yapmaz, büyük şiirler yaratmaz, büyük kitaplar yazmaz, büyük dinler yaratmaz... Aslında hiçbir şey yapmaz. Ama erkek yaratır durur, erkek delidir. İcat eder, yaratır, yapar, inşa eder. Tantra der ki, bunun sebebi erkeğin doğasında yaratıcılık olmamasıdır... O tatmin olmadan kalır, gergindir. Anne olmak ister, yaratıcı olmak ister, bu yüzden şiir yaratır, kitaplar yaratır, pek çok şey yaratır, pek çok şeye "annelik" eder. Ama bir kadın rahattır. Gerçekten anne olabilirse tatmin olur, ilgi duymaz. Ancak bir kadın anne olmadığında, sevemediğinde, yaratıcılığının zirvesine gelemediğinde başka bir şey yapmayı düşünmeye başlar. Bu yüzden temel olarak yaratıcı olmayan kadınlar yaratıcı -ressam ve şair- olur, ama hep ikinci sınıf olurlar, birinci sınıf olamazlar. Onlar için resim, şiir ve başka şeylerin yaratıcısı olmak, erkek için çocuk yaratmak ne kadar imkânsızsa o kadar imkânsızdır. Erkek anne olamaz, bu biyolojik olarak imkânsızdır. Ve erkek boşluğu hisseder. Boşluğu doldurmak için pek çok şey yapar durur... Ama yine de, büyük bir yaratıcı bile, gerçekten anne olan bir kadın kadar tatmin olamaz ya da ancak çok nadiren olur.

Buda tatmin olmuştur, çünkü kendini yaratmıştır. Yeniden doğmuş, kendini yeniden doğurmuştur, yeni bir adamdır, artık kendisinin hem babası, hem annesidir. Tatmin hissedebilir.

Bir kadın kolaylıkla tatmin hisseder. Onun yaratıcılığı göğüslerin çevresindedir. İşte bu yüzden dünyanın her yerinde kadınlar göğüsleri ile çok ilgilenir... Sanki tüm varoluş oraya yoğunlaşmış gibi. Onlar hep göğüslerinin farkındadır... Saklar ya da sergilerler, ama hep ilgilidirler.

Göğüsler en gizli yerleridir, hâzineleridir, benlik merkezleridir; anne olmanın, yaratıcı olmanın merkezidirler.

Şiva der ki:

Yaratıcılığın güzel niteliklerinin göğüslerine nüfuz ettiğini ve narin biçimler aldığını hisset.

Göğüslere yoğunlaş, onlarla bir ol, tüm bedeni unut. Tüm bilincini göğüslere götür ve pek çok şey başına gelecektir. Bunu yapabilirsen, tamamen göğüslere yoğunlaşabilirsen, tüm beden ağırlık kaybeder ve çok tatlı, derin bir tatlılık seni sarar. Çevrende, içinde, üstünde, altında, her yerde zonklar... Derin bir tatlılık hissi.

Gerçekten de geliştirilen tüm teknikler, üç aşağı beş yukarı erkek için geliştirilmiştir, bu yüzden hep erkeklerin kolaylıkla takip edeceği merkezler verirler. Bildiğim kadarıyla, yalnızca Şiva temel olarak kadınlar için olan teknikler vermiştir. Bir erkek bunu yapamaz. Gerçekten de, bir erkek göğüslerinin yakınında yoğunlaşmaya çalışırsa, çok huzursuz olur. Dene. Beş dakika içinde terlemeye başlarsın, çok huzursuz olursun, çünkü erkek göğüsleri negatiftir, sana olumsuzluk verir. Huzursuz, rahatsız hissedersin, bedende bir şeyin yolunda gitmediğini, hastalandığını hissedersin.

Ama kadın göğüsleri olumludur. Kadınlar göğüslerin yakınına yoğunlaşırlarsa, kendilerini çok mutlu hissederler, tüm benliklerine bir tatlılık yayılır ve bedenleri ağırlık kaybeder. Kendilerini hafif hissederler, uçabilecekmiş gibi hissederler. Ve bu yoğunlaşma ile birlikte pek çok şey değişir: Daha anaç olursun. Anne olmayabilirsin, ama daha anaç olursun. Herkesle ilişkinde daha anaç olursun... Daha fazla sevecen, daha fazla sevgi dolu olursun. Ama bu, göğüslerin yakınında yoğunlaşma, çok gevşemiş bir şekilde, gerilmeden yapılmalıdır. Gergin olursan seninle göğüslerin arasında bir bölünme olur. Gevşe ve onların içinde eri ve artık var olmadığını, yalnızca göğüslerin var olduğunu hisset.

Erkek aynısını yapacak olsa, cinsel merkezi ile yapması gerekir, göğüslerle değil. Tüm kundalini Yogalarındaki ilk çakranın önemli olmasının sebebi budur. Erkeğin penisinin köküne yoğunlaşması gerekir... Orada yaratıcılığı vardır, orada pozitiftir. Ve bunu daima hatırla: Asla olumsuz bir şeye yoğunlaşma, çünkü olumsuzun ardından olumsuz olan her şey gelir. Olumluya yoğunlaşmışken, olumlu olan her şey gelir.

Erkek ve kadının iki kutbu birleştiği zaman, negatif erkeğin üst kısmında, pozitif alt kısmındadır ve kadının negatif kısmı altta, pozitif kısmı üsttedir. Bu iki kutup birleşir ve bir çember yaratılır. O çember mutluluktur, ama sıradan değildir. Sıradan cinsel eylemlerde, çember gerçekleşmez... İşte bu yüzden cinsellik hem çekici, hem itici gelir. Çok istersin, çok ihtiyaç duyarsın, ama verildiği zaman, oradayken hayal kırıklığı hissedersin... Hiçbir şey olmamıştır. Ancak iki beden çok gevşemişken, birbirlerine korkusuzca, dirençsizce açılmışken olabilir. O zaman salıverme öyle eksiksiz olur ki elektrikler karışabilir, birleşir ve bir devre olur.

O zaman çok tuhaf bir olgu olur... Tantra bunu kaydetmiştir, ama sen duymamış olabilirsin. Bu olgu çok tuhaftır. İki âşık gerçekten birleştiğinde, devre oluşturduğunda, bir titreşme olur. Aşık bir an sevgili olur ve sevgili âşık olur ve bir sonraki an, âşık yine âşıktır ve sevgili yine sevgilidir. Erkek bir anlığına kadın olur, kadın bir anlığına erkek olur... Çünkü enerji hareket etmektedir ve bir devre olmuştur. Bu yüzden erkek birkaç dakikalığına aktif olur ve sonra gevşer ve kadın aktif olur. Bu, artık eril enerji kadın bedenine geçti ve erkek edilgen kalırken kadın eylemde olacak demektir. Ve bu sürer durur. Normalde sen kadın ve sen erkeksin. Derin aşkta, derin orgazmda, birkaç dakikalığına erkek kadın, kadın erkek olur. Edilgenliğin değiştiği hissedilir, kesinlikle hissedilir, fark edilir.

Yaşamda bir ritim vardır; her şeyde bir ritim vardır. Nefes aldığında, nefes içine girer. Sonra, birkaç saniye için durur, hareket olmaz. Sonra yine hareket eder ve dışarı çıkar. Ve yine bir durma, bir boşluk olur, hareket olmaz. Hareket, hareketsizlik, hareket. Yüreğin atarken, bir atış, boşluk, bir başka atış, boşluk olur. Atış eril demektir, boşluk dişil demektir.

Yaşam bir ritimdir. İki insan, erkek ve kadın buluştuğu zaman, bu bir devre oluşturur: İkisi için de boşluklar olur. Sen bir kadın olursun ve aniden bir boşluk olur ve artık kadın değilsindir, erkek olmuşsundur. Erkek, kadın, erkek olursun. Bu boşluklar hissedildiği zaman, bir devre olduğunu hissedebilirsin. Bu devre, çember, Şiva'nın simgesinde temsil edilir: ***Shivalinga.*** Bu çember Devi'nin *yoni*si ile Şiva'nın ***linga***sı ile temsil edilir. Bu bir çemberdir. İki yüksek enerjinin buluşmasından kaynaklanan zirve olgularından biridir.

Bu teknik iyi olacaktır.

Yaratıcılığın güzel niteliklerinin göğüslerine nüfuz ettiğini ve narin biçimler aldığını hisset.

Gevşe, göğüslere git, bırak göğüslerin tüm benliğin olsun. Bırak tüm beden göğüslerin var olması için bir durum olsun, bedenin ikinci sırada gelsin, yalnızca bir fon olsun ve göğüsler vurgulansın. Ve sen onların içinde tamamen gevşe, onların içinde hareket et. O zaman yaratıcılığın yükselecektir. Dişil yaratıcılık ancak göğüsler aktif olduğunda yükselir. Onlara karış, o zaman yaratıcılığın yükseldiğini hissedeceksin.

Yaratıcılığın yükselmesi ne demektir? Çevrende pek çok görüntü var. Buda ve Mahavira geçmiş yaşamlarında, doğduklarında annelerinin belli görüntüleri, belli düşleri gördüğünü söylemiştir. O düşler sayesinde, Buda'nın doğacağı öngörülmüştür. Birbiri ardına on altı görüntü gelir.

Bununla deney yapıyordum. Bir kadın gerçekten göğüslerinde erirse, belli sırada belli görüntüler gelir. Kadın belli şeyler görmeye başlar. Farklı kadınlar farklı sırada görür, ama sana birkaçını anlatayım. Bir, figürler olur, insan figürleri ve kadın bir çocuk doğuracaksa, o zaman çocuk figürü belirir. Göğüslerde eksiksiz erime oluşmuşsa, o zaman kadın ne tür çocuk doğuracağını görür. Şekil belirir ve sonra daha açık görünür. Eğer kadın yakında anne olmayacaksa ya da hamile değilse, o zaman çevresinde bilinmeyen kokular, parfümler belirir. Göğüsler bu dünyadan olmayan, kimyasal olarak yaratılamayan çok narin parfümlerin kaynağı olabilir; sesler, ahenkli sesler işitilir; tüm yaratıcılık âlemleri yeni, sayısız

dizilimler halinde belirebilir. Büyük ressamların, şairlerin başına gelen her şey, eğer göğüslerinde eriyebilmişse, kadının başına gelebilir.

Ve bu öylesine gerçek olur ki, kadının tüm kişiliğini değiştirir... Kadın farklı olur. Ve eğer bu görüntülerle devam ederse, yavaş yavaş kaybolurlar ve bir an gelir, hiçlik, boşluk gerçekleşir... ***Shunyata*** gerçekleşir. Bu ***shunyata*** meditasyonların en yükseğidir.

Bu yüzden şunu unutma: Eğer kadınsan, üçüncü göze yoğunlaşma. Senin için göğüslerin yakınına yoğunlaşmak daha iyi olacaktır... Göğüslere, göğüslerin iki ucuna. Oraya yoğunlaş. Ve ikinci şey: Tek bir göğüse yoğunlaşma... Aynı anda ikisine birden yoğunlaş. Birine yoğunlaşırsan, bedenin hemen rahatsız olur. Tek bir göğse yoğunlaşırsan felç bile gelebilir. Bu yüzden aynı anda ikisine birden yoğunlaş, içlerinde eri ve bırak ne olacaksa olsun. Sen izlemeye devam et ve herhangi bir ritme bağlanma, çünkü ritimler çok güzel olur, semavi olur. Bağlanma. Onları izlemeye devam et ve tanık ol. Bir an gelecek, kaybolmaya başlayacaklardır... Ve ***shunyata,*** hiçlik gerçekleştiğinde, yalnızca boşluk kaldığında ve göğüsler kaybolduğunda, o zaman Bodhi ağacının altındasın demektir.

68. BÖLÜM -Ciddi Olursan Asıl Noktayı Kaçırırsın

SORULAR

Hayal etme de arzu değil midir?

Dün, zihnin gerçeklik olduğunu söylemiştin... Neden odağı değiştirmeyi vurguluyorsun?

Neden erkekler ve kadınlar için ayrı teknikler var?

İlk soru:

Osho,

ne dünyevi, ne dini hiçbir arzunun insanı özgürlüğe götüremeyeceği söylendi. Ama olumlu bir mutluluk ve saadet hayali de bir tür arzudur. O zaman, hayal gücünün de arzu olduğu ve dolayısıyla gerilim yarattığı

doğru değil mi?

Hayal gücü arzu değildir. Hayal gücü yalnızca oyundur. Arzu tamamen farklı bir şeydir. Hayal gücünü arzu üzerinde Kullanabilirsin, hayal gücünü arzuya yansıtabilirsin. O zaman tutsaklık olur. Arzu olmadan hayal gücü ile yalnızca oynarsan... Herhangi bir yere ulaşmak için değil, ondan bir şey elde etmek için değil, yalnızca bir oyun olarak, o zaman arzu değildir. Bu hayal gücü teknikleri ancak sen onlarla oynuyorsan faydalı olabilir. Ciddileşirsen, asıl noktayı kaybedersin.

Ama soru anlamlıdır, çünkü, gerçekte sen arzusuz yapabileceğin hiçbir şey hayal edemezsin. Oyun oynarken bile, yalnızca bir yerlere ulaşmak için, bir şeyler elde etmek için, kazanmak için oynarsın. Gelecekte hiçbir şey yoksa ilgini kaybedersin. "O zaman neden? O zaman neden oynayayım?" dersin.

Biz öyle hedefe odaklıyız ki her şeyi amaca çeviririz. Bu unutulmamalıdır: Meditasyon nihai oyundur, bir şeyin aracı değildir, aydınlanma aracı değildir. Aydınlanma onun içinde olur, ama onun aracı değildir, nihai özgürlük aracı değildir. Nihai özgürlük onun içinde gerçekleşir, ama onun aracı değildir. Onu bir sonuç için sebep olarak kullanamazsın. Bu en kafa karıştırıcı şeylerden biri olmuştur... Yüzyıllar boyunca, bilenler, meditasyon uğruna meditasyon konusunda ısrar etmiştir. Ondan bir şey çıkmasını arzulama, ondan olduğu haliyle zevk al, ondan dışarı çıkma... Ve sonuç aydınlanma olacaktır. Hatırla, sonuç... Semere değil. Meditasyon sebep değildir, ama sen derin meditasyon içindeysen aydınlanma gerçekleşir. Gerçekten de, derinlemesine oyuna dalmak aydınlanmadır.

Ama zihin her zaman, her şeyi işe dönüştürür. Der ki: "Bir şey yap, çünkü bundan şu kârı elde edeceksin." Hayal ya da gerçek, zihin tutunacak, yansıyacak bir şey arar. Ancak o zaman kendini adayabilir. Zihin böyle işler... Gelecek için şimdide işlev gösterir. Gelecek hayali olabilir, asla

olmayabilir, ama zihin geleceği umut edebiliyorsa, o zaman işler. Arzu denen şey budur: Gelecek için şu anda çalışmak. Sonuç her zaman başka bir yerdedir; araç buradadır, ama sonuç başka bir yerdedir. Bu, sonuç ile aracın ayrılması, bu boşluk arzudur. Oyun oynuyorsan arzu olmaz, çünkü sonuç buradadır ve araç da buradadır. Oyun oynarken sonuç olmaz; yalnızca oyuna öyle dalarsın ki gelecek kaybolur.

Oyun oynayan çocuklara bak. Yüzlerine, gözlerine bak. Şimdi sonsuzluktadırlar. Oyun oynadıkları için mutludurlar. Mutluluk en sonda bir sonuç değildir, burada, şu andadır. An be an mutludurlar... Daha sonra büyük bir şey olacağından değil... Zaten olmaktadır. Onlar sonsuzluktadırlar. Ama zihinleri henüz gelişmemiştir. Biz onları gelişmeye zorlarız, çünkü bu oyun dünyada fazla faydalı olmayacaktır. Çalışmayı öğrenmeleri gerekecektir. Araç ile sonucu ayırmak zorunda kalacaklardır. Bu an ile gelecek arasında bir boşluk yaratmayı öğrenmeleri gerekecektir ve biz onlara gelecek için şimdiden fedakârlık yapmayı öğreteceğiz. Dünya böyledir, pazar böyledir, arzu böyledir. Arzu her şeyi faydacı kılar.

Meditasyonda yine çocuk olursun, geleceği düşünmeden, bu andan zevk alarak, eylemin kendisinden, aslından zevk alarak oynarsın. O zaman hayal gücü arzu değildir. O zaman onunla oynayabilirsin ve o olası en güzel şeylerden biridir. Ve bu oyun, bu şimdide olma, tamamen dalma, aydınlanmadır. Olduğu anda dönüşürsün.

Bu yüzden aydınlanma asla gelecekte değildir, daima şu andadır ve o yapılacak bir iş değildir, oynanacak bir oyundur.

Hintlilerin ***leela*** kavramının anlamı budur. Tanrı oynamaktadır; o işle uğraşmamaktadır. Bu dünya faydacı değildir, yalnızca bir enerji oyunudur. Enerji oynarken zevk alır; kendini böler, sonra saklambaç oynar. Bu yüzden, gerçekte, Hintli görücüler asla Tanrı'nın yaratıcı olduğunu söylememiştir, onlar Tanrı'nın oyuncu olduğunu söyler... Çünkü 'yaratım' sözcüğünün anlamı büyük ciddiyet taşır, sanki bir amaç, erişilecek bir şey varmış gibi. Tanrı dünyayı yaratıyor öyle mi? Bu saçmadır. Çünkü bir şeyin eksik olduğunu, bu yüzden Tanrı'nın bir şey başarmak için dünyayı

yarattığını ima eder. Ya da bir gelecek olduğunu, bu yüzden Tanrı'nın da arzu içinde yaşadığını anlatır.

Caynalar ve Budistler Hindu ***leela*** kavramını anlayamazlar, bu yüzden onlar Tanrı'yı tamamen inkâr etmiştir. Çünkü, eğer Tanrı dünyayı yaratıyorsa, o zaman o arzular da... Bu yüzden Caynalar ve Budistler der ki, eğer Tanrı arzuluyorsa, o zaman Tanrı dünyanın bir parçasıdır. O, kendisi özgür değildir, o, kendisi özgürleşmiş değildir. Bu yüzden onlar Tanrı kavramını tamamen reddederler, çünkü Tanrı'nın arzunun ötesinde olduğunu söylerler. Ve onlar Mahavira'nın bir Tanrı olduğunu, arzunun ötesinde olduğunu, ama Brahma'nın Tanrı olmadığını, çünkü dünyayı yarattığını, dünyayı arzuladığını söylerler. Onlar ***leela*** kavramını takip edemezler.

Leela kavramı yaratım kavramından tamamen farklıdır. Tanrı yalnızca oynuyor ve sen "Neden?" diye soramazsın, çünkü bir oyunun yanıt verecek "neden"i yoktur. Eğer çocuklar oynuyorsa, "Neden oynuyorsun?" diye sorabilir misin? "Oynuyoruz, bu yüzden oynuyoruz," derler. Oynamak kendi içinde iyidir... Enerji hareket etmektedir, bol bol enerji taşmaktadır.

Ne kadar büyürsen o kadar az oynarsın. Neden? Çünkü artık enerjin o kadar taşmamaktadır. Artık ekonomik olmuşsundur. Artık belli bir miktar enerjin olduğunu, o enerjiyi işe yönlendirmen gerektiğini, bir şeyler başarman gerektiğini bilirsin. Çocuklar yalnızca taşar. Onların enerjisi o kadar çoktur ki, oynamak zorundadırlar. Oyun yalnızca bir enerji taşmasıdır, fazla enerjinin hareketidir. O zaman onlar o andan zevk alırlar. Bir çocuk sıçrar, koşar, ama bir hedefe ulaşmak için değil. Koşma kendi içinde, güzel bir yaşamsal enerji deneyimidir, bir canlılık deneyimidir, canlı olma deneyimidir, arkasında ekonomik zihin olmadan enerjiyi atabilecek kadar bol bol taşmaktır.

Tanrı demek, mutlak enerji, sonsuz enerji demektir. Tanrı ekonomik olamaz. Öylesine çok, sonsuzca çok enerji sahibidir ve bu yüzden yalnızca oynayabilir. Bu oyun sürer, sürer, sonu yoktur. Olamaz, çünkü enerji sonsuzdur. Ve sen, "Neden?" diye soramazsın. Enerji hareket eder, "neden"i yoktur. Tanrı dünyayı yarattıysa, "Neden? Neden dünyayı

yarattın?" diye sorabilirsin. Ama o yalnızca oynamaktadır, "Neden?" diye soramazsın.

Sen de oyuncu olduğunda, sen de ilahi olursun. Bir işçiysen, insansın; oyuncuysan, ilahi olmuşsundur. O zaman oyunu paylaşabilirsin. İşte bu yüzden Krishna'ya ***mutlak avatar*** deriz. Ram'a mutlak avatar dememişizdir, ona ***kısmi avatar*** deriz; ilahinin dünyaya kısmen gelmesi. Ama Krishna'ya mutlak geliş deriz. Fark, Ram'ın ciddi olmasıdır. O hâlâ faydacıdır, hedefe yöneliktir; bu doğrudur ve o yanlıştır. Ancak iş yaparken doğru ve yanlış vardır: Bu yapılmalı, o yapılmamalı, bu iyi, o kötü. Krishna için her şey oyun olmuştur, bu yüzden her şey gelişigüzeldir... Yalnızca oyunun kuralları.

Kuralları takip edersen ve bunun bir oyun olduğunu ve kuralların takip edilmesi gerektiğini bilerek kuralları takip edersen, o zaman iyidir. Takip etmezsen yanlış olan hiçbir şey yoktur; gerçekte, tersten, takip etmeme oyununu oynuyorsun. İtaat edersen itaat oyununu takip ediyorsundur; itaat etmezsen, itaatsizlik oyununu, isyan oyununu oynuyorsundur. Ama hiçbir şey yanlış değildir. Senin ne oynamak istediğin sana kalmıştır. Ve eğer ciddi değilsen ve ne yaparsan yap mutlu oluyorsan, aydınlanmışsındır.

Kurallar vardır, çünkü bir oyunun başkaları ile oynanması gerekir. Yalnız başına oynuyorsan kural meselesi olmaz; o zaman kurallarını dilediğin an değiştirebilirsin. Ama başkaları ile oynadığın için, onlarla oynayabilmek için kuralların izlenmesi gerekir. Arkasında başka sebep yoktur. Ahlak bir kuraldır, aşk bir kuraldır, toplum bir kuraldır... Bir oyun oynamak için kurallar üzerinde anlaşırız, bu yüzden kurallara uyarız. Oyunu oynamak istemiyorsan, o zaman asi olabilirsin, ama bu konuda ciddi olma. O zaman isyankâr olma oyununu oyna. Ve eğer biri seni öldürürse ya da çarmıha gererse, bil ki sen isyankâr önder oyununu oynuyorsun, bu yüzden öldürülüyorsun. Kınama olmamalıdır. Sen yerleşmiş kurallara uymadın, bu yüzden yerleşmiş kurallar sana karşıydı... Sorun değil. O zaman yanlış olan bir şey yok, şikâyet etmemelisin.

Bir kez iş, fayda, bir yerlere ulaşma, hedef kavramının tutsaklık olduğunu fark edince, bu pazarda oyunu oynamaktan vazgeçeceksin

anlamına gelmez. Oynamaya devam edersin. Ama bil ki bu bir oyun. Bu, karından boşanacaksın anlamına gelmez. Evlilik oyununu oynamaya devam edersin. Ama iyi bil ki bu bir oyun. Bu konuda ciddileşme. Ve eğer boşanma oyununu oynamak istiyorsan, oynayabilirsin, ama hatırla, ciddileşmeyeceksin. Boşanma ya da evlilik, bunlar alternatif oyunlardır; dünyevi biri ya da bir ***sannyasin*** olma, bunlar alternatif oyunlardır. Ama ciddileşme. Hafif yürekli, kutlayıcı ol. Ve ne seçersen seç, oynayabilirsin ve ne sonuç gelirse kabul edersin, çünkü onlarda da ciddi bir şey yok.

Bir kez bu bilincinde derinleşince -ve sen meditasyonla oynamaya başlayınca derinleşecektir- iyi bir başlangıç olacaktır. Çünkü meditasyonda yalnızca sen oyuncusun. İşte bu yüzden iyi bir başlangıç, doğru başlangıç olabilir. Oyunu yalnızca sen oynuyorsun, bu yüzden toplumu unutabilirsin ve toplum gelip sana karışmaz. Bu yalnız bir oyundur, meditasyon yalnız bir oyundur. Yalnız oynarsın.

Bu yüzden ne oynamak istiyorsan oynayabilirsin, ama sonucu unut. Eğer sonuçlar varsa, meditasyonu da işe çevirmiş olursun. Yalnızca oyna, zevk al, sev. O kendi içinde güzeldir. Onu güzelleştirecek sonuca gerek yok.

İnsanlar bana geliyor ve diyor ki: "Meditasyondan zevk alıyoruz, ama bize ne olacağını söyle. Sonuçta ne olacak?" Onlara şunu söylüyorum: "Sonuç bu... Ondan zevk alman. Daha fazla zevk al!" Ama onlar ısrar ediyorlar: "Bize onun hakkında bir şeyler söyle. Sonuç ne olacak? Neye ulaşacağız?" Nerede oldukları ile ilgilenmiyorlar: Onlar hep nereye ulaşacakları ile ilgileniyorlar. Zihin şu anda var olamaz, bu yüzden sana geleceğe gitmek için bahaneler veriyor. Bu bahaneler arzudur. Bu yüzden tanrı olmayı, Buda olmayı arzuluyorsan, meditasyonun bir tür arzudur ve o zaman meditasyon değildir. Hiçbir şeyi arzulamıyorsan, yalnızca burada olmaktan zevk alıyorsan, canlı olmayı kutluyorsan, içsel enerjinin hayal gücünde, görüntülerde, boşlukta, nerede istiyorsan orada oynamasından zevk alıyorsan ve bu zevk anıyla tamamen bir olmuşsan, bu meditasyondur. O zaman arzu yoktur ve arzu yokken dünya kaybolur. Arzusuz, oyuncu zihinle girmişsindir. Zaten içindesindir.

Ama bunun zihnine tekrar tekrar kazınması gerekir, çünkü senin zihnin bir dönüştürücüdür. Her şeyi bir arzuya dönüştürür... Her şeyi... Arzusuzluğu bile arzuya dönüştürür. İnsanlar bana geliyor ve şöyle diyorlar: "İnsan arzusuzluk durumuna nasıl erişir?" Arzusuzluk durumuna nasıl erişmeli? Artık bu arzu olmuştur. Zihnin bir dönüştürme mekanizmasıdır: Zihne ne koyarsan bir arzu olarak çıkar.

Buna karşı dikkatli ol ve anlardan öyle zevk al ki geleceğe gidecek enerji kalmasın. O zaman, herhangi bir gün, herhangi bir an, aniden karanlık çökecek; aniden yük olan her şey kaybolacak; aniden özgür kalacaksın. Ama vurgu daha, daha fazla oyun üzerinde olmalıdır, şimdide, burada ve şu anda... Ve gelecek üzerindeki vurgu daha, daha az olmalıdır.

İkinci soru:

Osho,

dün zihnin gerçeklik, düşün gerçeklik olduğunu söyledin. O zaman neden senin gibi gurular bize zihnin tek engel olduğunu öğretme zahmetine giriyor?

Gurular ve müritler zihin olgularıdır. Zihnin gurulara ihtiyaç duyduğu için gurular vardır. Onları sen yaratırsın. Sen öğretilmek istediğin için öğretmenler vardır. Onlara sen ihtiyaç duyarsın.

Bu bir oyundur. Ben evlilik bir oyundur derken, 'guru ve müritleri'nin de bir oyun olmadığını düşünme. O da bir oyundur. Bazı insanlar zevk alır ve bu yüzden oynarlar. Eğer zevk alıyorsan, derinlemesine oyna; zevk almıyorsan, unut gitsin. Ama bu en güzel oyunlardan biridir. Evlilikten de derine gider.

En güzel, en rafine oyunlardan biridir... Ve ancak bir kültür zirvesine ulaştığı zaman oyun gelişir, daha önce değil. Bu yüzden, gerçekten de, oyun yalnızca Hindistan'da gelişmiştir. Guru ve mürit oyunu burada var olmuştur. Artık Batı da ilk defa keşfetmektedir, çünkü şimdi Batı zirveye ulaşmaktadır. Bu oyun en lüks oyundur. Sıradan değildir, bu yüzden yalnızca bunu karşılayabilen insanlar oynar. Ve bunun güzel bir oyun olduğunu biliyorsan ve ondan zevk alıyorsan, oynayabilirsin. Ama ciddileşme. Ciddilerse müritler affedilebilir, ama öğretmenler ciddiyse bu saçmadır. Bunun bir oyun olduğunun farkında bile değillerse, bu affedilemez.

Gerçeklikte tüm oyunlar kaybolur, ama zihin için oyunlar vardır. Bununla, oynamayı bırakmalısın demiyorum, yalnızca bunun bir oyun olduğunu fark etmelisin, sonra oynamaktan zevk almalısın demek istiyorum. Eğer zevk almıyorsan, bırak. Bir kez yaşamdaki her şeyin, her ilişkinin bir tür oyun olduğunun farkına varınca, çoktan özgür kalmış olursun, çünkü sen yalnızca ciddilik yüzünden tutsaksın. Tutsaksın, çünkü her şeyin çok ciddi olduğunu düşünüyorsun. Hiçbir şey ciddi değil. Ama tüm yaşamı bir oyun olarak düşünmek zor.

Neden bu kadar zor? Çünkü o zaman ego dümdüz yere serilir. Eğer her şey bir oyunsa, ego ayakta kalamaz. Egonun besine ihtiyacı vardır. Ciddiyet besindir. Ego onunla beslenir. Bu yüzden, sen mürit olduğunda, eğer yalnızca oyun oynuyorsan, egon onun aracılığı ile güçlenemez, çünkü bunun bir oyun olduğunu bilirsin.

Bu konuda egoist olacak ne var? İnsanlar çok büyük bir gurunun müritleri olduklarını düşünmeye başlarlar. Guru büyük olabilir de, olmayabilir de, önemli olan bu değildir... Ama mürit şöyle düşünür: "Ben

en büyük gurunun müridiyim." Bu bir vitamin olur ve ego onunla büyür, güçlenir.

İşte bu yüzden müritler gurular hakkında kavga eder durur. Kimse kendi gurusunun iki numara olduğuna inanamaz, o daima bir numaradır. Ve bu onun bir numara olup olmadığı ile ilgili değildir... Asıl mesele bu değildir... Bunun sebebi, senin ancak gurun bir numara olduğunda bir numara olmandır. Müridin egosu gurunun yüksekliğine bağlıdır. Biri guruna karşı bir şey söylerse neden incinirsin? Egon incinir. Senin gurun demek senin egonun cisimleşmiş hali demektir ve biri gurun aleyhine bir şey söylerse tahammül edemezsin. Buna katlanman imkânsızdır, çünkü bu egona doğrudan bir darbedir.

Ama müritler için tahammül edilebilir. Onlar cahildir ve ne yaparlarsa yapsınlar yanlış yaparlar. Bu, üzerinde tartışılmış bir konudur. Ama sözde gurular da oyunu çok ciddi bir şekilde oynamaktadır. Gülemezler; onlar için, tüm oyuna gülmek imkânsızdır. Bir guru, her şeyin bir oyun olduğunu, o oyunda senin daha farkında olmana yardım ettiğini biliyorsa gerçekten gurudur. Ve bir an gelecek, sen de güleceksin, bir an gelecek, geriye dönüp bakacaksın... Ve o zaman minnet duyacaksın, çünkü senin için öylesine ciddiydi ve guru için hiçbir zaman, hiçbir şey değildi. O, oyunu çok ciddiye alarak oynuyordu ve bunun için her çabayı gösteriyordu... Sanki seni bir yere götürüyormuş gibi.

Unutma, "sanki", çünkü seni götürecek hiçbir yer yok. Sen zaten oradasın. Bu yüzden seni bir yere götürüyormuş gibi görünen tüm çabalar yalnızca araçtır. Sen hiçbir yere götürülemezsin. Sen zaten yuvadasın, oradan hiç ayrılmadın. Sen köklerini gerçekliğe, doğruya salmışsın.

Bu yüzden, tüm bu götürme, rehberlik, guruluk oyunları, seni, bulmak istediğin her şeyi bulacağın durumlara getirmek içindir.

Ama sen ciddiyetsizliği anlayamazsın. Ego o dili bilmez. Her din bir oyun olarak doğar ve her din bir kiliseye dönüşür; çok ciddi, ölümcül derecede ciddi olur. Her din bir dans, bir şarkı, bir bayram olarak doğar ve

sonra her şey ölür, ciddileşir. Din gerçekte ciddi olamaz. Esrik olmalıdır. Mutluluğun en yüksek zirvesi olmalıdır. Nasıl ciddi olabilir?

Hıristiyanlar İsa'nın asla gülmediğini düşünürler, buna inanırlar. Krishna'ya bak... Aralarında ortak zemin bulamazsın. İsa öyle olduğundan değil, ama Hıristiyanlar onu ciddi yapmışlardır, çünkü ciddi kilise ancak ciddi bir İsa'nın çevresinde mümkündür. Ve o zaman tüm bu papalar oyunu oynar; öylesine ciddi, öylesine yüklenmiş. İsa çok hafif yürekli bir adam olmalı, kahkahalar atıyor, zevk alıyor, yiyor, içiyor, dans ediyor olmalı. Hayatı derinlemesine seviyor olmalı.

Günahı buydu. İşte bu yüzden çarmıha gerildi. Onu çarmıha gerenler çok ciddiydi. Onlar eski, kurumlaşmış kiliseydi. Gerçekten de, onlar İsa'yı çarmıha germediler. Onlar onun kutlayıcılığını çarmıha gerdiler. Ve o çarmıha gerilmese Hıristiyanlık olmazdı, çünkü o çok coşkulu bir adamdı. Yahudiler onu çarmıha gerer germez her şey ciddileşti. Asıl nokta ölüm oldu. Ve çarmıhtaki figür, elbette çok ciddidir: Ölüdür. Ve o ölü bedenin ve çarmıhın çevresinde Hıristiyanlık yükseldi. Haç simge oldu, bir köyde kahkaha atan, bir partide içen, arkadaşları ile yemek yiyen, bir fahişenin evinde kalan İsa değil. Hayır, simge olan bunlar değil.

Haç simge oldu ve haçla birlikte ciddiyet! Ölümcül ciddiyet! O haç ve çarmıha gerilmiş İsa yüzünden, Hıristiyanlık hayata karşı oldu. Canlı olan her şey günah oldu.

Her din kendi tarzında bunu yapmaktadır. Çok sofistike olanlar bu şekilde yapmaz, başka bir şekilde yaparlar. Biz Krishna'yı dönüştürmedik... Hindistan çok sofistike bir ülkedir, hiç öyle bir şey yapmaz... Ama biz asla onu yürekten kabullenmedik. O yalnızca bir mit, güzel.

Gita, Bhagavad'dan daha önemli oldu. Hindular için Krishna'nın hayatı o kadar önemli değil, ama savaş meydanında açıkladığı mesajı çok önemli. Neden? Çünkü o çok ciddi bir şey. Ölüme bir savaş meydanından daha yakın bir şey yoktur. Krishna'nın hayatı çok canlıdır, ama bu bir mit olmuştur ve kimse onunla ilgilenmez. Savaş meydanında ettiği birkaç laf

tüm hayatından daha önemli olmuştur. Ve sonra, öğretmenler onun hayatının gerçek değil simgesel olduğunu açıklamaya başlamıştır. Onun gopilerle oynaması gerçek değildir... Gopiler yalnızca duyuların simgeleridir, gerçek değildir. Onlar etten, kemikten gerçek kadınlar değildir, hayır. Gopiler kadın değildir, onlar simgeseldir. Ve öğretmenler bu tür numaralar konusunda çok başarılıdır. Krishna'nın ruh olduğunu ve gopilerin bedenin duyuları olduğunu söylerler... Duyular ruhun etrafında dans etmektedir. Gerçekten çok sofistike bir ülke. Krishna'yı öldürüyorlar, Krishna'yı çarmıha geriyorlar, ama çok sofistike bir şekilde. Onun bayramı öldürülüyor; simgesel, anlamsız oluyor. Ve tüm hayatı bir kenara itiliyor.

O gerçek kadınlarla dans ediyordu. Bu şok edicidir, çünkü Krishna'yı gerçek kadınlarla dans ederken hayal edemeyiz. Onun simgesel kadınlarla dans etmesine izin verebiliriz, ama gerçek kadınlar olmaz. Şok oluruz. Yaşam bizi şok ediyor. Öyle ölü olduk ki canlı olan her şey bizi şok ediyor.

Her din bayramla doğar... Ve bayram öldüğü zaman bil ki din ölmüştür. Ne zaman yeni bir din doğsa, eski dinler ona karşı çıkar, çünkü orada yine bayram vardır. Tıpkı çocuk doğduğunda olduğu gibi... Her çocuk bir oyuncu olarak, neşeli, canlı, kutlayıcı, sorumsuzca kutlayarak, geleceğe inanmayarak, buraya ve şu ana inanarak doğar... Tüm toplum ona karşı olur; tüm toplum, o yoldan çıkmadan onu doğru yola sokmaya çalışır. Çocuk doğru yola konmalıdır.

Her yeni dinde de aynısı olur. Bu yüzden meditasyondan bir dans olarak bahsettiğim zaman ya da ***sannyasin*** içsel bir kutlama ve mutluluk, hayatın olumlanması olarak bahsettiğim zaman, elbette, eski geleneklere bağlı olan herkes, "Sen buna ***sannyas*** mı diyorsun?" diyecektir. Ve bir açıdan haklılar, çünkü onların ***sannyas*** olarak inandıkları her ne varsa, bu değildir. Onlar ölü adamlara inanıyorlar... Adam ne kadar ölüyse, onlar daha fazla, "İşte dünyadan gerçek vazgeçme bu," diyorlar. Yaşamdan vazgeçildiği zaman buna ***sannyas*** diyorlar... Ama ben yaşam bütünlüğü içinde yaşandığı zaman buna ***sannyas*** diyorum.

Ama bu hep böyleydi. Ben artık olmadığımda, sen bunu ciddi bir şeye dönüştüreceksin. Gerçek anlamının ne olduğu konusunda açıklamalar

yapacaksın. Oysa gerçek anlam her zaman açık, açıklama yapmaya gerek yok. Tüm açıklamalar açıklayıp kurtulmak içindir. Ona aslında var olmayan bir anlam vermek için...

Gurular, müritler, uyanmış olanlar ve cahil olanlar... Bu büyük bir oyundur, Kozmik bir oyun. Cahil olanlar uyanmış olanlara ihtiyaç duyar. Uyanmış olanlar tek başlarına oynayamazlar; cahil olanlara ihtiyaçları vardır. Ama usta bunun bir oyun olduğunu, ciddi birşey olmadığını bilir.

Üçüncü soru:

Osho,

dün gece, içsel ya da dışsal, fiziksel ya da zihinsel açılarda bir değişimin bilince bir değişim getirebileceğini söyledin. Bu, çeperdeki değişimlerin de bilinci, merkezi etkilediği anlamına geliyor. Ama o zaman neden dışsalı, çeperi değil de merkezi değiştirmeyi vurguluyorsun?

Sorun şu: Sözcükleri yakalayıp duruyorsun ve anlamı ıskalıyorsun.

Çeper her zaman sana aittir; merkezin bir parçasıdır. Çeper merkezin parçasıdır, merkezin dış kısmıdır, ama merkezden farklı değildir. Merkezsiz çeper yaratabilir misin? Ya da çepersen merkez yaratabilir misin? Onlar ayrı değildir, birdirler. Çeper dışarıdan bakılan merkezdir. Çeperi değiştirirsen, iki sebepten dolayı merkez de etkilenir: Birinci olarak, çeper

merkezin parçasıdır ve ikinci olarak, çeperi değiştirecek, merkezden başka ne vardır? Çeperi ne değiştirir? Çeperi merkez değiştirir.

Ama ben hâlâ merkezden çalışmaya başlamayı vurguluyorum, çünkü çeperi değiştirmeye başlarsan, merkeze ulaşmak daha fazla zaman alır. Tek bir anda yapılabilecek şey ömürler alır, çünkü çeperden merkeze gitmek zorunda kalırsın... Geriye, yüzeyselden derine gitmek zorunda kalırsın. Merkezden çalışmaya başlarsan, çeper otomatik olarak değişir. Merkez farklı olduğunda çeper de onu takip eder, çünkü çeper senden uzaklaşamaz. Örneğin, sana çeperde şiddetsiz olmanı söylerim... Boş yere zaman ve çaba harcamaktır bu. Yürekte şiddetsiz ol, sevecen ol, sevgi dolu ol... Çeper de onu izleyecektir. Onu tamamen unutabilirsin, çünkü çeperde ne olursa olsun, merkezden gelir, bu yüzden merkezde sevecen olursan çeper de onu takip eder. Ve bu sevecenlik tamamen değişik olur, çünkü çeper bunun sevecenlik olduğunu bilmez; çeper bunun sevecenlik olduğunu bilerek sevinmez; çeper mutlu ve bihaber olur... Sevecenlik bir gölge gibi seni takip eder. En kolay yol budur.

Benim kastettiğim şu: Eğer bir ağacı değiştirmek istiyorsan, kökleri değiştir. Elbette, ağacın yaprakları da ağaçtır ve yaprakları değiştirmeye de çalışabilirsin. Yaprakları değiştirirsen kökler de etkilenir, ama bu çok uzun bir süreç olur, çünkü akış köklerden yapraklaradır, yapraklardan köklere değil. Sen doğanın akışının ters yönünü takip ediyor olursun. Yaprakları değiştirmeye devam edersen, çok, pek çok ömür sonra köklerin düzenini etkileyebilirsin, ama gereksiz yere uzatır. Köklerin düzenini değiştirirsen, hemen yapabilirsin. Yapraklar da değişir ve farklı olurlar.

Bu yüzden ben, merkezi vurguladığımda, çeperin merkezden ayrı olduğunu kastetmiyorum. Merkezi vurguladığımda, merkezi çeperden etkileyemeyeceğini anlatmak istemiyorum. Bunu yapabilirsin, ama bu olası en uzun yoldur. Uzun yoldan gitmek istiyorsan, sana kalmış. Yanlış olan hiçbir şey yok. Yolculuktan zevk alıyorsan, o zaman uzun yol iyidir. Yalnızca manzara seyretmek istiyorsan, o zaman uzun yol iyidir. Aksi halde merkezden başla.

Burada oturuyoruz ve siz beni dinliyorsunuz, yani bu odada bir merkez yaratılmış durumda: Siz çeper oldunuz, ben merkez oldum. Bir grup ruhu var. Siz bana odaklısınız. Biri bu odayı, bu grup ruhunu etkilemek istese, sizden değil benden başlaması daha iyi olacaktır. Çünkü ben fikrimi değiştirirsem, etkileri kısa sürede görülür, ama biri sizden başlarsa, çok uzun bir çaba olur. Bunun bir sebebi vardır, siz çoksunuz ve o birinin sizi teker teker değiştirmesi gerekir ve sonra sizin aracılığınızla beni değiştirmeye çalışmalıdır. Bu çok uzun sürer ve başarılı olmayabilir. Diğeri daha kolaydır. Eğer beni değiştirirse ve siz bir merkez olarak bana bağlıysanız, etkileri hemen görülür.

Bedeninde, benliğinde, aynı olgu olmaktadır. Hayatının bir merkezi ve çeperi vardır. Merkeze doğrudan bir vuruşla çeper etkilenir. Çeper takip etmek zorundadır, gidecek başka yeri yoktur. Çeperi değiştirmek parça parça olan bir iştir: Bir parçayı değiştirirsin ve doksan dokuz parça eskisi gibi kalır; sonra, sen diğer parçaya geçtiğinde, o diğer doksan dokuz parça senin değiştirmeye çalıştığın parçayı değiştirir... Onu yine eskisi gibi yaparlar. Tüm düzen değişime karşı olur. Sen bir alışkanlığı değiştirirsin... Çok çaba gerekir... Ama tüm düzenini değiştiremezsin, çünkü merkezin sana eski alışkanlıkları verir durur. Bir alışkanlığımı değiştirdim ve daha binlerce alışkanlık var. Bu değişmiş alışkanlık yalnızca yüzeyde, zorlama. Sen farkındalığını yitirir yitirmez, tüm diğer alışkanlıklar ve düzen onu yine eskiye döndürecek. Onca çaba, çeper üzerinde çalışılmakla israf edilecek.

Tüm hayatları boyunca sıradan şeyler üzerinde çalışan insanlar gördüm. Örneğin, biri tüm hayatı boyunca sigarayı bırakmak için uğraşıyor. Tüm amacı, tek amacı bu olmuş ve henüz başaramamış. Öyle bir insana, başarsan bile, ne başarılmış oluyor, diyorum. Sırf sigarayı bırakmaya çalışmakla bütün yaşam boşa harcanmış oluyor. Buna değmez. İlahi kaynağa, Tanrı'ya ulaştığın zaman, ancak sigarayı bıraktığını söyleyebileceksin. Bunu söylemeye değmez. Ve tüm yaşam sigarayı bırakmaya çalışmakla harcandı ve o da başarılamadı. Bu parça parça çalışmaktır. Ve sorun sigara değildir: Sen küçük bir dalgayı değiştirmek için akıntıya karşı savaşıyorsun... Ve tüm ırmak akmaya devam ediyor. Bir dalgayı değiştirirsen, tüm ırmak dalgayı eski haline getirir, çünkü düzen,

yerleşik düzen merkezden çepere aktarılmaya devam eder. Bu yerleşik bir programdır: Çeperde ne oluyorsa, merkezde çoktan olmuştur. İşte bu yüzden çeperde olmaktadır. Çeper çok derinlemesine olan şeyleri öğrenir.

Sebebe git ve etki ile fazla ilgilenme.

Bu bilimseldir. Merkezi değiştir. Sigarayı bırakmaya çalışma, şunu ya da bunu durdurmaya çalışma... En derin düzeni takip et. Neden sigara içiyorsun? Bu cinsellik saplantısı neden? Neden para saplantısı var? Cimri misin? Neden ölü paraya tutunup duruyorsun? Onu bağışlayabilirsin...

Hiçbir fark yaratmaz. Bağışlamanın faydası olmaz, sen yine biriktirirsin. Ve bağışlamak, kendi içinde gelecek için bir yatırım olur, banka hesabının bir parçası olur. Yalnızca oyun için bağışlayamazsın, değil mi? Çok ciddi olarak, bağışlamanın seni cennete götüreceği söylendiği zaman bağışlarsın. O zaman bağışlayabilirsin. Bana göre parasını gelecekte cennete ulaşmak için bağışlayan biri, tüm parasını iskambil oyununda boşa harcayan birinden daha fazla tutunmaktadır parasına. Tüm parasını iskambil oyununda boşa harcayan biri daha az açgözlüdür. Onunla oynayabilir ve başarısı daha derindir. Ahlaksız görünebilir, çünkü ahlak bağışlayanlar tarafından yaratılmaktadır. Onlar, "Paranı boşa harcıyorsun," derler. Onlar asla paralarını boşa harcamazlar; hep yatırım yaparlar. Ve bu adam delidir, ahlaksızdır, parasını boşa harcamaktadır. Ama bu adam daha az açgözlüdür ve bu adam, parasını cennet ya da öyle bir şey için bağışlayan açgözlü adama göre daha derine gidebilir.

Dışsal şeyleri değiştirebilirsin, ama değişim bile derinlerde aynı düzene sahip olacaktır. Düzenin kökünden sökülmesi, dönüştürülmesi gerekir. İşte bu yüzden merkezden başlamayı vurguluyorum. Ama merkezden başlayamazsan, çeperden başlama demek istemiyorum. Kastettiğim bu değil. Merkezden başlayabilirsen başla. Olmazsa, lütfen çeperden başla. Hiç yoktan iyidir. Çok zaman alacaktır, hatta hiç başaramayabilirsin, ama yine de çabanın kendisi iyi olacaktır.

Aklıma bir olay geldi. Bir havaalanının bekleme salonunda, genç bir kadın durmadan ağlıyormuş. Çevresindeki herkes bunu fark etmiş, ama

kimse ne yapılması gerektiğini bilmiyormuş. Sonra bir adam cesaretini toplamış. Kadına yaklaşmış, onu teselli etmeye çalışmış, ona yatıştırıcı şeyler söylemiş, kolunu omuzlarına dolamış ve sormuş: "Ne yapabilirim? Ağlamaman için ne yapabilirim?" Ama kadın onu dinlemiyormuş. Kadın ağlamaya devam etmiş, bu yüzden adam kolunu biraz daha sıkı dolamış ve sonra yine sormuş: "Ağlamaman için ne yapabilirim?" Sonunda kadın yanıt vermiş: "Korkarım bir şey yapamazsın. Bende saman nezlesi var, ama yine de, denemeye devam et."

İşte, benim sana söylediğim de bu. Çeperden değiştirmek zordur, çünkü bu saman nezlesi gibidir. Neredeyse imkânsızdır, ama lütfen, denemeye devam et. Bir şey olabilir. Kim bilir?

Ama eğer gerçekten ilgileniyorsan, merkezden başla.

Dördüncü soru:

Osho,

neden erkekler için olan tekniklerle kadınlar için olan teknikler arasında fark olmalı?

Çünkü onlar farklıdır. Onlar olabildiğince farklıdır. Onlar kutupsal zıtlardır. Gerçekte, şu daha anlamlı bir soru olurdu: Neden benzer teknikler var?

Hem erkekler, hem kadınlar tarafından kullanılan teknikler vardır, ama onlar kadınlara uygun olduğundan değil, aslında onlara özel teknik

geliştirilmediğindendir bu. Kadınlar insanlığın ihmal edilmiş kısmıdır. Tüm teknikler erkekler için geliştirilmiştir. Temel olarak erkek kendi ile deney yapmaktadır: Kendi enerji düzenini, enerji yollarını, enerji geçişlerini bilir. Bunlar üzerinde çalışmıştır. Ve sonra diğer erkeklerle konuşmuştur... Sonuç olarak erkekler tarafından erkekler için teknikler geliştirilmiştir. Kadınlar hiç düşünülmemiştir.

Kadınlar bir Müslüman camisine giremez. Onlar aslında İslam'ın parçası değildir: Cami yalnızca erkekler için vardır. Buda seneler boyunca kadınları kabul etmeyi reddetti. Mahavira pek çok kadını kabul etti, onları hiç reddetmedi, ama onlar için teknik geliştirilmedi. Tüm teknikler erkekler içindir. Kadınlar bu tekniklerle çalışmıştır. İşte bu yüzden erişilen sonuçlar asla mucizevi olmamıştır, asla; sonuçlar daima şöyle böyledir, öyle olmak zorundadır. Gerçekte, dünya üzerindeki üç yüz dine gerek yoktur, iki din yeterli olur: Biri erkekler için, biri kadınlar için. Ve o iki dinin çelişki içinde olması gerekmez, birbirleriyle evlendirilebilirler. Bir olabilirler. Çelişkiye gerek yoktur. Eğer bir erkek ve kadın âşık olup tek bir birim olarak yaşayabiliyorsa, bu iki din de âşık olabilir... Olmalıdır.

Tüm fizyoloji, tüm psikoloji, dişi bilincinin her katmanı erkeğinkinden farklıdır... Yalnızca farklı da değil, tam tersi. Örneğin, ***kundalini Yoga.*** Bu, kadınlar için değildir. Ama bunu söylediğim zaman pek çok kişi şaşırır. Özellikle de kadınlar şaşırır. Onlar kendilerini ellerinden bir şey alınmış gibi hissederler. Bu onlar için değildir, çünkü ***kundalini*** erkekteki pozitif cinsel merkeze dayanmaktadır. Pozitif cinsel merkez penisin kökündedir. Bu, erkekler içindir; kadınlar için değil. Kadınlar için o merkez negatiftir ve enerji negatif bir merkezden yükselemez. Hemen hemen her zaman böyledir.

Benim gözlemim şudur: Ne zaman kadınlar ***kundalinin***in yükseldiğini hissettiğini söyleseler, hayal etmektedirler. Bu olamaz, ama onların hayal gücü kuvvetlidir, erkeklerinkinden daha kuvvetli. Bu yüzden, on kadın ve on erkekle çalışsan, dokuz kadın ve yalnızca bir erkek enerjinin yükseldiğini hisseder. Bu mucizevidir, çünkü olamaz! Bana geliyorlar ve ben, "Tamam, oluyor," diyorum, ne yapabilirim ki? Bu imkânsızdır,bilimsel olarak imkânsız, çünkü enerji ancak pozitif bir kutuptan gelebilir.

Tamamen değişik teknikler geliştirilmelidir, tamamen değişik teknikler... Ama erkek ve kadın birbirlerine bu kadar yakın yaşadıklarından farklı olduklarını unutur dururlar. Hiçbir şey benzer değildir ve hiçbir şeyin benzer olmaması iyidir, çünkü bu yüzden bir enerji devresi oluşturabilirler. Onlar birbirlerini tamamlarlar, birbirlerine uyarlar. Ama uymaları, benzer oldukları anlamına gelmez... Benzer olmadıkları için uyarlar.

Ve ne zaman iki benzer beden ve zihin türü birbirine uymaya çalışsa, bu sapkınlıktır. Bu yüzden, ben eşcinsellik sapkınlıktır, diyorum. Artık Batı'da gittikçe daha çok yaygınlaşmaktadır. Artık eşcinseller ilerlediklerini düşünmektedirler: Kendi kulüpleri, partileri, kurumlan, dergileri, propagandaları, her şeyleri vardır. Ve sayıları artmaktadır. Belli ülkelerde, neredeyse yüzde kırka varmışlardır. Eninde sonunda tüm dünyada düzen eşcinsellik olacaktır, normal bir düzen. Artık Amerika'da, bazı eyaletler eşcinsel evliliğine izin vermektedir. İnsanlar ısrar ederse izin vermek zorundasın, çünkü hükümet insanlara hizmet etmelidir. İki erkek evlenip birlikte yaşamak istiyorsa, kimseye engel yaratmak düşmez. İki kadın evlenip birlikte yaşamak istiyorsa bu, kimseyi ilgilendirmez. Kendilerini ilgilendirir. Ama bu, temelde bilimsel değildir. Bu onları ilgilendirir, ama bilimsel değildir. Onları ilgilendirir ve kimsenin karışması gerekmez, ama zihinleri insan enerjisi ve hareketinin temel düzeni hakkında aydınlanmış değildir. Eşcinseller tinsellik geliştiremez. Çok zordur. Tüm enerji düzeni bozulur. Tüm mekanizma şok olur, sapkınlaşır. Ve eşcinsellik dünyada çok fazla yayılırsa, onların meditasyon yapmasına yardımcı olmak için, daha önceden bilinmeyen çok farklı teknikler geliştirilmesi gerekir.

Erkek ve kadın bir bütünün iki tarafıdır dediğim zaman, tamamlayıcı olduklarını kastediyorum. Ve tamamlayıcılık, ancak zıt kutuplar buluştuğu zaman mümkündür. Şu şekilde bak: Kadın bedeninin negatif kutbu vajinadır ve göğüsler pozitif kutuptur. Manyetizma çubuğu budur: Göğüslerin yakınında pozitif kutup, vajinanın yakınında negatif kutup. Erkek için negatif kutup göğüslerdedir ve pozitif kutup penistedir. Bu yüzden göğüsler birleştiği zaman -erkek ve kadın- negatif ile pozitif birleşmiş olur ve cinsel merkezler birleşme halinde buluştuğu zaman, negatif ve pozitif birleşmiş olur. İki manyetik çubuk zıt kutuplarında birleşmiştir ve bir devre oluşturmuştur... Enerji akabilir, enerji hareket

edebilir. Ama bu çember ancak bir erkek ve bir kadın âşık olduğunda gerçekleşir. Âşık değillerse, o zaman yalnızca cinsel merkezleri birleşir... Bir pozitif kutup bir negatif kutup ile birleşir. Enerji değiş tokuşu olur, ama bu çizgiseldir. Çember oluşturamazlar. İşte bu yüzden aşk olmadan asla kendini, tatmin olmuş hissetmezsin.

Aşksız cinsellik önemsiz olur. Derin bir hareket olmaz. Enerji hareket eder, ama bir çizgi halinde... Devre oluşturulmaz. Ve devre olduğunda bir olursun, daha önce değil. Derin aşk içindeyken, o zaman göğüsler de birleşir, daha önce değil. Bu yüzden cinsel eylem çok kolaydır, aşk eylemi daha karmaşıktır. Cinsel eylem yalnızca fizikseldir: İki enerji buluşur ve dağılır. Dolayısıyla, yalnızca cinsellik varsa, eninde sonunda hayal kırıklığı hissedersin: Enerjini boşa harcıyorsun ve hiçbir şey kazanılmıyor. Kazanç, ancak bir devre olduğunda elde edilir. Eğer çember eksiksiz olarak gerçekleşmişse, o zaman eşler, cinsel eylemden daha enerjik, daha canlı, daha dolu olarak çıkarlar ve daha fazla enerji akar. Yalnızca cinsel eylem varsa, eşler boşalmış, zayıflamış olarak çıkarlar. Enerji kaybetmişlerdir. Ardından uyku gelir, çünkü şu anda kendilerini yalnızca zayıf hissetmektedirler.

Bu "tek kutuplu birleşme"de, erkekler kadınlardan daha fazla kaybederler. İşte bu yüzden kadınlar fahişe olabilir... Çünkü pozitif kutup erkektir ve negatif kutup kadındır. Enerji erkekten kadına akar, ama tersi olmaz. Bu yüzden bir kadın bir gecede yirmi, otuz cinsel eylem yaşayabilir, ama bir erkek yapamaz. Bir erkek iki cinsel eylem yaşayamaz. Yaşına, enerjinin nasıl hareket ettiğine bağlıdır... Çünkü hiçbir şey kazanılmaz. Bu yüzden bana göre, eğer fahişelik kötüyse, sebebi fahişelik değildir, çemberin imkânsız olmasıdır. Dolmazsın. Yalnızca enerjini boşa harcarsın. Aşk varsa, o zaman erkek ve kadın iki kutupta birleşir. Erkek kadına verir ve kadın iade eder. Bu karşılıklı olur.

Kadınlar için, meditasyon eğer göğüslerden başlarsa iyi olur. Onların pozitif kutupları budur. Bu yüzden, pek çok tuhaf şey mümkün olur, gerçekleşir. Erkek daima kadınla hemen cinsel birleşmeden hoşlanır. Önsevişme ile ilgilenmez, çünkü onun pozitif kutbu daima hazırdır. Ve kadınlar hep cinsel eyleme hemen, önsevişme olmadan girmeye

gönülsüzdür, çünkü negatif kutupları hazır değildir. Ve hazır olamaz da. Erkek kadını göğüslerden sevmeye başlamadığı sürece negatif kutup hazır olmaz. Teslim olabilirler, ama katılmazlar. Erkek cinsel eylemin basit olduğunu düşünür. Neden zaman harcayacak ki? Kadınla hemen birleş... Ve erkek birkaç dakika içinde işini bitirir. Ama kadın katılmamıştı, o tahrik olmadı. İşte bu yüzden kadınlar âşıklarının göğüslerine dokunmasını, göğüslerini sevmesini özler... Derin bir özlem duyarlar. Ancak göğüsleri enerji dolduğu zaman kadınların manyetik çubuğunun ikinci kutbu, negatif kutbu karşılık verir. O zaman onda canlı olurlar, o zaman katılırlar, o zaman iletişim mümkün olur... Ve o zaman erirler. Önsevişme zorunludur.

Evlilikler tatsızlaşır, çünkü başlangıçta, yeni bir kadınla tanıştığında, önce onun bedeni ile oynarsın. Onun doğrudan yaklaşıma izin verip vermeyeceğinden emin olamazsın, bu yüzden oynarsın. Onun hazır olup olmadığını anlamak için zemini yoklarsın. Ama o kadın senin karın olduğunda, onu hep hazır sayarsın. Kadınlar kocaları ile tatminsizdirler, ama kocaları onları sevmediği için değil, kocaları onları yanlış sevdiği için. Kocalar bir kadının farklı bir şekilde var olduğunu düşünmezler; onun bedeninin kendilerininkinden farklı bir şekilde tepki verdiğini düşünmezler.

Bu, göğüslere yoğunlaşma, onlarda erime, kadın meditasyoncuya yeni bir his verecektir... Kendi bedeni hakkında yeni bir his, çünkü artık merkezden tüm bedeninin titreştiğini hissedebilir. Bir kadının göğüslerini severek ona derin bir orgazm yaşatılabilir, çünkü negatif kutup otomatik olarak tepki verecektir.

Pek çok başka şey vardır. Göğüslerden başlarsan, meme uçlarından meditasyon yapmaya başlarsan, kitaplarda okuduğun yolu takip etme, çünkü o yollar erkekler için düşünülmüştür. Herhangi bir haritayı takip etme, bırak enerji kendi kendine hareket etsin. Şu şekilde olacak: Basit bir telkin ile göğüslerin enerji dolacak, enerji yaymaya başlayacak, ısınacaklar ve sonra hemen vajinan tepki verecek. Ancak vajinan tepki verdiği ve titreşmeye başladığı zaman ***kundalini***n işlemeye başlayacak. Yol farklı olacak, ***kundalinin***in yükselme tarzı farklı olacak.

Erkeklerde çok aktif bir şekilde, kuvvetle yükselir. İşte bu yüzden ona ***yükselen yılan*** derler. Büyük kuvvetle, aniden, bir silkinme ile, yılan açılır. Ve pek çok noktada hissedilir. O noktalara ***çakra*** adı verilir. Ne zaman direnç olsa, yılan kendini zorlar. Tıpkı penisin vajinaya girmesi gibi, erkek için bu geçiş de benzerdir. Enerji yükseldiği zaman, penisin içeride hareket etmesi gibidir.

Ve yılan bir penis simgesidir. Gerçekten de, doğrudan söylememek için, ona penis dememek için, yılan demişlerdir. Yılanın, Cennet Bahçesi'nde Havva'yı Bilgi Ağacı'nın meyvesinden yemeye ikna eden yılanın, hikâyesini duymuşsundur. Artık âlimler incelemektedir ve bu yılanın da bir penis simgesi olduğunu, doğrudan söylememek için yılan kullanıldığını söylemektedirler. Yani aslında bu Bilgi Ağacı'nın meyvesini yeme meselesi değildir; bir cinsellik meselesidir.

Aynı simge benzer şekilde Hindistan'da kullanılmıştır: Yılan, tıpkı silkinmeler halinde ereksiyon olan ve içeri giren penis gibi yükselir.

Kadın bunu hissedemez. Duygu tam tersi olur. Penis vajinaya girdiğinde kadının hissettiği gibi... Erime duygusu, kucak açma, vajinanın açılması, çok, çok narin bir şekilde titreşmesi, çok alıcı, sevgi dolu, kucak açan bir ruh halinde olması gibi... İçerideki olgu aynı olacaktır. Enerji yükseldiği zaman, bu alıcı, edilgen bir yükselme olacaktır, tıpkı bir geçidin açılması gibi... Bir yılanın yükselmesi değil, bir kapının açılması, bir geçidin açılması, bir şeyin yol açması gibi. Edilgen ve negatif olacaktır. Erkeklerde bir şey girmektedir; kadınlarda bir şey girmemekte, açılmaktadır.

Ama kimse bu konuda çalışmamıştır, şimdiye dek asla, çünkü kimse kadınları göz önüne almamıştır. Ama gelecekte, bence zorunludur... Kadın bedeni ihmal edilmemelidir. Pek çok araştırma ve çalışmaya ihtiyaç vardır, ama bunca püriten, ahlakçı saçmalık yüzünden çalışmak çok zordur. Çalışmak ve kadın bedeninin olgulara nasıl tepki vereceğini haritalandırmak çok zordur. Ama his böyle olmalıdır; her şey tam tersi olmalıdır. Öyle olmalıdır. Benzer olamaz. Ama nihai olgu aynı olacaktır.

69. BÖLÜM -Kendini Bilmiyorsun

-SUTRALAR-

96

Sonsuzca geniş, ağaçsız, tepesiz, evsiz bir yerde ikâmet et. Orada zihin baskılarının sonu gelir.

97

Dolu uzayı kendi mutluluk bedenin olarak düşün.

İnsan yalnız doğar ve yalnız ölür, ama bu iki nokta arasında, toplum içinde yaşar, başkaları ile birlikte yaşar.

Yalnızlık temel gerçekliktir; toplum tesadüfidir. Ve insan yalnız başına yaşamayı başarmadığı sürece, yalnızlığı bütün derinliği içinde tanımadığı sürece, kendini bilemez. Toplumda olan biten her şey yalnızca dışsaldır: Sen değilsin, yalnızca başkaları ile ilişkin. Sen bilinmedik kalırsın. Sen dışarıdan anlaşılamazsın.

Ama biz başkaları ile yaşarız. Bu yüzden, kendini bilmek tamamen unutulmuştur. Kendin hakkında bir şeyler bilirsin, ama dolaylı olarak... Sana başkaları tarafından söylenir. Sana seni başkalarının söylemesi

tuhaftır, saçmadır. Ne kimlik taşırsan taşı, bu sana başkaları tarafından verilir; gerçek değildir, yalnızca etikettir. Sana bir isim verilmiştir. O isim bir etiket olarak verilmiştir, çünkü toplumun isimsiz biri ile ilişki kurması zor olacaktır. Yalnızca isim verilmez, kendinin sandığın imge de toplum tarafından verilir: İyi olduğun, kötü olduğun, güzel olduğun, zeki olduğun, ahlaklı olduğun, bir aziz olduğun ya da her neyse. İmge, biçim de toplum tarafından verilir ve sen ne olduğunu bilmezsin. Ne ismin herhangi bir şeyi açıklar, ne de toplumun sana verdiği biçim. Kendin için bilinmedik olarak kalırsın.

Temel endişe budur. Sen varsın, ama kendini bilmiyorsun. Bu, insanın kendisi hakkındaki bilgi eksikliği, cehalettir ve bu cehalet başkalarının sana verebileceği herhangi bir bilgi ile yok edilemez. Onlar sana senin bu isim, bu biçim olmadığını, senin 'ebedi ruh' olduğunu söyleyebilir, ama bu da başkaları tarafından verilmiştir, bu da yakın bilgi değildir. Sen doğrudan kendine dönmediğin sürece cahil kalırsın. Ve cehalet endişe yaratır. Sen yalnızca başkalarından korkmazsın, kendinden de korkarsın... Çünkü kim olduğunu, içinde neyin gizli olduğunu bilmezsin. Neyin mümkün olduğunu, bir sonraki an içinden neyin patlayacağını bilmezsin. Titrer durursun ve yaşam derin bir endişe halini alır. Endişe yaratan pek çok sorun vardır, ama o sorunlar ikincil öneme sahiptir. Derinlerine gidersen, o zaman her sorun nihai olarak temel endişeyi, temel ıstırabı, yani senin kendin hakkında cahil olduğunu ortaya koyar... Geldiğin kaynak, varmakta olduğun son, şu anda olduğun varlık.

Bu yüzden her din yalnız kalmanı, bir süreliğine toplumdan ve toplumun sana verdiği her şeyden uzaklaşmanı, kendinle doğrudan yüzleşmeni söyler.

Mahavira on iki sene boyunca ormanda yaşamıştır. O günlerde konuşmuyordu, çünkü konuştuğun an topluma girmiş olursun. Dil toplumdur. O tamamen sessiz kalıyordu, konuşmuyordu. Yalnız kalabilmek için temel köprüyü atmıştı. Konuşmadığın zaman yalnız, derinlemesine yalnız olursun. Başkalarına gitmenin yolu kalmaz. Mahavira on iki uzun sene boyunca konuşmadan, yalnız yaşadı. Ne yapıyordu? Kim olduğunu bulmaya çalışıyordu. Tüm etiketleri bir kenara kaldırmak iyidir, sosyal

imgeye gerek kalmasın diye diğerlerinden uzaklaşmak iyidir. O sosyal imgeyi yok ediyordu. Toplumun verdiği tüm çerçöpü atıyordu; tamamen çıplak, isimsiz, biçimsiz olmaya çalışıyordu. Mahavira'nın çıplaklığının anlamı budur. Yalnızca tüm giysileri atmak değildi. Daha derindi. Bu, tamamen yalnız kalmanın çıplaklığı idi. Sen de giysileri toplum için kullanırsın: Onlar bedenini saklar ya da onlar seni diğerlerinin gözlerinden saklamak içindir, çünkü toplum tüm bedenini onaylamaz. Bu yüzden toplumun onaylamadıklarını saklamak zorundasın. Yalnızca bedenin belli yerlerinin açıkta olmasına izin verilir. Toplum senin parçalarını seçer. Bütünlüğün onaylanmaz, kabul edilmez.

Aynısı zihin konusunda da olmaktadır... Yalnızca beden değil. Yüzün onaylanır, ellerin onaylanır ama tüm beden onaylanmaz, özellikle de cinsellik ima eden özel parçalar onaylanmaz. Onlar kınanır, kabul edilmez. Giysilerin önemli olmasının sebebi budur. Ve bu zihin konusunda da olmaktadır: Bütün zihnin onaylanmaz, yalnızca parçalan onaylanır. Bu yüzden zihni saklamak, baskılamak zorunda kalırsın. Zihnini açamazsın. Zihnini en derin dostuna bile açamazsın, çünkü yargılayacaktır. "Düşündüğün bu mu? Aklından bunlar mı geçiyor?" diyecektir. Bu yüzden ona yalnızca kabul edilebilir parçaları vermelisin... Çok küçük bir parçayı... Ve kalan her şey tamamen gizlenmelidir. O gizli parçalar pek çok hastalık yaratır. Tüm Freud psikanalizi yalnızca gizli parçaları ortaya çıkarmaktan ibarettir. Kişinin iyileşmesi için seneler geçer. Ama psikanalist herhangi bir şey yapmamaktadır, yalnızca baskılanmış kısmı ortaya çıkarmaktadır. Yalnızca ortaya çıkarmak sağaltıcı bir güç olur.

Bu ne anlama gelir? Asıl hastalık baskılamadır anlamına gelir. Baskılama bir yüktür, ağır bir yük. Birine itiraf etmek istedin; anlatmak, ifade etmek istedin; seni bütünlüğün içinde kabullenecek birini istedin. Aşkın anlamı budur... Reddedilmezsin. Her ne isen -iyi, kötü, aziz, günahkâr- biri seni bütünlüğün içinde kabul etmektedir, herhangi bir parçanı reddetmeyecektir. İşte bu yüzden aşk en büyük sağaltıcı güçtür, en eski psikanalizdir. Ne zaman birine âşık olsan ona açılırsın ve sırf açık doğduğun için kesilmiş, bölünmüş parçaların bir araya gelir. Bir olursun.

Ama aşk bile imkânsız olmuştur. Karına bile gerçeği söyleyemezsin. Âşığına karşı bile gerçek olamazsın, çünkü onun bakışı bile yargılayıcıdır. O da takip edilecek bir imge, bir ideal ister... Senin gerçekliğin önemli değildir, ideal önemlidir. Bütünlüğünü ifade edersen reddedileceğini bilirsin. Korkarsın ve bu korku yüzünden aşk imkânsız olur. Psikanaliz gizli kısmı açığa çıkarır, ama psikanalist hiçbir şey yapmamaktadır, yalnızca orada oturup seni dinler. Anlaşılan kimse seni dinlememiştir. İşte bu yüzden profesyonel yardıma ihtiyaç duyarsın. Kimse seni dinlemek istemez. Kimsenin zamanı yoktur. Kimse sana fazla ilgi duymaz. Bu yüzden profesyonel yardım doğmuştur... Dinlemesi için birine para ödersin. Ve sonra yıllar boyunca, her gün ya da haftada iki kez ya da haftada üç kez seni dinler ve sen iyileşirsin. Bu mucizedir! Neden sırf birinin dinlemesiyle iyileşirsin? Çünkü biri yargılamadan seni dinler ve sen içindeki her şeyi anlatabilirsin. Ve sırf anlatarak, o yükselir ve bilincin bir parçası olur. Bir şeyi kesip attığın zaman, inkâr ettiğin zaman, bir şeyi yasakladığın, baskıladığın zaman, bilinç ile bilinçdışı arasında, kabul edilenler ve reddedilenler arasında bir bölünme yaratırsın. Bu bölünmeden kurtulman gerekir.

Mahavira yalnızlığa çekilmişti, böylece kimseden korkmadan kendisi gibi olabiliyordu. Herhangi birine bir yüz göstermek zorunda olmadığından, tüm maskelerden, tüm yüzlerden kurtulabilmişti. Sonra yalnız ve tamamen çıplak olabilmişti, tıpkı yıldızların altında, ırmağın yanında, ormanda olabildiği gibi. Kimse onu yargılamıyordu ve kimse şöyle demiyordu: "Böyle olmana izin yok. Terbiyeli davranmalısın. Şöyle olmalısın." Toplumu terk etmek, baskılamanın kaçınılmaz olduğu durumu terk etmek demektir. Bu yüzden çıplaklık insanın kendisi gibi olması, engelsiz olması, hiçbir şey saklamaması demektir. Mahavira sessizliğe, yalnızlığa çekildi ve şöyle dedi: "Kendimi bulmadığım sürece -diğerlerinin bana verdiği benlik değil, o sahte, doğumla gelen benlik- topluma dönmeyeceğim. Kim olduğumu bilmediğim sürece topluma dönmeyeceğim. Kendi gerçekliğimle doğrudan yüz yüze gelmediğim sürece, tesadüfi olanla değil içimdeki özle karşı karşıya gelmediğim sürece konuşmayacağım, çünkü konuşmak faydasız."

Sen tesadüfisin. Her ne olduğunu düşünüyorsan, o tesadüfi parça. Örneğin, Hindistan'da doğdun. İngiltere'de, Fransa'da ya da Japonya'da doğabilirdin. Bu tesadüfi kısım. Ama sırf Hindistan'da doğduğun için farklı bir kimliğin var. Sen bir Hindusun. Kendini bir Hindu olarak düşünüyorsun... Ama Japonya'da kendini bir Budist olarak düşünürdün ya da İngiltere'de bir Hıristiyan, Rusya'da bir komünist olarak düşünürdün. Sen Hindu olmak için hiçbir şey yapmadın, bu yalnızca bir tesadüftü. Her nerede doğmuşsan, oradaki duruma katılacaktın. Kendini dindar olarak düşünüyorsun, ama dinin de bir tesadüf. Komünist bir ülkede doğsan dindar olmayacaktın, burada ne kadar dindarsan orada da o kadar dinsiz olacaktın. Bir Cayna aileye doğdun, bu yüzden Tanrı'ya inanmıyorsun, hem de Tanrı'nın var olmadığını keşfetmediğin halde. Ama hemen yan evde aynı gün bir başka çocuk doğdu ve o bir Hindu. O Tanrı'ya inanıyor, sen inanmıyorsun. Bu tesadüfi, esas değil. Koşullara bağlı. Hintçe konuşuyorsun, biri Gujaratça konuşuyor, biri Fransızca konuşuyor... Bunlar tesadüf. Dil tesadüfi. Sessizlik esastır; dil tesadüfidir. Ruhun esastır; benliğin tesadüfidir. Ve arayış, tek arayış esas olanı bulmak içindir.

Esas olanı nasıl bulmalı? Buda altı sene boyunca sessizlik içinde hareket etti. İsa da ormanın derinliklerine gitti. Takipçileri, havarileri onunla gitmek istedi. Onu takip ettiler ve belli bir anda, belli bir noktada o şöyle dedi: "Dur. Benimle gelmemelisin. Artık Tanrımla yalnız kalmalıyım." Ormana gitti. Geri döndüğü zaman tamamen farklı bir adamdı; kendisi ile yüzleşmişti.

Yalnızlık bir ayna olur. Toplum aldatmacadır. İşte bu yüzden yalnız kalmaktan hep korkarsın... Çünkü kendini bilmek zorunda kalırsın ve kendini kendi çıplaklığın içinde tanıman gerekir. Korkarsın. Yalnız kalmak zordur. Ne zaman yalnız kalsan, yalnız olmamak için hemen bir şeyler yapmaya başlarsın. Gazete okumaya başlayabilirsin ya da televizyonu açarsın ya da bir kulübe gidip arkadaşlarınla buluşursun ya da bir aileye misafirliğe gidersin... Ama bir şeyler yapmak zorundasındır. Neden? Çünkü yalnız kaldığın an kimliğin erir ve kendin hakkında bildiğin her şey sahteleşir ve gerçek olanlar yüzeye çıkmaya başlar.

Tüm dinler insanın kendini tanıması için yalnızlığa çekilmesi gerektiğini söyler. Orada sonsuza dek kalınması gerekmez, bu boşunadır, ama bir süre için yalnız kalınması gerekir. Ve o sürenin uzunluğu bireye bağlıdır. Muhammed birkaç ay için inzivaya çekildi; İsa birkaç gün için; Mahavira on iki sene için ve Buda altı sene için. Kişiye bağlıdır. Ama "Artık esası tanıdım," diyebileceğin noktaya gelene kadar yalnız kalmalısın.

Bu teknik yalnızlıkla ilgilidir.

96. Teknik

Sonsuzca geniş, ağaçsız, tepesiz, evsiz bir yerde ikâmet et. Orada zihin baskılarının sonu gelir.

Bu tekniğe girmeden önce yalnızlık hakkında üç nokta anlaşılmalıdır. Bir: Yalnız olmak temeldir... Benliğin öyledir. Annenin rahminde yalnızsın, tamamen yalnız ve psikologlar ***nirvana*** özleminin, aydınlanma, kurtuluş, cennet özleminin aslında derinlerde iz bırakmış, anne rahminde yaşanan deneyime dair bir anı olduğunu söyler. Sen onu tanıdın... Mutlak yalnızlığı... Ve onun mutluluğunu. Sen yalnızdın, sen Tanrı'ydın. Başka kimse yoktu. Kimse seni rahatsız etmiyordu, kimse sana karışmıyordu. Yalnızdın, efendi sendin. Çelişkisiz bir huzur esastı. Sessizlik vardı, dil yoktu. Kendi derinliklerindeydin. Bu gerçeğin bilincinde değilsin, ama derin iz bıraktı, orada, bilinçdışında gizli.

Psikologlar, bu yüzden herkesin çocukluktaki yaşamının güzel olduğunu düşündüğünü söyler. Ve her ülke, her ırk geçmişte bir yerde bir Altın Çağ yaşandığını düşünür... Geçmişte bir yerde yaşam mutluluk doluydu. Hindular buna ***satyuga,*** doğruluk çağı der. Geçmişte bir yerde, çok, çok eskide, tarih başlamadan önce, her şey güzel ve mutluluk doluydu. Çelişki yoktu, mücadele yoktu, şiddet yoktu. Yalnızca sevgi hüküm sürüyordu. O Altın Çağ'dı. Hıristiyanlar Âdem ile Havva'nın Aden'de, bahçede, mutlak masumluk ve mutluluk içinde yaşadığını söylüyor. Sonra düşüş geldi. Yani Altın Çağ düşüşten öncedir. Her ülke, her ırk, her din Altın Çağ'ın geçmişte bir yerde olduğuna inanır. Ve tuhaf

olan şudur ki, ne kadar geriye gidersen git, hep buna inanılıyordu; tüm zamanlarda.

Mezopotamya'da altı bin yıllık bir taş bulunmuş. Üzerinde yazılar varmış. Okursan, sabahki gazetenin editör yazısı sanırsın. Yazı bu çağın bir günah çağı olduğunu söylüyor. Her şey yanlış gitmiş. Oğul babaya inanmıyor, kadın kocaya inanmıyormuş. Karanlık çökmüş. O günler, o geçmiş günler, o altın günler neredeymiş? Bu altı bin senelik bir yazıl Lao Tzu diyor ki, eski günlerde, kadimlerin günlerinde, her şey güzelmiş. O zaman Tao hüküm sürüyormuş, o zaman yanlış olan hiçbir şey yokmuş ve yanlış olan hiçbir şey olmadığından kimse vaaz vermiyormuş. Yanlış olup da değiştirilmesi, dönüştürülmesi gereken hiçbir şey yokmuş, rahip yokmuş, vaiz yokmuş, ahlaki önderler yokmuş, çünkü her şey doğruymuş. Lao Tzu o günlerde, o eski günlerde din olmadığını söylüyor. Gerek yokmuş, çünkü Tao hüküm sürüyormuş. Herkes öyle dindarmış ki dine gerek yokmuş. O zaman bilgeler yokmuş, çünkü günahkârlar yokmuş. Herkes öyle bilgeymiş ki, doğal olarak, kimse kimin bilge, kimin günahkâr olduğunun farkında değilmiş.

Psikologlar bu geçmişin hiç var olmadığını söylüyor. Bu geçmiş yalnızca her bireydeki, rahimde geçen günlere dair derin anılar. Vardı. Gerçekte, Tao rahimdeydi ve her şey güzeldi, her şey olması gerektiği gibiydi. Çocuk, dünyadan tamamen bihaber, mutluluk içinde yaşıyordu. Çocuğun rahimdeki durumu, tıpkı Vishnu'nun ***sheshnaga***sı üzerindeki durumu gibidir. Hindular Vishnu'nun sedirinin üzerinde, bir yılan sedirinin üzerinde uzandığına ve sedirin bir mutluluk okyanusunda yüzdüğüne inanırlar. Aslında, bu çocuğun rahimdeki durumudur. Çocuk yüzer. Annenin rahmi tıpkı bir okyanus gibidir. Ve çocuğun anne rahminin içinde yüzdüğü sıvının okyanus ile aynı içeriklere sahip olduğunu öğrenince şaşıracaksın... Çok benzer, aynı tuzlar vesaire vardır. O okyanus suyudur, yatıştırıcıdır. Ve rahim hep çocuk için doğru sıcaklığı korur. Anne soğuktan titriyor olabilir, hiç fark etmez. Çocuk için, rahimde hep aynı sıcaklık korunur. Çocuk sıcaktır, mutluluk içinde yüzmektedir, endişe, ıstırap, sorumluluk yoktur, yalnızdır. Annesinin farkında değildir; onun için anne yoktur. Bu ***sanskar,*** bu izlenim, içinde taşınır. Bu temel gerçekliktir,

topluma girmeden önce böyleydin ve toplumdan çıkıp öldüğün zaman yine böyle olacak. Sen yine yalnız kalacaksın.

Ve bu iki yalnızlık noktası arasında, hayatın pek çok olay ile dolu. Ama o olaylar tesadüfi. Derinlerde, yalnız kalıyorsun, çünkü senin temel gerçekliğin bu. O yalnızlığın çevresinde pek çok şey oluyor: Evleniyorsun, iki kişi oluyorsun, sonra çocukların oluyor, çok oluyorsun. Her şey olup bitiyor... Ama yalnızca çeperde. Derinde tamamen yalnız kalıyorsun. Senin gerçekliğin budur. Buna ***atma'n,*** özün diyebilirsin.

Derin yalnızlıkta bu öz yeniden yakalanır. Bu yüzden Buda ***nirvanaya*** eriştiğini söylediğinde, aslında bu yalnızlığa, bu temel gerçekliğe erişir. Mahavira ***kaivalyaya*** eriştiğini söyler. ***Kaivalya*** sözcüğü yalnızlık, yalnız demektir. Olayların çalkantısının hemen altında o yalnızlık vardır. İçinden, bir maladan geçen iplik gibi geçer. Boncuklar görünür, ama iplik görünmez. Ama boncuklar iplikte asılıdır ve boncuklar pek çok, iplik birdir. Gerçekte, mala bu gerçekliğin simgesidir. İplik gerçekliktir ve boncuklar onun üzerinde asılı olaylardır. Ve sen derine gidip temel ipliğe varmazsan, ıstırap içinde olursun, acı çekersin.

Bir tarihin var. O tarih tesadüfidir. Ve bir doğan var. O doğa tarihsel değildir. Sen belli bir tarihte, belli bir çağda, belli ebeveynlere; belli bir topluma doğdun. Belli bir şekilde eğitildin. Sonra belli bir mesleğe girdin, bir kadına âşık oldun, çocukların oldu. Bu dramlar boncuklardır, olaylar, tarihtir, ama derinlerde sen hep yalnızsın. Ve bu olaylar yüzünden kendini tamamen unutursan, burada olmanın asıl amacını kaçırmış olursun. O zaman kendini dramda unutmuş olursun, onun parçası olmayan, yalnızca rolünü oynayan aktörü unutmuş olursun. Bütün bunlar rollerdir.

Bu yüzden Hindistan tarih yazmamıştır. Gerçekten de, Krishna'nın ne zaman doğduğu, ne zaman öldüğü; Ram'ın ne zaman doğduğu, ne zaman öldüğü... Ya da doğup doğmadığı ya da mit mi olduğu konusunda emin olmak çok güçtür. Onun tarihini yazmadık ve sebep şu: Biz, Hindistan'da iplikle ilgileniriz, boncuklarla değil. Gerçekten de, dindar dünyada, ilk tarihi insan İsa'dır, ama o Hindistan'da doğmuş olsaydı tarihi bir kişilik olmazdı. Biz, Hindistan'da hep ipliğe bakarız, boncuklar anlamsızdır. Ama

Batı esas olandan, ebedi olandan çok olaylara, gerçeklere yönelir... Geçici şeylere. Tarih dramdır. Hindistan'da, biz Ramalar'ın ve Krishnalar'ın her çağda doğmaya devam ettiklerini söyleriz. Daha önce defalarca tekrarlanmışlardır ve daha sonra da defalarca tekrarlanacaklardır. Bu yüzden kayıt tutmaya gerek yoktur. Onların ne zaman doğduğu önemsizdir. Önemli olan benliklerinin, ipliğin ne olduğudur. Bu yüzden biz onların gerçek tarihi insanlar olup olmamaları ile ilgilenmeyiz, biz benliğin başına gelen dışsal şeylerle ilgilenmeyiz, biz benliğin kendisiyle, onun başına bir şey gelip gelmediği ile ilgileniriz.

Yalnızlığa çekildiğin zaman ipliğe gitmiş olursun; yalnızlığa çekildiğin zaman doğaya gitmiş olursun. Gerçekten yalnızsan, başkalarını düşünmüyorsan bile, ilk defa çevrendeki doğanın dünyasını hissedersin. Ona uyum sağlarsın. Şu anda sen topluma alışıksın. Bu topluma uyumdan düşersen, doğaya uyum sağlarsın. Yağmurlar geldiği zaman... Onlar her zaman gelmektedir, ama sen yağmurların dilini anlayamazsın... Onlar sana hiçbir şey demiyor, senin için hiçbir anlam taşımıyorlar; en fazla, suya ihtiyaç duyulması gibi faydacı bir şey fark ediliyor. Bu yüzden bir fayda var, ama diyalog yok, yağmurların dilini anlayamıyorsun, senin için yağmurun bir kişiliği yok. Ama bir süreliğine toplumdan uzaklaşsan ve yalnız kalsan, yeni bir olgu hissetmeye başlarsın: Yağmurlar gelir ve seninle konuşurlar. O zaman onların ruh hallerini hissedersin... Bir gün yağmur çok öfkelidir, bir gün çok yatıştırıcı ve sevgi doludur. Bir gün tüm dünya depresyondadır ve bir gün dans etmektedir. Bir gün güneş kendi iradesi dışında, zorla, sırf işini yaparak doğar ve bir gün kendi başına doğar... Artık iş değil oyundur.

Çevrendeki tüm ruh hallerini hissedersin. Doğanın kendi dili vardır, ama sessizdir ve sen de sessiz olmadığın sürece onu anlayamazsın.

İlk ahenk kazanılan toplumdur, ikinci ahenk kazanılan doğadır ve üçüncü katman, en derindeki, Tao ya da dharmaya kazanılan ahenktir. O saf varoluştur. O zaman ağaç, yağmurlar, bulutlar da geride bırakılır. O zaman, yalnızca varoluş... Varoluşun ruh halleri yoktur. Varoluş hep aynıdır. Varoluş hep aynıdır: Aynı bayram yapan, patlayan enerji. Ama insanın ilk önce toplumdan doğaya gitmesi gerekir... Sonra doğadan varoluşa.

Varoluşa uyum sağladığın zaman tamamen yalnızsındır, ama bu yalnızlık rahimdeki çocuğun yalnızlığından farklıdır. Çocuk yalnızdır, ama aslında yalnız olduğundan değil, o başka herhangi bir şeyden bihaberdir. Karanlıkla çevrilidir, işte bu yüzden kendisini yalnız hisseder. Tüm dünya onun etrafındadır, ama o farkında değildir. Onun yalnızlığı cehaletin yalnızlığıdır. Bilinçli olarak sessiz kaldığında, varoluşla bir olduğunda, yalnızlığın karanlıkla sarılmaz, ışıkla sarılır.

Rahimdeki çocuk için dünya yoktur, çünkü o bihaberdir. Senin için dünya olmayacaktır, çünkü dünya ve sen bir olacaksınız.

En derin varlığa ulaştığında, yine yalnız olacaksın, çünkü ego kaybolacak. Ego toplum tarafından verilir. Doğada olduğunda bile biraz direnebilir, ama toplum içindeyken olduğu kadar değil. Yalnız hareket ettiğin zaman egon kaybolmaya başlar... Çünkü o hep ilişki içindeydi. Şu olguya bak: Her bireyle egon değişir. Hizmetçinle konuşurken içine bak, egonun nasıl olduğunu gör. Sevgilinle konuşuyorsun, içine bak, egonun var olup olmadığını gör. Masum bir çocukla konuşuyorsun, içine bak... Ego orada olmayacaktır, çünkü masum bir çocuğun yanında egoist olmak aptalca olacaktır. Bunun aptalca olduğunu hissedersin, bu yüzden çocuklarla oynarken çocuk olursun.

Çocuk ego dilini bilmez. Ve bir çocuğun yanında egoist olmak çirkin görünür. Bu yüzden çocuklarla oynarken onlar seni aşağı çeker. Onlar seni kendi çocukluğuna döndürürler. Bir köpekle konuşurken ya da bir köpekle oynarken, toplumun verdiği ego var olamaz, çünkü bir köpeğin yanındayken ego söz konusu olamaz. Köpeğinle yürüyüş yaparken -çok güzel ve pahalı bir köpek- biri sokaktan geçse, köpek bile sana ego verir. Ama aslında köpek sana ego vermemektedir, geçen adam vermektedir. Sırtını dikleştirirsin, sevinirsin, çünkü çok güzel bir köpeğin vardır ve adam kıskanmış görünür.

Ego oradadır. Ormana gidersen ego kaybolur. İşte bu yüzden tüm dinler, en azından bir süreliğine doğa dünyasına çekilmen konusunda ısrar eder.

Bu sutra basittir: ***Sonsuzca geniş... bir yerde ikâmet et.*** Sonsuzca görebileceğin, manzaranın hiç sona ermediği bir tepede. Sonsuzca görebilirsen ve manzaranın sonu yoksa, ego çözülür. Egonun kısıtlara, sınırlara ihtiyacı vardır. Sınırlar ne kadar tanımlı olursa, egonun var olması o kadar kolay olur.

Sonsuzca geniş, ağaçsız, tepesiz, evsiz bir yerde ikâmet et. Orada zihin baskılarının sonu gelir.

Zihin çok İnceliklidir. Kimsenin bulunmadığı bir tepede yaşayabilirsin, ama vadinin derinliklerinde bir kulübe görürsen o kulübe ile konuşmaya başlarsın, onunla ilişki kurarsın... Toplum gelmiştir. Orada kimin yaşadığını bilmezsin, ama biri orada yaşamaktadır ve bu sınır olur... Orada kimin yaşadığını düşlemeye başlarsın ve orada kimin yaşadığını görmek için gözlerin her gün aramaya başlar. Kulübe insanlığın simgesi olur. Bu yüzden sutra evsiz der... Hatta ağaçsız, çünkü yalnız yaşayan insanların ağaçlarla konuşmaya başladığı bilinmektedir. Dostluk kurarlar, diyalog kurarlar. Yalnızlığa çekilmiş bir insanın yaşadığı güçlüğü anlayamazsın. Biri olsun ister, bu yüzden ağaca "Merhaba," der, "Nasılsın?" der. Ve ağaçlar canlı varlıklardır. Eğer gerçekten dürüstsen yanıt vermeye başlarlar, bir karşılık olur. Böylece toplum yaratabilirsin.

Anlam şudur: Bir yerde ol ve bir toplum yaratmamaya dikkat et. Bir ağaca bakmaya, ağacı sevmeye başlayabilirsin. Ağacın susadığını hissedebilir, ona su getirebilirsin... Bir ilişki başlatmış olursun ve ilişki varken yalnız olmazsın. Bu yüzden vurgu şudur: Öyle bir yere git, ama herhangi bir ilişki başlatmayacağını aklından çıkarma. Her tür ilişkiyi ve ilişkiler dünyasını geride bırak, orada yalnız ol. Başlangıçta zor olacaktır, çünkü senin zihnin toplum tarafından yaratılır. Toplumu bırakabilirsin, ama zihnini nerede bırakacaksın? Zihin bir gölge gibi peşinden gelir. Zihin seni takip eder. Zihin sana işkence etmeye başlar. Düşlerine yüzler gelir... Onlar seni çekmeye çalışır. Sen meditasyon yapmaya çalışırsın, ama düşünceler kesilmez. Evini düşünmeye başlarsın, karını, çocuklarını düşünmeye başlarsın. Çok insancadır.

Ve yalnızca senin başına gelmemektedir... Buda ve Mahavira'nın başına da gelmiştir. Herkesin başına gelir. Buda bile altı uzun sene süren yalnızlığı sırasında Yashodhara'yı düşünmüştür. Başlangıçta, zihin onu takip ederken, bir ağacın altına oturup meditasyondaymış gibi yapıyor olmalıdır ve Yashodhara onu takip etmiş olmalıdır. O kadını seviyordu. Ve onu terk ettiği için vicdan azabı çekiyor olmalıydı... Hem de ona hiçbir şey söylemeden. Yashodhara'yı düşündüğü, hiçbir yerde söylenmemektedir, ama ben onu düşünüyor olmalı diyorum. Bu çok insanca; çok doğal. Onun Yashodhara'yı bir daha hiç düşünmemiş olması hiç insanca olmazdı ve Buda açısından adil olmazdı. Ancak yavaş yavaş, uzun bir mücadeleden sonra zihinden kurtulmuş olmalı.

Ama zihin direnir, çünkü o toplumdan başka bir şey değildir. İçselleştirilmiş toplum... Toplum içine girmiştir. O senin zihnindir. Toplumdan, dışsal gerçeklikten kaçabilirsin, ama içsel olan seni takip eder.

Buda defalarca Yashodhara ile, babası ile, geride bıraktığı küçük çocuk ile konuşmuş olmalı. Çocuğunun yüzü onu takip etmiş olmalı. Giderken orada, zihnindeydi. Ayrıldığı gece, sırf son kez çocuğu görmek için Yashodhara'nın odasına girdi. Çocuk daha bir günlüktü. Yashodhara uyuyordu ve çocuk onun göğsüne yapışmıştı. Buda çocuğa baktı. Çocuğu ellerine almak istedi, çünkü bu onun son fırsatı idi. Daha ona dokunmamıştı ve artık bir daha dönmeyebilirdi, bu yüzden bir daha karşılaşmayabilirlerdi. O, dünyayı terk ediyordu. Çocuğa dokunmak, onu öpmek istedi, ama sonra korktu, çünkü çocuğu ellerine alsa, Yashodhara uyanabilirdi. O zaman gitmesi çok zor olurdu... Kadın ağlamaya başlayabilirdi. Buda bir insan yüreğine sahipti. Bunu düşünmüş olması çok güzeldir: Kadın ağlamaya başlasa gitmesinin çök zor olacağını. O zaman zihninde yarattığı her şey -bu dünyanın faydasız, boşuna olduğukaybolurdu. Yashodhara'nın ağlamasına dayanamayabilirdi. O kadını seviyordu. Bu yüzden ayrıldı. Ses çıkarmadan odadan çıktı.

Bu adam, Yashodhara ile çocuğu kolay kolay bırakamazdı. Kimse bırakamazdı. Dilenirken aklına gelirdi. Sarayı ve her şey... O, kendi isteği ile dilenci olmuştu. Geçmiş direnir. Zihnini tekrar tekrar, "Geri dön!" diyerek çekiçle dövmüş olmalı. Defalarca, "Mata yaptım!" diye düşünmüş

olmalı. Bu doğaldır. Bu hiçbir yerde kaydedilmemiştir. Bazen, o altı senede, Buda'nın zihninden neler geçtiği hakkında bir günlük yazmayı düşünürüm... Zihnine ne olduğuna, zihninden neler geçtiğine dair bir günlük.

Sen nereye gidersen git zihin bir gölge gibi seni takip eder. Bu yüzden kolay olmayacaktır. Kimse için kolay olmamıştır. Kendini tekrar tekrar uyanık kılmak uzun bir mücadele olacaktır; tekrar tekrar tanık olmak; tekrar tekrar kurban düşmekten kurtulmak. Ve zihin sonuna dek takip eder. Sen çaresiz olmadığın sürece, sen tedavi edilemez olduğunu hissetmediğin sürece hiçbir şey yapılamaz, zihin peşinden gelmeye devam eder. Her gün dener. Fanteziler, hayaller, düşler yaratır; her tür cazibeyi, baştan çıkmayı yaratır. Tüm görücülerin biyografilerinde Şeytan'ın baştan çıkarmak için geldiği yazılıdır. Kimse gelmez. O yalnızca senin zihnin. Tek şeytan zihnindir, başka bir şey değil. Her gün dener. Sana şöyle der: "Sana tüm dünyayı vereceğim, geri dön." Seni depresyona sokar. "Sen aptalın tekisin... Tüm dünya zevk alıyor ve sen bu tepeye geldin. Sen delisin. Bütün bu dini şeyler sahtekârlık, geri gel. Bak, tüm dünya deli değil ve zevk alıyor." Ve zihin sana herkesin nasıl zevk aldığı konusunda öyle güzel resimler gösterir ki tüm dünya senin için her zamankinden daha cazip olur. Geride bıraktığın her şey seni geriye çeker.

Temel mücadele budur. Ve bunun tek sebebi zihnin bir alışkanlık lar ve mekanik direnç mekanizması olmasıdır. Tepede zihin cehennemdeymiş gibi hisseder. Orada güzel hiçbir şey yoktur, her şey yanlıştır. Zihin çevrende olumsuzluk yaratır: "Sen burada ne yapıyorsun? Delirdin mi?" Geride bıraktığın dünya gözlerine daha, daha güzel görünür ve bulunduğun yer gittikçe çirkinleşir. Ama direnirsen ve bunun zihnin işi olduğunun, zihnin bunu yapmasının doğal olduğunun farkında olursan ve eğer zihinle özdeşleşmezsen, bir an gelir, zihin seni terk eder ve onunla birlikte tüm baskılar kaybolur. Zihin seni terk ettiği zaman yükünden kurtulursun, çünkü o senin tek yüküdür. O zaman endişe olmaz, düşünce olmaz, varoluşun rahmine girmiş olursun. Endişesizce süzülürsün. İçinde derin bir sessizlik patlar.

Sutra der ki, ***orada zihin baskılarının sonu gelir.*** Böyle bir ıssızlık, böyle bir yalnızlık içinde, bir şey daha hatırlanmalıdır: Sen bilsen, de, bilmesen de, kalabalık sana büyük bir baskı uygular.

Artık, hayvanlar üzerinde çalıştıktan sonra bilim adamları çok temel bir yasaya varmıştır, her hayvanın belli bir alanı olduğunu, belli bir mekâna sahip olduğunu söyler. O alana girersen hayvan gerilir ve sana saldırır. Her hayvanın çevresinde belli bir alan vardır. Senin oraya girmene izin vermez, çünkü biri o alana girdiği an, baskı hisseder. Ağaçlarda pek çok kuşun öttüğünü duyabilirsin. Ne yaptıklarını bilmezsin. Bilim adamları, senelerce süren araştırmalardan sonra, ağaçlarda öten bir kuşun pek çok şey yaptığını söylemektedir. Bir, kız arkadaşını çağırmaktadır. İki, tüm diğer erkek rakiplerine, bunun onun alanı olduğunu bildirmektedir: Girme! Ve eğer biri alana girerse kavga başlar. Ve kız arkadaş bekleyip kimin kazandığına bakar, çünkü alana kim sahip çıkarsa ona da sahip olacaktır! Kız bekler ve kim kazanırsa onunla kalır ve alt edilenin gitmesi gerekir. Her hayvan, her yolla bir alan yaratır: Sesle, öterek, bedensel koku ile. Hiçbir rakip o alana girmemelidir.

Köpeklerin her yere işediğini görmüşsündür. Bilim adamları, köpeklerin işeyerek kendi bölgelerini işaretlediklerini söylemektedir. Köpek gider, o direğe, bu direğe işer. Bir tek yere işemez... neden? Bir tek yere yapabilirsin, neden bu kadar yürüyeceksin ki? Bölgesini yaratmaktadır. Sidiğinin belli bir kokusu vardır ve onunla bölge yaratır. Kimse o bölgeye girmemelidir, tehlikelidir. Köpek kendi bölgesinde yalnız başına yaşar, bölgenin efendisi olarak.

Pek çok çalışma sürmektedir. Pek çok hayvanı, tüm ihtiyaçlarını tatmin ederek tek bir kafese koymayı denemişlerdir: Ormanda kendi başlarına karşılayabileceklerinden daha iyi... Ama hayvanlar delirirler, çünkü mekânları yoktur. Her zaman yakında biri olduğunda gerilirler, korkarlar, kavga etmeye hazır olurlar. Bu daimi kavga hazırlığı öyle bir gerilim yaratır ki hayvanlar kalp krizi geçirir ya da delirirler. Hayvanlar intihar bile ederler, çünkü baskı çok fazlalaşır. Ve vahşi hayatta asla görülmeyen pek çok anormallik gelişir. Vahşi hayattaki maymunlar tamamen farklıdır. Hayvanat bahçesinde kafese kapatılınca anormal bir şekilde davranmaya

başlarlar. Başlangıçta sorun yaratanın tutsaklık olduğu sanılıyordu. Artık tutsaklık olmadığı biliniyor. Onlara ihtiyaç duydukları gibi, doğru düzgün bir alan verirsen, bir kafeste de mutlu olabilirler. O zaman sorun olmaz. Ama içgüdüsel bir alan hisleri vardır. Biri o bölgeye girdiği zaman zihinlerine baskı gelir. Zihinleri gerilmeye başlar; doğru düzgün uyuyamazlar, doğru düzgün beslenemezler, doğru düzgün aşk yapamazlar.

Bu çalışmalar sayesinde, artık bilim adamları tüm insanlığın aşırı nüfus yüzünden delirdiğini söylemektedir. Baskı çok fazladır. Asla yalnız kalamazsın: Trende, otobüste, ofiste, her yerde, kalabalık, kalabalık. İnsanın da bir bölgeye, yalnız kalmaya ihtiyacı vardır. Ama yer yoktur, asla yalnız kalamazsın. Evine geldiğin zaman karın oradadır, çocukların oradadır, akrabalar gelir durur. Ve yine de Tanrı misafiri olduklarını düşünürler! Sen çoktan delirmişsin, çünkü çevrendeki baskı çok fazla. Kimseye, "Beni yalnız bırak," diyemezsin. Karına, "Beni yalnız bırak," desen, öfkelenir, "Ne demek istiyorsun?" der. Bütün gün seni beklemiştir. Zihnin rahatlamak için boşluğa ihtiyacı vardır.

Bu sutra çok güzel ve çok bilimseldir.

Orada, zihin baskılarının sonu gelir.

Issız bir tepeye tek başına taşındığın zaman, her yanında boşluk olur, sonsuz boşluk. Kalabalığın baskısı, çevrendekilerin baskısı seni terk eder. Daha derin uyursun. Sabah farklı nitelikte bir uyanışın olur. Kendini özgür hissedersin. İçsel baskı olmaz. Tutsaklıktan kurtulmuş, engellerden kurtulmuş hissedersin.

Bu iyidir. Ama biz kalabalıklara öyle alışmışızdır ki, kendini yalnızca birkaç gün; üç, dört gün iyi hissedersin, sonra yine kalabalık içinde olma arzusu doğar, hep tatile gitmek istersin, üç gün sonra geri dönmek istersin. Düzen, alışkanlık yüzünden kendini faydasız hissedersin. Yalnız başınayken faydasız hissedersin, yalnız başınayken hiçbir şey yapamazsın ve bir şey yapsan bile kimse bilmeyecektir, kimse yaptığını görmeyecektir, kimse takdir etmeyecektir. Yalnız başına hiçbir şey yapamazsın, çünkü tüm

hayatın boyunca başkaları için bir şeyler yaptın. Kendini faydasız hissedersin.

Bu yüzden unutma, eğer bu yalnız deliliği deneyecek olursan, fayda fikrini aklından çıkar. Faydasız ol. Ancak o zaman yalnız olabilirsin. Çünkü gerçekte, fayda zihnine toplum tarafından dayatılmıştır. Toplum, "Bir faydan olsun. Faydasız olma," der. Toplum senin ekonomik bir birim olmanı, bir şey olmanı, verimli, faydalı olmanı ister. Toplum senin yalnızca bir çiçek olmanı istemez. Hayır, bir çiçek olsan bile satılmaya değer olmalısın. Toplum senin pazarda olmana, bir faydan olmasına ihtiyaç duyar. Ancak o zaman kullanılabilirsin, aksi halde kullanılamazsın. Toplum, hayatın hedefinin, hayatın amacının fayda olduğunu söyler. Bu saçmalıktır.

Ben faydasız ol demiyorum. Ben, hedef bu fayda değil, diyorum. Toplum içinde yaşamak zorundasın, topluma faydalı ol, ama her an faydasız olma yeteneğine de sahip ol. Bu yetenek korunmalıdır, aksi halde bir şey olursun, bir insan değil. Issızlığa, yalnızlığa çekildiğin zaman, bu sorun olur. Faydasız hissedersin.

Pek çok insanla çalışıyorum. Bazen onlara üç hafta, üç ay mutlak yalnızlık ve sessizlik içinde yaşamalarını tavsiye ediyorum. Ve onlara, yedi gün sonra geri dönmek isteyeceklerini, zihinlerinin orada bulunmamak için, geri dönmek için her tür sebebi bulacağını söylüyorum. Onlara o savlan dinlememelerini, karar verdikleri süre boyunca geri dönmemeye kararlı olmalarını söylüyorum. Bana, kendi istekleri ile gittiklerini, neden geri döneceklerini söylüyorlar. Onlara, kendilerini bilmediklerini söylüyorum. Bu üç ila yedi günden daha fazla sürmeyecek; daha sonra geri dönmeye can atacaklar, çünkü toplum alkolik oldu; toplum bir uyuşturucudur. Ayık anlarda yalnız kalmayı düşünebilirsin, ama yalnız kaldığında, üç gün sonra, "Ben ne yapıyorum?" diye düşünmeye başlarsın. Unutma, fayda toplum içindir. Toplum seni kullanır, sen toplumu kullanırsın. Bu karşılıklı bir ilişkidir.

Ama yaşam fayda için değildir. Yaşam faydacı değildir, amaçsızdır, yalnızca bir oyundur, bir kutlamadır. Bu yüzden yalnızlığa çekildiğin

zaman bu tekniği yap, en baştan faydasız olmaya hazır ol ve bundan zevk al, buna üzülme. Zihnin ne itirazlar getireceğine inanamazsın. "Dünyanın başı öylesine büyük belada ve sen burada sessizlik içinde oturuyorsun. Vietnam'da olanlara bak, Pakistan'da olanlara bak, Çin'de olanlara bak; senin ülken ölüyor, yiyecek yok, su yok. Sen burada meditasyon yaparak ne başarıyorsun? Ne faydası var? Ülkene sosyalizm getirecek mi bu?" Zihin çok güzel savlar getirir; zihin en büyük tartışmacıdır. O, şeytandır... Seni ikna etmeye çalışır, seni zaman harcadığına inandırmaya çalışır. Ama onu dinleme. En baştan hazırlıklı ol. "Zamanımı boşa harcayacağım. Hiçbir faydam olmayacak. Yalnızca burada olmaktan zevk alacağım."

Ve dünya ile ilgilenme. Dünya dönmeye devam eder. Onun başı hep beladadır. Hep belada olmuştur ve hep belada olacaktır. Dünya böyledir. Sen hiçbir şey yapamazsın, bu yüzden büyük bir dünya reformcusu, bir devrimci, bir mesih olmaya çalışma. Deneme.

Sen yalnızca kendin ol ve yalnızlığından zevk al, tıpkı bir kaya, bir ağaç, bir ırmak gibi. Faydasız! Orada, yağmurların altında, güneşin altında, yıldızların altında yatıp duran bir taşın ne faydası var? Bu taşın ne faydası var? Hiçbir faydası yok... Taş bu şekilde olmaktan zevk alıyor. Yalnızca bir taş ol. Japonya'da, Zen manastırlarında taş bahçeleri vardır; özellikle bunun için taş bahçeleri yaparlar. Bahçede ağaçlar olmaz, yalnızca taş ve kum. Yalnız bir taş orada oturur durur ve usta müride şöyle der: "Git, yalnızca bir taş ol, o taş gibi. Dünya için endişelenme. Dünyaya ne olursa olsun o taş orada kalır. Endişelenmez. O daima meditasyon halindedir."

Faydasız olmaya hazır olmadığın sürece yalnız kalamazsın, yalnızlık içinde olamazsın. Ve bir kez onun derinliğini tanıyınca, topluma geri dönebilirsin. Geri dönmelisin, çünkü yalnızlık bir yaşam tarzı değildir... Yalnızca bir eğitimdir. Yaşam tarzı değildir, bakış açısını değiştirmek için derin bir gevşemedir. Yalnızca kendine, kim olduğuna bakmak için toplumdan bir adım uzaklaşmaktır. Bu yüzden bunun bir yaşam tarzı olduğunu düşünme. Pek çok kişi bunu bir yaşam tarzı kılmıştır. Hata yapmışlardır. Kesinlikle hata yapmışlardır. İlacı yiyecek yapmışlardır. Bu bir yaşam tarzı değildir, yalnızca ilaçtır. Bir süreliğine düşerek farklı bir

bakış açısından, bir mesafeden bakarsın, ne olduğunu, toplumun sana ne yaptığını görürsün. Dışına çıktığın zaman daha iyi bakabilirsin. Gözlemleyebilirsin. İlgilenmeden, içinde olmadan, tepedeki gözlemci olursun, tanık olursun. Çok uzakta olursun. Önyargısızca, rahatsız olmadan bakabilirsin.

Bu yüzden hatırla, bu bir yaşam tarzı değildir. Dünyayı terk edip Himalayalar'da bir yerde münzevi ol demiyorum. Hayır. Ama zaman zaman terk et, gevşe, faydasız ol, yalnız ol, bir taş gibi var ol, bağımsız ol, dünyadan özgür, doğanın bir parçası ol... Ve canlandığını, yeniden doğduğunu göreceksin. Sonra geri dön ve yine toplum içinde, kalabalık içinde hareket et. Ve o güzelliği, yalnızken başına gelen o sessizliği taşımaya çalış. Artık taşı, onunla bağlantını koparma. Kalabalığın derinlerinde hareket et, ama onun parçası olma. Bırak kalabalık dışında kalsın... Sen yalnız kal.

Kalabalıkta yalnız kalma becerisini edindiğin zaman, gerçek yalnızlığa erişmiş olacaksın. Bir tepede yalnız kalmak kolaydır. Doğanın tamamı sana yardım eder, hiçbir şey engel olmaz. Pazar yerine, dükkâna, ofise, aileye dönmek ve yalnız kalmak... Gerçek başarı budur. O zaman senin başardığın bir şey olur, tesadüfi olmaz, sen tepelere çıktığın için olan bir şey olmaz. Artık bilincin niteliği değişmiştir. Bu yüzden kalabalıkta yalnız kalırsın. Kalabalık orada, dışarıda olur ve sen onun içeri girmesine izin vermezsin. Kazandığın ne varsa koru. Onu savun, rahatsız olmasına izin verme. Ve ne zaman duygunun donuklaştığını, onu ıskaladığını, toplumun onu bozduğunu, toz topladığını, tatlı pınarın artık tatlı olmadığını, kirlendiğini hissetsen, yine git. Onu yenilemek için, yeniden canlı kılmak için toplumdan uzaklaş. Sonra geri dön ve kalabalığın içinde hareket et. Ve sonra bir an gelecek, orijinal pınar tatlı kalacaktır, onu kimse kirletemeyecektir. O zaman hiçbir yere gitmeye gerek yoktur.

Yani bu yalnızca bir tekniktir, bir yaşam tarzı değil. Keşiş olmak, rahibe olmak, sonsuza dek orada yaşamak üzere manastıra çekilme. Bu saçmadır. Sonsuza dek manastırda yaşarsan eriştiğin şeye erişip erişmediğini ya da onu sana yalnızca manastırın mı verdiğini asla bilemezsin. Esas değil tesadüfi olabilir. Esas sınanmalıdır. Esas toplumla karşı karşıya

getirilmelidir; mihenk taşına vurulmalıdır. Ve asla kırılmadığı zaman, ona güvenebildiğin zaman, hiçbir şey onu değiştiremediği zaman, o zaman kristalleşme olmuştur.

97. Teknik

Dolu uzayı kendi mutluluk bedenin olarak düşün.

Bu ikinci teknik ilki ile ilgilidir. Uzayı kendi mutluluk bedenin olarak düşün. Bir tepede, önünde sonsuz uzam varken, bunu yapabilirsin. Onun kendi mutluluk bedenin ile dolu olduğunu düşün.

Yedi beden vardır. Mutluluk bedeni son bedendir, bu yüzden içeriye ne kadar çok girersen, kendini o kadar mutlu hissedersin. Mutluluk bedenine, mutluluk katmanına yaklaşmaktasındır. O senin, dıştan içe ilk beden olan esas ruhunun hemen arkasındadır ya da içten dışa son bedendir. Benliğinin hemen arkasında esas ruh vardır, mutluluk katmanı. Ona mutluluk bedeni denir. Bir tepede oturur, sonsuz gökyüzüne bakarken, tüm o boşluğu, dolu uzayı, kendi mutluluk bedenin ile dolu olarak hisset. Mutluluk bedeninin arttığını ve tüm uzayın onunla dolduğunu hisset.

Bunu nasıl hissedeceksin? Sen mutluluğun ne olduğunu bilmiyorsun, o zaman nasıl hayal edeceksin? İlk önce tüm uzayın mutluluk değil sessizlik ile dolu olduğunu hissetmeye çalışmak daha iyi olacaktır. Sessizlikle dolu olarak hisset onu. Doğa yardımcı olur, çünkü doğada sesler bile sessizdir. Şehirlerde sessizlik bile gürültülüdür. Doğal sesler sessizdir, çünkü rahatsız etmezler. Ahenklidirler. Bu yüzden sessizliğin ses eksikliği olması gerektiğini düşünme. Hayır, ezgili bir ses sessizlik olabilir, çünkü çok ahenklidir... Seni rahatsız etmez. Tersine, sessizliğini derinleştirir. Bu yüzden doğaya gittiğin zaman, esen yel, dere, ırmak, rüzgâr ya da her ne ses varsa, ahenklidir, bir bütün oluştururlar. Rahatsız edici değildirler. Onları dinleyebilirsin ve bu dinleyiş sessizliğini derinleştirir. Bu yüzden ilk önce tüm uzayın sessizlikle dolu olduğunu hisset; gittikçe daha fazla sessizleştiğini, gökyüzünün çevrende sustuğunu derinlemesine hisset.

Ve gökyüzünün sessizlik olduğunu hissettiğin zaman, ancak o zaman mutlulukla dolu olmayı denemelisin. Sessizlik derinleştikçe kendini mutluluğu ilk kez göreceksin. Gerilim arttıkça, acıyı, gerginliği ilk kez görürsün; sessizlik derinleştikçe rahat, yuvanda, gevşemiş hissedersin ve ilk defa mutluluğu görürsün. Ve o bakış geldiği zaman, tüm uzayın artık o mutlulukla dolu olduğunu hayal edebilirsin. ***Dolu uzayı kendi mutluluk bedenin olarak düşün.*** Tüm gökyüzü senin mutluluk bedenin olur.

Ayrı ayrı yapabilirsin, başta birleştirmeye gerek yoktur, ama aynı gereklilikler vardır... Sonsuz uzay, sessizlik, çevrede insan olmaması. Neden çevrede insan olmaması konusunda bu kadar ısrar ediliyor? Çünkü bir insan gördüğün an eski şekillerde tepki verirsin. Tepki vermeden insan göremezsin. Hemen sana o ya da bu şey olur. O insan seni eski düzenlerine döndürür. İnsan görmezsen insan olduğunu unutursun ve insan olduğunu, toplumun bir parçası olduğunu unutmak iyidir. Ne olduğunu bilmesen bile, yalnızca var olduğunu hatırlamak iyidir. Sen kimseye, hiçbir topluma, hiçbir gruba, hiçbir dine ait değilsin. Bu ait olmama hali faydalı olur.

Bu yüzden tek başına bir yere gitmen ve bunu yapman, bunu çalışman iyi olacaktır. Yalnızken bu teknik faydalı olur, ama hissedebileceğin bir şeyle başlamayı unutma. Hissedemedikleri teknikleri yapan insanlar gördüm. Hissedemiyorsan, hiçbir deneyimin, gördüğün tek an yoksa, o zaman her şey sahte olur. Bir adam bana geldi, "Tanrı'nın her yerde olduğu hissi üzerinde çalışıyorum," dedi. Ben de ona sordum: "Nasıl çalışabilirsin? Ne hayal ediyorsun? Herhangi bir Tanrı tadı, Tanrı hissi aldın mı? Ancak o zaman hayal etmek kolay olur. Aksi halde yalnızca hayal ettiğini düşünüyor olursun ve hiçbir şey olmaz."

Bunu yaptığın her teknik için hatırla... Başlangıçta aşina olduğun bir şey yapmalısın; ona tamamen aşina olmayabilirsin, ama küçük bir bakış anı gereklidir. Ancak o zaman adım adım ilerleyebilirsin. Ama sana tamamen yabancı bir şeye atlama, çünkü o zaman hissedemezsin ve hayal edemezsin. Bu yüzden, pek çok usta, özellikle de Buda 'Tanrı' sözcüğünden tamamen vazgeçmiştir. Buda demiş ki: "Onunla çalışamazsın. O en sondur ve sen sonu başlangıçta getiremezsin. Bu yüzden baştan başla." O demiş ki: "Sonu unut, son otomatik olarak gelir."

Ve müritlerine şöyle demiş: "Tanrı'yı düşünme. Sevecenliği düşün. Aşkı düşün." Bu yüzden insanın Tanrı'nın her yerde olduğunu hissetmesini söylemez, insanın orada olan herkes için sevecenlik hissetmesi gerektiğini söyler. Ağaç için, insanlar için, hayvanlar için... Yalnızca sevecenlik hisset. Duygudaş hisset, bir sevgi yarat... Çünkü ne kadar az olsa da sevgiyi biliyorsun. Herkesin hayatında sevgiye benzer bir şey olmuştur. Âşık olmuş olmayabilirsin, ama biri seni sevmiştir, en azından annen. Onun gözlerine bakmışsındır: O seni sevmiştir.

"Yalnızca anaç varoluş ol," der Buda. "Derin bir sevecenlik hisset. Tüm dünyanın senin sevecenliğinle dolu olduğunu hisset. O zaman başka her şey ardından gelecektir."

Bunu temel bir yasa olarak hatırla: Daima hissedebildiğin bir şeyle başla, çünkü ancak o zaman, onun aracılığı ile bilinmeyen gelebilir.

70. BÖLÜM -Yalnızlık Acıdır

SORULAR

Yalnızlık çok acı. Ne yapmalı?

Yalnızlığı bütünlükle nasıl uzlaştırmalı?

Küçültmek mi, büyütmek mi?

Seks, ana rahmine geri dönme özlemi midir?

"Biz"le kimi kastediyorsun?

İlk soru:

Osho,

yalnızlık içinde insanın kendisi ile yüzleşmesi çok korku verici, çok acı verici. Ne yapmalı?

Çok korku ve acı vericidir ve insanın bu acıyı çekmesi gerekir. Ondan kaçınmak için hiçbir şey yapılamaz, zihni başka yöne çevirmek için hiçbir şey yapılmamalıdır, ondan kaçmak için hiçbir şey yapılmamalıdır. Bu acı, bu ıstırap yalnızca yeni bir doğuma yakın olduğunu gösteren iyi bir işarettir, çünkü her doğumdan önce acı gelir. Bundan kaçınılamaz ve kaçınılmamalıdır da, çünkü bu senin büyümenin parçasıdır. Bu acı, bu ıstırap geleneksel olarak *tapascharya*, konforsuzluk olarak bilinir. *Tapasın* anlamı: zahmetli konforsuzluk, çaba.

Ama bu acı neden var? Bu anlaşılmalıdır, çünkü anlamak onu yaşamana yardımcı olur ve bilerek yaşarsan, ondan daha kolay, daha çabuk çıkarsın.

Sen yalnızken neden acı olur? İlk şey, egonun hastalandığıdır. Egon başkaları olmadan var olamaz. O, ilişki içinde büyümüştür, yalnız başına var olamaz. Bu yüzden o, artık var olmayacağı bir durumda, boğuluyormuş gibi hisseder, ölümün eşiğinde hisseder. En derin acı budur. Ölüyormuş gibi hissedersin, ama ölmekte olan sen değilsin, yalnızca senin kendin olarak kabul ettiğin, özdeşleştiğin ego ölmektedir. O var olamaz, çünkü sana başkaları tarafından verilmiştir. Ego bir katkıdır.

Başkalarını terk ettiğinde onu yanında taşıyamazsın. Şu şekilde düşün: Toplum içindeyken, insanlar senin iyi biri olduğunu düşünür. Bu iyilik sen yalnızken var olamaz, çünkü bu insanların senin hakkında düşündüğü bir şeydir. Artık o insanlar yoktur. İmgene yardım edilemez. Temelsiz olur. Yavaş yavaş kaybolur ve sen çok kötü hissedersin, çünkü öylesine iyi biriydin ve artık yoksun. Ve yalnızca iyi insanlar acı çekmez, kötü biriysen, bu da başkaları tarafından sana verilmişti. Bu da dikkat çekmenin bir yoluydu. Pek çok insan, seni kötü saydığı zaman sana dikkat eder. Sana karşı kayıtsız kalamazlar, senin farkına varmak zorunda kalırlar. Sen biri olursun, kötü bir adam, tehlikeli. Yalnızlığa çekildiğin zaman, hiç kimse olmazsın. O kötü imge kaybolur ve sen o imge ile besleniyordun, egon

onunla besleniyordu. Bu yüzden kötü insanlar, iyi insanlar temel olarak farklı değildir. İkisi de ego kazanır. Araçları farklıdır, ama hedefleri aynıdır.

Kötüler başkalarına bağlıdır, iyiler de öyledir. Toplum içinde var olurlar. Aziz ile günahkâr, toplum içinde var olur. Yalnız başına ne aziz, ne günahkâr olursun. Bu yüzden yalnızken kendin hakkında bildiğin her şey geride kalır; yavaş yavaş kaybolur. Egonu belli bir süre sürdürebilirsin -bunu da hayal gücün aracılığı ile yapmak zorunda kalırsın- ama fazla sürdüremezsin. Toplum olmadan köklerinden sökülmüş olursun; besleneceğin toprak yoktur. Temel acı budur. Artık kim olduğundan emin olamazsın: Sen yalnızca dağılan bir kişiliksin, çözülen bir kişilik. Ama bu iyidir, çünkü bu sahte sen kaybolmadığı sürece gerçek olan ortaya çıkamaz. Sen tamamen süpürülüp temizlenmediğin sürece gerçek olan ortaya çıkamaz.

Bu sahte olan sen tahtı işgal etmektedir. Tahtından indirilmelidir. Yalnız yaşayarak sahte olan her şey yok edilebilir. Ve toplumun verdiği her şey sahtedir. Gerçekte, verilmiş olan her şey sahtedir, seninle doğmuş her şey gerçektir. Kendi başına sen olan, başka biri tarafından katılmamış olan her şey gerçektir, orijinaldir. Ama sahte gitmelidir. Ve sahte olan büyük bir yatırımdır: Sen ona bunca yatırım yaptın, bunca zamandır bakıyorsun ona. Tüm umutların ona bağlı. Bu yüzden o çözülmeye başladığında, korkuyorsun, titremeye başlıyorsun. Kendi kendine ne yapıyorsun? Tüm hayatını, tüm yapıyı yok ediyorsun.

Korku olacaktır. Ama bu korkuyu yaşamak zorundasın, ancak o zaman korkusuz olabilirsin. Cesur ol demiyorum, hayır. Korkusuz ol diyorum. Cesaret yalnızca korkunun bir parçasıdır. Ne kadar cesur olursan ol, korku arkada gizlenir. Ben korkusuz diyorum. Cesur olmayacaksın, korku olmadığında cesur olmaya gerek kalmaz. Cesaret ve korku, ikisi de önemsizdir. İkisi aynı madalyonun iki yüzüdür. Bu yüzden senin cesur adamların amuda kalkmış, ***shirshasan*** duruşunda duran senden başka bir şey değildir. Senin cesaretin içinde saklıdır ve korkun yüzeydedir; onların korkusu içeride saklıdır ve cesaretleri yüzeydedir. Bu yüzden yalnız kaldığında çok cesur olursun, bir şey hakkında düşünürken çok cesur olursun, ama gerçek bir durum geldiği zaman korkarsın. Askerler hakkında,

aralarında en büyük olanlar hakkında şu söylenir, cepheye giderken herkes kadar korkarlar.

İçten içe titremektedirler, ama yine de giderler. Bu titremeyi bir kenara, bilinçaltına iterler ve içsel titreme ne kadar fazlaysa, çevrelerindeki insanlara karşı cesur oldukları görüntüsünü o kadar fazla yaratırlar. Bir zırh yaratırlar. Sen o zırha bakarsın. Cesur görünür, ama içten içe korku ile doludur. İnsan ancak en derin korkularını yaşadığı zaman korkusuz olur. Bu da egonun çözülmesidir, imgenin çözülmesidir, kişiliğin çözülmesidir.

Bu ölümdür, çünkü ondan yeni bir yaşam çıkıp çıkmayacağını bilmezsin... Bu süreçte yalnızca ölümü tanırsın. Ancak olduğun halinle öldüğün zaman, sahte varlık öldüğü zaman, ancak o zaman ölümün yalnızca ölümsüzlüğe açılan bir kapı olduğunu bilirsin. Ama bu, sonda olacaktır. Bu süreçte yalnızca ölüyor olacaksın. Üzerine titrediğin her şey elinden alınacak. Kişiliğin, fikirlerin, güzel olduğunu düşündüğün her şey...

Her şey seni terk etmektedir. Çıplak kalmaktasın. Tüm roller, cüppeler elinden alınır. Bu süreçte korku olur, ama bu korku temeldir, gereklidir, kaçınılmazdır. İnsanın bu korkuyu yaşaması gerekir. Anlamalısın, ama kaçınmaya çalışmamalısın, ondan kaçmaya çalışmamalısın, çünkü her kaçış seni geri getirir, kişiliğe geri dönersin.

Derin sessizlik ve yalnızlığa çekilenler bana hep sorar: "Korku olacak, o zaman ne yapmalı?" Onlara hiçbir şey yapmamalarını, yalnızca Korkularını yaşamalarını söylerim. Titreme gelirse titre, neden engelleyeceksin ki? Eğer içsel bir korku varsa ve onunla titriyorsan, titre o zaman. Hiçbir şey yapma. Bırak olsun. Kendiliğinden gidecektir. Kaçınırsan -kaçınabilirsin. Ram, Ram, Ram diye tekrarlamaya başlayabilirsin; zihnin dağılsın diye bir mantraya tutunabilirsin. Yatışırsın ve korku kaybolur- onu bilinçaltına itmiş olursun. O dışarı çıkıyordu. Bu iyiydi, ondan kurtulacaktın... O seni terk ediyordu ve o seni terk ederken titrersin. Bu doğaldır, çünkü bedenin her hücresinden, zihinden, hep bastırılmış olan bir enerji çıkıyor. Titreme, sarsılma olacaktır; tıpkı bir deprem gibidir. Tüm ruh ondan rahatsız olur, ama bırak olsun. Hiçbir şey yapma. Benim tavsiyem budur. Ram ismini bile tekrarlama. Onunla hiçbir şey yapmaya çalışma, çünkü yapacağın her

şey yine baskılama olacaktır. Sırf var olmasına izin vererek seni terk etmesini sağlarsın. Ve gittiği zaman tamamen farklı biri olacaksın.

Fırtına geçti ve artık odaklanacaksın, daha önce hiç bilmediğin gibi odaklanacaksın. Ve bir kez olayların olmasına izin verme sanatını bilince, tüm içsel kapıları açan ana anahtarlardan birini biliyor olacaksın. Yani, her ne olursa olsun, bırak olsun, kaçınma.

Yalnızca üç ay boyunca mutlak yalnızlık, mutlak sessizlik içinde, hiçbir şeyle savaşmadan, ne olursa olsun her şeyin olmasına izin vererek yaşayabilirsen, üç ay içinde eski gidecek, yeni gelecektir. Ama işin sırrı, ne kadar korku verici, acılı olursa olsun, ne kadar tehlikeli, ölüm gibi görünürse görünsün, olmasına izin vermektir. Bir şey yapmazsan delireceğini hissettiğin pek çok an gelecektir ve istemsizce bir şeyler yapmaya başlayacaksın. Hiçbir şey yapılamayacağını bilebilirsin, ama kontrol sende olmayacak ve bir şeyler yapmaya başlayacaksın.

Sanki gece, gece yarısı karanlık bir sokakta yürüyor gibi olursun ve korkarsın, çünkü çevrede kimse yoktur, gece karanlıktır ve sokak yabancıdır... Bu yüzden ıslık çalmaya başlarsın. Islık ne yapabilir? Hiçbir şey yapamayacağını bilirsin. Sonra şarkı söylemeye başlarsın. Şarkı söylemenin bir işe yaramayacağını bilirsin, karanlık dağılmayacaktır, sen yine yalnız kalacaksın, ama yine de zihni dağıtmaktadır. Islık çalmaya başlarsan, sırf ıslık çalarak güven kazanırsın ve karanlığı unutursun. Zihnin ıslığa gider ve sen kendini iyi hissetmeye başlarsın.

hiçbir şey olmamıştır. Sokak aynıdır, karanlık aynıdır, eğer varsa tehlike aynıdır, ama artık sen daha fazla korunuyormuş gibi hissetmektesindir. Her şey aynıdır, ama artık sen bir şey yapmaktasındır. Bir ismi, bir mantrayı tekrarlamaya başlayabilirsin, Ram, Ram, Ram, bu bir tür ıslık olur. Sana güç verir. Ama o güç tehlikelidir, o güç yine sorun olacaktır, çünkü o güç senin eski egon olacaktır. Onu yeniden canlandırmış olursun.

Tanık olarak kal ve bırak ne olacaksa olsun. Korkunun ötesine geçmek için korku ile yüzleşilmesi gerekir. Istırabı aşmak için ıstırapla

yüzleşilmesi gerekir. Ve yüzleşme ne kadar gerçek olursa, onunla ne kadar çok yüzleşirsen, şeylere ne kadar çok oldukları gibi bakarsan, oluş o kadar çabuk olacaktır.

Yalnızca senin gerçekliğin yoğun olmadığı için zaman alır. Bu yüzden üç gün de alabilir, üç ay da, üç ömürde... Yoğunluğa bağlıdır. Gerçekten de, üç dakika da iş görür... Üç saniye bile iş görür. Ama o zaman muazzam bir cehennemden geçmek zorunda kalırsın, öyle yoğun yaşarsın ki dayanamazsın, tahammül edemezsin. İnsan içinde gizli olanlarla yüzleşebilirse, hepsi geçer ve gittiği zaman sen farklı olursun. Çünkü giden her şey eskiden bir parçandı ve artık bir parçan değil.

Bu yüzden ne yapacağını sorma. Herhangi bir şey yapmaya gerek yoktur. Yapmayarak, tanık olarak, her ne varsa çabasızca yüzleşerek, en küçük çabayı bile göstermeyerek, yalnızca olmasına izin vererek... Edilgen olarak, geçmesini sağlayabilirsin. Hep geçer. Bir şey yaptığın zaman, bu başarısızlıktır, çünkü o zaman işe karışmış olursun.

Hem, kim karışacaktır? Kim korkmaktadır? Karışan hastalığın kendisi olacaktır. Geride bırakılması gereken aynı ego karışacaktır.

Sana egonun toplumun parçası olduğunu söyledim. Sen toplumu terk ettin, ama toplumun sana verdiği parçayı bırakmak istemiyorsun. O, toplumda köklenmiş; toplumsuz yaşayamaz. Bu yüzden ya onu bırakacaksın ya da onun içinde yaşayabileceği yeni bir toplum yaratacaksın.

Bu yüzden alternatif bir toplum yaratabilirsin. Bu zihnin en büyük numaralarından biridir. Hep böyle olmuştur. Farklı bir toplum yaratabilirsin. Bir ***ashram*** yaratabilirsin. Yalnızlık içinde yaşamak istediğini düşünen yirmi kişi bir manastır yaratır. O zaman manastır alternatif toplum olmuş olur. Toplumdan uzaklaşırlar, ama yeni bir toplum yaratırlar, bu yüzden temelde hiçbir şey değişmez. Aynı kalırlar. Tam tersine, bu daha egoist olabilir, çünkü artık seçilmiş birkaç kişidirler, seçkindirler. Dünyayı terk etmişlerdir, ama yeni bir dünya yaratmışlardır ve aynı ilişki düzeni sürer. O zaman bir şef olur, sonra müritler olur, sonra

bir usta olur ve tüm hiyerarşi, her şey, minyatür biçimde işe karışır. Ve sonra iyi müritler ve kötü müritler, başarılı müritler ve başarısız müritler olur... Yani aynıdır. Tüm toplum küçük bir grup halinde oradadır.

Bu işe yaramaz. Artık Batı'da bu olmaktadır. Epeyce genç insan toplumun çürüdüğünü, bozulduğunu, öldüğünü hissettikleri için, değiştirilemeyecek kadar bozulduğunu düşündüğü için toplumu terk etmektedir. Bu çok yeni bir şeydir. Genç insanlar hep toplumun çürüdüğünü düşünür, ama onun değiştirilebileceğini, dönüştürülebileceğini, bu yüzden bir devrime ihtiyaç olduğunu düşünürler. Bu ancak toplumun ya da uygarlığın son aşamasında olur. İnsanlar hiçbir şey yapılamayacağını, devrimin saçmalık olduğunu, toplumun canlandırılmayacak ölçüde öldüğünü, onu değiştiremeyeceğini düşünmeye başlarlar. Bu yüzden basitçe toplumdan uzaklaşırlar.

Hiçbir şey yapamazsın, ev yanmaktadır. Bu yüzden sen yalnızca kaçarsın. Batı'da olan da budur: Hippiler, beatnik'ler, yippiler, diğerleri toplumdan uzaklaşıyor. Ama onlar yeni bir toplum, alternatif bir toplum yaratıyorlar. Hippilerin kendileri alternatif toplum olmuştur.

Sıradan toplumda uzun saçların varsa diğerleri sana yoldan çıkmışsın gibi bakar. Yanlış olan bir şey vardır. Hippi toplumunda kısa saçların varsa yanlışsın! Sende yanlış olan bir şey vardır. Fark ne?

Sıradan toplumda kirli bir tarzda yaşarsan hata yapıyorsundur. Görgüsüzsün, kültürsüzsün, eğitimsizsin, kabul edilmezsin. Ama hippi toplumunda, çok temiz yaşıyorsan sende yanlış bir şey vardır. O zaman, hâlâ temizliğin imandan geldiğini söyleyen eski zihne tutunmaktasındır. Tanrı uzun zaman önce ölmüştür, artık ikinci şey, temizlik de ölmüştür. Tanrı olmadan temizlik de var olamaz.

Aynı kınama, aynı takdir vardır. Tam tersi kurallarla alternatif toplum yaratabilirsin, ama hiç fark etmez. Egon yine beslenebilir. Yalnızca başka toprağa ekilmiştir. Yeni bir toprak oluşturulmuştur.

Yalnız olmak demek, alternatif toplum yaratmamak demektir. Yalnızca toplumdan çık ve o zaman toplumun verdiği her şey seni terk edecektir.

Egon ancak bir ortamda, sosyal bir ortamda var olabilir, onun dışında var olamaz. Onu bırakmak zorunda kalırsın. Acı verici olur, çünkü sen ona öylesine alışıksın, her şey öyle ayarlandı. Uyumlu olmak, her şeyin uygun olması öylesine büyük bir konfor. Sen değiştiğin ve yalnız kaldığın zaman, tüm konforları, tüm kolaylıkları, toplumun verebildiği her şeyi bırakmış oldun... Ve toplum sana bir şey verdiğinde, senden bir şey de alır: Özgürlüğünü, ruhunu.

Yani bu bir değiş tokuştur. Ve sen tüm saflığı içinde ruhunu elde etmeye çalışırken alışverişi bırakmak zorunda kalırsın. Acı verici olur, ama eğer bunu yaşayabilirsen, en yüksek mutluluk yakındır. Toplum yalnızlık kadar acı verici değildir; toplum yatıştırıcıdır; toplum rahattır, konforludur. Ama sana bir tür uyku verir. Ondan çıkarsan rahatsızlık yaşarsın. Her tür rahatsızlığı yaşarsın. Tüm rahatsızlıklar yaşanmalı, onların yalnızlığın parçası olduğu, kendini yeniden kazanmanın bir parçası olduğu anlaşılmalıdır.

Tapas, konforsuzluk budur ve sen ondan yepyeni çıkarsın, yeni bir ihtişam ve vakarla, yeni bir saflık ve masumlukla.

İkinci soru:

Osho,

dün gece mutlak yalnızlığın esas doğa olduğunu, insanın nihai gerçekliği olduğunu söyledin. Başka bir gün, bireyselliğin sahte olduğunu ve insanın varoluşun organik bütünü içinde bir dalga olduğunu açıkladın. Yalnızlık ile bütünlük nasıl uzlaştırılabilir?

Uzlaştırmaya gerek yoktur. Yalnızlık bütünlüktür. Ama yalnızlık bireysellik anlamına gelmez. Sen toplum yüzünden bir bireysin. Tamamen yalnız olduğunda birey olmazsın.

Bir birey demek, toplumun bir parçası, toplumun bir bireyi demektir. Kalabalık içindeyken birey olursun; kalabalıktan çıktığın zaman yalnızca kalabalığı değil bireyselliği de geride bırakırsın. O bireysellik sana verilmiştir. Bireysellik ve toplum bir olgunun iki kutbudur. Yalnızken birey değilsin; bireyin toplumun düzeni içinde var olması gerekir. Yalnızken ne iyi, ne kötü olduğunu, yalnızken ne aziz, ne günahkâr olduğunu, yalnızken ne güzel, ne çirkin olduğunu, yalnızken ne bilge, ne aptal olduğunu söylediğim zaman gibi. İkilik kaybolur.

Birey toplum içinde vardır; birey toplumun bir birimidir. Yalnızken birey olamazsın, bu yüzden yalnızken birey olacağını düşünme. Hayır, birey olmazsın. Toplum yoksa nasıl birey olabilirsin? Sen orada olursun ve o yalnızlık bütünlük olur. Ego geride kalır ve sana bireysellik hissini veren egodur.

Yalnızlık bireylik demek değildir, yalnızlık, artık toplum-birey ikiliği yok demektir. Bu sana bütünlük verir. Artık hiçbir şeyin parçası değilsin. Bütün oldun.

Bunu ifade etmek güçtür, çünkü dilde saçma görünür. Yalnızken nasıl birey olmayacağını hayal edemezsin, çünkü düşünür, kendini bir tepede, Himalayalar'da bir mağarada hayal edersen, kendini bir birey olarak düşünürsün... Çünkü sen yalnızlığın ne olduğunu bilmiyorsun. Yalnızlık tüm düşüncelerin, tüm zihnin, toplum tarafından verilen tüm bireyselliğin geride kalması demektir. Yalnızca bir uzam olursun, bir boşluk, hiç kimse. Bir Himalaya mağarasında otururken, oturan kimse olmaz, yalnızca bir boşluk.

Buda bir ağacın altında meditasyon yapıyormuş. Dolunaylı bir geceymiş ve ormana bazı gençler gelmiş. Yanlarında alkol ve genç bir fahişe getirmişler. Ama öyle çok alkol almışlar, öyle sarhoş olmuşlar ki fahişe kaçmış. Kızın gittiğini fark ettiklerinde onu aramaya başlamışlar. Kız nereye gitmiş?

Kızı ararlarken ağacın altında oturmuş, meditasyon yapan Buda'ya rastlamışlar. Bu yüzden ona sormuşlar: "Buradan geçen genç, güzel, çıplak

bir kız görmüş olmalısın, çünkü tek yol bu ve dolunay var. Bu yüzden buradan genç, güzel, çıplak bir kız görmüş olmalısın. Onu gördün mü?"

Buda gözlerini açmış ve demiş ki: "Biri geçti, ama geçen kadın mıydı, erkek miydi bilemem. Geçen güzel miydi, çirkin miydi bilemem. Ve geçen giyinik miydi, çıplak mıydı bilemem. Biri geçti... Ayak seslerini duydum."

Gençler şaşırmış ve "Bu imkânsız!" demişler. Buda demiş ki: "Önceden sorsan ben de inanmazdım. Ben toplumun parçasıyken imkânsızdı, ama artık toplumu terk ettim, toplumun tüm fikirlerini de terk ettim. Artık çevremde yalnızca doğa var. Bu yüzden geçen birinin sesini duydum; içsel boşluğuma yalnızca ses ulaştı, o kadar. Biri geçti."

Sen sessiz içsel boşluk olursun. Artık birey değilsin, çünkü zihin değilsin. Zihni bırakmak için yalnızlık önerilir. Ve zihinle birlikte her şey geride kalır. Bir an gelir, kim olduğunu bilemezsin... Ve gerçek bilgi o anda başlar.

Bir an gelir, kim olduğunu tamamen unutursun ve daha önceden bildiğin hiçbir şey artık orada değildir, eski yapraklar dökülmüştür. Artık an budur ve artık bir süreliğine bir aralık olacaktır. Bu aralık çok ıstırap verici olacaktır, çünkü eski gitmiştir ve yeni henüz gelmemiştir. Eski yapraklar ağaçtan döküldüğünde, ağaç birkaç günlüğüne çıplak kalacak, yeninin doğmasını bekleyecektir. Yeni yapraklar gelmektedir, yoldadırlar, eski, bir boşluk bırakmıştır. Artık o boşluğa uzamdan yeni akmaktadır ve eninde sonunda yeni ortaya çıkacaktır. Ama beklemen gerekir. Yalnızlık içinde meditasyon yaparken toplum geride kalır, zihin geride kalır, ego geride kalır ve, bir boşluk olur. O boşluktan da geçmen gerekir. Artık ağaç yeni yaprakların gelmesini beklemektedir, ama kimse hiçbir şey yapamaz. Ağaç ne yapabilir ki? Onları daha çabuk getirmek için hiçbir şey yapılamaz, her şey kendi yolunu izler.

Eskinin geride kalmış olması iyidir. Çünkü artık boşluk vardır. Yeninin ortaya çıkacağı yer vardır. Artık engel yoktur.

Yani içsel zihnin gözü vardır. Yapraklar dökülür. Bu acı verici olacaktır. Sen o eski yapraklarla öyle uzun süre yaşadın ki, bir şey kaybettiğini

hissedeceksin. Ve sonra bir bekleyiş kışı, içsel bir kış gelecek ve sen çıplak olacaksın. Yapraksız, gökyüzüne karşı çıplak bir ağaç. Ve ne olacağını bilmiyorsun. Artık her şey durdu. Artık hiçbir kuş gelip dallarında ötmüyor; artık kimse gelip altında, gölgende oturmuyor, beklemiyor, gevşemiyor. Artık ölü müsün, yoksa başına yeni bir yaşam mı gelecek, hiçbir şekilde farkında değilsin. Bu boşluktur, aralıktır.

Hıristiyan gizemciler, buna ruhun karanlık gecesi adını verir. Gündoğumundan önce. Tüm yapay ışıklar söndürülmüştür. Gece çok karanlık olmuştur. Ve en karanlık an, gündoğumuna en yakın andır.

Yani yaprakların, ötüşen kuşların olmadığı, kimsenin gelip altında beklemediği, gevşemediği bir ruhun içsel kışı olacaktır. Kendini ölü hissedersin. Her şey durmuştur. Her tür hareket kaybolmuştur. Bunun yaşanması gerekir... Çünkü sonra bahar gelecektir, yeni yapraklar gelecektir, yeni yaşam, yeni çiçekler gelecektir. İçinde tamamen yeni bir boyut belirecektir.

Ama güzü hatırla, kışı hatırla... Bahar ancak o zaman mümkün olur. Güz de baharın bir parçasıdır. Eğer anlayabilirsen... Güz baharın gerçekleşmesi için yol açmaktadır. Bu yüzden güz bahara karşı değildir, yalnızca onun başlangıcıdır. Ve aralık da gereklidir, çünkü sen aralıkta hazırlanırsın. Eski gitmiştir. Artık sana işkence etmemektedir. Sen hamilesin... Ama hamilelik beklemektir, yeni çocuk büyümektedir. O doğmadan, kendini dünyaya göstermeden önce, bilinçdışının derinliklerinde saklanması gerekir, çünkü her tohumun karanlığın derinliklerine, altına gitmesi, saklanması gerekir. Ancak o zaman yaşam başına gelir. Tohumu günışığına koyarsan ona hiçbir şey olmaz. Onun derin karanlığa, bir rahme ihtiyacı vardır. Bu yüzden sen hamileyken kış olacaktır: Her tür hareket duracak, senin yalnızca yükü taşıman gerekecek, bilinçli olarak, anlayış içinde, sevgiyle, umut besleyerek, dua ederek, bekleyerek.

Ve sonra bahar gelecek. Hep böyle olmuştur. İnsan da bir ağaçtır.

Ve unutma, yalnızlık bütünlüktür, ikisi çelişkili değildir. Ego parçadır, ego parçalıdır, ego bütün olamaz, ego bütüne karşıdır. Yalnızlıkta ego

kaybolur. Sen bütünle bir olursun ve sınırlar kaybolur. Gerçekten yalnız kaldığında sen kozmos olursun, Brahma olursun.

Üçüncü soru:

Osho,

dün geceki ilk teknikte yalnızlıkta ikâmet etmenin ilişkiyi minimuma indirdiğini söyledin. Ama daha önceki seferlerde insanın sınırsız genişleme ile ilişkiyi maksimuma çıkarması gerektiğini söylemiştin.

İkisini de yap. Ya Kendini öyle genişlet ki seninle ilişkisiz hiçbir şey kalmasın, sonra kaybol ya da öyle eksiksiz bir biçimde yalnız kal ki seninle ilişkili bir şey kalmasın ve yine kaybol.

Sen tam ortadasın, bir şeylerle ilişkili, bir şeylerle ilişkisizsin, biri dost, biri düşman, biri sana ait, biri sana ait değil, bir seçim var. Sen ortadasın. İki aşırı uçtan birine git. Herkesle ilişkili ol, var olan her şeyle, o zaman kaybolursun. Her şeyle ilişkili olmak öylesine muazzam bir olgudur ki var olamazsın, süpürülüp götürülürsün. Egon öyle dardır ki, ancak birkaç ilişki içinde var olabilir. Ve onlarda da bir şeylere karşıdır, aksi halde var olamaz. Dünyadaki her şeye dostça yaklaşıyorsan, sen kaybolursun. Bir ego olarak var olmak istiyorsan dost canlısı olabilirsin; ama binlerine de düşman olmalısın. Birini sevmeli, birinden nefret etmelisin. O zaman bu iki çelişki arasında var olabilirsin. Ego var olabilir. Ya var olan her şeyi sev ve kaybol ya da her şeyden nefret et ve kaybol. Çelişkili görünür. Değildir. Teknik aynıdır. Her şeyi sevsen de, her şeyden nefret etsen de teknik aynıdır. Her şeyden nefret etmek Doğu'da *vairagya,* vazgeçme olarak bilinir. Bu her şeyden nefret etmektir, sevgini tamamen geri çekmektir, her şeyin faydasız olduğunu, hiçbir şeye değmeyeceğini hissetmektir.

Öylesine eksiksiz bir biçimde nefret edersen bütün olursun... O zaman var olamazsın. Ancak birbiriyle çelişen iki şey varsa var olursun: Sevgi ve nefret. Bu ikisinin arasında dengedesin. Tıpkı halat üzerinde yürüyen bir adam gibi. Onun sağ ile solu dengelemesi gerekir. Tamamen sola giderse düşer; tamamen sağa giderse düşer. Bu yüzden sağa ya da sola gitmen fark etmez. Birini seç. Halattan aşağı düş.

Halat üzerindeki adam olmak istiyorsan dengelemek zorundasın, bazen sola, bazen sağa gitmek zorundasın. Ve gerçekten de denge bir bilimdir. ne zaman sola eğilsen, hemen ardından sağa eğilmen gerekir, çünkü sol düşme olasılığını yaratır. Denge sağlamak için sağa eğilmek zorunda kalırsın ve sağa eğildiğin zaman düşme olasılığın ortaya çıkar. Bu yüzden sola eğilmen gerekir. İşte bu yüzden sevgi ile nefret arasında, dost ile düşman arasında, şu ile bu arasında, hoşlanma ile hoşlanmama arasında, cazibe ile iticilik arasında gider gelirsin. Sen durmaksızın bir halat üzerinde hareket ediyorsun. Bunu anlamazsan, hayatın tam bir yanlış anlama olacaktır.

Çok, pek çok insanı inceledim ve hepsinin temel sorunlarından biri şu. Seviyorlar, sonra nefret ediyorlar ve neden nefret ettiklerini ve aynı zamanda sevdiklerini anlayamıyorlar. İşte bu şekilde dengeliyorlar... Ve bu denge sana egoyu, kişiliği veriyor. Gerçekten egosuz olmak istiyorsan iki aşırı uçtan birini seç. Sola git, sev ve sağa doğru dengeleme. Halattan düşeceksin. Ya da sağa, nefrete git ve tamamen nefret et ve sola gitme. Halattan düşeceksin.

Mahavira her şeyle bağın koparılması gerektiğini söyler. Bu nefrettir. Ve Krishna sevmeni söyler. İşte bu yüzden Caynalar Krishna'nın mesajını hiç anlayamaz. İmkânsızdır. Ve Hindular Mahavira'yı dikkate almazlar. Yazmalarında adı bile geçmez. Tek bir cümle bile yoktur. Onu dikkate almazlar, çünkü o her şeyden öylesine kop der ki bu nefret olur. Krishna sev der ve öylesine derin sev ki nefret zihinden tamamen çıksın.

İkisi de aynıdır. Sana çelişkili görünür. Değildir.

Ya sola eğil ya da sağa... Fark etmez, yere düşersin, halat üzerinde olmazsın. Bu kesindir. O halat, ego ya da dünyadır, ***sansara*** dır ve sen

kendini dengelersin. Pek çok insan beni sever, ama ben bilirim ki eninde sonunda dengeleyecekler ve nefret edeceklerdir. Ve nefret ettikleri zaman rahatsız olurlar. Rahatsız olmamalılar, çünkü bu şekilde halat üzerinde kalırlar. Ama nefret de uzun sürmez. Yine dengelemeleri gerekir.

Sabah seversin, akşam nefret edersin, sabah yine seversin. Egoyu bırakmaya hazır olmadığın sürece dengeleme sürer. Sonsuza dek sürebilir... Sonsuza dek devam edebilir. Halat sonsuzdur. Ama bütün oyun bir kez canına tak edince, bir kez bunun saçmalık olduğunu hissedince... Her seferinde nefret ve sevgiyi dengelemenin, her seferinde tekrar tekrar zıt yöne gitmenin saçmalığını hissedince... O zaman bir aşırı uca, sevgi ya da nefrete gidersin ve halattan düşersin. Ve bir kez halattan düşünce, aydınlanırsın. Denge sansaradır, dünyadır.

Dördüncü soru:

Osho,

insanın kendine özgü, bir rahme dönme özlemi vardır. Lütfen açıkla, insanın cinsel eylem arzusu bu geri dönüş özlemini vurgular mı, vurgulamaz mı?

Evet. Bunun bir parçasıdır. Doğada her şey kaynağına dönmek ister. Bu yasalardan biridir. Arada ne olursa olsun anlamsızdır, her döngü sonuna

ya da en başına döner: Orijinal kaynağına.

İnsan rahimden doğmuştur. Ne zaman stres altında ya da depresyonda olsa, ne zaman dünyada çok fazla sorumluluk, çok fazla yük olsa, her şey ağırlaşsa, rahme geri dönmek ister. Bu cazibenin, bu kadına girme arzusunun sebebi budur. Giremezsin, bir daha çocuk olamazsın, bu yüzden cinsel eylem simgesel bir eylem olur. Kadına girme simgesel olur. Yine rahimde olursun. İşte bu yüzden cinsellik böylesine gevşetici, böylesine yatıştırıcıdır. Tüm gerilimler gider, zihnin yükünü atar. Bu anda en azından esrik olursun. Bu bir arınmadır; bir sürü kirden arınırsın.

Bu yüzden cinsellik bir gevşeme, bir boşalma olur. Ve kadın bir rahim olur. Bu cazibenin, arzunun bir parçasıdır. Sen farkında olmayabilirsin, ama bizim konfor için yarattığımız her şey rahim gibidir. Bir odada, kapalıyken, beden ısısında, sessizlikte kolayca rahatlarsın. Rahim gibi olur. Ve rahmin tüm nitelikleri orada, yatak odanda varsa, derin uyuyabilirsin. Duvardaki bir saat bile yardımcı olur. Tik-tak, tik-tak der durur. Çocuk için annenin yüreğinin tik-tak, tik-takları gibidir. Çocuk o sesleri dinler durur. Tik-tak ritmi faydalıdır; şilte, yastıklar, kullandığımız her şey gerçekten rahim gibidir. Artık bilim adamları, eninde sonunda tam olarak rahim gibi olan yatak odaları yapacağımız konusunda hemfikirdir, tam olarak rahim gibi, çünkü bu sana olası en derin uykuyu verir.

Nihai ***nirvana*** fikri de rahim gibidir. Rahimde çocuk öylesine özgürdür, tüm sorumluluklardan muaftır. Asla, herhangi bir arzu tanımaz. Arzunun ötesinde tatmin doludur. Bu Hindular'ın ***kalpavriksha*** dedikleri şeydir. Cennette altına oturacağın ağaçlar vardır ve zihnine bir arzu geldiğinde hemen tatmin olur. Arzu, talep ve arz arasında aralık, zaman aralığı yoktur. Zaman aralığı yoktur. Arzu belirir belirmez tatmin olur.

Rahimde bu olmaktadır, bu ***kalpavrikshadır,*** dilek gerçekleştiren ağaç. Bir çocuk asla aç olduğunu fark etmez. Açlık var olmadan doyurulur. Çocuk susadığını asla fark etmez. Susuzluk oluşmadan giderilir. Asla herhangi bir çatışmayı, gerilimi fark etmez; çevresindeki kozmos sessizce ona hizmet eder. Psikologlar, işte bu yüzden rahimdeki çocuğun bilinçli olamayacağını söyler.

Çünkü bilinç için çatışmaya ihtiyaç vardır, mücadeleye ihtiyaç vardır. Bilinç ancak talep olduğunda, sonra bir zaman aralığı olduğunda, sonra arz geldiğince büyür. O zaman aralığı seni bilinçli kılar. Hiç zaman aralığı yoksa, eğer her ihtiyacın anında gideriliyorsa, sen uykuya dalarsın. Bu yüzden çocuk dokuz ay boyunca uyur... Tek bir an bile uyanmaz. Uyanmasına gerek yoktur. Tüm ihtiyaçları giderilmektedir. Acı yoktur, ıstırap yoktur, gerilim yoktur, bu yüzden uyanıklık mümkün değildir.

Çocuk uyur ve doğduğu zaman bu öylesine büyük bir şok olur ki, Freud kimsenin bunu atlatamadığını söyler. Travmatiktir. İçindeki bir yara gibi kalır. Ve bence Freud haklı. Çocuk doğduğu zaman bu bir şoktur! Cennet Bahçe'den atılmıştır. Her şey öylesine güzeldi... Öyle güzeldi ki o uyuyordu. Öyle rahattı ki tek bir an için bile uyanmasına gerek yoktu. Bir düş dünyasındaydı ve şimdi zorla atıldı. Çocuğun bilinçdışının rahimde kalmak için mücadele etmesi son derece mümkün. Öyle mi, değil mi bilmek zor, ama çocuğun bilinçdışının rahimde kalmak için mücadele etmesi son derece mümkün. Dışarı çıkarken her tür güçlüğü yaratır. Acı ve mücadele bu yüzdendir. Dışarı atılmakta, kovulmaktadır. Ve rahimden çıktığı ilk an, çocuğun çekeceği en büyük acı olmalıdır. Ölüm bile böyle bir acı olamaz. Çünkü kendi başına kaldığı ilk anda nefes alması gerekir. Ve her tür endişesi ile dünya başlamıştır. Artık o merkez olacaktır, sorumlu olacaktır, kendi yükünü kendisi taşıyacaktır. Annesinden dışarı atılmıştır. Nefes alması, acıktığında ağlaması gerekecektir. Ve artık hiçbir şey kesin değildir: Aç olduğunda doyurulup doyurulmayacağı kesin değildir. Duruma bağlıdır. Çocuk bağımlı olmuştur. Artık her ihtiyacı için mücadele etmesi gerekecektir. Ama sonra biz çocuğa her konforu, her şekilde sağlarız, bu yüzden şok o kadar büyük olmaz, o kadar fazla olmaz. Anne onun ihtiyaçlarını hemen gidermeye devam eder.

Bu yüzden çocuk dünyanın merkezi olduğunu ve tüm dünyanın onu takip etmesi gerektiğini hissetmeye başlar. Bir ağlama sonucunda tüm dünya ayaklarına kapanır. Bu çok egoist bir başlangıç sağlar. Bu yüzden her çocuk çok egoisttir. Ve sonra ardından başka şoklar gelir, çünkü bu yalnızca ilk doğumdur, yalnızca doğumların başlangıcıdır. İnsan olgularını derinlemesine bilenler derler ki, yaşamın tamamı daimi bir doğumdur. Pek çok doğum vardır. Bir gün gelir, anne çocuğa meme vermeyi reddeder.

Artık yiyecekle beslenmesi gerekecektir. Çiğnemesi gerekecektir. Sorumluluk artar. Artık yemeğin yenmesi, sindirilmesi gerekir. Süt başka bir şeydi. Çocuk hiçbir şey yapmıyordu, yalnızca emiyordu. O bir emiciydi.

Her gün sorumlulukları artar ve uzaklaşır, anneden uzaklaştırılır. Ve ne kadar uzaklaştırılırsa, dünya onu o kadar çevreler. Dünya düşmandır... Rahim asla düşman değildi, öylesine dosttu. Dünya dost değildir: Rekabet vardır, herkes kendisi ile ilgilenir ve kimse seninle ilgilenmez. Dünya annen değildir.

Bir çocuk okula başladığında düşman bir dünyaya girer, travmalar, travmalar, şoklar yaşar. Ve bu sürer gider. Nihai kırılış, çocuk bir kadına âşık olduğunda gerçekleşir. Artık yetişkin olmaktadır. Bu annesi ile arasındaki son kopmadır; artık son bağ kırılmıştır. Ama yine de bu insan çocuğu, karısı annesiymiş gibi davranır. Değildir. Kadın kendisi ile ilgilenir ve erkek de kendisi ile ilgilenir. İkisi de kendileri ile ilgilenir. Onlar egolardır. Ve her koca karısını annesi gibi davranmaya ikna etmeye çalışır. Mücadele budur. Kadın öyle davranamaz... Onun kendi çıkarları vardır. Anne tamamen adanmıştı.

Bu yüzden her erkek karısı karşısında hayal kırıklığına uğrar, çünkü hiçbir eş, anne olamaz. Bu iyi ya da kötü eş meselesi değildir... Hiçbir eş anne olamaz. Her erkek hayal kırıklığı yaşar. Karısı karşısında hayal kırıklığı yaşamayan erkek görmedim. Hayal kırıklığına uğramamak imkânsız görünmektedir, çünkü arzu imkânsızdır.

Ama erkek, eşiyle cinsel birleşme yaşadığında kendisini iyi hisseder. Yine rahimdedir. Bu simgesel bir giriştir. O birkaç anda tüm endişeleri, dünyayı, her şeyi unutur. Yine çocuk olur. Karısını ya da sevgilisini derinlemesine seven adama bak. Yüzü çocuk yüzü gibi görünür. Tüm gerilimler kaybolmuştur. Bu yüzden aşk sırasında kadının eşine bebeğim' demesi tesadüf değildir.

Bir hikâye okudum. Gece yarısıymış ve evde yangın çıkmış. Son anda bir kadın çıkarılmış. Kadın deliye dönmüşmüş ve ağlıyormuş: "Bebeğim içeride kaldı." Ve sonra aniden bebek ortaya çıkmış. Balkonda yüz seksen

kiloluk bir adam duruyormuş. "Endişelenme, hayattayım ve geliyorum." Ve kalabalık sorunun ne olduğunu merak ediyormuş!

Ama onlar derin aşk içindeydiler, birlikte yatıyorlardı ve adam o anda bir bebekti. Zihin her şekilde yine o rahim benzeri durumu arar, ama cinsel eylemde bile rahme giremezsin. Yalnızca girmiş gibi görünürsün.

Tek rahme girme olasılığı fiziksel değildir, psikolojiktir ya da daha derin katmanlarda, tinseldir. Eğer kozmosla bir olabilirsen yine rahimde olursun ve bu elinden alınamayacak bir şeydir. O zaman tüm varoluş anne olur. Bu yüzden bana göre, Tanrı'nın baba değil anne olduğunu söyleyen tüm o dinler daha bilimseldir. Tanrı'larına 'baba' diyenler o kadar bilimsel değildir. Çünkü baba o kadar gerekli bir şey değildir. Yalnızca tesadüfidir. 'Baba' asla var olmamıştır. 'Anne' sözcüğü 'babadan çok, çok daha eskidir. 'Dayı' sözcüğü baba'dan daha eskidir. Çünkü beş bin sene önce evlilik yoktu... Gruplar birlikte yaşıyorlardı. Çocuk annesini biliyordu, ama babasının kim olduğunu bilmiyordu, bu yüzden grubun tüm erkek üyeleri dayıydı. Dayı' sözcüğü 'baba'dan daha eskidir. Tüm erkekler dayıydı, çünkü babanın kim olduğuna dair kesinlik yoktu.

Baba daha sonra gelmiştir. Bir erkek bir kadına hâkim olduğunda ve tüm diğer erkekleri uzaklaştırdığında baba ortaya çıktı. Ve kalıp kalmayacağı kesin değildir, çünkü aile dağılmaktadır. Ebedi bir şey değildir, yalnızca kurumsaldır. Baba gidiyor gibi görünmektedir; gelecekte ne olacağını bilemez. Baba için umut yoktur! Yok olacaktır. Yine dayılar önemli olacaktır. Anne temeldir; baba sosyaldir ve elden çıkarılabilir. Kuruma, toplumun nasıl düşündüğüne bağlıdır. Ama anne elden çıkarılamaz. Bu yüzden Tanrı'yı anne olarak düşünen dinler aslında daha derindir... Ana Tanrıça'yla bir olanlar ebedi rahme girmiş olurlar. Artık acı olmaz, artık ıstırap olmaz. Artık asla dışarı atılmazsın.

Son soru:

Osho,

bizim özle değil ipliklerle ilgilendiğimizi söyledin. Ama 'biz' derken kimi kastediyorsun? Çünkü biz olduğumuz halde, boncuklarla, olaylarla ilgileniyoruz. Biz olayların içinde yaşıyoruz.

İplikle, özle, temel olanla, gerçek olanla ilgilendiğimizi söylerken, 'biz'le seni kastetmiyorum. Olduğun halinle sen değil, hayır. Ama olabileceğin halinle sen, evet. Sen çiftsin ve şu anda olduğun şey gerçek değil. Yalnızca sahte bir şey, yalnızca kolaylıkla kurtulunabilecek bir imge. Gerçek sen, ancak tüm maskeler atıldığı zaman bilinebilendir. Bu yüzden 'biz' iplikle ilgileniyoruz, dediğimde, gerçekliğin içinde seni dahil ediyorum. Egolar olarak değil, ruhlar olarak. Siz ikisiniz: Birinde göründüğün gibisin, birinde olduğun gibisin. Görünüş olaylarla ilgili, boncuklarla, yüzeysel olanla ilgili. İçsel olan, sen olan, olaylarla ilgili değil: Zamanla hiç ilgili değil. O ebedi olanla ilgili.

Sana Buda'nın geçmiş yaşamları ile ilgili bir hikâye anlatacağım, henüz Buda olmadığı zamanla ilgili; o yaşamda Buda herkes kadar cahilmiş. Aydınlanmış bir adam duymuş. Bu yüzden onun ayaklarına dokunmak ve ***darshan*** almak için gitmiş. Aydınlanmış adamın ayaklarına dokunmuş ve doğrulurken aydınlanmış adamın onun ayaklarına dokunduğunu görerek şaşırmış. Demiş ki: "Sen ne yapıyorsun? Ben cahilim, aydınlanmadım, günahkârım ve sen aydınlanmışsın, gördüğüm en saf ışıksın.

Neden ayaklarıma dokunuyorsun? Ben senin ayaklarına dokunmaya geldim. Sen neden benim ayaklarıma dokunuyorsun?"

Aydınlanmış adam gülmüş ve şöyle demiş: "Ben senin ayaklarına dokunmuyorum. Ben esasın, içinde saklı ruhun ayaklarına dokunuyorum. O çoktan aydınlandı. Sen daha sonra bilebilirsin ve bildiğinde hatırla. Bir gün benim önünde eğildiğim gerçekliği tanıyacaksın. Şu anda bilmiyorsun, kendi hâzineni bilmiyorsun, ama ben hâzinemi ve o hâzineyi, herkesin hâzinesini tanıdığım anı biliyorum."

Aydınlanmış adam Buda'ya şöyle demiş: "Aydınlandığım an herkesin içindeki özü tanıdım. Sen kendini kandırmaya devam edebilirsin, sana kalmış, ama ben içe işleyebilirim ve içindeki en saf ışığı görebilirim. Onu fark ettiğin zaman beni hatırla."

Ve Buda bir sonraki hayatında aydınlandığında, müritlerine şöyle demiş: "Uyanmış adamın ne dediğini anlamamıştım. Bir gizemdi. Ama şimdi ne demek istediğini görebiliyorum. Artık görünüş geldi. Ve artık her ne isem, o anda da öyleydim. Bunun önünde eğilmiş olmalı."

Bu yüzden, 'biz' dediğimde, senin olasılığını dahil ediyorum, görünüşünü değil. Görünüşün yalnızca bir düş. Ama sen bunun farkında değilsin, çünkü düş gördüğünün farkına varsan düş sona erer. Sen gerçek senin farkında değilsin. Farkına varsan, görünüş kaybolur.

Ben farkındayım. Bu yüzden içinde bulunduğum güçlüğü anlayabilirsin. Seni aydınlanmış insan olarak görüyorum. Sen zaten öylesin. Yalnızca cahil olma oyununu oynuyorsun, yalnızca kendini kandırmaya çalışıyorsun, ama ne yaparsan yap en içsel gerçeklik açısından fark yaratmaz. O masum, saf kalır, tamamen saf. Sen buradasın. Yüzeyine bakarsam, sana pek çok şeyin öğretilmesi gerekir. Ama içsel olana bakarsam, sana hiçbir şey öğretmeye gerek yoktur, hiçbir şey yapmaya gerek yoktur. "Biz iplikle, esasla ilgileniriz, boncuklarla, olaylarla, dışsal olanla değil," derken kastettiğim budur.

Şunu hatırla. Bir gün, aydınlandığında 'biz' derken ne anlatmak istediğimi, kimi dahil ettiğimi anlayacaksın. Seni bu halinle, önümdeki halinle, görünüşünle dahil etmediğim kesin, hayır... Hep olduğun halinle ve bu perde fırlatılıp atıldığı, bu bulutlar dağıldığı ve güneş yükseldiği zaman olacağın halinle dahil ediyorum. Ben bulutların arkasındaki güneşi görebiliyorum.

Sen bulutlarla öyle özdeşleşmişsin ki bana inanamıyorsun bile. Sana zaten aydınlanmış olduğunu söylediğimde nasıl inanabilirsin? Seni kandırdığımı ya da hile yaptığımı söylersin. Bu gerçektir, ama gerçeği anlamak güçtür. Ve kendine gelmeden önce uzun yol gitmen gerekir,

hedefin kendi yuvan olduğunu, zaten hep ulaşmak istediğin yerde olduğunu fark etmeden önce uzun yol gitmen gerekir.

71. BÖLÜM -Çeperi Unut

-SUTRALAR-

98

Herhangi bir pozisyonda, yavaş yavaş koltuk altlarındaki bölgeyi sararak büyük huzura ulaş.

99

Kendini her yönde, uzağa ve yakına yayılırken hisset.

Dışarıdaki yaşam bir fırtınadır: Daimi bir çelişki, kargaşa, mücadele... Ama bu yalnızca yüzeyde böyledir. Dalgalar, deli edici gürültü, daimi mücadele yalnızca okyanusun yüzeyinde vardır. Ama yaşamın tamamı bu değildir. Derinlerde bir merkez bulunmaktadır: Sessiz, suskun, çelişkisiz, mücadelesiz. Merkezde, yaşam gürültüsüz bir akıştır, gevşektir, çabasızca, mücadelesizce, şiddetsizce arayışın o içsel merkezine doğru akan bir ırmak. Yüzeyle, dışsal olanla özdeşleşebilirsin. O zaman ardından endişe

ve ıstırap gelir. Herkese olan da budur: Yüzeyle ve orada süren mücadele ile özdeşleşiriz.

Yüzey huzursuz olacaktır, bunda yanlış bir şey yoktur. Ve eğer merkeze kök salabilirsen, yüzeydeki rahatsızlık güzel olacaktır, kendine has bir güzelliği olacaktır. Sen içten içe sessiz olabilirsen, o zaman tüm sesler ezgili olacaktır. O zaman hiçbir şey yanlış olmayacaktır; oyun olacaktır. Ama sen içsel nüveyi, sessiz merkezi bilmiyorsan, tamamen yüzeyle özdeşleşiyorsan, delirirsin. Ve herkes hemen hemen delidir.

Tüm dini teknikler, Yoga teknikleri, meditasyon, Zen, temel olarak senin merkez ile yine bağlantı kurman içindir, içe gitmen, çeperi unutman içindir, bir süreliğine çeperi bırakman, kendi benliğinde derinlemesine gevşemen ve böylece dışsal olanın tamamen kaybolması ve yalnızca içsel olanın kalması içindir. Bir kez nasıl geriye gidileceğini, insanın nasıl kendi içine inebileceğini bilince, bu zor değildir. Çok kolaylaşır. Ama bilmiyorsan, yalnızca zihne tutunan zihni biliyorsan, çok zordur. İnsanın kendi benliğinde gevşemesi zor değildir: Yüzeye tutunmamak zordur.

Bir sûfi hikâyesi duydum. Bir sûfi fakiri yolculuk ediyormuş. Karanlık bir geceymiş ve adam yolunu kaybetmiş. Öyle karanlıkmış ki nereye gittiğini bile göremiyormuş. Sonra aniden bir uçuruma düşmüş. Adam dehşete kapılmış. Karanlıkta ne olduğunu, uçurumun ne kadar derin olduğunu bilmiyormuş. Bu yüzden bir dal yakalamış ve dua etmeye başlamış. Gece soğukmuş. Bağırmış, ama duyacak kimse yokmuş, kendi sesi yankılanıp kendisine dönmüş. Ve gece o kadar soğukmuş ki elleri donuyormuş ve adam eninde sonunda dalı bırakması gerektiğini anlamış... Tutunmaya devam etmek zor olacakmış. Elleri donuyormuş ve daldan kaymaya başlamış. Ölüm kesinlikle yakınmış. Her an düşüp ölebilirmiş. Ve sonra son an gelmiş. Nasıl dehşet içinde olduğunu anlayabilirsin. An be an ölmek, sonra son an gelmiş ve adam dalın elinden kaydığını görmüş. Ve elleri öyle donmuş ki tutunmaya devam etmenin yolu yokmuş, bu yüzden düşmek zorunda kalmış.

Ama düştüğü an dans etmeye başlamış. Uçurum falan yokmuş, açık zemindeymiş. Ve bütün gece acı çekmişti...

Durum budur. Sen yüzeye tutunmaya devam ediyorsun, yüzeyi bırakırsan kaybolacağından korkuyorsun. Gerçekte yüzeye tutunursan kaybolacaksın. Ama derinlerde bir karanlık var ve sen zemini göremiyorsun; yüzeyden başka hiçbir şey göremiyorsun. Tüm bu teknikler seni cesur, güçlü, maceracı kılmak içindir, böylece tutunmayı bırakabilirsin ve kendi içine düşebilirsin. Uçurum gibi, karanlık dipsiz bir uçurum gibi görünen şey senin benliğinin zeminidir. Bir kez yüzeyi, çeperi bırakınca, odaklanacaksın.

Hedef bu odaklanmadır. Bir kez odaklanınca, çepere gidebilirsin, ama tamamen farklı olursun. Bilincinin niteliği tamamen değişir. O zaman çepere gidebilirsin, ama bir daha asla çeper olmazsın. Merkezde kalırsın. Ve çeperdeyken merkeze odaklanmak güzeldir. O zaman zevk alabilirsin; bu güzel bir oyun olur. O zaman çelişki olmaz; bir oyundur. O zaman içinde gerilim yaratmaz ve çevrende ıstırap olmaz, endişe olmaz. Ve çok fazla, çok ağır geldiği an asıl kaynağa geri dönebilirsin. Dalarsın. Sonra tazelenirsin, canlanırsın ve yine çepere gidebilirsin. Bir kez yolu öğrenince... Ve yol uzun değildir. Kendi benliğinden başka hiçbir yere gitmiyorsun, bu yüzden uzak değildir. Yanı başındadır. Tek engel senin tutunmandır, çepere tutunman, bırakırsan kaybolacağından korkman. Korku, ölecekmişsin hissini verir. İçsel merkeze gitmek bir ölümdür... Çeperle özdeşleşmenin ölümüdür ve sonra yeni bir imge, yeni bir benlik hissi doğar.

Bu yüzden, Tantra tekniklerinin ne olduğunu birkaç sözcük ile ifade etmek istersek, insanın kendi içinde derinlemesine gevşemesi olduğunu, insanın kendi içinde tamamen gevşemesi olduğunu söyleyebiliriz.

Sen hep gerginsin, bu tutunmadır, yapışmadır. Sen asla gevşemiyorsun, asla bir salıverme durumunda olmuyorsun. Sen hep bir şeyler yapıyorsun: O yapma sorundur. Asla bir yapmama durumunda olmuyorsun, olayların olduğu ve senin orada, hiçbir şey yapmadan durduğun durumda olmuyorsun. Nefes içeri giriyor, dışarı çıkıyor, kan dolaşıyor, beden canlı, zonkluyor, yel esiyor, dünya dönüp duruyor... Ve sen hiçbir şey yapmıyorsun. Sen yapan değilsin. Sen yalnızca gevşemişsin ve her şey oluyor. Her şey olurken ve sen yapan değilken, tamamen gevşersin. Sen

yapanken ve olaylar olmazken, senin tarafından yönlendirilirken, gergin olursun.

Uyurken kısmen gevşiyorsun, ama eksiksiz olmuyor. Uykunda bile idare etmeye devam ediyorsun, uykunda bile olayların olmasına izin vermiyorsun. Uyuyan birini izle: Çok gergin olduğunu, tüm bedeninin gergin olduğunu göreceksin. Uyuyan küçük bir çocuğu izle, o çok gevşemiştir. Ya da bir hayvanı, bir kediyi izle... Bir kedi daima gevşemiş olur. Sen uyurken bile gevşemezsin; sen gerginsin, mücadele halindesin, hareket ediyorsun, biriyle savaşıyorsun. Yüzünde gerilimler var. Düşlerinde savaşıyor, koruyor olabilirsin... Uyanıkken yaptığın aynı şeyleri yapıyorsun, içsel bir dramı tekrarlıyorsun. Gevşemiş değilsin; derin bir salıverme halinde değilsin. İşte bu yüzden uyku gittikçe güçleşiyor. Ve psikologlar, aynı eğilim sürerse, kısa süre sonra kimsenin doğal olarak uyuyamayacağı bir gün geleceğini söylüyor. Uyku kimyasal olarak üretilecek, çünkü kimse doğal bir şekilde uykuya dalamayacak. O gün çok uzak değil. Sen çoktan o yola koyulmuşsun, çünkü uykuda bile yalnızca kısmen uyuyorsun, kısmen gevşiyorsun.

Meditasyon en derin uykudur. O eksiksiz gevşemedir, artı daha fazlasıdır; tamamen gevşemiş, ama uyanık olursun. Farkındalık olur. Farkındalık içinde eksiksiz uyku meditasyondur. Tamamen uyanık, olaylar olurken, ama sen direnmezken, savaşmazken, yapmazken. Yapan orada değildir. Yapan uykuya dalmıştır. Orada yalnızca bir tanık vardır, 'yapmayan uyanıklık' vardır. O zaman hiçbir şey seni rahatsız edemez.

Nasıl gevşeneceğini biliyorsan hiçbir şey seni rahatsız edemez. Nasıl gevşeneceğini bilmiyorsan, o zaman her şey seni rahatsız eder. Her şey diyorum. Aslında seni rahatsız eden bir şey değildir, her şey yalnızca bahane olur. Sen hemen hemen her zaman rahatsız olmaya hazır olursun. Bir şey seni rahatsız etmezse, başka bir şey eder; rahatsız olursun. Sen hazırsın, rahatsız olma eğilimine sahipsin. Tüm sebepler ortadan kaldırılsa, o zaman bile rahatsız olursun. Bir sebep bulursun, bir sebep yaratırsın. Dışarıdan hiçbir şey gelmese, içeriden bir şey yaratırsın... Bir düşünce, bir fikir... Ve sen rahatsız olursun. Senin bahanelere ihtiyacın var. Bir kez nasıl gevşeneceğini bilince, hiçbir şey seni rahatsız edemez. Dünya

değiştiğinden değil, olaylar farklı olduğundan değil. Dünya aynıdır. Ama senin eğilimin yoktur, sende delilik yoktur; her daim rahatsız olmaya hazır olmazsın. O zaman çevrende olan her şey yatıştırıcı olur. Sen gevşemişsen trafik gürültüleri bile yatıştırıcı olur. Pazar yeri bile yatıştırıcı olur. Sana bağlıdır. Bu içsel bir niteliktir. Merkeze doğru ne kadar gidersen nitelik o kadar artar ve sen çepere doğru ne kadar gidersen o kadar rahatsız olursun. Eğer çok fazla rahatsız oluyorsan ya da rahatsız olmaya eğilimli isen, bu bir şeyi gösterir: Senin çeperin yakınında var olduğunu. Başka bir şeyi değil. Bu, senin yüzeyin yakınında ikâmet ettiğini gösterir. Ve bu sahte bir ikâmetgâhtır, çünkü senin gerçek yuvan merkezdir, benliğinin merkezi.

Şimdi tekniklere girelim.

98. Teknik

Herhangi bir pozisyonda, yavaş yavaş koltuk altlarındaki bölgeyi sararak büyük huzura ulaş.

Bu çok basit bir yöntemdir, ama mucizeler yaratır. Dene. Ve herkes deneyebilir, tehlikesi yoktur. İlk şey, gevşemiş bir pozisyonda olmaktır. Senin için kolay olan bir pozisyonda gevşemiş. Özel bir duruş ya da ***asana*** deneme. Buda özel bir duruşta oturur. Onun için bu kolaydır. Bir süre çalışırsan senin için de kolay olabilir, ama en başta senin için kolay olmaz. Ve çalışmaya da gerek yoktur: Şu anda senin için kolay olan bir duruşla başla. Duruşla mücadele etme. Rahat bir sandalyede oturup gevşeyebilirsin. Tek önemli olan bedeninin gevşemiş bir durumda olmasıdır.

Bu durumda, gözlerini kapat ve tüm bedeni hisset. Bacaklardan başla. Bir gerilim olup olmadığını hisset. Bir gerilim olduğunu hissediyorsan, bir şey yap: Onu daha da gergin kıl. Sağ bacakta bir gerilim olduğunu hissediyorsan, o gerilimi olabildiğince çok yoğunlaştır. Bir zirveye getir. Sonra aniden gevşe, ki gevşemenin nasıl yerleştiğini hissedebilesin. Sonra her yerde gerilim arayarak tüm bedeni tara. Nerede gerilim hissetsen, daha da geril, çünkü yoğun olduğunda gevşemek daha kolaydır. Tam ortada zordur, çünkü gerilimi hissedemezsin. Bir aşırı uçtan diğerine gitmek kolaydır, çok kolay, çünkü aşırı uç diğer aşırı uca gitmek için durum

yaratır. Bu yüzden, eğer yüzde bir gerilim hissediyorsan, tüm yüz kaslarını olabildiğince ger, gerilim yarat ve onu zirveye çıkar. Artık daha fazlasının mümkün olmadığı bir noktaya getir. Sonra aniden gevşe. Bu şekilde, bedenin tüm organlarının, kolların ve bacakların gevşemesini sağla.

Ve yüz kaslarına özellikle dikkat et, çünkü gerilimlerin yüzde doksanını onlar taşır. Bedenin geri kalanı yalnızca yüzde onunu taşır. Tüm gerilimler zihindedir, bu yüzden yüz depo olur. Bu yüzden yüz kaslarını olabildiğince ger, bu konuda utanma. Yüzün yoğun bir şekilde acı, endişe ifadesi taşısın. Ve sonra aniden gevşe. Beş dakika yap, böylece tüm bedendeki her organın gevşediğini hissedeceksin. Bu senin için kolay bir duruştur.

Oturarak ya da yatakta yaparak ya da sen nasıl rahat hissediyorsan o şekilde yapabilirsin.

Herhangi bir pozisyonda, yavaş yavaş koltuk altlarındaki bölgeyi sararak büyük huzura ulaş.

İkinci şey: Bedenin rahat bir duruş kazandığını hissettiğinde, üzerinde fazla durma. Yalnızca bedenin gevşediğini hisset, sonra bedeni unut. Çünkü gerçekte, bedeni hatırlamak bir tür gerilimdir. İşte bu yüzden fazla üzerinde durma diyorum. Gevşe ve unut. Unutmak gevşemektir. Ne zaman çok fazla hatırlasan, bu hatırlayış bedene gerilim getirir.

Sen gözlemlememiş olabilirsin, ama denenebilecek çok kolay bir şey vardır. Elini nabzına koy ve say. Sonra gözlerini kapat, beş dakika için dikkatini nabzına ver ve sonra say. Nabız daha hızlı atıyor olacak, çünkü beş dakikalık dikkat ona gerilim verir. Bu yüzden gerçekte, ne zaman bir doktor nabzını saysa, asla gerçek sayım değildir. Her zaman doktorun saymaya başlamasından öncekine göre daha yüksek çıkar. Ne zaman doktor elini eline alsa, sen uyanık olursun. Ve eğer doktor bir hanım doktorsa, daha da uyanık olursun, nabzın daha da hızlanır. Bu yüzden, ne zaman bir hanım doktor nabzını saysa, sayımdan on çıkar. Senin nabzın bu olacaktır. Aksi halde dakikada fazladan on atış sayılacaktır.

Ne zaman bilincini bedenin herhangi bir kısmına getirsen, o kısım gerilir. Biri seni gözlemlediği zaman gerilirsin; tüm beden gerilir. Yalnız kaldığında farklı olursun. Biri odaya girdiği zaman aynı olmazsın. Tüm beden hızlanır. Gerilirsin. Bu yüzden gevşeme konusunun üzerinde fazla durma, aksi halde saplantılı olursun. Beş dakika için yalnızca gevşe ve unut. Unutuşun yardımcı olacaktır ve bedenine daha derin bir gevşeme getirecektir.

Yavaş yavaş koltuk altlarındaki bölgeyi sararak büyük huzura ulaş. Gözlerini kapat ve iki koltuk altı arasındaki bölgeyi hisset: Yürek bölgesi, göğsün. İlk önce bütün dikkatinle, bütün farkındalığını koltuk altları arasını hisset. Tüm bedeni unut, yalnızca koltuk altları arasındaki yürek bölgesini, göğsü hatırla ve onun büyük huzurla dolduğunu hatırla. Beden gevşediği an, otomatik olarak yüreğine huzur dolar. Yürek sessizleşir, gevşer, ahenk kazanır. Ve tüm bedeni unutup dikkatini göğse çevirdiğinde ve bilinçli olarak onun huzurla dolduğunu hissettiğinde, hemen çok fazla huzur gerçekleşir.

Bedende bölgeler vardır, özel merkezler, orada özel duygular bilinçli olarak yaratılabilir. Koltuk altları arasında yürek merkezi vardır ve yürek merkezi, her başına geldiğinde, senin başına gelen tüm huzurun kaynağıdır. Ne zaman huzurlu olsan, o huzur yürekten gelmektedir. Yürek huzur yayar. İşte bu yüzden dünyanın her yerindeki, her ırktan insan, din, ülke ayrımı olmadan, kültürlü olup olmadığına bakmadan, şunu hisseder: Sevginin yüreğin yakınından bir yerden geldiğini. Bunun hiçbir bilimsel açıklaması yoktur. Ne zaman sevgi hakkında düşünsen, yüreği düşünürsün. Gerçekte, ne zaman âşık olsan gevşersin ve gevşemiş olduğun için belli bir huzurla dolarsın. O huzur yürekten gelir. Bu yüzden aşk ve huzur ilişkili, bağlantılı olmuştur. Ne zaman âşık olsan huzurlu olursun; âşık olmadığında kendini rahatsız hissedersin. Huzur yüzünden yürek aşkla ilişkilendirilmiştir.

Bu yüzden iki şey yapabilirsin. Aşkı arayabilirsin ve zaman zaman huzur duyabilirsin. Ama bu yol tehlikelidir, çünkü sevdiğin kişi senin için çok önemli olur. Ve öteki, ötekidir ve sen bir açıdan bağımlı olursun. Bu yüzden aşk zaman zaman sana huzur verir, ama her zaman değil. Pek çok rahatsızlık, pek çok ıstırap ve endişe anı olur, çünkü öteki, işe karışmıştır.

Ne zaman öteki, işe karışsa, bir rahatsızlık olur, çünkü öteki ile ancak yüzeyde buluşabilirsin. Yüzey rahatsız olur. Yalnızca zaman zaman, ikiniz çelişki olmayacak kadar derin aşk içindeyken, ancak o durumda, zaman zaman gevşersin ve yürek huzurla büyür.

Bu yüzden aşk ancak sana huzura dair kısa bakışlar verir, ama aslında hiçbir şey yerleşmiş değildir, kök salmış değildir. Aşk aracılığı ile ebedi huzur mümkün değildir, yalnızca kısa bakışlar mümkündür. Ve iki bakış arasında derin çelişki, şiddet, nefret ve öfke vadileri olur.

Diğer yol, huzuru aşk aracılığı ile değil doğrudan bulmaktır. Huzuru doğrudan bulabilirsen -bulmanın yöntemi budur- hayatın aşkla dolar. Ama artık aşkın niteliği farklı olur. Sahiplenici olmaz; tek bir kişiye odaklı olmaz. Bağımlı olmaz, birini sana bağımlı kılmaz. Aşkın, yalnızca bir sevgi, sevecenlik, derin bir empati olur. Ve artık hiç kimse, hatta bir âşık bile seni rahatsız edemez, çünkü huzurun çoktan köklenmiş olur ve aşkın içsel huzurunun gölgesi olarak gelir. Her şey tersine döner. Bu yüzden Buda öylesine sevgi doludur, ama onun sevgisi bir ıstırap değildir. Sen âşık olduğunda acı çekersin, âşık olmazsan yine acı çekersin. Aşık olmazsan aşk yoksunluğundan acı çekersin; âşık olursan aşk varlığından acı çekersin. Çünkü sen yüzeydesin ve ne yaparsan yap bu sana ancak anlık tatmin verebilir. Sonra yine karanlık vadi.

İlk önce kendi başına huzuru tespit et, o zaman bağımsız olursun, o zaman aşka ihtiyaç duymazsın. O zaman âşık olduğunda asla kendini tutsak hissetmezsin; aşkın bir tür bağımlılık, kölelik, tutsaklık olduğunu hissetmezsin. O zaman aşk yalnızca bir veriş olur: Sende öyle çok huzur vardır ki onu paylaşmak istersin. O zaman alma fikri olmadan vermek olur; koşulsuz olur. Ve sırlarından biri şudur: Ne kadar çok verirsen, o senin başına o kadar fazla gelir. Ne kadar çok verirsen, paylaşırsan, o, o kadar senin olur. Hâzinesine, ki bu sonsuzdur, ne kadar derinlemesine girersen, herkese vermeye o kadar devam edersin. Aksi halde aşk çirkinlik yaratır, bir hastalık, bir humma olur.

... ***Yavaş yavaş koltuk altlarındaki bölgeyi sararak büyük huzura ulaş.*** Koltuk altlarının arasındaki bölgenin farkına var ve oranın büyük huzurla

dolduğunu hisset. Orada yalnızca huzur hisset, o zaman dolu olduğunu hissedersin. O hep doluydu, ama sen hiç farkında değildin. Bu yalnızca uyanıklığını artırmak, seni yuvaya yaklaştırmak içindir. Ve bu huzuru hissettiğin zaman yüzeyden uzaklaşmış olursun. Orada olaylar olmayacağından değil. Ama bunu denediğin ve huzurla dolduğun zaman bir mesafe hissedeceksin; sokaktan gürültü geliyor, ama artık çok uzakta, büyük bir boşluk var. Olur, ama rahatsızlık vermez; tersine, sana daha derin bir sessizlik getirir. Bu mucizedir. Çocuklar oynuyor, biri radyo dinliyor, biri kavga ediyor, tüm dünya çevrende dönmeye devam ediyor, ama sen seninle her şey arasına büyük bir mesafe girdiğini hissediyorsun. O mesafe gelir, çünkü sen çeperden çekilmişsindir. Olaylar çeperde oluyor ve sana, başka birinin başına geliyormuş gibi görünüyor. Sen karışmıyorsun. Hiçbir şey seni rahatsız etmiyor, bu yüzden karışmıyorsun. Aştın. Aşkınlık budur.

Ve doğal olarak huzurun kaynağı yürektir. Sen hiçbir şey yaratmıyorsun. Sen yalnızca hep orada olan bir kaynağa geliyorsun. Bu hayal senin, yüreğin huzurla dolu olduğunun farkına varmana yardımcı olur. Hayal huzur yarattığından değil. Tantra'nın yaklaşımı ile Batılı hipnoz arasındaki fark budur. Hipnozcular, hayal gücü ile senin bunu yarattığını düşünürler, ama Tantra senin onu hayal gücü ile yaratmadığını, yalnızca zaten orada olan bir şeye ahenk kazandığını düşünür. Çünkü senin hayal gücü ile yarattığın bir şey kalıcı olamaz: Gerçeklik değilse, o zaman sahtedir, gerçekdışıdır ve sen bir halüsinasyon yaratmaktasındır. Bu yüzden, bir huzur halüsinasyonu içinde bulunmaktansa rahatsız ve gerçek olmak daha iyidir, çünkü halüsinasyon bir büyüme değildir, sen yalnızca sarhoş olursun. Eninde sonunda halüsinasyondan çıkman gerekir, çünkü eninde sonunda gerçeklik yanılsamayı paramparça edecektir. Gerçeklik her tür yanılsamayı paramparça etmelidir; ancak daha büyük bir gerçeklik paramparça olmaz.

Daha büyük bir gerçeklik, yalnızca çeperde olan gerçekliği paramparça eder, işte bu yüzden Shankâra ve diğerleri dünyanın yanılsama olduğunu söyler. Dünya yanılsama olduğundan değil, ama onlar daha yüksek bir gerçekliği tanımışlardır ve o yükseklikten bu dünya düş gibi görünür. Öylesine uzaktır, mesafe öylesine sonsuzdur ki gerçekmiş gibi

hissedilemez. Sokaktaki gürültü, sanki o konuda düş görüyormuşsun gibi gelir. Gerçek değildir. Hiçbir şey yapamaz. Yalnızca olur ve geçer ve sen dokunulmadan kalırsın. Ve gerçeklik sana dokunmadığında, nasıl onu gerçek olarak hissedebilirsin? Gerçeklik ancak o derinlere işlediğine hissedilebilir. Ne kadar derine işlerse, onu gerçek olarak o kadar fazla hissedersin.

Shankâra tüm dünyanın gerçekdışı olduğunu söyler. Mesafenin çok engin, muazzam ölçüde engin olduğu, orada olan her şeyin düş gibi geldiği bir noktaya varmış olmalıdır. Gelir, ama onunla hiçbir gerçeklik gelmez, çünkü işleyemez. İşleme gerçekliğin oranıdır. Sana bir taş atsam taş sana çarpar. Çarpma içine işler ve o işleme taşı gerçek kılar. Sana bir taş atsam ve taş sana dokunsa, ama içine işlemese, derinlerde düşen taşın sana çarpmasını duyarsın, ama rahatsızlık olmaz. Onu sahte, gerçekdışı, ***maya,*** yanılsama gibi hissedersin. Ama sen çepere o kadar yakınsın ki sana bir taş atsam, incinirsin. Beden değil... Beden her durumda incinir. Bir budaya taş atsam onun bedeni de senin bedenin gibi incinir, ama Buda çeperde değildir, o merkeze kök salmıştır. Ve mesafe öyle büyüktür ki o taşın gürültüsünü duyar, ama incinmez. Benliği dokunulmadan, yaralanmadan kalır. Bu yaralanmamış benlik, taşı düşte atılmış bir şeymiş gibi hisseder. Yanılsamadır. Bu yüzden Buda hiçbir şeyin maddesel olmadığını, her şeyin 'maddesiz' olduğunu, maddesi olmadığını söyler. Dünya maddeden yoksundur. Ve bu Shankara'nın dünyanın yanılsama olduğunu söylemesi ile aynıdır.

Şunu dene. Ne zaman koltuk altlarındaki bölgenin huzurla dolduğunu, huzurun yürek merkezine yayıldığını hissetsen, dünya yanılsama gibi gelir. Bu, meditasyona girdiğinin işaretidir. Dünya yanılsama gibi gelir, yanılsama gibi görünür. Dünyanın yanılsama olduğunu düşünme, düşünmeye gerek yoktur. Hissedeceksin. Aniden zihnine şu gelecek: "Dünyaya ne oldu?" Dünya aniden düş gibi oldu. Orada, düşsü bir varoluş içinde, maddesiz. Öylesine gerçek görünüyor, tıpkı ekrandaki film gibi. Üç boyutlu bile olabilir. Bir şey gibi görünüyor, ama yansıtılmış bir şey. Dünya yansıtılmış bir şey olduğundan değil, aslında gerçekdışı olduğundan değil. Hayır. Dünya gerçek, ama sen mesafe yaratıyorsun ve mesafe gittikçe artıyor. Ve mesafenin gittikçe artıp artmadığını, dünya hakkında ne

hissettiğine bakarak anlayabilirsin. Kriter budur. Bu bir meditasyon kriteridir. Dünyanın gerçekdışı olması doğru değildir. Dünya gerçekdışı olmuşsa, sen benliğine odaklanmışsındır. Artık yüzey ve sen o kadar uzaksın ki yüzeye nesnel bir şey gibi, senden başka bir şey gibi bakabilirsin. Özdeşleşmezsin.

Bu teknik çok kolaydır ve denersen, fazla zaman almaz. Bu teknikle, zaman zaman öyle olur ki ilk çabada onun güzelliğini ve mucizesini hissedersin. Bu yüzden dene. Ama ilk çabada bir şey hissetmezsen hayal kırıklığına uğrama. Bekle. Ve yapmaya devam et. Ve öyle kolaydır ki her zaman yapmaya devam edebilirsin. Gece yatağında yatarken yapabilirsin; sabah, artık uyandığını hissettiğinde yapabilirsin. İlk önce yap, sonra yataktan kalkın. On dakika bile yeterli olur. Gece, uyumadan önce, on dakika yap. Dünyayı gerçekdışı kıl, o zaman uykun öyle derinleşir ki daha önce hiç uyumadığın gibi uyursun. Dünya sen uykuya dalmadan hemen önce gerçekdışı olursa, daha az düş görürsün. Çünkü dünya bir düş olmuşsa, o zaman düşler devam edemez. Ve eğer dünya gerçekdışı ise, sen tamamen gevşersin, çünkü dünyanın gerçekliği kendini sana dayatmaz, üzerine üzerine gelmez.

Bu tekniği uykusuzluktan mustarip insanlara tavsiye ettim. Derinlemesine faydası olur. Dünya gerçekdışı ise, gerilimler çözülür. Ve eğer çeperden uzaklaşabilirsen, çoktan derin bir uyku durumuna yaklaşmışsındır. Daha uyku gelmeden sen onun derinliklerine dalmışsındır. Ve sonra sabah güzeldir, çünkü sen öylesine taze, öylesine gençsindir; tüm enerjin titreşmektedir. Bunun sebebi senin merkezden çepere dönmendir.

Ve uyandığın an, artık uykunun kalmadığı an, gözlerini açma. İlk önce on dakika boyunca bu deneyi yap, sonra gözlerini aç. Bütün geceden sonra beden gevşemiştir ve taze, canlı hissetmektedir. Çoktan rahatlamışsındır; bu yüzden fazla zaman almaz. Yalnızca gevşe. Bilincini koltuk altlarının arasına, yüreğe getir: Onu derin bir huzurla doldur. On dakika için o huzurda kal, sonra gözlerini aç. Dünya tamamen farklı görünecektir, çünkü o huzur gözlerinden de yayılacaktır. Ve kendini bütün gün farklı hissedeceksin. Yalnızca farklı hissetmekle de kalmayacaksın, insanların

sana farklı davrandığını hissedeceksin. Her ilişkiye bir şey katacaksın. Katkın yoksa, insanlar farklı davranır, çünkü senin farklı biri olduğunu hissederler. Bunun farkında olmayabilirler. Ama sen huzurla dolu olduğunda herkes sana farklı davranır. Daha sevgi dolu, daha nazik, daha az dirençli, daha açık, daha yakın olurlar. Bir mıknatıs vardır. Huzur bir mıknatıstır. Sen huzurlu olduğunda insanlar sana yaklaşır; sen rahatsız olduğunda herkes uzaklaşır. Ve bu öyle fiziksel bir olgudur ki kolaylıkla gözlemleyebilirsin. Ne zaman huzurlu olsan herkes sana daha yakın olmak ister, çünkü o huzur yayılır, çevrende bir titreşim olur. Huzur halkaları çevrende yayılır ve kim gelse sana daha yakın olmak ister. Bir ağacın gölgesine gidip orada gevşemek ister gibi.

İçten içe çok huzurlu olan birinin çevresinde daima bir gölge vardır. Nereye giderse gitsin herkes ona yakın, açık, güvenli olmak ister. İçsel kargaşası, çelişkisi, ıstırabı, endişesi, gerilimleri olan biri başkalarını iter. Kim gelirse gelsin korkar. Sen tehlikelisindir. Sana yakın olmak tehlikelidir. Çünkü sen sahip olduğunu verirsin, daima vermektesin. Bu yüzden birini sevmek isteyebilirsin, ama içten içe rahatsızsan, âşığın bile itilir ve senden kaçmak ister, çünkü onun enerjisini tüketirsin ve o senin yanında kendisini mutlu hissetmez. Ve ne zaman yanından ayrılsan, yorgun, bitkin kalır, çünkü sen yaşam veren bir kaynak değilsin, yanında yıkıcı bir enerji var.

Bu yüzden yalnızca sen farklı hissetmezsin, başkaları da senin farklı olduğunu hisseder.

Merkeze biraz daha yaklaşsan tüm yaşam tarzın değişir. Ve onunla beraber tüm bakış açın, tüm sonuçların. Sen huzurluysan tüm dünya sana huzurlu gelir. Bu yalnızca bir yansımadır. Sen her ne isen, her yerden yansır. Herkes bir ayna olur.

99. Teknik

Kendini her yönde, uzağa ve yakına yayılırken hisset.

Tantra ve Yoga, ikisi de sorunun senin darlığın olduğunu düşünür. Sen kendini bu kadar dar kıldığın için daima tutsak hissedersin. Tutsaklık başka bir yerden gelmemektedir: Tutsaklık senin dar zihninden kaynaklanmaktadır. Ve gittikçe daralır ve sen çok sınırlanmış olursun. O sınırlama sana tutsaklık hissi verir. Senin sonsuz bir ruhun ve sonsuz bir benliğin var, ama o sonsuz varlık tutsak hissediyor. Bu yüzden ne yaparsan yap, her yerde kısıtlama hissediyorsun. Nereye gidersen git, bir çıkmaz sokakla karşılaşıyorsun. Onun ötesine geçemiyorsun. Her yerde sınır var. Uçabileceğin açık gökyüzü yok. Ama o sınırları sen yaratıyorsun. O sınır senin, kendi yaratımın. Onu belli sebepler için sen yarattın: Güvenlik için. Sınırlar yarattın. Ve sınırlar ne kadar darsa, sen kendini o kadar güvende hissediyorsun. Çok geniş sınırların varsa her tarafına göz- kulak olamazsın, her yerde uyanık ve dikkatli olamazsın. Sınırlar zarara açık olur. Dar sınırları gözleyebilirsin, kapalı kalırsın, zarara açık olmazsın, güvende hissedersin. Sınırları güvenlik yaratmıştır. Ama o zaman tutsak hissedersin.

İşte zihnin çelişkileri böyledir. Sen daha fazla güvenlik istersin ve aynı zamanda daha fazla özgürlük istersin. İkisi birlikte olamaz. Özgürlük istiyorsan güvenliği kaybedersin. Her durumda güvenlik yalnızca yanılsamadır, aslında yoktur. Çünkü ölüm başına gelecektir. Ne yaparsan yap öleceksin. Tüm güvenliklerin yalnızca bir cephedir, hiçbir şeyin faydası olmaz. Ama güvensizlikten korkarak sınırlar yaratırsın, çevrende büyük duvarlar yaratırsın ve o zaman açık gökyüzü kapanır. Ve o zaman acı çekersin! Ve o zaman şöyle dersin: "Açık gökyüzü nerede?" ve "Ben özgürlük istiyorum, hareket etmek istiyorum!" Ama bu sınırları sen yarattın.

Bu yüzden, bu tekniği yapmadan önce hatırlaman gereken ilk şey budur, aksi halde yapamazsın. Sınırların yerinde dururken yapamazsın. Sınırlar yaratmayı bırakmadığın sürece hissedemezsin ve yapamazsın.

... Her yönde, uzağa ve yakına yayılırken... Sınır olmadan, sonsuz olarak, sonsuz uzayla bir olarak... Zihnin için bu imkânsız olacaktır. Nasıl hissedebilirsin? Nasıl yapabilirsin? İlk önce bazı şeyleri yapmaktan vazgeçmen gerekir.

İlk şey şudur: Güvenlikle çok ilgiliysen, o zaman tutsak kal. Gerçekten de, en güvenli yer hapishanedir. Orada sana kimse zarar veremez. Hapishane dışındaki kimse tutsaklar kadar güvende, o kadar korunaklı değildir. Bir tutsağı öldüremezsin. Zordur. O bir kraldan daha iyi korunur. Bir devlet başkanını ya da bir kralı öldürebilirsin, o kadar zor değildir. Her gün onları öldürüp duruyorlar. Ama bir tutsağı öldüremezsin. O öyle güvendedir ki, aslında güvende olmak isteyenler hapishaneye girmelidirler, dışarıda yaşamamalıdırlar. Hapishanenin dışında yaşamak tehlikelidir, tehlikelerle doludur. Her şey olabilir. Bu yüzden çevremizde zihinsel hapishaneler, psikolojik hapishaneler yaratmışızdır ve o hapishaneleri yanımızda taşırız, taşınabilir şeylerdir. Senin onların içinde kalman gerekmez, onlar seninle gelir. Nereye gidersen, hapishanen de seninle gelir.

Her zaman bir duvarın arasındasın. Ancak zaman zaman, nadiren elini uzatıp birine dokunursun. Ama yalnızca bir el... Asla hapishanenden çıkmazsın. Bu yüzden ne zaman karşılaşsak, bu yalnızca hapishaneden çıkan ellerin buluşmasıdır. Pencerelerden bir el uzatırız, korku içindeyizdir ve her an eli geri çekmeye hazırızdır. Her iki taraf aynı şeyi yapmaktadır. Yalnızca eller dokunur. Ve artık psikologlar, bunun bile yalnızca görünüş olduğunu, çünkü ellerin kendi zırhlarını kuşandıklarını söylemektedir. Eldivensiz el yoktur. Eldivenleri yalnızca Kraliçe Elizabeth kullanmaz, kimse sana dokunamasın diye sen de eldiven kullanırsın. Ya da biri sana dokunsa bile, yalnızca bir el vardır ve o da ölüdür. Sen çoktan korku içinde çekilmişsindir. Çünkü öteki korku yaratır. Sartre'ın dediği gibi: "Öteki düşmandır." Sen böylesine zırhlanmışsan öteki düşman gibi görünür. Zırhlı biri ile dostluk kurulamaz. Dostluk imkânsızdır, aşk imkânsızdır, birlik imkânsızdır. Sen korkuyorsun. Biri sana sahip çıkabilir, biri seni alt edebilir, biri seni köle yapabilir. Bundan korkarak bir hapishane yarattın, çevrene bir güvenlik duvarı ördün. İhtiyatla hareket ediyorsun, her adımı ihtiyatla atıyorsun. Yaşam kasvetli oldu, yaşam bir can sıkıntısı oldu. Eğer aşırı ihtiyatlı davranırsan, yaşam bir macera olamaz. Kendini çok fazla koruyorsan, çok fazla güvenlik istiyorsan, çoktan ölmüşsün demektir.

Bu yüzden temel bir yasayı unutma: Yaşam güvensizliktir. Ve eğer güvensizlik içinde yaşamaya hazırsan, ancak o zaman canlı olursun.

Güvensizlik özgürlüktür. Güvensiz, daima güvensiz olmaya hazırsan, özgür olursun. Ve özgürlük ilahi olana açılan kapıdır.

Korkarken bir hapishane yaratırsın. Ölü olursun, gittikçe daha ölü.

Ve sonra seslenirsin: "Tanrı nerede?" Ve sonra sorgularsın: "Yaşam nerede? Yaşamın ne anlamı var? Mutluluk nerede?" Yaşam orada, seni beklemiyor, senin onunla onun kendi koşulları altında buluşman gerekir. Senin koşulların olamaz, yaşamın kendi koşulları vardır. Ve temel koşul şudur: Güvensiz kal. Bu konuda hiçbir şey yapılamaz. Ancak bir yanılsama yaratırsın ve o yanılsamada hayatını boşa harcayabilirsin. Bu konuda hiçbir şey yapılamaz. Ne yaparsan yap, yalnızca aldatmacadır.

Âşık olursan, bu kadının ya da bu adamın seni terk edeceğinden korkarsın. Hemen korku işe karışır. Âşık değilken hiç korkmuyordun. Artık âşıksın: Yaşam işe karıştı ve onunla birlikte güvensizlik işe karıştı. Kimseyi sevmeyen biri, birinin onu terk edeceğinden asla korkmaz. Tüm dünya onu terk edebilir, o korkmaz. Ona zarar veremezsin. O güvendedir. Birini sevdiğin an güvensizlik gelir, çünkü yaşam gelir. Ve yaşamla birlikte, ölüm gelir. Âşık olduğun an korkmaya başlarsın: Bu insan ölebilir, bu insan gidebilir, bu insan başka birine âşık olabilir! İşleri güvenceye almak için bir şey yapmalısındır... Evlenmelisindir. Bu yüzden, artık bu insanın seni terk etmesi güç olsun diye yasal bir tutsaklık yaratılır. Artık toplum seni korur, yasalar seni korur, polis, yargıç, hepsi seni korur. Artık bu insan gitmek isterse, onu mahkemeye sürükleyebilirsin ve boşanmak isterse sana karşı bir şeyi kanıtlamak zorundadır. O zaman bile üç, beş sene alır. Artık çevrende bir güvenlik yaratmışsındır. Ama evlendiğin an ölürsün. İlişki canlı değildir. Artık bir kanun olmuştur, bir ilişki değil. Artık yasal bir olgudur, canlı bir şey değil. Mahkeme, hayatı koruyamaz; kanun yalnızca yasaları koruyabilir. Artık evlilik ölü bir şeydir. Tanımlanabilir. Aşk tanımlanamaz. Evlilik tanımlanabilir, aşk tanımlanamaz. Artık tanımlar dünyasına girmişsindir.

Ama olgu çoktan ölmüştür. Sen onun güvenli olmasını istediğin an, onu sınırlamak, böylece yeni bir şeyin olmasını önlemek istediğin an, onu tutsak etmişsindir. O zaman acı çekersin. O zaman karının senin için bir

tutsaklık haline geldiğini söylersin. Koca, bu karının onun için bir tutsaklık haline geldiğini söyler. Ve sonra kavga edersin, çünkü ikiniz de diğeri için tutsaklık haline gelmişsinizdir. Artık kavga edersin. Artık aşk yok olmuştur, yalnızca çelişki vardır. Bu, güvenlik özlemi yüzünden olur.

Ve her konuda aynısı olmuştur. Şunu temel bir şey olarak hatırla: Yaşam güvensizdir. Yaşamın doğası budur. Bu yüzden aşk olduğunda, sevgilinin seni terk edebileceği korkusunu yaşa, güvenlik yaratma. O zaman aşk büyür. Sevgili ölebilir ve sen hiçbir şey yapamazsın, ama bu aşkı öldürmez. Güvenlik öldürebilir. Aşk daha da büyür.

Gerçekte, insan ölümsüz olsa, bence aşk imkânsız olurdu. İnsan ölümsüz olsa birini sevmek çok güç olurdu. Âşık olmak çok tehlikeli olurdu. Ölüm vardır ve yaşam tıpkı titreyen bir yaprağın üzerindeki çiy damlası gibidir. Her an esinti gelebilir ve çiy damlası düşüp kaybolabilir. Yaşam bir dalgalanmadır, O dalgalanma yüzünden, o hareket yüzünden, ölüm daima oradadır. Bu aşka yoğunluk katar. Aşk yalnızca ölüm var olduğu için mümkündür. Aşk yoğunlaşır, çünkü ölüm vardır. Düşün... Sevgilinin bir sonraki an öleceğini bilsen, her tür sertlik kaybolur, her tür çelişki kaybolur. Ve o bir an sonsuzluk olur. Ve öyle çok aşk olur ki tüm benliğini ona dökersin. Ama sevgilinin ölmeyeceğini biliyorsan, hiç acelen olmaz. Kavga edebilirsin, aşkı daha sonraya erteleyebilirsin. Yaşam sonsuz olsa, beden ölümsüz olsa, âşık olamazsın.

Hinduların güzel bir miti vardır. Cennette Indra'nın hükmettiğini söylerler. Indra cennetin kralıdır. Ve cennette aşk yoktur. Güzel kızlar vardır, dünyadakinden daha güzel kızlar ve ilahlar vardır. Cinsellik vardır, ama aşk yoktur, çünkü ölümsüzdürler.

Bu yüzden bir Hint hikâyesinde, cennet kızlarının şefi olan Urvashi'nin Indra'dan bir adama âşık olmak üzere birkaç günlüğüne yeryüzüne inme izni istediği anlatılır. "He saçmalık!" der Indra. "Burada âşık olabilirsin! Ve yeryüzünde bu kadar güzel insanlar bulamazsın." Urvashi şöyle yanıt verir: "Güzeller, ama ölümsüzler, bu yüzden cazibeleri yok. Onlar aslında ölü."

Onlar aslında ölüdür, çünkü onları canlı kılacak ölüm yoktur. Onlar hep orada olacaktır. Ölemezler, o zaman nasıl canlı olabilirler? O canlılık ölüme karşı vardır. Bir insan canlıdır, çünkü ölüm daima oradadır, savaşmaktadır. Yaşam, ölüm fonu önünde var olabilir.

Urvashi de der ki: "Yeryüzüne gitmeme izin ver. Birine âşık olmak istiyorum." İzin verilir ve Urvashi yeryüzüne inerek genç bir adam olan Pururva'ya âşık olur.

Ama Indra bir koşul öne sürmüştür. Indra, Urvashi'nin yeryüzüne gidebileceğini, birine âşık olabileceğini söylemiş, ama onu seven adama kim olduğunu söylememesi gerektiği koşulunu öne sürmüştür. Bu aşk için zordur, çünkü aşk meraklıdır. Aşk sevgili hakkında her şeyi bilmek ister, her şeyi. Tüm bilinmeyenler bilinir kılınmalıdır. Tüm gizeme girilmeli ve taranmalıdır. Bu yüzden Indra kurnazlıkla, Urvashi'nin ne kadar kurnazca olduğunu anlamadığı bir koşul öne sürmüştür. Urvashi, "Tamam," der. "Âşığıma benim hakkımda meraklanmaması, kim olduğumu sormaması gerektiğini söylerim. Ve eğer sorarsa, hemen onu terk ederim ve geri gelirim." Ve Pururva'ya şöyle der: "Bana benim hakkımda, kim olduğum hakkında soru sorma. Sorduğun an yeryüzünden ayrılmam gerekir."

Ama aşk meraklıdır. Bu yüzden Pururva onun kim olduğu hakkında öncekinden de çok meraklanmış olmalı. Uyuyamaz. Urvashi'ye bakar durur. Kimdir o? Böylesine güzel, düşsü malzemeden yapılmış, yeryüzünden görünmeyen, maddesel görünmeyen bir kadın. Belki de başka bir yerden, bilinmeyen bir boyuttan gelmektedir. Gittikçe daha fazla meraklanır. Ama aynı zamanda gittikçe daha fazla korkar, çünkü onun gitme olasılığı vardır. Öyle çok korkar ki, gece, uykuya dalarken kadının sarisinin bir parçasını eline alır, çünkü kendine güvenmemektedir. Her an sorabilir, soru daima oradadır. Uykusunda bile sorabilir. Ve Urvashi uykusunda bile soramayacağını söylemiştir. Bu yüzden adam Urvashi'nin sarisinin bir parçasını eline alarak uyur.

Ama bir gece kendini tutamaz. Ve artık Urvashi'nin onu terk edemeyecek kadar çok sevdiğini düşünmektedir. Ve sorar. Ve Urvashi

kaybolmak zorunda kalır. Pururva'nın elinde yalnızca sarisinin bir parçası kalır. Ve onun hâlâ sevgilisini aramakta olduğu söylenir.

Cennette aşk olamaz, çünkü aslında yaşam yoktur. Yaşam burada, yeryüzünde, ölümün olduğu yerde vardır. Ne zaman bir şeyi güvenli kılsan yaşam Kaybolur. Güvensiz kal, hayatın kendi niteliğidir bu. Bu Konuda hiçbir şey yapılamaz. Ve bu güzeldir!

Bedeninin ölümsüz olduğunu bir düşün. Çirkin olurdu. İntihar etmenin yollarını ve yöntemlerini bulmaya başlardın. Ve eğer imkânsızsa, Kanuna aykırıysa, öyle çok acı çekersin ki hayal bile edemezsin. Ölümsüzlük çok uzun bir şeydir. Artık Batı'da ötenazi hakkında düşünmektedirler, çünkü artık insanlar daha uzun yaşamaktadırlar. Bu yüzden yüz yaşına gelen biri Kendini öldürme hakkını talep ediyor. Ve gerçekten de, bu hakkın verilmesi gerekecek. Yaşam çok kısayken intihar etmemeyi kural kabul ettik. Gerçekten de, Buda'nın zamanında, kırk ya da elli yaş çok fazlaydı. Ortalama yaşam süresi yaklaşık yirmi yıldı. Hindistan'da, daha yirmi yıl önce ortalama ömür yirmi üç seneydi. Artık İsveç'te ortalama ömür seksen üç sene. Bu yüzden insanlar kolaylıkla yüz elli yaşına kadar yaşayabilir. Sovyet Rusya'da yüz elli yaş sınırına erişmiş bin beş yüz insan var. Artık insanın kendini öldürmesinin hak olduğunu söylüyorlarsa, bunun sebebi yaşam süresinin çok fazla olmasıdır ve insanlara bu hakkı vermek zorundayız. Bu hak reddedilemez. Eninde sonunda intihar insanların haklarından biri olacak. Bir insan ölmek istiyorsa bunu reddedemezsin. Başka sebepten değil, yalnızca artık yaşam anlamsız olduğundan. Zaten çok fazla uzamıştır. Yüz yaşına kadar yaşayan bir insan yaşamak istemez. Hayal kırıklığına uğradığından değil, besin olmadığından değil. Her şey vardır, ama yaşamın anlamı yoktur.

Ölümsüzlüğü bir düşün. Yaşam tamamen anlamsız olurdu. Anlam ölümle gelir. Aşkın anlamı vardır, çünkü aşk kaybedilebilir. O zaman zonklar, titreşir, atar. Kaybedilebilir! O konuda emin olamazsın! Yarın için düşünemezsin, çünkü yarın orada olmayabilir. Âşığı ve sevgiliyi, yarın orada olmayabileceğini düşünerek sevmelisin. O zaman aşk yoğunlaşır.

Bu yüzden ilk önce, güvenli bir yaşam yaratmak için gösterdiğin tüm çabaları geri çek. Sırf geri çekmenle, çevrendeki duvarlar yıkılacaktır. İlk defa senin için yağmurların doğrudan yağdığını, rüzgârın doğrudan estiğini, güneşin doğrudan doğduğunu hissedeceksin. Açık gökyüzü altında olacaksın. Bu güzeldir. Ve eğer sana korkunç geliyorsa, bunun tek sebebi senin hapishanede yaşamaya alışmış olmandır. Bu yeni özgürlüğe alışman gerekecek. Bu özgürlük seni daha canlı, daha akıcı, daha açık, daha zengin, daha parlak kılacak. Ama sen ne kadar parlaksan, canlılığının zirvesi o kadar yüksek olur, yakınındaki ölüm o kadar derin olur. Yanı başında olur. Ancak ölüme karşı, ölüm vadisine karşı yükselebilirsin. Yaşam zirvesi ve ölüm vadisi daima yakındır ve orantılıdırlar.

İşte bu yüzden her zaman Nietzsche'nin deyişinin takip edilmesi gerektiğini söylerim. Çok dindar bir deyiştir. Nietzsche, "Tehlikeli bir biçimde yaşa," der. Olumlu olarak tehlike arayarak değil, tehlike aramanın gereği yoktur. Koruma arama. Çevrende duvarlar yaratma. Doğal olarak yaşayın, bu yeterince tehlikeli olacaktır. Tehlike aramaya gerek yoktur.

O zaman bu tekniği yapabilirsin.

Kendini her yönde, uzağa ve yakına yayılırken hisset.

O zaman çok kolay olur. Eğer duvarlar yoksa, sen zaten kendini her yöne yayılırken hissedersin. O zaman kendini nerede bulduğunun önemi yoktur. Yalnızca yürekten başlarsın ve hiçbir yerde son bulmazsın. Bir merkezin olur, ama çeperin olmaz. Çeper yayılmaya devam eder. Yayılır, yayılır. Tüm uzay onunla sarılır. Yıldızlar onun içinde hareket eder. Dünyalar doğar ve çözülür. Gezegenler doğar ve batar. Tüm kozmos çeperin olur. Bu enginlik içinde egon nerededir? Bu enginlik içinde acın nerededir? Bu enginlik içinde acımasız zihnin nerededir? Ortalama zihin, o nerededir? O enginliğin içinde var olamaz, kaybolup gider. O ancak dar alanda var olabilir. O ancak duvarlarla çevrili, kapalı, örtülü iken var olabilir. Kapalılık sorundur. Tehlikeli bir biçimde yaşa ve güvensizlik içinde yaşamaya hazır ol.

Ve işin güzelliği şudur: Güvensizlik içinde yaşamamaya karar versen bile, yine güvensizlik içinde yaşarsın. Hiçbir şey yapamazsın!

Bir kralın hikâyesini duydum. Ölümden çok korkuyormuş.

Krallar daha fazla korkar. Daha fazla korkarlar, çünkü bunca insanı sömürmüşlerdir; itip kakmış, ezmişlerdir; pek çok insan üzerinde pek çok siyasi oyun oynamışlardır. Pek çok düşman edinmişlerdir. Gerçek bir kralın dostu olmaz. Olamaz. Çünkü en yakın dost da düşmandır, yalnızca onu öldürmek, yerine geçmek için fırsat kollamaktadır. Güç sahibi bir adamın dostu olamaz. Bir Hitler'in, bir Stalin'in, bir Nixon'ın dostu olamaz. Onların yalnızca çevrelerinde dostmuş gibi geçit töreni yapan, yalnızca onları tahttan indirmek için fırsat kollayan düşmanları vardır. Her fırsatta, her şeyi yaparlar. Biraz önce dostça davranıyorlardı, ama onların dostlukları bir stratejidir. Dost canlılıkları bir taktiktir. Güç sahibi olan bir adamın dostu olmaz. Bu yüzden Lao Tzu şöyle der: "Dost istiyorsan, güç sahibi olma." O zaman tüm dünya sana karşı dostça davranır. Güç sahibiysen, o zaman tek dostun sensin, herkes düşmanındır.

... Bu yüzden kral çok korkuyormuş. Ölümden çok korkuyormuş, ölüm hep çevresindeymiş. Çevresindeki herkesin onu öldüreceği fikrinden kurtulamıyormuş. Uyuyamıyormuş. Bu yüzden bilge adamlarına, danışmanlarına ne yapması gerektiğini sormuş. Ona, tek bir kapısı olan bir saray inşa ettirmesini söylemişler. O kapıya yedi asker halkası yerleştirecekmiş: İlki sarayı, İkincisi ilk halkayı, üçüncüsü ikinci halkayı izleyecekmiş. Tek bir kapı varken kimse giremezmiş ve kral güvende olurmuş.

Kral tek kapılı sarayı yaptırmış ve yedi asker halkası birbirlerini izlemeye başlamış. Haber her yere yayılmış ve komşu devletlerden birinin kralı sarayı görmeye gelmiş. O da çok korkuyormuş. Komşusunun böylesine güvenli bir saray yaptırdığı, öyle ki kimsenin onu öldüremeyeceği haberi ona kadar gelmiş. Komşusunu ziyaret etmeye gelmiş ve birlikte tek bir kapı ve her tür güvenlik fikrini çok takdir etmişler; tehlike yokmuş.

Onlar kapıya bakarken sokağın köşesinde oturan bir dilenci gülmeye başlamış. Bu yüzden sarayın sahibi olan kral, dilenciye sormuş: "Neden gülüyorsun?" Dilenci yanıt vermiş: "Gülüyorum, çünkü bir hata yaptın. İçeri girip bu kapıyı da kapatıp mühürlemen gerekir. Bu kapı tehlikeli, biri içeri girebilir. Kapı demek, biri içeri girebilir demektir. Kimse girmese bile en azından ölüm içeri girebilir. Bu yüzden bir şey yap: İçeri gir ve bu kapıyı da kapattır. O zaman gerçekten güvende olursun, çünkü ölüm içeri giremez." Ama kral demiş ki: "Ama bu kapı da kapanırsa, çoktan öldüm demektir." Dilenci demiş ki: "Sen zaten yüzde doksan dokuz öldün. Yalnızca bu kapı kadar canlısın. Tehlike bu, bu kadar canlısın. Bu canlılığı da bırak."

Herkes kendi tarzında çevresinde kimsenin giremeyeceği ve kendisinin huzur içinde kalabileceği bir saray yaratmaktadır. Ama o zaman çoktan ölmüş olursun. Ve huzur ancak canlı olanların başına gelir; huzur ölü bir şey değildir. Canlı kal, tehlikeli bir biçimde yaşa, zarar görmeye açık yaşa, açık yaşa ki başına her şey gelebilsin. Ve bırak her şey başına gelsin. Ne kadar çok başına gelirse, sen o kadar zengin olursun.

Sonra bu tekniği uygulayabilirsin. O zaman bu teknik çok kolay gelir, çalışmana bile gerek kalmaz. Düşünürsün ve tüm uzaya yayılırsın.

72. BÖLÜM -Aydınlanmış Birine Aşık Olmak

SORULAR

Buda'nın aşkını anlatır mısın lütfen?

Manevi aşk evliliğe dönüşmez mi?

İnsan güvensizlik içinde yaşayıp da kaygı duyabilir mi? Aşkınlık ihtiyacı nedir?

İlk soru:

Osho, aşkın yalnızca ölüm varken mümkün olduğunu söyledin. O zaman lütfen Buda'nın aşkını açıklar mısın?

Cahil biri için aşk her zaman nefretin bir parçasıdır, hep nefretle beraber gider. Cahil zihin için nefret ve aşk aynı madalyonun iki yüzüdür. Cahil zihin için aşk asla saf değildir.

Ve aşkın sefaleti de budur. Çünkü nefret bir zehir olur. Birini seversin ve aynı zamanda o insandan nefret edersin. İkisini aynı anda yapıyor olmayabilirsin; bu yüzden farkına varmazsın. Birini sevdiğinde nefret kısmını unutursun, o kısım alta iner, bilinçdışına gider ve orada bekler. Sonra, aşkın yorulduğunda, bilinçdışına iner ve nefret yüzeye çıkar. O zaman aynı insandan nefret edersin.

Ve nefret ettiğinde, aynı zamanda sevdiğinin farkında değilsindir. Artık aşk bilinçdışına, derine gitmiştir. Bu, tıpkı gece ve gündüz gibi, sürer gider. Çember halinde hareket eder. Acı olur.

Ama bir buda için, aydınlanmış biri için ikilik kaybolur. Her yerde... Yalnızca aşk söz konusu olduğunda değil... Tüm yaşam bir birlik olur. O zaman ikilem olmaz, zıt var olmaz.

Bu yüzden gerçekte, Buda'nın aşkına 'aşk' demek doğru değildir, ama başka terim yoktur. Buda'nın kendisi asla 'aşk' sözcüğünü kullanmamıştır. O 'sevecenlik' sözcüğünü kullanır. Ama bu da çok doğru değildir. Çünkü senin sevecenliğin hep zalimliğinle, şiddetsizliğin hep şiddetle karışıktır. Ne yaparsan yap zıddı yanı başında olur. Sen çelişkiler arasında varsın ve sonuç gerilim, ıstırap, endişe olur. Sen bir değilsin; sen hep ikisin. Sen bir kalabalıksın, pek çok parçaya bölünmüşsün ve o parçalar birbirine zıt. Senin varlığın bir gerilim; Buda'nın varlığı derin bir gevşeme. Unutma, gerilim iki zıt kutup arasında var olur ve gevşeme tam ortadadır, iki zıt kutbun artık birbirine karşı çıkmadığı yerdedir. İki kutup birbirlerini olumsuzlarlar. Ve bir aşkınlık olur. Bu yüzden Buda'nın aşkı temel olarak senin aşk olarak bildiğin şeyden farklıdır.

Senin aşkın huzursuzluktur; Buda'nın aşkı eksiksiz gevşemedir. Onun bir başı yoktur, bu yüzden niteliği tamamen değişir. Buda'nın aşkında, sıradan aşkta olamayacak pek çok şey vardır.

İlk olarak, o hararetli olamaz. Hararet nefretten gelir. O tutku değildir, daha çok, sevecenliktir. Hararetli değildir, serindir. Bizim için, serin bir aşkta yolunda gitmeyen bir şey var demektir. Buda'nın aşkı serindir, onda hararet yoktur. Güneş gibi değildir, ay gibidir. İçinde tutku yaratmaz, derin bir serinlik yaratır.

İkinci olarak, Buda'nın aşkı aslında bir ilişki değildir. Senin aşkın bir ilişkidir. Buda'nın aşkı bir varlık durumudur. Gerçekte, o seni sevmez, o aşktır. Bu ayrım açıkça anlaşılmalıdır. Birini seversen, aşkın bir eylemdir, bir şey yaparsın, belli bir şekilde davranırsın, bir ilişki, bir köprü yaratırsın. Buda'nın aşkı yalnızca varlığıdır, onun nasıl olduğudur. O sana karşı sevgi dolu değildir, o yalnızca sevgidir. O tıpkı bahçedeki bir çiçek gibidir. Yanından geçerken kokusu sana gelir. Çiçek kokusunu özellikle sana göndermemektedir. Geçen kimse yokken de koku vardır. Ve kimse geçmezse, koku yine vardır.

Âşığın seninle değilken, sevgilin seninle değilken aşk kaybolur, koku orada olmaz. O senin açından bir çabadır, yalnızca benliğin değildir. Onu ortaya çıkarmak için bir şey yapman gerekir. Orada kimse yokken ve Buda Bodhi ağacının altında otururken, o zaman da Buda bir âşıktır. O zaman da âşık olması saçma görünür. Sevilecek kimse yoktur, ama o yine de bir âşıktır. Âşık olmak onun durumudur. Ve bu onun durumu olduğundan, asla bir gerilim söz konusu değildir. Buda aşkından bıkmaz. Sen bıkarsın, çünkü o senin yaptığın bir şeydir. Bu yüzden, çok fazla aşk varsa âşıklar birbirlerinden bıkarlar. Bıkarlar, kendilerine gelmek için aralıklara, boşluklara ihtiyaç duyarlar. Yirmi dört saat âşığınla kalsan, bunca ilgi âşığının canına tak eder. Bir şeyi yirmi dört saat boyunca yapmak çok fazladır.

Buda bir şey yapmamaktadır, o aşkından bıkmaz. Aşk onun benliğidir, nefes almak gibidir. Nasıl nefes almaktan bıkmazsan, nasıl var olmaktan bıkmazsan, o da aşkından bıkmaz.

Ve sonra üçüncü şey gelir: Sen aşkının farkında olursun, Buda hiç farkında olmaz. Çünkü farkındalık zıtlığa ihtiyaç duyar. Buda aşkla öyle doludur ki farkında olmaz. Ona sorsan, "Seni seviyorum," der. Ama

farkında olmaz. Aşk, ondan öyle sessizce yayılmaktadır, onun öyle ayrılmaz bir parçası olmuştur ki, onun farkına varamaz. Sen onun sevdiğinin farkına varırsın ve eğer açıksan, alıcıysan, onun seni daha fazla sevdiğinin farkına varırsın. Senin kapasitene ne kadar alabileceğine bağlıdır bu. Ama onun için bir armağan değildir bu. Sana hiçbir şey vermemektedir. Bu onun tarzıdır, o böyledir. Sen eksiksiz varlığının farkına vardığında, aydınlandığında, özgürleştiğinde, hayatındaki ikilik kaybolur. O zaman ikilik olmaz. O zaman yaşam bir ahenk olur. Hiçbir şey herhangi bir şeye karşı değildir.

Bu ahenk sayesinde, çok fazla huzur gerçekleşir. Rahatsızlık olmaz. Rahatsızlık dışarıdan yaratılmaz, o senin içindedir. Çelişki rahatsızlık yaratır durur, ama sen dışarıdan bahaneler bulursun. Örneğin, âşığınla ya da dostunla, derin, çok yakın, özel bir dostunla ne olduğuna dikkat et. Onunla yaşa ve sana neler olduğunu gözle. Karşılaştığın zaman çok sevinirsin, esrikleşirsin, dans edersin. Ama ne kadar dans edebilirsin? Ve kendini ne kadar esrik hissedebilirsin? Dakikalar sonra yatışırsın, sevinç kaybolur ve birkaç saat sonra sıkılırsın, başka bir yere kaçmayı düşünürsün. Ve birkaç gün sonra kavga etmeye başlarsın. Neler olduğunu gözle. Bunların hepsi içeriden gelmektedir, ama sen dışarıdan bahaneler bulursun. Artık bu adamın geldiği zamanki kadar sevgi dolu olmadığını söylersin; artık bu adam beni rahatsız ediyor, beni kızdırıyor. Ve sen hep onun sana bir şeyler yaptığını düşünürsün, ikiliğin, zihnindeki ikiliğin, içindeki zıtların bir şeyler yaptığının asla farkına varmazsın. Biz asla kendi zihnimizin nasıl çalıştığının farkına varmayız.

Çok ünlü, ihtişamlı bir Hollywood aktrisinin hikâyesini duydum. Fotoğrafını almak için bir stüdyoya gitmiş. Fotoğraf bir önceki gün çekilmiş. Fotoğrafçı fotoğrafı ona sunmuş, ama kadın sinirlenmiş, öfkelenmiş. Demiş ki: "Sen ne yaptın? Daha önce de fotoğraflarımı çekmiştin ve çok güzeldiler!" Fotoğrafçı aktrise şöyle demiş: "Evet, ama o fotoğrafları çektiğim zaman on iki yaş daha genç olduğumu unutuyorsun. Ben on iki yaş daha küçüktüm, bunu unutuyorsun."

Biz asla ne olduğuna bakmayız. Fotoğraf senin için iyi değilse, fotoğrafçıda sorun vardır. On iki yıl geçmiş ve sen yaşlanmış olamazsın.

Bu içsel bir süreçtir, fotoğrafçı ile hiç ilgili değildir. Ama fotoğrafçı çok bilge bir adam olmalı! "O zaman on iki yaş daha genç olduğumu unutuyorsun!"

Buda'nın aşkı tamamen değişiktir, ama onu tanımlayacak sözcük yoktur. Elimizdekinin en iyisi 'aşk'tır. Ama bunu hatırlayabilirsen, o zaman nitelik tamamen değişir.

Ve bir şeyi unutma, derinlemesine düşün. Eğer buda âşığın olsa, tatmin olur muydun? Olmazdın. Çünkü aşkının soğuk olduğunu, içinde tutku olmadığını hissederdin. Onun seni, herkesi sevdiği gibi sevdiğini hissederdin. Özel biri değilsin. Aşkının bir armağan olmadığını hissederdin. O böyle, bu yüzden seviyor.

Onun aşkının öyle doğal olduğunu hissederdin ki, tatmin olmazdın. İçten içe düşün. Nefretsiz bir aşkla tatmin olmazsın. Ve nefretle birlikte gelen bir aşktan da tatmin olmazsın. Sorun budur. İki durumda da tatmin olmazsın. Aşk nefretle geliyorsa, tatmin olmazsın; daima hasta olursun, çünkü nefret kısmı seni rahatsız eder. Aşk nefretsizse, bu sefer soğuk olduğunu hissedersin. Ve Buda'ya öyle doğal gelmektedir ki sevmek, sen orada olmasan bile gerçekleşecektir. Bu yüzden sana özel bir şey değildir. Bu yüzden egon tatmin hissetmez. Bana göre, âşık olarak seçebileceğin iki kişi, bir buda, bir de buda olmayan varsa, sen buda olmayanı seçersin. Çünkü onun dilini anlayabilirsin. Buda olmayan en azından senin gibidir. Kavga edersin, tartışırsın, her şey karman çorman olur, delice bir kargaşa olur, ama sen yine de buda olmayanı seçersin. Çünkü Buda öyle yüksekte olur ki, sen yükselmediğin sürece Buda'nın nasıl sevdiğini anlayamazsın.

Buda olmayan, cahil biriyleyken, kendini dönüştürmen gerekmez. Aynı kalabilirsin. O bir meydan okuma değildir. Gerçekte, âşıklara tam tersi olur. İki kişi karşılaşıp âşık olduğunda, ikisi de birbirini çok yüksekte olduğuna ikna etmeye çalışır. İçlerindeki en iyi nitelikleri ortaya sererler. Zirvede gibi görünürler. Ama bu çok çaba gerektirir. O zirvede kalamazsın Bu yüzden yatışmaya başladığında dünyaya geri dönersin.

Bu yüzden âşıklar birbirleri konusunda hep hayal kırıklığına uğrarlar, çünkü diğerinin ilahi olduğunu düşünüyorlardı ve aşk yatışmaya başladığında, her şey dünyevileştiğinde, sıradanlaştığında, diğerinin onu aldattığını düşünmeye başlarlar. Hayır, aldatmıyordu, yalnızca kendini en iyi renkler içinde sunuyordu. O kadar. O kimseyi aldatmıyordu, bilinçli olarak hiçbir şey yapmıyordu. Yalnızca kendini en iyi renkler içinde sunuyordu. Ve diğeri de aynı şeyi yapıyordu. Ama kendini uzun süre bu şekilde sunamazsın, çünkü zahmetli, güç, ağır olur. Bu yüzden yeryüzüne inersin.

İki âşık yatıştığı zaman, birbirlerinin varlığına alıştıkları zaman, çok ortalama, çok sıradan görünürler. Önceki görüntülerinin tam tersi. O zaman melektiler; şimdi yalnızca şeytanın müritleri gibi görünüyorlar. Düşersin, sıradan düzeyine inersin.

Sıradan aşk bir meydan okuma değildir, ama aydınlanmış birine nadiren âşık olunur. Ancak çok talihli biri böyle bir aşka düşer, nadirdir. Ancak ömürlerdir aydınlanmış birini arıyorsan gerçekleşebilir. Ancak bu başına gelmişse aydınlanmış birine âşık olursun. Aydınlanmış birine âşık olmak büyük bir başarıdır. Ama o zaman sorun olur. Sorun, aydınlanmış birinin bir meydan okuma olmasıdır. O senin düzeyine inemez, bu mümkün değildir, imkânsızdır. Senin onun zirvesine çıkman gerekir; yolculuk etmen gerekir, dönüşmen gerekir.

Bu yüzden, bir budaya âşık olursan bu sadhanaya dönüşür. Sadhana olur, mümkün olan en büyük sadhana. Bu yüzden, ne zaman bir Buda, bir İsa ya da bir Lao Tzu olsa, çevrelerindeki pek çok kişi, ömürlerce ulaşamayacakları zirvelere bir yaşamda ulaşırlar. Ama işin sırrı, âşık olmayı başarmalarındadır. Bu hayal edilebilir değildir, hayal edilemezdir. Buda'nın zamanında orada olmuş olabilirsin, orada bir yerde olabilirsin. Buda köyünden ya da kasabandan geçmiştir ve sen onu duymamış, görmemişsindir. Çünkü bir budanın haberini duymak, bir budayı görmek, ona yaklaşmak için bile belli bir aşk gerekir, senin belli bir arayış içinde olman gerekir.

Biri aydınlanmış birine âşık olduğunda bu anlamlıdır, çok anlamlı. Ama yolu zahmetli olacaktır. Sıradan birine âşık olmak kolaydır, bunda meydan okuma yoktur, ama aydınlanmış biri olduğunda çok meydan okuma vardır ve yolu zor olacaktır, çünkü yükselmen gerekir. Ve bunlar rahatsız edici olur. Onun aşkı soğuk olur, onun aşkı herkes içinmiş gibi görünür, onun aşkında nefret kısmı olmaz.

Benim deneyimim bu oldu. Bana pek çok kişi âşık oluyor ve sonra oyunu oynamaya başlıyorlar. Sıradan oyunu. Bilerek ya da bilmeyerek oynamaya başlıyorlar. Bir açıdan bu doğal. Benden bir şeyler beklemeye başlıyorlar, sıradan beklentiler ve zihinleri ikilik içinde çalışıyor. Örneğin, bana âşıksan beni mutlu ettiğinde mutlu olursun. Aşkın verdiği his budur, aşk diğerini mutlu etmek ister. Eğer beni mutlu edebilirsen kendini mutlu hissedersin. Ama sen beni mutlu edemezsin, ben zaten mutluyum.

Bana âşık olursan kendini keyifsiz hissedersin, büyük hayal kırıklığına uğrarsın, çünkü beni mutlu edemezsin, beni daha mutlu edemezsin, daha fazlası yoktur. Beni mutlu edemediğin zaman kendini mutsuz hissedersin ve bu yüzden beni mutsuz etmeye çalışırsın! Çünkü en azından bunu yapabilirsen tatmin hissedersin. Beni mutsuz etmeye çalışırsın: Bilmeden, farkında olmadan. Farkında olsan yapmazsın. Ama denersin... Bilinçsiz zihnin beni mutsuz etmeye çalışır. Beni mutsuz edebilirsen, o zaman beni mutlu da edebileceğinden emin olursun. Ama beni mutsuz edemezsen iyice hayal kırıklığına uğrarsın. O zaman benimle hiç ilişkin olmadığını hissedersin, çünkü o zihin rahatsız etmeyi sürdürür.

Buda aydınlanmış, sonra evine dönmüş. On iki sene sonra dönmüş. Çok sevdiği karısı öfkeliymiş, köpürüyormuş. Bütün bu on iki sene boyunca beklemiş, beklemiş. Bir gün bu adam geri dönecek. Ve zihninde çok intikam varmış, çünkü bu adam ona haksızlık etmiş, adil davranmamış. Aniden, bir gece ortadan kaybolmuş. En azından bir şey diyebilirmiş, o zaman adil olurmuş, ama hiçbir şey söylemeden ortadan kaybolmuş, onu ve Küçük bebeklerini terk etmiş. Kadın on iki sene boyunca beklemiş ve sonra Buda gelmiş. Kadın öfkeliymiş, çılgına dönmüş.

Buda'nın en yakın müridi Ananda idi. Ananda daima, bir gölge gibi, takip ederdi onu. Buda saraya girerken Ananda'ya şöyle demiş: "Lütfen benimle gelme." Ananda nedenini sormuş, çünkü onun sıradan bir zihni varmış, aydınlanmış değilmiş. O ancak Buda öldükten sonra aydınlandı. Ananda demiş ki: "Neden? Hâlâ karıkocalık açısından mı düşünüyorsun? Karınla buluşacağın için mi? Hâlâ karı-kocalık açısından mı düşünüyorsun?" Şok olmuş. Bir buda, aydınlanmış biri nasıl, 'Benimle gelme. Karımla buluşacağım,' diyebilirmiş?

Buda demiş ki: "Mesele o değil. Biriyle geldiğimi görünce daha da kızacak. On iki senedir bekliyor. Bırak biz yalnızken deliye dönsün. O çok eski, çok kültürlü bir aileye mensup. Bu yüzden senin yanında öfkelenmez, hiçbir şeyi ifade etmez. Ve on iki senedir bekliyor. Bu yüzden bırak patlasın, sen benimle gelme. Ben artık onun kocası değilim, ama o hâlâ bir eş. Ben değiştim, ama o değişmedi."

Buda yalnız gitmiş. Elbette kadın öfkelenmiş, ağlamaya, bağırmaya, bir şeyler söylemeye başlamış. Ve Buda dinlemiş. Kadın tekrar tekrar sormuş: "Eğer beni birazcık sevdiysen, neden terk ettin? Neden gittin? Hem de bana söylemeden. Beni birazcık sevmişsen bunu söyle." Ve Buda demiş ki: "Seni sevmemiş olsam neden döneyim?"

Ama bu ikisi farklı şeylerdir, tamamen farklı. Kadın onun söyleyeceklerini işitmeye hazır değilmiş. Israr etmiş: "Neden beni yalnız bıraktın? Bana beni hiç sevmediğini söyle, o zaman her şey anlaşılır." Ve Buda demiş ki: "Seni seviyordum. Seni hâlâ seviyorum. İşte bu yüzden on iki seneden sonra geri döndüm." Ama bu aşk farklıdır: Kadın öfkeliymiş ve Buda öfkeli değilmiş. Kadın ağladığı, bağırdığı için o da öfkelense kadın anlayabilirmiş. Buda da öfkelense, kadını dövse, kadın anlayabilirmiş. O zaman her şey yoluna girermiş. Buda artık yaşlı bir adammış. On iki sene geçip gitmiş ve yine âşık olabilirlermiş. Sorun değil. Ama o sessizce duruyormuş ve kadın deliye dönmüş. Yalnızca o deliye dönmüş, Buda gülümsüyormuş. Bu çok fazla gelmiş! Bu nasıl bir aşkmış? Kadının anlaması çok zor olmuş olmalı.

Sırf Buda'ya sataşmış olmak için, on iki yaşındaki oğluna şöyle demiş: "Bu senin baban, ona bak, bir kaçak. Kaçtığı zaman sen daha bir günlüktün. Bu senin baban. Bir dilenci ve seni doğurtan o. Şimdi mirasını iste. Önüne ellerini aç, o senin baban. Sana ne vereceğini sor." Buda'ya sataşıyormuş, doğal olarak öfkeliymiş. Ve Buda dışarıda duran Ananda'yı çağırmış ve demiş ki: "Ananda, gel ve dilenme çanağımı getir." Dilenci çanağı ona verildiğinde oğlu Rahul'u çağırmış ve demiş ki: "Benim mirasım bu. Seni sannyasa alıyorum." Onun sevgisi buymuş. Ama Yashodhara daha da deliye dönmüş. Demiş ki: "Sen ne yapıyorsun? Oğlunu seviyorsan, onu bir dilenci, bir sannyasin yapmazsın." Buda demiş ki: "Onu sevdiğim için dilenci yapıyorum. Gerçek mirasın ne olduğunu biliyorum ve ona bunu veriyorum. Benim babam çok bilge değildi, ama ben neyin vermeye değer olduğunu biliyorum ve veriyorum."

Bunlar iki farklı boyut, iki farklı dildir, asla, hiçbir yerde buluşmazlar. O sevgi doluydu. Karısını sevmiş olmalı; geri dönmesinin sebebi bu. Oğlunu da sevmiş olmalı; işte bu yüzden onu sannyasa kabul etti. Ama bunu hiçbir baba anlayamaz.

Buda'nın babası bunu duyduğunda... Yaşlı ve hasta bir adammış... Koşarak gelmiş ve demiş ki: "Sen ne yaptın? Tüm aileyi mahvetmeye kararlı mısın? Evden kaçtın ve sen benim tek oğlumdun. Şimdi tüm umutlarımı Rahul'a bağladım, o senin tek oğlun. Ve sen onu sannyasa kabul ediyorsun. Bu yüzden ailemin sonu geldi. Gelecek için hiçbir olasılık yok. Sen ne yapıyorsun? Düşman mısın?"

Ve Buda demiş ki: "Oğlumu sevdiğim için, ona vermeye değer bir şey veriyorum. Ne senin krallığın, ne ailen, ne ağacın önemli. Bu ağacın büyümeye devam edip etmemesi dünya için hiç önemli değil. Ama Rahul'un kabul edildiği sannyas olgusu önemli bir şey. Ben de oğlumu seviyorum."

İki baba konuşuyormuş. Buda'nın babası yine yalvarmış: "Geri gel. Ben senin babanım. Yaşlandım. Kızgınım. Beni hayal kırıklığına uğrattın. Ama yine de baba yüreği var bende ve seni affediyorum. Gel, kapım açık. Geri dön. Bu sannyası at, geri dön, kapı açık. Bu krallık senin, bekliyorum. Ben

çok yaşlandım, ama sana karşı derin bir sevgi besliyorum ve affedebilirim." Bu sevgidir.

Sonra bir de diğer baba var, Gautam Buda'nın kendisi, dünyayı terk etmesi için oğlunu sannyasa kabul eden adam. Bu da sevgidir.

Ama iki sevgi birbirinden öyle farklıdır ki onlara tek bir isim vermek, tek bir sözcük atfetmek iyi değildir. Ama başka sözcüğümüz yok.

İkinci soru:

Osho, dün gece aşkın güvensiz olduğu için canlı olduğunu ve evliliğin güvenli olduğu için ölü olduğunu söyledin. Ama tinsel derinlikte aşkın evliliğe dönüştüğü doğru değil mi?

Hayır! Asla evlilik olmaz. Derinleştikçe daha fazla aşk olur, ama asla evlilik olmaz. Evlilik derken kastettiğim dışsal bir bağ, yasal bir yaptırım, sosyal bir onay. Ve ben aşkın asla evlilik olmadığını, çünkü aşkın asla güvenli olmadığını söylüyorum. O aşk olarak kalır. Daha fazla aşk olur; daha, daha fazla, ama ne kadar fazlalaşırsa, o kadar güvensiz olur. Güvenlik yoktur. Ama âşık olduğunda güvenliği hiç umursamazsın. Âşık olmadığında, işte o zaman güvenlik umurunda olur. Âşık olduğunda, o an o kadar fazladır ki bir sonraki ana aldırış etmezsin, geleceğe aldırış etmezsin. Yarın olacak olanla ilgilenmezsin. Çünkü şu anda olan çok fazladır. Çok fazladır. Tahammül edilmez ölçüde fazladır. Aldırmazsın. Güvenlik zihne neden gelir? Gelecek yüzünden gelir. Gerçekte şimdiye kök salmış değilsindir. Şimdide yaşamamaktasındır. Ondan zevk almamaktasındır. Bir mutluluk değildir. Şimdi bir mutluluk değildir. O zaman geleceği umut edersin, o zaman gelecek için plan yaparsın, o zaman geleceği güvene almak istersin.

Aşk asla güvenlik istemez, o zaten kendine güven duyar. Asıl önemli olan da budur. Kendine öyle güven duyar ki güvenlik hakkında düşünmez; gelecekte neler olacağı ile hiç ilgilenmez, çünkü gelecek şimdiden büyüyecektir ve şimdi bu kadar canlıysa, mutluysa, gelecek de ondan büyüyecektir. Endişelenmeye ne gerek var ki?

Şimdi bir mutluluk olmadığı zaman, acı olduğu zaman, gelecek için endişelenirsin. O zaman geleceği güvence altına almak istersin. Ama unutma, kimse hiçbir şeyi güvence altına alamaz. İşlerin doğasında yoktur bu. Gelecek güvensiz olarak kalacaktır. Ancak tek bir şey yapabilirsin: Şimdide daha derinlemesine yaşayabilirsin. Yapabileceğin tek şey budur. Bunun aracılığı ile güvenlik gelirse, tek güvenlik budur. Ve olmuyorsa olmuyordur. Hiçbir şey yapılamaz.

Ama bizim zihinlerimiz tamamen intihara eğilimli bir şekilde işler. Şimdi ne kadar acı vericiyse, sen geleceği o kadar fazla düşünürsün ve onu güvenli kılmak istersin. Ve sen geleceğe ne kadar gidersen, şimdi o kadar acı verici olur. O zaman bir kısır döngüye girersin. Bu döngü kırılabilir, ama onu kırmanın tek yolu şu anda çok derinlemesine yaşamak, böylece şu anı kendi derinliği içinde sonsuzluk kılmaktır. Gelecek ondan doğacaktır. O kendi yolunu izleyecektir, onun için endişelenmeye gerek yoktur.

Bu yüzden ben diyorum Ki, aşk asla güvenlik düşünmez, çünkü aşk kendine güven duyar. Aşk asla güvensizlikten korkmaz. Eğer aşk varsa, eğer oradaysa, güvensizlikten korkmaz. Yaşam güvensizdir, ama aşk güvensizlikten korkmaz. Tersine, güvensizlikten zevk alır, çünkü güvensizlik hayata renk verir, mevsimleri ve ruh hallerini değiştirir. Ton verir. Güzeldir. Hayatın değişmesi güzeldir, çünkü her zaman keşfedecek bir şey vardır, her zaman karşı karşıya gelinecek yeni bir şey vardır.

Gerçekte, iki âşık durmaksızın birbirlerini keşfederler. Ve arazi sonsuzdur. Âşık bir yürek sonsuz arazidir. Asla bitiremezsin. Ucu bucağı yoktur. Gider, gider. Uzay kadar geniştir. Aşk güvensizlik hakkında endişelenmez, aşk ondan zevk alabilir. Bir heyecan verir. Ancak âşık olamayanlar güvensizlikten korkarlar, çünkü onlar köklerini yaşama

salmamışlardır. Âşık olamayanlar hayatta hep güven içindedir. Yaşamlarını onu güvenli kılmak için harcarlar. Ve o asla güvenli değildir. Olamaz.

Güvenlik ölümün niteliğidir; güvenlik ölüm niteliğidir. Yaşam güvensizdir ve aşk ondan korkmaz. Aşk yaşamdan, güvensizlikten korkmaz, çünkü ayakları sıkıca yere basmaktadır. Senin ayakların sıkıca yere basmıyorsa ve bir fırtınanın yaklaştığını hissediyorsan korkarsın. Ama eğer ayaklarını yere basıyorsan fırtınaya kucak açarsın, o bir maceraya dönüşür. Kök salmışsan, geçen fırtına bir meydan okuma olur. Köklerine dek sarsılırsın; her lif canlanır. Sonra, fırtına geçtiği zaman, onun kötü olduğunu, bir talihsizlik olduğunu düşünmezsin. Onun bir şans olduğunu, bir nimet olduğunu söylersin, çünkü fırtına tüm ölülüğünü alıp götürmüştür. Ölü olan her şey onunla gitmiştir ve canlı olan her şey daha da canlanmıştır.

Fırtına geçtikten sonra ağaçlara bak. Yaşamla titrerler, yaşamla atarlar, parlaktırlar, canlıdırlar; enerji doludurlar. Çünkü fırtına onlara köklerini, 'yere bastıklarını' hissetme fırsatı vermiştir. Fırtına kendilerini hissetmeleri için bir şanstır.

Bu yüzden köklerini aşka salmış olanlar hiçbir şeyden korkmazlar. Ne gelirse gelsin güzeldir, bir değişimdir. Güvensizlik. Ne olursa olsun güzeldir. Ama aşk asla evliliğe dönüşmez. Asla evliliğe dönüşmez derken, âşıklar evlenmemeli demek istemiyorum, ama o evlilik aşkın yerini almamalı. Yalnızca dışarıdaki kılıf olmalı, aşkın yerini almamalı. Ve aşk asla evliliğe dönüşmez, çünkü âşıklar asla birbirlerini hep var olacakmış gibi düşünmezler. Kastettiğim, aşkın derinlemesine psikolojik olduğudur. Âşıklar asla birbirlerini hep var olacakmış gibi düşünmezler. Bir kez birini hep var olacakmış gibi düşündüğünde, diğeri bir şeye dönüşür. Artık bir kişi değildir. Bu yüzden evlilik eşleri şeylere dönüştürür. Bir koca bir şeydir, bir karı bir şeydir. Öngörülebilir, çok öngörülebilirdir.

Ülkenin her yerinde ailelerin yanında kaldım ve pek çok karı koca tanıdım. Onlar kişiler değillerdir. Öngörülebilirler. Koca bir cümle söylese, karısının ne diyeceği bilinebilir. Karısının nasıl tepki vereceği bilinebilir. Ve eğer karısı mekanik olarak bir şey söylerse, koca mekanik olarak yanıt

verir. Bu kesindir. Aynı rolleri tekrar tekrar oynarlar. Yaşamları bir gramofon kaydı gibidir. Bir şey yolunda gitmediğinde, iğne bir yere takıldığında tekrarlayıp dururlar. O kadar öngörülebilirdir. Her seferinde ne olacağını bilebilirsin. Koca ve karı bir yere takılmıştır, gramofon kaydı olmuşlardır. Ve bandı tekrarlayıp dururlar. Bu tekrar can sıkıntısı yaratır.

Bir ailenin yanında kalıyordum. Koca bana şöyle dedi: "Karımla yalnız kalmaktan korkmaya başladım. Ancak başka biri varken, ikimiz de mutlu olabiliyoruz. Yanımıza birini almadan tatile bile çıkamıyoruz, çünkü o biri bize yeni bir şey veriyor. Aksi halde ne olacağını biliyoruz. O kadar öngörülebilir ki, yapmaya değmez. Zaten biliyoruz."

Sanki hep aynı kitabı okuyor gibi olursun, tekrar, tekrar, tekrar... Âşıklar öngörülebilir değildir. Güvensizlik budur. Ne olacağını bilmezsin... Ve güzelliği buradadır. Taze, genç, canlı olabilirsin. Ama biz birbirimizi birer şey yapmak isteriz, çünkü bir şey kolaylıkla yönlendirilebilir. Ve bir şeyden korkman gerekmez. Nerede olduğunu, davranışlarını bilirsin. Önceden ne yapıp ne yapmayacağını planlayabilirsin. Evlilikle kastettiğim, iki insanı şeyler düzeyine düşüren bir düzenlemedir. Aşk bir düzenleme değildir: Anlık bir karşılaşmadır, canlıdır. Tehlike doludur elbette, ama yaşam da öyledir. Evlilik güvenlidir, tehlike yoktur; aşk güvensizdir. Ne olacağını asla bilemezsin, bir sonraki an bilinemez, bilinmedik kalır.

Bu yüzden aşk her an bilinmeyene girmektir. "Tanrı aşktır," derken İsa'nın kastettiği buydu. Tanrı aşk kadar bilinemezdir. Ve yaşamaya, sevmeye ve güvensizliğe hazır değilsen Tanrı'ya gidemezsin; çünkü o büyük bir güvensizlik, büyük bir bilinmezliktir. Bu yüzden aşk seni duaya hazırlar. Âşık olabilirsen ve onu bir şeye indirgemeden, öngörülmez kalarak, anlık yaşayarak bilinmedik bir insanla kalabilirsen, duaya hazır olursun.

Dua aşktan başka bir şey değildir. Tüm varoluş için aşk. Varoluşla, o senin âşığınmış gibi yaşarsın: Ruh halini bilmiyorsun, mevsimi bilmiyorsun, neyin geleceğini bilmiyorsun. Hiçbir şey bilinmemektedir. Onu ortaya çıkarır durursun. Sonsuz bir yolculuktur.

Üçüncü soru:

Osho, aydınlanmamış biri, eksiksiz bir güvensizlik içinde yaşayıp endişeli, depresyonda, acı içinde olmaktan kaçınabilir mi?

Eksiksiz güvensizlik ve onun içinde yaşama yeteneği aydınlanma ile eşanlamlıdır. Bu yüzden aydınlanmamış biri eksiksiz güvensizlik içinde yaşayamaz ve eksiksiz güvensizlik içinde yaşayamayan biri aydınlanamaz. Bunlar iki ayrı şey değildir, aynı şeyi söylemenin iki farklı yoludurlar. Bu yüzden güvensizlik içinde yaşamak için aydınlanmayı bekleme, hayır! Çünkü o zaman asla aydınlanamazsın.

Güvensizlik içinde yaşamaya başla. Aydınlama yolu budur. Ve eksiksen güvensizliği düşünme. Olduğun yerden başla. Olduğun halinle hiçbir şeyde eksiksiz olamazsın, ama insan başlamalıdır. Başlangıçta bu endişe yaratacaktır, başlangıçta acı hissedeceksin. Ama yalnızca başlangıçta. Başlangıcı atlatabilirsen, başlangıca tahammül edebilirsen acı kaybolacaktır, endişe kaybolacaktır.

Mekanizmanın anlaşılması gerekir. Güvensiz hissettiğinde neden endişe hissediyorsun? Güvensizlik yüzünden değil, güven talebi yüzünden. Güvensizlik hissettiğinde endişe hissediyorsun, endişe doğuyor. O güvensizlik yüzünden doğmuyor, hayatı güvenli kılma talebi yüzünden doğuyor. Güvensizlik içinde yaşamaya başlarsan ve güvenlik talep etmezsen, talep yok olduğunda endişe de yok olacaktır. Endişeyi yaratan taleptir.

Güvensizlik hayatın doğasında vardır. Bir Buda için bu güvensiz bir dünyadır; bir İsa için de güvensizdir. Ama onlar endişelenmezler, çünkü bu gerçeği kabullenmişlerdir. Onlar bir gerçeği kabullenecek kadar olgunlaşmışlardır.

Benim olgunluk ve toyluk tanımım budur. Kurgular ve düşler uğruna gerçeklikle mücadele eden insana toy derim. Bu adam olgun değildir. Olgunluk demek, gerçekliği kabullenmek, düşleri fırlatıp atmak, gerçekliği olduğu haliyle kabullenmek demektir. Buda olgundur. Kabullenir. Öyledir. Örneğin, ölüm olsa bile, toy bir insan herkesin ölebileceğim, ama kendisinin ölmeyeceğini düşünür. Toy bir insan o ölene kadar bir şey, tıbbi bir iksir keşfedileceğini, böylece kendisinin ölmeyeceğini düşünür. Toy bir insan ölmenin kural olmadığını düşünür. Elbette, pek çok kişi ölmüştür, ama her konuda istisnalar vardır ve o kendisinin istisna olduğunu düşünür.

Biri öldüğü zaman duygudaş hissedersin, 'Zavallı adam, öldü,' diye düşünürsün. Ama onun ölümünün senin de ölümün olduğu hiç aklına gelmez. Hayır, üzerinde durmazsın. Böyle hassas konulara dokunmazsın. Sen o ya da bu şeyin seni kurtaracağını düşünürsün. Bir mantra, mucize yaratan bir guru. Bir şey olacaktır ve sen kurtulacaksındır. Hikâyelerde, çocuk masallarında yaşarsın. Olgun bir insan, gerçeğe bakan ve yaşam ile ölümün birlikte gittiğini kabullenen insandır. Ölüm son değildir, hayatın zirvesizdir. Hayatın başına gelen bir kaza değildir, hayatın yüreğinde büyüyen bir şeydir. Büyür ve zirveye gelir. Bu yüzden olgun insan kabullenir ve o zaman ölüm korkusu olmaz. Olgun insan güvensizliğin mümkün olmadığını kabullenir. Bir cephe yaratabilirsin, bir banka hesabına sahip olabilirsin, cennette güvenlik kazanmak için çok para bağışlayabilirsin, her şeyi yapabilirsin, ama içinin derinliklerinde, hiçbir şeyin güvenli olmadığını bilirsin. Banka seni aldatabilir ve rahibin bir dolandırıcı olduğunu, onun en büyük dolandırıcı olduğunu kimse bilmez. Kimse bilmez. Mektuplar yazarlar...

Hindistan'da bir Müslüman mezhebi vardır, mezhebin kurucusu Tanrı'ya mektuplar yazar. Sen belli bir miktar para bağışlarsın ve o bir mektup yazar. Mektup senin mezarına konur. Sen mektubu sunabilesin

diye yanına konur. Para rahibe gider ve mektup yanına konur. Ama hiçbir şey güvenli değildir.

Olgun bir insan gerçekliği olduğu gibi kabullenir. Talep etmez. Talep eden biri değildir. "Böyle olmalı," demez. Gerçeğe bakar ve "Evet, böyle," der. Bu, gerçekliği kabullenmek, senin acı çekmeni imkânsızlaştırır. Çünkü acı sen talep ettiğinde gelir. Gerçekten de, acı, senin gerçekliğin tersine gittiğini gösteren bir işaretten başka bir şey değildir. Ve sen gerçekliği değiştiremezsin, gerçeklik tarafından değiştirilmen gerekir. Kabullenmen gerekir. Teslim olman gerekir.

Teslimiyetin anlamı budur: Teslim olman gerekir. Gerçeklik teslim olmaz, gerçeklik olduğu gibidir. Sen teslim olmadığın sürece, acı çekersin. Acıyı sen yaratıyorsun, çünkü savaşmaya devam ediyorsun. Irmağın akışı seni denize sürüklerken senin akıntıya karşı yüzmeye çalışman gibidir bu. Irmağın sana karşı olduğunu hissedersin. Irmak sana karşı değildir. Seni duymamıştır bile. Seni hiç tanımaz. Irmak yalnızca denize doğru akmaktadır. Denize doğru akmak, ona doğru gitmek ve ona dökülmek ırmağın doğasında vardır. Sen akıntıya karşı gitmeye çalışıyorsun.

Ve kıyıda durup sana ilham veren bazı aptallar olabilir: "İyi gidiyorsun. Endişelenme, ırmak eninde sonunda pes edecek. Sen müthişsin, yapmaya devam et! Büyük insanlar ırmağı alt etmiştir." Sana ilham veren, seni daha fazla heveslendiren aptallar her zaman vardır. Ama ne İskender, ne Napolyon, hiçbir büyük adam, hiç kimse akıntıya karşı gitmeyi başaramamıştır. Eninde sonunda akıntı hâkimiyeti ele geçirir. Ama sen öldüğünde, hayattayken mümkün olan mutluluğun zevkini çıkaramamış olursun; teslim olmanın, kabullenmenin, ırmak ile çelişki kalmayacak kadar bir olmanın mutluluğunu...

Ama kıyıdaki o aptallar, "Pes ettin, yenildin, başarısız oldun," derler. Onları dinleme, teslim olmakla gelen içsel özgürlüğün tadını çıkar. Onları dinleme.

Buda akıntıya karşı gitmeyi bıraktığı zaman, onu tanıyan herkes şöyle dedi: "Sen kaçıyorsun. Başarısızsın. Yenilgiyi kabullendin." Diğerlerinin

ne dediğini dinleme. İçsel duyguyu hisset. Sana ne olduğunu hisset. Irmak ile akmak seni iyi hissettiriyorsa, yol budur. Senin için Tao budur. Kimseyi dinleme, yalnızca kendi yüreğini dinle. Olgunluk, ne olursa olsun kabullenir.

Bir hikâye duydum. Bir Müslüman, bir Hıristiyan ve bir Yahudi'ye bir soru sorulmuş. Soru aynıymış. Biri üçüne birden sormuş: "Bir gelgit dalgası okyanusu karaya çıkmaya zorlasa ve sen boğulsan ne yapardın?" Hıristiyan demiş ki: "Kalbime haç çizerim ve beni cennete alması, kapıları açması için Tanrı'ya dua ederim." Müslüman demiş ki: "Allah'ın ismini söylerim, bu kısmet, bu kader derim. Ve boğulurum." Yahudi demiş ki: "Tanrı'ya şükrederim, iradesini kabul ederim ve suyun altında yaşamayı öğrenirim."

Bunun yapılması gerekir. İnsanın varoluşun iradesini, evrenin iradesini kabullenmesi ve onun içinde yaşamayı öğrenmesi gerekir. Tüm sanat budur. Olgun bir insan burada olan her şeyi kabullenir, talepte bulunmaz, cennet hakkında konuşmaz. Hıristiyan bunu yapıyordu, talep ediyordu, "Cennetin kapılarını aç," diyordu. Ama aynı zamanda, kabullenen ve boğulan bir kötümserdi. Müslüman da aynısını yapıyordu. Yahudi kabulleniyor ya da kucak açıyor ve "Bu onun iradesi, artık suyun altında yaşamayı öğrenmeliyim. Bu Tanrı'nın iradesi," diyor.

Gerçekliği olduğu gibi kabullenin ve teslim olan bir yürekle, teslim olan bir ego ile, onunla yaşamayı öğrenin.

Son soru:

Osho, dün hayatın ölümle var olduğunu söyledin. O zaman, lütfen aşkınlık ihtiyacını açıkla.

İhtiyaç budur, ihtiyaç vardır. Yaşam ölümle vardır. Bunu anlayabilirsen, aşmışsındır.

Hayatı kabullenirsin, ama ölümü kabullenmezsin. Ya da kabullenir misin? Hayatı kabul edersin, ama ölümü reddedersin ve bu yüzden hep sorun yaşarsın. Ölüm hayatın bir parçası olduğu için sorun yaşıyorsun.

Hayatı kabullendiğin zaman ölüm de orada olacaktır, ama sen ölümü reddediyorsun. Ölümü reddettiğinde hayatı da reddetmiş olursun, çünkü onlar iki ayrı şey değildir. Bu yüzden sorun yaşarsın. Ya bütünü kabullen ya da bütünü reddet. Aşkınlık budur.

Ve aşmanın iki yolu vardır. Ya ikisini birden, hem hayatı hem ölümü kabullenirsin ya da ikisini birden, hayatı ve ölümü reddedersin. O zaman aşmış olursun. Bunlar iki yoldur, olumsuz ve olumlu yollar. Olumsuz, "İkisini de reddet," der. Olumlu, "İkisini de kabul et," der; ama kabullenilse de reddedilse de, ikisi vurgusu orada olmalıdır. İkisi de orada olduğu zaman, tıpkı eksi ve artı gibi birbirlerini olumsuzlarlar. Birbirlerini olumsuzlarlar ve onlar olmadığında sen aşmış olursun. Sen ya hayata bağlısın ya da (bazen) ölüme bağlısın, ama asla ikisini birden kabullenmiyorsun. Bazı insanlara rastladım: Yaşamda öylesine keyifsiz olanlar vardır ki intihar etmeyi düşünmeye başlarlar. İlk önce hayata bağlanırlar, sonra yaşam hayal kırıklığı yaratır.

Yaşam hayal kırıklığı yarattığından değil, bağlılık hayal kırıklığı yaratır, ama onlar hayal kırıklığı yaratanın yaşam olduğunu düşünürler. Bu yüzden ölüme bağlanırlar. Artık kendilerini nasıl yok edeceklerini, nasıl intihar edeceklerini, nasıl öleceklerini düşünmeye başlarlar. Ama bağlılık oradadır. Daha önce hayata bağlıydılar, şimdi ölüme bağlılar. Bu yüzden hayata bağlı biri ile ölüme bağlı biri birbirinden farklı değildir. Bağlılık oradadır ve sorun o bağlılıktır. İkisini de kabullenin.

Bir düşün. Hem hayatı, hem ölümü kabullenirsen ne olur? Hemen zihne bir sessizlik gelir, çünkü ikisi birbirlerini olumsuzlarlar. İkisini de kabullendiğin zaman hem yaşam, hem ölüm kaybolur. O zaman aşmış olursun, öteye geçmiş olursun. Ya da ikisini birden reddet. Aynı şeydir.

Aşkınlık, ikiliğin ötesine geçmek demektir. Bağlılık, ikiliğin içinde kalmak, birine karşı diğerine bağlanmak demektir. İkisini de kabullendiğin ya da ikisini de reddettiğin zaman bağlılık geride kalır. Bağın çözülür. Aniden benliğin üçüncü boyutunda süzülmeye başlarsın ve orada ne yaşam vardır, ne de ölüm. O nirvanadır, o ***mokşa*** dır**...** İkiliğin olmadığı, birliğin olduğu yerdir. Ve sen aşmadığın sürece daima acı içinde yaşarsın.

Bağlılığını bundan şuna yöneltebilirsin, ama yine acı içinde yaşarsın.

Bağlılık acı yaratır. Reddetmek de acı yaratır. Neyi seçersen seç, sana kalmıştır. Krishna gibi olumlu bir yolu seçebilirsin. O, "Kabullen. İkisini de kabullen," der. Ya da Buda'nınki gibi bir yol seçebilirsin. O, "İkisini de reddet," der. Ama ikisiyle birden bir şey yap, o zaman aşkınlık hemen gelir. ***İkisini birden*** düşünsen bile, aşkınlık olur. Ve eğer gerçek yaşamda yapabilirsen, yeni bir benlik doğar. O benlik ikilik dünyasına ait olmaz, o benlik bilinmeyen âleme aittir. Nirvananın âlemine.

73. BÖLÜM -Dönüşüm Korkusu

-SUTRALAR-

100

Nesnelerin ve öznelerin takdir edilmesi, aydınlanmış biri için de aydınlanmamış biri için olduğu gibidir. Aydınlanmış insanın tek bir büyüklüğü vardır: O öznel ruh halinde kalır, şeylerin içinde kaybolmaz.

101

Her şeyi bilene, her şeye gücü yetene, her yeri kaplayana inan.

Pek çok insan meditasyona ilgi duyuyor gibi, ama o ilgi çok derin olamaz, çünkü meditasyon aracılığı ile pek az insan dönüşüyor. İlgi gerçekten derinse, kendi başına bir ateş olur. Seni dönüştürür. Yoğun ilgi aracılığı ile, sen başkalaşmaya başlarsın. Yeni bir benlik merkezi doğar. Bu yüzden pek çok insan ilgilenir gibi görünür, ama onlarda yeni hiçbir şey

doğmaz, hiçbir yeni merkez doğmaz, hiçbir yeni kristalleşmeye ulaşılmaz. Onlar aynı kalırlar.

Bu, onlar kendi kendilerini aldatıyorlar demektir. Aldatmaca çok İnceliklidir, ama oradadır. İlaç almaya, tedavi olmaya devam ediyorsan ve hastalık aynı kalıyorsa... Tam tersine, artmaya devam ediyorsa... O zaman ilacın, tedavin sahtedir. Belki içten içe dönüşmek istemiyorsundur. O korku çok gerçektir... Dönüşüm korkusu. Bu yüzden yüzeyde derin bir ilgi duyduğunu düşünürsün, ama içten içe kendini aldatmaya devam edersin.

Dönüşüm korkusu tıpkı ölüm korkusu gibidir. Bu bir ölümdür, çünkü eski gitmek, yeni gelmek zorundadır. Sen artık olmayacaksın, senden, hiç bilmediğin bir şey doğacak. Sen ölmeye hazır olmadığın sürece meditasyona duyduğun ilgi sahte olacak, çünkü ancak ölmeye hazır olanlar yeniden doğar. Yeni eskinin devamı olamaz. Eski sona ermelidir. Eski gitmelidir. Ancak o zaman yeni var olabilir. Yeni eskiden büyümez, yeni onun devamı değildir... Yeni tamamen yenidir. Ve ancak eski öldüğü zaman gelir. Eski ile yeni arasında bir boşluk vardır... Korku veren o boşluktur. Korkarsın. Dönüşmek istersin, ama aynı zamanda eski kalmak istersin. Aldatmaca budur. Büyümek istersin, ama sen olarak da kalmak istersin. O zaman büyüme imkânsızdır; o zaman ancak aldatabilirsin; o zaman bir şeylerin olduğunu düşünürsün, düşlersin, ama hiçbir şey olmaz, çünkü temel nokta ıskalanmıştır.

Bu yüzden, dünyanın her yerinde meditasyon, ***mokşa, nirvana*** ile ilgilenen pek çok insan vardır ve hiçbir şey olmamaktadır. Bu konuda bunca gürültü vardır, ama gerçek hiçbir şey olmamaktadır. Sorun nedir?

Bazen zihin öylesine sinsidir ki, sen dönüşmek istemediğin için zihin yapay bir ilgi yaratır, böylece sen kendi kendine, "Sen ilgileniyorsun, yapılabilecek ne varsa yapıyorsun," diyebilirsin. Ve aynı kalırsın. Ve hiçbir şey olmazsa, kullandığın tekniğin yanlış olduğunu, takip ettiğin gürünün yanlış olduğunu, yazmanın, ilkenin, yöntemin yanlış olduğunu düşünürsün. Gerçek bir ilgi varsa yanlış bir meditasyon tekniği ile bile dönüşmenin mümkün olduğunu düşünmezsin; yanlış bir yöntemle bile dönüşebilirsin. Eğer dönüşümle gerçekten ilgileniyorsan, yanlış guruyu takip etsen bile

farklılaşırsın. Eğer ruhun ve yüreğin çabandaysa, senin dışında kimse seni yanlış yönlendiremez. Ve kendi aldatmacaların dışında hiçbir şey ilerlemene engel olamaz.

Yanlış usta, yanlış yöntem, yanlış ilke seni gerçek olana götürebilir derken, kastettiğim şudur: Gerçek dönüşüm, sen onunla yoğun bir şekilde ilgiliyken gerçekleşir, herhangi bir yöntem sayesinde değil. Yöntem yalnızca bir araçtır, yöntem yalnızca bir yardımdır, yöntem ikincil önemdedir... Temel olan senin ilgi dolu benliğindir. Ama sen bir şeyler yapar durursun... Matta yapmazsın, yapmaktan bahseder durursun. Ve sözcükler bir yanılsama yaratır: Bu konuda bu kadar çok düşündüğün için, bu kadar çok okuduğun için, bu kadar çok dinlediğin için, bir şeyler yaptığını düşünmeye başlarsın. Sözde dindar insanlar pek çok aldatma aracı geliştirmiştir.

Bir hikâye duydum. Bir sürücü yolda giderken okulda yangın çıktığını görmüş. O küçük köyün küçük okulunun öğretmeni Nasreddin Hoca'ymış. Bir ağacın altında oturuyormuş. Sürücü ona seslenmiş: "Sen orada ne yapıyorsun? Okul yanıyor!" Nasreddin Hoca, "Biliyorum," demiş. Sürücü çok heyecanlanmış. Demiş ki: "O zaman neden bir şeyler yapmıyorsun?" Nasreddin Hoca demiş ki: "Başladığından beri yağmur duası ediyorum. Bir şey yapıyorum."

Dua meditasyondan kaçınmak için bir hiledir ve sözde dindar zihin pek çok dua türü geliştirmiştir. Dua da bir meditasyon olabilir... Yalnızca dua olmadığında, derin bir çaba, derin bir ilgi olduğunda. Dua da meditasyon olabilir, ama sıradan dua yalnızca kaçmak içindir. Meditasyondan kaçınmak için insanlar dua eder. Herhangi bir şey yapmaktan kaçınmak için dua ederler. Dua demek, Tanrı bir şey yapmalı demektir. Başka biri yapmalıdır. Dua demek, biz edilgeniz demektir... Bize bir şey yapılmalıdır. Meditasyon o anlamda dua değildir: Meditasyon senin kendine yaptığın bir şeydir. Ve sen dönüştüğün zaman, tüm evren sana farklı davranmaya başlar, çünkü evren, sen ne olursan ol, sana verilmiş bir yanıttan başka bir şey değildir. Sessizsen, tüm evren sessizliğine binlerce şekilde yanıt verir. Seni yansıtır. Senin sessizliğin sonsuzca katlanır. Mutluysan, tüm evren mutluluğunu yansıtır. Acı içindeysen aynısı olur. Matematik aynı kalır,

yasa aynı kalır: Evren acını katlar. Dua işe yaramaz. Yalnızca meditasyon işe yarar, çünkü meditasyon gerçekten senin tarafından yapılması gereken bir şeydir, senin yaptığın bir şeydir.

Bu yüzden ilk olarak, kendini aldatmamak konusunda daima uyanık olman gerektiğini söylemek isterim. Bir şey yapıyor ve yine de kendini aldatıyor olabilirsin.

Nasreddin Hoca koşarak postaneye gelmiş, posta müdürünü yakasından yakalamış, sarsmış ve demiş ki: "Delirmek üzereyim. Karım kayboldu!" Fosta müdürü üzülmüş ve demiş ki: "Gerçekten kayıp mı oldu? Ne yazık ki burası postane... Bu kaybı bildirmek için polise gitmelisin." Nasreddin Hoca başını iki yana sallamış ve demiş ki: "Bir daha yakalanmayacağım. Geçmişte de karım kayboldu ve polise bildirdiğim zaman onu buldular. Bir daha aynı hatayı yapmayacağım. Sen rapor tutabiliyorsan tut, yoksa gidiyorum."

İyi hissetmek, ne yapılması gerekiyorsa yaptığını hissetmek için bildirmek istiyor. Ama polise bildirmek istemiyor, çünkü korkuyor.

Sen de kendini iyi hissetmek, bir şeyler yaptığını hissetmek için pek çok şey yapıp duruyorsun. Ama aslında dönüşmeye hazır değilsin. Bu yüzden yaptığın her şey faydasız eylemler... Yalnızca faydasız da değil, aynı zamanda zararlı, çünkü zaman, enerji ve fırsat kaybı tümü de. Şiva'nın bu teknikleri yalnızca yapmaya hazır olanlar için. Felsefi olarak üzerlerinde düşünebilirsin... Bunun hiçbir anlamı yoktur. Ama gerçekten yapmaya hazırsan, o zaman sana bir şeyler olmaya başlar. Bunlar canlı yöntemlerdir, ölü öğretiler değil. Senin zekâna ihtiyaç yoktur; benliğinin bütünlüğüne ihtiyaç vardır. Ve her yöntem iş görür. Eğer bir şans vermeye hazırsan, her yöntem iş görür. Yeni bir insan olursun.

Tekrarlayacağım, yöntemler araçlardır. Hazırsan, o zaman her yöntem iş görür. Onlar yalnızca senin sıçraman için hilelerdir, onlar tıpkı tramplen gibidirler. Tramplen kullanarak okyanusa atlayabilirsin. Tramplen önemli değildir: Ne renk olduğu, hangi tahtadan yapıldığı önemsizdir. O yalnızca

tramplendir ve ondan atlayabilirsin. Tüm bu yöntemler tramplenlerdir. Hangi yöntem hoşuna giderse, o konuda düşünüp durma, yap!

Bir şey yapmaya başladığında güçlükler çıkacaktır... Hiçbir şey yapmazsan güçlük de çıkmaz. Düşünmek çok kolay iştir, çünkü aslında yolculuk etmezsin, ama bir şey yapmaya başladığında güçlükler çıkar. Bu yüzden eğer güçlük çıktığını görüyorsan, doğru yolda olduğunu hissedebilirsin... Sana bir şeyler olmaktadır. Sonra eski engeller yıkılır, eski alışkanlıklar kaybolur, değişim, rahatsızlık, kaos olur. Her tür yaratıcılık kaostan çıkar. Ancak sen olan her şey kaosa girdiği zaman baştan yaratılırsın. Bu yüzden bu yöntemler ilk önce seni yok etmek içindir, ancak o zaman yeni bir şey yaratılır. Eğer güçlükler varsa, kendini şanslı hisset... Bu büyümeye işaret eder. Hiçbir büyüme pürüzsüz değildir... Ve tinsel büyüme pürüzsüz olamaz, doğası böyle değildir. Tinsel büyüme yükselmek demek olduğu için, tinsel büyüme bilinmeyene uzanmak demektir, haritalanmamış bölgeye uzanmak demektir. Güçlükler çıkacaktır. Ama unutma, aştığın her güçlükle kristalleşeceksin. Daha katı olacaksın. Daha gerçek olacaksın. İlk defa içinde bir şeyin odaklandığını, bir şeyin katılaştığını hissedeceksin.

Şu andaki halinle, sıvı bir olgusun, her an değişiyorsun, hiçbir şey istikrarlı değil. Gerçekte 'ben' iddiasında bulunamazsın... Bir 'benliğin yok. Sen akış halinde, ırmak gibi akan pek çok 'ben'den oluşuyorsun. Sen bir kalabalıksın, henüz birey değilsin. Ama meditasyon seni bir birey yapabilir.

Bu 'birey' sözcüğü güzeldir: Bölünemez anlamına gelir. Şu anda, olduğun halinle, bölünmüşsün. Sen bir şekilde birbirine tutunan, merkezi olmayan, evde bir efendisi olmayan, yalnızca hizmetçileri bulunan pek çok parçadan oluşuyorsun.

Her an farklısın, çünkü yoksun... Ve sen olmadığın sürece ilahi olan başına gelemez. Kimin başına gelebilir ki? Sen orada değilsin. İnsanlar bana geliyor ve "Tanrı'yı görmek istiyoruz," diyorlar. Onlara soruyorum: "Kim görecek? Sen orada değilsin. Tanrı hep orada, ama sen görmek üzere orada değilsin. Tanrı'yı görmek istemen yalnızca geçici bir düşünce." Bir

sonraki an ilgilerini yitirecekler; bir sonraki an tamamen unutmuş olacaklar. Israrlı, yoğun bir çaba ve özlem gerekir. O zaman her yöntem iş görür.

Şimdi yöntemlere girelim.

100. Teknik

Nesnelerin ve öznelerin takdir edilmesi, aydınlanmış biri için de aydınlanmamış biri için olduğu gibidir. Aydınlanmış insanın tek bir büyüklüğü vardır: O öznel ruh halinde kalır, şeylerin içinde kaybolmaz.

Bu çok güzel bir yöntemdir. Olduğun halinle başlayabilirsin; hiçbir ön şartı yoktur. Yöntem basittir: Sen kişilerle, şeylerle, olgularla çevrilisin... Her an çevrende bir şey var. Şeyler var, olaylar var, insanlar var... Ama sen uyanık olmadığın için, onlar orada değil. Her şey orada, ama sen derin uykudasın. Şeyler çevrende hareket ediyor, insanlar çevrende hareket ediyor, olaylar çevrende hareket ediyor, ama sen orada değilsin. Ya da uykudasın.

Bu yüzden çevrende olan biten ne varsa, efendi oluyor, sana hâkim oluyor; sen onun tarafından sürükleniyorsun. Yalnızca etkilenip koşullanmıyorsun, sürükleniyorsun da.

Herhangi bir şey seni yakalayabilir ve sen onu takip edersin. Biri geçiyor... Bakıyorsun, yüzü çok güzel... Seni alıp götürüyor. Elbise, renk, malzeme güzel... Seni alıp götürüyor. Bir araba geçiyor... Seni alıp götürüyor. Çevrende olan bitenler seni yakalıyor. Sen güçlü değilsin. Başka her şey senden daha güçlü. Her şey seni değiştiriyor. Ruh halin, benliğin, zihnin başka şeylere bağlı, nesneler seni etkiliyor.

Bu sutra diyor ki, aydınlanmış insanlarla aydınlanmamış insanlar aynı dünyada yaşıyor. Bir buda ve sen aynı dünyada yaşıyor ve hareket ediyorsun... Dünya aynı kalıyor. Fark dünyada değil, fark Buda'da: O farklı bir şekilde hareket ediyor. O aynı nesnelerin arasında hareket ediyor, ama farklı bir şekilde. O kendi efendisi. Onun öznelliği uzak, dokunulmamış

kalıyor. İşin sırrı bu. Hiçbir şey onu etkileyemez; dışarıdan hiçbir şey onu koşullayamaz; hiçbir şey ona hâkim olamaz. O uzak kalır; kendisi olarak kalır. Eğer bir yere gitmek isterse gider, ama efendi olarak kalır. Bir gölgeyi kovalamak isterse, kovalar, ama bu kendi kararıdır.

Bu ayrım anlaşılmalıdır. 'Uzaklık' ile, bir insanın dünyadan vazgeçmesini kastetmiyorum... O zaman uzaklığın anlamı kalmaz. Uzak bir insan, seninle aynı dünyada yaşayan insandır... Fark dünyada değildir. Dünyadan vazgeçen bir insan, durumu değiştirmektedir, kendini değil. Ve sen kendini değiştiremezsen durumu değiştirmekte ısrar edersin. Zayıf kişiliğin işareti budur. Güçlü, uyanık, farkında bir insan işe kendini değiştirerek başlar... Bulunduğu durumu değil. Çünkü aslında durum değiştirilemez... Durumu değiştirmeyi başarsan bile başka durumlar olacaktır. Her an durumlar değişir durur, bu yüzden her an bir sorun olacaktır.

Dindar yaklaşım ile dindar olmayan yaklaşım arasındaki fark budur. Dindar olmayan yaklaşım durumu, çevreyi değiştirmeye çalışır. Sana inanmaz, durumlara inanır: Durum iyiyse, sen de iyi olursun. Sen duruma bağlısın: Durum iyi değilse, sen iyi olamazsın. Yani sen bağımsız bir varlık değilsin. Komünistler, Marksistler, sosyalistler ve durumu değiştirmeye inanan herkes için, sen önemli değilsin; gerçekte sen yoksun. Yalnızca durum var ve sen yalnızca durumu yansıtan bir aynasın. Dindar yaklaşım der ki, sen şimdiki halinle bir ayna olabilirsin, ama bu senin kaderin değildir... Daha fazlası olabilirsin, bağımlı olmayan biri olabilirsin.

Büyümenin üç adımı vardır. İlk adımda durum efendidir, sen yalnızca onun tarafından sürüklenirsin. 'Var olduğuna' inanırsın, ama yoksundur. İkinci adımda, 'sen varsındır' ve durum seni sürükleyemez, durum seni etkileyemez, çünkü sen bir irade olmuşsundur, bütünleşmiş, kristalleşmişsindir. Üçüncü adımda, sen durumu etkilemeye başlarsın: Sırf orada olman ile durum değişir.

İlk durum aydınlanmamış kişinin durumudur; ikinci durum daima farkında olan, ama aydınlanmamış kişinin durumudur... Uyanık olmalıdır, uyanık olmak için bir şeyler yapmalıdır. Uyanıklık henüz doğal olmamıştır,

bu yüzden savaşmalıdır. Bilincini ya da uyanıklığını tek bir an için kaybetse, şeyin etkisi altına girer. Bu yüzden her zaman ayak parmaklarının ucunda durmalıdır. O arayandır, sadhakdır, bir şey çalışan biri. Üçüncü durum siddha durumudur, aydınlanmış insanın durumu. O uyanık olmaya çalışmaz, yalnızca uyanıktır... İçinde çaba yoktur, uyanıklık tıpkı nefes almak gibidir: Sürer durur, kişinin onu koruması gerekmez. Uyanıklık nefes almak gibi doğal, sahaj kendiliğinden bir olgu olduğunda, o zaman bu insan türü, bu odaklanmış benlik, otomatik olarak durumları etkiler. Durumlar onun çevresinde değişir... O onları değiştirmek istediğinden değil, ama o güçlüdür.

Hatırlanması gereken şey güçtür. Sen güçsüzsün, bu yüzden her şey sana hâkim olabilir. Ve güç uyanıklıktan, farkındalıktan gelir: Ne kadar uyanıksan o kadar güçlü olursun; ne kadar az uyanık olursan o kadar az güçlü olursun. Bak... Uyurken bir düş bile güçlüdür, çünkü derin uykudasındır ve tüm bilincini kaybetmişsindir. Bir düş bile güçlüdür ve sen o kadar güçsüzsün ki ondan bile şüphe edemiyorsun. Saçma bir düşte bile kuşkucu olamıyorsun, inanmak zorunda kalıyorsun. Ve düş sürdüğü sürece gerçek görünüyor. Düşünde son derece saçma şeyler görebilirsin, ama düş görürken şüphe edemezsin. Bunun gerçek olmadığını söyleyemezsin; bunun bir düş olduğunu söyleyemezsin; bunun imkânsız olduğunu söyleyemezsin. Söyleyemezsin, çünkü derin uykudasın. Bilincin orada değilken bir düş bile etkiler seni. Uyandığında gülersin ve "Bu saçma, imkânsız, olamaz. Bu bir düş, yalnızca yanılsama," dersin. Ama onun etkisi altındayken bunu fark etmedin, düş seni tamamen aldı götürdü. Düş neden bu kadar güçlüydü? Düş güçlü değildi... Sen güçsüzdün. Şunu hatırla: Sen güçsüzken bir düş bile güçlü olur.

Sen uyanıkken bir düş seni etkileyemez, ama gerçeklik, çevredeki sözde gerçeklik etkiler. Uyanmış bir insan, aydınlanmış bir insan öyle uyanık olmuştur ki senin gerçekliğin de onu etkileyemez. Bir kadın, güzel bir kadın geçerse, seni alıp götürür. Arzu doğar, sahip olma arzusu. Eğer uyanıksan, kadın geçip gider, ama arzu doğmaz... Sen etkilenmeden kalırsın, ele geçmemiş olarak kalırsın. Bu ilk defa olduğunda, şeyler senin çevrende hareket ettiğinde ve sen etkilenmediğinde, incelikli bir varlık coşkusu hissedersin. İlk defa gerçekten var olduğunu hissedersin; hiçbir şey

seni senden sürükleyip alamaz. Eğer sen takip etmek istersen, bu başka bir şeydir. Bu senin kararındır. Ama kendini kandırma. Kandırabilirsin. 'Evet,' diyebilirsin. 'Kadın güçlü değil, ama onu takip etmek, ona sahip olmak istiyorum.' Kandırabilirsin. Pek çok kişi kandırıyor. Ama sen kendinden başka kimseyi kandırmıyorsun... O zaman boşunadır. Yakından bir bak: Arzunun orada olduğunu göreceksin. İlk önce arzu gelir ve sonra sen rasyonalize etmeye başlarsın.

Aydınlanmış kişi için şeyler oradadır, kendisi oradadır, ama onunla şey arasında köprü yoktur. Köprü yıkılmıştır. O yalnız başına hareket eder. Yalnız yaşar. Kendini takip eder. Başka hiçbir şey ona sahip çıkamaz. Bu duygu yüzünden bu erişmeye ***mokşa*** adını verdik... Mutlak özgürlük, mukti. O tamamen özgürdür.

Dünyanın her yerinde insan özgürlük aramaktadır; kendi tarzında özgürlük peşinde Koşmayan insan bulamazsın. İnsan pek çok yoldan, özgür olabileceği bir varlık durumu bulmaya çalışır ve ona tutsaklık hissi veren her şeye kızar. Ondan nefret eder. Ona engel olan, onu tutsak eden her şeyle savaşır. Onunla mücadele eder. Bunca siyasi kavganın, bunca savaşın, bunca devrimin sebebi budur; daimi aile kavgalarının sebebi budur... Karı ve koca, baba ve oğul durmaksızın birbirleri ile kavga ederler. Savaş temeldir. Savaş özgürlük içindir. Koca kendisini kısıtlanmış hisseder, karısı onu tutsak etmiştir... Artık özgürlüğü kısıtlanmıştır. Ve karı da aynı şekilde hisseder. İkisi de birbirlerine kızarlar, kavga ederler, ikisi de tutsaklığı yok etmeye çalışırlar. Baba oğulla kavga eder, çünkü büyümenin her aşamasında oğul kendisi için daha fazla özgürlük ister. Ve baba bir şey kaybettiğini hisseder: Güç, yetki. Ailelerde, uluslarda, uygarlıklarda, insan tek bir şey özler: Özgürlük.

Ama siyasi kavgalarla, devrimlerle, savaşlarla hiçbir şey başarılmaz. Hiçbir şeye erişilmez. Çünkü özgürlük elde etsen bile, bu yüzeyseldir... Derinlerde yine tutsak kalırsın. Bu yüzden her özgürlük hayal kırıklığı yaratır. İnsan büyük bir servet özler, ama benim anlayabildiğim kadarıyla bu özlem servet için değildir, özgürlük içindir. Servet sana bir özgürlük hissi verir. Fakirsen, kısıtlısındır, sahip oldukların sınırlıdır... Şunu yapamazsın, bunu yapamazsın. Yapacak paran yoktur. Ne kadar çok para

sahibi olursan, özgürlüğün olduğunu, dilediğini yapabileceğini o kadar fazla hissedersin. Ama tüm paralar senin olduğunda ve dilediğin, hayal ettiğin, düşlediğin her şeyi yapabildiğinde, aniden bu özgürlüğün yüzeysel olduğunu hissedersin, çünkü içten içe benliğin bilir ki, sen güçsüzsün ve her şey seni cezp edebilir. Şeyler ve insanlar seni etkilemiştir, seni sahiplenmiştir.

Bu sutra, hiçbir şeyin seni etkileyemeyeceği, senin uzak kalabileceğin bir bilinç durumuna gelmen gerektiğini söyler. Bunu nasıl yapmalı? Bütün gün boyunca bunu yapma fırsatı oradadır. İşte bu yüzden bu yöntemi yapmanın iyi olacağını söylüyorum. Her an bir şeyin sana sahip çıktığının farkına varabilirsin. O zaman derin bir nefes al, derin derin nefes al, derin derin nefes ver ve sonra o şeye yine bak. Sen nefes verirken o şeye yine bak, ama yalnızca bir tanık olarak, bir izleyici olarak bak. Tek bir an için bile olsa zihnin tanıklık durumuna erişebilirsen, aniden yalnız olduğunu, seni hiçbir şeyin etkileyemeyeceğini hissedeceksin; en azından o anda hiçbir şey içinde arzu yaratamaz. Ne zaman bir şeyin seni etkilediğini, seni senden sürükleyerek uzaklaştırdığını, senden daha önemli hale geldiğini hissetsen, derin bir nefes al ve ver. Ve nefes vermenin yarattığı o küçük aralıkta o şeye bak... Güzel bir yüz, güzel bir beden, güzel bir bina, herhangi bir şey. Zor olduğunu hissediyorsan, yalnızca nefes vererek bir boşluk yaratamıyorsan, o zaman bir şey daha yap: Nefes ver ve nefes verirken tüm havayı dışarı atabilmen için nefes almayı bir an geciktir. Dur, nefes alma. Sonra o şeye bak. Hava çıktığı ya da girdiği zaman, sen nefes vermeyi bıraktığında, hiçbir şey seni etkileyemez. O anda köprüsüzsün... Köprü yıkılmış. Nefes alıp vermek köprüdür. Dene. Tek bir an için tanıklık duygusunu yaşayacaksın, ama bu sana tat verecek, bu sana tanıklığın ne olduğu hissini verecek. O zaman sürdürebilirsin. Bütün gün boyunca, ne zaman bir şey seni etkilese ve bir arzu doğsa, nefes ver, arada dur ve o şeye bak. O şey orada olacak, sen orada olacaksın, ama köprü olmayacak. Nefes alıp vermek köprüdür. Aniden güçlü olduğunu, potansiyelin olduğunu hissedeceksin. Ve kendini ne kadar güçlü hissedersen, o kadar sen olacaksın. Şeyler ne kadar geride kalırsa, onların gücü ne kadar azalırsa, sen o kadar fazla kristalleşeceksin. Bireysellik başlamış olacak. Artık başvuracak bir merkezin var ve her an merkeze gidebilirsin ve dünya kaybolur. Her an kendi merkezine sığınabilirsin ve dünya güçsüz kalır.

Bu sutra şöyle diyor:

nesnelerin ve öznelerin takdir edilmesi, aydınlanmış biri için de aydınlanmamış biri için olduğu gibidir. Aydınlanmış insanın tek bir büyüklüğü vardır: O öznel ruh halinde kalır, şeylerin içinde kaybolmaz.

Aydınlanmış kişi öznel ruh halinde kalır, kendi içinde kalır, kendi bilincine odaklanmış kalır. Öznel ruh halinde kalmak çalışılmalıdır. Her fırsatta dene. Ve her an bir fırsat çıkar, her saniye bir fırsat çıkar. O ya da bu şey sana baskı yapıyordur, seni dışarı sürüklüyordur, seni dışarı çekiyordur, seni içeri itiyordur.

Aklıma eski bir hikâye geldi. Büyük bir kral olan Bhartruhari dünyadan vazgeçmiş. Dünyadan vazgeçmiş, çünkü onun içinde eksiksiz bir biçimde yaşamış ve boşuna olduğunu fark etmiş. Bu, onun için bir öğreti değilmiş, yaşanmış bir gerçeklikmiş. Kendi yaşamı aracılığı ile bir sonuca varmış. O güçlü arzuları olan bir adammış, yaşamı olabildiğince çok yaşamış, sonra aniden faydasız olduğunu, boşuna olduğunu fark etmiş. Bu yüzden dünyaya sırtını dönmüş, dünyadan vazgeçmiş ve bir ormana gitmiş.

Bir gün, bir ağacın altında meditasyon yapıyormuş. Güneş doğuyormuş. Aniden yolun üzerinde, ağacın yanından geçen dar yolun üzerinde çok iri bir elmas durduğunu fark etmiş. Güneş doğarken, onun ışınlarını yansıtıyormuş. Bhartruhari bile o ana dek öyle büyük bir elmas görmemişmiş. Aniden, o farkındalık dolu olmayan anda, ona sahip olma arzusu yükselmiş. Beden yerinde kalmış, ama zihin hareket etmiş. Beden meditasyon duruşunda, ***siddhasanada*** imiş, ama meditasyon artık yokmuş. Yalnızca ölü bir beden varmış, zihin hareket etmiş... Elmasa gitmiş.

Kral hareket edemeden iki atlı adam karşı yönlerden gelmişler ve aynı anda yolda duran elmasın farkına varmışlar. Kılıçlarını çekmişler, her biri elması ilk önce kendisinin gördüğünü iddia etmiş. Karar vermenin başka yolu yokmuş, bu yüzden savaşmak zorunda kalmışlar. Savaşmışlar ve birbirlerini öldürmüşler. Birkaç dakika sonra elmasın yanında iki ölü beden yatıyormuş. Bhartruhari gülmüş, gözlerini kapatmış ve yine meditasyona dalmış.

Ne olmuş? Yine boşunalığı fark etmiş. Ya bu iki adama ne olmuş? Elmas hayatlarından daha anlamlı olmuş. Sahiplenmenin anlamı budur: Bir taş parçası için hayatlarını fırlatıp atmışlar. Arzu olduğu zaman sen artık olmazsın... Arzu seni intihara götürebilir. Gerçekten de, her arzu seni intihara götürmektedir. Sen arzunun gücü altındayken, kendinde olmazsın, deli olursun.

Sahip olma arzusu Bhartruhari'nin de zihnindeydi; bir anlığına arzu doğdu. Ve onu almak için hareket edebilirdi, ama o bunu yapamadan diğer iki kişi geldi, savaştı ve taşın yanında, yolda iki ölü beden yatar oldu. Bhartruhari güldü, gözlerini kapattı ve yine meditasyona daldı. Tek bir an için öznelliği kayboldu. Bir taş,bir elmas, bir nesne daha güçlü oldu. Ama öznellik yine kazanıldı. Elmas yokken tüm dünya kayboldu ve Bhartruhari gözlerini kapattı.

Meditasyoncular yüzyıllardır gözlerini kapatırlar, neden? Bu yalnızca dünyanın kaybolduğunun, bakacak hiçbir şey olmadığının, hiçbir şeyin hiçbir şeye, hatta bakmaya bile değmediğinin simgesidir. Her zaman hatırlamalısın, ne zaman arzu yükselse, öznelliğinden çıkmışsındır. Bu dünyadır, bu harekettir. Yeniden kazan, geri dön, yine odaklı ol! Yapabilirsin: Herkes için yapma kapasitesi vardır. Kimse içsel potansiyelini kaybetmez, o hep oradadır. Hareket edebilirsin. Hareket edebilir, geri dönebilirsin. Evden çıksam, neden yine içeri giremeyeyim? Aynı yoldan geçilmesi gerekir; aynı bacakların kullanılması gerekir. Dışarı çıkabiliyorsam içeri de girebilirim. Sen her an dışarı çıkıyorsun, ama her dışarı çıktığında hatırla... Ve aniden geri dön. Odaklı ol. Başlangıçta güç geliyorsa, derin bir nefes al, ver ve dur. O anda seni cezp eden şeye bak. Gerçekte, hiçbir şey seni cezp etmiyordu, sen cezp oluyordun. Issız bir ormanda, yolda yatan o elmas kimseyi çekmiyordu, yalnızca kendi kendine orada yatıyordu. Elmas, Bhartruhari'nin cezp olduğunun, birinin meditasyonundan, öznelliğinden çıktığının, dünyaya geri geldiğinin farkında değildi. Elmas onun için savaşan ve hayatlarını kaybeden iki insanın farkında değildi.

Bu yüzden hiçbir şey seni cezp etmez... Sen cezp olursun. Uyanık ol, o zaman köprü yıkılır ve sen içeride yine denge kazanırsın. Daha fazla yap.

Ne kadar fazla yaparsan, o kadar iyi. Ve bir an gelecek, yapmak zorunda kalmayacaksın, çünkü içsel güç sana öyle güç verecek ki şeylerin cazibesi kaybolacak. Cezp olan senin zayıflığın. Daha güçlü ol, o zaman hiçbir şey seni cezp edemez. Ancak o zaman, ilk defa kendi benliğinin hâkimi olursun.

Bu sana gerçek özgürlük verir. Hiçbir siyasi özgürlük, hiçbir ekonomik özgürlük, hiçbir sosyal özgürlük fazla fayda etmez. Arzu edilmez olduklarından değil, onlar iyidir, kendi içlerinde iyidirler, ama benliğinin en içerideki nüvesinin özlediği şeyleri veremezler sana... Şeylerden, nesnelerden kurtulma, herhangi bir şey ya da herhangi bir kişi tarafından sahiplenilme olasılığı olmadan insanın kendisi olması özgürlüğü.

Şimdiki teknik bir açıdan benzerdir, ama farklı bir boyuta aittir:

101. Teknik

Her şeyi bilene, her şeye gücü yetene, her yeri kaplayana inan.

Bu da içsel güce, içsel kuvvete dayalıdır. Çok tohumsudur. Her şeyi bildiğine inan; her şeye gücünün yettiğine inan; her yeri kapladığına inan... Nasıl inanabilirsin? İmkânsızdır. Her şeyi bilmediğini, cahil olduğunu biliyorsun. Her şeye gücünün yetmediğini, tamamen güçsüz, savunmasız olduğunu biliyorsun. Her yeri kaplamadığını, küçük bir bedenle sınırlı olduğunu biliyorsun. O zaman nasıl inanabilirsin? Ve öyle olmadığını bile bile inanırsan, inancın faydası olmaz. Kendine rağmen inanamazsın. Bir inanç dayatabilirsin, ama faydasız, anlamsız olur. Öyle olmadığını bilirsin. Bir inanç ancak sen öyle olduğunu bilirken faydalı olur.

Bunun anlaşılması gerekir. Bir inanç, sen öyle olduğunu biliyorsan güçlü olur. Doğru olup olmaması değildir önemli olan. Öyle olduğunu biliyorsan, inanç doğru olur. Öyle olmadığını biliyorsan, o zaman bir doğru bile inanca dönüşemez. Neden? Pek çok şeyin anlaşılması gerekir.

İlk olarak, her ne isen inancın budur: Bu şekilde inanıyorsun, bu şekilde yetiştirildin; bu şekilde koşullandın, bu yüzden bu şekilde

inanıyorsun. Ve inancın seni etkiler. Bir kısır döngüye dönüşür. Örneğin, erkeğin kadından daha az güçlü olduğu ırklar vardır, çünkü o ırklar kadının erkekten daha güçlü, daha kuvvetli olduğuna inanır. İnançları gerçeğe dönüşmüştür. O ırklarda erkek daha zayıf, kadın daha güçlüdür. Başka ülkelerde, normalde erkeklerin yaptığı işleri kadınlar yapar ve başka ülkelerde kadınların yaptığı işleri erkekler yapar. Bu kadar da değil, erkeklerin bedenleri daha zayıftır, yapıları daha zayıftır. Öyle olduğuna inanmışlardır. İnançları olguyu yaratır. İnanç yaratıcıdır.

Bu, neden olur? Çünkü zihin maddeden daha güçlüdür. Zihin bir şeye gerçekten inanırsa, maddenin onu takip etmesi gerekir. Madde zihne rağmen bir şey yapamaz, çünkü madde ölüdür. İmkânsız olan bile gerçekleşir.

İsa der ki: "İman dağları yerinden oynatır." İman gerçekten dağları yerinden oynatabilir. Yapamazsa, bu yalnızca imanın yok demektir... İman dağlan yerinden oynatabildiğinden değil. Senin imanın oynatamaz, çünkü senin imanın yok.

Artık inanç olgusu üzerine pek çok araştırma yapılmaktadır ve bilim pek çok inanılmaz sonuca varmaktadır. Din onlara hep inanmıştır, ama bilim sonunda aynı sonuçları görmeye başlamıştır. Görmek zorundadır, çünkü ilk defa pek çok olgu araştırılmaktadır. Örneğin, placebo ilaçları duymuşsundur. Dünyada pek çok 'pati'{21} vardır -alopati, ayurvedik tıp, yunani tıp, homeopati, naturopati- yüzlercesi ve hepsi tedavi edebileceklerini iddia etmektedir. Ve edebilirler de. İddiaları sahte değildir. Bu nadir bir şeydir - teşhisleri farklı, tedavileri farklı. Bir hastalık ve yüz bir teşhis, yüz bir tedavi vardır ve her tedavi faydalı olur. Bu yüzden, faydalı olan tedavi mi, yoksa hastanın inancı mı sorusu doğar. Bu mümkündür.

Pek çok şekilde, pek çok ülkede, pek çok üniversitede, pek çok hastanede çalışıyorlar. Yalnızca su ya da ilaç olmayan bir şey verilir, ama hasta kendisine ilaç verildiğine inanır. Ve yalnızca hasta da değil, doktor da buna inanır, çünkü o da farkında değildir. Doktor ilaç olup olmadığının farkında olsa, bunun bir etkisi olur, çünkü doktor hastaya ilaç olduğu

inancını daha fazla verir. Bu yüzden sen daha fazla para ödeyip harika bir doktor edindiğinde, daha çabuk ve daha iyi iyileşirsin. Bu bir inanç meselesidir. Doktor sana dört penilik bir ilaç verirse, yalnızca dört penilik, hiçbir şey olmayacağını çok iyi bilirsin. Böyle bir hastalığa sahip böylesine büyük bir hasta, böylesine büyük bir olgu nasıl dört peni ile tedavi edilebilir? İmkânsız! İnanç yaratılamaz.

Her doktorun çevresinde bir inanç halesi yaratması gerekir. Faydası olur. Bu yüzden, eğer doktor verdiği şeyin yalnızca su olduğunu biliyorsa, inancını imanla vermez. Yüzü belli eder, elleri belli eder, tüm tavrı ve davranışları yalnızca su verdiğini belli eder ve hastanın bilinçdışı etkilenir. Doktor inanmalıdır. O ne kadar çok inanırsa o kadar iyidir, çünkü onun inancı bulaşıcıdır. Hasta doktora bakar. Doktor kendine güveniyorsa - "Endişelenme, bu yeni bir tedavi, yeni bir ilaç ve sana faydalı olacak. Yüzde yüz kesin. Hiç kuşku yok" - doktorun tüm kişiliği yüzde yüz umut izlenimi veriyorsa, hasta daha ilacı almadan tedavi olmuştur. Tedavi başlamıştır. Artık diyorlar ki, ne kullanırsanız kullanın, hastaların yüzde otuzu hemen tedavi olmaktadır; ne kullanırsan kullanın... Alopati, naturopati, homeopati ya da başka herhangi bir "pati"... Ne yaparsan yap, hastaların yüzde otuzu hemen tedavi olur.

O yüzde otuz inananlardır. Oran budur. Size, içinize bakarsam, yüzde otuzunuzda potansiyel vardır, hemen dönüşebilecek kişilersinizdir. Bir kez inanç sahibi olunca, inanç hemen çalışmaya başlar. İnsanlığın üçte biri hiç zorluk çekmeden yeni benlik düzenlerine hemen dönüşebilir, değişebilir. Mesele, içlerinde nasıl İnanç yaratılabileceğidir. Bir kez inanç olunca, onları hiçbir şey engelleyemez. Sen o talihlilerden biri, yüzde otuzdan biri olabilirsin. Ama insanlığın başına büyük bir talihsizlik gelmiştir ve bu da o yüzde otuzun kınanıyor olmasıdır. Toplum, eğitim, uygarlık, hepsi onları kınar. Onların aptal insanlar oldukları düşünülür.

Hayır, onlar daha büyük potansiyel sahibi insanlardır. Onların büyük bir gücü vardır, ama kınanmaktadırlar ve potansiyel sahibi olmayan insanlar övülmektedir... Çünkü onlar dille, sözcüklerle, mantıkla övebilirler. Gerçekte, potansiyel sahibi değildirler. İçsel benliğin gerçek dünyasında hiçbir şey yapamazlar, yalnızca zihinleri ile yaşayabilirler. Ama

üniversiteler onların elindedir, medya onların elindedir, bir açıdan hâkim onlardır. Ve onlar kınama sanatçılarıdır. Her şeyi kınayabilirler. Ve potansiyel insanlığın bu yüzde otuzu, inanan ve dönüşebilenler, onlar düşüncelerini o kadar açık ifade edemezler... Yapamazlar. Mantık yürütemezler, tartışamazlar, işte bu yüzden inanırlar. Ama savlarını tartışamadıkları için, kendileri de kendilerini kınamaya başlamışlardır. Yanlış olan bir şey olduğunu düşünürler. İnanabilirsen, sende yanlış olan bir şey olduğunu hissetmeye başlarsın; şüphe edebilirsen, o zaman sende harika bir şey vardır. Ama kuşku bir güç değildir. Kimse kuşku aracılığı ile en içsel benliğe, nihai esrikliğe erişememiştir, hiç kimse, asla.

İnanabiliyorsan, bu sutranın faydası olacaktır. ***Her şeyi bilene, her şeye gücü yetene, her yeri kaplayana inan.*** Sen zaten osun, bu yüzden yalnızca inanman sayesinde, seni saklayan, seni örten her şey hemen düşecektir. Ama o yüzde otuz için bile zor olacaktır, çünkü onlar da olmayan bir şeye inanmak üzere koşullanmışlardır. Onlar da şüphe etmek üzere koşullanmışlardır; onlar da şüpheci olmak üzere eğitilmiştir ve onlar kendi sınırlarını bilirler, o zaman nasıl inanabilirler? Ya da eğer inanıyorlarsa, insanlar onların deli olduğunu düşünür. İçinin her yeri kapladığına, her şeye gücünün yettiğine, ilahi olduğuna, en güçlü olduğuna inandığını söylesem, insanlar sana bakar ve senin deli olduğunu düşünür. Delirmediğin sürece bu tür şeylere nasıl inanırsın?

Ama bir şey dene. En baştan başla. Bu olguyu biraz hisset, ardından inanç gelecektir. Bu tekniği kullanmak istiyorsan, şunu yap. Gözlerini kapat ve bedeninin olmadığını hisset, bedenin kaybolmuş, eriyip gitmiş gibi hisset. O zaman her yeri kapladığını hissedebilirsin. Beden varken zordur. İşte bu yüzden pek çok gelenek senin beden olmadığını öğretir, çünkü beden varken kısıtlamalar işe karışır. Beden olmadığını hissetmek güç değildir, çünkü sen beden değilsin. Bu yalnızca bir koşullanmadır, yalnızca zihnine dayatılmış bir düşüncedir. Zihnine senin beden olduğun düşüncesi aşılanmıştır.

Bunu gösteren olgular vardır. Seylan'da, Budist keşişler ateş üzerinde yürürler. Bunu Hindistan'da da yaparlar, ama Seylanlıların olgusu çok nadirdir... Saatlerce yürürler ve yanmazlar.

Birkaç sene önce bir kez oldu, Hıristiyan bir misyoner ateşte yürümeyi görmeye gitti. Bunu Buda'nın aydınlandığı gece, dolunaylı bir gecede, yaparlar... Çünkü bedenin hiçbir şey olmadığının, maddenin hiçbir şey olmadığının dünyaya o gece ilan edildiğini söylerler; içsel benlik her yeri kaplamaktadır ve ateş onu yakamaz. Ama bunu yapmak için, ateşte yürüyen keşişler bir sene boyunca pranayama, soluma süreçleri ve oruç kullanarak bedenlerini arındırırlar. Zihinlerini arındırmak, zihinlerini boşaltmak için meditasyon yaparlar. Bir sene boyunca, durmaksızın hazırlanırlar. Bedenlerinde olmadığını hissetmek için tecrit hücrelerinde yaşarlar. Bir sene boyunca, elli, altmış kişilik bir keşiş grubu durmaksızın beden olmadıklarını düşünür dururlar. Bir sene uzun bir zamandır. Her an tek bir şeyi düşünerek... Beden olmadıklarını... Bedenin yanılsama olduğunu işleyerek, sonunda inanmaya başlarlar. O zaman da ateşte yürümeye zorlanmazlar. Ateşin başına getirilirler ve sonra yanmayacağına inanan kim varsa ateşe atlar. Şüphe eden, tereddüde düşen birkaç kişi kalır... Onların atlamasına izin verilmez, çünkü bu ateşin yakıp yakmaması meselesi değildir, bu onların şüphe etmeleri meselesidir. Birazcık bile duraksasalar, durdurulurlar. Yani altmış kişi hazırlanır ve bazen yirmi, bazen otuz kişi ateşe atlar ve içinde saatlerce yanmadan dans ederler.

Bin dokuz yüz ellide bir misyoner bunu görmeye gelmiş. Çok şaşırmış, ama Buda'ya inanç bu mucizeyi yaratabiliyorsa, İsa'ya inanç neden yaratmasın diye düşünmüş. Bu yüzden biraz düşünmüş, biraz duraksamış, ama sonra, Buda yardımcı olabiliyorsa İsa'nın da yardımcı olacağı düşüncesi ile ateşe atlamış. Fena yanmış; altı ay hastanede kalmak zorunda kalmış. Ve olguyu anlayamamış. Bu İsa ya da Buda meselesi değildi, birine inanma meselesi değildi, inanç meselesi idi. Ve o inancın zihne işlenmesi gerekir. Benliğinin nüvesine erişmediği sürece, işlemeye başlamaz.

O Hıristiyan misyoner İngiltere'ye geri döndü ve hipnoz, gözbağcılığı ve ilgili olguları, ateşte yürüme sırasında neler olduğunu incelemeye başladı. Sonra iki keşişi, ne yaptıklarını göstermek üzere Oxford Üniversitesi'ne davet ettiler. Keşişler gitti. Ateşte yürüdüler. Deney defalarca tekrarlandı. Sonra iki keşiş bir profesörün kendilerine baktığını gördüler ve adam öyle derinlemesine bakıyordu, öyle dalmıştı ki gözleri

ve yüzü esrikti. İki keşiş profesöre gittiler ve ona, "Sen de bizimle gelebilirsin," dediler. Adam hemen onlarla koştu, ateşe atladı ve hiçbir şey olmadı. Adam yanmadı. Hıristiyan misyoner de oradaydı ve bu profesörün bir mantık profesörü olduğunu, profesyonel olarak şüpheci biri olduğunu, mesleği kuşkuya dayalı biri olduğunu biliyordu. Bu yüzden adama.

"Ne!" dedi. "Bir mucize yarattın. Ben yapamadım ve ben inanan biriyim." Profesör dedi ki: "O anda ben inanan biriydim. Olgu öylesine gerçekti, öylesine akılalmaz bir biçimde gerçekti ki beni ele geçirdi. Bedenin hiçbir şey olmadığı, zihnin her şey olduğu öylesine açıktı ve kendimi o iki keşiş ile öyle esrik bir biçimde ahenkli hissettim ki beni davet ettiklerinde bir an bile duraksamadım. Yürümek çok basitti, sanki hiç ateş yok gibiydi."

Tereddüt, kuşku yoktu... Anahtar budur.

Bu yüzden ilk önce şunu dene. Birkaç gün, kapalı gözlerle otur ve beden olmadığını düşün... Düşünmek değil, beden olmadığını hisset. Ve kapalı gözlerle oturursan bir mesafe yaratılır. Beden uzaklaşır, uzaklaşır. Sen içe doğru gidersin. Büyük bir mesafe yaratılır. Kısa sürede, beden olmadığını hissedebilirsin. Beden olmadığını hissedersen, o zaman her yeri kapladığına, her şeye gücünün yettiğine, her şeyi bildiğine inanabilirsin. Bu her şeye gücün yettiği, bu her şeyi bildiğin hissi sözde bilgi ile ilgili değildir: Bu bir histir, bir duygu patlamasıdır... Bildiğin hissi. Bunun anlaşılması gerekir, özellikle de Batı'da, çünkü ne zaman bildiğini söylesen, "Ne?" derler: "Sen ne bilirsin?" Bilgi nesnel olmalıdır. Bir şey bilmelisindir. Ve bu bir şey bilme meselesiyse, o zaman her yeri kaplayamazsın, hiç kimse yapamaz, çünkü bilinmesi gereken sonsuz sayıda gerçek vardır. O anlamda kimse her şeyi bilemez.

İşte bu yüzden Batı'da, Caynalar Mahavira'nın sarvagya, her şeyi bilen olduğunu söylediği zaman gülerler. Gülerler, çünkü eğer Mahavira her şeyi biliyorsa, o zaman bilimin şimdi keşfettiklerini, hatta bilimin gelecekte keşfedeceklerini biliyor olmalıydı. Ama öyle görünmüyor. O bilim ile çeliştiği açık olan, doğru olması mümkün olmayan, gerçeklere dayanmayan pek çok şey söylüyor. Onun bilgisi, eğer her yeri kaplıyorsa, asla hatalı olmamalı. Ama hatalar var.

Hıristiyanlar İsa'nın her şeyi bildiğine inanırlar. Ama çağdaş zihin güler, çünkü o her şeyi bilmemektedir... O, dünyanın tüm gerçeklerini bilmek anlamında her şeyi bilen biri değildir. O, dünyanın yuvarlak olduğunu, dünyanın küre şeklinde olduğunu bilmiyordu... Bilmiyordu. O, dünyayı düz bir zemin olarak biliyordu. Dünyanın milyonlarca yıldır var olduğunu bilmiyordu, Tanrı'nın dünyayı ondan dört bin sene önce yarattığına inanıyordu. Gerçeklere, nesnel gerçeklere gelince, o her şeyi bilmiyordu.

Ama bu 'her şeyi bilme' terimi tamamen farklıdır. Doğulu bilgeler 'her şeyi bilen' dediği zaman, tüm gerçekleri bilen demek istemezler... Tamamen bilinç dolu, tamamen farkında, tamamen içeride, tamamen bilinçli, aydınlanmış demek isterler. Onlar bir şey bilmekle ilgilenmezler, onlar yalnızca saf bilme olgusu ile ilgilenirler... Bilgi değil, bilme niteliği. Buda'nın bildiğini söylediğimizde, Einstein'ın bildiklerini bildiğini kastetmeyiz. O, bunu bilmez. O bilendir. O kendi benliğini bilir ve o benlik her yeri kaplar. O varlık duygusu her yeri kaplar. Ve o bilişte bilinecek hiçbir şey kalmaz, önemli olan da budur. Artık herhangi bir şey bilme merakı yoktur. Tüm sorular geride kalmıştır. Tüm yanıtlara ulaşıldığından değil, tüm sorular geride kalmıştır. Artık sorulacak soru yoktur. Tüm merak gitmiştir. Çözülecek sorun yoktur. Bu, içsel ışık ile dolu içsel sessizlik, bu içsel suskunluk, sonsuz biliştir. Her şeyi bilen ile kastedilen budur. Bu öznel uyanıştır.

Bunu yapabilirsin Ama zihnine bilgiler ekleyip durursan olmaz. Ömürlerce bilgi ekleyip durabilirsin... Bir şey bilirsin, ama asla bilmezsin. Her şey sonsuzdur; o şekilde bilinemez. Bilim hep eksik kalacaktır, asla tamam olamaz... Bu imkânsızdır. Bilimin tamam olacağı düşünülemez. Gerçekten de, bilim ne kadar fazla bilirse, bilinecek daha fazla şey olduğunu o kadar çok anlar.

Bu her şeyi biliş içsel bir uyanış niteliğidir. Meditasyon yap, düşüncelerini geride bırak. Hiç düşüncen olmadığında her şeyi bilmenin, bu her şeyi bilişin ne demek olduğunu hissedeceksin. Hiç düşünce yokken, bilinç saf olur, arınır; o arınmış bilinçte hiç sorun olmaz. Tüm sorular geride kalmıştır. Kendini, benliğini bilirsin ve benliğini bildiğinde herşeyi bilirsin, çünkü senin benliğin herkesin benliğinin merkezidir. Gerçekten

de, senin benliğin herkesin benliğidir. Senin merkezin evrenin merkezidir. Bu anlamda, Upanişadlar şöyle der: "Aham brahmasmi... Ben Brahman'ım, ben Mutlak'ım." Bir kez benliğine dair bu küçük olguyu bilince, sonsuzu bilmiş olursun. Sen okyanustaki bir damla gibisin: Tek bir damla bilinse bile, okyanusun tüm sırları açığa çıkar.

Her şeyi bilene, her şeye gücü yetene, her yeri kaplayana inan.

Ama bu imanla gelir, bunu kendinle tartışamazsın. Kendini bir savla ikna edemezsin, bu tür duyguları, bu tür duyguların kaynağını bulmak için derinliklerini araştırman gerekir.

Bu 'inanmak' sözcüğü çok anlamlıdır. İkna olduğun anlamına gelmez, çünkü ikna mantıksal bir şey demektir: Sen ikna olmuşsun, tartışmış, kanıtlar bulmuşsun, inanç demek, bu konuda kuşkun yok demek, ama kanıtların olduğundan değil. İkna demek, kanıtların var demektir. Kanıtlayabilirsin, tartışabilirsin. "Bu böyle" diyebilirsin. Mantık yürütebilirsin. İnanç demek, hiç kuşkun yok demektir. Tartışamazsın, rasyonalize edemezsin, sana soru sorulursa alt edilirsin. Ama içsel bir zeminin vardır... Öyle hissedersin. Bu bir duygudur, mantık değildir.

Ama bu tür tekniklerin, sen ancak mantığınla değil duygularınla çalışıyorsan işe yarayacağını unutma. Bu yüzden defalarca, çok cahil, eğitimsiz, kültürsüz insanların insan bilincinin yüksekliklerine ulaşabildiği ve çok kültürlü, eğitimli, mantıklı, rasyonel olanların onu ıskaladıkları görülmüştür.

İsa yalnızca bir marangozdu. Friedrich Nietzsche bir yerlerde, Yeni Ahit'in tamamında, gerçekten değerli, kültürlü, eğitimli, felsefi açıdan bilgili, bilge tek bir kişi olduğunu yazar... O kişi Pilatus idi, İsa'nın çarmıha gerilmesini emreden Roma valisi. Gerçekten de, en kültürlü adam oydu, genel vali. Ve o felsefenin ne olduğunu biliyordu: Son anda, İsa çarmıha gerilirken sordu: "Gerçek ne?" Çok felsefi bir soruydu.

İsa sessiz kaldı... Bu bilmece yanıt vermeye değer olmadığından değil, derin felsefeyi anlayabilecek tek kişi Pilatus idi... İsa sessiz kaldı, çünkü o

yalnızca hissedebilen insanlarla konuşabilirdi. Düşünmenin bir faydası yoktu. Adam felsefi bir soru soruyordu. Bir üniversitede, bir akademide sorsa iyi olurdu, ama İsa'ya felsefi bir soru sormak anlamsızdı. İsa sessiz kaldı, çünkü yanıt vermek boşunaydı. İletişim mümkün değildi. Ama kendisi de bir mantık adamı olan Nietzsche, İsa'yı kınar. Onun eğitimsiz, Kültürsüz, felsefeden bihaber olduğunu söyler... Ve o, yanıt verememiştir, işte bu yüzden sessiz kalmıştır. Pilatus çok güzel bir soru sormuştur. Nietzsche'ye sorsa, o bu konuda senelerce konuşabilirdi. "Gerçek ne?" Bu tek soru, senelerce konuşmaya ve tartışmaya yeter. Felsefenin tüm işi budur: "Gerçek ne?" Bir soru ve tüm felsefeciler bu konu ile ilgilidir.

Nietzsche'nin eleştirisi aslında mantığın eleştirisidir, mantığın kınamasıdır. Mantık duygu boyutunu her zaman kınamıştır, çünkü duygu öylesine belirsizdir, öylesine gizemlidir. Oradadır ve sen o konuda hiçbir şey söyleyemezsin. Sende ya vardır ya yoktur; ya vardır ya yoktur. Bu konuda hiçbir şey yapamazsın ve tartışamazsın. Senin de pek çok inancın olabilir, ama bunlar kanaattir; onlar inanç değildir, çünkü onlar hakkında kuşkuların vardır. Sen savlarla o kuşkuları ezmişsindir, ama hâlâ oradadırlar. Sen onların tepesinde oturursun, ama yine de oradadırlar. Sen onlarla savaşırsın, ama onlar ölmezler. Ölemezler. İşte bu yüzden haya tın bir Hindunun, bir Müslümanın, bir Hıristiyanın, bir Caynanın hayatı olabilir, ama bunun tek sebebi kanaattir. Orada iman yoktur.

Sana bir hikâye anlatayım. İsa müritlerine, kayıkla gölün diğer yakasına, kaldıkları yere gitmelerini söylemiş. Ve "Ben sonra geleceğim," demiş. Müritler gitmişler. Onlar gölün tam ortasındayken büyük bir rüzgâr esmiş, büyük çalkantı olmuş ve onlar korkmuşlar. Kayık sallanıyormuş ve ağlamaya, bağırmaya başlamışlar. "İsa, bizi kurtar!" diye bağırmaya başlamışlar. İsa'nın olduğu kıyı çok uzaktaymış, ama İsa gelmiş. Suyun üzerinde koşarak geldiği anlatılır. Ve müritlerine söylediği ilk şey şu olmuş: "Pek az inancı olan adamlar, neden ağlıyorsunuz? Bana inanmıyor musunuz?" Adamlar korkmuşlar. İsa demiş ki: "Bana inanıyorsanız, o zaman kayıktan inin ve bana doğru yürüyün." Suyun üzerinde duruyormuş. Suyun üzerinde durduğunu kendi gözleri ile görmüşler, ama yine de inanmak güç gelmiş. Bunun, zihinlerinin bir hilesi olduğunu düşünmüş olmalılar ya da belki yalnızca bir yanılsama, bunun İsa olmadığını

düşünmüş olmalılar. Bu yüzden bakışmaya başlamışlar. "Kim yürüyecek?" Sonra müritlerden biri kayıktan inmiş ve yürümüş. Gerçekten yürüyebiliyormuş. Kendi gözlerine inanamamış. Suyun üzerinde yürüyormuş. İsa'ya yaklaştığı zaman sormuş: "Nasıl? Bu nasıl oluyor?" Mucize hemen kaybolmuş. "Nasıl?" yüzünden... Ve suya batmış. İsa onu dışarı çekmiş ve demiş ki: "Pek az inancı olan adam, neden, 'nasıl' diye soruyorsun?"

Ama mantık 'Neden?' ve 'Nasıl?' diye sorar. Mantık sorar, mantık sorgular. İman tüm soruların bırakılmasıdır. Tüm soruları bırakıp inanabilirsen, o zaman bu teknik senin için mucizeler yaratır.

74.BÖLÜM -Duyarlılık Ne Kadar Büyük Olursa, Uzaklaşma O Kadar Büyük Olur

SORULAR

Duyarlı ama aynı zamanda ilgisiz olmanın yolu nedir?

Neden kendi vücudunu iyileştiremiyorsun?

Ciddi gayretler göstermek mi yoksa "Bana bırak" mı? İsa dünyanın yuvarlak olduğuna inandı mı gerçekten?

İlk soru:

Osho, meditasyon derinleştikçe insan nesnelere, olaylara ve insanlara karşı daha duyarlı oluyor. Ama bu yükselen duyarlılık yüzünden insan her şeye karşı bir tür derin yakınlık hissediyor ve bu, normalde incelikli bağlılıkların sebebi haline geliyor. Nasıl duyarlı, ama uzak olunmalı?

Nasıl duyarlı, ama uzak olmalı? Bu iki şey zıt değildir, karşıt değildir. Sen daha duyarlıysan, uzak olursun ya da eğer uzaksan, gittikçe daha

duyarlı olursun. Duyarlılık bağlılık değildir, duyarlılık farkındalığın Ancak farkında biri duyarlı olabilir. Eğer farkında değilsen duyarsız olursun. Bilinçsiz olduğunda tamamen duyarsız olursun... Ne kadar bilinç, o kadar duyarlılık. Bir buda tamamen duyarlıdır, optimum duyarlılığa sahiptir, çünkü o hisseder ve tüm kapasitesi ile farkında olur. Ama duyarlı ve farkında iken bağlanmazsın. Uzaklaşırsın, çünkü farkındalık olgusu seninle şeyler arasındaki, seninle kişiler arasındaki, seninle dünya arasındaki köprüyü yıkar, köprüyü yok eder. Bilinçsizlik, farkında olmamak bağlılığın sebebidir.

Eğer uyanıksan, köprü aniden kaybolur. Sen uyanıkken seni dünyaya bağlayacak hiçbir şey yoktur. Dünya oradadır, sen oradasın, ama ikisinin arasındaki köprü kaybolmuştur. Köprü senin bilinçsizliğinden inşa edilmiştir. Bu yüzden, daha duyarlı olduğunda bağlandığını düşünme, hissetme. Hayır. Eğer daha duyarlıysan bağlanmazsın. Bağlılık çok kaba bir niteliktir, incelikli değildir.

Bağlılık için farkında ve uyanık olman gerekmez. Gerek yoktur. Hayvanlar bile kolaylıkla, hatta daha da büyük kolaylıkla bağlanabilirler. Bir köpek, sahibine, bir insanın olabileceğinden daha fazla bağlıdır. Köpek tamamen bilinçsizdir, bu yüzden bağlılık gerçekleşir. İşte bu yüzden, insan ilişkilerinin zayıf olduğu ülkelerde, örneğin Batı'da, insanlar hayvanlarla, köpeklerle, diğer hayvanlarla ilişki kurmaya çalışır, çünkü insan ilişkileri artık yoktur. İnsan toplumu kaybolmaktadır ve her insan kendisini yalıtılmış, yabancılaşmış, yalnız hissetmektedir. Kalabalık oradadır, ama sen onunla ilişkili değilsin. Kalabalıkta yalnızsın ve bu yalnızlık korkutuyor. İnsan korkar, korku dolar.

Sen ilişkiliyken, birine bağlıyken ve biri sana bağlıyken, bu dünyada, bu tuhaf dünyada yalnız olmadığım hissedersin. Yanında biri vardır. Bu aidiyet duygusu sana bir tür güvenlik verir. İnsan ilişkileri imkânsız olduğunda, o zaman erkekler ve kadınlar hayvanlarla ilişki kurmaya çalışır. Batı'da, köpekler ve diğer hayvanlarla derin ilişkiler kurmaktadırlar, ama burada, Doğu'da, ineklere tapınsan bile onlarla ilişki kurmazsın. İneğe ilahi bir hayvan olarak tapındığını söyleyebilirsin, ama zalimliğinin sonu yoktur.

Doğu'da, hayvanlarına karşı o kadar zalimsin ki, Batı senin pasif olduğunu düşünmeye nasıl devam edebildiğini anlayamaz. Dünyanın her yerinde, özellikle de Batı'da, hayvanları insanların zulmünden koruyan pek çok topluluk vardır. Batı'da bir köpeği dövemezsin. Döversen, bu bir suç olur ve bunun için cezalandırılırsın. Aslında olan, insan ilişkilerinin çözülmesidir... Ama insan yalnız yaşayamaz. Bir ilişkisi, aidiyet duygusu, yanında biri olduğu duygusu olmalıdır. Hayvanlar çok iyi dost olabilirler, çünkü çok bağlanırlar; hiç kimse, hiçbir insan o şekilde bağlanamaz.

Bağlılık için farkındalık gerekli değildir; tersine, farkındalık engeldir. Ne kadar farkında olursan o kadar az bağlanırsın, çünkü bağlanma ihtiyacı kaybolur. Neden birine bağlanmak istiyorsun? Çünkü yalnızken yeterli olmadığını hissediyorsun. Bir şey eksik. İçinde bir şey tamam değil. Bütün değilsin. Seni tamamlayacak birine ihtiyaç duyuyorsun. Böylece bağlılık gelişiyor. Farkındaysan, tamamsın, bütünsün; çember artık tamamlandı, içinde hiçbir şey eksik değil... Kimseye ihtiyacın yok. Sen, tek başına, eksiksiz bir bağımsızlık, bir bütünlük duygusu hissediyorsun.

Bu, insanları sevmeyeceksin anlamına gelmez, tersine, ancak sen sevebilirsin. Bağımlı bir insan seni sevemez; senden nefret eder. Sana ihtiyaç duyan biri seni sevemez. Senden nefret eder, çünkü sen bir tutsaklık olursun. Sen olmadan yaşayamayacağını, sen olmadan mutlu olamayacağını hisseder, bu yüzden sen onun hem mutluluğunun, hem mutsuzluğunun sebebi olursun. Seni kaybetmeyi göze alamaz. Bu bir tutsaklık duygusu verir: Senin tarafından tutsak edilmiştir ve buna içerler, buna karşı mücadele eder. İnsanlar aynı anda hem severler, hem nefret ederler, ama bu aşk çok derin olamaz. Ancak farkında olan biri sevebilir, çünkü sana ihtiyaç duymaz. Ama o zaman aşk tamamen farklı bir boyut olur; Bir bağlılık olmaz, bağımlılık olmaz. O sana bağımlı değildir ve seni kendisine bağımlı kılmaz; o bir özgürlük olarak kalır ve senin özgürlük olarak kalmana izin verir. İki özgür birim olursunuz, iki bütün, eksiksiz benlik ve buluşursunuz. O buluşma bir bayram, bir kutlama olur... Bir bağımlılık değil. O buluşma bir eğlence, bir oyun olabilir.

İşte bu yüzden Krisha'nın hayatına Krishna-leela deriz, Krishna'nın oyunu. Krishna o kadar çok insanı sever ki bağlılık yoktur. Aynısı gopiler

ve gopaller için, Krishna'nın kız ve erkek arkadaşları için geçerli değildir. Aynısı geçerli değildir. Onlar bağlanırlar, öyle ki, Krishna Brindavan'dan Dwarka'ya gittiğinde, onlar ağlarlar, acı çekerler. Istırapları büyüktür, çünkü Krishna'nın onları unuttuğunu sanırlar. O unutmamıştır, ama acı yoktur, çünkü bağımlılık yoktur; o Dwarka'da da, Brindavan' da olduğu kadar eksiksiz ve mutludur ve sevgisi Dwarka'da iken de, Brindavan'da olduğu kadar akmaktadır. Sevgi hedefleri değişmiştir, ama sevginin kaynağı aynı kalmıştır. Bu yüzden yanına kim gelirse gelsin armağanı alır. Ve bu armağan koşulsuzdur; karşılık olarak hiçbir şey talep edilmez, istenmez.

Sevgi farkında bir bilinçten geliyorsa, bu koşulsuz, saf bir armağandır ve veren insan, verdiği için mutludur. Verme eyleminin kendisi onun mutluluğu, esrikliğidir.

Bu yüzden unutma, meditasyon aracılığı ile daha duyarlı olduğunu hissediyorsan, o zaman otomatik olarak daha az bağlı, daha uzak olacaksın. Çünkü ayaklarını kendine basacaksın, kendine odaklanacaksın, merkez olarak bir başkasını kullanmayacaksın. Bağlılık ne anlama gelir? Bağlılık demek, sen başkasını benliğinin merkezi olarak kullanıyorsun demektir. Mecnun, Leyla'ya bağlıdır: Leyla'sız yaşayamayacağını söyler. Bu, benliğinin merkezi Leyla'ya geçmiş demektir. Şunsuz ya da bunsuz yaşayamayacağını söylüyorsan, o zaman ruhun senin içinde değildir. O zaman sen varlığını bağımsız bir birim olarak sürdürmüyorsun, merkezin bir başkasına geçmiş.

Merkezin senden bir başkasına olan bu hareketi bağlılıktır. Eğer duyarlıysan ötekini hissedersin, ama öteki hayatının merkezi olmaz. Sen merkez olarak kalırsın ve diğeri bu merkezden pek çok armağan alır. Ama onlar armağanlar olur, alışverişler değil. Sen yalnızca verirsin, çünkü sende çok fazla vardır, sen taşmaktasındır. Ve diğeri aldığı için minnettar olursun. Bu yeterli olur ve bu son olur.

İşte bu yüzden zihnin büyük bir hilekâr olduğunu söylüyorum. Sen meditasyon yaptığını ve işte bu yüzden duyarlı olduğunu sanıyorsun. Sonra, neden bağlandığın sorusu doğuyor. Bağlanmışsan, duyarlılığının

farkındalıktan kaynaklanmadığının açık bir göstergesidir. Gerçekte bu duyarlılık değildir. Duygusallık olabilir: Bu tamamen farklı bir şeydir. Duygusal olabilirsin: Küçük şeyler için ağlayabilirsin, küçük şeyler içine dokunabilir ve içinde kolaylıkla fırtınalar kopabilir... Ama bu duygusallıktır, duyarlılık değil.

Sana bir hikâye anlatayım. Buda bir köyde kalıyormuş. Bir kadın ağlayarak, bağırarak ona gelmiş. Çocuğu,tek çocuğu aniden ölmüş. Buda köyde olduğu için insanlar şöyle demişler: "Ağlama. Bu adama git. İnsanlar onun sonsuz sevecenlik olduğunu söylüyor. O isterse çocuk dirilebilir. Bu yüzden ağlama. Bu Buda'ya git."

Kadın ağlayarak ölü çocukla gelmiş ve tüm köy onu takip etmiş... Tüm köy etkilenmiş. Buda'nın müritleri de etkilenmiş; onlar da zihinlerinde, Buda'nın sevecenlik göstermesi için dua etmeye başlamışlar. Çocuğu kutsamalı, böylece onun dirilmesini, yeniden canlanmasını sağlamalıymış.

Buda'nın pek çok müridi ağlamaya başlamış. Sahne çok dokunaklıymış, çok etkileyiciymiş, herkes kıpırdamadan bekliyormuş. Buda sessiz kalmış. Ölü çocuğa bakmış, sonra ağlayan anneye bakmış ve anneye şöyle söylemiş: "Ağlama, tek bir şey yap, o zaman çocuğun dirilecek. Bu çocuğu burada bırak, kasabaya dön, her eve git ve her aileye, o evde aileden birinin ölüp ölmediğini sor. Ve eğer içinde kimsenin ölmediği bir ev bulabilirsen, onlardan yenilebilecek bir şey dilen, biraz ekmek, biraz pirinç, herhangi bir şey... Ama kimsenin ölmediği bir evden. Ve o ekmek ya da pirinç çocuğu hemen diriltecek. Git. Zaman harcama."

Kadın mutlu olmuş. Bir mucize olacağını hissediyormuş. Buda'nın ayaklarına dokunmuş ve köye koşmuş. Çok büyük bir köy değilmiş, pek az kulübe, pek az aile varmış. Bir aileden diğerine gitmiş ve sormuş. Ama her aile demiş ki: "Bu imkânsız. Tek bir ev yok... Yalnızca bu köyde değil, dünyada yok... Kimsenin ölmediği, insanların ölümü ve ondan kaynaklanan acıyı, ıstırabı yaşamadığı tek bir ev yok."

Kadın yavaş yavaş Buda'nın ona bir oyun oynadığını fark etmiş. Bu imkânsızmış. Ama yine de umudu varmış. Tüm köyü dolaşana kadar

sormaya devam etmiş. Gözyaşları kurumuş, umudu sönmüş, ama aniden üzerine yeni bir dinginlik, sakinlik çökmüş. Artık her kim doğmuşsa, ölmek zorunda olduğunu fark etmiş. Yalnızca kaç sene yaşayacağı meselesiymiş. Biri daha erken, biri daha geç ölecekmiş, ama ölüm kaçınılmazmış.

deri dönmüş, Buda'nın ayaklarına yine dokunmuş ve şöyle demiş: "İnsanların dediği gibi, herkes için derin bir sevecenlik besliyorsun." Kimse ne olduğunu anlamamış. Buda onu sannyasa kabul etmiş, kadın bir bhikkhuni, bir sannyasin olmuş. Başlangıcını yapmış.

Ananda, Buda'ya sormuş: "Oğlanı diriltebilirdin. Çok güzel bir çocuktu ve anne çok büyük bir acı içindeydi." Ama Buda demiş ki: "Çocuk dirilse bile, yine ölecekti. Ölüm kaçınılmazdır." Ananda demiş ki: "Ama insanlara, onların acılarına ve ıstırabına karşı fazla duyarlı görünmüyorsun." Buda yanıt vermiş: "Duyarlıyım; sen duygusalsın. Sırf ağlamaya başladın diye duyarlı olduğunu mu sanıyorsun? Sen çocuksusun. Hayatı anlamıyorsun. Sen olgunun farkında değilsin."

Hıristiyanlık ile Budizm arasındaki fark budur. Isa'nın insanları canlandırarak mucizeler yarattığı anlatılır. Lazarus öldüğünde, İsa ona dokunmuş ve Lazarus hayata dönmüş. Biz, Doğu'da, Buda'nın ölü bir adama dokunup onu hayata döndürmesini hayal edemeyiz. Sıradan insanlar için, sıradan zihin için, İsa, Buda'dan daha sevgi dolu ve merhametli görünür. Ama ben Buda'nın daha duyarlı, daha sevecen olduğunu söylüyorum, çünkü Lazarus canlanmışsa bile, hiç fark etmez. Yine ölecektir. Lazarus sonunda ölecektir. Bu yüzden bu mucizenin hiç faydası yoktur, nihai değeri yoktur. İnsan Buda'nın böyle bir şey yapacağını düşünemez.

İsa yapmak zorundaydı, çünkü o İsrail'e yeni bir şey, yeni bir mesaj getiriyordu. Ve mesaj öyle derindi ki insanlar anlayamayacaktı, bu yüzden o mesajın çevresinde mucizeler yaratması gerekti... Çünkü insanlar mucizeleri anlayabilir, ama derin mesajı, olağandışı mesajı anlayamaz. Mucizeleri anlayabilirler, bu yüzden mucizeler sayesinde mesaja karşı daha açık olurlar, alıcı olurlar. İsa, Budist olmayan topraklara bir Budist mesajı

getiriyordu: Aydınlanma... Hiç buda geleneği olmayan bir ülkeye Doğulu bir mesaj getiriyordu.

Biz, Buda'nın ağlayan müritlerinden daha duyarlı olduğunu kavrayabiliriz.

Duygusallığını duyarlılık ile karıştırma. Duygusallık sıradandır; duyarlılık sıradışıdır. Çaba ile olur. Bu bir başarıdır. Onu kazanman gerekir. Duygusallık kazanılmaz; onunla doğarsın. Bedeninin hücrelerinde, zihninde zaten olan hayvansal mirastır. Duyarlılık bir olasılıktır. Zaten ona sahip değilsin. Onu yaratabilirsin, onun için çalışabilirsin... O zaman başına gelir. Ve ne zaman gelse, sen uzaklaşırsın.

Buda tamamen uzaktı. Ölü çocuk oradaydı, ama o hiç etkilenmiş görünmüyordu. Kadın, anne acı içindeydi ve Buda ona bir oyun oynuyordu. Bu adam zalim görünür, oyun oynaması çocuğu ölmüş bir anneye fazla gelecekmiş gibi görünür. Anneye bir bilmece vermiştir ve onun eli boş döneceğini çok iyi bilmektedir. Ama yine söylüyorum, gerçek sevecenlik ondadır, çünkü bu kadının büyümesine, olgunlaşmasına yardımcı olmaktadır. Ölümü anlayamadığın sürece olgunlaşamazsın ve ölümü kabullenemediğin sürece benliğinde bir merkezin olmaz. Ölümü bir gerçeklik olarak kabullendiğin zaman, onu aşmış olursun.

Buda durumu kullanıyordu. Ölü çocukla daha az, canlı anne ile daha fazla ilgileniyordu, çünkü ölü çocuğun bir daha hayata dönmeyeceğini biliyordu... Mucizeye gerek yoktu. Ama çocuk dirilse anne bir fırsatı kaybedebilirdi. Ömürler boyunca, bir daha bir buda ile karşılaşamayabilirdi. Bu yüzden Doğu'da, yalnızca üçüncü sınıf saddhular mucizeler yaratır; birinci sınıf olanlar asla yapmaz... Onlar daha yüksek bir düzeyde çalışırlar. Buda da bir mucize yaratıyordu, ama mucize daha yüksek bir düzeydeydi. Anne dönüşüyordu.

Ama anlamak zordur, çünkü bizim zihinlerimiz kabadır ve biz yalnızca duygusallığı anlayabiliriz, duyarlılığı anlayamayız. Duyarlılık demek, çevrede olan her şeyi hisseden bir uyanıklık demektir. Ve ancak bağlanmadığın zaman hissedebilirsin. Bunu unutma: Bağlanmışsan, artık

hissetmek üzere orada değilsin, senden çıkmışsın. Bu yüzden, biri hakkındaki gerçeği bilmek istiyorsan dostlarına sorma. Onlar bağlanmıştır. Düşmanlarına da sorma. Onlar da bağlanmıştır, ama aksi yönde. Tarafsız birine sor, o kişinin dostu ya da düşmanı olmayan birine. Ancak o, doğruyu söyleyebilir.

Dostlara inanılmaz, düşmanlara inanılmaz; ama biz ya dostlara ya düşmanlara inanırız. İkisi de yanılırlar, çünkü onlarda tarafsız tanıklık yoktur, uzaktan bakamazlar. Uzak durup bakamazlar, çünkü o kişiye yatırım yapmışlardır. Dostların yatırımı vardır, düşmanların yatırımı vardır. Belirli bakış açılarından görürler ve o bakış açıları varken bağlanmışlardır. Bağlandığını hissettiğin an, bir bakış açısına sahip olursun. Bütünlük kaybedilir; elindeki yalnızca bir parçadır. Ve parçalar hep yalan söyler, çünkü yalnızca bütün doğrudur.

Meditasyon yap, daha duyarlı ol ve gittikçe uzaklaşmayı kriter kabul et. Bağlılığın büyüdüğünü hissediyorsan, o zaman meditasyonunda, bir yerde hata yapıyorsundur. Kriterler bunlardır. Ve bana göre, bağlılık yok edilemez, uzaklık çalışılamaz. Ancak meditasyonu çalışabilirsin... Ve sonucu uzaklık olur, bir yan ürün olur. Meditasyon gerçekten içinde çiçeklenirse, bir uzaklık duygusu hissedersin. O zaman dilediğin yere gidebilirsin ve dokunulmadan kalırsın, korkmazsın. O zaman, bedenden çıktığın zaman, onu çiziksiz bırakırsın. Bilincin tamamen saf kalır, yabancı hiçbir şey ona girmemiş olur. Bağlandığın zaman kirlilikler içine girer. Temel kirlilik şudur: Kendi merkezini kaybetmen ve başka birini, başka bir şeyi benliğinin merkezi kılman.

ikinci soru:

Osho, eğer iman dağları yerinden oynatabiliyorsa, neden kendi bedenine şifa veremiyorsun?

Benim bedenim yok. Bu, bedenin olduğu duygusu tamamen yanlıştır. Beden evrene aittir; sen ona sahip değilsin, o senin değil. Bu yüzden beden hastalandığında ya da beden sağlıklı olduğunda, evren ona bakar. Ve meditasyondaki biri, beden hasta da olsa sağlıklı da, tanık olarak kalmalıdır.

Sağlıklı olma arzusu cehaletin bir parçasıdır. Hasta olmama arzusu da cehaletin bir parçasıdır. Ve bu yeni bir soru değildir... Bu en eski sorulardan biridir. Buda'ya sorulmuştur; Mahavira'ya sorulmuştur. Aydınlanmış insanların olduğu her çağda, aydınlanmamış olanlar bu soruyu sormuştur.

Bak... İsa imanın dağları yerinden oynatabileceğini söylemiş, ama çarmıhta ölmüştür. Çarmıhı yerinden oynatamamıştır. Sen ya da senin gibi biri orada, bekliyor olmalı. Müritleri de bekliyordu, çünkü İsa'yı tanıyorlardı ve o tekrar tekrar, imanın dağları yerinden oynatabileceğini söylemişti. Bu yüzden bir mucize olmasını bekliyorlardı... Ve İsa çarmıhta öldü. Ama mucize şuydu: Kendi ölümüne tanık olabildi. Ve insanın kendi ölümüne tanık olduğu an, hayattaki en muhteşem andır.

Buda gıda zehirlenmesinden öldü. Altı ay boyunca devamlı acı çekti. Ve pek çok müridi onun bir mucize yaratmasını bekliyordu. Ama o sessizce acı çekti ve sessizce öldü. Ölümü kabullendi. Onu tedavi etmeye çalışan müritler vardı, Buda'ya pek çok ilaç verildi.

O günlerin büyük hekimlerinden biri olan Jivaka, Buda'nın kişisel hekimi idi. Buda nereye giderse onunla giderdi. Pek çok defa insanlar sordu: "Neden bu Jivaka seninle geliyor?" Ama bu Jivaka'nın kendi bağlılığı idi. Jivaka kendi bağlılığı yüzünden Buda ile geliyordu ve Buda'nın bedeninin bu dünyada, birkaç gün için bile olsa, daha uzun kalması için uğraşan müritler de bağlanmışlardı.

Buda'nın kendisi için hastalık ve sağlık aynıydı. Bu, hastalığın acı vermeyeceği anlamına gelmez. Verir! Acı fiziksel bir olgudur, olur. Ama

içsel bilincini rahatsız etmez. İçsel bilinç rahatsız edilmeden kalır, her zamanki kadar dengeli kalır. Beden acı çeker, ama içsel benlik tüm acının yalnızca tanığı olur.

Özdeşleşme olmaz... İşte ben buna mucize derim. Bu iman ile mümkündür.

Ve hiçbir dağ, özdeşleşmeden daha büyük değildir... Unutma. Himalayalar hiçbir şey değildir; senin bedeninle özdeşleşmen daha büyük bir dağdır. Himalayalar imanla yerinden oynatılabilir ya da oynatılamayabilir, bu önemsizdir, ama senin özdeşleşmen ***yok edilebilir.***

Ama biz bilmediğimiz bir şeyi hayal edemeyiz, biz yalnızca zihinlerimize göre düşünebiliriz. Biz nerede olduğumuza göre düşünebiliriz; düzen aynı kalır.

Bazen bedenim hastalanıyor ve insanlar bana gelip şöyle diyorlar: "Neden hastasın? Hasta olmamalısın; aydınlanmış biri hasta olmamalı." Ama sana bunun böyle olduğunu kim söyledi? Ben hiç hastalanmayan aydınlanmış kişi duymadım. Hastalık bedene aittir. Senin bilincinle ya da aydınlanıp aydınlanmadığınla hiç ilgisi yoktur.

Ve bazen aydınlanmış insanlar aydınlanmamış olanlardan daha fazla hastalanır. Bunun sebepleri vardır... Artık bedene ait olmadıklarından bedenle işbirliği yapmazlar; derinlerde, bedenden kopmuşlardır. Bu yüzden beden kalır, ama bağlılık ve köprü yıkılır.

Gerçekleşen ayrım yüzünden pek çok hastalık olur. Onlar bedendedirler, ama işbirliği yapmamaktadırlar. İşte bu yüzden aydınlanmış birinin bir daha doğmayacağını söyleriz... Çünkü artık herhangi bir bedenle köprü kuramaz. Köprü yıkılmıştır. O aslında bedendeyken de ölüdür.

Buda aydınlanmaya kırkına yaklaşırken erişti. Seksen yaşında öldü, yani kırktan fazla sene yaşadı. Öleceği gün Ananda ağlamaya başladı ve dedi ki: "Bize ne olacak? Sensiz karanlığa boğuluruz. Sen ölüyorsun ve

biz henüz aydınlanmadık. Bizim kendi ışığımız daha yanmadı ve sen ölüyorsun. Bizi bırakma!"

Buda'nın şöyle dediği anlatılır: "Me? Sen ne diyorsun, Ananda? Ben kırk sene önce öldüm. Bu varoluş yalnızca hayalet bir varoluştu, gölge bir varoluştu. Bir şekilde yürüyordu, ama güç orada değildi. Yalnızca geçmişten kalan bir momentumdu."

Bisiklette pedal çeviriyorsan, aniden pedal çevirmeyi bıraktığında, bisikletle işbirliği yapmazsın, momentum yüzünden, geçmişte verdiğin enerji yüzünden o bir süre daha ilerlemeye devam eder.

İnsan aydınlandığı an işbirliği kırılır. Artık beden kendi yolunda ilerler. Bir momentumu vardır. Geçmişte, ömürler boyunca momentum biriktirmiştir. Onun tamamlanması gereken, kendine has bir ömrü vardır, ama artık, içsel güç orada olmadığından, beden normalde olacağından daha fazla hastalığa eğilimlidir. Ramakrishna kanserden ölmüştür; Raman kanserden ölmüştür. Müritleri için bu büyük bir şok olmuştur, ama onlar cehaletleri yüzünden anlayamamışlardır.

Bir şeyin daha anlaşılması gerekir. Bir insan aydınlandığı zaman, bu onun son ömrü olacaktır. Bu yüzden tüm geçmiş karmalar ve süreklilik bu yaşamda tatmin edilmelidir. Acı... Eğer acı çekmesi gerekiyorsa... Yoğunlaşır. Senin için acele yoktur, senin acın pek çok ömre yayılacaktır. Ama bir Raman için bu sonuncusudur. Geçmişten gelen her şeyin tamamlanması gerekir. Her şeyde, tüm karmalarda bir yoğunluk olur. Bu ömür yoğunlaştırılmış ömür olur.

Bazen tek bir anda pek çok ömrün acısını çekmek mümkündür... Bunu anlamak zordur. Tek bir anda yoğunluk çok artar, çünkü zaman yoğunlaştırılabilir ya da yayılabilir.

Bazen uyurken bir düş gördüğünü ve uyandığında yalnızca birkaç saniyeliğine uyuduğunu anladığını zaten bilirsin. Ama öylesine uzun bir düştür ki, tek bir düşte bütün bir ömür görülebilir.

Ne olmuştur? Böyle küçük bir zaman aralığında nasıl böylesine uzun bir düş görebilmişsindir? Bizim normalde anladığımız şekliyle tek bir zaman katmanı yoktur... Pek çok zaman katmanı vardır. Düş zamanının kendi varoluşu vardır. Uyanıkken bile zaman değişir durur. Saate göre değişmeyebilir, çünkü saat mekanik bir şeydir, ama psikolojik zaman değişir durur.

Sen mutluyken zaman hızlı akar. Sen mutsuzken zaman ağırlaşır. Acı içindeysen tek bir gece sonsuzluk olabilir ve mutluysan bütün bir ömür bir saniye olabilir.

Bir insan aydınlandığı zaman, her şeyin kapanması gerekir: Bu zamanın kapanmasıdır. Milyonlarca ömür kapanır ve tüm hesapların temizlenmesi gerekir, çünkü daha fazlası için şans yoktur. Aydınlandıktan sonra, aydınlanmış insan tamamen farklı bir zamanda yaşar ve başına her ne gelirse, niteliksel olarak farklıdır. Ama o tanık olarak kalır.

Mahavira mide ağrıları ile öldü, ülser gibi bir şeyle... Senelerce acı çekti. Müritleri güçlük çekmiş olmalı, çünkü bu konuda bir hikâye yarattılar. Mahavira'nın neden acı çektiğini anlayamıyorlardı, bu yüzden bir hikâye yarattılar. Bu hikâye müritler hakkında bir şey anlatır, Mahavira hakkında değil.

Müritler, Mahavira'nın acılarının sebebinin çok kötücül bir ruha sahip olan Goshalak yüzünden olduğunu söylediler. Goshalak kötücül gücünü Mahavira'ya fırlatmış ve Mahavira sevecenliği yüzünden onu içine almış... Ve bu yüzden acı çekiyormuş.

Bu, Mahavira hakkında hiçbir şey göstermez, ama müritlerinin nasıl bir güçlük içinde olduklarına dair bir şeyler gösterir. Onlar Mahavira'nın acı çekmesini kavrayamadılar, bu yüzden başka bir yerden bir sebep bulmak zorunda kaldılar.

Bir gün nezle oldum... Nezle benim daimi yoldaşımdır. Biri geldi ve dedi ki: "Başka birinin nezlesini almış olmalısın." Bu benim hakkımda hiçbir şey göstermez, o insan hakkında bir şey gösterir. Onun için benim acı çekmem kavranamaz bir şeydir. Bu yüzden, "Başka birinin nezlesini

almış olmalısın," dedi. Onu ikna etmeye çalıştım, ama müritleri ikna etmek imkânsızdır. Onları ikna etmek için ne kadar çabalarsan, onlar haklı olduklarına o kadar fazla inanırlar. Sonunda bana dedi ki: "Ne dersen de dinlemeyeceğim. Ben biliyorum! Sen başka birinin hastalığını aldın."

Ne yapmalı? Bedenin sağlığı ve hastalığı onu ilgilendirir. Bu konuda bir şeyler yapmak istiyorsan, hâlâ ona bağlısın demektir. O kendi yolundan gider; senin onun için fazla endişelenmen gerekmez.

Ben yalnızca bir tanığım. Beden doğar, beden ölür; yalnızca tanıklık kalır. O sonsuza dek kalır. Yalnızca tanıklık tamamen ebedidir... Başka her şey değişir, başka her şey akıştır.

Üçüncü soru:

Osho, dün gece, arayanların meditasyon konusunda ciddi ve içten çabalar göstermekten nasıl kaçındıklarını detaylı olarak açıkladın. Ama senden ciddiyetle meditasyon teknikleri isteyen arayanların çoğuna yalnızca her şeyi sana bırakmalarını ve tinsel ilerlemeleri ile senin ilgileneceğini söylüyorsun. Ama pek çok arayan bu şekilde tinsel dönüşümden tatmin olmuyor. Bu durumda, lütfen bu arayanların kendilerini nasıl aldattıklarını açıkla.

İlk olarak, bir teknik istediklerinde onlara bir teknik veriyorum. Her şeyi bana bırak bir tekniktir. 5u olası en güçlü tekniklerden biridir. Ve kolay olduğunu sanma; çok zordur, bazen imkânsızdır. Her şeyi birine bırakmak zordur, ama eğer yapabilirsen, bu teslimiyette egon kaybolur; bu teslimiyette geçmişin kaybolur; bu teslimiyette yeni bir nokta doğar... Farklı olursun. Şimdiye dek kendi egonla yaşıyordun; bundan sonra egosuz yaşayacaksın, teslimiyet yolunu izleyeceksin.

Bu yüzden bunun bir teknik olmadığını düşünme! Bu bir tekniktir... En temel tekniklerden biri. Ve onu herkese vermem. Onu yalnızca çok egoist

olan belirli kişilere veririm, çünkü onlar için her teknik sorun yaratacaktır. Egoları onu istismar edecektir. Teknik aracılığı ile daha da egoist olacaklardır. Bu teknik dışında her şeyi çalışabilirler, ama çalışmakla egoları yok olmaz; tersine, daha fazla tatmin olur. Onlar büyük "meditasyoncular" olurlar. Dünyadan vazgeçebilirler, ama ne yaparlarsa yapsınlar egoları güçlenir. Bu arayanın incelikli bir egosu olduğunu, her tekniğin onun için zehir olacağını hissettiğim her seferde, yalnızca, "Her şeyi bana bırak," diyorum. Bu son olacağından değil, bu başlangıç olacağından. Ve bu, ego merkezli olanlar için doğru başlangıç olacaktır. Her şeyi bana bırakabilirlerse, o zaman onlara başka teknikler vermeye başlayabilirim... Ama ancak o zaman. O zaman başka teknikler zehirli olmaz. Bir kez ego kaybolunca, bu teknikler onları dönüştürür. Ve eğer teslimiyetleri öylesine eksiksiz olur ve dönüşecek hiçbir şey kalmazsa, o zaman başka tekniklere gerek kalmaz. Bu da mümkündür ve bu ancak çok egoist olanlar için mümkündür; yalnızca onlar tamamen teslim olabilirler.

Bu çok kafa karıştırıcı, çelişkili görünebilir... Ama unutma, bir şeyi, ancak ona sahipsen bırakabilirsin. Çok güçlü bir egon yoksa, neyi bırakabilirsin? Neyi teslim edebilirsin? Tıpkı bir dilenciye tüm servetini teslim etmesini söylemek gibidir bu. O hazır olacaktır, "Tamam," diyecektir, ama onun tamam demesinin anlamı yoktur. Bu, tamamen boşunadır, çünkü dilencinin kaybedecek hiçbir şeyi yoktur. Ve eğer güçlü bir egon varsa, bu çok yoğun, kristalleşmiş bir ego demektir, onu tamamen bırakabilirsin, çünkü parça parça bırakmak zor olur. Öylesine yoğunlaşmış ve kristalleşmiştir ki, parça parça bırakmak zor olur. Ya bırakırsın ya da bırakmazsın. Teslimiyet için, her şeyden önce çok gerçek bir egonun var olmasına ihtiyaç duyulması hayatın çelişkilerinden biridir. Bu yüzden bana göre, doğru eğitim çok güçlü egolar yaratılmasını içermelidir, aşırı derecede güçlü egolar ve bundan büyük acılar doğmalıdır ve sonra... Teslimiyet. Ancak o zaman teslimiyet mümkün olur.

Benim deneyimim şu olmuştur: Batı dan gelen insanlar Doğululara göre daha güçlü egolara sahiptir, çünkü Batı'da teslimiyet kavramı yoktur, itaat kavramı yoktur, guru ve mürit kavramı yoktur. Gerçekte, Batılı zihin bir gurunun ne olduğunu kavrayamaz. Ve herhangi birine teslim olan birini de kavrayamazlar. Tüm Batı eğitimi, kültürü ve uygarlığı egoya, egonun

tatminine dayalıdır. Ve Batılı psikologlar egonun güçlenmesine yardım ederler: Bir çocuğun egosu her açıdan güçlendirilmelidir, aksi halde zihinsel olarak hasta olur. Ama Doğulu dindarlar derler ki, egonu bırakmadığın sürece nihai gerçeği bilemezsin, hayatın gizeminin ne olduğunu bilemezsin. İkisi birbiriyle çelişiyormuş gibi görünür, ama çelişmezler. Bana göre, dünyanın her yerindeki bütün insanlar başlangıçta Batı tarzı eğitim almalıdır. Her insana güçlü bir ego verilmelidir. Otuz beş yaşında egonun zirvesine ulaşmalısın; otuz beş yaşında ego zirvesinde olmalıdır, güçlü, olabildiğince güçlü. Ancak o zaman teslimiyet mümkün olur. Bu yüzden ne zaman Batılı arayanlar bana gelse ve onlara her şeyi bana bırakmalarını söylesem, çok tereddüt ediyorlar, direniyorlar. Ve bu, onlara imkânsız geliyor, ama bazen, teslimiyet gerçekleştiğinde, çok daha derin bir fark edişe ulaşıyorlar.

Doğulularda teslimiyet çok zor değildir. Onlar hazırdır. "Teslim ol," dersin, "Tamam," derler. Tek bir tereddütleri yoktur. Onların çok güçlü, gelişmiş egoları yoktur. Onu teslim edebilirler... Ama o teslimiyet güçsüzdür. Faydası olmaz. Bu yüzden Doğululara her zaman, hemen üzerinde çalışacakları bir teknik veririm ve bu egolarına yardımcı olur. Batılılara hemen "Teslim ol," derim. Onlar içlerinde, teslim olabilecekleri noktaya çoktan gelmişlerdir, bu yüzden teslim olabilirler; tereddütleri teslim olabileceklerini gösterir. Ama onların teslimiyetleri bir mücadele olacaktır ve bu bir mücadele olduğunda, sadhanadır. Bir mücadele olduğunda bir anlamı vardır; onları dönüştürecektir.

Bu yüzden, ilk olarak, "her şeyi bana bırak," dediğimde, bu bir tekniktir ve bunu yalnızca çok gelişmiş egoları olan insanlara söylerim. İkinci olarak... ***Ama pek çok arayan bu şekilde tinsel dönüşümden tatmin olmuyor.*** Doğru, bunlar benim "Teslim ol," dediğim insanlar. Kendilerini çok tatminsiz hissediyorlar. Bir şey yapmak istiyorlar, teslim olmak istemiyorlar. Tatminsiz hissettiklerini biliyorum, çünkü egoları direnecek; her şekilde teslim olmamaya çalışacak. Ama ellerinden bir şey gelmez. Bu tatminsizliği yaşamak zorundalar ve her şeyi bana bırakmanın yalnızca bir başlangıç olduğunu anlamaları gerek. Bunu yapamazlarsa, onlara şu anda başka teknik vermem. Beni bırakabilirler ya da her şeyi bana bırakabilirler. Başka alternatif yok. Bir kez birine, "Her şeyi bana bırak," demişsem, ona

başka teknik vermem. Zor ve zahmetli olduğunu biliyorum... Ama öyle olmak zorunda, ne kadar zorsa, ne kadar zahmetliyse o kadar iyi, çünkü bu daha gelişmiş bir egosu olduğu ve egonun mücadele ettiği anlamına gelir. Bir gün gelecektir... Bana ya da başka birine, fark etmez... Ve egosunu teslim etmesi gerekecektir.

Usta o kadar önemli değildir; önemli olan teslimiyettir. Nereye teslim olduğunun önemi yok. Taştan bir budaya da teslim olabilirsin. Bu da iş görür. Teslimiyet seni dönüştürür. Bu egonu bir kenara bırakman, yükünü atmandır; ilk defa geçmişinle yaşamayı bırakman, şimdiye gelmen, taze, genç, yüksüz olmandır.

Ve üçüncü şey: ***Bu durumda, lütfen bu arayanların kendilerini nasıl aldattıklarını açıkla.***

Kendilerini aldatabilirler. Bana, "Evet, her şeyi sana bırakıyoruz," diyebilirler ve her şeyi saklarlar. Teslim olduklarını söyleyerek kendilerini aldatabilirler ve kendi yolları üzerinde ısrar edebilirler. Teslimiyet kısmi olamaz, ancak eksiksiz olur... Ve o zaman kendi koşullarını, hoşlandıklarını ya da hoşlanmadıklarını öne süremezsin.

Bu birkaç gün önce oldu. Bir adam bana geldi ve dedi ki: "Her şeyi sana bırakacağım. Ne dersen yapacağım." Ona dedim ki: "Yavaş yavaş tekrarla, 'Ne dersen yapacağım.'" Tekrarladı. Ona bir daha, daha yavaş bir şekilde tekrarlamasını söyledim. Biraz rahatsız oldu ve "Neden?" dedi. Ve o anda neden daha yavaş tekrarlamasını söylediğimi fark etti. "Haklı olabilirsin," dedi. "Bunu söylememeliydim, çünkü her şeyi sana bırakmak çok zor ve ne dersen yapmak zor olacak." Ben de ona koşul öne sürmesini, kesin olmasını ve böylece değiştirmekten kaçınmasını söyledim. "Tamam," dedi. "Neden hoşlanırsam... Bana seçme şansı ver."

işte böyle aldatabilirsin. İçeride sen efendi olarak kalırsın, ne yapacağını, ne yapmayacağını sen seçersin. Ve bu olurken, senin seçtiklerin yanlış olur, çünkü yanlış seçen zihindir, aksi halde bana gelmeye gerek kalmazdı. Ben teslim olmanı söylediğimde, bu artık senin seçmeyeceğin anlamına gelir, artık ben seçeceğim ve sen itaat edeceksin.

Ve eğer eksiksiz olarak itaat edebilirsen, benim şöyle diyeceğim gün çok uzakta değildir: "Artık gerek yok. Artık sen seçebilirsin."

Sen kaybolmalısın: Yüzey, yüzeysel ego kaybolmalı. O zaman kendi benliğin var olur. Seni sonsuza dek peşimde tutmayacağım. Bu çok mutluluk verici bir iş değildir. Egon artık yokken, senin kendi gurun, içindeki usta var olmuş demektir. Dışsal guru içeridekinin temsilcisinden başka bir şey değildir. Bir kez içsel olan var olunca, dışsal olana ihtiyaç kalmaz. Ve kendi gurun sana, "Artık kendini takip et," der. "Yalnız hareket et. Artık sana rehberlik edecek birine ihtiyacın yok, içsel rehber var oldu. Artık senin kendi içsel ışığın var. Onunla görebilirsin. O zaman o sana yolu gösterir."

Ama şu anda, olduğun halinle, bu mümkün değildir. Senin ışığın yok. Göremiyorsun. Ve zihnin seni her nereye götürüyorsa, bu yanlış olacaktır. Bu zihin ömürlerdir sana rehberlik ediyor ve seni belli düzenlerden geçiriyor. Onun eski alışkanlıkları var ve seni buna göre yönlendiriyor. Bu mekanik bir şey. Sırf bir engel yaratmak için teslimiyet gereklidir. Birkaç gün için bile olsa, bir şeye teslim olabilirsen, şimdi ile geçmişin arasında bir boşluk yaratılır. İçine yeni bir güç girmiş olur. Artık geçmişe devam edemezsin; yolun her zamanki gibi olamaz. Bir dönüş gerçekleşir. Teslimiyet ile kastedilen bu boşluktur.

Ama sen aldatabilirsin. "Evet, teslim oluyorum," diyebilirsin ve teslim olmazsın. Ya da teslim olduğunu düşünebilirsin, ama bilinçsizce mücadele edersin. Yalnızca teslimiyette değil, bir 'salıvermeye' ihtiyaç duyulan her şeyde savaşırız.

Batı'da cinsellik olgusu üzerine pek çok araştırma yapılmaktadır, çünkü insanlar derin orgazmlara ulaşma yeteneklerini kaybetmektedir. Cinsellik yaşıyorlar, ama esriklik gelmiyor. Can sıkıcı bir iş oldu. Yalnızca hayal kırıklığı yaşıyorlar, cinsellik yüzünden yalnızca zayıflıyorlar. Ve sonra tekdüzeleşiyor. Ne yapacaklarını bilmiyorlar. Orgazm aracılığı ile yaşanan derin esriklik önemlidir. Eğer gerçekleşmezse, boşuna, faydasız, hatta zararlıdır.

Pek çok psikoloji okulu şu soru üzerinde çalışmaktadır: "İnsana ne oldu? Neden cinsellikle orgazma erişemiyorlar? Neden bunca tatminsizlik var?" Tüm araştırmalar sebebin insanın teslim olamaması olduğuna işaret ediyor... İşte bu yüzden orgazma erişemiyor. Sevişirken bile, derin cinsellik halindeyken bile, zihnin kontrolü bırakmıyor. Kontrol etmeye devam ediyorsun. Bir 'salıverme' halinde değilsin. Salıvermeye korkuyorsun, çünkü cinsel enerjinin kontrolsüzce hareket etmesine izin verirsen, nereye gideceğini bilmiyorsun. Delirebilirsin, ölebilirsin bile. Korku budur. Bu yüzden kontrolü bırakmıyorsun.

Bedenini yönlendirmeye devam ediyorsun. Zihnin bu yönlendirmesi tüm bedenin bir enerji akışı haline gelmesini engelliyor. O zaman cinsellik yerel bir iş oluyor, tüm beden karışmıyor, tüm beden içsel bir dans halinde olmuyor; esriklik ıskalanıyor. Enerji kaybediyorsun ve hiçbir şey kazanmıyorsun... Hayal kırıklığı doğuyor. Bu yüzden psikologlar, derin bir 'salıverme' halinde değilsen, zihin ve ego kaybolmadığı sürece derin esrikliğe ulaşamayacağını söylüyor; beden kendi gücünün kontrolünü, kendi momentumunu ele almadığı, kendi bilinçsiz kaynakları ile hareket etmediği sürece; sen orada olmadığın sürece. O esriklik sana, egonu ilahi olana, evrene eksiksiz bir biçimde "salıverdiğin" zaman gerçekleşen nihai esrikliğe dair ilk bakışı verir.

Yoga ve Tantra'nın nihai hedefi olan samadhi evrenin kendisi ile, varoluşun kendisi ile derin bir orgazmdır. Guru yalnızca sana yardımcı olmaya, seni en azından egonu teslim edebileceğin bir noktaya getirmeye çalışmaktadır. O zaman seninle ustan arasında derin bir esriklik gerçekleşir. Nerede bir "salıverme" varsa esriklik gerçekleşir... Bu yasadır.

Bu yüzden, bir guruya teslim olabiliyorsan, kimseyi dinleme. Tüm dünya gurunun yanlış olduğunu söylese bile dinleme. Eğer sen teslim olabiliyorsan guru doğrudur. Onun aracılığı ile esrik bir ana ulaşırsın. Ve tüm dünya bu gurunun doğru olduğunu söylüyorsa ve sen teslim olamıyorsan, senin için faydasızdır. Bu yüzden nerede bir teslimiyet duygusu varsa, gurun, ustan oradadır.

O yeri ara, huzurunda 'salıverebildiğin' kişiyi, huzurunda bir süreliğine olsa bile zihni bırakabildiğin kişiyi ara. Bir kez bu dışsal güç içine girince, yolun farklı olur, hayatın yeni bir dönemeçten geçer.

Kendini aldatabilirsin: Teslim olduğunu düşünebilirsin, ama içten içe teslim olmadığını çok iyi bilirsin. Ve unutma: Bir ustayı aldatamazsın... O bilir. Ve o, "salıverme" gerçekleşene kadar ısrar etmeyi sürdürür. Manevra yapabilirsin, oyun oynayabilirsin, ama bir ustayı aldatamazsın. Başını onun ayaklarına dayayabilirsin, ama jestin bir anlamı yoktur. Yalnızca yüzeysel bir jest olabilir, aslında hiç de eğilmemektesindir. Ama eğilme gerçekten olursa, usta çalışabilir.

Ben, "Teslim ol," ya da "Bana bırak, ben icabına bakarım," dediğimde, bunu kastediyorum. Tam olarak ne demişsem onu kastediyorum. İçinde bir boşluk yaratmak istiyorum, geçmişle bir süreksizlik yaratmak istiyorum. Bir kez boşluk orada olunca, eninde sonunda kendi başına devam etmeyi başaracaksın. Ama bundan önce, kendi başına devam edersen, geçmişteki hikâyeye devam edersin. Yeni bir şey mümkün olmaz. Yeni için, dışarıdan bir şey, içine girmelidir, seni yeni bir yola itmelidir.

Son soru:

Osho, İsa'nın dünyanın yuvarlak olduğunu bilmediğini söyledin. Bu yüzden İsa'nın Tanrı olduğuna inanan Hıristiyanlara bu çok tuhaf geliyor. İsa gibi aydınlanmış, derin gizemli bilimleri bilen birinin gezegenler, evren ve semavi cisimler arası ilişkiler hakkında pek çok astronomik ve astrolojik bilgisi olması gerekmez mi?

Hayır, İsa ilgilenmiyordu. İsa dünyanın düz olduğunu söylediğinde, o günlerde geçerli olan bilgiyi kullanıyordu. O, dünyanın yuvarlak ya da düz

olması ile ilgilenmiyordu; bu, onun için anlamsızdı. O, bu 'düz' ya da 'yuvarlak' dünyada yaşayan insanlarla daha fazla ilgileniyordu.

İlgi anlaşılmalıdır. İsa için bu şeyleri tartışmak tamamen boşunadır. Ne fark eder ki? Örneğin, coğrafya kitaplarından dünyanın yuvarlak olduğunu bilirsin. Coğrafya kitapların, geçmişte olduğu gibi, dünyanın düz olduğunu öğretiyor olsa, senin için ne fark eder? Daha iyi biri mi olursun?

Düz' bir dünyada, 'yuvarlak' bir dünyada olduğundan daha meditasyon dolu mu olursun? Benliğin ve bilincinin niteliği açısından ne fark eder? Anlamsızdır.

İsa senin bilincinle ilgilenir ve boş yere faydasız şeyler hakkında tartışmaz. Yalnızca aydınlanmamış insanlar gereksiz şeylere sürüklenir. İsa'ya dünyanın yuvarlak olduğunu söylesen, evet derdi. Onun için fark etmez, çünkü onu ilgilendirmez. O zaman geçerli olan fikir dünyanın düz olduğu idi. Ve gerçekte, sıradan zihin için dünya hâlâ düzdür. Düz görünür. Yuvarlaklık bilimsel bir gerçektir, ama İsa bir biliminsanı değildi.

Örneğin, ben güneşin asla doğmadığını ve asla batmadığını bilimsel olarak biliyorum. Dünya güneşin çevresinde dönüyor, güneş hareket etmiyor. Ama yine de 'gündoğumu' ve 'günbatımı' sözcüklerini kullanıyorum. Temel olarak gündoğumu yanlış. Sözcüğün kendisi yanlış, çünkü güneş asla doğmuyor. Günbatımı yanlış, güneş asla 'batmıyor'. Bu yüzden, iki bin sene sonra, biri bu adam aydınlanmamıştı, çünkü 'güneş doğuyor', 'gündoğumu', 'günbatımı' diyordu, diyebilir. Bu küçük şeyleri bilmiyor muydu?

Ama her sözcüğü değiştirmem gerekiyorsa boş yere mücadele ederim ve bu kimse için faydalı olmaz. İsa yalnızca o zaman hâkim olan bilgiyi kullanıyordu... Ve yaygın fikir dünyanın düz olduğu idi. O hiç ilgilenmiyordu. Bugün burada olsa, dünyanın yuvarlak olduğunu söylerdi. Ama bu bile tam olarak bilimsel değildir, çünkü dünya tam olarak yuvarlak değildir. Artık onun bir yumurtaya benzediğini, tam olarak yuvarlak olmadığını söylüyorlar. Bir yumurta gibi şekli var. Ama kim bilir?.. Bir sonraki gün değiştirip öyle olmadığını söyleyebilirler. Bilim değişip

duruyor, çünkü bilim daha kesin oldukça, daha fazla bilgi edindikçe, daha fazla gerçek bilindikçe, daha fazla deney yapıldıkça, her şey değişiyor. Ama İsa ya da Buda gibi biri bu gerçeklerle ilgilenmez.

Bir şeyi unutma: Bilim gerçeklerle ilgilenir, din doğru ile ilgilenir. Gerçekler dini ilgilendirmez, dini doğru ilgilendirir. Gerçekler nesneler hakkındadır, doğru senin hakkındadır; senin bilincin hakkındadır. Bu yüzden her aydınlanmış insan gerçekler hakkındaki yaygın bilgiyi kullanmak zorundadır. Ama buna bakarak İsa ya da Buda'yı yargılamamalısın... Yanlış yargılamış olursun. Onlar ancak doğru hakkında, insan bilincine has doğru hakkında söyledikleri ile yargılanabilir. Dilleri farklı olsa da, bu konuda tamamen haklıdırlar.

Bir Buda bir dil konuşur, İsa farklı bir dil konuşur, Krishna bambaşka bir dil konuşur. Farklı gerçek bilgisini kullanırlar, farklı teknikler, araçlar kullanırlar, ama öğretilerinin merkezi, özü aynıdır. Ve söylememe izin verirsen, bu, eksiksiz farkındalığa nasıl ulaşılacağıdır.

Aydınlanmış kişilerin temel öğretisi farkındalıktır. Pek çok mesel, teknik, araç, simge, mit kullanırlar, ama bunlar önemsizdir. Onları kesip atabilirsin, onları bir kenara bırakabilirsin ve temel özü ortaya çıkarabilirsin. Tüm aydınlanmış kişilerin temel özü farkındalıktır. Bu yüzden İsa müritlerine daha uyanık olmalarını söyler durur... Uyumamalarını, düşlerde hareket etmemelerini, uyanık, farkında olmalarını.

İsa, bir mesel anlatırdı. Bir zamanlar büyük bir lord, büyük bir efendi, çok zengin bir adam uzaklara yolculuğa çıkmış. Hizmetkârlarına daima uyanık olmaları gerektiğini, çünkü her an dönebileceğini söylemiş, HER an. Ve geri döndüğü zaman ev onu karşılamaya hazır olmalıymış. Her an geri dönebilirmiş. Hizmetkârlar uyanık olmalıymış, uyuyamazlarmış bile. Gece bile hazır olmalılarmış, çünkü efendi her an geri dönebilirmiş.

İsa her an uyanık olman gerektiğini, çünkü ilahi olanın her an üzerine çökebileceğini söyledi. Iskalayabilirsin. İlahi olan kapını çalarsa ve sen

derin uykudaysan ıskalarsın. Uyanık olman gerekir. Konuk her an gelebilir, konuk geleceğini önceden haber vermez.

İsa, tıpkı o efendinin hizmetkârları gibi, daima uyanık olman, farkında kalman, beklemen, gözlemen gerektiğini, çünkü ilahi olanın her an içine işleyebileceğini söyler. Ve eğer sen uyanık değilsen, o gelir, kapını çalar ve geri döner. Ve o an kısa zamanda tekrarlanmayabilir; kimse ilahi olan bir daha kapını çaldığında kaç ömür geçeceğini bilmez. Ve eğer alışkanlık yüzünden uyuyorsan, o çalışı şimdiye dek defalarca kaçırmış olabilirsin ve tekrar tekrar kaçırabilirsin. Uyanık ol. Temel öz budur. Başka her şey yalnızca ona ulaşmak için kullanılır. Bu yüzden, sırf İsa dünyanın düz olduğunu söyledi diye, aydınlanmamış biri olmaz. Ve sen dünyanın yuvarlak olduğunu biliyorsun diye aydınlanmış olmazsın. Bu kadar kolay değildir!

75.BÖLÜM -Zıtların Ritmini Ara

- S U T R A L A R -

102

Tüm evren tinselleşene kadar ruhu aynı anda hem içeride, hem çevrende imgele.

103

Arzunun, bilişin tam başında, tüm bilincin ile, bil.

104

Ey Shakti, her özel algı kısıtlıdır, kadiri mutlakta kaybolur.

105

Gerçekte biçimler ayrılmazdır. Her yerde bulunan varlıkla senin biçimin ayrılmazdır. Her birinin bu bilinçten yapıldığını fark et.

En büyük şairlerden biri olan Walt Whitman şöyle demiş: "Kendimle çelişiyorum çünkü ben büyüğüm, kendimle çelişiyorum, çünkü tüm zıtları

içeriyorum, çünkü ben her şeyim." Şiva hakkında, Tantra hakkında da aynı şey söylenebilir.

Tantra zıtların, çelişkilerin ritmini aramaktır. Çelişkili, karşıt görüşler Tantra'da bir olur. Bunun derinlemesine anlaşılması gerekir, ancak o zaman neden bunca çok çelişki olduğunu, bunca farklı teknik olduğunu anlayabilirsin. Yaşam zıtlar arasındaki bir ritimdir: Erkek ve dişi, olumlu ve olumsuz, gündüz ve gece, doğum ve ölüm. Bu zıtlar arasında yaşam ırmağı akar. Zıtlar kıyılardır... Çelişkili görünürler, ama işbirliği yaparlar. Görünüş sahtedir. Yaşam, sırlar arasındaki ritim olmadan var olamaz. Ve yaşam her şeyi kapsar. Tantra ne bunun, ne şunun içindir... Tantra her şey içindir. Tantra'nın aslında kendine ait bir bakış açısı yoktur. Mümkün olan tüm bakış açıları ona dahildir. Tantra büyüktür. Kendisi ile çelişebilir, çünkü her şeyi kapsar. Kısmi değildir, bütündür. Kutsallığı bundan kaynaklanır.

Tüm kısmi bakış açıları bayağıdır; zıtları içeremezlerse kutsal olamazlar. Mantıksal, rasyonel olabilirler, ama canlı olamazlar. Yaşam nerede varsa, zıddı sayesinde vardır. Yalnız başına var olamaz, zıddı zorunludur.

Grek mitolojisinde, iki tanrı kutupsal zıtlardır: Apollon ile Dionysos. Apollon düzen, disiplin, erdem, ahlak, kültür tanrısıdır ve Dionysos düzensizlik, kaos, özgürlük, doğa tanrısıdır. İkisi kutupsal zıtlardır. Memen hemen tüm dinler, üç aşağı beş yukarı Apolloncu-bakış açısına dayalıdır. Mantığa inanırlar, düzene inanırlar, erdeme, disipline, kontrole inanırlar... Gerçekte egoya inanırlar.

Ama Tantra temel olarak farklıdır: İkisini de içerir. Dionysosçu bakış açısını da içerir. Doğaya inanır, kaosa inanır, kahkaha atmaya, dans etmeye, şarkı söylemeye inanır; yalnızca ciddi değildir, ikisi birdendir. Hem ciddi, hem ciddiyetsizdir. Nietzsche mektuplarından birinde şöyle yazar: "Ancak dans eden bir Tanrı'ya inanabilirim." Dans eden tanrı bulamamıştır. Şiva hakkında bir şeyler bilse, hayatının hikâyesi tamamen farklı olurdu. Şiva dans eden tanrıdır. Nietzsche yalnızca Hıristiyan tanrısını biliyordu. Tek bakış açısı budur... Çok ciddi. Bazen Hıristiyan

tanrısının ciddiliği saçma, çocuksu görünür, çünkü zıddı tamamen inkâr edilmektedir. Bir Hıristiyan tanrısını dans ederken düşünemezsin. İmkânsız! Dans etmek fazla dünyevi görünür. Ve bir Hıristiyan tanrısını kahkaha atarken düşünemezsin... Yoksa düşünebilir misin? İmkânsızdır. Hıristiyan tanrısı kahkaha atamaz. Kahkaha fazla dünyevi görünür. Hıristiyan tanrısı ciddiliğin ruhudur ve Nietzsche ona inanamamıştır.

Ve bence böyle bir tanrıya kimse inanamaz, çünkü yarımdır, bütün değildir. Ancak Billy Graham gibileri inanabilir. Billy Graham bir yerlerde ciddi ciddi, cinsel içerikli dergileri okurken Tanrı'nın sana baktığını hatırlaman gerektiğini söyler. Bu saçma görünür. Cinsel içerikli dergi okuyorsun ve Tanrı senin cinsel içerikli dergi okumanı seyrediyor! Bu yaklaşım aptalcadır. Aptalcadır, çünkü zıddı içermez. Zıt reddedilirse aptal ve ölü olursun. Ama eğer çelişki olmadan, rahatça zıdda gidebiliyorsan, ciddi olabiliyor ve kahkaha atabiliyorsan, bir Buda gibi oturabiliyor ve Krishna gibi dans edebiliyorsan ve ikisi arasında zıtlık olmuyorsa... Rahatça, kolayca Buda olmaktan Krishna olmaya geçebilirsin... Eğer bunu yapabiliyorsan, canlı olursun. Ve eğer bunu yapabiliyorsan sen bir tantrika olursun, çünkü Tantra zıtlar arasında var olan ritmin, zıtlar arasında akan ırmağın aranmasıdır.

Bu yüzden Tantra olası her teknikle çalışır. Tantra bir tür insan için değildir, herkes içindir. Her tür zihin Tantra'da hareket edebilir. Her tür zihin Hıristiyan olamaz, her tür zihin Hindu olamaz, her tür zihin Budist olamaz. Buda belli türden zihinleri çeker, İsa belli türden zihinleri çeker, Muhammed belli türden zihinleri çeker. Şiva her şeyi içerir. Şiva olası her türe cazip gelir. Bütün dahil edilmiştir, kısmi bir bakış açısı değildir. İşte bu yüzden Tantra'da mezhep yoktur. Bütünün çevresinde mezhep yaratamazsın, ancak bir parçanın çevresinde mezhep yaratabilirsin. Bütünü yaşayabilirsin, ama bir mezhep yaratamazsın. Bir mezhep ancak sen bir şeyi savunur, başka bir şeye karşı çıkarken yaratılabilir. Eğer iki zıt kapsanıyorsa, nasıl mezhepçi bir zihin yaratabilirsin? Tantra esas dindir, bir mezhep değildir. Bunca tekniğin sebebi budur.

İnsanlar bana geliyor ve şunu soruyorlar: "Bunca teknik var ve bir teknik diğeri ile çelişiyor?" Evet, diğeri ile çelişiyor, çünkü özel bir zihin

için kastedilmemiş. Bu yüz on iki teknik içinde, her tür, insanlığın her olası türü dahil edilmiş. Lütfen tüm tekniklerle ilgilenme, aksi halde kafan karışır. Yalnızca sana uygun tekniği bul, sana cazip gelen tekniği bul. Ona karşı derin bir yakınlık, bir cazibe hissedeceksin; ona âşık olacaksın. Sonra kalan yüz on bir tekniği unut. Unut onları. Sen senin işine yarayana bağlı kal. Bu yüz on iki teknik arasında, senin için olan tek teknik odur. Eğer pek çok teknik denersen kafan karışır, çünkü çelişkileri soğurabilecek çok geniş bir zihne ihtiyaç duyarsın. Şu anda bu mümkün değildir. Birgün mümkün olabilir. Sen öylesine eksiksiz, öylesine bütün olursun ki, kolaylıkla pek çok teknikte hareket edebilirsin. O zaman sorun olmaz. Ama o zaman gerek de olmaz! Şu anda gerek var. Kendi tekniğini bul.

Ben sana ancak senin için hangi tekniğin uygun olduğu konusunda yardımcı olabilirim. Ve diğer tekniklerin senin için uygun olan teknikle çeliştiğini hissediyorsan, diğerleri hakkında düşünme. Onlar çelişkilidir, ama senin için değildirler. En azından şu anda senin için değildirler. Birgün, içinde ego olmadığında, sorun yaşamadan zıdda geçebilmen mümkün olabilir. Sorunu yaratan egodur. O bir yere takılıp kalmıştır, bir şeye tutunur, akışkan değildir, akamaz. Ve Şiva her yöne akmaktadır.

Bu yüzden unutma, bu teknikler hakkında düşünmeye başlama: Bu tekniğin o tekniğe karşı olduğunu düşünme. Şiva bir sistem yaratmaya çalışmamaktadır, o sistem yaratıcı değildir. Şiva sistemleştirmeden tüm teknikleri vermektedir. Onlar sistemleştirilemez, çünkü bir sistem demek, çelişkili olan, zıt olan reddedilmeli demektir. Ve burada zıt dahil edilmiştir. Hem Apollon, hem Dionysos'tur; hem ciddidir, hem kahkaha atar; hem içkin, hem aşkındır; hem dünyevi, hem doğaüstüdür... Çünkü her şeydir.

Şimdi tekniklere girelim:

102. Teknik

Tüm evren tinselleşene kadar ruhu aynı anda hem içeride, hem çevrende imgele.

İlk önce hayal gücünün ne olduğunu anlamalısın. Bugünlerde çok kınanıyor. 'Hayal etmek' sözünü duyduğun anda faydasız olduğunu, bizim hayali değil gerçek bir şey istediğimizi söylüyorsun. Ama hayal gücü bir gerçekliktir, bir yetenektir, içinde bir potansiyeldir. Hayal edebilirsin. Bu benliğinin hayal gücüne yeteneği olduğunu gösterir. Bu yetenek bir gerçekliktir. Bu hayal gücü aracılığı ile kendini yok edebilir ya da yaratabilirsin. Bu sana bağlıdır. Hayal gücü çok güçlüdür. Potansiyel güçtür.

Hayal gücü nedir? Bir yaklaşım içine derinlemesine girmek, böylece yaklaşımın gerçek olmasını sağlamaktır. Örneğin, Tibet'te kullanılan bir tekniği duymuş olabilirsin. Buna sıcaklık Yoga'sı adı verilir. Gece soğuktur, kar yağmaktadır ve Tibet laması açık gökyüzü altında çıplak durmaktadır. Sıcaklık sıfırın altındadır. Sen olsan ölmeye başlarsın, donarsın. Ama lama belli bir teknik uygulamaktadır. Teknik şudur: Lama bedeninin yanan bir ateş olduğunu hayal eder, terlediğini hayal eder... Sıcaklık o kadar fazladır ki terlemektedir. Ve sıcaklığın sıfırın altında olmasına rağmen, kanı bile donmalıyken, o gerçekten terlemeye başlar. Terlemeye başlar. Ne olmaktadır? Bu ter gerçektir, bedeni gerçekten sıcaktır... Ama bu gerçeklik hayal gücü aracılığı ile yaratılmıştır.

Hayal gücü ile nasıl gerçeklik yaratılabildiğini hissetmek için basit bir teknik dene. Hissetmezsen, bu teknikle çalışamazsın. Nabzını say. Kapalı bir odada otur ve nabzını say. Ve sonra beş dakika için, koştuğunu hayal et. Koştuğunu, sıcak olduğunu, derin nefesler aldığını, terlediğini, nabzının hızlandığını hayal et. Beş dakika boyunca bunu hayal ettikten sonra yine nabzını say. Farkı göreceksin: Nabzın yükselmiş olacak. Sırf hayal gücü ile başardın, aslında koşmuyordun.

Eski Tibet'te, Budist keşişler yalnızca hayal gücü aracılığı ile egzersiz yapardı. Ve o teknikler çağdaş insan için çok faydalı olabilir, çünkü caddede koşmak zordur, uzun bir yürüyüş yapmak zordur, ıssız bir sokak bulmak zordur. Odanda, yerde uzanıp bir saat boyunca uzun uzun, hızla yürüdüğünü hayal edebilirsin. Sırf hayalinde yürümeye devam et. Ve artık tıp uzmanları bunun etkisinin gerçek bir yürüyüş ile aynı olacağını söylemektedir. Hayal gücüne uyum sağladığın zaman beden işlev

göstermeye başlar. Zaten hayal gücünün işlediğini bilmeden pek çok şey yapıyorsun. Fek çok sefer sırf hayal gücü ile hastalıklar yaratıyorsun; şimdi bu hastalığın olduğunu, bulaşıcı olduğunu ve her yere yayıldığını hayal ediyorsun. Sen alıcı oldun, artık hastalanman için her tür olasılık var... Ve o hastalık gerçek. Ama hayal gücü aracılığı ile yaratıldı. Hayal gücü bir güçtür, bir enerjidir ve zihin onun içinde hareket eder. Ve zihin onun içinde hareket ettiği zaman beden onu takip eder.

ABD'de bir üniversite yurdunda dört öğrenci hipnoz üzerine bir deney yapmış. Hipnoz hayal gücünden başka bir şey değildir. Birini hipnotize ettiğinde, aslında derin meditasyona dalmaktadır ve sen ne önerirsen, olmaya başlayacaktır. Bu yüzden hipnotize ettikleri erkek öğrenciye pek çok şey önermişler. Dört erkek öğrenci birini hipnotize etmeye çalışmış. Pek çok şey denemişler ve oğlan her dediklerini yapmış. "Sıçra" dediklerinde sıçramaya başlamış. "Ağla" dediklerinde ağlamaya başlamış. "Gözlerinden yaşlar akıyor" dediklerinde gözyaşları akmaya başlamış. Sonra şaka olsun diye, "Şimdi uzan. Sen öldün!" demişler. Ve oğlan uzanıp ölmüş.

Bu 1952 de olmuş. Bundan sonra ABD'de hipnoza Karşı yasa çıkarmışlar. Bir araştırma söz konusu olmadığı sürece kimse hipnozu denememelidir; bir tıp kurumu ya da bir üniversitenin psikoloji bölümü sana izin vermediği sürece. Ancak o zaman deney yapabilirsin. Aksi halde tehlikelidir... Oğlan inanmış, öldüğünü hayal etmiş ve ölmüş.

Hayal gücü ile ölüm gerçekleşebiliyorsa, neden yaşam gerçekleşmesin, neden daha fazla yaşam gerçekleşmesin?

Bu teknik hayal gücüne dayalıdır.

Tüm evren tinselleşene kadar ruhu aynı anda hem içeride, hem çevrende imgele.

Kimsenin seni rahatsız etmeyeceği ıssız bir yerde otur... Boş bir oda iş görür. Ya da dışarıda bir yer bulabilirsen daha iyi olur, çünkü doğaya yakınken hayal gücün daha fazla olur. Çevrende yalnızca insan yapımı

şeyler varken hayal gücün daha zayıf olur. Doğa düş görmektedir ve sana bir düş gücü verir. Yalnızken hayal gücün daha fazla olur: İşte bu yüzden yalnızken korkarsın. Hayaletler seni rahatsız edeceğinden değil, ama yalnızken hayal gücün çalışabilir. Ve hayal gücün hayaletler ya da sen ne istersen onu yaratabilir. Yalnız hareket ettiğinde hayal gücün daha fazla potansiyele sahiptir; yanında başka biri varken mantık kontrolü ele alır. Çünkü mantık olmadan başkaları ile ilişki kuramazsın. Yanında kimse yokken zihin çalışmaya devam eder. Yanında kimse yokken zihin gevşer ve benliğinin hayal tabakasının derinlerine çekilirsin. Yalnızken hayal gücü işlemeye başlar.

Duyusal yoksunluk ile pek çok deney yapılmıştır. Bir insan her tür duyusal uyarıdan yoksun bırakılırsa... Işıksız, ses yalıtımı yapılmış bir odaya kapatılsan, başka insanlarla iletişim mümkün olmasa, duvarlarda resimler olmasa, odada ilişki kurabileceğin hiç kimse olmasa... Bir, iki, üç saatten sonra kendi kendinle ilişki kurmaya başlarsın. Hayal gücünü kullanmaya başlarsın. Kendi kendine konuşmaya başlarsın. Sen sorar, sen yanıtlarsın. Bir monolog başlar ve sen bölünürsün. Sonra, aniden anlayamadığın pek çok şey hissetmeye başlarsın. Sesler işitmeye başlarsın, ama oda ses geçirmez, hiçbir ses giremez. Artık hayal ediyorsun. Kokular duymaya başlarsın, ama odada koku yok. Artık hayal ediyorsun. Otuz altı saatlik duyusal yoksunluktan sonra, neyin gerçek, neyin hayali olduğunu ayırt edemez olursun... İmkânsızdır. Otuz altı saatlik duyusal yoksunluktan sonra, hayal gücü gerçeklik, gerçeklik hayali olur.

İşte bu yüzden eski zamanlarda, arayanlar dağlara, ıssız yerlere, gerçek ile gerçekdışı arasındaki ayrımın kaybolacağı yerlere giderlerdi. Ayrım bir kez kaybolunca, hayal gücün tüm kapasitesi ile çalışır. Artık onu kullanabilir, onun aracılığı ile yaratıcı olabilirsin.

Bu teknik için ıssız bir yerde otur: Çevre doğalsa iyi, değilse, o zaman bir oda da iş görür. Sonra gözlerini kapat ve içinde ve dışında tinsel bir güç hissettiğini hayal et. İçinde bir bilinç ırmağı akıyor ve tüm odayı dolaşıyor, taşıyor. İçeride ve dışarıda, çevrende, her yerde, ruh var, enerji var. Ve yalnızca zihninde hayal etme, onu bedeninin içinde hissetmeye başla... Bedenin titreşmeye başlayacaktır. Bedenin titreşmeye başladığını

hissettiğinde, bu hayal gücünün işlemeye başladığını gösterir. Yavaş yavaş tüm evrenin tinselleştiğini hayal et... Her şey, odanın duvarları, çevrendeki ağaçlar, her şey maddesiz oluyor, tinsel oluyor. Artık madde yok.

Bu aynı zamanda gerçekliktir. Fizikçiler maddenin hayali olduğunu, enerjinin gerçek olduğunu ve ne zaman katı şeyler görsen, o katılığın yalnızca görünüş olduğunu, gerçekten var olmadığını söylüyor. Fizikçiler maddenin dünyasının derinlerine daldıkça, madde kayboluyor. Yalnızca enerji, maddesel olmayan enerji tanımlanamaz kalıyor.

Hayal gücü aracılığı ile, bilinçli çabanla zekânın yapılarını, zekânın düzenlerini yıktığın bir noktaya erişiyorsun. İçeride ve dışarıda madde olmadığını, yalnızca enerji, ruh olduğunu hissediyorsun. Kısa süre sonra içerisinin ve dışarısının kaybolduğunu hissedeceksin. Bedenin tinselleştikçe ve sen onun enerji olduğunu hissettikçe, içerisi ile dışarısı arasında ayrım kalmayacak. Sınırlar kaybolacak. Artık yalnızca titreşen bir akış, bir okyanus var. Bu da gerçek... Hayal gücü aracılığı ile gerçeğe ulaşıyorsun.

Hayal gücü ne yapıyor? Hayal gücü yalnızca eski kavramları, maddeyi, her şeye belli bir şekilde bakan zihnin eski düzenlerini yok ediyor. Hayal gücü onları yok ediyor. Ve sonra gerçeklik ortaya çıkıyor.

Tüm evren tinselleşene kadar ruhu aynı anda hem içeride, hem çevrende imgele... Tüm ayrımların kaybolduğunu, tüm sınırların çözüldüğünü ve evrenin yalnızca bir enerji okyanusu haline geldiğini hissedene kadar. Bu da gerçektir. Ama tekniğin derinlerine ilerledikçe korkacaksın. Delirecekmiş gibi hissedeceksin. Aklı başındalığın ayrımlardan oluştuğu için, aklı başındalığın bu sözde gerçeklikten oluştuğu için, gerçeklik kaybolmaya başlayınca, aynı anda aklı başındalığının da kaybolduğunu hissedeceksin. Azizler ve deli insanlar senin sözde gerçekliğinin ötesindeki bir dünyada hareket ederler. İkisi de hareket eder, ama deli insanlar düşer, azizler öteye geçer. Fark çok küçüktür, ama aynı zamanda çok büyüktür. Çaba göstermeden zihnini ve ayrımları, gerçek ile gerçekdışını kaybedebiliyorsan, o zaman delirirsin. Ama eğer bilinçli çaba ile bu kavramları yok edersen, 'mantık harici' olursun, deli değil. O 'mantık

harici' durumu din boyutudur. Mantığın ötesidir. Ama bilinçli çaba gerekir. Bir kurban olmamalısın, efendi olarak kalmalısın. Zihnin düzenlerini yok eden senin çabanken, düzensiz gerçekliğe bakarsın.

Düzensiz gerçeklik tek gerçekliktir; düzenli gerçeklik yalnızca dayatılmıştır. İşte bu yüzden antropologlar her toplumun, her kültürün aynı gerçekliğe baktığını, ama orada farklı bir gerçeklik bulduğunu, çünkü düzenlerinin, kavramlarının farklı olduğunu söylemektedir. Dünyada pek çok kültür, ilkel kültürler vardır. Aynı dünyaya farklı bir şekilde bakarlar; yorumlan tamamen farklıdır. Gerçeklik bizim için ve onlar için aynıdır, ama içinden bakıldığı düzen farklıdır. Örneğin, Budistler dünyada madde olmadığını, dünyanın bir süreç olduğunu söylerler. Maddesel hiçbir şey yoktur. Her şey hareket halindedir... Ya da bunu söylemek bile doğru olmayabilir. Tek şey harekettir. Her şeyin hareket halinde olduğunu söylediğimiz zaman, yine aynı yanılgıya düşeriz... Sanki hareket eden bir şey varmış gibi düşünürüz. Buda hareket eden hiçbir şey olmadığını söyler... Yalnızca hareket vardır. Bu yüzden Tayland ya da Burma gibi Budist bir ülkede, 'var olmak' sözünü karşılayacak bir sözcük yoktur. İncil ilk defa Tai diline tercüme edilirken, tercüme etmek sorun oldu, çünkü İncil de 'Tanrı var' denmektedir. Burma ya da Tai dilinde 'Tanrı var' diyemezsin; söyleyemezsin. Ne derlerse desinler, Tanrı oluşuyor' anlamına gelir. Her şey hareket etmektedir, hiçbir şey var değildir. Bir Burmalı dünyaya baktığında, hareket görür. Biz baktığımızda, özellikle de Grek düşünüşü ile yönlenmiş Batılı zihin baktığında, süreç yoktur, yalnızca madde vardır. Ölü şeyler vardır, hareket değil. Bir ırmağa baktığında bile, ırmağın 'var olduğunu' görürsün. Irmak orada değildir... Irmak demek hareket demektir, devamlı oluşan bir şey. Ve olduğunu söyleyeceğin nokta asla gelmez, o sonsuz bir süreçtir. Bir ağaca baktığımız zaman biz ağacın 'var olduğunu' görürüz. Burma dilinin söyleyecek hiçbir şeyi yoktur. Onlar ancak ağacın oluştuğunu, ağacın aktığını, ağacın büyüdüğünü, ağacın süreç halinde olduğunu söyleyebilirler. Bir çocuk zihninde bu düzen ile yetiştirilirse... O zaman her şey bir süreç olur... Dünya, gerçeklik tamamen farklı olur. Senin için farklıdır ve gerçeklik birdir ve aynıdır. Ama yorumlamak için hangi zihni kullanıyorsun? O zaman değişir.

Temel bir şeyi unutma: Zihnin düzeni fırlatılıp atılmadığı sürece, 'düzenin bozulmadığı' sürece, koşullanman fırlatılıp atılmadığı ve koşullanmalardan kurtulmadığın sürece gerçekliğin ne olduğunu bilemeyeceksin... Ancak yorumlarını bileceksin. O yorumlar kendi zihninin işleridir. Düzensiz gerçeklik tek gerçekliktir. Ve bu teknik düzeni bozmak, koşullanmaları yıkmak, zihinde birikmiş sözcükleri yok etmek içindir. Onlar yüzünden bakamıyorsun. Sana gerçek görünen her ne varsa, bırak çözülsün.

Maddeyi değil enerjiyi hayal et, durağan bir şeyi değil bir süreci, hareketi, ritmi, dansı ve tüm evren tinselleşene kadar hayal etmeye devam et. Israr edersen, üç ay boyunca, günde yalnızca bir saat yoğun olarak çalışırsan, bu duyguya geçebilirsin. Üç ay içinde çevrendeki tüm varoluş hakkında farklı bir duyguya sahip olursun. Madde artık yoktur, yalnızca maddesizlik, okyanus gibi bir varoluş, yalnızca dalgalar, titreşimler vardır. Bu olduğu zaman Tanrı'nın ne olduğunu anlarsın. O enerji okyanusu Tanrı'dır. Tanrı bir kişi değildir. Tanrı gökyüzünde bir yerde tahtında oturmamaktadır. Varoluşun tüm yaratıcı enerjisi Tanrı'dır. Ama bizim bir düşünce düzenimiz vardır. Biz Tanrı'nın yaratıcı olduğunu söyleriz. Tanrı yaratıcı değildir. Daha çok, Tanrı yaratıcı güçtür, yaratımın kendisidir.

Geçmişte bir yerde Tanrı'nın dünyayı yarattığı zihinlerimize tekrar tekrar dayatılmıştır... Ve yaratımın orada, o anda sona erdiği söylenir. Hıristiyanlar'ın, Tanrı'nın dünyayı altı günde yarattığını ve yedinci günde dinlendiğini söyleyen bir hikâyesi vardır. İşte bu yüzden yedinci gün, pazar günü tatildir. Tanrı o gün tatil yapmıştır. Altı günde dünyayı yaratmıştır... Ve o günden bu yana başka yaratım olmamıştır... Asla. Altıncı günden bu yana yaratım olmamıştır. Bu çok ölü bir kavramdır. Tantra, Tanrı'nın yaratıcılığın kendisi olduğunu söyler. Yaratım geçmişte bir yerde gerçekleşen tarihi bir olay değildir... Her an olmaktadır, Tanrı her an yaratmaktadır. Ama yine dil sorun yaratır ve biz, "Tanrı yaratıyor," deriz. Bu Tanrı'nın yaratmaya devam eden biri olduğu hissini verir. Hayır, her an devam eden yaratıcılık, o yaratıcılığın kendisi Tanrı dır. Bu yüzden her an yaratım içindesin. Bu çok canlı bir kavramdır. Tanrı'nın bir yerlerde bir şeyi yarattığı ve o zamandan bu yana insan ile Tanrı arasında diyalog olmadığı söylenemez... O yarattı ve her şey bitti. Tantra, senin her an

yaratıldığını, her an ilahi olanla, yaratıcılığın kaynağı ile derin ilişki içinde olduğunu söyler. Bu çok canlı bir kavramdır.

Bu teknik aracılığı ile, dışarıda ve içeride, yaratıcı güce dair kısa bir bakış görürsün. Ve bir kez yaratıcı gücü, dokunuşu, onun etkisini hissetmeyi başarınca, tamamen değişirsin, bir daha asla aynı olmazsın. Tanrı içine girmiştir. Sen bir ikâmetgâh olmuşsundur.

103. Teknik

Arzunun, bilişin tam başında, tüm bilincin ile, bil.

Bu teknikteki temel şey tüm bilinçtir. herhangi bir şeye tüm bilincini getirebilirsen, o dönüştürücü bir güç olur. Ne zaman tamamen içinde olsan dönüşüm gerçekleşir... Her şeyde. Ama bu zordur, çünkü biz her nerede isek, yalnızca kısmen oradayız, asla tamamen değil.

Burada beni dinliyorsun. Bu dinleyiş bir dönüşüm olabilir. Eğer tamamen buradaysan, bu an burada ve şu andaysan, eğer bütünlüğün ile dinliyorsan, o dinleyiş meditasyon olur: Farklı bir esriklik âlemine, ayrı bir gerçekliğe girersin. Ama sen bütün değilsin. İnsan zihninin sorunu budur, daima kısmidir. Bir parça dinlemektedir. Diğer parçalar başka yerde olabilir, uyuyor olabilir, söylenenler hakkında düşünüyor, içten içe tartışıyor olabilir. Bu bir bölünme yaratır ve bölünme enerjinin dağılmasıdır. Bu yüzden herhangi bir şey yaparken tüm benliğini ona ver. Kendine hiçbir şey saklamadığında, küçücük bir parça bile ayrı olmadığında, bir sıçrayış yaptığında, eksiksiz, bütün benliğin ona adandığında, o zaman her eylem meditasyon olur.

Bir gün Rinzai, bahçesinde çalışıyormuş... Rinzai bir Zen ustası idi... Ve biri yaklaşmış. Adam felsefi sorular sormak için gelmiş. Adam filozof bir arayanmış. Bahçede çalışan adamın Rinzai'nin kendisi olduğunu bilmiyormuş. Bir bahçıvan, bir hizmetkâr olduğunu düşünmüş ve bu yüzden "Rinzai nerede?" diye sormuş.

Rinzai demiş ki: "Rinzai her zaman burada." Elbette, adam bu bahçıvanın deli gibi göründüğünü düşünmüş, çünkü Rinzai'nin daima burada olduğun söylemiş. Bu yüzden bu adama bir daha bir şey sormanın iyi olmayacağına karar vermiş. Ve başka birine sormak üzere uzaklaşmaya başlamış. Rinzai demiş ki: "Başka bir yere gitme, çünkü onu başka yerde bulamayacaksın. O daima burada." Ama adam bu deliden kaçmış.

Sonra diğerlerine sormuş ve onlar demişler ki: "Karşılaştığın ilk adam Rinzai idi."

Bu yüzden adam geri dönmüş ve demiş ki: "Beni affet, üzgünüm, senin deli olduğunu sandım. Bir şey sormaya geldim. Gerçeğin ne olduğunu bilmek istiyorum. Bunu bilmek için ne yapmalıyım?"

Rinzai demiş ki: "Ne istersen yap, ama bütün olarak yap."

Önemli olan ne yaptığın değildir, bu önemsizdir. Önemli olan onu bütün olarak yapmandır.

"Örneğin," demiş Rinzai, "toprağa bu deliği kazarken, bütün olarak burada, kazma eylemindeyim. Geriye Rinzai kalmadı. Bütün, kazmaya adandı. Gerçekte, kazan kalmadı, yalnızca kazış kaldı. Eğer kazan kalmışsa, o zaman bölünmüşsündür."

Sen benî dinliyorsun. Eğer dinleyen kaldıysa, o zaman bütün değilsin. Yalnızca dinleyiş varsa ve geride dinleyen kalmamışsa, burada ve şu anda bütünsün. O zaman bu an bir meditasyon olur.

Bu sutrada Şiva şöyle der, ***arzunun, bilişin tam başında, tüm bilincin ile, bil.*** İçinde bir arzu doğarsa, Tantra onunla savaşmanı söylemez. Bu boşunadır. Kimse bir arzu ile savaşamaz. Aynı zamanda aptalcadır, çünkü ne zaman içindeki bir şeyle savaşmaya başlasan, kendinle savaşıyor olursun, şizofrenik olursun, kişiliğin bölünür. Ve bütün bu sözde dinler insanlığın yavaş yavaş şizofrenik olmasına yardımcı olmuştur. Herkes bölünmüştür ve kendisi ile savaşmaktadır, çünkü sözde dinler sana, "Bu kötü. Bunu yapma," demiştir. Arzu gelirse ne yapmalı? Arzu ile savaşırsın. Tantra, arzu ile savaşma der. Ama bu, onun kurbanı olmalısın demek

değildir. Bu, ona dalmalısın demek değildir. Tantra sana çok incelikli bir teknik verir. Arzu doğduğu zaman, en başında, bütünlüğün ile uyanık ol. Ona bütünlüğün ile bak. Bakış ol. Bakanı arkada bırakma. Tüm bilincini bu yükselen arzuya ver. Bu çok incelikli bir yöntemdir, ama harikadır. Mucizeler yaratır.

Üç şey anlaşılmalıdır. İlk olarak, arzu çoktan yükselmişse hiçbir şey yapamazsın. O zaman arzu tüm yolu gider, çemberi tamamlar ve sen hiçbir şey yapamazsın. En başta bir şeyler yapılabilir... O zaman tohum yakılmalıdır. Bir kez tohum filizlenince ve ağaç büyümeye başlayınca, bir şeyler yapmak zordur, hemen hemen imkânsızdır. Ne yaparsan yap daha fazla ıstırap yaratır, enerji dağıtır, hayal kırıklığı, zayıflık yaratır. Arzu yükseldiği zaman, daha ilk bakışta, yükselen arzunun ilk titreşiminde, tüm bilincini, benliğinin bütününü ona bakmaya ada. Hiçbir şey yapma. Başka hiçbir şeye ihtiyaç yoktur. Tüm benliğin oradayken bakış öyle alev alev olur ki, mücadele olmadan, çelişki olmadan, rekabet olmadan tohum yanar. Tüm benliğinle derin bakış sayesinde gelen arzu tamamen kaybolur.

Ve arzu savaşmadan kaybolduğu zaman seni öyle güçlü kılar, öylesine muazzam bir enerji, öylesine muhteşem bir farkındalık verir ki, hayal bile edemezsin. Savaşırsan yenilirsin. Yenilmesen, arzuyu yensen bile, bu da aynı şeye varır. Geriye enerji kalmaz. Kazansan da kaybetsen de hayal kırıklığına uğrarsın. Her iki durumda, sonunda zayıflarsın, çünkü arzu senin enerjini kullanarak savaşıyordu ve sen de aynı enerjiyle savaşıyordun. Enerji aynı kaynaktan geliyordu, aynı kaynaktan alıyordun... Bu yüzden sonuç ne olursa olsun kaynak zayıflar. Ama arzu daha başta, çelişki doğmadan yok olursa -unutma, bu temeldir- savaşmadan, yalnızca bir bakışla, hatta düşmanca bir bakış bile olmadan, yok edecek zihin olmadan, rekabet olmadan, yalnızca bütün bir bakışla kaybolursa, o bakışın yoğunluğunda tohum yanmış olur. Ve arzu, yükselen arzu gökyüzündeki bir duman bulutu gibi kaybolursa, sana muazzam bir enerji kalır... O enerji mutluluktur. Bu sana kendine has bir güzellik, zarafet verir.

Arzuları ile savaşan sözde azizler hep çirkindir. Çirkin derken, hep sert, hep kavgacı olduklarını kastediyorum. Tüm kişilikleri zarafetten yoksun olur. Ve onlar hep zayıftır, hep enerji yoksunudur, çünkü tüm enerjileri

içsel savaşta kullanılmaktadır. Bir buda tamamen farklıdır. Ve Buda'nın Kişiliğine gelen zarafet mücadele etmeden, savaşmadan, içsel şiddet olmadan Kaybolan arzuların zarafetidir.

Arzunun, bilişin tam başında, tüm bilincin ile, bil. O anda yalnızca bil, bak, gör. Hiçbir şey yapma. Başka hiçbir şeye ihtiyaç yoktur. Gereken tek şey tüm benliğinin orada mevcut olmasıdır. Senin eksiksiz mevcudiyetine ihtiyaç vardır. Bu şiddet olmadan nihai aydınlanmaya ulaşmanın sırlarından biridir. Ve unutma, şiddetle Tanrı'nın Krallığına giremezsin. Hayır, ne Kadar çalarsan çal o kapılar senin için asla açılmaz. Çal, çalmaya devam et. Kafanı kırabilirsin, ama o kapılar asla açılmaz. Ama içten içe, derinlerde şiddetsiz olanlar, hiçbir şeyle savaşmayanlar için o kapılar daima açıktır, asla kapanmamıştır.

İsa şöyle demiş: "Kapıyı çal, tüm kapılar sana açılacaktır." Ben sana, çalmaya bile gerek olmadığını söylüyorum. Bak, kapılar açık. Hep açıktılar. Asla kapanmadılar. Yalnızca derin, bütün, eksiksiz bir bakış fırlatın.

104. Teknik

Ey Shakti, her özel algı kısıtlıdır, kadiri mutlakta kaybolur.

Ne görürsek görelim Kısıtlıdır, ne hissedersek hissedelim kısıtlıdır, tüm algılar Kısıtlıdır. Ama farkına varırsan, o zaman Kısıtlı olan her şey kısıtsızın içinde Kaybolur. Gökyüzüne bak. Onun sınırlı bir parçasını görürsün, gökyüzü sınırlı olduğundan değil, senin gözlerin kısıtlı olduğundan, odağın kısıtlı olduğundan. Ama eğer bu kısıtların odak yüzünden, göz yüzünden olduğunun, gökyüzünün sınırlı olmadığının farkına varırsan, o zaman sınırların sınırsızın içinde eridiğini görürsün. Yoksa varoluş sınırsızdır, her şey başka bir şeyin içinde erimektedir. Her şey sınırlarını kaybetmektedir, dalgalar her an okyanusun içinde kaybolmaktadır... Ve hiçbir şeyin sonu yoktur, başlangıcı yoktur. Her şey aynı zamanda başka her şeydir.

Kısıtlamalar bizim tarafımızdan dayatılır. Bizim yüzümüzden, çünkü biz sonsuzu göremeyiz, böleriz. Her şeyde yapmışızdır bunu. Evinin çevresine bir çit örersin ve "Bu arazi bana ait, çitin ötesi başkasının arazisi," dersin. Ama derinlerde, senin arazin ile Komşunun arazisi birdir. Çit sırf senin yüzünden vardır. Arazi bölünmüş değildir, Komşular ve sen bölünmüşsün... Zihnin yüzünden.

Uluslar zihin yüzünden bölünür. Bir yerde Hindistan sona erer ve ***Pakistan*** başlar, ama birkaç sene önce Pakistan'ın şimdi olduğu yer Hindistan'dı. O zamanlarda Hindistan Pakistan'ın bugünkü sınırlarına Kadar devam ediyordu. Ama şimdi Pakistan bölündü, bir engel var. Ama arazi aynı.

Hindistan ile Pakistan bölündüğü zaman olan bir olay duydum. Hindistan ile Pakistan'ın tam sınırında bir tımarhane varmış, bir akıl hastanesi. Tımarhanenin nerede, Pakistan'da mı, yoksa Hindistan'da mı kalacağı Konusunda politikacılar fazla endişelenmiyorlarmış, ama oranın şefi çok endişeleniyormuş. Bu yüzden tımarhanenin nerede Kalacağını, Hindistan'da mı, yoksa Pakistan'da mı Kalacağını sormuş. Delhi'den biri tımarhane sakinlerine, delilere sormasını ve nereye gitmek istediklerinin oylanmasını söylemiş.

Deli olmayan tek adam şefmiş ve açıklamaya çalışmış. Tüm delileri bir araya toplamış ve demiş Ki: "Artık size Kaldı, nereye isterseniz gidebilirsiniz. Hindistan'da kalmak istiyorsanız Hindistan'ı seçebilirsiniz. Pakistan' da kalmak istiyorsanız Pakistan'ı seçebilirsiniz." Ama deliler demiş ki: "Biz burada kalmak istiyoruz. Biz hiçbir yere gitmek istemiyoruz." Adam açıklamaya çalışmış. Demiş ki: "Burada kalacaksınız. Endişelenmeyin. Siz burada kalacaksınız, ama hangi tarafta kalmak istiyorsunuz?" Deliler demiş ki: "İnsanlar bize deli olduğumuzu söylüyor, ama sen daha deli görünüyorsun. Burada kalacağını ve bizim de burada kalacağımızı söylüyorsun. Burada kalacaksak neden nereye gideceğimiz konusunda endişelenelim?"

Şef, olan biteni nasıl açıklayacağını bilememiş. Tek bir yol varmış. Bir duvar dikip tımarhaneyi iki eşit parçaya ayırmış. Bir taraf Hindistan olmuş,

diğer taraf Pakistan. Ve bazen Pakistan tımarhanesindeki delilerin duvarın üzerinden atladığı, Hindistan tımarhanesindeki delilerin de duvarın üzerinden aştığı ve bütün bunlar konusunda kafalarının hâlâ karışık olduğu anlatılır. "Biz aynı yerdeyiz, ama sen Pakistan'da kaldın, biz Hindistan'da kaldık ve kimse hiçbir yere gitmedi!"

O deliler anlayamıyor, asla anlayamayacaklar, çünkü Delhi ve Karaçi'de daha büyük deliler var.

Biz bölüp duruyoruz. Yaşam, varoluş bölünmüş değildir. Tüm sınırlar insan elinden çıkmıştır. Onlar için deli olmazsan faydalıdırlar ve eğer onların yapay olduğunu, insan yapımı, faydacı olduğunu, gerçek olmadığını, doğru olmadığını, yalnızca mit olduklarını biliyorsan işe yararlar, ama daha derine gitmezler.

Ey Shakti, her özel algı kısıtlıdır, kadiri mutlakta kaybolur.

Bu yüzden, ne zaman kısıtlı bir şey görsen, ötede sınırın kaybolduğunu, kısıtın kaybolduğunu daima hatırla. Her zaman öteye, öteye bak.

Bunu bir meditasyon kılabilirsin. Bir ağacın altında otur ve bak ve görüş açına ne girerse girsin, sen ötesine git, ötesine bak ve hiçbir yerde durma. Sen bu ağacın nerede eridiğini bul. Bu ağaç, bahçendeki bu küçük ağaç içinde tüm varoluşu taşıyor. Her an eriyor. Yarın güneş doğmazsa, bu ağaç ölür, çünkü bu ağacın hayatı güneşin hayatına bağlıdır. Aralarındaki mesafe çok büyüktür... Güneş ışınlarının yeryüzüne ulaşması on dakika alır. On dakikalık zaman çok uzundur, çünkü ışık muazzam bir hızda hareket eder. Işık saniyede yüz seksen mil gider ve ışığın güneşten bu ağaca erişmesi on dakika alır. Mesafe muazzamdır, engindir. Ama güneş yok olsa, ağaç hemen kaybolur. Onlar birlikte varlar. Ağaç her an güneşin içinde eriyor ve güneş ağacın içinde eriyor. Her an güneş ağaca giriyor, onu canlandırıyor... Bilim daha diğer şeyleri bilmiyor, ama din bir başka şeyin daha olduğunu söylüyor... Çünkü yaşamda hiçbir şey karşılığı olmadan var olamaz. Güneş ağaca yaşam veriyorsa, ağaç da güneşe yaşam veriyor olmalı, çünkü yaşamda her zaman bir karşılık vardır ve enerji eşitler. Ağaç

güneşe yaşam veriyor olmalı. Onlar birdirler. O zaman ağaç kaybolmuştur, sınır kaybolmuştur.

Nereye bakarsan bak, öteyi ara ve hiçbir yerde durma. Git, git, git, ta ki zihnini kaybedene kadar, ta ki tüm kısıtlı düzenlerini kaybedene kadar. Aniden aydınlanacaksın. Tüm varoluş birdir. Hedef o birliktir. Ve aniden zihin düzenden, kısıtlardan, sınırlardan bıkar... Ve sen öteye gitme konusunda ısrar ettikçe, sen onu öteye, daha öteye çekmeye devam ettikçe, zihin kayar, aniden düşer ve sen varoluşa engin bir birlik olarak bakarsın, her şey bir diğerinde erir, her şey bir diğerine dönüşür.

Ey Shakti, her özel algı kısıtlıdır, kadiri mutlakta kaybolur.

Bunu bir meditasyon kılabilirsin. Bir saat otur ve düşün. Hiçbir yerde sınır yaratma. Sınır ne olursa olsun, sen öteyi bulmaya çalış, git ve gitmeye devam et. Kısa süre sonra zihin yorulacaktır, çünkü zihin sınırsızla baş edemez. Ancak sınırlı ile ilişki kurabilir. Sınırsızla ilişki kuramaz: Sıkılır, yorulur ve "Yeter, artık dur!" der. Ama durma, gitmeye devam et. Bir an gelecek, zihin geride kalacak ve yalnızca bilinç gitmeye devam edecektir. O anda birliğin, ikiliksizliğin aydınlığını yaşayacaksın. Hedef budur. Bu bilincin en yüksek zirvesidir. Ve bu insan zihni için mümkün olan en büyük esrikliktir, en derin mutluluktur.

105. Teknik

Gerçekte biçimler ayrılmazdır. Her yerde bulunan varlıkla senin biçimin ayrılmazdır. Her birinin bu bilinçten yapıldığını fark et.

Gerçekte biçimler ayrılmazdır. Ayrı görünürler, ama her şekilde başka biçimlerle birleşmişlerdir. Bizim gerçekliğimiz bir arada var olduğumuzdur. Aslında bir içsel-gerçekliktir, içsel-öznelliktir. Örneğin, kendini bu dünyada yalnız olarak hayal et. Ne olursun? Tüm insanlık kaybolmuş, üçüncü dünya savaşından sonra sen yalnız kalmışsın, dünyada yapayalnız, bu koca dünyada yapayalnız. Kim olursun?

İlk şey, insanın kendini yalnız olarak hayal etmesinin imkânsız olduğudur. Kendini yalnız hayal etmek imkânsızdır, diyorum. Denersin, denersin ve orada birinin durduğunu görürsün... Karın, çocukların, dostların... Çünkü kendi hayalinde bile yalnız var olamazsın. Başkaları ile birlikte var olursun. Onlar sana varlık verir. Onlar katkıda bulunur. Sen onlara katkıda bulunursun ve onlar sana katkıda bulunur.

Sen kim olursun? İyi biri mi olursun, kötü biri mi olursun? Hiçbir şey söylenemez, çünkü iyilik ve kötülük bir ilişki içinde var olur. Güzel mi olursun, çirkin mi olursun? Hiçbir şey söylenemez. Erkek mi olursun, kadın mı olursun? Hiçbir şey söylenemez, çünkü kim olursan ol, başka biri ile ilişkilisin. Bilge mi olursun, aptal mı olursun? Yavaş yavaş, her biçimin kaybolduğunu görürsün. Ve bu, diğer biçimlerle birlikte, içindeki tüm biçimler de kaybolur. Sen ne aptal, ne bilgesin, ne iyi, ne kötüsün, ne çirkin, ne güzelsin, ne erkek, ne kadınsın. O zaman ne olursun? Tüm biçimleri elemeye devam edersen, kısa süre sonra yalnızca hiçlik kaldığını görürsün. Biz biçimleri ayrı olarak görürüz, ama değildirler. Her biçim diğerleri ile bağlantılıdır.' Biçimler bir düzen içinde var olur.

Bu sutra şöyle diyor:

Gerçekte biçimler ayrılmazdır. Her yerde bulunan varlıkla senin biçimin ayrılmazdır. Her birinin bu bilinçten yapıldığını fark et. Senin biçimin ile tüm varoluşun biçimi bile ayrılamaz. Sen onunla birsin. Onsuz olamazsın. Ve diğer şey de doğrudur, ama onu kavramak zordur: Sensiz evren var olamaz. Nasıl sen evrensiz var olamazsan, evren de sensiz var olamaz. Sen hep çok, pek çok biçimde vardın ve çok, pek çok biçimde var olacaksın. Ama sen hep olacaksın. Sen bu evrenin ayrılmaz bir parçasısın. Sen bir dışarlıklı değilsin, yabancı değilsin. Sen içeriden birisin, ayrılmaz bir parça. Ve evren seni kaybetmeyi göze alamaz, çünkü seni kaybederse kendini kaybeder. Biçimler ayrı değildir, ayrılmazdırlar. Onlar birdir. Sınırları ve kısıtları yalnızca görünüş verir. Üzerinde düşünürsen, içine işlersen bu bir fark ediş olur; bir fark ediş olur, bir öğreti değil, bir düşünce değil, 'Evet, ben evrenle birim ve evren benimle bir,' fark edişi.

İsa'nın Yahudiler'e söylediği de buydu. Ama onlar alındılar, çünkü İsa, "Ben ve gökyüzündeki babam biriz," dedi. Yahudiler alındılar. Bu adam ne iddia ediyordu? Onun ve Tanrı'nın bir olduğunu mı iddia ediyordu? Bu küfürdü. Bu adam cezalandırılmalıydı. Ama o yalnızca bir teknik kullanıyordu, başka bir şey değil. O yalnızca biçimlerin ayrı olmadığını, senin ve bütünün bir olduğu tekniğini öğretiyordu... "Ben ve gökyüzündeki babam biriz." Ama bu bir iddia değildi, bu yalnızca önerilen bir teknikti. Ve İsa, "Ben ve babam biriz" derken, senin, babanın ve ilahi olanın ayrı olduklarını kastetmiyordu. 'Ben' dediği zaman, her 'ben' temsil ediliyordu. 'Ben' ne zaman var olsa, o 'ben' ile ilahi olan birdir. Ama bu yanlış anlaşılabilir ve hem Yahudiler, hem Hıristiyanlar bunu yanlış anlamıştır. Hıristiyanlar bile yanlış anlamıştır, çünkü onlar İsa'nın Tanrı dan olan tek oğul, Tanrı'nın tek oğlu olduğunu, bu yüzden başka hiç kimsenin, Tanrı'nın oğlu olduğunu iddia edemeyeceğini söylerler.

Çok gülünç bir kitap okudum. Adı ***Üç İsa.*** Bir tımarhanede üç adam varmış ve hepsi de İsa olduğunu iddia ediyormuş. Bu uydurma bir hikâye değil, gerçekten olmuş. Bir psikanalist üçünü de incelemiş. Sonra aklına, üçünü birbirleri ile tanıştırıp ne olacağına bakmanın ilginç olacağı gelmiş... Kendilerini nasıl tanıtacaklar, tepkileri ne olacak. Bu yüzden üçünü bir araya getirmiş ve kendilerini tanıtmaları için onları bir odada bırakmış. İlki demiş ki: "ben Tanrı'dan olan tek oğulum, İsa Mesih'im." Diğeri gülmüş, onun deli olduğunu düşünmüş! Demiş ki: "Sen nasıl İsa Mesih olabilirsin? Ben İsa Mesih'im. Sen de o bütünün parçasısın. O bilincin bir parçası da sende. Ama İsa Mesih, Tanrı'nın tek oğlu... O benim."

Üçüncü ikisinin de aptal olduğunu, ikisinin de deli olduğunu düşünmüş. Demiş ki: "Sen neden bahsediyorsun? Bana bak. Tanrı'nın oğlu burada."

Sonra psikanalist hepsine ayrı ayrı sormuş: "Tepkin ne?"

Hepsi demiş ki: "İkisi de deli. Diğer ikisi delirmiş."

Ve bu yalnızca deliler için geçerli değildir. Hıristiyanlara Krishna hakkında ne düşündüklerini sorsan -çünkü Krishna Tanrı olduğunu iddia eder- yalnızca bir kişi olduğunu, öteye geçen yalnızca bir kişi olduğunu ve

onun da İsa Mesih olduğunu söylerler. Tarihte Tanrı'nın dünyaya bir kez geldiğini ve onun da İsa Mesih ile olduğunu söylerler. Krishna iyidir, büyük bir adamdır, ama ilahi değildir, Tanrı'nın kendisi değildir.

Hindulara sorarsan, İsa'ya gülerler. Aynı delilik sürer ve gerçek şudur ki, herkes Tanrı dan olan tek oğuldur... Herkes. Aksi mümkün değildir. Sen, İsa da olsan, Krishna da olsan, A, B, C de olsan, aynı kaynaktan gelirsin, herkes aynı kaynaktan gelir. Ve her ben', her bilinç ilahi olanla yakından ilişkilidir. İsa yalnızca bir teknik veriyordu. O yanlış anlaşıldı.

Bu teknik aynıdır. ***Gerçekte biçimler ayrılmazdır, her yerde bulunan varlıkla senin biçimin ayrılmazdır. Her birinin bu bilinçten yapıldığını fark et.*** Yalnızca senin bu bilinçten yapıldığını değil, çevrendeki her şeyin bu bilinçten yapıldığını fark et. Çünkü senin bu bilinçten yapıldığını fark etmen çok kolaydır, bu sana çok egoist bir his verir, egonun derinlemesine tatmin olmasına dönüşebilir. Ama ötekini de fark et, o zaman bu alçakgönüllülük olur. Her şey ilahi iken senin egoist bir zihnin olamaz. Her şey ilahi iken, kibrin kırılır. O zaman senin biri olman, üstün bir şey olman meselesi kalmaz, o zaman tüm varoluş ilahi olur ve nereye bakarsan bak, ilahi olana bakıyor olursun. Bakan ile bakılan, ikisi de ilahidir, çünkü biçimler ayrı değildir. Tüm biçimlerin altında bir biçimsizlik gizlidir.

76. BÖLÜM -Buda'nın İçsel Orgazmı

SORULAR

Tantra'nın cinsellikle pek ilgisi yok gibi.

Cehaletle aydınlanma arasında nasıl bir bağ vardır?

Krishnamurti neden tekniklere karşıdır?

Sistem kurmanın avantaj ve dezavantajları.

İlk soru:

Osho, Tantra'nın temel olarak cinsel enerji ve cinsel merkez teknikleri ile ilgili olduğunu hep duyuyoruz, ama sen Tantra'nın her şeyi dahil ettiğini söylüyorsun. Önceki bakış açısında doğruluk payı varsa, Vigyan Bhairav'daki tekniklerin çoğunluğu Tantrik değil gibi görünüyor. Bu doğru mu?

Anlaşılması gereken ilk şey cinsel enerjidir. Senin anladığın şekliyle o, yaşam gücünün yalnızca bir parçasıdır, ama Tantra'nın anladığı şekliyle o, yaşamla eşanlamlıdır. Yaşamın bir parçası değildir, bir kısmı değildir: Hayatın kendisidir. Bu yüzden Tantra 'cinsel' enerji dediğinde, bu, 'yaşam' enerjisi anlamına gelir.

Aynısı Freud'un cinsel enerji kavramları için de geçerlidir. Freud, Batı'da çok yanlış anlaşılmıştır. İnsanlara o, hayatı cinselliğe indirgiyormuş gibi geldi, ama o, Tantra'nın bunca zamandır yaptığı şeyi yapıyordu. Yaşam cinselliktir. 'Cinsellik' sözcüğü üreme ile sınırlı değildir, yaşam enerjisinin tüm oyunu cinselliktir. Üreme o oyunun yalnızca bir parçasıdır. Nerede iki enerji buluşsa, negatif ve pozitif, cinsellik işe karışmıştır.

Anlaması zordur. Örneğin: Beni dinliyorsun. Freud'a sorsan ya da Tantra ustalarına sorsan, dinlemenin edilgen, dişil olduğunu, konuşmanın eril olduğunu söylerler. Konuşma senin içine işlemenin bir yoludur ve sen bunu almaktasın. Konuşan ile dinleyen arasında bir cinsel eylem sürüyor, çünkü konuşan senin içine işlemeye çalışıyor ve dinleyen alıyor. Dinleyendeki enerji dişil olmuştur ve dinleyen dişil olmamışsa dinleme olgusu gerçekleşmemektedir. İşte bu yüzden dinleyenin tamamen edilgen olması gerekir. Dinlerken düşünmemelidir, çünkü düşünmek onu etken kılar. İçten içe tartışmamalıdır, çünkü tartışmak onu etken kılar. Dinlerken, yalnızca dinliyor olmalı, başka hiçbir şey yapmamalıdır. Ancak o zaman mesaj içine işler ve o aydınlanır. Ama o zaman dinleyici dişil olmuştur.

İletişim ancak bir taraf eril, bir taraf dişil olduğunda gerçekleşir, aksi halde iletişim olamaz. Ne zaman negatif ile pozitif buluşsa, cinsellik gerçekleşir. Fiziksel düzlemde olabilir... Pozitif ve negatif elektrik birleşir ve cinsellik olur. Ne zaman kutuplar buluşsa, zıtlar buluşsa, cinsellik olur. Bu yüzden cinsellik çok geniş, çok kapsamlı bir terimdir, yalnızca üreme ile ilgili değildir. Üreme cinselliğe dahil olan olguların yalnızca bir türüdür. Tantra der ki, nihai mutluluk ve esriklik içine dolduğunda, bu senin kendi pozitif ve negatif kutuplarının birleştiği anlamına gelir... Çünkü her erkek hem erkek, hem kadındır ve her kadın hem erkek hem kadındır. Sen yalnızca bir kadından ya da bir erkekten doğmazsın, zıtların buluşmasından doğarsın. Baban katkıda bulunmuştur, annen katkıda

bulunmuştur. Sen yarım annen, yarım babansın ve ikisi de senin içinde var. Onlar içeride buluştuğu zaman, esriklik gerçekleşir.

Bodhi ağacının altında oturan Buda derin içsel orgazm halindeydi. İçsel güçler birleşmişti, birbirlerinin içinde erimişlerdi. Artık dışarıda bir kadın aramaya gerek yoktu, çünkü içsel kadınla birleşme gerçekleşmişti. Ve Buda dışsal kadına bağlı değildir, ondan uzaktır, ama kadınlara karşı olduğundan değil, içinde nihai olgu gerçekleştiği için. Artık gerek yoktur. İçsel bir döngü bütün olmuştur, artık tamamlanmıştır. İşte bu yüzden Buda'nın yüzüne böyle bir zarafet gelmiştir. Bu tamamlanmanın zarafetidir. Artık eksik hiçbir şey yoktur, derin bir tatmin gerçekleşmiştir, artık daha fazla yolculuk yoktur. O nihai kaderine ulaşmıştır. İçsel güçler birleşmiştir ve artık çelişki yoktur. Ama bu cinsel bir olgudur. Meditasyon cinsel bir olgudur, işte bu yüzden Tantra'nın cinselliğe dayalı, cinselliğe yönelmiş olduğu söylenir... Ve bu yüz on iki tekniğin tamamı cinseldir.

Gerçekte, cinsel olmayan meditasyon tekniği olamaz. Ama 'cinsellik' teriminin genişliğini anlaman gerekir. Anlamıyorsan kafan karışır ve yanlış anlamalar doğar.

Tantra ne zaman 'cinsel enerji' dese, 'elan-vital'i, yaşam enerjisini kasteder. İkisi eşanlamlıdır. Bizim cinsellik dediğimiz her şey yaşam enerjisinin yalnızca bir boyutudur. Başka boyutlar vardır. Ve gerçekten de öyle olmalıdır. Bir tohumun filizlendiğini görürsün, bir yerde ağaçlar çiçek açmaktadır, kuşlar ötmektedir... Tüm olgu cinseldir. Pek çok şekilde kendini ortaya koyan yaşamdır. Kuş öttüğü zaman bu cinsel bir çağrıdır, davettir. Çiçek kelebekleri ve arıları cezp ederken bu bir davettir, çünkü kelebekler ve arılar üremesi için gerekli tohumları taşıyacaktır. Yıldızlar uzayda hareket etmektedir... Henüz kimse bu konuda çalışmamıştır, ama Tantra'nın en eski görüşlerinden biri, eril ve dişil gezegenler olduğunu söyler... Aksi halde hareket olmazdı. Öyle olmalıdır, çünkü kutupsallığa ihtiyaç vardır, manyetizma yaratmak için, çekim yaratmak için zıtlara ihtiyaç vardır. Gezegenler eril ve dişil olmalıdır. Her şey bu iki kutupsallığa bölünmüş olmalıdır. Ve yaşam bu iki zıddın arasındaki ritimdir. Çekme ve itme, yaklaşma ve uzaklaşma... Ritimler bunlardır.

Tantra zıtların buluştuğu her yerde 'cinsellik' sözcüğünü kullanır. Bu cinsel bir olgudur. Ve meditasyonun tüm amacı içsel zıtlarının buluşmasının nasıl sağlanacağıdır. Bu yüzden, tüm bu yüz on iki yöntem cinseldir. Başka bir şey olamaz, başka olasılık yoktur. Ama "cinsellik" teriminin genişliğini anlamaya çalış.

İkinci soru:

Osho, varoluşun bir bütünlük olduğunu, her şeyin ilişkili olduğunu, şeylerin birbirinin içinde eridiğini, ağacın güneşsiz, güneşin ağaçsız var olamayacağını söyledin. Bunlara dayanarak, lütfen cehalet ile aydınlanmanın birbirleri ile nasıl ilişkili olduklarını

açıkla.

İlişkilidirler. Aydınlanma ve cehalet iki kutupsal zıttır. Aydınlanma ancak cehalet sayesinde var olabilir. Cehalet dünyadan kaybolsa, aynı anda aydınlanma da kaybolur. Ama bizim ikilikçi düşünce yapımız yüzünden biz hep zıtların zıt olduğunu düşünürüz. Onlar aslında zıt değildirler, birbirlerini tamamlayıcıdırlar. Tamamlayıcıdırlar, çünkü biri olmadan diğeri var olamaz. Bu yüzden düşman değildirler. Doğum ve ölüm düşman değildir, çünkü doğum olmadan ölüm var olamaz. Doğum ölümün var olması için temel yaratır, ama hiç ölüm olmasa, doğum da var olamaz.

Ölüm temel yaratır... Bu yüzden ne zaman biri ölse, başka biri doğar. Bir noktada ölüm vardır, bir sonraki noktada doğum olacaktır. Zıt görünürler, yüzeyde zıt yönlerde çalışırlar, ama derinlerde birbirlerine yardım eden dostlardır. Cehalet ve aydınlanmayı anlamak kolaydır, çünkü biz bir insan aydınlandığı zaman cehaletin tamamen kaybolduğunu düşünürüz. Aydınlanma hakkındaki sıradan bakış açısı budur... Cehalet tamamen kaybolmuştur. Hayır. Bu doğru değildir. Tersine, bir insan

aydınlandığı zaman, hem aydınlanma, hem cehalet kaybolur. Çünkü biri varsa diğeri de olacaktır; biri olmadan diğeri var olamaz. Onlar birlikte vardırlar ve birlikte kaybolurlar. Onlar bir şeyin açılarıdır, bir madalyonun yüzleridir. Madalyonun bir yüzünü yok edip diğerini alıkoyamazsın.

Bu yüzden bir insan ancak ikisi birden kaybolduğu zaman buda olur... Hem aydınlanma, hem cehalet kaybolduğu zaman. Yalnızca bilinç kalır, saf benlik kalır ve çelişkili, karşıt, zıtlara yardımcı olan kaybolur. İşte bu yüzden Buda'ya, aydınlanmış bir adama ne olduğu sorulduğunda defalarca sessiz kalmıştır. Der ki: "Bana bunu sorma, çünkü ne söylersem söyleyeyim doğru olmayacaktır. Ne söylersem söyleyeyim doğru olmayacaktır. Onun sessiz olduğunu söylersem, bu sessizliğin zıddının orada olduğu anlamına gelir, aksi halde sessizliği nasıl hissedebilirsin? Mutlu olduğunu söylersem, o zaman yanı başında ıstırap olmalıdır. Istırap olmadan mutluluğu nasıl hissedebilirsin?" Buda der ki: "Ne dersem diyeyim doğru olmayacaktır." Bu yüzden aydınlanmış kişinin durumu konusunda istikrarlı bir şekilde sessiz kalmıştır, çünkü bizim tüm terimlerimiz ikilikçidir. Ben ışık desem ve biri, "Tanımla," diye ısrar etse, nasıl tanımlayacaksın? İşe karanlığı karıştırman gerekir, ancak o zaman tanımlayabilirsin. Karanlığın olmadığı yerde ışık olduğunu söylersin... Ya da onun gibi bir şey.

Dünyanın en büyük düşünürlerinden biri olan Voltaire, ancak ilk önce terimleri tanımlarsan iletişim kurabileceğini söylerdi. Ama bu imkânsızdır. Işığı tanımlamak zorundaysan, işe karanlığı karıştırman gerekir. Ve sonra biri karanlığın ne olduğunu sorarsa, onu ışıkla, tanımlanmamış olanla tanımlaman gerekir. Tüm tanımlar daireseldir. "Zihin nedir?" dediklerinde, tanım, "Madde olmayan," idi. Ve "Madde nedir?" dendiğinde tanım, "Zihin olmayan" olur. İki terim de tanımlanmadan kalır ve sen kendi kendine oyun oynamış olursun. Bir terimi, yine tanıma ihtiyaç duyan bir başka terim ile tanımlarsın. Dil tamamen daireseldir ve zıtlar gereklidir.

Bu yüzden Buda şöyle der: "Aydınlanmış insanın var olduğunu bile söylemeyeceğim." Çünkü varlık ancak yokluk da oradaysa mümkün olur. Bu yüzden, aydınlanmadan sonra var olduğunu bile söylemez, çünkü varoluşun yok oluş ile tanımlanması gerekir. O zaman hiçbir şey

söylenemez, çünkü dil tamamen zıt kutuplardan oluşur. İşte bu yüzden Upanişadlar'da, biri aydınlandığını söylüyorsa bil ki aydınlanmamıştır, denir. Çünkü insan aydınlandığını nasıl hissedebilir? Bir cehalet kalmış olmalıdır, çünkü bir karşıtlığa ihtiyaç vardır.

Karatahtaya beyaz tebeşir ile yazı yazarsan... Tahta daha kara, yazı daha beyaz olacaktır. Beyaz bir tahtaya beyaz tebeşirle yazı yazamazsın. Yaparsan, yazı olmaz. Zıtlığa ihtiyaç vardır. Aydınlandığını hissediyorsan, bu, karatahtanın orada olduğunu gösterir... Ancak o zaman hissedebilirsin. Karatahta gerçekten kaybolduysa, yazı da kaybolmuş olmalıdır. Aynı anda olur. Bu yüzden bir buda ne cahil, ne bilgedir, yalnızca vardır. Onu herhangi bir ikiliğin herhangi bir kutbuna koyamazsın. İki kutup da kaybolmuştur.

Kaybolduklarında, bu nasıl olur? İki kutup birleştiği zaman birbirlerini olumsuzlarlar ve kaybolurlar. Bir açıdan, Buda'nın en cahil ve en aydınlanmış kişi olduğunu söyleyebilirsin. Kutupsallık en aşırı noktasına gelmiştir, bir buluşma gerçekleşmiştir ve bu buluşma iki kutbu yok etmiştir. Eksi ve artı bir araya gelmiştir. Artık ne eksi, ne artı vardır, çünkü birbirlerini iptal etmişlerdir. Eksi artıyı, artı eksiyi iptal etmiştir, ikisi de kaybolmuştur ve geriye saf bir benlik, masum bir benlik kalmıştır. Onun bilge olduğunu söyleyemezsin, cahil olduğunu söyleyemezsin... Ya da ikisi birden olduğunu söyleyebilirsin.

Aydınlanma demek, ikiliksizliğe sıçradığın yer demektir. Bu noktadan önce ikilik vardı. Her şey bölünmüştü.

Biri Buda'ya sormuş: "Sen kimsin?" Buda gülmüş ve demiş ki: "Söylemek zor." Ama adam ısrar etmiş. Bir şeyin söylenebileceğini, çünkü var olduğunu söylemiş. "Anlamlı bir şey öne sürülebilir, çünkü varsın." Ama Buda demiş ki: "Hiçbir şey söylenemez. Varım, ama bunu söylemek bile beni doğru olmayana götürüyor." Bunun üzerine adam bir başka yol seçmiş: "Erkek misin, kadın mısın?" diye sormuş. Buda demiş ki: "Söylemek zor. Bir zamanlar erkektim, ama o zaman tüm benliğim kadınlara çekiliyordu. Ben erkekken, zihnim kadınlarla doluydu ve kadınlar

zihnimde kaybolduğunda benim erkekliğim de onlarla birlikte kayboldu. Artık bilemiyorum. Kim olduğumu bilemiyorum, tanımlamak güç."

Artık ikilik olmadığında hiçbir şey tanımlanamaz. Bu yüzden, eğer bilge olduğunun farkındaysan, bu aptallığın sürdüğü anlamına gelir. Eğer mutlu olduğunu düşünüyorsan, bu hâlâ dünyada, ıstırap âleminde olduğun anlamına gelir. Çok derin bir iyilik, bir sağlık hissettiğini söylüyorsan, bu hastalığın hâlâ mümkün olduğu anlamına gelir. Zıt seni takip eder; birini taşıyorsan diğeri takip edecektir. İkisini de bırakman gerekir. Ve bırakmak, ikisi birleştiği zaman gerçekleşir. Bu yüzden tüm dinlerin temel bilimi, içsel zıtların birleşmesine nasıl izin verileceği, böylece kaybolmalarının ve geriye hiç iz kalmamasının nasıl sağlanacağı üzerinedir. Zıddın kaybolması ile sen de kaybolursun. Olduğun halinle sen artık orada olmazsın ve tamamen yeni, tamamen bilinmedik, hayal edilemez bir şey var olur. O şeye Brahma denir, ona Tanrı diyebilirsin. Buda, nirvana terimini tercih eder, nirvana sözcüğü, var olan her şeyin kesilmesi, geçmişin kesilmesi demektir. Ve bu yeniyi tanımlamak için geçmiş deneyimini, bilgini kullanamazsın. Bu yeni tanımlanamazdır.

Cehalet ve aydınlanma da ikiliğin parçalarıdır. Buda bize aydınlanmış görünür, çünkü biz cehalet içindeyiz. Buda için, o ikisi de değildir. Onun için ikilik terimleri ile düşünmek imkânsızdır.

Üçüncü soru:

Osho, bize Krishnamurti'nin neden tekniklere karşı olduğunu, ama Şiva'nın neden bunca tekniği savunduğunu açıklar mısın?

Tekniklere karşı olmak yalnızca bir tekniktir. Bu tekniği yalnızca Krishnamurti kullanmamıştır, bu daha önce de defalarca kullanılmıştır. En eski tekniklerden biridir, yeni bir şey değildir.

İki bin sene önce Bodhidharma kullanmıştır onu. Çin'e, Chan ya da Zen Budizmi olarak bilinen şeyi tanıtmıştır. O bir Hindu keşişiydi, Hindistan'dan bir keşiş. O tekniksizliğe inanıyordu. Zen tekniksizliğe dayalıdır. Zen ustaları der ki, eğer bir şey yaparsan ıskalarsın, çünkü yapan kim olacaktır? Sen mi? Sen hastalıksın ve senden, başka hiçbir şey doğamaz. Çabayı kim gösterecek? Zihnin ve zihninin yok edilmesi gerekiyor... Ve zihnin yardımı olmadan zihnin kendisini yok edemezsin. Ne yaparsan yap, zihnin daha da güçlenecek.

Bu yüzden Zen, teknik yok, yöntem yok, yazma yok, guru olamaz, der. Ama güzelliği şuradadır ki, Zen guruların en büyüğünü yaratmıştır ve Zen ustaları dünyadaki en iyi yazmaları yazmışlardır. Ve Zen aracılığı ile binlerce, binlerce kişi nirvanaya erişmiştir... Ama onlar teknik yok derler.

Yani tekniksizliğin en temel tekniklerden biri olduğu anlaşılmıştır; ... Vurgu 'hayır' üzerinedir, böylece zihnin olumsuzlanmaktadır. Zihnin iki yaklaşımı olabilir: Olumlu ve olumsuz. Bunlar iki olasılık, iki seçenektir, tıpkı her şeyde olduğu gibi. Olumsuz dişil, olumlu erildir. Bu yüzden olumsuzluk yöntemini kullanabilirsin ya da olumluluk yöntemini kullanabilirsin. Olumluluk yöntemini kullanırsan, o zaman pek çok yöntem vardır... Ama senin evet demen gerekir ve pek çok evet olabilir. Olumsuzluk yöntemini takip edersen, o zaman o kadar çok yöntem yoktur, yalnızca bir tane vardır, çünkü pek çok hayır olamaz.

Şu noktaya bak: Dünyada pek çok din, pek çok teizm türü vardır. Şu anda en az üç yüz din vardır. Bu yüzden teizmin yüzlerce tapınağı, kilisesi, yazması vardır. Ama yalnızca bir tür ateizm vardır, iki tane olamaz. Ateistlerin mezhebi yoktur. Tanrı yok dediğinde iş bitmiştir. İki hayır arasında ayrım yapamazsın, fark yaratamazsın. Ama "Evet, Tanrı var," dediğinde, o zaman fark olasılığı vardır. Çünkü benim evetim benim kendi Tanrı'mı, senin evetin senin kendi Tanrı'nı yaratacaktır. Senin evetin İsa'ya, benim evetim Krishna'ya söylenmiş olabilir... Ama hayır dediğinde, o

zaman tüm hayırlar benzerdir. İşte bu yüzden dünya üzerinde ateizmin mezhebi yoktur.

Tüm ateistler benzerdir. Yazmaları yoktur, kiliseleri yoktur. Olumlu tavırları yokken, görüş farklılığına düşecek hiçbir şeyleri yoktur, basit bir hayır yeterlidir. Teknikler konusunda da aynısı olmuştur: Kimsenin tek bir tekniği yoktur, evetin yüz on iki tekniği vardır, hatta çok daha fazlası mümkündür. Yeni birleşimler yaratabilirsin.

Biri, benim öğrettiğim yöntemin, dinamik meditasyon yönteminin bu yüz on iki yönteme dahil olmadığını söylemiş. Dahil değil, çünkü bu yeni bir birleşim, ama içindeki her şey yüz on iki yöntemde var. Bazı parçaları bir teknikten, diğer parçaları başka teknikten. Bu yüz on iki yöntem temel yöntemlerdir. Onları kullanarak binlercesini yaratabilirsin. Sonu yoktur. Her sayıda birleşim mümkündür.

Ama yöntem olmadığını söyleyenlerin ancak bir yöntemi olabilir. Hayırdan çok şey çıkartabilirsin. Bu yüzden Bodhidharma, Lin Chi, Bokuju, Krishnamurti, hepsinin tek bir yöntemi vardır. Gerçekte Krishnamurti bir dizi Zen ustasından sonra gelir. O Zence konuşmaktadır. Yeni bir şey yoktur. Ama Zen hep yeni görünür ve sebebi Zen'in yazmalara, geleneklere, tekniklere inanmamasıdır.

Bu yüzden, ne zaman hayır doğsa, taze ve yenidir. Evet geleneğe, yazmalara, ustalara inanır. Ne zaman evet olsa, uzun, başlangıçsız bir geleneğe sahip olacaktır. Evet demiş olanlar, Krishna ya da Mahavira, yeni bir şey söylemediklerini söyler dururlar. Mahavira der ki: "Benden önce yirmi üç ***tirthankara*** aynı şeyi öğretti." Ve Krishna der ki: "Benden önce, bu gören bu mesajı şu görene iletti, o gören mesajı şuna iletti ve böylece mesaj iletilerek geldi. Ben yeni bir şey söylemiyorum."

Evet daima eskidir, ebedidir. Hayır hep yeni görünür, sanki aniden var olmuş gibi. Hayırın geleneksel kökleri olamaz. Köksüzdür, işte bu yüzden Krishnamurti yeni görünür. Değildir.

Bu 'tekniği inkâr etme' tekniği nedir? Kullanılabilir. Zihni öldürmek, yok etmek için en ince yollardan biridir. Zihin destek olacak bir şeye

tutunmaya çalışır; zihin desteğe ihtiyaç duyar, boşlukta var olamaz. Bu yüzden pek çok çeşit destek yaratır... Kiliseler, yazmalar, İncil, Kuran, Gita... Sonra mutlu olur, tutunacak bir şey vardır. Ama o zaman, bu tutunma ile zihin kalır.

Tekniksizlik tekniği tüm destekleri yok etmekte ısrar eder. Bu yüzden yazma olmadığı konusunda ısrar eder. Hiçbir İncil'in faydası olmaz, çünkü İncil sözcüklerden başka bir şey değildir; hiçbir Gita'nın faydası olmaz, çünkü Gita aracılığı ile ne öğrenirsen ödünç alınmıştır ve gerçek ödünç alınamaz. Hiçbir geleneğin faydası olmaz, çünkü gerçeğe bireysel olarak erişilmesi gerekir. Ona senin varman gerekir, o sana aktarılamaz. Hiçbir usta onu sana veremez, çünkü gerçek, mal gibi bir şey değildir. Aktarılamaz, öğretilemez, çünkü bilgi değildir. Bir ustadan, yalnızca sözleri, kavramları, ilkeleri öğrenebilirsin. Hiçbir usta seni fark etmiş biri kılamaz. O fark edişin senin başına gelmesi gerekir ve yardımsız başına gelmesi gerekir. Yardımla olursa o zaman bağımlı olur, o zaman seni nihai özgürlüğe, ***mokşaya*** götüremez.

Bu tekniksizliğin parçaları bunlardır. Bu eleştiriler, olumsuzlamalar ve savlar aracılığı ile destekler yok edilir. O zaman guru, yazma, gelenek, kilise, gidecek bir yer, taşınacak bir yer bağımlı olunacak bir yer kalmaz. Boşlukta kalırsın. Ve gerçekte, bu boşluğu kavrayabilirsen ve onun içinde olmaya hazır olursan, dönüşürsün. Ama zihin çok sinsidir. Krishnamurti sana önemli olanların bunlar olduğunu söylerse... Destek yok, tutunma yok, usta yok, yazma yok, teknik yok... Sen Krishnamurti'ye tutunursun. Ona tutunan çok insan vardır. Zihin yine bir destek yaratmıştır ve o zaman asıl nokta kaçırılır.

Pek çok insan bana geliyor ve diyor ki: "Zihinlerimiz ıstırap içinde. İçsel huzura nasıl varılır, içsel sessizliğe nasıl ulaşılır?" Ve ben onlara bir teknik verirsem şöyle diyorlar: "Ama tekniklerin faydası olmaz, çünkü biz Krishnamurti'yi dinliyoruz." Ben de onlara soruyorum: "O zaman bana neden geldin? Ve 'Sessizliğe nasıl ulaşılır?' derken neyi kastediyorsun?" Bir teknik istiyorsun ve yine de Krishnamurti'yi takip edeceksin. Neden? Usta yoksa ve gerçek öğretilemiyorsa, o zaman neden onu dinliyorsun? O sana hiçbir şey öğretemez. Ama sen onu dinlemeye devam edersin. Ve artık bu

tekniksizliğe tutunmaya başlarsın. Bu yüzden ne zaman sana bir teknik versem, "Hayır, biz tekniklere inanmıyoruz," dersin. Ve yine de sessiz değilsin. O zaman ne oldu? Treni nerede kaçırdın? Gerçekten tekniksizliğe ihtiyaç duyuyorsan, hiç tekniğin yoksa... Erişmiş olmalısın. Ama ermedin.

Temel nokta ıskalanmış; temel nokta şu: Bu tekniksizlik tekniğinin işe yaraması için her tür desteği yok etmelisin, hiçbir şeye tutunmamalısın. Ve bu çok zahmetlidir. Neredeyse imkânsızdır. İşte bu yüzden bunca insan, bu son kırk senedir Krishnamurti'yi dinliyor, ama onlara hiçbir şey olmuyor. Öylesine zahmetli ve zordur, desteksiz kalmak, tamamen yalnız kalmak, zihin destek yaratmasın diye uyanık olmak hemen hemen imkânsızdır. Zihin çok sinsi olduğundan, tekrar tekrar incelikli destekler yaratabilir. Gita'yı fırlatıp atabilirsin, ama o zaman yerini Krishnamurti'nin kitapları ile doldurursun. Muhammed'e gülebilirsin, Mahavira'ya gülebilirsin, ama biri Krishnamurti'ye gülerse öfkelenirsin. Yine, dolaylı bir yoldan destek yaratmışsındır, tutunuyorsundur.

Bu yöntemin sırrı tutunmamaktır. Bunu yapabilirsen, iyidir; yapamazsan, o zaman aldatma. O zaman yöntemler vardır. Onları kullan! O zaman yalnız olamadığın ve bu yüzden birinin yardımını alacağın konusunda açık ol. Yardım mümkündür. Yardım aracılığı ile dönüşüm de mümkündür.

Bunlar zıtlardır - Hayır ve evet, bunlar zıtlardır. İkisinden de yola çıkabilirsin, ama kendi zihnin ve onun nasıl işlediği konusunda karar vermen gerekir. Yalnız olabileceğini hissediyorsan...

Bir kez bir köyde kalırken bir adam geldi ve dedi ki: "Kafam karıştı. Ailem benim için bir evlilik ayarlamaya çalışıyor." Genç bir adamdı, üniversiteden yeni mezun olmuştu. Dedi ki: "Ben bütün bunlara dahil olmak istemiyorum. Ben bir sannyasin olmak istiyorum, her şeyden vazgeçmek istiyorum. Tavsiyen nedir?" Ona dedim ki: "Ben kimseye sormadım, ama sen benim tavsiyemi almaya geldin. Tavsiye almaya gelmen desteğe ihtiyaç duyduğunu gösterir. Senin için karısız yaşamak zor olacak. Bu da bir destek."

Karısız yaşayamazsın, kocan olmadan yaşayamazsın, ama guru olmadan yaşayabileceğini düşünüyorsun, öyle mi? İmkânsız! Zihninin her açıdan desteğe ihtiyacı var. Neden Krishamurti'ye gidiyorsun? Öğrenmeye, öğretilmeye, bilgi ödünç almaya gidiyorsun. Aksi halde gerek yok. Pek çok defa dostlarım şöyle dedi: "Sen ve Krishnamurti karşılaşsanız iyi olur." Ben de onlara şöyle dedim:

"Git ve Krishnamurti'ye sor, eğer buluşmak istiyorsa gelirim. Ama orada ne olacak? Ne yapacağız? Neden bahsedeceğiz? Sessiz kalabiliriz. Ne gerek var? Ama onlar diyorlar ki, 'İkiniz buluşsanız iyi olur. Bizim için iyi olur. Söylediklerinizi dinlemek bizi mutlu eder.'"

Ben de onlara bir hikâye anlatıyorum.

Bir zamanlar, bir Müslüman gizemcisi olan Ferit yolculuk ediyormuş. Bir başka gizemci olan Kabir'in köyüne yaklaştıklarında, Ferit'in takipçileri buluşmalarının iyi olacağını söylemiş. Ve Kabir'in takipçileri de durumu öğrenmiş, onlar da Ferit geçerken onu davet etmeleri konusunda ısrar etmiş. Böylece Kabir, "Tamam," demiş. Ferit de, "Tamam," demiş. "Gideceğim, ama ben Kabir'in kulübesine girdiğimde hiçbir şey söyleme, çok sessiz kal."

Ferit, Kabir'in kulübesinde iki gün kalmış. Mutlak sessizlik varmış. İki gün boyunca sessizce oturmuşlar ve sonra Kabir, Ferit'i uğurlamak için köyün sonuna kadar gitmiş... Ve sessizlik içinde ayrılmışlar. Ayrıldıkları an iki tarafın takipçileri sormaya başlamış. Kabir'in takipçileri sormuş: "Bu da neydi? Can sıkıntısı oldu. İki gün boyunca sessizce oturdun, tek bir kelime bile edilmedi ve biz dinlemeye çok hevesliydik." Ferit'in takipçileri şöyle demiş: "Bu da neydi. Tuhaf görünüyordu. İki gün boyunca devamlı izledik, izledik, bu buluşmadan bir şey çıkmasını bekledik durduk. Ama hiçbir şey çıkmadı."

Ferit'in şöyle dediği anlatılır: "Ne demek istiyorsunuz? Bilen iki insan konuşamaz; bilmeyen iki insan çok şey konuşabilir, ama faydasızdır, hatta zararlıdır. Tek olasılık bilen birinin bilmeyen biri ile konuşmasıdır." Ve

Kabir şöyle demiş: "Tek bir kelime eden her kimse, bilmediğini kanıtlamış olacaktı."

Tavsiye isteyip duruyorsun, destek arayıp duruyorsun. Desteksiz kalamıyorsan, o zaman bilerek bir destek, bir rehber aramanın iyi olacağını fark et. Gerek olmadığını, kendi kendine yeterli olduğunu düşünüyorsan, Krishnamurti ya da başka birini aramayı bırak. Gitmeyi bırak, yalnız kal.

Yalnız insanların başına da gelmiştir, ama çok nadirdir. Bazen milyonda bir kişiye olur... Ve bu da sebepsiz değildir. O kişi ömürlerdir arıyor olabilir; pek çok destek, pek çok usta, pek çok rehber bulmuş olabilir ve artık yalnız kalabileceği bir nokta gelmiştir. Ancak o zaman olur. Ama ne zaman birine olsa, tamamen yalnız başına erişse, senin de başına gelebileceğini söylemeye başlar. Bu doğaldır.

Krishnamurti'ye yalnızken olduğu için sana da olabileceğini söyler durur. Sana da olabilir! Sen destek arayışındasın ve bu yalnız başına yapamayacağını gösterir. Bu yüzden kendi kendini kandırma! Egon, "Desteğe ihtiyacım yok," diye kendisini iyi hissedebilir. Ego hep, "Yalnız başına ben yeterim," diye düşünür, ama o egonun yardımı olmaz. Bu olası en büyük engel olur. Tekniksizlik bir tekniktir, ama yalnızca çok özel insanlar için; ömürlerce çabalamış, artık yalnız başına yapabildikleri bir noktaya gelmiş insanlar için bu teknik faydalıdır. Ve eğer bu türden biriysen, bil ki burada olmazsın. Bu yüzden ben o kişi için endişelenmiyorum, o burada olmazdı. Burada olamaz. Yalnızca burada da değil, herhangi bir ustanın yanında olmaz, dinliyor, arıyor, araştırıyor, deniyor olmaz. Hiçbir yerde bulunmaz. Bu yüzden onu bırakabiliriz, onu tartışmamıza gerek yok.

Bu teknikler senin içindir. Bu yüzden şöyle sonuca bağlayacağım: Krishnamurti orada olmayan insanlar için konuşuyordu ve ben burada olan insanlar için konuşuyorum. Krishnamurti her ne diyorsa tamamen doğrudur, çünkü onun konuştuğu insanlar tamamen yanlıştır. Yalnız olabilen, yöntemsiz, desteksiz, yazmasız, gurusuz erişebilen biri Krishnamurti'yi dinlemez, çünkü gerek yoktur, anlamı yoktur. Ve dinleyen insanlar o türden değildir, derin güçlükler yaşarlar... Ve yaşamaktadırlar.

Onların desteğe ihtiyacı vardır ve zihinleri desteğe ihtiyaç olmadığını düşünür durur. Onların bir guruya ihtiyaçları vardır ve zihinleri gurunun engel olduğunu düşünür durur. Onların tekniğe ihtiyacı vardır ve mantıksal olarak tekniklerin faydası olmadığı sonucuna varmışlardır. Onlar derin sorun yaşamaktadırlar, ama sorunu kendileri yaratmıştır.

Bir şey yapmaya başlamadan önce ne tür bir zihnin olduğunu anlamaya çalışmalısın, çünkü nihai olarak guru anlamlı değildir, nihai olarak senin zihnin anlamlıdır. Nihai karar zihninden gelecektir, kader zihnin aracılığı ile gerçekleşecektir... Bu yüzden, kafanı karıştıran ego olmadan anla. Desteğe, rehberliğe, tekniklere, çalışılacak yöntemlere ihtiyacın varsa bunu anla. Onlara ihtiyaç duyuyorsan, onları bul. Onlara ihtiyaç duymuyorsan, sorun yoktur: Yalnız ol, tutunma, yalnız hareket et, tutunma. İki şekilde de aynı şey olacaktır.

Evet ve hayır iki zıttır ve senin kendi yolunu bulman gerekir.

Son soru:

Osho, Şiva'nın sistem kurucu olmadığını ve onun öğretileri çevresinde mezhepler oluşamayacağını söyledin. Ama Buda, Mahavira, İsa, Gurdjieff gibi insanlar büyük sistem kurucular gibi görünüyor. Neden sistem kurucu olmaları gerekiyor? Lütfen sistem kurmanın avantaj ve dezavantajlarını açıkla. Sen çoklu sistem kurucu musun?

İki olasılık var: İnsanlara yardım etmek için bir sistem kurabilirsin, insanlara yardım etmek için çoklu sistemler yaratabilirsin ya da insanlara yardım etmek için sistemleri yok edebilirsin. Yine, evet ve hayır. Yine kutupsal zıtlar. Ve iki şekilde de insanlara yardım edebilirsin.

Bodhidharma bir sistem yok ediciydi, Krishnamurti bir sistem yok edici idi, tüm Zen geleneği sistem yok edicidir. Mahavira, Muhammed, İsa, Gurdjieff büyük sistem kuruculardır. Sorun şudur ki, biz bu iki çelişkili

şeyin aynı anda bulunabileceğini anlayamıyoruz: Biz ikisinden birinin doğru olabileceğini, ama ikisinin birden doğru olamayacağını düşünüyoruz. Sistem kurucular haklıysa, o zaman zihinlerimiz sistem yok edicilerin haksız olması gerektiğini söyler. Ya da eğer sistem yok ediciler haklıysa, o zaman sistem kurucular yanılıyor olmalıdır. Hayır, ikisi de doğrudur.

Bir sistem demek, takip edilecek bir düzen, takip edebileceğin bir yol demektir. Böylece kuşku doğmaz, kararsızlık doğmaz ve sen mutlak iman ile takip edebilirsin. Şunu unutma: Bir sistem iman yaratmak için, güven yaratmak için kurulur. Her şey açıksa, o zaman güven daha kolay gelir. Tüm soruların matematiksel olarak yanıtlanıyorsa, o zaman bir kuşkusuzluk durumuna gelirsin ve ilerleyebilirsin. Bu yüzden, bazen Mahavira senin saçma sorularını da yanıtlar. Bunlar boşuna sorulardır, anlamsızdır, ama o yanıtlar. Ve öyle bir şekilde yanıtlar ki senin güven duymana yardımcı olur, çünkü o güven niteliğine ihtiyaç vardır.

Biri bilinmeyene işlemeye çalıştığında, derin bir güvene ihtiyaç duyulur, aksi halde hareket etmek imkânsız olur. Öyle tehlikeli olur ki korkarsın. Karanlıktır, yol açık değildir, her şey kaos içindedir ve her adım seni daha fazla güvensizliğe götürür. Bu yüzden sistem kurmaya ihtiyaç duyulur, böylece her şey planlanır: Cennet ve cehennem hakkında, nihai ***mokşa*** hakkında, nereden yola çıkacağın ve nereden geçeceğin hakkında her şeyi bilirsin. Her santimi haritalanmıştır. Bu sana bir güvenlik, her şeyin yolunda olduğu hissini verir.İnsanlar daha önce oradan geçmiştir ve bilinmeyen topraklarda ilerlememekte, bilinmeyende hareket etmemektesindir. Bir sistem, bilmiyormuş gibi görünmesini sağlar. Bu sana yardım etmek, sana destek olmak içindir. Ve eğer imanın varsa, o zaman hareket edecek enerjin de olur. Kuşkuluysan, enerj'ini dağıtırsın ve hareket etmek zor olur.

Sistem kurucular her tür soruyu yanıtlamaya çalışmıştır ve düzgün, temiz bir harita yaratmışlardır. Elinde o harita varken her şeyin yolunda olduğunu hissedersin ve ilerleyebilirsin. Ama ben sana her sistemin yapay olduğunu söylüyorum. Her sistem yalnızca sana yardımcı olmak içindir. Doğru değildir. Hiçbir sistem doğru olamaz. Bir araçtır. Ama faydalı olur,

çünkü tüm kişiliğin öyle yalandır ki doğru olmayan araçlar bile yardımcı olur. Sen yalanlar içinde yaşıyorsun ve doğruyu anlayamıyorsun. Bir sistem, daha az yalan demektir ve sonra daha az yalan ve sonra, yavaş yavaş doğruya yaklaşır, yaklaşırsın. Doğru sana göründüğünde, sistem anlamsız olur, geride kalır.

Sariputta aydınlandığında, nihai hedefe geldiğinde, o noktadan geriye baktı ve tüm sistemin kaybolduğunu gördü. Her ne öğretilmişse orada değildi. Bu yüzden Buda'ya şöyle dedi: "Bana öğretilen tüm sistem kayboldu." Buda ona dedi ki: "Sessiz ol, diğerlerine söyleme! Kayboldu, kaybolmak zorundaydı, çünkü zaten orada değildi, yapmacıktı... Ama senin bu noktaya gelmene yardım etti. Henüz gelmemiş olanlara söyleme, çünkü gittikleri yerde bilgi olmadığını görürlerse düşerler. Korunmadan bilinmeyene gidemezler, yalnız başlarına gidemezler."

Bu pek çok defa olmuştur. Benim deneyimim olmuştur, insanlar bana gelir ve der ki: "Artık meditasyon derine gidiyor, ama biz korkuyoruz." Ve nihai bir duygu gelecektir, bir 'ölme' korkusu yaşayacaksın, sanki ölüm yaklaşıyormuş gibi. Meditasyon zirvesine geldiğinde ölüm gibidir. Onlara, "Endişelenme, ben yanındayım," diyorum. O zaman iyi hissediyorlar. Ben orada olamam... İmkânsız! Kimse orada olamaz. Bu doğru değil. Kimse orada olamaz, yalnız olacaksın. O nokta, mutlak yalnızlık noktası. Ama ben, "Ben orada olacağım, sen endişelenme, yoluna git," dediğimde kendilerini iyi hissediyorlar ve ilerliyorlar. Ben, "Yalnız olacaksın ve orada kimse olmayacak," desem gerilerler. Korkunun olacağı nokta gelmiştir. Uçurum oradadır ve düşeceklerdir... Onların düşmesine yardımcı olmalıyım. Bu yüzden, ben buradaydım, atla diyorum. Ve onlar atlıyorlar! Atladıktan sonra, orada kimse olmadığını anlıyorlar, ama artık her şey bitmiş oluyor. Geri dönemezler. Bu bir araç.

Tüm sistemler yardım etmek için araçtırlar: Kuşkularla dolu insanlara yardım etmek için, güvensiz insanlara yardımcı olmak için, kendilerine güvenmeyen insanlara yardımcı olmak için. İnsanların korkusuzca bilinmeyene ilerlemesine yardımcı olmak için sistemler yaratılır. O sistemlerde her şey tıpkı bir mit gibidir, işte bu yüzden bu kadar çok sistem vardır. Mahavira kendi sistemini yaratır... O sistem, takipçilerinin

ihtiyaçlarına göre yaratılır. Bu yüzden bir sistem yaratır. Bu bir mittir, ama çok faydalıdır, çünkü pek çok kişi onun aracılığı ile ilerlemiş ve gerçeğe ulaşmıştır. Ve eriştikleri zaman sistemin sahte olduğunu anlarlar... Ama işe yaramıştır.

Buda gerçeği, 'İşe yarayan,' olarak tanımlar. Onun gerçek tanımı, "İşe yarayan"dır. Bir yalan işe yarıyorsa, doğrudur ve bir doğru işe yaramıyorsa sahtedir.

Pek çok sistem vardır ve her sistem yardımcı olur. Ama her sistem herkese yardım edemez. İşte bu yüzden eski dinler bir insanın yeni bir dine döndürülemeyeceğini, çünkü zihnin bir süre sonra sisteme koşullansa, değiştirilebilse bile, derinlerde asla değişmeyeceğini ve yeni sistemin senin için asla faydalı olmayacağını söyler. Bir Hindu Hıristiyan olabilir, bir Hıristiyan Hindu olabilir, ama yedi yaşından sonra zihin hemen hemen sabittir, koşullanmıştır. Bu yüzden bir Hindu Hıristiyan olursa, derinlerde Hindu olarak kalır ve Hıristiyan sistemi ona yardımcı olamaz. Ve o işe yarayabilecek kendi sistemi ile bağlantısını da koparmıştır.

Hindular ve Yahudiler hep din değiştirmeye karşı olmuştur. Yalnızca din değiştirmeye değil... Biri gönüllü olarak onların dinine girmek isterse direnirler. "Hayır, sen kendi yolunu takip et." derler. Çünkü bir sistem büyük, bilinçsiz bir olgudur; bilinçaltının derinlerinde olmalıdır, ancak o zaman faydalı olur. Aksi halde yardımcı olamaz ve yapay bir şey olur. Tıpkı dil gibidir. Hiçbir dili anadilini konuştuğun gibi konuşamazsın, imkânsızdır. Bu konuda hiçbir şey yapılamaz. Başka birinin dilinde ne kadar iyi olursan ol, yüzeysel olarak kalır. Derinlerde, anadilin onu etkilemeye devam eder. Düşlerin anadilinde olur; bilinçaltı orijinal dilde işler. Üzerine herhangi bir şey dayatılabilir, ama yerine bir başkası getirilemez.

Din sistemleri tıpkı dil gibidir, dildirler. Ama derinlere işlerlerse yardımcı olurlar, çünkü sen kendine güvenirsin. Sistem önemsizdir, ama kendine güven önemlidir. Güvenli hissedersin, bu yüzden daha emin adımlar atarsın... Nereye gittiğini biliyorsundur. Ve bu biliş faydalı olur.

Ama sistem yok ediciler de vardır ve onlar da yardımcı olur. Ritmik bir döngü vardır, tıpkı gece ve gündüz gibi... Gece yine gelir, gündüz yine gelir. Yardımcı olurlar, çünkü zaman zaman öyle olur ki, çok fazla sistem olduğundan insanların kafası karışır ve haritalarla hareket etmek yerine, haritalar çok ağırlaştığından onları taşımazlar. Hep olur.

Örneğin, bir gelenek, çok eski bir gelenek yardımcı olur, çünkü eski olduğu için güven verir. Ama eski olduğu için aynı zamanda ağırdır, ölü bir ağırlığa dönüşmüştür. Bu yüzden senin hareket etmene yardımcı olmaz, aksine, onun yüzünden yerinden kıpırdayamazsın. Yükünü atman gerekir. Bu yüzden zihnindeki sistemi yok edecek ve hareket etmene yardımcı olacak sistem yok ediciler vardır. İkisi de yardım ederler, ama duruma bağlıdır. Çağa bağlıdır, yardım edilecek insana bağlıdır.

Bu çağda sistemler çok ağır ve karmaşık olmuştur. Pek çok sebepten dolayı asıl nokta kaçırılmıştır. Önceden, her sistem kendi dünyasında yaşıyordu: Bir Cayna Cayna olarak doğuyordu, Cayna olarak yaşıyor, Cayna olarak ölüyordu. Hindu yazmalarını incelemiyordu, yasaktı. Camiye ya da kiliseye gitmiyordu, günahtı. Kendi sisteminin duvarları dahilinde yaşıyordu. Zihnine yabancı hiçbir şey girmiyordu, bu yüzden kargaşa yoktu.

Ama bütün bunlar yok oldu ve herkes başka her şeyi tanıdı. Hindular Kuran okuyor, Müslümanlar Gita'yı okuyor. Hıristiyanlar Doğu'ya, Doğu Batı ya gidiyor. Her şey karıştı.

Sistemden kaynaklanan güven artık yok. Zihnine her şey girdi ve her şey birbirine karıştı. İsa orada yalnız değil, Krishna da girdi, Muhammed de girdi. Ve içinde birbirleri ile çelişiyorlar. Artık hiçbir şey kesin değil.

İncil bunu söylüyor, Gita tam tersini söylüyor. Muhammed bunu söylüyor, Mahavira tam tersini söylüyor. Çelişiyorlar. Sen artık hiçbir yerde değilsin. Hiçbir yere ait değilsin, kafan karışmış şekilde oracıkta duruyorsun. hiçbir yol sana ait değil. Böyle bir zihin durumunda, sistem yok etmek faydalı olabilir. Batı'da Krishnamurti'nin cazip gelmesinin sebebi budur. Doğu'ya fazla cazip gelmez, çünkü Doğu henüz Batı kadar

kafası karışmış değildir, çünkü Doğu hâlâ diğerleri kadar eğitimli değildir. Batı diğerlerini bilmeye saplantılı olmuştur. Çok şey bilirler. Artık hiçbir sistem gerçek değildir, her şeyin yapmacık olduğunu bilmektedirler ve bir kez bunu bilince, o şey işe yaramaz.

Krishnamurti onlara cazip gelir, çünkü o tüm sistemleri bırak der. Tüm sistemleri bırakabilirsen kafanın karışıklığı giderilir... Ama sana bağlıdır. Hemen hemen, her zaman olduğu gibi, tüm sistemlerin orada kalması ve tüm sistemleri yok etmeyi içeren bu yeni sistemin de girmesi mümkündür. Bu yüzden bir hastalık daha eklenmiş olur.

İsa konuşmaya devam eder, Krishna konuşmaya devam eder... Ve sonra Krishnamurti de girer. Zihnin Babil Kulesi gibi olur... Bunca çok dil olur ve sen neler olduğunu anlayamazsın. Delirecekmiş gibi hissedersin.

Bir sisteme inanabilirsen, iyidir; hiçbir sisteme inanamıyorsan, o zaman hepsini bırak. O zaman tamamen temiz, yüksüz ol. Ama bu iki seçeneğin arasında kalma. Ve herkes ortada kalmış gibi görünmektedir. Bazen sağa gidersin, bazen sola gidersin, sonra yine sağa, yine sola gidersin... Tıpkı bir saatin sarkacı gibi. Bu yandan o yana, o yandan bu yana gidersin. Bu hareket sana, ilerliyormuşsun gibi gelebilir. Hiçbir yere ilerlemiyorsun. Her adım bir başka adımı iptal ediyor, çünkü sağa, sonra sola gittiğinde kendi kendinle çelişirsin. Sonunda kafan karışır, şaşırırsın, kaosa düşersin.

Ya yükünü tamamen at... Bu faydalı olur. Temiz, masum, çocuksu olursun ve uçabilirsin... Ya da eğer bu anlayış sana tehlikeli geliyorsa, yükünü atmaktan korkuyorsan, seni bir boşluğa götüreceği için, yükü atmak tehlikeli görünüyorsa ve korkuyorsan, o zaman bir sistem seç. Ama her şeyin aynı olduğunu söyleyen çok kişi vardır... Kuran aynı şeyi söyler, İncil aynı şeyi söyler, Gita aynı şeyi söyler, mesajları aynıdır. Bu insanlar büyük kafa karıştırıcılardır. Kuran, İncil, Gita, hepsi aynı şeyi söylemez, onlar sistemlerdir. Açık ve net sistemler. Farklı. Yalnızca farklı da değil, zaman zaman çelişkili, zıt.

Örneğin Mahavira şiddetsizliğin anahtar olması gerektiğini söyler. Şiddet doluysan, birazcık bile olsa, nihai gerçekliğin kapısı sana kapalıdır.

Bu bir tekniktir. Tamamen şiddetsiz olmak için zihnin ve bedenin tamamen arındırılması gerekir... İkisinin de. Tamamen arınman gerekir, ancak o zaman şiddetsiz olabilirsin. Bu şiddetsiz olma süreci seni öyle eksiksiz bir biçimde arındırır ki, sürecin kendisi hedef olur.

Krishna'nın mesajı tam tersidir. Arjuna'ya şöyle der: "Öldürmekten korkma, çünkü ruh öldürülemez. Bedeni öldürebilirsin, ama ruhu öldüremezsin. O zaman neden korkacaksın? Beden zaten ölüdür, bu yüzden ölü olan ölecektir ve canlı olan canlı kalacaktır. Endişelenmen gerekmez. Bu yalnızca bir oyundur." O da haklıdır, çünkü bu noktayı fark edebilirsen; ruhun yok edilemeyeceğini... O zaman tüm yaşam bir oyun, bir kurgu, bir dram haline gelir. Ve tüm yaşam bir dram olursa, cinayet ve intihar bile senin için dram olur, yalnızca düşüncede değil, her şeyin yalnızca bir düş olduğu gerçeğini fark edersin. Ölüm de seni bir tanık kılacaktır ve o tanıklık aşkınlığa dönüşecektir... Dünyayı aşacaksın. Tüm dünya bir drama dönüşür... İyi, kötü yoktur, yalnızca bir düş vardır. Onun için endişelenmen gerekmez.

Ama bu iki şey tamamen farklıdır. Nihai olarak aynı noktaya giderler, ama onları birbirine karıştırmamalısın. Karıştırırsan acı çekersin. Sistem kurucular sana yardım etmek için vardır, sistem yok ediciler sana yardım etmek için vardır. Ama öyle görünüyor ki kimse yardım edememiştir. Sen öylesin ki, öyle katı, öyle sinsisin ki, hep kaçacak delik bulursun.

Buda, Krishna ve İsa... Her çağda belli şeyleri öğretir dururlar. Sen de dinler durursun, ama sen çok akıllısın. Dinlersin, ama dinlemezsin. Ve hep bir şey, kaçabileceğin bir delik bulursun. Artık çağdaş zihnin numarası şu olmuştur: Bir sistem varsa, Gurdjieff öğretiyorsa, insanlar ona gider ve "Krishnamurti sistem yok diyor," der. Aynı insanlar Krishnamurti'ye gider... Krishnamurti sistem öğretmez... Ve, "Ama Gurdjieff sistemsiz yapılamayacağını söylüyor," der. Bu yüzden Gurdjieff'in yanında kaçacak delik olarak Krishnamurti'yi kullanırlar; Krishnamurti'nin yanındayken kaçmak için hile olarak Gurdjieff'i kullanırlar. Ama kimseyi kandıramazlar, yalnızca kendilerini mahvediyorlar.

Gurdjieff yardım edebilir, Krishnamurti yardım edebilir, ama sana rağmen yardım edemezler. Bazı konularda emin olmalısın. Bir, ya yardıma ihtiyacın vardır ya da yoktur. İki, ya korkusuzca bilinmeyene ilerleyebilirsin ya da ilerleyemezsin. Ve üç, yöntem olmadan, teknik olmadan, sistem olmadan, tek bir santim ilerleyebilir misin, ilerleyemez misin? İçten içe bu üç şeye karar vermen gerek: Zihnini analiz et, aç, içine bak ve ne tür bir zihne sahip olduğuna karar ver. Yalnız başına yapamayacağına karar verirsen, o zaman bir sisteme, bir ustaya, bir yazmaya, bir tekniğe ihtiyacın vardır. Yalnız başına yapabileceğini düşünüyorsan, o zaman başka hiçbir şey gerekmez. Usta sensin, yazma sensin, teknik sensin. Ama dürüst ol ve karar vermenin imkânsız olduğunu hissediyorsan... Karar vermek kolay değildir... Kafan karışıyorsa, o zaman ilk önce bir ustayı, bir tekniği, bir sistemi dene. Ve kararlı bir şekilde dene, sonuna kadar dene, ki bir şey olacaksa olsun. Hiçbir şey olmazsa, o zaman bir noktaya gelirsin, artık her şeyi bırakacağına, yalnız olacağına karar verirsin. Bu da iyidir.

Ama benim önerim şu: Her zaman bir ustayla, bir sistemle, bir teknikle başla, çünkü iki şekilde de iyidir bu. Eğer bu şekilde erişebiliyorsan, iyidir; bu şekilde erişemiyorsan, o zaman her şey boşuna olur ve bırakıp yalnız başına ilerleyebilirsin. O zaman ustaya ihtiyaç duymadığını Krishnamurti'nin sana söylemesine gerek kalmaz, sen bilirsin. O zaman yazmalarını atmanı, yakmanı söyleyecek Zen öğretisine ihtiyacın olmaz, zaten yakmış olursun.

Yani, bir ustayla, bir sistemle, bir teknikle ilerlemek iyidir... Ama içten ol. İçten ol dediğimde, bir ustayla yapabileceğin her şeyi yapmanı, böylece bir şey olacaksa olmasına izin vermeni kastediyorum. Hiçbir şey olmazsa, o zaman senin için doğru yolun bu olmadığına karar verirsin ve yalnız başına hareket edersin.

77. BÖLÜM -Her Benlik Ol

- SUTRALAR -

106

Her Kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset. Böylece, kendinle ilgilenmeyi bırak ve her benlik ol.

107

Bu bilinç her benlik olarak var ve başka hiçbir şey yok.

108

Bu bilinç her birinin rehber ruhu. Bu ol.

Bu haliyle varoluş birdir. İnsanın sorunu, insanın yalnızca kendinin bilincinde olmasından kaynaklanır. Bilinç herkese ayrı olduğu hissini verir ve tüm sorunları yaratan da varoluştan ayrı olduğun hissidir. Temel olarak bu his sahtedir ve bu sahteliğe dayanan her şey ıstırap yaratır, sorun yaratır, kargaşa yaratır. Ve ne yaparsan yap, eğer bu sahte ayrılığa dayalıysa, işler yolunda gitmeyecektir.

Bu yüzden, en baştan itibaren insan ıstırabı ile uğraşılması gerekir. Nasıl doğuyor? Bilinç sana, benliğinin merkezinin sen olduğun hissini verir ve bilinç senin, diğerlerinin 'başkası' olduğunun, senin onlardan farklı olduğunun farkına varmanı sağlar. Bu fark yalnızca senin bilinçli olmandan kaynaklanır. Sen uyurken fazla fark yoktur... Yine evrene karışırsın. Bu yüzden uyku bu kadar mutluluk verir. Sabah tazelenmiş, canlanmış, yine canlı, yine taze hissedersin.

Derin uykuda ne olmaktadır? Egonu kaybedersin, kendini kaybedersin, evrenle bir olursun. O birliğe dönmek seni taze ve canlı kılar ve sabah kendini mutlu hissedersin. Tüm ıstırap yok olur; her tür çelişki, her tür rahatsızlık kaybolur; her tür korku, her tür ölüm kaybolur... Çünkü ölüm ancak sen ayrıysan mümkündür. Ayrı değilsen, o zaman ölüm imkânsızdır. Sen ayrı değilsen kim ölecek? Sen ayrı değilsen kim acı çekecek? Bu yüzden tüm Tantra, Yoga ve diğer meditasyon yöntemleri yalnızca bu ayrılığın sahte olduğunun ve ayrımsızlığın gerçek olduğunun farkına varman içindir. Ve eğer bunun farkına varabilirsen tamamen değişirsin, çünkü sendeki merkez kaybolur ve evrendeki doğru yerini alır. Sen engin bir okyanustaki dalga olursun yalnızca. Ayrı olmazsın, bu yüzden korkmazsın. Kendini güvensiz hissetmezsin. Yaklaşan ölümün ve yok oluşun ıstırabını çekmezsin. Bütün bunlar ego ile birlikte kaybolur.

Hindular hep samadhinin bilinçli uyku olduğuna inanmıştır. Uykuda, otomatik olarak yok olursun. Varoluş vardır ve sen artık yoksundur; ama sen derinlemesine bilinçsizsindir, bu yüzden neler olduğunu bilmezsin. Eğer bu aynı olgu bilinçli olarak da olursa, aydınlanırsın. Buda aynı kaynağa gider, senin her gece derin uykuda, düşsüz uykuda gittiğin aynı kaynağa. Ama Buda o kaynağa bilinçli, uyanık, farkında olarak gider. Nereye gittiğini bilmektedir, ne olduğunu bilmektedir ve o derin kaynaktan döndüğünde, tamamen farklı olarak döner. Eski kaybolmuştur ve ondan yeni bir varlık, yeni bir enerji doğmuştur. Bu varlığın merkezi evrendir ve bu merkez aktarımı ile, tüm endişelerin, tüm ıstırabın, tüm cehennem kaybolur, kaybolur gider. Çözülmemiştir, yalnızca orada değildir. Egosuzken var olamaz.

O zaman, nasıl bilinçli olarak derin uykuda olmalı? nasıl bilinçli olarak uykuya dalmalı? nasıl egoyu kaybederken uyanık kalmalı? Ego bir yan üründür, senin yetiştiriliş tarzının yan ürünü, hayatın doğal akışının yan ürünü. Orada olmak zorundadır. Başka yolu yoktur. Egosuz hiçbir varlık evrimleşemez. Ama bir nokta gelir, ego geride bırakılabilir ve bırakılmalıdır da ve varlık onu aşmalıdır.

Ego tıpkı bir yumurtanın kabuğu gibidir. Gereklidir, korur. Tıpkı bir tohumun kabuğu gibi, gereklidir; korur. Ama eğer çok fazla korursa, koruma tehlikeli de olabilir. Korumaya devam ederse ve tohumun filizlenmesine izin vermezse, o zaman bir engele dönüşür. O toprağa karışmalı, böylece içsel yaşamın ondan evrimleşmesine izin vermelidir. Kabuk ölmelidir.

Tohum ölmelidir. Her insan bir tohum olarak doğar. Ego dış örtüdür; çocuğu korur. Çocuk egosuz doğsa, 'ben varım' duygusu olmadan doğsa, hayatta kalamaz. Kendini koruyamaz, mücadele edemez, herhangi bir şekilde var olamaz. Çocuğun güçlü bir merkeze ihtiyacı vardır. Sahte olsa bile bu gereklidir. Ama bir an gelir, bu yardım engele dönüşür. Seni dışarıdan korur, ama öyle güçlü olmuştur ki senin, içsel benliğinin yayılmasına, onu aşmasına, filizlenmesine izin vermez. Bu yüzden ego gereklidir... Ve sonra da egonun aşılması gereklidir.

Biri egoyla öldüğünde, bir tohum olarak ölür. Mümkün olan yazgıya gerçekten erişmeden, bilinçli olarak varoluşa erişmeden ölür. Bu teknikler, bu tohumun nasıl yok edileceği ile ilgilidir.

106. Teknik

Her kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset. Böylece, kendinle ilgilenmeyi bırak ve her benlik ol.

Her kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset. Gerçeklikte de öyledir, ama öyle hissedilmez. Sen kendi bilincini senin gibi hissedersin ve başkalarının bilincini hiç hissetmezsin. En fazla, başkalarının da bilinçli olduğunu çıkarsarsın. Çıkarsarsın, çünkü sen bilinçli olduğuna göre sana

benzeyen başkalarının da bilinçli olması gerektiğini düşünürsün. Bu mantıksal bir çıkarımdır; onların bilinçli olduğunu hissetmezsin. Yalnızca, başın ağrıdığında bunu hissetmen, onun bilincinde olman gibidir. Ama başka birinin başı ağrıyorsa, çıkarsarsın, başkasının baş ağrısını hissetmezsin. Yalnızca, o her ne diyorsa doğru olması gerektiğini, onun seninkine benzer bir şey olması gerektiğini çıkarsarsın. Ama hissedemezsin.

Duygu ancak sen başkalarının bilincinin bilincine vardığında gelir... Aksi halde mantıksal çıkarımdır. Diğerlerinin bir şeyi dürüstçe söylediğine inanırsın, güvenirsin ve her ne söylüyorlarsa inanmaya değerdir, çünkü senin de benzer deneyimlerin vardır.

Diğeri hakkında hiçbir şeyin bilinemeyeceğini söyleyen bir mantık okulu vardır. İmkânsızdır. En fazla, bir çıkarsama olabilir, ama diğerleri hakkında hiçbir şey kesin olarak bilinemez. Başkalarının da senin gibi acı çektiğini, başkalarının da senin gibi endişeleri olduğunu nasıl bilebilirsin? Başkaları oradadır, ama içlerine işleyemeyiz, ancak yüzeylerine dokunabiliriz. İçsel benlikleri bilinmedik kalır. Kendi içimizde kapalı kalırız.

Çevremizdeki dünya hissedilen bir dünya değildir, yalnızca çıkarsanan bir dünyadır... Mantıksal olarak, rasyonel olarak. Zihin orada olduğunu söyler, ama yüreğe dokunmaz. İşte bu yüzden başkalarına kişiler değil, şeyler gibi davranırız. İnsanlarla olan ilişkimiz, şeylerle olan ilişkimiz gibidir. Bir koca, karısına bir şey gibi davranır: Onu sahiplenir. Karı, kocasına bir şey gibi davranır. Diğerlerine kişiler gibi davransak onları sahiplenmeye çalışmayız, çünkü ancak şeyler sahiplenilebilir.

Bir kişi demek, özgürlük demektir. Bir kişi sahiplenilemez. Onları sahiplenmeye çalışırsan onları öldürürsün, onları şeylere dönüştürürsün. Bizim diğerleri ile olan ilişkimiz aslında bir 'ben-sen' ilişkisi değildir, derinlerde yalnızca bir 'ben-şey' ilişkisidir. Diğeri yalnızca yönlendirilecek, kullanılacak, istismar edilecek bir şeydir. İşte bu yüzden aşk gittikçe daha imkânsız olmaktadır, çünkü aşk, diğerini bir kişi, bilinçli bir varlık, bir özgürlük, senin kadar değerli biri olarak kabul etmek demektir.

Her şeye bir şey gibi davranırsan, o zaman sen merkez olursun ve şeyler yalnızca kullanılır. İlişki faydacı olur. Şeylerin kendi içinde değeri yoktur... Değer onları kullanmandan gelir, onlar senin için vardır. Evinle ilişki kurabilirsin... Ev senin için vardır. Bir faydadır. Araba senin için vardır, ama kan senin için var değildir, koca senin için var değildir. Koca kendisi için vardır ve karı kendisi için vardır. Bir kişi kendisi için vardır, kişi olmanın anlamı budur. Ve eğer kişinin kişi olmasına izin verirsen ve onu bir şeye indirgemezsen, yavaş yavaş onu hissetmeye başlarsın. Aksi halde hissedemezsin. İlişkin kavramsal, düşünsel, zihin zihine, baş başa olarak kalır... Yürek yüreğe değil.

Bu teknik şöyle diyor:

Her kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset.

Bu zor olacaktır, çünkü ilk önce kişiyi kişi olarak, bilinçli bir varlık olarak hissetmen gerekir. Bu bile zordur.

İsa der ki: "Komşunu kendini sevdiğin gibi sev." Bu da aynı şeydir... Ama ilk önce senin için diğeri bir kişi olmalıdır. Kendi için var olmalıdır, istismar edilmemeli, yönlendirilmemeli, kullanılmamalıdır, araç değil amaç olmalıdır. İlk önce, diğeri bir kişiye dönüşmelidir; diğeri 'sen' olmalıdır, değerli olmalıdır. Bu teknik ancak o zaman uygulanabilir.

Her kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset.

İlk önce diğerinin bilinçli olduğunu hisset, o zaman bu olabilir... Diğerinin de senin sahip olduğun aynı bilince sahip olduğunu hissedebilirsin. Gerçekte, 'diğeri' kaybolur, seninle onun aranda yalnızca bir bilinç akar. Akan tek bilincin, tek bir ırmağın iki kutbu olursun.

Derin aşkta, iki kişi iki ayrı varlık olarak kalmaz. İkisi arasında bir şey var olur ve onlar yalnızca iki kutup olurlar. İkisi arasında bir şey akmaktadır. Bu akış var olduğunda kendini mutlu hissedersin. Eğer aşk bu mutluluğu veriyorsa, ancak şu sebepten verir: İki kişi, tek bir an için, egolarını kaybeder... 'diğeri' kaybolur ve tek bir an için birlik var olur. Bu

olursa, esriktir, mutluluk vericidir, cennete girmişsindir. Tek bir an sonunda dönüşebilirsin.

Bu teknik, bunu her kişi ile yapabileceğini söyler. Aşkta bir kişi ile yapabilirsin, ama meditasyonda her kişi ile yapman gerekir. Yanına her kim yaklaşırsa, onun içinde erirsin ve iki ayrı ömür değil, akan tek ömür olduğunu hissedersin. Bu yalnızca geştaltın değiştirilmesidir. Bir kez nasıl yapılacağını öğrenince, bir kez yapınca, çok kolay gelir. Başta imkânsız görünür, çünkü biz kendi egolarımıza çok bağlıyızdır. Egoyu kaybetmek zordur, bir akış olmak zordur. Bu yüzden, başta çok korkmadığın bir şeyle denemen iyi olur.

Bir ağaçtan daha az korkarsın, bu yüzden bu daha kolay olur. Bir ağacın yanına otur, ağacı hisset ve onunla bir olduğunu, aranda bir akış, bir iletişim, bir diyalog, bir eriyiş olduğunu hisset. Akan bir ırmağın yanında oturarak akışı hisset, ırmakla bir olduğunu hisset. Gökyüzünün altında uzanarak, gökyüzüyle bir olduğunu hisset. Başlangıçta yalnızca hayal olacaktır, ama yavaş yavaş hayal gücü aracılığı ile gerçekliğe dokunduğunu hissedeceksin.

Ve sonra insanlarla dene. Başta zordur, çünkü korku vardır. Sen kişileri şeylere indirgediğin için, birinin bu kadar yaklaşmasına izin verirsen, onun seni bir şeye indirgeyeceğinden korkarsın. Korku budur. Bu yüzden kimse fazla yakınlığa izin vermez: Her zaman bir aralık bırakılmalı ve korunmalıdır. Çok fazla yakınlık tehlikelidir, çünkü diğeri seni bir şeye dönüştürebilir, sana sahip olmaya çalışabilir. Korku budur. Sen diğerlerini şeylere dönüştürmeye çalışıyorsun ve diğerleri de seni bir şeye dönüştürmeye çalışıyor... Ve kimse bir şey olmak istemez, kimse bir araç olmak istemez, kimse kullanılmak istemez. Yalnızca bir araca indirgenmek ve kendi içinde değerli olmamak en küçük düşürücü olgudur. Ama herkes bunu denemektedir. Bu yüzden derin bir korku vardır ve bu tekniğe kişilerle başlamak zor olacaktır.

Bu yüzden bir ırmakla, bir tepeyle, yıldızlarla, gökyüzü ile, ağaçlarla başla. Bir kez ağaçla bir olup ne olacağı duygusunu bilince; bir kez ırmakla bir olup ne kadar mutlu olduğunu bilince, bir kez hiçbir şey kaybetmeden

tüm varoluşu nasıl kazanacağını bilince... O zaman kişilerle deneyebilirsin. Ve eğer bir ağaçla, bir ırmakla bu kadar mutluluk veriyorsa, bir kişi ile ne kadar mutluluk vereceğini hayal bile edemezsin, çünkü bir kişi daha yüksek bir olgudur, daha yüksek evrim aşamasına ulaşmış bir varlıktır. Bir kişi aracılığı ile varoluşun daha yüksek zirvelerine erişebilirsin. Bir taşla esrikleşebiliyorsan, bir kişi ile başına ilahi bir esriklik geldiğini hissedebilirsin.

Ama fazla korkmadığın bir şeyle başla ya da eğer sevdiğin bir kişi, bir dost, bir sevgili, bir âşık, korkmadığın bir kişi, gerçekten yakın olabileceğin, korkusuzca yaklaşabileceğin, içten içe onun seni bir şeye dönüştüreceğinden korkmadan kendini kaybedebileceğin bir kişi varsa... Öyle biri varsa, o zaman bu tekniği dene. Bilinçli olarak kendini onun içinde kaybet. Kendini bilinçli olarak birinin içinde kaybettiğin zaman, o biri de kendini senin içinde kaybeder; sen açıkken ve diğerine akarken, diğeri de senin içine akar ve derin bir buluşma, bir birlik olur. İki enerji birbiri içinde erir. Bu durumda ego olmaz, birey olmaz... Yalnızca bilinç kalır. Ve eğer bu bir bireyle mümkünse, tüm evrenle de mümkündür. Azizlerin esriklik, samadhi dediği şey, yalnızca bir kişi ile tüm evren arasındaki derin aşk olgusudur.

Her kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset. Böylece, kendinle ilgilenmeyi bırak ve her benlik ol.

Biz hep kendi benliğimiz ile ilgileniriz. Âşıkken bile, kendimizle ilgileniriz, işte bu yüzden aşk acı olur. Cennet de olabilir, ama cehennem olur, çünkü âşıklar bile kendi benlikleri ile ilgilenir. Diğeri sana mutluluk verdiği için sevilir, diğeri sen onunlayken kendini iyi hissettiğin için sevilir, ama yine de diğeri başlı başına bir değer olduğu için sevilmez. Değer senin aldığın zevkten kaynaklanır. Sen hoşnut olursun, bir şekilde tatmin olursun, işte bu yüzden diğeri önem kazanır. Bu da diğerini kullanmaktır.

İnsanın kendini düşünmesi demek, diğerini istismar etmek demektir. Ve dini bilinç ancak kendini düşünmek kaybolduğu zaman varolabilir, çünkü o zaman istismar edici olmazsın. Varoluşla ilişkin bir olur, sömürü olmaz,

yalnızca paylaşım, yalnızca mutluluk olur. Kullanmıyor, kullanılmıyor olursun... Yalnızca varlığın kutlanması olur.

Ama kendini düşünmek fırlatılıp atılmalıdır... Ve bu, çok derinlere kök salmıştır. Öyle derinlere kök salmıştır ki farkında bile değilsindir. Upanişadlar'ın birinde, kocanın karısını kadın için değil, kendisi için sevdiği söylenir ve anne çocuğu çocuk için değil, kendisi için sever. Kendini düşünmek öyle derinlere kök salmıştır ki ne yaparsan yap, kendin için yaparsın. Bu, hep egoyu hoşnut ettiğin, egoyu beslediğin, seninle evren arasında engel haline gelmiş sahte bir merkezi beslediğin anlamına gelir.

Kendini düşünmeyi bırak. Zaman zaman, birkaç anlığına bile olsa, kendini düşünmeyi bırakıp diğerini, diğerinin benliğini düşünebilirsen, farklı bir gerçekliğe, farklı bir boyuta girersin. Hizmet, sevgi, sevecenlik işte bu yüzden bu kadar vurgulanmaktadır. Çünkü sevecenlik, sevgi, hizmet demek, insanın kendini değil, diğerinin benliğini düşünmesi demektir.

Ama bak... İnsan zihni öyle sinsidir ki hizmet, sevecenlik ve sevgiyi kendini düşünmeye dönüştürmüştür. Bir Hıristiyan misyoner hizmet eder ve onun hizmeti içtendir. Gerçekte, bir Hıristiyan misyonerden başka hiç kimse böyle bir derinlikle, böyle bir yoğunlukla hizmet edemez. Hiçbir Hindu bunu yapamaz, hiçbir Müslüman bunu yapamaz, çünkü İsa hizmeti çok fazla vurgulamıştır. Bir Hıristiyan misyoner fakirlere, hastalara hizmet eder, ama derinlerde onlarla değil kendisi ile ilgilenmektedir. Bu hizmet yalnızca cennete ulaşmak için bir yöntemdir. O onlarla ilgilenmez, aslında onlarla hiç ilgilenmez, o kendisi ile ilgilenir. Hizmet aracılığı ile daha büyük bir benliğe erişecektir, bu yüzden hizmet etmektedir. Ama o asıl noktayı ıskalamıştır, çünkü hizmet demek, başkalarını düşünmek demektir... Merkez diğeridir ve sen çeper olmuşsundur.

Bir ara dene. Birini merkez kıl... O zaman onun mutluluğu senin mutluluğun olur, onun acısı senin acın olur. Ne olursa olsun, ona olur ve sana akar. Ama merkez odur. Bir kez, yalnızca bir kez diğerinin merkez olduğunu hissedersen ve sen yalnızca onun çeperi olursan, farklı bir

varoluşa, farklı bir deneyim boyutuna girmiş olursun. Çünkü o anda, daha önce tanımadığın, daha önce tecrübe etmediğin derin bir mutluluk hissedersin. Sırf diğerini düşünerek, tüm acıları yok edersin. O anda senin için cehennem kalmaz; cennete girmişsindir.

Bu neden olur? Tüm acıların kökü ego olduğu için olur. Egoyu unutabilirsen, egoyu çözebilirsen, onunla birlikte tüm acılar da kaybolur.

Her kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset. Böylece, kendinle ilgilenmeyi bırak ve her benlik ol.

Ağaç ol, ırmak ol, karı ol, koca ol, çocuk ol, anne ol, dost ol... Hayatın her anında uygulanabilir. Ama başta zor olacaktır, bu yüzden her gün en az bir saat boyunca yap. O saatte, yakınından ne geçerse o ol. Nasıl olabildiğini merak edeceksin. Nasıl olabildiğini bilmenin başka yolu yoktur... Uygulamalısın.

Ağacın yanında otur ve ağaç olduğunu hisset. Ve rüzgâr geldiği, tüm ağaç sallanmaya, titremeye başladığı zaman, o sallanmayı ve titremeyi içinde hisset; güneş doğduğu ve tüm ağaç canlandığı zaman, o canlılığı içinde hisset; bir yağmur geldiği ve tüm ağaç tatmin olduğu, doyduğu zaman, uzun bir susuzluk, uzun bir bekleyiş sona erdiği ve ağaç tamamen tatmin olduğu, doyduğu zaman, ağaçla birlikte tatmin ol ve doy. Ve sonra ağacın incelikli ruh hallerinin, nüanslarının farkına var.

O ağacı senelerdir görüyorsun, ama onun ruh hallerini bilmiyorsun. Ağaç bazen mutlu; bazen mutsuz. Bazen hüzünlü, ölü, endişeli, hayal kırıklığına uğramış; bazen çok mutlu, esrik. Ruh halleri var. Ağaç canlı ve hissediyor. O zaman ağacın genç mi, yaşlı mı olduğunu hissedersin; ağaç hayatından memnun mu, değil mi; ağaç varoluşa âşık mı, değil mi... Aleyhine mi, öfkeli mi, kızgın mı; ağaç şiddet dolu mu, yoksa içinde derin bir sevecenlik mi var. nasıl sen değişiyorsan, ağaç da değişiyor... Onunla derin bir yakınlık kurabilirsen, empati dedikleri şey budur.

Empati demek, sen öyle duygudaş olmuşsun ki, aslında bir olmuşsun demektir. Ağacın ruh halleri senin ruh hallerin olur. Ve sonra, eğer bu daha,

daha, daha derine giderse, konuşabilirsin, ağaçla iletişim kurabilirsin. Bir kez onun ruh hallerini tanıyınca, onun dilini anlamaya başlarsın ve ağaç zihnini seninle paylaşır. Acılarını ve esrikliklerini paylaşır.

Ve bu, tüm evrenle de olabilir.

Günde en az bir saat boyunca bir şeyle empati içinde olmaya çalış. Başta kendi kendine aptal gibi görüneceksin. 'ne tür bir aptallık yapıyorum?' diye düşüneceksin. Çevrene bakacaksın ve biri sana bakarsa ya da biri seni görürse ya da tanırsa, delirdiğini düşüneceklerini hissedersin. Ama yalnızca başlangıçta. Bir kez bu empati dünyasına girince, tüm dünya sana deli gibi görünecek. Boş yere bunca şeyi kaçırıyorlar. Yaşam öyle bir bolluk veriyor ve onlar kaçırıyorlar. Kaçırıyorlar, çünkü kapalılar; hayatın içlerine girmesine izin vermiyorlar. Ve hayat içine ancak sen hayata çok, pek çok açıdan, pek çok yoldan, çoklu boyutlar aracılığı ile girersen girebilir. Günde en az bir saat empati içinde ol.

Her dinin başlangıcında duanın anlamı buydu. Duanın anlamı evrenle yakınlık içinde olmak, evrenle derin bir iletişim halinde olmak demekti. Duada Tanrı ile konuşursun... Tanrı demek, bütünlük demektir. Bazen Tanrı'ya kızabilirsin, bazen minnettar olursun, ama bir şey kesindir... İletişim halindesindir. Tanrı zihinsel bir kavram değildir, derin, yakın bir ilişki haline gelmiştir. Duanın anlamı budur.

Ama bizim dualarımız berbat olmuştur, çünkü biz varlıklarla nasıl iletişim kuracağımızı bilmiyoruz. Ve varlıklarla iletişim kuramıyorsan, Varlık'la... Büyük V ile başlayan Varlık'la... iletişim kurman imkânsızdır. Bir ağaçla iletişim kuramıyorsan, bütün varoluşla nasıl iletişim kurabilirsin? Ve bir ağaçla konuşurken kendini aptal gibi hissediyorsan, Tanrı ile konuşurken kendini daha da aptal gibi hissedersin.

Her gün dua dolu zihin durumu için bir saat ayır ve duayı sözel bir iş haline getirme. Onu bir hissetme olayı haline getir. Kafanı kullanarak konuşmak yerine, onu hisset. Git ve bir ağaca dokun, ağaca sarıl, ağacı öp; gözlerini kapat ve sevgilinleymişsin gibi ağaçla ol. Onu hisset. Ve kısa süre

sonra insanın kendini bir kenara koymasının, diğeri olmasının ne demek olduğunu derinlemesine anlayacaksın.

Her kişinin bilincini kendi bilincin gibi hisset. Böylece, kendinle ilgilenmeyi bırak ve her benlik ol.

107. Teknik

Bu bilinç her benlik olarak var ve başka hiçbir şey yok.

Bilim adamları geçmişte yalnızca maddenin var olduğunu, başka hiçbir şeyin var olmadığını söylerdi. Büyük felsefe sistemleri yalnızca maddenin var olduğu kavramına dayalı olarak doğmuştur. Ama maddeye inananlar bile bilinç gibi bir şeyin olduğunu da kabul ederler. O zaman o nedir? Demişlerdir ki, bilinç yalnızca bir üst-olgudur, yalnızca maddenin bir yan ürünü. Kılık değiştirmiş maddeden başka bir şey değildir, çok incelikli bir şey, ama yine de madde. Ama bu son yarım yüzyıl büyük bir mucizenin gerçekleşmesine tanıklık etmiştir.

Bilim adamları maddenin ne olduğunu anlamak için uğraştılar, uğraştılar, ama ne kadar çok uğraşırlarsa, madde diye bir şey olmadığını o kadar fazla fark ettiler. Madde analiz edildi ve kaybolduğu anlaşıldı. Yüz sene önce Nietzsche şöyle dedi: "Tanrı öldü." Tanrı ölmüşken bilinç olamaz, çünkü Tanrı demek bilincin bütünlüğü demektir. Ama yüz sene içinde madde öldü... Ve dindar insanlar öyle olduğuna inandığı için ölmedi, bilim adamları maddenin yalnızca bir görüntü olduğu sonucuna vardığı için öldü. Biz derinlemesine göremediğimiz için madde varmış gibidir. Derinlemesine görebildiğimiz zaman madde kaybolur ve geriye yalnızca enerji kalır.

Bu enerji olgusu, bu maddesel olmayan enerji gücü uzun süreden beri, Vedalar'dan, İncirden, Kuran'dan, Upanişadlar'dan beri bilinmektedir... Tüm dünyada gizemciler varoluşun İçine işlemiş ve her seferinde maddenin yalnızca bir görüntü olduğu sonucuna varmıştır; derinlerde madde yoktur, yalnızca enerji vardır. Artık bilim buna katılmaktadır. Ve gizemciler henüz bilimin katılmadığı bir şey daha söylemiştir... Ama bir

gün gelecek, bilim de katılacaktır! Gizemciler bir sonuca daha varmıştır. Onlar derler ki, enerjinin derinlerine indiğin zaman enerji de kaybolur ve yalnızca bilinç kalır.

Yani üç katman vardır: Madde ilk katmandır, yüzeydir. Yüzeyin altına inersen o zaman ikinci katman görünür; ikinci katmanı, enerjiyi algılayabilirsin. Sonra, enerjinin altına inersen üçüncü katman aydınlanır... O üçüncü katman bilinçtir. Başlangıçta, bilim gizemcilerin yalnızca hayal gördüğünü söylemiştir, çünkü bilim yalnızca maddeyi görüyordu, başka bir şeyi değil. Sonra bilim daha altına bakmaya çalıştı ve gizemcilerin ikinci katmanı ortaya çıkarıldı: Madde yalnızca görüntüdedir... Derinlerde enerjiden başka bir şey yoktur. Ve gizemcilerin diğer iddiası şudur: Enerjinin daha derinlerine bakarsan enerji de kaybolur, o zaman yalnızca bilinç kalır. O bilinç Tanrı dır. En derindeki öz odur.

Bedeninin içine bakarsan gidersen, o üç katman oradadır. En yüzeyde bedenin vardır. Beden maddesel görünür, ama derinlerde yaşam akışları, prana, yaşamsal enerji vardır. O yaşamsal enerji olmadan bedenin yalnızca bir ceset olur. Bedenin canlıdır, içinde akan bir şeyler vardır. O akan bir şeyler' enerjidir. Ama derinlerde, daha derinlerde, sen farkındasın, sen tanıksın. Hem bedeninin, hem yaşamsal enerjinin tanığı olabilirsin. O tanıklık senin bilincindir.

Her varoluşun üç katmanı vardır: En derindeki tanık bilinçtir. Ortada yaşamsal enerji vardır ve en yüzeyde madde, maddesel beden vardır.

Bu teknik şöyle der:

Bu bilinç her benlik olarak var ve başka hiçbir şey yok.

Sen kimsin? Gözlerini kapatırsan ve kim olduğunu bulmaya çalışırsan, sonunda bilinç olduğun sonucuna varacaksın. Başka her şey sana ait olabilir, ama sen o değilsin. Beden sana ait, ama sen bedenin farkına varabilirsin... Ve bedenin farkına varan ayrıdır. Beden bir bilgi nesnesi olur ve sen özne olursun. Bedeni bilebilirsin. Yalnızca bilmekle kalmazsın,

bedeni kullanabilirsin, onu harekete geçirebilir ya da kıpırtısız bırakabilirsin. Sen ayrısın. Bedeninle bir şeyler yapabilirsin.

Ve yalnızca beden olmamakla kalmıyorsun, sen zihin de değilsin. Zihnin de farkına varabilirsin. Düşünceler hareket ediyorsa, onları görebilirsin ve onlarla bir şeyler yapabilirsin: Onların tamamen kaybolmasını sağlayabilir, düşüncesiz olabilirsin. Ya da bilincini tek bir düşünceye yoğunlaştırabilir, oradan kıpırdamasına izin vermeyebilirsin. Kendini ona odaklayabilir, orada kalmasını sağlayabilirsin. Ya da ırmak gibi bir düşünce akışına izin verebilirsin. Düşüncelerinle bir şeyler yapabilirsin. Matta onları tamamen çözebilirsin, ta ki hiç düşünce kalmayana kadar... Ama sen yine de var olursun. Düşünce olmadığını, bir boşluk yaratıldığını bilirsin; ama sen yine orada olursun, o boşluğa tanık olursun.

Kendini yalnızca o tanık enerjiden ayıramazsın. Bu senin o olduğun anlamına gelir. Kendini ondan ayıramazsın. Kendini başka her şeyden ayırabilirsin: Beden olmadığını, zihin olmadığını bilebilirsin, ama tanığını bilemezsin, çünkü ne yaparsan yap sen tanık olacaksın. Kendini o tanıklıktan ayıramazsın. O tanıklık bilinçsizdir. Ve ayrımın imkânsız olduğu noktaya gelmediğin sürece kendine gelmiş sayılmazsın.

Bu yüzden, arayanın eleme yaptığı yöntemler vardır. Elemeye tabi tutar... İlk önce bedeni, sonra zihni eler ve sonunda hiçbir şeyin denemediği bir noktaya gelir. Upanişadlar'da buna ***Neti, neti*** derler. Bu derin bir yöntemdir: "Bu değil, bu da değil." Böylece arayan bilir: "Bu değil, bu da değil, bu ben değilim," Sonunda, "Bu ben değilim." diyemediği noktaya gelene kadar bunu sürdürür. Yalnızca tanık benlik kalır. Saf bilinç kalır. Bu saf bilinç her benlik olarak vardır.

Her ne varsa, yalnızca bu bilincin bir olgusudur, yalnızca bir dalga, yalnızca bu bilincin kristalleşmiş hali... Ve başka hiçbir şey yoktur. Ama bunun hissedilmesi gerekir. Analiz faydalı olabilir, düşünsel anlayış faydalı olabilir, ama bilinç dışında başka hiçbir şeyin var olmadığı hissedilmelidir. O zaman, yalnız bilinç varmış gibi davranın.

Bir Zen ustası olan Lin Chi'nin hikâyesini duydum. Bir gün kulübesinde otururken biri onu görmeye gelmiş. Gelen adam öfkeliymiş. Karısı ya da patronu ile kavga etmiş ya da başka bir şey olmuş olabilirmiş... Ama öfkeliymiş. Öfkeyle kapıyı ittirip açmış, öfke içinde ayakkabılarını yere fırlatmış ve sonra büyük saygıyla gelip Lin Chi'nin önünde eğilmiş. Lin Chi demiş ki: "Önce git kapıdan ve ayakkabılardan af dile." Adam Lin Chi'ye tuhaf tuhaf bakmış olmalı. Orada oturan başkaları varmış ve onlar gülmeye başlamışlar. Lin Chi, "Dur!" demiş ve sonra adama demiş ki: "Yapmayacaksan git. Seninle işim olmaz." Adam demiş ki: "Ayakkabılardan ve kapıdan af dilemek delice görünecek." Lin Chi demiş ki: "Öfkeni ifade ederken delice görünmedi. Şimdi mi delice olacak? Her şeyin bir bilinci var. Bu yüzden git. Kapı seni affetmediği sürece içeri girmene izin vermeyeceğim."

Adam utanmış, ama gitmek zorunda kalmış. Daha sonra kendisi de bir keşiş olmuş ve aydınlanmış. Aydınlandığı zaman hikâyeyi anlatmış ve demiş ki: "Kapının önünde durup af dilediğim zaman utandım, kendini aptal gibi hissettim. Ama sonra Lin Chi öyle diyorsa, anlamlı bir şey olması gerektiğini düşündüm. Lin Chi'ye güvendim, bu yüzden aptalca olsa bile yapmaya karar verdim. Başta kapıya söylediklerim yüzeyseldi, yapaydı; ama yavaş yavaş ısınmaya başladım. Ve Lin Chi bekliyordu, o izleyeceğini söylemişti. Kapı beni affederse, ancak o zaman içeri girebilecektim; aksi halde kapıyı ikna edene kadar, ayakkabılar beni affedene kadar orada kalacaktım. Yavaş yavaş ısındım. Bir sürü insanın izlediğini unuttum. Lin Chi'yi unuttum... Ve sonra ilgim içten ve gerçek oldu. Kapının ve ayakkabıların ruh hallerinin değiştiğini hissetmeye başladım. Ve kapının ve ayakkabıların değiştiğini, artık mutlu hissettiklerini hissettiğim an Lin Chi içeri girebileceğimi söyledi. Affedilmiştim."

Bu olay adamın hayatında dönüştürücü bir olgu oldu, çünkü ilk defa aslında her şeyin bilincin kristalleşmesi olduğunun farkına vardı. Eğer göremiyorsan, bunun sebebi kör olmandır. Duyamıyorsan, sebebi sağır olmandır. Çevrendeki şeylerde sorun yoktur. Her şey yoğunlaşmış bilinçtir. Sorun sende... Sen açık ve duyarlı değilsin.

Bu teknik şöyle diyor:

Bu bilinç her benlik olarak var ve başka hiçbir şey yok.

Bu fikir ile yaşa. Buna duyarlı ol ve nereye gidersen git, bu zihin ve bu yürekle git... Her şeyin bilinç olduğu ve başka hiçbir şeyin var olmadığı fikri ile. Eninde sonunda, dünyanın yüzü değişecektir. Eninde sonunda, nesneler kaybolacak, her yerde kişiler belirmeye başlayacaktır. Eninde sonunda, tüm dünya aniden aydınlanacaktır ve sen sırf duyarsızlığın yüzünden ölü şeylerden oluşan bir dünyada yaşamakta olduğunu anlayacaksın. Alında, her şey canlıdır... Yalnızca canlı da değil, her şey bilinçlidir.

Derinlerde, her şey yalnızca bilinçtir. Ama eğer bunu bir teori olarak bırakırsan, bunun bir teori olduğuna inanırsan, o zaman hiçbir şey olmaz. Bunu bir yaşam tarzı, yaşama yolu kılman gerekir: Her şey bilinçliymiş gibi davranmayı... Başta, 'mış gibi' olacaktır ve sen aptallaşmış hissedeceksin, ama bu aptallıkta ısrar edebilirsen ve aptal olmaya cesaret edebilirsen, kısa süre sonra dünya gizemlerini açığa vurmaya başlayacaktır.

Varoluşun gizemlerine girmenin tek yöntemi bilim değildir. Gerçekte bu, en kaba, en yavaş yöntemdir. Bir gizemci tek bir anda varoluşa girebilir. Bilimin o kadar derine işlemesi için milyonlarca sene gerekecektir. Upanişadlar dünyanın yanılsama olduğunu, maddenin yanılsama olduğunu söylerler, ama bilim ancak beş bin sene sonra maddenin yanılsama olduğunu söyleyebilmiştir. Upanişadlar enerjinin derinlerde bilinçli olduğunu söyler... Bilimin bu sonuca erişmesi bir beş bin sene daha alacaktır. Gizemcilik bir sıçramadır; bilim çok ağır bir harekettir. Zekâ sıçrayamaz; onun tartışması gerekir... Her gerçeği tartışması, kanıtlaması, çürütmesi, deney yapması gerekir. Ama yürek hemen sıçrayabilir.

Unutma, zekâ için bir sürece ihtiyaç vardır, sonra sonuç gelir... Önce süreç, sonra sonuç... Mantıklı. Yürek için sonuç önce gelir, ardından süreç takip eder. Tam tersidir. İşte bu yüzden gizemciler hiçbir şeyi kanıtlayamaz. Onların sonuçları vardır, ama süreçleri yoktur.

Sen gizemcilerin yalnızca sonuçlardan bahsettiğinin farkında olmayabilirsin, fark etmemiş olabilirsin. Upanişadlar'! okursan, yalnızca sonuçlar bulursun. Upanişadlar ilk defa Batı dillerine tercüme edildiğinde, Batılı felsefeciler asıl noktayı göremediler... Çünkü sav yoktu. Bu sonuca nasıl ulaşırsın? Kanıt nedir? Neye dayanarak, "Brahma yok," diye bildirirsin. Upanişadlar hiçbir şey söylemez, yalnızca sonuca varırlar. Yürek hemen sonuca varır. Ve sonuca varıldığı zaman, süreci yaratırsın. Teolojinin anlamı budur.

Gizemciler sonuca varır, teologlar süreci yaratır. İsa sonuca vardı ve sonra teologlar (Aziz Augustine, Thomas Aquinas) süreci yarattılar. Bu ikincildir. Sonuca erişilmiştir, artık kanıt bulmak zorundasındır. Kanıt gizemcinin hayatındadır. O konuda tartışamaz. Kendisi kanıttır... Eğer sen görebilirsen. Göremezsen, o zaman kanıt yoktur. O zaman din saçmadır.

Bu teknikleri teoriye dönüştürme. Değildirler. Onlar deneyime sıçramadır, sonuca sıçramadır.

108. Teknik

Bu bilinç her birinin rehber ruhu. Bu ol.

İlk şey, rehber içindedir, ama sen onu kullanmıyorsun. Ve öyle uzun zamandır, öyle çok ömürdür kullanmıyorsun ki içinde bir rehber olduğunun farkında bile olmayabilirsin. Castaneda'nın kitabını okuyordum. Ustası Don Juan yapmak için çok güzel bir deney veriyor ona. En eski deneylerden biri.

Karanlık bir gecede, tepelik, tehlikeli ve ışıksız bir arazide, Castaneda'nın ustası şöyle demiş: "İçsel rehbere inan ve koşmaya başla." Bu tehlikeliymiş. Bilinmedik, tepelik bir araziymiş, ağaçlı, çalılı, uçurumluymuş. Castaneda herhangi bir yere düşebilirmiş. Günışığında bile orada yürürken dikkatli olması gerekirmiş ve gece her yer karanlıkmış. Hiçbir şeyi göremiyormuş, ama ustası ona, "Yürüme, koş!" demiş. Castaneda inanamamış! Bu intihara denkmiş. Korkmuş... Ama ustası koşmuş. Vahşi bir hayvan gibi koşarak gitmiş ve koşarak dönmüş. Ve

Castaneda onun bunu nasıl yaptığını anlayamamış. Yalnızca karanlıkta koşmakla kalmıyormuş, her seferinde, görebiliyormuş gibi, koşarak doğrudan ona geliyormuş. Sonra, yavaş yavaş, Castaneda cesaretini toplamış. Bu adam bunu yapabiliyorsa, o neden yapamayacakmış? Denemiş ve yavaş yavaş içine içsel bir ışığın dolduğunu hissetmiş. Sonra koşmaya başlamış.

Sen ancak düşünmeyi bıraktığın zaman varsın. Düşünmeyi bıraktığın an içsel olan gerçekleşir. Düşünmezsen, her şey yolundadır... Sanki içsel bir rehber işlemektedir. Mantığın seni yanlış yönlendirmiştir. Ve en büyük yanlış yönlenme şu olmuştur: İçsel rehbere inanamazsın.

İlk olarak mantığını ikna etmen gerekir. İçsel rehberin, 'İlerle,' dese bile, mantığını ikna etmen gerekir ve o zaman fırsatları kaçırırsın. Çünkü bazı anlar vardır... Onları kullanabilirsin ya da kaçırabilirsin. Zekâ zaman ister ve sen düşünür taşınırken anı kaçırırsın. Yaşam seni beklemez. İnsanın hemen yaşaması gerekir. İnsanın gerçekten bir savaşçı olması gerekir... Zen'de dedikleri gibi... Çünkü sen kılıcın elinde meydanda savaşırken düşünemezsin. Düşünmeden dışarıya çıkman gerekir.

Zen ustaları kılıcı bir meditasyon tekniği olarak kullanmışlardır ve Japonya'da derler ki, iki Zen ustası, meditasyon yapan iki kişi kılıçlarla savaşsa, bir sonuç çıkmaz. Kimse yenilmez ve kimse kazanmaz, çünkü ikisi de düşünmemektedir. Kılıçlar yalnızca onların elinde değildir, aynı zamanda içsel rehberin, düşünmeyen içsel rehberin elindedir ve diğeri saldırmadan önce rehber bilir ve savunur. Düşünemezsin, çünkü zaman yoktur. Diğeri yüreğini hedeflemektedir. Bir anda kılıç yüreğine girecektir, ne yapacağını düşünecek zaman yoktur. Yüreğe saplanma' düşüncesi aklına gelse, aynı anda savunma' düşüncesi senin aklına gelmelidir... Aynı anda, aralık olmadan... O zaman savunabilirsin. Aksi halde yok olursun.

Bu yüzden bir meditasyon olarak kılıç ustalığını öğretirler ve şöyle derler, İçsel rehberle anlık ol, düşünme. Ne olursa olsun bırak içsel benlik yapsın. Zihnin karışmasına izin verme.' Bu çok zordur, çünkü biz zihinlerimizle eğitilmişizdir. Okullarımız, kolejlerimiz, üniversitelerimiz, tüm kültür, tüm uygarlık düzeni başlarımızı eğitir. Biz içsel rehberle

iletişimi koparmışız. Herkes o içsel rehberle doğar, ama onun çalışmasına, işlev göstermesine izin verilmez. İçsel rehber, neredeyse felç olmuştur, ama canlandırılabilir.

Bu sutra o içsel rehber içindir.

Bu bilinç her birinin rehber ruhu. Bu ol.

Başınla düşünme. Aslında, hiç düşünme. Yalnızca hareket et. Bazı durumlarda dene. Zor olacaktır, çünkü eski alışkanlık düşünmeye başlayacaktır. Uyanık olmalısın: Düşünme, içten içe zihne ne geldiğini hisset. Pek çok sefer kafan karışabilir, çünkü gelen şeyin içsel rehberden mi, yoksa zihnin yüzeyinden mi geldiğini bilemeyeceksin. Ama kısa süre sonra duyguyu, farkı anlayacaksın.

Bir şey içsel olandan geldiği zaman, göbekten yukarı gelir. Akışın, sıcaklığın göbekten yukarı geldiğini hissedersin. Ne zaman zihnin düşünse, bu yalnızca yüzeydedir, baştadır ve sonra aşağı iner. Eğer bir şeye zihnin karar vermişse, o zaman onu bastırmalısın. Eğer içsel rehber karar verirse, o zaman bir şey içinde kabarcık kabarcık yükselir. Benliğinin derin nüvesinden zihne doğru gelir. Zihin onu alır, ama o zihinden değildir. Öteden gelir... Ve işte bu yüzden zihin ondan korkar. Mantık için güvenilirdir, çünkü arkadan gelir... Sebebi olmadan, kanıtı olmadan. Basitçe kabarcık kabarcık yükselir.

Bazı durumlarda dene. Örneğin, ormanda yolunu kaybettin. Dene. Düşünme... Gözlerini kapat, otur, meditasyona dal ve düşünme. Çünkü boşunadır... Nasıl düşünebilirsin ki? Bilmiyorsun. Ama düşünmek öyle bir alışkanlık olmuştur ki, düşünmekten hiçbir şey çıkmayacağı anlarda bile düşünürsün. Ancak bir şey zaten biliniyorsa düşünebilirsin. Ormanda kayboldun, haritan yok, soracak kimse yok. Ne hakkında düşüneceksin? Ama sen yine de düşünürsün. O düşünme yalnızca bir endişe olacaktır, düşünce değil. Ve ne kadar çok endişelenirsen içsel rehber o kadar az ehil olacaktır.

Endişesiz ol. Bir ağacın altında otur ve bırak düşünceler geride kalsın, dinsin. Yalnızca bekle, düşünme. Sorun yaratma, yalnızca bekle. Ve bir anlık düşüncesizliğin geldiğini hissettiğinde, o zaman ayağa kalk ve hareket etmeye başla. Beden nereye giderse gitsin, gitmesine izin ver. Sen yalnızca tanık ol. Karışma. Kaybolan yol kolaylıkla bulunabilir. Ama tek koşul şudur: "Zihnin karışmasına izin verme."

Bu pek çok defa, bilmeden olmuştur. Büyük bilim adamları der ki, ne zaman büyük bir keşif yapıldıysa, asla zihinle yapılmamıştır; hep içsel rehberle yapılmıştır.

Madame Curie bir matematik problemini çözmeye çalışıyormuş. Elinden geleni yapmış, ama imkânsızmış. Sonra canına tak etmiş. Günlerce, haftalarca çalışmış ve hiçbir şey çıkmamış. Delirecek gibi hissediyormuş. Çözüme giden hiçbir yol yokmuş. Sonra bir gece, bitkinlik içinde düşüp uyumuş. Ve gece, düşünde, sonuç kendini göstermiş. Sonuçla öyle ilgilenmiş ki düş bozulmuş ve Madame Curie uyanmış. Memen sonucu yazmış... Çünkü düşte süreç yokmuş, yalnızca sonuç varmış. Bir deftere yazmış ve sonra yine uyumuş. Sabah şaşırmış; sonuç doğruymuş, ama ona nasıl ulaşıldığını bilmiyormuş. Süreç yokmuş, yöntem yokmuş. Sonra süreci bulmaya çalışmış; artık daha kolay bir işmiş bu, çünkü sonuç elindeymiş ve sonuçtan geri dönmek kolaymış. Bu düş sayesinde Nobel ödülünü kazanmış... Ama nasıl olduğunu hep merak etmiş.

Zihnin bitkin düştüğünde ve artık daha fazlasını yapamadığında, zihin dinlenmeye çekilir. O dinlenme anında içsel rehber ipuçları, imalar, anahtarlar verebilir. İnsan hücresinin iç yapısı sayesinde Nobel ödülünü kazanan adam bunu bir düşte görmüş. İnsan hücresinin tüm yapısını, içsel hücreyi bir düşte görmüş ve sonra sabah resmini çizmiş. Böyle olabilmesine kendisi bile inanamamış, bu yüzden senelerce çalışması gerekmiş. Senelerce çalıştıktan sonra düşün doğru olduğu sonucuna varabilmiş.

Madame Curie bu içsel rehber sürecini anladığı zaman denemeye karar vermiş. Çözmek istediği bir problem varmış ve 'Neden endişelenip uğraşayım? Uyusam yeter,' demiş. İyi uyumuş, ama çözüm çıkmamış. Bu

yüzden şaşırmış. Defalarca denemiş: Bir problem olduğunda hemen uyuyormuş. Ama çözüm çıkmıyormuş. İlk önce zekânın tamamen denenmesi gerekir; ancak o zaman çözüm ortaya çıkar. Başın tamamen bitkin düşmesi gerekir, aksi halde düşte bile işlemeye devam eder.

Bu yüzden, artık bilim adamları tüm büyük keşiflerin düşünsel değil, sezgisel olduğunu söylemektedirler. İçsel rehberle kastedilen budur.

Bu bilinç her birinin rehber ruhu. Bu ol.

Başı bırak ve bu içsel rehbere dön. Oradadır. Eski yazmalar usta ya da gurunun; 'dışsal' gurunun, içsel gurunun bulunmasına yardım edebileceğini söylemiştir. O kadar. Bir kez dışsal guru senin içsel guruyu bulmana yardım edince, dışsal gurunun işlevi biter.

Bir usta aracılığı ile gerçeğe erişemezsin; bir usta aracılığı ile ancak içsel ustaya erişebilirsin... Ve o zaman bu içsel usta seni gerçeğe götürür. Dışsal usta yalnızca bir temsilcidir, içsel usta yerine çalışan bir şey. Onun içsel rehberi vardır ve senin içsel rehberini de hissedebilir, çünkü ikisi aynı dalga boyundadırlar... İkisi aynı ayarda, aynı boyuttadır. Ben kendi içsel rehberimi bulmuşsam, senin içine bakıp senin içsel rehberini de hissedebilirim. Ve eğer gerçekten senin için bir rehbersem, tüm rehberliğim seni içsel rehberine götürmek içindir.

Bir kez içsel rehberinle bağlantı kurunca, artık bana gerek kalmaz.

Artık sen yalnız hareket edebilirsin. Bu yüzden bir gurunun yapabileceği tek şey seni baştan göbeğe, mantıktan sezgisel gücüne, tartışan zihinden güvenen rehberine itmektir. Ve bu yalnızca insanlar için değil, hayvanlar, kuşlar, ağaçlar ve her şey için geçerlidir. İçsel rehber vardır ve pek çok yeni, gizemli olgu keşfedilmiştir.

Pek çok vaka vardır. Örneğin, anne balık yumurtladıktan hemen sonra ölür. Ardından baba balık yumurtaları döller ve sonra o da ölür. Yumurta annesiz, babasız, yalnız kalır. Olgunlaşır. Sonra yeni bir balık doğar. Bu balık baba, anne, ebeveyn olmayı bilmez; nereden geldiğini bilmez. Ama bu balık denizin belirli bir kısmında yaşasa da, yumurtlamak için anne

babasının geldiği yere gider. Kaynağa gider. Bu tekrar tekrar olmaktadır ve yumurtlamak istediği zaman bu kıyıya gelir, yumurtlar ve ölür. Yani anne baba ile çocukları arasında iletişim yoktur, ama çocuklar bir şekilde nereye gitmeleri gerektiğini bilir... Ve asla ıskalamazlar. Ve onları yanlış yönlendiremezsin. Denenmiştir, ama onları yanlış yönlendiremezsin. Kaynağa ulaşırlar. İçsel bir rehber işlemektedir.

Sovyet Rusya'da kediler, sıçanlar ve pek çok küçük hayvan ile deney yapmaktadırlar. Bir kedi, bir anne kedi çocuklarından ayrılmıştır ve çocuklar denizin derinliklerine götürülmüştür; anne kedi çocuklarına ne olduğunu bilemez. Zihninde ve yüreğinde ne olduğunu ölçmek için anne kediye her tür bilimsel alet takılmıştır ve sonra denizin derinliklerinde çocuklarından biri öldürülmüştür. Anne hemen farkına varmıştır. Nabzı değişmiştir. Şaşırmış, endişelenmiş, nabzı hızlanmıştır... Çocuğu öldürülür öldürülmez. Ve bilimsel alet onun büyük acı hissettiğini söylemiştir. Sonra, bir süre sonra her şey normale dönmüştür. Sonra bir çocuğu daha öldürülmüştür... Yine değişim. Ve üçüncü çocukta da aynısı olmuştur. Her seferinde, kesinlikle aynı zamanda, zaman aralığı olmadan olmuştur. Ne olmaktaydı?

Artık Sovyet bilim adamları anne kedinin bir içsel rehberi, içsel duygu merkezi olduğunu ve onun çocukları nerede olursa olsun onlarla bağlantılı olduğunu söylemektedir. Ve kedi hemen telepatik bir ilişki hisseder. İnsan anne o kadar çok hissetmez. Bu şaşırtıcıdır. Tam tersi olmalıydı: İnsan anne daha fazla hissetmeliydi, çünkü o evrimsel açıdan daha ileridedir. Ama o hissetmez, çünkü baş her şeyi kontrol altına almıştır ve içsel merkezler felçli, yatmaktadır.

Bu bilinç her birinin rehber ruhu. Bu ol.

Ne zaman bir durum seni şaşırtsa ve bu işin içinden nasıl çıkacağını bilemesen, düşünme; derin bir düşüncesizlik içinde, bırak içsel rehber sana yol göstersin. Başta korkacaksın, kendini güvensiz hissedeceksin, ama kısa süre sonra, her seferinde doğru sonuca vardığını, her seferinde doğru kapıya vardığını görünce cesaretini toplayacaksın ve güven dolu olacaksın.

Eğer bu güven gerçekleşirse, ben buna iman derim. Gerçekten de dini iman budur... İçsel rehbere olan güvendir. Mantık egonun parçasıdır. Kendine inanmaktır. İçinin derinliklerine gittiğin an, evrenin ruhu olursun. İçsel rehberin ilahi rehberliğin bir parçasıdır. Onu takip ettiğin zaman, ilahi olanı takip etmiş olursun; kendini takip ettiğin zaman işleri karıştırırsın ve ne yaptığını bilmezsin. Kendini çok bilge sanıyor olabilirsin. Değilsin.

Bilgelik yürekten gelir, zekâdan değil. Bilgelik benliğinin en içteki derinliklerinden gelir, baştan değil. Başını kes, başsız ol... Ve benliği takip et, ne olursa olsun, nereye giderse gitsin. Tehlikeye gitse bile, tehlikeye git, çünkü senin ve büyümenin yolu odur. O tehlike aracılığı ile büyüyeceksin, olgunlaşacaksın. İçsel rehber seni ölüme götürse bile git, çünkü senin yolun o olacaktır. Onu takip et, ona güven ve onunla hareket et.

78. BÖLÜM -İçsel Rehber

SORULAR

Bu tekniklerden bazıları çok ileri gibi görünüyor.

İç rehberi nasıl tanırız?

Sezgisel insan düşünsel açıdan zayıf olmaz mı?

İlk soru:

Osho, yüz on iki teknik içindeki tekniklerin bazıları teknik değil, sonuç gibi görünüyor; örneğin “Evrensel bilinç ol” ya da “Bu ol” diyenler... Bu tekniklere erişmek için başka tekniklere ihtiyacımız olacak gibi görünüyor. Bunun gibi teknikler yalnızca bir iteleme ile kozmik bilince sahip olabilen çok ilerlemiş kişiler için değil mi?

Bu tür teknikler çok ilerlemiş kişiler için değil çok masum kişiler için... Basit, masum, güven dolu. O zaman yalnızca bir iteleme yeterlidir. Yapacak bir şeyin olmalı, çünkü güvenemiyorsun. İmanın yok. Sen bir şey yapmadığın sürece, senin başına hiçbir şey gelmez, çünkü sen eyleme inanıyorsun. Aniden, sen hiçbir şey yapmadan başına bir şey gelse korkarsın ve buna inanmazsın. Hatta üzerinde durmadan geçebilirsin; olduğunu zihnine kaydetmeyebilirsin bile. Sen yapmadığın sürece, sana bir

şey olduğunu hissedemezsin; ego böyledir. Ama masum biri için, masum, açık bir zihin için, bir telkin yeterlidir. Neden? Çünkü aslında, en içteki benlik gelecekte erişilecek bir şey değildir... Burada ve şu andadır, zaten öyledir. Burada neye erişilirse erişilsin, şu anda zaten içindedir. Çabasızca güvenebilirsen, ortaya çıkar. Bu bir zaman meselesi değildir, senin çalışıp çıkarman meselesi değildir. Senin gitmen gereken uzakta bir yerde değildir. O sensin. Ona Tanrı diyebilirsin, nirvana diyebilirsin ya da ne istersen onu diyebilirsin... O zaten sensin. Bu yüzden bir telkin bile, eğer tamamen inanılırsa, onu senin için ortaya çıkarabilir. İşte bu yüzden shraddhaya, güvene, imana bu kadar önem verilir. Bir insan ustaya inanabilirse, bir ipucu, bir telkin, bir işaret ile... Bir çakmada her şey ortaya çıkar.

Anlaşılması gereken temel nokta şudur: Şu anda erişemeyeceğin şeyler var, çünkü onları üretmek için zaman gerekiyor. Onlar seninle değil. Sana bir tohum versem, o hemen ağaç olamaz. Zaman gerekir ve senin beklemen, çalışman gerekir. Tohum hemen ağaç olamaz. Ama sen aslında zaten ağaçsın. Üzerinde çalışılması gereken bir tohum değilsin, karanlıkta saklanmış bir ağaçsın, üzeri örtülmüş bir ağaç, senin dikkat etmediğin bir ağaç... O kadar. Örtü senin dikkatsizliğindir. Sen ona bakmıyorsun, o kadar. Sen başka bir yere bakıyorsun ve ıskalamanın sebebi bu. Güven dolu bir anda usta sana söyleyebilir, yalnızca bir telkin ile orada olur. Eğer inanabilirsen, güven içinde o boyuta bakabilirsen, ortaya çıkacaktır.

Bu teknikler ilerlemiş kişiler için değildir; basit, masum kişiler içindir. İlerlemiş insanlar bir açıdan zordur. Masum değildirler, onlar çalışmaktaydı, bir şeylere eriştiler ve arkasında incelikli bir ego var. Bir şeyler biliyorlar, bu yüzden masum değiller, inanamazlar. Tartışman, onları ikna etmen gerekir... Ve o zaman da bazı çabalarda bulunmaları gerekir. Masum bir zihinle, tartışmayan bir zihni kastediyorum. Tıpkı küçük bir çocuk gibi. Çocuk babası ile el ele gider, korkmaz. Baba nereye götürüyorsa, doğru yöne götürüyor olmalıdır. Baba bilir... Bu yüzden çocuğun endişelenmesi gerekmez. O geleceği düşünmez, neler olacağı ile ilgilenmez. O, yolculuğun kendisinden zevk almaktadır; hedef hiç sorun değildir. Baba için sorun olabilir. O korkuyor olabilir. Yolu kaybedip kaybetmedikleri konusunda düşünüyor olabilir. Ama çocuk için sorun

değildir. O, babasının bildiğini bilir. O kadar. Ve baba nereye götürürse gider... Ve o anda mutludur.

Güven dolu bir mürit, masum bir zihin tıpkı çocuk gibidir... Ve usta, bir babadan daha fazlasıdır. Bir kez mürit teslim olunca, güven duyar. O zaman her an, usta, müridin uyum sağladığını, müridin ahenk içinde olduğunu hissettiğinde, yalnızca bir ipucu verir.

Bir Zen ustası olan Bokuju'nun hikâyesini duydum. Aydınlanmaya erişmek için çok uğraşmış, ama hiçbir şey olmamış. Gerçekte, zorlu bir mücadelede bazen hiçbir şey olmaz, çünkü zorlu mücadele ego aracılığı ile olur. Ve zorlu mücadele aracılığı ile ego daha zorlu olur. Bokuju ne yapılabiliyorsa yapmış, ama hedef yaklaşmamış. Tersine, daha da uzaklaşmış; yolculuğa başladığı zamana göre daha uzak olmuş. Bokuju şaşırmış, kafası karışmış, bu yüzden ustasına gitmiş. Usta demiş ki: "Birkaç sene için her tür çabayı, hedefi, sonu tamamen bir kenara bırak. Unut gitsin ve yanımda an be an yaşa. Hiçbir şey yapma. Yalnızca ye, uyu, yürü ve yanımda ol. Ve soru sorma... Yalnızca beni, benim varlığımı gör. Ve çaba gösterme, çünkü hiçbir şeye erişemezsin. Erişen zihni unut, çünkü erişen zihin daima gelecektedir... İşte bu yüzden şu anı ıskalar durur. Herhangi bir şeye erişeceğini unut."

Bokuju ustasına inanmış. Onunla yaşamaya başlamış. Birkaç gün, birkaç ay fikirler süzülüp gelmiş, düşünceler gelmiş ve bazen Bokuju huzursuzlanma, "Zaman harcıyorum. Hiçbir şey yapmıyorum. Hiçbir şey yapmadan nasıl olabilir? Böylesine zorlu çabalarla olmadıysa, hiçbir şey yapmadan nasıl kolayca erişilebilir?" diye düşünmüş. Ama yine de ustasına inanmış. Yavaş yavaş zihni yavaşlamış ve ustasının huzurunda incelikli bir sükûnetin aktığını hissetmeye başlamış... Ustasından ona bir sessizlik yağıyormuş. Bir birleşme hissetmeye başlamış. Seneler geçmiş. Var olduğunu tamamen unutmuş. Ustası merkez olmuş ve Bokuju bir gölge gibi yaşamaya başlamış.

O zaman mucize mümkündür... Bu oluşun kendisi mucizedir. Bir gün, aniden, usta adını seslenmiş: "Bokuju, burada mısın?" Yalnızca bu:

"Bokuju, burada mısın?" Ve o, "Evet, usta," demiş. Ve bunu söyleyince aydınlanmış.

Tekniğe benzer bir şey yokmuş, telkin bile yokmuş. Yalnızca: "Bokuju, burada mısın?" Bütün varlığa seslenilmiş: "Burada mısın, herhangi bir yere gitmiyor musun, bir yere gitmedin mi? Tüm yoğunluk ile burada mısın?" Ve Bokuju, "Evet, usta," demiş. O "evet" ile, tamamen orada olmuş.

Anlatılanlara göre usta gülmeye başlamış, Bokuju gülmeye başlamış ve usta şöyle demiş: "Artık gidebilirsin. Artık dışarıya gidip varlığınla insanlara yardım edebilirsin." Bokuju hiçbir zaman, hiçbir yöntem öğretmemiş. Yalnızca şunu istiyormuş: "Sadece yakında ol. Burada oi." Ve ne zaman bir mürit ahenk kazansa, müride ismiyle sesleniyormuş ve soruyormuş: "Burada mısın?" Tüm teknik buymuş.

Ama bu teknik için zihninin bir temelinin olması, derin bir masumluk gerekir. Pek çok basit teknik vardır, mümkün olan en basit teknikler: Yalnızca, "Bu ol." demek... Yalnızca bir ima. Ama bunun usta tarafından, belli bir anda söylenmesi gerekir. "Bu ol" her zaman söylenemez. Belli bir ayarda söylenmesi gerekir, mürit usta ile ya da evren ile tamamen bir olduğunda, birleştiğinde. O zaman usta, "Bu ol," der... Ve aniden odak değişir ve egonun son parçası da çözülür.

Bu yöntemler geçmişte işe yaramıştır, ama artık zordur, çok zor, çünkü sen öylesine hesapçı, öylesine akıllısın. Ve akıllı olmak masum olmanın aleyhinedir. Sen öyle hesapçısın, öylesine çok aritmetik biliyorsun. Bu hesaplama zihinde sürüp duruyor; ne yaparsan yap, her zaman hesaplı, planlı. Sen asla masum değilsin, asla açık, alıcı değilsin; kendine çok fazla inanıyorsun. Bu yüzden ıskalamaya devam ediyorsun. Sen hazırlıklı olmadığın sürece bu yöntemlerin faydası olmaz. O hazırlık çok uzun sürebilir ve sen çok sabırsızsın.

Bu çağ temel olarak yeryüzüne gelmiş en sabırsız çağdır. Herkes sabırsız, herkes zamanı çok düşünüyor ve herkes her şeyi hemen yapmak istiyor. Yapılamayacağından değil... Hemen yapılabilir. Ama bu denli güçlü bir zaman bilinci ile imkânsızdır. İnsanlar bana geliyor ve yalnızca

bir gün için geldiklerini söylüyor. Ertesi gün Sai Baba'ya gidecekler, ondan sonra Rishikesh ile görüşecekler ve sonra başka bir yere gidecekler. Sonra hayal kırıklığı içinde geri dönecekler ve Hindistan'ın verebileceği hiçbir şey olmadığını düşünecekler. Bu, Hindistan'ın bir şeyler verip veremeyeceği meselesi değil, mesele hep senin alıp alamadığın meselesi oldu. Sen öylesine büyük bir telaş içindesin ki bir şeyi hemen istiyorsun... Tıpkı hazır kahve gibi, hazır meditasyon, hazır nirvana olduğunu düşünüyorsun. Bu imkânsızdır. Nirvana paketlenemez, hazır edilemez. Hazır etmek imkânsız olduğundan değil, o da hazır olabilir... Ama ancak hazır olanın peşinde olmayan zihinle hazır olabilir. Sorun budur. Hazır olabilir. Hemen, bu anda, gerçekleşebilir. Tek bir ana bile ihtiyaç yoktur. Ama yalnızca zaman konusunda tamamen rahatlamış birine, sonsuza kadar bekleyebilecek birine olur... Onun için hemen olur.

Bu çelişkili görünür, ama durum budur. Sonsuza kadar bekleyebilirsen, hiç beklemene gerek olmaz. Ama tek bir an bile bekleyemezsen, sonsuzluğa kadar beklemen gerekir. Beklemek zorunda kalırsın, çünkü "Hemen olsun" diyen zihin, çoktan şimdiden çıkmış zihindir. O koşmaktadır, hiçbir yerde durmamaktadır, hareket halindedir. Hareket halindeki, yoldaki zihin masum olamaz.

Sen farkında olmayabilirsin, ama masum insanlarda zaman bilinci yoktur. Zaman ağır ağır, oyalanarak geçer. Herhangi bir yere gitmek için telaş yoktur, onlar koşmazlar. Onlar an be an zevk alırlar. Her anın tadını çıkarırlar. Ve her anın verebileceği kendi esrikliği vardır. Ama sen öyle telaş içindesin ki sana hiçbir şey verilemez. Sen buradayken ellerin gelecekte, zihnin gelecekte... Bu ânı ıskalarsın. Ve her zaman böyle olur; sen şimdiyi hep ıskalarsın. Ve var olan tek zaman şimdidir! Gelecek sahtedir, geçmiş yalnızca bir anıdır. Geçmiş artık yoktur, gelecek henüz gelmemiştir... Ve olan tek şey şimdidir. Tek zaman şimdidir.

Bu yüzden, biraz yavaşlamaya, hesapçı olmamaya, çocuklar gibi oynamaya, buraya ve şu ana hazırlanabilirsen, o zaman bu basit teknikler mucizeler yaratır. Ama bu yüzyıl zamanın çok bilincindedir. İşte bu yüzden sorarsın: "Bu tekniklere, erişmek için tekniklere ihtiyacımız var." Hayır. Bunlar tekniklerdir, sonuç değil. Sonuç gibi görünürler, çünkü sen onların

nasıl işe yarayabileceğini düşünemezsin. Onlar belirli bir zihinde işe yararlar; diğer zihin türlerinde işe yaramazlar. Ve gerçekte, bilenler derler ki, tüm teknikler nihai olarak seni olgunun olacağı masumiyete getirirler. Olgu olduğu zaman, teknikler sana o masumiyeti getirdiği için olacaktır... Eğer masumiyet oradaysa.

Ama şimdi zordur, çünkü hiçbir yerde masumluk öğretilmez; her yerde akıllılık öğretilir. Üniversiteler seni masum kılmak için değildir, onlar seni akıllı, sinsi, hesapçı kılmak içindir. Ne kadar akıllı olursan, yaşam mücadelesinde o kadar iyi olursun. Hesapçıysan çok servet, prestij, güç kazanırsın. Masumsan, aptal olduğun anlaşılır; masumsan, o zaman bu rekabetçi dünyada yerin olmaz. Sorun budur: Bu rekabetçi dünyada yerin olmayabilir, ama nirvananın o rekabetçi olmayan dünyasında, eğer masumsan, bir yerin olur. Eğer hesapçıysan nirvana dünyasında yerin olmaz, ama bu dünyada yerin olur. Ve biz hedef olarak bu dünyayı seçmişizdir.

Eski üniversiteler tamamen farklıydı, yönelimleri tamamen farklıydı. Malanda, Takshsila... Onlar hesap öğretmiyordu, onlar akıllılık öğretmiyordu. Onlar masumluk öğretiyordu. Onların yönelimi Oxford, Kashi ya da Cambridge'inkinden farklıydı. Onların yönelimi tamamen farklıydı... Onlar farklı türden bir zihin yaratıyorlardı. Bu yüzden Takshsila ya da Nalanda'da eğitim gören biri sonunda her zaman bir bhikkhu, bir sannyasin oluyordu. Üniversiteden mezun olduğunda bu dünyadan vazgeçiyordu.

O üniversiteler dünya karşıtıydı; onlar kişiyi bir başka boyut için hazırlıyorlardı. Onlar seni, bu dünyanın terimleri ile ölçülemeyen bir başka şey için hazırlıyordu. Bu teknikler o tür insanlar içindir. Ya doğaları gereği masumdular ya da kendilerini masum olmak üzere eğitiyorlardı.

İsa takipçilerine, "Biri bir yanağına vurursa sen ona diğer yanağını çevir," derken ne yapmaya çalışıyordu? Seni masum kılmaya çalışıyordu. Bunu ancak aptal biri yapar. Biri bir yanağına vurduğunda hesapçı zihnin şöyle der: "Ona hızla vur, hemen." Ve gerçekten hesapçı bir zihin şöyle der: "Biri sana vurmadan sen ona vur. Çünkü en iyi savunma saldırıdır."

Machiavelli'ye sor... En zeki zihin odur. Der ki: "Biri sana saldırmadan sen ona saldır, çünkü en iyi savunma saldırıdır. Biri bir kez sana saldırdığında sen çoktan zayıflamış olursun; o avantaj kazanmış olur. Artık yarış eşit değildir. O senin önündedir. Bu yüzden düşmanın, önüne geçmesine izin verme. Biri sana saldırmadan sen saldır."

Bu hesapçı zihindir; bu akıllı zihindir. Machiavelli Ortaçağ Avrupa'sındaki her prens, her kral tarafından okunuyordu... Ama o öyle akıllı biriydi ki hiçbir kral ona iş vermiyordu. Okunuyordu... Kitabı güç politikasının İncilidir, her prens onun ***Prens*** adlı kitabını okurdu ve takip ederdi... Ama böylesine akıllı bir adam olduğu için hiçbir kral ona iş vermezdi. Onu uzak tutmak daha iyiydi... O tehlikeliydi; çok şey biliyordu. Diyordu ki: "Erdem iyi değildir, ama erdemliymiş gibi yapmak iyidir. Erdemli olma, daima erdemliymiş gibi yap. Asıl iyi olan budur, çünkü o zaman her iki taraftan kazanırsın: Ahlaksızlıktan da kazanırsın, erdemden de kazanırsın." Bu hesapçı zihindir. Erdemliymiş gibi davran, daima erdeme övgüler yağdır. Ama asla gerçekten erdemli olma. Erdemi daima öv ki başkaları seni erdemli biri olarak bilsin. Ahlaksızlığı daima kına... Ama onu kullanmaktan korkma.

İsa der ki: "Biri bir yanağına vurduğu zaman ona diğer yanağını dön. Ve biri ceketini çaldığı zaman ona gömleğini de ver. Ve biri seni bir yükü bir kilometre taşımaya zorlarsa, ona iki kilometre taşımaya hazır olduğunu söyle." Bu gerçek aptallıktır, ama çok anlamlıdır. Bunu yapabilirsen, bu teknikler senin içindir. İsa müritlerini ani aydınlanmaya hazırlamaktadır. Bir düşün. Öylesine masum, öylesine güven dolu olsan ki, biri sana vurduğunda senin iyiliğin için vurduğunu düşünebilsen... Bu yüzden ona diğer yanağını da dönüp vurmasına izin versen. Diğerinin iyiliğine inanılır, güvenilir; kimse senin düşmanın değildir. İsa, "Düşmanlarını sev," dediği zaman, anlamı budur. Hiç kimse düşmanın değildir; hiçbir yerde düşman görme. Bu, düşman olmayacak, seni istismar edecek kimse olmayacak anlamına gelmez. Olacaktır. Onlar seni istismar edecek. Ama sen istismar edil... Ve sinsi olma. İstismar edil, ama güvensiz olma, inançsız olma, imanını yitirme. Bu, başkalarının aldatmaca ile senden elde edebileceği her şeyden daha kıymetlidir. Bu kadar kıymetli başka hiçbir şey yoktur.

Ama bizim zihnimiz nasıl işler? Biri seni aldattığı zaman, insanlığın tamamı kötü olur. Bir adam dürüst değilse ya da sen onun dürüst olmadığını düşünüyorsan, artık hiç kimseye inanmazsın. O zaman insanlığın tamamı dürüstlüğünü yitirmiş olur. Bir Yahudi cimriyse, o zaman tüm Yahudi ırkı cimri olur. Bir Müslüman bağnazsa, tüm Müslümanlar öyle olur. Hepsine olan inancımızı yitirmek için bir tanesi yeterlidir. İsa der ki: "Hiçbiri dürüst olmasa bile sen inancını yitirmemelisin, çünkü inanç tüm bu dürüst olmayan insanların aldatmacaları ile senden alabileceklerinden daha kıymetlidir." Bu yüzden aslında, inancını kaybettiğin zaman bir şey kaybetmiş olursun; aksi halde hiçbir şey kaybedilmez.

Bu tür masum insanlar için bu teknikler yeterlidir, onlar daha fazlasını istemezler. Sen söylersin ve onların başına gelir. Sırf ustası işitmekle çoğu aydınlanmıştır... Ama geçmişte, bu çağda değil.

Rinzai hakkında bir hikâye duydum. Çok yoksul bir bhikkhu, yoksul bir sannyasin imiş, bir dilenciymiş. Kulübesinde uyurken bir hırsız gelmiş. Kulübede kendi kullandığı battaniyeden başka bir şey yokmuş. Battaniyesini örtünmüş, yerde uyuyormuş. Sonra çok huzursuz olmuş ve düşünmeye başlamış: "Ne talihsiz adam! Bir şeyler bulmak için köyden buraya bunca yolu geldi ve kulübemde hiçbir şey yok. Ne acı! Ona nasıl yardım etmeli? Tek şey bu battaniye." Ve battaniyenin altında olduğu için hırsız battaniyeyi almaya cesaret edemezmiş, bu yüzden battaniyenin altından çıkmış, onu orada bırakmış ve karanlık bir köşeye saklanmış. Hırsız battaniyeyi alıp gitmiş. Gece çok soğukmuş, ama Rinzai hırsız eli boş gitmediği için mutluymuş.

Sonra kulübesinin penceresinde oturmuş. Gece soğukmuş ve gökyüzünde dolunay varmış. Küçük bir haiku, küçük bir şiir yazmış. Haikuda şöyle diyormuş: "Bu ayı hırsıza verebilseydim, verirdim." Bu zihin! Ne kaybetti? Yalnızca bir battaniye, ne kazandı? Tüm dünyayı, kazanılabilecek her şeyi. Masumluk, güven, sevgi kazandı.

Bu adam için hiçbir tekniğe gerek yoktur. Ustası şöyle der: "Yalnızca bak. Farkında ol. Uyanık ol." Ve bu yeter.

İkinci soru:

Osho, bilinçsiz zihnin emrettikleri ile içsel rehberin emrettiklerini nasıl ayırt etmeli? İnsan o içsel rehberin işlemeye başladığını nasıl fark edebilir?

İlk şey: Freud yüzünden, 'bilinçdışı' sözcüğü üzerinde çok fazla yanlış anlama doğmuştur. Freud bu sözcüğü tamamen yanlış anlamış, yanlış yorumlamıştır. Ve Freud zihin konusundaki çağdaş bilginin en temeli olmuştur. Freud'a göre, bilinçdışı demek, basitçe baskılanmış bilinç demekti, bilincin baskılanmış kısmı. Yani kötü, kötücül, ahlaksız olan her şey baskılanmıştır. Toplum izin vermediği için, içeride baskılanması gerekmiştir. Freud için, o baskılanmış kısım bilinçdışıdır... Ama gizemciler için öyle değildir. Freud bir gizemci değildir; kendi bilinçdışına girmemiştir. O yalnızca hastalarına ait vakaları incelemiştir: Hasta insanlar, anormal insanlar, deli, çıldırmış, patolojik insanlar... O patolojik zihni inceliyordu ve bunu da dışarıdan yapıyordu. Patolojik zihni inceleyerek, bilincin hemen altında bir bilinçsiz zihin olduğu sonucuna vardı. O bilinçsiz zihin, toplumun kınadığı her şeyi, çocukluktan itibaren baskılanan her şeyi taşır. Zihin bunu baskılamıştır, orada olduğunu unutmuştur.

Ama oradadır... Ve işlemeye devam eder. Ve çok güçlüdür: Bilinci değiştirir durur, bilince oyun oynar durur. Bilinç aslında onun önünde iktidarsızdır, çünkü baskılanan her ne varsa, ancak toplumun baş edemeyeceği kadar güçlü olduğu için baskılanmıştır. Toplum bu yüzden onu baskılamaktadır ve toplum onunla başka ne yapacağını bilememektedir. Örneğin, cinsellik. Öyle güçlüdür ki baskılamazsan onunla ne yapacağını bilemezsin. Seni tehlikeli yollara götürür. Ve öyle

güçlü bir enerjidir ki, tamamen izin verilse tüm toplum kaosa düşer. Evlilikler olmaz, aşk olmaz, eksiksiz özgürlük verilse her şey kaosa düşer... Çünkü o zaman erkek, hayvan gibi davranır. Evlilik, aile olmasa, tüm toplum yok olur. Toplum aile birliğine dayanmaktadır; aile evliliğe dayanmaktadır; evlilik cinselliğin baskılanmasına dayanmaktadır. Doğal, güçlü olan her şey yasaklanmış, tabulaştırılmıştır... Bu öyle güçlü bir şekilde yapılmıştır ki sen bu konuda kendini suçlu hissedersin ve onunla mücadele eder durursun. Toplum yalnızca dışarıda polis yaratmamıştır, içsel polis de yaratmıştır ve bu senin vicdanındır... Sen yoldan çıkma, doğal olma, anormal ol diye, ikili bir ayarlama.

Artık çağdaş psikologlar deliliğin uygarlığın bir parçası olduğunu söylüyorlar... Delilik olmadan hiçbir uygarlık var olamaz. Ama deli insanlar acı çekiyor, çünkü onlara öyle bir düzen dayatıyorsun ki doğal içgüdüleri eziliyor. Onlar sakatlanmışlar. Belki senin delilerin senden daha güçlü, işte bu yüzden içsel içgüdüleri isyan etti ve vicdanlarını, zihinlerini, her şeyi fırlatıp attılar. İşte bu yüzden delirdiler. Daha iyi bir insanlık kavramı, daha iyi bir organizasyon, bilgi ve bilgelik sahibi daha iyi bir düzen onları kullanabilir. Onların içinden dahiler çıkabilir; çok yetenekli kişiler çıkabilir. Çünkü öyleler. İçlerinde öyle bir güç var ki, kendi kendilerini baskılayamıyorlar. Ve toplum onların hareket etmesine izin vermiyor, çünkü vahşiler. Freud uygarlığın bilinçdışına, baskılanmış kısma ihtiyaç duyduğu sonucuna vardı.

Ama gerçekte, Tantra ve Yoga için bu bilinçdışı asıl bilinçdışı değil, o yalnızca bilinç ile bilinçdışı arasında, küçük bir sınır. O bilinçaltı. Bilinç her şeyi bastırdı, ama bilinç bunu biliyor. Aslında bilinçdışı değil, sen onu biliyorsun. Sen tanımak istemiyor olabilirsin, ona ilgi göstermek istemiyor olabilirsin, çünkü ona ilgi gösterirsen onun yüzeye çıkacağından korkuyorsun. Sen onu karanlığa ittin, ama onun bilincindesin. Freudcu bilinçdışı aslında bilinçdışı değil, yalnızca bilinçaltı. Karanlık gece değil, onu ışık altında, görebilirsin.

Tantra senin baskılamadığın, en derin benliğin olan gerçek bilinçdışından bahseder. Ve senin bilincin yalnızca onun ışığa gelmiş bir parçasıdır, ışık görmüş, bilinç olmuş onda biri kadar bir parçası. Dokuz

parça, onda dokuzu altta gizli. O bilinçdışı aslında senin yaşam enerjinin, benliğinin kaynağı. Bilinçli zihnin tüm zihninin onda biri ve bu bilinçli zihin kendi merkezini yarattı: O merkez egodur. Bu merkez sahtedir, çünkü tüm zihne ait değildir, tüm zihnin merkezi değildir. O yalnızca bilinçli kısmın, parçanın merkezidir. Parça kendi merkezini yaratmıştır ve o merkez, tüm benliğin merkeziymiş gibi davranır durur. Hayır, senin bütün zihninin bir merkezi vardır: O merkeze rehber adı verilir. O merkez bilinçdışındadır ve ancak beş parça ya da zihnin yarısı ışığa çıktığı zaman belirir. O zaman rehber merkez ortaya çıkar. O bilinçdışında gizlidir.

Bu yüzden bilinçdışından korkman gerekmez; senin korktuğun Freud'un bilinçdışıdır. O korkulacak bir şeydir. Ama bu Freudcu bilinçdışı bir arınma sürecinde dışarı atılabilir. Arınmak konusunda bu kadar ısrarcı olmamın sebebi budur. Bu Freudcu bilinçdışı bir arınma sürecinde dışarı atılabilir: Her ne yapmak istemiş ve yapamamışsan, meditasyon dolu olarak yap. Bunu herhangi birine yapma, çünkü bu bir olaylar zinciri yaratır... Ve kontrol sende olmaz. Boşluk içinde yap. Öfkeliysen, bunu boşluk içinde yap. Cinsellik hissediyorsan, bunu gökyüzüne fırlat. Herhangi bir şey hissediyorsan, içeriden dışarıya hareket etmesine izin ver. İfade et. Meditasyon dolu bir arınma seni Freud'un bilinçdışından kurtaracaktır. Benim öğrettiğim teknikle... Eğer takip edilirse... Freud'un bilinçdışı kaybolur gider. Ve ancak bu Freudcu bilinçdışı kaybolduğu zaman gerçek bilinçdışına girebilirsin. O tam aradadır, bilinç ile bilinçdışının arasında. Sen bir odaya çöpleri atıyor ve odayı kapatıyorsun; bir çöp ev biriktiriyorsun... Freud'un bilinçdışı yalnızca bir çöp evdir. İçine atma... Ben, dışarı at, diyorum. İçeri gittiği zaman, sen patolojik olursun, delirebilirsin. Dışarı çıktığı zaman tazelenirsin, gençleşirsin, yükünü atarsın. Bu çağda, arınma zorunludur. Kimse arınma olmadan içsel rehbere ulaşamaz. Ve derin arınma sürecine girdiğinde korkmana gerek yoktur. O zaman gerçek bilinçdışı kendini göstermeye başlar; o zaman senin bilincine girmeye başlar ve sonra ilk defa engin alanının farkına varırsın. Sen böyle Küçük bir parça değilsin, çok engin bir varlığın var ve bu engin varlığın bir merkezi var... O merkez içsel rehberdir.

Bilinçdışı ile içsel merkezi nasıl ayırt etmeli? Freudcu bilinçdışı ile içsel rehberi nasıl ayırt etmeli? Arınma yaşamazsan zordur. Ama farkı

yavaş yavaş hissedebilirsin, çünkü Freudcu bilinçdışı yalnızca baskılanmış bir şeydir. Bir şey içinde vahşi bir güçle belirirse, bil ki bu vahşi güç sen onu baskıladığın için gelmektedir. Herhangi bir şiddet olmadan içinde bir şey beliriverirse, sessizce, kolaylıkla, ses çıkarmadan, suskunca, kabarcık kabarcık yükselirse, o zaman bil ki bu gerçek bilinçdışıdır. Rehberden sana bir şeyler gelmektedir. Ama sen ancak arınmadan geçersen usta olursun. O zaman ne olduğunu bilirsin.

Ne zaman Freudcu bilinçdışından bir şey gelse rahatsız olursun, seni huzursuz, rahatsız kılar ve ne zaman rehberden bir şey gelse kendini öylesine dingin, öylesine mutlu, öylesine rahat, öylesine yuvada hissedersin ki, hayal bile edemezsin. İşte bu, diye hissedersin. Tüm benliğin onunla ahenk içindedir, hiç direnç yoktur. Bunun doğru olduğunu, bunun iyi olduğunu, bunun gerçek olduğunu bilirsin... Ve hiç kimse seni aksine ikna edemez. Freudcu bilinçdışı seni asla dingin, kıpırtısız, sakin hissettirmez; rahatsız olursun. Ortaya çıkan bir tür hastalıktır o... Ve onunla savaşırsın. Bu yüzden derin arınmadan geçmen daha iyidir, o zaman Freudcu bilinçdışı yavaş yavaş sessizleşir.

Ve tıpkı ırmak yatağından kabarcıkların yükselmesi ve suyun yüzeyine çıkması gibi, sen de benliğinin yatağından kabarcıklar çıktığını hissedersin. Onlar senin bilinçli zihnine çıkarlar. Ama onların gelişi sana derin bir dinginlik verir... Bundan daha doğru bir şey olamayacağı hissi. Ama bu olmadan önce Freudcu bilinçdışının yükünü atmalısın. Ve bu ancak sen derin bir salıveriş içindeyken olur, çünkü en içsel benlik öyle şiddetsizdir ki kendini göstermez.

Freudcu bilinçdışı kendini göstermek ister; her an kendini göstermeye çalışmaktadır ve sen onu geri itmektesindir. Fark budur. O kendini göstermek ister, eyleme geçmek ister, seni bir yerlere götürmek ister, seni yönlendirmek ister... Ve sen direnirsin, onunla savaşırsın.

Gerçek bilinçdışı, rehber, kendini hissettirmez. Eğer ona izin verirsen, dua dolu bir şekilde davet edersen, tıpkı davetli bir misafir gibi gelir. Senin bir salıveriş içinde olman gerekir. Ancak o zaman gelir. Senin hazır

olduğunu hissettiğinde, reddedilmeyeceğini, inkâr edilmeyeceğini hissettiğinde, ona kucak açılacağını hissettiğinde, işte o zaman sana gelir.

Bu yüzden, iki şey yapman gerekir: Freudcu bilinçdışı için katarsis, gerçek rehber, gerçek bilinçdışı için salıveriş ve teslimiyet. Bu iki şey yapıldığı zaman farkı göreceksin.

Aslında fark sana öğretilemez... Sen bilirsin. Olduğu zaman, bilirsin. Bedeninde acı olduğu zaman ile, tüm bedenin iyi hissettiği zaman arasındaki farkı nasıl bilirsin? Tüm beden bir iyilik hissi ile dolduğunda ve başın ağrırken, farkın ne olduğunu nasıl bilirsin? Yalnızca bilirsin. Tanımlayamazsın, yalnızca bilirsin: Baş ağrısının ne olduğunu ve iyi hissetmenin ne olduğunu bilirsin.

Gerçek rehber daima sana bir iyilik hissi verir ve Freudcu bilinç daima sana bir baş ağrısı hissi verir. O kargaşadır, içsel çelişkidir, ıstıraptır, baskılanmış acıdır. Bu yüzden ne zaman o sana gelse, her yerinde acı hissedersin.

Bu Freudcu bilinçdışı yüzünden, doğal olarak acı verici olmayan pek çok şey acı verici olmuştur. Örneğin cinsellik. Toplum cinselliği baskıladığı için acı verici olmuştur. Doğal yaşamda en mutluluk verici şeylerden biri cinselliktir. Ama o da acı verici olmuştur. Cinselliğe girersen hayal kırıklığına uğrarsın, vicdan azabı çekersin, sonunda zayıflarsın. Ve bir daha asla cinsel eyleme girmemeye karar verirsin. Bunun sebebi doğal cinsellik değildir, bunun sebebi bilinçdışıdır. Cinsellik acı verici olmuştur. Öylesine baskılanmıştır ki çirkin ve acı verici olmuştur. Aksi halde en doğal esrikliklerden biridir. Bir çocuğa cinselliğin kötü olduğu, günah olduğu asla öğretilmezse, cinsellikten zevk alır ve her seferinde tüm bedenine akan derin bir iyilik duygusu hisseder.

Bu iyilik duygusunu erkekler kadınlardan daha fazla hisseder... Çünkü kadınlar daha fazla baskılanmaktadır. Kimse bir oğlanın bakir olmasını talep etmez, ama herkes, hatta oğlanın kendisi bile evleneceği kızın bakire olmasını ister. Hatta playboylar bile evlenecekleri kızın bakire olmasını ister. Kadınların bilinçdışı erkeklerinkinden daha fazla baskılanmıştır, işte

bu yüzden pek az kadın orgazma erişir. Ve bu da Batı'dadır... Doğuda kadınların yüzde beşinden fazlası cinsellikten hiç zevk almaz. Yüzde doksan beşinin artık canına tak etmiştir. İşte bu yüzden sadhular ve keşişler cinselliğin günah olduğunu öğrettiğinde kadınlar daima onaylar. Sürü sürü, keşişlerin çevresine toplanırlar, çünkü keşişlerin söyledikleri onları cezp eder, doğrudur. Böylesine baskılanmış oldukları için cinselliğin mutluluğunu hiç tanımamışlardır.

Hindistan'da, sevişirken kadınların hareket etmemesi, aktif olmaması gerekir. Onların ceset gibi kıpırdamadan yatması gerekir. Kadın aktif olursa erkek şüphelenir: Cinsellikten zevk almaktadır ve bu iyi bir kadının işareti değildir. İyi bir kadın, zevk almayan kadındır. Doğu da, evleneceksen iyi bir kadınla evlen derler ve zevk almak istiyorsan kötü bir kadınla arkadaşlık kur... Çünkü kötü kadın zevk alabilir. Bu talihsizliktir. Kadının hareket etmemesi, aktif olmaması, ölü gibi olması gerekir. Enerji hareket etmezken nasıl orgazma erişebilir ki?

Ve eğer zevk almazsa kocasına karşı olur, kocasının kötü olduğunu düşünür. Her gün Hintli kadınlar bana geliyor ve cinselliğin canlarına tak ettiğini, kocalarının onları tekrar tekrar cinselliğe zorladığını söylüyorlar. Bundan hoşlanmıyorlar, tiksiniyorlar. Peki neden kocaları o kadar tiksinmiyor? Neden kadınlar tiksiniyor? Sebep, onların bilinçdışında cinselliğin erkeklerde olduğundan daha fazla baskılanmış olmasıdır.

Cinsellik acı verici olur. Onu baskılarsan, bir baş ağrısı olur. Her şey bir baş ağrısı olabilir... Baskılaman yeterlidir, hilesi budur. Bir ıstırap olur. Ve her şey bir mutluluk kaynağı olabilir... Baskılamaman, ifade etmen yeterlidir.

Şu anda bu Freudcu bilinçdışından başka şey bilmiyorsun. Gerçek bilinçdışını, Tantra'nın bilinçdışını bilmiyorsun... İşte bu yüzden korkuyorsun. Ve korkarken salıveremiyorsun. Korkarken kontrolünü kaybedemiyorsun. Kontrolünü kaybedersen, baskılanmış içgüdülerin hemen kontrolü ele geçireceğini biliyorsun. Sen her neyi baskılamışsan hemen zihne dolar ve gerçekleşmek konusunda ısrar eder. İşte bu yüzden korkarsın. İlk önce arınmaya ihtiyaç vardır, böylece korku kaybolur. Ve o

zaman salıverebilirsin. Ve eğer salıverirsen, çok sessiz bir güç bilinçli zihnine akmaya başlar ve bir iyilik duygusu hissedersin, yuvanda olduğunu, her şeyin iyi olduğunu, mutlu olduğunu hissedersin.

İnsan o içsel rehberin işlemeye başladığını nasıl fark edebilir? İlk işaret şu olacaktır: Sen kendini iyi hissetmeye başlarsın. Hatırla, sen hep kendini kötü hissediyorsun. Kendisini iyi hisseden biriyle hemen hemen hiç karşılaşmadım. Herkes kendini kınıyor, herkes kötü olduğunu düşünüyor. Ve sen kötü olduğunu hissettiğinde, başka birinin seni sevmesini nasıl beklersin? Ve kimse seni sevmediğinde hayal kırıklığına uğrarsın. Ama sen kendini sevmiyorsun. Kendi eline asla sevgi ile dokunmadın, asla bedenini sevgiyle hissetmedin, sana böylesine güzel bir beden, böylesine güzel bir organizma verdiği için Tanrı'ya asla şükretmedin. Hayır, sen yalnızca tiksiniyorsun. Ve dinler, sözde dinler sana kendini kınamayı öğretti... Bu beden bir günah çuvalı. Sen bir yük taşıyorsun.

Bilinçdışı salıverildiği zaman aniden kabullenildiğini, kötü olmadığını hissedersin. Hiçbir şey kötü değildir. Hayatın tamamı derinlerde bir nimete dönüşür. Kendini kutsanmış hissedersin. Ve kutsanmış hissettiğin an, çevrendeki her şey de kutsanır; sen onları kutsayabilirsin, mutlu hissedersin. Kınandığını hissettiğin için kendini kötü hissedersin ve diğerleri hakkında da aynısını düşünürsün. Kendi bedenini kınarken başka birinin bedenini nasıl sevebilirsin? Kendi bedenine karşıysan başka bir bedeni nasıl sevebilirsin? Kınarsın...

Derinlerde kınarsın. Gerçekten de, dinler seni hayalet olmaya hazırlar. Onlar senin bedenle olmanı istemezler, senin bedensiz ruhlar olmanı isterler. Her şey öylesine kınanır ve sen bunu düşünmeden kabullenirsin. Bedeninin yalnızca kan, yağ ve balgamdan oluştuğunu söyleyen pek çok yazma gördüm... Sırf kınamak için yazılmışlar. Bu yazmaları yazan insanların ne istediğini anlamıyorum. Orada altın olmasını mı istiyorlardı? Kan neden kötü olsun? Kan yaşamdır! Ama onlar kınamışlar ve biz kınamayı kabullenmişiz. O insanlar deli olmalı, çıldırmış olmalı.

Caynalara hep kendi ***tirthankara***larının asla işemediğini, asla dışkılamadığını söylerler. Böyle kötü şeyler! Ama sidik neden kötü olsun? Sidik yerine ne işemek isterdin? Ve onda kötü olan nedir? Ama öylesine kötü bir şeydir. Ve psikologlar der ki, erkekte cinsel merkez ile işeyen organ aynı olduğundan cinsellik kınanmaktadır. Ve kadında cinsel merkez tam ortadadır, bir yanında dışkılama yeri, diğer yanda işeme yeri vardır ve bu iki kötü şeyin arasında olan cinsellik iyi olamaz. Cinselliğin kınanması, biz dışkılamayı kınadığımız için doğmuştur. Ama neden? Neden kınayalım? Kötü olan nedir? Ama biz kınamayı kabulleniriz ve kabullendiğimiz zaman sorunlar çıkar.

Bedeninin tamamı kötü insanlar tarafından kınanır. Yazmalar yazmış olabilirler, ama hiç fark etmez. Büyük önderler olmuş olabilirler... Nevrotiklerin hemen hemen hepsi büyük önderlerdir. Onlar büyük önderler olmuşlardır, çünkü öyle fanatiktirler ki hemen takipçi bulabilirler. Ve fanatikliğe tapınan insanlar her zaman olmuştur. Güçlü bir şeyler söyleyen herhangi biri insanların ayaklarına kapanmasını ve doğru önderin o olduğunu söylemesini sağlayabilir. Ve o büyük önder yalnızca nevrotik, yalnızca deli olabilir. Bu nevrotik insanlar seni kınamıştır ve sen onları kabullenmiş, onlar tarafından koşullanmışındır.

Bilinçdışı içine aktığında, incelikli bir iyilik hissi gelir. Kendini iyi hissedersin: Her şey iyidir, her şey ilahidir. Bedenin ilahi olandan gelir, kanın da ilahi olandan gelir, sidiğin de ilahi olandan gelir. Her şey ilahidir. Bilinçdışı içine aktığında, her şey ilahi olur, her şey tinsel olur. Hiçbir şey kötü değildir, hiçbir şey kınanmaz. Duygu bu olacaktır, işte o zaman uçabilirsin. Öyle hafiflersin ki yürüyemezsin. O zaman hiçbir şey üzerine yük olmaz. O zaman küçük şeylerden büyük zevk alabilirsin. O zaman her sıradan şey bir güzellik olur. Ama o güzellik senin tarafından verilir... neye dokunursan altın olur, çünkü derinlerde mutlulukla öylesine doluşundur.

Başına gelecek ilk şey bu olur... Kendini iyi hissetmen. Ve bilinçdışı bilincine akmaya başladığında, ikinci olarak daha az dünya yönelimli, daha az düşünsel, daha bütün olursun.

O zaman, mutlu olduğunda yalnızca mutlu olduğunu söylemezsin... Dans edersin. Yalnızca "mutluyum" demek soluktur, anlamsızdır. "Mutluyum" diyen insanlar görüyorum... Ama bir de yüzlerine bak! "Seni seviyorum" diyen insanlar görüyorum, ama bedenleri hiçbir şey ifade etmiyor. Sözcükler ölü, ama biz hayatın yerine onları geçirmişiz. Bilinçdışı içinde aktığında, fark şu olacaktır: Hayatı tüm benliğinle yaşayacaksın. Mutlu hissettiğinde dans edeceksin.

O zaman yalnızca "mutluyum" demeyeceksin... Mutlu olacaksın: Fark budur. "Mutluyum" demeyeceksin... Söylemeye gerek yoktur, çünkü sen mutlusun. O zaman birine "Seni seviyorum" demene gerek kalmayacaktır... Sen sevgi olacaksın. Tüm benliğin duyguyu gösterecek, sevgiyle titreyeceksin. Yakından geçen herhangi biri o sevgiyi hissedecek; elinin dokunduğu herkes içine ince bir enerji girdiğini hissedecek. Varlığında, mutluluğunda bir sıcaklık olacak.

İkinci şey bu olacak. İlk önce, kendinde ve her şeyde bir iyilik hissedeceksin ve ikinci olarak, bütün olacaksın. Rehber seni götürdüğünde, sen bütün olacaksın.

Üçüncü soru:

Osho, o sezgi işlemeye başladığında, o sezgi ya da içsel rehber için tek teknik teslimiyet midir? Sezgileri aracılığıyla yaşayan biri hep başarılı mı olur? Başarı ile başarısızlığı nasıl değerlendirirsin? Sezgileri ile yaşayan insanın düşünsel olarak zayıf olacağı doğru değil mi?

İçsel benliğin aktif olması için tek teknik teslimiyettir.

Sezgileri ile yaşayan insan hep başarılı mı olur? Hayır, ama hep mutlu olur... Başarılı olsa da, olmasa da. Ve sezgiler ile yaşamayan insan, başarılı

da olsa başarısız da, hep mutsuz olur. Başarı kriter değildir, çünkü başarı pek çok şeye bağlıdır. Mutluluk kriterdir, çünkü mutluluk yalnızca sana bağlıdır. Başka rakipler olduğu için başarısız olmuş olabilirsin. Sezgilerinle çalışıyor olsan bile, başkaları daha sinsi, daha akıllı, daha hesapçı, daha şiddet dolu, daha ahlaksız bir şekilde çalışıyor olabilir. Bu yüzden başarı çok şeye bağlıdır; başarı sosyal bir olgudur. Başarılı olmayabilirsin.

İsa'nın başarılı olduğunu kim söyleyebilir? Çarmıha gerilme bir başarı değildi, en büyük başarısızlıktı. Otuz üç yaşında çarmıha gerilmiş bir adam... Bu nasıl bir başarı? Onu kimse tanımıyordu. Müritleri yalnızca birkaç eğitimsiz köylüydü. Konumu yoktu, prestiji yoktu, gücü yoktu. Bu nasıl bir başarı? Çarmıha gerilmenin başarı olduğu söylenemez. Ama o mutluydu. Tamamen mutluydu... Çarmıha gerilirken bile. Ve onu çarmıha gerenler daha senelerce yaşayacaklardı, ama acı içinde kalacaklardı. Bu yüzden, aslında çarmıha gerilen kim? Asıl önemli olan budur. İsa'yı çarmıha gerenler mi çarmıha geriliyordu? Yoksa çarmıha gerilen İsa mıydı? O mutluydu. Mutluluğu nasıl çarmıha gerersin? O esrikti. Esrikliği nasıl çarmıha gerersin? Bedeni öldürebilirsin, ama ruhu öldüremezsin. Onu çarmıha gerenler yaşadılar, ama yaşamları uzun, ağır bir çarmıha gerilmeden başka bir şey değildi... Acı, acı, acı.

Bu yüzden ilk olarak, içsel rehberi takip edersen her zaman başarılı olacağını söylemiyorum... Dünyanın başarıdan anladığı şekliyle değil; ama bir Buda'nın ya da bir İsa'nın başarıdan anladığı şekliyle başarılı olacaksın. Ama o başarı senin mutluluğunla ölçülür... Ne olursa olsun anlamsızdır, mutlu olursun. Dünya senin başarısız olduğunu söylese de, dünya seni bir yıldız, bir başarı timsali yapsa da fark etmez. Ne olursa olsun mutlu olursun. Bana göre başarı mutluluktur. Mutluluğun başarı olduğunu anlayabiliyorsan, o zaman ben, her zaman başarılı olacağını söylüyorum.

Ama sana göre mutluluk başarı değildir; başarı başka bir şeydir. Acı bile olabilir. Acı olacağını bilsen bile başarıyı özlersin. Siyasi önderlere sor... Onlar acı içindedir. Ben mutlu siyasi önder görmedim. Onlar acı içindedir, ama yine de daha yüksek bir konum edinmek için, merdivende bir basamak daha tırmanmak için mücadele ederler. Onların üstünde olanlar da acı içindedir ve onlar bunu bilirler. Ama başarı gelecekse biz

acıya razı oluruz. O zaman, bize göre başarı nedir? Başarı egoist tatmindir, mutluluk değil. İnsanların başarılı olduğunu söylemesidir yalnızca. Her şeyi kaybetmiş olabilirsin... Ruhunu kaybetmiş olabilirsin; mutluluk veren masumiyeti kaybetmiş olabilirsin; seni ilahi olana yaklaştıran tüm huzuru, sessizliği kaybetmiş olabilirsin; her şeyi kaybetmiş olabilirsin ve yalnızca delinin teki olmuş olabilirsin... Ama dünya senin başarılı olduğunu söyler.

Dünya için, egonun tatmini başarıdır; bana göre değildir. Bana göre başarı mutluluktur... Seni tanıyan olsa da, olmasa da. Birinin seni tanıyıp tanımaması, tamamen bilinmedik, duyulmadık bir şekilde, fark edilmeden yaşıyor olman önemsizdir. Ama eğer mutluysan, başarmışsındır.

Bu yüzden, bu ayrımı unutma, çünkü sırf dünyada başarılı olmak için sezgileri ile yaşamak isteyen, içsel rehberi bulmak isteyen pek çok insan vardır. Onlar için içsel rehber hayal kırıklığı verecektir. İlk olarak, onu bulamayacaklardır. İkinci olarak, bulabilseler bile, acı içinde yaşayacaklardır. Çünkü onların hedeflediği dünya tarafından tanınmaktır, egonun tatminidir... Mutluluk değil.

Zihnin berrak olsun... Başarı yönelimli olma. Başarı dünyadaki en büyük başarısızlıktır. Bu yüzden başarılı olma, aksi halde başarısız olmuş olursun. Mutlu olmayı düşün. Her an, daha, daha mutlu olmayı düşün. O zaman tüm dünya senin başarısız olduğunu söyleyebilir, ama sen başarısız olmazsın. Ermiş olursun.

Buda dostlarının, ailesinin, karısının, babasının, öğretmenlerinin, toplumun gözünde başarısızdı... O başarısızdı. Bir dilenci oldu. Bu nasıl bir başarı? Büyük bir imparator olabilirdi: Nitelikleri vardı, kişiliği vardı, zihni vardı. Büyük bir imparator olabilirdi, ama o dilenci oldu. Başarısızdı... Bu açık. Ama ben sana, onun başarısız olmadığını söylüyorum. Bir imparator olsa, işte o zaman başarısız olurdu, çünkü gerçek yaşamı ıskalamış olurdu. Bodhi ağacı altında eriştiği şey gerçekti ve kaybettiği şey gerçekdışıydı.

Gerçek olan varken içsel yaşamda başarılı olursun; gerçekdışı olan varken... Bilmiyorum. Gerçekdışı olanda başarılı olmak istiyorsan, o zaman sinsilik, akıllılık, rekabet, kıskançlık, şiddet ile çalışanların yolunu izle.

Onların yolunu izle, içsel rehber sana göre değildir. Dünyadan bir şey kazanmak istiyorsan, o zaman içsel rehberi dinleme.

Ama nihai olarak, tüm dünyayı kazanmış olsan da, kendini kaybettiğini hissedeceksin. İsa der ki: "Tüm dünyayı kazanan, ama ruhunu kaybeden bir adam ne elde etmiş olur?" Kimi başarılı sayarsın? Büyük İskender'i mi, yoksa çarmıha gerilmiş İsa'yı mı? Bu yüzden eğer -ve o 'eğer in çok iyi anlaşılması gerekir- eğer dünya ile ilgileniyorsan, o zaman içsel rehber senin rehberin değildir. Benliğin içsel boyutu ile ilgileniyorsan, o zaman içsel rehber, ancak içsel rehber yardım edebilir.

79. BÖLÜM -Shunyawad - Boşluğun Felsefesi

- S U T R A L A R -

109

Edilgen biçimini duvarları deriden boş bir oda olarak hayal et... Boş.

1 10

Ey zarif Kişi, oyna. Evren, zihninin içinde sonsuzca oynayıp sıçradığı boş bir kabuktur.

111

Ey tatlı yürekli, biliş ve bilmeyiş, varoluş ve olmayış üzerine meditasyon yap. Sonra ikisini de bir kenara bırak, ki sen olasın.

112

Desteksiz, ebedi, kıpırtısız uzama gir.

Bu teknikler boşlukla ilgilidir... En hassas, en incelikli tekniklerdir. Boşluğu kavramak bile imkânsız gelir. Buda bu dört tekniği müritleri ve bhikkhular için kullanırdı ve bu dört teknik yüzünden tamamen yanlış anlaşılmıştı. Bu dört teknik yüzünden Budizm Hindistan topraklarından tamamen sökülüp atıldı.

Buda Tanrı olmadığını söylüyordu. Tanrı varsa, o zaman sen tamamen boş olamazsın. Sen orada olmayabilirsin, ama Tanrı orada olacaktır, ilahi olan orada olacaktır. Ve zihnin seni aldatabilir, çünkü sendeki ilahi yalnızca oyunlar oynayan zihnin olabilir. Buda ruh olmadığını söylüyordu, çünkü eğer ruh, ***atma*** varsa, egonu onun arkasına saklayabilirsin. İçinde bir benlik olduğunu hissedersen egonu bırakmak zor gelir. O zaman tamamen boş olamazsın, çünkü orada sen olursun.

Sırf bu boşluk teknikleri için zemin hazırlamak üzere, Buda her şeyi inkâr etti. O ateist değildi, ama ateist gibi görünüyordu, çünkü Tanrı olmadığını, ruh olmadığını, varoluşta maddesel hiçbir şey olmadığını söylüyordu... Varoluş boştur. Ama bunun sebebi, bu teknikler için zemin hazırlamaktı. Bir kez boşluğa girince her şeye girmiş olursun... Buna ilahi olan diyebilirsin, buna Tanrı ya da ***atma,*** ruh diyebilirsin... Ne demek istersen... Ama gerçeğe ancak tamamen boş olduğun zaman girebilirsin. Sana kalan hiçbir şey olmamalıdır.

Hindular Buda'nın dini yok ettiğini, dinsizliği öğrettiğini düşündü. Ve onu dinleyen insanlar, onlar bile takip edemediler, çünkü ne zaman bir yere gitsen, bir şey aramak için gidersin... Asla boşluk aramak için gitmezsin. Bu yüzden onu dinlemeye gidenler bir şey arıyorlardı... n***irvana, mokşa,*** diğer dünya, cennet, gerçek... Ama aradıkları bir şey vardı. Onlar nihai arzularını tatmin etmek için gelmişlerdi: Gerçeği bulmak. Son arzu budur. Ve sen tamamen arzusuz olmadığın sürece gerçeği bilemezsin; bilişin temel koşulu tamamen arzusuz olmaktır.

Bu yüzden bir şey kesindir, gerçeği arzulayamazsın. Arzularsan, bu arzu engel olur. Buda'dan önce, "Arzulama, arzusuz ol," diyen ustalar vardı. Ama onlar Tanrı'dan, Tanrı'nın krallığından, cennetten, ***mokşadan,*** nihai özgürlükten ve özgürleşmeden bahsediyordu... Ve "Arzusuz ol,"

diyorlardı. Buda, erişilecek bir şey olduğunda arzusuz olamayacağını hissetti. Arzusuzmuş gibi yapabilirsin, ama bu rol, arzusuzluk da tatmin edilecek bir arzudan gelir. Sahtedir. Ustalar arzu varken nihai mutluluğa erişemeyeceğini söyler ve sen nihai mutluluğa erişmek istersin... Bu yüzden arzusuz olmaya başlarsın, arzusuz olmaya çalışırsın, ki nihai mutluluğa erişebilesin. Ama arzu oradadır. Sen sırf bir arzu yüzünden arzusuzluğa erişmeye çalışıyorsun. Bu yüzden Buda erişilecek Tanrı olmadığını söyledi. Arzulasan bile, erişilecek kimse yoktur... Bu yüzden arzusuz ol. Bir yerlerde ***mokşa*** yoktur, hedef yoktur. Yaşam anlamsızdır, hedefsizdir.

Buda'nın vurguladığı güzel ve harikadır... Kimse bu şekilde denememiştir. O senin arzusuz olmana yardım etmek için tüm hedefleri yok etmiştir. Hedefler olsa nasıl arzusuz olabilirsin? Ve eğer arzusuzsan, hedefe erişemezsin... Çelişki budur. O tüm hedefleri yok etmiştir... O hedefler var olmadığından değil, onlar vardır ve erişilebilirler... Ama onlara erişmek istiyorsan, onlara erişmeyi arzularsan, bu imkânsızlaşır. Temel koşul senin arzusuz olmandır... O zaman nihai olan başına gelir. Bu yüzden Buda arzu edilecek hiçbir şey olmadığını, arzuların boşuna olduğunu söyler. Tüm arzuları bırak, arzu olmadığında boş olacaksın.

Hayal et, içinde hiç arzu olmasa, ne olursun? Sen bir arzular yığınından başka bir şey değilsin. Tüm arzular giderse, sen kaybolup gidersin. Var olmayacağından değil... Var olursun, ama bir boşluk olarak var olursun. Sen tıpkı boş bir oda gibi var olursun: Orada kimse yoktur, yalnızca bir ***shunya,*** bir hiçlik. Buda bu hiçliğe ***anatma, anatta,*** ruhsuzluk adını vermiştir. Herhangi bir merkez hissetmezsin, "ben varım" diye hissetmezsin; yalnızca bir 'varlık' olur; 'ben' kalmaz, çünkü 'ben' birikmiş arzulardan, yoğunlaşmış arzulardan, kristalize olmuş arzulardan başka bir şey değildir... Çok, pek çok arzu senin 'ben'in olmuştur.

Tıpkı fizikte olduğu gibi. Fizikçiler diyor ki, maddeyi analiz edersen, maddenin atomlardan başka bir şey olmadığını görürsün; atomları birleştiren hiçbir şey yoktur, her atom boş bir alanda çevrilidir. Elinde bir taş varsa, taş yoktur, yalnızca enerji atomları vardır ve iki atom arasında,

sonsuz boşluk vardır. Bir taş bile boşlukla doludur, gözeneklidir. Kısa süre sonra her şeyin içindeki boşluğu çekip çıkarabileceğimizi söylüyorlar.

H. G. Wells bir hikâye yazmıştır.

Yirmi birinci yüzyılda, büyük bir istasyonda bir yolcu hamal çağırır. Aynı kompartmanda yolculuk edenler anlayamaz, çünkü adamın bavulu yoktur, yalnızca bir paket sigara ve bir kibrit kutusu. Tüm eşyası budur. Ve adam hamal çağırmaya devam eder. Büyük bir grup toplanır ve bir yolcu sorar: "Neden? Neden hamal çağırıyorsun? Hiçbir şeyin yok. Bu kibrit kutusunu ve sigara paketini kendin taşıyabilirsin. Bu iki düzine hamal ile ne yapacaksın?"

Yolcu güler ve şöyle der: "Dene, o kibrit kutusunu kaldırmayı dene. O kibrit kutusu sıradan değil. İçinde yoğunlaştırılmış halde bir tren motoru var."

Kısa süre sonra bu mümkün olacaktır. Boşluk çekilip çıkarılabilir ve sonra yeniden araya sokulabilir ve motor eski şeklini yeniden alabilir. O zaman büyük şeyler fazla sorun olmadan taşınabilir. Ağırlık aynı kalacaktır, ama şekil, biçim daha küçük olacaktır. Bir tren motoru bir kibrit kutusuna sığacaktır, ama ağırlık aynı olacaktır, çünkü boşluğun ağırlığı yoktur. Boşluğu çekip çıkarabilirsin, ama ağırlığı çekip çıkaramazsın. Ağırlık aynı kalacaktır, çünkü ağırlık atomlardan oluşur, boşluktan değil. Tüm yeryüzünün bir elma boyuna, şekline indirgenebileceğini, ama ağırlığın aynı kalacağını söylüyorlar. Ve eğer tüm bu atomları çekip çıkarırsan; bir atomu çıkarırsan ve sonra bir başkasını, bir başkasını; tüm atomları çıkarırsan, geriye hiçbir şey kalmaz... Yani madde yalnızca bir görünüştür.

Buda insan zihnini daha basit bir şekilde analiz etmiştir: O olası en büyük bilim adamlarından biridir. Egonun arzulardan, atomik arzulardan başka bir şey olmadığını söyler. Milyonlarca arzu vardır; seni onlar oluşturur. Teker teker arzuları çekip çıkarırsan, bir an gelir, hiç arzu kalmadığında sen kaybolursun... Yalnızca boşluk, yalnızca boş uzay kalır. Ve bu, der Buda, nirvanadır. Bu senin benliğinin tamamen sona ermesidir; sen artık yoksun. Ve Buda bunun sessizlik olduğunu söyler: Sen tamamen

kaybolmadığın sürece üzerine sessizlik çökemez. Buda der ki, sen sessiz olamazsın, çünkü sorun sensin; sen huzurlu olamazsın, çünkü sen hastalıksın ve sen asla mutlu olamazsın, çünkü tek engel sensin. Mutluluk her an gelebilir, ama sen engelsin. Sen olmadığında, mutluluk olacaktır; sen olmadığında, huzur olacaktır; sen olmadığında sessizlik olacaktır; sen olmadığında, esriklik olacaktır. İçsel benliğin tamamen boş olduğunda, bu boşluğun kendisi mutluluktur. İşte bu yüzden Buda'nın öğretilerine shunyawad, yani boşluğun felsefesi ya da sıfırın felsefesi denir.

Bu dört teknik bu benlik durumuna erişmek içindir ya da bu benliksizlik durumuna diyebilirsin... Fark yoktur. Buna olumlu bir terim verebilirsin, Hindular ya da Caynalar böyle yapmış, ruh demişlerdir ya da ona daha doğru, ama olumsuz bir terim verebilirsin, Buda bunu yapmış ve anatta, benliksizlik, ruhsuzluk demiştir. Sana bağlıdır. Ama sen ne dersen de, isimlendirilecek ve çağrılacak kimse yoktur, yalnızca sonsuz uzay vardır. İşte bu yüzden bunların nihai teknikler olduğunu, en hassas ve en zor teknikler olduğunu söylüyorum... Ama aynı zamanda en harika teknikler. Ve bu dört teknikten herhangi biri ile çalışabilirsen, erişilmez olanı kazanırsın.

109. Teknik

Edilgen biçimini duvarları deriden boş bir oda olarak hayal et... Boş.

Edilgen biçimini duvarları deriden boş bir oda olarak hayal et... Ama içeride, her şey boş. Bu en güzel tekniklerden biridir. Meditasyon duruşunda, gevşemiş, yalnız, belkemiğin dik, tüm bedenin gevşemiş olarak otur... Sanki tüm beden belkemiğinden asılıymış gibi. Sonra gözlerini kapat. Birkaç dakika için gevşemiş, daha fazla gevşemiş hisset, daha sakin, daha sakin daha sakin. Ahenk kazanmak için bunu birkaç dakika yap. Ve sonra aniden bedenini deriden duvarlar gibi hissetmeye başla, içeride hiçbir şey yok, içeride kimse yok, ev boş. Bazen düşüncelerin gelip geçtiğini, düşünce bulutlarının hareket ettiğini hissedeceksin, ama onların sana ait olduğunu düşünme. Sen yoksun. Onların boş bir gökyüzünde gezindiğini düşün... Kimseye ait değiller, kökleri yok.

Gerçekten de durum budur: Düşünceler tıpkı gökyüzünde hareket eden bulutlar gibidirler. Hiçbir kökleri yoktur ve gökyüzüne ait değildirler, yalnızca gökyüzünde gezinirler. Gelirler ve giderler ve gökyüzü dokunulmamış, etkilenmemiş kalır. Bedeninin yalnızca deriden duvarlar olduğunu, içeride hiç kimse olmadığını hisset. Düşünceler sürecektir... Eski alışkanlıklar, eski momentum, eski işbirliği yüzünden düşünceler gelmeye devam edecektir. Ama sen onların boşlukta hareket eden köksüz bulutlar olduklarını hayal et... Onlar sana ait değil, onlar kimseye ait değil. Ait olabilecekleri kimse yok... Sen boşsun. Bu zor olacaktır, ama yalnızca eski alışkanlıklar yüzünden. Zihnin bir düşünce yakalamak, onunla özdeşleşmek, onunla hareket etmek, ondan zevk almak, ona dalmak isteyecektir. Diren! Zevk alacak kimse olmadığını, savaşacak kimse olmadığını, bu düşünce ile herhangi bir şey yapacak kimse olmadığını söyle.

Birkaç gün, birkaç hafta içinde düşünceler yavaşlayacak, azalacaklardır. Bulutlar kaybolmaya başlayacaklardır ya da gelseler bile, düşünce barındırmayan büyük, bulutsuz gökyüzü boşlukları olacaktır. Bir düşünce geçecektir. Sonra, bir süre için bir başkası gelmeyecektir. Sonra bir başka düşünce gelecek ve sonra yine bir aralık olacaktır. O aralıklarda, ilk defa boşluğun ne olduğunu bileceksin. Ve bunu görmek seni öyle derin bir mutlulukla dolduracak ki, hayal bile edemezsin.

Gerçekten de bu konuda bir şey söylemek zordur, çünkü dil kullanılarak ne denirse densin sana atıfta bulunacaktır ve sen orada olmayacaksın. Mutlulukla dolacağını söylersem, bu saçma olur. Sen orada olmayacaksın, o zaman nasıl senin mutlulukla dolacağını söyleyebilirim? Mutluluk orada olacaktır. Derinin dört duvarı arasında mutluluk olacaktır, titreşecektir... Ama sen orada olmayacaksın. Üzerine derin bir sessizlik çökecektir, çünkü sen yoksan, hiç kimse rahatsızlık yaratamaz. Sen hep başkalarının seni rahatsız ettiğini düşünür durursun; sokaktaki trafiğin gürültüsü, çevrende oynayan çocuklar, mutfakta çalışan karın... Birileri seni rahatsız ediyor. Seni hiç kimse rahatsız etmiyor; rahatsızlığın sebebi sensin. Sen var olduğun için, her şey seni rahatsız edebilir. Sen olmasan, o zaman rahatsızlık sana dokunmadan boşluktan gelir ve geçer. Sen varsın... Çok alıngan, bir yara; her şey, hemen seni incitir.

Fantastik bir hikâye duydum. Üçüncü dünya savaşından sonra herkes ölmüş; artık yeryüzünde kimse yokmuş, yalnızca ağaçlar ve tepeler varmış. Büyük bir ağaç, eskiden olduğu gibi büyük bir gürültü çıkarmayı düşünmüş. Büyük bir kayadan aşağı düşmüş, olası her şeyi yapmış, ama gürültü çıkmamış. Çünkü gürültü için kulaklara ihtiyaç vardır, ses için senin kulaklarına ihtiyaç vardır. Sen yoksan, ses yaratılamaz. İmkânsızdır. Ben burada konuşuyorum.

Sen burada olduğun için ses çıkarıyorum. Burada kimse olmasa, ben konuşmaya devam edebilirim, ama ses çıkmaz. Ama ben sesi kendim için çıkarabilirim, çünkü ben işitebilirim. İşitecek kimse olmasa ses çıkmaz, çünkü ses senin kulaklarının bir tepkisidir.

Yeryüzünde kimse olmasa, güneş yükselir, ama ışık yaratamaz. Bu saçma görünür. Biz bunu kavrayamayız, çünkü biz hep güneşin doğduğunu ve aydınlık olduğunu düşünürüz. Senin gözlerine ihtiyaç vardır. Gözlerin olmadan güneş ışık yaratamaz. Doğmaya devam eder, ama boşuna olur, çünkü ışınlar boşluğun içinden geçer. Tepki verecek, bunun ışık olduğunu söyleyecek kimse olmaz. Işık senin gözlerinle ilgili bir olgudur. Sen tepki verirsin. Ses kulaklarınla ilgili bir olgudur. Sen tepki verirsin. Ne düşünüyorsun?.. Bahçede bir gül var, ama kimse geçmezse, kokusu olur mu? Tek başına bir gül koku yaratamaz. İmkânsızdır. Sana ve burnuna ihtiyaç vardır... Tepki verecek, bunun koku olduğu, gül kokusu olduğu yorumunu yapacak birine. Gül ne kadar çok uğraşırsa uğraşsın, bir burun yokken gül olamaz.

Sokaktaki gürültü aslında yoktur, o senin egonda vardır. Senin egon tepki verir ve bunun gürültü olduğunu söyler. Bu senin yorumundur. Bazen, farklı bir ruh halindeyken bundan zevk alabilirsin. O zaman gürültü gibi gelmez. Farklı bir ruh halindeyken bundan zevk alırsın. Ve sonra şöyle dersin: "Ne güzel müzik ama!" Ama hüzünlü bir anda, müzik bile bir rahatsızlığa dönüşür. Ama sen orada yoksan, yalnızca uzam, boşluk varsa, o zaman ne gürültü, ne müzik olur. Şeyler fark edilmeden içinden geçer gider. Çünkü çarpmaz, tepki verecek yara yoktur, karşılık verecek Kimse yoktur; bir ego bile yaratılmaz. Buda'nın nirvana dediği budur.

Ve bu teknik sana faydalı olabilir.

Edilgen biçimini duvarları deriden boş bir oda olarak hayal et... Boş.

Edilgen bir durumda, hareketsiz, hiçbir şey yapmayarak otur... Çünkü ne zaman bir şey yapsan yapan işe karışır. Gerçekte yapan yoktur. Yalnızca yapış yüzünden sen biri olduğunu hayal edersin. Buda, sırf bu yüzden güçtür. Sırf dilbilimsel biçimler yüzünden sorunlar çıkmıştır. Bir adamın yürüdüğünü söyleriz. Bu cümleyi analiz edersen, yürüyen biri var anlamına gelir. Ama Buda, yalnızca bir yürüyüş süreci var, yürüyen kimse yok, der. Gülüyorsun. Dil yüzünden gülen biri varmış gibi görünür. Buda, gülüş olduğunu, ama içeride gülen kimse olmadığını söyler. Gülerken bunu hatırla ve kimin güldüğünü bulmaya çalış. Kimseyi bulamayacaksın... Yalnızca gülüş vardır. Onun arkasında, onu yapan kimse yoktur. Hüzünlü olduğunda hüzünlü olan kimse yoktur, yalnızca hüzün vardır. Şuna bak. Yalızca hüzün. Bu bir süreçtir: Yalnızca kahkaha, yalnızca mutluluk, yalnızca hüzün. Arkasında kimse yoktur.

Sırf dil yüzünden biz ikili terimlerle düşünürüz. Bir hareket varsa, hareket eden biri olması gerektiğini söyleriz... Hareket eden. Tek başına hareketi hayal edemeyiz. Ama sen hiç hareket edeni gördün mü? Güleni gördün mü? Buda yaşam olduğunu, yaşam süreci olduğunu, ama içeride canlı olan biri bulunmadığını söyler. Ve sonra bir de ölüm vardır, ama ölen kimse yoktur. Buda için sen bir ikilik değilsin... İkiliği dil yaratır. Ben konuşuyorum. Konuşan biri gibi görünüyorum. Ama Buda yalnızca konuşma var, konuşan kimse yok, der. Bu bir süreç. Kimseye ait değil.

Ama bizim için bu zordur, çünkü bizim zihnimiz ikiliğe derinlemesine kök salmıştır. Ne zaman bir eylem düşünsek, içeride bir aktör, bir yapan hayal ederiz. İşe bu yüzden meditasyonda edilgen, hareket halinde olmayan bir biçim iyidir, çünkü o zaman boşluğa daha kolay düşebilirsin. Buda der ki: "Meditasyon yapma. Meditasyon halinde ol." Aralarındaki fark engindir. Tekrarlayacağım. Buda der ki: "Meditasyon yapma. Meditasyon halinde ol." Çünkü eğer meditasyon yaparsan, yapan işe karışır... Sen meditasyon yaptığını düşünürsün. O zaman meditasyon bir eylem olur. Buda, "Meditasyon halinde ol" der. Bu, tamamen edilgen ol,

hiçbir şey yapma ve bir yapan olduğunu düşünme, demektir. İşte bu yüzden bazen, yapan yapışta kaybolduğunda, ani bir mutluluk dalgası hissedersin. Bu, sen bir olduğun için gelir. Dans eden için bir an gelir, dans kontrolü ele geçirir ve dans eden kaybolur... O zaman ani bir mutluluk, ani bir güzellik, ani bir esriklik gerçekleşir. O kişi bilinmedik bir mutlulukla dolar. Ne olmuştur? Yalnızca yapış kalmıştır ve yapan artık yoktur.

Savaş cephesinde, bazen askerler derin bir mutluluğa erişir. Bunu kavramak güçtür, çünkü ölüme çok yakındırlar... Her an ölebilirler. Başta bu onları korkutur; korku içinde titrerler. Ama her gün durmaksızın titremeye, korkmaya devam edemezsin. İnsan alışır, ölümü kabullenir...

O zaman korku kaybolur. Ve ölüm bu kadar yakınken, herhangi bir yanlış harekette hemen ölebilecekken, yapan unutulur ve yalnızca görev kalır, yalnızca yapış kalır. Ve insanın öyle derinlemesine yapış halinde olması gerekir ki, 'ben varım' diye hatırlamasın. O 'ben varım' sorun yaratır. Iskalarsın. Eylemin tamamen içinde olmazsın. Ve işin ucunda yaşam vardır, bu yüzden ikiliğe cesaret edemezsin. Eylem bütünsel olur. Eylem bütünsel olduğunda, aniden hiç olmadığın kadar mutlu olursun.

Savaşçılar, sıradan hayatın sana veremeyeceği çok derin coşku fışkırmaları yaşamışlardır. Savaşın bu kadar cazip gelmesinin sebebi bu olabilir. Ve ***kshatriya***ların, savaşçıların ***mokşa'ya*** brahminlerden daha fazla erişmiş olmasının sebebi bu olabilir; çünkü brahminler hep düşünür, düşünür... Çok fazla zihinsel hareketlilik vardır. Yirmi dört Cayna ***tirthankarası,*** Ram, Krishna, Buda, hepsi ***kshatriya*** idi, savaşçı idi. Onlar en yüksek zirveye erişti.

Hiçbir işadamının o zirveye eriştiği duyulmamıştır. İşadamı öyle bir güvenlik içinde yaşar ki ikilikçi olmaya cesaret edebilir. Her ne yapıyorsa, asla bütünsel değildir. Kâr bütünsel bir eylem olamaz. Ondan zevk alabilirsin, ama o asla bir ölüm kalım meselesi olmaz. Onunla oynayabilirsin, ama hiçbir şey tehlikede değildir. Bu bir oyundur. Bir iş, bir oyun oynamaktır, para oyunu. Oyun çok tehlikeli değildir, bu yüzden işadamı hemen hemen her zaman ortalama kalır... Bir kumarbaz bile bir işadamından daha yüksek mutluluk zirvelerine erişebilir, çünkü bir

kumarbaz daima tehlike içinde hareket eder. O, sahip olduğu her şeyi ortaya koyar... O kumar anında yapan kaybolur.

Kumarın, savaşın bu kadar cazip olmasının sebebi bu olabilir. Benim anladığım kadarıyla, cazip gelen her şeyin arkasında, bir yerlerde saklanan bir esriklik, bir bilinmezlik olmalıdır, hayatın derin gizemine dair bir bakış gizli olmalıdır. Aksi halde hiçbir şey cazip gelmez.

Edilgenlik... Meditasyonda aldığın herhangi bir duruş edilgen olmalıdır. Hindistan'da en edilgen ***asanayı, en*** edilgen duruşu evrimleştirmişizdir, bu ***siddhasanadır.*** Ve güzelliği şuradadır: Bu siddhasana duruşunda, Buda'nın oturduğu gibi otururken, beden en derin edilgen duruşundadır. Uzanırken bile o kadar edilgen olmazsın; uyurken bile duruşun o kadar edilgen değildir, etkendir. Siddhasana neden bu kadar edilgendir? Pek çok sebebi vardır. Bu duruşta beden kilitlenmiş, kapanmıştır. Bedenin bir elektrik devresi vardır. Beden kapalı, kilitli iken, elektrik bedenin içinde döner durur, dışarıya sızmaz. Artık, belirli duruşlarda bedeninin enerji sızdıracağı kanıtlanmış, bilimsel bir olgudur. Beden enerji sızdırırken, durmaksızın enerji yaratması gerekir. Beden aktiftir. Sen sızdırdığın için beden dinamosu durmaksızın çalışmak zorunda kalır. Dış bedenden enerji sızarken, iç bedenin onu yenilemek için aktif olması gerekir. Bu yüzden en edilgen durum, hiç enerji sızdırmayan duruş olmalıdır.

Artık Batılı ülkelerde, özellikle de İngiltere'de, hastaları beden elektriklerini devre haline getirerek tedavi ediyorlar. Bu teknikler pek çok hastanede kullanılıyor ve çok faydalılar. Hasta bir kablo ağı üzerinde, yerde yatıyor. Kablo ağı sırf beden elektriğini devre haline getirmek için. Yarım saat yeterli ve hasta kendini öyle gevşemiş, öyle enerji dolu, öyle güçlü hissediyor ki oraya geldiğinde bu kadar zayıf olduğuna inanamıyor.

Tüm eski kültürlerde, enerji dışarı sızmasın diye insanlar gece belirli yönlere dönerek uyurlardı... Çünkü yerin manyetik bir gücü vardır. O manyetik gücü kullanmak için belli bir yöne bakarak yatman gerekir... O zaman yerin gücü bütün gece seni manyetize eder. Zıt yönde yatıyorsan güç seninle mücadele eder ve enerjin yok olur. Sabah pek çok insan kendisini çok depresif, çok zayıflamış hisseder. Öyle olmamalıdır, çünkü uykunun

seni canlandırması, sana daha fazla enerji vermesi gerekir. Ama yatağa giderken enerjik olan pek çok kişi sabah ölü gibi kalkar. Bunun için pek çok sebep olabilir, ama biri şudur: Yanlış yöne bakarak yatmaktadırlar. Yeryüzünün manyetik gücüne karşı yatıyorlarsa dağıldıklarını hissederler.

Bu yüzden, artık bilim adamları bedenin kilitlenebilecek bir elektrik devresi olduğunu söylemektedirler ve siddhasanada oturan pek çok yogiyi incelemişlerdir. O durumda bedenin sızdırdığı enerji minimumdadır; enerji korunmaktadır. Enerji korunurken içsel pillerin çalışmasına gerek olmaz, hareketliliğe gerek olmaz. Bu yüzden beden edilgendir. Bu edilgenlik içinde, aktif olduğun zamana göre daha boş olabilirsin.

Bu siddhasana duruşunda belkemiğin diktir ve tüm beden de diktir. Artık pek çok çalışma yapılmaktadır. Bedenin dikken, tamamen dikken, yerçekiminden etkilenmen minimuma iner. İşte bu yüzden uygun olmayan bir duruşta, senin uygunsuz bulduğun bir duruşta oturursan, uygunsuzluğun sebebi bedeninin yerçekiminden daha fazla etkilenmesidir. Dik otururken yerçekiminin etkisi minimuma iner, çünkü yalnızca belkemiğini çekebilir, başka bir yerini değil. İşte bu yüzden ayakta uyumak zordur. Shirshasanada, kafa üstü dururken uyumak hemen hemen imkânsızdır. Uyku için uzanman gerekir. Neden? Çünkü o zaman yeryüzünün, üzerindeki çekimi maksimuma çıkar... Ve maksimum çekiş seni bilinçsiz kılar. Uyku için yere uzanman gerekir, böylece yeryüzünün çekimi tüm bedene dokunur ve her hücreyi çeker. O zaman bilinçsiz olursun. Hayvanlar insandan daha bilinçsizdir, çünkü dik duramazlar. Evrimciler, insanın dik durabildiği için, iki ayak üzerinde durabildiği için evrimleştiğini söylerler. Yerçekiminin etkisi azalmıştır. Bu yüzden insan biraz daha farkında olabilir.

Siddhasanada, yerçekiminin etkisi minimumdadır. Beden hareketsizdir ve edilgendir, içeriye kapalıdır, kendi başına bir dünya olmuştur. Dışarıya çıkan, içeriye giren hiçbir şey yoktur. Gözler kapalıdır, eller kilitlidir, ayaklar kilitlidir... Enerji çember halinde hareket eder. Ve ne zaman enerji çember halinde hareket etse, içsel bir ritim, içsel bir müzik yaratır. O müziği ne kadar fazla dinlersen, kendini o kadar gevşemiş hissedersin.

Edilgen biçimini boş bir oda olarak hayal et... Tıpkı boş bir oda gibi... Duvarları deriden... Boş. O boşluğa düşmeye devam et. Bir an gelecek, her şeyin kaybolduğunu hissedeceksin; kimsenin olmadığını, evin boş olduğunu, evin efendisinin kaybolduğunu, buharlaştığını. O boşlukta, o aralıkta, sen içeride yokken, ilahi olan olacaktır. Sen olmadığında Tanrı vardır. Sen olmadığında mutluluk vardır. Bu yüzden kaybolmaya çalış. İçeriden kaybolmaya çalış.

110. Teknik

Ey zarif kişi, oyna. Evren, zihninin, içinde sonsuzca oynayıp sıçradığı boş bir kabuktur.

Ey zarif kişi, oyna. Evren, zihninin, içinde sonsuzca oynayıp sıçradığı boş bir kabuktur. İkinci teknik oyun boyutuna dayalıdır. Bunun anlaşılması gerekir. Sen hareketsizsen, derin boşluğa, içsel uçuruma düşmek iyidir. Ama bütün gün boş olamazsın, bütün gün edilgen olamazsın. Bir şeyler yapman gerekir. Eylem temel gerekliliktir, aksi halde canlı olamazsın. Yaşam hareketlilik demektir. Bu yüzden birkaç saat için hareketsiz olabilirsin, ama yirmi dört saat boyunca hareketli olman gerekir. Ve meditasyon yaşam tarzın olmalıdır, bir parça olmamalıdır. Aksi halde onu kazanır, kaybedersin. Bir saat hareketsiz olmuşsan, sonra yirmi üç saat hareketli olman gerekir. Aktif güçler daha fazla olacaktır ve hareketsizliğin ile eriştiğin her şeyi yok edecektir. Aktif güçler yok edecektir. Ve ertesi gün yine aynısını yaparsın: Yirmi üç saat yapanı biriktirirsin ve bir saat için onu geride bırakman gerekir. Bu zor olacaktır. Bu yüzden zihnin iş ve eylem hakkındaki tavrını değiştirmelidir. İkinci tekniğin amacı budur.

İş iş olarak değil oyun olarak düşünülmelidir. İş bir oyun olarak düşünülmelidir. O konuda ciddi olmamalısın; oyun oynayan çocuklar gibi olmalısın. Oyun anlamsızdır, erişilecek hiçbir şey yoktur; yalnızca eylemin kendisinden zevk alınmalıdır. Zaman zaman oynuyorsan ayrımı hissedebilirsin. Çalıştığın zaman farklıdır: Ciddisin, yüklenmişsin, sorumlusun, endişelisin, çünkü hedef sonuçtur, amaçtır. İşin kendisi zevk almaya değer değildir. Asıl önemli olan gelecektir, sonuçtur. Oyunda sonuç

yoktur. Sürecin kendisi mutluluk vericidir. Ve sen endişeli olmazsın, ciddi bir şey değildir. Ciddi görünsen bile, bu yalnızca roldür. Oyunda sürecin kendisinden zevk alırsın; çalışırken süreçten zevk alınmaz... Önemli olan hedeftir, sonuçtur. Bir şekilde sürece tahammül edilmesi gerekir. Sonuca ulaşılması gerektiği için yapılmalıdır. Bu olmadan sonuca ulaşabilirsen, hareketlilikten hemen vazgeçip sonuca sıçrayabilirsin.

Ama oyunda bunu yapmazsın. Oyun olmadan sonuca ulaşabilecek olsan, o zaman sonuç boşuna olur. Oyun yalnızca süreç sayesinde anlamlıdır. Örneğin, iki futbol takımı sahadadır. Sırf para atarak kimin kazanacağına ve kimin kaybedeceğine karar verebilirler. Neden bunca çaba harcasınlar, boş yere kendilerini yorsunlar? Para atarak kolaylıkla kararlaştırılabilir. Sonuç orada olur. Bir takım kazanır, diğeri kaybeder. Neden bunun için çalışsınlar? Ama o zaman bir anlamı, bir önemi olmaz. Sonuç anlamlı değildir, sürecin kendisi anlamlıdır. Kimse kazanmasa, kimse kaybetmese bile oyun oynamaya değer. Eylemin kendisinden zevk alınır.

Oyun boyutu tüm hayatına uygulanmalıdır: Ne yaparsan yap, öyle bütünsel bir şekilde eylem içinde ol ki sonuç önemsiz olsun. Sonuç gelebilir, gelecektir, ama zihnindeki bu değildir. Sen oyun oynuyorsun, zevk alıyorsun.

Arjuna'ya geleceği ilahi olanın ellerine bırakmasını söylerken Krishna'nın kastettiği buydu. Eyleminin sonucu ilahi olanın ellerinde, sen yalnızca yap. Bu yalnızca yapış, bir oyun olur. İşte, Arjuna'nın anlamakta güçlük çektiği budur, çünkü o der ki, eğer yalnızca bir oyunsa, neden öldürüyoruz, neden savaşıyoruz? O işin ne olduğunu anlayabilir, ama oyunun ne olduğunu anlayamaz. Ve Krishna'nın tüm hayatı yalnızca oyundur. Bu kadar ciddiyetsiz bir adamı hiçbir yerde bulamazsın. Tüm hayatı yalnızca bir oyundur, bir dramdır. O her şeyden zevk almaktadır, ama hiçbir şeyi ciddiye almamaktadır. O yoğun bir şekilde zevk almaktadır, ama sonuç için endişelenmemektedir. Ne olduğu önemsizdir.

Arjuna için Krishna'yı anlamak güçtür, çünkü o hesaplar, sonuç terimleri ile düşünür. Gita'nın başında şöyle der: "Bütün bunlar saçma

görünüyor. İki tarafta dostlarım ve akrabalarım savaşmaya hazırlanıyor. Kim kazanırsa kazansın, bir kayıp olacak, çünkü ailem, akrabalarım, dostlarım yok olacak. Ben kazansam bile hiçbir şeye değmeyecek, çünkü zaferimi kime göstereceğim? Zaferler ancak dostlar, akrabalar, aile zevk alacaksa anlamlıdır. Ama kimse olmayacak, zafer yalnızca ölü bedenler üzerine olacak. Onu kim takdir edecek? Kim, 'Arjuna, büyük bir başarı kazandın?' diyecek? Bu yüzden, yensem de, yenilsem de saçma görünüyor. Bütün bunlar saçma." Vazgeçmek istiyor. Ölümcül derecede ciddi. Ve hesap yapan herkes böyle ölümcül derecede ciddi olur.

Gita'nın arka planı benzersizdir. Savaş en ciddi iştir. O konuda oyuncu olamazsın, çünkü yaşamlar söz konusudur, milyonlarca can söz konusudur... Oyuncu olamazsın. Ve Krishna, orada bile oyuncu olman gerektiği konusunda ısrar eder. Sonunda ne olacağını düşünmezsin, yalnızca burada ve şu anda olursun. Yalnızca oyun oynayan bir savaşçı olursun. Sonuç için endişelenme, çünkü sonuç ilahi olanın ellerindedir. Ve sonucun ilahi olanın ellerinde olup olmaması bile önemli değildir. Önemli olan, onun senin ellerinde olmaması gerektiğidir. Onu sen taşımamalısın. Onu sen taşırsan, o zaman hayatın meditasyon dolu olamaz.

Bu ikinci teknik şöyle der:

Ey zarif kişi, oyna.

Bırak tüm hayatın yalnızca bir oyun olsun.

Evren, zihninin, içinde sonsuzca oynayıp sıçradığı boş bir kabuktur.

Zihnin sonsuzca oynamaya devam eder: Her şey boş bir odadaki düş gibidir. Meditasyon yaparken, insanın oynayıp sıçrayan, çocuklar gibi oynayan, taşkın enerjiden sıçrayan zihne bakması gerekir, o kadar. Düşünceler sıçramaktadır, oynamaktadır, bu yalnızca bir oyundur... Onları ciddiye alma. Kötü bir düşünce gelse bile, vicdan azabı hissetme. Ya da eğer çok harika bir düşünceyse, çok iyi bir düşünceyse... İnsanlığa hizmet etmek ve tüm dünyayı dönüştürmek istiyorsan; yeryüzüne cenneti getirmek istiyorsan... O düşünce aracılığı ile fazla ego edinme, büyük bir insan olduğunu hissetme. Bu yalnızca oynayıp sıçrayan zihnindir. Bazen

düşer, bazen yükselir... Yalnızca taşkın enerjidir, pek çok şekil ve biçim alır. Zihin hep taşkın bir pınardır, başka bir şey değil.

Oyuncu ol, der Şiva: "Ey zarif kişi, oyna." Oyuncunun yaklaşımı, eylemden zevk almaktır, kendi başına eylem iyi, demektir. Kâr hedefi yoktur; oyuncu hesapçı değildir. İşadamına bak. Her ne yapıyorsa, kâr hesabı yapmaktadır, bundan ne çıkarı olacağını hesaplamaktadır. Bir müşteri gelir. Müşteri bir kişi değildir, yalnızca bir araçtır. Ondan ne kâr elde edilebilir? O, nasıl istismar edilebilir? Derinlerde ne söyleyeceğini, ne yapacağını hesaplamaktadır. Her şey yönlendirmek, sömürmek için hesaplanmaktadır. İşadamı kişi ile ilgilenmez, anlaşma ile ilgilenmez, hiçbir şeyle ilgilenmez... O yalnızca gelecekle, kârla ilgilenir.

Doğu'ya bak: Köylerde, işadamı hâlâ yalnızca bir kâr elde edici değildir, müşteri henüz yalnızca bir şeyler satın alan insan değildir. Bu işten Keyif alırlar. Yaşlı büyükbabamı hatırlıyorum. Bir kumaş tüccarı idi ve ben ve tüm ailem bu işten bu kadar zevk almasına şaşırıyorduk. Müşterilerle saatlerce oynadığı bir oyun gibiydi. On rupilik bir şeye elli rupi isterdi ve bunun saçma olduğunu bilirdi. Ve bunu müşterileri de bilirdi, fiyatın on rupiye yakın olması gerektiğini bilirlerdi ve onlar da iki rupiden başlardı. Sonra uzun bir çekişme başlardı... Saatlerce. Babam ve amcalarım kızardı. "Neler oluyor? Neden yalnızca fiyatını söylemiyorsun?" Ama büyükbabamın kendi müşterileri vardı. Geldiklerinde sorarlardı: "Dada nerede, büyükbaba nerede? Çünkü onunla bir oyun oluyor. Bir iki rupi kaybetsek bile, az da olsa çok da, önemli olan bu değil!"

Bundan zevk alıyorlardı. Eylemin kendisi yapmaya değer bir şeydi. Onun aracılığı ile iki insan iletişim kuruyordu. İki insan bir oyun oynuyor ve bunun bir oyun olduğunu biliyorlardı... Çünkü elbette sabit bir fiyat mümkündü.

Batı'da, insanlar daha hesapçı ve daha kâr yönelimli olduğundan artık sabit fiyatlar koyuyorlar. Zaman harcamayı anlayamıyorlar. Neden zaman harcasınlar ki? Birkaç dakika içinde iş halledilebilir. Hiç gerek yok. Tam fiyatı yazabilirsin. Neden saatlerce çekişeceksin? Ama o zaman oyun

kaybolur ve her şey tekdüzeliğe dönüşür. Makineler bile yapabilir bunu. İşadamına gerek yoktur; müşteriye gerek yoktur.

Bir psikanalist o kadar meşgul biriymiş ki, o kadar çok hastası varmış ki herhangi biri ile kişisel ilişki kurması zormuş. Bu yüzden her hastasına bir kasetçalar veriyormuş ve kasetçalar hastaya psikanalist ne demek istiyorsa söylüyormuş.

Bir seferinde, çok zengin bir hastanın randevu saati gelmiş. Psikanalist bir otele giriyormuş. Aniden hastanın orada oturduğunu görmüş. Bu yüzden sormuş: "Sen burada ne yapıyorsun? Bu saatte benimle olman gerekiyordu." Hasta demiş ki: "O kadar meşgulüm ki söyleyeceklerimi kasede kaydettim. İki kasetçalar birbirleri ile konuşuyor. Senin söyleyeceklerini benim kayıt cihazım kaydediyor, benim söyleyeceklerimi senin kaydedicin dinleyip kaydediyor. Aynı zamanda, ikimiz de özgürüz." Fazla hesapçı olursan kişiler kaybolur ve işin içine daha fazla makineleşme girer.

Şimdi bile, Hint köylerinde pazarlık devam ediyor. Bu bir oyun ve zevk almaya değer. Oyun oynuyorsun. İki zekâ arasında bir maç bu ve iki insan derin iletişime geçiyor. Ama zaman kazandırmıyor. Oyunlar asla zaman kazandırmaz. Ve oyunlarda zaman için endişelenmezsin. Kaygısız olursun ve her ne oluyorsa, o anda zevk alırsın. Oyuncu olmak tüm meditasyon süreçlerinin en derin temellerinden biridir. Ama biz işadamı gibiyiz; bunun için eğitilmişiz. Bu yüzden, meditasyon yaparken bile bir hedef, bir sonuç arıyoruz. Ve ne olursa olsun tatmin olmuyoruz.

İnsanlar bana geliyor ve şöyle diyor: "Evet, meditasyon büyüyor, ilerliyor. Daha mutlu, biraz daha sessiz, daha rahat hissediyorum, ama başka hiçbir şey olmuyor." Hangi başka bir şey? Buna benzer insanların başka bir gün gelip şöyle diyeceğini biliyorum: "Evet, nirvanayı hissediyorum, ama başka hiçbir şey olmuyor. Mutluyum, ama başka hiçbir şey olmuyor." Hangi başka bir şey? O kişi bir kâr arıyor ve eline görünür bir şey, bankaya yatırabileceği bir şey geçmediği sürece tatmin olmayacak. Sessizlik ve mutluluk öylesine belirsizdir ki, onlara sahip olamazsın, onları kimseye gösteremezsin.

Her gün bana insanlar geliyor ve hüzünlü olduklarını söylüyorlar. İşyerlerinde bile beklenmemesi gereken bir şey bekliyorlar... Ve bunu meditasyonlarından bekliyorlar. İş eğitimi almış işadamı zihinleri meditasyona karışıyor... Bundan ne kâr edilebilir?

İşadamı oyuncu değildir. Ve eğer oyuncu değilsen, meditasyon dolu olamazsın. Daha, daha oyuncu ol. Oyunla zaman harca. Çocuklarla oyun oynamak iş görür. Kimse olmasa bile, odada tek başına oynayıp sıçrayabilirsin, oyuncu olabilirsin. Zevk al. Ama zihnin ısrar eder durur: "Sen ne yapıyorsun, zaman harcıyorsun? Bu zamandan bir şey kazanabilirsin. Bir şey yapabilirsin ve sen yalnızca sıçrıyor, şarkı söylüyor, dans ediyorsun. Ne yapıyorsun? Delirdin mi?"

Dene. İşinden mümkün olduğunca çok zaman çal ve oyuncu ol. Ne olursa. Resim yapabilirsin, sitar çalabilirsin, hoşuna giden herhangi bir şey... Ama oyuncu ol. Kâr arama, gelecek görme, yalnızca şu anı gör. Ve sonra, o zaman içeride de oyuncu olabilirsin. O zaman düşüncelerinin üzerine atlayabilir, onlarla oynayabilir, onları oraya buraya fırlatabilir, onlarla dans edebilirsin, ama onları ciddiye almazsın.

Zihin söz konusu olduğu zaman pek çok insan bilinçsizdir. Zihinlerinde olan biten hakkında bilinçsizdirler; zihnin onları nereye götürdüğünü bilmeden sürüklenmektedirler. Zihnin yollarla işlediğinin farkında olsan, neler olduğuna şaşardın. Zihin çağrışımlarla çalışır. Sokakta bir köpek havlar. Havlama kafana ulaşır... Ve başlarsın. Bu köpek havlamasından dünyanın diğer ucuna ulaşabilirsin. Köpeği olan bir arkadaşını hatırlayabilirsin. Sonra bu köpek gider ve arkadaş aklına gelir ve arkadaşının güzel bir karısı vardır, karısı güzeldir... Ve artık hareket etmektesindir. Dünyanın diğer ucuna gidebilirsin ve sana oyun oynayanın yalnızca bir köpek olduğunu hiç hatırlamazsın; o yalnızca havladı ve seni bu yola koydu ve sen hareket etmeye başladın.

Bilim adamlarının bu konuda söyledikleri seni utandırırdı. Bu yolun zihninde sabitlenmiş olduğunu söylerler. Aynı durumda, aynı köpek yine havlasa, sen yine bu yolu takip edersin; Arkadaş, köpek, kadın... Güzel kadın... Yine aynı yoldan gidersin.

İnsan beynine elektrotlar bağlayarak pek çok deney yapmışlardır. Beynin belli bir noktasına dokunurlar ve o zaman belli bir anı salıverilir. Aniden beş yaşında, bahçede oynayan, kelebek kovalayan bir çocuk olduğunu görürsün. Sonra art arda gelir: Kendini iyi hissedersin, her şey güzeldir; hava, bahçe, koku, her şey canlanır. Yalnızca anı değildir, yeniden yaşarsın. Sonra elektrot çekilir ve anı durur. Elektrot yine aynı noktaya dokunursa, yine aynı anı gelir. Bir şeyi mekanik olarak hatırlıyor gibi olursun. Ve hep belli bir yerden başlar ve belli bir yerde biter ve sonra baştan başlar... Tıpkı bir teybe kaydetmişsin gibi. Beyninde milyonlarca anı vardır, milyonlarca hücre kaydetmektedir ve hepsi mekaniktir.

İnsan beyni üzerine yapılan deneyler çok tuhaftır, çok bilgi vericidir. Anılar tekrar tekrar canlandırılabilir. Deney yapan biri, üç yüz kez denedi ve anı hep aynı oldu... Kaydedilmişti. Deney yapılan kişi farkına vardı ve bunun çok, çok tuhaf olduğunu düşündü, çünkü kontrol kendisinde değildi, o hiçbir şey yapamıyordu. Elektrot oraya dokunduğunda anı başlıyordu ve o görmek zorunda kalıyordu. Üç yüz kez, yavaş yavaş bir tanığa dönüştü. Anıyı görüyordu, ama aynı zamanda kendisinin farklı olduğunu, bu anının farklı olduğunu fark etti. Bu deney meditasyon yapanlar için çok faydalı olabilir, çünkü zihninin mekanik bir kaydediciden başka bir şey olmadığını anladığın zaman, sen ayrı olursun.

Bu zihne dokunulabilir. Artık bilim adamları diyor ki, eninde sonunda sana ıstırap, endişe veren tüm merkezleri kesip atabileceğiz, çünkü tekrar tekrar aynı şeye dokunuluyor ve her şeyin baştan yaşanması gerekiyor.

Müritlerle pek çok deney yaptım. Aynı şeyi yapıyorlar, aynı kısır döngüde ilerliyorlar, tekrar, tekrar... Tanık olmadıkları sürece bu mekanik bir şey. Her hafta karına aynı şeyi söylersen, tamamen aynı şeyi, tepki göstereceğini bilirsin. Yedi günden sonra, unuttuğu zaman, aynı şeyi söyle: Tepki gösterecektir. Sonra kaydet... Tepki aynı olacaktır. Bir düzenin sabitlendiğini sen biliyorsun, karın biliyor... Ve bu devam ediyor. Havlayan bir köpek bile başlatabilir düzeni. Bir şeye dokunuluyor, bir elektrot işe karışmış oluyor. Bir yolculuğa çıkıyorsun.

Yaşamda oyuncuysan, o zaman içeride, zihinde de oyuncu olabilirsin. Televizyonda bir şey izliyor gibi olursun: Sen karışmazsın, sen yalnızca bir izleyicisin, seyircisin. Bak ve zevk al. İyi deme, kötü deme, kınama, takdir etme, çünkü bunlar ciddi şeylerdir. Ekrana çıplak bir kadın gelirse, bunun kötü olduğunu söyleme, şeytanın sana oyun oynadığını söyleme. Sana oyun oynayacak şeytan yoktur. Buna, bir ekranmış gibi, bir sinema ekranıymış gibi bak. Ve oyuncu ol: Kadına, "Bekle," de. Onu dışarı itmeye çalışma, çünkü ne kadar itersen o kadar içeri girer... Kadınlar zordur. Onu takip de etme. Takip edersen, o zaman sorun çıkar. Takip etme, savaşma... Kural budur. Bak ve oyuncu ol. Yalnızca "merhaba" ya da "günaydın" de. Yalnızca bak ve hiç rahatsız olma. Bırak kadın beklesin. Kendi kendine, geldiği gibi gidecektir: O kendi başına hareket etmektedir. O seninle ilgili değildir, o yalnızca hafızadaki bir şeydir. Aynı durumda anı yeniden gelecektir, yalnızca bir resimdir. Oyuncu ol. Zihninle oyuncu olabilirsen, zihnin kısa sürede geride kalır, çünkü zihin ancak sen ciddiysen orada olabilir. Aradaki bağlantı, köprü ciddiyettir.

Ey zarif kişi, oyna. Evren, zihninin içinde sonsuzca oynayıp sıçradığı boş bir kabuktur.

111. Teknik

Ey tatlı yürekli, biliş ve bilmeyiş, varoluş ve olmayış üzerine meditasyon yap. Sonra ikisini de bir kenara bırak, ki sen olasın.

... Biliş ve bilmeyiş, varoluş ve olmayış üzerine meditasyon yap. Hayatın olumlu yanları, sonra olumsuz yanları üzerine meditasyon yap... Sonra ikisini de bir kenara bırak, çünkü sen ikisi de değilsin. Sonra ikisini de bir kenara bırak, ki sen olasın.

Şu şekilde bak. Bir doğum üzerine düşün: Bir çocuk doğar, sen doğarsın. Sonra büyürsün, genç olursun... Bütün bu büyüme üzerine meditasyon yap. Sonra yaşlanırsın, sonra ölürsün. En baştan itibaren, babanın ve annenin seni yarattığı anı, annenin rahminde var olduğun anı düşün. İlk hücreyi. Oradan en sona bak, bedenin cenaze ateşi üzerinde yanıyor ve tüm akrabaların çevrende duruyor. Sonra ikisini de bir kenara

bırak... Doğan kişiyi ve ölen kişiyi. İkisini de bir kenara bırak ve sonra içeriye bak. İşte oradasın... Asla doğmamış, asla ölmeyecek olan.

... Biliş ve bilmeyiş, varoluş ve olmayış. Sonra ikisini de bir kenara bırak ve sen ol. Bunu her olumlu-olumsuz kutupla yapabilirsin. Burada oturuyorsun. Ben sana bakıyorum. Seni biliyorum. Gözlerimi kapattığım zaman artık orada değilsin, seni bilmiyorum. Sonra ikisini, bildiğim bilgisini ve bilmediğim bilgisini bir kenara koy... Boş olursun. Çünkü hem bilgiyi, hem bilgisizliği bir kenara kaldırdığın zaman boş kalırsın.

İki tür insan vardır: Bazıları bilgi doludur, bazıları cehalet doludur. "Biliyoruz" diyen insanlar vardır. Egoları bilgilerine bağlıdır. Ve "Biz cahiliz" diyen insanlar vardır. Onlar kendi cehaletleri ile doludur. "Biz cahiliz," derler. "Bilmiyoruz." Biri bilgiyle, diğeri cehaletle özdeşleşmiştir, ama ikisi de bir şeye sahiptir, ikisi de bir şeyi bağrına basmıştır. İkisini de kenara it, bilişi ve bilmeyişi, böylece ikisi de olmazsın... Ne cahil, ne bilgili. Hem olumluyu, hem olumsuzu bir kenara it. O zaman sen kim olursun? Aniden beliren kimdir? Ötenin, aşanın farkına varırsın. Olumluyu ve olumsuzu bir kenara iterek, boş kalırsın. Kimse olmazsın, ne bilge, ne de cahil. Nefreti ve sevgiyi bir kenara bırak, dostluğu ve düşmanlığı bir kenara bırak... İki kutup bir kenara bırakıldığında sen boş kalırsın.

Ama bu zihnin bir hilesidir. Zihin birini bir kenara bırakabilir, ama asla ikisini birden asla. Birini bir kenara bırakabilir... Cehaleti bir kenara bırakabilirsin, sonra bilgiye tutunursun. Acıyı bir kenara bırakabilirsin, ama sonra zevke tutunursun. Düşmanlığı bir kenara bırakabilirsin, ama sonra dostlara tutunursun. Ve tam tersini yapan birkaç kişi de vardır: Onlar dostluğu bir kenara bırakırlar ve düşmanlara tutunurlar, sevgiyi bir kenara bırakırlar ve nefrete tutunurlar, serveti bir kenara bırakırlar ve fakirliğe tutunurlar ve bilgiyi, yazmaları bir kenara bırakırlar ve cehalete tutunurlar. Bu insanlar dünyadan vazgeçmek konusunda büyüktürler. Sen her neye tutunuyorsan, onlar bir kenara bırakırlar ve zıddına tutunurlar... Ama yine de tutunurlar.

Sorun tutunmadır, çünkü tutunursan boş olamazsın. Tutunma... Bu tekniğin mesajı budur. Olumlu ya da olumsuz hiçbir şeye tutunma, çünkü

tutunmayarak, kendini bulursun. Sen oradasın, ama tutunma yüzünden gizli kalıyorsun. Tutunma yokken sen ortaya çıkarsın, üzerindeki örtü açılır. Patlarsın.

112. Teknik

Desteksiz, ebedi, kıpırtısız, uzama gir.

Desteksiz, ebedi, kıpırtısız, uzama gir. Bu teknikte uzayın üç niteliği verilmektedir. Desteksiz: Uzayda destek olamaz. Ebedi: Uzay sona eremez. Kıpırtısız: Uzay sessizdir. Bu uzama gir, o senin içindedir.

Ama zihin hep destek ister. İnsanlar bana geliyor ve onlara, "Sessizce, kapalı gözlerle otur ve hiçbir şey yapma," dediğimde onlar, "Bana biraz ***avalamban,*** biraz destek ver. Destek olarak bir mantra ver bana, çünkü oturamıyorum," diyorlar. Yalnızca oturmak zordur. Onlara bir mantra verirsem, sorun olmaz. Mantrayı tekrarlar dururlar. O zaman kolaydır. Destekle, asla boş olmazsın, işte bu yüzden kolaydır. Bir şey devam etmelidir, bir şey yapıyor olmalısın. Yaparken, yapan kalır. Yaparken, sen dolu olursun. Aumkar, Aum, Ram, İsa, Ave Maria, herhangi bir şeyle dolu olabilirsin... Herhangi bir şeyle dolu olabilirsin, ama doluşundur. O zaman sorun olmaz. Zihin boşluğa direnir. O hep başka bir şeyle dolu olmak ister, çünkü ancak dolarsa var olabilir. Bir şeyle dolu olmazsa kaybolur. Boşlukta zihinsizliğe erişirsin. İşte bu yüzden zihin destek ister.

İçsel uzama girmek istiyorsan destek isteme. Her tür desteği, mantrayı, tanrıyı, yazmayı, sana destek veren her şeyi bırak. Desteklendiğini hissediyorsan, bunu bırak ve içeriye git... Desteksiz. Korku verici olacaktır; korkacaksın. Tamamen kaybolabileceğin bir yere gidiyorsun. Geri dönemeyebilirsin, çünkü tüm destekler kaybolacak. Kıyı ile bağlantın kaybolacak ve bu ırmağın seni nereye götüreceğini kimse bilmiyor. Desteğin kayboldu. Sonsuz bir uçuruma düşebilirsin. Bu yüzden korku seni ele geçirir ve sen destek istersin. Sahte bir destek olsa bile ondan zevk alırsın. Sahte bir destek bile yardımcı olabilir. Çünkü zihin gerçek destek ile sahte destek arasında ayrım yapmaz... Destek olmalıdır, önemli olan budur. Yalnız değilsin, biri var ve seni destekliyor.

Bir kez bir adam geldi bana. Bir evde yaşıyordu ve orada ruhlar, hayaletler olduğunu hissediyordu. Ve çok endişeleniyordu. Endişeleri yüzünden hayaller görmeye başlamıştı. Endişeler yüzünden hastalanmış, zayıflamıştı. Karısı dedi ki: "Bu evde biraz daha yaşarsan ben gidiyorum." Çocukları bir akrabanın evine gönderildi.

Adam bana geldi ve şöyle dedi: "Artık çok zor oldu. Onları açıkça görüyorum. Gece yürüyorlar. Ev ruhlarla dolu. Bana yardım et." Ben de ona resimlerimden birini verdim ve dedim ki: "Bunu al. Artık o ruhlarla ben uğraşacağım. Sen sessizce uyu, hiç endişelenme. Gerçekten de, onlarla ben uğraşacağım, onların icabına bakacağım. Artık bu benim işim. Sen karışma. Artık senin ilgilenmene gerek yok." Adam ertesi gün geldi. Dedi ki: "Uyudum, çok güzeldi! Bir mucize yarattın!"

Ben destek vermek dışında hiçbir şey yapmamıştım. Destek sayesinde zihin dolar. Artık boş değildir; orada biri bulunmaktadır.

Sıradan yaşamda sen sahte desteklere dayanırsın, ama işe yararlar. Ve sen yeterince güçlenmediğin sürece onlara ihtiyaç duyacaksın. İşte bu yüzden bunun nihai teknik olduğunu söylüyorum... Desteksizlik.

Buda ölüyormuş ve Ananda ona sormuş: "Artık bizi terk ediyorsun, ne yapalım? Nasıl erişelim? Bundan sonra nasıl ilerleyelim? Usta gittikten sonra, biz ömürler boyunca karanlıkta gezineceğiz. Bize yol gösterecek, bize rehberlik edecek kimse olmayacak, ışık kayboluyor." Buda demiş ki: "Senin için iyi olacak. Ben yokken, sen kendi ışığın olacaksın. Yalnız hareket et, destek isteme, çünkü son engel destektir."

Ve olmuş. Ananda aydınlanmış. Buda'nın yanında kırk sene yaşamış, en yakın müridiymiş, Buda'nın gölgesi gibiymiş, onunla hareket ediyor, onunla yaşıyormuş; onunla en uzun ilişkisi olan Ananda'ymış. Kırk sene boyunca Buda'nın sevecenliği üzerine yağmış... Kırk sene. Ama hiçbir şey olmamış. Ananda her zamanki gibi kalmış. Ve Buda'nın ölümünden sonraki gün, Ananda aydınlanmış...

Ertesi gün, hemen ardından. Desteğin kendisi engelmiş. Buda artık yokken, Ananda destek bulamamış. Bu zordur. Bir buda ile yaşıyorsan, buda

gittiğinde, kimse sana destek olamaz. Artık kimse tutunmaya değmez. Bir budaya tutunan biri bu dünyada başka hiçbir şeye tutunamaz. Tüm dünya ona boş gelir. Bir kez bir budayı ve onun sevgisini, sevecenliğini tanıyınca, o zaman hiçbir sevgi, hiçbir sevecenlik bununla karşılaştırılamaz. Bir kez bunun tadının alınca, başka hiçbir şey tatmaya değmez. Bu yüzden Ananda kırk seneden sonra ilk kez yalnız kalmış, tamamen yalnız. Destek bulmasının yolu yokmuş. O en yüksek desteği tanımış; daha düşük destekler işe yaramazmış. Ertesi gün aydınlanmış. İçsel uzama gitmiş, desteksiz, ebedi, kıpırtısız kalmış olmalı.

Bu yüzden unutma, destek bulmaya çalışma. Desteksiz ol. Bu tekniği deniyorsan, desteksiz ol. Krishnamurti'nin öğrettiği de budur: "Desteksiz ol. Bir ustaya tutunma. Bir yazmaya tutunma. Hiçbir şeye tutunma."

Her ustanın yaptığı budur. Bir ustanın tüm çabası seni kendisine çekmek, senin ona tutunmaya başlamanı sağlamaktır. Sen ona tutunmaya başladığında, sen ona yaklaştığında, onunla yakınlaştığında, o zaman bu tutunmanın kesilmesi gerektiğini bilir. Ve artık başka bir şeye tutunamazsın... Bitmiştir. Başka birine gidemezsin... Bu imkânsızdır. Sonra tutunmayı keser ve aniden desteksiz kalırsın. Başlangıçta acı vericidir. Ağlarsın, bağırırsın ve tüm benliğin kaybolmuşsun gibi hisseder. Acının en derin uçurumlarına düşersin. Ama oradan, desteksizce yükselirsin.

Desteksiz, ebedi, kıpırtısız, uzama gir.

O uzamın başı, sonu yoktur. Ve o uzam tamamen sessizdir. Hiçbir şey yoktur... Titreşen tek bir ses, tek bir dalga bile. Her şey kıpırtısızdır.

O nokta senin içindedir. Her an içine girebilirsin. Desteksiz olacak cesaretin varsa, bu an bile girebilirsin. Kapı açıktır. Davet herkesedir, bütün herkese. Ama cesarete gerek vardır; yalnız kalma cesareti, boş olma cesareti, çözülme ve erime cesareti, ölme cesareti. Ve eğer içsel uzamının içinde ölebilirsen, asla ölmeyen hayata erişirsin, ***amrit'e,*** ölümsüzlüğe erişirsin.

80. BÖLÜM -Her Şey ve Hiçbir Şey Aynı Anlama Gelir

SORULAR

İçimizde Kimse yoksa neden ona varlık diyoruz? Aydınlanmış biri nasıl karar verir?

Mistikler neden sessiz yerlerde yaşarlar?

Bilincin sonsuz olduğunu nereden biliyorsun?

Benim aydınlanmamın dünyanın geri kalanına ne faydası dokunur?

İlk soru:

Osho, aslında içimizde kimse olmadığını, yalnızca bir boşluk olduğunu söyledin, ama o zaman neden buna varlık, merkez diyorsun?

Var olmak ya da olmamak, her şey ya da hiçbir şey... Çelişkili görünürler, ama ikisi de aynı anlama gelmektedir. Her şey ve hiçbir şey aynı anlama gelir. Sözlüklerde zıt görünürler, ama hayatta değildirler. Kimse anlamaz. Şu şekilde bak: Hepinizi sevdiğimi söylesem ya da kimseyi sevmediğimi söylesem, aynı anlama gelir. Eğer birini seviyorsam, ancak o

zaman bir fark vardır. Herkesi seviyorsam, bu, hiç kimseyi sevmemek ile aynı anlama gelir. O zaman fark olmaz. Fark her zaman derecelerdedir, göreceliktedir. Ve bunlar iki aşırı uçtur, dereceleri yoktur: Bütün ve sıfırın dereceleri yoktur. Bu yüzden bütüne sıfır diyebilirsin ya da sıfıra bütün diyebilirsin. İşte bu yüzden aydınlanmış insanlar içsel uzama boşluk, *shunya*, hiçlik, var olmayış, *anatma* derler... Ve bazıları buna içsel benlik, mutlak varlık, *Brahma*, *atma*, yüce benlik demiştir. Bunlar, aynı şeyi tanımlamanın iki yoludur. Biri olumlu, biri olumsuzdur. Ya her şeyi dahil edersin ya da her şeyi dışlarsın... Göreceli bir terimle tarif edemezsin. Mutlak bir terim gerekir. İki çelişkili kutup mutlak terimlerdir.

Ama tamamen sessiz kalan aydınlanmış kişiler de vardır. Onlar buna hiçbir şey demezler, çünkü sen ne dersen de... Varlık da desen var olmayış da... Bir isim, bir terim, bir sözcük verdiğin an hata yaparsın, çünkü o ikisini de içerir.

Örneğin, "Tanrı yaşıyor" ya da "Tanrı yaşamdır" desen, bu anlamsız olur, çünkü o zaman kim ölüm olacaktır? O her şeyi içerir. Tıpkı yaşam gibi ölüm de tamamen içinde olmalıdır, aksi halde ölüm kime ait olacaktır? Ve eğer ölüm başka birine, yaşam Tanrı'ya aitse... O zaman iki Tanrı olur ve o zaman çözülemeyecek pek çok sorun çıkar. Tanrı hem yaşam, hem ölüm olmalıdır. Tanrı hem yaratan, hem yok eden olmalıdır. Tanrı'nın yaratıcı olduğunu söylersen, o zaman yok edici kimdir? Tanrı'nın iyi olduğunu söylersen, o zaman kötü kimdir? Bu güçlük yüzünden Hıristiyanlar, Zerdüştler ve pek çok başka din Tanrı'nın yanı başında şeytanı yaratmıştır, çünkü kötülük kime ait olacaktır? Bir şeytan yaratmışlardır. Ama hiçbir şey çözülmemiştir... Sorun yalnızca bir adım itilmiştir, çünkü o zaman şu sorulabilir: "Şeytanı kim yarattı?" Eğer şeytanı Tanrı yarattıysa, o zaman sorumlu odur. Ve eğer şeytan bağımsız bir şeyse, Tanrı ile ilgili değilse, o zaman kendisi bir Tanrı, üstün bir güç olur. Ve eğer Tanrı şeytanı yaratmadıysa, Tanrı onu nasıl yok edebilir? İmkânsızdır. Teologlar bu soruya bazı yanıtlar verir, ama bu yanıt daha fazla soru yaratır.

Tanrı Âdem'i yarattı, sonra Âdem kötü oldu. Cennetten Kovuldu. Tanrı'ya itaatsizlik etti ve cennetten kovuldu. Tekrar tekrar Âdem'in neden kötü olduğu sorulmuştur ve bu soru anlamlıdır. Olasılığın Tanrı'nın kendi

içinde yaratılmış olması gerekir... Kötü olma, hata yapma, itaatsizlik etme olasılığı. Olasılık yoksa, kendine ait bir eğilim yoksa, o zaman Âdem nasıl kötü olabilir? Eğilimi Tanrı yaratmış olmalıdır. Ve eğer kötülük eğilimi oradaysa, bir şey daha kesindir: Onu alt etme eğilimi o kadar güçlü değildi, onunla mücadele etme eğilimi o kadar güçlü değildi. Kötülük eğilimi daha güçlüydü. Bu gücü kim yarattı? Tanrı'dan başka sorumlu olamaz. O zaman her şey bir şakaya dönüşür. Tanrı Âdem'i yaratır: İçinde kötücül bir eğilim yaratır, kendisinin kontrol edemediği güçlü bir kötülük eğilimi; sonra Âdem hata yapar; sonra cezalandırılır. Tanrı cezalandırılmalıydı, Âdem değil! Ya da Tanrı'nın yanında bir başka gücün daha var olduğunu kabullenmen gerekir. Ve diğer güç Tanrı dan daha güçlü olmalıdır, çünkü kötülük Âdem'i baştan çıkarabilir ve Tanrı onu koruyamaz. Şeytan baştan çıkarabilir, kışkırtabilir ve Tanrı koruyamaz. Şeytan Tanrı'dan daha güçlü görünüyor.

Amerika'da, Şeytan'ın kilisesi denen yeni bir kilise doğdu. Vatikan'daki papa gibi bir yüksek rahipleri var.. Ve tarihin asıl Tanrı'nın şeytan olduğunu kanıtladığını söylüyorlar. Ve mantıklı konuşuyor gibiler. Diyorlar ki: "Senin Tanrı'n, iyiliğin Tanrı'sı hep yenildi ve hep şeytan muzaffer oldu. Tüm tarih bunu kanıtlıyor. O zaman neden seni koruyamayan zayıf bir Tanrı'ya tapınıyorsun? Seni baştan çıkarabilen, ama aynı zamanda seni koruyabilen güçlü bir Tanrı'yı takip etmek daha iyi... Çünkü o daha güçlü." Şeytan kilisesi artık büyüyen bir kilise. Ve mantıklı görünüyor. Tarih bunu kanıtlıyor.

Bu ikilik... Tanrı'yı olumsuz kutuptan korumak... Sorun yaratır. Hindistan'da, biz diğer kutbu yaratmadık. Biz Tanrı'nın ikisi birden olduğunu söylüyoruz: Yaratıcı ve yok edici, iyi ve kötü. Bunu kavramak zor, çünkü 'Tanrı' dediğimiz anda onu kötü olarak hayal edemeyiz. Ama Hindistan'da, biz varoluşun en derin gizemlerine girmeye çalıştık... Yani, birliğe. Bir şekilde, iyi ve kötü, yaşam ve ölüm, olumsuz ve olumlu bir yerde birleşiyorlar ve o birleşme noktası varoluştur, birliktir. O birleşme noktasına ne ad verebilirsin? Ya olumlu bir terim kullanırsın ya da olumsuz bir terim, çünkü başka terim yoktur. Olumlu terim kullanırsan, o zaman büyük V ile "Varlık" diyebilirsin... Tanrı, Mutlak, Brahma. Ya da olumsuz bir terim kullanmak istersen, o zaman ona nirvana, hiçlik, shunya, var

olmayış, anatma diyebilirsin. İkisi de aynı şeye işaret eder. O ikisi birdendir ve senin içsel benliğin de ikisi birdendir. İşte bu yüzden varlık, bazen var olmayış diyorum. İkisi birdendir. Sana bağlıdır. Olumlu sana cazip geliyorsa, o zaman varlık benlik de. Olumsuz sana cazip geliyorsa, o zaman ona var olmayış de. Sana bağlıdır. Hangisi seni iyi hissettiriyorsa, hangisinin sana olgunluk, büyüme, evrim vereceğini hissediyorsan, öyle de.

İki tür insan vardır: Olumsuzluğa yakınlık duymayanlar ve olumluya yakınlık duymayanlar. Buda olumsuz türdendi. Olumluya yakınlık duyamıyordu, olumsuza yakınlık duyabiliyordu. O hep olumsuz terimler kullanır. Shankara olumsuza yakınlık duymaz. O nihai gerçeklikten olumlu terimlerle bahseder. İkisi de aynı şeyi söyler. Buda ona shunya der, Shankara ise "Brahma" der. Buda ona boşluk, hiçlik der, Shankara ise mutlak, her şey der. Ama ikisi de tam olarak aynı şeyi söylerler.

Shankara'nın en büyük eleştirmenlerinden biri olan Ramanuja, Shankara'nın gizli bir Budist olduğunu söyler. O bir Hindu değildir, yalnızca olumlu terimler kullandığı için öyle görünür. Tek fark budur. Buda'nın hiçlik dediği yerde o Brahma der... Başka her şey aynıdır. Ramanuja, Shankara'nın Hinduizmin en büyük yok edicisi olduğunu, çünkü hile yaparak Budizm'i arka kapıdan getirdiğini söyler... Olumsuz terim kullanılan her yerde o olumlu bir terim kullanır, o kadar. Ramanuja ona ***'Prachchhanna-buddha'*** der, örtülü- Budist. Ve bir açıdan haklıdır, çünkü hiç fark yoktur. Mesaj aynıdır.

Bu yüzden sana bağlıdır. Sessizliğe, hiçliğe yakınlık duyuyorsan, o zaman o büyük varlığa Boşluk de. Herhangi bir yakınlık duymuyorsan, korkuyorsan, o zaman o boşluğa Büyük Varlık de. Ama o zaman tekniklerin farklı olacaktır. Boşluktan, yalnızlıktan, hiçlikten korkuyorsan, dün gece bahsettiğim dört tekniğin sana fazla faydası olmaz. Onları unut. Bahsettiğim başka teknikler vardır. Olumlu teknikleri kullan.

Ama desteksiz olmaya hazırsan, boşlukta, yalnız başına hareket etmeye cesaretin varsa, tamamen yok olmaya hazırsan, o zaman bu dört tekniğin sana muazzam faydası olur. Sana bağlıdır.

İkinci soru:

Osho, aydınlanmış birinin içinde mutlak boşluk varsa o zaman nasıl kararlar veriyor, ayrım yapıyor, şundan ya da bundan hoşlanıyor, evet ya da hayır diyor gibi

görünür?

Bu gerçekten bir çelişki gibi görünür. Eğer aydınlanmış biri yalnızca bir boşluksa, o zaman bizim için bir çelişki olur. O zaman neden evet ya da hayır diyor? Neden seçiyor? Neden bazı şeylerden hoşlanıyor ve diğerlerinden hoşlanmıyor? Neden konuşuyor? Neden yürüyor? Neden yaşıyor?

Bu bizim için sorundur; ama aydınlamış biri için sorun değildir. Her şey o boşluğun içinden yapılır. Aydınlanmış insan seçmez. Bize seçer gibi görünür, ama aydınlanmış biri yalnızca bir yönde ilerler... O yön boşluğun kendisinden gelir.

Şöyledir. Yürüyorsun. Anîden önüne bir araba çıkıyor ve kaza olacağını hissediyorsun. Ne yapacağına sen karar vermezsin. Karar verir misin? Nasıl karar verebilirsin? Zaman yok. Karar zaman gerektirir. Düşünüp taşınmaya, avantajları ve dezavantajları tartmaya, bu tarafa mı, o tarafa mı atlamaya karar verecek zaman yoktur. Karar vermezsin. Yalnızca atlarsın. O atlama nereden gelir? Atlama ile senin aranda bir düşünce süreci yoktur. Aniden arabanın önünde olduğunu fark edersin ve atlarsın. Atlama önce

gelir. Daha sonra düşünebilirsin. O atlama anında telaş vardır; tüm benliğin kararsızca atlar.

Unutma, karar her zaman parçaya aittir, asla bütüne ait olamaz. Karar demek, çelişki var demektir. Benliğinin bir parçası, 'Bunu yap,' diyordu ve diğer parçası, 'Bunu yapma,' diyordu. İşte bu yüzden karara gerek oldu. Karar vermen, tartışman gerekti ve bir parça kenara itildi. Kararın anlamı budur. Senin bütünlüğün oradayken karar vermeye gerek yoktur. Başka seçenek yoktur. Aydınlanmış biri kendi içinde bütündür, eksiksiz boşluktur. Bu yüzden oradan ne çıkarsa, bütünlüğünden çıkar, herhangi bir karardan değil. 'Evet' dediğinde, bu bir seçim değildir: Seçilecek 'hayır' yoktur, seçenek yoktur. 'Evet' tüm benliğin yanıtıdır. İşte bu yüzden aydınlanmış biri asla pişman olmaz. Sen hep pişmanlık duyarsın. Ne yaparsan yap, hiç fark etmez... Ne yaparsan yap pişman olursun. Bir kadınla evlenmek istersen, 'evet' kararını verirsen pişman olursun, 'hayır' kararını verirsen pişman olursun. Çünkü neye karar verirsen ver bu kısmi bir karardır, diğer parça hep karşıdır. 'Evet, bu kadınla evleneceğim,' diye karar verirsen, benliğinin diğer parçası, 'Bunu yapma, pişman olursun,' derse, sen bütün değilsin.

Zorluk çıktığında... Çıkacaktır, çünkü iki farklı insan bir arada yaşamaya başladığında zorluklar çıkar. Çelişkiler olur, hâkimiyet mücadelesi olur, güç politikası olur. O zaman diğer parça, 'Bak! Ben ne demiştim? Bunu yapmaman için ısrar ettim ve sen yaptın,' der. Ama bu, diğer parçanın dediğini yapan pişman olmayacak demek değildir. Hayır! Pişmanlık hep olacaktır, çünkü o zaman başka bir kadınla evlenecektin ve çelişki, mücadele yine olacaktı. Sonra diğer parça, 'Ben ilk kadınla evlen demiştim. Fırsatı kaçırdın. Cenneti kaybettin ve cehennemle evlendin,' diyecektir.

Ne olursa olsun pişman olursun, çünkü kararın bütünsel olamaz. Kararın er zaman bir parçaya karşıdır ve o parça intikam alır. Bu yüzden neye karar verirsen ver, iyi olanı da yapsan pişman olursun, kötü olanı da. İyi olanı yaparsan, o zaman zihnin, diğer parça bir fırsat kaçırdığını söyler durur. Kötü olanı yaparsan, o zaman vicdan azabı çekersin. Aydınlanmış

biri asla pişman olmaz. Aslında, asla dönüp arkasına bakmaz. Dönüp bakacak hiçbir şey yoktur. Her ne yapılmışsa, bütünlük içinde yapılmıştır.

Bu yüzden anlaşılması gereken ilk şey, aydınlanmış insanın asla seçmediğidir. Seçim onun boşluğuna gelir; o asla seçmez. Bu, kararsız olduğu anlamına gelmez. O kesinlikle kararlıdır, ama asla karar vermez. Beni anlamaya çalış. Karar boşluğu içinde olur. Onun benliği bu şekilde eyleme geçer. Altında daha başka bir anlam yoktur. Yürüyorsan ve önünden bir yılan geçerse aniden sıçrarsın... O kadar. Karar vermezsin. Bir ustaya, bir rehbere başvurmazsın. Önüne yılan çıkarsa ne yapacağına dair kitaplara başvurmak üzere kütüphaneye gitmezsin... Nasıl yapmalı, tekniği ne demezsin. Yalnızca sıçrarsın. Ve unutma, o sıçrama tüm benliğinden gelir, bir karar değildir. Tüm benliğin bu şekilde hareket etmiştir. O kadar. Daha fazlası yoktur.

Sana, aydınlanmış biri seçim yapıyor, karar veriyor, ayırt ediyor gibi görünür, çünkü sen her an bunu yapmaktasın. Ve sen hiç tanımadığın bir şeyi anlayamazsın. Aydınlanmış biri karar vermeden, çaba göstermeden, seçim yapmadan bir şeyler yapar... O seçimsizdir. Ama bu, ona hem yemek hem taş versen, taş yemeye başlayacağı anlamına gelmez. Yemeği yer. Sana, taş yememeye karar vermiş gibi görünür, ama o karar vermemiştir. Bu aptalcadır. Aklına bile gelmez. Yemeği yer. Bu bir karar değildir... Ancak aptal bir insan taş mı yemeli yemek mi diye düşünür. Aptal zihinler karar verir; aydınlanmış zihin yalnızca eyleme geçer. Ve zihin ne kadar ortalama ise, karar verme çabası o kadar fazla olur.

Endişenin anlamı budur. Endişe nedir? İki seçenek vardır ve karar vermek imkânsızdır... Ve zihin düşünür durur, bir an bir tarafı, diğer an diğer tarafı seçer. Endişenin anlamı budur. Endişe, karar vermen gerek ve karar vermeye çalışıyorsun, ama karar veremiyorsun demektir. Bu yüzden endişe ediyorsun, şaşkınsın, kısır döngülerde hareket ediyorsun. Aydınlanmış biri asla endişelenmez. O bütündür. Bunu anlamaya çalış. O bölünmüş değildir, içinde iki benlik yoktur. Ama senin içinde bir kalabalık var; Yalnızca iki de değil, içinde yaşayan çok, pek çok insan, pek çok ses var, tam bir kalabalık. Aydınlanmış kişi derin bir birlik içindedir, o

evrendir. Sen 'çoklu evrensin'. Bu 'evren' sözcüğü güzeldir. Bir demektir. Sen çoklu evren'sin, içinde pek çok dünya var.

Anlaşılması gereken ikinci şey şudur: Ne yaparsan yap, yapmadan önce bir düşünce, bir düşünme vardır. Aydınlanmış insan ne yaparsa yapsın, düşünce yoktur, düşünme yoktur. O yapmaktadır.

Unutma, düşünmeye ihtiyaç vardır, çünkü senin görecek gözlerin yoktur. Düşünmek onun yerine konan bir şeydir. Tıpkı kör bir adamın sopayla yolunu yoklaması gibi. Kör bir adam gözleri olan insanlara nasıl yokladıklarını, önlerini yoklamak için ne tür sopa kullandıklarını sorabilir. Ve onlar yalnızca güler; sopaya ihtiyaçları olmadığını söylerler. Onların gözleri vardır. Onlar kapının nerede olduğunu görebilirler, yoklamaya ihtiyaçları yoktur. Ve kapının nerede olduğunu asla düşünmezler. Onlar görürler ve kapının içinden geçerler. Ama kör bir adam bir kapıdan geçivereceğine inanamaz. İlk önce kapının nerede olduğunu düşünmelisin. İlk önce soruşturmalısın. Eğer orada biri varsa, kapının nerede olduğunu sorman gerekir. Yön verilse bile, sopanla yoklaman gerekir... Ve o zaman da gizli tehlikeler vardır. Ama gözlerin varken, dışarı çıkmak istiyorsan, yalnızca bakarsın... Kapının nerede olduğunu düşünmezsin, karar vermezsin. Yalnızca bakarsın, kapı oradadır ve sen içinden geçersin. Bunun bir kapı olduğunu asla düşünmezsin... Yalnızca onu kullanırsın ve harekete geçersin.

Aydınlanmamış zihinler ile aydınlanmış zihinlerde de aynısı geçerlidir. Aydınlanmış zihin yalnızca bakar. Her şey açıktır. Onda bir açıklık vardır. Tüm benliği aydınlıktır. Çevresine bakar ve hareket eder, eyleme geçer... Asla düşünmez. Senin düşünmen gerekir, çünkü senin gözlerin yok. Yalnızca kör insanlar düşünür; düşünmeleri gerekir, çünkü gözleri yoktur. Onun yerine koyacak gözlere ihtiyaç duyarlar ve düşünmek bunu sağlar.

Ben Buda'nın, Mahavira'nın, İsa' nın büyük düşünürler olduklarını asla söylemem. Bu saçma olurdu. Onlar düşünür değildir. Onlar bilendir, düşünür değil. Onların gözleri var, görebiliyorlar ve görerek eyleme geçiyorlar. Bir budadan gelen her şey bir boşluktan gelmektedir,

düşüncelerle dolu zihinden değil. Boş gökyüzünden gelmektedir. O boşluğun yanıtıdır.

Ama bizim için zordur, çünkü bizde hiçbir şey o şekilde gelmez. Bizim düşünmemiz gerekir. Biri bir soru sorarsa, senin o konuda düşünmen gerekir. Ve o zaman bile söylediğin şeyin doğru yanıt olduğundan asla emin olamazsın. Bir buda yanıt verir; düşünmez. Onu sorgularsın ve boşluk yanıt verir. O yanıt, üzerinde düşünülmüş bir şey değildir. Bütünsel bir yanıttır. Benliği o şekilde davranır. İşte bu yüzden bir budadan tutarlılık bekleyemezsin. Yapamazsın. Düşünce tutarlı olabilir, bir düşünür tutarlıdır... Ama aydınlanmış biri tutarlı olamaz, çünkü durum her an değişmektedir. Ve her an boşluktan bir şeyler gelir. O zorlayamaz. Düşünemez. Matta dün ne dediğini hatırlayamaz. Her soru yeni bir yanıt yaratır. Ve her soru yeni bir karşılık yaratır. Sorana bağlıdır.

Buda bir köye girmiş. Bir adam sormuş: "Tanrı var mı?" Buda, "Hayır," demiş. Akşam bir başka adam sormuş: "Tanrı var mı?" Buda, "Evet," demiş. Sonra gece bir üçüncüsü sormuş: "Tanrı var mı?" Buda sessiz kalmış. Tek bir günde: Sabah, hayır; akşam, evet; gece, sessizlik... Ne evet, ne hayır.

Buda'nın müridi Ananda şaşırmış. Üç yanıtı da duymuş. Gece, herkes yattıktan sonra Buda'ya sormuş: "Sana bir soru sorabilir miyim? Tek bir günde, bir soruya üç değişik şekilde yanıt verdin, yalnızca farklı değil, çelişkili de. Kafam karıştı. Yanıt vermezsen uyuyamam. Ne demek istiyorsun? Sabah evet diyorsun, akşam hayır diyorsun, gece sessiz kalıyorsun. Ve soru aynıydı." Buda demiş ki: "Ama soranlar farklıydı. Farklı insanlar nasıl aynı soruyu sorabilirler?" Bu gerçekten de çok güzel, çok derindir. Demiş ki: "Farklı insanlar nasıl aynı soruyu sorabilirler? Bir soru benlikten gelir, bir büyümedir. Benlik farklıysa, soru nasıl aynı olabilir? Sabah, evet dediğimde, soran adam bir ateistti. Tanrı olmadığını onaylamam için geldi. Ve onun ateizmini onaylayamazdım, çünkü bu yüzden acı çekiyordu. Ve acısına taraf olamayacağımdan ona yardım etmek istedim ve 'Evet, Tanrı var,' dedim. Onun sözde ateizmini bu şekilde yok etmeye çalıştım. Akşam, diğer kişi geldiğinde, o bir teistti ve teizmi yüzünden acı çekiyordu. Ona evet diyemezdim, çünkü bu doğrulama

olurdu... Ve o bunun için gelmişti. Sonra gidip, 'Evet, söylediklerim doğruydu. Buda bile öyle diyor,' diyecekti. Ve adam yanılıyordu. Yanılan bir adamın yanılgısına yardım edemezdim, bu yüzden, nasıl bir adamsa bunu yok etmek için, zihnini parçalamak için hayır demek zorundaydım. Ve gece gelen adam ikisi de değildi. Basit, masum bir adamdı ve onay aramıyordu. İdeolojisi yoktu; gerçekten dindar bir adamdı. Bu yüzden sessiz kalmak zorundaydım. Ona dedim ki, 'Bu soru hakkında sessiz kal. Bu soru hakkında düşünme.' Ona evet deseydim yanlış olurdu, çünkü o teoloji bulmak için gelmemişti. Hayır desem yanlış olurdu, çünkü ateizminin onaylanması için gelmemişti. O düşüncelerle, fikirlerle, teorilerle, öğretilerle ilgilenmiyordu, hayır; o gerçekten dindar bir adamdı. Onun önünde nasıl herhangi bir şey söyleyebilirim? Sessiz kalmak zorundaydım. O benim sessizliğimi anladı. Giderken, dindarlığı derinleşmişti."

Buda demiş ki: "Üç ayrı kişi aynı soruyu soramaz. Benzer bir şekilde formüle edebilirler... Bu başka bir şeydir. Soruların hepsi, 'Tanrı var mı?' idi. Aynı şekilde ifade edilmişti, ama sorunun doğduğu benlikler tamamen farklıydı. Bu, soruyla farklı şeyler kastediliyor demektir; değerleri farklıydı; kullandıkları sözcüklerin çağrışımları farklıydı."

Bir gece Nasreddin Hoca evine dönmüş. Bütün gün futbol maçı yapmış. Fanatikmiş. Gece eve geldiğinde karısı gazete okuyormuş ve demiş ki: "Bak, Nasreddin, sana göre bir haber var. Burada yazdığına göre bir adam futbol maçlarına kombine bilet karşılığında karısını vermiş. Sen de fanatiksin, çılgın bir fanatik, ama senin aynısını yapacağını düşünemiyorum. Yoksa yapar mıydın? Futbol maçlarına kombine bilet karşılığında beni verir miydin?"

Nasreddin düşünmüş, taşınmış ve şöyle demiş: "Elbette yapmazdım... Çünkü çok saçma, hatta bir suç sayılır. Sezonun yarısı bitti bile."

Her zihnin kendi yönelimi vardır. Aynı sözcükleri kullanabilirsin, ama sen farklı olduğun için, o sözcükler aynı olamaz.

Sonra Buda bir şey daha söylemiş ve bu daha da anlamlı. Demiş ki: "Ananda, neden rahatsız oldun? Sen taraf değildin. Dinlememeliydin, çünkü sana tek bir yanıt verilmemişti. Sen kayıtsız kalmalısın, aksi halde delirirsin. Benimle hareket etme, çünkü ben çok, pek çok değişik insanla ilişki kuruyorum. Ve sana söylenmeyen her şeyi dinlersen kafan karışır ve delirirsin. Sen yanımdan ayrıl. Aksi halde, ancak seninle konuştuğumda dinlemen gerektiğini hatırla; diğer zamanlarda dinleme. Her ne söylüyorsam, seni ilgilendirmez. Sana söylenmemişti ve senin sorun değildi. O zaman neden endişeleniyorsun? Sen ilgili değildin. Biri sordu, başka biri yanıt verdi. Neden boş yere bunun yüzünden endişeleniyorsun? Sen de aynı soruyu sormak istiyorsan sor, o zaman yanıt veririm. Ama unutma, benim yanıtlarım sorulara değil, soranlara. Karşılık veriyorum. Adama bakıyorum, adamın içini görüyorum, adam saydam oluyor... Ve karşılığım bu. Soru önemsiz; önemli olan soran."

Aydınlanmış birinden tutarlılık bekleyemezsin. Ancak aydınlanmamış, cahil insanlar tutarlı olabilir, çünkü bakmaları gerekmez. Onlar yalnızca bazı fikirleri takip ederler. Tutarlı bir şekilde ölü fikirleri taşırlar. Tüm hayatları boyunca bir şeyler taşırlar ve bu konuda tutarlı olurlar. Onlar aptaldır, işte bu yüzden tutarlı olurlar. Onlar canlı değildir. Onlar ölüdür.

Canlılık tutarlı olamaz. Bu, onun yanlış olduğu anlamına gelmez... Canlılık tutarlıdır, ama yalnızca çok derinlerde, yüzeyde değil. Buda'nın üç yanıtı tutarlıydı, ama onun tutarlılığı yanıtlarda değildi... Onun tutarlılığı yardım etme çabasındaydı. O ilk adama yardım etmek istedi. İkinci adama yardım etmek istedi. Üçüncü adama yardım etmek istedi. Üçü için de sevecenlik vardı, sevgi vardı. Onlara yardım etmek istedi... Onun tutarlığı buradaydı. Ama bu derin bir akıştır. Sözcükleri farklıdır, yanıtları farklıdır, ama sevecenliği aynıdır.

Bu yüzden, aydınlanmış biri konuştuğunda, yanıt verdiğinde, o yanıt onun boşluğunun, onun benliğinin bütünsel bir karşılığıdır. O seni yankılar, seni yansıtır, o bir aynadır. Kendine ait bir yüzü yoktur. Senin yüzün onun yüreğinde yansır. Bu yüzden bir ahmat, bir buda ile görüşmeye geldiğinde, bir ahmakla karşılaşır... Buda yalnızca bir aynadır. Ve o adam gider, budanın bir ahmak olduğu söylentisini yayar. Buda'da kendini görmüştür.

Eğer gelen kişi duyarlıysa, anlayışlıysa, olgunsa, büyümüşse, Buda'da başka bir şey görür: Kendi yüzünü görür. Başka yolu yoktur... Tamamen boş olan insanlarda aynalar görürsün. O zaman sen her ne taşıyorsan, senin yorumun olur.

Eski yazmalarda denir ki, aydınlanmış birine eriştiğinde tamamen sessiz kal. Düşünme, aksi halde onunla buluşma fırsatını kaçırırsın. Yalnızca sessiz kal. Düşünme. Onu soğur, ama onu kafanla anlamaya çalışma. Onu soğur, iç, bırak tüm benliğin ona açık olsun, onun içinde hareket etmesine izin ver, ama onun hakkında düşünme... Çünkü eğer düşünürsen, o zaman senin zihnin yankılanır. Bırak tüm benliğin onun varlığı ile yıkansın. Ancak o zaman ne tür bir benlik, ne tür bir olgu ile ilişki kurduğunu görürsün.

Buda'ya pek çok kişi geldi. Geldiler ve gittiler. Onlar kendi fikirlerini taşıdılar ve gidip bunları yaydılar. Pek az kişi, gerçekten pek az kişi anladı... Ve işte böyle olmalıdır, çünkü sen ancak kendine göre anlayabilirsin. Erimeye, değişmeye, dönüşmeye hazırsan, ancak o zaman aydınlanmış kişinin, aydınlanmış benliğin ne olduğunu anlayabilirsin.

Üçüncü soru:

Osho,

gürültü ve rahatsızlıkların dış dünyaya ait olmadığını, bizim kendi zihinlerimiz ve egolarımız yüzünden olduğunu söyledin. Ama azizler ve gizemciler neden gürültüsüz, kalabalık olmayan yerlerde yaşıyorlar?

Çünkü onlar hâlâ aziz ve gizemci değil. Onlar hâlâ çabalıyor, hâlâ çalışıyor. Onlar arayan, *siddha* değiller. Henüz erişmemişler. Gürültü onları rahatsız eder. Kalabalık onları rahatsız eder. Kalabalık onları kendi düzeylerine çeler. Onlar hâlâ zayıf, korumaya ihtiyaçları var. Onlar hâlâ

kendilerine güvenmiyorlar. Baştan çıkabilirler. Kendilerini büyüyebilecekleri güçlenebilecekleri ıssız yerlerde korumaları gerekiyor. Güçlendiklerinde sorun olmayacak. Mahavira ıssız bölgelere gitti. On iki sene yalnız, sessiz kaldı, konuşmadı, köylere ya da şehirlere gitmedi. Sonra aydınlandı. Sonra dünyaya döndü. Buda altı sene mutlak sessizlik içinde yaşadı. Sonra dünyaya döndü. İsa ya da Muhammed ya da herhangi biri... Büyürken korunaklı koşullara ihtiyaç duydular. Büyüdükleri zaman sorun kalmadı.

Bu yüzden, kalabalıkta hareket etmekten korkan bir gizemci görürsen, bil ki hâlâ bir çocuktur, büyümektedir. Aksi halde bir gizemci neden kalabalıkta hareket etmekten korksun? Kalabalık, gürültü, dünya, dünyanın nesneleri ona hiçbir şey yapamaz. Çevresinde bunca çılgınlık varken, ona hiçbir şey yapılamaz. Ona dokunulamaz. O hareket edebilir ve yaşayabilir... Nerede olursa olsun boşluğu içinde yaşar, yaşayabilir.

Ama başta yalnız kalmak, ahenkli, doğal bir çevrede olmak iyidir. Bu yüzden unutma, gürültülü Bombay'da yaşadığın için bir gizemci olduğunu ya da büyüdüğünü ve bir siddha olduğunu düşünme. Büyümek istiyorsan senin de zaman zaman, belirli süreler için ıssızlığa çekilmen gerekir... Kalabalıktan uzağa, dünyanın endişelerinden, dünyanın ilişkilerinden, dünyanın nesnelerinden uzağa... Yalnız kalabileceğin, başkaları tarafından rahatsız edilmeyeceğin bir yere. Şu halinle rahatsız olabilirsin, ama bir kez güçlenince, bir kez içsel gücünü tanıyınca, bir kez kristalleşince ve artık içsel merkezini kimsenin parçalayamayacağını bilince, her yere gidebilirsin. O zaman tüm dünya ıssız olur. O zaman nerede olursan ol ıssızlıktır. O zaman sessizlik uzamı seninle hareket eder, çünkü sen onun yaratıcısısın. O zaman çevrende kendi içsel sessizliğini yaratırsın ve nereye gidersen git sessiz olursun. Kimse o sessizliğin içine işleyemez. Hiçbir gürültü onu rahatsız edemez.

Ama kristalleşme gerçekleşmediği sürece rahatsız olmayacağına inanma. Sen bilsen de, bilmesen de, rahatsız oluyorsun. Gerçekte, öyle rahatsız oluyorsun ki bilmen imkânsız. Rahatsızlığa alışmışsın. Bütün sinirlerin ayakta; daima rahatsız oluyorsun. Şu anda rahatsızlığı hissetmiyorsun... Rahatsızlığı hissetmek için zaman zaman rahatsız

olmaman gerek. Ancak o zaman zıtlığı hissedebilirsin. Sen daima rahatsızsın, ama ona alıştın, uyum sağladın. Hayatın böyle olduğunu düşünüyorsun. Senin için bir süreliğine Himalayalar'a gitmek iyi olurdu. Uzak bir köye, uzak bir ormana gitmek, birkaç günlük sessizlik içinde yalnız kalmak iyi olurdu... Sanki tüm insanlık yok olmuş gibi. Sonra Bombay'a geri dön. O zaman içinde yaşadığın rahatsızlığı bilirsin. Aniden rahatsız olursun. Artık elinde bir zıtlık vardır. İçsel bir müziğin vardı ve artık bu parçalandı. Arayanlar için yalnızlık iyidir; siddhalar için önemsizdir.

Ve iki tür yanılan insan vardır. İlk türünde, onlara asıl rahatsız olanın kendileri olduğunu, durumun önemsiz olduğunu söylersen, o zaman sessizliğin ne olduğunu görmek için asla ıssız bir yere gitmezler. Oldukları yerde kalırlar ve şöyle derler: "Hiçbir şey bizi rahatsız etmiyor. Sebep biziz aslında, çevre değil. Bu yüzden burada kalacağız." Ve rahatsız olurlar, ama teorileri bir rasyonalizasyona dönüşür. Bir de diğer insanlar vardır, diğer tür yanılan insan, onlara sessizlik, ıssızlık içinde hareket etmelerini, bunun faydası olacağını söylersen giderler... Ama bir daha geri dönmezler. O zaman bu bir bağımlılık olur ve onlar sonsuza dek zayıf kalırlar, dünyaya geri dönmekten hep korkarlar. O zaman yalnızlıkları onlara yardımcı olmaz; tersine engel olur. Bunun aracılığı ile güçlenmezler, zayıflarlar. Artık dünyada hareket edemezler. Bu iki tür de yanılmaktadır.

Sen üçüncü tür ol, doğru tür ol. Başta, seni koşulların rahatsız ettiğini bil; bu yüzden, zaman zaman o koşullardan çıkmaya çalış, bunu başar. Sonra, o koşulların içinden çıktığın zaman, hangi sessizliğe erişirsen, onu koşulların içine taşı ve korumaya çalış. Koşulların içinde de koruyabilirsen, ancak o zaman teori deneyime dönüşür. O zaman hiçbir şeyin seni rahatsız etmediğini bilirsin. O zaman, nihai olarak rahatsız olan ve olmayanın sen olduğunu bilirsin. Ama bunu deneyimle... Yalnızca teori faydasızdır.

Dördüncü soru:

Osho, dünyada kozmik bilinci fark edip bedeni aşmak bir şeydir. Ama fark etmiş olanlar bu bilincin ebedi olduğunu ve bedenin ölümünden sonra kalacağını kesin olarak nasıl biliyorlar?

İlk olarak, umurlarında değil. Onlar kalıp kalmayacağı konusunda endişelenmiyorlar. Endişelenen sensin. Onlar bir sonraki anı düşünmüyorlar. Bir sonraki yaşam önemsizdir; hatta bir sonraki gün, bir sonraki an ilgiye değmez. Gelecekteki bir şeyi, geleceğe dair bir şeyi soran hep sensin. Neden? Çünkü senin bu anın boş, senin şimdin hiçbir şey, senin şimdin berbat, senin şimdin öyle bir acı ki ancak geleceği düşündüğünde, ilerideki cenneti ve yaşamı düşündüğünde tahammül edebiliyorsun. Burada, bu anda yaşam yok, bu yüzden sen şimdiden, çirkin şimdiden kaçmak için zihni geleceğe fırlatıyorsun. Fark etmiş biri burada ve şu andadır, tamamen canlıdır. Olabilecek her şey olmuştur. Gelecek yoktur. Ölümün onu öldürüp öldürmeyeceği hiç ilgiye değmez. Fark etmez. O kaybolsa da, kalıcı olsa da, hiç fark etmez. Bu an öylesine zengindir, öylesine mutlak bir şekilde zengindir, bu an öylesine yoğundur ki, tüm benliği burada ve şu andadır.

Ananda, Buda'ya tekrar tekrar sormuş: "Bedenin öldüğü zaman sana ne olacak?" Ve Buda tekrar tekrar demiş ki: "Ananda, neden gelecekle bu kadar ilgileniyorsun? Neden bana, şu anda olanlara bakmıyorsun?" Ama yine, birkaç gün sonra Ananda sorarmış: "Bedeni öldüğü zaman aydınlanmış kişiye ne olur?" Kendisi için korkuyor. Korkuyor. Beden öldüğü zaman onu canlandırmanın olanağı olmadığını, kalma olasılığı olmadığını, var olma olasılığı olmadığını biliyor. Ve hiçbir şeye erişmemiş. Işık sönecek... Boşuna bir şeydi. O hiçbir şeye erişmeden bu olursa, o kaybolup gidecek. Her şey anlamsız olacak, tüm acılar anlamsız olacak, hiçbir yere gitmeyecek. Endişeleniyormuş; bedenden sonra hayatta kalan bir şey olup olmadığını bilmek istiyormuş. Ama Buda diyor ki: "Ben burada ve şu andayım. Gelecekte ne olacağı beni hiç ilgilendirmiyor."

Bu yüzden, ilk şey, fark etmiş kişi ilgilenmez. O fark etmiş kişinin işaretlerinden biridir... Gelecekle ilgilenmez.

Ve ikinci şey... Nasıl kesin olarak bilir, diye sordun. Bilgi daima kesindir. Kesinlik bilgiye özgüdür, ona ait özelliklerden biridir. Başın ağrıyor. Sana, "Başının ağrıdığını kesin olarak biliyor musun?" diye sorabilir miyim? "Biliyorum," dersin. "Ama bilginin doğru olduğundan, yanlış olmadığından nasıl emin oluyorsun?" diyebilirim. Ama kimse böyle saçma sorular sormaz. Baş ağrısı varken vardır... Bilirsin. Bilgi kendiliğinden kesindir. Kişi aydınlandığı zaman, aydınlandığını bilir; beden olmadığını bilir; içeride engin bir uzam olduğunu bilir. Ve uzam ölemez. Şeyler ölebilir, uzam ölemez.

Bu odayı düşün. Bu binayı, bu 'Woodlands'i yok edebiliriz, ama bu odanın boşluğunu yok edemeyiz. Yok edebilir misin? Duvarlar yok edilebilir, ama biz bu boşlukta, bu uzamda oturuyoruz. Duvarlar yok edilebilir, ama bu odayı nasıl yok edebilirsin... Duvarları değil, buradaki boşluğu? 'Woodlands'in tamamı yok olabilir... Bir gün yok olacak... Ama bu boşluk kalacak. Bedenin yok olacak ve sen içsel uzamı bilmediğin için korkuyorsun. Kesin olarak bilmek istiyorsun. Ama aydınlanmış kişi, kendisinin uzam olduğunu bilir... Beden değil, duvarlar değil, içsel uzam. Duvarlar geride kalacaktır, pek çok sefer geride kalmıştır, ama içsel uzam kalacaktır. Kanıtını bulmak zorunda olduğu bir şey değildir bu, sahip olduğu bir bilgidir. Yalnızca bilir, o kadar. Bilgi kendiliğinden kesindir.

Bilgin kesin değilse, o zaman bunun bilgi olmadığını unutma. İnsanlar bana geliyor ve şunu söylüyor: "Meditasyonumuz iyi gidiyor. Kendimizi çok mutlu hissediyoruz." Ve sonra aniden soruyorlar: "Sen ne diyorsun? Gerçekten mutluluk var mı? Biz gerçekten mutlu muyuz?" Bana soruyorlar! Kendi mutluluklarından emin değiller. Bu nasıl bir bilgi? Yalnızca rol yapıyorlar. Ama kendilerini aldatamazlar. Düşünüyorlar, umut ediyorlar, diliyorlar... Ama mutlu değiller. Aksi halde bana sormanın ne gereği var? Ben mutlu olup olmadığımı asla başka birine sormam. Neden sorayım? Mutluysam mutluyum. Değilsem değilim. Başka kim kanıtlayabilir bunu bana? Ben tanık olamıyorsam, kim benim adıma tanık olabilir, başka biri nasıl tanık olabilir?

Bu yüzden bazen oyunlar oynuyorum. Bazen, "Evet, mutlusun. Tamamen mutlusun," diyorum. Ve bunu duymak onları daha da mutlu

ediyor. Ve bazen, "Hayır, hiçbir şey göstermiyorsun. İşaret yok. Sen mutlu değilsin. Yalnızca düş görüyorsun," diyorum. Ve yıkılıyorlar, mutlulukları kayboluyor, üzülüyorlar. Bu nasıl bir mutluluk? Sırf mutlu olduğun söylendi diye artıyor ve sırf mutlu olmadığın söylendi diye kayboluyor!

Onlar yalnızca mutlu olmaya çalışıyorlar, ama değiller. Bu bilgi değil, bu yalnızca dileklerin yerine gelmesi umudu. Umut ediyorlar ve kendi kendilerini aldatabileceklerini düşünüyorlar. Ama mutlu olduklarını düşünerek, mutlu olduklarına inanarak, kanıt bularak, bir yerlerden mutlu olduklarının onaylanmasını sağlayarak, mutluluk yaratabileceklerini düşünüyorlar. Bu, o kadar kolay değildir. İçsel dünyada bir şey olduğu zaman, olduğunu bilirsin. Onaya gerek duymazsın! Onaylayacak birini aramak çocuksudur. Mutluluğu özlediğini, ama ona erişmediğini gösterir. Bilmiyorsun. Daha başına gelmedi.

Fark etmiş kişi daima emindir ve emin, tamamen emin derken, bir yerlerde kararsızlık hissediyor ve o kararsızlığa karşı emin hissediyor demek istemiyorum... Hayır. O yalnızca emindir. Kararsızlık söz konusu değildir. Ben canlıyım. Bu konuda emin miyim? Soru yoktur. Eminlik sorusu yoktur. Tamamen kesindir. Karar verilmesi gerekmez. Ben canlıyım.

Sokrates ölüyormuş ve biri ona sormuş: "Sokrates, böyle kolayca, böyle mutluluk içinde ölüyorsun. Sorun ne? Korkmuyor musun?" Sokrates çok güzel bir şey demiş. Demiş ki: "Öldükten sonra yalnızca iki şey mümkün: Ya var olacağım ya olmayacağım. Olmayacaksam, o zaman sorun yok. Bilecek, Ben yokum' diyecek kimse olmayacak. Her şey kaybolup gidecek. Ve eğer var olacaksam, o zaman da sorun yok... Ben varım'. Yalnızca iki olasılık var: Ya var olacağım ya da olmayacağım ve ikisi de sorun değil. Eğer var olacaksam, o zaman her şey devam edecek. Eğer olmayacaksam, o zaman bilecek kimse yok, o zaman neden endişeleneyim?"

O aydınlanmış biri değildi, ama çok bilge bir adamdı. Unutma, bilge biri ile aydınlanmış biri arasındaki fark şudur: Bilge biri derinlemesine düşünür, düşünsel olarak her şeyin içine bakar ve bir sonuca varır. O çok bilge bir adamdır. İki seçenek var der. Mantıksal olarak ölüm olgusunun içine bakar: "Yalnızca iki olasılık var: Ya kaybolup gideceğim, artık var

olmayacağım ya da olacağım." Üçüncü bir seçenek var mı? Üçüncü bir seçenek yok.

Sokrates şöyle diyor: "İkisini de düşündüm. Var olursam, o zaman endişelenecek mesele yok. Olmazsam, o zaman endişelenecek kimse yok. O zaman neden şimdi endişeleneyim? Ne olacağını göreceğim." Bilgisi yok, ne olacağını bilmiyor, ama bilgece düşünmüş. O bir buda değil, ama olası en keskin zekâlardan biri. Ama bilgeleşebilirsen... Aydınlanmış değil, çünkü aydınlanma ne bilgelik, ne cehalettir, ikilik aşılmıştır... Bilge olsan bile, gevşemiş hissedersin; bilge olabilsen bile, çok tatmin hissedersin.

Ama Tantra ya da Yoga'nın hedefi bilgelik değildir. Tantra ve Yoga üstün insanı hedefler, bilgelik ile cehaletin aşıldığı noktayı: İnsanın yalnızca bildiği ve düşünmediği, yalnızca baktığı ve farkında olduğu noktayı.

Son soru:

Osho, kesinlikle aydınlanmak istiyorum. Ama aydınlanırsam, dünyanın geri kalanı için ne fark eder?

Ama dünyanın geri kalanı için neden endişeleniyorsun? Bırak dünya kendisi için endişelensin. Hem, cahil kalırsan dünyanın geri kalanına ne olacağı için endişelenmiyorsun...

Cahilsen, dünyanın geri kalanına ne olur? Acı yaratırsın. Bilerek yaptığından değil, sen ***acısın...*** Bu yüzden ne yaparsan yap, çevrene acı tohumları ekiyorsun. Umutların anlamsız; varlığın önemli. Başkalarına yardım etmeyi düşünüyor olabilirsin... Onları engelliyorsun. Başkalarını sevdiğini düşünüyor olabilirsin... Yalnızca onları öldürüyorsun. Başkalarına bir şeyler öğrettiğini düşünüyor olabilirsin, ama onların sonsuza dek cahil

kalmalarına yardımcı oluyor da olabilirsin... Çünkü senin umdukların, senin düşündüklerin, senin dilediklerin önemli değil. Ne olduğun önemli.

Her gün çevrede birbirlerini seven insanlar görüyorum... Ama birbirlerini öldürüyorlar. Sevdiklerini düşünüyorlar, diğeri için yaşadıklarını düşünüyorlar, onlarsız ailelerinin, sevgililerinin, çocuklarının, karılarının, kocalarının yaşamlarının acı dolu olacağını düşünüyorlar... Ama acıyı onlar taşıyorlar. Ve her şekilde deniyorlar, ama ne yaparlarsa yapsınlar yanlış oluyor. Öyle olmak zorunda, çünkü yanılıyorlar. Yapmak çok önemli değil, yapışın geldiği, kaynaklandığı benlik önemli. Cahilsen, dünyanın cehennem olmasına yardım ediyorsun. Dünya zaten cehennem. Senin sayende olan bu. Nereye dokunursan dokun, cehennem yaratıyorsun.

Aydınlandığında, ne yaparsan yap... Herhangi bir şey yapman da gerekmez... Yalnızca varlığınla, benliğinle başkalarının çiçeklenmesine, mutlu olmasına yardım edersin.

Ama bu senin ilgi alanın olmamalı. Başta gelen, nasıl aydınlanacağın olmalı. "Aydınlanmak istiyorum," diyorsun. Ama o istek çok güçsüz görünüyor, çünkü hemen ardından 'ama' diyorsun. 'Ama' işe karıştığı zaman, arzunun güçsüz olduğunu gösterir. "Ama dünyaya ne olacak?" Sen kimsin? Kendin hakkında ne düşünüyorsun? Dünya sana mı bağımlı? Onu sen mi idare ediyorsun? Sen mi sorumlusun? Neden kendine bu kadar önem atfediyorsun? Neden kendini bu kadar önemli hissediyorsun?

Bu duygu egonun bir parçasıdır ve başkaları için endişelenmek asla senin fark edişin zirvesine çıkmana izin vermez, çünkü o zirveye ancak tüm endişeleri geride bıraktığın zaman erişirsin. Ve sen endişe biriktirmekte o kadar başarılısın ki, kısaca harikasın. Yalnızca kendine ait olanları değil, başkalarının endişelerini de biriktiriyorsun... Sanki seninkiler yetmezmiş gibi. Başkaları hakkında düşünüp duruyorsun, ama ne yapabilirsin ki? Ancak gittikçe daha endişeli ve daha deli olabilirsin.

Valinin gazetesini okuyordum. Lord Wavell'ın gazetesini. Adam çok içten, derinlemesine dürüst görünüyor, bazı yorumları kısaca süper. Gazetede yaptığı yorumlardan biri şu: "Bu üç adam, Gandhi, Cinnah ve

Churchill ölmediği sürece Hindistan'ın başı beladan kurtulmayacak." Bu üç adam, Gandhi, Cinnah ve Churchill... Ve bu üçü her açıdan yardım ediyordu! Churchill'in kendi valisi bir gazetede, bu üç adamın yakında ölmesi gerektiğini yazıyor. Ve hatta yaşlarını veriyor: Gandhi, 75, Cinnah, 65, Churchill, 68. Çünkü bu üçü sorun. Gandhi'nin kendisini sorun olarak düşündüğünü hayal edebiliyor musun?.. Ya da Cinnah'ın ya da Churchill'in? Hepsi bu ülkenin sorunlarını çözmek için ellerinden geleni yapıyorlar! Ve Wavell bu üçünün sorun olduğunu, çünkü üçünün de kararlı ve inatçı olduğunu söylüyor; bu üçünün her biri mutlak gerçeği biliyor ve diğer ikisi tamamen yanılıyor. Bu üç mutlak hiçbir yerde buluşamıyor... Diğer ikisi kısaca yanılıyor. Hiç şüphe yok.

Herkes kendini merkez sanıyor ve tüm dünya için endişelenmesi, tüm dünyayı değiştirmesi, tüm dünyayı dönüştürmesi, bir ütopya yaratması gerekiyor. Yapabileceğin tek şey kendini değiştirmek. Dünyayı değiştiremezsin. Onu değiştirmeye çalışırken daha fazla kötülük yaratabilirsin; daha fazla kaos yaratabilirsin; zarar verebilirsin ve şaşırtabilirsin. Dünya şimdiden çok şaşkın. Sen onu daha da şaşırtabilir, daha da karıştırabilirsin.

Lütfen dünyayı kendi haline bırak. Ancak tek bir şey yapabilirsin ve o da, içsel sessizliğe, içsel mutluluğa, içsel aydınlığa ulaşmak. Buna ulaşabilirsen, dünyaya büyük yardımın dokunmuş olur. Tek bir cahil noktayı aydınlanmış bir aleve dönüştürerek, bir insanı karanlıktan aydınlığa dönüştürerek, dünyanın bir kısmını değiştirmiş olursun. Ve bu değişmiş kısım kendi zincirleme reaksiyonunu yaratır. Buda ölmedi. İsa ölmedi. Ölemezler, çünkü bir zincirleme reaksiyon oldu... Bir lambadan, bir alevden bir başka alev doğdu. Ve bir ardıl yaratıldı ve onlar yaşamaya devam ediyor.

Ama senin ışığın yoksa, senin lamban alevsizse, kimseye yardım edemezsin. Temel olan, senin içsel alevine erişmendir. O zaman başkaları da paylaşabilir. O zaman başkalarının ışıklarını da yakabilirsin. O zaman bir ardışıklık olur. O zaman senin bedenin kaybolabilir, ama alevin elden ele geçmeye devam eder. Sonsuza dek sürer. Budalar asla ölmez, aydınlanmış kişiler asla ölmez, çünkü ışıkları bir zincirleme reaksiyon olur.

Ve aydınlanmamış kişiler asla yaşamaz, çünkü herhangi bir zincir yaratamazlar, paylaşacak ışıkları yoktur, başka birinin alevini yakacak alevleri yoktur.

Lütfen sen yalnızca kendinle ilgilen. Bencil ol, diyorum, çünkü özgeci olmanın tek yolu budur, dünyaya yardım etmenin, dünya için bir mutluluk kaynağı olmanın tek yolu budur. Dünya için endişelenme; bu seni ilgilendirmez. Endişelerin ne kadar büyük olursa, sorumluluklarının o kadar büyük olduğunu düşünürsün. Ve sorumlulukların ne kadar büyükse, kendini o kadar büyük sanırsın. Değilsin. Yalnızca deliriyorsun. Bu, başkalarına yardım etme çılgınlığından kurtul. Yalnızca kendine yardım et. Yapılabilecek tek şey budur.

Ve o zaman pek çok şey olur... Ama sonuç olarak olurlar. Bir kez sen ışık kaynağı olunca, pek çok şey olmaya başlar. Pek çok kişi bunu paylaşır, onun sayesinde insanlar aydınlanır, pek çok kişi hayata, daha çok hayata, bol bol yaşama erişir. Ama sen bunu düşünme. Bilinçli olarak hiçbir şey yapamazsın. Ancak tek bir şey yapılabilir ve o da şudur: Bilinçli olabilirsin. O zaman ardından her şey gelir.

İsa bir yerlerde şöyle demiş: "İlk önce Tanrı'nın krallığına gir. İlk önce Tanrı'nın krallığını ara, ardından başka her şey sana eklenir."

Ben de aynısını tekrarlıyorum.

[1] Mayer Amschel Rothschild (1744-1812): Almanya doğumlu, Yahudi girişimci. Dünyanın en zengin ailelerinden biri. HSBC Bank, De Beers, ABN Amro Bank, Rio Tinto en çok tanınan şirketleridir. Osmanlı Bankasının da kurucu sahiplerindendir. (Ed. n.)

[2] mokşa (moksha); Sanskrit dilinde özgürlük demek. (Ed. n.)

[3] Zen Budizmin altıncı ve son piri. Güney Chan Okulu'nun kurucusu. (Ed. n.)

[4] Bhikkhu: (Pâli dilinde. Sanskritçe - Bhikoo) Erkek Budist rahip. Kadınlarına *Bhikkhuni* denir. Her ikisi de manastır kurallarına göre yaşarlar. Uymaları gereken temel kurallara patimokkha denir. (Ed. n.)

[5] Sahasrar: Başımızda, tepe olarak işaret edilen yerde tezahür eden, bin yapraklı nilüfer çiçeğiyle sembolize edilen çakra. (Ed. n.)

[6] Sri Krişna Chaitanya, Hindistan'ın Batı Bengal eyaletine bağlı Mayapur'da doğmuş (1486), Tanrının saf aşkını özgürce dağıtan, hiçbir ayrım yapmaksızın herkese merhamet eden bir tür "adanmış kul'dur. (Ed. n.)

[7] Böyle Buyurdu Zerdüşt, Çev. Murat Batmankaya, Say Yayınları, 4. baskı, 2006. (Ed. n.)

[8] "Tohum" sözcüğü *Kuran*'da iki sûrede geçer: Bakara suresi, Vakıa Sûresi. (Ed. n.)

[9] Henry David Thoreau (1817-1862): Amerikalı yazar, düşünür ve çevreci. Aşkınlık ve Emerson'a ilgisiyle bilinir. Sivil İtiaatsizlik (1849) adlı makalesi Gandhi'ye ilham vermiştir. (Ed. n.)

{10} New York'ta bir gökdelen... ABD'nin en yüksek ikinci binası... Empire State, new York eyaletinin lakabıdır. (Ed. n.)

{11} Tanrının bilinemez olduğunu ortaya atan düşünürlerden biri. (Ed. n.)

{12} "Enel Hak"a, dolayısıyla İranlı sûfi Hallac-ı Mansur'a (Ebu Abdullah Hüseyin) gönderme. (Ed. n.)

{13} Özgün doğal hal, ilk hal. (Ed. n.)

{14} Ruhsal uygulamalarda en etkili yöntem olarak bilinir. Aynı şuuru devam ettirme adına mantraların tekrar tekrar söylenmesidir. Anlam üzerine yapılan tefekkürdür. Ben'i japa temsil eder. (Ed. n.)

{15} Çift yüzlü Roma Tanrısı. (Ed. n.)

{16} 13. yüzyılda Hindistan'a göçen İran halkı için Kullanılır. (Ed. n.)

{17} Çevrilmesi zor bir kavram: Istırap, Kaygı, kusurluluk, tutarsızlık, boşu boşunalık vb. Budizmin temel kavramlarındandır. (Ed. n.)

{18} Halüsinasyon yaratan bitki ve Kimyasallar. (Bazı mantar türleri, LSD, vb. gibi) (Ed. n.)

{19} Bir spiritüel amaca, arınmaya, aydınlanmaya yönelik yapılan uygulamaların genel adı. (Ed. n.)

{20} Yahudi gizemcisi, 18. yüzyılda Doğu Avrupa'da Baal Shen Tou tarafından kurulan, Talmud öğretisine karşı çıkan, Tanrı'nın varlığının her yerde olduğunu, insanın her sözüyle ve yaptığı her işle Tanrı'ya hizmet etmesi gerektiğini söyleyen mistik harekete mensup kişi. (Ed. n.)

{21} Pati: Hastalık, acı veya duygu anlamında sonek. (Ed. n.)